

Prakrit Verses In Sanskrit Works On Poetics

**In Two Volumes
Volume I : Text
(With Appendixes and Indexes)**

Edited by

V.M.Kulkarni, M.A., Ph.D.

BHOGILAL LEHERCHAND INSTITUTE OF INDOLOGY
(a project of Shree Vallabh Smarak)
DELHI (Extension Centre, Patana)

ABOUT THE VOLUME

Ānandavardhana is the first of the Sanskrit writers on Poetics to cite as examples in his epoch-making work, *Dhvanyāloka*, Prakrit verses to explain *dhvani*, *alankāra*, *bhāva*, *rasa*, etc. This tradition was followed by later literary thinkers and the unique distinction of citing over two thousand Prakrit and Apabhraṃśa passages goes to Bhoja, the author of *Śṛṅgāra - Prakāśa* and *Sarasvatikanthābharana*. In a majority of the texts on Poetics the Prakrit and Apabhraṃśa passages are defectively edited. A critical edition of these passages, a large majority of which has been the despair of scholars, was a long-felt need. This volume makes a determined attempt to fulfil it. An earnest attempt is made here to present these passages in their correct form in as many cases as possible by tracing them to their sources, or by referring to other works on Poetics, Prosody or Grammar, wherever they are cited. In some cases where the sources are lost, they have been tentatively restored keeping in view the context, the metre and parallel ideas met with in Sanskrit and Prakrit literature. Still some others have been only partially restored and a considerable number of them, which have been the editor's despair are left as they are, with a hope that with fresh material they could be restored.

This volume presents these Prakrit and Apabhraṃśa passages, along with their Sanskrit *Cchāyā* from twenty works on Sanskrit Poetics (and, in many cases, their Sanskrit commentaries) in twenty separate chapters. These works include standard text-books on Poetics and a few less known ones too.

ABOUT THE EDITOR

Dr. V. M. Kulkarni, formerly Director, B. L. Institute of Indolgy, Patan (North Gujarat), Professor of Sanskrit and Prakrit (Maharashtra Educational Service, Class I) and Director of Languages Maharashtra State, Bombay has taught Sanskrit and Prakrit Literature, Sanskrit Poetics and Aesthetics for several years. Besides contributing critical articles and notes to Encyclopaedias in English and Marathi he has published about a hundred papers, review articles and reviews in various Research Journals of repute.

B. L. Series No. 6

General Editor
V. M. Kulkarni M. A. Ph. D

Prakrit Verses
in
Sanskrit Works on Poetics

In Two Volumes

Volume I : Text

(With Sanskrit Cchāyā, Appendixes and Indexes)

Edited by

V. M. Kulkarni M. A., Ph.D

(Formerly Director, Bhogilal Leherchand Institute of Indology, Patan (North Gujarat), and
Professor and Head of the Department of Sanskrit (and Prakrit), Elphinstone College,
Bombay, and Director of Languages, Maharashtra State)

B.L. INSTITUTE OF INDOLOGY
Delhi
(Extension Centre, Patan, N. Gujarat)

Published by :

Pratap Bhogilal

Chairman, Governing Council

B. L. Institute of Indology

(a Project of Shree Vallabh Smarak)

C/o Shree Atma Vallabh Jain Smarak Shikshana Nidhi,

22nd Km, G. T. Karnal Road, P. O. Alipur, Delhi 110 036.

First Edition 1988

Price Rs :

Printed by :

Mrs. Shailaja G. Barve

Ved Vidya Mudranalaya

41, Budhwar Peth, Jogeshwari Lane,

Pune 411 002.

Publisher's Note

It gives us great pleasure in placing in the hands of scholars interested in Sanskrit and Prakrit studies the present volume, **Prakrit Verses In Sanskrit Works on Poetics**. Most of the Prakrit verses cited as examples in Sanskrit works on poetics have been presented here *for the first time* in their correct form. Volume II which will soon follow, contains Introduction, Translation, Explanatory and Comparative Notes and Glossary of Notable Words occurring in these verses. These two volumes, we feel confident, will give a fairly good idea about the richness, excellence and importance of Prakrit poetry and its place in Indian and even world poetry.

We thank Professor V. M. Kulkarni for this stupendous work done single-handed, and earnestly hope that the scholarly world will warmly appreciate it. Our thanks are also due to Shri G. G. Barve of Ved Vidya Mudranalaya, Pune who has spared no efforts to make the volume attractive.

Bombay
31 August, 1988

Pratap Bhogilal
Chairman, Governing Council
B. L. Institute of Indology, Delhi

ज्ञान-क्रियाभ्यां मोक्षः ।

तज्ज्ञानमेव न भवति

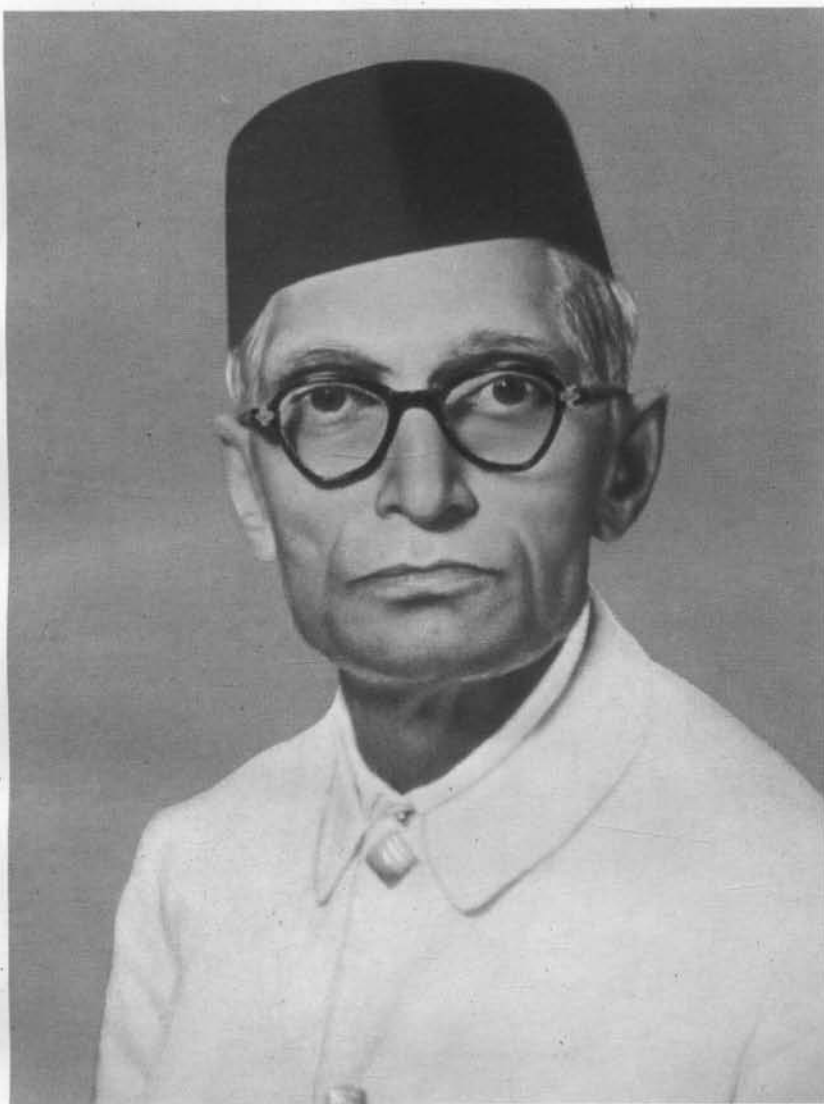
यस्मिन्नुदिते विभाति रागगणः ।

तमसः कुतोऽस्ति शक्ति-

र्दिनकर-किरणाग्रतः स्थातुम् ॥

रुचीनां वैचित्र्याद्भुक्तुटिलनानापथजुषां

नृणामेको गम्यस्त्वमासि पयसामर्णव इव ॥

SETH BHOGILAL LEHERCHAND

Born: 9th April, 1883

Died: 7th December, 1979

MOTTO IN LIFE

'Simple living — High thinking'

General Editor's Preface

Ānandavardhana is the first of the Sanskrit writers on poetics to quote by way of illustrations, in his epoch-making work, *Dhvanyāloka*, verses in Prakrit language to explain *dhvani alaṃkāra*, *bhāva*, *rasa*, etc. This tradition was followed by later critics and the unique distinction of citing over two thousand passages goes to Bhoja, the author of *Śṅgārāprakāśa* and *Sarasvatikanṭhābharāṇa*.

Ruyyaka's *Sāhitya-Mīmāṃsā*, Śobhākara's *Alaṃkāra-Ratnākara*, Viśveśvara's *Alaṃkāra-Kaustubha* contain over a hundred Prakrit verses each. The text of the Prakrit and Apabhraṃśa verses is, in many places corrupt, shows small or big gaps and in some cases it is obscure and unintelligible. As the Prakrit text is carelessly transcribed in the manuscripts it falls to the editors of these works to present these Prakrit and Apabhraṃśa verses as correctly as possible, by tracing them to their sources or by referring to other works on Poetics Prosody or Grammar, wherever they are quoted. It is a fact, however, that in spite of the best efforts by the editors, a very large number of these verses still remain obscure—as their sources are irretrievably lost and as they do not appear to have been cited elsewhere. Works like *Śṅgārāprakāśa*, *Sāhitya-Mīmāṃsā* and *Alaṃkāra-Ratnākara* have been rather defectively edited and consequently these works, especially their portions dealing with Prakrit and Apabhraṃśa passages, have become the despair of scholars.

A critical edition of the Prakrit verses in works on Sanskrit Poetics was a long felt need. The editor of this volume has made an earnest attempt in this direction. It is for the scholars in the field to judge how far he has succeeded in his arduous task. Volume II containing Introduction, Translation, Critical and Comparative Notes and Glossary of Notable Words is soon to be published. It is hoped that the scholars interested in Sanskrit and Prakrit Poetry find this study useful and stimulating.

General Editor

We gratefully acknowledge the substantial financial grant received from the Ministry of Education Central Government, New Delhi, towards the publication of this work.

Editor's Preface

As a Springer Research Scholar, University of Bombay, an Awardee of the University Grants Commission and as the Director, B. L. Institute of Indology, Patan (North Gujarat), I have been publishing, over the last many years research papers relating to the subject-matter of the present volume, in which I am trying to bring in whatever is vital and significant for further study. The material available is stupendous. This should also explain the considerable delay in publishing this volume.

This work deals with over 3,000 Prakrit and Apabhraṃśa verses, although a considerable number of them are repetitions. For illustrations of various points of poetics, the writers on poetics mainly draw upon the famous Prakrit works, like Hāla's *Gāthā-Saptasatī*, Sarvasena's *Harivijaya*, Pravarasena's *Setubandha*, Vākpatirāja's *Gauḍavaho* (Sk., *Gauḍavadha*), Mahumaha-viaa (Sk., *Madhumathā-Vijaya*), Kōuhala's *Lilāvāṭī* (Sk., *Lilāvati*), Ānandavardhana's *Viṣamabhāṣa-līlā*, Rājaśekhara's *Karpūramanjarī*, well known plays like *Abhijñānaśākuntala*, *Ratnāvalī*, *Mālatīmādhava*, *Bālarāmāyana* and some other works like *Rāvaṇavijaya*, *Uṣāniruddha*, etc., which are no longer extant. Even celebrated works like *Hari-vijaya*, *Madhumathā-vijaya* are quite lost. Generally speaking, the Prakrit text of the verses cited as illustrations has been indifferently and carelessly presented. In many cases the Prakrit text shows small or big gaps. In some cases the text of different independent verses is intermixed, and it is difficult to make head or tail of it.

In the following pages an earnest attempt is being made to present the Prakrit text correctly by tracing the *gāthās* or *skandhakas* to their sources—primary or secondary. In some cases where the sources are lost I have tentatively restored them keeping in view the context, the metre and parallel ideas met with in literature—Sanskrit as well as Prakrit. Still some others have been only partially restored and a considerable number of them, which have been my despair I left as they are, hoping that with fresh material available they could be restored in the near future.

Volume I presents Prakrit and Apabhraṃśa verses, along with their Sanskrit *Cehāyā*, from twenty works on Sanskrit poetics (and, in many cases, their Sanskrit commentaries) in twenty separate chapters. Appendix-I and Appendix-II deal with the Apabhraṃśa passages, as corrected by Dr. H. C. Bhayani, from Bhoja's *Śṛṅgāraprakāśa* and *Sarasvatī-kanthabharana* respectively. These two Appendixes are followed by *Corrections and Additions*. Then follow chapter-wise alphabetical Indexes of the Prakrit and Apabhraṃśa verses; and the volume ends with a *Suppliment to Corrections and Additions*. Abbreviations used in the work are listed at the very beginning—before the commencement of Chapter I.

Volume II will contain an Introduction, Translation, Critical Notes and Glossary of Notable Words.

In reconstructing some of the highly corrupted Prakrit passages, cited especially in *Śaṅgāraprakāśa*, *Sarasvatīkaṇṭhābharaṇa* and *Sāhitya-mīmāṃsā* when I faced almost unsurmountable difficulties. I used to refer the corrupt readings and my tentative emendations to my learned friends Prof. M. V. Patwardhan and Dr. H. C. Bhayani for their comments and suggestions for improved readings. Both of them used to reply promptly either approving my tentative emendations or suggesting better readings. Most of their suggestions I have followed in reconstructing the verses referred to them. Words fail me to express adequately my grateful indebtedness to both of them. I must also express my grateful thanks to Dr. H. C. Bhayani for his kind permission to include his papers dealing with Apabhraṃśa passages, in *Śaṅgāraprakāśa* and *Sarasvatīkaṇṭhābharaṇa* as Appendix-I and Appendix-II respectively.

I must also record my equally sincere thanks to my old professor, Dr A.M. Ghatage who in spite of his extremely strenuous schedule of work showed keen interest in my work and made valuable suggestions.

Finally, in spite of my sincere efforts to present the text as correctly as possible some errors in writing and printing have crept in inadvertently and unobserved. I have added at the end 'Corrections and Additions' correcting only glaring errors. The rest are such as can be easily corrected by the readers themselves. Many of the errors in printing are especially due to the distance between me and the press. I crave readers' indulgence for such otherwise avoidable errors.

V. M. Kulkarni

5, Suruchi Society,
Dixit Road Extension
Vile Parle (East)
Bombay ; 400 057

A'vbreiations

- A. Bh** : *Abhinavabhāratī*, Abhinavagupta's commentary on the *Naṭyaśāstra*, GOS ed Baroda
- AK** : *Alaṅkāra-Kaustubha* of Viśveśvara Paṇḍit with his own gloss, Kāvya-mālā 66, NS edition, Bombay 1898
- AM** : *Alaṅkāramahodadhī* of Narendraprabha Sūri, ed by L.B. Ganjhi, Oriental Institute Baroda, 1942
- AR** : *Alaṅkāraratnākara* of Śobhākara Mitra ed by C. R. Devadhar, Oriental Book Agency Poona, 1942
- AS/ Ruyyaka** : *Alaṅkārasarvasva* of Ruyyaka with the commentary (*Vimarśinī*) of Jaya-
A'sarvasva : ratha Kāvya-mālā 35, Nirṇaya Sāgar edition Bombay 1939.
- BR/Bālāk** : *Bālarāmāyaṇa* of Rājasekhara
- Devi** : *Devīśāntaka*, Kāvya-mālā, Part IX, N. S. edn, Bombay, 1916
- DHV/Dhv.** : *Dhvanyāloka* of Ānandavardhana with the *Locana* and Bālapriyā commen-
 taries, Kashi Sanskrit Series, 135, Banaras City, 1940
- DR** : The *Daśarūpaka* of Dhanamjaya, ed by T. Venkatācharya, The Adyar
 Library and Research Centre, Adyar, Madras 20, 1969
- Avaloka** : *Daśarūpakāvaloka* of Dhanika
- GK** : Gāhākosa with the Sanskrit Commentary of Bhuvanapāla Part I (Prakrit
 Text Society, Ahmadabad, 1980, and Part II, B. L. Series, B. L. Institute
 of Indology, Delhi, Part I & II ed by Prof M. V. Patwardhan
- GS** : *Gāthāsaptasatī* ed by S. A. Joglekar, Prasad Prakāśana, Pune, 1956
- GS (W)** : Weber's edition of *Gāthāsaptasatī* (Das Saptacatakam Des Hala.) As this
 German edition was not easily accessible, the references to the *gāthās*
 in this edition are based on Jogalekar's edition.)
- GRK** : Jīneśvarasūri's *Gāhārāyaṇakosa*, L. D. Series 52, L. D. Institute of Indo-
 logy, Ahmedabad - 9
- GV** : *Gaṇḍavaho* by Vākpatirāja, ed by N. G. Suru, Prakrit Text Society,
 Ahmedabad- 9, 1975
- HV** : *Harivijaya* of Sarvasena
- KAS** : *Kāvya-nuśāsana* of Ācārya, Hemacandra, Śrī Māhāvira Jaina Vidyālaya,
 Bombay, 1964
- KLV** : *Kalpalatāviveka* by An Anonymous Author, L. D. Series No. 17, L. D.
 Institute of Indology, Ahmedabad -9
- KM** : *Karpūramañjarī* by Rājasekhara ed by N. G. Suru, principal Ruparel,
 College, Bombay 1960
- KP** : *Kāvya-prakāśa* of Maṃmaṭa with Sanskrit Commentary *Bālabodhinī*, B. O.
 R. Institute, Poona 1950
- Mahumaa/** : *Mahumaha-viaa* (Madhumatha-Vijaya) of Vākpatirāja
Madhumatha
- Mālatī** : *Mālatī-Mādhavam* by Bhavabhūti ed. by C.R. Devadhar and N. G. Suru
 Poona, 1935

- Mudrā** : Viśākhadatta's *Mudrārāṅgaka* ed by R. R. Deshpande, The Popular Book Store, Tower Road, Surat, 1947
- Prābandha** : *Prābandhacintāmaṇi*
- RAS** : *Rasārnavasudhākara* of Śiṃhabhūpāla—The Adyar Library and Research Centre, Adyar, Madras, 1979, ed by Prof. T. Venkatāchārya
- Ratnā** : Harshadeva's *Ratnāvalī*, ed by M. R. Kale, Book Sellers Publishing Co Mehendale Building, V. P. Road, Bombay 4
- Rudrata** : *Kāvya-lamkāra* of Rudrata (with Namisādhu's *Tippaṇa*) Kavyamālā 2, N. S. edn., Bombay 1909
- SD** : The *Sahityadarpaṇa* of Viśvanātha (Paricchedaś I – X) And, History of of Alāṅkāra Literature by P. V. Kane, second edition, Bombay 1923
- SK** : *Sarasvatīkaṇṭhābharaṇa* of Bhoja, Kāvya-mālā 94, Nirṇaya Sagar edition Bombay, 1934
- SM** : *Sāhitya-Mīmāṃsā*, Trivandrum Sanskrit Series No 114.
- Setu/SB** : *Setubandha* of Pravarasena, Kāvya-mālā 47, 1895;
Pravarasena's *Rāvaṇavaha-mahākāvya* ed by Dr. Radhagovinda Basak, pub. by The Principal, Sanskrit Collage, 1 Bankim Chatterjee street Calcutta—12, 1959.
- ŚP** : Maharaja Bhojaraja's *Sringara prakasha* (in four volumes) ed. by G. R. Josyer, Coronation press 100 Feet Road, Mysore-4, 1955, 1963, 1969
- Vagbhata** : *Vāgbhaṭālamkāra* of Vāgbhaṭa (with the Commentary of Śiṃhadevagaṇi, Kāvya-mālā. 48, Nirṇaya Sagar edn. Bombay 1916
- Vāg-Kā** : *Kāvya-nusāsana* of Vāgbhaṭa (with his own gloss), Kāvya-mālā. 43, Nirṇaya Sagar edn. Bombay, 1915.
- Vajja** : Jayavallabha's *Vajjalaggam* with the Sanskrit Commentary of Ratnadeva, ed by Prof. M. V. Patwardhan and pub. by Prakrit Text Society, Ahmadabad-9, 1969
- VJ** : *Vakrokti-Jīvita* of Kuntaka. ed by K. Krishnamoorthy, Karnatak University, Dharwad, 1977
- Viśama** : Viśama (or Pañca) bāṇa- līlā of Ānandavardhana
- VV** : *Vyuktiviveka* of Śrī Rājānaka Mahimabhaṭṭa with the Commentary of Rājānaka Ruyyaka and the Madhusudani Commentary by Pt Madhusūdana Miśra, Chowkhamba Sanskrit Series, Banaras, 1936.

CONTENTS

Publisher's Note

General Editor's Preface

Editor's Preface

Abbreviations

Page

Chapter I : Prakrit Verses In Rudraṭa's Kāvya-lamkāra (With the Tippana of Namisādhū)	1
Chapter II : Prakrit Verses In Dhvanyāloka with Locana	9
Chapter III : Prakrit Verses In Vakroktijivita	19
Chapter IV : Prakrit Verses In Daśarūpaka with Avaloka	26
Chapter V : Prakrit Verses In Vyaktiviveka	35
Chapter VI : Prakrit Verses In Śṛṅgāraprakāśa	43
Chapter VII : Prakrit Verses In Sarasvatikanṭhābharana	339
Chapter VIII : Prakrit Verses In Kāvya-Prakāśa	418
Chapter IX : Prakrit Verses In Alaṃkārasarvasva (with the commentary Vimarsinī of Jayaratha)	436
Chapter X : Prakrit Verses in Sāhitya-Mīmāṃsā	448
Chapter XI : Prakrit Verses in Vāgbhaṭālamkāra	475
Chapter XII : Prakrit Verses in Hemacandra's Kāvya-anuśāsana	478
Chapter XIII : Prakrit Verses in Kalpalatāviveka	495
Chapter XIV : Prakrit Verses in Alaṃkāramahodadhi	511
Chapter XV : Prakrit Verses in Vāgbhaṭa's Kāvya-anuśāsana	528
Chapter XVI : Prakrit Verses in Viśvanātha's Sāhitya-Darpana	534
Chapter XVII : Prakrit Verses in Rasārṇavasudhākara	540
Chapter XVIII : Prakrit Verses in Alaṃkāra-Ratnākara	546
Chapter XIX : Prakrit Verses in Rasagaṅgādhara	579
Chapter XX : Prakrit Verses in Viśveśvara's Alaṃkāra-Kaustubha	581
Appendix-I : The Apabhraṃśa Passages From Bhoja's Śṛṅgāra-Prakāśa	1
Appendix-II : Restoration of the Text of the Apabhraṃśa passages in Bhoja's Sarasvatikanṭhābharana	37

Corrections and Additions 1

Indices To Prakrit Verses 9

In

Sanskrit Works on Poetics

Suppliment to Corrections and Additions

CHAPTER I

PRAKRIT VERSES IN RUDRATA'S KĀVYĀLĀMĪKĀRA

(With the Tippiṇa of Namisādhū)

Rudraṭa, the author of *Kāvyālamkāra*, who flourished between 825 and 875 A. D., enumerates, besides Sanskrit, five other languages: Prakrit, Māgadha, Piśāca-bhāṣā (= Piśāci = Bhūtabhāṣā) Śūrasenī (= Śaurasenī) and Apabhraṃśa (Ch. II. 12). He cites some illustrations (Ch. IV, 11-15 and IV. 17-21) involving Bhāṣāśleṣa (and of Praśnottara (Ch. V. 32).

His commentator Namisādhū, who wrote his *Tippiṇa* in the year A. D. 1068-69, notes some of the characteristic features of these five languages when he comments on Ch. II. 12. He cites only a few Prakrit verses as illustrations in the course of his commentary.

The verses from Namisādhū's *Tippiṇa* are below marked off from those of Rudraṭa with an asterisk :

*1) *Vivakṣitārthapratītiḥ yathā-*

Sīsa-paḍicchiya-gaṃgam.....

(p. 11)

सीसपडिच्छियगंगं पणमिय संझं नमह नाहं ।

This hemistich, which is vitiated by the defect called *nyūnapada*, does not convey the intended sense. If the word ' *Tao* ' (Sk ' *tataḥ* ') were used after ' *Samjham* ' the meaning would have been clearly understood. Namisādhū comments on this as follows :

अत्र 'संझं' शब्दादनन्तरं 'ततः' शब्दमन्तरेण न ज्ञायते किं 'प्रणम्य
सन्ध्यां ततो नाथं नमत,' आहोस्वित् 'प्रणतसन्ध्यं नाथं नमत' इति ।

In regard to this illustration the following verse in the *Sarasvatikanṭhābharaṇa* (*SK*), deserves notice :

सेलअसुआरुद्धं मुद्धाणाबद्धमुद्धसिलेहं ।

सीस- परिद्धिअ-गंगं संझापणअं पमहणाहं ॥

(शैलसुतारुद्धार्थं मूर्धाबद्धभुग्न - (? मुग्ध-) शशिलेखम् ।

शोष-परिष्ठित-गङ्गा; सन्ध्या-प्रणतं प्रमथनाथम् ॥)

—I. 40

Bhoja quotes this verse to illustrate the defect ' *aśarīra* ' which arises when the sentence lacks in verb. The second hemistich of this verse and the one cited by Namisādhū bear close resemblance.

- *2. *Tathā hyaṣṭau (vṛttayah) Hariṇoktāḥ yathā—
Mahuram parusam komala.....*

(p. 17)

महुरं परसं कोमलमोजस्सि निट्ठुरं च ललियं च ।

गंभीरं सामण्यं च अट्ठ (? अट्ठ) भणितुं नायच्चा (? नायच्चा) ॥

The eight *vṛttis* are :

१ मधुरा २ परुषा ३ कोमला ४ ओजस्विनी ५ निष्ठुरा ६ ललिता

७ गम्भीरा and ८ सामान्या.

Bhoja states in his SK (pp. 239–242) that according to some there are twelve *vṛttis*, and he illustrates them. All these eight *vṛttis*, spoken of by Hari, find a place in his treatment.

- 3) *Tatra Sanskrit–Prakrit–śleṣodāharaṇam—
Sarasabalaṁ sa hi sūro.....*

(p. 40)

सरसबलं स हि सूरौ ऽ सङ्ग्रामे माणवं धुरसह्वावं ।

मित्तमसौसरद्वरं ससरणमुद्धर इमं दबलं ॥

(IV. 11)

(शरशबलं सखि शूरोऽसङ्ग्रामे मानबन्धुरस्वभावम् ।

मित्रमसौश्वरद्वरं सशरणमुद्धरति मन्दबलम् ॥)

इति प्राकृतच्छाया

- 4) *Idānīm Sanskrit–Māgadhyudāharaṇam—
Kulalā lilāvāle.....*

(p. 40)

कुलला लिलावल्लोले शलिलेशे शालशालिलवशूले ।

कमलाशवलालिबले ऽ माले दिशमन्तके ऽ विशमे ॥

(IV. 12)

(कुररालिरावल्लोलं सलिलं तत्सारसालिरवशूरम् ।

कमलासवलालिवरं मारयति शाम्यतो विषमम् ॥)

इति मागधीच्छाया

- 5) *Idānīm Sanskrit–piśāca–bhāṣā–śleṣodāharaṇam gathā—
Kamane'katamādānaṁ.....*

(p. 41)

कमनेक्तमादानं सुरतनरजतु च्छलं तदासीनम् ।

अप्यतिमानं क्षमते सो ऽ गनिकानं नरं जेतुम् ॥

(IV. 13)

(कामे कृतामोदानां सुवर्णरजतोच्छलद्दासीनाम् ।

अप्रतिमानं क्षमते स गणिकानां न रज्जयितुम् ॥)

इति पंशाचीच्छाया

- 6) *Idānim Sanskrit-Sūrasenī-vākyodāharaṇamāha-*
Todī sadigagaṇa..... (p. 41)

तोदी सविगणमदो ऽ कलहं स सदा बलं विदन्तरिवम् ।

आर दमेघावसरं सासदमारं गदासारम् ॥

(IV. 14)

(ततो दृश्यते गगनमदः कलहंसशताबलम्बितान्तरितम् ।

आर तमेघावसरं शाश्वतमारं गतासारम् ॥)

इति सूरसेनीच्छाया

- 7) *Atha Sanskritāpabhraṃśayoḥ śleṣodāharaṇamāha-*
Dhīrā gacchadume..... (p. 42)

धीरागच्छदुमे हतमुदुद्धरवारिसदःसु ।

अभ्रमदप्रसराहरणुरविकिरणा तेजःसु ॥

(IV. 15)

(धीरा गच्छतु मेघतमो दुर्धरवार्षिकदस्यु ।

अभ्रमदप्रसरा हरणं रविकिरणास्ते यस्य ॥)

इति अपभ्रंशच्छाया

- 8) *Atha bhāṣāśleṣasya prakārāntaramāha*
.....Udāharaṇm-
Samare bhīmāraṃbham..... (p. 43)

समरे भीमारम्भं विमलासु कलासु सुन्दरं सरसम् ।

सारं सभासु सूरिं तमहं सुरगुहसमं वन्दे ॥

(IV. 17)

- 9) *Sama-Sanskrit-Māgadha-śabdodāharaṇamāha-*
Śūlām śalantu..... (p. 43)

शूलं शलन्तु शं वा विशन्तु शबला वशं विशङ्का वा ।

अशमदशं दुःशीला दिशन्ति काले खला अशिवम् ॥

(IV. 18)

- 10) *Sanskrit-Paiśācīkayoḥ śleṣodāharaṇamāha-*
Caṃpakakalikā..... (p. 43)

चम्पककलिकाकोमलकान्तिकपोलाथ दीपिकानङ्गी ।

इच्छति गजपतिगमना चपलायतलोचना लपितुम् ॥

(IV. 19)

- 11) *Atha Sanskrit-Sūraseni-śleṣamāha-
Adharadalaṁ te.....*

(p. 44)

अधरदलं ते तरुण मदिरामदमधुरवाणि सामोदम् ।
साधु पिबन्तु सुपीवरपरिणाहिपयोधरारम्भे ॥

(IV. 20)

- 12) *Sanskritāpabhraṁśa-śleṣamāha-
Kṛīḍanti prasaranti.....*

(p. 44)

क्रीडन्ति प्रसरन्ति मधु कमलप्रणयि लिहन्ति ।
भ्रमरा मित्र सुविभ्रमा मत्ता भूरि रसन्ति ॥

(IV. 21)

- 13) *Atha praśnottaramāha-
Udyandivasakaro.....*

(p. 59)

उद्यन्दिवासकरो ऽ सौ किं कुरुते कथय मे मृगायाशु ।
कथयानिन्द्राय तथा किं करवाणि क्वणितुकामः ॥
अहिण्वकमलदलारुणिण माणु फुरत्तिण (? फुरत्तिण) केण ।
जाणिज्जइ तरुणीअणस्स निद्धा (?) भण अहरेण ॥

(IV. 31-32)

V. no. 31 is in Sanskrit. The Prakrit verse no. 32 may be rendered in Sanskrit as follows :

(अमिनवकमलदलारुणेन मानः स्फुरता केन ।
ज्ञायते तरुणीजनस्य स्निग्ध भण 'अहरेण' ॥)

Note : The word ' ahareṇa ' is explained by Namisādhu as follows :

अत्र यथाक्रमं यथाभाषं चोत्तरमाह - 'अहरेण' इति । तत्र अहर्दिनम् । एण हे मृग ।
तथा अह रे ऽ तिन्द्र । अण शब्दं कुरु । तथा प्राकृतोत्तरम् - अहरेणाधरेण । ओष्ठेनेत्यर्थः ।
इत्युत्तरत्रयं युगपदुक्तम् ।

(p. 60)

- *14) Namisādhu, when commenting on Rudraṭa VI. 32-33, gives the following example in Prakrit to illustrate that ' repetition ' which is found in common use does not constitute a defect.

Tā kiṁpi kiṁpi tā kaha.....

(p. 69)

ता किं पि किं पि ता कहवि (कह वि) अब्बो निमीलियच्छीहि ।
कडुओसहं व पिज्जइ, अहरो थेरस्स तरुणीहि ॥
(तावत्किमपि किमपि तावत्कथमपि कथमप्यहो निमीलिताक्षिभिः ।
कटु औषधमिव पीयते ऽ धरो स्थविरस्य तरुणीभिः ॥)

- *15) When commenting on Rudraṭa XI,36 Namisādhū observes that the figures of speech discussed by Rudraṭa, are only illustrative and not exhaustive. In support of his statement he quotes the following Prakṛit verse :

Na hughaṭu itāṇaavahi (?)..... (p. 149)

ण अ ताण घडइ ओही, ण अ ते दीसंति कहवि पुणरुत्ता ।

जे विवममा पिआणं अत्था वा सुकइ-वाणीणं ॥

(p. 149 ll 16-17)

(न च तेषां घटते ऽ वधिर्न च ते दृश्यन्ते कथमपि पुनरुक्ताः ।

ये विवममाः प्रियाणामर्था वा सुकवि-वाणीनाम् ॥)

– *Viṣamabāṇalīlāyām*,

(Vide *Dhvanyaloka* – IV, p. 539)

CHAPTER II

PRAKRIT VERSES IN DHVANYĀLOKA WITH LOCANA

The distinction of citing, for the first time, Prakrit verses as illustrations in works on Sanskrit poetics goes to Ānandavardhana, the celebrated author of *Dhvanyāloka*. Abhinavagupta, his famous commentator, gives in his *Locana* the Sanskrit *chāyā* of these verses and explains them pointing out their poetic and aesthetic beauty. He also quotes on occasions Prakrit verses, on his own, to illustrate some point or another of poetics and adds significant comments on them. In the present paper additional verses, cited by Abhinavagupta are marked by asterisk. The edition of *Dhvanyāloka* with *Locana* used in the present study is the one with Bālapriyā commentary published in Kashi Sanskrit Series, Benares, 1940. I have profitably used two papers of Dr. H. C. Bhayani presenting a critical discussion of the text of the Prakrit illustrative verses from *Dhvanyāloka*.

- 1) *Bhama dhammā viśattho*..... (p. 52)

भम धम्मिअ वीसत्थो / वीसत्थो सो सुणओ अज्ज मारिओ तेण ।
गोला-णइ-कच्छ-कुडंग-वासिणा दरिअ-सीहेण ॥
(भम धार्मिक विश्वस्तः / विश्वस्तः स शुनकोऽद्य मारितस्तेन ।
गोदा-नदी-कच्छ-निकुञ्ज (= लतागहन-) वासिना दृप्तसिहेन ॥)
-GS II-75

- 2) *Attā ettha nīmajjai*..... (p. 71)

अत्ता एत्थ णुमज्जइ एत्थ अहं दिअसअं पुलोएसु ।
मा पहिअ रत्तिअंधअ सेज्जाए मह णुमज्जिहिसि ॥
(इवभूरत्र निषीदति (= शेते) अत्राहं दिवसकं प्रलोकस्व ।
मा पथिक राज्यन्धक शय्यायामावयोनिषत्स्यसि ॥)
-GS VII. 67

'Maha' generally stands for 'mama' (Sk). Abhinavagupta, however, pointedly observes :

मह इति निपातोऽनेकार्थवृत्तिरत्राद्योरित्यर्थे न तु ममेति ।
एवं हि विशेषवचनमेव शङ्काकारि भवेदिति प्रच्छन्ताभ्युपगमो न स्यात् ।
-Locana (p. 71)

- 3) *Vacca maha vvia*..... (p. 73)

वच्च मह च्चिअ एक्काएँ होतु णीसास-रोइअव्वाइँ ॥
मा तुज्झ वि तोएँ विणा दक्खिण्हअस्स जाअंतु ॥
(व्रज समैवेकस्या भवन्तु निःश्वास-रोदितव्यानि ।
मा तदपि तया विना दाक्षिण्यहतस्य जायन्ताम् ॥)
-GS (W). 944

- 4) *De ā pasia nivattasu.....* (p. 74)

दे आ पसिअ णिअत्तसु म्हुससि-जोण्हा / जुण्हा-विलुत्त-तम-णिवहे ।
अहिसारिआण विघ्नं करेसि अण्णाण वि हआसे ॥
(प्रार्थये तावत् प्रसीद निवर्तस्व मुख-शशि-ज्योत्स्ना-विलुप्त-तमोनिवहे ।
अभिसारिकाणां विघ्नं करोष्यन्यासामपि हताशे ॥)

—GS (W). 968

- 5) *Kassa vi na hoi roso... ..* (p. 76)

कस्स व ण होइ रोसो दट्ठण पिआएँ सव्वणं अहरं ।
सभ्रमर-पउमग्घाइरि वारिअवामे सहसु एण्हं ॥
(कस्य वा न भवति रोषो दृष्ट्वा प्रियायाः सन्नमधरम् ।
सभ्रमर-पद्माघ्राणशीले वारितवामे सहस्वेदानीम् ॥)

—GS (W). 886

- *6) *Hoi na guṇānuraō.....* (p. 123)

होइ ण गुणाणुराओ खलाण (? जडाण) णवरं पसिद्धि-सरणाण ।
किर एण्हवइ ससिमणी चंदे ण पिआमुहे दिट्ठे ॥
(भवति न गुणानुरागो जडानां नवरं प्रसिद्धि-शरणानाम् ।
किल प्रस्नोति शशिमणिचन्द्रे न प्रियामुखे दृष्टे ॥)

The reading 'jaḍāṇa' (instead of 'khalāṇa') as preserved in *Kalpalatāvivēka* (p. 119) which adopts passages after passages from *{ Dhvanyāloka—Locana* is best suited to the context and therefore it must have been the original reading.

- *7) *Saggam apāriijāam.....* (p. 126)

सगं अपारिजाअं कोथुह-लच्छि-रहिअं महुमहस्स उरं ।
सुमरामि महण-पुरओ अमुद्धअदं च हर-जडा-पव्वमारं ॥
(स्वर्गमपारिजातं कौस्तुभ-लक्ष्मी-रहितं मधुमथनस्योरः ।
स्मरामि मथन-पुरतोऽमुग्ध-चन्द्रं हर-जटा-प्राग्भारम् ॥)

—Setu. IV. 20

- *8) *Attā ettha.....* (p. 132)

For the full text of this *gāthā* and its Sanskrit *chāyā* vide No. 2 *supra*.

- *9) *Kassa va na.....* (p. 132)

For the full text of this *gāthā* and its Sanskrit *chāyā* vide No. 5 *supra*.

- 10) *Cumbijjai asahuttam (?).....* (p. 143)

चुंबिज्जइ सअहुत्तं अवहंजिज्जइ सहस्सहुत्तं पि ।
रमिए पुणो रमिज्जइ पिए जणे णत्थि पुणरुत्तं ॥
(चुम्ब्यते शतकृत्व आलिङ्ग्यते सहस्रकृत्वोऽपि ।
रते पुना रम्यते प्रिये जने नास्ति पुनरुक्तम् ॥)

The text of this *gāthā* as found in the printed edition is very corrupt. It is, however, very well preserved in *Kalpātāvivēka* (p. 122) which contains the bulk of *Dhanyāloka* and *Locana* almost like a transcript. Dr. Bhayani's suggested reading 'ramia' puṇo vi ramijjai' in place of 'viramia puṇo ramijjai' in the printed text falls a little short of the original reading.

11) *Kuviāo pasannāo.....*

(p. 143)

कुविआओ पसण्णाओ ओरुण्णमुहीओ विहसमाणीओ ।

जह गहिआ तह हिअअं हरन्ति उच्छण्ण / उच्छिण्ण-महिलाओ ॥

(कुपिताः प्रसन्ना अव / उप-रुदितमुख्यो विहसन्त्यः ।

यथा गृहीतास्तथा हृदयं हरन्ति उत्सन्न / उच्छिन्न (= स्वरिण्यो) – महिलाः ॥)

The text of this *gāthā* is very well preserved in *KLV* (p. 122). Dr. Bhayani's proposed reading 'vi hasamāṇāo (Sk 'api hasantyaḥ) does not quite agree with the context. The following observation of *KLV* (p. 122) supports the reading adopted above :

न केवलं प्रसन्ना विहसन्त्यश्च, यावत्-कुपिता रुदत्योऽप्यावर्जयन्ति ।

यथेति ताडनादि कुर्वत्योऽपि ।

12) *Ajjāe pahāro navaladāe.....*

(p. 144)

अज्जाए पहारो नवलआए दिण्णो पिएण थणवट्ठे ।

मउओ वि दूसहो च्चिअ जाओ हिआए सवत्तीणं ॥

(आर्यायाः प्रहारो नवलतया वत्तः प्रियेण स्तनपृष्ठे ।

मृदुकोऽपि दुःसह एव जातो हृदये सपत्नीनाम् ॥)

13) *Devadīti luṇāhi (?).....*

(p. 147)

दीवडि तेल्लु गहि पलु द्रम्मं गविठ्ठा ।

लावण्णुज्जलंगु घरि ढोल्लु पइट्ठा ॥

(दीपके तैलं नास्ति पलं द्रम्मं गवेषितम् ।

लावण्योज्ज्वलाङ्गो गृहे प्रियतमः 'प्रविष्टः ॥) ?

14) *Tālā jānāti guṇā.....*

(p. 170)

ताला जाअन्ति गुणा जाला ते सहिआएहि घेप्पन्ति ।

रविकिरणाणुगहिआइं होंति कमलाइं कमलाइं ॥

(तदा जायन्ते गुणा यदा ते सहृदयैर्गृह्यन्ते ।

रविकिरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥)

- 15) *Gaṇam ca mattamehaṁ.....* (p. 173)

गणं च मत्तमेहं धारा-लुलिभज्जुणाहं अ वणाहं ।
गिरहंकार-मिअंका हरंति नीलाओ वि / अ णिसाओ ॥

—*Gaiḍavaho*, V. 406

(गगनं च मत्तमेघं धारालुलितार्जुनानि च वनानि ।
निरहङ्कार-मृगाङ्का हरन्ति नीला अपि / नीलाश्च निशाः ॥)

- 16) *Osuru suriṇṭhi (?)?* (p. 176)

उसुरुसुभिआए मुहु चुंबिउ जेण ।
अमिअरसघोटाण पडिज णिउ तेण ॥
(रुद्धगलं रुदत्या मुखं चुम्बितं येन ।
अमूतरसगण्डूषाणां परिज्ञातं तेन ॥)

- 17) *Camahimāṇasa (?)?* (p. 238)

चमदिअ-माणस-कंचण-पंकअ-णिम्महिअ-परिमला जस्स ।
अखुडिअ-दाण-पसरा बाहुप्फलिअ छिअ गइदा ॥
(भवित-मानस-काञ्चन-पङ्कज-निर्गत-परिमला यस्य ।
अखण्डित-दान-प्रसरा बाहुपरिघा एव गजेन्द्राः ॥)

- 18) *Sajjehi (?) surahimāso?* (p. 255)

सज्जेइ सुरहिमासो ण दाव अप्पेइ / ण ता पणामेइ जुअइ-जण-लक्ष-सहे ।
अहिणव-सहआर-मुहे णव-पल्लव-पत्तले अणंगस्स सरे ॥
(सज्जयति सुरभिमासो न तावदर्पयति युवति-जन-लक्ष्य-सहान् ।
अभिनव-सहकार-मुखान्नवपल्लव-पत्रलाननङ्गस्य शरान् ॥)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, is probably drawn from Sarvasena's *Harivijaya*, an epic poem (now lost).

- 19) *Sāravaiṇṇa - jovvaṇa?* (p. 256)

साअर-विइण-जोवण-हत्थालंबं समुण्णमंतेहि ।
अभुट्ठाणं विअ वम्महस्स विण्णं तुह थणेहि ॥
(सादर-वितोर्णयौवन-हस्तालम्बं समुधमद्भ्याम् ।
अभ्युत्थानमिव मन्मथस्य दत्तं तव स्तनाभ्याम् ॥)

- 20) *Sihipiṇchakaṇṇapūrā?* (p. 256)

सिहि-पिच्छ-कण्णऊरा जाआ वाहस्स गव्विरो भमइ ।
मुत्ताहल-रइअ-यसाहणाण मज्जे सवत्तीणं ॥

(शिखि-पिच्छ-कर्णपूरा जाया व्याधस्य गर्विणी / गर्ववती भ्रमति ।
मुक्ताफल-रचित-प्रसाधनानां मध्ये सपत्नीनाम् ॥)

This *gāthā*, with some variant readings, occurs in *GS* :

सिंहिपेहूणावअंसा बहुआ बाहस्स गन्विरी भमइ ।
गअमोत्तिअ-रइअ-पसाहणाण मज्जे सवत्तीणं ॥

—*GS* II. 73

(शिखि-पिच्छावतंसा वधूव्याधस्य गर्विणी । गर्ववती भ्रमति ।
गजमौक्षितक-रचित-प्रसाधनानां मध्ये सपत्नीनाम् ॥)

21) *Caṇḍamañehi piṣā.....*

(p. 259)

चंदमऊहेहि णिसा णलिणी कमलेहि कुसुम-गुच्छेहि लआ ।
हंसेहि सरअ-सोहा कव्वकहा सज्जणेहि कीरइ गरई ॥
(चन्द्रमयूखनिशा नलिनी कमलैः कुसुमगुच्छैर्लता ।
हंसैः शरच्छोभा काव्यकथा सज्जनैः क्रियते गुरुकी ॥

This verse, which is in *Skandhaka* metre, is probably drawn from *Harivijaya* of Sarvasena, an epic poem now lost.

22) *Virāṇaṃ ramai ghuṣiṇā.....*

(p. 262)

वीराण रमइ घुसिणारुणम्मि ण तहा पिआयणुच्छंगे ।
विट्ठी रिउ-गअ-कुम्भ-त्थलम्मि जह बहल-सिद्धरे ॥
(वीराणां रमते घुसृणारुणे न तथा प्रियास्तनोत्सङ्गे ।
दृष्टो रिपु-गज-कुम्भ-स्थले यथा बहलसिन्दूरे ॥)

23) *Taṃ tāṇa sirisaḥoara.....*

(p. 265)

तं ताण-सिरि-सहोअर-रअणाहरणम्मि हिअअमेक्करसं ।
बिबाहरे पिआणं णिवेसिअं कुसुमबाणेण ॥
(तत्तेषां श्री-सहोदर-रत्नाभरणे (? रत्नाहरणे) हृदयमेकरसम् ।
बिम्बाधरे प्रियाणां निवेशितं कुसुमबाणेन ॥)

—*Viṣamabāṇalīlā yām*

24) *Devvāattammi phale.....*

(p. 266)

देव्वाअत्तम्मि फले किं कीरउ एत्तिअं पुणो सणिमो ।
कंकल्लिपल्लवा पल्लवाण अण्णाण ण सरिच्छा ॥
(देवायत्ते फले किं क्रियतामेतावत्पुनर्भणामः ।
रक्ताशोकपल्लवाः पल्लवानामन्येषां न सवृक्षाः ॥)

—*GS* III. 79

The second half of this *gāthā* as found in *GS* (No. III. 79) reads differently :

कंकल्लिपल्लवानं ण पल्लवा होति सारिच्छा ।
(रक्तशोकपल्लवानां न पल्लवा भवन्ति सद्भाः ॥)

25) *Hiaatthā viamaṇṇum.....*

(p. 267)

हिअअट्ठविअमण्णुं अवरुणमुहं हि मं पसाअंत ।
अवरुद्धस्स वि ण हु दे बहुजाणअ रोसिउं सक्कं ॥
(हृदय-स्थापित-मन्युमपरुदितमुखीमपि मां प्रसादयन् ।
अपराद्धस्यापि न खलु ते बहुज रोषितुं शक्यम् ॥)

The *KĀS* of Hemacandra (p. 75) reads the first half as follows :

हिअयट्ठियमन्नुं खु अ अणरुट्ठमुहं पि मं पसायंत ।
(हृदय-स्थित-मन्युं खलु चारुष्टमुखीमपि मां प्रसादयन् ।)

The *KL* (p. 148) reads the first half as follows :

हिअयट्ठिअमन्नुं खु (अ) अणरुट्ठमुहं पि णं (? मं) पसाएंत ।

From these two lines it would seem that the original reading was 'aparuttha' (and that 'avaruṇṇa' is its corrupt form).

26) *Jāeja vaṇuddese.....*

(p. 269)

जाएज्ज वणुद्देसे खुज्जो न्चिअ पाअवो झडिअ-पत्तो ।
मा माणुसम्मि लोए चाएक्करसो वरिद्धो अ ॥
(जायेय वनोद्देशे कुञ्ज एव पादपः शीर्णपत्रः ।
मा मानुषे लोके त्यागंकरसो दरिद्रश्च ॥)

-GS III. 30

The text as printed in *DHV* reads 'gaḍiavatto (? galiapatto - Sk, galita-patraḥ) Kās (p. 78) reads saḍiyapatto and *KL* (p. 148) saḍiyapatto both stand for 'śaḍita-patraḥ'. The reading adopted here is based on *GS* (III. 30)

27) *Īsākalusassa vi.....*

(p. 271)

ईसाकलुसस्स वि तुह मुहस्स णं एस पुण्णिमाचंदो ।
अज्ज सरिसत्तणं पाविऊण अंगे न्चिअ ण माइ ॥
(ईर्ष्या-कलुषस्यापि तव मुखस्य नन्वेष्ट पूर्णिमाचन्द्रः ।
अद्य सदृशत्वं प्राप्याङ्ग एव न माति ॥)

28) **Dhūṇḍhullaṃto marihisi.....*

(p. 274)

दुंदुल्लंतो मरिहिसि कंटअ-कलिआइं केअइ-वणाइं ।
मालइकुसुमसरिच्छं भमर भमंतो ण पाविहिसि ॥
(गवेधयन् मरिष्यसि कण्टक-कलितानि केतकी-वनानि ।
मालती-कुसुम-सदृशं भमर भमन् न प्राप्स्यसि ॥)

GS (No. 985) reads *Tuṇṇuṇṇaṃto* (Sk : *Tuṇṇuṇṇayamāno*).

29) *Kamalāarā ṇa malitā.....*

(p. 281-282)

कमलाअरा ण मलिआ हंसा उड्डाविआ ण अ पिउच्छा ।
 केण वि गामतडाए अब्भं उत्ताणअं छूढं ॥
 (कमलाकरा न मदिता हंसा उड्डायिता न च पितृष्वसः/ सखि ।
 केनापि ग्राम-तडागेऽभ्युत्तानकं क्षिप्तम् ॥)

-GS II. 10

30) *Vāṇirakuḍamgoḍḍina.....*

(p. 282)

वाणीर-कुडंगुडोण-सउणि-कोलाहलं सुणंतीए ।
 घरकम्म-वावडाए बहुएँ सीअंति अंगाई ॥
 (वानोर-निकुञ्जोड्डीन-शकुनि-कोलाहलं शृण्वत्याः ।
 गृहकर्म-व्यापृतायां वध्वाः सीदन्त्यङ्गानि ॥)

-GS (W) 874

31) *Uccīṇasu paḍḍa-kusumaṇ.....*

(p. 283)

उच्चिणसु पडिअ-कुसुमं मा धुण सेहालिअं हलिअ-सुण्हे ।
 अह दे विसम विरावो / विवाओ समुरेण सुओ बलअ-सहो ॥
 (उच्चिणुष्व पतित-कुसुमं मा धुनीहि शेफालिकां हालिक-स्नुषे ।
 एष ते विषम-विरावः / विपाकः श्वशुरेण श्रुतो बलय-शब्दः ॥)

-GS (W) 959

Hemacandra's *KĀS* (p. 55) and *SŚ* (No. 959) read ' *Esa avasānā-viraso* ' (Sk. *Eṣa avasāna-virasaḥ*). *KLv* (p. 154) reads : ' *Aha e visama-virāo* ' (Sk. *Eṣa te viśama-virāmaḥ? virāvaḥ?*) In the light of the context the reading found in *KĀS* and *SŚ* would seem to be more appropriate.

*32) *Kassa va ṇa hoi roso.....*

(p. 284)

For the full text of this *gāthā* and its Sanskrit *Chāyā* vide No. 5 *supra*.33) *Emea jaṇo tissā.....*

(p. 293)

एमेअ जणो तिस्सा देइ कबोलोवमाइ ससिबिबं ।
 परमत्थ-विआरे उण चंदो चंदो चिअ वराओ ॥
 (एवमेव जनस्तस्या ददाति कपोलोपमायां शशिबिम्बम् ।
 परमार्थविचारे पुनश्चन्द्र इन्द्र एव वराकः ॥)

34) *Visamaio(ccia) kāṇa vi.....*

(p. 294)

विसमइओ चिअ काण वि काण वि बोलेइ अमिअ-णिम्माओ ।
 काण वि विसामिअमओ काण वि अविसामओ कालो ॥
 (विषमय एव केषामपि केषामप्यतिक्रामत्यमृतनिर्माणः ।
 केषामपि विषामृतमयः केषामप्यविषामृतः कालः ॥)

35) *Cūamkuraṁvaamśam*.....

(p. 298)

चूअंकुरावअंसं छण-पसर-महग्घ-मणहर-सुरामोअं ।
 अपणामिअं पि गहिअं कुसुमसरेण महुमास-लच्छीएँ मुहं ॥
 (चूताङ्कुरावतंसं क्षण-प्रसर-महार्घ-मनोहर-सुरामोदम् ।
 अनर्पितमपि (= असमर्पितमपि) गृहीतं कुसुमशरेण मधुमासलक्ष्म्या मुखम् ॥)

- Harivijaye

36) *Vāṇiaa hattidaṁṭā (?)*.....

(p. 299)

वाणिअअ हत्थिदंता कत्तो अम्हाण वग्घकित्तीओ / वग्घकित्ती अ ।
 जाव लुलिआलअमुहो घरम्मि परिसक्कए सुण्हा ॥
 (वाणिजक हस्तिदन्ताः कुतोऽस्माकं व्याघ्रकृत्यः / व्याघ्रकृत्यश्च ।
 यावल्लुलितालकमुखी गृहे परिष्वज्यते स्नुषा ॥)

-GS (W) 951

From the comments of Abhinavagupta '*Atra luliteti*'...etc., (*Locana* p. 299) it is obvious that he read the second half as given above. Hemacandra, however reads '*Jā vihuliyālayamuhi*' (Sk. *Yāvad vihulitālakamukhī*) and observes in his *Vṛtti* '*Atra vihulitālakamukhī*' etc.

37) *Sihipiñchakaṇṇaūrā*.....

(p. 300)

For a discussion of this *gāthā* vide No. 17 *supra*.*38) *Līlādaḍḍhā śudhyāḍḍhā (?)*.....

(p. 346)

लीला-दाढगुब्बूढ-सअल-महि-मंडलस्स चिअ अज्ज ।
 कीस मुणालाहरणं पि तुज्ज गुरुआइ अंगम्मि ॥
 (लीलादंष्ट्राग्रोद्ब्यूढ-सकल-मही-मण्डलस्येवाद्य ।
 कस्माद् मृणालाभरणमपि तव गुरुयतेऽङ्गे ॥)

-Viṣamabāṇalīlāyām

*39) *Miavahaṇḍiāro (?)*.....

(p. 346)

हुमि अवहत्थिअरेहो णिरंकुसो अह विवेअरहिओ वि ।
 सिविणे वि तुमम्मि पुणो पत्तिअ भत्ति ण पम्हुसिमि ॥
 (भवाम्यपहस्तितरेखो निरङ्कुशोऽथ विवेकरहितोऽपि ।
 स्वप्नेऽपि त्वयि पुनः प्रतीहि भक्ति न विस्मरामि ॥)

This *gāthā* is drawn from Ānandavardhana's *Viṣamabāṇalīlā*. It is included in Weber's edition (No. 999)

Hemacandra's *KĀŚ* (p. 82) reads the second half as follows :

सिविणे वि तुज्ज समए पत्तिअ भत्ति न पुण्हुसिमि (? पम्हुसिमि) ॥
 (स्वप्नेऽपि तव समकं प्रतीहि भक्ति न प्रस्मरामि ॥)

40) *Avasara rouṇṇe cia.....*

(p. 351)

अवसर / ओसर / अवसर रोउं / रोत्तुं चिअ णिम्मिआइं
 मा पुंस / पुससु मे हअच्छोइं ।
 दंसणमेत्तुम्मइएहि जेहि हिअअं / सीलं तुह ण णाअं ॥
 (अपसर / अपकस रोदितुमेव निमित्ते मा मार्जय मे हते अक्षिणी ।
 दर्शनमात्रोन्मत्ताभ्यां याम्यां हृदयं / शीलं तव न ज्ञातम् ॥)

-GS (W) 706

41) *Mā paṇṭhaṇṇe rūṇḍhīo (?)*

(p. 352)

मा पणं रंध महं अवेहि बालअ अहो सि अहिरीओ ।
 अम्हे अणिरिक्काओ सुण्णघरं रक्खिअब्बं णो ॥
 (मा पन्थानं रुधः मम, अपेहि बालक (= अप्रौढ) अहोऽसि अह्रीकः ।
 वयं परतन्त्राः शून्यगृहं रक्षितव्यमस्माकम् ॥)

-GS (W) 961

Weber includes this *gāthā* in his edition of *SS* (No. 961) with a few variant readings. Hemacandra and the author of *KLV* include it in their works *KĀŚ* (p. 84), *KLV* (p. 176)

42) *Aṇṇatta vacca bālaa.....*

(p. 352)

अण्णत्थ वच्च बालअ ण्हाअंति कीस मं पुलोएसि ।
 एअं भो जाआ-भीरुआण तूहं चिअ ण होइ ॥
 (अन्यत्र वज्र बालक (= अप्रौढबुद्धे) स्तान्तीं कस्माद् मां प्रलोकयसि ।
 एतद् भो जायाभीरुकाणां तीर्थमेव न भवति ॥)

43) *Sama-visama-nivviseṣā.....*

(p. 356)

सम-विसम-णिब्बिसेसा समंतओ मंद-मंद-संचारा ।
 अइरा होहिंति पहा मणोरहाणं पि दुल्लंघा ॥
 (सम-विषम-निविशेषाः समन्ततो मन्द-मन्द-सञ्चाराः ।
 अचिराद् भविष्यन्ति पन्थानो मनोरथानामपि दुर्लङ्घ्याः ॥)

-GS VII. 73

44) *Ekanto ruai piā.....*

(p. 383)

एकतो रुअइ पिआ अण्णत्तो समर-तूर-णिग्घोसो ।
 णेहेण रणरसेण अ भटस्स दोलाइअं हिअअं ॥
 (एकतो रोदिति प्रियान्यत्र समर-तूर्य-निर्घोषः ।
 स्नेहेन रणरसेन च भटस्य दोलायितं हृदयम् ॥)

-GS (W) 966

45) *Lacchi duhidā jāmaūo.....*

(p. 463-64)

लच्छी दुहिदा जामाउओ हरो तस्स घरिणिआ गंगा ।
 अमिअ-मिअंका अ सुआ अहो कुडुबं महोअहिणो ॥
 (लक्ष्मीर्दुहिता जामातुको (= जामाता) हरिस्तस्य गृहिणी गङ्गा ।
 अमृत-मृगाङ्कौ च सुतौ, अहो कुटुम्बं महोदधेः ॥)

KLIV (p. 181 f. n. -3) reads *dhūā, jāyāduo* probably a misprint for *jamāduo* and *gharalliya* for 'duhidā' 'jāmāuo' and 'ghariṇiā' respectively.

46) *Ama asaio orama.....*

(p. 479)

आम असइओ ओरम पइव्वए ण तुएँ मलिणिअं सीलं ।
 किं उण जणस्स जाअ व्व चंदिलं तं ण कामेमो ॥
 (आम असत्यः उपरम पतिव्रते न त्वया मलिनितं शीलम् ।
 किं पुनर्जनस्य जायेव नापितं तं न कामयामहे ॥)

The GS (V. 17) reads this *gāthā* as follows :

आम असइ म्ह ओसर पइव्वए ण तुह मइलिअं गोत्तं ।
 किं उण जणस्स जाअ व्व चंदिलं ता ण कामेमो ॥
 (आम असत्यः स्मः, अपसर पतिव्रते न तव मलिनितं गोत्रम् ।
 किं पुनर्जनस्य जायेव नापितं तावन्न कामयामहे ॥)

47) *Uppahajāe asohiṇie.....*

(p. 493)

उप्पहजाआएँ असोहिणीएँ / असोहिरीएँ फल-कुसुम-पत्त-रहिआए ।
 बेरीएँ / बोरीएँ वइं देतो पामर हो ओहसिज्जिहसि / हो हो हसिज्जसि ॥
 (उत्पथ-जाताया अशोभनाया / अशोभिण्याः (= अशोभनशीलायाः)
 फलकुसुमपत्ररहितायाः ।
 वदर्या वृत्तिं वदत् पामर भो उपहसिष्यसे / भो भो हसिष्यसे ॥)

The alternative readings, found in Hemacandra's *KAŚ* (p. 360) are better and deserve to be preferred.

*48) *Langhiagaṇā phalahilāo.....*

(p. 499)

लंघिअ-गअणा फलही-लआओँ होतु त्ति वइदअंतीए ।
 हलिअस्स आसिसं पाडिवेस-वहुआ विणिव्वविआ ॥
 (लङ्घितगगनाः कार्पासलता भवन्ति वधयन्त्या ।
 हालिकस्याशिषं प्रातिवेश्यकवधुका निर्वापिता (= निर्वाति प्रापिता) ॥)

*49) *Golā kacchakuṇḍaṅge.....*

(p. 500)

गोला-कच्छ-कुण्डगे भरेण जंबूसु पञ्चमाणासु ।
 हल्लिअवहुआ णिअंसइ जंबूरसरत्तअं सिअअं ॥
 (गोदा-कच्छनिकुञ्जे भरेण जम्बूषु पञ्चमानासु ।
 हाल्लिकवधूनिवस्ते (= परिघत्ते) जम्बूरसरत्तकं (= रक्तं) सिचयम् ॥)

50) *Khaṇapāhuṇiā deara.....*

(p. 502)

खणपाहुणिआ देअर जाआए सुहअ किं पि दे भणिआ ।
 रुअइ पडोहरवलहीघरम्मि अणुणिज्जउ वराई ॥
 (क्षण-प्राघुणिका देवर जायया सुभग किमपि ते भणिता ।
 रोदिति गृहपद्माङ्गागवलभीगृहेऽनुनीयतां वराकी ॥)

The text of *DHV.* reads ' *eṣā jāāe kiṃpi.* ' The reading adopted here is to be found in *Kāvyaprakāśa* (Jhalkikar edition, p. 187) and also in *Saptasatī-sāra* (p. 39) edited by Dr. A. N. Upadhye. The latter and *GS (W).* 963 read ' *deara-jāyā e suhaa kiṃ ti (? pi)* and ' *ruai gharopamāphaliṇi-gharammi.* '

51) *Ahiṇāpaarasiesu.....*

(p. 515)

अहिणअ-पओअ-रसिएसु पहिअ-सामाइएसु दिअहेसु ।
 सोहइ पसरिअ-गीअण णच्चिअं मोरवुंदाणं ॥
 (अमिनव-पयोद-रसितेषु पथिक-श्यामायितेषु दिवसेषु ।
 शोभते प्रसारित-ग्रीवाणां नृत्तं मयूर-वृन्दानाम् ॥)

-GS VI. 59

पक्षान्तरे—

(अमिनव / अमिनय-प्रयोग-रसिकेषु पथिक-सामाजिकेषु दिवसेषु ।
 शोभते प्रसारित-गीतानां / (ग्रीवारेचकाय) प्रसारितग्रीवाणां नृत्तं
 मयूरवृन्दानाम् ॥)

The present *gāthā* corresponds with *GS VI. 59*. But the text as presented in *GS* leaves much to be desired.

52. *Ataṭṭhiē vi taḥasamṭhiē.....*

(p. 527)

अतहट्ठिए वि तहसंठिए व्व हिअअम्मि जा णिवेसेइ ।
 अत्यविसेसे सा जअइ विअडकइगोअरा वाणी ॥
 (अतथास्थितानपि तथार्थस्थितानिव हृदये या निवेशयति ।
 अर्थविशेषान् सा जयति विकटकविगोचरा वाणी ॥)

Note : This *gāthā* which closely resembles *Gaṇḍavaho*, v. 66 in its thought is probably drawn from Vākpati's another poem, *Mahumaavīa* (now lost).

53) *Karini-vehavyaaro.....*

(p. 529)

करिणी-वेहव्वअरो मह पुत्तो एक्ककंडविणिवाई ।
 हअ-सोप्हाएँ तह कओ जह कंडकरंडअं वहइ ॥
 (करिणी-वेधव्यकरो मम पुत्र एक-काण्ड-विनिपाती ।
 हत-स्तुषया तथा कृतो यथा काण्ड-करण्डकं वहति ॥)

-GS VII. 30

This *gāthā* corresponds with GS VII. 30. There we get the reading 'gaavahu', 'putto me' 'taha', 'pulaio' in place of 'karini', 'maha putto', 'haa', and 'taha kao' respectively.

54) *Sijjai romamciffjai.....*

(p. 535)

सिज्जइ रोमंच्चिज्जइ वेवइ रत्था-तुलम-पडिलमो ।
 सो पासो अज्ज वि सुहअ तीइ जेणासि बोलीणो ॥
 (स्विद्यति रोमाञ्चते वेपते रथ्या-काकतालीय-प्रतिलम्नः ।
 स पाश्वर्षोऽद्यापि सुभग [तस्या येनास्यतिक्रान्तः ॥])

55) *Bhāvihalarakhaneka.....*

(p. 535)

भअविहल (? भअविहल । णं) रक्खणेक्कमल्ल सरणागआण अत्थाण ।
 क्षणमेत्तं पि ण विण्णा विस्सामकह ति जुत्तमिणं ॥
 (भयविह्वलानां रक्षणैकमल्ल शरणागतानामर्थानाम् ।
 क्षणमात्रमपि न दत्ता विश्राम-कथेति युक्तमिदम् ॥)

—Abhinavaguptasya

56) *Cāṇakarakaparaṇpara.....*

(p. 536)

चाइ-अण-कर-परंपर-संचारण खेअ-णिरसह-सरीरा ।
 अत्था किवण-घरत्था सत्थावत्था सुवन्ति व्व ॥
 (त्यागि-जन-कर-परम्परा-सञ्चारण-खेद-निस्सह-शरीराः ।
 अर्थाः कृपण-गृहस्थाः स्वस्थावस्थाः स्वपन्तीव ॥)

The following *gāthā* from *Gāthakośa* called [*Cāṇakarakaparaṇpara*] (edited by Dr. A. N. Upadhye) corresponds with this *gāthā* :

गइयाण कर-परंपरा-परियत्तण-खेय-वसण-परिसंता ।
 अत्था किवण घरत्था सत्थावत्था सुवन्ति व्व ॥

The reading 'gāṇa' in place of 'cāṇa' is doubtful. It is rendered in 'Sanskrit' as 'Jñāninām'. The reading presented by *Locana* perfectly agrees with the context and is highly superior. The rest of the first half, though it presents different readings does not much differ in sense.

57) *Na a tana ghaḍai ohī.....*

(p. 539)

ण अ ताण घडइ ओहो ण अ ते दीसंति कहवि पुणरुत्ता ।
 जे विभ्रमा पिआणं अत्था वा सुकइ-वाणीणं ॥
 (न च तेषां घटतेऽवधिर्न च ते दृश्यन्ते कथमपि पुनरुक्ताः ।
 ये विभ्रमाः प्रियाणामर्था वा सुकवि-वाणीनाम् ॥)

—Viṣamabānaḷīlāyām

58) *Maha maha itti bhaṇantau (?).....*

(p. 544)

महु महु इति भणंतहो वच्चदि कालो जणस्स ।
 तो इ ण देउ जणहउ गोअरीभोवि मणस्सु ॥
 (मम मम' (पक्षे, मधुमय) इति भणतो व्रजति कालो जनस्य ।
 तथापि न देवो जनार्दनो गोचरीभवति मनसः ॥)

Note : The Nirṇayasagar edition of *Dhvanyāloka* cites under IV *Kārikā* 4 a Prakrit *gāthā* ' *Udia* ' etc. The text of this *gāthā* as presented there is quite corrupt. The *gāthā* occurs in *KLV* (p. 18), in *GS (W)*. No. 954, and in *Saptaśatisāra* (No. 41); the *gāthā* may be restored as follows :

59) अणुदिअहकआभोआ जह जह थणआ विणेंति कुमरीए / बालाण ।
 तह तह लद्धोआसो / लद्धोवासो व्व वम्महो हिअअमाविसइ ॥
 (अनुदिबसकृताभोगौ यथा यथा स्तनौ विनिर्यातौ कुमार्याः / बालानाम् ।
 तथा तथा लब्धवकाश / लब्धावास इव मन्मथो हृदयमाविशति ॥)

References

1. " *Dhvanyāloka* (Uddyota 1, 2) nām Prakrit udāharaṇi pāṭha-carcā " Vidyā (Vol. XIII: No. 2 August: 1970) and *Dhvanyāloka* (Uddyota 3, 4) nām Prakrit Udāharaṇi pāṭhacarcā (Vol. XIV No. 1, January : 1971)
2. In a letter dt. 21-9-1973 Dr. Bhayani wrote to me to say "your *chāyā* and interpretation of the cited Apa. verse is quite all right ----. 'Gaviṭṭhā' is a better reading 'Drammi' is corrupt for 'drammu'. As you suggest 'pala' is probably a measure for fluid. 'Gaviṭṭhā' is nominative sing form ending in 'ā' as in later Hindi (Khadi Boli) and also in Marathi, etc. The Metre seems to be of the 'antarasamā catuṣpadī class with 12 + 8 mātrās in each half. According to Hemacandra (*Chandonuśāsana* 6, 20, 15) this would be perhaps 'nāgakesara' (there is always some uncertainty because the last more is optionally taken to be metrically short or long, when it is actually short).

CHAPTER III

PRAKRIT VERSES IN VAKROKTI-JĪVITA

The *Vakrokti-jīvita*¹ of Kuntaka (between 950–1000 A.D.) is ‘a work of great value’ as it ‘shows originality, great literary acumen and is full of charming ideas’. There are about thirty Prakrit passages, cited as illustrations in this masterly work on Sanskrit literary criticism and aesthetics. Some of these verses we find quoted in other works on Sanskrit poetics and we can easily restore them by comparing their readings and referring to their sources. Quite a few Prakrit verses are highly corrupt and can be restored only on obtaining fresh Manuscript readings, The *Kalpalatāvivēka*² by an anonymous author throws some light on these corrupt passages and is of some use in reconstructing them.

- 1) *Anṇaṁ laḍahattanaaṁ.....* (p. 57)

अणं लडहत्तणअं अण्ण च्चिअ कावि वत्तणच्छाआ ।
सामा सामण्णपआवइणो रेहच्चिअ ण होइ ॥

– GS (W) 969.

(अन्यल्लटभत्वं अन्यैव कापि वर्तनच्छाया ।
इवामा सामान्यप्रजापते रेखं न भवति ॥)

This *gāthā* we find quoted, as an example of the figure of speech called *Atiśayokti*, in *Kāvya-prakāśa* (KP), *Alaṁkāra-sarvasva*³ (AS), Hemacandra’s *Kāvyaṇuśāsana*⁴ (KĀS) etc. The KP and AS read ‘*aṇṇa via*’ (*Sk anyeva*). The reading adopted here is found in KĀS.

- 2) *Asaṁsāraṁ kaipuṁgavehiṁ.....* (p. 134)

आसंसारं कइ-पुंगवेहिं पडिदिअह-गहिअ-सारो वि ।
अज्जवि अभिण्ण-मुद्दो व्व जअइ वाआ-परिप्फंदो ॥

– *Gaṇḍavaho*. 87

(आसंसारं कविपुङ्गवैः प्रतिदिवसगृहीतसारोऽपि ।
अद्याप्यभिन्नमुद्र इव जयति वाक्परिस्पन्दः ॥)

The printed text of *Gaṇḍavaho*⁵ reads ‘*taddiaha*’ in place of ‘*Paḍidiaha*’.

-
- 1) *Vakrokti-jīvita* of Kuntaka, ed by K. Krishnamoorthy. Karnatak University, Dharwad, 1977.
 - 2) *Kalpalatāvivēka* by an anonymous author, L. D., Series, No. 17, ed. by M. L. Nāgar and Hārishankar Shastri, with an Introduction in English by Prof. P. R. Vora, Ahmedabad 380 009, 1968.
 3. *Nirnaya Sagar* edn. Bombay, 1939
 4. *Sri Mahavira Jaina Vidyalaya* edn. Bombay, 1964.
 5. Edn. by Prof. N. G. Suru and Pub. by Prakrit Text Society, Ahmedabad 9, 1975.

3) *Emea-jaṇo tissā.....*

(p. 221)

एमेअ जणो तिस्सा देइ कवोलोवमाइ ससिबिबं ।
 परमत्थ-विआरे उण चंदो चंदो च्छिअ वराओ ॥
 (एवमेव जनस्तस्या ददाति कपोलोपमायां शशिविम्बम् ।
 परमार्थविचारे पुनश्चन्द्रश्चन्द्र एव वराकः ॥)

This *gāthā* is cited, for the first time, in *DHV* (p. 293).

There we have the reading ' deu ' in place of ' dei ' (Sk *dadātu*). This *gāthā* is later on cited by Hemacandra, Ruṣyaka, the anonymous author of *KLV*, and Śobhākaramitra (the author of *Alaṅkāraśāstra*)¹

4) *Kaikesari vaṇṇa.....*

(p. 173)

कइ-केसरी वण्णण मोत्तिअ-रअणण आइ-वेअडिओ ।
 ठाणाठाणं जाणइ कुसुमाण अ जुण्ण-मालारो ॥
 (कवि-केसरी वचनानां मौक्तिक-रत्नानामादि-वैकटिकः ।
 स्थानास्थानं जानाति कुसुमानां च जीर्ण/विदग्ध-मालाकारः ॥)

The author of *KLV* does not quote the whole *gāthā* but gives only the *Pratīka* ' *Kai-kesari* ' *iti*. The Prakrit Dictionary² does not record the form ' *jīṇa* ' which could be considered as developed from ' *jīṇa* . '

5) *kannuppaladala.....*

(pp. 32-33)

कण्णुपल-दल-मिलिअ-लोअणहि
 हेला-लोल-णाविअ-णअणहि ।
 लीलइ लीलावइहि णिरुद्धउ
 सिद्धिलिअ-चाउ जअइ मअरद्धउ ॥³
 (कर्णोत्पलदलमिलितलोचनाभि-)
 हेलालोलनामितनयनाभिः ।
 लीलया लीलावतीभिर्निरुद्धः
 शिथिलित-चापो जयति मकरध्वजः ॥)

1. Ed. by C. R. Devadhar and Pub. by Oriental Book Agency, Poona, 1942.

2. *Pāṇi-sadda-mahannavo*. Prakrit Text Society, Varanasi-5, 1963.

3. The Apabhraṃśa passage and its Sanskrit *cchāyā* are presented here as restored by Dr. H. C. Bhayani in his paper pub. in Journal, Asiatic Society, Bombay, 1981 (pp. 49-54).

- 6) *Gaṇaṇ ca mātta-mehaṇ.....* (p. 94)

गणं च मत्तमेहं धारालुलिअज्जुणाइं अ वणाइं ।
णिरहंकार-मिअंका हरंति णीलाओं अ णिसाओ ॥

—*Gaṇḍavaho* 406

(गगनं च मत्तमेघं धारालुलितार्जुनानि च वनानि ।
निरहङ्कारमृगाङ्का हरन्ति नीलाश्च निशाः ॥)

This *gāthā* is for the first time cited in *DHV* (p. 173). There we get the reading *ñilāo* (? *ñilāo*) vi (Sk *ñilā api*). The reading '*ñilāo vi*' finds support in Abhinavagupta's commentary called *Locana* on *DHV*. Abhinavagupta's comments on this *gāthā* bring out clearly the charming suggested sense.

- 7) *Caṇkammarāṇṭi karīṇḍā.....* (p. 171)

चंक्रमंति करिदा दिसागअ (? दिग्गअ-) मअ-गंध-हारिअ-हिअआ ।
दुखं वणे अ कइणो भणिइ-विसमे महकइ-मग्गे ॥
(चक्रम्यन्ते करीन्द्रा दिग्गजमदगन्धहारित-हृदयाः ।
दुःखं वने च कवयो भणिति-विषमे महाकवि-मार्गे ॥)

- 8) *Caṇḍamañheṇ ṇisā.....* (p. 174)

चंदमअहेहिं णिसा णलिणी कमलेहिं कुसुमगुच्छेहिं लआ ।
हंसेहिं सरअ-सोहा कव्वकहा सज्जणेहिं कीरइ गरई ॥
(चन्द्रमयूखं निशा नलिनी कमलैः कुसुमगुच्छैर्लता ।
हंसैः शरच्छोभा काव्यकथा सज्जनैः क्रियते गुरुकी / गुर्वी ॥)

This verse, which is in *Skandhaka*, is most probably drawn from Sarvasena's *Harivijaya*, an epic poem (now lost).

- 9) *Chaggunasaṇḍjoḍḍhā.....* (p. 269)

छग्गुण-संजोअ-दिढा उवाअ-परिवाडि-घडिअ-पास-मुही ।
चाणक्क-णीइ-रज्जू रिड-संजमणुज्जआ जअइ ॥

—*Mudrārākṣasa* VI. 4

(षड्गुण-संयोग-दृढा उपाय-परिपाटि-घटित-पाश-मुखी ।
चाणक्य-नीति-रज्जू रिपुसंयमनोद्यता जयति ॥)

- 10) *Namaha dasaṇaṇa-sarahasa.....* (p. 79)

णमह दसाणण-सरहस-कर-तुलिअ-वलंत (? चलंत)-सेल-भअ-विहलं ।
वेवत-थोर-थणहर-हर-कअ-कठगहं गोरि ॥
(नमत दशानन-सरभस-कर-तुलित-बल (? चल) च्छैल-भय-विह्वलाम् ।
वेपमान-स्थूल-स्तनभर-हर-कृत-कण्ठग्रहां गौरीम् ॥)

11) *Nisāsā khaṇavirahe.....*

([p. 189])

णोसासा खण-विरहे फुरन्ति रमणीण सुरहिणो तस्स ।
 कडिडअ-हिअअ-ठिअ-कुसुमबाण-मअरंद-लेस व्व ॥
 (निःश्वासाः क्षणविरहे स्फुरन्ति रमणीनां सुरभयस्तस्य ।
 कृष्ट-हृदय-स्थित-कुसुमबाण-मकरन्द-लेशा इव ॥)

12) *Taṇṇatthi kiṃpi paino.....*

(p. 184)

तं गत्थि किं पि पइणो पकप्पिअं जं ण गिअइ-घरणीए ।
 अणवरअगमणशीलस्स काल-पहिअस्स पाहेज्जं ॥
 (तन्नास्ति किमपि पत्युः प्रकल्पितं यन्न नियति-गोहिन्या ।
 अनवरत-गमनशीलस्य काल-पथिकस्य पाथेयम् ॥)

This *gāthā* is cited for the first time in *Bhāmahaviyaraṇa*. (R Gnoli's edn. p. 40). It is also cited by Ruyyaka, in his *Alaṃkārasarvasva* (N. S. edn. p. 33) and by Śobhākara in his *Alaṃkāratnākara* (p. 62).

13) *Tadopaniṇikamante.....*

(p. 253)

This passage is highly corrupt. It could be restored if fresh manuscript material becomes available.

14) *Taha ruṇṇaṃ kaṇha viṣā.....*

(p. 99)

तह रुण्णं कण्ह विसाहीआए रोसगगरगिराए ।
 जह कस्स वि जम्मसए वि कोइ मा वल्लहो होउ ॥
 (तथा रुदितं कृष्ण विशाखया रोष-गद्गद-गिरा ।
 यथा कस्यापि जन्मशतेऽपि कोऽपि मा वल्लभो भवतु ॥)

Viśākhikā (= Viśākhā) is, of course, a cowherdess of that name.

15) *Tālā jāṇṇṇi guṇā.....*

(p. 83)

ताला जाअंति गुणा जाला ते सहिअएहिं घेप्पंति ।
 रइ- (= रवि-) किरणाणुगहिआइं हुंति कमलाइं कमलाइं ॥
 - *Viśamabānalilāyām*
 (तदा जायन्ते गुणा यदा ते सहृदयैर्गृह्यन्ते ।
 रविकिरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 170). Ānandavardhana introduces it with the preliminary remark :

“यथा च भवेव विषमबाणलीलायाम्—”

This epic poem in Prakrit is now lost.

- 16) *Tikkhāruṇaṃ tathāraṇṇa (?).....* (p. 189)

This *gāthā* is extremely corrupt. Dr. H. C. Bhayani has attempted to reconstruct it in his paper referred to in foot-note. No. 8 *supra* :

तिवस्वारुणं तमारं णअणजुअं र...अ लाइअं तीए ।
उगअ (?) -भेअ-विलग्न-रिउ-रुहिर-लेसं व महुरिउणो ॥
(तीक्ष्णारुणं तमाराद् नयनयुगं.....लागितं (= आरोपितं) तथा ।
उदगत-(?) भेद-विलग्न-रिपु-रुधिर-लेशमिदं सधुरिपोः ॥)

- 17) *Pararaimattā amahe (?).....* (p. 203)

This passage is extremely corrupt and defies reconstruction.

- 18) *Pavāṇa cala vijju caduliam.....* (p. 213)

This passage too is extremely corrupt. Dr. Bhayani has attempted to restore it in his paper referred to in the foot-note No. 8 *supra*. Fortunately for us, *Kalpalatāvivēka* has preserved it intact :

घेत्तुआण चल-विज्जु-चडुलियं
राइआसु पुलयन्ति मेहया ।
सोउवाण ओरल्लि-सट्ठयं
महिलियाण का जियइ विरहए ॥
(गृहीत्वा चलद्विद्युत्प्रदीपं
रात्रिषु बिलोकयन्ति मेघाः ।
श्रुत्वा मेघ-शब्दं
महिलानां का जीवति विरहे ॥)

If we compare the text of this passage and the text restored by Dr. Bhayani in his paper it would seem that he has hit upon quite a few correct readings.

- 19) *Maulāvarīṇatamate vicittoyare* (p. 224)

This passage too is extremely corrupt, and defies any attempt at restoration.

- 20) *Raikelihiaṇaṃsaṇa.....* (p. 32)

रइ-केलि-हिअ-णिअंसण-कर-किसलय-रुद्ध-णअण-जुअलस्स ।
रुद्धस्स तइअ-णअणं पव्वइ-परिचुंबिअं जअइ ॥

GS. V. 55

(रति-केलि-हृत-निवसन-कर-किसलय-रुद्ध-नयन-युगलस्य ।
रुद्रस्य तृतीय-नयनं पार्वती-परिचुम्बितं जयति ॥)

21) *Ruddassa taiṇaṇaṇaṁ.....*

(p. 109)

रुद्धस्स तइअ-णअणं पव्वइ-परिचुब्बिअं जअइ ॥

GS V. 55 cd.

(रुद्रस्य तृतीय-नयनं पार्वती-परिचुम्बितं जयति ॥)

This would be easily seen that this line forms the second half of the *gāthā* 'Rai-keli-hiā-niāṇsaṇa', etc., given above under Serial No. (20).

22) *Līlāe kuvalaṇṇaṁ kuvalaṇṇaṁ.....*

(p. 10)

लीलाएँ कुवलअं कुवलअं व सीसे समुव्वहतेण ।

सेसेण सेस-पुरिसाण पुरिसआरो समुव्वसिओ ॥

(लीलया कुवलयं कुवलयमिव शीर्षे समुद्रहता ।

शेषेण शेष-पुरुषाणां पुरुषकारः समुद्रासितः ॥)

This *gāthā* is included in *Gāhārāyaṇakosa*¹ ([No. 786] compiled by Jineśvarasūri in VS 1251. He reads the latter part of the second half as 'purisayāro vi pamhuṭṭho' (*Sk : Puruṣakāro' pi pramṛṣṭaḥ*).

23) *Vāpitaḍe Kuḍuṇṇā.....*

(p. 68)

वावी (? तावी)-तडे कुडुंगा पिअसहि ण्हाउं गएहि दोसंति ।

ण धरंति करेण भणंति ण त्ति (? करे ण भणंति किं पि) वलितुं पुण ण वेति ॥

(वापी (? तापी)-तडे निकुञ्जाः प्रियसखि स्नातुं गतैर्दृश्यन्ते ।

न धरन्ति करे ण भणन्ति न इति (? करे न भणन्ति किमपि) वलितुं पुनर्न ददति ॥)

24) *Sajjei surahimāso.....*

(p. 128)

सज्जेइ मुरहिमासो ण दाव अप्पेइ / ण ता पणामेइ जुअइ-जण-लक्ष-सहे ।

अहिणव-सहआर-मुहे णव-पल्लव-पत्तले अणंगस्स सरे ॥

(सज्जयति मुरभि-मासो न तावदर्पयति युवति-जन-लक्ष्य-सहान् ।

अभिनव-सहकार-मुखान् नव-पल्लवपत्तलाननङ्गस्य शरान् ॥)

This verse, which is in *Skandhaka*, is most probably drawn from Sarvasena's *Harivijaya* a Prakrit epic (now lost).

1. Edited by Pt. Amritlal M. Bhojak and Nagin J. Shnh, and pub. by L. D. Institute of Indology, Ahmedabad-9, 1975.

- 25) *Samavisamañivviseā* (p. 114)

सम-विसम-णिन्विसेसा समंतओ मंद-मंद-संचारा ।
अइरा ह्णेहिहि पहा मणोरहाणं पि दुल्लंघा ॥

GS. VII 73

(सम-विषम-निविशेषाः समन्ततो मन्द-मन्द-सञ्चाराः ।
अचिराद् भविष्यन्ति पन्थानो मनोरथानामपि दुर्लङ्घ्याः ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV*. (p. 356)

- 26) *Siḍhiliacāo* (p. 110)

सिडिलिअचाउ जअइ मअरद्धउ ।
(शिशिलित-चापो जयति मकरध्वजः ।)

This line is the fourth quarter of the verse beginning with “*Kaṇṇuppaladala*” etc. given above under S. No. (5).

- 27) *Siviṇavikkheṇa* (?) (P. 212)

Except the first two or three words (the *Pratīka*) of the *gāthā* we have hardly any clues that would enable us to reconstruct the original *gāthā*. The *Kaṭpalatāviveka*'s allusion that the *gāthā* is an example of a variety of *Nidarṣaṇā* prevents us from identifying it with the following *gāthā*s beginning with ‘*Siviṇa*’.

सिविणअ-खण-मुत्तुट्टिआए पुणरुत्तवंसणमणाए ।
बालाए निमीलिअ-लोअणाए दिवसो वि बोलीणो ॥
(स्वप्न-क्षण-मुत्तोत्थितायाः पुनरुक्त-दर्शन-मनसः ।
बालाया निमीलित-लोचनाया दिवसोऽपि गतः (अतिक्रान्तः) ॥)

—Bhoja's *Śṅgārāprakāśa* Vol. IV, p. 1103

सिविणअ-लद्ध-पिअअमपुलइउगमणिभरेहि अंगेहि ।
परिरंभणे सुहाइ पावउ मा णं पबोहेह ॥
(स्वप्न-लब्ध-प्रियतम-पुलकितोद्गमनिर्भरैरङ्गैः ।
परिरम्भणे सुखानि प्राप्नोतु मेनां प्रबोधयत ॥)

—GS (W). 835

- 28) *Suhaa vilambasu thoam* (p. 232)

सुहअ विलंबसु थोअं जाव इमं विरह-काअरं हिअअं ।
संठविऊण भणिस्सं अहवा बोलेसु किं भणिमो ॥
(सुभग विलम्बस्व स्तोत्रं यावदिवं विरह-कातरं हृदयम् ।
संस्थाप्य भणियामि, अथवापक्रम किं भणामः ॥)

This *gāthā* is also cited by Ruyyaka in his *Alaṃkārasarvasva* (p. 147).

CHAPTER IV

PRAKRIT VERSES IN DAŚARŪPAKA WITH AVALOKA

The *Daśarūpa* or *Daśarūpaka* of Dhananjaya (last quarter of the 10th century A.D.) with the commentary *Avaloka* by Dhanika (written a little later) mainly deals with dramaturgy. As it contains a treatment of such topics as the types of hero, of heroine, and the nature and number of *rasas* which are common to poetics we take it for our study. This work has been published several times. Here references are made to the *Nirnaya Sagar Press*, 5th edition (1941).

- 1) *Dullahajāṇāpurāo*..... (p. 13)

दुल्लह-जणाणुराओ लज्जा गरुई परव्वसो अप्पा ।
पिअसहि विस मं येमं मरणं सरणं नवरं एक्कं ॥
(दुर्लभ-जनानुरागो लज्जा गुर्वो परवश आत्मा ।
प्रियसखि विषमं प्रेम मरणं शरणं केवलमेकम् ॥)

—*Ratnāvalī* II-1

- 2) *Kiṃ dharaṇīe miṃko*..... (p. 24)

किं धरणीएँ मिअंको आआसे महिहरो जले जलणो ।
मज्झण्हम्मि पओसो दाविज्जउ देहि आणत्ति ॥
(किं धरण्यां मृगाङ्कु आकाशे महीधरो जले ज्वलनः ।
मध्याह्ने प्रदोषो दर्शयतां देह्याङ्गितिम् ॥)

—*Ratnāvalī* IV-8

- 3) *Majjha paiṇṇā esā*..... (p. 24)

मज्झ पइण्णा एसा भणामि हिअएण जं महसि दट्ठं ।
तं ते दावेमि फुडं गुरुणो मंतप्पहावेण ॥
(मम प्रतिज्ञया भणामि हृदयेन यत् काङ्क्षसि द्रष्टुम् ।
तत्ते दर्शयामि स्फुटं गुरोर्मन्त्रप्रभावेण ॥)

—*Ratnāvalī* IV-9

- 4) *Kulabālīe pecchaha*..... (p. 43)

कुलबालिआए पेच्छह जोव्वण-लाअण-विअम-विलासा ।
पवसंति व्व पवसिए एंति व्व पिए घरं एंते ॥
(कुलबालिकायाः प्रेक्षध्वं यौवन लावण्य-विभ्रम-विलासाः ।
प्रवसन्तीव प्रोषिते आयन्तीव प्रिये गृहमायति ॥)

—*GS (W)* 871

The reading 'pasavanti' in the printed text is most probably a printing mistake for the Sanskrit rendering of this word is correctly given as 'pravasanti' in the Sanskrit *ccāyā*. But 'piye' and 'ette' are incorrect. The Adyar edition (1969) reads *Kulavāliānam* (Sk : *Kulapālikānām*) for *Kula-bāliāe*. It retains the wrong readings 'piye' and 'ette' (vide p. 92).

- 5) *Hasiam aviāra-muddham*..... (p. 43)

हसिअमविआर-मुद्धं भमिअं विरहिअ-विलास-सच्छाहं ।
भणिअं सहाव-सरलं धण्णाण घरे कलत्ताणं ॥
(हसितमविकार-मुग्धं भमितं विरहित-विलास-सच्छायम् ।
भणितं स्वभाव-सरलं धन्यानां गृहे कलत्राणाम् ॥)

Our printed edition reads *Succhāam* (Sk : *succhāyam*). The Adyar edition (p. 92) reads 'sacchāam'. Both *Succhāam* and the emended reading 'sacchāham' mean 'like, similar'.

- 6) *Lajjāpajjattapasāhanāim*..... (p. 43)

लज्जा-पज्जत्त-पसाहणाइं परतत्ति-णिप्पिवासाइं ।
अविणअ-दिम्मोहाइ धण्णाण घरे कलत्ताइं ॥
(लज्जा-पर्याप्त-प्रसाधनानि पर-चिन्ता-निष्पिपासानि ।
अविनय-दिड्मोहानि धन्यानां गृहे कलत्राणि ॥)

—GS (W) 866

The Prakrit word 'tatti' stands for 'tṛpti' as well as 'cintā'. The Adyar edition reads 'paracintā'. With that reading the *gāthā* becomes metrically defective. The reading 'avinadummeḥāim' in our printed edition is rendered into Sanskrit as 'avinayadurmedhāimsi'. The Gujarati Printing Press edition (1914 A. D.), p. 66, explains it as follows :

अविनय-दुर्मैधांसि इत्यस्य अविनये दुर्मैधांसि अविनयो न कर्तव्य इत्येवमविनय-
विष(य)कदुष्टज्ञानवन्ति इत्यर्थः अविनयशून्यानि इति यावत् ।

The Adyar edition p. 93, adopts the reading 'avinadimmohāim' and explains it as follows :

अविनयदिड्मोहानोति । एषासविनये दिड्मोह एव । अविनय-मार्गस्मरणमेव न
विद्यत इत्यर्थः ।

- 7) *Tāva ccia rai-samae*..... (p. 44)

ताव च्चिअ रइसमाए महिलाणं विभ्रमा विराजति ।
जाव ण कुवलअ-दल-सच्छाह्णं मउल्लेति णअणाइं ।
(तावदेव रतिसमये महिलानां विभ्रमा विराजन्ते ।
यावन्न कुवलयदल-सच्छाये मुकुलयतो नयने ॥)

—GS 1.5

The Adyar edition (p. 95) reads ' *Jāṇavakuvalaa* '— (Sk :

यावन्नवकुवलयदलसच्छाये मुकुलीभवतो नयने ॥)

The Sanskrit *ccāyā* presented in our printed text reads :

यावन्न कुवलयदलस्यच्छानि मुकुलयन्ति नयनानि ॥

The Sanskrit rendering ' *svacchabhāni* ' goes against Hemacandra's grammar :

छायायां होकान्तौ वा । १.२४९

अकान्तौ वर्तमाने छाया-शब्दे यस्य हो वा भवति ।

Again, in Prakrit there is no dual number. Hence the form ' *naaṇāim* ' is perfectly all right. In Sanskrit rendering it is necessary to follow the dual number construction.

8) *Saccaṃ jāṇai daṭṭhum*.....

(p. 51)

सच्चं जाणइ दट्ठुं सरिसम्मि जणम्मि जुज्जए राओ ।

मरउ ण तुमं भणिससं मरणं पि सलाहणिज्जं से ॥

(सत्यं जानाति द्रष्टुं सदृशे जने युज्यते रागः ।

स्त्रियतां न त्वां भणिष्यामि मरणमपि श्लाघनीयं तस्याः ॥)

—GS I. 12

This *gāthā* is cited as an example of the figure of ' *Vyatyāsa* ' in *Alaṅkāra-ratnākara* (p. 116) and of ' *Ākṣepa* ' in *Alaṅkāra-kaustubha*. *Alaṅkāra-ratnākara* reads *saccia* (Sk: *saiva*) in place of *Saccaṃ* '.

9) *Mahuehi kiṃ nivaḷaa*.....

(p. 51)

महुएहि किं निवालअ (?महुएहि किं व 'बालअ) ?हरसि निअंबाउ

जइ वि मे सिचअं (?सिअअं) ।

साहेमि कस्स सुंदर (रण्णे) ?दूरे गामो अहं एवका ॥

(भूषकः किंवा बालक हरसि नितम्बाद् यद्यपि मे सिचयम् ॥

कथयामि कस्य सुन्दर (कस्यारण्ये) दूरे ग्रामोऽहमेका ॥)

—GS (W) 877; Vajjālagga 491

1. Paṇṭhiya — Vajjālagga and Hemacandra.

2. Jai harasi niyaṃsaṇaṃ niyaṃbāo—Vajjālagga and Hemacandra.

3. Gāmo dūre — Vajjālagga and Hemacandra.

The *gāthā* and its Sanskrit *cchāyā*, as presented in our edition, are wrong and misleading. The *gāthā* as presented in Hemacandra's *Kāvyañuśāṣana* (p. 54) or in Weber's *Sapta-śataka* (No. 877) is perfectly all right and yields good sense.

10) *Taṁ ceia vaanaṁ.....*

(p. 52)

तं च्चिअ वअणं ते च्चेअ लोअणे जोव्वणं पि तं च्चेअ ।
अण्णा अणंगलच्छी अण्णं च्चिअ किपि साहेइ ॥
(तदेव वचनं / वदनं ते एव लोचने यौवनमपि तदेव ।
अन्यानङ्गलक्ष्मीरन्यदेव किमपि कथयति ॥)

—Dhanikasya

11) *Jaṁ kiṁpi peccamāṇaṁ.....*

(p. 52)

जं किं पि पेच्छमाणं भणमाणं रे जहा तह च्चेअ ।
णिज्झाअ णेहमुद्धं वअस्स मुद्धं णिअच्छेहि ॥
(यत् किमपि प्रेक्षमाणं भणन्तीं रे यथा तथैव ।
निर्ध्याय स्नेहमुग्धां वयस्य मुग्धां पश्य ॥)

—Dhanikasya

The Adyar edition reads the second half of this *gāthā* differently :

णिअसुआणेहमुद्ध वअस्स मुद्धं णिअच्छेहि ॥
(निजसुतास्नेहमुग्ध वयस्य मुग्धां नियच्छ (?) ॥)

But the earlier part of the second half, as presented in the Adyar edition, is metrically defective. The Sanskrit rendering (*niyaccha*) too is misleading. The Prakrit root '*niaccha*' is one of the 15 *ādeśas* of $\sqrt{dṛśa}$ as recorded by Hemacandra in his Prakrit Grammar (4.181).

12) *Taḥa jhatti se paattā.....*

(p. 52)

तह जत्ति से पअत्ता सव्वंगं विवभमा थणुब्भेए ।
संसइअ-बालभावा होइ चिरं जह सहीणं पि ॥
(तथा झटिति तस्याः प्रवृत्ताः सर्वाङ्गं विभ्रमाः स्तनोद्भेदे ।
संशयितबालभावा भवति चिरं यथा सखीनामपि ॥)

—Dhanikasya

13) *De ā pasia nīam̐tasu (?).....*

(p. 53.)

दे आ पसिअ णिअत्तसु मुह-ससि-जोण्हा-विलुत्त-तमणिवहे ।
 अहिसारिआण विग्घं करेसि अण्णाण वि हआसे ॥
 (प्रार्थये तावत् प्रसीद निवर्तस्व मुख-शशि-ज्योत्स्ना-विलुप्त-तमोनिवहे ।
 अभिसारिकाणां विघ्नं करोष्यन्यासात्मपि हताशो ॥)

—GS (W) 968

This *gāthā* is for the first time cited by Ānandavardhana in his *Dhvanyāloka* (p. 74) and its rendering and exposition in Sanskrit is contained in the *Locana* (commentary) on it by Abhinavagupta (pp. 74-75.). The text of this *gāthā* and its Sanskrit *cchāyā*, as presented in our edition is partly wrong “*de ā pasia nīam̐tasu*” needs to be corrected as shown above; the Sanskrit rendering “*daivād dṛṣṭvā nīāntasumukha*” — is due to faulty reading of the original text on the part of the editor; it should be corrected as shown in the *cchāyā* given above. Abhinavagupta's exposition of the *gāthā* referred to above is at once original and brilliant.

14) *Diaham̐ khu dukkhiāe.....*

(p. 53)

दिअहं शुडुकिआए सअलं काऊण गेह-वावारं ।
 गरुए वि मण्णुदुक्खे भरिमो पाअंत-सुत्तस्स ॥
 (दिवसं रोषमूकायाः सकलं कृत्वा गृहव्यापारम् ।
 गुरुकेऽपि मन्युदुःखे स्मरामः पादान्तमुत्तस्य ॥)

GS III. 26

The Adyar edition (p. 116), however, reads:

दिअहं अडुडुकिआए सअलं काऊण गेहवावारं ।
 गरुए वि मण्णुदुक्खे भरिमो पाअंतमुत्ताए ॥
 (दिवसमडुडुत्तया सकलं कृत्वा गेहव्यापारम् ।
 गुरुकेऽपि मन्युदुःखे स्मरामः पादान्तमुत्तायाः ॥)

The commentator adds “*duḍḍūkāro raṭṭarāṇikā*”,

The editor of the Adyar edition observes in his Notes to *Daśarūpāvaloka* (p. 262):

“Bhaṭṭaṇṣirīha's *aḍuḍḍūkṛtayā* and *pāḍāntasuptāyāḥ* seem to me to be more suitable and to yield a better interpretation. I do not, however, find *duḍḍūkāra* in the sense of *raṭṭarāṇikā* in the Prakrit dictionaries available to me. I feel Bh. Nr. must have had access to genuine sources for the reading and the interpretation”.

There is no such word as ‘*duḍḍūkāra*’ in Prakrit *Aḍuḍḍūmkīā* is a ghost-word.

- 15) *Taha diṭṭham taha bhaṇiam* ... (p. 54)

तह दिट्ठं तह भणिअं ताएँ णिअदं (? णिउत्तं) तहा तहासीणं ।
 अवलोइअं सइण्हं (? सयण्हं) सविअमं जह सवत्तीहि ॥
 (तथा दृष्टं तथा भणितं तथा नियतं (? निवृत्तं) तथा तथासीनम् ।
 अवलोकितं सतूष्णं सविअमं यथा सपत्नीभिः ॥)

—*Dhanikasya*

The reading '*niadam*' seems to be doubtful. The Adyar edition reads '*niudam*' (Sk: *nivṛitam*). However, '*niudam*' cannot be equated with '*nivṛitam*'.

The actions on the part of the heroine, described in the first half of the *gāthā*, more or less correspond with the ones, described in the first half of the following *gāthā* :

जं जं करेसि जं जं च जंपसे जह तुमं णिअंसेसि ॥

—*KĀS* p. 425, v. 727

—*SK* p. 618, v. 152

—*GS* IV. 78

There is a variant reading '*niacchesi*' in place of '*niamsesi*'. The meaning of '*niacchesi*' is already had from '*diṭṭham*'. One is therefore tempted to hazard a conjecture that the original reading may have been :

..... ताएँ णिअसिअं तहा तहासीणं ।
 (..... तथा निवसितं (परिहितं) तथा तथासीनम् ।)

- 16) *Sāloe vvia* (? *ccia*)..... (p. 58)

सालोए च्चिअ सूरें घरिणी घरसामिअस्स घेतूण ।
 णेच्छंतस्स वि पाएँ धुअइ हसंती हसंतस्स ॥
 (सालोक एव सूर्ये गृहिणी गृहस्वामिकस्य (—स्वामिनो) गृहीत्वा ।
 नेच्छतोऽपि पादौ धावति हसन्ती हसतः ॥)

—*GS* II. 30

- 17) *Raṇḍa caṇḍā* (p. 66)

रंडा चंडा दिविअ धम्मदारा मज्जं मंसं पिज्जए खज्जए अ ।
 भिअत्ता भोज्जं चम्मखंडं च सेज्जा कोलो धम्मो कस्स ण होइ² रम्मो ॥
 (रंडा चण्डा दीक्षिता धर्मदारा मद्यं मांसं पीयते खाद्यते च ।
 भिक्षा भोज्यं चर्मखण्डस्य शय्या कौलो धर्मः कस्य न भवति रम्यः ॥)

Karpūramanjarī I. 23

18) *Vevai seadavadani (?).....*

(pp. 78-79)

This passage, as printed in our edition, is very corrupt. For restoration of this Apabhramśa passage *vide supra* Dr. H. C. Bhayani, : “Restoration of the text of some corrupt Apabhramśa and Prakrit citations in Dhanika’s *Avaloka* on the *Daśarūpaka* and in Kuntaka’s *Vakrokti-Jīvitā*”.

वेवइ सेअ-दवहिअ-रोमंचिअ-गत्ति
चवइ विसंठुल-वयणइ बाहोल्लिअ-णेत्ति ।
मुहु तहे सामलिहूअउ खणे खणे विमुज्झइ
मुद्ध सुहअ (?) तुह पेम्मेण सा विणडिज्जइ ॥
(बेपते स्वेद-द्रवार्द्रित-रोमाञ्चित-गात्रा
वदति विशृङ्खल-वचनानि बाष्पाद्रित-नेत्रा ।
मुखं तस्याः श्यामलीभूतं क्षणे क्षणे विमुह्यति
मुग्धा सुभग तव प्रेम्णा सा व्याकुलीक्रियते ॥)

In connection with this passage the reader is referred to Prof. Venkatacharya’s Introduction (pp. xxxviii-xl) to the Adyar edition.

19) *Aṇṇaḥuṇāhumaheliāhu*

(p. 91)

This Apabhramśa stanza is extremely corrupt. For the restoration of the text *vide* Dr. Bhayani’s paper mentioned above.

अण्णहु णाहु महेलिअहु, बहुपरिमल-सुसुअंधु ।
महु कंतहु अल्ल-द्वणहु, अंगि ण फिट्ठइ गंधु ॥
(अन्यासां नाथो महिलानां बहु-परिमल-सुसुगन्धिः ।
सम कान्तस्यार्द्र-व्रणस्य, अङ्गो न भ्रश्यति गन्धः ॥)

20) *Ekkatto ruai piā.....*

(p. 91)

एकत्तो रुअइ पिआ अण्णत्तो समर-तूर-णिग्घोत्तो ।
पेम्मेण रणरसेण अ भटस्स डोलाइअं हिअअं ॥
(एकतो रोदिति प्रियान्यतः समर-तूर्य-निर्धोषः ।
प्रेम्णा रणरसेन च भटस्य दोलायितं हृदयम् ॥)

This *gāthā* is cited for the first time by Ānandavardhana in his *Dhvanyāloka* (p. 383) to illustrate ‘*rasa-avirodhitā*’.

21) *Bhama dhammia vīsaddho.....*

(p. 94)

भम धम्मिअ 'वीसद्धो सो सुणओ अज्ज मारिओ तेण ।
 गोला'णइकच्छकुडंगवासिणा दरिअसीहेण ॥
 (अम धामिक विश्रब्धः स शुनकोऽद्य मारितस्तेन ।
 गोदानदीकच्छकुञ्जवासिना दृष्टसिहेन ॥)

—GS II. 75

This *gāthā* is cited for the first time by Ānandavardhana in his *Dhvanyāloka* (p. 52) when discussing the nature of *dhvani* and its distinction from *mukhyārtha*.

22) *Panaakuviāṇa donha vi.....*

(p. 102)

पणअ-कुविआण दोण्ह वि अलिअ-पसुत्ताण 'माणइंताणं ।
 णिच्चल-णिरुद्ध-णीसास-दिण्ण-कण्णाण को मल्लो ॥
 (प्रणय-कुपितयोर्द्वयोरप्यलीकसुप्तयोर्मानवतोः ।
 निश्चल-निरुद्ध-निःश्वास-वत्कर्णयोः को मल्लः ॥)

—GS I-27

23) *Keli-gotta-kkhalane.....*

(p. 103)

केली-गोत्त-क्खलणे वि कुप्पए केअवं अआणंती ।
 दुट्ठ उअसु परिहासं जाआ सच्चं चिअ परुण्णा ॥
 (केलो-गोत्र-स्खलनेऽपि कुप्यति कैतवमजानन्ती ।
 दुष्ट पश्य परिहासं जाया सत्यमेव प्ररुदिता ॥)

GS (W) 967

The Adyar edition (p. 234) reads the earlier part of the second half as follows :

दुद्धमस्स मुआ परिहासं and the commentator gives its *cchāyā* as दुद्धमस्य कस्यचित् (?) *पूणापरिहासं*. Obviously both the text and its *cchāyā* are not satisfactory. One feels like conjecturing that the original reading might have been दुद्धम मुअ परिहासं (Sk: देवर मुञ्च परिहासं) The first foot of this *gāthā* occurs in a *gāthā* cited in *SK* (p. 622) and *SP* (p. 622, 789 and 841).

24) *Neurakoḍivilaggam*

(p. 104)

णेउर-कोडि-विलगं 'चिहुरं दइअस्स पाअ-पडिअस्स ।
 हिअअं पउत्थ-माणं उम्मोअंति च्चिअ कहेइ ॥
 (नूपुर-कोटि-विलगं चिकुरं दयितस्य पाद-पतितस्य ।
 हृदयं प्रोषितमानमुन्मोचयन्त्येव कथयति ॥)

—GS II. 88

1 वीसत्यो विश्रब्धः; वीसद्धं विश्रब्धम् 2 अडविअड (SSk तट-विकट)

3 माणइल्लणं (मानवतोः) 4 चिउरं (चिकुरम्)

25) *Homtapahiassa jātā*

(p. 104)

होंत-पहिअस्स जाआ आउच्छण-जीअ-धारण-रहस्सं ।
 पुच्छन्ती समइ 'घरं घरेण पिअ-विरह-सहिरीओ ॥
 (भविष्यत्पथिकस्य जाया, आप्रच्छन्-जीव-धारण-रहस्यम् ।
 पृच्छन्ती ममति गृहं गृहेण प्रिय-विरह-सहनशीलाः ॥)

—GS I-47

CHAPTER V

PRAKRIT VERSES IN VYAKTIVIVEKA

As Mahimabhaṭṭa (first half of the 11th century) wrote his work, *Vyaktiviveka*,¹ for demolishing the theory of *dhvani* it is but natural that he should reproduce most of the verses, cited in that work, in the course of his discussion. Out of a total of thirty seven Prakrit verses, eight are repetitions. That is, we have really twenty-nine Prakrit verses cited in *Vyakti-viveka*. Out of these twenty-nine verses twenty-three are directly reproduced from the *Dhvanyāloka*, as would be evident from the present study.

- 1) *Ajja vi abhinna-muddo*..... (p. 303)

This line forms the second half of the famous verse from Vākpati's *Gaṇḍavaho* :

आ-संसारं कइ-पुंगवेहिं तद्दिअह-गहिअ-सारो वि ।

अज्ज वि अभिण्ण-मुद्दो व्व जअइ वाआ-परिप्फंदो ॥

—*Gaṇḍavaho*. 87

(आसंसारं कविपुङ्गवैः प्रतिदिवसगृहीतसारोऽपि ।

अद्याप्यभिन्नमुद्र इव जयति वाक्परिस्पन्दः ॥)

- 2) *Attā ettha nimajjai*..... (p. 403)

अत्ता एत्थ णुमज्जइ एत्थ अहं दिअसअं पुलोएसु ।

मा पहिअ रत्ति-अंअ सेज्जाए मह णुमज्जिहिसि ॥

—*GS VII*. 67

(श्वशूरत्र निषीदत्यत्राहं दिवसकं प्रलोकस्व ।

मा पथिक रात्र्यन्धक शययाथामावयोनिषत्स्यसि ॥)

This verse is for the first time cited in *DHV* (p. 71, p. 132).

- 3) *Asamappiāṃ pi gahiaṃ*..... (p. 448)

This line forms the second half of the following verse from Sarvasena's *Harivijaya*, (now lost) :

चूअंकुरावअंसं छण-पसर-महग्घ-मणहर-सुरामोअं ।

असमप्पिअं (? अपणामिअं) पि गहिअं कुसुमशरेण मधुमास-लच्छोएँ सुहं ॥

—*Harivijaye*

(चूताङ्कुरावतंसं क्षणप्रसरमहार्धमनोहरसुरामोदम् ।

असमपित्तमपि (? अनपित्तमपि) गृहीतं कुसुमशरेण मधुमासलक्ष्म्या मुखम् ॥)

This verse is first cited in *DHV*..... (p. 298)

1. The *Vyaktiviveka* of Śrī Rājānaka Mahimabhaṭṭa, with the commentary of Rājānaka Ruyyaka and the *Madhusūdanī* commentary by Pt. Madhusūdana Miśra, Chowkhamba Sanskrit Series, Banaras, 1936.

4) *Isākahusassa vi tuha.....*

(p. 438)

ईसा-कलुसस्स वि तुह मुहस्स णं एस पुण्णिमाचंदो ।
अज्ज सरिसत्तणं पाविऊण अंगे च्चिअ ण माइ ॥
(ईष्यकिलुषस्यापि तव मुखस्य नन्वेष पूर्णिमाचन्द्रः ।
अद्य सदृशत्वं प्राप्याङ्ग एव न माति ॥)

This verse is first cited in *DHV* (p. 283).

5) *Ukkhaadumañ va selañ.....*

(p. 284).

उक्खअ-डुमं व सेलं हिम-हअ-कमलाअरं व लच्छि-विमुक्कं ।
पीअ-मइरं व चसअं बहुल-पओसं व मुद्ध-अंद-विरहिअं ॥

—Setu II. 5

(उत्खात-द्रुममिव शैलं हिम-हत-कमलाकरमिव लक्ष्मी-विमुक्तम् ।
पीतमदिरमिव चषकं बहुल-प्रदोषमिव मुग्ध-चन्द्र-विरहितम् ॥)

6) *Uccinusu paḍiakusumañ.....*

(p. 443).

उच्चिणसु पडिअ-कुसुमं मा धुण सेहालिअं हलिअ-सुण्हे ।
अह दे विसम-विरावो/विवाओ ससुरेण सुओ वलअ-सहो ॥
(उच्चिनुष्व पतित-कुसुमं मा धुनोहि शेफालिकां हालिक-स्नुषे ।
अथ ते विषम-विरावः / विपाकः इवशुरेण श्रुतो वलय-शब्दः ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 283). Hemacandra's *KĀS* (p. 55) and *SS'* (No. 959) read 'Esa avasāṇa-viraso' (*Sk Eṣa avasāṇa-virasah*).

7) *Emea jaṇo tissā.....*

(p. 415, p. 446)

एमेअ जणो तिस्सा देइ कबोलोवमाइ ससि-बिबं ।
परमत्थ-विआरे उण चंदो चंदो च्चिअ वराओ ॥
(एवमेव जनस्तस्या वदाति कपोलोपमायां शशिबिम्बम् ।
परमार्थविचारे पुनश्चन्द्रश्चन्द्र एव वराकः ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 293).

8) *Kassa va ṇa hoi roso.....*

(p. 410)

कस्स व ण होइ रोसो दट्ठूण पिआए सव्वणं अहरं ।
सअमरपउमग्घाइरि वारिअवामे सहसु एण्हि ॥

—GS (W). 886

(कस्य वा न भवति रोषो दृष्ट्वा प्रियायाः सव्रणमधरम् ।
सअमरपद्माघ्राणशीले वारितवामे सहस्वेदानीम् ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 76, p. 284)

9) *Kaha nāma na hosi tumarū...*—

(p. 365)

कह णाम ण होसि तुमं भाअणमसमंजसस्स णरणाह ।
णिच्चं चेअ कुणंतो जहिच्छमत्थाण विणिओअं ॥
(कथं नाम न भवसि त्वं भाजनमसमञ्जसस्य नरनाथ ।
नित्समेव कुर्वन् यथेच्छमर्थानां विनियोगम् ॥)

10) *Gaṇaṇ ca mattamehaṇ.....*

(p. 416)

गअणं च मत्तमेहं धारालुलिअज्जुणाई अ वणाई ।
णिरहंकार-मिअंका हरंति णीलाओ वि/अ णिसाओ ।

—*Gaṇḍavaho. 406*

(गगनं च मत्तमेघं धारालुलितार्जुनानि च वनानि ।
निरहङ्कार-मृगाङ्का हरन्ति नीला अपि/नीलाश्च निशाः ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 173)

11) *Canda-maṇehi nisā.....*

(p. 139)

चंद-मऊहेहि णिसा णलिणो कमलेहिं कुसुमगुच्छेहि ला ।
हंसेहि सरअ-सोहा कव्व-कहा सज्जणेहिं कीरइ गरई ॥
(चन्द्रमयूखैर्निशा नलिनी कमलैः कुसुमगुच्छैर्लता ।
हंसैश्शारद/शर/च्छोभा काव्यकथा सज्जत्रैः क्रियते गुर्वी ॥)

This verse, which is in *Skandhaka*, is most probably drawn from *Harivijaya* of Sarvasena, an epic poem now lost. It is first cited in *DHV* (p. 259).

12) *Jāeja vaṇuddese.....*

(p. 436)

जाएज्ज वणुद्देसे खुज्जो चिअ पाअवो झडिअ-पत्तो ।
मा माणुसम्मि लोए चाएक्क-रसो दरिदो अ ॥

—*GS III. 30*

(जायेय वनोद्देशे कुब्ज एव पादपः शीर्णपत्रः ।
मा मानुषे लोके त्यागैकरसो दरिद्रश्च ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 269)

13) *Taṇ tārā siri-sahoara.....*

(p. 138; 9.434)

तं ताण सिरि-सहोअर-रअणाहरणम्मि हिअअमेक्करसं ।
बिबाहरे पिआणं णिवेसिअं कुसुमवाणेण ॥

—*Viṣamabāṇalīlāyām*

(तत्तेषां श्री-सहोदर-रत्नाभरणे (? रत्नाहरणे) हृदयमेकरसम् ।
बिम्बाधरे प्रियाणां निवेशितं कुसुमवाणेन ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 265) with the introductory remark :

“ यथा वा ममेव विषमबाणलीलायामसुरपराक्रमे कामदेवस्य— ”

14) *Tālā jāamānti guṇā.....* (p. 415)

ताला जाअंति गुणा जाला ते सहिअएहि घेप्पंति ।

रइकिरणानुगहिआई होंति कमलाई कमलाई ॥

—*Viṣamabāṇalīlāyām*

(तदा जायन्ते गुणा यदा ते सहृदयैर्गृह्यन्ते ।

रविकिरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 170). Ānandavardhana cites it with the introductory remark :

“ यथा च ममेव विषमबाणलीलायाम्— ”

15) *De ā pasia niattasu.....* (p. 408)

दे आ पसिअ णिअत्तसु मुह-ससिजोण्हा/जुण्हा-विलुत्त-तम-णिवहे ।

अहिसारिआण विग्घं करेसि अण्णाण वि हआसे ॥

—*GS (W) 968*

(प्रार्थये तावत् प्रसीद निवर्तस्व मुखशशिज्योत्स्नाविलुप्ततमोनिवहे ।

अभिसारिकाणां विघ्नं करोष्यन्यासामपि हताशे ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 74)

16) *Devvāattammi phale.....* (p. 435)

देव्वाअत्तम्मि फले किं कीरउ एत्तिअं पुणो भणिमो ।

कंकेलि-पल्लवा पल्लवाण अण्णाण ण सारिच्छा ॥

—*Cf. GS III. 79*

(देवायत्ते फले किं क्रियतामेतावत्पुनर्भणामः ।

रक्ताशोकपल्लवाः पल्लवानामन्येषां न सदृक्षाः ॥)

The second half of this *gāthā*, as found in *GS* (III. 79) reads differently :

कंकेलिपल्लवाणं ण पल्लवा होंति सारिच्छा ॥

(रक्ताशोक-पल्लवानां न पल्लवा भवन्ति सदृक्षाः ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 266).

- 17) *Pattā niambaphamṣaṃ.....* (p. 387)

पत्ता णिअंवफंसं/पत्तणिअंवफंसा ण्हाणुत्तिण्णाए सामलंगीए ।
चिहुरा रुअंति जलबिन्दुएहिं बंधस्स व भएणे ॥

—GS VI. 55

(प्राप्ता नितम्बस्पर्शं/प्राप्तनितम्बस्पर्शाः स्नानोत्तीर्णयाः श्यामलाङ्गयाः ।
चिकुरा रुदन्ति जलबिन्दुभिर्बन्धस्येव भयेन ॥)

- 18) *Bhama dhammā viṣaddho.....* (p. 399)

भम धम्मिअ वीसद्धो/वीसत्थो सो सुणओ अज्ज मारिओ तेण ।
गोला-णइ-कच्छ-कुडंग-वासिणा दरिअ-सीहेण ॥

—GS II. 75

(भम धार्मिक विलब्धः / विश्वस्तः स शुनकोऽद्य मारितस्तेन ।
गोदा-नदी-कच्छ-निकुञ्ज (= लतागहन -) वासिना दूतसिहेन ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 52)

- 19) *Raṭṭirāṇaṇṇagahāṭṭim.....* (p. 446)

रइकिरणणुगहिआइं होति कमलाईं कमलाईं ॥

—*Viṣamabāṇalīlāyāṃ*

(रविकिरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥)

This line forms the second half of the *gāthā* “*Tālā jāvaṃti guṇā*”, etc., given in full under S. No. 14 *supra*.

- 20) *Lacchī duhiā jāma.....* (p. 371)

लच्छी दुहिआ जामाउओ हरो तस्स घरिणिआ गंगा ।
अमिअ-मिअंका अ सुआ अहो कुडुबं महोअहिणो ॥
(लक्ष्मीर्दुहिता जामातृको (= जामाता) हरिस्तस्य गृहिणी गङ्गा ।
अमृत-मृगाङ्कौ च सुतौ, अहो कुटुम्बं महोदधेः ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (pp. 463-464).

Kalpalataviveka (p. 181 f. n-3) reads ‘*dhūā*’, ‘*jāyāduo*’ (a misprint for ‘*jāmāduo*’), and ‘*gharalliyā*’ for ‘*duhiā*’, ‘*jāmāuo*’ and ‘*ghariniā*’ respectively.

- 21) *Vacca maha vvia ekkāe.....* (p. 137; p. 407)

वच्च मह च्चिअ एक्काएँ होतु णीसास-रोइअव्वाइं ।
मा तुज्झ वि तीएँ विणा दक्खिण्हअस्स जाअंतु ॥

—GS (W). 944

(वज्र ममैवैकस्या भवन्तु निःश्वास-रोदितव्यानि ।
मा तवापि तथा विना दक्षिण्यहतस्य जायन्ताम् ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 73).

- 22) *Vāṇiaa hatthidaṁtā*..... (p. 84; p. 448)

वाणिअ हत्थिदंता कत्तो अम्हाण वग्घकित्तीओ/वग्घकित्ती अ ।
जाव लुलिआलअमुही घरम्मि परिसक्कए सुण्हा ॥

—GS (W). 951

(वाणिजक हस्तिदन्ताः कुतोऽस्माकं व्याघ्रकृतयः/व्याघ्रकृतयश्च ।
यावल्लुलितालकमुखी गृहे परिव्यञ्जते स्तुषा ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 299).

- 23) *Vivariāsurasamae*..... (p. 86; p. 449)

विबरीअ-सुरअ-समए बंभं वट्ठूण णाहिकमलम्मि ।
हरिणो दाहिण-णअणं चुंबइ हिलिआउला लच्छो ॥

—GS (W) 816

(विपरीत-सुरत-समये ब्रह्माणं दृष्ट्वा नाभि-कमले ।
हरेर्दक्षिणनयनं चुम्बति द्वियाकुला लक्ष्मीः ॥)

In *Kāvyaṣaṣa* (p. 250) Mammata reads this *gāthā* as follows :-

विपरीअ (? विबरीअ-) एए लच्छो बम्हं वट्ठूण णाहिकमलम् ।
हरिणो दाहिण-णअणं रसाउला झत्ति ठक्केइ ॥
(विपरीतरते लक्ष्मीर्ब्रह्माणं दृष्ट्वा नाभिकमलस्थम् ।
हरेर्दक्षिणनयनं रसाकुला झटिति स्थगयति ॥)

Hemacandra's text of this *gāthā* (*Kāvyaṇuśāṣana*, p. 450) closely agrees with Mammata's text.

- 24) *Visamaio ccia kāṇa vi*..... (p. 450)

विसमइओ च्चिअ काण वि काण वि बोलेइ अमिअ-णिम्माओ ।
काण वि विसामिअमओ काण वि अविसामओ-कालो ॥
(विषमयितः (? विषमयः) केषामपि केषामप्यतिक्रामत्यमृत-निर्माणः ।
केषामपि विषामृतमयः केषामप्यविषामृतः कालः ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 294)

- 25) *Vīrāṇa ramai ghusiṇa*... (p. 138; p. 434)

वीराण रमइ घुसिणारुणम्मि ण तहा पिआथणुच्छंणे ।
दिट्ठी रिउ-गज-कुंभ-त्थलम्मि जह बहल-सिन्दूरे ॥

—GS (W). 957

(वीराणां रमते घुसृणारुणे न तथा प्रियास्तनोत्सङ्गे ।
दृष्टी रिपु-गज-कुम्भस्थले यथा बहल-सिन्दूरे ॥)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 262). Hemacandra reads 'dhirāṇa' in place of *virāṇa*.

26) *Sajjei surahimāso*.....

(p. 451)

सज्जेइ सुरहि-मासो ण दाव अप्पेइ/ण ता पणामेइ जुअइ-जण-लक्ख-सहे ।
अहिणव-सहआर-मुहे णव-पल्लव-पत्तले अणंगस्स सरे ॥
(सज्जयति सुरभिमासो न तावदर्पयति युवति-जन-लक्ष्य-सहान् ।
अभिनव-सहकार-मुखान् नव-पल्लव-पत्रलाननङ्गस्य शरान् ॥)

This verse is first cited in *DHV* (p. 255). It is in *Skandhaka* and is probably drawn from Sarvasena's *Harivijaya*, an epic poem in Prakrit (now lost).

27) *Sihipiṃchakaṇṇāurā*.....

(p. 451)

सिहि-पिच्छ-कण्णऊरा जाआ वाहस्स गव्विरो भमइ ।
मुत्ताहल-रइअ-पसाहणाण मज्झे सवत्तीणं ॥
—GS II. 73
(शिखि-पिच्छ-कर्णपूरा जाया व्याधस्य गविणी/गर्ववती भ्रमति ।
मुक्ताफल-रचित-प्रसाधनानां मध्ये सपत्नीनाम् ॥)

This *gāthā* occurs, with some variant readings, in the *GS II. 73*. It is first cited in *DHV* (p. 256).

28) *Hiaatthāviāmaṇṇum*.....

(p. 436)

हिअअ-ट्ठविअ-मण्णुं अवरुण्णमुहं पि मं पसाअंत ।
अवरद्धस्स वि ण हु दे बहुजाणअ रोसिउं सक्कं ॥
(हृदय-स्थापित-मन्युमपरुदितमुखीमपि मां प्रसादयन् ।
अपराद्धस्यापि न खलु ते बहुज रोषितुं शक्यम् ॥)

Hemacandra reads the first half of this *gāthā* as follows :

हिअअट्ठियमन्नुं खु अ अणरुट्ठमुहं पि मं पसाअंत ।
(हृदय-स्थित-मन्युं खलु चारुष्टमुखीमपि मां प्रसादयन् ।)

—*Kāvyānuśāsana* (p. 75)

The *Kalpalatāvivēka* (p. 148) nearly agrees with Hemacandra's text :

हिययट्ठियमन्नुं खु (अ) अणरुट्ठमुहं पि णं (?मं) पसाअंत ।
(हृदय-स्थितमन्युं खलु च अरुष्ट (= अप्रदर्शितरोष-) मुखीं मां प्रसादयन् ।)

In view of the readings in *Kāvyaṇuśāsana* and *Kalpalatāvivēka* it would seem that 'Aṇaruṭṭhamuham' is the original reading and 'avaruṇṇamuham' is its corrupt form. This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 267).

2४) *Hoi ṇa guṇānurāo.....*

(p. 432)

होइ ण गुणाणुराओ जडाण णवरं पसिद्धिसरणाण ।

किर पण्हुवइ ससिमणी चंदे ण पिआमुहे दिट्ठे ॥

(भवति न गुणानुरागो जडानां केवलं प्रसिद्धि-शरणानाम् ।

किल प्रस्नोति शशिमणिः चन्द्रे न प्रियामुखे दृष्टे ॥)

This *gāthā* is first cited in *Dhvanyāloka-locana* (p. 123)

The text of this *gāthā* as printed in *Dhvanyālokalocana*, is corrupt. This *gāthā* is also quoted in Hemacandra's *Kāvyaṇuśāsana* (p. 353), and in *Kalpalatāvivēka* (p. 119) of an anonymous author. The readings in *Locana* need to be improved on the basis of these later works which adopt verses after verses and passages after passages from *Dhvanyāloka* and *Locana*.

CHAPTER VI

PRAKRIT VERSES IN ŚRĠGĀRAPRAKĀŚA*

Bhoja's Śrīngāraprakāśa ('S'P) is ' a work on *Alaṃkāra* of an encyclopaedic character.' A critical edition of this huge work is a long felt need. The scholarly world should be grateful, however, to the Yatiraja Swamy of Melkote and G. R. Josyer for making the complete text available in print (in four volumes) although imperfect in so many respects. Especially, the text of Prakrit passages, as presented in these four volumes is in many cases, highly corrupt and almost unintelligible. It is my earnest endeavour to present here the Prakrit text in its correct form by tracing the passages wherever possible, to their original sources or by comparing them with the corresponding passages cited in other works on *Alaṃkāra* or *Vyākaraṇa* or *Cchandasa-Śāstra*. The Apabhraṃśa passages will be dealt with separately in an Appendix.

(Volume I : Prakāśas I-VIII)

- 1) *Attha-visesā na hi taha.....* (p. 2)

अथ-विसेसा ण हि तह चित्त-विआसं कुणंति सच्चविआ ।
जह उण ते उम्मिलंति सुकइ-वओहि सु-सोसंता ॥
(अर्थ-विशेषा न हि तथा चित्त-विकासं कुर्वन्ति दृष्टाः ।
यथा पुनस्ते उन्मीलन्ति सुकवि-वचोभिः सु-कथ्यमानाः ॥)

- 2) *Kaḍue dhūmanādhāre.....* (p. 96)

कडुए/कह दे धूमंधारे अबुत्तणमगिणो समप्पिहिइ ।
मुहकमलचुंबणालेहडम्मि पासट्टिए दिअरे ॥
(कटुके/कथं सखि धूमान्धकारेऽभ्युत्तेजनमग्नेः समाप्स्यते ।
मुख-कमल-चुम्बन-लम्पटे पार्श्वस्थिते देवरे ॥)

—Cf. SK P. 688 (v. 392),-and GS (W) 734.

- 3) *Supṇammi giriṃ gāme (?).....* (p. 96)

सुण्णम्मि गिरिगामे वण-महिस्-विषाण-भग्ग-वड्डवेडे ।
गहवड्ड-धूआ दंसण-मणोहरा मां पसाएइ ॥
(शून्ये गिरि-ग्रामे वन-महिष-विषाण-भग्न-वृत्ति-वेष्टे ।
गृहपति-दुहिता दर्शन-मनोहरा मां प्रसादयति ॥)

* Maharaja Bhojaraja's *Shringara Prakasha*, First Eight Chapters, Coronation Press, 100 Feet Road, Mysore, 1955.

- 4) *Vippa api āpu (?).....* (p. 102)
This Prakrit passage defies restoration.

- 5) *Namaha avaḍḍhiatumaṅgaṁ.....* (p. 102)

णमह अवड्ढिअ-तुंगं अवसारिअ-वित्थअं अणोणअ-गहिरं ।
अप्पलहुअ-परिसण्हं अणाअ-परमत्थ-पाअहं महुमहणं ॥
(नमत अर्वाधित-तुङ्गम् अप्रसारित-विस्तृतम् अनवनत-गभीरम् ।
अप्रलघुक-परिदलक्षणम् अज्ञात-परमार्थ-प्रकटं मधु-मथनम् ॥)

—Setu I. 1

- 6) *Phanamatha cana appakuvi (?).....* (p. 102)

पनमथ पनय-पकुप्पित-भोली-चलनग-लग-पतिबिबं ।
तसमु नख-तप्पनेसुं एकातस तनु-थलं लुद्धं ॥
(प्रणमत प्रणय-प्रकुपित-गौरी-चरणाग्र-लग्न-प्रतिबिम्बम् ।
वशसु नख-दर्पणेषु एकादश-तनु-धरं रुद्रम् ॥)

This verse is cited also in his *SK* (II. v. 4, p. 145) by Bhoja.

Hemacandra quotes this verse to illustrate a characteristic feature (रस्य लो वा ॥ ८१४।३२६॥) of Cūlikapāśācī.

Ājaḍa, who holds Hemacandra in great reverence, identifies this verse as the opening verse (*maṅgala-śloka*) of *Bṛhatkathā* (of *Guṇādhya*). He remarks :

बृहत्कथायामादिनमस्कारोऽयम् । अत्र पेशाची भाषा इति ।

- 7) *Hada-māṇuṣa-maṁsa.....* (p. 102)

हद-माणुश-मंश-भोजणे कुंभ-सहस्रं वशाहिं संचिदे ।
अणिशं अ पिबामि शोणिदं बलिश-शदं शमले हुवीअवु ॥
(हत-मानुष-मांस-भोजने कुम्भ-सहस्रं वसामिः संचितम् ।
अनिशं च पिबामि शोणितं वर्षशतं समरो भवतु ॥)

—*Veṇīsaṁhāra*, Act III. 1

- 8) *Ekadū asalonī.....* (p. 102)

For this Apabhraṁśa passage Vide Appendix. I.

- 9) *Hirau haraṁta ho.....* (p. 103)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix. I.

- 10) *Ava akkho ñci.....* (p. 103)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix I.

- 11) *Kamvali āla ekaṁ*..... (p. 103)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix I.

- 12) *Mahanāhi akuṭumbi*..... (p. 103)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix I.

- 13) *Ahape*..... *tivavagā* (?)..... (p. 120)

And,

- 14) *Tugga adhojjharamuhale* (?)..... (p. 120)

These two verses are drawn from *Setubandha* :

अह पेच्छन्ति पवंगा सअल-जअवकमण-वड्ढिअ-महा-सिहरं ।

णिट्ठविअ-दक्खिण-दिसं सेस-दिसा-मुह-पहाविअं व सुवेलं ॥

इत्यत आरभ्य

तुंग-अडोज्जर-मुहले जस्स अ कसण-मणि-गंड-सेलद्धंते ।

सेवन्तीण ण पत्ते तिअस-वहूण सिद्धिलत्तणं अणुराओ ॥

इत्याश्वासकपरिसमाप्तिर्यावदिति ।

(अथ प्रेक्षन्ते प्लवङ्गाः सकल-जगदाक्रमण-वधित-महाशिखरम् ।

निष्ठापित-दक्षिण-दिशं शेष-दिङ्मुख-प्रधावितमिव सुवेलम् ॥

तुङ्ग-तट-निर्झर-मुखरान् यस्य च कृष्ण-मणि-गण्ड-शैलार्धन्तान् ।

सैवमानानां न प्राप्तः त्रिदश-वधूनां शिथिलत्वम् अनुरागः ॥)

- 15) *Vā Onavū*..... (p. 121)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix I.

- 16) *Dināhadivatthaho*..... (p. 121)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix I.

- 17) *Jai vi*..... (p. 121)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix I.

- 18) *Eso khu vajjanigghāda*..... (p. 122)

एसो खु...वज्जणिगघाददारुणचवेडा-मोडणपाडिदाणेअ-गर-तुरंग-

जंगलुगारभरिदगलगुहा-(गबभ-) गंभीर-घग्घरोरल्लि गल्लूरण-

सहसंदभमपडिरवाभोअभीसाविदणट्ठविट्ठाविदासेसजणिवहो

...दुट्ठसद्दूलो (कुविअ-) कअंत-लीलाइदं करेदि ।

(एष खलु...वज्र-निर्घात-दारुण-चपेटामोटन-पातितानेक-नर-तुरङ्ग-
जाडगलोद्गार-भरित-गल-गुहा-(गर्भं)-गम्भीर-घर्घरोरल्लि-गल्ल-
पूरण-शब्द-संदर्भ-प्रतिरवाभोग-भीषित-नष्ट-विद्राविताशेष-जन-
निवहः ...दुष्ट-शार्दूलः कुपित-कृतान्त-लीलायितं करोति ।)

—*Mālatī-Mādhava*, Act III. 15-16

19) *Ataḥaṭṭhie vi tahataha* (?)..... (p. 219)

This *gāthā* is quoted by Ānandavardhana (*Dhvanyāloka*, IV. 3-4) with the introductory words “ *gāthā cātra kṛtāiva mahākaviṇā*. ”

अतहट्टिए वि तहसंठिए व्व हिअअम्मि जा णिवेसेइ ।
अत्थ-विसेसे सा जअइ विअड-कइ-गोअरा वाणी ॥
(अतथास्थितानपि तथासंस्थितानिव हृदये या निवेशयति ।
अर्थविशेषान् सा जयति विकट-कवि-गोचरा वाणी ॥)

This *gāthā* closely agrees in thought with Vākpatirāja's *Gaiḍavaho* (verse No. 66). Most probably this *gāthā* is drawn upon from Vākpatirāja's lost Prakrit work ‘ *Mahumaa-viāa* (Sk. *Madhumatha-vijaya*).

20) *Yorathṇie bahuṇo* (?)..... (p. 223)

थोरत्थणोएँ बहुणो, हलाएँ सामाएँ मंदगमणाए ।
कोरच्छि-पेच्छिरीए, पहुप्पए एक-महिंसीए ॥
स्थूल-स्तन्या वध्वा हलायाः श्यामाया मन्दगमनायाः ।
मुकुलक्षि-प्रेक्षणशीलायाः प्रभवति एक-महिष्याः ॥)

21) *Kuviāo Pasannāo*..... (p. 224)

कुविआओ पसण्णाओ, ओरुण्णमुहीओँ विहसमाणीओ ।
जहमुहिआ तह हिअअ, हरंति उच्छण्ण-महिलाओ ॥
(कुपिताः प्रसन्ना अवहदितमुख्यः विहसंत्यः ।
यथा गृहीतास्तथा हृदयं हरन्ति स्वैरिण्यो महिलाः ॥)

This *gāthā* is first cited by Ānandavardhana in his *Dhvanyāloka* (I., pp 143-144).

22) *Ai diara kiṃ ṇa pecchasi*..... (p. 224)

अइ दिअर किं ण पेच्छसि आआसं किं मुहा पुलोएसि ।
जाआएँ बाहुमूलम्मि अद्धअंदाण परिवाडि/परिपाडि ॥
(अयि देवर किं न प्रेक्षसे आकाशं किं मुद्या प्रलोकयसि ।
जायाया बाहुमूले ऽ धंचन्द्राणां परिपाटीम् ॥)

23) *Katto Saṁvadai maham*

(p. 226)

कत्तो संपडइ महं पिअसहि पिअसंगमो णिसीहे वि ।
 जा जअइ (? जीवइ) गहिअ-कर-णिअर-खिक्खिरि चंदचंडालो ॥
 (कुतःसंपद्यते मम प्रियसखि प्रियसङ्गमो निशीथे ऽ पि ।
 यावज्जयति (? ज्जीवति) गृहीत-कर-निकर-खिक्खिरी चन्द्रचाण्डालः ॥)
 Note : खिक्खिरी डुम्बादीनां स्पर्शपरिहारार्थं चिह्ननयष्टिः ।-देशो-२

24) *Paḍipakkha-mamtu-pumje*

(p. 227)

पडिक्ख-मण्णु-पुंजे लावण-उडे अणंग-गअ-कुंभे ।
 पुरिस-सअ-हिअ-धरिए कीस थणंती थणे वहसि ॥
 (प्रतिपक्ष-मन्यु-पुञ्जौ लावण्यकुटावनङ्ग-गज-कुम्भौ ।
 पुरुष-शत-हृदय-धृतौ कस्मात् (= किमिति) स्तनन्ती स्तनौ वहसि ॥)

This is cited in *SK* (v. v 378) too.

GS III. 60

25) *Vavaṣāraipaoso*

(p. 227)

ववसाअ-रइ-पओसो, रोस-गइंद-दिद-सिखला-पडिबंधो ।
 कह कह वि दासरहिणो जअ-केसरि-पंजरो गओ घण-समओ ॥
 (व्यवसाय-रवि-प्रदोषो रोष-गजेन्द्र-दृढ-शृङ्खला-प्रतिबन्धः ।
 कथं कथमपि दाशरथेर्जय-केसरि-पञ्जरो गतः घनसमयः ॥)

This verse is cited in *SK* (IV. v. 29) too.

—Setu I 14.

26) *Tahakamalakkamalka caṁdo (?).....*

(p. 227)

तुह कम (अथवा कर)-कमलं कमलं, चंदो चंदमुहि तुज्झ मुह-अंदो ।
 कमलं उण कमलं च्चिअ, चंदो चंदो च्चिअ वराओ ॥
 (तव कम (अथवा कर)-कमलं कमलं चन्द्रः चन्द्रमुखि तव मुख-चन्द्रः ।
 कमलं पुनः कमलमेव चन्द्रः चन्द्र एव वराकः ॥)

27) *Tālā Jāamti guṇā*

[p. 227)

ताला जाअंति गुणा जाला ते सहिअएहि घेप्पंति ।
 रवि-किरणाणुगहिआइं होंति कमलाइं कमलाइं ॥
 (तदा जायन्ते गुणा यदा ते सहृदयैर्गृह्यन्ते ।
 रवि-किरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥)

—Viṣambāṇalīlāyām

- 28) *Chadā ... Valaa (?).....* (p. 228)

For this Apabhramṣa passage vide Appendix I.

- 29) *.....Ja haṇau (?).....* (p. 229) .

Note : This highly corrupt *gāthā* may tentatively be restored as follows :

छित्तो (?) चलणेण हला मओ वि कण्हस्स को ण जीवेज्ज ।
सो उण तेणावि मओ रिट्ठो सच्चं चिअ बइल्लो ॥
(स्पृष्टः चरणेन सखि मृतोऽपि कृष्णस्य को न जीवेत् ।
स पुनस्तेनापि मृतोऽरिष्टः सत्यमेव बलीवर्दः ॥)

- 30) *Saccam cia kaṭhamao (?).....* (p. 229)

सच्चं चिअ कट्टमओ सुरणाहो जेण हलिअ-धूआए ।
हत्थेहि कमल-दल-कोमलेहि छित्तो ण पल्लविओ ॥
(सत्यमेव काष्ठमयः सुरनाथो येन हालिक-दुहित्रा ।
हस्ताभ्यां कमलदलकोमलाभ्यां स्पृष्टो न पल्लवितः ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v 313) too.

—Cf *GS (W)* No. 864.

- 31) *Esa avasāṇaviraso.....* (p. 229)

एस अवसाण-विरसो ससुरेण सुओ वलअसहो ॥

This is the second half of the following *gāthā* :

उच्चिणसु पडिअ-कुसुमं मा धुण सेहालिअं हलिअ-सुण्हे ।
एस अवसाण-विरसो ससुरेण सुओ वलअसहो ॥
(उच्चिनुष्व पतित-कुसुमं मा धुनीहि शेफालिकां हालिक-स्नुषे ।
एषोऽवसानविरसः स्वशुरेण धृतो वलय-शब्दः ॥)

Ānandavardhana cites this stanza with slight variations in his *Dhvanyāloka* (II. PP 283-284). The second half begins thus : *aha de viṣama-virāvo ...* The *Chhāyā*, as given in *Locana*, reads : *eṣa te viṣama-vipākaḥ*, which, however, does not agree with the printed text above. Hemacandra's *Kāvyānuśāsana* (p. 55 1.10) correctly reads *eṣa avasāna-viraso*.

- 32) *Pallaviam pivaakara (?) Pallavehiṃ.....* (p. 230)

पल्लविअं पिअ/विअ कर-पल्लवेहि पफुल्लिअं व णअणेहि ।
फलिअं विअ पीण-पओहरेहि अज्जाएँ लावणं ॥
(पल्लवितमिव कर-पल्लवाभ्यां प्रफुल्लितमिव नयनाभ्याम् ।
फलितमिव पीन-पयोधराभ्यामायाया लावण्यम् ॥)

This *gāthā* is cited twice in *SK* (IV v 90, v. 105). Cf *Vājjālagga* v. 313

33) *Avaūhiapuppadisai* (?)..... (p. 230)

अवऊहिअ-पुव्वदिसे, समअं जोण्हाएँ सेविअ-पओस-मुहे ।
माइ ण झिज्जउ रअणी, अवरदिसाहुत्त-पत्थिअम्मि मिअके ॥
(अवगूहितपूर्वदिशे समकं (= समं) ज्योत्स्नया सेवित-प्रदोष-मुखे ।
मातर्न क्षीयतां रजनी अपर-दिशाभिमुख-प्रस्थिते मृगाङ्के ॥)

This verse is cited in *SK* (V. v. 356) too.

34) *Papasāarūpasodhana* (?)..... (p. 231)

The line, as it stands is corrupt and unintelligible. I feel certain that originally the text must have read :

ववसाअ-रइ-पओसो (व्यवसाय-रवि-प्रदोषः)
and, अणंग-गअ-कुंभे थणे (अनङ्ग-गज-कुम्भौ स्तनौ)

For both these illustrations form part of the two verses quoted by Bhoja earlier (on p. 227) “ *Paḍivakkha*... etc., and ‘ *Vavasāa* ’... etc. and eminently suit the context. Both these verses have been already treated above (S. No. 25 and S. No. 24 respectively).

35) *Raikiraṇaṇuggahiāi*..... (p. 232)

रइ-किरणानुग्गहिआइ होति कमलाइ कमलाई ॥
(रवि-किरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥)

This line forms the second half of the *gāthā* from *Viṣṇubhāṇalīlā* (cited on P. 227. Vide serial number (27) above).

36) *Kuviāo pasañṇāo*..... (p. 235)

This *gāthā* has been already treated above (S. No. 21).

37) *Sāivehe musalaṇṇa*... .. (p. 236)

सईवेहे मुसलं विच्छुहमाणेण दट्ट-लोएण ।
एक्कगामे वि पिओ इमेहि/समेहि अच्छीहि वि ण दिट्ठो ॥
(सूचीवेधे मुसलं विक्षिपता दग्धलोकेन ।
एकग्रामेऽपि प्रिय आभ्याम्/प्रियः समाभ्याम् अक्षिभ्यामपि न दृष्टः ॥)

—GS IV. 1

38) *Cum̐bijai saahuttaṁ*.....

(p. 236)

चुंबिज्जइ सअहुत्तं अवहंडिज्जइ सहस्सहुत्तं पि ।
 रमिअ पुणोवि रमिज्जइ, पिए जणे णत्थि पुणरुत्तं ॥
 (चुम्ब्यते शतकृत्वः, आलिङ्ग्यते सहस्रकृत्वो ऽपि ।
 रत्वा पुनरपि रम्यते प्रिये जने नास्ति पुनरुक्तम् ॥)

—First cited in *Dhv.* I. p. 143Regarding ' *avarum̐dijai* ' Hemacandra observes :

...अंकिय-अवरंडिया अ परिरंभे ।

...अयं च यद्यपि क्रियाशब्दः — ' अवरंडइ ', ' अवरंडिज्जइ ' ' अवरंडिऊण ' इत्यादि-
 प्रयोगयोग्यश्च-तथापि पूर्वचार्यै-र्घात्वादेशेषु न पठितः इत्यस्माभिरपि तदनुरोधात्
 तत्रापठित्वेह निबद्धः ।

—*Deśināmamālā* I. 1139) *Dūi tumaṁ via (? cia) niunā*.....

(p. 236)

दूई तुमं चिअ णिउणा/कुसला कक्कस/कक्खड-मउआइं जाणसे बोल्लुं ।
 कंडुइअपंडुरं जह ण होइ तह तं कुणिज्जासु/करेज्जासु ॥
 (द्विती त्वमेव कुशला कर्कश-मृदुकानि जानासि वक्तुम् ।
 कण्डूयित-पाण्डुरं यथा न भवति तथा त्वं कुर्याः ॥)

—*GS* II. 81—*Vajjālagga.* v. no. 41340) *Gaṇaṁ ca matta-mehaṁ*.....

(p. 236)

गअणं च मत्तमेहं धारा-लुलिअज्जुणाइं अ वणाइं ।
 णिरहंकार-मिअंका हरंति णीलाओ वि/अ णिसाओ ॥
 (गगनं च मत्तमेघं धारालुलितार्जुनानि च वनानि ।
 निरहङ्कार-मृगाङ्का हरन्ति नीला अपि/नीलाश्च निशाः ॥)

—*Gaṇḍavaho* (v. no. 406)41) *Annaṁ laḍahattanaṁ*.....

(p. 236)

अण्णं लडहत्तणअं, अण्ण च्चिअ कावि वत्तण-च्छाआ ।
 सामा सामण्ण-पआवइस्स/पआवइणो रेह च्चिअ ण होइ ॥
 (अन्यल्लटमत्वम् अन्यैव कापि वर्तनच्छाया ।
 श्यामा सामान्य-प्रजापते रैलैव न भवति ॥)

...Cited first in *VJ* I. v. 96. Cf. *KP* X. p. 630; *KAS* p. 368; and *GS* (*W*)..969

42) *Aganā naanāssa* (?).....

(p. 236)

This line with the exception of ' *Ko hosi maanassa* ' is very corrupt. Tentatively it may be restored as :

अगणिअ-गणणाआसं मारिस लोइज्जंत तं को होसि मअणस्स ।
(अगणित-नयनायासं मारिष लोक्यमान न्वं को भवसि मदनस्य ।)

43) *Vaassa tumaṇṇe pi theva*.....

(p. 238)

This line is corrupt. Tentatively it may be restored as follows :

वअस्स तुमं पि थेव-चंदण-रसेण समाससिज्जसि ।
(वयस्य त्वमपि स्तोक-चन्दन-रसेन समाश्वसिहि ॥)

44) *Ekāhiaddhihi sāvaṇṇa* (?).....

(p. 238)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

45) *Thiamaṭṭhiāṇe va dīsaī*.....

(p. 240)

ठिअमट्ठिअं व दीसइ अठिअं पि परिट्ठिअं व पडिहाइ ।
जह-संठिअं च दीसइ सुकईण इमाओ पयईओ ॥
(स्थितमस्थितमिव दृश्यते ऽ स्थितमपि परिष्ठितमिव प्रतिभाति ।
यथा-संस्थितं च दृश्यते सुकवीनामेताः पदव्यः/प्रकृतयः ॥)

—*Gāḍḍavaho* (v. no. 66)46) *Bhama dhammā viśaddho*.....

(p. 247)

भम धम्मिअ बीसद्धो/बीसत्थो सो सुणओ अज्ज मारिओ तेण ।
गोला-णइ-कच्छ-कुडंग-वासिणा दरिअ-सीहेण ॥
(भम धार्मिक बिलब्धः/विश्वस्तः स शुनको ऽद्य मारितस्तेन ।
गोदा-नदी-कच्छ-निकुञ्ज- (= लतागहन-) वासिना दृष्टसिहेन ॥)

—*GS II. 75*

This *gāthā* is first cited by Ānandavardhana in his *Dhvanyāloka* (I, P. 52) in the same context.

47) *Attā ettaṇimajjai* (?).....

(p. 247)

अत्ता एत्थ णुमज्जइ एत्थ अहं दिअसअं पुलोएसु ।
मा पहिअ रत्तिअंधअ सेज्जाए मह णुमज्जिहिंसि ॥
(श्वभूरत्र निषीदति (= शेते) अत्राहं दिवसकं प्रलोकस्व ।
मा पथिक राज्यन्धक शय्यायामावयोनिषत्स्यसि ॥)

—*GS VII. 67*

This *gāthā* is first cited by Ānandavardhana in his *Dhvanyāloka* (I, P. 71) in the same context.

48) *Bahalatamā haarāi*.....

(p. 247)

बहलतमा हारारई अज्ज पउरथो पई घरं सुणं ।
 तह जगिज्ज सअज्जिअ/सअज्जिअ ण जहा अम्हे मुसिज्जामो ॥
 (बहलतमा हतरात्रिरद्य प्रोषितः पतिर्गृहं शून्यम् ।
 तथा जगृहि प्रतिवेशिन् न यथा वयं मुष्यामहे ॥)

—GS IV. 35

Note :— Hemacandra (KAS p. 53) quotes it in the same context as Bhoja does.

49) *Asāiaṃ aṇāṇa*.....

(p. 247)

आसाइअं अणाएण जेत्तियं तेत्तिएण बंध दिहि ।
 ओरमसु वसह एण्हि, रक्खिज्जइ गहवईछित्तं ॥
 (आसादितमजातेन यावत् तावता बन्धान धृतिम् ।
 उपरम वृषभेदानीं रक्ष्यते गृहपति-क्षेत्रम् ॥)

Bhoja cites this *gāthā* in SK (IV. p. 549) too. Hemacandra (KAS, p. 54) quotes it in the same context as Bhoja does.

50) *Mahuehi kimvi patthia* (?).....

(p. 247)

महुएहि किंवि पंथिअ जइ हरसि णिअंसणं णिअंवाओ ।
 साहेमि कस्स रण्णे गामो दूरे अहं एवका ॥
 (मधुकैः किंवा पान्थ यदि हरसि निवसनं नितम्वात् ।
 कथयामि कस्यारण्ये ग्रामो दूरे ऽहमेकाकिनी ॥)

—*Vajjalagga* v. no. 491 Cf. GS (W) 961

Hemacandra (KAS, p. 54) quotes this *gāthā* in the same context as Bhoja does.

51) *Niadaiaḍaṃsaguna* (?).....

(p. 247)

णिअ-दइअ-दंसणंविखित्त/णूसुअ पहिअ अण्णेण वच्चसु पहेण ।
 गहवइधूआ दुल्लंघ-वाउरा ठाइ/हअग्गामे ॥
 (निज-वयिता-दर्शनोत्क्षिप्त/नोत्सुक पथिकान्येन वज्र पथा ।
 गृहपतिदुहिता दुर्लभ-घ्य-वागुरा तिष्ठति हृत्प्रामे ॥)

—Cf GS (W) 957

Hemacandra (KAS, P. 55) quotes this *gāthā* in the same context as Bhoja does.

- 52) *Ucchinasu (?) padīakusumam.....* (p. 248)

उच्चिणसु पडिअ-कुसुमं मा धुण सेहालिअं हलिअ-सुण्हे ।
 एस अवसाण-विरसो ससुरेण सुओ वलअ-सद्दो ॥
 (उच्चिणुण्व पतित-कुसुमं मा धुनीहि शेफालिकां हालिक-सुण्णे ।
 एषो ऽ वसान-विरसः श्वशुरेण श्रुतो वलय-शब्दः ॥)

—Cf GS (W) 959

This *gāthā* is first cited by Ānandavardhana (*DHV.* II p. 283). Hemacandra (*KAS* I, p. 55) quotes it in the same context as Bhoja does.

- 53) *Saniam vacca kisoari.....* (p. 248)

सणिअं वच्च किसोअरि पए पअत्तेण ठवसु महिवट्ठे ।
 भज्जिहिंसि वित्थअ-स्थणि विहिणा दुक्खेण णिम्मविआ ॥
 (शनैः व्रज कृशोदरि पदे प्रयत्नेन स्थापय महीपृष्ठे ।
 भङ्गयसि विस्तृत-स्तनि विधिना दुःखेन निर्मापिता (= निर्मिता) ॥

Hemacandra (*KAS*, p. 55) quotes this *gāthā* in the same context as Bhoja does.

- 54) *De ā pasia nivattasu.....* (p. 248)

दे आ पसिअ णिअत्तसु, मुह-ससि-जोण्हा-विलुत्त-तम-णिवहे ।
 अहिसारिआण विघ्नं करेसि अण्णाण वि हआसे ॥
 (प्रार्थये तावत् प्रसीद निवर्तस्व मुख-शशि-ज्योत्स्ना-विलुप्त-तमो-निवहे ।
 अभिसारिकाणां विघ्नं करोष्यन्यासामपि हताशे ॥)

This *gāthā* is first cited in *Dhvanyāloka* (I, p. 74)

- 55) *Vacca maha vvia (?) ekkā.....* (p. 248)

वच्च मह च्चिअ एक्काए होंतु णीसास-रोइअव्वाइं ।
 मा तुज्ज वि तीएँ विणा दक्खिण-हअस्स जाअंतु ॥
 (व्रज ममैवेकस्या भवन्तु निःश्वास-रोदितव्यानि ।
 मा तवापि तथा विना दाक्षिण्यहतस्य जायन्ताम् ॥)

—GS) W). 944

This *gāthā* is first cited in *Dhvanayāloka* (I, p. 73)

- 56) *Golā-naīe tūhe.....* (p. 248)

गोलाणइए तूहे/कच्छे चक्खंतो राइआइ पत्ताइं ।
 (उण्फडइ मक्कडो खोक्कएइ पोट्टं च पिट्टेइ ॥)
 (गोदा (वरी) नद्याः तीर्थे कच्छे चर्वयन् राजिकायाः पत्राणि ।
 (उत्पतति मर्कटः खोक्ख-शब्दं करोत्युदरं च ताडयति ॥))

This line forms the first half of GS II. 71

57) *Aṇṇatta vacca bālā.....*

(p. 249)

अण्णत्त/अण्णत्थ वच्च बालअ मज्जन्ति/ण्हाअंति कीस मं पुलोएसि ।
 एअं भो जाआ-भोरुआण तित्थं/तूहं चिअ ण होइ ॥
 (अन्यत्र व्रज बालक (= अप्रौढबुद्धे) मज्जन्तीं स्नान्तीं/कस्माद् मां प्रलोकयसि ।
 एतद् भो जायाभोरुकाणां तीर्थमेव न भवति ॥)

This *gāthā* is first cited in *Dhvanyāloka* (III, p. 352).

58) *Kassa va ṇa hoi roso.....*

(p. 250)

कस्स व ण होइ रोसो, दट्ठूण पिआएँ सव्वणं अहरं ।
 सभमरकमल-पडम-ग्घाइरि वारिअवामे सहसु एणिह ॥
 (कस्स वा न भवति रोषो दृष्ट्वा प्रियायाः सव्रणमधरम्
 सभ्रमर-कमल/पद्म-घ्रायिणी (= आघ्राणशीले) वारितवामे सहस्वेदानीम्)

This *gāthā* is first cited in *Dhvanyāloka* (I. pp. 76-77).

59) *Namaha avaḍḍhia-tuṇṇaṇ.....*

(p. 257)

This verse is already cited on p. 102 of the texts. Vide No. 5 *supra*.

60) *Saccaṇṇ dhannā dhannā.....*

(p. 269)

सच्चं धन्ना धन्ना (? सण्णा धण्णा) जा तइआ केसवेण गिरिधरणे ।
 गुरुभार-वावडेण वि, अज्जुअच्छं (? तंसवल्लिअच्छं) चिरं दिट्ठा ॥
 (सत्यं धन्या धन्या (? संज्ञा धन्या) या तदा केशवेन गिरिधरणे ।
 गुरुभारव्यापृतेनापि ऋज्वक्षं (? त्र्यसंवल्लिताक्षं) चिरं दृष्टा ॥)

This *gāthā* is further cited on p. 888.

61) *Sā uppannigoḷi (?).....*

(p. 269)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix I.

62) *Vaṇidhamoḍi (?).. ...*

(p. 269)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix I.

63) *Aṁburukhoccia samuddu (?).....*

(p. 269)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix I.

- 64) *Hia ikhukkaigoḍarī* (?)..... (p. 269)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

- 65) *Hia iti ricchivahi* (?)... .. (p. 269)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

- 66) *Mahilattāṇanivvāhi* (?)..... (p. 269)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

- 67) *Sāvasaṇṇigoraḍḍī* (?)..... (p. 269)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

- 68) *Caṇḍaṇṇīhekkā-calaṇṇā*..... (p. 271)

चंद-णिहिण्वक-चलणा णह-भमिर-मराल-णिहिणु (? णिहिअ-) अवर-वआ ।
कमल-वण-दिण्ण-हत्था अणु (? णह-) सिरो भुवणमोअरइ ॥
(चन्द्र-निहितैकचरणा नभो-भ्रमणशील-मराल-निहितापर-पदा ।
कमल-वन-दत्तहस्ता नभःश्रीर्भुवनमवतरति ॥)

- 69) *Tuḥa asaṃmaṇṇi soḥaggaṇṇi*..... (p. 271)

तुह असमं सोहगं, अमहिलसरिसं च साहसं मज्झ ।
जाणइ गोलाऊरो, वासरत्तस्तद्धदरत्तो अ ॥
(तवासमं सौभाग्यम् अमहिलासदृशं च साहसं मम ।
जानाति गोदापूरो वर्षारान्नार्धरात्रश्च ॥)

—Cf GS III. 31

- 70) *Veviraṣiṇṇakaraṇṇigulī*..... (p. 272)

वेविर-सिण्ण-करंगुलि-परिगह-क्खलिअ-लेहणी-मग्गे ।
सोत्थि च्चिअ ण समप्पइ पिअसहि लेहम्मि किं लिहिमो ॥
(वेपथुशील-स्विन्न-कराङ्गुलि-परिग्रह-स्खलित/लेखनीमार्गे ।
स्वस्त्येव न समाप्यते प्रियसखि लेखे किं लिखामः ॥)

—GS III. 44

- 71) *Laivappaḍavi* (?)..... (p. 273)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

- 72) *Te pucchijjahi Pattaḍi* (?)..... (p. 273)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I

73) *Pīsaṃgama kiṃ vahi (?)*..... (p. 280)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

74) *Kiṃ tassa pāraṇaṃ (?)*..... (p. 280)

किं तस्स पारएणं, किमग्निणा किं व गग्गमहरएण ।
जस्स उरम्मि णिसम्मइ उम्हाअंतत्थणी जाआ ॥
(किं तस्य प्रावारकेण किमग्निना किंवा गर्भगृहकेण ।
यस्योरसि निषीदति उष्मायमाण-स्तनी जाया ॥)

75) *Vevāvallaci udeddhamuḥe (?)*..... (p. 280)

For this pAabhraṃśa passage vide Appendix I.

76) *Te ccia jīā te cchea*..... (p. 280)

ते च्चिअ जीआ ते च्चिअ मग्गणा सा अ जस्स धणुइट्ठी ।
दिट्ठिअ कुवलय-विलोअणाणं सो जअइ कंदप्पो ॥
(सैव ज्या त एव मार्गणाः सा च यस्य धनुषष्टिः ।
दृष्ट्या कुवलय-विलोचनानां स जयति कन्दर्पः ॥)

77) *Hāro thaṇāṇa savaṇāṇa*..... (p. 280)

हारो थणाण सवणाण कुंडला मेहला णिअंबस्स ।
अच्छीण उणो विह्वे वि मंडणं कज्जल-सलाआ ॥
(हारः स्तनयोः श्रवणयोः कुण्डले मेखला नितम्बस्य ।
अक्षणोः पुनः विभवेऽपि मण्डनं कज्जल-शलाका ॥)

Śrīngaraprakāśa Contd - - -

(Volume II : Prakāśas IX-XIV)*

- 78) *Saccam bhaṇāmi bālaa.....* (p. 309)

सच्चं भणामि बालअ, णिअअं चिअ वल्लहं जीअं ।
तं तुइ विणा ण होइ सि तेण कुलअं (कुविअं) पसाएमि ॥
(सत्यं भणामि बालक, निजकमेव वल्लभं जीवितम् ।
तत्त्वया विना न भवतीति तेन कुलजं (कुपितं) प्रसादयामि ॥)
—Cf GS III 19. and II. 15

- 79) *Addhacchipecchiāṇ mā.....* (p. 309)

अद्धच्छि-पेच्छिअं मा, करेहि साहाविअं पुलोएसु/पलोएहि ।
सो वि सुदिट्ठो होहिइ तुमं पि मुद्धा कलिज्जिहिसि ॥
(अर्धाक्षिप्रेक्षितं मा कुरु स्वामादिकं प्रलोकय ।
सो ऽ पि सु-दृष्टो भविष्यति त्वमपि मूर्धा कलिष्यसे ॥)
—GS II. 25

- 80) *Sise haruṇakhaṇapimma (?).....* (p. 309)

For this Apabhramśa passage vide Appendix I.

- 81) *Jaṇ Jaṇ puloema disaṇ (?).....* (p. 310)

जं जं पुलएमि दिसं पुरओ लिहिअ व्व दीससे तत्तो ।
तुह पडिमापडिवाडि व्हइ व्व सअलं दिसावलअं/अक्कं/चक्कं ॥
(यां यां पश्यामि दिशं पुरतो लिखित इव दृश्य से ततः ।
तव प्रतिमा-परिपाटीं वहतीव सकलं दिशा-वलयम्/-चक्रम् ॥)
—GS VI. 30

- 82) *Taṇ daiāhiṇṇāṇaṇ.....* (p. 311)

तं दइआहिण्णाणं जम्मि वि अंगम्मि राहवेण ण णिमिअं ।
सीआ-परिमट्ठेण व वूढो तेण वि णिरंतरं रोमंचो ॥
(तद्वयिताभिज्ञानं यस्मिन्नपि अङ्गे राघवेण न न्यस्तम् ।
सीता-परिमृष्टेनेव व्यूढस्तेनापि निरन्तरं रोमाञ्चः ॥)
—Setu I. 42

* *Sringara Prakasha*

Second Volume, Prakashas 9-14, ed. by G. R. Josyer
Coronation Press, 100 Feet Road, Mysore-4, 1953.

- 83) *Candrahivapivāyihikāpi* (?) (p. 312)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix I.

- 84) *Jaṁ ṭujjha saī jāā.....* (p. 321)

जं तुज्झ सई जाआ, असईओ जं च सुहअ अम्हे वि ।
ता कि फुट्टउ बीअं तुज्झ समानो जुआ णत्थि ॥
(यत्तव सती जाया, असत्यो यच्च सुभग वयमपि ।
तत् कि स्फुट्तु बीजं तव समानो युवा नास्ति ॥)

—GS III. 28

- 85) *Jonhāovvamiṁkaṁ* (?)..... (p. 322)

जोण्हाए व्व मि अंके, कित्तीएँ व्व सुअरिसं पहाए व्व रवि/रई ।
सेलं महान्णईएँ व्व, सिरीएँ चिर-णिग्गआएँ वि अमुच्चंतं ॥
(ज्योत्स्नया इव मृगाङ्गकं कीर्त्या इव सुपुरुषं प्रभयेव रविम् ।
शैलं महानद्येव श्रिया चिरनिर्गंतयापि अमुच्यमानम् ॥)

—Setu II. 10

- 86) *Gallau lāvaṇyatallau.....* (p. 335)

गल्लौ लावण्यतल्लौ ते लडहौ मडहौ मुजौ ।
नेत्रे बोसट्ट-कंदोट्ट-मोट्टायित-सखे सखि ॥

In this verse the following *Deśya* words are used 'galla' (Sk: 'kapola') 'tallam' (Sk: 'alpasarah'), 'ladaham' (Sk: 'manoharam'), 'maḍaham' (Sk: 'kṣam'), 'vosaṭṭam' (Sk: 'vikasitam'), 'kaṁdoṭṭam' (Sk: 'nīlotpalam'), 'moṭṭāyitam' (Sk: 'Vilāsaḥ'). Read Ramasinhās commentary in this respect (*Sarasvatikanṭhābharana*, N. S. edn, Bombay 1934, pp 13-14),

- 87) *Kāṁkāaicihi okaram* (?)..... (p. 336)

काअं खाअइ खुहिओ कूरं फेल्लेइ णिअरं रुट्ठो ।
मुणअं गेण्हइ कंठे हक्केइ अ णत्तिअं ठेरो ॥
(काकं खादति क्षुधितः कूरं फेल्लति निर्भरं रुष्टः ।
श्वानं गृह्णाति कण्ठे हक्कायति नृपतारं स्थविरः ॥)

—SK I. v. 30, p. 22

- 88) *Aujjha cāsthiae* (?)..... (p. 336)

आजज्झअ पिट्ठिअए जह कुक्कुलि णाम मज्झ भत्ताले ।
पेक्खंतह लाउलकण्णिआह हा कस्स कंदेमि ॥
(आवर्ज्यं ताडयते यथा कुर्कुरो नाम मम भर्ता ।
प्रेक्षमाणानां राजकुलकर्मकराणां अहह कस्य क्रन्दामि ॥)

—SK I v. 31 p 22

89) *Selasuāruddhaddham*.....

(p. 337)

सेलसुआरुद्धं, मुद्धाणाबद्ध-मुद्ध-ससिलेहं ।
 सीस-पडिच्छिअ-गंगं संज्ञा-पणअं पमह-णाहं ॥
 (शैलसुतारुद्धार्धं मूर्धाबद्ध-मुग्ध-शशिलेखम् ।
 शीर्ष-प्रतोष्ट-गङ्गां सन्ध्याप्रणतं प्रमथनाथम् ॥)

Cf SK I v. 40, PP 27-28

It deserves our notice that Namisādhu, when commenting on *Kāvyaśālikāra* II. 8, observes :

विवक्षितार्थप्रतीतिर्यथा— ' सीस-पडिच्छिअ-गंगं पणमिय संज्ञं नमह नाहं । '
 अत्र ' संज्ञं ' शब्दादनन्तरं ' ततः ' शब्दमन्तरेण न ज्ञायते किं ' प्रणम्य
 सन्ध्यां ततो नाथं नमत ', आहोस्वित् ' प्रणत-सन्ध्यं नाथं नमत ' इति ।

90) *Samgaacakraajua* (?).....

(p. 337)

संगअ/संहअ-चक्काअ-जुआ, विअसिअ-कमला मुणालसंछण्णा ।
 बावी वहु व्व रोअण-विलित्त-थणआ सुहावेइ ॥
 (सङ्गत-संहत-चक्रवक्त्र-युगा विकसित-कमला मृणाल-संछन्ना ।
 बापी बधूरिव रोचन-विलिप्त-स्तनी सुखयति ॥)

—Cf SK I. v. 36 (pp 25-26)

91) *Ahiṇayamunaha* (ra) *viraia*.....

(p. 337)

अहिणव-मणहर-विरइअ-वलअ-विहसा विहाइ णव-वहुआ ।
 कुंदलए व्व समुफुल्ल-गुच्छ-परिलित्त-भमर-गणा ॥
 (अभिनव-मनोहर-विरचित-वलय-विभूषा विभाति नववधूः ।
 कुन्दलतेव समुत्फुल्ल-गुच्छ-परिलीयमान-भ्रमर-गणा ॥)

—Cf SK I. v. 37, p. 26

92) *Kāṇviṇa khauru* (?).....

(p. 338)

काराविऊण खऊरं गामउडो/गामउलो मज्जिओ जिमिओ अ ।
 णक्खत्तं तिहि-वारे, जोइसिअं पुच्छिउं चलिओ ॥
 (कारयित्वा क्षौरं ग्रामप्रधानो मज्जितश्च भुक्तवांश्च ।
 नक्षत्रं तिथि-वारौ ज्योतिषिकं प्रष्टुं चलितः ॥)

—Cf SK I. v. 55, p. 39

93) *Vevāhiṇa vahuā.....*

(p. 338)

वेवाहिऊण वहुआ, सासुरअं दोलिआएँ णिज्जंतो ।
 रोअइ दिअरो तं संठवेइ पासेण वच्चंतो ॥
 (विवाह्य बधूः श्वाशुरकं दोलिकया नीयमाना ।
 रोदिति देवरस्तां संस्थापयति पाश्वेन व्रजन् ॥)

—Cf SK I. v. 56, p. 39

The *ŚP* (Vol. II p. 641) reads ' *vaṇṇammi cumbamto* ' (Sk vadane cumban) in place of ' *Pāsena vaccamto* ' It is decidedly a better reading.

94) *Khāhi Visam muttam piva.....*

(p. 339)

खाहि विसं, मुत्तं पिव/पिअ मुत्तं, णिज्जसु मारोएँ पडउ दे वज्जो/वज्जं ।
 दंतक्खंडिअ-थणआ, खिविऊण सुअं सवइ माआ ॥
 (खाद विषं, मूत्रं पिव/पिअ मूत्रं, नीयस्व मार्या, पततु ते वज्रः/वज्रम् ।
 दन्त-खण्डित-स्तनी क्षिप्त्वा सुतं शपति माता ॥)

—Cf SK I. v. 58, p. 40

95) *Namaha haraṁ rosāṇala.....*

(p. 339)

णमह हरं रोसाणल-णिट्ठ-विअट्ठ-वम्मह-सरीरं ।
 वित्थअ-णिअंअ-णिग्गअ-गंगा-सोत्तं व हिमवतं ॥
 (नमत हरं रोषानल-निर्दग्ध-विदग्ध-मन्मथ-शरीरम् ।
 विस्तृत-नितम्ब-निर्गत-गङ्गास्रोतसमिव हिमवन्तम् ॥)

The SK reads ' *muddha* (Sk *mugdha*) in place of ' *viaddha* '. But that reading violates the (*gāthā*) metre.

—Cf SK I. v. No. 62, p. 42

96) *Kolā ghaṇant motvā (?)*

(p. 339)

कोला खणति मोत्थं, गिद्धा खाअंति मअअ/मडअ-मांसाइ ।
 उलुआ हणंति काए, काआ उलुए वि वाअंति ॥
 (कोलाः खनन्ति मुस्तं, गृध्राः खादन्ति मृतक-मांसानि ।
 उलूका घनन्ति काकान्, काका उलूकानपि वायन्ति ॥)

—Cf SK I. v. 64, pp 43-44

97) *Surahimahupāṇa-lampāḍa.....*

(p. 340)

सुरहि-महु-पाण-लंपड-समर-गणाबद्ध-मंडली-बंधं ।
 कस्स मणं णाणंबद्ध, कुम्मी-पुट्ट-ट्ठिअं कमलं ॥
 (सुरभि-मधु-पान-लम्पट-भ्रमर-गणाबद्ध-मण्डलीबन्धम् ।
 कस्य मनो नानन्दयति कूर्मो-पृष्ठ-स्थितं कमलम् ॥)

—Cf SK I. v. 69, p. 46

- 98) *Paṭṭam saḍattariije* (?) (p. 340)

पट्टसुउत्तरिउजेण पामरो पामरीएँ परिपुसइ ।
अइगरअकूरकुंभीभरेण सेओल्लिअं वअणं ॥
(पट्ट इकुत्तरीयेण पामरः पामर्याः परिप्रोञ्छति ।
अतिगं व कूरकुंभीभरेण स्वेदाद्रितं वदनम् ॥)

—Cf SK I. v. 70, p. 46

- 99) *Sāmaṇṇasundarīṇaṃ*..... (p. 341)

सामण-सुंदरीणं विभ्रममावहइ अविणओ च्चेअ ।
धूमो च्चिअ पज्जलिआहि बहुमओ सुरहि-दारुण ॥
(सामान्य-सुन्दरीणां विभ्रममावहति अविनय एव ।
धूम एव प्रज्वलिताद् बहुमतः सुरभि-दारुणाम् ॥)

—*Gaṇḍavaho* 959

- 100) *Ahmārisāvi kaino* (?) (p. 348)

अम्हारिसा वि कइणो कइणो हलिवुड्ड-शालि-प्रमुहा वि ।
मण्डूक-मवकडा वि हु, होति हरि-सप्प-सिहा वि ॥
(अस्मादृशा अपि कवयः कवयो हरिवृद्ध-शालि-प्रमुखा अपि ।
मण्डूक-मर्कटा अपि खलु भवन्ति हरयः सर्प-सिहा अपि ॥)

—Cf SK v. 133, p. 93

- 101) *Morukalāve jampahai* (?) (p. 348)

For this Apabhramśa passage vide Appendix I.

- 102) *Jaha uyyai, e abuttasu* (?) (p. 351)

जह एहाउं ओइण्णे, अब्भुत्तमुल्लसिअमंसुअद्धंतं ।
तह अ ण एहाओ सि तुमं, सच्छे गोलाणईं तूहे ॥
(यथा स्नातुमवतीर्णो उत्प्लुतमूलसितमंशुक-पर्यन्तम् ।
तथा च न स्नातो ऽसि त्वं स्वच्छे गोदानदीतीर्थे ॥)

—Cf *Chanda'nusāsana*, I. 7-5 (p. 4)

- 103) *Hātojjalādeu*..... (p. 352)

For this Apabhramśa passage vide Appendix I.

104) *Katto labbhai paṁthia*

(p. 355)

कत्तो लब्भइ पंथिअ सत्थरअं एत्थ गामणिघरम्मि ।
 उण्णअ-पओहरे पेक्खिऊण जइ वससि ता वससु ॥
 (कुतो लभ्यते पथिक स्रस्तरकम् (स्वस्थरतम्) अत्र ग्रामणीगृहे ।
 उन्नत-पयोधरान् (पक्षे पयोधरौ) प्रेक्ष्य यदि वससि तद्वस ॥)

This *gāthā* is found in the *VL* (No. 494) in the following form :

कह लब्भइ सत्थरयं अम्हाणं पहिय पामर-घरम्मि ।
 उन्नयपओहरे पेक्खिऊण जइ वससि ता वससु ॥
 (कथं लभ्यते स्रस्तरकम् (स्वस्थरतम्) अस्माकं पथिक पामरगृहे ।
 उन्नत-पयोधरान् (उन्नतपयोधरौ) प्रेक्ष्य यदि वससि तद्वस ॥)

The *KP* (IV. v. 58, p. 133) reads this *gāthā* as follows :

पंथिअ न एत्थ सत्थरमत्थि मणं पत्थरत्थले गामे ।
 उण्णअ-पओहं पेक्खिऊण जइ वससि ता वससु ॥
 (पथिक नात्र स्रस्तरमस्ति मनाक् प्रस्तरस्थले गामे ।
 उन्नत-पयोधरं (पक्षे पयोधरौ) प्रेक्ष्य यदि वससि तद् वस ॥)

—Cf *GS* (*W*) 879

105) *Umāha uvane vvu* (?)

(p. 371)

उमाहि उवणेउ सअण-(? सअल-) कज्ज-कल्लाणिणी ।
 सिवासिवपरापरं परम-मंगला मंगलं ॥
 (उमा हि उपनयतु सकल-कार्य-कल्याणिनी ।
 शिवाशिवपरापरं परम-मङ्गला मङ्गलम् ॥)

106) *Akaṭagumaṭi candra-jyotsnā.....*

(p. 371)

अकटगुमटो चन्द्रज्योत्स्ना कलं किल कोइलो
 लवइ अ मुहुयम्यो वायुनिवाअर वाइ अ ।
 अवि सखि अला रक्ताशोकस्तवापि मनोमुदे
 न कज न कजं मानेनाथ प्रियं प्रतिजाहुवा ॥

For an explanation of the Prakrit expressions vide Rāmasimha's commentary on this verse in *SK* (p. 147).

107) ...Gose tivimchi-riṃcholi.....

(p. 372)

गोसे तिविञ्छिरिञ्छोली तल्लं तूहे विवल्लिदा ॥

Rāmasiṃha, in his commentary on the SK (p. 148) explains these Prakrit words as follows :

Gose = prabhāte; tivimchi-riṃcholi = Kamalarajahpaṅktiḥ; tallam = alpasarah; tūham=tīrtham; vivallidā = prasaritā.

108) Muddhe gahaṇaa geṇhau

(p. 372)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

109) Kanailli ccia jāṇai.....

(p. 375)

कणइ लिल चिअ जाणइ कुंत-पलस्साइ कीरसंलवई ।
 पूसअ भासं मुंचसु ण हु रे हं धव्व-वाआडी ॥
 (शुभयेव जानाति शुक-प्रलपितानि कीर-संलापिनी ।
 कीर-भाषां मुञ्च न खलु रे ऽ हं धृष्ट-शुकी ॥)

Rāmasiṃha in his commentary on SK (p. 182) observes :

अत्र कुन्त-कीर-पूस-शब्दाः शुक-पर्यायाः । कणइल्ली-वाआडी-शब्दौ
 शुकी-पर्यायौ । तत्रापि कीरशब्दस्तत्समः । अन्ये देशीरूपाः ।

110) Eddahametta-tthaṇiā.....

(p. 380)

एदहमेत्तत्थणिआ एदह-मेत्तेहिं अच्छिवत्तेहिं ।
 एद ह-मेत्तावत्था एदह-मेत्तेहिं दिअहेहिं ॥
 (एतावन्मात्रस्तनी एतावन्मात्राभ्यामक्षिपत्राभ्याम् ।
 एतावन्मात्रावस्था एतावन्मात्रैदिवसैः ॥)

—Cf GS (W) 973

111) Bhaddam bhodu sarassaiā.....

(p. 381)

भदं भोदु सरस्सईअ कइणो णंदंतु वासाइणो
 अण्णणं पि परं पअट्टु वरा वाणी छइल्ल-प्पिआ ।
 वच्छोमी तह माअही फुरदु णो सा किं च पंचालिआ
 रीदिओ विलिहंतु कव्व-कुसला जोण्हं चओरा विअ ॥

(भद्रं भवतु सरस्वत्याः कवयोः नन्दन्तु व्यासादयः
 अन्येषामपि परं प्रवर्ततां वरा वाणी विदग्ध-प्रिया ।
 वैदर्भी तथा मागधी स्फुरतु नः सा किञ्च पाञ्चालिका
 रीतयो विलिहन्तु काव्यकुशला ज्योत्स्नां चकोरा इव ॥)

—*Karpūramañjarī* I. 1

112) *Maavahanimittaniggaa*..... (p. 381)

मअ-वह-णिमित्त-णिगअ-मइव-सुण्णं गुहं णिएऊण ।
 लद्धावसरो गहिऊण मोत्तिआइं गओ वाहो ॥
 (मृग-वध-निमित्त-निर्गत-मृगेन्द्र-शून्यां गुहां दृष्ट्वा ।
 लब्धावसरो गृहीत्वा मौक्तिकानि गतो व्याधः ॥)

This 'dhruvā' is drawn from *Māricavadha*, a lost Prakrit kāvya. It is further on (p. 472) cited by Bhoja. It is also quoted in *SK* (p. 307). This kāvya is of the *Rāga Kāvya* type of *Uparūpaka*. Read in this connection *Bhoja's Śyngāra-Prakāśa* by Dr. Raghavan, (p. 533, 1978 edn.).

113) *Paapiḍlamahisāsura*..... (p. 381)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

114) *Ucciu Vāliya panthahim jantau* (?)..... (p. 382)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

115) *Suavahavaiaranisunja* (?)... .. (p. 382)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

116) *Nisuṇiu pacchā tturaarau* (?)..... (p. 382)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

117) *Vihesi harimuhi avi hohi*..... (p. 382)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

118) *Cumdaṇadhūsarāṇ.....*

(p. 382)

चंदण-धूसरअं आउलिअ-लोअणअं हास-परम्मुहअं णीसास-किलालिअं (? किलामिअं) ।
 दुम्मण-दुम्मणअं संकामिअ-मंडणअं माणिणि आणणअं किं तुह्य (? तुज्झ) करट्ठिअं ॥
 (चन्दनधूसरकम् आकुलित-लोचनकं हास-पराङ्मुखकं निःश्वास-क्लमिति ।
 दुर्मनसां दुर्मनस्कं संक्रामितमण्डनं मानिन्याननकं किं तव कर-स्थितम् ॥)

—Cf SK II. v. 394, p. 308

119) *Ai dummaṇa dummaṇā (?).....*

(p. 382)

अइ दुम्मण दुम्मणआ अज्ज किणो / किणु पुच्छामि तुमं ।
 जेण जिविज्जइ जेण विलासो पलि (? परि-)हिज्जइ कीस जणो ॥
 (अयि दुर्मनः (= दुर्मनस्क) अद्य किं नु पृच्छामि त्वाम् ।
 येन जीव्यते येन विलासः परिह्रियते कस्माज्जनः ॥)

—Cf SK II. v. 395, p. 309

120) *Ko so joṇavāo.....*

(p. 385)

को सो जोअणवाओ को दंडाणं दुवे सहस्साइं ।
 का काली का मधुरा किं शुकपृथुकाननच्छायम् ॥

For an exposition of this Prakrit verse the reader is referred to the *Vṛtti* on it as given by Bhoja in his SK, p. 304, II. 1-4.

121) *Jai devareṇa bhaṇiā... ..*

(p. 387)

जइ देवरेण भणिआ, खगो (? खगं) घेतूण राउलं वच्च ।
 ता किं सेवअवहुए, हसिऊण वलोइअं सअणं ॥
 (यदि देवरेण भणिता खड्गं गृहीत्वा राजकुलं व्रज ।
 तत् किं सेवक-वध्वा हसित्वावलोकितं शयनम् ॥)

This verse is cited also in SK (II. v., 370, p. 302). The *Vajjalaggam* (No. 622) reads 'rāule' for 'rāulam' in the first half and the second half quite differently :

ता कीस मुद्दइ-मुही हसिऊण पलोयए सेज्जं ॥
 (तत् कस्मान् मुग्धमुखी हसित्वा प्रलोकयति शय्याम् ॥)

122) *Dhīrā gacchadume.....*

(p. 388)

धीरागच्छदुमे हतमुद्वरवारिसदस्सु ।

अभ्रमदप्रसराभरणं रविकिरणा तेजःसु ॥

This verse is given by Rudraṭa as “ *Sanskritāpabhraṃśayoḥ śleṣodāharaṇam.*”For a clear and full exposition of this verse read Namisadhu's commentary on it (*Kāvya-lamkāra* IV). 15, pp. 42-43.123) *Chanaṭiṭṭhadhūsarattṭhaṇi.....*

(p. 391)

छणपिट्ठधूसरत्थणि महुमअ-संबच्छि कुवलाहरणे ।

कस्स कएँ चूअमंजरि (? कण-कअ-/गअ-चूअमंजरि) पुत्ति तुए मंडिओ गामो ॥

(क्षण-पिट्ट-धूसर-स्तनि मधु-मद-ताम्राक्षि कुवल्याभरणे ।

कस्य कृते चूतमञ्जरि (? कण-कृत-/गत-चूतमञ्जरि) पुत्रि त्वया

मण्डितो ग्रामः ॥)

—GS (W) No. 826

This *gāthā* is cited also in *SK* III (p. 314, v. 3) in the same context. It is further on cited in *SK* V (p. 664).124) *Sahiāhi bhammamāṇā (?).....*

(p. 392)

सहिआहिं भण्णमाणा, थणए लग्गं कुसुंभ-पुष्पं ति ।

मुद्ध-वहुआ हसिज्जइ, पप्फोडंती णह-वआइं ॥

(सखीभिर्भण्यमाना स्तनके (= स्तने) लग्नं कुसुम्भपुष्पमिति ।

मुग्ध-वधूका (= वधूः) हस्यते प्रस्फोटयन्ती नख-पदानि ॥)

—GS II. 45

125) *Vāhittā paḍivaṇṇam.....*

(p. 939)

वाहिता पडिवण्णं ण वेइ रुसेइ एक्कमेक्कम्मि/एक्कमेक्कस्स ।

अज्झा / असई कज्जेण विणा पडिप्पमाणे णई-कच्छे ॥

(व्याहृता प्रतिवचनं न ददाति हृद्यत्येकैकस्मिन्/हृद्यत्येकैकस्य ।

असती कार्येण विना प्रदीप्यमाने नदी-कच्छे ॥)

—GS V. 16

126) *Sāmāi sāmālie.....*

(p. 393)

सामाइ सामलीए/सामलिज्जइ, अद्धच्छि-पलोइरीअ मुहसोहा ।
 जंबू-दल-कअ-कण्णावअंस-भमिरे (? कण्णावअंसभरिए) हलिअ-पुत्ते ॥
 (श्यामायाः श्यामायते/श्यामलायते ऽ धर्षिप्रलोकनशीलाया मुख-शोभा ।
 जम्बू-दल-कृत-कर्णवितंस-भ्रमणशीले / कर्णवितंसभृते हालिक-पुत्रे ॥)

—GS II. 80

127) *Paḍhamahilāṇa jajjam (?).....*

(p. 394)

पोढमहिलानें जं जं सुसिक्खिअं तं रए सुहावेइ ।
 जं जं असिक्खिअं णव-वहूणें तं तं रइं देइ ॥
 (प्रौढ-महिलानां यद्यत् सुशिक्षितं तद्व्रते सुखयति ।
 यद्यदशिक्षितं नव-वधूनां तत्तद्व्रति ददाति ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (II. v. 56, p. 338) in the same context. It is again cited further on (*SK* V. v. no. 223, p. 635).

128) *Sāloe ccia sūre.....*

(p. 394)

सालोए च्चिअ सूरे घरिणी घरसामिअस्स घेतूण ।
 णेच्छंतस्स वि पाए धुअइ हसंती हसंतस्स ॥
 (सालोक एव सूर्ये गृहिणी गृहस्वामिनो गृहीत्वा ।
 अनिच्छतोऽपि धावति हसन्ती हसतः ॥)

—GS II. 30

It is cited in *SK* (III. v. no. 139, p. 377) in the same context.

It is further on cited in *SK* (V. v. 402, p. 690) as an example of *svādhīnapatikā*.

129) *Geṇha paloeha imam.....*

(p. 395)

गेण्ह पलोअह इमं विअसिअ-णअणा पइस्स अप्पेइ ।
 घरिणी सुअ-पढमुब्भिण्ण-वंत-जुअलंकिअं बोरे ॥
 (गृहिणीत प्रलोकयत इमं विकसित-नयना पत्युः अर्पयति ।
 गृहिणी सुत-प्रथमोद्भिन्नदन्तयुगलाङ्कितं बदरम् ॥)

—GS II. 100

This *gāthā* is cited in *SK* (III. v. no. 138, p. 377) in a similar context.

- 130) *Golāḍaṭṭhiāṃ pecchiṇṇa*..... (p. 395)

गोला-अड-ट्टिअं पेच्छिऊण गह्वइ-सुअं हलिअ-सोणहा ।
आढत्ता उत्तरिउं दुक्खुत्ताराएँ पअवीए ॥
(गोदा-तट-स्थितं प्रेक्ष्य गृहपति-सुतं हालिक-स्नुषा ।
आरब्धा उत्तरिउं दुःखोत्तारया पदव्या ॥)

—GS II. 7

This *gāthā* is cited also in *SK* (III. v. 141, p. 378) in the same context.

- 131) *Sālivāṇagovīāe*..... (p. 395)

सालिवण-गोविआए, उड्डीवंतीअ/उड्डीयंतीअ पूस-विदाइं ।
सव्वंग-सुंदरीएँ थि पहिआ अच्छीइ पेच्छंति ॥
(शालिवनगोपिकाया उड्डीययन्त्याः शुक-वृन्दानि ।
सर्वाङ्गा-सुन्दर्या अपि पथिका अक्षिणी एव प्रेक्षन्ते ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (III. v. 140, p. 378) in the same context.

- 132) *Hīae rosubbhinṇaṃ* (p. 396)

हियए रोसुग्गिण्णं/रोसुग्घुण्णं, पाअप्पहरं सिरिण पत्थंतो ।
णह उवओ (? ण हओ दइओ)माणंसिणीएँ थोरंसुअं रुण्णं ॥
(हृदये रोषोद्गीर्णं/रोषोद्घूर्णं पादप्रहारं शिरसा प्रार्थयमानः ।
न हतो दयितो मनस्विन्या स्थूलाश्रुकं रुदितम् ॥)

—Cf GS (W) 916

The *Vajjālagga* (No. 616) reads this *gāthā* somewhat differently :

हियए रोसुग्गिण्णं पायपहारं सिरम्मि पत्थंतो ।
तह उ त्ति पिओ माणंसिणीइ थोरंसुअं रुण्णं ॥
(हृदये रोषोद्गीर्णं पादप्रहारं शिरसि प्रार्थयमानः ।
तथा खलु इति प्रियो (= प्रियः तथा खलु इति) मनस्विन्या स्थूलाश्रुकं रुदितम् ॥)

For the significance of the first part of the second half read the commentary of Ratna-deva on the *gāthā* and Prof. Patwardhan's Notes (pp. 553-554).

- 133) *Namaha avañṭhiā* (? *avaḍḍhiā*) *tuṃgaṃ*..... (p. 395)

This verse is already cited above, vide S. No. 5 *supra*.

- 134) *Gajjamte khe mehā.....* (p. 396)

गजजंते खे मेहा फुल्ला नीवा पणच्चिआ मोरा ।
णट्ठो नंदुज्जोओ वासारत्तो हला पत्तो ॥
(गर्जन्ति खे मेघाः फुल्ला नीपाः प्रनतिता मयूराः ।
नष्टश्चन्द्रोद्योतो वर्षर्तुः सखि प्राप्तः ॥)

Hemacandra quotes the first quarter in his Prakrit Grammar (Vide VIII. i. 187 and iii. 142). According to Kavidarpaṇa-kāra the author of this *gāthā* is Pādalīptasūri.

- 135) *Sā uppaḍi goṭṭhauhi.....* (p. 398)

For this Apabhramśa passage vide Appendix I.

- 136) *Na una vara-koamdadamḍae.....* (P. 398)

ण उ णवर कोअंड-दंडए पुत्ति माणुसे वि एमेअ ।
गुण-वज्जिए ण जाअइ वंसुप्पण्णे वि टंकारो ॥
(न तु केवलं कोदण्डदण्डके पुत्रि मानुषे ऽप्येवमेव ।
गुण-वर्जिते न जायते वंशोत्पन्ने ऽपि टङ्कारः ॥)

—Cf. *Vajjālagga* S. No. 686

—Cf *SK* III. v. 89, p. 354

- 137) *Hiaa tiracchīyayi (?).....* p. 398

This Apabhramśa passage is already cited earlier (Vol I. p. 269). For its restoration vide Appendix I.

- 138) *Anṇoṇhoḥim sucaria (?).....* (p. 399)

For the restoration of this Apabhramśa passage vide Appendix I.

- 139) *Uddhaṇcho piāi jālaṇ... ..* (p. 400)

उद्धच्छो पिअइ जलं जह जह विरलंगुली विरं पहिओ ।
पावालिया वि तह तह धारं तणुअं पि तणुएइ ॥
(ऊर्ध्वाक्षः पिबति जलं यथा यथा विरलाङ्गुलिश्चिरं पथिकः ।
प्रपापालिकापि तथा तथा धारां तनूकामपि तनूकरोति ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (III. v. no. 73, p 346) in the same context.

—GS II. 61

- 140) *Golāvisamoāra*..... (p. 400)

गोला-विसमोआर-च्छलेण अप्पा उरम्मि से मुक्को ।
अणुअंपा-णिहोसं तेण वि सा गाढमुषऊढा ॥
(गोदा-विषमावतारच्छलेन आत्मा उरसि तस्य मुक्तः ।
अनुकम्पा-निर्दोषं तेनापि सा गाढमुषगूढा ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (III. v. no. 74, p 347) in identical context.
—GS II. 93

- 141) *Jo tīa ahararāu*..... (p. 400)

जो तीअ अहर-राओ रत्ति उव्वासिओ पिअअमेण ।
सो च्चिअ दीसइ गोसे सबत्ति-णअणेसु संकंतो ॥
(यस्तस्या अहर-रागो रात्रावुद्वासितः प्रियतमेन ।
स एव दृश्यते प्रभाते सपत्नी-नयनेषु सङ्क्रान्तः ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (III. v. no. 79, p 349) in identical context.
—GS II. 6

- 142) *Em̐tovi na saccavio*..... (p. 401)

एंतो वि ण सच्चविओ, गोसे पसरंत-पल्लवारुण-च्छाओ ।
मज्जण-तंबेसु मओ, तह मअतंबेसु लोअणेसु अमरिसो ॥
(आयन्नपि (= आगच्छन्नपि) न दृष्टः प्रभाते प्रसरत्पल्लवारुण-च्छायः ।
मज्जन-ताम्रयोर्मवस्तथा मद-ताम्रयोर्लोचनयोरमर्षः ॥)

This verse, in *Skandhaka metre*, is cited also in *SK* (III. v. 126, p. 372) in the same context.

- 143) *Piadaṁsaṇena suharasa* (p. 401)

पिअ-दंसणेण सुहरस-मउलिआइं मउलिआइं जइ से ण होति णअणाइं ।
ता केण कण्ण-रइअं, लक्खिज्जइ कुवलअं तिस्सा ॥
(प्रियदर्शनेन सुखरस-मुकुलिते यदि तस्या न भवतो (= भवेतां) नयने ।
तत् केन कर्णरचितं लक्ष्यते (= लक्ष्येत) कुवलयं तस्याः ॥)

—GS IV. 23

This *gāthā* is cited also in *SK* (III. v. 127, p. 373).

- 144) *Paadīasanehasambhāva* (?)..... (p. 401)

पअडिअ-सणेह-सम्भाव-विभ्रमं तीअ जह तुमं दिट्ठो ।
 संवरण-वावडाए अण्णो वि जणो तह च्चेअ ॥
 (प्रकटित-स्नेह-सद्भाव-विभ्रमं तया यथा त्वं दृष्टः ।
 संवरण-व्यापृतया अन्यो ऽपि जनस्तथा चैव ॥)

—GS II. 99

This *gāthā* is cited also in the *SK* (III. v. no. 128, p. 373) in the same context. The *GS* reads the first half as :

पाअडिअ-णेह-सम्भाव-णिभ्रमं तीअ जह तुमं दिट्ठो ।
 (प्रकटित-स्नेह-सद्भाव-निभ्रमं तया यथा त्वं दृष्टः ।)

- 145) *Diṭṭhāi janna diṭṭho* (?)..... (p. 401)

दिट्ठाइ जं ण दिट्ठो, आलविआए वि जं ण आलविओ ।
 उवआरो जं ण कओ तं चिअ/तेण अ कलिअं छइल्लेहि ॥
 (दृष्टया यन्न दृष्ट आलपितयापि यन्नालपितः ।
 उपचारो यन्न कृतस्तदेव कलितं छेकैः (= आकलितं विदग्धैः) ॥

This *gāthā* is cited also in the *SK* (III. v. no. 129, p. 373). It is also cited further on in the *SK* (V. v. 252, p. 643)

- 146) *Goraṃgau tarunīano*..... (p. 402)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

- 147) *Mohavirame sarosaṃ*..... (p. 404)

मोह-विरमे सरोसं थोर-स्थण-मंडले सुर-वहूणं ।
 जेण करि-कुम्भ-संभावणाइ दिट्ठो परिट्ठविआ ॥
 (मोह-विरमे सरोषं स्थूल-स्तन-मण्डले सुरवधूनाम् ।
 येन करि-कुम्भ-संभावनया दृष्टिः परि-स्थापिता ॥)

This *gāthā* is quoted in *SK* (III. v. 109, p. 364) in identical context.

148) *Hasiam sahatthatalam*.....

(p. 404)

हसिअं सहस्र-तालं सुख-वडं उवगएहि पहिएहि ।
 पत्त-फल-सारिच्छे उड्डीणे पूस-वंदम्मि ॥
 (हसितं सहस्र-तालं शुष्क-वटमुपगतैः पथिकैः ।
 पत्र--फलसदृशे उड्डीने शुक-वृन्दे ॥)

Cf —GS III. 63

This *gāthā* is quoted in *SK* (III. v. 109, p. 364) in identical context.149) *So muddha-mao.maatahnia* (?)

(p. 404)

सो मुद्ध-मओ मिअतण्हिआहिं तह दूमिओ हआसाहिं ।
 जह सग्भावमईण वि, मईण वि परंमुहो जाओ ॥
 (स मृगध-मृगो मृगतृष्णिकाभिस्तथा दूनो हताशाभिः ।
 यथा सद्भावमयीनामपि नदीनां पराङ्मुखो जातः ॥)

This *gāthā* is later on quoted in *Alaṃkāra-mahodadhī* (VIII. 690, p. 249). The text of the present *gāthā* is corrected in the light of that quotation. There we have the form *māyanhihiṃ* ' instead of ' *miatanhihiṃ* '.

150) *Virahiṇiiaakaantahiṃ* (?).....

(p. 405)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

151) *Vaivaraṇṇiggaadalo*.....

(p. 406)

वइ-विवर-णिग्गअ-दलो, एरंडो साहइ व्व तरुणाणं ।
 एत्थ घरे हलिअ-वहू, एदहमेत्तत्थणी वसइ ॥
 (वृत्ति-विवर-निर्गतदल एरण्डः कथयतीव तरुणानाम् ।
 अत्र गृहे हालिकवधूरेतावन्मात्रस्तमी वसति ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (IIIv. 166, p. 389) in identical context. It is again cited there (p. 685) to illustrate ' *Anyadīyā* (*parakīyā*) *nāyikā* '.

152) *Disai na cūamulan*.....

(p. 407)

दोसइ ण चूअ-मउलं अत्ता ण अ वाइ मलअ-गंधवहो ।
 एतं/पत्तं वसंतमासं, साहइ उक्कंठिअं चेअं ॥
 (दृश्यते न चूत-मुकुलं सखि न च वाति मलय-गन्धवहः ।
 आयन्तं/प्राप्तं वसन्तमासं कथयति उत्कण्ठितं चेतः ॥)

—GS VI. 42

This *gāthā* is cited also in *SK* (III. v. 156, p. 384) in identical context (that of *śeṣavat anumānam*).

153) *Ai sahi vakkul'āvirī (?).....* (p. 407)

अइ सहि वक्कुल्लविरि, छुहिहिसि गोत्तस्स मत्थए छारं ।
अच्चंत-दत्त-दिट्ठेण सामि वल्लिएण हसिएण ॥
(अयि सखि वक्कुल्लपनशीले क्षेप्पसि गोत्रस्य मस्तके क्षारम् ।
अत्यन्त-दत्त-दृष्टेन सामि(= अर्थ)-वल्लितेन हसितेन ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (III. v. 155, p. 384) in identical context.

154) *Saggarā apārījāṁ.....* (p. 408)

सगं अपारिजातं, कोत्थुह-लच्छि-रहितं महमहस्स उरं ।
सुमरामि महण-पुरओ, अमुद्धअदं च हर-जडा-पम्भारं ॥
(स्वर्गमपारिजातं कौस्तुभ-लक्ष्मी-रहितं मधुमय(न) स्योरः ।
स्मरामि मथन-पुरतोऽमुग्धचन्द्रं च हर-जटा-प्राग्भारम् ॥)

—*Setu* IV. 20

This verse is cited also in *SK* (III. v. 177, p. 395) in identical context.

155) *Caṇḍasarisaṇ muhaṇ se.....* (p. 410)

चंद-सरिसं मुहं से, अमअ-सरिच्छो अ मुहरसो तिस्सा ।
सकअगहरहसुज्जल-चुंबणअं कस्स सरिसं से ॥
(चन्द्र-सदृशं मुखं तस्या अमृत-सदृशश्च मुखरसस्तस्याः ।
सकचग्रह-रभसोज्ज्वल-चुम्बनकं कस्य सदृशं तस्याः ॥)

—*Cf GS* III. 13

This *gāthā* is cited also in *SK* (IV. v. 2, p. 400) in identical context,

156) *Kamalakarā raṁbhorāḥ (?).....* (p. 410)

कमल-करा रम्भोरु, कुवलअ-णअणा मिअंक-वअणा सा ।
कह णु णव-चंपअंगी, मुणाल-बाहू पिआ तवइ (? दहइ) ॥
(कमल-करा रम्भोरुः कुवलय-नयना मृगाङ्क-वदना सा ।
कथं नु नव-चम्पकाङ्गी मृणालबाहुः प्रिया तपति (? दहति) ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (IV. v. 3, p. 401) in identical context. The reading 'dahai' is based on the *cchāyā* : 'dahati' as given by the commentator (p. 401).

- 157) *Sohayva lakkhaṇamuhaṇ.....* (p. 412)

सोह व्व लक्खण-मुहं वणमाल व्व विअडं हरिवइस्स उरं ।
 कित्ति व्व पवण-तणअं, आण व्व बलाहं से विलगइ दिट्ठी ॥
 (शोभेव लक्ष्मण-मुखं वनमालेव विकटं हरिपतेरुरः ।
 कीर्तिरिव पवन-तनयमानेव बलानि तस्य विलगति दृष्टिः ॥)

—Setu I. 48

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 19, p. 410) in identical context.

- 158) *Papphuria uṭṭha (?) dalaarṇ.....* (p. 413)

पप्फुरिअ-उट्ठ-दलअं, तक्खण (?) तत्काल)-विगलिअ-रुधिर-मधु-विच्छड्डं ।
 उक्खडिद (?) उक्खलिअ)-अंठ-णालं, पडिअं फुडदसणकेसरं मुह-कमलं ॥
 (प्रस्फुरितौष्ठदलं तत्क्षण (?) तत्काल)-विगलित-रुधिर-मधु-विच्छेदम् ।
 उत्खण्डित-कण्ठ-नालं पतितं स्फुट-दशन-केसरं मुख-कमलम् ॥)

The reading ' *takkhaṇa* ' renders the line metrically defective. The reading ' *takkāla* ' is based on the *chāyā* : ' *tatkāla* ' as given by the commentator. This verse is cited also in *SK* (IV. v. 37, p. 422) in identical context.

- 159) *To kumbhaaṇṇapaḍivaṇa.....* (p. 414)

तो कुम्भअण्ण-पडिवअण-दंड-परिघट्टिआमरिसघोरविसो ।
 गलिअंसुअ-णिम्मोओ, जाओ भीसणअरो दसाणण-मुअओ ॥
 (ततः कुम्भकर्ण-प्रतिवचन-वण्ड-परिघट्टितामर्षघोरविषः ।
 गलितांशुक-निर्मोको जातो भीषणतरो दशानन-भुजगः ॥)

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 38, p. 422) in identical context.

- 160) *Sohai visuddha-kirano.....* (p. 414)

सोहइ विमुद्ध-किरणो गअण-समुद्धम्मि रअणि-वेला-लग्गो ।
 तारा-मुत्ता-वअरो, फुड-विहडिअ-मेह-सिप्पि-संपुड-विमुक्को (?) मुक्को ॥
 (शोभते विमुद्ध-किरणो गगन-समुद्रे रजनो-वेला-लग्नः ।
 तारा-मुक्ता-प्रकरः स्फुट-विघटित-मेघ-शुक्ति-संपुट-मुक्तः ॥)

—Setu I. 22

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 41, p. 424) in identical context.

- 161) *Vanarāikesahatthā*..... (p. 414)

वणराइकेसहत्था, कुसुमाउह-मुरहि-संचरंत-धअवडा ।
ससिअर-मुहुत्त-मेहा, तम-पडिहत्था विणेंति धूमुप्पीडा ॥
(वनराजि-केसहस्ताः कुसुमायुधमुरभि-संचरद्ध्वजपटाः ।
शशिकर-मुहूर्तमेघास्तमःप्रतिहस्ता विनिर्यन्ति धूमोत्पीडाः ॥)

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 42) in identical context.

- 162) *Raiarakesara-nivahan*..... (p. 415)

रइ-अर-केसर-णिवहं सोहइ धवलभ-दल-सहस्स-परिगअं ।
महुमह-दंसण-जोगं पिआमहुत्पत्ति-पंकअं व णहुअलं ॥
(रवि-कर-केसर-निवहं शोभते धवलाभ-दल-सहस्र-परिगतम् ।
मधुमथ (न) -दर्शन-योग्यं पितामहोत्पत्ति-पङ्कजमिव नभस्तलम् ॥)

—Setu I. 17

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 45, p. 427) in identical context.

- 163) *Dīho dīha-bhuanṅgo*..... (p. 415)

दीहो दिअह-भुअंगो, रइ-बिब-फणा-मणिप्पहं विअसंतो ।
अवरसमुद्धमुवगओ, मुच्चंतो कंचुअं व घम्मअ-णिवहं ॥
(दीर्घो दिवस-भुजङ्गो रवि-बिम्ब-फणा-मणि-प्रभां विकसमानः ।
अपर-समुद्रमुपगतो मुञ्चन् कञ्चुकमिव धर्म-निवहम् ॥)

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 46, p. 427) in identical context.

- 164) *Dhumehamahuarāo*..... (p. 415)

धुअ-मेह-महुअराओ, घण-समआअड्ढिओणअ-विमुक्काओ ।
णह-पाअअ-साहाओ णिअअ-ट्ठाणं व पडिगआओ दिसाओ ॥
(धुत-मेघ-मधुकराः घन-समयाकृष्ठावनत-विमुक्ताः ।
नभःपादप-शाखाः निजकस्थानमिव प्रतिगता दिशः ॥)

—Setu I. 19

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 47, p. 428) in identical context.

- 165) *Piṇa-paoharalaggam*..... (p. 415)

पीण-पओहर-लग्गं दिसाणं पवसंत-जलअ-विइण्णं ।
सोहग-पठम-इण्हं पम्माअइ/पव्वाअइ सरस-णह-वअं इंदधणुं ॥
(पीन-पयोधर-लग्नं दिशां प्रवसज्जलद-समय-वितीर्णम् ।
सौभाग्य-प्रथम-चिह्नं प्रम्लायति/प्रसृज्यति सरस-नल-पदं इन्द्रधनुः ॥)

—Setu I. 24

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 48, p. 429) in identical context.

- 166) *Gharinīe mahāṇasa-kamma.....* (p. 416)

घरिणीएँ महाणस-कम्म-लग्न-मसि-मलिइएण/मइलिएण हस्थेण ।
छित्तं मुहं हसिज्जइ, चंदावत्थं गअं पइणा ॥
(गृहिण्या महानस-कर्म-लग्न-मषी-मलिनितेन (= मलिनेन) हस्तेन ।
स्पृष्टं मुखं हस्यते चन्द्रावस्थं गतं पत्या ॥)

—GS I. 13

This *gāthā* is cited also in *SK* (IV. v. 61, p. 438) in identical context.

- 167) *Vālī bhaṁbhurabho!*..... (p. 417)

For this Apabhramśa passage vide Appendix I.

- 168) *Muhe maakhaliullāve.....* (p. 417)

For this Apabhramśa passage vide Appendix I.

- 169) *Avaūhiapuvvadise.....* (p. 417)

अवऊहिअ-पुव्व-दिसे, समअं जोण्हाए सेविअ-पओस-मुहे ।
माइ ण झिज्जउ रअणी, अवर-विसाहुत्त-पत्थिअम्मि मिअंके ॥
(अवगूहित-पूर्वदिशे समकं (= समं) ज्योत्स्नया सेवित-प्रदोषमुखे ।
मातः/सखि न क्षीयतां रजनी, अपरदिशाभिमुख-प्रस्थिते मृगाङ्के ॥)

This verse is cited in *SK* (V. v. 356, p. 579) to illustrate (*Ābhāseṣu*) *ubhayābhāsaḥ*.

- 170) *Vallahe lahu volaṁṁtai ettai* (p. 417)

For this Apabhramśa passage vide Appendix I.

- 171) *Deho vva paḍai diaho.....* (p. 417)

देहो व्व पडइ दिअहो, कंठच्छेओ व्व लोहिओ होइ रई ।
गलइ रुहिरं व संज्ञा, घोळइ केस-कसणं सिरं मिव तिमिरं ॥
(देह इव पतति दिवसः कण्ठच्छेद इव लोहितो भवति रविः ।
गलति रुधिरमिव सन्ध्या, घूर्णते केश-कृष्णं शिर इव तिमिरम् ॥)

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 91, p. 456) in identical context.

172) *Pallaviṃ via karapallavehiṃ.....* (p. 418)

पल्लविअं विअ कर-पल्लवेहिं पफुल्लिअं विअ (? व) णअणेहिं ।
 फलिअं विअ पीण-पओहरेहिं अज्जाएँ लावणं ॥
 (पल्लवितमिव कर-पल्लवाभ्यां प्रफुल्लितमिव नयनाभ्याम् ।
 फलितमिव पीन-पयोधराभ्यामार्याया लावण्यम् ॥)

This *gāthā* is cited further on (p. 808) to illustrate *anvīṛīkṭāḥ* (*Viśeṣānurāgaḥ*). It is cited also in SK (IV. v. 90, p. 456) in identical context and again at p. 467 to illustrate *Gunotprekṣā*. It occurs in *Vajjālagga* (No. 313). There the first half reads :

पल्लवियं करयल-पल्लवेहिं पफुल्लियं व नयणेहिं ।
 (पल्लवितं करतल-पल्लवैः प्रपुष्पितमिव नयनाभ्याम् ।)

This reading violates symmetry.

173) *Dhīraṃ va jalasamāghaṃ.....* (p. 419)

धीरं व जल-समूहं तिमिणिवहं मिव सपक्ख-पव्वअ-लोअं ।
 णइ-सोत्ते व तरंगे रअणाइं व गरुअ-गुण-सआइं वहंतं ॥
 (धीरमिव जल-समूहं तिमिनिवहमिव सपक्ष-पर्वत-लोकम् ।
 नदीस्रोतांसीव तरङ्गान् रत्नानीव गरुक-गुण-शतानि वहन्तम् ॥)

—Setu II. 14

This verse is cited also in SK (IV. v. 133, p. 483) in identical context.

174) *Dhīreṇa samam jāmaṃ.....* (p. 419)

धीरेण समं जामा/णिसा-आमा हिअएण समं अणिट्ठिआ उवएसा ।
 उच्छाहेण सह भुआ बाहेण समं गलंति उल्लावा ॥
 (धैर्येण समं यामा/निशा-यामा हृदयेन सममनिष्ठिता उपदेशाः ।
 उत्साहेन सह भुजौ बाधेण समं गलन्ति तस्य उल्लापाः ॥)

—Setu V. 7

This verse is cited also in SK (IV. v. 132, p. 483) in identical context.

175) *Gimhe davaggimasimailiāṃ.....* (p. 420)

गिमहे दवग्गि-मसि-मइलिआइं दीसंति विञ्ज-सिहराइं ।
 आसमु पउत्थवइए ण होंति णव-पाउसब्भाइं ॥
 (ग्रीष्मे दवाग्नि-मधी-मलिनितानि (= मलिनानि) दूषयन्ते विन्ध्य-शिखराणि ।
 आश्वसिहि प्रोषित-पतिके न भवन्ति नवप्रावृडभ्राणि ॥)

—GS I. 70

- 176) *Pallaviāṁ via karapallavehiṁ.....* (p. 421)

This *gāthā* has been cited earlier on p. 418. Vide S. No. 172 *supra*.

- 177) *Jo jassa hiaadaio.....* (p. 422)

जो जस्स हिअअ-दइओ दुक्खं देंतो वि सो सुहं देइ ।
दइअ-णह-दूमिआणं, वि वड्ढइ थणाणं रोमंचो ॥
(यो यस्य हृदय-दयितो दुःखं दददपि सुखं ददाति ।
दयित-मख-दूनयोरपि वर्धते स्तनयो रोमाञ्चः ॥)

—Cf *GS* I. 100

This *gāthā* is cited also in *SK* (IV. v. 161, p. 502) in identical context. In the *GS* the first half reads :

दुक्खं देंतो वि सुहं जणेइ जो जस्स वल्लहो होइ ।
(दुःखं दददपि सुखं जनयति यो यस्य वल्लभो भवति ।)

- 178) *Te viralā sappurisa.....* (p. 422)

ते विरला सप्पुरिसा, जे अभणंता घडंति कज्जालावे ।
थोअ च्चिअ ते वि दुमा जे अमुणिअ-कुसुम-णिग्गमा देंति फलं ॥
(ते विरलाः सत्पुरुषाः येऽभणन्ता घटयन्ति कार्यालापान् ।
स्तोका एव तेऽपि दुमा येऽज्ञात-कुसुम-निर्गमा ददति फलम् ॥)

—*Setu* III. 9

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 162, p. 503) in identical context.

- 179) *Viralā uvāari ccia.....* (p. 422)

विरला उवआरि च्चिअ णिरवेक्खा जलहर व्व वट्टंति ।
झिज्जंति ताण विरहे विरल च्चिअ सरिप्पवाह व्व ॥
(विरला उपकारिण एव निरपेक्षा जलधरा इव वर्तन्ते ।
क्षयन्ति तेषां विरहे विरला एव सरित्प्रवाहा इव ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (IV. v. 163, p. 503) in identical context.

- 180) *Imirā saraṇa sasi.....* (p. 422)

इमिणा सरएण ससी ससिणा वि णिसा णिसाइ कुमुअवणं ।
कुमुअवणेण अ पुलिणं पुलिणेण अ सोहए हंसउलं ॥
(अनया शरदा शशी शशिनापि निशा निशया कुमुदवनम् ।
कुमुदवनेन च पुलिनं पुलिनेन च शोभते हंसकुलम् ॥)

—*Līlāvai* (v. no) 25

This *gāthā* is cited also in *SK* (IV. v. 205, p. 529) in identical context.

- 181) *Vavasīa-niveiaattho*..... (p. 423)

ववसिअ-णिवेइअत्थो सो मारुइ-लद्ध-पच्चआगअ-हरिसं ।
मुग्गीवेण उरःस्थल-वण-माला-मलिअ-महुअरं उवऊढो ॥
(व्यवसित-निवेदितार्थः स मारुति-लब्ध-प्रत्ययागतहर्षम् ।
मुग्गीवेण उरःस्थल-वनमाला-मृदित-मधुकरमुपगूढः ॥)

—*Setu* IV. 58

This verse is cited also in *SK* (IV v. 171, p. 508) in identical context.

- 182) *Paḍiā a hattha-siḍhilla*..... (p. 423)

पडिआ अ हत्थ-सिडिलिअ-णिरोह-पंडर-समूससंत-कवोला ।
पेल्लिअ-वाम-पओहर-विसमुणअ-दाहिण-स्थणी जणअ-सुआ ॥
(पतिता च हस्त-शिथिलित-निरोध-पाण्डुर-समुच्छ्वसत्-कपोला ।
प्रेरित/पीडित-वाम-पयोधर-विषमोन्नत-दक्षिण-स्तनी जनक-सुता ॥)

—*Setu* XI. 54

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 172, p. 508) in identical context. In *Setu* (Calcutta edn) 'Pellia' is placed after 'paohara',

- 183) *Paṅkaa Paṅki vahellā*..... (p. 424)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix-I.

- 184) *Saccam guruo giriṇo*..... (p. 425)

सच्चं गुरओ गिरिणो, को भणइ जलासआ ण गंभीरा ।
धीरेहिं उवमाउं, तह वि खु मह णत्थि उच्छाहो ॥
(सत्यं गुरवो गिरयः, को भणति जलाशया न गम्भीराः ।
धीरैरुपमातुं तथापि खलु मम नास्त्युत्साहः ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (IV. v. 150, p. 495) in identical context.

- 185) *Kim jaṇṇapiṇa dhamuḥa*..... (p. 425)

किं जंप्पिण दहमुह, जंप्पिअ-सरिसं अणिव्वहंतस्स भरं ।
एत्तिअ (? पत्तिअ) जंप्पिअ-सारं, णिहणं अण्णे बि वज्जधारासु गआ ॥
(किं जल्पितेन दशमुख, जल्पित-सदृशमनिर्वहंतो भरम् ।
प्रतीहि जल्पित-सारं निघनमन्येऽपि वज्रधारासु गताः ॥)

This verse is cited also in *SK* (IV. v. 51, p. 496) in identical context.

- 186) *Paura-juāṇo gāmo.....* (p. 425)

पउर-जुआणो/-जुवाणो गामो, महुमासो, जोव्वणं पई ठेरो ।
जुण्ण-सुरा साहीणा, असई मा होउ, किं मरउ ॥
(प्रचुर-युवा ग्रामो, मधुमासो यौवनं पतिः स्थविरः ।
जीर्ण-सुरा स्वाधीना असतो मा भवतु किं प्रियताम् ॥)

—GS II. 97

This *gāthā* is cited also in *SK* (IV. v. 154, p. 497) in identical context.

- 187) *Nāvajjhai duggejjhiā.....* (p. 426)

नाबज्झइ दुग्गेज्झिआ दिट्ठस्मि जस्मि भिउडिआ
जत्थ ण अच्चाहारओ घिप्पइ आहासत्तए (? आहासंतए) ।
विच्छुहइ अहिणितए (? अहिणितए) जत्थ ण सो वअंसिआ
तं मे कहउ/कहहु माणअं जइ मे इच्छदु/इच्छहि जीइअं ॥

(नाबध्यते दुर्ग्राह्या दृष्टे यस्मिन् भृकुटिका
यत्र नाव्याहारो गृह्यते आभाषमाणे ।
विक्षुभ्यतेऽभिनीयमाने यत्र न स वयस्यया
तं मे कथयतु/कथय मानं यदि मे इच्छसि जीवितम् ॥)

This stanza is cited also in *SK* (IV. v. 232, p. 548) in identical context.

- 188) *Āsāiamaṇāena.....* (p. 426)

आसाइअमणाएण जेत्तिअं तेत्तिअं च्चिअ विहिणं (? तेत्तिएण बंव दिहिं) ।
ओरमसु वसह एण्हि रक्खिज्जइ गहवइच्छेत्तं ॥
(आसादितभजातेन यावत् तावता बधान धृतिम् ।
उपरम वृषभेदानीं रक्ष्यते गृहपति-क्षेत्रम् ॥)

—Cf GS (W) 958

This *gāthā* is cited also in *SK* (IV. v. 234, p. 549, in identical context.

- 189) *Daṁsaṇavaliāṁ dadhakāṁ.....* (p. 427)

दंसण-वलिअं दढकं, विबन्धणं दीहरं सुपरिणाहं ।
होइ धरे साहीणं, मुसलं धण्णाण महिलाणं ॥
(दंशन-वलितं दृढकं विबन्धनं दीर्घं सुपरिणाहं ।
भवति गृहे स्वाधीनं मुसलं धन्यानां महिलानाम् ॥)

—Cf *Vajjālagga* S. No. 538

In *Vajjālagga*, the *gāthā* reads 'caṁdāṇa' for 'daṁsaṇa'

This *gāthā* is cited also in *SK* (IV, v. 233, p. 549) in identical context.

190) *Cintāniadaiasamāgamammi.....* (p. 442)

चिन्ताणिअ-दइअ-समागमम्मि कअ-मण्णुआई भरिऊण ।
मुण्णं कलहाअंती, सहीहि रुण्णा ण ओहसिआ ॥
(चिन्तानीत-वयित-समागमे कृत-मन्युकानि स्मृत्वा ।
शून्यं कलहायमाना सखीभी रुदिता नोपहसिता ॥)

—GS I. 60

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 35, p. 584) to illustrate ‘ *Cintā* ’ one of the thirty-three *Vyabhicārībhāvas*, that heightens *rati*.

191) *Kassa bharisitti bhanie.....* (p. 446)

कस्स भरिसि त्ति भणिए, को मे अत्थि त्ति जंपमाणाए ।
उब्बिग्ग-/उब्बिण्ण-रोइरीए, अम्हे वि रुआविआ तीए ॥
(कस्य स्मरसीति भणिते को मेऽस्तीति जल्पमानया ।
उब्बिग्ग-रोदनशोलया वयमपि रोदितास्तया ॥)

—GS IV. 89

192) *Navapallavesu lolai.....* (p. 448)

णव-पल्लवेषु लोलइ धोलइ विडवेषु चलइ/वलइ सिहरेसु ।
थवइ (ठवइ) थवएसु अ तहा (? चलणे), वसंत-लच्छी असोअस्स ॥
(नव-पल्लवेषु लोलति घूर्णते विटपेषु चलति/वलति शिखरेषु ।
स्थापयति स्तवकेषु च तथा (? चरणे) वसन्त-लक्ष्मीरशोकस्य ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (V. v. 455, p. 707) in identical context. It is also cited earlier on p. 528 to illustrate *Sampanṇa*, a variety of *Dīpaka*.

193) *Na hu navaram divasihā* (p. 452)

ण हु णवरं दीवसिहा-सारिच्छं जंपएहि पडिबण्णं ।
कज्जल-कज्जं पि कअं, उअरि भंमतेहि भमरेहि ॥
(न खलु केवलं दीप-शिखा-सादृश्यं चम्पकैः प्रतिपन्नम् ।
कज्जल-कार्यमपि कृतमुपरि भ्रमद्भिर्भ्रमरैः ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (V. v. 462, p. 711) in identical context.

- 194) *Pulaam jānenti dahakandharassa.....* (p. 458)

पुलअं जणेंति दस-दह-कंधरस्स राहव-सरा सरीर-अडंता ।
जणअ-तणआ पओहर-प्फंस-महग्घविअ-कर-जुअल-णिब्बूढा ॥
(पुलकं जनयन्ति दश-कन्धरस्य राघव-शराः शरीर-पतन्तः ।
जनक-तनया-पयोधर-स्पर्श-महार्घित-कर-गुगल-निर्व्यूढाः ॥)

—Setu XV. 66

This verse is cited in *SK* (V. v. 13, p. 576) to illustrate (*ratirupena*) *nāyakapratīyogīṣu* (*rasābhāṣaḥ*). But the text of this verse in both of Bhoja's works is *metrically defective*. The first half agrees with the *gāthā* metre, but not the second half. Poetically speaking the reading, '*Jānaa-taṇaā-paohara-phharīssa*' is highly superior.

The editor (Calcutta edn, p. 580, f. n. 3) observes "This verse is not found in GB. Our commentator says that it was not found explained by Sāhasāṅka and Kulānātha, neither do we find it in Rāmādāsa's version. But it appears certain that Lokanātha and Śrinivāsa did not regard it as an interpolation, otherwise our commentator who quotes them elsewhere should have mentioned it here in the last sentence."

- 195) *Kiṃ guru jahanam aha thaṇa.....* (p. 458)

किं गुरु जहणं अहं थणभरो त्ति भाअ-कर-अलग्ग-तुलिआए ।
विहिणो खुसंगुलि-भग्ग-विभमं वहइ से तिवली ॥
(किं गुरु जघनमथ स्तनभर इति भाग-कर-तलाग्र-तुलितायाः ।
विधेः खाताङ्गुलिमार्गविभमं वहति तस्यास्त्रिवली ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 487, p. 725) in a somewhat similar context.

- 196) *Tie daṃsanāsuhāe.....* (p. 458)

तीए दंसण-सुहए, पणअ-क्खलण-जणिओ मुहम्मि मणहरे ।
रोसो वि हरइ हिअं, मअपंको ख्व मअ-लंछणम्मि णिसण्णो ॥
(तस्या दर्शन-सुभगे प्रणय-स्खलन-जनितो मुखे मनोहरे ।
रोषोऽपि हरति हृदयं मदपङ्क्तु इव मृगलाञ्छने निषण्णः ॥)

—Harivijaye

This verse is again cited on p. 1007 by Bhoja to illustrate '*mānānubandha eva vaividhyam*.' It is cited also in *SK* (V. v. no. 485, p. 724) to illustrate '*ratāvupamāyūḥ saṅkaraḥ*.' The comment on this verse given here and in *SK* is almost identical. It refers to Hari (the speaker of this verse), Rukmiṇī, Satyabhāmā and *Pārījāta-mañjarī* and thus helps us to identify *Harivijaya* as its source.

- 197) *Kaha mā chijjau majjho.....* (p. 458)

कह मा छिज्जउ (? क्षिज्जउ) मज्झो, इमीअ कंदोदु-दल-सरिच्छे हि ।
अच्छीहि जो ण दीसइ, घण-थणहर-रुद्ध-पसरेहि ॥
(कथं मा क्षयतु (क्षयेत् वा) मध्योऽस्याः नीलोत्पलदलसदृक्षाभ्याम् ।
अक्षिभ्यां यो न दृश्यते घन-स्तन-भर-रुद्ध-प्रसराम्भ्याम् ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (V v. 354, p. 679) in identical context (*ābhāseṣu nāyakābhāsaḥ*).

- 198) *Maavahanimittaniggaa.....* (p. 472)

This (*Dhruvā*) *gāthā* is already treated of above. Vide S. No. 112 *supra*.

- 199) *Tattiasamābandimokkham (?).....* (p. 472)

तं तिअस-बंदि-मोक्खं समत्त/समत्थ-तेल्लोक्क-हिअअ-सल्लुद्धरणं ।
सुणह् अणुराअ-इण्हं सीआ-दुक्ख-क्खअं दहमुहस्स वहं ॥
(तं त्रिदश-बन्दि-मोक्षं समस्त-त्रैलोक्य-हृदय-शल्योद्धरणम् ।
शृणुतानुराग-चिह्नं सीता-दुःख-क्षयं दशमुखस्य वधम् ॥)

—*Setu* I. 12

- 200) *Parivaddhai vinnānam.....* (p. 473)

परिवद्धइ विण्णाणं संभाविज्जइ जसो विट्ठप्पंति गुणा ।
सुव्वइ सुउरिस-चरिअं किं तं जेण ण हरंति कव्वालावा ॥
(परिवर्धते विज्ञानं संभाव्यते यशोऽर्ज्यन्ते गुणाः ।
भूयते सुपुरुष-चरितं किं तद्येन न हरन्ति काव्यालापाः ॥)

—*Setu* I. 10

- 201) *Saalam ceanibandham.....* (p. 473)

सअलं चेअ णिबंघं दोहि पएहि कलुसं पसण्णं च ठिअं ।
जाणंति कईण कई सुद्ध-सहावेहि लोअणेहि च हिअअं ॥
(सकलमेव निबन्धं द्वाभ्यां पदाभ्यां कलुषं प्रसन्नं च स्थितम् ।
जानन्ति कवीनां कवयः शुद्ध-स्वभावाभ्यां लोचनाभ्यामिव हृदयम् ॥)

—*Rāvaṇavijaye*

Bhoja himself gives its source as *Rāvaṇavijaya* when he introduces it with words “ *Prati- (? Kavi) praśaṁsā yathā Rāvaṇavijaye.* ” Hemacandra reproduces it in his *Kāvyānuśāsana* (p. 456 v. 614). Bhoja's text is somewhat corrupt. It is corrected with the help of Hemacandra's *Kāvyānuśāsana*.

- 202) *Chanapit̥tha-dhūsarat̥thani*..... (p. 486)

This *gāthā* has been already dealt with above. Vide serial no. (123) *supra*.

- 203) *Sihipiṁcha-kannaūrā*..... (p. 487)

सिहि-पिच्छ-कण्णऊरा बहुआ वाहस्स गच्चिरी भमइ ।

गअ-मोत्तिअ-रइअ-पसाह्णाणं मज्जे सवत्तीणं ॥

(शिखि-पिच्छ-कर्णपूरा वधूव्याधस्य गर्ववती स्मरति ।

गज-मौक्तिक-रचित-प्रसाधनानां मध्ये सपत्नीनाम् ॥)

—Cf GS II. 73

The printed text of GS reads ‘ *Sihi-pehunāvaam̐sā* ’ (Sk : ‘ *Sikhipicchāvātām̐sā* ’) For ‘ *sihipiṁchakannaūrā*..’

- 204) *Goraṅgau taruṇiṇo*..... (p. 488)

This Apabhraṁśa passage was cited earlier on P. 374. For its restoration vide Appendix- I.

- 205) *Śirasi jaṇḍīlo adigaṇi (?)*..... (p. 489)

This passage is to be identified with the following Apabhraṁśa passage from Hemacandra’s Prakrit Grammar (VIII. 4. 423).

सिरि जर-खंडी लोअडी गलि मणिअडा ण वीस ।

तो बि गोठुडा कराविआ मुट्टए उट्ट-वईस ॥

(शिरसि जरा-खण्डिता लोमपुटी (= कम्बलं) गले मणयः न विशतिः ।

तथापि गोष्ठस्थाः कारिता मुग्धया उत्थानोपवेशनम् ॥)

- 206) *Maliṇavasanaṇa kaave (?)*..... (p. 489)

मलिणवसणाण कअ-वेणिआण आपंडु-गंड-पालीणं ।

पुष्पवइआण कामो अंगेसु कआउहो वसइ ॥

(मलिन-वसनानां कृत-वेणीनाम् आपाण्डु-गण्ड-पालीनाम् ।

पुष्पवतीनां कामो ऽङ्गेषु कृतायुधो वसति ॥)

—GS (W) 949

This *gāthā* is cited further on P. 804 to illustrate ‘ *Vaikṛta* ’, one of the twenty-four types of ‘ *Sāmānyānurāga*. ’

207) *Dullahajanaapurāo* (?).....

(p. 511)

दुल्लह-जणानुरागो, लज्जा गुरुई परव्वसो अप्पा ।
 पिअसहि विसमं पेम्मं, मरणं सरणं णवरमेक्कं ॥
 (दुर्लभ-जनानुरागो लज्जा गुर्वी परवश आत्मा ।
 प्रियसखि विषमं प्रेम, सरणं शरणं केवलमेकम् ॥)

—*Ratnāvalī* I.This *gāthā* is cited in *SK* (V. v 177, p. 624) to illustrate :

‘ स (प्रागसङ्गतयोः पूर्वानुरागः) एव स्त्रीप्रकाण्डे ’ ।

208) *Kiṃ dharaṇie miṃko*.....

(p. 521)

किं धरणिए मिअंको, आआसे महिहरो जले जलणो ।
 मज्झण्हम्मि पओसो, दाविज्जउ देहि आणत्ति ॥
 (किं धरण्यां मृगाङ्कु आकाशे महीधरो जले ज्वलनः ।
 मध्याह्ने प्रदोषो दश्येत देह्याज्जप्तिम् ॥)

—*Ratnāvalī* IV. 8209) *Hariharabhammapamuhaṃ*.....

(p. 521)

हरि-हर-बम्ह-प्पमुहे, देवे दावेमि (दंसेमि) देवराअं च ।
 गअणे वि सिद्ध-विज्जाहर (पा. भे. सिद्ध-चारण-सुर) -
 बहु-सत्थं च णक्कंतं ॥
 (हरि-हर-ब्रह्म-प्रमुखान् देवान् दर्शयामि देवराजं च ।
 गगने ऽपि सिद्ध-विद्याधर (पा. भे. सिद्ध-चारण-सुर) -बधू-
 सार्थं च नृत्यन्तम् ॥)

—*Ratnāvalī* IV. 10210) *Kiṃ jappideṇa bahunā*.....

(p. 521)

किं जप्पिदेण बहुणा, जं जं हिअए समीहिदं दट्ठुं (पा. भे. हिअएण
 इहसि संदट्ठुं) ।
 तं तं दावेमि (पा. भे. दंसेमि) अहं गुरुणो संत-प्पहावेण ॥
 (किं जल्पितेन बहुना, यद् यद् हृदये समीहितं द्रष्टुम्
 (पा. भे. हृदयेनेहमे संद्रष्टुम् ।
 तत् तद् दर्शयाम्यहं गुरोर्मन्त्र-प्रभावेण ॥)

—*Ratnāvalī* IV. 9

- 211) *Asesaihādaṃ sodarummī (?).....* (p. 563)

This Prakrit verse is corrupt beyond restoration.

- 212) *Ajjaviharii camakkai (?).....* (p. 573)

अज्ज वि हरी चमक्कइ, कहकह वि ण मंदरेण दलिआइ ।
चंदकलाकंदलसच्छहाइ लच्छीएँ अंगाइ ॥
(अद्यापि हरिश्चमत्कृतो भवति कथं कथमपि न मन्दरेण दलितानि ।
चन्द्रकला-कन्दल-सच्छायाणि लक्ष्म्या अङ्गानि ॥)

This *gāthā* is cited in *Abhinavabhārati* (Vol I, p. 279) and the *KĀS* of Hemacandra (p. 99). The text, as presented in *Abhinavabhārati*, is metrically defective in the first half of the *gāthā*. We must read ' *Kaha kahavi na* ' in place of ' *Kahaviṇa* '. The word ' *sacchaha* ' is a *Deśi* one meaning ' *sadṛśa*. '

- 213) *Sāaradaṃ saṇa-ettha (?).....* (p. 574)

साअर-दंसण-हित्था अक्खित्तोसरिअ-वेवमाण-सरीरा ।
सहसा लिहिअ व्व ठिआ णिप्पंद-णिराअ-लोअणा कइ-णिवहा ॥
(सागर-दर्शन-त्रस्ता आक्षिप्तापसृत-वेपमान-शरीराः ।
सहसा लिखिता इव स्थिता निष्पन्द-निरायत-लोचनाः कपि-निवहाः ॥)

—Setu II. 42

- 214) *Papphuriotṭhaiṃ takkhaṇa (?).....* (p. 577)

This verse is the same as cited earlier on p. 413 " *Papphuria-utṭha-dalaam* ", etc. For its restoration vide S. No. (158) *supra*.

- 215) *Pāḍḍānehasabbhāva.....* (p. 577)

This *gāthā* is the same as cited earlier on p. 401. " *Pāḍḍāsaṇehasaṃbhāva* " etc. For its restoration vide S. No. (144) *supra*.

- 216) *Ṇiddālasaparighummira.....* (p. 578)

णिद्दालस-परिघुम्मिर, तंस-वलंतद्ध-तारआलोआ ।
कामस्स वि दुव्विसहा, दिट्ठिणिवाआ ससि-मुहीए ॥
(निद्रालस-परिघूर्णनशीलतिर्यग्बलदर्धतारकालोकाः ।
कामस्यापि दुर्विषहा दृष्टिनिपाताः शशिमुख्याः ॥)

—GS II. 48

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 63, p. 594) in a similar context.

- 217) *Gharinīe ghaṇatthana-pellāṇa.....* (p. 579)

घरिणि-घण-स्थण-पेल्लण-सुहेल्लि-पडिअस्स होंत-पहिअस्स ।
 अवसउणंगारअवार-विट्ठि-दिअहा सुहावेति ॥
 (गृहिणी-घन-स्तन-प्रेरण/पीडन-सुख-पतितस्य भविष्यत्पथिकस्य ।
 अपशकुनाङ्गारकवारविष्टिदिवसाः सुखयन्ति ॥)

—GS III. 61

This *gāthā* is cited also in SK (V v. 62, p. 593) in a similar context. “*Tad-(= ālasya) -rūpeṇa rasasya niṣpattiḥ.*”

- 218) *Osucaidiṇṇapaḍivakkha.....* (p. 580)

ओसुअइ/अह सुअइ दिण्णपडिक्खवेअणं पसिडिलेहि” अंगेहि ।
 णिव्वत्तिअ-सुरअ-रसानुबन्धसुहणिअभरं सोण्हा ॥
 (ओ स्वपिति (अवस्वपिति)/असौ स्वपिति दत्त-प्रतिपक्ष-वेदनं
 प्रशिथिलैरङ्गैः ।)
 निर्वर्तित-सुरतरसानुबन्धसुख-निर्भरं स्तुषा ॥)

This *gāthā* is cited also in SK (V. v. 64, p. 594) in identical context.

- 219) *Na kuṇaṁto echia māṇaṁ.....* (p. 580)

ण कुणंतो च्चिअ माणं णिसासु सुह-सुत्त-दर-विबुद्धाणं ।
 सुण्णइअ-पास-परिमूसण-वेअणं जइ सि जाणंतो ॥
 (नाकरिष्य एव मानं निशासु सुख-सुप्त-दर-विबुद्धानाम् ।
 शून्यीकृत-पाश्व-परिमोक्षणवेदनां यद्यज्ञास्थः ॥)

—GS I. 26

- 220) *Kuviā a saccahāmā.....* (p. 585)

कुविआ अ सच्चहामा, समे वि बहुआण णवर माण-क्खलणे ।
 पाअडिअ-हिअअ-सारो, पेम्मासंघसरिसो पअट्टइ मण्णू ॥
 (कुपिता च सत्यभामा समे ऽपि वधूनां केवलं मान-स्खलने ।
 प्रकटित-हृदय-सारः प्रेमासक्ति-(?प्रेमाश्वास-) सदृशः प्रवर्तते मन्युः ॥)

—Harivijaye

This verse is further on cited at pp 773, 812, 860, 991 and 1172. It is cited also in SK (V. v. 263, p. 647).

221) *Sahi sāhasu teṇa samam.....*

(p. 591)

सहि साहसु तेण समं, अहं पि किं णिग्गआ पहाअस्मि ।
 अण्ण च्चिअ दीसइ जेण दप्पणे कावि साममुही/सा सुमुही ॥
 (सखि कथय तेन सममहमपि किं निर्गता प्रभाते ।
 अन्यैव दृश्यते येन दर्पणे कापि श्याममुखी/सा सुमुखी ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (V. v. 29, p. 582) in identical context.

Srīṅgaraprakāśa Contd — —

(VOLUME III : CHAPTERS XV-XXIV)*

222) *Cando virāimāhiṁ*.....

(p. 601)

चंदो वि राइमाहिडिऊण गोसम्मि होइ विच्छाओ ।
तुं पुण जाआ-परिमल-पसाहणो सोहसि भसंतो ॥
(चन्द्रोऽपि रात्रिमाहिण्ड्य प्रभाते भवति विच्छायः ।
त्वं पुनर्जयापरिमलप्रसाधनः शोभसे भ्रमन् ॥)

223) *Ti tiasakusumadāmaṁ (?)*.....

(p. 602)

तं तिअस-कुसुम-दामं हरिणा णिम्महिअ-सुरहि-गंधामोअं ।
अप्पणइअं पि दूमिअ-पणइणि-हिअएण रुप्पिणीअ विइण्णं ॥
(तत् त्रिदश-कुसुम-दामं हरिणा निर्गत-सुरभि-गन्धामोदम् ।
आत्मोपमपि दून-प्रणयिनीहृदयेन रुक्मिण्यै विलीर्णम् ॥)

—Harivijaye

This verse is cited in *SK* (V. v. 351, p. 678) to illustrate a *pratināyikā*.

224) *Jamā aliyaṁram (?)*.....

(p. 603)

जं च अलिओवआरं, जणस्स दक्खिण्णआएँ घेप्पइ हिअअं ।
जइ सो वि सिणेहो च्चिअ, ण णाम सब्भाव-केअवाण विसेसो ॥
(यच्च अलीकोपचारं जनस्य दक्षिणतया (= दाक्षिण्येन) गृह्यते हृदयम् ।
यदि सोऽपि स्नेह एव न नाम सद्भाव-कैतवयोविशेषः ॥)

The verse is in *Skandhaka* metre. It is further on (p. 1010) cited again to illustrate *māyā*, one of the three types of 'Bheda' and on p 1208 to illustrate 'skhalita-gopana.'

* Maharaja Bhojaraja's *Srīṅgaraprakāśa*

Third Volume, Prakasas 15-24, ed. by G.R. Josyer Coronation Press, 100 Feet Road, Mysore-4, 1969

- 225) *Surakusumehi kahusiam.....* (p. 603)

सुर-कुसुमेहि कलुसिअं, जइ तेहि चिअ पुणो पसाएमि तुमं ।
तो पेम्मस्स किस्सोअरि, अवराहस्स अ ण मे खमं होइ कअं ॥
(सुर-कुसुमैः कलुषितां यदि तैरेव पुनः प्रसादयामि त्वाम् ।
ततः प्रेम्णः कृशोदरि अपराधस्य च न मे क्षमं भवति कृतम् ॥)

—Harivijaye

This verse with a few variant readings, is cited in SK (V. v. 287, p. 655) to illustrate 'Prema-pramaṇārthānvayaḥ.'

- 226) *Navavahupemma-tamua.....* (p. 606)

णव-वहु-पेम्म-तणुइओ पणअं पढमघरिणीएँ रक्खंतो ।
अलिहिअ-वुप्परिअल्लं पि णेइ रण्णं धणुं वाहो ॥
(नव-वधू-प्रेम-तनूकृतः प्रणयं प्रथम-गृहिण्या रक्षन् ।
अतनूकृतम्/दुराकर्षम् अपि नयत्यरण्यं धनुर्व्याधः ॥)

—Cf GS II. 22

- 227) *Ajja kaimo hu diaho.....* (p. 614)

अज्ज कइमो हु दिअहो, वाह-वहु रुव-जोव्वणुम्मत्ता ।
सोहमां धणुहंपच्छलेण रच्छासु विक्खिरइ ॥
(अद्य कतमः खलु दिवसो व्याघ्रवधू रूप-यौवनोन्मत्ता ।
सौभाग्यं धनुस्तष्टत्वच्छलेन रथ्यासु विकिरति ॥)

—Cf GS II. 19

- 228) *Jhijjanti valamhi samusasanti.....* (p. 614)

झिज्जंति वलंति समूससंति सिज्जंति कंटइज्जंति ।
अंगाइ तस्स पुरओ ण आणिमो कह हु विज्जंति ॥
(क्षयन्ति बलन्ति समुच्छ्वसन्ति स्वयन्ति कण्टकीयन्ते ।
अङ्गानि तस्य पुरतो न जानीमः कथं खलु विद्यन्ते ॥)

This gāthā is somewhat akin to the following gāthā in *Vajjālagga* :

कंपंति वलंति समूससंति ओ माइ सिमिसिमायंति ।
अंगाइ तस्स पुरओ न याणिमो कह धरिज्जंति ॥
(कम्पन्ते बलन्ते समुच्छ्वसन्त्यहो मातः(सखि) सिमिसिमायन्ते ।
अङ्गानि तस्य पुरतो न जानीमः कथं धार्यन्ते ॥)

—Vajjālagga No. 405

229) *Dantakkhaṇṇ kaḷe.....*

(p. 615)

दन्त-क्खअं कओले, कअग्गहुव्वेल्लिअं च धम्मिल्लं ।
 णिहालसं च दिट्ठिं, बहूएँ बहुमण्णइ अणंगो ॥
 (दन्तक्षतं कपोले कचग्रहोद्वेल्लितं च धम्मिल्लम् ।
 निद्रालसां च दृष्टिं बध्वा बहुमन्यतेऽनङ्गः ॥)

This *gāthā* with some variations is cited in *SK* (V. v. 220, p. 634) :

दन्तक्खअं कओले, कअग्गहुव्वेल्लिओ अ धम्मिल्लो ।
 परिघुम्मिरा अ दिट्ठी पिआगमं साहुइ बहूए ॥
 (दन्तक्षतं कपोले कचग्रहोद्वेल्लितश्च धम्मिल्लः ।
 परिघूर्णनशीला च दृष्टिः प्रियागमं कथयति बध्वाः ॥)

230) *Jāṇai jāṇāveṇṇ.....*

(p. 616)

जाणइ जाणावेउं अणुणअ-विह्विअ-माण-परितेसं ।
 पइरिक्कम्मि चि विणआवलंबणं स च्चिअ कुणंती ॥
 (जानाति ज्ञापयितुमनुनय-विद्रावित-भानपरिशेषम् ।
 प्रतिरिक्ते (= विजने) ऽपि विनयावलम्बनं सैव कुर्वती ॥)

—GS I. 88

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 389, p. 687) with a couple of variant readings : *vihurīa* (*Sk Vidhurita*) for 'viddavia' and *raivikkamammi* (*Sk Rativikrame*) for 'Pairikkammi.'

231) *Piadaṇṇasaṇa suharasamuḷliḍḍi.....*

(p. 616)

पिअदंसणसुहरसमुल्लिआइँ जइ से ण होंति अच्छीइँ ।
 ता केण कण्णरइअं लक्खिज्जइ कुवलअं तिस्सा ॥
 (प्रियदर्शनसुखरसमुकुलिते यदि तस्या न भवतो नयने ।
 तत् केन कर्णरचितं लक्ष्यते कुवलयं तस्याः ॥)

—GS IV. 23

This *gāthā* is cited in *SK* (III. v. 127, p. 373) with minor variant readings. The *GS* and *SK* read 'ṇaṇḍiṇṇ' in place of 'acchīṇṇ.'

232) *Muddhe apattiaṇṇi.....*

(p. 617)

मुद्धे अपत्तिअंती, पवाल-अंकुरअ-वण्ण-लोहिअए ।
 णिद्धोअ-धाउराए कीस सहत्थे पुणो धुअसि ॥
 (मुग्धे ऽप्रतियतो प्रवालाङ्कुरवर्णलोहितौ ।
 निर्धौत-धातुरागौ कस्मात् स्वहस्तौ पुनर्धावयसि ॥)

—GS VII. 78

233) *Kaiā gao pio ajja.....* (p. 617)

‘कइआ गओ पओ’ ‘अज्ज पुत्ति’ ‘अज्जेण कइ दिणा होति’ ।
 ‘एक्को’, ‘एद्दहमेत्तो’ भणिउं मोहं गआ बाला ॥
 (‘कदा गतः प्रियः’, ‘अद्य पुत्रि’, ‘अद्येन (= अद्येति) कति
 दिनानि भवन्ति’ ।
 ‘एकम्’ ‘एतावन्मात्रम्’ भणित्वा मोहं गता बाला ॥)

—*Vajjālagga*. 379

This *gāthā* is further on cited at p. 831 and p. 842. It is cited in *SK* (V. v. 254, p. 643) of course with some minor variant readings.

234) *Kim kim de paṭihāsai.....* (p. 617)

‘किं किं दे पडिहासइ’, सहीहिं इअ पुच्छिआएँ मुद्धाए ।
 पढ मुग्गअबोहणीए णवरं दइअं गआ विट्ठी ॥
 (किं किं ते प्रतिभासते सखीभिरिति पृष्टाया मुग्धायाः ।
 प्रथमोद्गतदोहविन्याः केवलं वयितं गता दृष्टिः ॥)

—*GS* I. 15

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 236, p. 638).

235) *Jāva na uṭṭhamāti vācia (?).....* (p. 618)

जाव ण उट्ठंति वाचिअ—(?) बलिअ—)थणआ से दुद्धगंधिअमुहोए ।
 ताव च्चिअ थुत्थुक्कारिआइ मअणेण अंगाइ ॥
 (यावन्न उत्तिष्ठतः पीनस्तनौ तस्या बालायाः ।
 तावदेव तिरस्कृतानि भवनेनाङ्गानि ॥)

236) *Pucchijjāmāi na bhaṇai.....* (p. 618)

पुच्छिज्जंती ण भणइ (जंपइ) गहिआ पप्फुरइ चुंबिआ रुअइ ।
 तुण्हिक्का णव-वहुआ, कआवराहेण उवऊढा ॥
 (पृच्छ्यमाना न भणति गृहीता प्रस्फुरति, चुम्बिता रोदिति ।
 तूष्णीका नववधूः कृतापराधेनोपगूढा ॥)

—*GS* VII. 47

Note :— This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. no. 179, p. 624) with some variant readings.

237) *Taha muddhāe puloio.....*

(p. 618)

तह मुद्धाए पुलोइओ पिअवरो वसुमेलए कह वि ।
 जह से पढमं हिअए पच्छा हत्थम्मि वि वलगो ॥
 (तथा भुग्धया दृष्टः/प्रलोकितः प्रियवरो वसु-मेले (= मेलने) कथमपि ।
 यथा तस्याः प्रथमं हृदये पद्माद् हस्ते ऽपि आरूढः ॥)

238) *Bālattana-dullaliāe.....*

(p. 618)

बालत्तण-दुल्ललिआए अज्ज अणज्जं कअं णव-वहूए ।
 भाआमि घरे एआइणि त्ति णितो पई रुद्धो ॥
 (बालत्व-दुर्ललितयाद्य अनार्यं कृतं नववध्वा ।
 बिभ्रेमि गृहे एकाकिनोति निर्यन् पती रुद्धः ॥)

This *gāthā* is cited further on at p. 841, and also in *SK* (V. v. 384, p. 686).

239) *Nisunehai ahomuhatam (?).....*

(p. 618)

This verse/*gāthā* is highly corrupt and, therefore, obscure.

240) *Amtaraamti samunṇaa*

(p. 618)

अंतरअंति समुण्णअपओहरा पिअअमाए मुहअंदं ।
 मा रइ-विआसिणी चिअ कमलच्छाआ विसंवअइ ॥
 (अंतरयतः समुन्नत-पयोधरौ प्रियतमाया मुखचन्द्रम् ।
 मा रवि-विकासिन्येव कमलच्छाया विसंवदति ॥)

241) *Kaha mā dhijjau majjho (?).....*

(p. 619)

कह मा झिज्जउ मज्झो इमाएँ कंदोद-दल-सरिच्छेहिं ।
 णअणेहिं/अच्छीहिं जो ण दीसइ घणथणहररुद्धपसरेहिं ॥
 (कथं मा क्षीयतां मध्यो ऽस्याः कुचलय-दलसदृक्षाभ्याम् ।
 तयनाभ्यां यो न दृश्यते घन-स्तन-भर-रुद्ध-प्रसराभ्याम् ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (IV. v. 155, p. 498; V. v. 354, p. 679).

242) *Seacchalena pecchaha.....*

(p. 619)

सेअ-च्छलेण पेच्छह तणुए अंगम्मि से अमाअंतं ।
 लावणं ओसरइ व्व तिवलि-सोवाण-पंतीए ॥
 (स्वेद-च्छलेन प्रेक्षध्वं तनुके ऽङ्गे तस्या अमात् ।
 लावण्यमपसरतीव त्रिवली-सोपान-पङ्क्तिभिः ॥)

243) *Nihuan̄m khu n̄isasiḡjai.....*

(p. 619)

णिहुअं ख णीससिज्जइ रुव्वइ राईसु तं पि णीसइ ।
 पइम्मि कआवराहे हिअइच्छिआणि णुविज्जंति ॥
 (निभूतं ख लु निःश्वस्यते रुद्यते रात्रिषु तदपि निःशब्दम् ।
 पत्यौ कृतापराधे हृदयेप्सितानि हनूयन्ते ॥)

244) *Annamahilāpasaraṅgaṁ.....*

(p. 619)

अण्ण-महिला-पसंगं दे देव करेसु अह्म दइअस्स ।
 पुरिसा एवकंत-रसा ण हु दोस-गुणे विआणंति ॥
 (अन्यमहिलाप्रसङ्गं प्रार्थये देव कुर्वन्माकं दयितस्य ।
 पुरुषा एकान्त-रसा न खलु दोष-गुणौ विजानन्ति ॥)

—GS I. 48

Note :- This *gāthā* is cited in *SK* too (V. v. 388, p. 687) with the introductory remark :

“ अहंकारद्विरुद्धता यथा- ”

245) *Na muam̄ti dīasāsar̄m (?).....*

(p. 619)

ण मुअंति दीह-सासं, ण रुअंति चिरं, ण होंति किसिआओ ।
 धण्णाओ ताओ जाणं बहुवल्लह वल्लहो ण तुमं ॥
 (न मुञ्चन्ति दीर्घश्वासं न रुदन्ति चिरं न भवन्ति कृशाः ।
 धन्यास्ता यासां बहुवल्लभ वल्लभो न त्वम् ॥)

—GS II. 47

Note :- This *gāthā* is cited in *SK* too (IV. v. 115, p. 473) with the introductory remark :

“ कामबाधया वाच्या अपस्तुतप्रशंसा यथा- ”

246) *Anāsāi dar̄m̄ti (?).....*

(p. 620)

आणा-सआइ बैती, तह मुरए हरिस-विअसिअ-कपोला ।
 गोसे वि ओणअ-मुही, अह सेत्ति पिअं ण सइहिमो ॥
 (आज्ञा-शतानि ददती तथा मुरते हर्ष-विकसित-कपोला ।
 प्रभातेऽपि अवनतमुखी असौ सेति प्रियां न श्रद्दध्मः ॥)

—GS I. 23

- 247) *Pīsamharaṇapaloṭṭhaṇṭa*..... (p. 621)

पिअ-संभरण-पलोठुंत-वाह-धारा-णिवाअ-भीआए ।
 दिज्जइ वंकग्गीवाए दीवओ पहिअ-जाआए ॥
 (प्रिय-संस्मरण-प्रलुठद्-बाष्प-धारा-निपात-भीतया ।
 दीयते वक्त्र-ग्रीवया दीपकः पथिक-जायया ॥)

Note : This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 204, p. 630) as well.

—GS III. 22

- 248) *Gharīṇī mahāṇasa-kamma*..... (p. 621)

This *gāthā* is already treated of. Vide S. No. (166) *supra*.

- 249) *Kassa karo bahupunnā*..... ((p. 621)

कस्स करो बहुपुण्यफलैकतरुणो तुहं विसम्मिहइ ।
 यण-परिणाहे वम्मह-णिहाण-कलसे व्व पारोहो ॥
 (कस्य करो बहुपुण्यफलैकतरोस्तव विश्रमिष्यति ।
 स्तन-परिणाहे मन्मथ-निधान-कलश इव प्ररोहः ॥)

—GS VI. 75

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 385, p. 686) as an example of *anūghā kumārī*.

- 250) *Vanasia pie kā kuviā (?)*..... (p. 621)

‘ पसिअ पिए ’ ‘ का कुविआ ’ ‘ सुअणु तुमं ’ ‘ परअणम्मि को कोवो । ’
 ‘ को हु परो ’ ‘ णाह तुमं ’ कीस अप्पुण्णाण मे सत्ती ॥
 (प्रसीद प्रिये, का कुपिता, सुतनु त्वं, पर-जने कः कोपः ।
 कः खलु परो, नाथ त्वं, किमित्यपुण्यानां मे शक्तिः ॥)

—GS IV. 84

- 251) *Dullaha-jāṇāpurāo*..... (p. 621)

This *gāthā* is already treated of. Vide S. No. (207) *supra*.

- 252) *Diḍhamavṇudūmiāe*..... (p. 621)

दिढ-मण्णु-दूमिआए वि गहिओ दइअम्मि पेच्छह इमाए ।
 ओसरइ वालुआमुट्ठिउ व्व माणो सुरसुरतो ॥
 (दृढ-मन्यु-द्वनयापि गृहीतो दयिते पश्यतानया ।
 अपसरति वालुकामुष्टिरिव मानः सुरसुरायमाणः ॥)

—GS I. 74

- 253) *Tassa maalamchayassa va.....* (p. 621)

तस्स मअलंछणस्स व कर-फंस-समुग्गएण सेएण ।
 ससिमणि-घडिआ वाओल्लिअ ध्व वारिमई जाआ ॥
 (तस्य मृगलाञ्छनस्यैव कर-स्पर्श-समुद्गतेन स्वेदेन ।
 शशिमणि-घटिता पुत्रिका (= पाञ्चालिका) इव वारिमयी जाता ॥)

In the printed edition of *Lilāvai* the first quarter reads :

‘ तो तस्स मिक्कस्स व ’

—*Lilāvai* (No. 432)

- 254) *Hatthesu a pāesu a* (p. 622)

हत्थेसु अ पाएसु अंगुलिगणणाए ववगआ/अइगआ दिअहा ।
 एण्ह उण केण गणिज्जउ त्ति भणिउं रुअइ मुद्धा ॥
 (हस्तयोश्च पादयोश्चाङ्गुलिगणनया व्यपगता/अतिगता दिवसाः ।
 इदानीं पुनः केन गण्यतामिति भणित्वा रोदिति मुग्धा ॥)
 —GS IV. 7

- 255) *Jhamhāvāṭṭiṇia.....* (p. 622)

झझावाउत्तिण्णअघरविवर-पलोढु-सलिल-धारार्हि ।
 कुडु-लिहिओहि-दिअहं रक्खइ अज्जा करअलेहि ॥
 (झझावातोत्तृणीकृत-गृह-विवर-प्रपतत्सलिल-धारामिः ।
 कुडयलिखितावधिविवसं रक्षत्यार्था करतलैः ॥)
 —GS II. 70

- 256) *Keligottakkhalie.....* (p. 622)

केलि-गोत्त-खल्लिए/खल्लणे वरस्स पप्फुल्लइ(?) दिहि देइ ।
 बहुवासअ-वासहरे बहुए वाहोल्लिआ दिट्ठी ॥
 (केलि-गोत्र-खल्लिते/खल्लने वरस्य प्रफुल्लं धृति ददाति ।
 बहुवासकवासगृहे बध्वा बाष्पाद्रिता दृष्टिः ॥)

This *gāthā* is cited further on at p. 789 and p. 841. It is cited also in *SK* (V. v. 172, p. 622).

- 257) *Vāhittā paḍivaṇaṇṇa na dei.....* (p. 622)

वाहिता पडिवअणं ण देइ, रुसेइ एक्कमेक्कस्स ।
 असई कज्जेण विणा पइप्पमाणे णईकच्छे ॥
 (व्याहृता प्रतिवचनं न ददाति रुष्यत्येकैकस्य ।
 असती कार्येण विना प्रदीप्यमाने नदी-कच्छे ॥)

—GS V. 16

This *gāthā* is cited also in *SK* (III. v. 51, p. 336).

258) *Māṇaṁ pucchaha diṇṇā.....* (p. 622)

मा णं पुच्छह दिण्णा, जस्स तुमं सो पिओ त्ति सहिआओ ।
सिट्ठं चिअ घणपुलएहि होंतवहूँ अंगेहि ॥
(मैनां पृच्छत दत्ता यस्य त्वं स प्रिय इति सख्यः ।
शिष्ट (= कथित) मेव घन-पुलकैः भविष्यद्-बद्धा अङ्गैः ॥)

259) *Cumbaṇabilihaṇamille (?).....* (p. 622)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

260) *Hiaadaiaṃmi vipire (?).....* (p. 622)

हिअअ-दइअम्मि वि पिए गुरुपुरओ लज्जिआए मुद्धाए ।
सहि सव्वो अहरट्ठिओ वि विरलंगुली हत्थो ॥
(हृदय-दयिते वि प्रिये गुरुपुरतो लज्जिताया मुग्धायाः ।
सखि सर्वोऽधरस्थितोऽपि विरलाङ्गुलिहस्तः ॥)

261) *Kaṇḍujūvarāi (?).....* (p. 622)

कण्डुजुआ वराई, अज्ज तए सा कआवराहेण ।
अलसाइअरुण्ण-विअंभिआइ दिअहेण सिवखविआ ॥
(काण्डर्जुका वराक्री, अद्य त्वया सा कृतापराधेन ।
अलसायित-रुदित-विजृम्भितानि दिवसेन शिक्षिता ॥)

Note : This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 202, p. 630). There are some variants.

—GS IV. 52

262) *Varaphaṃsamauliacchi.....* (p. 623)

वर-फंस-मउलिअच्छी सिण्णूसलिअहि बाहुलइआहि ।
लज्जालसा किलम्मइ, मुद्धवहू गुरु-अण-समवसं ॥
(वर-स्पर्श-मुकुलिताक्षी खिन्न-रोमाञ्चिताभ्यां बाहुलतिकाभ्याम् ।
लज्जालसा क्लाम्यति मुग्धवधूर्गुरुजनसमक्षम् ॥)

- 263) *Aṁhāṇabāṇa* (?)..... (p. 623)

अज्जाए णव-णह-क्खअ-णिरिक्खणे गरुअ-जोव्वणुत्तुंगं ।
पडिमा-गअ-णिअ-णअणुत्पलच्चिअं होइ यणवट्ठं ॥
(आर्याया नव-नख-क्षत-निरीक्षणे गुरु-यौवनोत्तुंगम् ।
प्रतिमागत-निज-नयनोत्पलार्चितं भवति स्तनपृष्ठम् ॥)

—GS II. 50

This *gāthā* is cited also in *SK* (V. v. 221, p. 634).

- 264) *Isajjanamtidāpiṁti* (?)..... (p. 623)

ईसं जर्णेति दावेति वम्महं विप्पिअं सहावेति ।
विरहे ण देति मरिउं अहो गुणा तस्स बहु-मग्गा ॥
(ईर्ष्या जनयन्ति दर्शयन्ति मन्मथं विप्रियं साहयन्ति ।
विरहे न ददति मर्तुमहो गुणास्तस्य बहुमार्गाः ॥)

—GS IV. 27

- 265) *Uvvhaidaiagahiā*..... (p. 623)

उव्वहइ बइअ-गहिआहरोट्ट-सिज्जंत-रोस-पडिराअं ।
पाणोसरंत-मइरं व फलिह-चसअं मुहं बाला ॥
(उव्वहति दयितगृहीताघरोष्ठक्षीयमाणरोष-प्रतिरागम् ।
पानापसरन्मदिरमिव स्फटिक-क्षयकं मुखं बाला ॥)

—Cf *Gaṇḍavaho* (No. 690)

The printed text of *Gaṇḍavaho* reads ‘ *imā vaanaṁ* ’ in place of ‘ *muhaṁ bālā* ’. This *gāthā* is cited also in *SK* (V. v. 189, p. 627). There it reads the latter part of the second half as ‘ *Casaam va ṇiam muham bālā* ’ (*Sk* : *Caṣakamiva ṇijaṁ mukhaṁ bālā*).

The reading ‘ *Paḍivicchāam* ’ in place of, ‘ *paḍirāam*, ’ found in *SP*, violates the metre.

- 266) *Niddālasa-parighummira*... (p. 623)

This *gāthā* is already treated of. Vide S. No. (216) *supra*.

- 267) *Taṁ siddhakumāraṁ pecchiṇṇa* ... (p. 623)

तं सिद्ध-कुमारं पेच्छिऊण एएहि सहि अणज्जेहि ।
अविणअमगं हअ-लोअणेहि णीअम्हि किं भणिमो ॥
(तं सिद्धकुमारं प्रेक्ष्य एताभ्यां सखि अनार्याभ्याम् ।
अविनयमार्गे हत-लोचनाभ्यां नीतास्मि किं भणामः ॥)

—*Līlavāi* (No. 489)

268) *Acchoḍiayattihaddhamā.....*

(p. 623)

अच्छोडिअ-वत्थद्धंत-पत्थिए मंथरं तुमं वच्च ।
चित्तेसि थणहराआसिअस्स मज्झस्स वि ण भंगं ॥
(बलादाकृष्ट-वस्त्रार्धान्त-प्रस्थिते मन्थरं त्वं व्रज ।
चिन्तयसि स्तनभरायासितस्य मध्यस्यापि न भङ्गम् ॥)

—GS II. 60

269) *Tā kiṃ bahuehi vi ciṃtiēhi.....*

(p. 623)

ता किं बहुएहि वि चित्तिएहि णलकूवरो वरो होउ ।
वित्ताहिवस्स तणओ मम गअमुह तुह पसाएण ॥
(तत् किं बहुभिश्चिन्तितैः नलकूवरो वरो भवतु ।
वित्ताधिपस्य तनयो मम गजमुख तव प्रसादेन ॥)

—*Līlāvaī* (No. 323)270) *Ajjaṃ pi tāva ekkam.....*

(p. 624)

अज्जं पि ताव एक्कं मा मं वारेहि पिअसहि रुअंति ।
कल्लि उण तम्मि गए जइ ण मुआ ता ण रोदिस्सं ॥
(अद्यापि तावदेकं मा मां वारय प्रियसखि रुदतीम् ।
कल्ये पुनस्तस्मिन् गते यदि न मृता तदा न रोदिष्यामि ॥)

—GS VI. 2

271) *Piā-viraho appiadaṃsaṃ.....*

(p. 624)

पिअ-विरहो अप्पिअदंसणं गरुआइं दो वि दुक्खाइं ।
जीए तुमं कारिज्जसि तीए णमो आहिजाईए ॥
(प्रिय-विरहो ऽ प्रिय-दर्शनं गुरुके द्वे अपि दुःखे ।
यया त्वं कार्यसे तस्यै नम आभिजात्यै ॥)

—GS I. 24

272) *Virahāṇalo ssaḥijjai.....*

(p. 624)

विरहाणलो सहिज्जइ आसाबंधेण वल्लह-जणस्स ।
एक्कंगाम-पवासो माए मरणं विसेसेइ ॥
(विरहानलः सह्यते आशाबन्धेन वल्लभ-जनस्य ।
एक-ग्राम-प्रवासो मातः (सखि) मरणं विशेषयति ॥)

—GS I. 43

273) *Pahaviṃticcisurisā (?).....*

(p. 624)

पहवन्ति न्चिअ पुरिसा, महिलाणं किं य सुहअ विहिओ सि (? विलिओ सि) ।
 अणुराअ-णोल्लिआए को दोसो आहिजाईए ॥
 (प्रभवन्त्येव पुरुषा महिलानां किं नु सुभग विहितोऽसि (? व्रीडितो ऽसि) ।
 अनुराग-नोदितायाः को दोष आभिजात्याः ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (V. v. 109, p. 607)

274) *Jiahatipaasāṇāhaṃ (?).....*

(p. 624)

This verse/*gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

275) *Anuvattanto amhārisaṃ*

(p. 624)

अणुवत्तन्तो अम्हारिसं जणं सुहअ आहिजाईए ।
 चित्तिसि वि णो हिअए, अणाहिआई सुहं जिअइ ॥
 (अनुवर्तमानोऽस्मादृशं जनं सुभग आभिजात्याः ।
 चिन्तयसि अपि न हृदये, अनाभिजातिः सुखं जीवति ॥)

—Cf *GS* (*W*) 945276) — — — *Siennintumamti dhumai (?).....*

(p. 624)

This verse/*gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

277) *Kelīa vi rūseuṃ.....*

(p. 625)

केलीअ वि रुसेउं, ण तीरएँ तम्मि चुक्क-विणअम्मि ।
 जाइअएहिं य माए, इमेहिं अवसेहिं अंगेहिं ॥
 (केल्यापि रोषितुं न शक्यते तस्मिश्च्युत-विनये ।
 याचितकैरिव मातरेभिरवशं रङ्गैः ॥)

—*GS* II. 95278) *Nassahai kālakkhevaṃ (?).....*

(p. 625)

ण सहइ कालक्खेवं मह हिअअं मअण-हुअवह-पलितं ।
 तस्स वि सदेहगअं जीअं णिसुअं (? ण सुअं) चिअ तए वि ॥
 (न सहते कालक्षेपं मम हृदयं मदन-हुतवह-प्रदीप्तम् ।
 तस्यापि संदेहगतं जीवितं न श्रुतं त्वयापि ॥)

—Cf. *Līlāvaī* (No. 567)

In *Līlāvaī* we have a variant reading : ‘ *Kāla-kkhevo* ’ (*Sk* : *Kālākṣepaḥ*),

279) *Aṃdhāraborapattāṃ va.....*

(p. 625)

अंध-अर-बोरपत्तं व माज्जआ मह पइं विलुंपंति ।
 ईसाअंति महं चिअ छेप्पाहितो फणो जाओ ॥
 (अन्ध-कर-वदरपात्रमिव मातः मम पतिं विलुम्पन्ति ।
 ईर्यन्ति मह्यमेव लाङ्गूलात् (= शेफात्) फणो जातः ॥)

—GS III. 40

280) *Ahūḍḍiṇīsasanto (?).....*

(p. 625)

उण्हाइ णीससंतो, किं ति मह परम्मुहोएँ सअणद्धे ।
 हिअअं पलीविअ वि अणुसएण पुट्ठि पलीवेसि ॥
 (उष्णानि निःश्वसन् किमिति मम पराङ्मुह्याः शयनार्थं ।
 हृदयं प्रदीप्याप्यन् शयेन पृष्ठं प्रदीपयसि ॥)

—GS I. 33

281) *Ummūlāṃti va hīaani.....*

(p. 625)

उम्मूलैति व हिअअं इमाइ रे तुह विरज्जमाणस्स ।
 अवधीरणवस-विसंठुल-वलंत-णअणद्ध-दिट्ठाइ ॥
 (उन्मूलयन्तीव हृदयं, इमानि रे तव विरज्यमानस्य ।
 अवधीरणवशविसंस्थुलवलन्नयनार्थदृष्टानि ॥)

—GS II. 46

282) *Daiakaaggahalulio... ..*

(p. 625)

दइअकरगहलुलिओ धम्मिल्लो सीहुगंधिअं वअणं ।
 सअणम्मि एत्तिअं चिअ पसाहणं सहइ/होइ जुवईणं/तरुणीणं ॥
 (दधित-कर-ग्रह-लुलितो धम्मिल्लः सीधुगन्धितं वदनम् ।
 शयने एतावदेव/प्रसाधनं शोभते/भवति युवतीनाम्/तरुणीनाम् ॥)

—GS VI. 44

283) *Uppullīāi khellau.....*

(p. 625)

उप्फुल्लिआइ खेल्लउ, मा णं वारेह होउ परिखामा/परिऊढा ।
 मा जहण-भार-गरई पुरिसाअंतो किलिम्मिहिइ ॥
 (उत्फुल्लिकया खेलतु मैनां वारयत भवतु परिक्षामा ।
 मा जघनभारगुर्वो पुरुषायितं कुर्वती क्लमिष्यति ॥)

—GS II. 96

- 284) *Teṇa ṇa marāmi maṇṇuhi.....* (p. 625)

तेण ण मरामि मण्णूहिँ पूरिआ अज्ज, जेण, रे सुहअ ।
 तोमअमणा मरंती मा तुज्ज पुणो वि लग्गिस्सं ॥
 (तेन न म्रिये मन्युभिः पूरिताद्य येन रे सुभग ।
 त्वद्गतमना म्रियमाणा मा तव पुनरपि लगिष्यामि ॥)

—GS IV, 75

- 285) ——— *Pāria modhana (?)* (p. 625)

(तह) पूरिअमोद्धुणअं वर-सउण-ग्गहण-गंठि-बंधेहि ।
 भग्ग-मरण-ग्गहाए जह रक्खा-कंडअं जाअं ॥
 (तथा पूरितमुत्तरीयं वर-शकुन-ग्रहण-ग्रन्थि-बन्धैः ।
 भग्न-मरण-ग्रहाया यथा रक्षा-काण्डकं जातम् ॥)

—(Bappabhatti's) *Tārāyaṇe*

- 286) *Nivvutturaṭṭvibahūsuraa..... (?).....* (p. 626)

णिव्वुत्त-रआ वि बहू सुरअ-विराम-ट्ठिइं अआणंती ।
 अविरअ-हिअआ अण्णं पि किं पि अत्थि त्ति चित्तेइ ॥
 (निर्वृत्तरतापि बधूः सुरत-विराम-स्थितिमजानन्ती ।
 अविरत-हृदयान्यदपि किमप्यस्तीति चिन्तयति ॥)

—GS II, 55

- 287) *Hoṃṭapahiassa jāṭṭa.....* (p. 626)

होत-पहिअस्स जाआ आउच्छण-जीअ-धारण-रहस्सं ।
 पुच्छंती भमइ घरं घरेण पिअ-विरह-सहिरीओ ॥
 (भविष्यत्पथिकस्य जाया आप्रच्छन्-जीव-धारणा-रहस्यम् ।
 पृच्छन्ती भ्रमति गृहं गृहेण प्रिय-विरह-सहनशीलाः ॥)

—GS I, 47

This *gāthā* is cited also in *SK* (V. v. 243, p. 640).

- 288) *Pusai khaṇṇaṃ dhuai khaṇṇaṃ ...* (p. 626)

पुसइ खणं, धुवइ खणं पप्फोडइ तवखणं अंआणंती ।
 मुद्ध-वहू थण-वट्ठे दिण्णं दइएण णहर-वअं ॥
 (प्रोज्झति (= मार्जयति) क्षणं, धावति (क्षालयति) क्षणं प्रस्फोटयति
 तत्क्षणमजानती ।

मुग्धबधूः स्तनपृष्ठे दत्तं दयितेन नखरपदम् ॥)

—GS V, 33

- 289) *Sā tui sahattha-dīppam*..... (p. 626)

सा तुइ सहत्थदिण्णं फग्गुच्छव-कदमं थणुच्छंणे ।
परिकुविआ इव साहइ सलाहिरी गामकुमरीणं ॥
(सा त्वया स्वहस्त-इत्तं फल्गूत्सव-कदमं स्तनोत्सङ्गे ।
परिकुपितेव शास्ति/कथयति श्लाघनशोला ग्रामकुमारोणाम् ॥)

—Cf. SK V. v. 229, p. 636

- 290) *Gharamaṁdhanavannaaigga* (?)..... (p. 626)

This verse 'gāthā' is highly corrupt and therefore, obscure.

- 291) *Uvrāsiaṁ khu gāmaṁ*..... (p. 626)

उव्वासिअं ख गामं, गहवइधूआएँ कस्स पुक्करिमो ।
अणुमग्ग-लग-वोदह-किमुअ-(क)लिअं हरंतोए ॥
(उव्वासितः खलु ग्रामो गृहपतिबुहितया कस्स पूतकुर्मः ।
अनुमार्गलग्नतरुणकिशुककलिकां हरन्त्या ॥)

- 292) *Amchīitāthaissam* (?)..... (p. 626)

अच्छोइ ता थइस्स, दोहिँ वि हत्थेहिँ तम्मि दिट्ठम्मि ।
अगं कलंब-कुसुमं व पुलइअं कहं णु ढक्किस्सं ॥
(अक्षिणी तावत् स्थगयिष्यामि द्वाभ्यामपि हस्ताभ्यां तस्मिन्दृष्टे ।
अङ्गं कदम्ब-कुसुममिव पुलकितं कथं नु छादयिष्यामि ॥)

—Cf. GS IV. 14

- 293) *Gijjante maṅgalagāiā*..... (p. 626)

गिज्जंते मंगल-गाइआहि वर-गोत्त-दिण्ण-अण्णाए ।
सोउ व णिगाओ, उअह होंतवहुआएँ रोमंचो ॥
(गीयमाने मङ्गल-गायिकाभिर्वरगोत्रदत्तकर्णयाः ।
श्रोतुमिव निर्गतः पश्यत भविष्यत्वधूकाया (-वध्वा) रोमाञ्चः ॥)

—GS VII. 42

- 294) *Dukkhhaṁ demto vi*... .. (p. 627)

दुखं दंतो वि सुहं, जणेइ जो जस्स वल्लहो होइ ।
दइअ-णह-दूणिआणं, वडुइ थणआण रोमंचो ॥
(दुखं दददपि सुखं जनयति यो यस्य वल्लभो भवति ।
दयित-नख-दूनयोरपि वर्धते स्तनयो रोमाञ्चः ॥)

—GS I. 100

Note : This *gāthā*, with some variation in wording and placing, is the same as S. No. (177) *supra*.

295) *Āmvaṃtakaolaṃ*..... (p. 627)

आअंबंत-कवोलं खलिअक्खरजंपिरिं फुरंतोद्धि ।
मा छिवसु त्ति सरोसं समोसरंति पिअं भरिमो ॥
(आताम्रान्तः(? आताम्रायमाण-) कपोलां खलिताक्षर-जल्पनशीलां स्फुरदोष्ठीम् ।
मा स्पृशेति सरोषं समपसर्पन्तीं प्रियां स्मरामः ॥)

—GS II. 92

296) *Na kuṇamto cca māṇam*..... (p. 627)

This *gāthā* is already treated of ; vide S. No. (219) *supra*.

297) *Ambo anunaasuhakaṃ (?)*..... (p. 627)

अव्वो अणुणअ-सह-कखिरीअ अकअं कुणंतीए ।
सरल-सहावो वि पिओ अविणअ-मगं बला णीओ ॥
(कष्टमनुनयमुखकाङ्क्षणशीलयाकृतं कुर्वत्या ।
सरलस्वभावोऽपि प्रियोऽविनय-मार्गं बलान्नीतः ॥)

—Cf. GS IV. 6

298) *Attā vaḍḍha-kumārī*..... (p. 627)

अत्ता वुद्ध-कुमारी, पेच्छह उप्फुल्लिआएँ खेलंती ।
विवरीअ-सुरअ-ऊसव-विलासिणीणं जोगं पि करेइ ॥
(पितृस्वसः/सखि वृद्ध-कुमारी प्रेक्षध्वमुत्फुल्लिकया खेलन्ती ।
विपरीत-सुरतोत्सव-विलासिनीनां योग्यमपि करोति ॥)

299) *Kiṃ dāva kaā ahavā*..... (p. 627)

किं दाव कआ अहवा करेसि कारिस्सि सुहअ एत्ताहे ।
अवराहाणं अलज्जिर साहसु कअरे खमिज्जंतु ॥
(किं तावत् कृता अथवा करोषि करिष्यसि सुभगेदानीम् ।
अपराधानामलज्जालो—(= अलज्जाशील) कथय कतरे क्षम्यन्ताम् ॥)

—GS I. 90

- 300) *Kelipasaro viambhai.....* (p. 627)

केलिपसरो विअंभइ, लज्जा तणुआइ गामकुमरीणं ।
 एस सहाओ/सहावो सहि किं इमाण महुमास-दिअहाणं ॥
 (केलि-प्रसरो विजृम्भते लज्जा तनुकायते ग्राम-कुमारीणाम् ।
 एष स्वभावः सखि किमेषां मधु-मास-दिवसानाम् ॥)

- 301) *Aucchanovauhana.....* (p. 627)

आउच्छणोवऊहण-कंठ-समोसरिअ-बाहु-लइआए ।
 वलआइ पहिअ-चलणे, वहुएँ णिअला विअ पडंति ॥
 (आप्रच्छनोपगूहनकण्ठसमपसृत/समवसृत-बाहुलतिकायाः ।
 वलयानि पथिक-चरणयोर्बद्धा सिगडा इव पतन्ति ॥)

—Cf. GS (W) 786

- 302) *Navavaraurāṇṇanahrahasa.....* (p. 628)

णव-वर-तूराअण्णण-रहस-विसप्पंत-पुलइअंगीए ।
 होत-वहुआएँ पेच्छह, ण माइ सेओ इमो अंगे ॥
 (नव-वर-तूर्याकर्णन-रभसविसर्पत्पुलकिताङ्ग्याः ।
 भविष्यद्-बद्धाः प्रेक्षध्वं न माति स्वेदोऽयमङ्गे ॥)

- 303) *Ajjaṇṇaḥam kuviā.....* (p. 628)

अज्जअ(? अण्णुअ)णाहं कुविआ, अवऊहसु किं मुहा पसाएसि ।
 तुह मण्णु-समुप्पाअएँण मज्झ माणेण वि ण कज्जं ॥
 (अज्ज नाहं कुपिता उपगूह किं मुधा प्रसादयसि ।
 तव मन्यु-समुत्पादकेन मम मानेनापि न कार्यम् ॥)

—GS II. 84

- 304) *Ujjhasi piāe samaam.....* (p. 628)

उज्जसि पिआएँ समअं, तह वि हु रे भणसि कीस किसिअ त्ति ।
 उवरि भरेण अ अण्णुअ, मुअइ वइल्लो वि अंगाई ॥
 (उह्यसे प्रियया समं तथापि खलु रे भणसि किमिति कुशेति ।
 उपरिभरेण च(हे)अज्ज मुञ्चति वलीवर्दो ऽप्यङ्गानि ॥)

—GS III. 75

Note : This *gāthā* is cited in SK (VI. v. 130, p. 481) as an example of 'Sahokti'.

305) *Nīsāsukkaṃpiā-puloiehiṃ.....*

(p. 628)

णीसासुष कंषिअ-पुलइएहिं जाणंति णच्चिउं धण्णा ।
अम्हारिसीहिं दिट्ठे पिअम्मि अप्पा वि वीसरिओ ॥
(निःश्वासोत्कम्पितपुलकितैर्जनान्ति नर्तितुं धन्याः ।
अस्मादृशोभिर्दृष्टे प्रिये आत्मापि विस्मृतः ॥)

—GS IV. 61

306) *Sāloe vvia sūre.....*

(p. 628)

Note : This *gāthā* (GS II. 30) is already quoted earlier (p. 394). Vide S. No. (128) *supra*.

307) *Dukkhehi labbhai pio.....*

(p. 628)

दुवखेहिं लब्भइ पिओ, लद्धो दुवखेहिं होइ साहीणो ।
लद्धो वि अलद्धो च्चिअ, जइ जह हिअअं तह ण होइ ॥
(दुःखैर्लभ्यते प्रियो लब्धो दुःखैर्भवति स्वाधीनः ।
लब्धोऽप्यलब्ध एव यदि यथा हृदयं तथा न भवति ॥)

—GS IV. 5

308) *Avasara rottum cia ṇimiāi (?).....*

(p. 628)

अवसर/ओसर रोउं/रोत्तुं च्चिअ णिम्मिआइं मा पुससु मे हअच्छोइं ।
दंसणमेत्तुम्मइएहि जेहि हिअअं/सीलं तुह ण णाअं ॥
(अपसर रोदितुमेव निर्मिते मा मार्जय मे हताक्षिणी ।
दर्शनमात्रोन्मत्ताभ्यां याभ्यां हृदयं/शीलं तव न ज्ञातम् ॥)

Note : This *gāthā* is cited again on p. 1030 to illustrate a kind of 'mānavilāsa'.

—(First cited in) *Dhvanyāloka*, (p. 351).

—Cf GS (W) 706

309) *Cheavaro ṇa āṇai.....*

(p. 628)

छेअवरो णं जाणइ परिणअणे वंचण-सील-संपत्ति ।
अतिरिच्छिअ-वंकिअ-थोअ-थिमिअ-भुमआएँ दिट्ठोए ॥
(छेकवरो ननु जानाति परिणयने वञ्चन-शील-संपत्तिम् ।
अतिर्यग्बन्धित-स्तोक-स्तिमित-भ्रुवा दृष्ट्या ॥)

- 310) *Aṃbo dukkaraāraa* (?) (p. 629)

This *gāthā* (GS III. 73) is cited in *SK* (V. v. 291, p. 657) to illustrate :

‘अत्रैवोत्कण्ठादिभिरुच्यते वासयतीत्यर्थस्यान्वयः ।’

- 311) *Āsaṇṇa-kudumbe juṇṇa*..... (p. 629)

आसण्ण-कुडुंगे जुण्ण-देउले बहु-जुआणसं किण्णे ।
थेरो पइ त्ति मा रुअसु पुत्ति दिण्णासि सुग्गामे ॥
(आसन्नकुञ्जे जीर्ण-देवकुले बहु-पुत्र-संकीर्णं ।
स्थविरः पतिरिति मा रोदिहि पुत्रि दत्तासि सुग्रामे ॥)

This *gāthā* very well corresponds with :

नियडकुडुंगं पच्छन्न-देउलं बहु-जुवाण-संकिण्णं ।
थेरो पइ त्ति मा रुअसु पुत्ति दिण्णासि सुग्गामे ॥
(निकट-निकुञ्जं पच्छन्न-देवकुले बहु-पुत्र-संकीर्णम् ।
स्थविरः पतिरिति मा रुदिहि पुत्रि दत्तासि सुग्रामे ॥)

—*Vajjālagga* (No. 472)

- 312) *Taha maṇo māṇadhaṇṇe* (p. 629)

तह माणो माणधणाएँ तीअ एमेअ दूरमणुबद्धो ।
जह से अणुणीअ पिओ एककगामे च्चिअ पउत्थो ॥
(तथा मानो मानधनया तया एवमेव दूरमनुबद्धः ।
यथा तस्या अननीय प्रिय एकग्राम एव प्रोषितः ॥)

—GS II. 29

- 313) *Dhīrāvalambirīe vi*..... (p. 629)

धीरावलंबिरीएँ वि गुरुअण-पुरओ तुमम्मि बोलीणे ।
पडिओ से अच्छि-णिमोलणेण पम्ह-ट्ठिओ बाहो ॥
(धीर्यावलम्बनशीलाया अपि गुरुजनपुरतस्त्वयि गते ।
पतितस्तस्या अक्षिनिमोलनेन पक्ष्म-स्थितो बाष्पः ॥)

—GS IV. 67

- 314) *Dīṭṭhe aṃ pulaijjasi (?).....* (p. 629)

दिदृष्टे जं पुलइज्जसि थरहरसि पिअम्मि जं समासण्णे ।
तुह (तं ?) संभासण-सेउल्लि-फंसणे किं वि णिज्जिहिसि (? लज्जिहिसि) ॥
(दृष्टे यत् पुलकायसे थरहरायसे प्रिये यत् समासन्ने ।
तत् संभाषण-स्वेदाद्रौकृतस्पर्शे किमपि लज्जिष्यसे ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 148, p. 617) with the introductory remark :

“ सञ्चारिषु स्वेद-रोमाञ्च-वेपथवो यथा— ”

- 315) *Gheṇṭūṇā cunnamuṭṭhim.....* (p. 629)

घेत्तूण चुण्णमुट्ठि हरिसूससिआएँ वेवमाणाए ।
भिसिणेमि/भिसिणेमि त्ति पिअअमं हस्थे गंधोदअं जाअं ॥
(गृहीत्वा चूर्ण-मुष्टि हर्षोत्सुकिताया वेपमानायाः ।
अवकिरामीति प्रियतमं हस्ते गन्धोदकं जातम् ॥)

—GS IV. 12

- 316) *Varagottumṅgiāannaṇa.....* (p. 629)

वर-गोत्तुग्गीआअण्णणेण रोमंच-सेअ-सलिलेहि ।
विउडिज्जइ होत-वहूए उअ वारिज्ज-मंडणअं ॥
(वर-गोत्रोद्गीताकर्णनेन रोमाञ्च-स्वेद-सलिलैः ।
विनाश्यते भविष्यत्वध्वाः पश्य विवाह-मण्डनम् ॥)

- 317) *Josuai (?) Osuai) diṇṇa-paḍiyakkha.....* (p. 630)

This *gāthā* [*GS (W)* 717] is already cited earlier (p. 580). Vide S. No. (218) *supra*.

- 318) *Rūaṃ siṭṭhaṃ ciase (?).....* (p. 630)

रूअं सिट्ठं चिअ से, असेस-पुरिसे णिअत्तिअच्छेण ।
वाहोल्लेण इमीए, अजंपमाणेण वि मुहेण ॥
(रूपं शिष्टमेव तस्याशेषपुरुषे निर्वर्तिताक्षेण ।
बाष्पाद्रौणास्या अजल्पतापि मुखेन ॥)

—GS VI. 73

- 319) *Aviāviakkharavaā (?).....* (p. 630)

अविहाविअखरवआ चिरेण अणुबंध-पुच्छिअ-पलत्ता ।
णव-वहु-पढमुत्तावा वरस्स हिअए ण माएंति ॥
(अविभाविताक्षरपदा चिरेण अनुबन्ध-पृष्ट-प्रलप्ता ।
नव-वधू-प्रथमोत्तावा वरस्य हृदये न सान्ति ॥)

Note : This *gāthā* is further on (p. 788) cited to illustrate ' *prītiḥ* '. There too the text is corrupt.

- 320) *Puriam vāmacittue (?).....* (p. 630)

फुरिए वामच्छि तुए जइ एहिइ सो पिओ ज्ञ ता सुइरं ।
विणिमीलिअ दाहिणअं तुए अ एअं पलोइस्सं ॥
(स्फुरिते वामाक्षि त्वयि यदि एष्यति स प्रियोऽयं नत् सुचिरम् ।
विनिमील्य दक्षिणं त्वया च एतं प्रेक्षिष्ये ॥)

The second half of this *gāthā* as found in *GS* presents a few minor variants.

—Cf. *GS* II. 37

- 321) *Pāupaḍaṇāṇamuddhe.....* (p. 630)

पाअ-पडणाणं मुद्धे रहसबलामोडिच्चुबिअव्वाणं ।
दंसण-मेत्त-पसण्णे/-पसिज्जिरि च्चक्कासि सुहाणं बहुआणं ॥
(पाद-पतनानां मुग्धे रभस-बलत्कार-चुम्बितव्यानाम् ।
दर्शन-मात्र-प्रसन्नै/प्रस्वेदनशीले भ्रष्टासि सुखानां बहुकानाम् ॥)

—*GS* V. 65

- 322) *Hiaicchiavarahāre (?).....* (p. 630)

हिअ-इच्छिअ-वर-हूरे (? हूए) सुअम्मि घण-पुलअ-अं पिआ बाला ।
सेअ-अहविआ-हूविआ (? हूआ) पच्छा सलिलेण सहिआहिं ॥
(हृदयेऽसित-वर-भूते श्रुते घन-पुलकाच्छादिता बाला ।
स्वेद-स्नपिता-भूता पश्चात् सलिलेन सखीभिः ॥)

- 323) *Sahim sāhasu sambhāvena (?).....* (p. 630)

सहि साहसु सद्भावेण पुच्छिमो कि असेस-महिलाणं ।
वड्ढंति करट्ठिआ च्चिअ वलआ दइए पउत्थम्मि ॥
(सखि कथय सद्भावेन पृच्छामः किमशेष-महिलानाम् ।
वर्धन्ते करस्थिता एव बलया दयिते प्रोषिते ॥)

—*GS* V. 53

- 324) *Kassa bharisi tti bhanie*..... (p. 631)

This *gāthā* (*GS* IV. 89) is already cited earlier; vide S. No. (191).

- 325) *Jaṁ jaṁ pibhulaṁamgaṁ (?)* (p. 631)

जं जं पिहलं अंगं तं तं जाअं किसोअरि किसं ते ।
जं जं तणुअं तं तं पि णिट्ठिअं किं त्थ माणेण ॥
(यद्यत् पृथुलमङ्गं तत्तज्जातं कुशोदरि कुशं ते ।
यद्यत्तनुकं तत्तदपि निष्ठितं किमत्र मानेन ॥)

—*GS* V. 93

- 326) *Aikopaṇā visāsū*..... (p. 631)

अइ-कोवणा वि सासू खाविआ गइवईअ सोण्हाए ।
पाअण्डणोणआए दोसु वि गलिएसु वलएसु ॥
(अति-कोपनापि इषभू रोदिता गतपतिकया स्नुषया ।
पादपतनावनतया द्वयोरपि गलितयोर्बल्ययोः ॥)

—*GS* V. 93

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 339, p. 675) to illustrate :

(प्रेमपुष्टिषु) काश्यम्

- 327) *Phecchai aladdhalakkhaṁ (?)*..... (p. 631)

पेच्छइ अलद्ध-लव्हं, दोहं णीससइ सुण्णअं हसइ ।
जह् जंपइ अफुडत्थं तह् से हिअअट्ठिअं किं पि ॥
(पश्यत्यलब्धलक्ष्यं दोर्घं निःश्वसिति शून्यं हसति ।
यथा जल्पत्यस्फुटार्थं तथा तस्या हृदयस्थितं किमपि ॥)

—*GS* III. 96

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 200, p. 629) to illustrate :

“ विप्रलम्भ-चेष्टासु प्रथमानुरागे स्त्रियाः ”

- 328) *Bhinda puloissam*..... (p. 631)

भिउडीअ पुलोइस्सं, णिअच्छिस्सं परम्मुही होस्सं ।
जं भणह तं करिस्सं, सहोओं जइ तं ण पेच्छिस्सं ॥
(भृकुट्या प्रलोकयिष्ये निर्भर्त्ये पराङ्मुखी भविष्यामि ।
यद्भूततत् करिष्ये सख्यो यदि तं न प्रेक्षिष्ये ॥)

—*GS* (W) 743

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 239, p. 639) to illustrate :

“ (मानान्तरे) मित्रया एव सखी वाक्यस्याक्षेपेण ”

329) *Jaṁ aṇṇaṁ kumārīṇa* (?)..... (p. 631)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

330) *Raiviraṇalajjīāe*..... (p. 631)

रइ-विरम-लज्जिआओ अप्पत्त-णिअंसणाओ सहस व्व ।
ढ वकंति पिअअमालिगणेण जहणं कुलवहूओ ॥
(रति-विराम-लज्जिता अप्राप्त-निवसनाः सहसैव ।
आच्छादयन्ति प्रियतमालिङ्गनेन जघनं कुलवध्वः ॥)

—GS V. 59

331) *Varakittaṇabaliaparammuhī*..... (p. 631)

वर-कित्ठ-बलिअ-परम्मूही (एँ) सुएइ होतवहुआए ।
अणुराअं दूर-दलंत-सीवणी-कंचुओ च्चिअ ॥
(वर-कीर्तनातिशय-पराङ्मुखाः सूचयति भविष्यद्-वध्वाः ।
अनुरागं दूर-दलत्-सीवन-कञ्चुक एव ॥)

332) *Navi taha aṇālavamī*..... (p. 631)

णवि तह अणालवन्ती हिअअं दूमेइ माणिणी अहिअं ।
जह दूर-विअंभिअ-गरुअ-रोस-मज्झत्थ-भणिएहि ॥
(नापि तथानालपन्ती हृदयं दुनोति मानिन्यधिकम् ।
यथादूर-विजृम्भित-गुरुक-रोष-मध्यस्थ-भणितैः ॥)

—GS VI. 64

This *gāthā* is cited twice in *SK* (V. v. 325, p. 671; V. v. 380, p. 685). It is cited at p. 685 to illustrate :

“ यत्नापनेयमाना धीरा ” ।

333) *Pekkhasi aṇimisa-ṇaṇṇo*..... (p. 632)

पेवखसि अणिमिस-णअणो जंपसि कर-कमल-ढइअ-अहरोट्ठो ।
पाट्ठि ण देसि सअणे, तहावि दे सुहअ कुप्पामो ॥
(प्रेक्षसेऽनिमिष-नयनो जल्पसि कर-कमल-छादिताधरोष्ठः ।
पठं न यच्छसि शयने तथापि ते सुभग कुप्यामः ॥)

334) *Anṇāṇa vi atthi muhe (?).....*

(p. 632)

अण्णाण वि होति मुहे पम्हल-धवलाई दीह-कसणाइं ।
 णअणाइं सुंदरीणं, तह वि हु दट्ठं ण जाणंति ॥
 (अन्यासामपि भवन्ति मुखे पद्मल-धवलानि दीर्घकुण्डलानि ।
 नयनानि सुन्दरीणां तथापि खलु द्रष्टुं न जानन्ति ॥)

—GS V. 70

335) *Veviraṣiṇṇakaraṁguli.....*

(p. 632)

वेविर-सिण्ण-करंगुलि-परिग्गह-क्खसिअ-लेहणी-मग्गे ।
 सोत्थि च्चिअ ण समप्पइ पिअसहि लेहम्मि किं लिहिमो ॥
 (वेपनशील-स्विन्न-कराङ्गुलि-परिग्रह-स्खलित-लेखनी-मार्गे ।
 स्वस्थेव न समाप्यते प्रियसखि लेखे किं लिखामः ॥)

—GS III. 44

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 233, p. 637) to illustrate :

“ (विप्रलम्भ-परीष्टिषु) लेखविधानेन (प्रेमपरीक्षा) ”

336) *Bharimo se saṇṇa.....*

(p. 632)

भरिमो से सअण-परम्महोएँ विअलंत-माण-पसराए ।
 कइअव-सुत्तुव्वत्तण-थण-कलस-प्पेल्लण-सुहेल्लि ॥
 (स्मरामस्तस्याः शयन-पराङ्मुख्या विगलन्मानप्रसरायाः ।
 कैतव-सुप्तोद्वर्तन-स्तन-कलश-पीडन-सुखम् ॥)

—GS IV. 68

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 238, p. 639) with the introductory remark :

“ भानान्तरे स्त्रियाः कैतवस्मरणेन यथा— ”

337) *Jāṇami cca piṣaṇhi.....*

(p. 632)

जाणामि च्चिअ पिअसहि दूर-विरुद्धं कुमार-भावस्स ।
 तह वि हअ-वम्महेणं अलज्जिराणं धुरे जुत्ता ॥
 (जानाम्येव प्रियसखि दूर-विरुद्धं कुमारभावस्य ।
 तथापि हत-मन्मथेन अलज्जनशीलानां (= अलज्जावतीनां) धुरि नियुक्ता ॥)

—*Lilāvai* (No. 490)

Note : In the *Lilāvai* we have the reading जाणंती वि हु (*SK* जानाना अपि खलु) in place of ' जाणामि च्चिअ '

- 338) *Hum hum de haṇasu puṇo (?).....* (p. 632)

हुं हुं दे भणसु पुणो ण सुअं ति करेइ कालविक्षेअं ।
घरिणी ह्रिअ-सुहाई पइणो कण्णे भणतस्स ॥
(हुं हुं हे भण पुनर्न श्रुतमिति करोति काल-विक्षेपम् ।
गृहिणी हृदय-सुखानि पत्युः कर्णे भणतः ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 237, p. 638) with the introductory remark :

“ (संभोगपरीष्टिषु प्रथमानुरागान्तरे) प्रपञ्चभायाः प्रियवाक्यवर्णनेन यथा- ”

- 339) *Hiicchaasa dijjau (?).....* (p. 632)

ह्रिअ-इच्छिअस्स/ह्रिअ-द्विअस्स दिज्जउ तणुआअंति ण पेच्छह पिउच्छा ।
ह्रिअद्विओ म्ह कत्तो, भणिउं मोहं गआ कुमरी ॥
(हृदयेष्टस्य/हृदय-स्थितस्य दीयतां तनूभवन्तीं न प्रेक्षध्वं (ययं) पितृष्वसः ।
हृदयेष्टो (? हृदयस्थितो) ऽस्माकं कुतो भणित्वा मोहं गता कुमारी ॥

—GS III. 98

- 340) *Muddhattanena vahuā.....* (p. 632)

मुद्धत्तणेण बहुआ, चित्ते (? णिते) वक्खारआहि सहि-सत्थे ।
अणुमग्ग-पअत्ता/-पअट्ठा पिअअमेण हसिऊण पडिरुद्धा ॥
(मुग्धत्वेन वधूः गच्छति रतिगृहात् सखी-सार्थे ।
अनुमार्ग-प्रवृत्ता प्रियतमेन हसित्वा प्रतिरुद्धा ॥)

- 341) *Amlokadharmatamaṇaggi.....* (p. 632)

अंतोकेढंत/-मअणग्गि-ताविअं वहइ कणअ-कंतिल्लं ।
उप्पिणिअं लाअण्णस्स रसं घणथणहरं बाला ॥
(अन्तः क्वथन्मदनग्नि-तापितं वहति कनक-कान्ति-युक्तम् ।
बहिर्निर्गतं लावण्यस्य रसं घनस्तनभरं बाला ॥)

This *gāthā* is included in the *Lāvṇya-vajjā* Section of the *Vajjālagga* (Add. 318* 3)
There the second half reads differently :

बालाए लावण्यं उप्पिणियं थणभर-मिसेण ॥
(बालाया लावण्यं बहिर्निर्गतं स्तन-भर-मिश्रेण ॥)

- 342) *Khinnassoraipau thavei (?).....* (p. 633)

खिण्णस्स उरे पइणो ठवेइ गिम्हावरण्ह-रमिअस्स ।
ओत्तलं गलंतउण्णं ण्हाण-सुअंधं चिहुर-भारं ॥
(खिन्नस्योरसि पत्युः स्थापयति ग्रीष्मापराह्णरमितस्य ।
आर्द्रं गलत्कुसुमं स्नान-सुगन्धि चिकुर-भारम् ॥)

—GS III. 99

This *gāthā* with some variants, is cited in *SK* (V. v. 379, p. 684) with the introductory remark :

वयःकोशलाभ्यां संपूर्णां प्रगल्भा यथा—

- 343) *Suhaucchiāi suhao.....* (p. 633)

सुह-ठच्छिआइ सुहओ/हलिओ, मुह-पंकअ-सुरभि-पवण-णिव्वविअं ।
तह पिअइ वअल(? बहल-)/पअइ-कडुअं पि ओसहं जह ण णिट्ठाइ ॥
(सुख-पृच्छिकायाः सुभगः/हालिको मुख-पङ्कज-सुरभि-पवन-निर्वापितम् ।
तथा पिबति बहल-/प्रकृति-कटुकमप्यौषधं यथा न नितिष्ठति ॥)

—GS IV. 17

- 344) *Coriaraasatthāluni (?)....* (p. 633)

चोरिअ-रअ-सद्धालुणि, मा पुत्ति वभमसु अंधआरम्मि ।
अहिअअरं लक्खिज्जसि, तमणिवहे दीवअसिह व्व ॥
(चौर्य-रत-श्रद्धाशीले मा पुत्रि भ्रमान्धकारे ।
अधिकतरं लक्ष्यसे तमो-निवहे दीपकशिखेव ॥)

—Cf. GS V. 15

- 345) *Suhāa tuha viraha-huavaha.....* (p. 633)

सुहअ तुह विरह-हुअवह-पलित्त-हिअओत्थ-दूसह-सिहाए ।
धूमैति तीएँ पुरओ सुह-परिमल-कट्टिआ भसला ॥
(सुभग तव विरह-हुतवह-प्रदीप्त-हृदयोत्थ-दुःसह-शिखायाः ।
धूमायन्ते तस्याः पुरतो मुख-परिमल-कृष्ठा भ्रमराः ॥)

- 346) *Ekkaccia rūa-guṇaṃ.....* (p. 633)

एक्कं च्चिअ रूअ-गुणं, गामणि-धूआ समुव्वहइ ।
अणिमिस-णअणो सअलो जीए देवीकओ गामो ॥
(एकमेव रूप-गुणं ग्रामणी-दुहिता समुद्रहति ।
अनिमिष-नयनः सकलो यथा देवीकृतो ग्रामः ॥)

—GS VI. 92

347) *Piadaṃsaṃparahasukhitta*.....

(p. 633)

पिअ-दंसण-रहसुक्खित्त/णिअदइअ दंसणुक्खित्त पहिअ अण्णेण वच्चसु पहेण ।
गहवइ-धूआ दुल्लघ-वाउरा इह हअग्गामे ॥
(प्रिय-दर्शन-रहसोत्क्षिप्त/निज-दयिता-दर्शनोत्क्षिप्त पथिकान्येन व्रज पथा ।
गृहपति-दुहिता दुर्लङ्घ्यवागुरेह हतग्रामे ॥)

This *gāthā* is cited earlier on p. 247. There it opens with the accepted reading 'piadaia'...etc, vide S. No. (51) *supra*.

348) *Tuḥa daṃsaṃsaṃjanio*.....

(p. 633)

तुह दंसणसंजणिओ, वहुएँ लज्जालुआएँ अणुराओ ।
दुग्गह-मणोरहो विअ, हिअअ च्चिअ जाइ परिणामं ॥
(तव दर्शन-संजनितो वध्वा लज्जालोः अनुरागः ।
दुर्गत-मनोरथ इव हृदय एव याति परिणामम् ॥)

—Cf. GS VII. 10

349) *Vaṇṇeupalaṃtāsisa* (?).....

(p. 634)

वअणे(वअणे)अ चलंत-सीस-सुण्णावहाण-हुंकारं ।
सहि देंती णीसासंतरेसु कीस मह(? म्ह)दूसेसि ॥
(वचने(वचने)च चलच्छीर्ष-शून्यावधानहुंकारम् ।
सखि ददती निःश्वासान्तरेषु किमिति/कस्माद् अस्मान् दुनोषि ॥)

—GS IV. 56

350) *Navavarakaragahiakarāe*.....

(p. 634)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

351) *Kaṃto majjha samāsaṇṇa* (?).....

(p. 634)

कत्तो मज्झ समासण-दड्ढ-वार-ट्टिआए सहि जीअं ।
गेहंगण-पाणद्धीए तम्मि वि मणे अइक्कंते ॥
(कुतो मम समासन्न-दग्ध-द्वार-स्थितायाः सखि जीवितम् ।
गेहाङ्गणरथ्यया तस्मिन्नपि मन्ये ऽ तिक्रान्ते ॥)

- 352) *Maanagginovva dhumaṁ*..... (p. 634)

मअणगिणो व्व धूमं, मोहणपिच्छं व लोअदिट्ठीए ।
जोव्वण-धअं व मुद्धे, वहसि सुअंघं चिहुर-भारं ॥
(मदनाग्नेरिव धूमं मोहन-पिच्छमिव लोकदृष्टेः ।
यौवन-ध्वजमिव मुग्धे वहसि सुगन्धि चिकुर-भारम् ॥)

—Cf. GS VI. 72

- 353) *Sahi sāhasu tena samaṁ*..... (p. 634)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 591. Vide S. No. (221) *supra*.

- 354) *Lajjā-visaṁthulāe*..... (p. 634)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 355) *Dūlihai asoyaṁ dhareī (?)*..... (p. 634)

दुलह-असोजं धरेइ, बहुआएँ वण्णिअं/बहूएँ ओणामिअं दिअरो ।
उणामिअ-मांसल-बाहुमूल-णिव्वणण-सअण्हो ॥
(दुर्लभाशोकं धारयति बध्वा वर्णितम्/बध्वा अवनामितं देवरः ।
उन्नामित-मांसल-बाहुमूल-निर्वर्णन-सतृणः ॥)

- 356) *Ettāhe cia moham*..... (p. 634)

एत्ताहे चिअ (? एत्ताहि चिअ) मोहं, जणेइ बालत्तणे वि दीसंती/वट्टंती ।
गामणि-धूआ विसलआ, वड्डंती काहिइ अणत्थं ॥
(इदानीमेव मोहं जनयति बालत्वे ऽपि दृश्यमाना/वर्तमाना ।
ग्रामणी-दुहिता विषलता वर्धमाना करिष्यत्यनर्थम् ॥)

Note : The earlier part of the second half of this *gāthā* is metrically defective. If we read 'suā' for 'dhūā' the defect is overcome.

—Cf. GS V. 10

- 357) *Niddāvasamaaṇummīla*..... (p. 634)

णिद्दा-वस-मअणुम्मिल्ल-तारआवंग-घोलिरे णअणे ।
गिम्हावरण्ह-सुत्तुट्ठिआएँ दिअरो तुहं णिअइ ॥
(निद्रावश-मदनोन्मील-तारकापाङ्ग-घूर्णनशीले नयने ।
ग्रीष्मापराहण-सुप्तोत्थिताया देवरस्तव पश्यति ॥)

- 358) *Bahuvallahavaddhamti* (?)..... (p. 634)

बहु-वल्लह-वद्धन्तो, लभ्मि अंदोलमाणीं ओरमसु ।
परिवाडिपरिक्खण-वावडाओं कुप्पन्ति कुमरीओ ॥
(बहुवल्लभ-वर्धमाने लतायामान्दोलयमाने उपरम ।
परिपाटि-परीक्षण-व्यापृताः कुप्यन्ति कुमार्यः ॥)

- 359) *Nāsaṃ va sā kaole*..... (p. 635)

णासं व सा कबोले अज्ज वि तुह दंत-मंडलं बाला ।
उन्मिण्ण-पुलअ-वड्-वेढ-परिगअं रक्खइ वराई ॥
(न्यासमिव सा कपोलेऽद्यापि तव दन्त-मण्डलं बाला ।
उद्भिन्न-पुलक-वृत्ति-वेष्ट-परिगतं रक्षति वराकी ॥)

—GS I. 96

- 360) *Tihalaapahakuppigga* (?)..... (p. 635)

णवलअपहरुप्पित्थाएँ तं कअं किंपि सुहअ कुमरीए ।
जं अज्ज वि जुवइ-जणो घरे घरे सिक्खिउं महइ ॥
(नवलता-प्रहार-व्रस्तया तत् कृतं किमपि सुभग कुमार्या ।
यदद्यापि युवति-जनो गृहे गृहे शिक्षितुं काङ्क्षते ॥)

— Cf. GS (W) 862

This *gāthā* is cited further on (p. 1192) to illustrate 'Navalatikā'. It is cited also in SK (V. v. 175, p. 623) with the introductory remark 'cakitaṃ striyā yathā'. SK reads 'navalai pahāratuṭṭhāi'

- 361) *Raechāpainaṇaṇṇuppalā* (?)..... (p. 635)

ररुछा-पइण्णअणुप्पला तुमं सा पडिच्छए एतं ।
दार-णिहिएहि बालअ मंगल-कलसेहिं व थणेहिं ॥
(रस्था-प्रकीर्ण-नयनोत्पला त्वां सा प्रतीक्षते आयन्तम् ।
द्वार-निहिताभ्यां बालक मङ्गलकलशभ्यामिव स्तनाभ्याम् ॥)

—GS II. 40

- 362) *Kaṃtuggaṭṭhaṇṇukkhitteṇa* (?)..... (p. 635)

कं तुंग-थणुबिक्खत्तेण पुत्ति दारट्ठिआ पुलोएसि ।
उण्णामिअ-कलस-णिवेसिअघकमलेण व मुहेण ॥
(कं तुङ्गस्तनोत्क्षिप्तेन पुत्रि द्वार-स्थिता प्रलोकयसि ।
उन्नामित-कलश-निवेशितार्घकमलेनेव मुखेन ॥)

—GS III. 56

- 363) *Gammihii tassa pāsāṃ* (?)..... (p. 635)

गम्मिहिसि तस्स पासं, मा तुरसु सुअणु वड्ढेउ मिअंको ।
 दुद्धे दुद्धं विव चंदिमाएँ को पेच्छइ मुहं ते ॥
 (गमिष्यसि तस्य पार्श्वं मा त्वरस्य सुतनो वर्धतां मृगाङ्गः ।
 दुग्धे दुग्धमिव चन्द्रिकायां कः प्रेक्षते मुखं ते ॥)

—Cf. GS VII. 7

GS reads 1) ' *suṃdari mā turā* (*Sk sundari mā tvarasva* ') and 2) ' *Caṃdiāi* . '

- 364) *Paḍivakkha-māntu-pumje*..... (p. 635)

पडिवक्ख-मण्णु-पुंजे लावण्णउडे अणंग-गअ-कुंभे ।
 पुरिस-सअ-हिअअ-धरिए कीस थणंती यणे वहसि ॥
 (प्रतिपक्ष-मन्यु-पुञ्जौ लावण्यकुटावनङ्ग-गज-कुम्भौ ।
 पुरुष-शत-हृदय-धृतौ किमिति स्तनन्ती स्तनौ वहसि ॥)

—GS III. 60

- 365) *Aṇḍoāi bhoiadhua* (?)..... (p. 635)

अंदो(ल)आइँ भोइअ-धूआ-जहण-अपवाण-पीठाइ ।
 वज्जन्ति धर-परीहड-पंग(णभा)एसु तरुणोहि ॥
 (आन्दोलानि ग्रामणी-दुहितृ-जघन-प्रमाण-पीठानि ।
 बध्यन्ते गृहपद्वाङ्गाग-प्राङ्ग(ण-भा)गेषु तरुणैः ॥)

- 366) *Samdaṭṭhāhara jūlaṃ*..... (p. 635)

संदट्ठाहर-जुअलं कंपिअ-कओलअ-लक्खिअं सहइ ।
 लडह-वहुआएँ हसिअं पुणो वि विअरे रइ-मणम्मि ॥
 (संदष्टाधर-युगलं कम्पित-कपोल-लक्षितं राजते ।
 सुन्दर-बध्वा हसितं पुनरपि देवरे रति-मनसि ॥)

- 367) *Puttaggivaūlamanō* (?)..... (p. 635)

पुण्णगि-वाउल-मणो तह(हु)हअ-कुमारि तुए कओ गामो ।
 जह जाओ वाउलओ परीहरिअ-अण्ण-वावारो ॥
 (पुण्याग्नि-व्याकुलमनास्तथा(खलु)हत-कुमारि त्वया कृतो ग्रामः ।
 यथा जातो व्याकुलः परिहृतान्य-व्यापारः ॥)

- 368) *Naanabhamitaraghoṭa* (?)..... (p. 636)

णअणभंतर-घोलंत-बाहभर-मंथराएँ दिट्ठीए ।
पुणरुत्त-पेच्छिरीए बालअ किं जं ण भणिओ सि ॥
(नयनाभ्यन्तर-घूर्णमान-बाष्पभर-मन्थरया दृष्ट्या ।
पुनरुत्त-प्रेक्षणशीलया बालक किं यन्न भणितो ऽ सि ॥)

—GS IV. 71

- 369) *Samuhapasāriavāhe*..... (p. 636)

समुह-पसारिअ-बाहे, तुमम्मि चित्ताणिए कुमारीए ।
मुक्को अंदोलअ-बीडआहि(?) अंदोलण-पीठिआओँ)अप्पा मुहच्चेअ ॥
(सम्मुख-प्रसारित-बाहे त्वयि चित्तानीते कुमार्या ।
मुक्त आन्दोलनपीठिकादात्मा मुधैव ॥)

- 370) *Cheāimuddhadiava* (?)..... (p. 636)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 371) *Eeṇa ccia piṣaṇi*..... (p. 636)

एएण चिअ पिअ-सहि पज्जत्तं किं ण माणुसे लोए ।
जं तस्स कए एसा किस त्ति सव्वो जणो भणइ ॥
(एतेनैव प्रियसखि पर्याप्तं किं न मानुषे लोके ।
यत्तस्य कृते एषा कृशेति सर्वो जनो भणति ॥)

- 372) *Saccam jāṇai daṭṭhum*..... (p. 636)

सच्चं जाणइ दट्ठुं सरिसम्मि जणम्मि जुज्जए राओ ।
मरउ, ण तुमं भणिस्सं, मरणं पि सलाहणिज्जं से ॥
(सत्यं जानाति द्रष्टुं सदृशे जने युज्यते रागः ।
स्त्रियतां, न त्वां भणिष्यामि मरणपि श्लाघनीयं तस्याः ॥)

—GS I. 12

- 373) *Putṭamteṇa vi hiaṇa* (?)..... (p. 636)

फुट्ठेण वि हिअएण मामि कह¹ णिब्बरिज्जए तम्मि ।
आदंसे पडिबिबं व जम्मि दुक्खं ण संकमइ ॥
(स्फुटतापि हृदयेन सखे कथं कथ्यते तस्मिन् ।
आदर्शं प्रतिबिम्बमिव यस्मिन् दुःखं न संक्रामति ॥)

—GS III. 4

The *Śr. Pra.* reads 1 *suhaa* (Sk : *subhaga*) 2 *nivvuijje* (Sk : *ñibrūyate* ?) 3 *addāe* (Sk : *ādarśe*).

- 374) *Cakkammium sasalilam hasium* (?)..... (p. 636)

चंकमिउं च सलीलं, हसिउं च सविभ्रमं हअ-कुमारो ।
वंकं च पुलोएउं, अविहा (रे/भो) केण सिक्खविआ ॥
(चङ्क्रमितुं च सलीलं हसितुं च सविभ्रमं हत-कुमारो ।
वक्कं च प्रलोकयितुमविहा (रे/भो) केन शिक्षिता ॥)

- 375) *Diarassa asutthamanassa* (?)..... (p. 636)

विअरस्स असुद्धमणस्स कुलवहू णिअअ-कुडु-लिहिआइं ।
विअहं कहेइ रामाणुलगसोमिति-चरिआइं ॥
(देवरस्याशुद्धमनसः कुलवधूनिजक-कुडय-लिखितानि ।
दिवसं कथयति रामानुलग्नसौमित्रिचरितानि ॥)

—GS I. 35

- 376) *Aucchiāsi komui*..... (p. 636)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 377) *Pāṭhei devaro kula*..... (p. 636)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 378) *Ñisesapasuttajānammi*..... (p. 636)

णीसेस-पसुत्त-जणम्मि अद्धरत्ते वहिब्भ (? अद्धरत्ते व गिम्ह-) -मज्झण्हे ।
अहिसारेसि सउण्णं, कुमारि कं गामतरुणाण ॥
(निःशेष-प्रसुप्त-जने ऽ धरात्रे इव ग्रीष्म-मध्याह्ने ।
अभिसारयसे सपुण्यं कुमारि कं ग्राम-तरुणानाम् ॥)

The first half of this *gāthā* almost agrees with the first half of the *gāthā* occurring on (p. 1183).

- 379) *Hñāṇahaliddibharianm*..... (p. 637)

ण्हाणहलिद्दामरिअंतराई जालाई जालवलअस्स ।
सोहंति किंलिचिअ-कंटएण कं काहिसि कअत्थं ॥
(स्नान-हरिद्रा-भूतान्तराणि जालानि जालवलयस्य ।
शोधयन्ती क्षुद्रकण्टकेन कं करिष्यसि कृतार्थम् ॥)

—GS I. 80

380) *Jaṁ Jaṁ so ṇijjhāai.....*

(p. 637)

जं जं सो णिज्झाअइ अंगोआसं महं अणिमिसच्छो ।
 पच्छाएमि अ तं तं इच्छामि अ तेण दीसंतं ॥
 (यं यं स निर्ध्यायित्यङ्गावकाशं ममानिमिषाक्षः ।
 प्रच्छादयामि च तं तमिच्छामि च तेन दृश्यमानम् ॥)

—GS I. 73

381) *Māmi hīaṁ va piāṁ (?).....*

(p. 637)

मामि हिअं व पीअं तेण जुआणेण मज्जमाणाए ।
 ण्हाण-हलिद्दा-कडुअं अणुसोत्तजलं पिअंतेण ॥
 (सखि हृदयमिव पीतं तेन यूना मज्जन्त्याः ।
 स्नान-हरिद्रा-कटुकमनुस्त्रोतोजलं पिबता ॥)

—GS III. 46

382) *Taha suṇhāe puloio.....*

(p. 637)

तह सुण्हाएँ पुलोइओ, दरवलिआवंगतारअं पहिओ ।
 जह वारिओ वि घरसामिएण ओलिदए वासिओ ॥
 (तथा स्नुषया प्रलोकित ईषद्-वलितापाङ्गतारकं पथिकः ।
 यथा वारितो ऽपि गृहस्वामिना अलिन्दके उषितः ॥)

—GS III. 54

383) *Gajjamtāi suṇānto (?).....*

(p. 637)

गिज्जंताइ सुणंतो को मंगलगाइआण गेआइ ।
 जइ तस्स णामसरिसं वरस्स गोत्तं ण हु हुवंतं ॥
 (गीयमानानि अश्रोष्यत् को मङ्गल-गायिकानां गेयानि ।
 यदि तस्य नाम-सदृशं वरस्य गोत्रं न क्षल्वभविष्यत् ॥)

384) *Diddie janna ditṭho (?).....*

(p. 637)

दिट्ठीए(?) दिट्ठाएँ) जं ण दिट्ठो, आलविआए वि जं ण आलत्तो ।
 उवआरो जं ण कओ, तं चिअ कलिअं छइल्लेहिं ॥
 (दृष्टया यन्न दृष्ट आलपितया यन्नालापितः ।
 उपचारो यन्न कृतस्तदेव कलितं छेकैः (= विदग्धैः) ॥)

—GS (W) 720

This *gāthā* is cited in *SK* (III. v. 129, p. 373) to illustrate ‘ *Apihitam* ’ (a variety of *Mīṭa alamkāra*).

- 385) *Ghecchalaano visūraha.....* (p. 637)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 386) *Phalahivāua punṇāha (?).....* (p. 637)

फलही-वाडअ-पुण्णाह-मंगलं लंगले कुणतीए ।
वहुआएँ (? असईएँ) मणोरह-गभिणीएँ हत्था थरहरंति ॥
(कार्पासी-वाटक-पुण्याह-मङ्गलं लाङ्गले कुर्वत्याः ।
वध्वाः (? असत्या) मनोरथ-गभिण्या हस्तौ थरथराधेते ॥)

—GS II. 65

- 387) *Sā aṇṇavaravivāhe.....* (p. 637)

सा अण्ण-वर-विवाहे साहारिज्जइ सहीहि णिउणाहि ।
चंडाल-हत्थगअसउणि व्व जोए णिरासंधा ॥
(सा अन्यवरविवाहे संधार्यते सखीभिनिपुणाभिः ।
चाण्डाल-हस्तगत-शकुनिरिव जीविते निराशंसा ॥)

This *gāthā* deserves comparison with GS (W) No. 810

सा तुह विरहे णिक्किव संधारिज्जइ सहीहि णिउणाहि ।
चंडाल-हत्थगअ-सउणि व्व जोए णिरालंबा ॥
(सा तव विरहे निष्कृप संधार्यते सखीभिनिपुणाभिः ।
चाण्डाल-हस्तगत-शकुनिकेव जीविते निरालम्बा ॥)

- 388) *Ajja mae gaṇṭavvaṇṇe.....* (p. 637)

अज्ज मए गंतव्वं घणंधआरे वि तस्स सुहअस्स ।
बाला/अज्जा णिमीलिअच्छी पअ-परिवाडि घरे कुणइ ॥
(अद्य मया गन्तव्यं घनान्धकारे ऽपि तस्य सुभगस्य ।
बाला/आर्या निमीलिताक्षी पदपरिपाटीं गृहे करोति ॥)

—GS III. 49

- 389) *Māresi kaṇṇa muddhe.....* (p. 638)

मारसि कं ण मुद्धे, इमिणा रत्तंत-तिक्खविसमेण ।
भुलआचाव-विणिग्गअ-तिक्खअरद्धच्छि-भल्लेण ॥
(मारयसि कं न मुग्धे अनेन रक्तान्त-तीक्ष्ण-विषमेण ।
भूलता-चाप-विनिर्गत-तीक्ष्णतरार्धाक्षि-भल्लेन ॥)

—Cf GS VI. 4

- 390) *Āassa kiṃ ṇu kāhhaṃ (?).....* (p. 638)

आअस्स किं णु काहं, किं वोच्छं कह णु होहिइ इमंति ।
 पढमुगअ-साहस-आरिआएँ हिअअं थरहरेइ ॥
 (आगतस्य किं नु करिष्यामि किं वक्ष्यामि कथं नु भविष्यति इदमिति ।
 प्रथमोद्गतसाहसकारिकाया हृदयं थरथरायते (= कम्पते) ॥)

—Cf. GS II. 87

- 391) *Gahṇamīṇe ṇavalaam (?).....* (p. 638)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 392) *Odudhagaṇḍhamuhie.....* (p. 638)

ओ दुद्ध-गंध-मुहिए, कुमारि देवि व्व वंदणिज्जासि ।
 अण्णोण्ण-गहिअ-विसमो, (भो) गामो च्चिअ कुओ एवं ॥
 (हे दुग्ध-गन्ध-मुखि कुमारि देवीव वन्दनीयासि ।
 अन्योन्य-गृहीत-विषमो (भो) ग्राम एव कृत एवम् ॥)

- 393) *Putti bhuvanṅgi vva vimukka.....* (p. 638)

पुत्ति भुअंगि व्व विमुक्क-कञ्चुआ सिसिर-पवण-मल्लिण-सिरी ।
 भूमिहरुगअ-वअणा पुलइज्जसि इह भुअंगोहि ॥
 (पुत्रि भुजङ्गीव विमुक्त-कञ्चुका शिशिर-पवन-मल्लिन-श्रीः ।
 भूमिगृहोद्गतवदना प्रलोकयसे इह भुजङ्गैः ॥)

- 394) *Tēṇa ira ṇavalaāe.....* (p. 638)

तेण इर णवलआए दिण्णो पहरो इमीए थणवट्ठे ।
 गामतरुणीहि अज्ज वि दिअहं परिवालि (? रि) आ भमइ ॥
 (तेन किल नवलतथा दत्तः प्रहारो ऽ स्याः स्तनपृष्ठे ।
 ग्रामतरुणीभिरद्यापि दिवसं प्रतिपालिता (? वेष्टिता) भ्रमति ॥)

This *gāthā* is cited in SK (V. v. 228, p. 636) to illustrate “ *Bhahumānena (Prema-parīkṣā)*”. Hemacandra’s explanation of ‘ *navalayā* ’ is as follows :

जत्थ पलासलयाए जणेहि पइणाम पुच्छिया जुवई ।
अकहंती णिहणिज्जिइ णियम-विसेसो णवलया सा ॥

यदाह— “ नियमविशेषश्च णवलया ज्ञेया ।
आदाय पलाशलतां भ्राम्यति लोको ऽ खिलो यस्याम् ।
पृष्टा पतिनाम स्त्री निहन्यते चाप्यकथयन्ती ॥ ”

यथा— दोला-विलास-समए पुच्छंतीहि सहीहि पइणामं ।
लट्ठीहि णिज्जंती बहुया णवल्यवयं भरइ ॥

—*Desisaddasamgaha* IV. (p. 141)

395) *Mū muariparihāsa* (?)..... (p. 638)

मा मा मुअ परिहासं देअर अणहोरणा वराई सा ।
सीअम्मि वि पासिज्जइ पुणो वि तीसे कुणसु छाहि ॥
(मा मा, मुञ्च परिहासं देवर, अप्रावरणा वराकी सा ।
शीतेऽपि प्रस्विद्यति पुनरपि तस्याः कुचं च्छायाम् ॥)

—*Cf. GS (W) 771*

396) *Tuḥa ṇaḥalaapaharapaḍiccha* (?)..... (p. 638)

तुह णवलअपहर-पडिच्छणत्थ-सच्चविअ-समुह-सिण्ण-करं ।
अज्ज वि रे किं पुच्छसि कुमारिअं को तुह पिओ ति ॥
(तव नवलता-प्रहार-प्रत्येषणार्थ-वशित-संमुख-स्वप्न-कराम् ॥
अद्यापि रे किं पृच्छसि कुमारिकां कस्तव प्रिय इति ॥)

397) *Sahilukkaviasarīraṇ* (?)..... (p. 638)

This *gāthā* is cited again on p. 817— At both the places the text is corrupt. *Tentatively*, the *gāthā* may be reconstructed as follows :

सहि-लुक्कविअ-सरीरं णिरंणि-पेरंत-पेसिअच्छिजुअं ।
अद्धिआए उण पेच्छिरोएँ दीसंत धण्णो सि ॥
(सख्याच्छादित-शरीरं शिरो ऽ वगुण्ठन-पर्यन्त-प्रेषिताक्षि-युगम् ।
अदृष्टया पुनः प्रेक्षणशीलया दृश्यमान धन्यो ऽ सि ॥)

- 398) *Kim na bhaṇo si.....* (p. 638)

किं ण भणिओ सि बालअ, गामणि-धूआएँ गुरुअण-समखं ।
अणिमिस[मिसि]वंक-वलंत-वअण-णअणद्ध-दिट्ठेहि ॥
(किं न भणितोऽसि बालक, ग्रामणी-दुहित्रा गुरुजनसमक्षम् ।
अनिमिषमीषद्-वक्त्र-वलद्-वदन-नयनार्ध-दृष्टैः ॥)

—Cf. GS IV. 70

- 399) *Phaṇḍucchaṇḍiddasāṁ (?).....* (p. 639)

फणुच्छण-णिद्धोसं, केण वि कइम-पसाहणं दिण्णं ।
थण-अलस-मुह-पलोदंत-सेअ-धोअं किणो धुअसि ॥
(फलमूत्रसव (= वसन्तोत्सव-) निर्दोषं केनापि कइम-प्रसाधनं दत्तम् ।
स्तन-कलश-मुख-प्रलुठत्-स्वेद-धौतं किमिति धावयसि ॥)

—GS IV. 69

- 400) *Doṃṅulaakavāḍa.....* (p. 639)

दोअं गुलअ-कवाड-/कवाल-अपिणद्ध-सविसेस-णील-कंचुलिआ/कंचुइआ ।
दावेइ थणत्थल-वणिअं व सोण्हा/तरुणी जुअ-जगणं ॥
(द्वचङ्गुलक-कपाटापिनद्ध-सविशेष-नील-कञ्चुलिका/कञ्चुकिका ।
दर्शयति स्तन-स्थल-वर्णिकामिव स्नुषा/तरुणी युवजनेभ्यः ॥)

—GS VII. 20

- 401) *Chañapiṭṭadhūsarathañi.....* (p. 639)

This *gāthā* is twice cited above at p. 391 and p. 486. Vide S. No. (123) *supra*.

- 402) *Āaṁ vacchivivaalāṁ (?).....* (p. 639)

आअंबच्छं विविअलंत (? पअलंत-) वाहमाबद्ध-थणह्रस्वकंपं ।
असमत्तं चिअ अच्छड/चिट्ठड सिहिणो अब्भुत्तणमिणं ते ॥
(आताम्राक्षं प्रगलद्-बाष्पम् आबद्धस्तनभरोत्कम्पम् ।
असमाप्तमेव आस्तां/तिष्ठतु शिखिनोऽभ्युत्तेजनमिदं ते ॥)

—GS (W) 735

403) *Ua māmāsagosagga.....*

(p. 639)

उअ माह-मास-गोसग-मज्जिरी जइ वि (थर)थरइ सीएण ।
 अज्झा तह वि ण इच्छइ पामर-पज्जालिअं अरिग ॥
 (पश्य माघ-मास-गोसगं (= प्रभात-) -मज्जनशीला यद्यपि कम्पते शीतेन ।
 आर्या तथापि नेच्छति पामर-प्रज्वालितमग्निम् ॥)

404) *Ekakkama vaiveḍḍha.....*

(p. 639)

एक्केकम-वइ-वेढण-विवरंतर-दिण-तरल-णअणाए ।
 तइ बोलंते बालअ पंजरसउणाइअं तीए ॥
 (एकैक-वृत्ति-वेष्टन-विवरान्तर-दत्त-तरल-नयनया ।
 त्वयि गच्छति बालक पञ्जर-शकुनायितं तथा ॥)

—GS III. 20

405) *Jamaintarevicalaṇe.....*

(p. 639)

जम्मंतरे वि चलणे जीएण खु मअण तुज्ज अच्चिस्सं ।
 जइ तं पि तेण बाणेण विज्जसे जेण हं विद्धा ॥
 (जन्मान्तरेऽपि चरणौ जीवेन खलु मदन तवार्चयिष्यामि ।
 यदि तमपि तेन बाणेन विध्यसि येनाहं विद्धा ॥)

—GS V. 41

406) *Je samuhāgaavolaṃta.....*

(p. 639)

जे सँमुहागअ-बोलंत-वलिअ-पिअ-पेसिअच्छि-विच्छोहा ।
 अम्हं ते मअण-सरा जणस्स जे होंति ते होंतु ॥
 (ये संमुखागत-गच्छद्-वलित-प्रिय-प्रेषिताक्षि-विक्षोभाः ।
 अस्माकं ते मदनशरा जनस्य ये भवन्ति ते भवन्तु ॥)

—GS III. 10

407) *Bahusovikahljjantam.....*

(p. 639)

बहुसो वि कहिज्जंतं तुह वअणं मज्झ हत्थ-संदिट्ठं ।
 ण सुअं ति जंपमाणा पुणरुत्तसअं कुणइ अज्झा ॥
 (बहुशोऽपि कथ्यमानं तव वचनं मम हस्त-संदिष्टम् ।
 न श्रुतमिति जल्पन्ती पुनरुक्त-शतं करोत्यार्या ॥)

—GS II. 98

- 408) *Pāḍiāṇhasabbhāva*..... (p. 640)

This *gāthā* has been twice cited above at p. 401 and p. 577. Vide S. No. (144) *supra*.

- 409) *Kaīṃ suaṇu sūraṇamaṇa*..... (p. 640)

कं सुअणु सूर-गमण-च्छलेण कुलअं (? कुविअं) जणं पसाएसि ।
हास-कडक्खुम्मीसा ण होंति देवाण जोवकारा ॥
(कं सुतनो सूर्यनमनच्छलेन कुलजं (कुपितं) जनं प्रसादयसि ।
हास-कटाक्षोन्मिश्ना न भवन्ति देवानां जयकारा : ॥)

Note : The second half of this *gāthā* agrees with *GS* IV. 32 ed.

- 410) *Kaiā jāā kaiā ṇu sikkhiā*..... (p. 640)

कइआ जाआ कइआ णु सिक्खिआ माउआ हअकुमारी ।
तं तं जाणइ सच्चं, जं जं महिलाओ जाणंति ॥
(कदा जाता कदा नु शिक्षिता मातः (? सखि) हतकुमारी ।
तत् तद् जानाति सर्वं यद् यद् महिला जानन्ति ॥)

—Cf. *GS* (W) 825

- 411) *Kahaedhūmañ dhāre* (?)..... (p. 640)

This *gāthā* has been cited earlier on p. 96. Vide S. No. (2) *supra*.

- 412) *Maṇṇe āṇṇamita*..... (p. 640)

मण्णे आअण्णंता, आसण्ण-विवाह-संगलुग्गीअं ।
तेण जुआणेण समं, हसंति मं वेअस-कुडुंगा ॥
(मन्य आकर्णयन्त आसन्नविवाहमङ्गलोद्गीतम् ।
तेन यूना समं हसन्ति मां वेतस-निकुञ्जः ॥)

—Cf. *GS* VII. 43

- 413) *Aviaṇṇavecchaṇijje* (?)..... (p. 640)

अविअण्ह-वेच्छणिज्जेण तवखणं मामि तेण दिट्ठेण ।
सिविणअ-पीएण व पाणिएण तण्ह चिवअ ण फिट्ठा ॥
(अवितृष्ण-प्रेक्षणीयेन तत्क्षणं सखि तेन दृष्टेन ।
स्वप्न-पीतेनेव पानीयेन तृष्णैव न भ्रष्टा (? नापगता) ॥)

—Cf. *GS* I. 93

414) *Kim bhaṇaha māṃ sahio.....*

(p. 640)

किं भणह मं सहीओ मा मर, लक्खहिइ सो जिअंतीए ।
 कज्जालाओ एसो, सिणेह-मग्गो उण ण होइ ॥
 (किं भणथ मां सख्यो मा म्रियस्व लक्ष्म्यते स जीवन्त्या ।
 कार्यालाप एष स्नेहभार्गः पुनर्न भवति ॥)

—Cf. GS VII. 17

415) *Emea maṇḍapapūṇā.....*

(p. 640)

एमेअ मंदपुण्णा अप्पत्त-मणोरहा विवज्जिस्सं ।
 जणवाओ वि ण जाओ तेण समं हल्लिअ-उत्तेण ॥
 (एवमेव मन्दपुष्पाप्राप्त-मनोरथा विपत्स्ये ।
 जनवादो ऽपि न जातस्तेन समं हालिक-पुत्रेण ॥)

—Cf. GS (W) 865

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 141, p. 615) with the introductory remark :

“ *Anubhaāveṣu vāñchati yathā* ”—

416) *Tujjha ṇa sohaḡḡaḡuṇaṃ (?).....*

(p. 640)

तुज्ज अ सोहग्ग-गुणं अमहिल-सरिसं च साहसं मज्ज ।
 जाणइ गोलाऊरो वासारत्तद्धरत्तो अ ॥
 (तव च सौभाग्यगुणममहिला-सदृशं च साहसं मम ।
 जानाति गोदापूरो वर्षारत्रार्धरात्रश्च ॥)

—Cf. GS III. 31

417) *A gaṇḡāsasajuāṇa.....*

(p. 640)

अगणिअ-सेस-जुआणा बालअ बोलीण-लोअ-मज्जाआ ।
 अह सा भमइ दिसामुहपसारिअच्छी तुह कएण ॥
 (अगणित-शेष-युवजना बालक व्यतिक्रान्त-लोक-मर्यादा ।
 अथ सा भ्रमति दिशामुखप्रसारिताक्षी तव कृते ॥)

—GS I. 57

418) *Aṇu-sālahale (?).....*

(p. 641)

अणुसोअइ हल्लिअ-बहू रइ-किरणोलुगपंडुरच्छाअं ।
 रणुंदुरुदंतुबल्लुत्तविसमवल्लिअं तिलच्छेत्तं ॥
 (अनुशोचति हालिक-बधू रवि-किरणावरुण-पाण्डुर-च्छायम् ।
 अरण्योन्दुरु-दन्तोत्कृत्त-विषम-वलितं तिलक्षेत्रम् ॥)

—Cf. GS (W) 769

419) *Nīāiajjanikkiva.....*

(p. 641)

णीआई अज्ज णिक्किव, पिणद्ध-णवरंगआएँ वरईए ।
 घर-परिवाडीअ पहेणआई तुह दंसणासाए ॥
 (नीतान्यल निष्कूप पिनद्ध-नवरङ्गकया वराकया ।
 गृह-परिपाटया प्रहेणकानि तव दर्शनाशया ॥१॥)

—GS IV. 28

420) *Savvassammi vi bhaḍḍhe (?).....*

(p. 641)

सव्वस्सम्मि वि दड्ढे गह्वइधूआए णिव्वुइ च्चेअ ।
 जं तेण गामेडाहे हत्थाहत्थि कुडो गहिओ ॥
 (सर्वस्वे ऽ पि दग्धे गृहपतिदुहितुनिर्वृतिरेव ।
 यत्तेन ग्रामदाहे हस्ताहस्तिकया कुटो गृहीतः ॥)

—Cf. GS III. 29

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 150, p. 617) to illustrate 'Harṣa', one of the *Śaṃcāribhāvas*. *GS* and *SK* read :

सव्वस्सम्मि वि दड्ढे/दड्ढे तह वि हु हिअअस्स णिव्वुदि च्चेअ ।
 (सर्वस्वे ऽ पि दग्धे तथापि खलु हृदयस्य निर्वृतिरेव ।)

421) *Jaṇaṇi asaṃkamāṇī.....*

(p. 641)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

422) --- *Isuochiesu (?).....*

(p. 641)

The printed text is no doubt corrupt but it easily indicates its source :

गह्वइसुओच्चिएसु वि फलही-वेटेसु, उअह बहुआए ।
 मोहं भमइ पुलइओ सेअगलंतंगुली हत्थो ॥
 (गृहपतिसुतावचितेष्वपि कर्पास-वृक्षेषु पश्यत बध्वाः ।
 मोघं भ्रमति पुलकितो गलत्-स्वेदाङ्गुलिर्हस्तः ॥)

—GS IV. 59

- 423) *Dhāvai purao pāsesu....* (p. 641)

धावइ पुरओ पासेसु भमइ दिट्ठीपहम्मि संठाइ ।
 णवलइआहत्थअ हलिअउत्त दे हम्मउ कुमारी ॥
 (धावति पुरतः पाश्वयोर्भ्रमति दृष्टिपथे संतिष्ठते ।
 नवलता-हस्तक हालिकपुत्र प्रार्थये हन्यतां कुमारी ॥)

The GS reads the second half as follows :

णवलइकरस्स तुह हलिअउत्त दे पहरसु/पहणसु वराइ ॥
 (नवलतिका-करस्य तव हालिकपुत्र हे प्रहरस्व वराकोम् ॥)
 —Cf. GS V. 56

- 424) *Kani-gāme gahavainamdana (?).....* (p. 641)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 425) *Putṭhiṃ pusasu kisoadi (?).....* (p. 641)

पुट्ठि पुससु किसोअरि, पडोहरंकोल्ल-पत्त-चित्तलिअं ।
 छेआहि दिअर-जाआहि उज्जुए मा कलिज्जिहिसि ॥
 (पृष्ठं प्रोञ्छ कृशोदरि गृहपश्चिमाङ्गणाङ्गुोट-पत्र-चित्तितम् ।
 छेकाभिः/विदग्धाभिर्देवरजायाभिः ऋजुके मा ज्ञास्यसे ॥)
 —GS IV. 13

- 426) *Jo va ṇa pucchai tassa vi.....* (p. 641)

जो वि ण पुच्छइ तस्स वि, कहेइ भग्गाइं तेण वलआईं ।
 अइउज्जुआ वराई, अहव पिओ से हआसाए ॥
 (यो ऽपि न पृच्छति तस्यापि कथयति भग्नानि तेन वलयानि ।
 अतिऋजुका वराकी अथवा प्रियस्तस्या हताशायाः ॥)
 —Cf. GS V. 38

GS reads 'ānai (Sk *Jānāti* ') for 'Pucchai' and 'Se' (Sk '*tasyāh* ') for 'So.'

- 427) *Vevāhajana vahuāsa (?).....* (p. 641)

वेवाहिऊण वहुआ सासुरअं दोलिआए णिज्जंती ।
 रोअइ दिअरो तं संठवेइ वअणम्मि चुंबंतो ॥
 (विद्या ह्य वधूः श्वाशुरकं दोलिकया नीयमाना ।
 रोदिति देवरस्तां संस्थापयति वदने चुम्बन् ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (I. V. 56, p. 39) to illustrate 'Khinnam' one of the 'Vākyaārtha-doṣas'. *SK* reads 'Pāssena vaccanto' (Sk 'pārśvena vrajan'). 'Pāssena' is, of course, grammatically wrong.

428) *Ajja mae māucchā*.....

(p. 642)

अज्ज मए माउच्छा सोज्जअ-/सइज्ज-गेहे मणोरहभरिअं ।
गह्वइउत्त-कडिल्लं, दिट्ठं णिरुव-लावणिअं ॥
(अद्य मया मातृष्वसः (सखि) रजक-/प्रातिवेशिक-गृहे मनोरथ-भूतम् ।
गृहपति-पुत्र-कटीवस्त्रं दृष्टं निजरूप-लावणिकम् ॥)

This *gāthā* is again cited on p. 814 with the introductory remark :

"*Pracchannāmurāgaḥ kumārīviṣayo yathā*"—

429) *Āresamuhaṃ bhario* (?).. ...

(p. 642)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

430) *Jāvivikhuḍḍillindiliā* (?).....

(p. 642)

जइ वि खु/हु विल्लिलिआ तह वि खु/हु मा पुत्ति णग्गिआ भमसु ।
छेआ गामजुआणा/णअरजुआणा माअं धूआए लक्खंति ॥
(यद्यपि खलु बाला तथापि खलु मा पुत्रि नग्निका (= नग्ना) भ्रम ।
छेका/विदग्धा ग्राम-युवानो/नगरयुवानो मातरं दुहित्रा लक्षयन्ति ॥)
—GS (W) 741

431) *Diaro paṇiḥi phutṭaṃ* (?).....

(p. 642)

दिरओ परिणहइ फुडं, सुण्हा सुणिउं खु दुक्खिआ जाआ ।
सेसिअ-घर-वावारा, ओरुण्णमुही परिभमइ ॥
(देवरः परिणेष्यति स्फुटं स्नुषा श्रुत्वा खलु दुःखिता जाता ।
शेषित-गृह-व्यापारा अवरुदितमुखी परिभ्रमति ॥)

This *gāthā* is cited again on p. 810 with the introductory remark :

"(*Prakāśānurāgaḥ*) *sāmānyoḍhāviṣayo yathā*"—

432) *Bhajjanṃti jāi mauhāi* (?).....

(p. 642)

भज्जंति जाइ मउआइ संखिओ भरइ ताइ वलआइ ।
गह्वइधूआ-सिक्कार-कलरवाअण्णसइण्हो ॥
(भज्यन्ते यानि मृदुकानि शाङ्खिको भरति तानि वलयानि ।
गृहपति-दुहितृ-सौत्कार-कलरवाकर्णन-सतृष्णः ॥)

- 433) *Jan̄ asarāṇaṁ paṭh̄tho gāmo (?).....* (p. 642)

जं असरणो व्व डइढो गामो साहीण-बहु-जुआणो वि ।
 संभम-विसंठुलाणं, तं दुच्चरिअं तुह थणाणं ॥
 (यवशरण इव दग्धो ग्रामः स्वाधीन-बहुयुवो ऽपि ।
 संभ्रम-विसंस्थूलयोस्तद्वदुच्चरितं तव स्तनयोः ॥)

—GS (W) 714

- 434) *Thaṇakharāṇa-jovvaṇa (?).....* (p. 642)

थणभर-जोव्वण-उम्मइअगव्विरी भमइ तुज्ज रे जाआ ।
 तेण तुमं कामिज्जसि रोसेण ण सह अणुराअओ ॥
 (स्तनभर-यौवनोन्मत्तगर्भवती भ्रमति तव रे जाया ।
 तेन त्वं काम्यसे रोषेण न भमानुरागतः ॥)

- 435) *Ruḍḍhāṇīe (?).....* (p. 642)

भंडंतीएँ तणाई सोत्तुं दिण्णाई जाई पहिअस्स ।
 ताई ज्वेअ पहाए अज्जा आअइइइ रहंती ॥
 (भर्त्सयन्त्या तृणानि स्वप्नुं वृत्तानि यानि पथिकस्य ।
 तान्येव प्र भ्रात आर्याकर्षति रुदती ॥)

—GS IV. 79

- 436) *Vaiviraraṇiggaadalo.....* (p. 642)

वइ-विवर-णिगअ-दलो एरंडो साहइ व्व तरुणाणं ।
 एत्थ घरे हलिअवहू एइहमेत्तत्थणी वसइ ॥
 (वृत्ति-विवर-निर्गतदल एरण्डः कथयतीव तरुणानाम् (= तरुणैः) ।
 अत्र गृहे हालिकवधूरेतावन्मात्रस्तनी वसति ॥)

—GS III. 57

Note : This *gāthā* is cited in *SK* to illustrate a type of *nāyikā* called *Parakīyā* (vide p. 685 v. no. 383).

- 437) *Gāmakumarīvi hīar̄ṇ.....* (p. 642)

गामकुमारी वि हिअअं, हरई पेढालथणहराभोआ ।
 सा मे कुसुंभराइत्लकंचआहरणमेत्ता वि ॥
 (ग्रामकुमारी अपि हृदयं हरति विपुलस्तनभराभोगा ।
 सा मे कुसुम्भ-रागि-कञ्चुकाभरणमात्रा ऽपि ॥)

—Cf. GS VI. 45 .

438) *Podhasuṇao vianṇo (?).....*

(p. 643)

पोढ-/वोड-सुणओ विअण्णो, अत्ता मत्ता पहेणअ-सुराए ।
 फलिहं च मोडिअं महिसएण को साहउ तस्स/को तस्स साहेउ ॥
 (बृद्धशुनको विपन्नः इवधूर्मत्ता प्रहेणक- (= उत्सव)-सुरया ।
 कर्पासक्षेत्रं च मोदितं (= भग्नं) महिषकेण कः कथयतु तस्य/कस्तस्य कथयतु ॥)

—Cf. GS VI. 49

439) *Sāmāi sāmālie.....*

(p. 643)

सामाइ सामलीए, अढच्छि-पुलोइरीएँ मुहसोहा ।
 जंबू-दल-कअ-कर्णावअंस-भामिरे हलि (अ) उत्ते ॥
 (श्यामायते श्यामलाया अर्धाक्षिप्रलोकनशीलाया मुखशोभा ।
 जम्बूदलकृतकर्णावतंस-भ्रमणशीले हलिकपुत्रे ॥)

—Cf. GS II. 80

440) *Ua sambhamavikkhittam.....*

(p. 640)

उअ संभम-विबिखत्तं, रमिअच्चअ-लेह्लाएँ सुण्हाए ।
 णवरंअं कुडुंगे, दिणं घअं व अविणअस्स ॥
 (पश्य संभम-विक्षिप्तं रन्त्यक-लम्पटया स्नुषया ॥
 नवरङ्गकं कुञ्जे दत्तं ध्वजमिव अविनयस्य ॥)

—Cf. GS V. 61

441) *Ṇavaro varovipalibhāi (?).....*

(p. 643)

णवरं वरो वि पडिभाइ, पेढकुमरीएँ विअसिअ-विलासो ।
 गामजुआणो णइ-अड-कुडुंग-भमिरो भमंतीए ॥
 (केवलं/अनन्तरं वरो ऽपि प्रतिभाति प्रौढकुमार्या विकसित-विलासः ।
 ग्रामघुवा नदीतट-कुञ्ज-भ्रमणशीलो भ्रमन्त्याः ॥)

442) *Bahalatamā haārai.....*

(p. 643)

बहल-तमा हअ-राई अज्ज पउत्थो पई घरं सुण्णं ।
 तह भग्गेज्ज सअज्जिअ ण जहा अम्हे मुसिज्जामो ॥
 (बहलतमा हतरात्रिरद्य प्रोषितः पतिर्गृहं शून्यम् ।
 तथा जागृयात् प्रतिवेशिन्न यथा वयं मुष्यामहे ॥)

—GS IV. 35

- 443) *Mahuehi kim va bālaa.....* (p. 643)

महुएहि किं व बालअ, (जइ)हरसि णिअंसणं णिअंबाओ ।
साहेमि कस्स रण्णे, ग्रामो दूरे अहं एक्का ॥
(मधुकैः किंवा बालक यदि हरसि निवसनं नितम्बात् ।
कथयामि कस्यारण्ये ग्रामो दूरे ऽहमेकाकिनी ॥)

—GS (W) 877

—Cf. *Vajjālagga* (No. 491)

- 444) *Aṅgāṇaṁ taṇuāraa.....* (p. 643)

अंगाणं तणुआरअ सिक्खावअ दीह-रोविअब्बाणं ।
विणआइक्कमकारअ मा मा णं पम्हसिज्जासु ॥
(अङ्गानां तनुकारक शिक्षक दीर्घ-रोदितव्यानाम् ।
विनयातिक्रमकारक मा मैनां विस्मरेः ॥)

—GS IV, 48

- 445) *Golāu (? aḍa) ṭhṭhiam.....* (p. 643)

गोलाअड-ट्टिअं पेच्छऊण गहबइ-सुअं हलिअ-मुण्हा ।
आढत्ता उत्तरिउं, दुक्खुत्ताराए पअवीए ॥
(गोदा-तट-स्थितं प्रेक्ष्य गृहपति-सुतं हालिक-स्नुषा ।
आरब्धा उत्तरीतुं/उत्तर्तुं दुःखोत्तारया पदव्या ॥)

—GS II, 7

- 446) *Mammasuakaliājahaṇa (? ...)* (p. 643)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 447) *Avvi (? Avvo) mārijjāmo.....* (p. 644)

अव्वो मारिज्जामो इमिणा पावासुअस्स पुत्तेण ।
जं जं पेच्छइ पहिअं तं तं बप्पो त्ति बाहरइ ॥
(अहो मार्यामहे अनेन प्रवासिनः पुत्रेण ।
यं यं प्रेक्षते पथिकं तं तं पिता इति (पितरिति) व्याहरति ॥)

- 448) *Aisahikūllāvihāṇcha..... (?)* (p. 644)

अइ सहि वक्कुल्लाविरि छुहिहिसि गोत्तस्स मत्थए छारं ।
अच्चंत-दत्त-दिट्ठेण सामिबलिण हसिण ॥
(अयि सखि वक्त्रोल्लपनशीले क्षेप्यसि गोत्रस्य मस्तके क्षारम् ।
अत्यन्तदत्तदृष्टेन सामिबलितेन हसितेन ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (III. v. 155, p. 384) to illustrate the *alanikāra* called ' *anumāna* ' (*pūrvavat* variety).

449) *Karaseakaddhamāa* (?)..... (p. 644)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

450) *Navalaahatthogaminī* (?)..... (p. 644)

णवलअहत्थे गामणि-सुअम्मि कुमरीएँ गाम-रच्छासु ।
पुणरुत्तं भमिरीए च्चलुचुलाअंति अंगाइ ॥
(नवलताहस्ते ग्रामणी-सुते कुमार्या ग्रामरथ्यासु ।
पुनरुत्तं भ्रमणशीलायाः स्पन्दन्ते ऽ ज्ञानि ॥)

451) *So tuha keeṇa suindari*..... (p. 644)

सो तुह कएण सुंदरि तह क्षिणो (= क्षीणो) सुमहिलो हलिअ-उत्तो ।
जह से मच्छरिणीएँ वि दोच्चं जाआएँ पडिवण्णं ॥
(स तव कृते सुन्दरि तथा क्षीणः सुमहिलो हालिक-पुत्रः ।
यथा तस्य मत्सरिण्यापि दौत्यं जायया प्रतिपन्नम् ॥)

—Cf. *GS* I. 84

452) *Akaṇṇua tujjha kae*..... (p. 644)

अकअण्णुअ तुज्झ कए पाउस-राईसु जं मए खुण्णं ।
उप्पेक्खिमो अलज्जिर अज्ज वि तं गाम-च्चिक्खल्लं ॥
(अकृतज्ञ तव कृते प्रावृड्-रात्रिषु यो मया क्षुण्णः ।
उत्प्रेक्षामहे ऽ लज्जनशील, अद्यापि तं ग्राम-पङ्कम् ॥)

—*GS* V. 45

453) *Tatto ccia hoṃti kaḥā*..... (p. 644)

तत्तो च्चिअ होति कहा विअसंति तहिं तहिं समप्पंति ।
किं मणे माउच्छा, एक्कजुवाणो इमो गामो ॥
(तत एव भवन्ति कथा विकसन्ति तत्र तत्र समाप्यन्ते ।
किं मन्ये मातृष्वसः/सखि एकयुवको ऽ यं ग्रामः ॥)

—Cf. *GS* VII. 48

454) *Seulliasavvaṃgi.....*

(p. 644)

सेउल्लिअसव्वंगी गोत्तग्गहणेण तस्स सुहअस्स ।
 दूइं पट्ठाएत्ती तस्सेअ घरंगणं पत्ता ॥
 (स्वेदाद्रितसर्वाङ्गी गोत्रग्रहणेन तस्य सुमगस्य ।
 द्वितीं प्रस्थापयन्ती तस्यैव गृहाङ्गणं प्राप्ता ॥)

—GS V. 40

455) *Tui volānte bālaa.....*

(p. 644)

तुइ धोलंते बालअ वहूँ वलिआइ तह णु णअणाइ ।
 जह पट्टमज्झणिवडंत-बाह-धाराओ दीसंति ॥
 (त्वयि गच्छति बालक बध्वा बलिते तथा नु नयने ।
 यथा पृष्ठमध्य-निपतद्बाष्पधारा दृश्यन्ते ॥)

—Cf. GS III. 23

456) *Ehṇaṃ vārei jaṇo.....*

(p. 645)

एण्ह वारेइ जणो, तइआ मअल्लिओ कर्हिँपि गओ ।
 जाहे विसं व विसमं सव्वंगपहोलिरं पेम्मं ॥
 (इवान्ती वारयति जनस्तदा मृतः कुत्रापि गतः ।
 यदा विषमिष विषमं सर्वाङ्गप्रघूर्णशीलं प्रेम ॥)

—GS VII. 96

457) *Kārimamāṇamdaṇṇam.....*

(p. 645)

कारिममाणंदवडं, मामिज्जंतं वहूँ बंधूहि ।
 पेच्छइ कुमारिजारो हासुम्मिस्सेहि अच्छीहि ॥
 (कृत्रिममानन्दपटं आम्यमाणं बध्वा बन्धुभिः ।
 प्रेक्षते कुमारोजारो हासोन्मिश्राम्यमक्षिण्याम् ॥)

—Cf. GS V. 57

458) *Jaha khellasi pappullām.....*

(p. 645)

जह खेल्लसि उप्फुल्लं, अम्मो धोरेण (पत्तिअ) ससिमुहि ।
 धणं कं पि रमीहिसि दोलाअंतेण जहणेण ॥
 (यथा खेलसि उत्फुल्लिकाम् अहो धैर्येण (प्रतीहि) शशिसुखि ।
 धन्यं कमपि रमयिष्यसि दोलायमानेन जघनेन ॥)

459) *Āndolāṇalamaghīatathīāe*.....

(p. 645)

अंदोलण-लंघिअ-तट्टिआएँ बिट्ठे तुमम्मि मुद्धाए ।
 आसंघिज्जइ काउं कर-पेल्लण-णिच्चला दोला ॥
 (आन्दोलन-लङ्घित-वृत्तिकया दृष्टे त्वयि मुग्धया ।
 आशास्यते कर्तुं कर-पीडन-निश्चला दोला ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 301, p. 664) with the introductory remark :

“*Yatra striyo dolāmārohaṇti sāndolana-caturthī yathā*” —

It may be noted that *SK* reads *kkhaṇoṭṭhīāe*, (*Sk kṣaṇoṭthitāyā*) in place of '*amghīa-taṭṭhīāe*'.

460) *Paṭṭhiṃ pusasu kisoari*.....

(p. 645)

पुट्ठि पुससु किसोरि पडोहर-अंकोल्ल-पत्त-चित्तलिअं ।
 छेहाहि दिअर-जाआहि उज्जुए मा कलिज्जिहिसि ॥
 (पृष्ठं प्रोञ्छ कृशोदरि गृहपश्चिमाङ्गणाङ्गोष्ठ-पत्र-चित्रितम् ।
 छेकाभि (= विदग्धाभि) देवरजायाभिः ऋजुके मा ज्ञास्यसे ॥)

—GS IV. 13

461) *Tumihaggaraāsesena* (?).....

(p. 645)

तुज्जंगराअसेसेण सामली तह खरेण सोमाला ।
 सा इर गोलाऊले ण्हाआ जंबूकसाएण ॥
 (तवाङ्गरागशेषेण श्यामला तथा खरेण सुकुमारा ।
 सा किल गोदाकूले स्नाता जम्बू-कषायेण ॥)

—GS II. 89

462) *Suḥi āe hīaaguṇiāe*.....

(p. 645)

सुण्हाए(?) सुण्हा अ) हिअ-गुणिअं दासइ(?) दावइ) दिअरस्स छणपईखेण ।
 सज्जस-पअं पिअ-त्थण-णीसासंदोलिअ-सिहेण ॥
 (स्नुषा च हृदय-गुणितं दर्शयति देवरस्य क्षण-प्रदीपेन ।
 साध्वस-प्रकम्पित-स्तन-निःश्वासान्दोलित-शिखेन ॥)

This very *gāthā* is further on (p. 1195) cited to illustrate '*Dīpotsavo yakṣarātrih*'.

- 463) *Taiñ kañ pi kañ uggiṇa (?)*... (p. 645)

तं कं पि कअं उग्गिण-पहर-भअ-वेविरीए बहुआए ।
पडिआ वि जेण णाआ हत्थाहि लआण दिअरेण ॥
(तत् किमपि कृतमुद्गीर्ण-प्रहार-भय-वेपन-शीलया बध्वा ।
पतितापि येन ज्ञाता हस्ताल्लता न देवरेण ॥)

- 464) *Ujjāgaraa kasāla*..... (p. 645)

उज्जागरअ-कसाइअ-गुरुअच्छी मोहमंडणविलक्खा ।
लज्जइ लज्जालुइणी सा सुहअ सहीण वि वराई ॥
(उज्जागरक-कषायित-गुरुकाक्षी मोघमण्डनविलक्खा ।
लज्जते लज्जाशीला सा सुभग सखीभ्यो ऽपि वराकी ॥)

—GS V. 82.

- 465) *Jahaṇṇaṇṇasaviārā (?)*..... (p. 646)

जह णअणा सविआरा, थणाण जह उग्गमो सुवेसो(?) ति ।
जइ लहइ जोव्वणसिंरि ता मुद्धा काहिइ अणत्थं ॥
(यथा नयने सविकारे स्तनयोर्यथोद्गमः सुवेश(?) इति ।
यदि लभते यौवनश्रियं तर्हि मुग्धा करिष्यत्यनर्थम् ॥)

Note : The latter half of the first half of this *gāthā* is corrupt, metrically defective and obscure.

- 466) *Jaiñ Jaiñ karesi jaiñ jaiñca*..... (p. 646)

जं जं करेसि जं जं, जंपसि(? च जंपसे) जह तुमं णिअंसेसि/णिअच्छेसि ।
तं तमणुसिखिरीए दीहो दिअहो ण संपडइ ।
(यद्यत् करोषि यद्यज्जल्पसि यथा त्वं निवससे/निरीक्षसे ।
तत्तदनुशिक्षणशीलाया दीर्घो दिवसो न संपद्यते ॥)

—GS IV. 78

GS reads 'ñiacchesi' (Sk 'paśyasi' – 'nirīkṣase').

- 467) *Asamattamañdanā via*..... (p. 646)

असमत-मंडण च्चिअ वच्च घरं से सकोउहल्लस्स ।
बोलाविअ-हलहलअस्स पुत्ति चित्ते ण लग्गिहिस्सि ॥
(असमाप्तमण्डनैव वज्र गृहं तस्य सकौतूहलस्य ।
गमित (= अतिक्रामित) -कौतुकस्य पुत्रि चित्ते न लगिष्यसि ॥)

—GS I. 21

468) *Ajjhāe ṇilakaṇṇa*.....

(p. 646)

अज्जाए णील-कञ्चुअभरिउव्वरिअं विहाइ थणवट्ठं ।
 जलभरिअजलहरंतर-दरुगअं चंदबिबं व ॥
 (आर्याया नील-कञ्चुक-भृतोर्वरितं विभाति स्तनपृष्ठम् ।
 जलभृत-जलधरान्तरदरोद्गतं चन्द्रबिम्बमिव ॥)

—GS IV. 95

469) *Phangucchayadohaliṇā*.....

(p. 646)

फग्गुच्छण-दोहलिआ [भ्रममाणा पुत्ति] गामरच्छासु ।
 गूढवखर-दिण्ण-पहेलिआ अ केणावि भंजिहिसि ॥
 (फल्गुत्सव- (= वसन्तोत्सव-) दोहदवति [भ्रमन्ति पुत्रि] ग्रामरथ्यासु ।
 गूढाक्षर-दत्त-पहेलिका च केनापि भङ्ग्यसे ॥)

470) *Jāo soṇi vilakkho*.....

(p. 646)

जाओ सो णि विलक्खो मए णि हसिअण गाढमुवज्जडो ।
 पढमोसरिअस्स णिअंसणस्स गंठि विमग्गंतो ॥
 (जातः सो ऽ पि विलक्षो मयापि हसित्वा गाढमुपगूढः ।
 प्रथमापसृतस्य निवसनस्य ग्रन्थि विमार्गयमाणः ॥)

—GS IV. 51

471) *Navalaapaharam ainge*.....

(p. 646)

णवलअपहरं अंगे जहिं जहिं महइ देवरो दाउं ।
 रोमचंदडराई तहिं तहिं दोसइ व्हूए ॥
 (नवलताप्रहारमङ्गले यत्र यत्रेच्छति देवरो दातुम् ।
 रोमाञ्चदण्डराजिस्तत्र दृश्यते वध्वाः ॥)

—GS I. 28

472) *Dharo dharo vialai*.....

(p. 646)

धरिओ धरिओ विअलइ, उअएसो पिअसहीहिं दिज्जंतो ।
 मअरद्धअ-बाण-पहार-जज्जरे तीएँ हिअअम्मि ॥
 (धृतो धृतो विगलत्युपदेशः प्रियसखीभिर्दीयमानः ।
 मकरध्वज-बाण-प्रहार-जजरे तस्या हृदये ॥)

—GS II. 1

473, *Taruṇehi kaam̐ tosam̐.....*

(p. 647)

तरुणेहि कओ तोसो हसिअं [उण] थेरेहि कअमईहि ।
 परिणअ-वआवचूलं बोहं कुमरिं निएऊण ॥
 (तरुणैः कृतस्तोषो हसितं पुनस्स्यविरैः कृतमतिभिः ।
 परिणतवयस्कावचूडां (? ०चूडं) ऊढां कुमारीं दृष्ट्वा ॥)

474) *Tā kuṇaha kālahaṇam̐.....*

(p. 647)

ता कुणह कालहरणं तुवरंतम्मि वि वरे विवाहस्स ।
 जा पंडु-णह-वआइं होति कुमारीएँ अंगाइं ॥
 (तावत् कुरुत कालहरणं त्वरमाणे ऽपि वरे विवाहस्य ।
 यावत् पाण्डु-नखपदानि भवन्ति कुमर्या अङ्गानि ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 311, p. 668) with the introductory remark :

“ (Navapatrikā) *Tatra ca varaṇa vidhānādau teṣāmevaividhāṇaḥ parihāsa bhavanti* ”

475) *Sambhāvaṁ pucham̐i (?).....*

(p. 647)

सवभावं पुच्छंती बालअ रोआविआ तुह पिआए ।
 णत्थि च्चिअ कअ-सवहं हासुम्मिस्सं भणंतोए ॥
 (सङ्कावं पृच्छन्ती बालक रोविता तव प्रियया ।
 नास्त्येव कृतशपथं हासोन्मिश्रं भणन्त्या ॥)

—GS IV. 57

476) *Jai jūrai jūrau ṇāma.....*

(p. 647)

जइ जूरइ जूरउ णाम मांम परलोअवसणिओ लोओ ।
 तह वि बला गामणिणदणस्स वअणे वलइ दिट्ठी ॥
 (यदि खिद्यते खिद्यतां नाम सखि परलोक-व्यसनिको लोकः ।
 तथापि बलाद् ग्रामणीनन्दनस्य वदने वलति दृष्टिः ॥)

—GS VII. 8

477) *Kaṇam̐ ṇu gao kaha diṇṇhā (?).....*

(p. 647)

कहं णु गआ कह दिट्ठो किं भणिअं किं च तेण पडिवणं ।
 एअं चिअ ण समप्पइ पुणहत्तं जंपमाणीए ॥
 (कथं नु गता कथं दृष्टः किं भणितं किं च तेन प्रतिपन्नम् ।
 एवमेव न समाप्यते पुनरुक्तं जल्पमानायाः ॥)

—Cf. *GS (W)* 857

This *gāthā*, with variants, is cited in *SK* (V. v. 232, p. 637) with the introductory remark :

“ *Vipralambha-parīkṣiṣu dūtāpraṣṇe prema-parīkṣā yathā—* ”

478) *Paipuraa ccia nijjai.....* (p. 647)

पइ-पुरओ च्चिअ णिज्जइ, विच्छुअ-दट्ठ ति जार-वेज्ज-हरं ।
णिउणसहीकरधरिआ भुअजुअलंदोलिणी बाला ॥
(पतिपुरत एव नीयते वृश्चिकदष्टेति जार-वेज्ज-गृहम् ।
निपुणसखीकरधृता भुजयुगलान्दोलनशीला बाला ॥)

—Cf. *GS* III. 37

This *gāthā* is again cited on p. 816 where the second half reads :

सहिआसएण करध रिअहुअलअंदोलिरी मुद्धा ॥
(सख्याश्रयेण कर-धृत-भुजलतान्दोलनशीला मुग्धा ॥)

479) *Jahā savilāsain hāsam.....* (p. 647)

जह सविलासं हासं, गरअंपा(? जह साऊआ)अणुज्जुआ दिट्ठी ।
एसा वि जइ कुमारी, ता अजुआणो इमो गामो ॥
(यथा सविलासं हासं यथा साकूता अनृजुका दृष्टिः ।
एषापि यदि कुमारी तर्हि अयुवको ऽ यं ग्रामः ॥)

480) *Kahatatuenaññāim (?).....* (p. 647)

कह तं तुएँ ण णाअं, जह सा आसदिआणँ बहुआणं ।
काऊण अपुतिपिडि(? उच्चवचिअं)तुह दंसण-लेहला पडिआ ॥
(कथं तत्त्वया न ज्ञातं यथा सा आसन्दिकानां बहूनाम् ।
कृत्वा उच्चवचिकां तव दर्शन-लम्पटा पतिता ॥)

—*GS* VII. 97

481) *Tā kim kareu jai tam si.....* (p. 647)

ता किं करेउ जइ तं सि तोए वइ-वेढ-पेल्लिअ-थणीए ।
पा अंगुट्ठद्विखत्त-णीसहंगीएँ वि ण दिट्ठो ॥
(तत् किं करोतु यदि त्वमसि तथा वृत्ति-वेष्टन-पीडित-स्तनया ।
पादाङ्गुष्ठार्धक्षिप्तनिःसहाङ्गचापि न दृष्टः ॥)

—*GS* III. 21

482) *Golāvisamoāraccchaleṇa.....*

(p. 648)

गोला-विसमोआर-च्छलेण अप्पा उरम्मि से मुक्को ।
 अणुअंपा-णिहोसं तेण वि सा गाढमुवऊढा ॥
 (गोदा(वरी-)विषमावतारच्छलेनात्मा उरसि तस्य मुक्तः ।
 अनुकम्पा-निर्दोषं तेनापि सा गाढमुपगूढा ॥)

—GS II. 93

483) *Gammihisi tassa pāsai.....*

(p. 648)

This *gāthā* (GS VII. 7) is already cited earlier on p. 635. Vide S. No. (363) *supra*.

484) *Aha sā tahiṃ tahiṃ ccia.....*

(p. 648)

अह सा तहिं तहिं च्चिअ वाणीर-वणाम्मि चुक्कसंकेआ ।
 तुह दंसणं विमग्गइ, पढमट्ट-णिहाण-ठाणं व ॥
 (अथ सा तत्र तत्रैव वानीर-वने विस्मृत-सङ्केता ।
 तव दर्शनं विमर्शयति प्रभ्रष्ट-निधान-स्थानमिव ॥)

—GS IV. 18

485) *Paccūsagaaramjita.....*

(p. 648)

पच्चूसागअ रंजिअदेह पिआलोअ लोअणाणंद ।
 अणत्थ खविअसव्वरि णहभूसण दिणवइ णमो दे ॥
 (प्रत्यूषागत रक्त-देह प्रियालोक लोचनानन्द ।
 अन्यत्र क्षपित-शर्वरीक नमो-भूषण दिनपते नमस्ते ॥)

—GS VII. 53

This *gāthā* is cited also in *SK* (V. v. 398, p. 689) in identical context.

486) *nimhūṃ gamei kahakahavi.....*

(p. 648)

निम्हं गमेइ कहकहवि विरह-सिहि ताविआ वि पहिअवहू ।
 अविरल-पडंत-णिबभर-वाहजलोल्लोवरिल्लेण ॥
 (श्रीष्मं गमयति कथं कथमपि विरहशिखि-तापितापि पथिक-वधूः ।
 अविरलपतशिर्भरबाष्पजलाद्रोपरितनवस्त्रेण ॥)

487) *Gharinighaṇṭṭhaṇavellāṇa.....*

(p. 649)

This *gāthā* (GS III. 61) is cited earlier on p. 579. Vide S. No. (217) *supra*.

- 488) *Sahiṇo cūṭāihaparipīḍiā* (?)..... (p. 670)

This verse is highly corrupt and appears to be past restoration.

- 489) *Siṃhucāmpaṇe*..... (p. 672)

For this Apabhraṃś a passage vide Appendix I.

- 490) *Nāṃciaṇāelanāṃ* (?)..... (p. 672)

This Prakrit verse is highly obscure and seems to be past restoration.

- 491) *Taha soṇṇāe pullaio*..... (p. 674)

This gāthā (GS III. 54) is cited earlier on p. 637. Vide S. No. (382) *supra*.

- 492) *Māmi sarisakhkharāṇāṃ* (?)..... (p. 675)

ममि सरिसखराणं वि, अत्थि विसो पअपिअच्चाणं ।
णेहमइआणं अणो अणो उवरोहमइआणं ॥
(सखि सवृक्षाक्षराणामध्यस्ति विशेषः प्रजल्पितव्यानाम् ।
स्नेहमयानामन्योऽन्य उपरोधमयानाम् ॥)

—GS V. 50

- 493) *Tāva ccia raisamae*..... (p. 675)

ताव च्चिअ रइ-समए सहिलाणं विव्वमा विराअंति ।
जाव ण कुवलयदलसच्छहाइ मउलेंति णअणाई ॥
(तावदेव रति-समये सहिलानां विव्वमा विराजन्ति ।
यावत्र कुवलयदलसदृशानि मुकुलीभवन्ति तयनानि ॥)

—GS I. 5

- 494) *Paṇaakuvīṇa donṇavi*..... (p. 675)

पणअ-कुविआणं दोण्ह वि अलिअपमुत्ताणं माणइल्लाणं ।
णिच्चल-णिरुद्ध-णीसास-दिण्णअणाण को मल्लो ॥
(प्रणय-कुपितयोर्द्वयोर्प्यलीकप्रसुप्तयोर्मनिवतोः ।
निश्चल-निरुद्ध-निःश्वास-वत्कर्णयोः को मल्लः ॥)

—GS I. 27

- 495) *Nāṇāṇakiradathanā*..... (p. 676)

णअणाणं इसवो ण अभिहंति उज्जुअपहं पवट्टता ।
इअ सिबखंति एव तंसावलोअणं होत-तरुणीओ ॥
(नयनानामिषवो नाभिघ्नन्ति ऋजुकपथं प्रवर्तमानाः ।
इति शिक्षन्ते व्यंसावलोकनं भविष्यत्-(? भवत्-)तरुण्यः ॥)

- 496) *Āsāiam āṇāṇa.....* (p. 681)

This *gāthā* [*GS* (*W*) 95b] has been already cited on p. 426. Vide S. No. (188) *supra*.

- 497) *Mahuehi kim bālaa.....* (p. 681)

This *gāthā* [*GS* (*W*) 877_b] is already cited on p. 643. Vide S. No. (443) *supra*.

- 498) *Ko visamo saṁsāre.....* (p. 684)

को विसमो संसारे, को वा दुःखेषु तीरे तरिउं ।
(को विषमः संसारे, को वा दुःखेषु शक्यते तरितुम् ।)

- 499) *Jaṁ jaṁ karesi jaṁ jaṁ.....* (p. 687)

This *gāthā* (*GS* IV. 78) has been already cited at p. 646. Vide S. No. (466) *supra*.

- 500) *Matthimarebhāgagāḍha (?).....* (p. 689)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 501) *Ārapaṇāmiotṭhaṁ.....* (p. 689)

आअर-पणामिओट्ठं अघडिअ-णासं असंगअ-णिडालं ।
वण्णग्घअ-लिप्प-मुहोएँ, तोएँ परिचुंबणं सुमरिमो (? मरिमो) ॥
(आदर-प्रणामिसौष्ठमघटितनासमसङ्गत-ललाटम् ।
वर्णघृत-लिप्तमुखास्तस्याः परिचुम्बनं स्मरामः ॥)

—*GS* I. 22

- 502) *Nāsaṁva sā kaale.....* (p. 689)

This *gāthā* (*GS* I. 96) has been already cited on p. 635. Vide S. No. (359) *supra*.

- 503) *Mā aṁda...lajhāa (?).....* (p. 689)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 504) *Jassa valaggamti.....* (p. 690)

जस्स विलगंति णहं, फुड-पडिसद्दा विसा-अड-पडिक्खलिआ ।
जोण्हा-कल्लोला विअ ससि-धवलासु रअणीसु हसिअ-च्छेआ ॥
(यस्य आरोहन्ति नभः स्फुट-प्रतिशब्दाः दिक्-तट-परिस्खलिताः ।
ज्योत्स्ना-कल्लोला इव शशि-धवलासु रजनीषु हसित-च्छेवाः ॥)

—*Setu* I. 7

505) *Pāṇḍiāṁ sohaggāṁ.....*

(p. 693)

पाण्डिअं सोहगं तंवाए उअह गोठु-मज्झम्मि ।
 धवल (? दुट्ठ)-वसहस्स सिंगे अक्खिउडं कण्डुअंतीए ॥
 (प्रकटितं सौभाग्यं गवा पश्यत गोष्ठ-मध्ये ।
 धवल (? दुष्ट)-वृषभस्य शृङ्गे अक्षिपुटं कण्डूयन्त्या ॥)

—GS V. 60

506) *Niddālasaparighummira.....*

(p. 694)

This *gāthā* is cited earlier on p. 578 (and p. 623). Vide S. No. (216) *supra*.

507) *Sāa (?) dāṁsaṇahāddhā (?).....*

(p. 695)

साअर-दंसण-हिथ्या अक्खित्तोसरिअ-वेवमाणसरीरा ।
 सहसा लिहिअ इव ठिआ णि-पंद-णिराअ-लोअणा कइ-णिवहा ॥
 (सागर-दर्शन-त्रस्ता आक्षिप्तापसृत-वेपमान-शरीराः ।
 सहसा लिखिता इव स्थिता निपन्द-निरायत-लोचनाः कपि-निवहाः ॥)

—Setu II. 42

508) *Tāsecira mattha-dheṇaṁ (?).....*

(p. 695)

This verse is highly corrupt and therefore almost unintelligible. *Tentatively* I venture to identify it with the following verse from *Setubandha* :

उम्मीलन्ती चिअ से, णिहा-सेसोणअच्छि-वत्त-क्खलिआ ।
 गरुओलइअ-रण-भरे, दिट्ठी दिट्ठ-समरे धणुम्मि णिसण्णा ॥
 (उम्मीलन्ती एव तस्या निद्रा-शेषावनताक्षि-पत्र-स्खलिता ।
 गुरुकावलगित-रण-भरे दृष्टिः दृष्ट-समरे धनुषि निषण्णा ॥)

—Setu XII. 23/24 (N. S. ed.)

509) *Jaha se paharaṁta.....*

(p. 696)

There is some confusion and mixing up of text on the part of the scribe. If we leave out the words "Jaha se" at the beginning, the rest of the text corresponds with the following verse from *Sarasvatīkaṇṭhābharaṇa* :

एतो वि ण सच्चविओ, गोसे पसरंत-पल्लवारुण-च्छाओ ।
 मज्जन-तंबेमु मओ, तह मअ-तंबेमु लोअणेमु अमरिसो ॥
 (आयन्नपि (= आगच्छन्नपि) न दृष्टः प्रातः प्रसरत्पल्लवारुणच्छायः ।
 मज्जनतान्नयोर्मदस्तथा मदतान्नयोर्लोचनयोरमर्षः ॥)

—SK III. v. no. 126, p. 372

This verse in *Skandhaka* metre is possibly drawn from *Harivijaya* (now lost).

510) *Nimjapiravaamtha* (?).....

(p. 706)

This verse is very corrupt and therefore unintelligible. Tentatively, I identify it with the following verse from *Setubandha* :

णिज्जंति चिर-पअत्ता समुद्-गहिरा वि पडिवहं णइ-सोत्ता ।
तीरंति णि अत्तेउं असमाविअ-पेसणा ण उण सप्पुरिसा ॥
(नीयन्ते चिर-प्रवृत्तानि समुद्र-गभीराणि अपि प्रतिपथं नदीस्रोतांसि ।
शक्यन्ते निवर्तयितुमसमापित-प्रेषणा न पुनः सत्पुरुषाः ॥)

—Setu III. 25

511) *Apucchanevasario* (?).....

(p. 706)

अव्वोच्छिण्ण-पसरिओ अहिअं उद्धाइ फुरिअ-सूर-च्छाओ ।
उच्छाओ सुभडाणं विसम-वखलिओ महा-णईण व सोत्तो ॥
(अव्यवच्छिन्न-प्रसृतः अधिकमुद्धावति स्फुरित-सूर्य-/सूर-च्छायः ।
उत्साहः सुमटाणां विषम-रखलितः महानदीनाम् इव स्रोतः ॥)

—Setu III. 18

512) *Pecchamā samuddam* (?).....

(p. 723)

पेच्छंताण समुद्दं चटुलो वि अउध्व-विस्सहअ-रस-त्थिमिओ ।
हणुमंतम्मि णिवडिओ सगौरवं वाणराण लोअण-णिवहो ॥
(प्रेक्षमाणानां समुद्रं चटुलः अपि अपूर्व-विस्मय-रस-स्तिमितः ।
हनूमति निपतितः स गौरवं वानराणां लोचन-निवहः ॥)

—Setu II. 43

513) *Ubhialamdhanijamdam* (?).....

(p. 723)

उअहि अलंघणिज्जं वट्ठूण गआगअं च मारुअ-तणअं ।
मोहंघआरिएसु वि मूढो/गूढो भमइ हिएसु सिं उच्छाहो ॥
(उदधिम् अलङ्घनीयं दृष्ट्वा गतागतं च मारुत-तनयम् ।
मोहान्धकारितेषु अपि मूढः/गूढः भ्रमति हृदयेषु तेषाम् उत्साहः ॥)

—Setu II. 44

- 514) *Caṁchaṁ khāhiparokkhaṁ (?).....* (p. 724)

पच्चवखा हि परोक्षं कहवि तुलग्ग-घडिआहि आगम-सुद्धं ।
संचालित-णिवकंणं अणुहूआहि वि महं सुअं चिअ गरुअं ॥
(प्रत्यक्षात् परोक्षं कथमपि तुलाग्र-घटिताद् आगमशुद्धम् ।
संचालित-निष्कम्पम् अनुभूताद् अपि मम श्रुतमेव गुरुकम् ॥)

—Setu IV. 27

- 515) *Bhaumaṇṇasi haripaṇṇaṁ.....* (p. 725)

बहु-मण्णसि हरि-पणअं संदानेसि तिअसेस पाअव-रअणं ।
ओजह मुद्ध-सहावं संभावेसु सुरणाह जाअव-लोअं ॥
(बहुमन्यसे हरि-प्रणयं संदानयसि त्रिदशेश पादपरत्नम् ।
अप जहिहि मुग्ध-स्वभावं संभावय सुरनाथ यादव-लोकम् ॥)

—Harivijaye

Note : This verse is cited in *SK* (IV. v. 235, p. 550) but there the opening words are :

“मन्तेसि महमह-पणअं”

- 516) *Kettiamettavva dharā.....* (p. 725)

केत्तिअमेत्त व्व धरा, मह बलिणो तुज्ज पत्थमाणस्स ।
अप्पा ण केवलं चिअ, अहं पि लहुईकओ कण्ह ॥
(कियत्मात्रेव धरा मम बलिनस्तव प्रार्थ्यमानस्य ।
आत्मा न केवलमेव अहमपि लघुकीकृतः कृष्ण ॥)

This *gāthā* is included in a late *Kośa*, *Subhāsiya-gāhūsamgaho* (No. 38). This *Kośa* is published by L. D. Institute of Indology, Ahmedabad.

- 517) *Haddhum chaṁpugālahia (?).....* (p. 728)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 518) *Taṁ naṁ dhijasahia tobhaṇe (?).....* (p. 729)

This verse is quite corrupt. It is cited further on (p. 999). There too the text is corrupt. tentatively the *gāthā* may be restored as follows :

तं णत्थि जं सहिअणो भणेज्ज पच्चवख-मंतु-दूमिअ-हिअअं ।
अणुणेज्जा जंपंतो जइ णवरं वम्महो मिअंकोवविओ ॥
(तन्नास्ति यत् सखीजनो भणत् प्रत्यक्ष-मन्यु-दून-हृदयाम् ।
अनुनयेज्जल्पन् यदि केवलं मन्मथो मृगाङ्गोपेतः ॥)

524) *Pacchāntassa vi se.....* (p. 740)

पच्छाअंतस्स वि से बहुसो हिअअ-ट्ठिओ पिआण वि पुरओ !
समअं म्हु-णिवहम्मि वि सीआमइओ पअट्ठइ समुल्लावो ॥
(प्रच्छादयतः अपि तस्य बहुशो हृदय-स्थितः प्रियाणाम् अपि पुरतः ।
समकं (= समं) मुख-निवहे अपि सीतामयः प्रवर्तते समुल्लापः ॥)

—*Setu* XI. 9

525) *Loo jūrai jūrau.....* (p. 745)

लोओ जूरइ, जूरउ, वअणिज्जं होइ, होउ तं णाम ।
एहि णिमज्जसु (? णुमज्जसु) पासे पुप्फवइ ण एइ मे णिद्वा ॥
(लोकः खिद्यते, खिद्यतु, वचनीयं भवति भवतु तन्नाम ।
ए हि निषीद (= शेष्व) पाश्वे पुष्पवति नैति मे निद्रा ॥)

—*GS* VI. 29

526) *Gharanighaṇatthaṇapellana.....* (p. 745)

This *gāthā* (*GS* III. 61) is already cited on p. 579. Vide S. No. (217) *supra*.

527) *Savvaṇṇaṇṇamividaṇḍhe (?).....* (p. 746)

This *gāthā* (*GS* III. 29, opening with *Savvaṇṇaṇṇamividaṇḍhe*) is cited earlier on p. 641 Vide S. No. (420) *supra*.

528) *Tain tiasa kusumadāman.....* (p. 748)

तं तिअस-कुसुमदामं हरिणा णिम्महिअ-सुरहि-गंधामोअं ।
अप्पणइअं (? अप्पत्थिअं) पि दूमिअ-पणइणि-हिअएण रुप्पिणीअ विइण्णं ॥
(तत् त्रिदश-कुसुम-दाम हरिणा निर्गत-सुरभि गन्धामोदम् ।
आःसीयमपि (? अप्रार्थितमपि) दून (= संतापित-) प्रणयिनी-हृदयेन
रुक्मिण्यै चित्तीर्णम् ॥)

—*Harivijaye*

529) *Airū āṇemi tuha— (?).....* (p. 748)

अइरा आणेमि तुहं अमआसअ-लोल-भमर-लंघिअ-कुसुमं ।
तिअस-गअ-दाण-सीहर-तुसार-तण्णाअ-मल्लवं सग्ग-दुमं ॥
(अचिरादानयामि तवामृतास्वाद-लोल-भमर-लङ्घित-कुसुमम् ।
त्रिदश-गज-दान-शीकर-तुषाराद्वित-पल्लवं स्वर्गदुमम् ॥)

—*Harivijaye*

- 530) *Khaṇamettam pi ṇa piṭṭai (?).....* (p. 751)

खणमेत्तं पि ण फिट्ठइ अणुदिअह-विइण्ण-गरअ-संतावा ।
 पच्छण्ण-पावसंक व्व सामली मज्झ हिअआहि ॥
 (क्षणमात्रमपि नापयात्यनुदिवस-वितोर्ण-गुरुक-संतावा ।
 प्रच्छन्न-पाप-शङ्केव श्यामला मम हृदयात् ॥)

—GS II. 83

- 531) *Jāo so vi viklakho (?).....* (p. 753)

This *gāthā* (GS IV. 51) is already cited on p. 646. Vide S. No. (470) *supra*.

- 532) *Jujjai savvaṇṇa stripu* (p. 757)

जुज्जइ सव्वं सिरि-पुत्तिसेण जह भणिअं तह वि कंतं ।
 एसा रमणीआ णअण-चंचरी तं च बोलेइ ॥
 (युज्यते सर्वं श्री-पुत्तिसेन यथा भणितं तथापि कान्तम् ।
 एषा रमणीया नयन-चञ्चरी तदेव कथयति ॥)

The printed text as it stands is quite corrupt. Puttisa or Pottisa (qualified by the honorific prefix śrī) is the name of the minister of King Sātavāhana in the Prakrit poem called *Līlāvai*. This *gāthā*, however, is not found in the printed text of that poem. It is not unlikely that Bhoja had a different and larger MS before him from where he might have taken this quotation. Bhoja's readings differ from the printed text as can be seen by comparing the text of the verses ' ṇa sahai kālakkevaṇṇa ' (Vol. III. p. 625 and *Līlāvai* V. No. 567), and ' Acchihim cia sā teṇa ' (Vol II, p. 787 and *Līlāvai* V. No. 1258), and this fact supports the above conjecture.

- 533) *Gharini ghanatthanapellana.....* (p. 757)

This *gāthā* (GS III. 61) is already cited earlier on p. 579, p. 649 and p. 757. Vide S. No. (217) *supra*.

- 534) *Ajja viharī camakkai (?).....* (p. 758)

This *gāthā* is already cited earlier (p. 737, opening with ' Amjavi,' etc.) Vide S. No. (523) *supra*.

535) *Jāṇaa samevi vihiā.....*

(p. 766)

जाण असमेहिं विहिआ जाअइ णिंदा-समा सलाहा वि ।
 णिंदा वि तेहिं विहिआ ण ताण मण्णे किलामेइ ॥
 (येषामसमैविहिता जायते निन्दा-समा इलाघापि ।
 निन्दापि तैविहिता न तेषां मन्ये क्लमयति ॥)

—*Gauḍavaho* V. No. 173536) *Jāṇai jāṇāveum.....*

(p. 771)

This *gāthā* (*GS* I. 88) is already cited earlier on p. 616. Vide S. No. (230) *supra*.537) *Aṇṇadaiāpasamgam.....*

(p. 771)

This *gāthā* (*GS* I. 48, opening with ' *aṇṇa-mahilā-pasamgam* ') is already cited earlier on p. 619. Vide S. No. (244) *supra*.538) *Uvvaḥai daiagahiā.....*

(p. 771)

This *gāthā* (*Gauḍavaho* v. no. 690) is already cited earlier on p. 623. Vide S. No. (265) *supra*. It is extraordinary that one and the same *gāthā* should be cited to illustrate ' *Uttamā* ' as well as *uddhatā nāyikā* !

539) *Ahava guṇaccia lahuā.....*

(p. 771)

अहव गुण च्चिअ लहुआ अहवा गुणणुओ ण हु सो लोओ ।
 अहव म्हि णिगुणा बहुगुणो क्लु अण्णो (? वा बहुगुणवंतो) जणो तस्स ॥
 (अथवा गुणा एव लघवोऽथवा गुणज्ञो न खलु स लोकः ।
 अथवारिम निर्गुणा वा बहुगुणवाञ्जनस्तस्य ॥)

—*GS* III. 3540) *Tassamaāliṃchaṇassa (?).....*

(p. 772)

This *gāthā* (*Lilāvai* v. no. 423) is cited earlier on p. 621. Vide S. No. (253) *supra*.541) *Āṇiapulabbheo (?).....*

(p. 773)

आणिअपुलउब्भेओ सवत्ति-पणअ-परिधूसरम्मि वि गरुए ।
 पिअदंसणे पवडुइ मण्णुट्ठाणे वि रुप्पिणीएँ पहरिसो ॥
 (आनीत-पुलकोद्भवः सपत्नी-प्रणय-परिधूसरे ऽपि गुरुके ।
 प्रयदर्शने प्रवर्धते मन्युस्थाने ऽपि रुक्मिण्याः प्रहर्षः ॥)

—*Harivijaya*

This verse is cited also in *SK* (V. v. no. 330, p. 673) with the introductory remark :

“ *Janmāntara-saṁskāra-janitaḥ sahajo yathā* ”—

542) *Kuvīa a saccabhāmā.....* (p. 773)

कुविआ अ सच्चभामा/सच्चहामा समेवि बहुआण णवर माणक्खलणे ।
पाअडिअ-हिअअ-सारो, पेम्मासंघ-सरिसो पअट्टइ मणू ॥
(कुपिता च सत्यभामा समे ऽपि वधूनां केवलं मान-स्खलने ।
प्रकटित-हृदय-सारः प्रेम-विश्वास-सदृशः प्रवर्तते मन्युः ॥)

—*Harivijaye*

This verse is cited also in *SK* (V. v. no. 263, p. 647) with the introductory remark :

“ *Prema mimīte yathā* ”—

543) *Dullaha-jaṇaṇurāo.....* (p. 773)

This *gāthā* (*Ratnāvalī* II. 1) is already cited on p. 511. Vide S. No. (207) *supra*.

544) *Vāharau maṁ sahio.....* (p. 773)

वाहरउ मं सहीओ, तिस्सा गोत्तेण किं तथ भणिएण ।
थिरपेम्मा होउ जहिं तहिं मा किं पि णं भणह ॥
(व्याहरतु मां सख्यस्तस्या गोत्रेण किमत्र भणितेन ।
स्थिरप्रेमा भवतु यत्र तत्रापि मा किमप्येनं भणत ॥)

—*GS II. 31*

545) *Pāṇiggahaṇe cia pavvāie.....* (p. 777)

पाणिग्गहणे च्चिअ पव्वईएँ णाअं सहीहिँ सोहमां ।
पसुवइणा वासुइ-कंकणम्मि ओसारिए दूरं ॥
(पाणिग्रहण एव पार्वत्या ज्ञातं सखीभिः सौभाग्यम् ।
पशुपतिना वासुकि-कङ्कणे ऽपसारिते दूरम् ॥)

—*GS I. 69*

546) *Caccaraghariṇīpiadaṁsaṇā.....* (p. 777)

चच्चरघरिणी पिअदंसणा अ बाला पउत्थवइआ अ ।
असई-सअज्झिआ दुग्गआ अ ण हु खंडिअं सीलं ॥
(चत्वर-गृहिणी प्रियदर्शना च बाला प्रोषितपतिका च ।
असती-प्रतिवेशिनी दुर्गता च न खलु खण्डितं शीलम् ॥)

—*GS I. 36*

547) *Diahamathadaravivāe (?)... ..*

(p. 777)

दिअहमथदरंदिआए (? दिअहं थुडुकिआए) सअलं काऊण गेह-वावारं ।
 गरुए वि मण्णुदुवखे भरिमो पाअंतनुनस्स ॥
 (दिवस रोषमूकायाः सकलं कृत्वा गृह-व्यापारम् ।
 गुरुकेऽपि मन्मदुःखे स्मरामः पादान्तसुप्तस्य ॥)

—GS III. 26

The *Daśarṇapakāvaloka*. (on II. 36), Adyar edition, cites this *gāthā* to illustrate 'Audāryam'. Vide Chapter IV, S. No. (14) *supra*.

548) *Māmi hiaam va piām...*

(p. 778)

This *gāthā* (GS III. 46) s already cited earlier on p. 637. Vide S. No. (381) *supra*.

549) *Ekkakkamasāmesā.....*

(p. 781)

एक्कक्कमसंदेशाणुराअ-वड्ढंत-कोउहल्लाई ।
 दुवखं असमत्तमणोरहाई अच्छंति मिहुणाई ॥
 (अन्योन्यसंदेशानुरागवर्धमानकौतुहलानि ।
 दुःखसमाप्तमनोरथानि तिष्ठन्ति मिथुनानि ॥)

—GS IV. 42

550) *Gehṇāha palo aha imām.....*

(p. 781)

गेण्हह पलोअह इमं पहसिअ-वअणा पइस्स अप्पेइ ।
 जाआ सुअ-पढमुन्निमण्णदंतजुअलंकिअं वोरं ॥
 (गृहणीत प्रलोकयतेदं प्रहसित-वदना पत्युरर्पयति ।
 जाया सुत-प्रथमोद्भिन्नदन्तयुगलाङ्कितं बदरम् ॥)

—GS II. 100

551) *Jaṃ Jaṃ so ṇijjhāai.....*

(p. 782)

This *gāthā* (GS I. 93) is already cited earlier on p. 637. Vide S. No. (380) *supra*.

- 552) *Vāñchādhāuliṃ kareu (?).....* (p. 782)

This verse / *gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

- 553) *Aviaṇṇapeccaṇijjēṇa.....* (782)

This *gāthā* (GS I. 93) is already cited earlier on p. 640. Vide S. No. (413) *supra*.

- 554) *Ghāḍiūrusaṃpudāṃ (?).....* (p. 782)

घडिऊरुसंपुडं णववहूँ जहणं वरो पुलोएइ ।
संदट्ट-णव-कवाडं दारं पिव सग-णअरस्स ॥
(घटितोरु-संपुटं नववध्वा जघनं वरः प्रलोकते ।
संलग्न-नव-कपाटं द्वारमिव स्वर्ग-नगरस्य ॥)

- 555) *Kassa karo bahupunṇa.....* (p. 782)

This *gāthā* (GS VI. 75) is already cited earlier on p. 621. Vide S. No. (249) *supra*.

- 556) *Jaṃ cia vi piāṇaṇā.....* (p. 782)

बंचिअपिआणणा पिअअमस्स लोलइ सहीमुट्टे दिट्ठी ।
लीलं रहस्स-बहुलं सा हु विहारेइ कामस्स ॥
(वञ्चितप्रियानना प्रियतमस्य लुठति सखीमुखे दृष्टिः ।
लीलां रहस्य-बहुलां सा खलु विधारयति कामस्य ॥)

This *gāthā* and the *gāthā*, ' *Gharasāmiassa* ' (p. 1174) etc., closely correspond with each other.

- 557) *Dhāriṃ kaha na tīkai (?).....* (p. 783)

धरिउं कहं णु तोरइ हअ-दिट्ठी वल्लहेसु णिवडंती ।
गाइ व्व हारहाई (? भारवाही) सरसे जव-वल्लरे लुद्धा ॥
(धर्तुं कथं नु शक्यते हत-दृष्टिर्वल्लभेषु निपतन्ती ।
गौरिव भारीही सरसे यव-क्षेत्रे लुब्धा ॥)

- 558) *Saddhā me tujjha piattāṇassa.....* (p. 783)

सद्धो मे तुज्ज पिअत्तणस्स कहं तं ति णेअ आणामो ।
दे पसिअ तुमं चिअ सिक्खवेसु जह ते पिआ होमि ॥
(श्रद्धा मे तव प्रियत्वस्य कथं तदिति नैव जानीमः ।
प्रार्थये प्रसीद त्वमेव शिक्षय यथा ते प्रिया भवामि ॥)

Note : This *gāthā* is again cited on p. 1031. It is included in *Gāhārāyaṇakosa* (No. 479) too.

559) *Bālāo gomti kouhaleṇa (?).....* (p. 783)

बालाओ होंति कौहुलेण एमेअ चवल-चित्ताओ ।
 दर-रहसिअ-थणीअसु पुणो णिवसइ मअरद्ध/रहस्सो ॥
 (बाला भवन्ति कौतुहलेन एवमेव चपल-चित्ताः ।
 दर- (= ईषत्-)स्त-स्तनीषु पुननिवसति मकरध्वज-रहस्यम् ॥)
 Cf. *Karpūramañjarī* II. 49., and
Kavidarpaṇa App. I, p. 93 v. 56

560) *Kim kim de padih'isai* (p. 783)

किं किं दे पडिहासइ सहीहिँ इअ पुच्छिआएँ मुद्धाए ।
 पढमुल्लअ-दोहलिणिँ णवर दइअं गअा दिट्ठी ॥
 (किं किं ते प्रतिभासते सखीभिरिति पृष्टाया मुग्धायाः ।
 प्रथम-दोहदवत्याः केवलं दयितं गता दृष्टिः ॥)
 —Cf. *GS* I. 15

561) *Ñīai aṇṇa ṇikkiva.....* (p. 783)

This *gāthā* (*GS* IV. 28) is already cited earlier on p. 641. Vide S. No. (419) *supra*.

562) *Hojjavanṇe so diarahā (?).....* (p. 784)

होज्ज वणे सो दिअहो जत्थ वि आमलिअ-कुसुम-धम्मिल्ला ।
 पत्ते रआवसाने पुच्छिज्ज पवास-दुक्खाइँ ॥
 (भवेत् संभाव्यते एतत् स दिवसो यत्रापि आमृदित-कुसुम-धम्मिल्ला ।
 प्राप्ते रतावसाने पृच्छेयं प्रवास-दुःखानि ॥)

563) *Loo jūrai jurau.....* (p. 784)

This *gāthā* (*GR* VI. 29) is already cited earlier on p. 745. Vide S. No. (525) *supra*.

564) *Gahṇai kāmṭhanumi balā.....* (p. 784)

गेण्हइ कंठम्म बला चुंवइ णअणाइ हरइ मे सिअअं ।
 पढम-सुरअम्म रअणी वरस्स एमेअ बोलेइ ॥
 (गृह्णाति कण्ठे बलान्चुम्बति नयने हरति मे सिचयम् ।
 प्रथम-सुरते रजनी वरस्य एवमेव गच्छति ॥)

571) *Nīsāsakkampapuloiehiṃ.....* (p. 786)

This *gāthā* (GS IV, 61) is already cited earlier. Vide S. No. (305) *supra*.

572) *Tā chivati tā jīacchati.....* (p. 786)

ता छिवइ ता भिअच्छइ ता कुणइ रअं पि ताव चुंबेइ ।
अंगेहि कीरइ पई कामोत्तव-(? कामोत्तव-)सोअलो तिस्सा ॥
(तावत् स्पृशति तावत् पश्यति तावत् करोति रतमपि तावच्चुम्बति ।
अङ्गैः क्रियते पतिः कामोत्तव-शीतलस्तस्याः ॥)

573) *Asamuttamamāṇḍapaṇṇaṃ cia.....* (p. 786)

असमत्त-मंडण च्चिअ वच्च घरं से सकोउहल्लस्स ।
बोलाविअ-हल्लहल्लअस्स पुत्ति चित्ते ण लग्गिहिसि ॥
(असमाप्तमण्डनैव इज गृहं तस्य स-कौतूहलस्य ।
अतिक्रान्त(अतिक्रामित)-औस्तुवयस्य पुत्रि चित्ते न लगिष्यसि ॥)

—GS I. 21

574) *Gharinighaṇatthapaṇṇa.....* (p. 786)

This *gāthā* (GS III, 61) is already cited earlier on p. 579. Vide S. No. (217) *supra*.

575) *Jāṇāmi jaṇo niṇṇo.....* (p. 786)

जाणामि जणो णिउणो गुरुअणमज्झम्मि संठिआ अ अहं ।
ता किं करेमि पिअसहि धरिआवि बला बलइ दिट्ठी ॥
(जानामि जनो निपुणो गुरुजनमध्ये संस्थिता चाहम् ।
तत् किं करोमि प्रियसखि धृतापि बलाद् बलते दृष्टिः ॥)

576) *Tassa a soḥaggagūṇaṃ.....* (p. 787)

तस्स(? तुज्झ)अ सोहग्ग-गुणं अमहिल-सरिसं च साहसं मज्झ ।
जाणइ गोलाऊरो वासारत्तद्धरत्तो अ ॥
(तस्य(? तव)च सौभाग्य-गुणम् अमहिलासदृशं च साहसं मम ।
जानाति गोदापूरो वर्षारात्रार्धरात्रश्च ॥)

—GS III. 31

577) *Acchihhin cia sã tena.....*

(p. 787)

अच्छीहि चिअ सा तेण पिअअमा णेह-णिअभर-मणेण ।
 आलिगिअ व्व परिउंविअ व्व रमिअ व्व पीअ व्व ॥
 (अक्षिभ्यामेव सा तेन प्रियतमा स्नेह-निर्भर-मनसा ।
 आलिङ्गितेव परिचुम्बितेव रतेव पीतेव ॥)

—*Lilāvai* v. no. 158

The first half of this *gāthā* entirely agrees with the first half of v. no. 1258 of the *Lilāvai*. The second half partially agrees. It reads :

अहासिअं व्व दोहिअव्व रमिअ रमिअवचीअं व्व ॥

It may be reconstructed as follows :

आहासिअ व्व दुहिअ व्व रमिअ-रमिअ व्व पीअ व्व ॥
 (आभाषितेव दुग्धेव (?) रमित-रमितेव पीतेव ॥)

578) *Āṇiapulaubbheo.....*

(p. 787)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 773. Vide S. No. (541) *supra*.

579) *Mharimo se saanaparam.....*

(p. 787)

भरिमो से सअण-परंमूहीएँ विअलंत-माण-पसराए ।
 कइअवसुत्तुव्वत्तण-थण-कलस-प्पेलण-सुहेल्लि ॥
 (स्मरामस्तस्याः शयन-पराङ्मुख्या विगलन्मान-प्रसरायाः ।
 कैतवसुप्तोद्धतन-स्तन-कलश-पीडन-मुखम् ॥)

—*GS IV. 68*580) *Diṭṭhe jam Pulaijasi.....*

(p. 788)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 629. Vide S. No. (314) *supra*.

581) *Taha tie suharaso.....*

(p. 788)

तह तीएँ सुहरसो (?) सुरअ-रसो) पहरिसो मुह-पंकअम्मि पण्फुरिओ ।
 समअं जह विअसिअ-मउलिआइ जाआइ अच्छीइ ॥
 (तथा तस्याः सुखरसः (?) सुरत-रसः) प्रहर्षो मुख-पङ्कजे प्रस्फुरितः ।
 समकं (= समं) यथा विकसित-मुकुलिते जाते अक्षिणी ॥)

- 582) *Accheram va pihim via.....* (p. 788)

अच्छेरं व णिहिं विअ सग्गे रज्जं व अमअ-पाणं व ।
 आसिं म्हु तं मुहुत्तं विणअंसण-दंसणं तीए ।
 (आश्चर्यमिव निधिरिव स्वर्गे राज्यमिवामृतपानमिव ।
 आसीदरमाकं तन्मुहूर्तं वि-निवसन-दर्शनं तस्याः ॥)

—GS II. 25

- 583) *Avihāviakkharavaā.....* (p. 788)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 630. Vide S. No. (319) *supra*.

- 584) *Navavahupemma-tanuio.....* (p. 788)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 606. Vide S. No. (226) *supra*.

- 585) *Khinnaṣṣa ure paṇo.....* (p. 788)

This *gāthā* (GS III. 99) is already cited earlier on p. 633. Vide S. No. (342) *supra*.

- 586) *Jhatti samuṭṭhiamanahara.....* (p. 789)

अत्ति समुट्ठिअ-मणहर-सिरि-वअण-विलास-संभमाजलिअं ।
 भुअ-जुअल-गहिअ-णिप्पद-मंदरं णमहं म्हु-महणं ॥
 (अटिति समुत्थित-मनोहर-श्री-वदन-विलास-संभ्रमाकुलितम् ।
 भुज-युगल-गृहीत-निष्पद-मंदरं नमत मधु-मयनम् ॥)

This *gāthā* is probably drawn from Vākpatirāja's ' *Mahumaha-Viṇa* ' [Sk : *Madhumatī (na)-Vijaya*], a Prakrit epic, now lost.

- 587) *Gajja maha cca uariṇ.....* (p. 789)

गज्जं महं चिअ उव्वरिं सव्व-त्थामेण लोह-हिअअस्स ।
 जलहर लंबालइअं मा रे मारेहिंसि वराइं ॥
 (गर्ज ममैवोपरि सर्वस्थाम्ना लोह-हृदयस्य ।
 जलधर लम्बालकिं (= लम्बालकां) मा रे मारयिष्यसि वराकीम् ॥)

—GS VI. 66

- 588) *Kelīgottakkhalaye.....* (p. 789)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 622. Vide S. No. (256) *supra*.

589) *Samaṇa-ṇaṇāloana*.....

(p. 789)

समअण-णअणालोअण-सच्चविअण्णोणमणहरालावो ।
 पच्चूस-रअ-जिलासो, दीसंभं कहइ मिहुणाण ॥
 (समदननयनालोकन-दृष्टान्योन्य-मनोहरालापः ।
 प्रत्यूष-रत-विलासो विलम्भं कथयति मिथुनानाम् ॥)

590) *Sāloe ccia sāre*.....

(p. 789)

This *gāthā* (*GS* II. 30) is already cited on p. 394 (and p. 628). Vide S. No. (128) *supra*.

591) *Ekkam paharuvvinṇam*.....

(p. 789)

एकं पहरुव्विण्णं हत्थं मुह-मारुएण वीअंतो ।
 सो वि हसंतीए मए गहिओ बीएण कंठम्मि ॥
 (एकं प्रहारोद्विभं हस्तं मुख-मारुतेन वीजयन् ।
 सो ऽपि हसन्त्या मया गृहीतो द्वितीयेन कण्ठे ॥)

—*GS* I. 86592) *Huṇho kavvullinā*.....

(p. 790)

हहो कण्णुल्लोणा भणामि रे सुहअ किं पि मा तूर ।
 णिज्जण-पाणद्धीसु [तु] कहं पि पुण्णेहि लद्धो सि ॥
 (हंहो कर्णोल्लोना भणामि रे सुभग किमपि मा त्वरस्व ।
 निर्जन-रथ्यासु [तु] कथमपि पुण्यैर्लब्धोऽसि ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. no. 224, p. 635) with the introductory remark :

“ *Vipralambha-pariṣṭiṣvabhiyogataḥ prema-parīkṣā yathā* ”—

593) *Eena ccia piasaḥi*.....

(p. 790)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 636. Vide S. No. (371) *supra*.

594) *Asamattacittala* (?).....

(p. 790)

This verse/*gāthā* is highly corrupt and therefore, obscure.

595) *Savvassammi vi daḍḍhe*.....

(p. 790)

This *gāthā* (*GS* II. 29) is cited earlier on p. 641 (and p. 746). Vide S. No. (420) *supra*.

- 596) *Hiaabbhāṇṭarapasaraṇṭa* (?)..... (p. 790)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 597) *Māe kajjā kaṇṇa*..... (p. 790)

माए कज्जा कंचो (? कज्जारभा) फल-संगतीए होंति विणिअत्ता ।
ण समव्वपति समत्ता वि दङ्कु-पेम्मस्स वावारा ॥
(मातः (? सखि) कार्यारम्भाः फल-संप्राप्त्या भवन्ति विनिवृत्ताः ।
न समाव्यस्ते समाप्ता अपि दग्ध-प्रेम्णो व्यावाराः ॥)

- 598) *Acca u tāva maṇaharam* (?)..... (p. 791)

अच्छउ ताव मणहरं पिआइ मुह-दंसणं अइ-महग्घं ।
तग्गाम-छेत्त-सीमा वि ज्ञत्ति दिट्ठा सुहावेइ ॥
(आस्तां तावन्मतोहरं प्रियाया मुक्त्वदर्शनम् अतिमहार्घम् ।
तद्ग्रामक्षेत्रसीमा ऽपि ज्ञटिति दृष्टा सुखयति ॥)

—GS II. 68

- 599) *Dakkhiṇṇeṇa vi eṇto*..... (p. 791)

दक्खिण्णेण वि एंतो सुहअ सुहावेसि अम्ह हिअआई ।
णिक्कइअवाणुरत्तो सि जाण का णिव्वुई ताणं ॥
(दक्षिण्येताप्यायन् सुभग सुखयस्यस्माकं हृदयानि ।
निष्कैतवानुरक्तो ऽसि यासां का निर्वृतिस्तासाम् ॥)

—Cf. GS I. 85

The GS reads :

णिक्कइअवेण जाणं गओ सि का णिव्वुई ताणं ॥
(निष्कैतवेन यासां गतो ऽसि का निर्वृतिस्तासाम् ॥)

- 600) *Keliḡabbhasaricche*..... (p. 792)

केलि-गग्ग-सरिच्छे ऊरु दट्ठण हलिअ-सोण्हाए ।
उल्लसई णहरणं चट्ठलस्स सेओल्लिअ-करस्स ॥
(कदली-गर्भ-सदृक्षौ ऊरु दृष्ट्वा हालिक-स्तुषायाः ।
उल्लसति नखरं चटुलस्य स्वेदाद्रित-करस्य ॥)

601) *Golāṇaiṇa tūhe.....*

(p. 792)

गोला-णईएँ तूहे मोहं चिअ कुरुउरंत-भट्टस्स ।
 सोज्झअ-धूआ-मुह-पेच्छिरस्स ण समप्पए संज्ञा ॥
 (गोदानद्यास्तीर्थे मोघमेव कुरुकुरायमाण-भट्टस्य ।
 रजक-दुहितृ-मुख-प्रेक्षणशीलस्य न समाप्यते सन्ध्या ॥)

602) *Samkeāṇsuamano.....*

(p. 792)

संकेअ-ऊसुअ-मणो गहवइ-धूआ-कडवख-सच्चविओ ।
 तंबं गअं ण वेअइ गोवालो अंबरं दुहइ ॥
 (सङ्केतोत्सुकमना गृहपति-दुहितृ-कटाक्ष-दृष्टः ।
 ताम्रां(गां) गतां न वेदयति गोपालो ऽम्बरं दोग्धि ॥)

This very *gāthā* is cited by Sobhākara in his *Alaṃkāraśāstrakāra* (p. 190). There too the text presented is inaccurate (and incomplete) :

संकेओसुअमणओ गहवइ-धूआ-कडवख-सच्चविओ ।
 ता- - -ण चेअइ गोउरअंबरं धोइ ॥

The author's gloss on this *gāthā*, however helps us to restore it. It runs as follows :

अत्र गोपालस्य धेनुगमने ऽप्यम्बरदोहनेनोपहसनीयत्वस्य वाक्यार्थोभूतत्वाद् वाच्यस्य
 प्रथमार्धोपनिबद्धः शृङ्गारोऽङ्गम् ।

603) *Ramiṇa paṇi vigaṇa.....*

(p. 792)

रमिऊण पअं पि गओ जाहे उवऊहिउं पडिणिउत्तो ।
 अहअं पउत्थपइअ व्व तवखणं सो पवासि व्व ॥
 (रत्वा पदमपि गतो यदोपगूहितुं प्रतिनिवृत्तः ।
 अहं प्रोषितपतिकेव तत्क्षणं स प्रवासीव ॥)

—GS I. 98

604) *Sā tui sahatthadiṇṇam.....*

(p. 792)

सा तुइ सहत्थ-दिण्णं अज्ज वि रे सुहअ गंध-रहिअं पि ।
 उव्वसिअ-णअर-घर-देवअ व्व णोमालिअं (ओमालिअं) वहइ ॥
 (सा त्वया स्वहस्तवत्तामद्यापि रे सुभग गन्ध-रहितामपि ।
 उद्वासित-नगर-गृहदेवतेव नवमालिकां (अवमालिकां) वहति ॥)

—GS II. 94

- 605) *So tuha kaṇa sundari.....* (p. 793)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 644. Vide S. No. (451) *supra*.

- 606) *Hatthapphaṃseṇa jaraggā.....* (p. 793)

हृत्थ-प्फंसेण जरग्गवी वि पण्हअइ दोहअ-गुणेण ।
अवल्लोइअ-पण्हइरि पुत्तअ दुक्खेहि पाविहिसि ॥
(हस्त-स्पर्शेन जरद्गव्यपि प्रस्नोति दोहक-गुणेन ।
अवलोकित-प्रस्नवनशीलां पुत्रक दुःखैः प्राप्स्यसि ॥)

—GS V. 62

- 607) *Samapemmrāsain samarūpa.....* (p. 794)

सम-पेम्म-रसं सम-रूव-जुव्वणं सम-विलास-वेअड्ढि ।
सम-सुह-दुक्खं च जणं सम-पुण्णो जइ जणो ल्हइ ॥
(समप्रेमरसं समरूपयौवनं सम-विलास-वैदग्धीम् ।
सम-सुख-दुःखं च जनं सम-पुण्यो यदि जनो लभते ॥)

- 608) *Abbatthanaṃ na geṇhai.....*

This verse (Setu XI. 27) is already cited earlier on p. 729. Vide S. No. (519) *supra*.

- 609) *Diṭṭhā kuiānuṇā.....* (p. 794)

दिट्ठा कुइआणुणआ पिआ सहस्स-जण-पेल्लणं पि विसहिअं ।
जस्स णिसण्णाएँ उरे सिरीएँ पेम्मेण लहुइओ अप्पाणो ॥
(दृष्टा कुपितानुनया प्रिया सहस्र-जन-पीडनमपि विसोढम् ।
यस्य निषण्णयोरसि श्रिया प्रेम्णा लघूकृत आत्मा ॥)

This verse is cited by Bhoja in *SK* (V. v. 322, p. 671) with the introductory remark :

“*Prema-prakāre vipriyādibhirapyavināśanīyo nityo yatha*” —

- 610) *Tuha dāsaṇa saṃjanio.....* (p. 795)

This *gāthā* (GS VII. 10) is already cited earlier on p. 633. Vide S. No. (348) *supra*.

- 611) *Iaro jaṇo na ṭhai.....* (p. 795)

इअरो जणो ण आणइ धण्णाण संजमिआइ पेम्माई ।
अम्हं मणोरहा दुक्खिआण रच्छासु गिज्जंति ॥
(इतरो जनो न जानाति धन्यानां संगोपितानि प्रेमाणि ।
अस्माकं मनोरथा दुःखितानां रथ्यासु गीयन्ते ॥)

612) *Kassa ña saddhā garua.....*

(p. 796)

कस्स ण सद्धा गरुअत्तणम्मि पइणा पसज्जमाणस्स ।

जइ माणभंजणीओ ण होति हेमंत-राईओ ॥

(कस्य न श्रद्धा गुरुत्वे पत्या प्रसाद्यमानस्य ।

यदि मान-भञ्जिज्यो (भञ्जिका) न भवन्ति हेमन्त-रात्रयः ॥)

—GS (W) 745

Note : GS (W) reads : पइणो पसाज्जमःणरस (SK पत्युः प्रसादयतः) .

613) *Ḍisai ña cāmuulam.....*

(p. 796)

दीसइ ण चूअ-मउलं अत्ता ण अ वाइ मलअ-गंधवहो ।

एतं (पत्तं) वसंत-मासं साहइ उवकंठिअ च्चेअ ॥

(वृक्ष्यते न चूत-मुकुलं सखि न च वाति मलय-गन्धवाहः ।

आयन्तं (प्राप्तं) वसन्त-मासं कथयति उत्कण्ठिका एव ॥)

—GS VI. 42

This *gāthā* is cited in SK (III. v. 156, p. 384) to illustrate the figure ‘ (*Śeṣavat*) *anumānam* ’.614) *Jaṇ mucchiāe ña suo.....*

(p. 797)

जं मुच्छिआएँ ण सुओ कलंब-गंधेण तं गुणे पडिअं ।

इहरा गज्जिअ-सहो जीएण विणा ण वोळंतो ॥

(यद् मुच्छिता न च श्रुतः कदम्ब-गन्धेन तद् गुणे पतितम् ।

इतरथा गजित-शब्दो जीवितेन विना न गच्छेत् ॥)

This *gāthā* is cited in SK (V. v. 344, p. 676) to illustrate ‘ *mūrechā* ’.

SK reads :

जं मुच्छिआ ण अ सुओ कलंब-गंधेण तं गुणे पडिअं ।

इअरह गज्जिअसहो जीएण विणा ण वोळंतो ॥

(यन्मुच्छिता न च श्रुतः कदम्बगन्धेन तद्गुणे पतितम् ।

इतरथा गजितशब्दो जीवेन विना न व्यतिक्रमेत् ॥)

615) *Kallam kira khara-hiao.....*

(p. 797)

कललं किर खर-हिअओ पवसिहिइ पिओ त्ति मुव्वइ जणम्मि ।

तह वडु भअवइ णिसे जह से कललं चिअ ण होइ ॥

(कल्य किल खर-हृदयः प्रवत्स्यति प्रिय इति श्रूयते जने ।

तथा वर्धस्व भगवति निशे यथा तस्य कल्यमेव न भवति ॥)

—GS I. 46

616) *Sahasā mā sahippai (?).....*

(p. 797)

सहसा मा साहिज्जउ, पिआगमो तीएँ विरह-किसिआए ।
 अच्चंत-पहरिसेण वि, जा अ मआ सा मअ च्चेअ ॥
 (सहसा मा कथ्यतां, प्रियागमस्तस्या विरह-कृशायाः ।
 अत्यन्त-प्रहर्षेणापि या च मृता सा मृतैव ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 54, p. 591) with the introductory remark :

“*Tad (śaṅkā) rūpeṇa rasasya prakarṣo yathā*” —

The fourth quarter of this *gāthā* ‘*Jā a maā sā maa ccea*’ reminds one of the fourth quarter of *GS* V. 97 : ‘*Jo kkhūmao so mao ccea*.’

617) *Dharaharai ūrujalain.....*

(p. 797)

थरहरइ ऊरुजुअलं सिज्जइ वअणं ससज्जसं हिअअं ।
 बालाए पढम-सुरए किं किं ण कुणंति अंगाइ ॥
 (थरथरायते (= कम्पते = वेपते) ऊरु-युगलं स्विद्यति वदनं ससाध्वसं हृदयम् ।
 बालायाः प्रथम-सुरते किं किं न कुर्वन्त्यङ्गानि ॥)

618) *Pattapaoso padivanna.....*

(p. 797)

पत्त-पओसो पडिवण-मंडणो घडिअ-दूइ-संचारो ।
 थोवावसेस-घोलिर-मणोरहो (? मणोहरो) होइ जुअइ-जणो ॥
 (प्राप्त-प्रदोषः प्रतिपन्न-मण्डनो घटित-दूती-संचारः ।
 स्तोकावशेष-घूर्णनशील-मनोहरो भवति युवति-जनः ॥)

619) *Pialaibhena paoso.....*

(p. 798)

पिअ-लंभेण पओसो जाओ दिण्ण-फलो रइ-सुहेण णिस्ता ।
 आणिअ-विरहुवकंठो गलइ अ-णिद्विण्ण-वम्महो पच्चूसो ॥
 (प्रिय-लम्भेन प्रदोषो जातो दत्त-फलो रति-सुखेन निशा ॥
 आनीत-विरहोत्कंठो गलत्यनिविण्ण-मन्मथः प्रत्यूषः ॥)

—*Setu* XII. 12

Note : The NS edn reads ‘*pai*’ (*Sk pati*) for ‘*pia*’.

620) *Coriaraasaddhāhui.....*

(p. 798)

This *gāthā* (*GS* V. 15) is already cited earlier on p. 633. Vide S. No. (344) *supra*.

621) *Can. dujjoṇa mac.....*

(p. 798)

चंदुज्जोण मओ मएण चंदाअवो णु वड्ढिअ-पसरः ।
 दोहिं वि तेहिं णु मअणो मअणेण णु दो वि ते णिआ अइभूमिं ॥
 (चन्द्रोद्योतेन मदो मदेन चन्द्रातपो नु वर्धित-प्रसरः ।
 द्वाभ्यामपि ताभ्यां नु मदनो मदनेन नु द्वौ अपि तौ नीतावतिभूमिम् ॥)

—Setu X. 81

622) *Anuṇaasuham na pattam.....*

(p. 798)

अणुणअ-सुहं ण पत्तं पिआहि दइएसु खिज्जिओ वि ण चलणो ।
 ओसारिअम्मि पढमं दूईए व्व दोसिणाए माणग्गहणे ॥
 (अनुनय-सुखं न प्राप्तं प्रियाभिर्दयितेषु खेदितोऽपि न चरणः ।
 अपसारिते प्रथमं दूत्येव ज्योत्स्नया मानग्रहणे ॥)

623) *Avaranḥā aṇjāmā.....*

(p. 798)

अवरण्हागअ-जामाउअस्स विउण्णेइ मोहणुक्कंठं ।
 वहुआएँ घरपरोहर-(? परोहड पलोहर-)मज्जण=नुहलो वलअसदो ॥
 (अपराहणागत-जामातुर्द्विगुणयति मोहनोत्कण्ठाम् ।
 वध्वा गृहपश्चिमाङ्गण-मज्जन-मुखरो वलयशब्दः ॥)

—GS VII. 83

624) *Bohe (ai) pā suttam.....*

(p. 798)

बोहेइ व पासुत्तं मअणं मिहुणाण परिअण-करेहि ।
 वज्जंत-सुसिण-(? सुसर-)घोलिर-बाहुलआ-वलअ-णिग्घोसो ॥
 (बोधयतीव प्रसुप्तं मदनं मिथुनानां परिजन-करैः ।
 बाद्यमान-सुस्वर-धूर्णनशील-बाहुलता-वलय-निर्घोषः ॥)

625) *Kāraṇagahiam pi imā.....*

(p. 799)

कारण-गहिअं पि इमा माणं मोएइ माणिणि-अणस्स ।
 सहआर-मंजरी पिअसहि व्व कण्णे समुल्लीणा(समल्लीणा) ॥
 (कारण-गृहीतमप्येषा मानं मोचयति मानिनी-जनस्य ।
 सहकार-मञ्जरी प्रियसखीव कर्णे समालीना ॥)

—GS (W) 783

626) *Pīṭāmbajāsūhulipā* (?).....

(p. 799)

पिअ-लंबज (? लद्धअ) विहलंघल-साहुलि-पंडराए जहण-भर-मंद-गमणाए ।
 अहिधाविऊण चिप्फ (? छिप्फो/छित्तो) पुप्फफलआए (? पुप्फवईआएँ) धण्णो सि ॥
 (प्रिय-लब्ध/विह्वलाङ्ग-वस्त्र-पाण्डरया जघन-भर-मन्द-गमनया ।
 अभिघाद्य स्पृष्टः पुष्पवतीकया (= पुष्पवत्या) धन्यो ऽ सि ॥)

627) *Nimmariasaṇ dhiaṇ mā* (?).....

(p. 799)

णिम्मविअ-संधिअम्मा ताव अ दूर-पडिबद्ध-वम्मह-पसरा ।
 गरुअं सुरउच्छाहं दाऊण सहि व्व जामिणी तीएँ गता ॥
 (निर्मापित-सन्धि-कर्मा तावच्च दूर-प्रतिबद्ध-मन्मथ-प्रसरा ।
 गुरुकं सुरतोःसाहं दत्त्वा सखीव यामिनी तस्या गता ॥)

628) *Olotaṇṇi tūli--piāhi* (?).....

(p. 799)

ओलोअणम्मि तुलि [अं], पिआहि गहिअम्मि संभमेण वलइअं ।
 पडिचविखअम्मि कअं च, पए (? पिएसु) संधिअ-सरं अणंगेण धणुं ॥
 (अवलोकने तुलितं प्रियाभिर्गृहीते संभ्रमेण वलयितम् ।
 आरवादिते कृतं च प्रियेषु संधित-शरमनङ्गेन धनुः ॥)

629) *Jhijjāṇ tijhāṇ tehiṇi* (?).....

(p. 799)

रवुजंति झडतेहि पल्लविआ होति पल्लवंतेहि ।
 ग्रामासण-पलासेहि पंसुली-हिअअ-सम्भावा ॥
 (कुञ्जन्ति शीर्यमानैः पल्लविता भवन्ति पल्लवद्भिः ।
 ग्रामासन्न-पलाशैः पांसुला-हृदय-सद्भावाः ॥)

630) *Pullāṇṭanirāṇṭarataruṇa* (?).....

(p. 800)

फुल्लंत-णिरंतर-तरुण-वञ्जुला-वण-सिणिद्ध-कूलाए ।
 गोलाणईएँ वसिरी सइ ति मा पुत्ति पत्तिअसु ॥
 (फुल्लन्तिरन्तर-तरुण-वञ्जुल-वस-स्निग्ध-कूलायाः ।
 गोदानद्या वसित्री (= वसनशीला) सतीति मा पुत्रि-प्रतीहि ॥)

631) *Kenā ci ajja gose.....*

(p. 800)

This *gāthā* is highly obscure. Tentatively, it may be restored as follows :

केणावि अज्ज गोसे कप्पिवणे (? अंबवणे) वल्लहं भरतेण ।
 दूसह-मअण-सराहअ-हिअअ-वण-फोडणं गीअं ॥
 (केनापि अद्य प्रभाते आस्रवने वल्लभां स्मरता ।
 दुःसह-मदन-शराहत-हृदय-व्रण-स्फोटनं गीतम् ॥)

632) *Sāhine vi piāame.....*

(p. 800)

साहीणे वि पिअअमे पत्ते वि छणे ण मंडिओ अप्पा ।
 दुग्गअ-पउत्थवइअं सअज्झिअं संठवंतीए ॥
 (स्वाधीने ऽपि प्रियतमे प्राप्ते ऽपि क्षणे न मण्डित आत्मा ।
 दुर्गत-प्रोषितपतिकां प्रतिवेशिनीं संस्थापयन्त्या ॥)

—GS I. 39

633) *Karikālabhakuṃbhā-saṃṇiha.....*

(p. 801)

करि-कलभ-कुंभ-संणिह-थणभर-भज्जंत-तणुअ-मज्झाओ ।
 संसारम्मि असारे सारं सारंग-णअणाओ ॥
 (करि-कलभ-कुम्भ-संनिभ-स्तन-भर-भज्यमान-तनुक-मध्याः ।
 संसारेऽसारे सारं सारङ्ग-नयनाः ॥)

634) *Tāvamavaneī na tāhā.....*

(p. 801)

तावमवणेइ ण तहा चंदण-पंको वि कामि-मिहुणाणं ।
 जह दूसहे वि गिम्हे अण्णुण्णालिगण-मुहेल्ली ॥
 (तापमपनयति न तथा चन्दन-पङ्क्तौऽपि कामि-मिथुनानाम् ।
 यथा दुःसहेऽपि ग्रीष्मे अन्योन्यालिङ्गनसुखम् ॥)

—GS III. 88

635) *Na vi tāha chearaāim.....*

(p. 801)

ण वि तह छेअ-रआई वि हरंति पुणरुत्त-राअ-रसिआई ।
 जह जत्थ व तत्थ व जह व तह व सबभाव-रमिआई ॥
 (नैव तथा छेक-रतान्यपि हरन्ति पुनरुत्त-राग-रसिकानि ।
 यथा यत्र वा तत्र वा यथा वा तथा वा सद्भाव-रमितानि ॥)

—GS III. 74

636) *Jaṁ taṁ rūvaṁ naṁ taṁ.....*

(p. 801)

जं तं रूवं जं तं पअपिअं जं पि तं पि णेवच्छं ।
 तरुणीअणसंबंधं अणं चिअ किं पि तं होइ ॥
 (यत्तद् रूपं यत्तत् प्रजल्पितं यदपि तदपि नेषथ्यम् ।
 तरुणी-जन-संबन्धम् अन्यदेव किमपि तद् भवति ॥)

637) *Hasiṁ samālasako.....*

(p. 801)

हसिआइ समालस(? सयंसल)-कोमलाइ बीसंभ-कोमलं भणिअं ।
 सवभाव-कोमलं पुलइअं च णमिमो सुमहिलाणं ॥
 (हसितानि श्रमालस(? समांसल)-कोमलानि विलम्भ-कोमलं भणितम् ।
 सद्भाव-कोमलं प्रलोकितं च नमामः सुमहिलानाम् (= सुमहिलाभ्यः ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 374, p. 683) with the introductory remark :

“*Nāyikā guṇesu sarva-guṇasāmpadyogā dūtāmā yathā*” —

The *SK* reads ‘*samaṁsala*’ (*SK* ‘*samāṁsala*’), in place of ‘*samālasa*’.

638) *Ambaloṇṇānaṁ.....*

(p. 801)

आअंब-लोअणाणं ओल्लसुअपाअडोरुजहणाणं ।
 अवरण्ह-मज्जिरीणं कएण कामो वहइ चावं ॥
 आताअल्लोचनानाम् आद्राशुक-प्रकटोरुजघनानाम् ।
 अपराहूण-मज्जन- (= स्नान-) शीलानां कृते कामो वहति चापम् ॥
 —GS V. 73

639) *Līlāvelakkhaviṭṭasa.....*

(p. 802)

लीला-वेलक्ख-विलास-मसिण-बंधुर-मुखारविदाइ ।
 रअओन्निअम्मि विलासिणीणं सो (हग्गहसि) आइ ॥
 (लीला-वेलङ्ग-विलास-मसूण-बन्धुर-मुखारविन्दानि ।
 रत-केशविवरणे विलासिनीनां सौभाग्यहसितानि ॥)

Note : The emendation ‘*so (hagga-hasi) yāṁ*’ is presented by the editor of the text.

640) *Tāva guṇiṇṇ u mariṇṇ.....*

(p. 802)

This verse *gāthā* is corrupt and, therefore, obscure.

641) *Kīrahasaddho vosaria.....*

(p. 802)

This verse *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 642) *Parimalia-sundarāṇi*..... (p. 802)

परिमलिअ-सुंदराइं दूर-पहुप्पंत-कोउहल्लाण (?-कोउहल्लाईं) ।
 [पुणरुत्तं] रमिअव्वाइं होति मुद्धाण सुरआणं (? सुरआइं) ॥
 (परिमलित-(०मृदित-)सुन्दराणि दूर-प्रभवत्कौतूहलानि ।
 पुनरुक्त-रमितव्यानि भवन्ति मुग्धानां सुरतानि ॥)

- 643) *Paḍhamahīṇa jaṇ*..... (p. 802)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 394. Vide S. No. (127) *supra*.

- 644) *Kuviṇṇo pasannāo*..... (p. 802)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 235. Vide S. No. (21) *supra*.

- 645) *Gāmataruṇṇo hīaṇ haraṇti*..... (p. 803)

गाम-तरुणीओ ह्रिअं हरन्ति छेआण थणहरित्तीओ ।
 मअणे कुसुम्भ-रंजिअकंचुइआभरण (राइल्ल-कंचुआहरण)मेत्ताओ ॥
 (ग्राम-तरुण्यो हृदयं हरन्ति छेकानां (= विदग्धानां) स्तनभारवत्यः ।
 मदने कुसुम्भ-रञ्जित (रागयुक्त-) कञ्चुकाभरण-मात्राः ॥)

—GS VI. 45

- 646) *Niddāvirāmaṇa vva (?)*... .. (p. 803)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 647) *Dinnatanuamānāṇi*..... (p. 803)

दिण्ण-तणु-अंजणाइं जुअइ-जणस्स दर-रत्त-तंबोद्धाईं ।
 आसण्ण-रइ-सुहाइं अहिवासिज्जन्ति वम्महेण मुहाइं ॥
 (दत्त-तन्वञ्जनानि युवति-जनस्य ईषद्रक्त-ताम्रौष्ठानि ।
 आसन्न-रति-सुखानि अधिवास्यन्ते मन्मथेन मुखानि ॥)

- 648) *Sāmaṇṇasumdarāṇi*..... (p. 803)

This *gāthā* (*Gaṇḍavaha* v. no. 959) is already cited earlier on p. 341. Vide S. No. (99) *supra*.

- 649) *Mohe viambhaṇṇamā* (?)..... (p. 803)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 650) *Daravevirorujalāsu*..... (p. 803)

दर-वेविरोरुज्जुअलासु मउलिअच्छीसु लुलिअ-चिहुरासु ।
 पुरिसाइरोसु कामो पिआसु सज्जाउहो वसइ ॥
 (ईषद्-वेपनशीलोद्युगलासु मुकुलिताक्षीषु लुलित-चिकुरासु ।
 पुरुषायितशीलासु कामः प्रियासु सज्जायुधो वसति ॥)

—GS VII. 14

- 651) *Taha ujjuam virasiam*..... (p. 804)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 652) *Hasiehi Ūvālam̐bhā*..... (p. 804)

हसिएहि उवालंभा अच्चुवचारेहि हसिअव्वाइ ।
 असूहि भंडणाइ, एसो भाणो(? मग्गो)सुमहिलाणं ॥
 (हसितैरुपालम्भा अत्युपचारैः रोषितव्यानि ।
 अश्रुभिः कलहा एष मानः(? मार्गः)सुमहिलानाम् ॥)

—GS VI. 13

- 653) *Masiṇa (?) vasaṇaṇa kaave*..... (p. 804)

This *gāthā* [GS (W) 949] is already cited on p. 489. Vide S. No. (206) *supra*.

- 654) *Jaha jaha vi kāmīṇaṇam*..... (p. 804)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 655) *Sabbhāvagabbhinam pā*..... (p. 804)

सबभाव-गब्भिणं पाअडंति तह किं पि वम्मह-रहस्सं ।
 महिलाओ जह ण विरमंति पत्त-सोक्खाइ वि रआइ ॥
 (सद्भाव-गर्भितं प्रकटयन्ति तथा किमपि मन्मथ-रहस्यम् ।
 महिला यथा न विरमन्ति प्राप्त-सौख्यायपि रतानि ॥)

This *gāthā* is again cited further on p. 829 with the variant reading 'ramañño' for 'mahitāo'.

656) *Nāndantu suraa-sarabhasa.....*

(p. 804)

णंदंतु सुरअ-सरभस-तण्हावहराइ सअल-लोअस्स ।
 बहु-मग-विणिम्मविआइ वेस-विलआण हिअआइं ॥
 (नन्दन्तु सुरत-सरभस-तूष्णापहराणि सकल-लोकस्य ।
 बहु-मार्ग-विनिमित्तानि वेश-वनितानां हृदयानि ॥)

—Cf. GS II. 56

The GS reads ‘*suharasa*’ (Sk. *sukharasa*) for ‘*sarabhasa*’ in the first half. It reads the second half as follows :

बहु-केअव-मग-विणिम्मिआइं वेसाणं पेम्माइं ॥
 (बहु-कैतव-मार्ग-विनिमित्तानि वेश्यानां प्रेमाणि ॥)

657) *Taha valiaṃ naṇajuaṃ.....*

(p. 805)

तह वलिअं णअण-जुअं गहवइ-धूआए रंग-मज्झम्मि ।
 जह ते वि णडा णड-पेच्छआ वि मुह-पेच्छआ जाआ ॥
 (तथा वलितं नयन-युगं गृहपति-कुहित्रा रङ्ग-मध्ये ।
 यथा ते ऽपि नटा नट-प्रेक्षका अपि मुख-प्रेक्षका जाताः ॥)

658) *Jānai jāṇāveuṃ.....*

(p. 805)

This *gāthā* (GS I. 88) is already cited earlier on p. 616 (as well as p. 771). Vide S. No. (230) *supra*.

659) *Chanapitthadhusaratthani.....*

(p. 805)

This *gāthā* [GS (W) 826] is already cited thrice on p. 391, p. 486 and p. 639. Vide S. No. (123) *supra*.

660) *Nacchihii ṇaḍo peccihii.....*

(p. 805)

णच्चिहिइ णडो पेच्छिहिइ जणवओ भोइओ वि दूसिहिइ ।
 जइ रंग-विहणअरी गहवइ-धूआ ण वच्चिहिइ ॥
 (नर्तय्यते नटः प्रेक्षय्यते जनपदो भोगिको ऽपि दूषयिष्यति ।
 यदि रङ्ग-विघटनकरो गृहपति-कुहिता न व्रजिष्यति ॥)

This verse is cited in SK (V. v. 319, p. 670) with the introductory remark :

Nāṭyādi-darśanaṃ prekṣā l yathā—

- 661) *Khaṇamettam vi na piṭṭhei (?).....* (p. 806)

This *gāthā* (GS II. 83) is already cited earlier on p. 751. Vide S. No. (530) *supra*.

- 662) *Jāi vaṇṇi ahine.....* (p. 806)

जाइँ वअणाइँ अम्हे वि जणिमो ताइँ जंवइ जणो वि ।
ताइँ चिअ तेण पजणिआइँ हिअअं सुहावैति ॥
(यानि वचनानि वयमपि जल्पामस्तानि जल्पति जमोऽपि ।
तान्येव तेन प्रजल्पितानि हृदयं सुखयन्ति ॥)

—GS VII. 49

- 663) *Annāṇa yi addhi muhe.....* (p. 806)

अण्णाण वि अत्थि (होति) मुहे पम्हल-धवलाइँ दीह-कसणाइँ ।
णअणाइँ सुंदरीणं, तह उण (वि हु) दट्ठुं ण जाणंति ॥
(अन्यासामपि सन्ति (भवन्ति) मुखे पक्ष्मल-धवलानि दीर्घ-कृष्णानि ।
नयनानि सुन्दरीणां तथा पुनर्द्रष्टुं (तथापि खलु, द्रष्टुं) न जानन्ति ॥)
—Cf. GS V. 70

- 664) *Darasumḍaramahurullā.....* (p. 806)

दर-सुंदर-महूरुल्लाविरीए हल्लंत-थोर-थणिआए ।
सोत्थआए (?) सोज्जअ-) सुआए [खु] कओ तिस्थावासओ जणो सव्वो ॥
(ईषत्सुन्दर-मधुरोत्पलपनशीलया कम्पमान-स्थूलस्तन्या ।
रजक-सुतया (प्रातिवेशिक-सुतया) खलु कृतस्तीर्थावासको जनः सर्वः ॥)

- 665) *Ai ujjue na jajjasi (?).....* (p. 806)

अइ उज्जुए ण लज्जसि, पुच्छंती मह पिअस्स चरिआइँ ।
सव्वंग-सुरभिणो मरुअअस्स कि कुसुम-रिद्धीए ॥
(अघि ऋजुके (अतिऋजुके) न लज्जसे पृच्छन्ती मम प्रियस्य चरितानि ।
सर्वाङ्गसुरभेर्मरुचकस्य कि कुसुमद्धर्चा ॥)

—Cf. GS VII. 77

- 666) *Rehugudiadaviambhana (?).....* (p. 806)

रेहुगुडिअड (?) रेहुड विअड-) -विअंभण-सालस-भुअ-जुअल-वलअ-मंडलिअं ।
बालाएँ वअण-कमलं कपु (?) कअ-) परिवेसो मिअंको व्व ॥
(राजते विकट-विजृम्भण-सालस-भुज-धुगल-वलय-मण्डलितम् ।
बालाया वदन-कमलं कृत-परिवेशो मृगाङ्ग इव ॥)

667) *Eddahamettammi jae.....*

(p. 807)

एदहमेत्तम्मि जए, सुंदर-महिला-सहस्स-मज्झम्मि ।
 अनुहरइ णवर तित्सा वामद्धं दाहिणद्धस्स ॥
 (एतावन्मात्रे जगति सुन्दर-महिला-सहस्र-मध्ये ।
 अनुहरति केवलं तस्या वामार्धं दक्षिणार्धस्य ॥)

—Cf. GS IV. 3

668) *Kāṇa a ruṇā juarī (?).....*

(p. 807)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.669) *Candasarisam̐ muham̐ se.....*

(p. 807)

The *gāthā* (GS III. 13) is already cited earlier on p. 410. Vide S. No. (155) *supra*.670) *Annam̐ laḍalahattanaam̐ (?).....*

(p. 807)

This *gāthā* (first cited in *Vakroktijīvita* I. example no. 96) is already cited earlier on p. 236. Vide S. No. (41) *supra*.671) *Pallaviam̐ piva karapa.....*

(p. 808)

This *gāthā* is cited earlier on p. 230 (and also on p. 418 and p. 421). Vide S. No. (32) *supra*.672) *Aṇavaṭṭiṇa visameṇa.....*

(p. 808)

अणवट्ठिएण विसमेण हारिणा दुण्णिवार-पसरेण ।
 णव-जोव्वणेण अज्जा णइ द्व पुरेण उच्छलिआ ॥
 (अनवस्थितेन विषमेण हारिणा दुत्तिवार-प्रसरेण ।
 नव-यौवनेनार्या नदीव पुरेणोच्छलिता ॥)

673) *Akkhaḍai piṭṭ hiae.....*

(p. 808)

अक्खडइ पिआ हिअए अणं महिलाअणं णिअंतस्स (? रमतस्स) ।
 दिट्ठे सरिसम्मि गुणे सरिसम्मि गुणे अ-ईसंते ॥
 (आस्खलति प्रिया हृदये ऽ न्यं महिलाजनं रमयतः ।
 दृष्टे सदृशे गुणे सदृशे गुणे अदृश्यमाने ॥)

—GS I. 44

674) *Pīlei valam̐tum̐nu m̐ha (?).....*

(p. 808)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 675) *Vāhollavialīṭṭam (?)...* (p. 808)

वाहोल्ल-विअलिणं गमणि-धूआएँ उत्तरिज्जेण ।
थण-वंसण-रहसोत्ताण-णिच्चलच्छो कओ गामो ॥
। बाष्पाई-विगलितेन ग्रामणी-दुहितुरुत्तरीयेण ।
स्तन-दर्शन-रहसोत्तान-निश्चलाक्षः कृतो ग्रामः ॥)

- 676) *Jassa jahim cia padamam (?).....* (p. 808)

जस्स जहि चिअ पढमं तिस्सा अंगम्मि णिवडिआ दिट्ठी ।
तस्स तहि चेअ ठिआ सव्वंगं केण वि ण दिट्ठं ॥
(यस्य यत्रैव प्रथमं तस्या अङ्गे निपतिता दृष्टिः ।
तस्य तत्रैव स्थिता सर्वाङ्गं केनापि न दृष्टम् ॥)

—GS III. 34

- 677) *Sāmaṇṇasundarīṇam.....* (p. 810)

This *gāthā* (*Gaṇḍavaho* v. no. 959) is already cited earlier on p. 341 (and p. 803). Vide S. No. (99) *supra*.

- 678) *Diavo pariṇihai pudaṇṇa (?).....* (p. 810)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 642. Vide S. No. (431) *supra*.

- 679) *Ajja mae teṇa viṇā.....* (p. 811)

अज्ज मए तेण विणा अण्हअ-सुहाई संभरंतीए ।
अहिणव-मेहाणँ रवो णिमामिओ वज्झ-पडहो व्व ॥
(अद्य मया तेन विना अनुभूत-सुखानि संस्मरन्त्या ।
अभिनव-मेघानां रवो श्रुतो बध्य-पटह इव ॥)

—GS I. 29

Deśisabadasaṅgraha (p. 143) records :

“*Nisuyam nisaniam ca sue*”— [*srute*]

- 680) *Elhi piotti nimisam va.....* (p. 811)

एहिइ पिओ (एहिसि तुमं) त्ति णिमिसं व जग्गिअं जामिणीएँ पढमद्धं ।
सेसं संताव-परव्वसाएँ वरिसं व बोलीणं ॥
(एष्यति प्रिय (एष्यसि त्वम्) इति निमिष इव जागरितं यामिन्याः प्रथमार्धम् ।
शेषं संताप-परवशाया वर्षमिवातिक्रान्तम् ॥)

—GS IV. 85

The alternative reading is found in *GS*.

681) *Tam tiasa-kusumadāman*..... (p. 812)

This verse from *Harivijaya* of Sarvasena is already cited earlier on p. 748. Vide S. No. (528) *supra*.

682) *Kuviā a saccabhāmā*... .. (p. 812)

This verse from *Harivijaya* of Sarvasena is already cited earlier on p. 585 (and p. 773). Vide S. No. (220) *supra*.

683) *Ukkipai mīruamāṇaleaṇa*..... (p. 812)

उक्खिप्पइ मारुअ-मंडलेण (मंडलि-मारुएण) गेहंगणाहि वाहीए ।
सोहग्ग-धअवडाअ व्व उवह धणु-रुप-रिछोली ॥
(उत्क्षिप्यते मारुत-मण्डलेन (मण्डलो-मारुतेन) गेहाङ्गणाद् व्याधस्त्रियाः ।
सौभाग्य-ध्वज-पताकेव पश्यत धनुःसूक्ष्म-त्वक्-पड्वितः ॥)

—*GS* II. 20

The alternative reading, noted above, is found in *GS*.

684) *Nārāṇo tti parīṇaparahim (?)*..... (p. 813)

णाराअणो त्ति परिणअ-वआहिँ सिरि-वल्लहो त्ति तरुणीहि ।
बालाहि उण कोऊहलेण एमेअ सच्चविओ ॥
(नारायण इति परिणत-वयोभिः श्रीवल्लभ इति तरुणीभिः ।
बालाभिः पुनः कौतूहलेन एवमेव सत्यापितः (= दृष्टः) ॥)

This *gāthā* is first cited in *Alaṅkārasarvasva* (p. 61 NS edn)

685) *Emea akaapunnā*... .. (p. 814)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 640. (with the reading “*emea maṇḍa-punnā* ”). Vide S. No. (415) *supra*.

686) *Panaam paḍhama-piāe*..... (p. 814)

पणअं पढम-पिआए रक्खिउकामो वि मधुरमधुरेहि ।
छेअवरो णिणडिज्जइ अहिणव-वहुआ-विलासेहि ॥
(प्रणयं प्रथम-प्रियाया रक्षितुकामोऽपि मधुर-मधुरैः ।
छेक- (= विदग्ध-) वरः व्याकुलीक्रियतेऽभिनव-वधुका (= वधू) -विलासैः ॥

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 386, p. 686) with the introductory remark :

“*Prathamodhā jyeṣṭhā yathā*” —

687) *Taha sã jānai jāū (?).....* (p. 814)

तह सा जाणइ जाआ (? जारा) लोए पच्छण्णमविणअं काउं ।

जह पढमं चिअ लिखइ मज्जे चारित्तवन्तीण ॥

(तथा सा जानाति जारा लोके प्रच्छन्नमविनयं कर्तुम् ।

यथा प्रथममेव लिख्यते मध्ये चारित्रवतीनाम् ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 394, p. 688) with the introductory remark :

“ *Atmacchandā svairiṇī yathā* ”—

688) *Ajja mae ucchāso (?).....* (p. 814)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 642. Vide the S. No. (428) *supra*. There it opens with ‘ *Ajja mae māucchā* ’.

689) *Pāaḍiāṇhaṣabbhāva.....* (p. 814)

This *gāthā* (*GS* II. 99) is already cited thrice before on p. 401, p. 577 and p. 640. Vide S. No. (144) *supra*.

690) *Aassa kin nu kāham.....* (p. 814)

This *gāthā* (*GS* II. 87) is already cited earlier on p. 638. Vide S. No. (390) *supra*.

691) *Aha sã tahiṁ tahiṁ cia.....* (p. 815)

This *gāthā* (*GS* IV. 18) is already cited earlier on p. 648. Vide S. No. (484) *supra*.

692) *Ajja mae gaintavvam.....* (p. 815)

This *gāthā* (*GS* III. 49) is already cited twice before once on p. 637 and once again on p. 784. Vide S. No. (388) *supra*.

693) *Saṁkeaṇsuamaṇo.....* (p. 815)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 792. Vide S. No. (602) *supra*.

694) *E (va ?) kkaṇṇaṇaḍulahe (?).....* (p. 815)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

695) *Bahalaamā haarāi.....* (p. 815)

This *gāthā* (*GS* IV. 35) is already cited earlier on p. 643. Vide S. No. (442) *supra*.

696) *Cūḍasūṇao vipaṇṇo.....*

(p. 815)

This *gāthā* (GS VI. 49) is already cited earlier on p. 643. Vide S. No. (438) *supra*.697) *Rattim niddaaramio.....*

(p. 816)

रत्ति णिहअ-रमिओ दिअरो बहुआएँ मलिअ-पोत्तीए ।
 मा छिवसु त्ति पहाए भणिओ अंतोमुहं हसइ ॥
 (रात्रि निर्दय-रमितो देवरो वधुकया (= वध्वा) मलिन-वसनया ।
 मा स्पृशेति प्रभाते भणितोऽन्तर्मुखं हसति ॥)

698) *Suppam daḍḍham caṇṇā.....*

(p. 816)

सुप्पं डड्ढं चणआ ण हुग्गिआ (? भज्जिआ) पंथिओ अ वोलीणो ।
 अत्ता घरम्मि कुविआ भूआण (बहिराण) व वाइओ वंसो ॥
 (शूर्पं दग्धं चणका न भूषटा/भजिता पथिकश्चातिक्रान्तः ।
 श्वभ्रूग्हे कुपिता भूतानां (बधिराणाम्) इव वादितो वंशः ॥)

—Cf. GS VI 57

GS reads 'So juā aikkaṃto' (Sk : 'Sa'yuvātikrāntah') in place of 'Paṃthio a volīno'.

699) *Paḍpurao ceta nijjai.....*

(p. 816)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 647. Vide S. No. (478) *supra*.700) *Uggāhiekkaḥumaam.....*

(p. 816)

उगाहिए वक-हुमअं (-भुमअं) तणु-हास-फुरंत-दसण-जोण्हालं ।
 कस्स ण हरेइ (? हरई) हिअअं चोरिअ-दिट्ठं मअच्छीए ॥
 (उद्ग्राहितैक-भ्रुवं तनु-हास-स्फुरद्दशन-ज्योत्स्नावन्तम् ।
 कस्य न हरति हृदयं चौर्यै-दूढं मृगाक्षयाः ॥)

701) *Panaakkhaṇṇasamkā.....*

(p. 816)

पणअ-बखलणा-संकालुआणँ लोआववाअ-भीआणं ।
 लज्जालुआण कालो [विहलो] अ गओ णिरवसेसो ॥
 (प्रणय-स्खलना-शङ्कालूनां लोकापवाद-भीतानाम् ।
 लज्जालूनां कालो विफलश्च गतो निरवशेषः ॥)

- 702) *Salilolladāruālam (?).....* (p. 816)

सलिलोल्लदारुआइं व अंतो च्चिअ सिमिसिमाअमाणाइं ।
मअणाणलेण लज्जालुआण डज्जति हिअआइं ॥
(सलिलार्द्रदारुकाणीव अन्तरेव सिमसिमायमानानि ।
मदनानलेन लज्जालूनां दहन्ते हृदयानि ॥)

- 703) *Ārapaṇṇimioṭṭham.....* (p. 816)

This *gāthā* (GS I. 22) is already cited earlier on p. 689. Vide S. No. (501) *supra*.

- 704) *Jāṇāmi jaṇo piṇṇo.....* (p. 817)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 786. Vide S. No. (575) *supra*.

- 705) *Kim na bhaṇio si bālaa.....* (p. 817)

This *gāthā* (GS.IV. 70) is already cited on p. 638. Vide S. No. (398) *supra*.

- 706) *...Gilukkaviasai (?).....* (p. 817)

This *gāthā* is quite corrupt. It has been cited earlier on p. 638. There too the text is corrupt. For its restoration vide S. No. (397) *supra*.

- 707) *Daṭṭham ciraṇṇaṇa laddho.....* (p. 817)

दट्ठं चिरं ण लद्धो, मामि पिओ दिट्ठिगोअरगओ वि ।
दंडाहअ-वल्लिअ-हुअंग-वक्क-रच्छे हअग्गामे ॥
(द्रष्टुं चिरं न लब्धः सखि प्रियो दृष्टिगोचरगतोऽपि ।
दण्डाहत-वलित-भुजङ्ग-वक्त्र-रथ्ये हत-ग्रामे ॥)

The second half of this *gāthā* closely resembles the second half of GS (W) 809 :

सरहस-विणिग्गआएँ वि इच्छाएँ तुमं ण तीएँ सच्चविओ ।
सोसाहअ-वल्लिअ-भुअंग-वक्क-रच्छे हअग्गामे ॥
(सरभसविनिर्गतया ऽपि इच्छया त्वं न तया दृष्टः ।
शीर्षाहत-वलित-भुजङ्ग-वक्त्र-रथ्ये हतग्रामे ॥)

708) *Cumbai vā sinṇamuhī.....*

(p. 817)

चुंबइ वा सिण्ण-मुही वइअ-कओलं द पंडुर-च्छाअं ।
 असई णिहुवण-वड-पाअवस्स वाआणिअं पत्तं ॥
 (चुम्बति वा स्विन्न-मुखी दयित-कपोलमिव पाण्डुरच्छायम् ।
 असती निधुवन-वट-पादपस्य वातानीतं पत्रम् ॥)

This *gāthā* in some respects corresponds with *GS* III. 95 :

गाम-वडस्स पिउच्छा आवंडुमुहीण पंडुरच्छाअं ।
 हिएण समं असईणं पडइ वाआहअं पत्तं ॥

709) *Asaīna namo tānaṃ.....*

(p. 818)

असईण नमो ताणं दप्पण-सरिसेसु जाण हिएएसु ।
 जो च्चेअ ठाइ पुरओ सहसा सो च्चेअ संकमइ ॥
 (असतीनां नमस्तासां दर्पण-सदृशेषु यासां हृदयेषु ।
 य एव तिष्ठति पुरतः सहसा स एव सङ्क्रामति ॥)

Cf. the following *gāthā* with this *gāthā*. The two *gāthās* are essentially identical :

असतीण नमो ताणं दप्पणसरिसेसु जाण हियएसु ।
 जो चिय गच्छइ पुरओ पुरिसो सो चेय संकमइ ॥

—*Gāhārāyaṇakosa*, v. no. 697

710) *Anudīhakaāhoā.....*

(p. 818)

अणुदिअह-कआहोआ जह जह थणआ विणिगिति कुमरीणं ।
 तह तह लद्धावासो व्व वम्महो हिएअमाविसइ ॥
 (अनुदिवस कृताभोगौ यथा यथा स्तनौ विनिरयतः (= विनिर्यातः) कुमारीणाम् ।
 तथा तथा लब्धावास इव मन्मथो हृदयमाविशति ॥)

—*GS* (W) 954

This *gāthā* is found to be quoted in the *Dhvanyāloka* (NS edn, p. 37) and in the anonymous *Kalpalatāvivēka* (p. 18). *SK* (V. v, 332, p. 673) cites this *gāthā* with the variant readings ' *Tāmbamuhakaāhoā* ' (*Sk* : *Tāmrāmukhakṛtābhogau*) and ' *Kileṇti* ' (for ' *Vinimti* '). The latter reading makes no sense.

- 711) *Caṁpahai vīkaṁṭham (?).....* (p. 818)

जं वहइ वीअकडं भज्ज सुओ एकपहर-विणिवाई ।
तं कुलदूसणि सुण्हे थणाण तुह मत्थए पडउ ॥
(यद् वहति द्वितीय-काण्डं मम सुत एकप्रहार-विनिपाती ।
तत् कुलदूषणे स्नुषे स्तनयोस्तव मस्तके पततु ॥)

It may be noted that this *gāthā* is cited further on (p. 1173). At both the places the text of the *gāthā* is quite corrupt.

- 712) *Naanāṇa irāṇo mān (?).....* (p. 818)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 676. Vide S. No. (495) *supra* for its restoration. At both the places the text of the *gāthā* is quite corrupt.

- 713) *Gharinīe akaalam barica (?).....* (p. 818)

घरिणीएँ अकइअव्वं चडुअम्मं पिअअमे कुणंतम्मि ।
अकअत्थाएँ वि जाआइ झत्ति सिदिलाइ अंगाइ ॥
(गृहिण्या अकैतवं चाटु-कर्म प्रियतमे कुर्वाणे (सति) ।
अकृतार्थाया अपि जातानि झटिति शिथिलान्यङ्गानि ॥)

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. no. 331, p. 673) with the introductory remark :

“ *Upacārāpekṣaprakarṣa āhārya yathā* ”—

- 714) *Māmi hīaam va pīam... ..* (p. 819)

This *gāthā* is cited earlier on p. 637 (and p. 778). Vide S. No. (381) *supra*.

- 715) *Lajjā chattā sīlam.....* (p. 819)

लज्जा चत्ता सीलं च खंडिअं अजस-घोसणा दिष्णा ।
जरस कएणं पिअसहि सो च्चेअ जणो जणो जाओ ॥
(लज्जा त्यक्ता शीलं च खण्डितमयशोघोषणा दत्ता ।
यस्य कृते प्रियसखि स एव जनो जनो जातः ॥)

716) *Jaha jaha jarā-pariṇao.....*

(p. 819)

जह जह जरा-परिणओ होइ पई दुग्गओ विरूओ अ (वि) ।
 कुलबालिआणँ तह तह अहिअअरं बल्लहो होइ ॥
 (यथा यथा जरा-परिणतो भवति पतिर्दुग्गतो विरूपश्च (विरूपोऽपि) ।
 कुलपालिकानां तथा तथाधिकतरं बल्लभो भवति ॥)

—GS III. 93

717) *Ñāriāpemma vi aṇṇo (?).....*

(p. 819)

The text of this *gāthā* is very corrupt. Tentatively, it may be restored as follows :

णाअरिआ-पेम्म-विअण्हो वि (?चिअ) सव्भावमेत्तसाराइ ।
 कण्हो राहाएँ सममुज्जुआइ (?सममुज्जुआइ) भरइ चिअ रआई ॥
 (नागरिका-प्रेम-वितृष्ण एव सद्भावमात्रसाराणि ।
 कृष्णो राधया सममृजुकानि स्मरति रतानि ॥)

718) *Ajja kaimo vi diaho.....*

(p. 820)

This *gāthā* (GS II. 19) is already cited earlier on p. 614. Vide S. No. (227) *supra*.

719) *Taha sonhāe puloio.....*

(p. 820)

This *gāthā* (GS III. 54) is already cited earlier on p. 637 (and p. 674). Vide S. No. (382) *supra*.

720) *Pāapadāṇa ahavve.....*

(p. 821)

पाअ-पडिअं अहव्वे किं दाणिँ ण उट्ठवेसि भत्तारं ।
 एअं चिअ अवसाणं दूरं पि गअस्स पेम्मस्स ॥
 (पादपतितममव्ये किमिदानीं नोत्थापयासि भर्तारम् ।
 एतदेवावसानं दूरमपि गतस्य प्रेम्णः ॥)

—GS IV. 90

721) *Ajja suraṇṇi piṣaṇṇi.....*

(p. 821)

अज्ज सुरअण्णि पिअसहि तस्स विलक्खत्तणं हरंतोए ।
 अकअत्थाएँ कअत्थो पिओ मए उणिअमवऊढो (?णिउणमुवऊढो) ॥
 (अद्य सुरते प्रियसखि तस्य विलक्षत्वं हरन्त्या ।
 अकृतार्थया कृतार्थः प्रियो मया निपुणमुपगूढः ॥)

722) *Māṃgī hojja vane.....*

(p. 822)

माअंगी होज्ज वणे मा वेसा एत्थ माणुसे लोए ।
 सभवेण वि रमिओ तो वि जणो कत्तिमं भणइ ॥
 (मातङ्गी भवेयं वने (निश्चयम्), मा वेद्यात्र मानुषे लोके ।
 सद्भावेनापि रमितः, ततोऽपि जनः कृत्रिमं भणति ॥)

723) *Kiṃ nīla-kāṃṭha gacchasi.....*

(p. 822)

किं नीलकंठ गच्छसि किं वा सुतो सि जणमणाणंद ।
 तुज्ज कए इह आआ विद्धाहं मअण-बाणेहि ॥
 (किं नीलकंठ गच्छसि, किं वा सुप्तोऽसि जनमन आनन्द ।
 तव कृते इह आगता, विद्धाहं मदन-बाणैः ॥)

724) *Gharasāmiassa raṇṇi.....*

(p. 823)

घरसामिअरस राअं जणेइ सिज्जंत-वेविस्ल्लसिआ ।
 असई हिअअभंतर-भावित-जारा णिहुवणम्मि ॥
 (गृहस्वामिनो रागं जनयति स्विद्यद्वेपनशीलोल्लसिता ।
 असती हृदयाभ्यन्तर-भावित-जारा निधुवने ॥)

Note : Hemacandra records the word 'ullasā' in the sense of 'pulakita' in his *Deśisabdasamgraha* (p. 47).

725) *Nāṃdanti suraa-sarahasa.....*

(p. 823)

This *gāthā* (GS II. 56) is already cited earlier on p. 804. Vide S. No. (656) *supra*.

726) *Pecchaha hūā a voccā.....*

(p. 823)

The text of this *gāthā* is highly corrupt. Tentatively, it may be restored as follows :

पेच्छह हला णु चोउज्जं (अथवा, महाणुचोउज्जं), काणा-महिलाएँ जं कअं तीए ।
 सउज्जविखचुंबणेणं झडत्ति णीसारिओ जारो ॥
 (प्रेक्षध्वं महादेशचर्यम्, काण-महिलया यत् कृतं तथा ।
 सद्योऽक्षिचुम्बनेन झटिति निःसारितो जारः ॥)

—Cf. *Vajjālagga* (No. 475)

727) *Eenain cea guṇeṇa.....*

(p. 823)

एएणं चेअ गुणेण किं [ण] वेसाण दिज्जए अप्पा ।
 वेसे व्व (? वि) पिए व्व जणे जं मुहराओ समो ज्जेअ ॥
 (एते (के) नैव गुणेन किं न वेश्यानां (= वेश्याभिः) दीयते आत्मा ।
 द्वेष्ट्येऽपि प्रिय इव जने यन्मुखरागस्सम एव ॥)

728) *Voḍhapareṇa vi taha keṇa.....*

(p. 824)

बोढपरेण (? पोढ-वरेण) वि तह तेण रामिआ णिअअ-कज्ज-णिउणेण ।
 जह मुद्धाएँ वि रमिओ मुद्धत्ति बहूएँ णीसकं ॥
 (प्रौढ-वरेणापि तथा तेन रमिता निजक-कार्य-निपुणेन ।
 यथा मुग्धयापि रमितो मुग्ध इति बध्वा निःशङ्कम् ॥)

729) *Uṇhāi ṇīsasaṇto.....*

(p. 824)

उण्हाई णीससंतो आलिगसि [कीस] मं पराहुत्ति ।
 हिअअं पलीविअं (? पलीविउं) अणुसएण पुट्ठि पलीवेसि ॥
 (उष्णानि निःश्वसन्, आलिङ्गसि कस्मान्मां पराङ्मुखीम् ।
 हृदयं प्रदीप्यानुशयेन पृष्ठं प्रदीपयसि ॥)

—Cf. GS I. 33

730) *Aphadeṇa upakaṇṭṭipiteṇa (?).....*

(p. 824)

Note : The first half of this *gāthā* is quite corrupt. Tentatively, it may be restored as follows :

अफडेण (? कवडेण) उपकण्ठितेण (? मउ-महुर-जंपिएण) कज्जस्स अंत-गमणेण ।
 सुरअ-रहस्सेण हरंति जेण हिअआइ वेसाओ ॥
 (कपटेन मृदु-मधुर-जल्पितेन कार्यस्यान्तगमनेन ।
 सुरत-रहस्येन हरन्ति येन हृदयानि वेश्याः ॥)

731) *Kāṇṇa dhīrajahanāin (?).....*

(p. 824)

काऊण धीर-जहणं, पज्जत्त-रआएँ वेस-विलआए ।
 तह कह वि पुलइअं जह पुणो वि मअणो उवट्ठविओ ॥
 (कृत्वा धीर- (= सु-स्थिर-) जघनं पर्याप्तरतया वेश-वर्नितया ।
 तथा कथमपि दृष्टं यथा पुनरपि मदन उपस्थापितः ॥)

732) *Hoṃtavaro taha taha (?).....*

(p. 825)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 733) *Dhīṅgaḍi thāvai saṁmuḥi*..... (p. 825)

For this Apabhraṁśa passage vide Appendix I.

- 734) *Urvellīavai kārillāi*..... (p. 825)

उरपेल्लिअ-वइ-कारिल्लआई उच्चेसि दइअ-वच्छलिए ।
कंठअ-विलिहिअ-पीणुणअ-थणि उत्तम्म एत्ताहे ॥
(उरःपीडित-वृति-कारवेल्लीफलान्युच्चितोषि दयित-वत्सले ।
कण्ठक-विलिखित-पीनोन्नत-स्तनि उत्ताम्भेदानीम् ॥)

—Cf. SK (IV v. 84, p. 451)

- 735) *Āṇasaṭi deni*..... (p. 827)

This *gāthā* (GS I. 23) is already cited earlier on p. 620. Vide S. No. (246) *supra*.

- 736) *Muḥa-vijjhaviṭṭapaṇṇam*..... (p. 827)

मुह-विज्झविअ-पईवं, ऊससिअ-णिरुद्ध-संकितुल्लावं ।
सवह-सअ-रक्खिओद्धं चोरिअ-रमिअं मुहावेइ ॥
(मुख-विध्यापित-प्रदीपम्, उच्छ्वसित-निरुद्ध-शङ्कितोत्लापम् ।
शपथ-शत-रक्षितौष्ठं चौर्य-रमितं सुखयति ॥)

—Cf. GS IV. 33

- 737) *Harisullāva kulapā*..... (p. 828)

हरिसुल्लावा कुलपालिआण लज्जा-कडच्छिए (?कयत्थिए) सुरए ।
कंठभन्तर-भमिआ, अहरे चिअ हुरुहुराअंति ॥
(हर्षोत्लापाः कुलपालिकानां लज्जा-कदर्थिते सुरते ।
कण्ठाभ्यन्तर-भ्रमिता अघर एव हुरुहुरायन्ते ॥)

- 738) *Suraāvasāṇavilīo*..... (p. 828)

सुरआवसाणविलिओणआओ सेउल्ल-वअण-कमलाओ ।
अद्धच्छि-पेच्छिरीओ पिआओ धण्णा पुलोअंति ॥
(सुरतावसानक्रीडीतावनताः स्वेदाद्र-वदन-कमलाः ।
अर्धाक्षि-प्रेक्षणशीलाः प्रिया धन्याः पश्यन्ति ॥)

This *gāthā* is again cited on p. 841 with the introductory remark :

“*Madhyāyā uttamavai saṁbhoge yathā*” —

739) *Pajjattammi vi surae.....*

(p. 828)

पज्जत्तम्मि वि सुरए विअलिअबंधं च संजमंतीए ।
 विव्वम्म-हसिएहि कओ पुणो वि मअणाउरो दइओ ॥
 (पर्याप्तेऽपि सुरते विगलितबन्धं (वस्त्रं) च संयमन्त्या ।
 विश्रम-हसितैः कृतः पुनरपि मदनानुरो दयितः ॥)

740) *Paḍhamahilāṇa jaṃ jaṃ.....*

(p. 828)

This *gāthā* is already cited on p. 394 (and on p. 802). Vide S. No. (127) *supra*.

741) *Pariosaahmi sahitahmi (?).....*

(p. 828)

परिओसिअ ण्हि सहि तम्मि गाढ-परिरम्भमामुअंतम्मि ।
 अणुमग्ग-समूससणाणुबंध-फंसेहि शणएहि ॥
 (परितोषितास्मि सखि तस्मिन् गाढ-परिरम्भमामुञ्चति ।
 अनुमार्ग-समुच्छ्वसनानुबन्ध-स्पर्शाभ्यां स्तनाभ्याम् ॥)

742) *Sabbhāvagabbhināṃ pā.....*

(p. 829)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 804. Vide S. No. (655) *supra*.

743) *Ghettuṃ muṃcaī aharā (?).....*

(p. 829)

घेतुं मुंचइ (? मुच्चइ) अहरो, अण्णत्तो बलइ पेच्छिउं दिट्ठी ।
 घडिउं विहडंति भुआ, रअम्मि सुरआअ धीसामो ॥
 (गृहीतुं मुच्यतेऽधरः, अन्यतो बलते प्रेक्षितुं दृष्टिः ।
 घटितुं विघटेते भुजौ, रते सुरताय विश्रमः ॥)

744) *Daiakaraggahalulio.....*

(p. 829)

This *gāthā* (GS VI. 44) is already cited on p. 625. Vide S. No. (282) *supra*.

745) *Daiassa gimhavaṃmaha.....*

(p. 829)

दइअस्स गिन्ह-वम्मह-संदावं दो वि झत्ति अवणेइ ।
 मज्जण-जलद्द-चंदण-सिसिरा आलिगणेण बहू ॥
 (दयितस्य ग्रीष्म-मन्मथ-संतापं द्वावपि क्षटित्यपनयति ।
 मज्जन-जलार्द्र-चन्दन-शिशिरा आलिङ्गनेन बधूः ॥)

This *gāthā* is cited further on (p. 1184) with the introductory remark :

“ *mādhyaṇṇa-karaṇīyaṃ mādhyaṇṇikam yathā* ”—

746) *Kalahoojjalagoram.....*

(p. 830)

कलहोज्जल-गोरं कलहोअ-सिआसु सरअ-राईसु ।
 चुंबन्ति विअसिअच्छं, विअत्त (विअद्ध)-जुअइं-मुहं धण्णा ॥
 (कलधौतोज्ज्वल-गौरं कलधौत-सितासु शरद्रात्रिषु ।
 चुम्बन्ति विकसिताक्षं विवृत्त (विदग्ध)-युवती-मुखं धन्याः ॥)

Note : This *gāthā* is cited further on (p. 890) with a variant ' 'aggha' for 'viasia'.

747) *Hemante daḍhaviḷana.....*

(p. 830)

हेमन्ते दड-पीलण-थणअड-संकंत-कुंकुम-प्फंसो ।
 मिहुणाण गलइ सेओ बहिरु (? रहिरु) गगारो व्व सीअस्स ॥
 (हेमन्ते दृढ-पीडन-स्तनतट-संक्रान्त-कुङ्कुमस्पर्शः ।
 मिथुनानां (कामिनां) गलति स्वेदो रुधिरोग्गार इव शीतस्य ॥)

This *gāthā* we find included in a later *Kośa* called *Gāhārayaṇakosa* (No. 672)

748) *Kiṃ taṣṣa pāvareṇam.....*

(p. 830)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 280. Vide S. No. (74) *supra*.

749) *Piāḍḍambai dei (?).....*

(p. 830)

पिआ अद्वाअं देइ [णिअ-] गह्वइं पुलअ-सेअ-संवलिआ ।
 अज्जेव तस्स दिट्ठी पडिफलिहिइ एत्थ बिबम्मि ॥
 (प्रिया दर्पणं ददाति निज-गृह्णति पुलक-स्वेद-संवलिता ।
 अद्यैव तस्य दृष्टिः प्रतिफलित्यत्र बिम्बे ॥)

750) *Appattadaṃsauttain.....*

(p. 831)

अप्पत्त-दंसउत्तरोए (?-दंसणुत्तम्मिरोएँ) बालअ तुमम्मि बोलीणे ।
 पइ-पुरओ च्चिअ सासे (?ताए) सिहिखंडखंडेहि णीससिअं ॥
 (अप्राप्त-दर्शनोत्ताम्यन्त्या बालक त्वय्यतिक्रान्ते ।
 पतिपुरत एव तथा शिखि-खण्ड-खण्डैर्निःश्वसितम् ॥)

751) *Maṇṇubbhariā ṇa ruai.....*

(p. 831)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

752) *Uari bhareṇa a annua.....*

(p. 831)

This line forms the second half of the following *gāthā* :

उज्जसि पिआइ समअं तह वि हु रे भणसि कोस किसिअत्ति ।
 उवरि-भरेण अ अण्णुअ मुअइ बइत्तो वि अंगाई ॥
 (उह्यसे प्रियया समकं (= समं) तथापि खलु रे भणसि कस्मात् कुशेति ।
 उपरिभरेण चाज्ञ मुञ्चति बलीवदोऽप्यङ्गानि ॥)

—GS III. 75

753) *Kai āgao pio ajja.....*

(p. 831)

‘कइआ गओ पिओ’, ‘अज्ज पुत्ति’, ‘अज्जेण कइ दिणा होति’ ।
 ‘एवको’, एइहमेत्ते भणिए मोहं गआ बाला ॥
 (कदा गतः प्रियो ऽद्य पुत्रि अद्येति कति दिनानि भवन्ति ।
 एक एतावन्मात्रे भणिते मोहं गता बाला ॥)

—Cf. *Vajjālagga*, No. 379.

This *gāthā* is cited also in *SK* (V v. no. 254, p. 643) with the introductory remark :

“*Pravāse vyāviddham yathā*” —

The gloss on it runs as follows :

Atraikasyāpi divasasya varṣāyamānatayā viśeṣato dairghyam pratiyate 1

754) *Taṇuāia varāi.....*

(p. 832)

तणुआइआ वराई विअहे दिअहे मिअंकलेह व्व ।
 बहुल-पओसेण तुए णिसंस अंधारिअ-मुहेण ॥
 (तनुकायिता वराकी दिवसे दिवसे मृगाङ्गुलेखेव ।
 बहुल-प्रदोषेण त्वया नृशंस अन्धकारित-मुखेन ॥)

—Cf. *GS* (W) 919755) *Saṇṇe cintāmaiaṇ.....*

(p. 832)

सअणे चिंतामइअं काऊण पिअं णिमीलिअच्छोए ।
 अप्पाणो उवअढो पसिठिल-वलआहि बाहाहि ॥
 (शयने चिन्तामयं कृत्वा प्रियं निमीलिताक्ष्या ।
 आत्मा उपगूढः प्रशिथिलवलयाम्यां बाहुभ्याम् ॥)

—GS II. 33

756) *Aṅgāi kilāmiṇṇanti.....*

(p. 832)

अंगाइ किलामिज्जंति हूमेविरज्जंति (? विज्जंति) णिज्जंति
 (? मुज्जंति) ।
 कल्लोलिज्जंति जणस्स विअ दुल्लहे (? दुल्लह-) जणे दिट्ठे ॥
 (अङ्गानि क्लाम्यन्ति विह्वलीभवन्ति मोहयन्ते ।
 कल्लोलयन्ति जनस्य इव दुर्लभ-जने दृष्टे ॥)

757) *Khemam kamto khemam.....* (p. 832)

खेमं कत्तो खेमं जो सो खुज्जंबओ घरद्वारे ।
तस्स किल मत्थआओ को वि अणत्थो समुप्पणो ॥
(क्षेमं कुतः क्षेमं यो ऽ सौ कुब्जाक्षको गृहद्वारे ।
तस्य किल मस्तकात् को ऽ प्यनर्थः समुत्पन्नः ॥)

—GS V. 99

758) *Gimmaṃ gamei kaha kaha.....* (p. 832)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 648. Vide S. No. (486) *supra*.

759) *Ajja mae teṇa viṇṇā.....* (p. 833)

This *gāthā* (GS I. 29) is already cited earlier on p. 811. Vide S. No. (679) *supra*.

760) *Suppau taio pi gao.....* (p. 833)

सुप्पउ तइओ वि गओ जामो त्ति सहीओँ कीस मं भणह ।
सेहालिआणँ गंधो ण देइ सोत्तुं सुअह तुम्हे ॥
(सुप्यतां तृतीयो ऽ पि गतो याम इति सख्यः कस्मान्मां भणथ ।
शेफालिकानां गन्धो न ददाति स्वप्नुं स्वपित यूयम् ॥)

—GS V. 12

761) *Hemante himaraadhu.....* (p. 833)

हेमन्ते हिम-रअ-धूसरस्स ओ असरणस्स पहिअस्स ।
सुमरिअ-जाआ-मुह-सिज्जिरस्स सीअं चिअ पणट्ठं ॥
(हेमन्ते हिम-रजो-धूसरस्य अहो अशरणस्य पथिकस्य ।
स्मृत-जाया-मुख-स्वेदनशीलस्य शीतमेव प्रणष्टम् ॥)

—Cf. GS (W) 774

762) *Taralacchi caṇḍavaṇṇe.....* (p. 833)

तरलच्छि चंद-वअणे पीणत्थणि करि-करोह तणुमज्जे ।
दीहा वि समप्पइ सिसिर-जामिणी कह णु दे माणो ॥
(तरलाक्षि चन्द्रवदने पीनस्तनि करि-करोह तनुमध्ये ।
दीर्घा ऽ पि समाप्यते शिशिर-यामिनी कथं नु ते मानः ॥)

—Cf. GS (W) 925

- 763) *Avianna-pecchanijjena* (p. 834)

This *gāthā* (GS I. 93) is already cited twice before, once on p. 640 and once again on p. 782. Vide S. No. (413) *supra*.

- 764) *Sahasā mā sahippama* (?)..... (p. 836)

This *gāthā* is already cited on p. 797. Vide S. No. (616) *supra*.

- 765) *Numenṭi je pahuttam*..... (p. 836)

णूमंति जे पहुत्तं कुबिअं दास व्व जे पसाअंति ।
ते च्चिअ महिलणं पिआ सेसा सामि च्चिअ वराआ ॥
(छादयन्ति ये प्रभुत्वं कुपितां दासा इव ये प्रसादयन्ति ।
त एव महिलानां प्रियाः शेषाः स्वामिन एव वराकाः ॥)

—GS I. 91

- 766) *Kallam kira khara-hiao*..... (p. 837)

This *gāthā* (GS I. 46) is already cited earlier on p. 797. Vide S. No. (615) *supra*.

- 767) *Samadukkhasokkhapari*..... (p. 837)

सम-दुक्ख-सोक्ख-परिवड्डिआण कालेण रुढ-पणआण ।
मिहुणण मरइ जं तं खु जिअइ इअरं मअं होइ ॥
(सम-दुःख-सौख्य-परिवर्धितानां कालेन रुढ-प्रणयानाम् ।
मियुनानां म्रियते यत् तत्खलु जीवति, इतरन्मृतं भवति ॥)

—Cf. GS II. 42

- 768) *Jattha na ujjaggirao*..... (p. 837)

जत्थ ण उज्जागरओ जत्थ ण ईसा विसूरणं माणो ।
सब्भाव-चाडुअं जत्थ णत्थि णेहो तहिं णत्थि ॥
(यत्र नोज्जागरको यत्र नेर्ष्या खेदो मानः ।
सद्भाव-चाटुकं यत्र नास्ति स्नेहस्तत्र नास्ति ॥)

—GS (W) 829

This *gāthā* is cited in SK (V. v. 262, p. 646) with the introductory remark :

“*Yah prema manute yathā*”—

769) *Aṇavaraakelipasaraṁta*.....

(p. 837)

अणवरअ-केलि-पसरंत-सोक्ख-पवभार-ईसि-कुंडइअं ।
 माणे णिसाणिअं व्विअ होइ पुणो अहिणवं वेम्मं ॥
 (अनवरत-केलि-प्रसरत्सौख्य-प्राग्भारेषत्कुण्ठितम् ।
 माने निशातमिव भवति पुनरभिनवं प्रेम ॥)

770) *Mā vacca pupphalāvira*.....

(p. 838)

मा वच्च पुप्फलाविर (पुप्फलाई) देवा उअअंजलीहिं तूसंति ।
 गोलाणईएँ पुत्तअ सीलुम्मूलाई कूलाई ॥
 (मा व्रज पुष्पलवनशील (पुष्पलावी) देवा उदकाञ्जलिभिस्तुष्यन्ति ।
 गोदानद्याः पुत्रक-शीलोन्मूलकानि कूलानि ॥)

—GS IV. 55

771) *Savvāaramaṇaharaṁ*.....

(p. 839)

सव्वाआर-मणहरं भणइ पइं अडअणा पुलोअंती ।
 जारत्तणेण विहिणा मह एसो किं ण णिम्मविओ ॥
 (सर्वाकार-मनोहरं भणति पतिमसती प्रलोकयन्ती ।
 जारत्वेन विधिना ममैष किं न निर्मापितः (= निर्मितः) ॥)

772) *Na kao vira (rāa) mokkhko (?)*.....

(p. 839)

ण कओ वि राअ-(?बाह-)मोक्खो माणक्खलणे वि ण पडिओ च्चिअ बाहो ।
 तोएँ णवरं पिअअमो गओ त्ति अत्तिअ-(?आइत्त-)लोअणं णीससिअं ॥
 (न कृतोऽपि राग-(?बाष्प-)मोक्षो मान-स्खलने ऽपि न पतित एव बाष्पः ।
 तथा केवलं प्रियतमो गत इति (?आयत्त-)लोचनं निःश्वसितम् ॥)

773) *Dhīraṇa mānabhaṅge (?)*.....

(p. 840)

धीरेण माणभंगो माणक्खलणेण गरुअ-धीरारंभो ।
 उल्ललइ तुलिज्जंते एकम्मि वि से धिरं ण लगइ हिअअं ॥
 (धैर्येण मानभङ्गो मान-स्खलनेन गुरुक-धैर्यारम्भः ।
 उल्ललति तोल्यमाने एकस्मिन्नप्यस्याः स्थिरं न लगति हृदयम् ॥)

This verse in *skandhaka* metre is again cited on p. 998. At both the places the text is pretty corrupt. The verse is better preserved in *Sarasvatikanṭhābharaṇa* (V. v. no 492, p. 727).

774) *To se rubbhaṃta ccia.....*

(p. 840)

तो से रुबभंत चिअ ह्रिअ-विअभंत-हरिस-वेउच्छलिआ ।
 पाअपडिअस्स हरिणो पडिआ पुट्ठीएँ वाह-सलिल-स्थेवा ॥
 (ततस्तस्या रुध्यमाना एव हृदय-विजृम्भमाण-हर्षवेगोच्छलिताः ।
 पाद-पतितस्य हरेः पतिताः पृष्ठे बाष्प-सलिल-बिन्दवः ॥)

This very verse is cited, on two more occasions, by Bhoja to illustrate 1) *punarbhāva* (a variety of *mānopaśānti*) at p. 1041 and 2) *priyotthāpana* at p. 1209.

—Harivijaye

775) *Jāva a ṇa dei ohiṃ.....*

(p. 840)

जाव अ ण देइ ओहि परिरभं जाव णेअ सिद्धिलेइ ।
 मरणेण पुण्णअं (? पुणो ऽ अं) मह तावग्गरुआविओ अप्पा ॥
 (यावच्च न ददात्यर्वाधि परिरम्भं यावन्नैव शिथिलयति ।
 मरणेन पुनरयं मम तावद् गुरुकृत आत्मा ॥)

776) *Diṭṭhe jaṃ pulaijjasi.....*

(p. 840)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 629 (and p. 788). Vide S. No. (314) *supra*.

777) *Bhiuḍḍepuloissam.....*

(p. 840)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 631. Vide S. No. (328) *supra*.

778) *Pāapaḍaṇāna muddhe.....*

(p. 841)

This *gāthā* (GS V. 65) is cited earlier on p. 630. Vide S. No. (321) *supra*.

779) *Acchāiṃ tā thaissam.....*

(p. 841)

अच्छीइँ ता थइस्सं दोहिं पि हत्थेहिं तम्मि दिट्ठम्मि ।
 अंगं कलंब-कुसुमं व पुलइअं कहँ णु ढक्किस्सं ॥
 (अक्षिणी तावत् स्थागयिष्यामि द्वाभ्यामपि हस्ताभ्यां तस्मिन् दृष्टे ।
 अङ्गं कदम्ब-कुसुममिव पुलकितं कथं नु स्थगयिष्ये ॥)

—GS IV. 14

780) *Ñisāsukkaṃpapulo.....*

(p. 841)

This *gāthā* is already cited twice before, once on p. 628, and once again on p. 786. Vide S. No. (305) *supra*.

781) *Bālattaṇa-dullaliāe*..... (p. 841)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 618. Vide S. No. (238) *supra*.

782) *Keligottakkhalane*..... (p. 841)

This *gāthā* is already cited twice before, once on p. 622, and once again on p. 789. Vide S. No. (256) *supra*.

783) *Suraāvasāṇavilio*..... (p. 841)

This *gāthā* is cited earlier on p. 828. Vide S. No. (738) *supra*.

784) *Jānai jānāveum*..... (p. 842)

This *gāthā* (GS I. 88) is already cited thrice before, once on p. 616, once again on p. 771 and still once again on p. 805. Vide S. No. (230) *supra*.

785) *Kim kim te paḍibhāai (?)*..... (p. 842)

This *gāthā* (GS I. 15) is already cited on p. 783. Vide S. No. (560) *supra*.

786) *Kaiā gao pio ajja*..... (p. 842)

This *gāthā* is already cited twice before, once on p. 617 and once again on p. 831. Vide S. No. (233) *supra*.

787) *Muddhattaṇeṇa vahuā*..... (p. 843)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 632. Vide S. No. (340) *supra*.

788) *Sahi sāhasu sabbhāveṇa*..... (p. 843)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 630. Vide S. No. (323) *supra*.

789) *Sahiāhi bhannamāṇā*..... (p. 843)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 392. Vide S. No. (124) *supra*.

790) *Āmdolaṇalarṅghiavai*..... (p. 843)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 645. Vide S. No. (459) *supra*.

791) *Paūra-juāṇo gāmo*..... (p. 846)

This *gāthā* (GS II. 97) is already cited earlier on p. 425. Vide S. No. (186) *supra*.

- 792) *Cirajīvittana-kīṅkhirī (?).....* (p. 854)

चिर-जीवित्तण-कंखिरि मा तम्म रसाअणेहि अथिरेहि ।
 विरहं पवज्ज, जाअंति जेण जुअ-दीहरा दिअहा ॥
 (चिरजीवित्त्वकाङ्क्षणशीले मा तम्य रसायेनेरस्थिरैः ।
 विरहं प्रपद्यस्व जायन्ते येन युग-दीर्घा दिवसाः ॥)

—GS (W) 847

- 793) *Ua hujjanti piucchā.....* (p. 854)

उअ हुज्जंति पिउच्छा जाइ पिअ-संगमम्मि सोक्खाइं ।
 ताइं चिअ उण विरहे खट्ठुगल्लिआइ कीरंति ॥
 (पश्य भवन्ति सखि यानि प्रिय-सङ्गमे सौख्यानि ।
 तान्येव पुनविरहे कष्टोद्भूतगलितानि कुर्वन्ति ॥)

—Cf. GS VII. 68 and GS(W) 1002.

- 794) *Māmi hīaam va piām.....* (p. 858)

This *gāthā* (GS III. 46) has already been cited thrice before, once on p. 637, once again on 778, and still once again on p. 819. Vide S. No. (381) *supra*.

- 795) *Saccaṃ jānai daṭṭhūm.....* (p. 859)

This *gāthā* (GS I. 12) is already cited earlier on p. 636. Vide S. No. (372) *supra*.

- 796) *So tuha kaena suṇdari.....* (p. 859)

This *gāthā* (GS I. 84) is already cited twice before, once on p. 644 and once again, on p. 793. Vide S. No. (451) *supra*.

- 797) *Pāapaḍaṇāṇa muddhe.....* (p. 860)

This *gāthā* (GS V. 65) is already cited twice before, once on p. 630, and once again on p. 841. Vide S. No. (321) *supra*.

- 798) *Jaddha na ujaggirao (?).....* (p. 860)

This *gāthā* has been already cited earlier on p. 837. Vide S. No. (768) *supra*.

- 799) *Kuviā a saccabhāmā.....* (p. 860)

This verse from Sarvasena's *Harivijaya* has been cited twice before, once on p. 773 and once again on p. 812. Vide S. No. (542) *supra*.

Śrīngārāprakāśa Contd --

(Volume IV : Prkāsas XXV-XXXVI)*

800) *Aviaṇṇapeccaṇijje* (p. 872)

This *gāthā* (GS I. 93) is cited earlier on p. 640 (and, on p. 782 as well as p. 834). Vide S. No. (413) *supra*.

801) *Naccaṇasaḷāhaṇaṇiheṇa*..... (p. 872)

णच्चण-सलाहण-णिहेण पास-परिसंठिआ णिउण-गोवी ।
सरिस-गो विआणं चुवइ कवील-पडिमागअं कण्हं ॥
(नर्तन-श्लाघन-निधेन (= व्याजेन) पाश्व-परिसंस्थिता निपुणगोवी ।
सदृश-गोपीनां चुम्बति कपोल-प्रतिमा-गतं कृष्णम् ॥)

—GS II. 14

802) *Aha sāhi aṇeṇa hari*..... (p. 872)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

803) *Jam jam pulaemi disam*..... (p. 873)

This *gāthā* (GS VI. 30) is already cited on p. 310. Vide S. No. (81) *supra*.

804) *Daṭṭhina tallavāṇam* (?)..... (p. 875)

दट्ठूण तं जुवाणं परिअणमज्झम्मि पोढमहिलाए ।
पण्फुल्ल-दलं कमलं करेण मउलाविणं कीस ॥
(दृष्ट्वा तं युवानं परिजन-मध्ये प्रौढ-महिलया ।
प्रफुल्ल-दलं कमलं करेण मुकुलितं (= मुकुलीकृतं) कस्मात् ॥)

Cf. *Vajjālagga* No. 617

805) *Paivivaraṇiggaa* (?)..... (p. 875)

This *gāthā* (GS III57) is cited on p. 406 (and p. 642). Vide S. No. (151) *supra*.

806) *Aha sū tahiṃ tahiṃ cia*..... (p. 878)

अह सा तहिं तहिं चिअ वाणीर-वणम्मि चुक्कसंकेआ ।
तुह दंसणं विमग्गइ पम्हुट्ट-णिहाणठाणं व ॥
(अथ सा तत्र तत्रैव वानीर-वने भ्रष्ट-सङ्केता ।
तत्र दर्शनं विमार्गयति विस्मृत-निधान-स्थानमिव ॥)

—GS IV. 18

* Maharaja Bhojaraja's *Sringarprakashā*

Fourth & Final Volume, Prakashas 25-36, ed. by G. R. Josyer, Coronation Press, 100 Feet Road, Mysore-4

- 807) *Mā muddhapoḍhachobaa.....* (p. 878)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 808) *Jāva na utṭhañmanidhānaa.....* (p. 879)

This *gāthā* ("Jāva na utṭhernti", etc.) is already cited on p. 618. Vide S. No. (235) *supra*.

- 809) *Jam jattha addhi sāram (?).....* (p. 880)

जं जत्थ अत्थि सारं (? जं जस्स अत्थि सारं) तं सो देइ त्ति किं थ अच्छरिअं ।
अण्होतअं पि दिण्णं दोहगं तुइ सवत्तीणं ॥
(यद्यस्यास्ति सारं तं स वदातीति किमत्राश्चर्यम् ।
अभवदपि दत्तं दौर्भाग्यं त्वया सपत्नीभ्यः ॥)

—Cf. GS II.1 12

- 810) *Gāmāpa...sasesā (?).....* (p. 880)

ग्रामा पएस-सेसा णु रण्ण-सेसा कुडंग-परिवाडा ।
देहा वि जीअ-सेसा पेम्मस्स णत्थि सेसं पि ॥
(ग्रामाः प्रवेश-शेषाः नु अरण्यशेषाः लतागृह-कुञ्ज-परिवाटाः ।
देहा अपि जीवितशेषाः प्रेम्णो नास्ति शेषमपि ॥)

- 811) *Bamdañ kīrāṇa nahe.....* (p. 886)

वंदं कीराण णहे पहिआण पहे सआण छेत्तम्मि ।
तुह कलम-गोवि छीक्कारणरव-रसिअं ण चलइ पअं ॥
(वृन्दं कीराणां नमसि पथिकानां पथि मृगाणां क्षेत्रे ।
तव कलम-गोपि गीतरव-रसितं न चलति पदम् ॥)

- 812) *Addaṃsaṇeṇa Pemmain avei.....* (p. 886)

अदंसणेण पेम्मं अवेइ अद्वंसणेण वि अवेइ ।
पिसुण-जण-जंपिएण वि अवेइ एमेअ वि अवेइ ॥
(अदर्शनेन प्रेमापैति, अतिदर्शनेनाप्यपैति ।
पिशुन-जन-जल्पितेनाप्यपैति एवमेवाप्यपैति ॥)

—GS I. 81

- 813) *Saccam saṇṇā dhaṇṇā.....* (p. 888)

सच्चं सण्णा धण्णा जा तइआ केसवेण गिरि-धरणे ।
गुरु-भार-वावडेण वि तिरिअं अच्छं चिरं दिट्ठा ॥
(सत्यं संज्ञा धन्या धन्या या तदा केशवेन गिरि-धरणे ।
गुरु-भार-व्यापृतेनापि तिर्यगक्षं चिरं दृष्टा ॥)

- 814) *Isam jaṇamti vaḍḍamti.....* (p. 889)

This *gāthā* (GS IV. 27) is already cited earlier on p. 623. Vide S. No. (264) *supra*.

- 815) *Sā tuha kaṇṇa bālaa.....* (p. 889)

सा तुह कण्ण बालअ णिच्चं धर-दार-तोरण-णिसण्णा ।
ओ सुसइ वंदणमालिअ व्व दिअहं चिअ वराई ॥
(सा तव कृते बालक नित्यं गृहद्वार-तोरण-निषण्णा ।
ओ शुध्यति वन्दनमालिकेव दिवसमेव वराकी ॥)

- 816) *Vevirasīṇṇakaraṅguli.....* (p. 889)

This *gāthā* is cited earlier on p. 272 (and p. 632). Vide S. No. (70) *supra*.

- 817) *Paḍhamam vāmaṇavihiṇṇā.....* (p. 889)

पढमं वामण-विहिणा पच्छा हु कओ विअंभमाणेण ।
थण-जुअलेण इमीए महुमहणेण व्व वलि-बंधो ॥
(प्रथमं वामन-विधिना पश्चात् खलु कृतो विजृम्भमाणेन ।
स्तनयुगलेनास्या मधुमथनेनेव वलिबन्धः ॥)

—GS V. 25

- 818) *Lacchīe muddha-kuvalaa.....* (p. 890)

लच्छीएँ मुद्ध-कुवलअ-दलुज्जला अहि (? अद्धि-) महण-विरमम्मि ।
दिट्ठो जअइ सअंवर-माल व्व हरिम्मि णिवडंती ॥
(लक्ष्म्या मुग्ध-कुवलय-दलोज्ज्वला अद्धि-मथनविरामे ।
दृष्टिर्जयति स्वयंवरमालेव हरौ निपतन्ती ॥)

- 819) *Kalaholujjalagaram.....* (p. 890)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 830. Vide S. No. (746) *supra*.

820) *Paumappahaddiamkam (?)*.....

(p. 890)

पउमप्पहं दिअं कं मअच्छि पुंडरीअ-(?पुंडरिअ-)पुंडरीएण ।
 कर-संधिएण मग्गसि पुंडरिअ-समाउले रण्णे ॥
 (पद्म-प्रभं द्विजं कं मृगाक्षि पुण्डरीक-पुण्डरीकेण ।
 कर-संहितेन मार्गयसि पुण्डरीक-समाकुलेऽरण्ये ॥)

821) *Kālaati suoravahe ri (?)*.....

(p. 891)

उवरि दर-दिट्ठ-खण्णुअ-णिलीण-पारावआण विरुएहि ।
 णित्थणइ जाअ-विअणं सूलाहिण्णं व देवउलं ॥
 (उपरीषद्दृष्ट-स्थानुक-निलीन-पारावतानां विरुतैः ।
 निस्तनति जात-वेदनं शूलाभिन्नमिव देवकुलम् ॥)

—Cf. GS I. 64

Note : The opening words “kālaati suoravahe ri dinna” of the *gāthā* as printed in the text make no sense. The rest of the passage nearly agrees with the text of the GS I. 64.

822) *Pāleiacchabhallaṃ (?)*.....

(p. 891)

फालेइ अच्छभल्लं व उअह कुग्गाम-देउल-द्वारे ।
 हेमंतआल-पहिओ विज्झाअंतं पलालग्गि ॥
 (पाटयत्यच्छभल्लमिव पश्यत कुग्राम-देवकुल-द्वारे ।
 हेमन्त-काल-पथिको विध्यायमानं (वीध्यमानं, निर्वाप्यमाणं) पलालाग्निम् ॥)

—GS II. 9

823) *Coriaraasaddāhūi*.....

(p. 892)

This *gāthā* (GS V. 15) is already cited earlier on p. 633 and p. 798. Vide S. No. (344) *supra*.

824) *Hāliamuāmuhasasikaṃ*.....

(p. 892)

हलिअ-मुआ-मुह-ससि-कंति-पहअ-तिभिरम्मि इह हअग्गामे ।
 ओं मामि कहं वसिज्जइ संकेअअ-भंग-दूमिआसाहि ॥
 (हालिक-सुता-मुख-शशि-कान्ति-प्रहत-तिमिरे इह हतग्रामे ।
 हे सखि कथमुष्यते सङ्केतक (= सङ्केत) -भङ्ग-दूनिताशाभिः ॥)

- 825) *Phalahivāhanapūṇṇā*..... (p. 892)

फलहीवाहण-पुण्णाह-मंगलं लंगले कुणंतीए ।
 असईअ मणोरहगन्धिणीअ हत्या थरहरंति ॥
 (कार्पासी-क्षेत्र-पुण्याह-मङ्गलं लाङ्गले कुर्वत्याः ।
 असत्या मनोरथ-गन्धिण्या हस्तौ थरथरायेते ॥)

—GS II. 65

- 826) *Amtohattam dhajjai*..... (p. 893)

अतोहुत्तं डज्जइ छिदंते देअरे णइ-करंजं ।
 हिअअ- [द्विअ -] व्भअ (? भट्ट-) मणोरहेण वि परम्मही सुण्हा ॥
 (अन्तरभिमुखं दह्यते छिन्दति देवरे नदी-करञ्जम् ।
 हृदय-स्थित-भ्रष्ट-मनोरथेन पराङ्मुखी स्तुषा ॥)

- 827) *Samkeasūsamāṇo*..... (p. 893)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 792 (and p. 815). Vide S. No. (602) *supra*.

- 828) *Samkeakudumgullīṇa*..... (p. 893)

सकेअ-कुडुंगुड्डीण-सउणि-कोलाहलं सुणंतीए ।
 घरकम्म-वावडाए वहरँ सीअंति अंगाइ ॥
 (सङ्केत-कुञ्जोड्डीन-शकुनि-कोलाहलं शृण्वन्त्याः ।
 गृहकर्म-ध्यापताया वध्वाः सोदन्यङ्गानि ॥)

—Cf GS (W) 874

This *gāthā* is first cited in *Dhvanyāloka* (p. 282) with the opening word 'Vāṇīra' for 'Samkea'.

- 829) *Ocei jā kusumbham (?)*..... (p. 893)

ओच्चेइ (? अच्चेइ) जा कुसुंभं, ताव च्चिअ पुत्ति फुल्लिआउव्वा ।
 मग्गेण मुहु वलंती कल्लाण-परंपरा तुज्ज ॥
 (अवचिनोति (? अर्चयति) यावत् कुसुम्भं तावदेव पुत्रि फुल्लितापूर्वा ।
 मार्गेण मुहुर्वलन्ती कल्याण-परंपरा तव ॥)

- 830) *Sillirigulime gāme (?)*..... (p. 893)

सिल्लिरि गुलिमे (?) गामे वोद्रह-पउरम्म पुत्ति दिण्णासि ।
 (सिल्लिरिगुलिमे (?) ग्रामे तरुणपुरुष-प्रचुरे पुत्रि दत्तासि ॥)

The second half of this *gāthā* is corrupt and therefore obscure.

- 831) *Kim ruasi oṇahamuhī.....* (p. 893)

किं रुअसि ओणअ-मुही धवलाअंतेसु सालि-छेत्तेसु ।
हरिआल-मंडिअ-मुही णडि व्व सण-वाडिआ जाआ ॥
(किं रोदिष्यधनतमुखी धवलायमानेषु शालि-क्षेत्रेषु ।
हरिताल-मण्डित-मुखी नदीव शण-वाटिका जाता ॥)

—GS I. 9

- 832) *Asaṇṇakudumge juṇṇa.....* (p. 894)

This *gāthā* is already cited earlier on p. 629. Vide S. No. (311) *supra*.

- 833) *Golaṇṇaie tūhe.....* (p. 894)

The first half of this *gāthā* (GS II. 71) is cited on p. 248 and the whole of it on p. 792. Vide S. No. (601) *supra*.

- 834) *Osarai dhuṇai sāham.....* (p. 894)

ओसरइ धुणइ साहं खोक्खा-मुहलो पुणो समुल्लिहइ ।
जंबू-फलं ण गेण्हइ भमरो त्ति कई पढम-डक्को ।
(अपसरति धुनोति शाखां खोक्खा-मुखरः पुनः समुल्लिखति ।
जम्बू-फलं न गृह्णाति भ्रमर इति कपिः प्रथम-दष्टः ॥)

—GS VI. 31

- 835) *Sāmāi sāmālie.....* (p. 895)

This *gāthā* (GS II. 80) is cited earlier on p. 393 (and p. 643). Vide S. No. (126) *supra*.

- 836) *Gahṇai maṇohalia.....* (p. 895)

गण्हाइ मणो हलिअस्स (?गण्हाइ णु णोहलिअम्मि) अडअणा णिअ-पइस्स पच्चक्खं ।
डुम्मण-मुहस्स वाणीरमंजरीं देइ (?देती) दिअरस्स ॥
(गृह्णाति मनो हालिकस्य (?गृह्णाति नु नवफलिकायाम्) असती निजपतेः प्रत्यक्षम् ।
दुर्मनो-मुखस्य वानीर-मञ्जरीं ददाति (?दवती) देवरस्य ॥)

- 837) *Vāhittā paḍivaanam.....* (p. 895)

This *gāthā* (GS V. 16) is already cited on p. 393. Vide S. No. (125) *supra*.

- 838) *Nippaccimāi asai*..... (p. 895)

णिप्पच्छिमाई असई दुक्खालोआई महुअ-पुष्पाई ।
 चीए बंधुस्स व अट्ठिआई रुइरी समुच्चिणइ ॥
 (निष्पच्छिमानि असती दुःखालोकानि मधूक-पुष्पाणि ।
 चितायां बन्धोरिवास्थीनि रोदनशीला समुच्चिनोति ॥)

—GS II. 4

- 839) *Āannei āḍaṇṇā*..... (p. 896)

आअण्णेइ अडअणा कुडंग-हेट्ठम्मि दिण्ण-संकेआ ।
 अण्ण-पअ-पेल्लिआणं मम्मरअं जुण्ण-पत्ताणं ॥
 (आकर्णयत्यसती कुञ्जाधस्ताद् दत्त-सङ्केता ।
 अग्र-पद-पीडितानां ममरकं जीर्ण-पत्राणाम् ॥)

—GS IV. 65

- 840) *Āṇṇāsamkhaetamāni* (?)..... (p. 896)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 841) *Cimtehiamgasamgo* (?)..... (p. 896)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 842) *Attā taha ramañijjāni*..... (p. 896)

अत्ता तह रमणिज्जं अम्हं गामस्स मंडणीभूअं ।
 लुअ-तिल-वाडि-सरिच्छं सिसिरेण कअं बिसिणि-संडं ॥
 (सखे तथा रमणीयमस्माकं ग्रामस्य मण्डनीभूतम् ।
 लून-तिलवाटी-सदृक्षं शिशिरेण कृतं बिसिनीषण्डम् ॥)

—GS I. 8

- 843) *Bacchānaitēccha* (?)..... (p. 896)

The first half of this *gāthā* is corrupt and obscure. The second half may be restored as follows :

सुण्ण (?सर्व) जुआणो कीरइ गामो च्चिअ हलिअ-धूआए ॥
 (शून्य (?सर्व) युवकः क्रियते ग्राम एव हालिक-दुहित्रा ॥)

- 844) *Osaevasamtakāsaa* (?)..... (p. 896)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 845) *Diṭṭhammigharaparohada*..... (p. 896)

दिट्ठम्मि घर-परोहड-वाकृ- (? बाल-) करजं पइम्मि सिंचते ।
अण्णोण्ण-पेसिअच्छं दिअरेण बहुण्णिआ हसइ ॥
(दृष्टे गृह-पश्चिमाङ्गण-बाल-करञ्जं पत्न्यौ सिञ्चति ।
अन्योन्य-प्रेषिताक्षं देवरेण (ज्येष्ठ) भ्रातृजाया हसति ॥)

- 846) *Thāṇe thūṇe valiā*..... (p. 897)

ठाणे ठाणे वलिआ वलणे वलणे सवेडस-कुडुंगा ।
ण गओ सि अम्ह गामं दिअर ण विट्ठा तुए मुरला ॥
(स्थाने स्थाने वलिता वलने वलने सवेतसकुञ्जा ।
न गतो ऽ सि अस्माकं ग्रामं देवर न दृष्टा त्वया मुरला ॥)

—GS (W) 876.

- 847) *So muddhamaomaatanhi*..... (p. 897)

सो मुद्धमओ मअतणिहआहिं तह दूमिओ हआसाहिं ।
जह सम्भावमईण वि, णईणवि [वि] परंमुहो जाओ ॥
(स मुग्ध-मृगो मृगतृष्णिकाभिस्तथा दूनो हताशाभिः ।
यथा सद्भावमतीनामपि नदीनामपि पराङ्मुखो जातः ॥)

—Cf. SK (III v. 111, p. 365)

- 848) *Abbumcāṇapurvvaṃ (?)*..... (p. 897)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 849) *Bahupupphabharonāmiā*..... (p. 897)

बहु-पुप्फ-भरोणामिअ भूमिगअसाह सुणसु विण्णत्ति ।
गोला-तड-विअड-कुडंग-महुअ सणिअं गलिज्जासु ॥
(बहु-पुष्प-भरावनामित भूमिगतशाख शृणु विज्ञप्तिम् ।
गोदा-तट-विकट-निकुञ्ज-मधूक शनैर्गल ॥)

—GS II. 3

- 850) *Cumbaivasannimuhī (?)*..... (p. 897)

This *gāthā* is cited earlier on p. 817. Vide S. No. (708) *supra*.

- 851) *Gāmām śuṇaṇialia (?).....* (p. 898)

गामंगण-णिअडिअ-कण्हवख वड तुज्झ दूरमणुलगो ।
तित्तिल्ल-पडिक्खक-भोइओ वि गामो सुहं वसइ ॥
(ग्रामाङ्गण-निगडित-कृष्णपक्ष वट तव दूरमनुलग्नः ।
दौःसाधिकप्रतीक्षक-भोगिकोऽपि ग्रामः सुखं वसति ॥)

—Cf. GS VI. 56

- 852) *Jam jam tana gaam pi (?).....* (p. 898)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 853) *Baṇḍhaviṇṇai paṇṇuṇi (?).....* (p. 898)

वद्धावेउं इच्छइ पंसुलि गामासण्णे छेत्तेसु ।
भुगस्स कण्ण-सरिच्छं दीसइ वण्णं पलासस्स ॥
(वर्धापयितुमिच्छति पांसुली ग्रामासन्ने क्षेत्रेषु ।
मुद्गस्य वर्ण-सदृक्षं दृश्यते वनं पलाशस्य ॥)

- 854) *Tālūrabhamāulakhaḍḍa (?).....* (p. 898)

तालूर-भमाउल-खुडिअ-केसरो गिरिणईएँ पूरेण ।
वरबुड्डुवुड्डु-णिवुड्डु-महुअरो हीरइ कलंबो ॥
(आवर्त-भ्रमाकुल-खण्डित-केसरो गिरिनद्याः पूरेण ।
ईषन्मग्नोन्मग्ननिमग्न-मधुकरो ह्रियते कदम्बः ॥)

—GS I. 37

- 855) *Jai maggiam ṇa sariam (?).....* (p. 898)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 856) *Bhajjantassa vi tuha sagga.....* (p. 898)

भजंतस्स वि तुह सग-गामिणो णइ-करंज-साहाओ ।
पाआ अज्ज वि धम्मिअ तुह कहं धरणिं चिअ छिवंति ॥
(भजंतोऽपि तव स्वर्गगामिनो नदी-करञ्ज-शाखाः ।
पादावद्यापि धार्मिक तव कथं धरणीमेव स्पृशतः ॥)

—GS II. 67

857) *Eddahamette gāme*.....

(p. 898)

एदहमेत्ते गामे ण पडइ भिक्खु स्ति कीस भं भणसि ।
 धम्मिअ करंज-भंजअ जं जीअसि तं पि दे बहुअं ॥
 (एतावन्मात्रे ग्रामे न पतति भिक्षेति कस्मान्मां भणसि ।
 धार्मिक करञ्ज-भञ्जक यज्जीवसि तदपि ते बहुकम् ॥)

—GS VI. 53

858) *Pahiullūranasamkā*.....

(p. 899)

पहिउल्लूरणसंकाउलाहिँ असईहिँ बहल-तिमिरस्स ।
 आइप्पणेण णिहुअं वडस्स सित्ताई पत्ताइं ॥
 (पथिक-तोडन-शङ्काकुलाभिरसतीभिर्बहलतिमिरस्य ।
 आलेपनेन (पिष्टेन) निभृतं वटस्य सिक्तानि पत्राणि ॥)

—GS II. 66

859) *Dhammia bhama visattho*.....

(p. 899)

धम्मिअ भम वीसत्थो सो मुणओ अज्ज मारिओ तेण ।
 गोला-णइ-कच्छ-कुडुंग-वासिणा दरिअ-सीहेण ॥
 (धार्मिक भ्रम विश्वस्तः स मुनको ऽद्य मारितस्तेन ।
 गोदा-नदी-कच्छ-लतागृह- (= कुञ्ज = निकुञ्ज-) वासिना दृप्तसिहेन ॥)

—GS II. 75

860) *Asasiūsasamtehiin (?)*.....

(p. 899)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

861) *Khujjamti jadamtehim (?)*.....

(p. 899)

खुज्जंति झडतेहिँ पल्लविआ होति पल्लवतेहिँ ।
 गामासण्ण-पलासेहिँ पंसुली-हिअअ-सम्भावा ॥
 (कुञ्जन्ति शीयमानैः पल्लविता भवन्ति पल्लवद्भिः ।
 ग्रामासन्न-पलाशैः पांसुली-हृदय-सद्भावाः ॥)

862) *Ummulamti jaha tīra*.....

(p. 899)

उम्मूलन्ती जह तीर-तरु-वणिं वहसि तह अहं मण्णे ।
 होहिसि तुमं पि मुरले गंगव्व तवस्सि-परिवारा ॥
 (उन्मूलयन्ती यथा तीर-तरु-वनीं वहसि तथाहं मन्ये ।
 भविष्यसि त्वमपि मुरले गङ्गेव तपस्वि-परिवारा ॥)

863) *Raṇṇāraṣṣa sāhemi.....*

(p. 899)

रअणाअरस्स साहेमि णम्मए अज्ज मुक्क-दक्खिणा ।
 वेअसलआधरंतं णीआ जं तुं सि पूरेण ॥
 (रत्ताकरस्य कथयामि नर्मदे ऽ च मुक्त-दाक्षिण्या ।
 वेतसलतागृहान्तं नीता यत्त्वमसि पूरेण ॥)

—Cf. *GS (W)* 760

Weber reads the second half as follows :

वेडिस-लआहरं तेण मिलिआ जं सि पूरेण ।
 (वेतसलतागृहं तेन मिलिता यदसि पूरेण ॥)

864) *Esūemajjā.....*

(p. 899)

एसा ते मज्जाआ मुद्ध-सहावाए (अ) पअ-सिसिराए ।
 [जेण] मुरले वहसि [तं] पाणीअं जत्थ हि कुडुंगो ॥
 (एषा ते यर्यादा मुग्ध-स्वभावायाश्च पयःशिशिरायाः ।
 येन मुरले वहसि त्वं पानीयं यत्र हि निकुञ्जः ॥)

865) *Taṃ kattha gaṃ tuha taruṇa.....*

(p. 900)

तं कत्थ गअं तुह तरुण-तीर-वाणीर-भंजण-समत्थं ।
 णव-ऊर-जलं कावेरि अज्ज कच्छे पलिप्पते ॥
 (तत्कुत्र गतं तरुण-तीर-वानीर-भञ्जन-समर्थम् ।
 नव-पूर-जलं कावेरि, अद्य कच्छे प्रदीप्यमाने ॥)

866) *Gāmaṇḍassa piucchā.....*

(p. 900)

गामवडस्स पिउच्छा आवंडु-मुहीणं पंडुर-च्छाअं ।
 हिअएण समं असईणं पडइ वाआहअं पत्तं ॥
 (गाम-वटस्य सखे आपाण्डुमुखीनां पाण्डुर-च्छायम् ।
 हृदयेन सममसतीनां पतति वाताहतं पत्रम् ॥)

—*GS III.* 95867) *...kairaghaṇavāvaṇa (?).....*

(p. 900)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

868) *Asatī bandhavaghana (?).....* (p. 900)

असईएँ बंधव घण-विअड-साहा-पत्तल जल-आसण्ण ।
 दिअहे वि णिसामुहसम कुडंग जिबेहि मह जिएण ॥
 असत्या बान्धव घन-विकट (= विस्तृत-) शाखा-पत्रल जलासन्न ।
 दिवसे ऽ पि निशामुखसम लतागृह जीव मम जीवितेन ॥)

869) *Jaha icchā taha ramiam.....* (p. 900)

This *gāthā* may partly be restored as follows :

जह इच्छा तह रमिअ ण अ गहिआ अज्ज जूवसंगहणे ।
 तुह तावि तोर-कुडंग, खुणएदि (-?खण्णुएहि) विडज्झिस्सं ॥
 (यथा इच्छा तथा रमितं न च गृहीता अद्य यूपसंग्रहणे ।
 तव तापि तोरलताकुञ्जस्थानुकैविषध्यामि ॥)

870) *Paḍhamullā vāsonollāi (?).....* (p. 900)

पढमुल्लअ-वासोल्लाइ बहल-मअरंद-सुरभि-गंधाइ ।
 गोले कुडंग [मआइ कह ण] णमिमो तुह पुलिणाइ ॥
 (प्रथम-वर्षाद्राणि बहल-मकरन्द-सुरभि-गन्धीनि ।
 गोदे निकुञ्जमयानि कथं न तमामस्तव पुलिनानि ॥)

871) *Aṅgāṇaṁ taṇṇāraa.....* (p. 900)

अंगाणं तणुआरअ सिक्खावअ दीह-रोइअव्वाणं ।
 विणआइक्कमआरअ मा मा णं पम्हरिज्जासु ॥
 (अङ्गानां तनुकारक शिक्षक दीर्घ-रोदितव्यानाम् ।
 विनयातिक्रमकारक मा मा एतां प्रस्मरेः ॥)

—GS IV. 48

872) *Vairijjanto puvaṁkaehi (?).....*

...pemmassa ॥ p. 901

These four lines, as printed in the text, lead us to believe that they form the four quarters of one single stanza. On a closer look it is, however, seen that they are in the *Āryā* metre (with 12, 18, 12 and 15 *mātrās* in the four quarters respectively) and actually form two independent stanzas :

पेरिज्जंतो पुव्वकएहिं कम्मोहिं केहिं वराओ ।
 सुहमिच्छंतो दुल्लहज्जणाणुराए जणो पडइ ॥
 (प्रेर्यमाणः पूर्वकृतैः कर्मभिः कैरपि वराकः ।
 सुखमिच्छन् दुर्लभजनानुरागे जनः पतति ॥)

—*Līlāvaī* (v. no. 569)

As the next verse follows this without any introductory words such as “*yathā vā*”, which Bhoja frequently adds, when giving an additional example, one would expect to find this next verse also in the *Līlāvaī* in the same context. The printed edition of the *Līlāvaī*, however, does not contain it. This verse when corrected would read as :

आरंभो जस्स इमो णीसासाआस-सोसिअ-सरीरो ।
 परिणाहो (? परिणामो) कहं होहिइ ण आणिमो दडु-पेम्मस्स ॥
 (आरम्भो यस्यायं निःश्वासायास-शोषित-शरीरः ।
 परिणामः कथं भविष्यति न जानीमो दग्ध-प्रेम्णः ॥)

Now this verse is found quoted in the *Vajjālagga* with a few variant readings :

आरंभो जस्स इमो आसन्नासास-सोसिय-सरीरो ।
 परिणामो कहं होसइ न याणिमो तस्स पेम्मस्स ॥

The words, underlined by us, present variant readings : ‘*Hosai*’ and ‘*Hohii*’ are just two different forms identical in meaning. ‘*na ānimo*’ and ‘*na yānimo*’ are (almost) identical. The reading ‘*āsannāsāsa*’, however, is not happy. The reading ‘*ñīsāsāsāsa*’ of our text is decidedly better and eminently suits the context. The reading *tassa*, grammatically speaking, seems to be more appropriate. The reading conveys in a telling manner the ‘*viraha-vīsūraṇa*’ (distress or sorrow caused by separation) which is being illustrated.

873) *Vaṇṇepalāmāṇṭa* (?).....

(p. 901)

वअणे वअणम्मि चलंत-सीस-मुण्णावहाण-हुंकारं ।
 सहि दंतो णीसासंतरेसु कीस म्ह दूमेसि ॥
 (वचने वचने चलच्छीर्षशून्यावधान-हुङ्कारम् ।
 सखि ददती निःश्वासान्तरेषु कस्माद् अस्मान्दुनोषि ॥)

—GS IV. 56

874) *Aṇṇam/ambumijjai (?).....*

(p. 901)

This verse, as it stands, is quite corrupt. On closer scrutiny it is found to be the same as *Lilāvai gāthā* No. 499 :

अण्णं तं णूमिज्जइ एअं पुण सुअणु वम्मह-रहस्सं ।
साहिज्जंतं (पा. भे. पअडिज्जंतं) ण तथा गुप्पंतं जह फुडीहोइ ॥
(अन्यत्तत् प्रच्छन्नं क्रियते (गुप्यते) (यद्) एतत् पुनः सुतनु मन्मथ-रहस्यम् ।
कथ्यमानं (प्रकटीक्रियमाणं) न तथा गुप्यमानं स्फुटीभवति यथा ॥)
—*Lilāvai* 499

875) *Ājja sahi so juāno (?).....*

(p. 901)

The verse is somewhat corrupt. *Tentatively*, it may be reconstructed as follows :

अज्ज सहि सो जुआणो अचएठे (? उवइट्ठो) [मु] रलमुत्तरंतीए ।
संडे (? संके-अ-) -भंग-पअडण-छलेण एआहि वाआहि ॥
(अद्य सखि स युवा उपदिष्टो मुरलामुत्तरन्त्या ।
संकेत-भङ्ग-प्रकटन-छलेन एताभिर्वाग्भिः ॥)

876) *Daṭṭhum ciraṁ na laddho.....*

(p. 901)

दट्ठुं चिरं ण लद्धो मामि पिओ विट्ठि-गोअर-गओ वि ।
दंडाहअ-वलिअ-भुअंग-वंक-रच्छे हअग्रामे ॥
(दृष्टुं चिरं न लब्धः सखि प्रियो दृष्टि-गोचर-गतो ऽपि ।
दण्डाहत-वलित-भुजङ्ग-वक्र-रथ्ये हतग्रामे ॥)

Note : This *gāthā* has been already cited by Bhoja to illustrate ‘*grāmya*’ variety of ‘*pracchannānūrāga*’ (Vol. III. p. 817).

The second half of this *gāthā* is almost identical with the second half of GS (W) No. 809.

सरहस-विणिग्गआएँ वि इच्छाएँ तुमं ण तीएँ सच्चाविओ ।
सीसाहअ-दलिअ-भुअंग-वंक-रच्छे हअ-ग्रामे ॥
(सरभस-विनिर्गतयापि इच्छया त्वं न तया दृष्टः ।
शीर्षाहत-वलित-भुजङ्ग-वक्र-रथ्ये हत-ग्रामे ॥)

877) *Mā vacca pakiphala (?).....*

(p. 901)

This *gāthā* (GS IV. 55) has been already cited on p. 838. Vide S. No. (770) *supra*.

- 878) *Pullam̐taniram̐tarataruṇa (?).....* (p. 901)

This *gāthā* has been already cited earlier on p. 800. Vide S. No. (630) *supra*.

- 879) *Ajja mae gaṁtavvaṁ.....* (p. 902)

This *gāthā* (GS III. 49) is already cited earlier on p. 637, p. 784, p. 815. Vide S. No. (388) *supra*.

- 880) *Hārīhāusaḥābahula (?).....* (p. 902)

The first half of this *gāthā* is extremely corrupt. The second half may be restored as follows :

मज्झ वहाउ (? ए) बंधव घण-दुद्दिण कत्थ दीसिहिसि ॥
(मम वधाय बान्धव घन-दुर्दिन कुत्र द्रक्ष्यसे ॥)

- 881) *Peduddeseṣu parohade.....* (p. 902)

पेदुद्देसेसु परोहडेसु हट्टेसु गाम-रच्छासु ।
विरहिकरालंधआर सारह (? साहसु) केण तं मुसिओ सि ॥
(प्रेतोद्देशेषु गृह-पदिचसाङ्गणेषु हट्टेषु ग्राम-रक्ष्यासु ।
विरहिकरालान्धकार कथय केन त्वं मुषितो ऽ सि ॥)

- 882) *Gaṇaṁ ca matta-mehaṁ.....* (p. 902)

This *gāthā* (Gāṇḍavaho v. no. 406) is already cited on p. 236. Vide S. No. (40) *supra*.

- 883) *Na taḥa saḥi na dūi na.....* (p. 902)

ण तथा सही ण दूई ण जणं णेई णई-अड-कुडुंगं ।
जह तम-णिवहो सहि णिद्ध-बंधवो बंधइ-जणस्स ॥
(न तथा सखी न दूती न जनं नयति नदी-तट-लतागृहम् ।
यथा तमो-निवहः सखि स्निग्ध-बान्धवो बन्धकी-जनस्य ॥)

- 884) *Gammihisi tassa pāsāṁ.....* (p. 902)

This *gāthā* (GS VII. 7) is already cited earlier on p. 635. and p. 648. Vide S. No. (363) *supra*.

885) *Avihāvijaintociaguru (?).....*

(p. 903)

अविहाविज्जंतो च्चिअ गुरु-पुरओ पिअअसं समल्लिअइ ।
 जोण्हा-सवण्ण-पंड-बहलंग-ठिओ कामिणी-सत्थो ॥
 (अविभाव्यमान एव गुरुपुरतः प्रियतमं समालीयते ।
 ज्योत्स्ना-सवर्ण-पट-बहलाङ्ग-स्थितः कामिनी-सार्थः ॥)

886) *Bahuam kalāṁkahariam.....*

(p. 903)

बहुलं कलंक-भरिअं थोवं च्चिअ णिम्मलं हुआसस्स ।
 चंदस्स तह वि माए ण अप्पणा सामला जोण्हा ॥
 (बहुलं कलङ्कभृतं स्तोकमेव निर्मलं हताशस्य ।
 चन्द्रस्य तथापि सखि, नात्मना श्यामला ज्योत्स्ना ॥)

887) *Kettiamettaṁ hohimāe.....*

(p. 903)

केत्तिअमेत्तं होहिइ माए जोण्हा-जलं णह-सरम्मि ।
 जं चंद-पणालोज्झर-णिवह-पडंतं ण णिट्ठाइ ॥
 (कियन्मात्रं भविष्यति सखि ज्योत्स्ना-जलं नभःसरसि ।
 यच्चन्द्र-प्रणाल-निर्झर-निवह-पतन् न निस्तिष्ठति ॥)

888) *Piasaṁgamo ahavvāe.....*

(p. 903)

पिअ-संगमो अहव्वाए अज्ज संपडइ ताव मे कत्तो ।
 जा जिअइ गहिअ-कर-णिअर-खिखिरी चंद-चंडालो ॥
 (प्रियसङ्गमो ऽ भव्याया अद्य संपद्यते तावन्मे कुतः ।
 यावज्जीवति गृहीत-कर-निकर-डुम्ब-चिह्न-यष्टिः ॥)

889) *Muhamettaṇa varāo.....*

(p. 903)

मुहमेत्तेण वराओ राहू कि कुणइ दद्ध-चंदस्स ।
 जो मीण-मअर-कक्क-(उस-)विच्छु-सीहेहि वि णिग्गओ ॥
 (मुख-मात्रेण बराको राहुः कि करोति दग्ध-चन्द्रस्य ।
 यो मीन-मकर-कर्क-(वृष = वृषभ-)वृश्चिक-सिंहैः (= ०सिंहेभ्यो ऽ पि निर्गतः ॥)

890) *Caṁḍa tumaṁ ṇa gaṇijjasi.....*

(p. 903)

चंद तुमं ण गणिज्जसि, जइ मो (?जाव इमो) बहलपत्तलच्छाओ ।
 उव्वूढ-कण्णपक्षो, वास-सहस्सं वडो जिअइ ॥
 (चन्द्र त्वं न गण्यसे (गणिष्यसे) यद्ययं बहल-पत्रल-च्छायः ।
 उद्ब्यूढ-कृष्णपक्षो वर्ष-सहस्रं वटो जीवति ॥)

891) *Gahakalloitti tumañ.....*

(p. 903)

गहकल्लोल त्ति तुमं इट्ठो असईण जइ वि दप्पो सि ।
 अब्भपिसाअ[तुमं]कणगहिअं मा मुहअसु(?मा मुअसु)गहवइअं ॥
 (ग्रहकल्लोलइति(राहुरिति)त्वमिष्टो ऽ सतीनां यद्यपि दर्पो ऽ सि ।
 अन्न-पिशाच(राहो), त्वं कण-गृहीतं मा मुञ्च ग्रहपतिम्(= चन्द्रम्) ॥)

892) *Āassa kiñ nu kāham.....*

(p. 904)

आअस्स किं णु काहं किं धोच्छं कह णु होहिइ इमं ति ।
 पढमुग्गअ-(अथवा, पढमुल्लअ-)साहसकारिआएँ ह्मिअं थरहरेइ ॥
 (आगतस्य किं नु करिष्यामि किं वक्ष्यामि कथं नु भविष्यतीदमिति ।
 प्रथम-साहस-कारिण्या हृदयं थरथरायते (वेपते) ॥)

—Cf. GS II. 87

893) *Bahuāe ñaiñiñje.....*

(p. 904)

बहुआएँ णइ-णिउंजे पढमुल्लअ-सील-खंडण-विलक्षं ।
 उड्डेइ विहंगउलं हा हा पक्खेहि व भणंतो ॥
 (वध्वा नदी-निकुडजे प्रथमशीलखण्डन-विलक्षम् ।
 उड्डयते विहङ्ग-कुलं हा हा पक्षैरिव भणत् ॥)

—Cf. GS III. 18

894) *Uha sañbhamavikkhittam.....*

(p. 904)

उह संभम-विकिखत्तं रमिअव्व-लेह्लाएँ असईए ।
 णवरंगअं कुडंगे धअं व दिण्णं अविणअस्स ॥
 पश्य संभ्रम-विक्षिप्तं रन्तव्य-लम्पटया अस्तथा ।
 नवरंगकं(नवरक्तकं) निकुञ्जे ध्वजमिव दत्तमविनयस्य ॥)

—Cf. GS V. 61

895) *Taha kahaviḍḍusuraa (?).....*

(p. 904)

This verse/gāthā is corrupt and therefore, obscure.

896) *Aha sã tahim tahim.....*

(p. 905)

This gāthā (GS IV. 18) has been already cited twice before (p. 648 and p. 815). Vide S. No. (484) *supra*.

- 897) *Vedanikhātām kisalām (?).....* (p. 905)

वेदणिखातं (? वेडस-खुडिअं) किसलं कण्णे काऊण हल्लिअ-सोण्हाए ।
 [जाणाविओ सहा] सं दिअरो बंकाएँ दिट्ठीए ॥
 (वेतस-त्रोटितं किसलयं कर्णे कृत्वा हालिक-स्नुषया ।
 ज्ञापितः सहासं देवरो वक्रया दृष्ट्या ॥)

- 898) *Ajjhāe naye ṇakhakkhaa (?).....* (p. 905)

अज्झाएँ णव-णह-क्खअ-णिरिक्खणे गरुअ-जोव्वणुत्तुंगं ।
 पडिमा-गअ-णिअ-णअणुप्पलच्चिअं होइ यणवट्ठं ॥
 (आर्याया (प्रौढ-युवत्या) नवनखक्षतनिरीक्षणे गुरुकयौवनोत्तुङ्गम् ।
 प्रतिमागतनिजनयनोत्पलार्चितं भवति स्तन-पृष्ठम् ॥)

—GS II. 150

- 899) *Kāci tahapaḍamasamāama.....* (p. 905)

काचि (? ण वि) तह पढम-समागम-सुरअ-सुहे वापिए (? पाविए) वि परिओसो ।
 जह बीअदिअह-सविलक्ख-लक्खिए वअण-कमलम्मि ॥
 नापि (नैव) तथा प्रथमसमागमसुरतसुखे प्रापिते ऽपि परितोषः ।
 यथा द्वितीय-दिवस-विलक्ष-लक्षिते वदन-कमले ॥)

—GS III. 9

- 900) *Urapelliavahakārelli (?).....* (p. 905)

This *gāthā* (cited also in *SK* IV. v. no. 84, p. 451) has been already cited on p. 825. For its restoration vide S. No. (734) *supra*.

- 901) *Kassa vi (? vā) na hoi roso.....* (p. 905)

This *gāthā*, first cited in *Dhvanyāloka* (pp. 76-77), is already quoted by Bhoja on p. 250. Vide S. No. (58) *supra*.

- 902) *Occiṇasu paḍiakusumam.....* (p. 905)

This *gāthā*, first cited in *Dhvanyāloka* (p. 283), is already quoted by Bhoja on p. 248. Vide S. No. (52) *supra*.

- 903) *Attā dhara ṇevaccham.....* (p. 906)

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 904) *Attassapaḍi (?)*..... (p. 906)

This verse/ *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 905) *Dhakkam,ti aharam āārena (?)*..... (p. 906)

ढक्कंती अहरं पारएण हेमंत-पवण-फुडिअं पि ।
अइउज्जुए किलिस्ससि विअंपिउं दिअर-जाआए ॥
(छादयन्त्यघरं प्रावारकेण हेमन्त-पवन-स्फुटितमपि ।
अयि ऋजुके क्लेशिष्यसे विजल्पितुं देवरजायया ॥)

- 906) *Jain vada naravai*..... (p. 908)

For this Apabhramśa passage vide Appendix I.

- 907) *Ahabhanai aalasāmi*..... (p. 913)

अह भणइ अअल-सामी कइवअ-दिअसंतरंत-मज्झम्मि ।
णाणेसि(?णाणेमि)पाअमूले जइ गणिअं ता ण जीआमि ॥
(अथ भणति अचलस्वामी कतिपय-दिवसान्तरान्तमध्ये ।
नानयसि(?नानयामि)पादमूले यदि गणिकां तर्हि न जीवामि ॥)

- 908) *Hiaehi-kimpitasya kaena (?)*..... (p. 917)

ए एहि कि पि तरस(?कीएँ)वि कएण णिक्किव भणामि अलमहवा ।
अविआरिअ-कज्जारंभआरिणी मरउ ण भणिस्सं ॥
(अयि एहि किमपि कस्या अपि कृते निष्कृप भणाम्यलमथवा ।
अविचारित-कार्यारम्भकारिणी म्रियतां न भणिष्यामि ॥)

—Cf. GS VII. 2

- 909) *Saccam jānai dattum*..... (p. 917)

This *gāthā* (GS I. 12) is already cited on p. 636 (and p. 859). Vide S. No. (372) *supra*.

- 910) *Asāiam anāe (?)*..... (p. 919)

This *gāthā* (Cf. GS (W). 958) is already cited on p. 426. Vide S. No. (188) *supra*.

- 911) *Ujjāgaraakasāia*..... (p. 919)

This *gāthā* (GS V. 82) is already cited on p. 645. Vide S. No. (464) *supra*.

912) ...iocceum

(p. 919)

The verse is, no doubt, incomplete with the major portion of the first half of the *gāthā* wholly lost. The ending letters and the second half of the *gāthā*, which is almost in tact, help us to identify the *gāthā* :

ईसालुओ पई से रत्ति महुअं ण देइ उच्चेउं ।
उच्चेइ अप्पण च्चिअ माए अइ-उज्जुअसहावो ॥
(ईर्ष्यालुः पतिस्तस्या रात्रि मधुकं (= मधूकानि) न ददात्युच्चेतुम् ।
उच्चिनोत्यात्मनैव मातरतिऋजुकस्वभावः ॥)

—GS II. 59

913) *Cum̐banavāliam (?) diḡhakam.....*

(p. 920)

चंदण-वल्लिअं दिठ-कंचि-बंधणं दीहरं सुपरिणाहं ।
होइ घरे साहीणं मुसलं धण्णाण महिलाणं ॥
(चन्दन-वल्लितं दृढ-काञ्ची-बन्धनं दीर्घं सुपरिणाहम् ।
भवति गृहे स्वाधीनं मुसलं धन्यानां महिलानाम् ॥)

—Vajjālagga No. 538

914) ...Pucchānti maha ciassa (?).....

(p. 920)

अइ उज्जुए ण लज्जसि पुच्छिज्जंतो पिअस्स चरिआइं ।
सब्बंग-सुरहिणो मरुवअस्स किं कुसुमरिद्धीए (०हि) ॥
अयि ऋजुके न लज्जसे पृच्छन्ती प्रियस्य चरितानि ।
सर्वाङ्गसुरभेर्मरुवकस्य किं कुसुमर्द्धया (कुसुमर्द्धिभिः) ॥)

—GS VII. 77

915) *Jānīmi kaāvarāham.....*

(p. 921)

जाणिमि कआवराहं जाणिमि अलिआइ भणह सअलाइ ।
अणुणेंते उण जाणे कआवराहां वि (? ०राहं व) अप्पाणं ॥
(जानमि कृतापराधं जानामि अलीकानि भणति सकलानि ।
अनुनयति (सति) पुनर्जनि कृतापराधमिवात्मानम् ॥)

—Cf. GS (W) 902

916) *Saane ciṃtāmaiaṃ.....*

(p. 930)

This *gāthā* (GS II. 33) has already been cited on p. 832. Vide S. No. (755) *supra*.

917) *Jahim cia jivijai.....*

(p. 930)

जेहिं चिअ जीविज्जइ तुह[सअ-]संकप्प-संगम-सुहेहि ।
 खण-विघडिअहि लाहं तेहिं ण अ णज्जइ (? जाणइ) वराई ॥
 (यैरेव जीव्यते तव[शत-]-संकल्प-सङ्गम-सुखैः ।
 क्षण-विघटितैर्लाभं तेन च जानाति वराकी ॥)

918) *Tuha virahujjagira.....*

(p. 931)

तुह विरहुज्जागरओ सिविणे वि ण देइ दंसण-सुहाइं ।
 वाहेण जहालोअण-विणोअणं पि से विहअं (? विणोअणं से हअं तं पि) ॥
 (तव विरहोज्जागरकः स्वप्ने ऽपि न ददाति दर्शन-मुखानि ।
 बाष्पेण यथालोकन-विनोदनं तस्या हतं तदपि ॥)

—GS V. 87

This *gāthā* is cited also in *SK* (V. v. no. 338, p. 675). Both our text and *SK* read :

‘Pise se vihaam’ (Sk. ‘apyasyā vihatam’) for ‘se haam tam pi’. That reading however violates the metre.

919) *...Sesa juāno (?).....*

(p. 931)

This *gāthā* (GS I. 57) is already cited on p. 640. Vide S. No. (417) *supra*.

920) *Nāvekkhio guruṇo.....*

(p. 934)

णावेक्खिओ गुरुअणो इमीएँ ण तुए वि पुच्छिओ बंधू ।
 एक्केवकमेव्वचरिए भणामि किं एक्कमेवकस्स ॥
 (नापेक्षितो गुरुजनो ऽनया न त्वयापि पृष्ठो बन्धुः ।
 एकैकमेव-चरिते भणामि किं एकैकस्य ॥)

—Abhijñāna-śākuntala V. 16

921) *Duddamsaṇeṇa īsa.....*

(p. 935)

दुहंसणेण ईसालुएण थेरेण दुव्विअड्ढेण ।
 ऊवोढा पिअसहि साहसु संपअं कह णु जीअसि ॥
 (दुर्दान्तेनेष्यालुना स्थविरेण दुर्विदग्धेन ।
 उपोढा प्रियसखि कथय सांप्रतं कथं नु जीवसि ॥)

Note : In ‘ūvoḍhā’ ‘u’ is lengthened *metri causa*.

922) *Kūṛassa kārāṇaddhe (?).....*

(p. 935)

कूरस्स कारणट्ठं दिज्जइ अप्पा पइस्स णिअस्स ।
 सुरअ-सुहं पुण मुद्धे होहिइ अक्खंडिए सोले ॥
 (कूरस्य कारणार्थं दीयते आत्मा पत्युर्निजकस्य ।
 सुरत-सुखं पुनर्मुग्धे भविष्यत्यखण्डिते शीले ॥)

923) *Sasimuhimuhassalacchi.....*

(p. 935)

ससिमुहि मुहस्स लच्छी — — — — ।
 तणुओअरि तणुआअइ हलिअसुओ कुणसु [जं] जुत्तं ॥
 (शशिमुखि मुखस्य लक्ष्मीः — — — — ।
 तनुकोदरि तनुकायते हालिकसुतः कुरु [यद्] युक्तम् ॥)

Note : The latter part of the first half is highly corrupt and defies restoration.

924) *Nikkiva jāūbhīrua.....*

(p. 937)

णिकिक्व जाआभीरअ दुहंसण णिब-ईड-सारिच्छ ।
 गामो गामणि-णंदण तुज्ज कए तह वि तणुआइ ॥
 (निष्कृप जायाभीरुक दुर्दर्शन निम्ब-कीट-सदृश ।
 ग्रामो ग्रामणीनन्दन तव कृते तथापि तनुकायते (= तनूयते) ॥)

—GS I. 30

925–926) *Bhogamgārōla paacchasa.....*

(p. 937)

This passage in *paṣṇācī* language is thus restored in *Bhoja's Śṛṅgāraprakāśa* (1978 edn, p. 835) by V. Raghavan :

भो गेष्टाकराल पयच्छसु नो वत्थानि,
 जानि मज्जन्दीणं तुए अपहितानि;
 अम्हेहिं सग्गे गातच्चं (? गंतव्यं) । कथं
 सिनानसाटकेसु परिहितेषु तत्थ गच्छमो (? वच्चामो)?
 अगच्छमानीओ उन भआमो । सतक्कतुनो सापातो ।
 षभाताअं च सव्वरिकाअं सिलबभूता इहण्वे अवचिद्धिस्सामो ।

(भो गेष्टाकराल प्रयच्छ नो वस्त्राणि, यानि मज्जन्तीनां त्वया अपहृतानि ।
 अस्माभिः स्वर्गे गन्तव्यम् । कथं स्नानशाटकेषु परिहितेषु तत्र गच्छामः ।
 अगच्छन्त्यः पुनः बिभीमः । शतक्रतोः शापात् प्रभातायां च शर्वरिकायां
 शिलाभूताः इहैव अवस्थास्यामः । —)

इति अप्सरोभिः उक्ते गेष्ठा (? टेष्ठा) करालः कलिङ्गसेनालम्भे प्राह—
पयच्छामि ओ वत्थानि यदि मे एकं अच्छरं भरिअं सम्पअच्छथ इति ।
(प्रयच्छामि वो वस्त्राणि यदि मे एकाम् अप्सरसं भार्यां संप्रयच्छथ इति ।)

927) *Halā caṇḍī tumam:.....lahasi gaṇṭum.....* (p. 937)

This passage is, although printed as a stanza, really in prose :

हला, चंडि, ण दे जुत्तं गंतुं । रुक्ख-सेअणे मे दुवे धारेसि । एहि ताव ।
मोएहि अत्ताणअं तदो गमिस्ससि । (बलादेनां निवर्तयति)
(हला चण्डि, न ते युक्तं गन्तुम् । वृक्षसेचने मे द्वे धारयसि ।)
एहि तावत् । मोचयात्मानं ततो गमिष्यसि ।

—*Abhijñānasākuntala* I.

928) *Ahaam vīṇatāḥai.....* (p. 950)

अहअं विओअ-तणुई, दुसहो विरहाणलो चलं जीअं ।
अप्पाहिज्जउ [किं] सहि जाणसि तं चेअ (चेव) जं जुत्तं ॥
(अहं वियोग-तन्वी दुःसहो विरहानलश्चलं जीवितम् ।
संविश्यातां किं सखि जानासि त्वमेव यद् युक्तम् ॥)

—GS V. 86

929) *Dhūi (? dūi) tumam cīa ṇiṇṇa* (p. 950)

दूइ तुमं चिअ णिउणा कवखड-मउआइँ जाणसे वोत्तुं (बोल्लुं) ।
कडूइअ-पंडुरं जह ण होइ तह तं कुणिज्जासु ॥
दूति त्वमेव निपुणा कर्कश-मृदुकानि जानासि वक्तुम् ।
कण्डूयित-पाण्डुरं यथा न भवति तथा त्वं कुर्वीथाः/कुर्याः ॥)

—GS II. 81

930) *Saddhimatājalāo (?).....* (p. 950)

This verse/gāthā is corrupt and therefore, obscure.

931) *Vevirasiṇṇakaraṇṇigulī.....* (p. 950)

This gāthā (GS III. 44) is already cited on p. 272. Vide S. No. (70) *supra*.

932) *Tabbhaṇṇadūte (?).....* (p. 950)

This verse/gāthā is corrupt and therefore, obscure.

933) *Seivaliasa tassa (?).....*

(p. 950)

This *gāthā*, “*seulliasavvaṃgī*”, etc., (*GS* V. 40) is already cited on p. 644. Vide S. No. (454) *supra*.

934) *Suppatatiovigao (?).....*

(p. 950)

This *gāthā*, “*Suppau taio vi gao*”, etc., (*GS* V. 12) is already cited on p. 833. Vide S. No. (760) *supra*.

935) *Kiṃ bhaṇaḥa sahio māmara.....*

(p. 950)

This *gāthā* (*GS* VII. 17) is already cited on p. 640. Vide S. No. (414) *supra*.

936) *Suhalālasāhiṃ avaa (?).....*

(p. 951)

This *gāthā* is metrically defective and corrupt. This very *gāthā* is (further on (p. 1200) cited by Bhoja to illustrate ‘*dūtī-vīśarjanam*’.

सुरज-सुह-लालसाहिं पिअम-रत्नंतरेसु पुणरुत्तं ।
पेसिज्जति सरहसं समअं दूईहि दिदुओ ॥
(सुरत-सुख-लालसाभिः प्रियतसरथ्यान्तरेषु पुनरुक्तम् ।
प्रेष्यन्ते सरभसं समकं (= समं) दूतीभिर्दृष्टयः ॥)

937) *Kaṃ tuṃgadhaṇukkhittena (?).....*

(p. 951)

This *gāthā* (*GS* III. 56) is already cited on p. 635. Vide S. No. (362) *supra*.

938) *Vaccihii so gharaṇ se.....*

(p. 951)

वच्चिहिइ सो घरं से लहिहिइ ओआसमेहिइ सआसं ।
भणिहिइ जं भणिअव्वं, पच्चुत्तं कि णु पाविहिइ ॥
(अजिष्यति स गृहं तस्या लप्स्यतेऽवकाशमेष्यति सकाशम् ।
भणिष्यति यद् भणितव्यं प्रत्युक्तं कि नु प्राप्स्यति ॥)

—*GS* (W) 918

939) *Āassatiṇṇu kāhaṃ (?).....*

(p. 951)

This *gāthā* “*aassa kiṃ ṇu kāhaṃ*”, etc., (*GS* II. 87) is already cited on p. 638. Vide S. No. (390) *supra*.

940) *Dūtī gaṇa cirāi.....*

(p. 951)

दूई गआ चिराअइ, किं सो मह पास(वास)मेहिइ ण वेत्ति ।
 जीविअमरणंतरसंठिआए अंदोलए हिअअं ॥
 (दूती गता चिरायते किं स मम पाश्वर्य(वास)मेध्यति न वेत्ति ।
 जीवितमरणान्तरसंस्थिताया आन्दोलयति हृदयम् ॥)

—GS (W) 855

941) *Dūtī pa ei caṇḍo.....*

(p. 951)

दूइ ण एइ चंदो वि उग्गओ जामिणी वि बोलेइ ।
 सच्चं सच्चओ च्चिअ विसंठुलं, कस्स किं भणिमो ॥
 (दूती नैति, चन्द्रोऽपि उद्गतः, यामिन्यपि गच्छति(अतिक्रामति) ।
 सर्वं सर्वत एव विसंस्थुलम्, कस्य किं भणामः ॥)

—Cf. GS (W) 854

942) *Sahianahaddhāhimuham.....*

(p. 951)

सहिअणहत्थाहिमुहं, दर-रइअ-विसेसअं वि अक्खिविऊणं ।
 जुअईहि पडिणिउत्तो, अवबोहिज्जइ ससंभमं दूइ-जणो ॥
 (सखोजनहस्तान्मुखं दर-रचित-विशेषकमप्याक्षिप्य ।
 युवतिभिः प्रतिनिवृत्तो ऽवबोध्यते ससंभमं दूतीजनः ॥)

—Cf. Setu X. 74

943) *Abhisāra.jaṇi pa geṇhai.....*

(p. 951)

अभिसारणं ण गेण्हइ ण संठवेइ अलअं ण पुच्छइ दूई ।
 चंदालोअपडिहओ वेवइ मूढ-हिअओ विलासिणि-सत्थो ॥
 (अभिसारणं न गृह्णाति न संस्थापयत्यलकं न पृच्छति दूतीम् ।
 चन्द्रालोकप्रतिहतो वेपते मूढ-हृदयो विलासिनी-सार्थः ॥)

—Setu X. 65

944) *Uppallalova.ṇe.ṇam (?).....*

(p. 951)

उप्पुल्ल-लोअणेणं कबोल-वो(?)ओ)सट्टमाण-सेएण ।
 अभणत्तेण वि भणिआ मुहेण से कज्ज-णिब्बुत्ती ॥
 (उत्फुल्ल-लोचनेन कपोल-विसर्पत्-स्वेदेन ।
 अभणता ऽपि भणिता मुखेन तस्या कार्य-निवृत्तिः ॥)

—Cf. GS (W) 828

945) *Nāṇo tti pekkhe (?).....*

(p. 951)

सो नागओ त्ति पेच्छह परिहासुल्लाविरीएँ दूईए ।
 णूमंतीएँ पहरिसो ओसट्टइ गंडपासेसु ॥
 (स नागत इति प्रेक्षध्वं परिहासोत्लापशीलाया दूत्याः ।
 छादयन्त्याः (= गोपायन्त्याः) प्रहर्षो विसर्पन्ति गण्ड-पाश्वर्ययोः ।)

—Cf GS (W) 856

946) *Ehi gaṇ āgamakheo.....*

(p. 952)

एहि गमाग मखेओसरंत-पम्मुत्त-कुसुम-धम्मिल्ले ।
 सहि धोसम ताव भणेज्जउ वा जं तेण संदिट्ठं ॥
 (एहि गमागम-खेदापसरत्प्रमुषत-कुसुम-धम्मिल्ले ।
 सखि विश्राम्य तावद् अभ्यतां वा यत्तेन संदिष्टम् ॥)

947) *Jaṃ tuha kajjaṃ taṃ cea.....*

(p. 952)

जं तुह कज्जं तं चिअ कज्जं मज्झ त्ति जं सआ भणसि ।
 ओ दूइ सच्च-वअणे अज्ज सि पारं गआ तस्स ॥
 (यत्तव कार्यं तदेव कार्यं ममेति यत् सदा भणसि ।
 हे दूति सत्यवचने ऽद्यासि पारं गता तस्य ॥)

—Cf. *Vajjālagga* (No. 415)948) *Kaha ṇu gaṇ kaha diṭṭhā.....*

(p. 952)

This *gāthā* [GS (W) 857] is cited earlier on p. 647. Vide S. No. (477) *supra*.949) *Piapaṣāhīniatto.....*

(p. 952)

पिअ-पासाहि णिअत्तो सच्चं अलिअं व[जं] (पा. भे. समुहं अलिअं वि जं)
 भणइ दूईजणो ।
 तं चिअ कामिणी-सत्थो दूमैति पि बहुसो णिअत्तेइ कहं ॥
 (प्रिय-पाश्वर्वाञ्जिवृतः सत्यमलीकं वा यद् (पा. भे. समुखमलीकमपि यद्) भणति
 दूतीजनः ।
 तामेव कामिनीसार्थो दुर्वतीमपि बहुशो निवर्तयति कथाम् ॥)

—*Setu* X. 67950) *Jaiārittavesa (?).....*

(p. 952)

This first half of this *gāthā* is highly corrupt. The second half may be restored as follows :

संगममुहा समब्भहिअ-मणहरा होंति संदेसा ॥
 (सङ्गम-मुखात् समभ्यधिक-मनोहरा भवन्ति संदेशाः ॥)

- 951) *Avalamvijjau dhīram (?)...* (p. 952)

अवलंबिज्जउ धीरं ण ह (अ) सो एहिइ इहुग्गए वि पओसे ।
इअ दूईह तुलिज्जइ पढमाणिअ-पिओ विलासिणि-सत्थो ॥
(अवलम्ब्यतां धैर्यं न खलु (च) स एष्यति इहोदगते ऽपि प्रदोषे ।
इति दूतीभिस्तुत्यते प्रथमानीत-प्रियतमो विलासिनी-सार्थः ॥)

—*Setu* X. 79

- 952) *Dūmuhāmadapūvirie.....* (p. 952)

दूई-मूह-अंद-पुलोइरीएँ किं भणिहिइ त्ति अज्जाए ।
पिअ-संगम-ललिअ-मणोरहाएँ हिअअं थरथरेइ ॥
(दूती-मुख-चन्द्र-प्रलोकनशीलायाः किं भणिष्यतीति प्रौढयुवत्याः ।
प्रिय-सङ्गम-ललित-मनोरथाया हृदयं थरथरायते (= वेपते) ॥)

—*GS (W)* 858

- 953) *Kim evimahurasā dāṃsa (?)...* (p. 952)

काए वि महरसइं सरस-परिप्फुड-विइण्ण-मुहसोहं ।
मुइअं दूइअ-वअणं कीरइ कण्णे कुवलअं व्व ॥
(कयापि मधुर-शब्दं (पक्षे, मधुरसार्द्रं) सरस-परिस्फुट-वितोर्णमुखशोभम् ।
मुवितं दूती-वचनं क्रियते कर्णे कुवलयमिव ॥)

- 954) *Bahīggaumahipāṇe (?).....* (p. 952)

बहि-णिगमा हि वअणेण तुज्ज पत्ता अ पत्तल-णिउंजं ।
उज्जाणं जत्थ गमेइ सो जणो विरह-दुक्खाइं ॥
(बहिर्निगता हि वचनेन तव प्राप्ता च पत्रल-निकुञ्जम् ।
उज्जानं यत्र गमयति स जनो विरह-दुःखानि ॥)

- 955) *Apāṇīṇhituḥa de (?)...* (p. 952)

अप्पाहिआइ तुह तेण जाइ ताई मए ण मुणिआइ ।
अच्चुप्ह-सास-पडिक्खलंत-विसमक्खर-पआइं ॥
(संदिष्टानि तव तेन यानि तानि मया न ज्ञातानि ।
अत्युष्ण-श्वास-प्रतिस्खलद्-विषमाक्षर-पदानि ॥)

—*GS (W)* 859

- 956) *Caṇḍovī caṇḍavaṇṇe.....* (p. 953)

Only this earlier part of the first half of the *gāthā* is available here. From the context we easily infer that this *gāthā* and the succeeding *gāthā* form the two illustrations

of 'Priya-sandēśah'. The *gāthā* with the same opening quarter is included by Weber in his edition of *Saptaśatakam*. It suits admirably the context of 'priya-sandēśah':

चंदो वि चंदवअणे मुणालबाहालए मुणालाई ।
इंदीवराइ इंदीवरच्छि तावेति तुह विरहे ॥
(चन्द्रोऽपि चन्द्रवदने मृणाल-बाहुलते मृणालानि ।
इन्दोवराणीन्दीवराक्षि तापयन्ति तव विरहे ॥)

—GS (W) 850

957) *Caṇḍumuhi caṇḍadhavalā.....*

(p. 953)

चंदमुहि चंद-धवला, दीहा दीहच्छि तुह विओअम्मि ।
चउजामा सअजाम ध्व जामिणी कहँ वि बोलीणा ॥
(चन्द्रमुखि चन्द्र-धवला दीर्घा दीर्घाक्षि तव वियोगे ।
चतुर्यामा शतयामेव यामिनी कथमप्यतिक्रान्ता ॥)

—GS III. 52

958) *Dullaha-jaṇṇapurāo.....*

(p. 956)

This *gāthā* (*Ratnāvalī* II. 1) is already cited earlier on p. 511. Vide S. No. (207) *supra*.

959) *Vedhūllanīampurvaha (?).....*

(p. 958)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

960) *Etto vipalāanto.....*

(p. 958)

एंतो वि पलाअंतो चआहअ (?ण्हविअ-) विअलंत-केस-हृत्थाए ।
विगलंत-चरण-वलआए कहँ वि संभावो दइओ ॥
(आयन्नपि पलायमानः स्नपित-विगलत्केश-हृत्तया ।
विगलच्चरण-वलयाया कथमपि संभावितो दयितः ॥)

961) *Turiapahāiadiṭṭhammi.....*

(p. 958)

तुरिअ-पहाइअ-दिट्ठम्मि परिअणे आगओ त्ति सोऊण ।
अऊआ सऊस-विअला (पा. भे. बहुला) पअं पि दाउं ण पारेइ ॥
(त्वरित-प्रधावित-दृष्टे परिजने आगत इति श्रुत्वा ।
आर्या साध्वस-विकला (पा. भे. बहुला) पदमपि दातुं न शक्नोति ॥)

962) *Sajjhasavesavevi (?).....*

(p. 958)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.963) *Puṇovipāṇaabhamaṅgau (?)... ..*

(p. 960)

Now, on the face of it, this passage, although printed as a metrical one, is in prose and all efforts to search for it in Prakrit poetic works would be in vain. From the context it is to be identified with the following passage from *Mālatī-Mādhava* (Act VII. 1. 2 pp 91-92; edn by Devdhar and Sura) :

मदयन्तिका :- (सहि कि पुणो वि) पणअभंगेण कदावराहो अअं जणो । जेण एवं मंतेसि ।
पिअसहि तुमं लवंगिआ अ संपदं मे हिअअं ।
((सखि कि पुनरपि) प्रणयभङ्गेन कृतापराधोऽयं जनः । येन एवं मन्त्रयसे ।
प्रियसखि त्वं लवङ्गिका च सांप्रतं मे हृदयम् ।)

964) *Kahavi laggāloṇa (?).....*

(p. 960)

Note : The first half of this *gāthā* is very corrupt and defies restoration. The second half may be restored as follows :

दुल्लह-जणाणुरत्तं, दूर्इओ जुणि (? पुण) जिआवेति ॥
(दुर्लभ-जनानुरक्तां दूत्यः पुनर्जीवयन्ति ॥)

965) *Katto saṁdesasuhā.....*

(p. 960)

कत्तो संदेससुहं कत्तो सरसाइ मोहण-सुहाइ ।
चिंतामणि व्व लोअम्मि सा हु दूर्इ जइ ण होइ ॥
(कुतः संदेश-सुखं कुतः सरसानि मोहन-सुखानि ।
चिन्तामणिरिव लोके सा खलु दूती यदिन भवति ॥)

966) *Samgamasuhā samabhahia (?).....*

(p. 960)

This line forms the second half of a *gāthā*; it is to be identified with the second half of the *gāthā Jaiāritta (?)* etc., cited on p. 952.

संगमसुहा समम्भहिअ-मणहरा होति संदेसा ॥
(सङ्गम-सुखात् समभ्यधिक-मनोहरा भवन्ति संदेशाः ॥)

967) *Tumha ṇaṇṇe hiaam.....*

(p. 965)

तुहं(तुज्झ)ण आणे हिअअं, मह उण मअणो दिवा वि रत्ति पि ।
 णिगिघण तवेइ बलिअं तुइ जुत्तमणोरहं हिअअं ॥
 (तव न जाने हृदयं मम पुनः मदनो दिवापि रात्रिमपि ।
 निर्घृण तापयति बलीयस्त्वयि वृत्तमनोरथं हृदयम् ॥)

Cf. *Abhijñānaśākuntala* III. 15968) *Palihīpāḍaapunnā.....*

(p. 968)

This *gāthā* (“ *Phalahivāhana* ”, etc., GS II. 65) is already cited on p. 637. Vide S. No. (386) *supra*.

969) *Ajja mae gaṁtavvaṁ.....*

(p. 968)

This *gāthā* (GS III. 49) is already cited on p. 637. Vide S. No. (388) *supra*.

970) *Emea akaapunnā.....*

(p. 969)

This *gāthā* (with the variant reading ‘*māṁdapunnā*’) is cited on p. 640 and (without the variant reading) on p. 814. Vide S. No. (415) *supra*.

971), *Pahāiaosa* (?).....

(p. 969)

The verse, in question, is incomplete and therefore obscure. It is however, cited further on (p. 1200) by Bhoja. There the text is almost complete :

पढम-पहाएँ पुहविकओ पओसकाल-पडिसिद्ध-धीरारंभो ।
 पेच्छइ गमणद्धपहे चंद-कर-समप्पिए पिए जुअइ-जणो ॥
 (प्रथम-प्रभया पृथक्-कृतः प्रदोष-काल-प्रतिषिद्ध-धैर्यारम्भः ।
 प्रेक्षते गमनाधंपथे चन्द्र-कर-समपितान् प्रियान् युवति-जनः ॥)

972) *Ia jā maṇammi ūsā.....*

(p. 969)

इअ जा मणम्मि ऊसा फुरंत-वाम-स्थणी विआरेइ (अथवा, अवलंबए) ।
 ता अणिरुद्धो सुद्धंतमाणिओ चित्तलेहाए ॥
 (इति यावन्मनसि उषा स्फुरद्-वाम-स्तनी विचारयति (अथवा, अवलम्बते) ।
 तावदतिरुद्धो शुद्धान्तमानीतश्चित्रलेखया ॥)

973)*saṁvāhaṁtiṇaṁ* (?).....

(p. 971)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 974) *Ajja mae (gamdavyam) ...* (p. 973)

This *gāthā* (GS III, 49) is already cited on p. 637. Vide S. No. (388) *supra*.

- 975) *Paimāhappalisanna (?).....* (p. 975)

पद्महृष्य-णिसण्णा अवमण्णअ-सेस-सप्पुरिस-सोडीरा ।
जइ णवरं एज्ज वसं लुअ-राहव-सीस-दंसणे जणअ-सुआ ॥
(पति-माहात्म्य-निषण्णावमानित-शेष-सत्पुरुष-शौटीर्या ।
यदि केवलं इयाद्वशं लून-राघव-शीर्ष-दर्शने जनकमुता ॥)

—*Setu* XI. 28

- 976) *Sā māhamāsa-gosaggamajjari.....* (p. 975)

It may be noted that these words closely correspond with “*Ua māhamāsa-gosaggamajjiri*” (p. 639 of the text). The rest of the *gāthā*, as printed here, is however obscure.

- 977) *Nīai ajja ñillipi (?).....* (p. 976)

This *gāthā* (“*Nīāim ajja ñikkiva*”, etc., GS IV, 28) is already cited on p. 641. Vide S. No. (419) *supra*.

- 978) *Raiviggahammikunthi.....* (p. 981)

रइविग्गहम्मि कुंठीकआओ धाराओ पेम्म-खगस्स ।
अण्णमअ व्व णिसिज्जंति माण-साणीएँ मिहुणाणं ॥
(रतिविग्रहे कुण्ठीकृता धाराः प्रेमखङ्गस्य ।
अन्यमया इव निषिज्जन्ति मान-शाण्यां मिथुनानाम् ॥)

This *gāthā* is cited also in *SK* (V. v. no. 193, p. 628).

- 979) *Nūmarāti je pahuttam.....* (p. 981)

This *gāthā* (GS I. 91) is already cited on p. 836. Vide S. No. (765) *supra*.

- 980) *Addhassarūsaṇam (?).....* (p. 982)

अत्थक्क-रूसाणं खण-पसिज्जणं सुणिअ (?अलिअ-)वअण-णिब्बंघो ।
उम्मच्छर-संतावो पुत्तअ पअवो सिणेहस्स ॥
(अकाण्ड-रोषणं (= रोषकरणं) क्षण-प्रसादनमलीक-वचन-निर्वन्धः ।
उन्मत्सर-संतापः पुत्रक पदवी स्नेहस्य ॥)

—GS VII. 75)

981) *Jattha na ujaggirao.....*

(p. 982)

This *gāthā* [GS (W) 829] is already cited on p. 837. Vide S. No. (768) *supra*.982) *Pariucchiā na jampai.....*

(p. 982)

परिउच्छिआ ण जंपइ गहिआ वि प्फुरइ चुंबिआ रुसइ ।
 तुण्हक्का णव-वहुआ कआवराहेण वइएण ॥
 (परिपूष्ठा न जल्पति गृहीताऽपि स्फुरति चुम्बिता रुष्यति ।
 तूष्णींभूता नव-बधूः कृतापराधेन दयितेन ॥)

—Cf. GS (W) 923

983) *Tanuāiā varāi.....*

(p. 982)

तणुआइआ वराई दिअहे दिअहे मिअंकलेह व्व ।
 बहुलपओसेण तुए णिसंस अंधारिअ-मुहेण ॥
 (तनुकायिता वराकी विवसे विवसे मृगाङ्गुलेखेव ।
 बहुल-प्रदोषेण त्वया नृशंस अन्धकारित-मुखेन ॥)

—Cf. GS (W) 919

984) *Panaakuiāna donnavi.....*

(p. 982)

This *gāthā* (GS I. 27) is already cited on p. 675. Vide S. No. (494) *supra*.985) *Pecchasi animisanaano.....*

(p. 983)

This *gāthā* is already cited on p. 632. Vide S. No. (333) *supra*.986) *Aharyāhe samaam (?).....*

(p. 984)

उवहारिआएँ समअं उअ पिडारे कहं कुणंतम्मि ।
 णव-वहुआए सरोसं सव्व च्चिअ वच्छआ मुक्का ॥
 (दोहनकारिकया समकं (= समं, सार्धं) पश्य गोपालके कथां कुर्वति ।
 नववध्वा सरोषं सर्व एव वत्सका (= तर्णका) मुक्ताः ॥)

—Cf. GS (W) 731

987) *Isāmaccaragurue.....*

(p. 984)

ईसा-मच्छर-गरुए साहिक्खेव-परिवड्ढिओवालंभे ।
 कह कह वि गमेइ खणं विलक्ख-हसिएहि कामिणि-समुल्लावे ॥
 (ईर्ष्या-मत्सर-गुरुकान् साधिक्षेप-परिवाधितोपालम्भान् ।
 कथं कथमपि गमयति क्षणं विलक्ष-हसितैः कामिनी-समुल्लापान् ॥)

—Setu XI. 16

- 988) *Pia-viraho appiadam*..... (p. 984)

This *gāthā* (*GS* I. 24) is already cited on p. 624 Vide S. No. (271) *supra*.

- 989) *Alliai diṭṭhi ni bbhaci*..... (p. 984)

अल्लिअइ दिट्ठि-णिम्मच्छिओ वि विहुओ वि लगए सिअए ।

पहओ वि चुंवइ बला अलज्जए कह णु कुप्पिस्सं ॥

(आलीयते दृष्टि-निर्भर्त्सितोऽपि विधुतोऽपि लगति सिचये ।

प्रहृतोऽपि चुम्बति बलाद् अलज्जाय कथं नु कोपिष्यामि ॥)

—Cf. *GS* (W) 899

- 990) *Hasiehi uvāmbhā*..... (p. 985)

हसिएहि उवालंभा अच्चुवआरेहि रुसिअव्वाइ ।

अंसूहि भंडणाइ एसो मगो सु-महिलाणं ॥

(हसितैरुपालम्भा अत्युपचारैः रोषितव्यानि ।

अश्रुभिः कलहा एष मार्गः सुमहिलानाम् ॥)

- 991) *Na vi tahā anālayamī*..... (p. 985)

This *gāthā* (*GS* VI. 64) is already cited on p. 631. Vide S. No. (332) *supra*.

- 992) *Hum ṇillajja samosara*..... (p. 985)

हुं णिल्लज्ज समोसर तं चिअ अणुणेषु जाएँ दे वअणे ।

पाअंगुठ्ठालत्तअ-रसेण तिलअं विणिम्मविअं ॥

(हुं निर्लज्ज समपसर तामेवानुनय यथा ते वदने ।

पादाङ्गुष्ठालक्तक-रसेन तिलकं विनिर्मितम् ॥)

—*GS* (W) 946

Note: The printed text reads once 'jāe appā' (p. 985) and once again 'jāe de vaano' (p. 996) and still once again 'jāade varane' (p. 1026). These readings lead us to believe that the original reading must have been 'jāe de vaane' which has been adopted above.

This *gāthā* is cited further on (p. 996, p. 1026); and also in *SK* (V. v. no. 49, p. 589) with the introductory remark :

"Tad (= *Irṣyā*-) rūpeṇa rasasya prakarṣo yathā"—

993) *Dhario amarisapasaro.....*

(p. 986)

धरिओ अमरिस-पसरो, माण-क्खलणे वि ण पडिओ च्चिअ वाहो ।
 तीएँ णवरं पिअअमे गहिँए अणिअत्त-लोअणं णीससिअं ॥
 (धृतोऽमर-प्रसरः, मान-स्खलनेऽपि न पतित एव बाष्पः ।
 तथा केवलं प्रियतमे गृहीते ऽ निवृत्त-लोचनं निःश्वसितम् ॥)

994) *Majjha samuhāvarāham.....*

(p. 987)

मज्झ समुहावराहं तुहं करंतस्त दलिअ-दक्खिण-गुणं ।
 अगणिअ-परिवाअ-भअं जुअइ-जणम्मि दहतणं णिवडिअं (? वह-बंधणं णीवडिअं) ॥
 (मम संमुखापराधं तव कुर्वतो, दलित-बाक्षिष्य-गुणम् ।
 अगणित-परिवाद-भयं युवति-जने वध-बन्धनं निपतितम् ॥)

995) *Paccakkhamaintuāraa.....*

(p. 987)

पच्चक्ख-मंतु-आरअ जइ चुंबसि मे इमे हअ-कओले ।
 तो मज्झ पिअ-सहोए विसेसओ कीस तण्णाओ ॥
 (प्रत्यक्ष-मन्तु-कारक यदि चुम्बसि मे इमौ हत-कपोलौ ।
 तर्हि मम प्रिय-सख्याः विशेषकः कस्माद् आर्द्रः ॥)

—GS (W) 938

996) *Pattia na pattiamī.....*

(p. 987)

पत्तिअ ण पत्तिअंती जइ तुज्झ ण होति (पा. भे. इमेण) मज्झ रइरोए ।
 पुट्ठीएँ बाह-बिंदू पुलउम्भेएण भिज्जंता ॥
 (प्रतीहि न प्रतियन्ती यदि तव न भवन्ति (पा. भे. इमे न) मम रोदनशीलायाः ।
 पृष्ठे बाष्पविन्दवः पुलकोद्भेदेन भिद्येरन् ॥)

—GS III. 16

997) *Painā vannijjante.....*

(p. 988)

पइणा वणिज्जंते अक्खाणअ-सुंदरीएँ रुवम्मि ।
 ईसा-मच्छर-गरुअं घरिणी हुंकारअं देइ ॥
 (पत्या वर्ण्यमान आख्यातक-सुन्दर्या रूपे ।
 ईर्ष्या-मत्सर-गुरुकं गृहिणी हुंकारकं ददाति ॥)

—GS (W) 868

998) *Nā kuṇānti cca mānaṁ (?).....* (p. 988)

ण कुणंतो च्चिअ माणं गिसासु पासुत्त-दर-विबुद्धाणं ।
सुणइअ-पास-परिमुसणवेअणं जइ सि जाणंतो ॥
(नाकरिष्य एव मानं निशासु प्रसुप्त-दर-विबुद्धानाम् ।
शून्यीकृत-पार्श्व-परिमोषण (? परामर्श, परिमर्श) वेदनां ययज्ञास्यः ॥)
—GS I. 26

999) *Nahamuhapasāhiraṅgo.....* (p. 988)

णहमुहपसाहिअंगो णिद्वा-घुम्मंत-लोअणो ण तहा ।
जह णिव्वणाहरो सामलंग दूमेसि मह हिअअं ॥
(नखमुख-प्रसाधिताङ्गो निद्रा-घूर्णल्लोचनो न तथा ।
यथा निर्व्रणाधरः श्यामलाङ्ग दुत्तोषि मम हृदयम् ॥)
—GS (W) 937

1000) *Gotṭakkhaḷaṇavilakkho.....* (p. 988)

गोत्त-वर्खलण-विलक्खो रेहं आलिहसि किं मही-पट्ठे ।
अह स च्चिअ णिव्वडिआ अणुराअ-परव्वसे हिअए ॥
(गोत्र-खलन-विलक्षो रेखामालिखसि किं महीपृष्ठे ।
एषा सैव स्पष्टं भूता अनुराग-परवशे हृदये ॥)

1001) *Jamātamettam tirai.....* (p. 989)

जत्तअ-(? जेत्तिअ-)मेत्तं तीरइ णिव्वोढुं देसु तत्तिअं (? तेत्तिअं) पणअं ।
ण जणो विणिअत्त-पसाअ-दुक्ख-सहणक्खमो सव्वो ॥
(यावन्मात्रं शक्यते निर्बोद्धुं देहि तावन्तं प्रणयम् ।
न जनो विनिवृत्त-प्रसाद-दुःख-सहनक्षमः सर्वः ॥)
—GS I. 71

1002) *Dhoṭṭarūḍḍhamahua (?)... ..* (p. 989)

थोआरूढमहु [म] आ, खण-पम्हट्ठावराहदिणुल्लावा ।
हसिऊण संठविज्जइ, पिएण संभरिअ-लज्जिआ कावि पिआ ॥
(स्तोकारूढमधुमदा क्षण-विस्मृततापराध-दत्तोल्लापा ।
हसित्वा संस्थाप्यते प्रियेण संस्मृत-लज्जिता कापि प्रिया ॥)

This gāthā is cited in SK (V. v. no. 321, p. 670) with the introductory remark :

“ Rāgoddīpanāya mādhwīsevā madhupānam I Yathā ”—

- 1003) *Dūmei a me hiaam.....* (p. 989)

दूमेइ अ मे हिअं पुणो पुणो वि रह-संग-जुत्ताणुणअं ।
 दोस-पराहुत्त-ठिअं वलंत-णिब्बोलिआहरं तीएँ मुहं ॥
 (दुनोति च मे हृदयं पुनःपुनरपि रहस्सङ्गयुक्तानुनयम् ।
 दोष-पराङ्मुख-स्थितं वलन्मन्यु-मलिनितावरं तस्या मुखम् ॥)

- 1004) *Paṭṭhamāti maanapasara.....* (p. 990)

पत्थंति मअण-पसर-प्पसाअसमुहा विलासिणी-समुल्लावा ।
 तीएँ उण तस्स दोरइ रोस-पराहुत्त-जंपिहि वि हिअं ॥
 (प्राथ्यंस्ते मदन-प्रसर-प्रसाद-संमुखा विलासिनी-समुल्लापाः ।
 तथा पुनस्तस्य दीर्यते रोष-पराङ्मुख-जल्पितैरपि हृदयम् ॥)

- 1005) *Maṃtāṇa vihara vijjam (?).....* (p. 990)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1006) *Majjha cca vaṇṇijjam.....* (p. 990)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1007) *Sā kusumehi guruā (?).....* (p. 990)

This verse, especially its second half, is quite corrupt. It is further on (p. 1212) cited by Bhoja to illustrate 'upālabhaḥ'. There too it is found to be corrupt and it shows a few gaps in its first half. The verse may tentatively be corrected as follows :

सा कुसुमेहि गरुइआ मह वि कओ सुहअ दंसणेण पसाओ ।
 कह अ ण पसाअ-सदो लगउ पिआ-हिअअस्स इमस्स तुज्ज ॥
 (सा कुसुमैर्गुरुकृता (= गौरविता) ममापि कृतस्सुभग दर्शनेन प्रसादः ।
 कथञ्च न प्रसाद-शब्दो लगतु प्रियाहृदयस्यास्य तव ॥)

—Harivijaye

- 1008) *Kīrai guṇo vi doso... ..* (p. 990)

Note : This verse is cited further on (p. 1018) to illustrate '(mānavatyāḥ priyaviṣayaḥ) upālabhaḥ'. Tentatively it may be restored as follows :

कीरइ गुणो वि दोसो सेवन्तम्मि वि दिणे ण दिज्जइ दिट्ठी ।
 अजसस्स ण बीहिज्जइ जह गहिअं तह पहुत्तणं रमणिज्जं ॥
 (क्रियते गुणोऽपि दोषः सेवमानेऽपि दोने न दीर्यते दृष्टिः ।
 अयशसो न भीर्यते यथा गृहीतं तथा प्रभृत्वं रमणीयम् ॥)

- 1009) *Taha baṁdhanaanurāe*..... (p. 990)

तह बंधण-अणुराए, तह संमोह-विअलंत-विसमालावे ।
ते च्चि तीएँ मअ-गुणा, रोस त्ति ठिआ पसाअ-विमुहम्मि मुहे ॥
(तथा बन्धनानुरागान् तथा संमोह-विगलद्-विषमालापान् ।
त एव तस्या मदगुणा रोष इति स्थिताः प्रसाद-विमुखे मुखे ॥)

- 1010) *Nayana-paholira-bāha*..... (p. 990)

णअण-पहोलिर-बाह-प्फुरिआहरमेत्त-णीसहं च अणीसं ।
दूमेइ धर-गआएँ तीसे रोस-विरमालण-परं ह्मिअं ॥
(नयन-प्रघूर्णनशील-बाष्प-स्फुरिताधर-मात्र-निःसहजानिशम् ।
दुनोति गृहगतायास्तस्या रोष-गोपन-परं हृदयम् ॥)

- 1011) *Vāoraddapanavam (?)*..... (p. 990)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1012) *Jo tīe ahararāo*..... (p. 991)

जो तीए अहर-राओ रत्ति उव्वासिओ पिअअमेण ।
सो च्चिअ दीसइ गोसे सवत्ति-णअणेसु संकंतो ॥
(यस्तस्या अधर-रागो रात्रावुद्वासितः प्रियतमेन ।
स एव दृश्यते प्रभाते सपत्नी-नयनेषु संक्रान्तः ॥)

—GS II. 6

- 1013) *Kujā a saccabhāmā*..... (p. 991)

This verse (from *Harivijaya*) is already cited on p. 585, p. 812 and p. 860 above.
Vide S. No. (220) *supra*.

- 1014) *Toṇiṇiapemmapaḍi (?)*..... (p. 991)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1015) *Nisāsāgamadhūaro (?)*..... (p. 991)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1016) *Veseṇanaddhi'dukkha (?)*..... (p. 992)

This verse/*gāthā* is corrupt and, therefore, obscure.

1017) *Sāhasuvilāsaṇi* (?).....

(p. 992)

The verse is further on cited at p. 1018 (11 2-3) and p. 1029 (11-8-9). At all these places the text, as printed, is pretty corrupt. The verse is in *Skandhaka* metre. It may be restored as follows :

साहसु विलासिणि-अणं जे अहिलेति सरसावराहा पिअआ ।
किं हअ-दक्षिण-गुणाणं पहवताण सुहअ एस सहावो ॥
(कथय विलासिनी-जनमेव अभिलीयन्ते सरसापराधाः प्रियाः ।
किं हत-दक्षिण्य-गुणानां प्रभवतां सुभग एष स्वभावः ॥)

1018) *Amapia*... (?).....

(p. 992)

The present *verse*, even in its considerably corrupt form, retains certain unmistakable words and phrases from the original *gāthā* which help us easily to identify it with GS VI. 11.

सा आम सुहअ गुण-रुअ-सोहिरो, आम णिगुणा अ अहं ।
भण तीअ जो ण सरिसो कि सो सव्वो जणो मरउ ॥
(सा सत्यं सुभग गुणरूपशोभनशीला सत्यं निर्गुणा चाहम् ।
भण तस्या यो न सदृशः किं स सर्वो जनो न्रियताम् ॥)

—GS VI. 11

1019) *Vesasi jīa paṃsulaa*... ..

(p. 992)

वेसो सि जीअ पंसुल अहिअअरं सा हु वल्लहा तुज्झ ।
इअ जाणिऊण वि मए ण ईसिअं दड्डु-पेम्मस्स ॥
(वेस्योऽसि यस्याः पांसुल अधिकतरं सा खलु वल्लभा तव ।
इति ज्ञात्वाऽपि मया न ईर्ष्यितं दग्ध-प्रेम्णः ॥)

—GS VI. 10

1020) *Saccia rāmei tumarā* (?)

(p. 993)

स न्विअ रामेउ तुमं पंडियइत्तं (पा. भे. पंडिअ णिच्चं), अलं म्ह रमिण ।
सवभावबाहिराईं जा जाणइ अट्टमट्टाईं ॥
(सैव रामयतु त्वाम्, पण्डितमन्यं (पण्डित नित्यम्), अलमस्माकं रमितेन ।
सद्भाव-बाह्यानि या जानाति नाना-विज्ञानानि ॥)

—Cf. GS (W) 759

- 1021) *Nasahianunaabhaniam* (?)..... (p. 993)

ण अ सहि अणुणअ-भणिअं ण देसि पसरं ण होसि मुक्कामरिसा ।
कह आ एकरसं चिअ दूर-विसंवइअ-णिट्ठुरं तुह हिअं ॥
(न च सखि अनुनय-भणितं न ददासि प्रसरं न भवसि मुक्तामर्षम् ।
कथम् आः (कथं वा) एकरसमेव दूर-विसंवदित-निष्ठुरं तव हृदयम् ॥)

Note : This verse is cited again on p. 1013 “*Naanaabhaniam*” etc.

- 1022) *Taha māṇo māṇahaṇāe*..... (p. 993)

तह माणो माणधणाएँ तीअ एमेअ दूरमणुबद्धो ।
जह से अणुणीअ पिओ एककम्माम च्चिअ पडत्थो ॥
(तथा मानो मानधनया तथा एकमेव दूरमनुबद्धः ।
यथा तस्या अनुनीय प्रिय एकग्राम एव प्रीयितः ॥)

- 1023) *Pemmasavirohia* (?)..... (p. 993)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1024)*Lāmae* (?)..... (p. 993)

This verse is pretty corrupt, no doubt. But it retains certain words and phrases of the original and enables us easily to identify it with *GS (W) 930*:

हंहो किं व ण दिट्ठं हला मए जीविअं धरंतीए ।
सो मं अणुणेइ पिओ, अहंपि अणुणिज्जिमि हुआसा ॥
(हंहो किंवा न दूष्टं हला मया जीवितं धरन्त्या ।
स मामनुनयति प्रियोऽहमप्यनुनीये हताशा ॥)

- 1025) *Napi aihajjhapai* (?)..... (p. 994)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1026) *Takkhaṇaṇia paripasabha* (?)..... (p. 994)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1027) *Amunikkha laddha* (?)..... (p. 994)

अणुणअ-खण-लद्ध-सुहे पुणो वि संभरिअमणु-दूमिअ-विहले ।
हिअए माणवईणं चिरेण पणअ-गरुओ पसम्मइ रोसो ॥
(अनुनय-क्षण-लब्ध-सुखे पुनरपि संस्मृत-मन्यु-दून विह्वले ।
हृदये मानवतीनां चिरेण प्रणय-गुरुकः प्रशाम्यति रोषः ॥)

This verse is also cited in *SK* (V. v. 277, p. 651) with the introductory remark :

“*Sa (saṁbhoga) eva mānāntare saṁkīrṇo yathā*” —

1028) *Tāncia asohaamāṇo.....* (P. 994)

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1029) *Dhīraṁ dhāraṁ pi gai.....* (p. 995)

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1030) *Todhālajjāpāṇa.....* (p. 995)

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1031) *Ummāluṁti (?) va hīaṁ.....* (p. 995)

For the text of this *gāthā* (*GS* II. 46) vide S. No. (281) *supra*.

1032) *Aparajjhasuattāhe (?).....* (p. 995)

This verse is further on (p. 1036) cited by Bhoja to illustrate ‘*ubhaya-doṣāpādanam*’. It is in the *Skandhaka* metre. Only the opening word of this verse, (and the expression) ‘*Viśaddha*’ in the first half agree with *GS* IV. 76.

अवरज्ज सु एत्ताहे, बीसद्धं च्चिअ जणम्मि णिष्फल-मउए ।
काउं णिक्किव दुक्खं पत्तिअ सहउ अ एक्कस्स च्चिअ हिअअं ॥
(अपराध्येदानीं विश्रद्धमेव जने निष्फल-मृदुके ।
कृत्वा निष्कृप दुःखं प्रतीहि सहतु चैकस्यैव हृदयम् ॥)

1033) *Tena na marāmi maṇṇū.....* (p. 995)

तेण ण मरामि मण्णूहिं पूरिआ अज्ज, जेण, रे सुहअ ।
तग्गअमणा मरंती मा तुज्ज पुणो वि लग्गिस्सं ॥
(तेन न म्रिये मन्मुभिः पूरिताद्य येन रे सुभग ।
त्वद्गतमना म्रियमाणा मा तव पुनरपि लग्निष्यामि ॥)

—*GS* IV. 75

1034) *Iasāvaparāhapiāma.....* (p. 996)

इअ सावराह-पिअअम-दंसण-पसरंत-रोस-पज्जलिओ ।
सहइ विअंभिअ-सरंभ-विदंभमो माणिणी-सत्थो ॥
(इति सापराध-प्रियतम-दर्शन-प्रसरद्रोष-प्रज्वलितः ।
शोभते विजृम्भित-सरम्भ-विभ्रमो मानिनी-सार्थः ॥)

- 1035) *Daiagamiavvāṇa* (?) (p. 996)

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1036) *Aṃcoḍiavatthamiddhamāta* (?)..... (p. 996)

अच्छोडिअ-वत्थद्धंत-पत्थिए मंथरं तुमं वच्च ।
चित्तेसि थणहराआसिअस्स मज्झस्स वि ण भंगं ॥
(बलादाकृष्ट-वस्त्रार्धान्ति-प्रस्थिते मन्थरं त्वं व्रज ।
चित्तयसि स्तनभरायासितस्य मध्यस्यापि न भङ्गम् ॥)

—GS II. 60

- 1037) *Hum̐ nillajja samosaramāta* (p. 996)

This *gāthā* (GS (W) 946) has been already cited on p. 985. Vide S. No. (992) *supra*.

- 1038) *Keligottakkhalane*... ... (p. 997)

This *gāthā* has already been cited thrice before (on p. 622, p. 789 and p. 841). For the text of this *gāthā* vide S. No. (256) *supra*.

- 1039) *Aliakunāam̐ pi* (?)..... (p. 997)

Even the first quarter is not cited completely, and what is cited is a bit corrupt. Most probably this verse is to be identified with the following *gāthā* :

अलिअ-कुविअं पि कअ-मंतुअं व मं जेसु सुहअ अणुणेतो ।
ताण दिअहाण हरणे रुआमि, ण उणो अहं कुविआ ॥
(अलीक-कुपितामपि कृत-मन्तुकामिव येषु सुभग अनुनयन् ।
तेषां दिवसानां स्मरणे रोदिमि न पुनरहं कुपिता ॥)

—GS (W) 941

- 1040) *Aip̐naghanuttham̐bhiāṇane* (?)..... (p. 997)

अइ पीणत्थण-उत्थंभिआणणे सुअणु सुणसु मह वअणं ।
अथिरम्मि जुज्जइ ण जोव्वणम्मि माणो पिए काउं ॥
(अथि पीन-स्तनोत्तम्भितानने सुतनु शृणु मम वचनम् ।
अस्थिरे युज्यते न यौवने मानः प्रिये कर्तुम् ॥)

—GS (W) 924

1041) *Em̐topi na saccavio.....*

(p. 998)

एंतो वि ण सच्चविओ, जह मे (? गोसे) विअसंत- (पसरंत-) पल्लवारुणराओ (च्छाओ) ।
 मज्जन-तंबेसु मओ कलरामअ (? तह मअतंबेसु लोअणेषु) अमरिसो ॥
 (आयन्नपि न दृष्टः प्रभाते विकसत्- (प्रसरत्-) पल्लवारुण-रागः (च्छायः) ।
 मज्जन-ताम्रयोर्मदस्तथा मद-ताम्रयोर्लोचनयोरमर्षः ॥)

—Cf. SK III. v. 126, p. 372

1042) *Dhīreṇa mānabhaṅge.....*

(p. 998)

धीरेण माणभंगो माण-क्खलणेण गरुअ-धीरारंभो ।
 उल्ललइ तुलिज्जंते एकस्मि वि से थिरं ण लग्गइ हिअअं ॥
 (धैर्येण मानभङ्गो मान-स्खलनेन गुरुक-धैर्यारम्भः ।
 उल्ललति तोल्यमाने एकस्मिन्नप्यस्याः स्थिरं न लगति हृदयम् ॥)

—SK V. v. 492, p. 727

1043) *Dukkhaṇṭariamaṇasuhai.....*

(p. 998)

दुक्खंतारिअ-मणसुहं पिएण विमण-विलिओणएण पुलइअं ।
 रोसागम-पडिपेल्लिअ-विसम-विरज्जंत-लोअण तीएँ मुहं ॥
 (दुःखान्तरित-मनस्सुखं प्रियेण विमनो-ओडितावनतेन प्रलोकितम् ।
 रोषागम-परि-प्रेरित-विषम-विरज्यमान-लोचनं तस्या मुखम् ॥)

1044) *Sāhippanti savirotūṇa (?).....*

(p. 998)

साहिप्पंति (वाहिप्पंति) ण कस्स वि, रोटूणं णेअ पाअडिज्जंति ।
 माणविआरा कुलपालिआएँ हिअए विलावेंति ॥
 (कथ्यन्ते (व्याह्रियन्ते) न कस्यापि रुदित्वा नैव प्रकटीक्रियन्ते ।
 मानविचाराः/-विकाराः कुलपालिकया हृदये विलाप्यन्ते ॥)

1045) *Āambantā-kaolaṇṭ.....*

(p. 998)

आअंबंत-कओलं खलिअखर-जंपिंरि फुरंतोट्टि ।
 मा छिबसु त्ति सरोसं समोसरंति पिअंभूरिमो (भरिमो) ॥
 (आताम्रान्तःकपोलां खलिताक्षरजल्पनशीलां स्फुरदोष्ठीम् ।
 मा स्पृशेति सरोषं समपसर्पन्तीं प्रियां स्मरामः ॥)

—GS II. 92

- 1046) *Bhiuḍi na kaṇ kaḍuan*..... (p. 998)

भिउडी ण कआ कडुअं णालविअं अहरअं ण पज्जुट्ठं ।
उवऊहिआ ण रुण्णा एएण वि जाणिमो माणो (?माणं) ॥
(भ्रुकुटी न कृता कटुकं नालपितमधरो न प्रस्फुरितः ।
उपगूहिता न रुदिता एतेनापि जानीमो मानम् ॥)

—Cf. GS (W) 921

- 1047) *Tam na sa jam sahiano (?)*..... (p. 999)

For this *gāthā* vide S. No. (518) *supra*.

- 1048) *Navi taha takkhaṇasua maṇṇu*..... (p. 1000)

ण वि तहं तक्खण-सुअ-मंतु-दुक्ख-विअणाउराओं वि खवंति ।
जहं दिट्ठस्मि पिअअमे, अणुणिज्जंतोओं तरुणीओ ॥
(नापि तथा तत्क्षण-श्रुत-मन्यु-दुःख-वेदनातुराऽदि रुदन्ति ।
यथा दृष्टे प्रियतमेऽनुनीयमानास्तरुण्यः ॥)

—Cf. GS (W) 915

- 1049) *Akaṇṇua tujjha kae*..... (p. 1001)

अकअण्णुअ तुज्झ कए पाउस-राईसु जं मए खुण्णं ।
उप्पेक्खामि अलज्जिर अज्जवि तं गाम-चिक्खिल्लं ॥
(अकृतज्ञ तव कृते प्रावृद्धात्रिषु यो मया क्षुण्णः ।
उत्पश्याम्यलज्जाशील अद्यापि तं ग्राम-पङ्कम् ॥)

GS V, 45

- 1050) *Sahita accau ttia (?)*..... (p. 1001)

सहि ताव अच्छउ च्चिअ अलाहि किं बाहुएण लेहेण ।
एआरिसं लिहंताण एंति पहिआ विएसओ ॥
(सखि तावदास्तामेव अलं किं बहुकेन लेखेन ।
एतादृशं लिखतामायन्ति पथिका विदेशात् ॥)

- 1051) *Kaṇthaggaḥaleṇa saam (?)*..... (p. 1001)

कंठगहणेण सअज्झिआएँ अढभागओवआरेण ।
वहुआए पइम्मि वि आगअम्मि सामं मुहं जाअं ॥
(कण्ठग्रहणेन प्रतिवेशिन्या अभ्यागतोपचारेण ।
वध्वाः पत्यावप्यागते श्यामं मुखं जातम् ॥)

—Cf. GS (W) 849

- 1052) *Aha so vilakkhahiao.....* (p. 1001)

अह सो विलक्ख-ह्रिअओ, मए अहव्वाएँ अगहिआणुणओ ।
पर-वज्ज-णच्चरीहि तुम्हेहि उवेक्खिओ णेतो ॥
(अथ स विलक्ष-हृदयो मया अभव्यया अगृहीतानुनयः ।
पर-वाद्य-नर्तनशीलाभिर्युष्माभिरुपेक्षितो निर्यन् ॥)

—GS V. 20

- 1053) *Nahapua-pasāhiango.....* (p. 1002)

This *gāthā* (GS (W) 937) has already been cited on p. 988. Vide S. No. (999) *supra*.

- 1054) *Ehii pio tti nimisam* (p. 1002)

एहिइ पिओ त्ति णिमिसं व जग्गिअं जामिणीएँ पढमद्धं ।
सेसं संताव-परव्वसाएँ वरिसं व वोलोणं ॥
(एष्यति प्रिय इति निमिषमिव जागरितं यामिन्याः प्रथमार्धम् ।
शेषं सन्ताप-परवशाया वर्षमिवातिक्रान्तम् ॥)

—Cf. GS IV. 45

- 1055) *Paccūsāgaaram jita.....* (p. 1002)

This *gāthā* (GS VII. 53) has been already cited on p. 648. Vide S. No. (485) *supra*.

- 1056) *Hatthasatīlāhaae.....* (p. 1002)

हत्थ-सलिलाहआए अवहीरंतीएँ दिण्ण-सहिसंलावं ।
कलहंतरिआए च्चिअ अणाहणंतीए दूमिओ पडिबक्खो ॥
(हस्त-सलिलाहतया अवधीरयन्त्या दत्त-सखी-संलापम् ।
कलहान्तरितयैव अघ्नता दूनः प्रतिपक्षः ॥)

- 1057) *Nimmaviamañḍaṇṇa.....* (p. 1002)

णिम्मविअ-मंḍणाण चि सोहा वासअ-विमाणिआण विमलिआ ।
मोहं णेवच्छमिणं परिओसो च्चिअ पसाहणं जुअईणं ॥
(निमित्त-मण्डनानामपि शोभा वासक-विमानितानां विमदिता ।
मोघं नैपथ्यमेतत्, परितोष एव प्रसाधनं युवतीनाम् ॥)

This verse is cited further on (p. 1198) to illustrate 'Prasāadhanam'.

1058) *Saṭi tāva accau ccia (?).....* (p. 1003)

For this *gāthā* vide S. No. (1050) *supra*.

1059) *Ehii sovi pautto (?).....* (p. 1003)

एहिइ सो वि पउत्थो, अहं अ कुप्पेज्ज सो वि अणुणेज्ज ।
इअ कस्स वि फलइ मनोरहाण माला पिअअमम्मि ॥
(एष्यति सोऽपि प्रोषितोऽहं च कुप्येयं सोऽप्यनुनयेत् ।
इति कस्यापि फलति मनोरथानां माला प्रियतमे ॥)

—GS I. 17

1060) *Pariucciā na kampaṣi (?).....* (p. 1004)

This *gāthā* [GS (W) 923] has been already cited on p. 982. Vide S. No. (982) *supra*.

1061) *Hojjajavaṇe so diaho (?).....* (p. 1004)

होज्ज वणे सो दिअहो जत्थ पिओ मज्झ मंतु-कअ-रोसं ।
अणुणेज्ज णे सहिअणो चिरं णिहुअत्तणि अच्छिज्ज ॥
(भवेत्-सभाव्यते एतत् स दिवसो यत्र प्रियो मम मन्तु कृत-रोषम् ।
अनुनयेत् अस्माकं सखीजनदिचरं निभृतत्वे स्यात् ॥)

Note: The first quarter of this *gāthā* agrees with its counterpart of the *gāthā* cited on p. 784.

1062) *.....vaaṇi pijjai.....* (p. 1004)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1063) *Avvo kajjēṇa viṇā.....* (p. 1005)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1064) *Rasaajjhaakaadhikāra (?).....* (p. 1005)

[सुमणह] र-सअज्झअ-कअ-धिकारण-जणिअ-णिच्च-कोवाणा (? कोवाए) ।
पुत्तअ वेआरिज्जसि अलिअ-पदुहणए (? पदुसणेण) सोण्हाए ॥
(सु-मनोहर प्रातिवेशिक-कृत-धिकार-जनित-नित्य-कोपया ।
पुत्रक प्रतापसे अलीक-प्रदूषणेन स्तुषया ॥)

1065) *Paṇaakkhalaṇavilakkham.....* (p. 1005)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1066) *Re aviaddha raviadāṃ (?).....*

(p. 1005)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.1067) *Pariatṭhamāṭiva nisam (?).....*

(p. 1005)

परिवड्ढंते णिसि-समए मंडलिअ-कुसुमाउहं व अणंगं ।
 विरहम्मि मण्णइ हरी णहे अणत्थ-पडिउट्ठिअं व मिअं ॥
 (परिवर्धमाने निशासमये मण्डलित-कुसुमायुधमिवानङ्गम् ।
 विरहे मन्यते हरिर्नभसि अनर्थप्रत्युत्थितमिव मृगाङ्कम् ॥)

Note : The reference to Hari and his separation from his beloved when he invaded Heaven for securing Parijāta tree for Satyabhāmā leads us to infer that this verse, in *Skandhaka* metre, is cited from Sarvasena's *Harivijaya* (now lost).

—Cf. *SK V. v. 145* (p. 616)1068) *Gahaṇaddhapaṇammigarua (?).....*

(p. 1005)

गहणत्थ-पणम्मि (?) पणामिअं) गरुअ-चिंता-लहिअं (?) सहिअं) पेच्छइ पुरओ ।
 [पुरओ] व ठिअं रोसालं भंतलोअणं तोएँ मुहं ॥
 (ग्रहणार्थ-समर्पितं गुरुक-चिन्ता-सहितं (= -क्रान्तं) प्रेक्षते पुरतः ।
 पुरत इव स्थितं रोषवत् भ्रान्त-लोचनं तस्या मुखम् ॥)

1069) *Purao cīntaavalaā (?).....*

(p. 1005)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.1070) *Sasidiṇṇavasaddha (?).....*

(p. 1006)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.1071) *Uggāhiapamhutṭhā (?).....*

(p. 1006)

उग्गाहिअ-पम्हट्ठा दर-जंपण-मुक्क-बहल- [उण्ह-] णीसासा ।
 साहंति विरह-दुक्खं असमत्त-पडिक्खिआ (?) पडिक्खरा) वि से उल्लावा ॥
 (उद्ग्राहित-प्रस्मृता ईषज्जल्पन-मुक्त-बहलोष्ण-निःश्वासाः ।
 कथयन्ति विरह-दुःखमसमाप्त-प्रतीक्षिता अपि तस्या उल्लापाः ॥)

- 1072) *Asamatto visamappai*..... (p. 1006)

असमत्तो वि समप्पइ अपरिग्गहिअ-लहुओ परगुणालोओ ।
तस्स पिआ-पडिबद्धा ण समप्पइ रइसुहासमत्ता वि कहा ॥
(असमाप्तोऽपि समाप्यतेऽपरिगृहीत-लघुकः परगुणालापः ।
तस्य प्रिया-प्रतिबद्धा न समाप्यते रति सुवासमात्पाऽपि कथा ॥)

—Cf. SK V 340, p. 675-76.

- 1073) *...Vāacittam* (?)..... (p. 1006)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1074) *Saṁvaddhā saṁtose*..... (p. 1006)

संवद्धिअ-संतोसा फुरंत-कोत्थुह-मणिप्पहा-संवलिआ ।
विउणिअ-मण-संतावा जाआ सविसेस-वूसहा ससिकिरणा ॥
(संवधित-संतोषाः स्फुरत्कौस्तुभ-मणि-प्रभा-संवलिताः ।
द्विगुणित-मनस्संतापा जाता सविशेष-दुःसहाः शशि-किरणाः ॥)

—Harivijaye.

- 1075) *Na sahāi kālakkhevāi*..... (p. 1006)

ण सहइ कालक्खेवं मळिओ (? चलिओ) गंतुं ।
... .. तस्स गमणारंभो ॥
(न सहते कालक्षेपं चलितो गन्तुं ।
... .. तस्य गमनारम्भः ॥)

Note : Only the first quarter agrees with *Līlāvai* No. 567.

- 1076) *Jaha jaha tīe bhavaṇam*..... (p. 1006)

जह जह तीए भवणं पावइ कह (? कअ-) धू (? दू) सहावराहविलक्खो ।
तह तह से अहिअअहर (? अहिअअरं) हिअअं रुम्मि (दारुणाम्मि) संसअम्मि णिसण्णं ॥
(यथा यथा तस्वा भवनं प्राप्नोति कृत-दुःसहापराधविलक्षः ।
तथा तथा तस्याधिकतरं हृदयं दारुणे संशये निषण्णम् ॥)

- 1077) *Tīe dāmsavaṇaamha* (?)..... (p. 1007)

For this verse from *Harivijaya* vide S. No. (196) *supra*.

- 1078) *Na vi tahā aṇṇalāṇvaṇṇī*..... (p. 1007)

This *gāthā* (GS VI. 64) is already cited on p. 631. Vide S. No. (332) *supra*.

1079) *Jānai jñānevum.....*

(p. 1008)

This *gāthā* (GS I. 88) has already been cited four times before (p. 616, p. 771, p. 805 and 842). Vide S. No. (230) *supra*.

1080) *Taralacchi caṁdavaane.....*

(p. 1009)

This *gāthā* (GS (W) 925) has already been cited on p. 833. Vide S. No. (762) *supra*.

1081) *Ekkam paharuvinnam.....*

(p. 1009)

This *gāthā* (GS I. 86) has already been cited on p. 789. Vide S. No. (591) *supra*.

1082) *To ia piḍḍhuvattana.....*

(p. 1009)

तो इअ सुर-अरु-कारण-मउलिअ-हिअआए सावसेस-लहुओ ।
संभाविअ च्चिअ हिओ हरिणा पाअ-पडणम्मि तोएँ अमरिसो ॥
(तत इति सुरतस्कारणमुकुलित हृदयायाः सावशेष-लघुकः ।
संभावित एव हुतो हरिणा पादपतने तस्या अमर्षः ॥)

—*Harivijaye*

This verse is further on (p. 1041) cited to illustrate ‘*unmūlanam*’, one of the ‘*māno-paśāntis*’; and still further on (p. 1209) to illustrate ‘*praṇipātaḥ*’. Since the verse mentions Hari and his ‘*pāda-pātana*’ to appease the anger of his beloved (Satyabhāmā) caused by ‘*snra-taru*’ (= *Pārijāta*) (Mañjarī was offered to Rukmiṇī) we can confidently assert that it is drawn from *Harivijaya* (now lost).

1083) *Dohaṁ ciahiaaraṁviḍ (?).....*

(p. 1009)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1084) *...jana...ṇami tuhaṇ (?).....*

(p. 1009)

This verse is corrupt but it is easily identifiable with the verse “*airā ānemi tujha*”, etc., cited on p. 748 above. For the restoration vide S. No. (529) *supra*.

1085) *Sakaṭṭaggaharasuttaṁ (?)... ..*

(p. 1009)

सकअग्गह-रहसुत्ताणिआणणा पिअइ पिअ-मुह-विइण्णं ।
थोअं थोअं रोसोसहं व माणंसिणी मइरं ॥
(सकचग्रह-रभसोत्तानितानना पिबति प्रिय-मुख-वितोर्णाम् ।
स्तोकं स्तोकं रोषौषधमिव मनस्विनी मदिराम् ॥)

—GS VI. 50 *

1086) *Jaṁvi aliovaāraṁ (?).....* (p. 1010)

For the restoration of this verse vide S. No. (224) *supra*.

1087) *Kaiava-parammuhāṇam.....* (p. 1010)

कइअव-परंमुहाणं योओसरिआण एवक-सअणम्मि ।
 पूरिज्जइ रोमंचुग्गमेण दोण्हं वि ओआसो ॥
 (कैतव-पराङ्मुखानां स्तोकापसृतानामेकशयने ।
 पूर्यन्ते रोमाञ्चोद्गमेन द्वयोरप्यवकाशः ॥)

1088) *Rūsasi ruṭṭhia (?).....* (p. 1010)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1089) *Kīsa imesu bahuso (?).....* (p. 1011)

कीस अ इमेसु बहुसो विसम-प्पत्त-तलिणंजण-च्छवि-कलुसा ।
 दीहवंगेसु तुज्झ परिवड्ढंति/परिघोलंति णअणेसु बाहुप्पीडा ॥
 (कस्माच्चानयोर्वहुशो विषम-प्राप्त-तलिनाञ्जन-च्छवि-कलुषाः ।
 दीर्घाङ्गयोस्तव परिवर्धन्ते/परिघूर्णन्ति नयनयोर्बाष्पोत्पीडाः ॥)

1090) *Kīsa malīṭvaṁsaṁ.....* (p. 1011)

कीस मलिआवअंसं वअण-णीसास-पंडुराहरराअं ।
 वअणं वहसि किसोअरि कर-संकामिअ-कओल-पत्तालेक्खं ॥
 (कस्मान्मलिनावतंसं वदन-निःश्वास-पाण्डुराधररागम् ।
 वदनं वहसि कुशोदरि कर-संक्रामित-कपोल-पत्रालेख्यम् ॥)

1091) *Taṇuampīṇivvaḍḍaṁ (?).....* (p. 1011)

तणुअं पि अणिव्वडिअं पुणो पुणो देविराहरोट्टु-पिसुणिअं ।
 वअणभंतर-भरिअं हिअअ-ठिअं किं तुहं पसम्मइ वअणं ॥
 (तनुकमप्यस्पष्टीभूतं पुनःपुनर्वेपनशीलाधरोष्ठ-पिशुनितम् ।
 वदनाभ्यन्तरभूतं हृदय-स्थितं किं तव प्रशाम्यति वचनम् ॥)

1092) *Kaavippīṇamāṇini (?).....* (p. 1013)

कअ-विप्पिओ ण माणिणि, भणामि कह तुज्झ वअण-पडिऊलं ।
 कअ-विप्पिओ सि एअं, वि दारुणं ताव मा भणसु ॥
 (कृतविप्रियो न मानिनि भणामि कथं तव वचन-प्रतिकूलम् ।
 कृत-विप्रियोऽसि एतदपि दारुणं तावस्मा भण ॥)

- 1093) *Akkhamādievi paṇae.....* (p. 1013)

अखण्डिए वि पणए अकअम्मि वि विप्पिए अकज्जे वि मज्झ ।
जाअं चिअ वअणिज्जं तुह रोसम्मि दइए णिमित्तं पि पिअं ॥
(अखण्डितेऽपि प्रणयेऽकृतेऽपि विप्रियेऽकार्येऽपि मम ।
जातमेव वचनीयं तव रोषे दयिते निमित्तमपि प्रियम् ॥)

—Harivijaye (?).

- 1094) *Aparikkhia-dosagunam.....* (p. 1013)

अपरिखि खअ-दोस-गुणं, अवमणिअ चिरपरुद्ध-वीसंभरसं ।
अवहीरिआणुराअं तुमे वि मह रुसिउं जणेण व खिण्णं ॥
(अपरीक्ष्य दोष-गुणम् अवमत्य चिर-परुद्ध-विश्वम्भरसम् ।
अवधीर्यानुरागं त्वयापि मम रुद्ध्वा जनेनेव खिन्नम् ॥)

Note : This verse is cited further on (p. 1046) as an example of ‘*upālam bhoktiḥ*’.

- 1095) *Naanaaabhāṇiaṁnādeṣi (?).....* (p. 1013)

ण अ सहि अणुणअ-भणिअं, ण देसि पसरं ण होसि मुक्कामरिसा ।
कह आ एक्करसं चिअ दूर-विसंबदअ-णिट्ठुरं तुह हिअअं ॥
(न च सखि अनुनय-भणितं न ददासि प्रसरं न भवसि मुक्तामर्षा ।
कथं वा (कथं आः) एकरसमेव दूर-विसंबदित-निष्ठुरं तव हृदयम् ॥)

Note : This verse is cited earlier on p. 993. “*Na sahi anuṇaabhāṇiam*”, etc.

- 1096) *Viśambhaṇivisaṁke.....* (p. 1013)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1097) *Jāva ṇa lakkheṭi paro.....* (p. 1013)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1098) *Avarāheṇa ānaciraṁbhaṇasu (?).....* (p. 1013)

अवहारेऊण चिरं भणसु तुमं चिअ अमुक्करोसा वि फुडं ।
कि अग णेऊण इमं होज्जा तुमम्मि मज्झ प्पमाअ-खलणं ॥
(अवधार्य चिरं भण त्वमेवामुक्तरौषापि स्फुटम् ।
किमगणयित्वेदं भवेत्त्वयि मम प्रमाद-खलनम् ॥)

1099) *Anunama-nirāsagaruam (?).....*

(p. 1015)

This verse may be partly restored as follows :

अणुअणिरास-गरुअं पडिवक्खस्स गरुअत्तणेण णिसण्णं (? विसण्णं) ।
 पेम्मासंघेण पुणो समांसंती (? समाससंती) ॥
 (अनुनय-निरास-गुरुकं प्रतिपक्षस्य गुरुत्वेन निषण्णम् (? विषण्णम्) ।
 प्रेम-विश्वासेन पुनः समाश्वसती..... ॥)

1100) *Dūragam̐piñattai (?).....*

(p. 1015)

दूर-भअं पि णिअत्तइ दूर-णिअत्तं पुणो पअत्तइ पेम्मं ।
 कह होई परिणामो (कह होई परोणामो) माणस्स णमो महं ति (? महं ति)
 विमुहिज्जंति ॥
 (दूरगतमपि निवर्तते दूर-निवृत्तं पुनः प्रवर्तते प्रेम ।
 कथं भवति परिणामो मानस्य नमो ममेति विसृज्यन्ति ॥)

1101) *Paḍivakkhe dīmijjai.....*

(p. 1015)

पडिवक्खे दूमिज्जइ जीएँ ण वीसवइ गुरुअ-मंतु-पडिहआ ।
 तोसे कह वि सहि-अणे खंडिअ-पेम्मलहिआ णिसम्मइ दिट्ठी ॥
 (प्रतिपक्षे दूयते यस्या न विश्राम्यति गुरुक-मन्तु-प्रतिहता ।
 तस्याः कथमपि सखी-जने खण्डित-प्रेमलब्धा निषीदति दृष्टिः ॥)

1102) *Sajjhaahaamaṇo (?).....*

(p. 1015)

सअज्झिअ हअ-माणो ओग्गह-गहिओ मए अहव्वाए ।
 रअणीसु वि सअणिज्जे णिच्चं जग्गाविआ जेण ॥
 (प्रातिवेक्षिक हतमानोऽवग्रहगृहीतो मयाभव्यया ।
 रजनीएवपि शयनीये निद्रयं जागरिता येन ॥)

1103) *Pecchai asopiaaimu (?).....*

(p. 1015)

This verse / *gāthā* is incomplete and corrupt and therefore, obscure.1104) *Allāaṇaṇṇo (?).....*

(p. 1016)

This verse / *gāthā* is incomplete and corrupt and therefore, obscure.

- 1105, *Niddābhaṅgo āpaṇḍu.....* (p. 1016)

णिद्दा-भंगो आवंडुरत्तणं दीहरा अ णीसासा ।
जाअंति जस्स विरहे तेण समं कीरिसो माणो ॥
(निद्राभङ्गः आपाण्डुरत्वं दीर्घाश्च निःश्वासाः ।
जायन्ते यस्य विरहे तेन समं कीदृशो मानः ॥)

—GS IV. 74

- 1106) *Anṇattihi tuha...vāmo...(?).....* (p. 1017)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1107) *Avahaddhiūnasahija (?).....* (p. 1017)

अवहत्थिऊण सहि-जंपिआई जाणं कएण रमिओ सि ।
एआई ताई सोवखाई संसओ जेहिं जीअस्स ॥
(अपहस्त्य सखी-जल्पितानि येषां कृते रमितोऽसि ।
एतानि तानि सौख्यानि संशयो यैर्जीवस्य (जीवितस्य) ॥)

—GS II. 58

- 1108) *Sahiaṁ māṇakkhalapaṇḍu.....* (p. 1017)

सहिअं माण-क्खलणं णाओ पडिवक्ख-विप्पिअत्थाण रसो ।
सहिओ अ तुह विओओ मा लज्जसु सुहअ लज्जिअव्वम्मि मए ॥
(सोढं मान-स्खलनं जातः प्रतिपक्ष-विप्रियार्थानां रसः ।
सोढश्च तव वियोगो मा लज्जस्व सुभग लज्जितव्यम् अपि मया ॥)

This verse (in *Skandhaka* metre) is further on (p. 1028) cited as an illustration of *Sapatnyupahāsa*, one of the twelve *mānoddīpanas*. It is again (p. 1212) quoted as an example of “*vyalīkodghaṭṭanam upālambhaḥ*”. The text of this verse is, however, corrupt at all the three places.

- 1109) *Pattiajaha uppaṇṇā.....* (p. 1017)

पत्तिअ जह उप्पण्णा तह अवरज्जंति कामिणीण पिआ ।
माणे उण गलिओआरं पुरओ दीसंति प्पिअं करंता ॥
(प्रतीहि यथा उत्पन्नास्तथापराध्यन्ति कामिनीनां प्रियाः ।
माने पुनर्गलितोपचारं पुरतो दृश्यन्ते प्रियं कुर्वन्तः ॥)

- 1110) *Sāhasu vilāsaniije (?).....* (p. 1018)

For the restoration of this verse (in *Skandhaka* metre) vide S. No. (1017) *supra*.

1111) *Kīrai guṇo vi doṣo.....*

(p. 1018)

This verse, in full, is cited earlier on p. 990. For its restoration vide S. No. (1907) *supra*.

1112) *Sahi erisa ccia gāi.....*

(p. 1019)

सहि एरिसि च्चिअ गई मा ख्वसु तंस-वल्लिअ-मुहअंदं ।
एआणं बालवालुंकिंतु-कुडिलाण पेम्माणं ॥
(सखि ईदृश्येव गतिर्मा रोदीस्तिर्यग्-वल्लित-मुखचन्द्रम् ।
एतेषां बाल-कर्कटी-तन्तु-कुटिलानां प्रेम्णाम् ॥)

—GS I. 10

1113) *Kiṃ ruvasi kiṃvivaso asi.....*

(p. 1019)

किं रुवसि किं च सोअसि, किं कुप्पसि सुअणु एकमेवकस्स ।
पेम्मं विसं व विसमं, साहसु को रंधिजं तरइ ॥
(किं रोदिषि किं च शोचसि किं कुप्पसि सुतनु एकैकस्मै ।
प्रेम विषमिव विषमं कथय को रोध्दुं शक्नोति ॥)

—GS VI. 16

1114) *Avatambiamānaparam.....*

(p. 1019)

अवलंबिअमाण-परम्मुहीए एतस्स भाणिणि पिअस्स ।
पुट्ट-पुलउग्गमाए (?पुलउग्गमो तुह) कहेइ समुहट्ठिअं हिअअं ॥
(अवलम्बित-मान-पराङ्मुख्या आगच्छतो मानिनि प्रियस्य ।
पृष्ठ-पुलकोद्गमस्तव कथयति संतुल-स्थितं हृदयम् ॥)

—GS I. 87

1115) *Dhakkesi calavalaṇṇaha.....*

(p. 1020)

ढक्केसि (पा. भे. कड्ढेसि) चल्लिअ-वल्लए, हत्थे मुंचसि अहोमुही बाहं ।
पडिहंसि णोसासे, बहुअं ते माण-विण्णणं ॥
(छादयसि (पा. भे. कर्षसि) चल्लित-वल्लयौ हस्तौ मुञ्चसि अधोमुखी बाष्पम् ।
प्रतिरुणत्सि निःश्वासान् बहुकं ते मान-विज्ञानम् ॥)

—CF. GS (W) 928

1116) *Pāpaḍaṇṇa muddharabasa (?).....*

(p. 1020)

पाअ-पडणणं मुद्धे रहस-बलामोडि-चुंविअव्वाणं ।
दंसण-मेत्त-पसिज्जिरि (पा. भे. पसण्णे) चुक्कासि सुहाणं बहुआणं ॥
(पाद-पतनानां मुग्धे रभस-बलात्कार-चुम्बितव्यानाम् ।
दर्शन-मात्र-प्रसदनशीले (पा. भे. प्रसन्ने) भ्रष्टासि (= च्युतासि) सुखानां बहुकानाम् ॥)

—GS V. 65

- 1117) *Pāpaḍio na gaṇio.....* (p. 1020)

पाअ-पडिओ ण गणिओ, पिअं भणंतो वि अप्पिअं भणिओ ।
वच्चंतो वि ण रुद्धो, भण कस्स कए कओ माणो ॥
(पाद-पतितो न गणितः प्रियं भणन्नपि अप्रियं भणितः ।
वज्रपि न रुद्धो भण कस्य कृते कृतो मानः ॥)

—GS V. 32

Note : Our text reads 'gaṇto vi a na' (Sk : gacchannapi ca na) in place of 'vaccanto vi na'.

- 1118) *Jai puttaa bahuehih.....* (p. 1020)

जइ पुत्तअ (? पुत्तलि) बहुएहि, अणुणअ-सोवखेहि अत्थि दे कज्जं ।
ताव रुअ गेण्ह माणं, खणमेत्तं तम्मि सुहअम्मि ॥
(यदि पुत्रि बहुकैरनुनय-सौख्यैरस्ति ते (प्रार्थये) कार्यम् ।
तावद् यदिहि गृहाण मानं क्षणमात्रं तस्मिन् सुभगे ॥)

—Cf. GS (W) 895

- 1119) *Aṇṇaavasaraṃ pāpa.....* (p. 1020)

अणुणअ-पसरं पाअ-पडणूसवं रहस-चुंबण-सुहेल्लि ।
एआइ अ अण्णाइ अ अवसो व्व कओ फलइ माणो ॥
(अनुनय-प्रसरः पादपतनोत्सवो रमस-चुम्बन-सुखम् ।
एतानि चान्यानि चावश इव कृतः फलति मानः ॥)

—Cf. GS (W) 894

- 1120) *Maṇummaṇṭāe mae.....* (p. 1021)

माणुम्मत्ताएँ मए, अकारणं कारणं कुणंतीए ।
अहंसणेण वेम्मं, विणासिअं पोढ-वाएण ॥
(मानोन्मत्तया मया, अकारणं कारणं कुर्वत्या ।
अदर्शनेन प्रेम विनाशितं प्रौढ-वादेन ॥)

—GS VI. 22

- 1121) *Jam jam piulam aṅgam.....* (p. 1021)

जं जं पिहुलं अंगं तं तं जाअं कियोअरि कियं ते ।
जं जं तणुअं तं तं, पि णिट्ठिअं किं थ माणेण ॥
(यद्यत् पृथुलमङ्गं तत्तज्जातं कृशोदरि कृशं ते ।
यद्यत्तनुकं तत्तदपि निष्ठितं किमत्र मानेन ॥)

—GS IV. 9

1128) *Vearijjasi muddhe.....*

(p. 1022)

वेआरिज्जसि मुद्धे गोत्त-खल्लिएण मा खु तं ख्वसु ।
 किं व ण पेच्छसि अण्ह एद्दहमेत्तेहि अच्छीहि ॥
 (प्रतार्यसे (= वञ्च्यसे) मुग्धे गोत्र-खल्लितेन मा खलु त्वं रोदीः ।
 किं वा न प्रेक्षसे अन्यथा एतावन्मात्राभ्यामक्षिप्याम् ॥)

—Cf GS (W) 909

1129) *Ai camḍi kim na peccasi (?).....*

(p. 1022)

अइ चंढि किं ण पेच्छसि जइ सो बाहरइ अण्होत्तेण ।
 अह दे इच्छइ मच्छर-पणच्चिअच्छं मुहं दट्ठं ॥
 (अयि चण्डि किं न प्रेक्षसे यदि स व्याहरत्यन्यगोत्रेण ।
 असौ त इच्छति मत्सर-प्रनतिताक्षं मुखं द्रष्टुम् ॥)

Cf : GS (W) 908

1130) *Keligottakkhalāṇe.....*

(p. 1022)

This *gāthā*, G.S. (W) 967, has already been cited four times before (p. 622, p. 789, p. 841 and p. 997). For the text of this *gāthā* vide S. No. (256) *supra*.

This *gāthā* occurs in the *Daśarūpaka* (IV. 60-61), and in Weber's edition (No. 967). The opening words of the second half in our text seem to be a corruption of 'duddama mua parihāsaṃ' (Sk : 'Devara muñca parihāsaṃ').

1131) *Mā velavesu bahuaṃ.....*

(p. 1022)

मा वेलवेसु बहुअं पुत्तअ अलिएहि गोत्तेहि ।
 एसा वि जाणइ च्चिअ, परिहासुम्मिस्स-भणिआइं ॥
 (मा उपालभस्व बहुकं पुत्रक अलीकैर्गोत्रैः ।
 एषापि जानात्येव परिहासोन्मिश्र-भणितानि ॥)

—Cf GS (W) 907

1132) *Tam tiasakusumadāṇiṃ (?).....*

(p. 1024)

तं तिसस-कुसुम-दामं हरिणा निम्महिअ-सुरहि-गंधामोअं ।
 अप्पणइअं पि दूमिअ-पणइणि-हिअएण रुप्पिणीएँ विइण्णं ॥
 (तत् त्रिदश-कुसुम-दामं हरिणा निर्गत-सुरभि-गन्धामोदम् ।
 अप्रणयितमपि दूत-प्रणयिनी-हृदयेन रुक्मिण्यै विलीर्णम् ॥)

—Cf SK V. v. 351. p. 678.

—Harivijaye

Note : This verse, in *Skandhaka* metre, has been cited earlier on p. 748. 'Appañaiam' is to be rendered in Sanskrit as above and not as 'ātmiyam'.

- 1133) *Jaha jaha vāei pio.....* (p. 1024)

जह जह वाएइ पिओ तह तह णच्चामि चंचले पेम्मे ।
वल्ली वलेइ अंगं सहाव-थद्धे वि रुक्खम्मि ॥
(यथा यथा वादयति प्रियस्तथा तथा नृत्यामि चञ्चले प्रेम्णि ।
वल्ली वलयत्यङ्गं स्वभाव-स्तब्धेऽपि वृक्षे ॥)

—GS IV. 4

- 1134) *Dusahakaāvarāham.....* (p. 1024)

दूसह-कआवराहं अवराहे वि गरुए पसाआहिमुहं ।
अप्पच्छंद-पअत्तं पिअं च पेम्मं च दोणिण वि हु उच्चंति ॥
(दुःसह-कृतापराधमपराधेऽपि गुरुके प्रसादाभिमुखम् ।
आत्मच्छन्द-प्रवृत्तं, प्रियं च प्रेम च द्वे अपि खलूच्येते ॥)

This verse is cited here as an illustration of *kāmacārah*, one of the causes of *mānotpatti* and further on (p. 1210) as an illustration of *premavaimanasyam*.

- 1135) *Isā-macchararahiehi.....* (p. 1024)

ईसा-मच्छर-रहिएहिं णिव्विआरेहिं मामि अच्छोहिं ।
एण्हि जणो जणं मिव, णिरिक्खए कहं ण शिज्जामो ॥
(ईर्ष्या-मत्सर-रहिताभ्यां निर्विकाराभ्यां मातुलानि (?सखि) अक्षिभ्याम् ।
इदानीं जनो जनमिव निरीक्षते कथं न क्षीयामहे ॥)

—GS VI. 6

- 1136) *Paḍibhiṇḍaha hoṃtavaram (?).....* (p. 1025)

पडिभिदइ होंतवरं धरिणी दइअं परम्मुह-णुवणं ।
वासघरदीवएणं णीसासंदोलिअसिहेण ॥
(प्रतिभिनत्ति भविष्यद्वरं गृहिणी दयितं पराङ्मुखसुप्तम् ।
वासगृहदीपकेन निःश्वासान्दोलित-शिखेन ॥)

The phrase 'nisāsāndoliasihēṇa' occurs in the *gāthā* "suṇhāe hīaa-guṇiam" etc., which is cited on p. 1195.

- 1137) *Kaṃḍujjāa (?) Kaṃḍujjāa) varāi.....* (p. 1025)

For this *gāthā* (GS IV. 52) vide S. No. (1126) *supra*.

- 1138) *Paccūsāgaṇavaraāra (?).....* (p. 1025)

Note : This *gāthā*, GS VII 53, has been cited earlier on p. 648. Vide S. No. (485) *supra*.

- 1139) *Ummūlaamti va hiaam.....* (p. 1025)

Note : This *gāthā* (GS II. 46) has been cited earlier on p. 625. Vide S. No. (281) *supra*.

- 1140) *Akaannuka tujjha kae.....* (p. 1025)

Note : This *gāthā* (GS V. 45) has been cited earlier on p. 644. Vide S. No. (452) *supra*.

- 1141) *Agghai gottakkhalane.....* (p. 1025)

अग्घइ गोत्त-क्खलणे खलिपिअलिअ (? पच्चक्ख-णिगलिअ-) संगलंत-विसाओ ।
 एत-णिअत्तिअ-बाहो जेत-लिअत्त (? णिअत्त) दइउत्तरो जुअइज्जो ॥
 (राजते गोत्र-स्वलने प्रत्यक्ष-निगडित-संगलद्विषादः ।
 आयद्-निर्वर्तित-बाणो नेत्रनिवृत्त-दयितोत्तरो युवतिजनः ॥)

- 1142) *Dāvaṃteṇa tuha muham.....* (p. 7026)

दावतेण तुह मुहं भुमआ-भंगम्मि हौत-णव-सोहं ।
 अकएण उवकअं अज्ज मण्णुणा मज्झ पसिअच्छि ॥
 (दशयता तव मुखं भू-भङ्गे भविष्यद्-नव-शोभम् ।
 अकृतेनोपकृतमद्य मन्युना मम प्रसृताक्षि ॥)

—Cf GS (W) 920

Only the first part of the first half of the verse is given in the printed text. From the context of *vikṛta-vikṣaṇam*, a *mānopalakṣaṇa*, we identify the *gāthā* (intended in the present context) with GS (W) 920 which portrays the *bhrū-bhaṅga-darśana* of a *mānini*.

- 1143) *Vāhippamti vahuaṃ.....* (p. 1026)

The verse is obscure. The first half of this *gāthā* (?) may be reconstructed as follows :

वाहिप्पंती वहुअं (? वहुआ) लावण (? आलावणं) परस्स ण हु देइ ।
 ॥
 (व्याह्रियमाणा वधूरालापनं वरस्य न खलु ददाति ।
 ॥)

- 1144) *Huṃ ṇilajja samosara.....* (p. 1026)

For the restoration of this *gāthā* [GS (W) 946] Vide S. No. (992) *supra*.

1145) *Dūsaḥamaṇṭupāṇṭo (?)*..... (p. 1027)

दूसह-मन्तु-पअत्तो, मुहुत्त-संगलिअ-धीर-पडिउत्तो (? पडिणिव्वत्तो) ।
तेण अ गेत्त-परिक्खलिओ ण पडइ तीए मडअं व होइ बाहो ॥
(दुःसह-मन्तु-प्रवृत्तो मुहूर्त-संघटित-धीर-प्रतिनिवृत्तः ।
तेन च नेत्र-परिस्खलितो न पतति तस्या मृतक इव भवति बाष्पः ॥)

1146) *Dhīrakkhaliṇiṇiṇṭā (?)*..... (p. 1027)

धीर-वखलिअ-णिअत्ता, दूर-विअंभंत-रोस-पडिबज्झंता ।
पसरंति सेअ (? खेअ) -गरुआ, वोसमिऊणं पिअम्मि (?) से णीसासा ॥
(धीर-स्खलित-निवृत्ता दूर-विजृम्भमाण-रोष-प्रतिबध्यमाना ।
प्रसरन्ति स्वेद (? खेद) -गुरुका विश्रम्य प्रिये तस्या निःश्वासाः ॥)

1147) *Bāhollapuri (?)*..... (p. 1027)

The printed text gives only this much part of the *gāthā*. This very *gāthā* is, however, cited further on (p. 1211). In *Gāhārayaṇakosa* also it is included as *Gāthā* No. 450.

That the source of these citations is undoubtedly *Gāthāsaptasatī* (VI. 18) becomes clear if we compare their text. The original text of the *gāthā* which was available to the authors of *Śṛṅgārāprakāśa* and *Gāhārayaṇakosa* is restored, by comparing their text, as follows :

बाहुल्ल-फुरिअ-गंडाधराएँ भणिअं विलक्ख-हसिरीए ।
अज्ज वि किं रुसिज्जइ सबहावत्थं गए पेम्मे ॥
(बाष्पाद्र-स्फुरित-गण्डाधरया भणितं विलक्षहसनशीलया ।
अद्यापि किं हस्यते शपथावस्थं गते प्रेम्णि ॥)

That this very *gāthā* is meant as an illustration of *vilakṣa-smṛita* (p. 1027, L 7) becomes crystal-clear if we take into consideration the significant phrase in the *gāthā*, viz., “*Vilakkha-hasirī*”. Bhoja cites this very *gāthā* to illustrate “*kapolostha-spandanāni*” (p. 1211) as it contains another significant phrase “*Phurā gaṇḍāharā*”.

1148) *Piṇḍamaviṇṇacasaṇṇi (?)*..... (p. 1027)

पिअअम-विइण्ण-चसअं अचक्खिअं पिअ-सहीएँ देतोए ।
अमणंतीएँ वि माणंसिणीएँ कहिओ च्चिअ विरोहो ॥
(प्रियतम-वितोर्ण-चषकम् अनास्वादितं प्रियसख्ये ददत्या ।
अमणन्त्यापि मनस्विन्या (= मानवत्या) कथित एव विरोधः ॥)

- 1149) *Jalaviṇaabiṇasikāmaṁ (?).....* (p. 1027)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1150) *Kīsa miliāpaamsaṁ(?).....* (p. 1027)

This is the same verse “*kīsa maliāvaamsaṁ*”, etc., as cited earlier on p. 1011, and further on (p. 1207). Vide for its restoration S. No. (1090) *supra*.

- 1151) *Sarisapaḍivekkhapurao (?).....* (p. 1028)

सरिस-पडिवक्ख-पुरओ हिअम्मि अउव्व-माण-भंग-कलुसिए ।
सम-सुह-दुक्खम्मि जणे विरिवक्ख-सेसो वि से ण माइ अमरितो ॥
(सदृश-प्रतिपक्ष-पुरतो हृदयेऽपूर्व-मानभङ्ग-कलुषिते ।
समसुखदुःखे जने विभक्त-शेषोऽपि तस्या न मात्यमर्षः ॥)

- 1152) *Gottakkhaliāmmi pie.....* (p. 1028)

गोत्त-क्खलिअम्मि पिए मण्णे पाअडिअ-सहि-णिवेसिअ-णअणं ।
आऊरमाण-वाहं कीएँ वि णिव्वोलिआहरं णीससिअं ॥
(गोत्र-स्खलिते प्रिये मन्ये प्रकटित-सखी-निवेशित-नयनम् ।
आपूर्वमाणबाष्पं कयापि मलिनाधरं निःश्वसितम् ॥)

Note : Hemacandra's *sūtra* reads :

“*Manunaṣṭhamālīnye nivvolaḥ 1*” 8-4-69

He explains the *sūtra* as follows :-

Manyunā karaṇena yadoṣṭhamālīnyam tadviṣayāsyā kego nivvola ityādeṣo vā bhavati । Nivvolai । Manyunā oṣṭham malinam karoti ।

- 1153) *Sahiaṁ māṇakkhalāṇaṁ.....* (p. 1028)

For restoration of this verse vide S. No. (1108) *supra*.

- 1154) *Thorisuehiruṇaṁ sapatti (?).....* (p. 1028)

थोरंसुएहि रुण्णं सपत्ति-(सवत्ति-)वग्गेण पुप्फवइआए ।
भुअसिहुरं पइणो पेच्छिऊण सिर-मग्ग-तुप्पलिअं ॥
(स्थूलाश्रुभी रुदितं सपत्नी-वर्गेण पुष्पवत्याः ।
भुज-शिखरं पत्युः प्रेक्ष्य शिरोमार्ग-स्निग्धम् ॥)

1155) *Avara... (?).....*

(p. 1028)

This *gāthā*, as printed in the text, shows considerable gaps and whatever is printed is almost corrupt. That this passage is to be identified with the GS IV. 53 is beyond any shadow of doubt for two solid reasons. One, the context of “*dakṣiṇvoktiḥ*”, and two, the corrupt text itself which retains significant signs for identification such as “*avara*”—the words “*man*”, “*line...hi*”, “*dāmesī*” and “*chi*”.

अवराहेहि वि णति त्हा (पा. भे. वि ण त्हा) धतिअ जह सं (पा. भे. सं) इमेहि
दूमेसि (पा. भे. दूमेसि) ।

अवहतिअ-संभावेहिं दूमेअ दक्षिण-भणित्तिहि ।
(अपराधैरपि नैव तस्या पा. भे. न तथा) प्रतीहि जवा तं (पा. भे. माम्) एभिर्दुनोषि ।
अपहस्ति-सद्भावैः सुभग दासिष्य-घणितैः ॥

—GS IV. 53

1156) *Auocci-ceasure (?)... ..*

(p. 1028)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1157) *Kaa-viccheo sahibhaṅgi.....*

(p. 1029)

कअ-विच्छेओ सहि भंगि-भणिइ-संभाविआवराहाए ।
झडि आ पल्लवइ पुणो णअण-कओलेसु कोव-तरु ॥
(कृत-विच्छेदः सखी-भङ्गो-भणिति-संभावितापराधायाः ।
झटिति आ पल्लवति पुनर्नयन-कपोलयोः कोपतरुः ॥)

Cf. GS (W) 913

1158) *Jāmahiaavaharissē (?).....*

(p. 1029)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1159) *Sahasu vilāsinīṇam.....*

(p. 1029)

For the restoration of this verse (in *Skandhaka* metre) vide S. No. (1017) *supra*.

1160) *Āma ṇa tuhāvarāho.....*

(p. 1029)

आम, ण तुहावराहो (पा. भे. आम, तुह णावराहो) पिअअम मे लोअणाण इह दोसो ।
माणासहम्मि चडुलेहि वासिओ जेहि हिअअम्मि ॥
(आं न तवापराधः (पा. भे. आं तव नापराधः) प्रियतम मे लोचनयोरिह दोषः ।
मानासहे चटुलाभ्यां वासितो याभ्यां हृदये ॥)

—GS (W) 942

1161) *Anṇamaṇāhaṁkuvīṭ (?).....*

(p. 1029)

अण्णुअ (पा. भे. अज्जुअ/उत्तम) णाहं कुविआ अवऊहसु किं मुहा पसाएसि ।
 तुह मण्णु-समुप्पण्णेण मज्झ माणेण वि ण कज्जं ॥
 (अज्ज (पा. भे. ऋजुक/उत्तम) नाहं कुपिता अवगूहस्व किं मुधा प्रसादयसि ।
 तव मय्यु-समुत्पत्तेन मम मानेनापि न कार्यम् ॥)

—Cf. *GS* II. 84

This *gāthā* is cited in *SK* (V. v. 248, p. 641) by Bhoja to illustrate “*māne viśaṁvādanam*”

1162) *Avasara rottuṁ cia.....*

(p. 1030)

This *gāthā* is earlier cited on p. 628. For its text vide S. No. (308) *supra*.

1163) *Pabhavānti ceia e (?).....*

(p. 1030)

Only these opening words of the *gāthā* are to be found here. The *gāthā*, intended here as an illustration seems to have been cited earlier “*Pahavimīti cci*”, etc., on p. 624. There the text is hopelessly corrupt. It is cited also in *SK* (V. v. 109, p. 607) to illustrate ‘*Priyādiṣu vyājanindotprāsaḥ*.’

पहवन्ति च्चिअ पुरिसा, महिलाणं किं थ सुहअ विहिओ (? विलिओ) सि ।
 अणुराअ-णोल्लिआए को दोसो आहिजाईए ॥
 (प्रभवन्त्येव पुरुषा महिलानां किमत्र सुभग व्रीडितोऽसि ।
 अनुराग-नोदितायाः को दोष अभिजात्याः ॥)

1164) *Āma jaro me māṇdo.....*

(p. 1030)

आम जरो मे मंदो अहव ण मंदो जणस्स का तत्ती ।
 सुहपुच्छिअ (? उच्छअ) सुहअ तुमं सुअंअ (? सुअंअअं) मा गंधिअं/गंधिअं छिवसु ॥
 (आम् ज्वरो मे मन्दोऽथवा न मन्दो जनस्य का चिन्ता ।
 सुखपृच्छक सुभग सुगन्ध-गन्ध मा गन्धितां (= दुर्गन्धवतीं) स्पृश ॥)
 —*GS* I. 51

1165) *Aṇuvattānto amhā.....*

(p. 1030)

For the text of this *gāthā* vide S. No. (275) *supra*.

1166) *Pecchamapasibhiṇḍaha (?).....*

(p. 1030)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure. The first half may, tentatively, be restored as follows :

पेच्छ[ह] मा पसि (? पडि) -भिदह पिए जणे दंसणि (? णं) वि (? पि) रमणिज्जं ।
 (प्रेक्षध्वं मा प्रतिभिन्त प्रिये जने दर्शनमपि रमणीयम्)

1167) *Vāharau main sahio.....*

(p. 1030)

This *gāthā* (GS II. 31) in full, is cited earlier on p. 773 to illustrate *Śāntā* (a type of *Pratināyikā*). For its text vide S. No. (544) *supra*.

1168) *Pāpaḍāṁ abhavve —...*

(p. 1030)

पाअ-पडिअं अभव्वे (अहव्वे) किं दाणि ण उट्ठवेसि भत्तारं ।
एअं चिअ अवसाणं दूरं पि गअस्स पेम्मस्स ॥
(पाद-पतितमभव्वे किमिदानीं नोत्थापयसि भर्तारम् ।
एतदेवावसानं दूरमपि गतस्य प्रेम्णः ॥)

—GS IV. 90

1169) *Subhaucciaṁ (?) jaṇaṁdullaham.....*

(p. 1031)

सुह-उच्छिअं (-उच्छअं) जणं दुल्लहं पि दूराहि अह्म आणेत ।
उवआरअ जर जीअं पि णेत ण कआवराहो सि ॥
(सुखपृच्छकं जनं दुर्लभमपि दूरादस्माकमानयन् ।
उपकारकं ज्वरं जीवमपि (? जीवितमपि) नयन् न कृतापराधोऽसि ॥)

—GS I. 50

1170) *Piaviraho appaa (?) dāsaṇaṁ.....*

(p. 1031)

पिअ-विरहो अप्पिअदंसणं च गरुआइं वो वि दुक्खाइं ।
जीएँ तुमं कारिज्जसि तीए णमो आहिआईए ॥
(प्रियविरहोऽप्रियदर्शनं च गुरुके द्वे अपि दुःखे ।
यया त्वं कार्यसे तस्यै नमोऽभिजात्यै (? नम आभिजात्यै) ॥)

—GS I. 24

1171) *Aṇuvattaṇaṁ kuṇaṁto.....*

(p. 1031)

अणुवत्तणं कुणंतो वेसे वि जणे अ-हिण्ण-सुह-राओ ।
अप्पव्वसो वि सुअणो (पा. भे. अप्पवसो वि हु सुअणो) परव्वसो आहिआईए ॥
(अनुवर्तनं कुर्वन् द्वेष्ट्येऽपि जनेऽभिन्न-सुखरागः ।
आत्मवशोऽपि सुजनः (पा. भे. आत्मवशोऽपि खलु सुजनः) परवश आभिजात्या ॥)

—GS III. 65

1172) *Aṇuvattaṇaṁ kilāṁto (?).....*

(p. 1031)

The above *gāthā*, S. No. (1171), is wrongly repeated. For the alternative illustration of *anirdhārīta-viṣayaḥ (māna-vilāsaḥ)* we will have to turn to the MS itself.

- 1173) *Saddhā me tujjha piattanassa.....* (p. 1031)

For the text of this *gāthā* [GS (W) 750] vide S. No. (558) *supra*.

- 1174) *Eddha (?) ccia yasasi tumam.....* (p. 1032)

एत्थ च्चिअ वससि तुमं साहसु मा कुणसु उणिअंसस्स (? सुहअ णीसास) ।
 एस च्चिअ होइ गई परिणइ-परुसाण पेम्माण ॥
 (अत्रैव वससि त्वं कथय मा कुरु सुभग निःश्वासम् ।
 एषेव भवति गतिः परिणति-परुषाणां प्रेम्णाम् ॥)

- 1175) *Unnamasu suyaa ea kaha (?).....* (p. 1032)

उण्णमसु सुहअ एअं कहउ (कहेउ) पडिसिद्ध-दडु-हिअअस्स ।
 पंसुलिकअ-णिम्मएण (?) [अणेण/इमेण] किं पाअपडणेण ॥
 (उन्नमय सुभग एतत्कथ्यतां प्रतिषिद्धदग्ध-हृदयस्य ।
 पांसुलीकृत-निर्ममेण अनेन किं पादपतनेन ॥)

- 1176) *Ārakkhamiññhiñam (?).....* (p. 1032)

रक्खंति आहिआअं सहंति विरहं पिअं पजंपति ।
 किं खु पुरिसा विअड्ढा अहिणंदिज्जंति महिलहिं ॥
 (रक्षन्ति आभिजात्यं सहन्ते विरहं प्रियं प्रजल्पन्ति ।
 किं खलु पुरुषा विदग्धा अभिनन्द्यन्ते महिलाभिः ॥)

- 1177) *Dīsasi piāi jappasi.....* (p. 1032)

दीससि पिआइं जंपसि सव्भावो सुहअ एत्तिओं च्चेअ ।
 फालेऊण वि (पा. भे. फालेइऊण) हिअअं साहसु को दावए कस्स ॥
 (दृश्यसे प्रियाणि जल्पसि सद्भावः सुभगैतावानेव ।
 पाटयित्वापि (पा. भे. पाटयित्वा) हृदयं कथय को दर्शयति कस्य ॥)

—GS V. 89

- 1178) *Avarajjhasu khāsaddho (?).....* (p. 1032)

अवरज्जसु वीसद्धो (पा. भे. वीसद्धं) सव्वं ते सुहअ विसहिमो अग्हे ।
 गुण-णिब्भरम्मि हिअए पत्तिअ दोसा ण माअंति ॥
 (अपराध्य विश्रब्धः (विश्रब्धं) सर्वं ते सुभग विषहामहे वयम् ।
 गुण-निर्भरे हृदये प्रतीहि दोषा न मान्ति ॥)

—GS IV. 76

- 1179) *Eam cia maha nāman*..... (p. 1032)

एअं चिअ मह णामं, भण भण दे सुहअ कीस विलिओ सि ।
पडिभाइ जं ण तुज्ज वि, ममं पि कि तेण णामेण ॥
(एतदेव मम नाम भण भण प्रार्थये सुभग कस्माद् व्रीडितोऽसि ।
प्रतिभाति यन्न तवापि ममापि कि तेन नास्ना ॥)

Cf. GS (W) 905

- 1180) *Tujjha pianāurajjhia* (?)..... (p. 1032)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1181) *Hou na suam cia mae*..... (p. 1032)

होउ ण सुअं चिअ मए णेअ तुमे सुहअ किं चि वि पउत्तं ।
एताहे सम्हरिऊण (संभरिऊण) भणसु रे मज्ज जं णामं ॥
(भवतु न भुतमेव मया नैव त्वया सुभग किञ्चिदपि प्रोक्तम् ।
इदानीं संस्मृत्य भण रे मम यन्नाम ॥)

- 1182) *Aha sambhavia—maggo*..... (p. 1033)

अह संभाविअ/संभाविअ-मगो, सुहअ तुए च्चेअ णवर णिव्वूढो ।
एण्हि हिअए अण्णं, अण्णं वाआएँ लोअस्स ॥
(असौ संभावित/स्वाभाविक-मार्गः सुभग त्वयैव केवलं निर्व्यूढः ।
इदानीं हृदयेऽन्यदन्य द्वाचि लोकस्य ॥)

—GS I. 32

- 1183) *Eddha* (?) *aham cea piā*..... (p. 1033)

एत्थ अहं चेअ पिआ ण अ सा मा लज्ज भणसु वीसद्धो ।
वेसो (? वेसस्स) सुहअ पुरओ ण णिव्वरिज्जंति सद्भावा ॥
(अत्राहमेव प्रिया न च सा मा लज्जस्व भण विश्रब्धः ।
द्वेष्यस्य सुभग पुरतो न कथ्यन्ते सद्भावाः ॥)

- 1184) *Suhaa muhuttam suvau* (?)..... (p. 1033)

सुहअ मुहुत्तं सुण्णउ जं ते पडिभाइ तं भणिस्सिहिसि (पा. भे. तं पि भणिहिसि) ।
अज्ज ण पेच्छंति तुहं णिदा-गरआइ अच्छोइ ॥
(सुभग मुहुत्तं सुण्यताम् यत्ते प्रतिभाति तद् भणिष्यसि (पा. भे. तदपि भणिष्यसि) ।
अद्य न प्रेक्षेते तव निद्रा-गुरुणी अक्षिणी ॥)

—Cf. GS (W) 906

- 1185) *Addhakka (?)—rūṣaṇaṁ khana.....* (p. 1033)
 अत्यक्क-रूसणं खण-पसिज्जणं अलिअ-वअण-णिब्वंधो ।
 उम्मच्छर-संतावो पुत्तअ पअई (पा. भे. पअवी) सिणेहस्स ॥
 (अकाण्ड-रोषणं (-रोषकरणं)-क्षण-प्रसादनम् अलीक-वचन-निबन्धः ।
 उन्मत्सर (? उद्भट-निरगल-) संतापः पुत्रक प्रकृतिः (पा. भे. पदवी) स्नेहस्य ॥)
 —GS VII. 75

Note : This *gāthā* has been cited earlier on p. 982. Vide S. No. (980) *supra*.

- 1186) *Jaddha ṇa ujaggirao.....* (p. 1033)

This *gāthā* (SK V. v. 262, GS (W) 829) has been already cited twice before (p. 837 and p. 982. For the text vide S. No. (768) *supra*.

- 1187) *Taha māno māṇatīe (?).....* (p. 1034)

This *gāthā* has been already cited twice before (p. 629 and p. 993). For its text vide S. No. (312) *supra*.

- 1188) *Papaakulaṇḍoṇḍavi (?).....* (p. 1034)

This *gāthā* (GS I. 27) has been already cited earlier on p. 675. For its text vide S. No. (494) *supra*.

- 1189) *Cumbasu sahaṭṭauttaṁ (?).....* (p. 1034)

चुंबसु सहस्सहुत्तं मुहमिणमो हारिअं मए जूए ।
 माणो उण मुच्चइ सामलंग कह माणइत्तोए ॥
 (चुम्ब सहस्रकृत्वो मुखमिदं हारितं मया द्यूते ।
 मानो पुनर्मुच्यते श्यामलाङ्ग कथं मानवत्या ॥)

This *gāthā* is cited further on (p. 1044 and p. 1169) At all the three places the text is corrupt.

- 1190) *Kāraṇagahio vi mae.....* (p. 1034)

कारण-गहिओ वि मए माणो एमेअ जं समोसरिओ ।
 अत्यक्क-फुल्लिअंकोल्ल तुज्ज तं मत्थए पडउ ॥
 (कारण-गृहीतोऽपि मया मान एवमेव समवसृतः ।
 अकाण्ड-पुष्पिताङ्कोट तव तन्मस्तके पततु ॥)

Cf : GS (W) 779

1191) *Appapaccam̐dapahāvira (?).....*

(p. 1034)

The text of the *gāthā* as printed, is not only incomplete but also extremely corrupt. The two words 'Pahāvita' and 'dullahalaimbham', however provide a key to identify the *gāthā* intended here :

अप्पच्छन्द-पहाविर दुल्लह-लम्भं जणं विमग्गं ।
आआस-पहेहिं भमंत हिअअ कइआ वि भज्जिहिसि ॥
(आत्मच्छन्दप्रधावनशील दुर्लभ-लम्भं जनं विमार्गयत् (विमृगयमाण) ।
आकाशपथैर्भ्रमद् हृदय कदापि भङ्ग्यसे ॥)

—GS III. 2

1192) *Sahiam gotta-kkhalayam.....*

(p. 1034)

सहिएं गोत्त-क्खलणं, दिट्ठो अ पिओ अहिण्ण-मुहराओ ।
एहिं वि०ताइ (? एणिह वि ताए) वाहोवहिक्ख... ॥
(सहितं (= सोढं) गोत्र-स्खलनं दृष्टश्च प्रियोऽभिन्न-मुखरागः ।
इदानीमपि तथा बाष्पोदधिरिव... ॥)

Note : The second half is incomplete and corrupt.

1193) *Bhaṇabhāṇa jam̐ (jam̐) Paḍibhāai (?).....*

(p. 1035)

भण भण जं जं पडिभाइ तुज्झ तं तं सहामिमो अग्हे ।
असहत्तणं च जीअं च वल्लभे दो वि ण घडंति ॥
(भण भण यद्यत् प्रतिभाति तव तत्तत् सहामो खलु वयम् ।
असह्यत्वं (? असहनत्वं) च जीवं (? जीवितं) च वल्लभे द्वेऽपि न घटेते ॥)

Cf. GS (W) 904

1194) *...gahikhe (?).....*

(p. 1036)

The verse, in its incomplete and highly corrupt form, eludes any attempts at reconstruction or restoration.

1195) *Aparajjhasu ettāhe.....*

(p. 1036)

This *gāthā* has been already cited earlier (p. 995) to illustrate 'amarṣa'. For the restoration of its text vide S. No. (1032).

- 1196) *Sottum suham na labbhai.....* (p. 1036)

सोत्तुं सुहं ण लब्भइ, अध्वो पेम्मस्स वंक्-विसमस्स ।
दुग्घडिअ-मंचअस्स व खणे खणे पाअ-पडणेण ॥
(स्वप्नुं सुखं न लभ्यते, अहो प्रेम्णो वक्क-विषमस्य ।
दुर्घटित-मञ्जस्येव क्षणे क्षणे पाद-पतनेन ॥)

—GS (W) 910

- 1197) *Tā sokkham tāva rai.....* (p. 1036)

ता सोक्खं ताव रई, ता रणरणअस्स णत्थि ओआसो ।
जा दुक्खेक्क-णिहण्णे, ण होइ बहु-वल्लहे पेम्मं ॥
(तावत्सौख्यं तावद्रतिस्तावद्रणरणकस्य नास्त्यवकाशः ।
यावद्दुःखं-निधाने न भवति बहु-वल्लभे प्रेम ॥)

—GS (W) 931

- 1198) *Jai devva tum pasanno.....* (p. 1036)

जइ देव्व तुं पसण्णो, मा काहिसि (? करिहिसि) मज्झ माणुसं जम्म ।
जइ जम्मं मा पेम्मं, जइ पेम्मं मा जणे दुलहे ॥
(यदि देव (? देव) त्वं प्रसन्नो (प्रसन्नं) मा कुरुष्व मम मानुषं जन्म ।
यदि जन्म मा प्रेम, यदि प्रेम मा जने दुर्लभे ॥)

Cf. GS (W) 844

- 1199) *Anṇappesī nehe (?) ...* (p. 1036)

Only the first quarter of the verse is available. The verse in full is not, to the best of my knowledge, quoted elsewhere. It is therefore next to impossible to restore it.

- 1200) *Aparāhasahasātim.....* (p. 1036)

अवराह-सहससाइं, भरिमो हिअएण तम्मि अहिदुटे ।
दिट्ठम्मि उणो पिअसहि, एक्कं पि हु णं ण संभरिमो ॥
(अपराध-सहस्राणि स्मरामो हृदयेन तस्मिन्नदृष्टे ।
दृष्टे पुनः प्रियसखि एकमपि खलु न संस्मरामः ॥)

—Cf. GS (W) 903

- 1201) *Jāṇimi kaṇṇavarāhaṃ.....* (p. 1037)

This *gāthā* [GS (W) 902] is already cited earlier (p. 921). For its text vide S. No. (915) *supra*.

1202) *Bhaṇa sahiotammi (?)*.....

(p. 1037)

This much portion 'not even one quarter of the Prakrit verse is to be found here. That too seems to be corrupt. So far I have not been able to find a Prakrit verse opening with " *Bhaṇa sahi...*".

It may not sound fantastic if one were to suggest, having regard to the context of " *dhairyoṇādhīh* ", that the following *gāthā* or some other one similar to it may have been cited here as an illustration :

भणियं च मए पिय-सहि मा एवं भणसु किं ण-याणासि ।
जो जस्स हियय-दइओ मिलइ जियंतो जियंतस्स ॥
(भणितं च मया प्रियसखि मेवं भण किं न जानासि ।
यो यस्य हृदय-दयितो मिलति जीवञ्जीवतः ॥)

—*Līlāvai*, v. no. 7161203) *Bhiṇḍie vāhāro*.....

(p. 1037)

भिउड्ढोए वाहारो, अंगविखवणाइ वि सहि कीरति ।
सहसा दिट्ठस्मि पिए ता पिअसहि सुंदरो माणो ॥
(भ्रुकुट्या व्याहारोऽङ्ग-वि(खे)पणान्यपि सखि क्रियन्ते ।
सहसा दृष्टे प्रिये तावत् प्रियसखि सुन्दरो मानः ॥)

1204) ...*Khiḍḍo vāhāro (?)*.....

(p. 1037)

The first half of this *gāthā* appears to be a corrupt form of the first half of the immediately preceding *gāthā* (S. No. 1203). The second half defies restoration.

1205) *Accii (?) tā dhakkissam*.....

(p. 1037)

This *gāthā* (GS IV. 14) is already cited earlier on p. 626. For its text vide S. No. (292) *supra*.

1206) *Jatā pio na dīsaī*.....

(p. 1037)

जइआ पिओ ण दीसइ भणह हला कस्स कीरए माणो ।
अह दिट्ठस्मि वि माणो ता तस्स पिअत्तणं कत्ते ॥
(यदा प्रियो न दृश्यते भणत हला कस्य क्रियते मानः ।
अथ दृष्टेऽपि मानस्तत्तस्य प्रियत्वं कुतः ॥)

Cf. SK V. v. 390, p. 687.,
GS (W) 901

1207) *Kassa na saddhā garua.....* (p. 1037)

This *gāthā* [GS (W) 745] is already cited earlier on p. 796. For its text vide S. No. (612) *supra*.

1208) *Bhiuḍiē puloissam... ..* (p. 1038)

This *gāthā* [GS (W) 743] has been already cited twice before (p. 631 and p. 840). For its text vide serial number (328) *supra*.

1209) *Māṇo mae do akkharāi... ..* (p. 1038)

माणो माए दो अक्खराइ पिअसंगमो त्ति बहुआइ ।
 बहुअं जिप्पइ थोएहि (? थोवं जिप्पइ बहुएहि) एत्थ तुमं च्चिअ पमाणं ॥
 (मानः मातः (सखि) द्वे अक्षरे प्रिय-सङ्गम इति बहुकानि ।
 स्तोत्रं जीयते बहुकेन अत्र त्वमेव प्रमाणम् ॥)

Note : *Gāhārayanākosa* (No. 440) reads this *gāthā* as follows :-

‘माणो’ इमाइ दो अक्खराइ पिअसंगमो त्ति बहुआइ ।
 थोवं जिप्पइ बहुएहि एत्थ तुम्हे च्चिअ पमाणं ॥

The alternative reading adopted in the text is based on this citation. It suits, it would seem, the context better.

1210) *Kheppanti appaṇe ccia (?).....* (p. 1038)

छेप्पंति अप्पण च्चिअ कआवराहा वि कामिणीहि पिअअमा ।
 किं इअ सिक्खावैतो अवरण्णई (वि) पिअं करेइ महुमओ ॥
 (गृह्यन्ते आत्मनैव कृतापराधा अपि कामिनीभिः प्रियतमाः ।
 किमिति शिष्यस्यपराध्यति (अपि) प्रियं करोति मधु-मदः ॥)

Note : This verse is in *Skandhaka* metre and is possibly drawn from *Harivijaya*, now lost. It is cited further on (p. 1213) to illustrate ‘*Śṣṇ gāravaddhiḥ*’.

1211) *Caṁdāmaapaḍijivīa.....* (p. 1038)

चंदामअ-पडिजीविअ-कवाल-मुक्कट्टहास-भीआए ।
 गोरीए माण-विघडण-घडंत-वेहो हरो जअइ ॥
 (चन्द्रामृत-प्रतिजीवित-कपाल-मुक्ताट्टहास-भीतया ।
 गौर्या मान-विघटन-घटमानवेहो हरो जयति ॥)

1212) *Kāraṇagahio vi mae.....*

(p. 1038)

This *gāthā* [GS (W) 779] has been already cited earlier on p. 1034. For its text vide S. No. (1190) *supra*.

1213) *Aha navara tattha doso.....*

(p. 1039)

अहं णवर तत्थ दोसो, जं गिम्ह-पओस-मल्लिआमोओ ।

अणुणअ-सुहाइ माणसिणीण भोत्तुं चिअ ण देइ ॥

(अथ(?)अयं)केवलं तत्र दोषो यद् ग्रीष्म-प्रदोष-मल्लिकामोदः ।

अनन्य-सुखानि मनस्विनीनां भोक्तुमेव न ददाति ॥)

—*Lilāvāi*. 621214) *Kalalaṃṭhi kalarao (?).....*

(p. 1039)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1215) *Ajja sahi rāisee.....*

(p. 1039)

अज्ज सहि राइ-सेसे माण-महसव-सुहच्छिआरद्धे ।

सहसति कुक्कुड-रवो णिसामिओ वज्झपडहो व्व ॥

(अद्य सखि रात्रिशेषे मान-महोत्सव-सुखासिकारब्धे ।

सहसा कुक्कुट-रवो निशामितो (= श्रुतो) वध्य-पटह इव ॥)

Note : The latter part of the second half of this *gāthā* is identical with the corresponding part of of GS I. 29 :

अहिणवमेहाण रवो णिसामिओ वज्झ-पडहो व्व ।

1216) *Jaha jaha addhamai ravi.....*

(p. 1039)

जह जह अत्थमइ रवो विहडिअ-संज्ञाअवो पओसेण ।

तह तह माणो माणसिणीण हिअएसु विज्झाइ ॥

(यथा यथा अस्तमेति रविः विधटित-सन्ध्यातपः प्रदोषेण ।

तथा तथा मानो मनस्विनीनां हृदयेषु विध्यायति ॥)

Note : The latter part of the first half of this *gāthā* reads 'Vada samhi' which is very corrupt and defies all attempts at restoration. As this *gāthā* is cited to illustrate 'Pradoṣa', one of the causes of *mānabhāṅga*, I have emended the reading to 'paoseṇa'.

1217) *Aṇṇaasuhaṃ ṇa pattam.....*

(p. 1039)

This verse in *Skandhaka* metre has been already cited earlier on p. 798. It is possibly drawn from *Harivijaya* (now lost). For its text vide S. No. (622) *supra*.

- 1218) *Jā anuṇaam na gehṇai.....* (p. 1039)

जा अणुणं ण गेण्हइ माण-क्खलणम्मि सहिअणेण वि भणिआ ।
पाअ-पडणेहि णेतं स च्चिअ कआवि पिअं णिवारेइ पिआ ॥
(यानुनयं न गृह्णाति मान-स्खलने सखीजनेनापि भणिता ।
पादपतनैर्निर्यान्ति(गच्छन्तं)सैव कदापि प्रियं निवारयति प्रिया ॥)

Note : This verse which is in *Skandhaka* metre is possibly drawn from *Harivijaya* (now lost).

- 1219) *Avlambiovaṭṭam.....* (p. 1040)

अवलंबिओवआरं अमग-माण-पसरं पअत्त-पहरिसं ।
एक्कं च एक्कराअं [जाअं] से दइअ-दंसणे च्चिअ हिअअं ॥
(अवलम्बितोपचारम् अमग्न-मान-प्रसरं प्रवृत्त-प्रहर्षम् ।
एकं चैकरागं [जातं] तस्या दयित-दर्शन एव हृदयम् ॥)

This verse, which is in *Skandhaka* metre is possibly drawn from *Harivijaya* (now lost).

- 1220) *Tolaamaṇarahehi ñia (?).....* (p. 1040)

तो इअ मणोरहेहि वि अलंघणिज्ज-गरुअं पिअम्मि भणंते ।
आदत्ता लवखेअं अण्ण च्चिअ से रसंतरं मुह-सोहा ॥
(तत इतो मनोरथैरपि अलङ्घनीय-गुरुकं प्रिये भणति ।
आत्ता (= आदत्ता) लक्षयितुमन्यमेव तस्या रसान्तरं मुखशोभा ॥)

- 1221) *Doaddhoapasario (?).....* (p. 1040)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1222) *Dhoosaramtarosam (?).....* (p. 1040)

थोओसरंत-रोसं थोअथोअ-परिवडुमाण-पहरिसं ।
होइ अदूर-पसाअं (? अ दूरपआसं) उहअ-रसाअत्त-विभमं तीएँ मुहं ॥
(स्तोकापसरद्रोषं स्तोक-स्तोक-परिवर्धमान-प्रहर्षम् ।
भवति अदूर-प्रसादम् (? च दूर-प्रकाशम्) उभयरसायत्त-विभमं तस्या मुखम् ॥)

This corrupt verse is to be identified with the verse “*thoosaramta-rosam*”, etc., cited by Bhoja in his *Sarasvatīkanthābharana* (V. v 461, p. 727). It is again cited on p. 1211 to illustrate *mukha-prasāda*. It is drawn from *Harivijaya* (now lost).

1223) *Uvvaḥai daiagahiāharo.....* (p. 1040)

This *gāthā* from *Gauḍavaho* (No. 690) is already cited earlier on p. 623 and p. 771. For its text vide S. No. (265) *supra*.

1224) *Diḍhamannudūmiāe.....* (p. 1040)

This *gāthā* (GS I. 74) is already cited earlier on p. 621. For its text vide S. No. (252) *supra*.

1225) *Aha āgaṇotti nāparia (?).....* (p. 1040)

The verse which is in *Skandhaka* metre, is a bit corrupt and metrically defective as printed in the text. It is cited further on (p. 1219) to illustrate “*priyāgamavārtā*.” There it is presented in its correct form :

अह आगओ त्ति णवरिअ अच्चासण्णो वि सच्चभामाएँ हरी ।
परिअणमुह च्चिअ सुओ बाहजलंतरिअ-लोअणाएँ ण दिट्ठो ॥
(असौ आगत इति सहसात्यासन्नोऽपि सत्यभामया हरिः ।
परिजनमुखादेव श्रुतो बाष्पजलान्तरित-लोचनया न दृष्टः ॥)

Note : It is drawn from *Harivijaya* (now-lost).

1226) *Tie vialāntadhīraṇ.....* (p. 1041)

तीए विअलंत-धीरं अब्भुट्ठंतीएँ खण-पहोलिअ-वाहं ।
दूरोसरंत-सरणं दूरअर-वलग्ग-वेअणं णीससिअं ॥
(तया विगलद्धैर्यमभ्युत्तिष्ठन्त्या क्षण-प्रघूर्णनशील-बाष्पम् ।
दूरापसरत्स्मरणं दूरतरारूढ-वेदनं निःश्वसितम् ॥)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, is possibly drawn from Sarvasena's *Harivijaya*. It has been cited further on by Bhoja to illustrate *māna-niśvasitāni* (p. 1210) and *priyo-parodhaḥ* (p. 1213).

1227) *Tumḍhiro visālojo (?).....* (p. 1041)

तुंगो धिरो विसालो जो सहि मे माण-पव्वओ रइओ ।
सो दइअ-दिट्ठि-वज्जासणीएँ घाअम्मि (पा. भे. घाए वि) ण पहुत्तो (पा. भे. पहुत्तो) ।
(तुङ्ग स्थिरो विशालो यो सखि मे मानपर्वतो रचितः ।
स दयित-दृष्टि-वज्रशनेघाति (पा. भे. घातिऽपि) न पर्याप्तः (पा. भे. प्रभवन्) ॥)

—Cf. *Vajjālagga* (No. 361);
GS (W) 935

1228) *Lolaasuraarukāraṇa* (?).....

(p. 1041)

The verse, which is in *Skandhaka* metre, is already cited earlier on p. 1009—there it opens— with the words ‘*to ia piānuvattana*’— and is again cited later on at p. 1209. For its text vide S. No. (1082) *supra*.

1229) *Jo kahavi sahīhi muham* (?).....

(1041)

जो कह वि मह सहीहि छिहं लह्किण पेसिओ हिए ।
 सो माणो चोरिअ-कामुअ व्व दिट्ठे पिए णट्ठो ॥
 यःकयमपि मम सखीभि दिछ्छं लब्ध्वा प्रेषितो हृदये ।
 स मानश्चौर्यकामुक इव दृष्टे प्रिये नष्टः ॥)

—GS II. 44

Note : This *gāthā* is cited further on (p. 1175) to illustrate a type of *upanāyaka*.

1230) *Tose kubharṇṭa tamechia* (?).....

(p. 1041)

This very verse, which is in *Skandhaka* metre, is cited, on two more occasions, by Bhoja to illustrate (i) *pulnarbhāva* (a variety of *mānopaśānti*) at p. 1041 and (ii) *Priyotthāpana* at p. 1209. The text of the verse may be restored as follows :

तो से रुभन्त च्चिअ हिएअ-विअभन्त-हरिस-वेउच्छलिआ ।
 पाअण्डिअस्स हरिणो पडिआ पुट्ठीए बाह-सलिल-स्थेवा ॥
 (ततस्तस्या रुध्यमाना एव हृदय-विजृम्भमाण-हर्षवेगोच्छलिताः ।
 पाद-पतितस्य हरेः पतिताः पृष्ठे बाष्प-सलिल-बिन्दवः ॥)

—*Harivijaye*

As there is a clear reference to Hari falling at the feet of his beloved (*Satyabhāmā*), of course for appeasing her anger we infer that this verse is drawn from *Hari-vijaya*.

1231) *Daiāloapaattā*.....

(p. 1041)

दहआलोअ-पअत्ता अंतोच्छीण पसरंत-बाह-विअलिआ ।
 मउलइ अंबुअ-पसरा तीसे दंसण-मुहं ण पावइ दिट्ठो ॥
 (दयितालोक-प्रवृत्ता अन्तोऽक्ष्णोः प्रसरद्-बाष्प-विकलिता ।
 मुकुलति अम्बुज-प्रसरा तस्या दर्शन-सुखं न प्राप्नोति दृष्टिः ॥)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, is most probably drawn from *Harivijaya* (now lost).

1232) *Aloe ccia pie (?).....*

(p. 1041)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, is again cited on p. 1211 to illustrate the same point of ' *mukha-prasāda* '. It is possibly drawn from *Harivijaya* (now lost).

आलोइए च्चिअ पिए ठविओ तीए मअणेण मोहण-सुहओ ।
 कुसुम-धणुम्मि वि बाणो वलइअ-विग्गम-गुणे सुहम्मि पहरिसो ॥
 (आलोकित एव प्रिये स्थापितस्तस्या मदनेन मोहन-सुखदः (सुभगः) ।
 कुसुम-धनुष्यपि बाणो वलयित-विग्गम-गुणे मुखे प्रहर्षः ॥)

1233) *Accamā aññajāṇo (?).....*

(p. 1042)

अच्छउ ता-अण्ण-जणो (पा. भे. जणवाओ) हिअअं चिअ अण्णो तुह पमाणं ।
 तह तंसि मंवेणेहो जह ण उवालंभजोग्गो सि ॥
 (आस्तां तावदग्यजनो (तावज्जनवादो) हृदयमेवात्मनस्तव प्रमाणम् ।
 तथा त्वमसि मन्दस्नेहो यथा नोपालम्भयोग्योऽसि ॥)

—GS III. 1

Note : The printed text of the GS reads ' *ja javāo* ' (Sk : janavādaḥ).

1234) *Kim bhanaha maṃ sahio.....*

(p. 1042)

किं भणह मं सहीओ करेहि माणं ति किं थ माणेण ।
 सद्भाब-बाहिरे तम्मि मज्झ माणेण वि ण कज्जं ॥
 (किं भणथ मां सख्यः, कुरु मानमिति किं नु मानेन ।
 सद्भाव-बाह्ये तस्मिन् मम मानेनापि न कार्यम् ॥)

—Cf. GS (W) 900

1235) *Na vi teṇa taḥā taviā.....*

(p. 1043)

ण वि तेण तहा तविआ [जह] इमिणा मामि दड्ढ-हिअएण ।
 बहु - - - - कुणंतेण ॥
 (नापि तेन तथा तापिता यथानेन सखि दग्ध-हृदयेन ।
 बहु - - - - ॥)

Note : The second half of this *gāthā* is incomplete and corrupt.

1236) *Alliai diṭṭhi-ñibbha*.....

(p. 1043)

अल्लिअइ दिट्ठि-णिब्भच्छिओ वि विहुओ वि लग्गए सिअए ।
 प्हओ वि चुंबइ बला, अलज्जए कह णु कुप्पिस्सं ॥
 (आलीयते दृष्टि-निर्भत्सितोऽपि विधुतोऽपि लगति सिचये ।
 प्रहृतोऽपि चुम्बति बलात्, अलज्जके (= निर्लज्जे) कथं नु कोपिष्यामि ॥)
 —Cf. *GS (W)* 898

1237) *Agahiadaiaṇuṇao*.....

(p. 1043)

अगहिअ-दइआणुणओ पच्छा अणुणेइ अणुसअविसंवल्लिओ ।
 कइअव-णिरुविअ-मओ वि कइअव-मअण-लहुइओ जुअइ-जणो ॥
 (अगृहीत-दयितानुनयः पश्चादनुनयति अनुशयविसंवलितः ।
 कैतव-निरूपित-मदोऽपि कैतव-मदन-लघूकृतो युवति-जनः ॥)

Note : This verse is cited further on (p. 1216) to illustrate 'mānapaścāttapo mānānuṣayaḥ'.

1238) *Māṇoā māṇoccaṇ (?)*.....

(p. 1044)

माणो वामाणो च्चअ माणं वारेह (? पारेहि) धरम्भारं ।
 पेच्छामु ताव कइआ कआवराहो समल्लिअइ ॥
 (मानो वाऽमानः त्यज मानं पारय गृहभारम् ।
 प्रेक्षामहं तावत् कदा कृतापराधः समालीयते ॥)

1239) *Dhoā rūdhamahumaā (?)*.....

(p. 1044)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, is already cited earlier on p. 989. It is also cited in *Sarasvatikanṭhābharana* (V. v. 321, p. 670). Possibly it is drawn from *Hartivijaya* (now lost). For its text vide serial number (1002) *supra*.

1240) *Ajjaṇvahaṇa kahaā (?)*.....

(p. 1044)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1241) *Himacunṇa-jaahaddhā (?)*.....

(p. 1044)

हिमचुण्णजोअ-(पा. भे. हिमजोअचुण्ण-)हत्थाओ जस्स दप्पं कुणंति राईओ ।
 कह तस्स पिअस्स मए तीरइ माणो हला काउं ॥
 (हिमचूर्णयोग-(पा. भे. हिमयोगचूर्ण-)हस्ता यस्थ दपं कुर्वन्ति रात्रयः ।
 कथं तस्य प्रियस्य मया शक्यते मानस्सखि कर्तुम् ॥)
 —Cf. *GS (W)* 899

- 1242) *Cumbasū sahasaattam* (?)..... (p. 1044)

This *gāthā* has been already cited earlier on p. 1034 and later again on p. 1169. For its text vide S. No. (1189) *supra*.

- 1243) *Sahipāesucivattivi* (?)..... (p. 1045)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1244) *Bharimō se saṇavara* (?)..... (p. 1045)

This *gāthā* (GS IV, 68) has been already cited earlier on p. 632. For its text vide S. No. (336) *supra*.

- 1245) *Paṇamaha māṇassa halā*..... (p. 1045)

पणमह माणस्स हला चलणे किं देवएहि अण्णेहि ।

जस्स पसाएण पिओ लोलइ (पा. भे. घोलइ) पाअंत-पासेसु ॥

(प्रणमत मानस्य हला चरणौ किं दैवतैरन्यैः ।

यस्य प्रसादेन प्रियो लुठति (पा. भे. घूर्णति) पादान्त-पाश्वर्योः ॥)

—Cf. GS (W) 893

- 1246) *Kajjaṃ viṇā vi kaamāṇa*..... (p. 1045)

This *gāthā* [GS (W) 929] has been already cited earlier on p. 1021. For its text vide S. No. (1124) *supra*.

- 1247) *Pāpaḍaṇāṇaṃ muddhe*..... (p. 1045)

This *gāthā* [GS (W) 65] has been cited on four occasions earlier (p. 630, p. 841, p. 860 and p. 1020). For its text vide S. No. (321) *supra*.

- 1248) *Aparikkhā dosa-guṇaṃ*..... (p. 1046)

This very verse, which is in *Skandhaka* metre, has been cited earlier on p. 1013. For its text vide S. No. (1094) *supra*.

- 1249) *Paḍipakkhassa vi purao*..... (p. 1046)

पडिक्खस्स वि पुरओ समुहं भणिआसि तेण पसिअ त्ति ।

अवलंबिअस्स माणिणि माणस्स वि (पा. भे. अ) किं फलं अण्णं ॥

(प्रतिपक्षस्यापि पुरतः संमुखं भणितासि तेन प्रसीदेति ।

अवलम्बितस्य मानिनि मानस्यापि (पा. भे. मानस्य च) किं फलमन्यत् ॥)

—Cf. GS (W) 927

1250) ...*Sadūmia* (?).....

(p. 1046)

This verse, though it shows gaps and is corrupt, is easily identified to be the same verse as “*Tīe Savisesadūmia*” etc., cited further on (p. 1224) to illustrate *Śṅgāra-Vṛddhiḥ*. The verse is cited also in *SK* (V. v. 350, p. 678) to illustrate ‘*kathā-vyāpinī nāyikā*’ :

तीए सविसेस-दूमिअ- (दूणिअ-) सवत्ति-हिअभाएँ णिव्वलंत-सिणेहं ।
 पिअ-गरुआए णिमिअं सोहग-गुणाण अगगमूमीएँ पअं ॥
 (तया सविशेष-दून (= संतापित) सपत्नी-हृदयया स्पष्टीभूत-स्नेहम् ।
 प्रिय-गुरुकृतया (= गौरवितया) न्यस्तं सौभाग्य-गुणानामग्रभूम्यां पदम् ॥)

The context is of ‘*vipakṣābhībhava*’. The verse speaks of the *nāyikā* (Rukmiṇī) as ‘*dūmiasavatti-hiāā*’ and ‘*piya* (= Hari)-garuiā’; and we know from *SK* (V. v. 350, p. 678) that the present verse illustrates ‘*kathā-vyāpinī-nāyikā*’ and the succeeding verse (*SK* V. v. 351, p. 678) ‘*pratināyikā*’ where we have a reference to Hari, Rukmiṇī and the *prajāyini* offended by Hari (that is Satyabhāmā) by his gift of ‘*tridaśa-kusuma-dāma*’; the verse is in *Skandhaka* metre. We may therefore reasonably draw the inference that the present verse is drawn from *Harivijaya* (now lost).

1251) *Dāraṭṭhaviyasuradumaṇi*.....

(p. 1047)

दार-दुविअ-मुर-दुमं तं चिअ सग-कुसुमोवआरगविअं ।
 अण्णं च सच्चविज्जइ परिओस-परित्त-परिअणं तीएँ घरं ॥
 (द्वार-स्थापित-मुर-दुमं तदेव स्वर्गकुसुमोपचार-राजितम् ।
 अन्यच्च दृश्यते परितोष-परीत-परिजनं तस्या गृहम् ॥)

This verse, in *Skandhaka* metre, is further on (p. 1221) cited by Bhoja to illustrate ‘*Parijana-pramodaḥ*’.

As there is the mention of the celestial tree (Pārijāta) planted in front of her (Satyabhāmā’s) mansion we may safely take that the verse is drawn from *Harivijaya* (now lost).

1252) *Paṇaapariṇāṇavi*.....

(p. 1047)

पणअ-परिपूरणेण विअअ-भूसिअ-पिअअमागमेण अ गरुओ ।
 पसरइ लद्धस्थामो, अण्णण-रसंतरेहि तीएँ पहरिसो ॥
 (प्रणय-परिपूरणेन विजय-भूषित-प्रियतमागमेन च गुरुकः ।
 प्रसरति लब्धस्थामाऽन्योन्य-रसान्तरैस्तस्याः प्रहर्षः ॥)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, is again cited on p. 1221 to illustrate ‘*manah-praharṣaḥ*’. From its style it appears that it possibly belongs to *Harivijaya* (now lost).

- 1253) *Ukaiavarahiaṃ pemmaṃ (?).....* (p. 1049)

कइअव-रहिअं पेम्मं णत्थि च्चिअ मामि माणुसे लोए ।
अह होइ कस्स विरहो विरहे होंतम्मि को जिअइ ॥
(कैतव-रहितं प्रेम नास्त्येव मातुलानि (? सखि) मानुषे लोके ।
अथ भवति कस्य विरहो विरहे भवति को जीवति ॥)

—GS II. 24

- 1254) *Ambodukkar āraa (?).....* (p. 1052)

This *gāthā* (GS III. 73) has been already cited on p. 629. For its text vide serial number (310) *supra*.

- 1255) *Sahi sāhasu sabbhāveṇa.....* (p. 1052)

This *gāthā* (GS V. 53) has been already cited twice before (p. 630 and p. 843). For its text vide S. No. (323) *supra*.

- 1256) *Pūratu paṇaabhamaṃ (?).....* (p. 1052)

The verse, as it stands, is metrically defective. Tentatively, it may be restored as follows :—

पूरेउ पणअभंगे [ण] गआ वि मणोरहा सवत्तीण मंह ।
अणहो णाम णिअत्तइ, अकअत्थो वि बहुईण (? बहूणं) पुलेहि
(? पुलएहि) पिओ ॥
(पूरयतु प्रणयभङ्गेन गता अपि मनोरथाः सपत्नीनां मम ।
अनघो नाम निवर्तते, अकृतार्थोऽपि बह्वीनां प्रलोकय प्रियः ॥)

- 1257) *Sāvioadukkhaṃ.....* (p. 1053)

सीआ-विओअ-दुक्खं विसहंतस्स चउ-जाम-मेत्तंतरिअं ।
दीहो अ गओ कालो ण समा एवका अ सा णिसा रहुवइणो ॥
(सीता-वियोग-दुःखं विषहमाणस्य चतुर्थममात्रान्तरितम् ।
दीर्घश्च गतः कालो न समैका च सा निशा रघुपतेः ॥)

—Setu XII. 23/22 (Calcutta edn)

This verse is cited further on (p. 1071) to illustrate ‘*autsukyaucitya*’.

- 1258) *Ruai ruantiē mae.....* (p. 1054)

रुअइ रुअंतीएँ मए ओहि-दिणे गणइ झिज्जइ अहं व ।
 पिअ-विरहे मामि सअज्झिआए णेहो च्चिअ अपुब्बो ॥
 (रोदिति रुदत्या मया अवधि-दिनानि गणयति क्षीयतेऽहमिव ।
 प्रियविरहे सखि प्रतिवेशिन्याः स्नेह एवापूर्वः ॥)

—Cf. *GS (W)* 848

- 1259) *Kulavāliāe pecchaha.....* (p. 1055)

कुलवा(पा)लिआएँ पेच्छह, जोव्वण-लाअण्ण-विअमम-विलासा ।
 पवसंति व्व पवसिए, एंति व्व पिए घरं एंते ॥
 (कुलवा(पा)लिकायाः प्रेक्षध्वं यौवन-लावण्य-विभ्रम-विलासाः ।
 प्रवसन्तीव प्रोषित आगच्छन्तीव प्रिये गृहमागच्छति ॥)

—Cf. *Vajjālaggaṃ* No. 467, *DR*, 15-16,
GS (W) 871.

- 1260) *Uṇhaṃ jaunāe jalaṃ.....* (p. 1055)

उण्हं जउणाएँ जलं उण्हा जउणाएँ वेअस-कुडंगा ।
 उण्हा जउणा वि कआ केण वि महुंरं गए कण्हे ॥
 (उण्णं यमुनाया जलम् उण्णानि यमुनाया वेतस-लतागृहाणि (= कुञ्जानि) ।
 उण्णा यमुना कृता केनापि मथुरां गते कृष्णे ॥)

- 1261) *Aha diṭṭha-vikkamasmi (?).....* (p. 1058-(a))

अह दिट्ठ-विकमम्मि वि सिणेह-सच्चवि[अ]-गरुअ-विणिवाअ-हआ ।
 चित्तेइ सच्चभामा, सुरअरु-लंभट्टिए गअम्मि महुमहे ॥
 (अथ दृष्ट-विक्रमेऽपि स्नेह-दर्शित-गुरुक-विनिपात-भया ।
 चिन्तयति सत्यभामा सुरतरु-लाभाधिके गते मधुमथे (= मधुमथने) ॥)

—*Harivijaye*.

As the verse speaks of *Satyabhāmā* (worrying about *Hari's* safety), *Madhumathā's* (*Hari's*) departure for '*surataru*' (*Pārijāta*) we may reasonably say that it is drawn from *Harivijaya*.

- 1262) *Kallānījjaisattvā (?).....* (p. 1059)

For this *Apabhraṃśa* passage vide Appendix-I.

- 1263) *Kena mane bhagga-manorahena.....* (p. 1059)

केण मणे (पा. भे. वणे) भग्न-मणोरहेण उल्लाविअं पवासो त्ति ।
सविसाईं व अलसाअंति जेण बहुआएँ अंगाईं ॥
(केन मन्ये (पा. भे. सखि) भग्न-मनोरथेन उल्लपितं प्रवास इति ।
सविषाणीवालसायन्ते येन वध्वा अङ्गानि ॥)

—GS II. 11

- 1264) *Kallam kira khara-hiao.....* (p. 1059)

This *gāthā* (GS I. 46) has been already cited twice before (p. 797 and p. 837). For its text vide S. No. (615) *supra*.

- 1265) *Homtapi-viraha-dūsaha.....* (p. 1059)

होत-पिअ-विरह-दूसह-संतावुप्फुसिअ-वअण-सोहाओ ।
चंदमुहिओ त्ति सत्था जाआओँ पिआओँ पच्छूसे ॥
(भविष्यत्-प्रिय-विरह-दुःसह-संतापोत्प्रोच्छित-वदन-शोभाः ।
चन्द्रमुख्य इति सार्था जाताः प्रियाः प्रत्यूषे ॥)

- 1266) *Homta-pahiassa jāā.....* (p. 1060)

This *gāthā* (GS I. 47) has been already cited earlier on p. 626. For its text vide S. No. (287) *supra*.

- 1267) *Gharinī-ghanatthanapellana.....* (p. 1060)

This *gāthā* (GS III. 91) has been cited on a number of occasions earlier (p. 579, p. 649, p. 745, p. 757, p. 786). For its text vide S. No. (217) *supra*.

- 1268) *Kanne padiañ hiae.....* (p. 1060)

कर्णे पडिअं हिए पडिअं चिअ ओ मए अह (म) द्वाए ।
जामि त्ति तुज्ज वअणं किं व ण सहिअं पवासस्स ॥
(कर्णे पतितं हृदये पतितमेव ओ (= अहो) मयाभव्यया ।
यामीति तव वचनं किं वा न सोढं प्रवासस्य ॥)

—Cf. GS (W) 831

- 1269) *Apricchamtammi pie.....* (p. 1062)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1270) *Āpucchanovauhana*.....

(p. 1062)

This *gāthā* [*GS (W)* 786] has already been cited earlier on p. 627. For its text vide S. No. (301) *supra*.

1271) *Jāva a na dehi ohim (?)*.....

(p. 1063)

This *gāthā* has already been cited earlier on p. 840. For its text vide S. No. (775) *supra*.

1272) *Ammanuamcevijā*.....

(p. 1064)

For this Apabhramśa passage vide Appendix-I.

1273) *Haddheṇa ohagariam (?)*.....

(p. 1064)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, although corrupt, could easily be identified with *Setu* XI. 48 :

हृत्थेण बाह-गरुड-दूर-पलंवालओत्थएण वहंति ।
पिअ-पेसअंगुलीअअ-मणि-प्पहा-पाअडेवकपासं व मुहं ॥
(हस्तेन बाष्प-गुरुकृत-दूर-प्रलम्बालकावस्तृतेन वहन्तीम् ।
प्रिय-प्रेषिताङ्गुलीयक-मणि-प्रभा-प्रकटैकपाद्वर्धमिव मुखम् ॥)

—*Setu*. XI 48

1274) *Jaha diha-virāmonava*.....

(p. 1064)

जह दिअह-विरामो णव-सिरीसगंधुद्धुराणिलग्घविओ ।
पहिअ-घरिणीअ ण तहा तवेइ तिब्बो वि मज्झण्हो ॥
(यथा दिवस-विरामो नव-शिरीष-गःघोद्धुरानिल-राजितः ।
पथिकगृहिण्या न तथा तापयति तीव्रोऽपि मध्याह्नः ॥)

—*Cf. GS (W)* 839

1275) *Manne dadadhadham (?)*.....

(p. 1065)

मण्णे दड्ढं दड्ढं हिअअं एवि तुह पसाएण (हे पिअ तुह पसाएण) ।
दूरुण्णअ-घण-सामल्लिअ-दिसा हि सिग्घ-परीणामा ॥
(मन्ये दग्धं दग्धं हृदयं हे दयित तव प्रवासेन ।
दू रोन्नत-धन-श्यामलित-दिशा हि शीघ्रपरिणामाः ॥)

1276) *Ambharasūṇāi nīram.....*

(p. 1065)

तंबिर-सूणाइ निरंजणाइ वइरिक्क-रुण्ण-पुसिआइ ।
 विरहुवकंठं कुलबालिआण साहँति अच्छीई ॥
 (ताम्र-शूनानि निरञ्जनानि एकान्त-रुदित-मृष्टानि (= प्रोज्झितानि) ।
 विरहोत्कण्ठां कुलबा(पा)लिकानां कथयन्त्यक्षीणि ॥)
 —Cf. GS (W) 870

1277) *Ukkaṇṭhūnicchā.....*

(p. 1065)

उवकंठा-णिच्छाआ सव्वं चिअ परिअणं रुणावेइ ।
 आअंबिरेहि अज्झा पुसिअ-परुण्णेहि अच्छीहि ॥
 (उत्कण्ठा-निश्छाया सवमेव परिजनं रोदयति ।
 आताम्राग्यामार्या मृष्ट (= प्रोज्झित) -प्ररुदिताभ्यामक्षिभ्याम् ॥)
 —Cf. GS (W) 838

1278) *Aikovaṇā vi sasu.....*

(p. 1065)

This *gāthā* (GS V. 94) has been already cited earlier on p. 631. For its text vide S. No. (326) *supra*.

1279) *Chaṇapaḍivaṇe pahade.....*

(p. 1065)

छण-पडिवआए पह-देवआण दिज्जंति पहिअ-धरिणीए ।
 दोइबल-गलिअ-वलआलि-परिगआ मंगल-पईवा ॥
 (क्षण-प्रतिपदायां पथ-दैवतानां दीयन्ते पथिक-गृहिण्या ।
 दौर्बल्य-गलित-वलयालि-परिगता मङ्गल-प्रदोषाः ॥)

1280) *Ajjaṇṇ gao tti ajjaṇṇ.....*

(p. 1066)

अज्जं गओ त्ति अज्जं गओ त्ति अज्जं गओ त्ति गणरीए ।
 पढम च्चिअ जामद्धे (पा. भे. दिअहद्धे) कुडुो रेहाहिं चित्तलिओ ॥
 (अद्य गत इत्यद्य गत इत्यद्य गत इति गणनशीलया ।
 प्रथम एव यामार्धे (पा. भे. दिवसार्धे) कुडुचं रेखाभिश्चित्रितम् ॥)
 —GS III. 8

1281) *Vijjhāvei paivam.....*

(p. 1066)

विज्झावेइ पईवं अब्भुट्ठंतोए पहिअ-जाआए ।
 पिअअम-विओअ-दीहर-णीसह-णीसास-रिछोलो ॥
 (विध्यापयति (= विध्मापयति = निर्वापयति) प्रदोषम् अभ्युत्तिष्ठन्त्याः
 पथिकजायायाः ।
 प्रयतम-वियोग-दीर्घ-निःसह-निःश्वास-पङ्कवितः ॥)
 —Cf. GS (W) 836

1282) ...jā...taṁ sapallahanthiāṁ sukhāṁ pahiajāā..... (p. 1067)

The text of the verse as printed here, shows many gaps and is also corrupt. It is extremely difficult to reconstruct it or identify it with any other verse.

Once a thought came across my mind that the *gāthā* (GS IV. 86) which ends with the identical words “*Pahia-jāā*” might be the illustration intended here. But since Bhoja is illustrating here a ‘*dhīrā*’ (*nāyikā*) he could not have cited GS IV. 86 which speaks of a traveller’s wife whose passion is excited on account of sudden thundering sound or rumbling of clouds.

1283) *Pariaḍḍhiāi donṇivī.....* (p. 1067)

परिअड्ढिआइ दोण्णि वि धरिणीए दइए पवसिए (पा. भे. पत्ते/एते) ।
णिअमो कुलाणुरुओ सिणेह-सरिसं च दोब्बलं ॥
(प्रकटिते द्वे अपि गृहिण्या दयिते प्रोषिते (पा. भे.) प्राप्ते/आगच्छति ।
नियमः कुलानुरूपः स्नेह-सदृशं च दीर्घत्वम् ॥)

1284) *Jampīam maṅgalavāsaṇe....* (p. 1067)

जं पीअं मंगल-वासणाए पत्थाण-पढम-दिअहम्मि ।
बाह-सलिलं ण चिट्ठइ (पा. भे. णिट्ठइ) तं चिअ विरहे रुवंतीए ॥
(यत्पीतं मङ्गल- (पात्रात्) प्रस्थान-प्रथम-दिवसे ।
बाष्प-सलिलं न तिष्ठति (पा. भे. नितिष्ठति = समाप्यते) तदेव विरहे रुदत्याः ॥)

—Cf. GS (W) 837

1285) *Kulavāliāe pecchaha.....* (p. 1067)

This *gāthā* has been already cited earlier on p. 1055. For its text vide S. No. (1259) *supra*.

1286) *Na vitaha gharāmmi daddhe (?).....* (p. 1067)

This *gāthā* is corrupt and incomplete. Its first half may tentatively be restored as follows:

ण वि तह धरम्मि दद्धे (दड्ढे) अण्णेसु वि सच्चएसु (? संचएसु) बहुएसु ।
कूदलिएसु जह सास ? ॥
(नापि तथा गृहे दग्धेऽन्येष्वपि संचयेषु बहुषु ।)

Note : The second half of the *gāthā* defies restoration.

1287) *Āsāsei pariaṇaṁ.....*

(p. 1067)

आसासेइ परिअणं परिवत्तंतोएँ पहिअ-जाआए ।
 णित्थामो (मु) व्वत्तण-वल्लिअ-हत्थ-मुह्लो वलअ-सद्दो ॥
 (आइवासयति परिजनं परिवर्तमानायाः पथिक-जायायाः ।
 निःस्थामोद्वर्तन-वलित-हस्त-मुखरो वलय-शब्दः ॥)

—GS III. 83

1288) *Raṇarāṇa araṇṇadovvāla (?).....*

(p. 1067)

रणरणअ-रुज्ज-दुव्वलएहि णच्चइ णडो व्व हअ-लोओ ।
 विरहे मरणेण विणा सिणेह-रेहा ण णिव्वडइ ॥
 (रणरणक-रोदन-दौर्बल्यैर्नृत्यति नट इव हतलोकः ।
 विरहे मरणेन विना स्नेहरेखा न स्पष्टीभवति ॥)

The first half of this *gāthā* shows gaps and is a bit corrupt. It is restored here with the help of a later work called *Gāhārāyaṇakosa* (verse No. 383).

1289) *Ovijjau chaṇḍiāhe.....*

(p. 1067)

ओप्पेज्जउ (= अप्पिज्जउ) छणदिअहे सवत्ति-वग्गस्स पहिअ-घरणीए ।
 पविहज्जिऊण बहुसो विरह-सिही दीवमिस्सेण ॥
 (अप्यंतां क्षणदिवसे सपत्नी-वर्गस्य पथिक-गृहिण्या ।
 प्रविभज्य बहुशो विरह-शिखो दीप-मिषेण ॥)

1290) *Jaṁ mucchiāe ṇa suo.....*

(p. 1068)

जं मुच्छिआए ण सुओ कलंब-गंधेण तं गुणे पडिअं ।
 इहरा गज्जिअ-सद्दो जीएण विणा ण वोलंतो ॥
 (यन्मूच्छितया न श्रुतो कदम्ब-गन्धेन तद्गुणे पतितम् ।
 इतरथा गजितशब्दो जीवेन (? जीवितेन) विना नागमिष्यत् ॥)

Cf. SK V. v. 344, p. 676; GS (W) 711

1291) *Pammutṭapāṇiāe... ..*

(p. 1068)

पम्हुट्ट-पाणिआए वि पहाअ- (? पहिअ-) ह्मिअआएँ पहिअ-जाआए ।
 पहामंडलं उव (= उअ) रोइरीए वाहेण सिच्चविओ (? सिच्चविअं) ॥
 (प्रस्मृतपानीयया पथिक-हृदयया पथिक-जायया ।
 पथ-मण्डलं पश्य रोदनशीलया बाष्पेण सेचितम् ॥)

1292) *Nīhasavevirasihaṃ.....*

(p. 1068)

णीसह-वेविर-सिहं पहिअ-बहू वाह-सलिल-सिप्पंतं ।
 देइ प्ह-देवआणं भामं भामं च णव-पईवं ॥
 (निःसह-वेपनशील-शिखं पथिक-वधूः ब्राह्म-सलिल-सिचयमानम् ।
 ददाति पथ-दैवतानां भ्रामं भ्रामञ्च नव-प्रदीपम् ॥)

1293) *Gimhaṃ gamei kaha kahavi.....*

(p. 1068)

गिमहं गमेइ कह कहवि विरह-सिहि-तविआ[सा] पहिअ-बहू ।
 अविरअ-पडंत-णिब्भर-वाहजलोल्ला वरिल्लेण ॥
 (ग्रीष्मं गमयति कथं कथमपि विरह-शिखि-तापिता[सा] पथिकवधूः ।
 अविरत-पतद्-निर्भर-ब्राह्म-जलाद्रि-वस्त्रेण ॥)

1294) *Jaṃjhāvāottinīe.....*

(p. 1068)

झंझावाउत्तिणिए घरम्मि रोट्ठूण णीसह-णिसण्णं ।
 दावेइ व गअवइअं विज्जुज्जोओ जलहराणं ॥
 (झञ्झा-वातोत्तृणिते गृहे रुदित्वा निःसह-निषण्णाम् ।
 दर्शयतीव गतपतिकां विद्युद्-द्योतो जलधराणाम् ॥)

—Cf. GS IV. 15

1295) *Uppekhāga adai (?).....*

(p. 1068)

उप्पेक्खागअ-दइअंगसंगमुच्च (? छ) लिअविउणसेआए ।
 बोलीणो वि ण णाओ पउत्थपइआएँ हेमंतो ॥
 (उत्प्रेक्षागत-दयिताङ्गसङ्गमुच्च (? छ) लित-द्विगुण-स्वेदया ।
 गतोऽपि न ज्ञातः प्रोषितपतिकया हेमन्तः ॥)

—Cf. GS (W) 834

1296) *Saayane ciintāmilīaṃ (?).....*

(p. 1068)

This *gāthā* (GS II. 33) has already been cited earlier on p. 832. For its text vide S. No. (755) *supra*.

1297) *Pīasamharapaḷottānta.....*

(p. 1069)

This *gāthā* (GS III. 22) has already been cited earlier on p. 621. For its text vide S. No. (247) *supra*.

1298) *Pajjamtayiasuve (?)*.....

(p. 1069)

This stanza, when rewritten, with minor corrections, agrees with *Līlāvai* (No. 80) :

पञ्जत्त-विआसुवेत्त-गोदि-पम्भार-णामिअ-दलाइ ।
 पहिआण दुरालोआइ होंति माअंद-गहणाइ ॥
 (पर्याप्त-विकासोद्वेल-मञ्जरी-प्राग्भार-नामित-दलानि ।
 पथिकानां दुरालोकानि भवन्ति माकन्द-गहनानि ॥)

—*Līlāvai* (No. 80)

The printed text of *Līlāvai* reads 'pāmiya'. MS 'B' however, as noted by the Editor of *Līlāvai*, reads 'pāmiya'.

1299) *Ahajalaliṭṭimmi ahiaṇ (?)*.....

(p. 1069)

अह जलणिहिम्मि अहिअं मअणे अ मिअंक-दंसण-विअंभंते ।
 विरह-विहुरस्स णज्जइ णिसा वि रामस्स वड्डिउं आढत्ता ॥
 (अथ जलनिधौ अधिकं मदने च मृगाङ्कु-दर्शन-विजृम्भमाणे ।
 विरह-विधुरस्य ज्ञायते निशा अपि रामस्य वधितुमारब्धा ॥)

—*Setu V. 1*1300) *Hiai khudamkai*.....

(p. 1069)

This Apabhramśa passage has already been cited earlier on p. 269. For its text vide Appendix I.

1301) *Gamiā kalambabā (?) vā*.....

(p. 1070)

गमिआ कलंब-वाआ दिट्ठं मेहंअरिअं गअण-अलं ।
 साहिओ गज्जिअ-सदो तह वि हु से णत्थि जीविए आसंघो ॥
 (गमिताः कदम्बवाता दृष्टं मेघान्धकारितं गगनतलम् ।
 सोढो गजितशब्दस्तथापि खलु तस्य नास्ति जीवितेऽध्यवसायः ॥)

—*Setu I. 15*

This verse is cited in *SK* (IV. v. 157, p. 499) to illustrate 'ākṣepa' *alaṅkāra*.

1302) *Jāasahattha vakkibā (?)*.....

(p. 1070)

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1303) *Kajjalamalalli āgamāṭhim (?).....* (p. 1070)

Note : Tentatively this corrupt *gāthā* may be restored as follows :

कज्जल-मल-लिअं गंठि उम्मोएइ [हि] जाव वसंतो ।
धवल-वलआण पुंजं ता पेच्छइ सव्वओ पहिओ ॥
(कज्जल-मल-लिप्तं ग्रन्थिम् उम्मोचयति हि यावद् वसन्तः ।
धवल-वलयाणां पुञ्जं तावत् प्रेक्षते सर्वतः पथिकः ॥)

- 1304) *Rāyaviruddhamva kahaṃ.....* (p. 1070)

राअ-विरुद्धं व कहं पहिओ पहिअस्स साहइ ससंकं ।
जत्तो अंबावणं (? अंबाण वणं) तत्तो दर-णिग्गअं किंपि ॥
(राजविरुद्धमिव कथां पथिको पथिकस्य कथयति सशङ्कम् ।
यत आम्नाणां वनं तत ईषन्निर्गतं किमपि ॥)

Cf. GS IV. 96

- 1305) *Koḍi parimāṭhaviāṇaṇa.....* (p. 1070)

कोडि-परिट्ठविआणण-भर-णिमिअं रघुवइस्स सीआविरहे ।
चाव-वल्लिअं च णवरं, सज्जिअ-जीअं व बाह-धाराहि कअं ॥
(कोटि-परिस्थपितानन-भर-न्यस्तं रघुपतेः सीताविरहे ।
चाप-वलितं चानन्तरं सज्जित-जीवमिव बाष्पधाराभिः कृतम् ॥)

Note : As this verse, in *Skandhaka* metre, mentions Rāma (Raghupati), *Sītā-viraha*, Rāma's lament over Sītā's abduction and his bow one expects to find this verse in *Setubandha*. The printed editions of *Setubandha*, however, belie our expectation. One may hazard a guess that possibly the verse in question formed part of the recension used by Bhoja.

- 1306) *Majjhannapatthiassavi (?).....* (p. 1070)

मज्झण्ह-पत्थिअस्स वि गिम्हे पहिअस्स हरइ संतावं ।
हिअअ-ट्ठिअ-जाआ-मुह-मिअंक-जोण्हा-जल-प्पवहो ॥
(मध्याह्न-प्रस्थितस्यापि ग्रीष्मे पथिकस्य हरति संतापम् ।
हृदय-स्थित-जाया-मुख-मृगाङ्ग-ज्योत्स्ना-जल-प्रवाहः ॥)

—GS IV. 99

- 1307) *Aindhārai civai cuei (?)*..... (p. 1070)

अगघाइ छिवइ चुंबइ ठवेइ हिअअम्मि जणिअ-रोमंचो ।
जाआ-कवोल-सारिच्छआएँ (पा. भे. सरिसं पेच्छह) पहिओ महुअ-पुण्णं ॥
(अजिघति स्पृशति चुम्बति स्थापयति हृदये जनित-रोमाञ्चः ।
जाया-कपोल-सदृक्षतया (पा. भे. सदृश प्रेक्षध्वं पथिको मधूक-पुष्पम् ॥)
—GS VII. 39

- 1308) *Gāja (?) maham cia uvarim*.... (p. 1071)

गज्ज महं चिअ उवरि, सव्व-स्थामेण लोह-हिअअस्स ।
जलहर लंबालइअं मा रे मारेहिंसि बराइं ॥
(गर्ज ममैवोपरि सर्व-स्थाम्ना लोह-हृदयस्य ।
जलधर लम्बालकिकां मा रे मारयिष्यसि बराकीम् ॥)
—GS VI. 66

- 1309) *Sāvioaduhkham (?)*..... (p. 1071)

This verse [*Setu* XII. 22 (Calcutta edn), XII. 23 N-S edn) has been cited earlier on p. 1053. Vide S. No. (1257) *supra*.

—*Setu* XII. 22

- 1310) *Samapainthapatthicassavi*..... (p. 1071)

सम-पंथ-पथिअस्स वि पहिअस्स खलंति प(पु)ढम-दिअहम्मि ।
हिअअ-ट्ठिअ-जाआ-गुरुणिअंब-भारेण व पआइ ॥
(सम-पथ-प्रस्थितस्यापि पथिकस्य खलन्ति प्रथम-दिवसे ।
हृदय-स्थित-जाया-गुरु-नितम्ब-भारेणैव पदानि ॥)
Cf. GS(W) 832

- 1311) *Maṭapumbhāmi paṭṭaṇṇa jānītā (?)*..... (p. 1071)

For this Apabhraṃśa passage vide *Appendix I*.

- 1312) *Dhīrena samam cāmā (?)*..... (p. 1071)

धीरेण समं चामा(जामा) (पा. भे. णिसा-आमा) हिअएण समं अणिट्ठिआ उवएसा ।
उच्छाहेण सह भुआ बाहेण समं गलंति से उल्लावा ॥
(धैर्येण समं यामा (पा. भे. निशा-यामा) हृदयेन सममनिष्ठिता उपदेशः ।
उत्साहेन सह भुजौ बाण्येण समं गलन्ति तस्योल्लापाः ॥)

Note : The printed text of *Setubandha* reads 'nisāṁmā' in place of 'samarṁ jāmā' of our text. Bhoja's reading is preferable as it is more poetical.

1313) *So uddeso vihinā.....* (p. 1071)

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1314) *Dihunnā nīsāsā.....* (p. 1072)

दीहृण्हा णीसासा रणरणओ रुज्ज-गगिरं गेअं ।
पिअविरहे जीविअ-वल्लहाण एसो च्चिअ विणोओ ॥
(दीर्घोष्णा निःश्वासा रणरणको रोदतगद्गदं गेयम् ।
प्रिय-विरहे जीवित-वल्लभानां एष एव विनोदः ॥)

Cf. GS (W) 843

1315) *Cirajivamāna kimkhiri (?).....* (p. 1072)

चिर-जीवित्तण-कंसिरि मा तम्म रसाअणेहि अथिरेहि ।
विरहं पवज्ज जाअंति जेण जुअ-दीहरा दिअहा ॥
(चिरजीवित्व-काङ्क्षणशीले मा ताम्य रसायनैरस्थिरैः ।
विरहं प्रपद्यस्व जायन्ते येन युग-दीर्घा दिवसाः ॥)

Cf. GS (W) 847

1316) *Umcaurate udumguvayasam (?).....* (p. 1073)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1317) *Vā ahivatito dukkhahir (?).....* (p. 1073)

For this Apbhramśa passage vide 'Appendix I.

1318) *Rāṇa bhanai loo.....* (p. 1073)

राईण भणइ लोओ जा किल गिम्हम्मि होंति मडहाओ ।
मह उण दइएण विणा ण आणिमो कीस वड्ढंति ॥
(रात्रीणां भणति लोको याः किल ग्रीष्मे भवन्ति लघ्व्यः ।
मम पुनर्दयितेन विना न जानीमः कस्माद् वर्धन्ते ॥)

—Cf. GS (W) 845

1319) *Ohicadeṇa uvihurā (?).....* (p. 1074)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1320) *Nimdanikasuei* (?)..... (p. 1075)

For this Apabhramśa passage vide *Appendix I*.

- 1321) *Māgaṇaimidaho* (?)... (p. 1080)

For this Apabhramśa passage vide *Appendix I*.

- 1322) *Askhudai piā hiae* (?)..... (p. 1080)

अक्खडइ पिआ हिएअ अण्णं महिला-अणं रमतस्स ।
विट्ठे सरसम्मि गुणे सरिसम्मि गुणे अईसंते (पा. भे. अदीसंते) ॥
(आस्खलति प्रिया हृदये ऽ न्यं महिला-जनं रमयतः ।
दृष्टे सदृशे गुणे सदृशे गुणे अदृश्यमाने ॥)

—GS I. 44

- 1323) *Samjīvanosahiṃ via*..... (p. 1084)

संजीवणोसहिं पिव सुअस्स रक्खइ अणण-वावारा ।
सासू णवदभ-दंसण-कंठागअजीविअं सोण्हं ॥
(संजीवनौषधिमिव सुतस्य रक्षत्यनन्य-व्यापारा ।
श्वश्रूनवाभ्रदर्शनकण्ठागतजीवितां स्तुषाम् ॥)

—GS IV. 36

- 1324) *Daṭṭhina unnamante*..... (p. 1084)

दट्ठूण उणमंते मेहे आमुक्क-जीविआसाए ।
पहिअ-वहुए परिअणो (पा. भे. पहिअघरिणीएँ डिम्भो) ओहणमुहोएँ सच्चविओ ॥
(दृष्ट्वोन्नमतो मेघान् आमुक्त-जीविताशया ।
पथिक-वध्वा परिजनोऽ (पा. भे. पथिक-गृहिण्या डिम्भोऽ) वरुदितमुख्या दृष्टः ॥)

—GS VI. 38

The reading 'diṃbho' found in GS is more significant and appropriate in the context.
The reading 'pariaṇo' of our text is rather bald.

- 1325) *Tam daiāhiṃ nānam*.... (p. 1085)

This verse from *Setubandha* (I. 42) has already been cited earlier on p. 311. Vide S. No. (82) *supra*.

- 1326) *Caṃdo visaasahoara*..... (p. 1086)

चंदो विसअ-सहोअरउ [होइ] को बोल [इ] अमिअस्स सहि
लगंती अंगे मह जुहा वि जालइ (? ज्जालई) जस्स ॥
(चन्द्रो विष (क)-सहोदरको भवति कः कथयति अमृतस्य सखि ।
लगन्ती अङ्गे मम ज्योत्स्नापि ज्वालयति यस्य ॥)

1327) *Ajja mae teṇa viṇā.....* (p. 1086)

अज्ज मए तेण विणा अणुहूअ-सुहाइं संभरंतीए ।
अहिणव-मेहाण रवो णिसामिओ वज्झ-पडहो व्व ॥
(अद्य मया तेन विना, अनुभूत-सुखानि संस्मरस्या ।
अभिनव मेघानां रवो निशामितो (= श्रुतो) वध्य-पटह इव ॥)

This *gāthā* (GS I. 29) has been cited earlier on two occasions (p. 811, p. 833). Vide for its text S. No. (679) *supra*.

1328) *Jammucchiāe. ṇa suo.....* (p. 1090)

This *gāthā* [GS (W) 711] has already been cited earlier on p. 797. Vide S. No. (614) *supra*.

1329)*iugga ṇibbharohi aṃgehim (?).....* (p. 1090)

The verse, as printed shows loss of the whole of the first part of the first half and one letter at the commencement of the latter part of the first half. The rest of the verse, as printed in the text, is quite obscure, no doubt. but it helps us to identify the *gāthā* cited here as GS (W) 835 :

सिक्खिणअ-लद्ध-पिअअम-पुलइउगम-णिब्भरेहिं अंगेहि ।
परिरम्भणे सुहाइं, पावउ मा णं पबोहेह ॥
(स्वप्न-लब्ध-प्रियतम-पुलकितोद्गम-निर्भरैरङ्गैः ।
परिरम्भणे सुखानि प्राप्नोतु मैनां प्रबोधयत ॥)

—GS (W) 835

1330) *Sahasā mā sāhippau.....* (p. 1090)

This *gāthā* (GS V. 53) has already been cited twice earlier on p. 797 and p. 836. Vide S. No. (616) *supra*.

1331) *Sāhīṇe vi piame.....* (p. 1091)

This *gāthā* (GS I. 39) has already been cited earlier on p. 800. Vide S. No. 632 *supra*.

1332) *Magaapaladdhavalāam (?).....* (p. 1091)

This verse is very obscure and defies attempts restoration.

1333) *Cir apavasiadaiaakahā.....* (p. 1091)

चिर-पवसिअ-वइअकआ णिउणाहि सहीहि विरहसहणत्थं ।
अलिआ अवि अवराहा वहुएँ कमसो कहिज्जंति ॥
(चिर-प्रवसित (= प्रोषित-) दयित-कृता निपुणाभिः सखीभिर्विरह-सहनाथम् ।
अलोका अप्यपराधा बध्वै क्रमशः कथ्यन्ते ॥)

—Cf. *GS (W)* 840

Note : The reading, *-daia-kahā-nipunāhiin* (Sk *dayita-kathā-nipunāthih*) is equally good.

1334) *Harihi piassa navacūa.....* (p. 1091)

हरिहिइ पिअस्स णव-चूअ-पल्लवो पढम-मंजरि-सणाहो ।
मा खवसुं पुत्ति पत्थाण-कलस-मुह-संठिओ गमणं ॥
(हरिष्यति प्रियस्य नव-चूत-पल्लवः प्रथम-मञ्जरी-सनाथः ।
मा रोदोः पुत्रि प्रस्थान-कलश-मुख-संस्थितो गमनम् ॥)

—*GS* II. 43

1335) *Ea cciya puttipiām.....* (p. 1091)

Note : Tentatively, the *gāthā* may be restored as follows :

एअ च्चिअ पुत्ति पिअं धरंति आउच्छणे महपअत्ता ।
उत्ताणअ-मुह-घोलंत-वाह-विरिमालणो वाआ ॥
(एत एव पुत्रि प्रियं धरन्ति आप्रच्छने मधुप्रवृत्ताः ।
उत्तानक-मुख-घूर्णमान-बाष्प-प्रतीक्षिता वाताः ॥)

1336) *Ettahi pukkia (?).....* (p. 1092)

For this Apabhramśa passage vide *Appendix I*.

1337) *Gimhe davaggimasimāi.....* (p. 1092)

This *gāthā* (*GS* I. 70) has already been cited earlier on p. 420. Vide S. No. (175) *supra*.

1338) *Pattia mehacāmdam (?).....* (p. 1092)

This *gāthā* may tentatively be reconstructed as follows :

पत्तिअ ण मेहवंदं सहि सूरदीवसिहाए उ कज्जलं ।
[सइर-]पडणेण णह-खण्णरम्म दिअसेहि संगलितं ॥
(प्रतीहि न मेघवृन्दं सखि सूर्यदीपशिखायास्तु कज्जलम् ।
[स्वैर-]पतनेन नभःकर्परे दिवसैः संघटितम् ॥)

- 1339) *Sahi dūmēnti kalam̐bāiṃ*..... (p. 1093)

सहि दूमैति कलंबाईं जह सं तह ण सेस-कुसुमाईं ।
णूणं इमेसु दिअहेसु वहइ गुडिआ-धणुं कामो ॥
(सखि दुन्वन्ति कदम्बानि यथा मां तथा न शेष-कुसुमानि ।
नूनमेष दिवसेषु वहति गुटिका-धनुः कामः ॥)

GS II. 77

- 1340) *Accaleṇu dhaṇuo*..... (p. 1093)

For this Apabhramśa passage vide *Appendix I*.

- 1341) *Lumbio aṃgaṇamāhaviṇa*..... (p. 1093)

लुंबीओ अंगण-माहवीणं दारगलाओ जाआओ ।
आसासो पांथ-पलोअणे वि पिट्ठो (पा. भे. णट्ठो) गअवईणं ॥
(स्तवका अङ्गण-माधवीनां द्वारागला जाताः ।
आश्वासः पान्थप्रलोकने ऽपि स्रष्टो (नष्टो) गतपतिकानाम् ॥)

—GS IV. 22

- 1342) *...ṇam̐titidhiāṃ (?)*..... (p. 1093)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1343) *Maaraddhaasāmanumaṇa (?)*..... (p. 1093)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1344) *Tepuccijja hivattaum̐je (?)*..... (p. 1094)

This Apabhramśa passage has already been cited earlier on p. 273. Vide S. No. (72) in *Appendix I*.

- 1345) *Eaṃpiapesajja uālāhi (?)*..... (p. 1096)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1346) *Paliaṃti pahia tuha bhayaṇa*..... (p. 1098)

पलिअंति पहिअ तुह भवण-दार-सहआर-साहिणो एण्ह ।
घरिणीएँ कुद्ध-लोअण-गलंत-जल-पूरिआहारा ॥
(प्रदोषयन्ति पथिक तव भवन-द्वार-सहकार-शाखिन इदानीम् ।
गृहिण्याः कुद्ध-लोचन-गलज्जल-पूरिताधाराः ॥)

1347) *Jaṁ jaṁ pauddhapaṭā (?).....* (p. 1098)

जं जं पउत्थपइआ पिअअम-णामवखरं लिहइ लेहे ।
तं तं से लेहणिआणुसारगलिओ पुसइ सेओ ॥
(यद् यत् प्रोषित-पतिका प्रियतमनामाक्षरं लिखति लेखे ।
तत् तत् तस्या लेखनिकानुसारगलितो मार्ष्टि (= प्रोज्झति) स्वेदः ॥)
—Cf. GS (W) 841

1348) *Gharakajjēṇa vi jo calvai (?).....* (p. 1099)

घर-कज्जेण वि जो चलइ जत्थ धावइ तहिं तहिं चेअ ।
घरणीए ओहि-दिअहे पढावइ संकिअं हिअअं ॥
(गृहकार्येणपि यश्चलति यत्र धावति तत्र तत्रैव ।
गृहिण्या अवधि-विवसे प्रधावति शङ्कितं हृदयम् ॥)

This verse *gāthā* is further on (p. 1219) cited by Bhoja to illustrate ‘*distyā vṛddhiḥ*’,

1349) *Dei puloiapāriya.....* (p. 1100)

देइ पुलोइअ-परिअणमोही-दिअहम्मि मज्जणुत्तिणा ।
सूरं जलज्जलि पिअअम-वहणेवक-कअ-जीअं सा ॥
(ददाति प्रलोकित-परिजनमवधि-विवसे मज्जनोत्तीर्णा ।
सूर्यं जलाञ्जलिं प्रियतम-वहनैककृतजीवितं सा ॥)

1350) *Dhārehaṭṭhakakhattāi (?).....* (p. 1100)

Note : The first half of this *gāthā* is very obscure. The second half may be thus restored :

पिअ-दंसणूसुआओ, मुहा ण पहिआण जाआओ ॥
(प्रियदर्शनोत्सुकाः मुधा न पथिकानां जायाः ॥)

1351) *Annapahiammi emte... ..* (p. 1100)

अण्ण-पहिअम्मि एंते सो त्ति गववखओ तं पुलोअंती ।
मुणिअ-वअणा गअवई सहीओ रुइरी रुआवेइ ॥
(अन्यपथिके आयाति स इति गवाक्षतः तं प्रलोकयन्ती ।
ज्ञात-वदना गतपतिका (= प्रोषित-पतिका) सखीः रोदनशीला रोदयति ॥)

1352) *Piavaṁ dhunī.....* (p. 1101)

For this Apabhramśa passage vide Appendix I.

- 1353) *Sivinaakhaṇasuttutṭhiḥe*..... (p. 1103)

सिविणअ-खण-सुत्तुट्ठिआए पुणरुत्त-दंसण-मणाए ।
बालाए णिमोलिअ-लोअणाए दिअसो वि बोलीणो ॥
(स्वप्न-क्षण-मुत्तोत्थितायाः पुनरुक्त-दर्शन-मनसः ।
बालाया निमीलित-लोचनाया दिवसो ऽप्यतिक्रान्तः ॥)

- 1354) *Phuriāṇ vāmacchi tue (?)*..... (p. 1103)

This *gāthā* (GS II. 37) has been already cited earlier on p. 630. Vide S. No. (320) *supra*.

- 1355) *Jenaṭhiavaliadhavala (?)*..... (p. 1103)

जेण- (? जाणु-) ट्ठिअ-विअलिअ-धवल-वलअ-पडिरोहणेक्क-रसिआहि ।
बाहाहि कह णु तुरिज्जइ मामि पहिअ-पुरंधोहि ॥
(जानु-स्थित-विगलित-धवल-वलय-प्रतिरोधनैकरसिकाभिः ।
बाहाभिः (= बाहुभिः अथवा बाहुभ्यां) कथं नु त्वयंते सखि पथिक-पुरन्ध्रीभिः ॥)

- 1356) *Ajja maha imāṇ sahi dā*..... (p. 1104)

अज्ज मह इमं सहि दाहिणेअरं पिअअमागमणदूअं ।
अबणिअ-खेअं 'वद्धाविआसि' पप्फंदए अच्छी ॥
(अद्य ममेदं सखि दक्षिणेतरं प्रियतमागमनदूतम् ।
अपनीतखेदं 'वर्धापितासि' प्रस्पन्दते ऽक्षि ॥)

This *gāthā* is again (p. 1219) cited by Bhoja to illustrate 'distyā vaddhi'.

- 1357) *Mamgalavalāṇ jīam*..... (p. 1105)

मंगल-वलअं जीअं व रक्खिअं जं पउत्थ-पइआए ।
सहस त्ति दंसणूससिअ-बाहु-लइआए तं भिण्णं ॥
(मङ्गलवलं जीवितमिव रक्षितं यत् प्रोषित-पतिकया ।
सहसेति दर्शनोच्छ्वसित-बाहुलतिकायां तद् भिन्नम् ॥)

Cf. SK V. 190, p. 627

- 1358) *Pulīṭamanujjuaccham (?)*..... (p. 1105)

पुलइअमणुज्जुअच्छं सेओ अंगेसु पहरिसो हिअए ।
मुद्धाएँ वि जाअं णव, वहुएँ जामाठए आए ॥
(प्रलोकितमनृज्वक्षं स्वेदोऽङ्गेषु प्रहर्षो हृदये ।
मुग्धाया अपि जातं नव-वध्वा जामातृक आगते ॥)

- 1359) *Atthakkāgaadiṭṭhe*..... (p. 1105)

अत्यक्कागअविट्ठे बहुआ जामाउअम्मि गुरुपुरओ ।
 जूरइ णिवडंताणं हरिस-विसट्ठाण वलआणं ॥
 (अकस्मादागतदृष्टे वधुका जामातृके (= जामातरि) गुरुपुरतः ।
 क्रुध्यति निपतद्भ्यो हर्ष-विकसद्भ्यो बलयेभ्यः ॥)

Cf. *SK V. v. 241*, p. 639; *GS (W) 822*

- 1360) *Avaranḥāgaajāmā*... (p. 1105)

This *gāthā* (*GS VII. 83*) has been cited earlier on p. 798. Vide for its text S. No. (623) *supra*.

- 1361) *Pulaubbeupasāhai* (?)..... (p. 1105)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

- 1362) *Pie sahasaṭṭipahatti* (?)..... (p. 1105)

For this passage [which is cited again on p. 1222] vide Appendix I.

- 1363) *Bāhajalollimaloana* (?)..... (p. 1106)

For this Apabhraṃśa passage (which is cited again on p. 1106) vide Appendix I.

- 1364) *Āloie viṣaṇṇā*..... (p. 1110)

आलोइए विसण्णा उव(अ) णिज्जंतम्मि वेविकं आढत्ता ।
 सीआ रअणिअरेहि राम-सिर त्ति भणिए गअ च्चिअ मोहं ॥
 (आलोकिते विषण्णोपनीयमाने वेपितुमारब्धा ।
 सीता रजनीचरै रामशिर इति भणिते गतैव मोहं ॥)

—*Setu XI. 53*

- 1365) *Amtohattam dajjhai*..... (p. 1112)

अंतोहुत्तं उज्झइ जाआ-मुण्णे धरे हलिअउत्तो ।
 उक्खाअ-णिहाणाइ व रमिअट्ठाणाइ पेच्छंतो ॥
 (अन्तरभिमुखं दह्यते जायाशून्ये गृहे हालिक-पुत्रः ।
 उत्खात-निधानानोव रमित-स्थानानि पश्यन् ॥)

—*GS IV. 73*

- 1366) *Daṭṭhāna ciraṁ rottāna.....* (p. 1113)

दट्टण चिरं रोट्ठण णिम्मरं धारिऊण हिअम्मि ।
 बंधेइ कंठे अडआ कंठमुहि ओ मह प्पइणो ॥
 (दृष्ट्वा चिरं रुदित्वा निर्भरं धारयित्वा हृदये ।
 बध्नाति कण्ठे ऽ सती कण्ठमुखी (= कण्ठिका) महो मम पत्युः ॥)

- 1367) *Sama-sokkha dukkha-samya.....* (p. 1113)

This *gāthā* (GS II. 42) has already been cited earlier on p. 837. Vide S. No. (767) *supra*.

- 1368) *Anudīham vaḍḍhamte.....* (p. 1114)

अणुविअहं वड्ढंते उअ उअकुखे व्व दुक्खमुव्वहइ ।
 कुलवहुआ विहवत्तण-णिप्फल-घण-गारवे थणए ॥
 (अनुदिवसं वर्धमानौ पश्य उत्कराविव (= राशौभूताविव) दुःखमुद्वहति ।
 कुल-वधुका (= वधूः) वैधव्य-निष्फल-घन-गौरवौ स्तनौ ॥)

- 1369) *Taha aḍaṇṇe runṇam.....* (p. 1114)

तह अडअणाएँ रुण्णं पइ-मरणे वाह-रुद्ध-कंठोए ।
 अणुमरणसंकिणो जह जारस्स वि संकिअं हिअअं ॥
 (तथासत्या रुदितं पति-मरणे बाष्प-रुद्ध-कण्ठ्या ।
 अनुमरणशङ्कितो यथा जारस्यापि शङ्कितं हृदयम् ॥)

—GS (W) 873

- 1370) *Navaria pasāriamgi.....* (p. 1120)

णवरि अ पसारिअंगो रअ-मरिउप्पह-पइण्ण-वेणीबन्धा ।
 पडिआ उर-संदाणिअ-महीअल-चक्कलिअ-स्थणी जणअसुआ ॥
 (अनन्तरं च प्रसारिताङ्गी रजोभूतोत्पथप्रकीर्णवेणीबन्धा ।
 पतितोरःसंदानितमहीतलचक्रीकृतस्तनी जनकसुता ॥)

—Setu XI. 68/67 (Calcutta edn)

- 1371) *Paḍiā a hattha-siḍhilia.....* (p. 1120)

पडिआ अ हत्थ-सिडिलिअ-णिरोह-पंडर-समूससंत-कवोला ।
 पेल्लिअ-वाम-पओहर-विसमुण्णअ-दाहिण-स्थणी जणअ-सुआ ॥
 (पतिता च हस्त-शिथिलित-निरोध-पाण्डुर-समुच्छ्वसत्कपोला ।
 प्रेरित (? पीडित-) वाम-पयोधर-विषमोन्नत-दक्षिण-स्तनी जनकसुता ॥)

—Setu XI. 54

1372) *Jāe paraloogae.....*

(p. 1120)

जाए पर-लोअ-गए तुमम्मि ववसाअ-मेत्त-सुह-दट्ठवे ।
 हरिसट्ठाणे वि महं डण्णइ अदिट्ठ-दहमुह-वहं हिअअं ॥
 (जाते परलोकगते त्वयि व्यवसाय-मात्र-सुख-द्रष्टव्ये ।
 हर्षस्थाने ऽपि मम दह्यते ऽदृष्ट-दशमुख-वधं हृदयम् ॥)

—Setu XI 81/80 (Calcutta edn)

1373) *Na kaho (? kao) vāha-vimokkho.....*

(p. 1120)

ण कओ वाह-विमोक्खो णिव्वण्णेउं पि ण चइअं राम-सिरं ।
 णवर पडिवण्णमोहा गअ-जीविअ-णीसहा महीएँ णिसण्णा ॥
 (न कृतो बाष्प-विमोक्षो निर्वर्णयितुमपि न शक्तिं/शक्तं रामशिरः ।
 केवलं प्रतिपन्न-मोहा गत-जीवित-निःसहा महीं निषण्णा ॥)

—Setu XI. 55/56 (Calcutta edn)

1374) *Taha nimia ccia diṭṭhi.....*

(p. 1122)

तह णिमिअ च्चिअ दिट्ठो मुक्क-कपोल-विहुरो उर च्चिअ हत्थो ।
 गअ-जीविअ-णिच्चेट्ठा णवरं सा महि-अलं थणहरेण गआ ॥
 (तथा न्यस्तैव दृष्टिर्मुक्त-कपोल-विधुर उरस्येव हस्तः ।
 गतजीवितनिश्चेष्टा केवलं सा महीतलं स्तनभरेण गता ॥)

—Setu XI. 64

1375) *Alaandhaāria-muḥi.....*

(p. 1122)

अलअंधआरिअ-मुही समुहागअ-कंठ-भमिअ- (पा. भे. भमिर-)वेणी-बंधा ।
 मोह-पडिवण्ण-हिअआ दर-जंपिअ-णीसहं पुणो वि णिसण्णा ॥
 (अलकान्धकारित-मुखी संमुखागत-कण्ठ-भ्रमित (पा. भे. भ्रमणशील) -वेणीबन्धा ।
 मोह-प्रतिपन्न-हृदया दर-जल्पित-निःसहं पुनरपि निषण्णा ॥)

—Setu XI. 107/105 (Calcutta edn)

1376) *Khaṇa-niccala-nisāsam.....*

(p. 1122)

खण-णिच्चल-णीसासं जाअं मोहंधआर-सामच्छाअं ।
 विरल-मिलिअच्छिअत्तं मुच्छा-हीरंत-तारअं तीएँ मुहं ॥
 (क्षण-निश्चल-निःश्वासं जातं मोहान्धकार-श्यामच्छायम् ।
 विरल-मिलिताक्षिपत्रं मूर्छा-द्विद्यमाण-तारकं तस्या मुखम् ॥)

—Setu XI. 57/56 (Calcutta edn)

1377) *Vialivioavianam*.....

(p. 1122)

विअलिअ-विओअ-विअणं (पा. भे. विसरिअ-विओअ-दुखं) तक्खणपढभट्ट-राम-
मरणाआसं ।

जणअ-तणआएँ णवरं लद्धं मुच्छाणिमोलिअच्छीएँ सुहं ॥
(विगलित-वियोग-वेदनं (पा. भे. विस्मृत-विशोग-दुःखं) तःअग-प्रसङ्गराममरणायासम् ।
जनकतनयया केवलं लब्धं मूर्छा-निमीलिताक्षया सुखम् ॥)

—Setu XI. 58/57 (Calcutta edn)

1378) *Thana-pariñāhe-ithaie*.....

(p. 1122)

थणपरिणाहोत्थइए तोए हिअअम्मि पअणुअं पि ण दिट्ठं ।
दीहं पि समूससिअं सूइज्जइ णवर वेविरे अहरोट्ठे ॥
(स्तन-परिणाहावस्थगिते तस्या हृदये प्रतनुकमपि न दृष्टम् ।
दीर्घमपि समुच्छ्वसितं सूच्यते केवलं वेपनशीले ऽधरोष्ठे ॥)

—Setu XI. 59/58 (Calcutta edn)

1379) *Avaripphuda-nisāsā*.....

(p. 1122)

अपरिस्फुड-णीसासा तो सा मोह-विरमे वि णीसह-पडिआ ।
बज्झंत-बाह-गरुइअ-दुख-समुव्वूढ-तारअं उम्मिल्ला ॥
(अपरिस्फुट-निःश्वासा ततः सा मोह-विरमेऽपि निःसह-पतिता ।
बध्यमान-वाष्प-गुरुकृत-दुःख-समुद्बूढ-तारकमुन्मीलिता ॥)

—Setu XI. 60/59 (Calcutta edn)

1380) *Ia rāma-pemma-kittana*.....

(p. 1122)

इअ राम-पेम्म-कित्तण-दूसह-वज्जाहिघाअ-दूमिअ-हिअआ ।
संभरिअ मुक्क-कंठं अण्णमअं मरण-णिच्चआ वि पण्णा ॥
(इति राम-प्रेम-कीर्तन-दुःसह-वज्राभिघात-दून-हृदया ।
संस्मृत्य मुक्तकण्ठमन्यमयं मरणनिश्चयापि प्ररुदिता ॥)

—Setu XI. 133/131 (Calcutta edn)

1381) *Parideviin pautta*.....

(p. 1123)

परिदेविउं पउत्ता णिअअ-सरीर-पडिमुक्क-राहव-दुखं ।
करमग्गुट्ठिअ-सोणिअ-विवण्ण-उण्णअ-पओहरा जणअ-सुआ ॥
(परिदेवितुं प्रवृत्ता निजक-शरीर-प्रतिमुक्त-राघव-दुःखम् ।
करमार्गोत्थित-शोणित-विवर्णोन्नतपयोधरा जनक-सुता ॥)

—Setu XI. 74/73 (Calcutta edn)

- 1382) *To jannium (? janpium) pauttā.....* (p. 1123)

तो जं पिउं पउत्ता, पुणो वि अत्थेक्कउट्ठिअसमूससिआ ।
 उर-घोलिरवेणी-मुह-थण-लगुगुघट्ट-महिरआ जणअ-सुआ ॥
 (ततो जल्पितुं प्रवृत्ता पुनरप्यकस्मादुत्थित-समुच्छ्वसिता ।
 उरो-घूर्णनशील-वेणी-मुख-स्तन-लग्नोद्धृष्टमहीरजा जनकसुता ॥)
 —Setu XI. 102/100 (Calcutta edn)

- 1383) *Āvea-samukkhittam.....* (p. 1124)

आवेअ-समुक्खित्तं, तो से खेआगमोसिअंतोवत्तं ।
 पडिअं णिअ-उच्छंमे अप्पत्तं चिअ पओहरे करजुअलं ॥
 (आवेअ-समुक्खित्तं ततो ऽ स्याः/ततस्तस्याः खेदागमावसीददपवृत्तम् ।
 पतितं निजोत्सङ्गे ऽ प्राप्तमेव पयोधरौ करयुगलम् ॥)
 —Setu XI. 72/71 (Calcutta edn)

- 1384) *Tīe ṇavapallaveṇa va.....* (p. 1124)

तीएँ णव-पल्लवेण व पहराअवविहलेण हस्थेण मुहं ।
 परिमज्जिउं ण चइअं एक्क-कवोल-मिलिआलअं कहविकअं ॥
 (तया नव-पल्लवेनेव प्रहाराताम्र-विह्वलेन हस्तेन मुखम् ।
 परिमार्ष्टुं न शकितमेककपोलमिलितालकं कथमपि कृतम् ॥)
 —Setu XI. 109/107 (Calcutta edn)

- 1385) *Teagaliovaesā (?To agahiovāesa).....* (p. 1124)

तो अगहिओवएसा गओणिअत्तंतजीविअ-मुहिज्जंतो ।
 तिअडाएँ जणअ-तणआ सहि-सवभाव-सरिसं उरम्मि णिसण्णा ॥
 (ततो ऽ गृहीतोपदेशा गतापनिवर्तमानजीवितमुह्यन्ती ।
 त्रिजटाया जनक-तनया सखीसद्भावसदृशमुरसि निषण्णा ॥)
 —Setu XI. 100/98 (Calcutta edn)

- 1386) *Roavaṇavalaaraggam (?Loana-vaiara-laggam).....* (p. 1125)

लोअण-वइअर-लगं तंस-णिसण्णाएँ तीएँ तिअडा-वच्छे ।
 गलिअं कवोल-पेल्लण-पीलिज्जंतालउगअं वाह-जलं ॥
 (लोचनव्यतिकरलग्नं तिर्यङ्क-निषण्णायास्तस्यास्त्रिजटा-वक्षसि ।
 गलितं कपोल-प्रेरण-पीड्यमानालकोद्गतं बाष्पजलम् ॥)
 —Setu XI. 99

- 1387) *Savvaṃga-nisaṇṇaeni(?vi).....* (p. 1125)

सव्वंग-णिसण्णाएँ वि णीसेस-क्खविअ-वलि-विभंग-णिराओ ।
 तीए मज्झ-पएसो थण-जहण-करालिओ ण पावइ वसुहं ॥
 (सर्वाङ्ग-निषण्णाया अपि निःशेष-क्षपित-वलि-विभङ्ग-निरायातः ।
 तस्या मध्यप्रदेशः स्तन-जघन-करालितो न प्राप्नोति वसुधाम् ॥)

—Setu XI. 69/68 (Calcutta edn)

- 1388) *To aḍia(?phuḍia-pela(?veni)badhaṇa(?bandhaṇa).....* (p. 1125)

तो फुडिअ-वेणी-बंधण-भंगुगअ-विसम-केस-पच्चत्थरणे ।
 पडिआ रामोरत्थल-सअण-णिरास-हिअआ महिअलुच्छंगे ॥
 (ततः स्फुटित-वेणी-बन्धन-भङ्गोद्गत-विषम-केश-प्रत्यास्तरणे ।
 पतिता रामोरःस्थलशयननिराश-हृदया महीतलीत्सङ्गे ॥)

—Setu XI. 108/106 (Calcutta edn)

- 1389) *To mucchiutṭhiāe.....* (p. 1125)

तो मुच्छिउट्ठिआए किं एअं ति गअणे दिसामु अ समअं ।
 सुण्ण-परिघोलिअच्छं जाअं मूढ-परिदेविअं तीएँ मुहं ॥
 (ततो मूर्छितोत्थितायाः किमेतदिति गगने दिक्षु च समकम् ।
 शून्य-परिघूर्णिताक्षं जातं मूढ-परिदेवितं तस्या मुखम् ॥)

—Setu XI. 66/65 (Calcutta edn)

- 1390) *Virahammi tujjha dhariaṃ.....* (p. 1126)

विरहम्मि तुज्झ धरिअं दच्छामि तुवंति जीविअं कह वि मए ।
 तं एस मए दिट्ठो फलिआ वि मणोरहा ण पूरेंति महं ॥
 (विरहे तव धृतं द्रक्ष्यामि त्वामिति जीवितं कथमपि मया ।
 तदेष मया दृष्टः फलिता अपि मनोरथा न पूर्यन्ते मम ॥)

—Setu XI. 77/76 (Calcutta edn)

- 1391) *Puhavīe hohīi paī.....* (p. 1126)

पुहवीएँ होहिइ पई बहु-पुरिस-विसेस-चंचला राअसिरी ।
 मण्णे (?कह ता) महं चिअ इमं णीसामण्णं उअट्ठिअं वेहव्वं ॥
 (पृथिव्या भविष्यति पतिर्बहुपुरुषविशेषचञ्चला राजश्रीः ।
 प्रन्ये (?कथं तावन्) ममैवेदं निःसामान्यमुपस्थितं वैधव्यम् ॥)

—Setu XI. 78/77 (Calcutta edn)

1392) *Avāa-bhaaraṇaia.....* (p. 1127)

आवाअ-भअअरं चिअ ण होइ दुक्खस्स दारुणं णिव्वहणं ।
जं महिला-बोहच्छं दिट्ठं सहिअं च तुह मए अवसाणं ॥
(आपात-भयङ्करमेव न भवति दुःखस्य दारुणं निर्वहणम् ।
यन्महिला-बीभत्सं दृष्टं सोढं च तव मयावसानम् ॥)

—Setu XI. 75/74 (Calcutta edn)

1393) *Sahiaṇ (? sahiā) rakkhasa vasahe (? vasaḥ).....* (p. 1127)

Note : These opening words are printed as part of the immediately preceding verse :

सहिआ रक्खस-वसही दिट्ठं तुह णाह एरिसं अवसाणं ।
अज्ज वि वअणिज्ज-हअं धूमाइ चिअ ण पज्जलइ मे हिअअं ॥
(सोढा राक्षस-वसतिर्दृष्टं तव नाथ ईदृशमवसानम् ।
अद्यापि वचनीयहतं धूमायत एव न प्रज्वलति मे हृदयम् ॥)

—Setu XI. 104/102 (Calcutta edn)

1394) *Sahio tujjhā voo.....* (p. 1128)

सहिओ तुज्ज विओओ रअणिअरीहि समअं सहीहि व वुत्थं ।
दट्ठं तुमं ति होंतं जइ एत्ताहे वि जीविअं विअलंतं ॥
(सोढस्तव वियोगो रजनीचरीभिः समकं सखीभिरिव व्युषितम् ।
द्रष्टुं त्वामिति भवद्(= अभविष्यत्) यदीदानीमपि जीवितं विगलत्(= व्यगलिष्यत् ॥)

—Setu XI. 80/79 (Calcutta edn)

1395) *Toti (? tam) datṭhūna puṇo.....* (p. 1132)

तो तं दट्ठूण पुणो मरणेक्क-रसाएँ बाह-णीसारच्छं ।
आजच्छसु मं ति कअं तिअडा-गअ-लोअणाएँ दीण-विहसिअं ॥
(ततस्तद्दृष्ट्वा पुनर्मरणैकरसया बाष्प-निःसाराक्षम् ।
“ आपृच्छस्व माम् ” इति कृतं त्रिजटागतलोचनया दीन-विहसितम् ॥)

—Setu XI. 113/111 (Calcutta edn)

1396) *Sahiammi rāma-virahe.....* (p. 1132)

सहिअम्मि राम-विरहे दारुण-हिअअ-प्पडिच्छिए वेहव्वे ।
सहसु गअ-णेह-लहुअं मह णिलज्ज-मरणं इमं ति परुणा ॥
(सोढे रामविरहे दारुण-हृदय-प्रतीष्टे वैधव्ये ।
सहस्व गत-स्नेह-लघुकं मम निर्लज्जमरणमिदमिति प्ररुदिता ॥)

Note : The text reads ‘ dūsaḥali (? ni) jje ’ (Sk : dussahe).

—Setu XI. 114/112 (Calcutta edn)

- 1397) *Anusolaum* (? *Anusoiium*) *pa icchai*..... (p. 1133)

अणुसोइउं ण इच्छइ ण देइ अंगम्मि सा परम्मि व पहरं ।
वाहं मुअइ ण रंभइ मरिअव्वे लद्ध-पच्चअं से हिअअं ॥
(अनुशोचितुं नेच्छति न दात्यङ्गे सा परस्मिन्निव प्रहारम् ।
बाष्पं मुञ्चति न रुणद्धि मर्तव्ये लब्ध-प्रत्ययमस्या हृदयम् ॥)

—Setu XI. 117/115 (Calcutta edn)

- 1398) *Lakkhijjanta-visāā*..... (p. 1134)

लक्खिज्जंत-विसाआ अब्भहिउम्मिल्ल-णिच्चल-णअणा ।
राम-सिर-बद्ध-लक्खा धुव्वइ बाहेण से ण रंभइ दिट्ठी ॥
(लक्ष्यमाण-विषादान्यधिकोन्मीलनिश्चल-स्थित-नयना ।
राम-शिरो-बद्ध-लक्ष्या धाव्यते बाष्पेणास्या न रुध्यते दृष्टिः ॥)

—Setu XI. 112/110 (Calcutta edn)

- 1399) *To vilavia-nitthāmaṃ*..... (p. 1134)

तो विलविव-णित्थामं गलंत-हिअअ-परिसुण्ण-लोअण-जुअलं ।
महुरं आसासंती हत्थुणामिअ-मुही भणइ णं तिअडा ॥
(ततो विलपित-निस्थामानं गलद्-हृदय-परिशून्य-लोचन-युगलम् ।
मधुरमाश्वासयन्ती हस्तोश्नामितमुखी भणत्येतां त्रिजटा ॥)

—Setu XI. 87/86 (Calcutta edn)

- 1400) *Mā ruasu pusasu bāhaṃ*..... (p. 1134)

मा रुअसु पुससु बाहं अवऊहेऊण (पा. भे. उअऊहेऊण) अंसपरिअत्तमुहं ।
संभरिअ विरह-दुक्खं रोत्तव्वं ते (पा. भे. दे) पुणो पइस्स वि अंके ॥
(मा रोदोः प्रोञ्ज बाष्पम् अवगूह्य (पा. भे. उपगूह्य) अंस-परिवृत्त-मुखम् ।
संस्मृत्य विरह-दुःखं रुदितव्यं (? रोदितव्यं) ते (पा. भे. प्रार्थये) पुनः पत्युरप्यङ्गे ॥)

—Setu XI. 92/91 (Calcutta edn)

- 1401) *Airā dāmsihisi / daccūhisi tumāṃ*..... (p. 1134)

अइरा दंसिहिसि/दच्छिहिसि तुमं तुह विरहोलुग-पंडुरं मुह-च्छाअं ।
गअ-रोस-मुहालोअं ओआरिअ-चाव-णिव्वुअं दासरहिं ॥
(अचिराद् द्रक्ष्यसि त्वं तव विरहावरुण-पाण्डुरं मुख-च्छायम् ।
गत-रोष-सुखालोकमवतारितचापनिवृत्तं दाशरथिम् ॥)

—Setu XI. 93/92 (Calcutta edn)

- 1402) *Airāe* (? *de*) *rahu-taṇao* (*Airā a de rahuvaī*)..... (p. 1134)

अइरा दे रहु-तणओ (अइरा अ दे रहुवई) तण्णाअंतगहत्थ-मउइअ-पम्हं ।
 मोच्छिहि वेवंतंगुलिगुप्पंतुक्खित्त-विसम-भाअं वेणि ॥
 (अचिरात् प्रार्थये रघुतनयः (अचिराच्च प्रार्थये रघुपतिः) आद्रीयमाणाग्रहस्तमुकुलित-
 पक्षमाम् ।

मोक्षयति वेपमानाङ्गुलिगुप्यन्नृत्क्षिप्त-विषमभागं वेणीम् ॥)

—Setu XI. 126/124 (Calcutta edn)

- 1403) *Mārua-moḍia-viḍavañ*..... (p. 1135)

मारुअ-मोडिअ-विडवं मिअंक-किरण-पडिमास-मउलिअ-कमलं ।
 कह् होइ राम-मरणे (पा. भे.-पडणे) इअ णिच्छाअं दसाणण-घरुज्जाणं ॥
 (मारुत-मोटित-विटपं मृगाङ्क-किरण-प्रतिमर्ष-मुकुलित-कमलम् ।
 कथं भवति राम-मरणे (पा. भे.-पतने) इति निच्छायं दशानन-गृहोद्यानम् ॥)

—Setu XI. 91/90 (Calcutta edn)

- 1404) *Saālā nisārauri*..... (p. 1136)

सअला णिसाअर-उरी धर-परिवाडि-सम-णीहरिअ-रुण-रवा ।
 एक्केण कआ कइणा कह् होहिइ अणह-रक्खसं रहु-मरणं (पा. भे. पडणं) ॥
 (सकला निशाचर-पुरी गृह-परिपाटि-सम-निर्ह्रादित-रुदित-रवा ।
 एकेन कृता कपिना कथं भविष्यत्यनघ-राक्षसं रघुमरणम् (पा. भे. पतनम्) ॥)

—Setu XI 122/120 (Calcutta edn)

- 1405) *Kimva gna* (?) *kiñ ti samāsasiavve*..... (p. 1136)

कि ति समाससिअव्वे भुज्झसि दहवअण-दप्प-भंगुप्फालं ।
 पेच्छंती पमअ-वणं रामाणत्तिअर-पवअ-पव्विद्ध-दुमं ॥
 (किमिति समाश्वसितव्ये मुह्यसि दशवदन-दर्प-भङ्गोत्फालम् ।
 प्रेक्षमाणा प्रमद-वनं रामाज्ञप्तिकर-प्लवग-प्रविद्ध-द्रुमम् ॥)

—Setu XI. 95/94 (Calcutta edn)

- 1406) *Vāliyaha-diṭṭha-sārañ*..... (p. 1136)

वालि-वह-दिट्ठ-सारं बाण-गलत्थिअ-समुद्-दिण्ण-थल-वहं ।
 रोहिअ-लका-वलअं मा लहुअं पेच्छ राहवस्स भुअ-बलं ॥
 (वालि-वध-दृष्ट-सारं बाण-गलहस्तित (?) क्षिप्त) -समुद्र-दत्त-स्थलपथम् ।
 रोधित-लङ्का-दलयं मा लघुकं प्रेक्षस्व राघवस्य भुजबलम् ॥)

—Setu XI. 128/126 (Calcutta edn)

1407) *Taha taṁ si gaā mohaṁ.....*

(p. 1136)

तह तं सि गआ मोहं मुच्छागम-पडिअ-णीसह-णिसणं (विसणं) गी ।
 रक्खस-माएँ (माअ) ति फुडं जाणंती जह इमं अहंपि विसण्णा ॥
 (तथा त्वमसि गता मोहं मूच्छागम-पतित-निःसह-निषण्णा (विषण्णा) ज्ञी ।
 राक्षसमायेति स्फुटं जानती यथेदमहमपि विषण्णा ॥)

—Setu XI. 97/96 (Calcutta edn)

1408) *Taṁ avalambasū dhīram.....*

(p. 1136)

तं अवलंबसु धीरं नासउ संपइ अमंगलं जाव इमं ।
 मुणिअ-परमत्थ-लहुई अवहीरिअ-णिप्फला णिअत्तउ माआ ॥
 (तदवलम्बस्व धैर्यं नश्यतु संप्रत्यमङ्गलं यावदिदम् ।
 ज्ञात-परमार्थलघ्वी अवधीरित-निष्फला निवर्ततां माया ॥)

—Setu XI. 131/129 (Calcutta edn)

1409) *Tihuaṇamūlāhāraṁ.....*

(p. 1137)

तिहुअण-मूलाहारं विसठ-महिद-पडिमुक्क-वूढ-रणधुरं ।
 जाणंती कीस तुमं तुलेसि सेस-पुरिसाणुमाणेण पइं ॥
 (त्रिभुवन-मूलाधारं बिहवल-महेन्द्र-प्रतिभुवत्-व्यूढ-रणधुरम् ।
 जानती कस्मात् त्वं तोलयसि शेष-पुरुषानुमानेन पतिम् ॥)

—Setu XI. 89/88 (Calcutta edn)

1410) *Amilā-sāra-salilā.....*

(p. 1137)

अमिलिअ-साअर-सलिला अणह-ट्टिअ-महिहरा अणुव्वत्त-अला ।
 रामस्स छिण्ण-पडिअं कह पत्तिअसि धरणी धरेइत्ति सिरं ॥
 (अमिलित-सागर-सलिला अनघ-स्थित-महं धानुद्वत्त-तला ।
 रामस्य छिन्न-पतितं कथं प्रत्येयि धरणी धारयतीति शिरः ॥)

—Setu XI. 90/89 (Calcutta edn)

1411) *Uṭṭhesu muasu soaṁ.....*

(p. 1137)

उट्ठेसु मुअसु सोअं पुस एअं वाह-मइलिअं थणवट्ठं ।
 सुणसु सउणे ण वट्ठइ समराहिमुहे पइस्मि अंसुणिवाओ ॥
 (उत्तिष्ठ मुञ्च शोकं प्रोञ्छ एतद् बाष्प-मलिनितं स्तन-पृष्ठम् ।
 शृणु शकुने न वर्तते समराभिमुखे पत्यावश्रुतिपातः ॥)

—Setu XI. 124/122 (Calcutta edn)

- 1412) *Milia-ṇisāara-purao.....* (p. 1137)

मिलिअ-णिसाअर-पुरओ सुसेल-मलअंतराल-णिम्मविअ-पहे ।
 पेल्लिअ-तिऊड-सिहरे अज्ज वि किं तुज्ज राहवे अगहणं ॥
 (मिलित-निशाचर-पुरतः सुबेल-मलपान्तराल-निर्मापित-पथे ।
 प्रेरित-त्रिकूट-शिखरेऽद्यापि किं तव राघवेऽग्रहणम् ॥)

—Setu XI. 98/97 (Calcutta edn)

- 1413) *Mottūna a rahuṇāhaṇ.....* (p. 1137)

मोत्तूण अ रहुणाहं लज्जागम-सेअ-बिदुइज्जंत-मुहो ।
 केण व अण्णेण कओ पाआरंतरिअ-णिप्पहो दहवअणो ॥
 (मुक्त्वा च रघुनाथं लज्जागमस्वेदबिन्दूयमान (बिन्दु-कीर्यमाण-) मुखः ।
 केन वान्धेन कृतः प्राकारान्तरित-निष्प्रभो दशवदनः ॥)

—Setu XI. 125/123 (Calcutta edn)

- 1414) *Jāṇai seha (? sineha)-bhaṇiām.....* (p. 1137)

जाणइ सिणेह-भणिअं मा रअणिअरि त्ति मे जुउच्छसु वअणं ।
 उज्जाणम्मि वणम्मि अ जं सुरहिं तं लआण घेण्णइ कुसुमं ॥
 (जानकि स्नेह-भणितं मा रजनीचरीति मे जुगुप्सस्व वचनम् ।
 उद्याने वने च यत् सुरभि तल्लतानां गृह्यते कुसुमम् ॥)

—Setu XI. 119

- 1415) *Kim ra (? va) jiaṇṭīe tume... ..* (p. 1138)

किं व (पा. भे. किमु) जीअंतीअ तुमे जइ अलिअं सहि ण होज्ज राहव-मरणं ।
 अणहे उण रहुणाहे तुह मे मरण-विधुरं किलिम्मइ हिअअं ॥
 (किंवा किमु जीवन्त्या त्वया यद्यलीकं सखि न भवेद्राघव-मरणम् ।
 अमघे पुना रघुनाथे तव मे मरण-विधुरं क्लाम्यति हृदयम् ॥)

—Setu XI. 120/117 (Calcutta edn)

- 1416) *Valli valela (? Valli valei) aṅgam.....* (p. 1147)

This line forms the second half of the following *gāthā* :

जह जह वाएइ पिओ तह तह णच्चामि चंचले पिम्मे ।
 वल्ली वलेइ अंगं सहाव-थद्धे वि रुवळम्मि ॥
 (यथा यथा वादयति प्रियस्तथा तथा नृत्यामि चञ्चले प्रेम्णि ।
 वल्ली वलयत्यङ्गं स्वभाव-स्तब्धे ऽपि वृक्षे ॥)

—GS IV. 4

1417) *Vikkipai māhamāsammi.....*

(p. 1164)

विविकणइ/विवकेइ माह-मासम्मि पामरो पारिडि बड्लेण ।
 णिद्धममुम्मुरे सांमलीअ थणो (पा. भे. थणए) पडिच्छंतो (? णिअच्छंतो) ॥
 (विक्रीणीते/विक्रीणाति माघमासे पामरः प्रावारकं बलीवर्देन ।
 निर्धूममुर्मुरौ श्यामल्याः स्तनौ पश्यन् ॥)

—GS III. 38

1418) *Pupphavai amhi bālaa.....*

(p. 1164)

पुप्फवइ अम्हि बालअ मा छिवमु अदीहराउसो होसि ।
 अज्जं चेअ मरिज्जउ मिअच्छि किं कालहरणेण ॥
 (पुष्पवति अस्मि बालक, मा स्पृश अदीर्घायुष्यो भवसि ।
 अद्यैव म्रियतां मृगाक्षि किं काल-हरणेण ॥)

—Cf. GS (W) 950

1419) *Gharasāmiassa vaccia (?).....*

(p. 1164)

घरसामिअस्स वंचिअ-पिआणणा पडइ सहिमुहे दिट्ठी ।
 लीलं बहुप्पआरं सा हु विधारेइ कामस्स ॥
 (गृहस्वामिनो वञ्चित-प्रियानना पतति सखीमुखे दृष्टिः ।
 लीलां बहुप्रकारां सा खलु विधारयति कामस्य ॥)

It may be noted here that the second half of this *gāthā* agrees with the second half of the *gāthā* “*Jam cia vi*”, etc., cited on p. 782. The whole *gāthā* is repeated on p. 1174 to illustrate ‘*anunāyikā*’.

1420) *Tam kira khaṇā virajjasi.....*

(p. 1166)

तं किर खणा विरज्जसि तं किर उवहससि सअल-महिलाओ ।
 एहेहि वारवालिइ अंसू-मइलं समुप्फुसिमो ॥
 (त्वं किल क्षणाद् विरज्यसे त्वं किलोपहससि सकल-महिलाः ।
 एहोहि वारपालिके अश्रु-मलिनं समुत्प्रोञ्छामः ॥)

—Cf. SK V. v. 376, p. 684

1421) *Pāapaḍa āṇa muddhe.....*

(p. 1167)

This *gāthā* (GS V. 65) has already been cited earlier on a number of occasions (p. 630, p. 841, p. 860, p. 1020, p. 1045). Vide S. No. (321) *supra*.

- 1422) *Muhavijjhaviapardabain (?).....* (p. 1167)

मृह-विज्झविअ-पईवं णिरुद्ध-सासं ससंकिओल्लावं ।
सवह-सअ-रविखओट्ठं चोरिअ-रमिअं सुहावेइ ॥
(मुख-विधमापित-प्रदीपं निरुद्ध-इवासं सशङ्कितोल्लापम् ।
शपथ-शत-रक्षितौष्ठं चोरिका-रमितं (= चौयंरतं) सुखयति ॥)

—GS IV. 33

- 1423) *Aliapasuttaavinimīliā.....* (p. 1167)

अलिअ-पसुत्तअ विणिमीलिअच्छ दे सुहअ मज्झ ओआसं ।
गंड-परिलंबणा-पुलइअंग ण पुणो चिराइस्सं ॥
(अलीक-प्रसुप्त विनिमीलिताक्ष प्रार्थये देहि सुभग ममावकाशम् ।
गण्ड-परिचुम्बना-पुलकिताङ्ग न पुनश्चिरायिष्यामि ॥)

—GS I. 20

- 1424) *Hu m̐ huṃ de bhaṇasu puṃo.....* (p. 1167)

This *gāthā* has already been cited twice earlier on p. 632 and p. 785. Vide S. No. (338) *supra*.

- 1425) *Hallapallanāpasāhiraṇaṃ (?).....* (p. 1168)

हल्लपल-पहाण-पसाहिआण (पा. भे. पसाहिरीण) छण-वासरे सवत्तीणं ।
अज्जाएँ मज्जणाणाअरेण कहिअं व सोहगं ॥
(शीघ्र-स्नान-प्रसाधितानां (पा. भे. प्रसाधनशीलानां) क्षण-वासरे सपत्नीनाम् ।
आर्यया मज्जनानादरेण कथितमिव सौभाग्याम् ॥)

—GS I. 79

- 1426) *Sāmaṇṇasum̐darīṇaṃ.....* (p. 1168)

This *gāthā* (*Gauḍavaho*, No. 891) has already been cited thrice earlier on p. 341, p. 803, p. 810. Vide S. No. (99) *supra*.

- 1427) *Paipuruo (?) ccia rahaseṇa.....* (p. 1168)

पइ-पुरओ च्चिअ रभसेण (रहसेण) चुंविओ देअरो (देवरो) अडअणाए ।
मह वअणं मदरा-गंधिअं ति हाआ तुहं भणइ ॥
(पति-पुरत एव रभसेन चुम्बितो देवरो ऽ सत्या ।
मे वदनं मदिरा-गन्धितमिति भ्राता तव भणति ॥)

—Cf. GS (W) 872

- 1428) *Paccūsāgaa raṃṃiita.....* (p. 1168)

This *gāthā* (GS VII. 53) has already been cited earlier on p. 648. Vide S.No. (485) *supra*.

- 1429) *Khinnaṣṣa ure paīno.....* (p. 1169)

This *gāthā* (GS III. 99) has already been cited twice before (p. 633 and p. 788). Vide S. No. (342) *supra*.

- 1430) *Cuinbasu saḥassahuttam.....* (p. 1169)

This *gāthā* has already been cited twice before (p. 1034 and p. 1044). Vide S. No. (1189) *supra*.

- 1431) *Mharimo se saṇṇaparam.....* (p. 1169)

This *gāthā* (GS IV. 68) has already been cited earlier on p. 787. Vide S. No. (579) *supra*.

- 1432) *Taha sā jāṇai jāi (?).....* (p. 1169)

This *gāthā* has already been cited earlier on p. 814. Vide S. No. (687) *supra*.

- 1433) *Saccainda (?) ramanadaṁsana.....* (p. 1169)

सच्छन्द-रमण-दंसण-संवड्डिअ-गरुअ-वम्मह-विलासं ।

सुविअड्ड-वेस-विलआ-रमिअं को वण्णिअं तरइ ॥

(स्वच्छन्द-रमण-दर्शनं संवर्धित-गुरुक-मन्मथ-विलासम् ।

सुविदग्ध-वेश-वनिता-रमितं को वर्णयितुं शक्नोति ॥)

—SK V. v. 395, p. 689; Cf. GS (W) 890

- 1434) *Hasiāisamālāsa (?) komalāi.....* (p. 1170)

This *gāthā* has already been cited earlier on p. 801. Vide S. No. (631) *supra*.

- 1435) *Kiṁ tassa pāvareṇam.....* (p. 1170)

This *gāthā* [GS (W) 772] has already been cited twice before (p. 280 and p. 830). Vide S. No. (74) *supra*.

- 1436) *Paṇaam paḍamapiāe... ..* (p. 1171)

This *gāthā* has been cited earlier on p. 814. Vide S. No. (686) *supra*.

- 1437) *Sāloa ccia sūre.....* (p. 1171)

This *gāthā* (GS II. 30) has already been cited thrice before (p. 394, p. 628 and p. 789). Vide S. No. (128) *supra*.

1438) *Kuviā a saccabhāmā.....*

(p. 1172)

This verse in *Skandhaka* metre, drawn from Sarvasena's *Harivijaya* has been cited on occasions more than one before (p. 585, p. 773, p. 812, p. 861 and p. 991). Vide S. No. (220) *supra*.

1439) *Jam vahai pīakhaṇḍam (?).....*

(p. 1173)

This *gāthā* has been cited earlier on p. 818. Vide S. No. (711) *supra*.

1440) *Jaha jaha vaḍḍhamiti thaṇā.....*

(p. 1173)

जह जह वडंति थणा तह तह जिज्जंति पंच वाहोए ।
मज्झं पिओ कुदंडो, पल्लिजुआणो सबत्तीओ ॥
(यथा यथा वर्धते स्तनौ तथा तथा क्षीयन्ते पञ्च व्याघ्रस्त्रियाः ।
मध्यं प्रियः कोदण्डः पल्लियुवा सपत्न्यः ॥)

This *gāthā* reminds us of a somewhat corresponding *gāthā* from *Gāthāsasaptasati* (III. 92) :

जह जह उव्वहइ व्ह णव-जोव्वण-मणहराई अंगाई ।
तह तह से तणुआअइ मज्झो दइओ अ पडिवक्खो ॥
(यथा यथोद्धते वधूनं वयोवनमनोहराण्यङ्गानि ।
तथा तथा तस्यास्तनूयते मध्यो दयितश्च प्रतिपक्षः ॥)

1441) *Ajja mae gaṁṭavvaṁ.....*

(p. 1173)

This *gāthā* (GS III. 49) has frequently been quoted earlier (p. 637, p. 784, p. 815, p. 902 p. 968 and p. 973). Vide S. No. (388) *supra*.

1442) *Thāṇe thāṇe valiā.....*

(p. 1173)

ठाणे ठाणे वलिआ वलणे वलणे सवेअस-कुडुंगा ।
ण गओ सि अन्ह गामं, दिअर ण दिट्ठा तए(तुए)मुरला ॥
(स्थाने स्थाने वलिता वलने वलने सवेतस-लतागूहाणि (= कुञ्जानि) ।
न गतो ऽस्यस्माकं ग्रामं देवर न दृष्टा त्वया मुरला ॥)

—Cf. GS (W) 876

1443) *Gharīṇe mahāṇasakamma.....*

(p. 1173)

This *gāthā* (GS I. 13) has already been cited twice before on p. 416 and p. 621. Vide S. No. (166) *supra*.

1444) *Sihivehuṇātaamsā.....*

(p. 1173)

This *gāthā* (GS II. 73), with two variants, has already been cited earlier on p. 487. Vide S. No. (203) *supra*.

1445) *Niadaiaadausaukkhitta.....*

(p. 1174)

This *gāthā* GS (W) 957 has already been cited earlier on p. 247. Vide S. No. (51 *supra*).

1446) *Gharasāmiassa vaccia (?).....*

(p. 1174)

This *gāthā* has already been cited twice before (p. 782 and p. 1164). At all the three places the text is corrupt. For the restoration of the text vide S. No. (556) *supra*.

1447) *Kaha virahapaḍikkulāo.....*

(p. 1174)

कह विरहप्पि डउला होहिइ समुह-द्विआ (पा. भे. हिअआ) पइम्मि उवगए ।
 नेच्छइ इहरावि ससिं किं उण दिट्ठम्मि दिणअरम्मि कमलिणी ॥
 (कथं विरह-प्रतिकूला भविष्यति संमुख-स्थिता (पा. भे. हृदया) पत्यावुपगते ।
 नेच्छतीतरथापि शशिनं किं पुनर्दृष्टे दिनकरे कमलिनी ॥)

—Setu XI. 26

1448) *Bahalammi vi tama-nivahe.....*

(p. 1174)

बहलम्मि वि तम-निवहे णिवालेऊण सच्चविअ-रूवाओ ।
 अण्बंधन्ति ससि-अरा घेत्तुं ण चअन्ति पाअव-च्छाआओ ॥
 (बहले ऽपि तमो-निवहे पृथक् कृत्वा सत्यापित- (= दृष्ट-) रूपाः ।
 अनुवध्नन्ति शशि-करा ग्रहीतुं न शक्नुवन्ति पादप-च्छायाः ॥)

—Setu X. 40/41 (Calcutta edn)

The Calcutta edition reads *bahale vi timira-nivahe* (Sk 'bahalān api timira-nivahān' and the reading of our text is recorded in the foot-notes.

1449) *Viasattena munijjai.....*

(p. 1174)

विसंतेण मुणिज्जइ सिसिरो हि गओ ण व बुद्ध (?) णिअच्छाओ ।
 कमलमुहेण सुरभिणा आहिअमहुमाससंगमन्ति (?) आहिउ महुमास-संगु त्ति)
 कमलिणीण ॥
 (विकसता ज्ञायते शशिरो हि गतो नवबुद्ध (?) निजच्छायः ।
 कमलमुखेन सुरभिणा आहितो मधुमाससङ्ग इति कमलिनीनाम् ॥)

- 1450) *Avaihiapuvvadise (?).....* (p. 1174)

अवऊहिअ-पुव्वदिसे समअं जोण्हाएँ सेविअ-पओस-मुहे ।
माइ ण झिज्जउ रअणी अवर-दिसाहुत्त-पत्थिअम्मि मिअंके ॥
(अवगूहित-पूर्वदिशे समकं ज्योत्स्नया सेवित-प्रदोष-मुखे ।
मातः(सखि)न क्षीयतां रजनो, अवरदिताभिमुख-प्रस्थिते मृग िद्धे ॥)
—Cf. SK V. v. 356, p. 679

- 1451) *Dūrapṇḍiddharāe.....* (p. 1174)

दूर-पडिबद्ध-राए अवऊहंतम्मि दिणअरे अवर-दिसं ।
असहंति व्व किलिम्मइ पिअअम-पच्चक्ख-दूसणं दिणलच्छो ॥
(दूर-प्रतिबद्ध-रागे ऽ वगूहमाने दिनकरे ऽ परदिशम् ।
असहमानेव क्लाम्यति प्रियतम-प्रत्यक्ष-दूषणं दिनलक्ष्मीः ॥)
Cf. SK IV. v. 86, p. 453

- 1452) *Orattapamruamuhim (?).....* (p. 1175)

ओरत्त-पंकअ-मुँह वम्मह-णडिअं व सलिल-सअण-णिसणं ।
अल्लिअइ तीर-णलिणं वाआएँ गमेइ सहअरि चक्काओ ॥
(उपरक्त-पङ्कज-मुखीं मन्मथ-परिवञ्चिता(अथवा, खेदिता)मिव सलिल-
शयन-निषण्णाम् ।
आलिङ्गति तीर-नलिनीं वाचा गमयति सहचरीं चक्रवाकः ॥)
Cf. SK V. v. 357, p. 679

- 1453) *Iaro jano pa pāvai.....* (p. 1175)

इअरो जणो ण पावइ, तुह जहणारुहण-संगम-सुहेल्लि ।
अणु-हवउ (पा. भे. हवइ) कणअ-डोरो, हुअवह-वरुणण माहप्पं (पा. भे. लद्ध-माहप्पो) ॥
(इतरो जनो न प्राप्नोति तव जघनारोहण-सङ्गम-मुखम् ।
अनु-भवतु (पा. भे. भवति) कनक-काञ्चीगुणो हुतवहवरुणयोर्महात्म्यम् (पा. भे.
लद्ध-माहात्म्यः ॥)
—GS III. 11

- 1454) *Jo kaha vi maha sahāhiṃ.....* (p. 1175)

This *gāthā* (GS II. 44) has already been cited earlier on p. 1041. Vide S. No. (1229) *supra*.

- 1455) *Kaha mā jhijjhau majjho.....* (p. 1175)

This *gāthā* has already been cited twice before (p. 458 and p. 619). Vide S. No. (197) *supra*.

- 1456) *Sohaivisaddhasiddha* (?)..... (p. 1182)

सोहइ विमुद्ध-सिद्धत्थको अदंतुर-विमुद्ध-सीमंतो ।
गुंफिअ-सिणिद्ध-दर-प्पसिदिलालअ-केस- विण्णासो ॥
(शोभते विशुद्ध-सिद्धार्थको ऽ दन्तुर-विशुद्ध-सीमन्तः ।
गुम्फित-स्निग्धेषत्-प्रशिथिलालक-केश-विन्यासः ॥)

- 1457) *Bandhuriaduddhavihaamda* (?)..... (p. 1182)

Note : The first half of this *gāthā* is corrupt and defies restoration. The second half is restored as follows :

सहिअण-मुहेसु लज्जाक (?) साइं घोलंति अच्छोइं ॥
(सखीजनमुखेषु लज्जालसानि घूर्णन्त्यक्षीणि ॥)

- 1458) *Majjhimarehāgaagūḍha* (?)..... (p. 1182)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1459) *Desavisamaṇāmittavi* (?)... (p. 1182)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1460) *Rehakapiapaḍirambhaṇa* (?)..... (p. 1182)

रेहइ पिअ-परिरंभण-पसारिअं मुरअ-मंदिर-द्वारे ।
हेला-हल्लाविअ-थोर-थणहरं भुअ-लआ-जुअलं ॥
(राजते प्रिय-परिरम्भण-प्रसारितं मुरत-मन्दिर-द्वारे ।
हेला-कम्पित-स्थूल-स्तन-भरं भुज-लता-युगलम् ॥)

—Cf. *SK* V, v. 164, p. 620

- 1461) *Na cchivasi pupphavaim* (?)..... (p. 1182)

जइ ण छिवसि पुप्फवइं पुरओ ता कीस वारिओ ठासि ।
छिवको सि चुलुचुलंतेहि पहाविऊण म्हा हत्थेहि ॥
(यदि न स्पृशसि पुष्पवतीं पुरतस्तहि कस्माद् वारितस्तिष्ठसि ।
स्पृष्टो ऽ सि स्पन्दमानाम्यां प्रधाव्य मम हस्ताभ्याम् ॥)

—*GS* V. 81

This *gāthā* is also cited in *SK* (V. v. 166, p. 620)

- 1462) *Pasia saanakkavāse (?).....* (p. 1182)

पसिअ सअणेवकपासे तुज्झ पअंते सुवामि अ-छिवंती ।
पुप्फवइआण पत्तिअ, रअणीसु ण होइ परिहारो ॥
(प्रसीद शयनैकपाद्वै तव पदान्ते स्वपिम्यस्पृशन्ती ।
पुष्पवतीनां प्रतीहि रजनीषु न भवति परिहारः ॥)

- 1463) *Navaramaena (?)* (p. 1183)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1464) *Osiāi diṇṇapaḍivakkha.....* (p. 1183)

अह सुअइ दिण्ण-पडिक्ख-वेअण (पा. भे. वेअणा) पसिढिलेहिं अणेहि ।
णिव्वत्तिअ-सुरअ-रसानुबध-सुह-णिभरं बहुआ ॥
(असौ स्वपिति दत्त-प्रतिपक्ष-वेदनं (पा. भे. वेदना) प्रशिथिलैरङ्गैः ।
निर्वर्तित-सुरत-रसानुबध-सुख-निर्भरं वधूः ॥)

—Cf. SK V. v. 64, p. 594, GS (W) 717

- 1465) *Sahiāhi bhaṇṇamānā.....* (p. 1183)

This *gāthā* (GS II. 45) has already been cited twice before on p. 392 and p. 844. Vide S. No. (124) *supra*.

- 1466) *Nīsesapasuttajāna.....* (p. 1183)

This *gāthā* has already been cited earlier on p. 636. Vide S. No. (378) *supra*.

- 1467) *Daiassa gimma (? mha) vammaha.....* (p. 1184)

This *gāthā* has already been cited earlier on p. 829. for its text Vide S. No. (745) *supra*.

- 1468) *Thaain pi na nīsarai.....* (p. 1184)

थोअं पि ण नीसरई (पा. भे. नीइ इमा) मज्झण्हे उअ सरीर- (पा. भे. सिरिस-)
तल- लुक्का ।
आअव-भएण छाही वि पहिअ ता किं ण वीसमसि ॥
(स्तोकमपि न निःसरति (पा. भे. निर्यातीयं) मध्याह्ने पश्य शरीर- (पा. भे. शिरीष-)
तलालीना ।
आतप-भयेन च्छायापि पथिक तत् किं न विश्राम्यसि ॥)

- 1469) *Khujjambaeṇa kahaā (?).....* (p. 1184)

खुज्जम्बएण कह आ हत्थाहत्थि व उवणिआ तस्स ।
मज्झणिअ (?मज्झण्हे) मूल-लग-स्थोअ-च्छाहि कुणंतेण ॥
(कुब्जाच्चेण कथमाः हस्ताहस्तिमिवोपनीता तस्य ।
मध्याह्ने मूल-लग्न-स्तोक-च्छायां कुर्वता ॥)

- 1470) *Āmbaloṇṇāṇaṁ.....* (p. 1184)

This *gāthā* (GSV. 73) has already been cited on p. 801. Vide S. No. (638) *supra*.

- 1471) *Avarahṇagaa-jāmā (?).....* (p. 1184)

This *gāthā* (GS VII. 83) has already been cited twice before (p. 798 and p. 1105). Vide S. No. (623) *supra*.

- 1472) *Khiṇṇassa uveī ure (?).....* (p. 1184)

This *gāthā* (GS III. 99) has already been cited twice before (p. 633 and p. 788). Vide S. No. (342) *supra*.

- 1473) *Sāloe vvia (?) sūre.....* (p. 1184)

This *gāthā* (GS II. 30) has already been cited twice before (p. 394, p. 628 and p. 789). Vide S. No. (128) *supra*.

- 1474) *Tāva a tamāla-kasaṇo.....* (p. 1185)

ताव अ तमाल-कसणो कंचण-कडअं व बहल-संज्ञा-राअं ।
पडिपेल्लिऊण अ तमो हिअ-कदम-सुर-गइंद-णिहसो व्व ठिओ ॥
(तावच्च तमाल-कृष्णं काञ्चन-कटकमिव बहल-सन्ध्या-रागम् ।
प्रतिप्रेर्य च तमो हृत-कदम-सुर-गजेन्द्र-निकष इव स्थितम् ॥)

—Setu X. 25

- 1475) *Asaṇṇammi paviralaṇṇaṁ.....* (p. 1185)

आसण्णम्मि पविरलं बहलं थोअंतरम्मि दूरम्मि घणं ।
ओअ(ह)ग-विट्ठि-पसरं सव्वस्थ समट्ठिअं पि दीसइ तिमिरं ॥
(आसन्ने पविरलं बहलं स्तोकान्तरे दूरे घनम् ।
अवभग्न-दृष्टि-प्रसरं सर्वत्र समस्थितमपि दृश्यते तिमिरम् ॥)

—Setu X. 26

- 1476) *Ghauigāṇammi.....* (p. 1185)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1477) *Kuvalaadalauttai*..... (p. 1185)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix I.

1478) *Tāvasuleaadharaḥara* (?)..... (p. 1186)

ताव अ सुबेल-धराहर-कड-तडंतरिअ-ससि-अर-परिगहिआ ।
दोसइ थोअ-थिआ अंसमारुहंति व्व गहअलं पुव्वदिसा ॥
(तावच्च सुबेल-धराधर-कट-तटान्तरित-शशि-कर-परिगृहीता ।
दृश्यते रतोक-स्थितां समारोहन्तीव नभस्तलं पूर्वदिशा ॥)

1479) *Viddumavalaaddhapihāra*... (p. 1186)

विद्वुम-वलअद्ध-णिहार-हिरोगआ अवरा णु दाढा सुहआ ।
सोहइ असोअ-णिम्मअ-वम्मह-चाव-तणुई मिअंकस्स कला ॥
(विद्वुम-वलयार्ध-नीहार-हीरोगदापरा नु दण्डा सुभगा ।
शेषे ते ऽशेक-मित-मन्मथ-चाप-तन्वी मृगाङ्गस्य कला ॥)

1480) *Johnārasacūṇṇai*... (p. 1186)

जोह्ना-रस-चूणइअं कर-विच्छूद-तिमिराइअ-परिवखेवं ।
रइअ-मअ-पत्तलेहं मुहं व रअणीएँ दाविअं ससि-बिबं ॥
(ज्योत्स्ना-रस-चूणितं कर-विक्षिप्त-तिमिरायित-परिक्षेपम् ।
रचित-मद-पत्रलेखं मुखमिव रजन्या दर्शितं शशि-बिम्बम् ॥)

1481) *Paḍhamai vidduma-aṃpo* (?)..... (p. 1186)

पडमं विद्वुम-अप्पो पच्छा होइ सविसेस-धवल-च्छाओ ।
मअ-पल्लविअ-विलासिणि-मुह-पडिमासुक्क-दप्पणो व्व मिअंको ॥
(प्रथमं विद्वुम-कल्पः पश्चाद् भवति सविशेष-धवल-च्छायः ।
मद-पल्लवित-विलासिनी-मुख-प्रतिमासुवत-दर्पण इव मृगाङ्गः ॥)

1482) *Camdāavammi jāai*..... (p. 1186)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1483) *Bhinnatamaduddināim*..... (p. 1186)

भिण्ण-तम-दुट्ठिणाइं विडधंतर-विरल-पडिअ-चंद-कराइं ।
थोअ-मुहालोआइं पअडंति व मुद्ध-पल्लवाइं वणाइं ॥
(भिन्न-तमो-दुर्दिनानि विटपान्तर-विरल-पतित-चन्द्र-कराणि ।
स्तोक-सुखालोकानि प्रकटयन्त इव मुग्ध-पल्लवानि वनानि ॥)

- 1484) *Dīpāavapimjariā.....* (p. 1186)

दीपाव-पिजरिआ कामिणि-हसिअप्पहा परिग्गह-सुहा ।
 होति गधक्खोवगआ कालाअरु[-दग्ध-]धूसरा ससि-किरणा ॥
 (दीपातप-पिञ्जरिताः कामिनी-हसिनप्रभाः परिग्रह-सुखाः ।
 भवन्ति गदाक्षोपगता कालागरु[-दग्ध-]धूसरा शशि-किरणाः ॥)

- 1485) *Goraingautarunāno.....* (p. 1186)

For this Apabhramśa passage vide Appendix I.

- 1486) *Sijjūjāi uvāāro.....* (p. 1186)

सज्जिज्जइ उवआरो अहो रइअं पि पुणो रइज्जइ सअणं ।
 संभरिअ वाणि-अत्था अप्पाहिअ-पत्थिआ बि रुअइ दूई ॥
 (सज्जीक्रियते उपचारः, अहो रचित्तमपि पुना रच्यते शयनम् ।
 संस्पृश्य वाण्यर्थान्, संदिष्ट-प्रस्थितापि रुध्यते दूती ॥)

- 1487) *Pijjai piam pi muham (?).....* (p. 1186)

पिज्जइ पोअं पि महुं, दीसइ दिट्ठो वि दप्पणे अप्पाणो ।
 अणुआण राग-पसरा पुच्छिज्जइ पुच्छिआ पुणो वि पिअ-कहा ॥
 (पीयते पीतमपि मधु वृश्यते दृष्टोऽपि दर्पण आत्मा ।
 अनुगानां रागप्रसरा पृच्छ्यते पृष्टा पुनरपि प्रियकथा ॥)

- 1488) *Ajje ulloa:āim.....* (p. 1187)

अंजेइ लोअणाइं बंधइ रसणं रएइ तिलआलेखं ।
 जाओ होत-समागम-सुहेक्क-रसिओ वि वाउलो जुअइ-अणो ॥
 (अनक्ति लोचने बध्नाति रशनां रचयति तिलकालेख्यम् ।
 जातो भविष्यत्समागम-मुखैकरसिकोऽपि व्याकुलो युवति-जनः ॥)

- 1489) *Ettahi uttahe jantahi.....* (p. 1187)

For this Apabhramśa passage vide Appendix I.

- 1490) *Tāvāraaṇiyahūe (?).....* (p. 1187)

ताव अ रअणि-बहए परिअत्तंतीए मलिअ-तारा-कुसुमो ।
 जाओ परिमल-पिसुणो उअ णच्चंतो व्व पाअडो पच्चूसो ॥
 (तावच्च रजनी-वध्वां परिवर्तमानायां मृदित-तारा-कुसुमः ।
 जातः परिमल-पिशुनः पश्य नृत्यन्निव प्रकटः प्रत्यूषः ॥)

- 1491) *Bhūmīnimīamakacalanam (?).....* (p. 1188)

भूमि-णिमिःककचलणं पिअअम-हुत्त-परिअत्तिआणण-कमलं ।
सोहइ पेम्म-णिअलिअं, जअणद्धंत (? णअणद्धंत) -दर-पत्थिअं (? पेच्छिअं) ॥
(भूमि-न्यस्तैकचरणं प्रियतमाभिमुख-परिवर्तितानन-कमलम् ।
शोभते प्रेम-निगडितं नयनार्धान्तेषत्प्रेक्षितं युवतीनाम् ॥)

- 1492) *Koesotti palattam.....* (p. 1191)

को एसो त्ति पलोट्टुं सामलि-(पा. भे- सिवलि-)वलिअं पिअं परिक्खसइ ।
हलिअ-सुअं मुद्ध-वहू सेअ-जलोल्लेण हत्थेण ॥
(क एष इति प्रत्यागन्तुं शाल्मलि-वलितं प्रियं परिपातयति ।
हालिक-सुतं मुग्धवधूः स्वेदजलाद्रौ हस्तेन ॥)

—Cf. SK V. v. 302, p. 665

- 1493) *Jo vi ña pucchai tassa vi.....* (p. 1191)

जो वि ण पुच्छइ तस्स वि कहेइ भग्गाइं तेण वलआई ।
अइउज्जुआ हआसा अहव पिओ से वराईए ॥
(यो ऽपि न पृच्छति तस्यापि कथयति भग्नानि तेन वलयानि ।
अति-ऋजुका हताशा, अथवा प्रियस्तस्या वराक्याः ॥)

—Cf. GS V. 38

- 1494) *Vādeividiamgammi (?).....* (p. 1191)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 1495) *Navalaapaharam ainge.....* (p. 1192)

णवलअपहरं अंगे जहिं जहिं महइ देवरो दाउं ।
रोमंच-दंड-राई तहिं तहिं दीसइ वहूए ॥
(नवलता-प्रहारमङ्गे यत्र यत्रेच्छति देवरो दातुम् ।
रोमाञ्च-दण्ड-राजिस्तस्मिस्तस्मिन् दृश्यते वध्वाः ॥)

—GS I. 28

- 1496) *Tena iru (?) navalaāe.....* (p. 1192)

तेण इर णवलआए दिण्णो पहरो इमीएँ थणवट्ठे ।
गाम-तरणीहिं अज्ज वि दिअहं परिपा (? आ) लिआ भमइ ॥
(तेन किल नवलतया दत्तः प्रहारोऽस्याः स्तन-पृष्ठे ।
ग्रामतरणीभिरद्यापि दिवसं वेष्टिता भ्रमति ॥)

Cf. SK V. v. 228, p. 636

- 1497) *Navalaapaharuttatthāe*..... (p. 1192)

णवलअ-पहरुत्तत्थाएँ तं कअं कि पि[-हलिअ-]सुण्हाए ।
जं अज्जवि जुअइ-जणो घरे घरे सिक्खिउं महइ ॥
(नवलताप्रहारोत्त्रस्तया तत्कृतं किमपि[हालिक-]स्नुषया ।
यदद्यापि युवति-जनो गृहे गृहे शिक्षितुमिच्छति ॥)

Cf. SK V. v. 175, p. 623; GS (W) 862

- 1498) *Hatthe mahāmamsabālīdharāo*..... (p. 1192)

हत्ये महामंसबलीधराओ हुंकार-फेक्कार-रवा रउट्ठा ।
णिसाअरीणं पडिसीसएहि अण्णा मसाणाहिणअं कुणंति ॥
(हस्ते महामांस-बलि-धारिण्यो हुंकार-फेक्कार-रवा रौद्राः ।
निशाचरीणां प्रतिशीर्षकैरन्याः इमशानाभिनयं कुर्वन्ति ॥)

—Karpūramañjarī IV. 15

- 1499) *Imā masikajjalakālākāyā*..... (p. 1192)

इमा मसी-कज्जल-काल-काआ तिकंड-चावाड विलासिणीओ ।
पुलिंदरूवेण जणस्स हासं स-मोर-पिच्छाहरणा कुणंति ॥
(इमा मसी-कज्जल-काल-कायास्त्रिकाण्डचापा विलासिन्यः ।
पुलिन्द-रूपेण जनस्य हासं समयूर-पिच्छाभरणाः कुर्वन्ति ॥)

—Karpūramañjarī IV. 14

- 1500) *Komuhallaaajanaṅgamavesa (?)*..... (p. 1192)

कोउहल्ल-वस-जंगम-वेसा वेणु-वाअण-परा अवराओ ।
काल-वेस-वसहासिअलोआ ओसरंति पणमंति हसंति ॥
(कौतुहल्ल-वश-जङ्गम-वेषा वेणुवादनपरा अपराः ।
कालवेशवशहासित-लोका अपसरन्ति प्रणमन्ति हसन्ति ॥)

—Karpūramañjarī IV. 18

- 1501) *Kāvi vāridakarālahuḍukkā*..... (p. 1192)

कावि वाइअ-कराल-हुडुक्का मंद(पा. भे. रम्म-)महल-रवेण मअच्छो ।
भूलदाहि(पा. भे. दोल्लआहि)परिवाडि-चलाहिं चल्लिकम्म-करणम्मि-पअट्ठा ॥
(का ऽ पि वादित-कराल-हुडुक्का मन्द-(पा. भे. रम्य-)मर्दल-रवेण मृगाक्षी ।
भूलताभ्यां(पा. भे. दोल्लताभ्यां)परिपाटी-चलाभ्यां चल्लिकर्मकरणे प्रवृत्ता ॥)

—Karpūramañjarī IV. 16

- 1502) *Asaṇṇakuḍuge (?) janna.....* (p. 1192)

This *gāthā* has been cited earlier on p. 629. Vide S. No. (311) *supra*.

- 1503) *Tā kuṇḍha kālaharāṇaṁ.....* (p. 1193)

This *gāthā* has been cited earlier on p. 647. Vide S. No. (474) *supra*.

- 1504) *Kaiā jāu kaiā.....* (p. 1193)

This *gāthā* [GS (W) 825] has been cited earlier on p. 640. Vide S. No. (410) *supra*.

- 1505) *Tattha vi hoṃti sahā.....* (p. 1193)

तत्थ वि होंति सहोओ, पुत्तिइ (? पुत्तलि) मा रुअ (व) सु जत्थ दिण्णा सि ।
 वञ्जुल-णिज्ज-लीला तत्थ वि गिरि-वाहिणी गोला ॥
 (तत्रापि भवन्ति सख्यः पुत्रि मा रोदीः यत्र दत्तासि ।
 वञ्जुल (= अशोक) - निकुञ्ज-लीलास्तत्रापि गिरि-वाहिनी गोदा ॥)
 Cf. GS (W) 885

- 1506) *Sahiāhi piavisajja.....* (p. 1193)

सहिआहिँ पिअ-विसज्जिअ-कदंब-रअ-भरिअ-णिम्मरुच्छसिओ ।
 दोसइ कलंब-थवओ व्व थणहरो हलिअ-सोण्हाए ॥
 (सखीभिः प्रिय-विसजित-कदम्ब-रजो-भरित (? भृत) निर्भरोच्छ्वसितः ।
 दृश्यते कदम्ब-स्तम्बक इव स्तनभरो हालिक-स्तुषायाः ॥)
 —Cf. SK V. v. 310, p. 677

- 1507) *Thaṇavattu cca kalamba.....* (p. 1193)

थणवट्टु च्चिअ कलंब-रेणु-णिम्मर-णिमीलिअच्छीए ।
 हम्मइ सेसो वि जणो कलंब-कुसुमेहि सुण्हाए ॥
 (स्तन-पृष्ठमेव कदम्ब-रेणु-निर्भर-निमीलिताक्षयाः ।
 हन्यते शेषोऽपि जनः कदम्ब-कुसुमैः स्तुषायाः ॥)

- 1508) *Bhammai (?) piāe daio.....* (p. 1193)

हम्मइ पिआँ दइओ कलंब-गुच्छेण मुच्छई दिअरो ।
 हम्मइ दइएण पिआ पीडा उण से सवत्तीणं ॥
 (हन्यते प्रियया दयितः कदम्बगुच्छेन मूर्च्छति देवरः ।
 हन्यते दयितेन प्रिया पीडा पुनस्तस्याः सपत्नीनाम् ॥)

- 1509) *Dhanno si re haviduain (?).....* (p. 1193)

धण्णो सि रे हलिद्दअ हलिअ-सुआ-पीण-थणहृच्छंणे ।
 पेच्छंतस्स वि पइणो जं तुह कुसुमाइ णिवडंति ॥
 (धण्योऽसि रे हरिद्रक्क हलिक-स्नुषा-पीन-स्तनभरोत्सङ्गे ।
 प्रेक्षमाणस्यापि पत्युर्यत्तव कुसुमानि निपतन्ति ॥)

—Cf. *GS (W)* 863

- 1510) *Gehṇanti piaamā pia.....* (p. 1193)

गेण्हंति पिअअमा पिअअमाण वअणाहि बिसलअद्धाइं ।
 हिअआइं व कुसुमाउह-बाण-कआणेअ-रंधाइ ॥
 (गृह्णन्ति प्रियतमाः प्रियतमानां वदनाद् बिसलतार्धानि ।
 हृदयानीव कुसुमायुध-बाण-कृतानेक-रन्ध्राणि ॥)

—Cf. *SK V. v.* 312, p. 668

- 1511) *Diaro vahuttiāe.....* (p. 1194)

दिअरो वहुणिअए पुणो पुणो मुह-मुणाल-संकाए ।
 दंत-प्पहं विकड्डइ विहसिज्जंतो पिअअमाए ॥
 (देवरो भ्रातृजायायाः पुनःपुनः मुख-मृणाल-शङ्कया ।
 दन्त-प्रभां विकर्षन्ति विहस्यमानः प्रियतमया ॥)

Note : This *gāthā* becomes intelligible if the following context is understood :

The brother-in-law is in love with his sister-in-law, the wife of his elder brother. The teeth of his beloved are full of brilliance-dazzling lustre or splendour. The brother-in-law mistakes this splendour to be a lotus-stalk held in her mouth by his beloved and tries to take out this supposed lotus-stalk. This action on the part of her lover provokes her to laughter.

- 1512) *Muṇagginā karo me.....* (p. 1194)

मअणगिणा (? वःअगिणा) करो मे दड्ढो त्ति पुणो पुणो च्चिअ कहेइ ।
 हलिअ-सुआ मलिअभूष-दोहली पामर-जुआणे ॥
 (निर्वाणाग्निना करो मे दग्ध इति पुनः पुनरेव कथयति ।
 हलिक-सुता मृदिताभूष-दोहदिनी पामर-यूने ॥)

—Cf. *SK V. v.* 316, p. 669

- 1513) *Diarassa sarasamauram (?)*..... (p. 1194)

द्विअरस्स सरस-मउअं अंसु-मइलेण देइ हत्थेण ।
 पढमं हिअअं बहुआ पच्छा गणं सदन्तवणं ॥
 (देवरस सरस-मृदुकमधुमलिनेन ददाति हस्तेन ।
 प्रथमं हृदयं वधुका (= वधूः) पश्चाद् गणं सदन्तवणम् ॥)
 Cf. SK V. v. 317, p. 669

SK reads –saraa (Sk *sarad-*) in the first half of the *gāthā*.

- 1514) *Saccam cia kaṭṭhamao*..... (p. 1194)

This *gāthā* has already been cited earlier on p. 229. Vide S. No. 30 *supra*.

- 1515) *Idamahanḍaṭṭhumano (?)*..... (p. 1194)

इदमहं दट्ठुमणो संकोइअ-दड्डु-णाम-रच्छाए ।
 मोत्तूण तं णिसंको, अज्ज जणो कहं णु बोलोणो ॥
 (इन्द्र-महं द्रष्टुमनाः संकोचित-दग्ध-नाम-रथ्यया ।
 मुक्त्वा तं निःशङ्कोऽद्य जनः कथं न्वतिक्रान्तः ॥)

- 1516) *Aha tui sahatthadīṇṇo*... (p. 1194)

अह तुएँ सहत्थदिण्णो कह[कह]वि खलन्त-मत्त-जण-मज्झे ।
 तिस्सा थणेषु जाओ विलेवणं कोमुई-वासो ॥
 (अथ(असौ)त्वया स्वहस्तदत्तः कथं कथमपि स्खलन्मत्तजनमध्ये ।
 तस्याः स्तनेषु(स्तनयोः)जातो विलेपनं कौमुदीवासः ॥)
 —Cf. SK V. v. 314, p. 668

- 1517) *Ghetṭūṇa puppā (?) muṭṭhiṇ*..... (p. 1194)

घेत्तूण चुण्णमुट्ठि हरिसूससिआएँ वेवमाणीए ।
 भिसिणेमि त्ति(पा. भे. फसलिहिमिति)पिअअमं हत्थे गंधोअअं जाअं ॥
 (गृहीत्वा चूर्णमुष्टि हर्षोच्छ्वसिताया वेपमानायाः ।
 अवकिरामीति(पा. भे. अवगुण्ठयिष्यामीति)प्रियतमं हस्ते गन्धोदकं जातम् ॥)
 —GS IV. 12

- 1518) *Diarena piāthanae*..... (p. 1194)

द्विअरेण पिआथणए कोमुइ-वासेण कहमिज्जन्ते ।
 हसइ परिओस-मुण्णं उज्ज्वत्त-मुहं हलिअ-उत्तो ॥
 (देवरेण प्रिया-स्तने कौमुदी-वासेन कर्दमयुक्ते क्रियमाणे ।
 हसति परितोष-शून्यमुद्वृत्त-मुखं हालिक-पुत्रः ॥)

- 1519) *Anne vi hi hu hoṃti chaṭā (?).....* (p. 1195)

अण्णे वि हु होंति छणा, ण उणो दीआलिआ-सरिच्छा ते ।
जत्थ जहिच्छं गम्मइ, पिअ-वसई (पा. भे. वसही) दीवअ-मिसेण ॥
(अन्येऽपि खलु भवन्ति क्षणा न पुनर्दीपालिका-सदृक्षास्ते ।
यत्र यथेच्छं गम्यते प्रियवसतिर्दीपक-मिषेण ॥)

—Cf. SK V. v. 315, p. 669

- 1520) *Suhñāe hiaaguniān.....* (p. 1195)

सुण्हाए (? सुण्हा अ) हिअअ-गुणिअं दासइ (? दंसइ) दिअरस्स छण-पईवेण ।
सज्जस-पअपिअ-त्थण-णीसासंदोलिअ-सिहेण ॥
(स्तुषाच हृदय-गुणितं दर्शयति देवरस्य क्षण-प्रदीपेन ।
साध्वस-प्रकम्पित-स्तन-निःश्वासान्दोलित-शिखेन ॥)

- 1521) *Avasahapavvaacaraṇe.....* (p. 1195)

अवस-हअ-पव्व-चरणेण पुत्ति मा खेअअसु सुअणुं ।
उग्गमिहमाण-ससो तुह वअण-सिरीएँ [हि] जुअसोहो ॥
(अवश-हृत-पर्व-चरणेन पुत्रि मा खेदयस्व सुतनुम् ।
उद्गमिष्यमाण-शशी तव वदनश्रिया [हि] युतशोभः ॥)

- 1522) *Avasahaajanopaiṇā.....* (p. 1195)

अवस-हिअ-जणो (? ओसहिअ-जणो) पइणा सलाहमाणेण एच्चिरं हसिओ ।
चदो त्ति तुज्ज मुह-संमुह (? संमुहम्मि) दिण्ण-कुसुमंजलि-विलक्खो ॥
(अवश-हृत-जनः (? आवसथिक-जनः) पत्या इलापमानेनेयच्चिरं हसितः ।
चन्द्र इति तव संमुखे दत्त-कुसुमाञ्जलि-विलक्षः ॥)

—Cf. SK V. v. 298, p. 664

—Cf. GS IV. 46

- 1523) *Jahim tumān saccaviā (?).....* (p. 1195)

जहि तुमं सच्चविआ विणिअंसण-लोलिरो जुआणेहि ।
ते तत्थ च्चिअ छत्ते मअ-उल-उब्भेसआ जाआ ॥
(यत्र त्वं दृष्टा वि-निवसन-लोलनशीला युवभिः ।
ते तत्रैव क्षेत्रे मृग-कुलोद्भेषका जाताः ॥)

- 1524) *Luliā gahavaidhūā.....* (p. 1195)

लुलिआ गहवइ-धूआ दिण्णं व फलं जवेहिं सविसेसं ।
एण्हि अणिवारिअमेव गोहणं चरउ छेत्तम्मि ॥
(लुलिता गृहपति-दुहिता दत्तमिव फलं यवैः सविशेषम् ।
इदानीमविरतमेव गोधनं चरतु क्षेत्रे ॥)

—Cf. *SK V*, v. 299, p. 664

- 1525) *Phaṅgācchanāṇiddosaṁ.....* (p. 1195)

This *gāthā* (*GS IV*, 69) has been already cited earlier on p. 639. Vide *S. No. (339) supra*.

- 1526) *Chanapiṭṭhadhūratthani (?).....* (p. 1196)

This *gāthā* [*GS (W)* 826] has already been cited earlier on occasions more than one (p. 391, p. 486, p. 639, p. 805). Vide *S. No. (123) supra*.

- 1527) *Tuṇsi mae cuṁkara (?).....* (p. 1196)

तुं सि मए चूअंकुर दिण्णो कामस्स गहिद(अ)धणुहस्स ।
कामिअण-हिअअ-दलणे पंचभहिओ सरो होहि ॥
(त्वमसि मया चूताङ्कुर दत्तः कामस्य गृहीत-धनुषः ।
कामिजनहृदयदलने पञ्चाभ्यधिकः शरो भव ॥)

—*Śakuntala VI. 3*

- 1528) *Raiam pi tanna sohai.....* (p. 1196)

रइअं पि ता ण सोहइ रइजोगं कामिणोण छण-णेवच्छं ।
कण्णे जा ण रइजइ कओल-घोलंत-पल्लवं सहआरं ॥
(रचितमपि तावन्न शोभते रतियोग्यं कामिनीनां क्षण-नेपथ्यम् ।
कर्णे यावन्न रच्यते कपोल-घूर्णत्पल्लवं सहकारम् ॥)

This verse is reconstructed with the help of *SK V*, v. 306, p. 666.

- 1529) *Aindolanalaṅghiavai.....* (p. 1196)

This *gāthā* has already been cited earlier on p. 645. Vide *S. No. (459) supra*.

- 1530) *Uccapasahittanaṁ te (?).....* (p. 1196)

उच्च-वसहित्ताणं ते अवरज्जइ चंद मंद-सुहस्स(?पुण्णस्स) ।
पाएहिं जं ण छिव्वसि वहुएँ अंदोलमाणीए ॥
(उच्च-वसतित्वं तवापराध्यति चन्द्र मन्द-पुण्यस्य ।
पादाभ्यां यन्न स्पृश्यसे वध्वा आन्दोलयमानया ॥)

- 1531) *Kaithāvalambiapi* (p. 1197)

कंठावलंबिअ-पिओ पिअमकंठावलंबिओ गेहं ।
अणुसरइ खेअ-पसिदिल-गु(ग)रुआवअवो पिआसत्थो ॥
(कण्ठावलम्बित-प्रियः प्रियतमकण्ठावलम्बितो गेहम् ।
अनुसरति खेद-प्रशिथिल-गुरुकावयवः प्रिया-सार्थः ॥)

- 1532) *Harāho kaṇṇullīna* (p. 1197)

This *gāthā* has already been cited earlier on p. 790. Vide S. No. (592) *supra*.

- 1533) *Bālaa dūre gāmo*..... (p. 1197)

बालअ दूरे गामो पत्तल-बह्ला इमा अ वणराई ।
मा वच्च तुमं [मं] उज्झिऊण सहिस्त्थ-विच्छुडिअं ॥
(बालक दूरे ग्रामः पत्रल-बह्ला इयञ्च वनराजो ।
मा ब्रज त्वं मामुज्झित्वा सखीसार्थ-वियुक्ताम् ॥)

- 1534) *Sā tui sahatthadiṇṇam*..... (p. 1197)

सा तुएँ सहत्थ-दिण्णं कण्णे काऊण बोर-संघडिअं (?संघाडि) ।
लज्जालुइणी वहुआ घरं गआ गामरच्छाए ॥
(सा त्वया स्वहस्त-दत्तां (?दत्तं) कर्णे कृत्वा बदर-संघाटिकाम् (?युगलम्) ।
(लज्जालुः =) लज्जावती (वधुका =) वधूर्गृहं गता ग्राम-रथ्यायाः ॥)

—GS V. 19

Note : The first part of the first half of this *gāthā* agrees with GS II. 94. The *gāthā* as a whole, however, agrees with GS V. 19— leaving out of consideration minor variants.

- 1235) *Ehehi kimpī tissā*..... (p. 1197)

एहेहि (?ए एहि) कि पि तिस्सा कएण णिविकव भणामि अलमहवा ।
अविआरिअ-कज्जारंभआरिणी मरउ ण भणिस्सं ॥
(ए एहि किमपि तस्याः कृते निष्कृप भणाम्यलमथ वा ।
अविचारित-कार्यारम्भकारिणी न्रियतां न भणिष्यामि ॥)

—Cf. *Kāvya prakāśa* X. p. 655

- 1536) *Saccam jānai daṭṭhuṃ*..... (p. 1197)

This *gāthā* (GS I. 12) has already been cited earlier on three occasions (p. 636, p. 859, and p. 917). Vide S. No. (372) *supra*.

1537) *Tā kiṃ kareduu (?) jai tuṃ.....* (p. 1198)

This *gāthā* has already been cited earlier on p. 647. Vide S. No. (481) *supra*.

1538) *Appāhiāi tuha teṇa.....* (p. 1198)

This *gāthā* [GS (W) 859] has already been cited earlier on p. 952. Vide S. No. (954) *supra*.

1539) *Diṇṇatanūa māṇāim.....* (p. 1198)

This verse has already been cited earlier on p. 803. Vide S. No. (647) *supra*.

1540) *Pariṃṃbanēna aharo.....* (p. 1198)

परिउंबणेण अहरो अघइ हिअअ-हरिसेण णअण-च्छाआ ।
सोहं कुणइ पिओ च्चिअ विरएइ मुहा पसाहणं जुअइ-अणो ॥
(परिचुम्बनेनाधरो राजते हृदय-हर्षेण नयन-च्छाया ।
शोभां करोति प्रिय एव विरचयति मुधा प्रसाधनं युवति-जनः ॥)

1541) *Darattamapattuleho.....* (p. 1198)

वर-मत्त-पत्तलेहो महग्घविअ-पिअअमोवऊहण-सुहिओ ।
पट्ठि-मुह-ट्ठिअ-हिअओ जाअइ पज्जत्त-मंडणो जुअइ-जणो ॥
(ईषन्मात्र-पत्रलेखो महर्घित-प्रियतमोपगूहन-सुखितः ।
पृष्ठ-मुख-स्थित-हृदयो जायते पर्याप्त-मण्डनो युवति-जनः ॥)

1542) *Nimṃavia-maṇḍanāna.....* (p. 1198)

णिम्मविअ-मंडणाण वि, सोहा वासअ-विभाणिआण विमल्लिआ ।
मोहं णेवच्छमिणं परिओसो च्चिअ पसाहणं जुअईणं ॥
(निमित्त-मण्डनानामपि शोभा वासक-विमानितानां विमर्दिता ।
मोघं नेपथ्यमेतत् परितोष एव प्रसाधनं युवतीनाम् ॥)

1543) *Podhamahikāṇa (?) jam sutṭhu.....* (p. 1198)

This *gāthā* has already been cited on occasions more than one (p. 394, p. 802 and p. 828). Vide S. No. (127) *supra*.

- 1544) *Camdanavaliāṁdadhakamci (?).....* (p. 1199)

चंदन-वलिअं बिह-कंचि-बंधणं दीहरं सुपरिणाहं (पा. भे. परिमाणं) ।
होइ घरे साहीणं मुसलं घण्णाण महिलाण ॥
(चन्दन-वलितं वृद्धकाञ्चीबन्धनं दीर्घं सुपरिणाहम् (सुपरिमाणम्) ।
भवति गृहे स्वाधीनं मुसलं घन्यानां महिलानाम् ॥)

—Cf. *Vajjālagga*, No. 538

- 1545) *Vesaisasil kilammai (?).....* (p. 1199)

वेवइ ससइ किलिम्मइ सअणे आमुअइ णीसहो अंगाइ ।
ण विणज्जइ किं भीओ ओ मअण-परव्वसो विलासिणि-सत्थो ॥
(वेपते इवसिति क्लाम्यति शयन आमुञ्चति निःसहोऽङ्गानि ।
न विज्ञायते किं भीत उत मदन-परवशो विलासिनी-सार्थः ॥)

—*Setu* X. 59

- 1546) *Nevacchadinṇahiao.....* (p. 1199)

णेवच्छ-दिण्ण-हिअओ, ओसरिअ-सहिअणो अंतट्ठिओ णिहुअं ।
पेच्छइ आइत्त-पहं पिअ-पडिवत्ति-रसिओ विलासिणि-सत्थो ॥
(नेपथ्य-दत्त-हृदयोऽपसृत-सखीजनोऽन्नःस्थितो निभृतम् ।
प्रेक्षते आदीप्त-पथं प्रिय-प्रतिपत्ति-रसिको विलासिनी-सार्थः ॥)

- 1547) *Alihadi piaamā āsanna.....* (p. 1199)

आलिहइ पिअअमा आसण्ण-विओअं वम्मह-आउर-हिअअं ।
पुलउगमेण पिसुणिअ-केअव-माण-विमुहं विलासिणि-सत्थं ॥
(आलिखति प्रियतमा आसन्न-विद्योगं मन्मथानुरहृदयम् ।
पुलकोद्गमेन पिशुनित-कैतव-मान-विमुखं विलासिनी-सार्थम् ॥)

- 1548) *Appai a juvaijano.....* (p. 1199)

अप्पेइ अ जुवइ-जणो ताविअ-वइआण समुह-वंसण-दिण्णं ।
हिअअ-प्पहुत्त-महिअं मअण-पहुप्पंत-लोअणो परिओसं ॥
(अप्ययति च युवतिजनस्तापित-दयितानां संमुख-दर्शन-वत्तम् ।
हृदय-प्रभूत-महितं मदन-प्रभवमान-लोचनः परितोषम् ॥)

- 1549) *Ahiśāraṇam ṇa geṇhai*..... (p. 1199)

अहिसारणं ण गेण्हइ ण संठवेइ अलअं ण पुच्छइ दूइ ।
चंदालोअ-पडिहओ वेवइ मूढ-ह्रिअओ विलासिणि-सत्थो ॥
(अभिसारणं न गृह्णाति न संस्थापयत्यलकं न पृच्छति द्वितीम् ।
चन्द्रालोक-प्रतिहतो वेपते मूढ-हृदयो विलासिनी-सार्थः ॥)

Setu X. 65

- 1550) *Ahiśāraṇaṭṭhapatthe (?)*..... (p. 1199)

अहिसारणट्ठ-पत्थिए चिरगमणुब्बाअ-णीसहाण समअणं ।
वीसमिअं पढम-गअं ण देइ जुवईण सुरअ-तुरिअं हिअअं ॥
(अभिसारणार्थ-प्रस्थिते चिर-गमन-स्त्रिभ-निःसहानां समदनम् ।
विभ्रमितुं प्रथम-गतं न ददाति युवतीनां सुरत-स्वरित-हृदयम् ॥)

- 1551) *Asamattamaṇḍaṇa ccia*..... (p. 1199)

This *gāthā* [*GS I. 21*] has been cited twice before (p. 646. and p. 786). Vide S. No. (467) *supra*.

- 1552) *Āliapasuttaavinimi*..... (p. 1199)

This *gāthā* (*GS I. 20*) has been cited earlier on p. 1167. Vide S. No. (1423) *supra*.

- 1553) *Dūi tumam̐ via ṇiunā*..... (p. 1200)

This *gāthā* (*GS II. 81*) has already been cited on p. 236. Vide S. No. (36) *supra*.

- 1554) *Nivasasi dukka (?) sahāā*..... (p. 1200)

णिवससि दुक्ख-सहाआ मह हिअए सो पिओ तहिं चेअ ।
सहि सुणह दो वि तुम्हे परमत्थं कीस संबिसिमो ॥
(निवससि दुःख-सहाया मम हृदये स प्रियस्तत्रैव ।
सखि शृणुतं द्वावपि युवां परमार्थं कस्मात् संबिशेम ॥)

- 1555) *Suraasuhaiālasāhim*..... (p. 1200)

This *gāthā* has already been cited earlier on p. 951. Vide S. No. (936) *supra*.

- 1556) *Ahiṃ samāgamāhi vi.....* (p. 1200)

अहिं समगमाहि वि पिअअम-संदेसिआहि वूईहि ॥
 सोखं बहुणंदअरा सीसंता देति संदेसा ॥
 (अधिकं समागमेम्योऽपि प्रियतम-संदेशिताभिर्दूतीभिः ।
 सोख्यं बहुनन्दकरा कथ्यमाना ददति संदेशाः ॥)

- 1557) *Vicchimājjai dhīraṃ.....* (p. 1200)

विच्छिज्जइ धोरं दार-गअ पडिवहं ण णिज्जइ दिट्ठी ।
 गम्मइ हिअअम्मि गए पिआण गअ-दूइ-मगउ च्चिअ वसहि ॥
 (विच्छिद्यते धैर्यं द्वार-गता प्रतिपथं न नीयते दृष्टिः ।
 गम्यते हृदये गते प्रियाणां गत-दूतीमार्गत एव वसतिम् ॥)

- 1558) *Paḍhamapahā-puhiṇṇjao (?).....* (p. 1200)

This verse is already cited on p. 969—although the text there is mutilated and corrupt. Vide S. No. (971) *supra*.

- 1559) *Seollaasavvaṃgi.....* (p. 1200)

This *gāthā* (GS V. 40) has already been cited on p. 644. Vide S. No. (454) *supra*.

- 1560) *Suhaujjaṃjaṇaṃdullahaṃ.....* (p. 1200)

This *gāthā* (GS I. 50) has been cited earlier on p. 1031. Vide S. No. (1169) *supra*.

- 1561) *Jaṇiaharisāṇatakkhahi (?).....* (p. 1200)

जणिअ-हरिसाण तक्खण-हिअआपडिअं पि पिअअमबभुट्ठाणं ।
 अंगेहि कामिणीणं संभावेउं मआलसेहि ण चअइ ॥
 (जनित-हर्षाणां तत्क्षण-हृदयापतितमपि प्रियतमाम्युत्थानम् ।
 अङ्गैः कामिनीनां संभावयितुं मदालसैर्न शक्यते ॥)

- 1562) *Kāminījanassa sahasā.....* (p. 1201)

कामिणि-जणस्स सहसा पिअ-दंसण-वित्थरंत-हरिस-विमुहिआ ।
 दिअस-गुणिआ वि हिअए ण होंति पडिवत्ति-भर-सहा उल्लावा ॥
 (कामिनी-जनस्य सहसा प्रियदर्शन-विस्तृण्वद्धर्ष-विमुखिताः ।
 दिवस-गुणिता अपि हृदये न भवन्ति प्रतिपत्ति-भर-सहा उल्लापाः ॥)

- 1563) *Tāmarasakomalāo.....* (p. 1201)
 तामरस-कोमलाओ पिअ-कंठालिगणे समुविखत्ताओ ।
 परिअम्मावेलमओ (?) जुअईण धरेइ वम्महो बाहाओ ॥
 (तामरस-कोमलान् प्रियकण्ठालिङ्गने समुत्क्षिप्तान् ।
 परिकर्मापीडमयो (?) युवतीनां धारयति मन्मथो बाहून् ॥)
- 1564) *Savvaṃgattā kaṃcuammi.....* (p. 1202)
 सव्वंगत्ता [? सव्वंगाओ हिअ] कंचुअम्मि मणि-वलअ-णिबिड-परिचत्ते ।
 दे रइ-लालस-लीला-विसूरिअं सहउ मिहुणस्स ॥
 (सर्वाङ्गाद्धृत-कञ्चुके मणि-वलय-निबिड-परित्यक्ते ।
 प्रार्थये रति-लालस-लीला-खिन्नं राजतु मिथुनस्य ॥)
- 1565) *Khippai hāro thāṇamaṇṇ.....* (p. 1202)
 खिप्पइ हारो थणमंडलाओ (-मंडलाहि) तरुणीहि रमण-परिरंभे ।
 अग्घअ- (अच्चिअ-) गुणा वि गुणिणो लहति लहुअत्तणं काले ॥
 (क्षिप्यते हारः स्तनमण्डलात् (-मण्डलाभ्यः) तरुणीभी रमण-परिरम्भे ।
 अर्घित- (अर्चित-) गुणा अपि गुणिनो लभन्ते लघुत्वं काले ॥)
 —GS V. 29
- 1566) *Vīsantassa vilāsini.....* (p. 1202)
 वीसंतस्स विलासिणि-हिअए कुसुमाउहस्स रसणाए ।
 पुण्णाह-मंगलं पिव गिज्जउ मुच्चंत-बंधाए ॥
 (विश्राम्यतो विलासिनी-हृदये कुसुमायुधस्य रशनायाः ।
 पुण्याह-मङ्गलमिव गीयतां मुच्यमान-बन्धायाः ॥)
- 1567) *Uttāraṇeuraḥāra.....* (p. 1202)
 उत्तारिअ-णेउर-हार-तिलअ-ताडक-वलअ-रसणम्मि ।
 अविहअ-पसरो मअणो धावइ अंगम्मि तरुणीणं ।
 (उत्तारित-नूपुर-हार-तिलक-ताटङ्क-वलय-रशने ।
 अविहत-प्रसरो मदनो धावत्यङ्गे तरुणीनाम् ॥)
- 1568) *Gholai tahiṇ tahiṇ cia.....* (p. 1202)
 घोलेइ तहिं तहिं चिअ ण तरइ तरुणीए लंघिउं मज्झं ।
 णाभि-महावत्त-भमाडिओ व्व हत्थो पिअअमस्स ॥
 (घूर्णन्ति तत्र तत्रैव न शक्नोति तरुण्या लङ्घितुं मध्यम् ।
 नाभि-महावर्त-भ्रान्त इव हस्तः प्रियतमस्य ॥)

1569) *Diḍhamañṇudūmiāe*.....

(p. 1206)

This *gāthā* (GS I. 74) has been cited twice before (p. 621 and p. 1040). Vide S. No. (252) *supra*.

1570) *Avvahaladaṭṭagaṇiā (?)*.....

(p. 1206)

This *gāthā*, as printed in the text of *Śaṅgāra-Prakāśa* is corrupt. Originally it belongs to *Gauḍavaho* (No. 690). It is cited by Bhoja in his *Sarasvatīkaṇṭhābharana* (V. v. 189, p. 627). It is also quoted by Ratneśvara in his commentary on *SK* I. 84 (p. 81). There it is presented in a hopelessly corrupt form. The *gāthā* runs as follows :

उञ्चहृद् दद्वअ-भाहिआहरोट्ट-स्निज्जंत-रोस-पडिराअं ।
पाणोसरंत-मद्वरं व फल्लिअ-चसअं मुहं बाला (पा. भे. इमा वअणं) ॥
(उज्जहति दयित-गृहीताघरोष्ठ-क्षीयमाण-रोष-प्रतिरागम् ।
पानापसरन्मदिरमिव स्फटिक-चषकं मुखं बाला (इयं वदनम् ॥)

—*Gauḍavaho* v. no. 6901571) *Neurakoḍivalaggam*.....

(p. 1206)

णेउर-कोडि-विलग्नं चिहुरं दद्वअस्स पाअ-पडिअस्स ।
हिअअं पउत्थ-माणं उम्मोअंती च्चिअ कहेइ ॥
(नूपुर-कोटि-विलग्नं चिकुरं दयितस्य पाद-पतितस्य ।
हृदयं प्रोषित-मानमुन्मोचयन्त्येव कथयति ॥)

—GS II. 88

1572) *Kīsa muliāvaissam (?)*.....

(p. 1207)

This verse has been cited earlier on p. 1011. Vide S. No. (1090) *supra*.

1573) *Kīsa a ime subahuso (?)*.....

(p. 1207)

This verse has been cited earlier on p. 1011. Vide S. No. (1089) *supra*.

1574) *Avahāre unaciraṇ (?)*.....

(p. 1208)

अवहारेऊण चिरं भणसु तुमं चिअ अमुक्क-रोसा वि फुडं ।
किं अगणेऊण इमं होज्जा तुमस्मि मह प्पमाअ-क्खलणं ॥
(अवधार्य चिरं भण त्वमेवामुक्तरोषापि स्फुटम् ।
किमगणयित्वेदं भवेत्त्वयि मम प्रमाद-स्खलनम् ॥)

1575) *Jaṁ pi aliopāṭṭam (?).....* (p. 1208)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, has been cited twice before (p. 603, and p. 1010). Vide S. No. (224) *supra*.

1576) *Akkhamḍie viāṇae (?).....* (p. 1208)

अवखंडिए वि पणए अकअम्मि वि विप्पिए अकज्जे वि मज्झ ।
जाअं चिअ वअणिज्जं तुह रोसम्मि दइए णिमित्तं पि पिअं ॥
(अखण्डितेऽपि प्रणयेऽकृतेऽपि विप्रियेऽकार्येऽपि मम ।
जातमेव वचनीयं तव रोषे दयिते निमित्तमपि प्रियम् ॥)

1577) *Toiasuraarukārana.....* (p. 1209)

This verse from Sarvasena's *Harivijaya* has been cited twice before (p. 1009, and p. 1041). Vide S. No. (1082) *supra*.

1578) *Tīe hiaṇuciṁtia.....* (p. 1209)

तीए ह्रिआणुचित्तिअ-मणोरहभह्रिअ-संगम-मुहाएँ हरी ।
हसिरो वि दोहि करेहि पडिरुभंत-मउडो गओ चिअ चलणे ॥
(तस्या हृदयानुचिन्तित-मनोरथाम्यधिक-सङ्गम-सुखाय हरिः ।
हसनशोलोऽपि द्वाभ्यां कराभ्यां प्रतिरुध्यमान-मुकुटो गत एव चरणयोः ॥)

Since the verse mentions Hari falling prostrate at the feet of his beloved (Satyabhāmā) we may infer that it is drawn from Sarvasena's *Harivijaya*.

1579) *Toserubhantacchia (?).....* (p. 1209)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, is drawn from Sarvasena's *Harivijaya* and has been cited twice before (p. 840 and p. 1041). Vide S. No. (774) *supra*.

1580) *Tīe anurāa-pasaria.....* (p. 1209)

तीए अनुराअ-पसरिअ-मुह-पडिबज्जंत-बहल-पुलउभेओ ।
उव्वासिअहरिसुगारो संदूरोणमिअ-सवत्ति-हिआए ॥
(तस्या अनुराग-प्रसृत-सुख-प्रतिबध्यमान-बहल-पुलकोद्भूदः ।
उद्वासितहर्षोद्गारः संदूरावनमित-सपत्नीहृदयात् ॥)

1581) *Avasarasarottuṁcia ṇimmiāi.....* (p. 1209)

This *gāthā* (first cited in *Dhvanyāloka*, p. 351., *GS (W)* 706) has been cited twice before (p. 628, and p. 1030). Vide S. No. (308) *supra*.

1582) *Jaha jaha se pariuvvai (?).....*

(p. 1209)

जह जह से परिउंबइ मंतु (पा. भे. मण्णु-) बभरिआई णिहुवणे दइओ ।
 अच्छीइ उवरि उवरि तह तह भिण्णाइं विगलंति ॥
 (यथा यथा तस्याः परिचुम्बति मन्तु (पा. भे. मन्यु-) भूतानि निधुवने दयितः ।
 अक्षीण्युपर्युपरि तथा तथा भिन्नानि विगलन्ति ॥)

—Cf. SK V. v. 214, p. 633

1583) *Takkhanajaniapaharisam*

(p. 1209)

This verse, in *Skandhaka* metre, has been cited earlier on p. 994. Vide S. No. (1025) *supra*.

1584) *Uggāmihiāpammaṭṭham (?).....*

(p. 1210)

उग्गाहिअ-पम्हट्ठं खण-संभरिआवराह-लंभिअ-लज्जं ।
 खलंत-महु-मअ-सुहअं अपरिप्फुड-जंपिअं विलास-वईणं ॥
 (उद्ग्राहित-हृदय-प्रस्मृतं क्षण-संस्मृतापराध-लब्ध-लज्जम् ।
 स्खलन्मधु-मद-सुभगम् अपरिस्फुट-जल्पितं विलासवतीनाम् ॥)

1585) *Dūsahakaṭṭavarāham.....*

(p. 1210)

This verse, in *Skandhaka* metre, has been cited earlier on p. 1024. Vide S. No. (1134) *supra*.

1586) *Dūrāgaammiñiatṭa (?).....*

(p. 1210)

This verse in *Skandhaka* metre has been cited earlier on p. 1015. Vide S. No. (1100) *supra*.

1587) *Tīe vialamādhiraṃ.....*

(p. 1210)

This verse, in *Skandhaka* metre, has been cited earlier on p. 1041 and also later on p. 1213. Vide S. No. (1226) *supra*.

1588) *Māṇamsiṇīe ahiṇava.....*

(p. 1210)

The present passage is printed as prose but in fact it is made up of two separate and independent verses :

माणंसिणीएँ अहिणव-मइरामोअ-पडिबद्ध-वम्मह-पसरं ।
 दइअ-जण-दिण्ण-णअणं विअलिअ-धोर-लहुअं चिरं णीससिअं ॥
 (मनस्विन्या अस्मिन्व-मदिरामोव-प्रतिबद्ध-मन्मथ-प्रसरम् ।
 दयित-जन-दत्त-नयनं विगलित-धैर्य-लघुकं चिरं निःश्वसितम् ॥)

1589) *Navaria karāvalāmbaṇa*..... (p. 1210)

Note : Tentatively this verse may be restored as follows :

णवरि अ करावलंबण-मुह-पडिबज्जंत-सेअ-पुलउ [डिभण्णा] ।
सच्चा/भामा ताव च्चिअ अकिअ-उव्वरिअं पि पिअअमं अल्लोणा ॥)
(अनन्तरं च करावलम्बन-मुख-प्रतिबध्यमान-स्वेद-पुलकोद्भूता ।
तस्या/भामा तावदेव अकृतोर्वरितमपि प्रियतममालीना ॥)

1590) *Bāhauhapuriamgaḍā* (?)... .. (p. 1210)

This *gāthā* (GS VI. 18) has been cited earlier on p. 1027. Vide S. No. (1147) *supra*.

1591) *Āmbaṇṭakaolaṇ*..... (p. 1211)

This *gāthā* (GS II. 92) has been cited twice before on p. 627 and p. 998. Vide S. No. (295) *supra*.

1592) *Āloia cēia pie*..... (p. 1211)

This verse, in *Skandhaka* metre, drawn from Sarvasena's *Harivijaya*, has been cited earlier on p. 1041. Vide S. No. (1232) *supra*.

1593) *Thovosaraṇṭarosaṇ*..... (p. 1211)

This verse in *Skandhaka* metre, drawn from Sarvasena's *Harivijaya*, has been cited earlier on p. 1040. Vide S. No. (1222) *supra*.

1594) *Sā kusumehiṇ gura*..... (p. 1212)

This verse, in *Skandhaka* metre, and drawn from Sarvasena's *Harivijaya*, has been cited earlier on p. 990. Vide S. No. (1007) *supra*.

1595) *Sahiaṇ māṇakkalanāṇ*... .. (p. 1212)

This verse in *Skandhaka* metre has been cited twice before (p. 1017, and p. 1028). Vide S. No. (1108) *supra*.

1596) *Harisa-viasaṇṭavanai*..... (p. 1212)

हरिस-विअसंत-वअणं कओल-अल-संगलंत-पुलउव्वेअं ।
अपसा-हुअं पि जाअं पसाहिअव्वहिअ-मणहरं तीएँ मुहं ॥
(हर्ष-विकसद्बदनं कपोल-तल-संकलत्पुलकोद्भवेम् ।
अप्रसाधितमपि जातं प्रसाधिताभ्यधिक-मनोहरं तस्या मुखम् ॥)

This verse, in *Skandhaka* metre, is probably drawn from Sarvasena's *Harivijaya*.

1597) *Nimmarisa (?) samdhiamma.....*

(p. 1212)

This verse, in *Skandhaka* metre, probably belongs to Sarvasena's *Harivijaya*. It has been cited earlier on p. 799. Vide S. No. (627) *supra*.

1598) *Avalambiamānaparam.....*

(p. 1213)

अवलंबिअ-माण-परम्मुहीए एतस्स माणिणि पिअस्स ।
पुट्ठि-पुलज्जगमो तुह (पा. भे. से), कहेइ समुह-ट्ठिअं हिअअं ॥
(अवलम्बित-मान-पराज्जमुख्या आयतो मानिनि प्रियस्स ।
पृष्ठ-पुलकोद्गमस्तव (पा. भे. तस्य) कययति संमुख-स्थितं हृदयम् ॥)

—GS I. 87

Cf. SK V. v. 381, p. 685

1599) *Eviālamhtavīram (?).....*

(p. 1213)

This verse has been already cited twice before on p. 1041 and p. 1210. Vide S. No. (1226) *supra*.

1600) *...catiappaṇaccia.....*

(p. 1213)

This verse has been cited earlier on p. 1038. At both the places the text is somewhat corrupt. Vide S. No. (1210) *supra*. “*Gheppamti appaṇaccia*”, etc.

1601) *Uggāhiamvamaniam (?).....*

(p. 1213)

उग्गाहिअं ण भणिअं हिअए चिर-चित्तिअं पि राअ (? रोस)-परिणअं ।
माणंसिणीए पिअअम-सरहस-कअ-ग्गाहिअम्मि माणग्गहणे ॥
(उद्ग्राहितं न भणितं हृदये चिर-चिन्तितमपि राग (? रोष-) परिणतम् ।
मनस्विन्या प्रियतम-सरभस-कच-गृहीते मान-ग्रहणे ॥)

1602) *Sakaaggahavaliutta (?).....*

(p. 1213)

This *gāthā* (GS VI. 50) has already been cited on p. 1009. Vide S. No. (1085) *supra*.

1603) *Lambhapusiādharaḥho (?).....*

(p. 1214)

रोस-पुसिआहराओ रहसालिगण-विइण्ण-वम्मह-पसरो ।
होइ रमिअव्व-जोगो दइअ-बलामोडि-चुबिओ जुअइ-जणो ॥
रोष-प्रोज्झिताधरा रभसालिङ्गन-वित्तीर्ण-मन्मथ-प्रसरः ।
भवति रन्तव्य-योग्यो दयित-बलात्कार-चुम्बितो युवतिजनः ॥)

This verse, which is in *skandhaka* metre, is possibly drawn from Sarvasena's *Harivijaya* (now lost).

1604) *Agghai valam̐tadhīram̐ (?)*—... (p. 1214)

अग्घइ गलंत-धीरं दइअ-हठा(हठा)लिगिआण णअण-च्चुबिअं ।
 विसम-परिअत्तिअ-मुहं समुह-वलंत-हिअअं विलासवईणं ॥
 (राजते गलद्-धैर्यं दयित-हठालिङ्गितानां नयन-चुम्बितम् ।
 विषम-परिवर्तित-मुखं संमुख-बलद्-हृदयं विलासवतीनाम् ॥)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, is possibly drawn from Sarvasena's *Harivijaya* (now lost). (p. 1214)

1605) *Mudheveviram̐guli (?)*..... (p. 1214)

मुधेव वेविरं(?मुद्धे पवेविरं)गुलि-णह-मुह-सिप्पंत-सेय-सलिलेण ।
 हत्थुल्लएण हत्थअलेणं भाणिणि मा हणसु पिअं तुलिज्जिहिंसि ॥
 (मुग्धे प्रवेपनशीलाङ्गुलि-नख-मुख-सिच्यमान-स्वेद-सलिलेन ।
 हस्ताङ्गेण हस्ततलेन मानिनि मा जहि प्रियं तोलयिष्यसे ॥)

Note : This *gāthā* is somewhat corrupt. It is interesting to find that the first half of this *gāthā* is almost identical with the first half of *Līlavai* No. 1256 :

तो सा सवेविरंगुलि-णह-मुह-सिप्पंत-सेय-सलिलेण ।
 अग्घं व वेइ पियसंगमस्स हत्थुल्लएण पिया ॥

The commentator presumes the reading '*paveviram̐guli*' for he renders the expression into Sanskrit as '*pravepamānāṅguli*'. The letter '*va*' in '*mudheva*' is probably a misreading of this '*pa*'. The near identity of the first two halves in *Līlavai* and *Śaṅgārāprakāśa* raises such questions as : Does the author of *Līlavai* draw upon, (for the first half of his *gāthā*) an earlier source ? Or, does Bhoja directly borrow the whole *gāthā* from that earlier source (or, does Bhoja borrow the first half from the author of *Līlavai* and add the second half to make it an example of '*Pāṇi-tāḍanam*' ? It is not possible in the present state of knowledge, to say definitely if any of these alternatives holds good.

1606) *Ekkam̐ paharuvvāam̐*..... (p. 1214)

This *gāthā* (*GS* I. 86) has been cited twice before (p. 789, and p. 1009). Vide S. No. (591) *supra*.

1607) *Calanāhaassa paiṇo*..... (p. 1214)

चलणाहअस्स पइणो पुलइअ मसच्छकं(?मत्थालअं) पुलोअंती ।
 सुअइ(?सवइ) सकज्जल-बाह-च्छलेण माणंसिणी माणं ॥
 (चरणाहतस्य पट्युः पुलकित-मस्तालकं प्रलोकयन्ती ।
 खवति सकज्जल-बाष्पच्छलेन मनस्विनी मानम् ॥)

- 1608) *Acchakkharūsanaṁ khaṇa (?).....* (p. 1215)

This *gāthā* (GS VII. 75) has been cited earlier on p. 1033, Vide S. No. (1185) *supra*.

- 1609) *Thoāyūḍhama hunaā.....* (p. 1215)

थोआरुढमहुमआ खण-पन्हुद्वावराह-विष्णुल्लावा ।
हसिऊण संठविज्जइ पिएण संभरिअ-लज्जिआ कावि पिआ ॥
(२ तोकारुढ-मधु-मवा क्षणप्रस्मृतापराध-वत्तोल्लावा ।
हसित्वा संस्थाप्यते प्रियेण संस्मृत-लज्जिता कापि प्रिया ॥)

—Cf. SK V. v, 321, p. 670–71

This verse in *Skandhaka* metre is possibly drawn from Sarvasena's *Harivijaya* (now lost)

- 1610) *Kelīe virause u (?).....* (p. 1216)

This *gāthā* (GS II. 95) has been cited earlier on p. 625. Vide S. No. (277) *supra*.

- 1611) *Acchīṁ tā thaissaṁ.....* (p. 1216)

This *gāthā* (GS IV. 14) has been cited twice before (p. 626, and p. 1037). Vide S. No. (292) *supra*.

- 1612) *Agahiaḍai ānūṇao.....* (p. 1216)

This verse, in *Skandhaka* metre, has been cited earlier on p. 1043. Vide S. No. (1237) *supra*.

- 1613) *Pāapaḍio ṇa gaṇio.....* (p. 1216)

This *gāthā* (GS V. 32) has been cited earlier on p. 1020. Vide S. No. (1117) *supra*.

- 1614) *Ṇaipūrasaccahe jo.....* (p. 1217)

This *gāthā* (GS I. 45) has been cited earlier on p. 1121. Vide S. No. (1123) *supra*.

- 1615) *Calanovāsa (?) nisanna.....* (p. 1217)

चलणोआस-णिसणस्स तस्स भरिमो अणालवंतस्स ।
पाअंगुद्वावेढिअ-केस-दिढाअङ्गण-सुहेल्लि ॥
(चरणान्नकाश-निषण्णस्य तस्य स्मरामोऽणालपतः।
पादाङ्गुष्ठावेष्टितकेशदृढाकर्षण-सुखम् ॥)

1616) *Mharimo se saṇṇaparaṇṇa*..... (p. 1217)

This *gāthā* (GS IV. 68) has been cited earlier on p. 787. Vide S. No. (579) *supra*.

1617) *Anṇaṇṇacchalapesia*..... (p. 1217)

अण्णोण्ण-च्छल-पेसिअ-तुलम-मेलीण-विट्ठि-पसराइ ।
दो वि वणे तह कअ-भंडणाइ समअं प्हसिआइ ॥
(अण्णोण्ण-च्छल-प्रेषित-यदृच्छा (= अकस्मात्-) मिलित-दृष्टि-प्रसरो ।
द्वावपि सखि कृत-कलहौ सममेव प्रहसितौ ॥)

—Cf. GS VII. 99

1618) *Cūecaḍevinukko*..... (p. 1217)

For this Apabhraṃśa passage vide Appendix-I.

1619) *Aha āgaṇṇa tti navaṇṇa*..... (p. 1219)

This verse, in *Skandhaka* metre, and drawn from Sarvasena's *Harivijaya* has been cited earlier on p. 1040. Vide S. No. (1225) *supra*.

1620) *Kuḍḍammi ohivāsara*..... (p. 1219)

कुडुम्मि ओहि-वासर-रेहा-संगण-मेत्त-वावारो ।
विमण-मुहिए णिअच्छसु को वद्धिअस्स जणो मुच्चइ ॥
(कुडयेऽवधि-वासर-रेखा-संगणन-मात्र-व्यापारः ।
विमनस्क-मुखि पश्य को वर्धितस्य मुच्यते ॥)

Note : The *gāthā*, as printed in the text is quite corrupt. The above restoration is only tentative.

1621) *Accāsamuddhosi (?)*..... (p. 1219)

Taking some liberty with the text, the *gāthā* may tentatively be restored as follows :

अत्ता[हि] समुधोसिअ-दइआगमणे णववहुएँ इमीए ।
पहरिस-णिरुद्ध-कण्ठ-स्थणिएणं गाढमुपगूढा ॥
सखी हि समुद्धोषित-दयितागमने नववध्वा अनया ।
प्रहर्ष-निरुद्ध-कण्ठ-स्तनितेन गाढमुपगूढा ॥)

1622) *Sahasāmā sahīppau (?).....* (p. 1219)

This *gāthā* (also cited in SK V. v. 54, p. 591, and opening with 'Sahasā mā sāhijjau') has been cited twice before (p. 797 and 836). Vide S. No. (616) *supra*.

1623) *Gharakajjēṇa vi jocalai.....* (p. 1219)

This *gāthā* has been cited earlier on p. 1099. Vide S. No. (1348) *supra*.

1624) *Ajjahmaumariṇṇe sahi dāhine.....* (p. 1219)

This *gāthā* has been cited earlier on p. 1104. Vide S. No. (1356) *supra*.

1625) *Kaiā tammiaite (?).....* (p. 1219)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1626) *Ko māṃ baddhāvehi (?).....* (p. 1219)

को मां बद्धावेहिइ, जस्स तुमं हरिस-विअसिअ-कओला ।
तस्स तुमं किं दाहिसि, भणिऊण पिएण अबऊढा ॥
(को मां वर्धापयिष्यति यस्य त्वं हर्ष-विकसित-कपोला ।
तस्य (तस्मै) त्वं किं दास्यसि भणित्वा प्रियेणावगूढा ॥)

1627) *Sahasā pattammi pie.....* (p. 1220)

सहसा पत्तम्मि पिए, समुग्गभाणंद-वाह-पिहिअच्छी ।
अज्झा सज्जस-बहुला पअं पि दाउं ण पारेइ ॥
(सहसा प्राप्ते प्रिये समुद्गतानन्द-बाष्प-पिहिताक्षी ।
नववधूः (तरुणी) साध्वस-बहुला पदमपि दातुं न शक्नोति ॥)

1628) *Vāhajalollaloana.....* (p. 1220)

This Apabhraṃśa passage, has been cited earlier on p. 1106. For the passage vide Appendix-I.

1629) *Ua jāva sā kilammai.....* (p. 1220)

उअ जाव सा किलम्मइ, अप्प-क्कअ-विरह-वित्थरंताणुसआ ।
ता पत्तो जह इच्छा तह णिव्वत्तिअ-मणोरहो महुमहणो ॥
(पश्य यावत् सा क्लाम्यति, आत्म-कृत-विरह-विस्तृष्वदनुशया ।
तावत् प्राप्तो यथेच्छा तथा निर्वर्तित-मनोरथो मधुमथनः ॥)

- 1630) *Āṇiavalaubbheo* (?)..... (p. 1220)

This verse, in *Skandhaka* metre, and drawn from Sarvasena's *Harivijaya* has been cited twice before (p. 773, and p. 787). Vide S. No. (541) *supra*.

- 1631) *Assiasohāisao*..... (p. 1220)

अरिसअ-सोहाइसओ सच्चाए वि भोइ-देव-दंसण-जणिओ ।
जह हिअअस्स पह्रिसो तह हरिस-विसंठुलाण अच्छीण सुहं ॥
(आश्रित-शोभातिशयः सत्याया (= सत्यभामाया) अपि भोगिदेव-दर्शन-जनितः ।
यथा हृदयस्य प्रहर्षस्तथा हर्ष-विसंस्थुलयोरक्ष्णोः सुखम् ॥)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, and which mentions Satyā (= Satyabhāmā) and Bhogideva (= Kṛṣṇa) is most probably drawn from Sarvasena's *Harivijaya* (now lost).

- 1632) *Tahasohai dīāgama*..... (p. 1221)

For this Apabhrāṃśa passage vide Appendix-I.

- 1633) *Dāradvavia...ramu* (?)..... (p. 1221)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, and mentions the celestial tree (Pārijāta) as planted in front of her (Satyabhāmā's) mansion is drawn from *Harivijaya* (now lost).

This verse ("Dāra-*ṭṭhavia-sūradumaṇi*", etc.,) has been cited earlier on p. 1047. Vide S. No. (1251) *supra*.

- 1634) *Vasa* (?) *ṭṭhiammisohā*..... (p. 1221)

वास-ट्टिअम्मि सोहा-परिओस-पसाहिआणणाए मणहरो ।
अप्पुट्ठ-सोअ-विमलो सहि-सत्थो तोए दप्पणम्मि वि दिट्ठो ॥
(वास-स्थिते शोभा-परितोष-प्रसाधिताननया मनोहरः ।
अस्पृष्ट-शोक-विमलः सखी-सार्थस्तया दर्पणेऽपि दृष्टः ॥)

- 1635) *Pulaisiddhathauhā*..... (p. 1221)

For this Apabhrāṃśa passage vide Appendix-I.

- 1636) *Dūrayāmbhiapasaro*..... (p. 1221)

दूर-विअंभिअ-पसरो कअ-कज्ज-णिअत्त-दइअ-दंसण-जणिओ ।
हिअए ण माइ लक्खिअ-रेइअ-सोअ-विअडे वि से परिओसो ॥
(दूर-विजृम्भित-प्रसरो कुत-कार्य-निवृत्त-दयित-दर्शन-जनितः ।
हृदये न माति लक्षित-रेचित-शोक-विकटेऽपि तस्याः परितोषः ॥)

- 1637) *Panaapariṇāṇa*..... (p. 1221)

This verse, which is in *Skandhaka* metre, and is possibly drawn from Sarvasena's *Harivijaya* has been already cited on p. 1047. Vide S. No. (1252) *supra*.

- 1638) *Tuḥa sūndari gharakuḍḍam*... (p. 1222)

तुह सुंदरि घरकुडुं दूरोग्गअ-बाहुअं दुमंतोए ।
मज्झं णिराअ-वल्लिअं वलेइ (?) पडिवक्ख-हिअआइ ॥
(तव सुन्दरि गृह-कुडयं दूरोद्गत-बाहुकं धवल्यन्त्याः ।
मध्यं प्रकट-वल्लिकं ज्वालयति प्रतिपक्ष-हृदयानि ॥)

- 1639) *Tuḥa cchāmoari (?) dūmāra*..... (p. 1222)

तुह क्षामोअरि दुमिअं दूर-च्छित्तेण होइ हत्थेण ।
आलिहिअ-मुद्ध-कंकेल्लो-पल्लव विव कुडुमिणं ॥
(तव क्षामोवरि धवलितं दूर-क्षित्तेन भवति हस्तेन ।
आलिखित-मुग्धाशोक-पल्लवमिव कुडयमिदम् ॥)

- 1640) *Vāsauddhavaḥamti*..... (p. 1222)

For this Apabhramśa passage vide Appendix-I.

- 1641) *Pahuttā vihaṭṭātaḥa (?)*..... (p. 1222)

For this Apabhramśa passage vide Appendix-I.

- 1642) *Nimmāhiakusumaparimala*..... (p. 1222)

णिम्महिअ-कुसुम-परिमल-हिअ-हिअआए वि महुअरावलि-चटुला ।
पढमं पिअम्मि दिट्ठी पच्छा तीएँ सुर-पाअवम्मि णिसण्णा ॥
(निर्गत (= इतस्ततः प्रसृत-) कुसुम-परिमल-हृत-हृदयाया अपि मधुकरावलि-चटुला ।
प्रथमं प्रिये दृष्टिः पश्चात्तस्याः सुरपादपे निषण्णा ॥)

As the verse is in *Skandhaka* metre and as it mentions 'sura-pādapa', it is most probably drawn from Sarvasena's *Harivijaya* (now lost).

- 1643) *Toseviammi (?) rasiā*..... (p. 1223)

तो से पिअम्मि रसिआ ता (तो) दुमरअणम्मि निअ उप्पल-मुहआ ।
परिओस-रमुच्चेल्ला अणुराअ-अंदोलिआ णिसम्मइ दिट्ठी ॥
(ततस्तस्याः प्रिये रसिता ततो दुमरत्न एवोत्पल-सुभगा ।
परितोष-रसोच्छलितानुरागान्दोलिता निषीदति दृष्टिः ॥)

As the verse mentions ' *druma-ratna* ' (=Pārijāta) we may not be wrong in suggesting that it is drawn from *Harivijaya* (now lost).

1644) *Pulaubbheuvāsāha*..... (p. 1223)

This Apabhramśa passage is already cited on p. 1105. For its restoration vide Appendix I.

1645) *Ua nīa-pāavaraṇe*..... (p. 1224)

उअ णिअ-पाअव-रअणे इअ अणुराअ-पिसुणं पिअम्मि भणंते ।
सवित्तेस-लद्ध-पसरो आढत्तो तीएँ पसरिउं परिओसो ॥
(पश्य निज-पादप-रत्न इत्यनुराग-पिशुनं प्रिये भणति ।)
सविशेष-लब्ध-प्रसर आरब्धस्तस्याः प्रसर्तुं परितोषः ॥)

As this verse in *Skandhaka* metre mentions ' *Pādapa-ratna* ' (=Pārijāta) we may not be wrong in saying that it is probably drawn from *Harivijaya* (now lost).

1646) *Tīe savisesadūmia*..... (p. 1224)

This verse (from *Harivijaya*) has already been cited on p. 1046. Vide S. No. (1250) *supra*.

1647) *Paladhanurapavāṇa (?)*..... (p. 1227)

This Prakrit passage is very corrupt. The presence of the words ' *janātanā* ' and ' *tiāḍā* ' gave me the clue and I could trace the verse to *Setubandha* (XI-135). Its text reads as follows :

माआ-मोहम्मि गए सुए अ पवआण समर-सण्णाह-रवे ।
जणअ-तणआइ दिट्ठं तिअडा-णेहाणुराअ-भणिअस्स फलं ॥
(मायामोहे गते श्रुते च प्लवगानां समर-संताह-रवे ।
जनकतनयया दृष्टं त्रिजटा-स्नेहानुराग-भणितस्य फलम् ॥)

—*Setu* XI. 137. 135 (Calcutta edn)

1648) *Saṁbhāriam pi ṇa gahṇai*..... (p. 1229)

संभरिअं पि ण गण्हइ गहिअं पि ण तं ठवेइ अंगम्मि ।
ठविअं पि अंसुअं ण अ धरेइ रहसेण जुअइ-जणो ॥
(संस्मृतमपि न गृह्णाति गृहीतमपि न तत् स्थापयत्यङ्गे ।
स्थापितमप्यंशुकं न च धारयति रभसेन युवति-जनः ॥)

1649) *Sevāṇakkamanasamū*..... (p. 1230)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

1650) *Raṇṇammitaṇaṁ raṇṇammi.....*

(p. 1236)

रण्णम्मि तणं रण्णम्मि पाणिअं सव्वओ सअंगाहं ।
 तह वि मिआण सईण अ आमरणंताइ पेम्माइं ॥
 (अरण्ये तृणमरण्ये पानीयं सर्वतः स्वयंग्राह्यम् ।
 तथापि मृगाणां मृगीणां चामरणान्तानि प्रेमाणि ॥)

—Cf. GS III. 87

1651) *Avvo aṇuṇaasuhakim.....*

(p. 1239)

अव्वो अणुणअ-सुह-कंखिरीएँ अकअं कअं कुणंतीए ।
 सरल-सहावो वि पिओ अविणअ-मगं बला णीओ ॥
 (कष्टमनुनय-सुखकाङ्क्षणशीलयाकृतं कृतं कुर्वत्या ।
 सरल-स्वभावोऽपि प्रियोऽविनयमार्गं बलाश्रीतः ॥)

—GS IV. 6

1652) *Annadaṭṭapasaṅgaṁ.....*

(p. 1240)

This *gāthā* (GS I. 48) has been cited earlier on p. 619. Vide S. No. (244) *supra*.

1653) *...assapata.....*

(p. 1241)

The text of this *gāthā* is hopelessly corrupt. The context also is lost ('*granthapātaḥ*'). But it is fairly certain from what precedes and what follows that the *gāthā* is cited as an illustration of a type of love. From the few clues available one is tempted to identify the missing *gāthā* to be the following one:

पेम्मस्स विरोहिअ-संविअस्स पच्चवख-विट्ठ-विलिअस्स ।
 उअअस्स व ताविअ-सोअलस्स विरसो रसो होइ ॥
 (प्रेम्णो विरोधित-संहितस्य प्रत्यक्ष-दृष्ट-व्यलोकस्य ।
 उदकस्येव तापित-शीतलस्य विरसो रसो भवति ॥)

—GS I. 53

1654) *Jai deva tuṁ paṇṇo.....*

(p. 1241)

This *gāthā* [GS (W) 844] has been cited earlier on p. 1031. Vide S. No. (1196) *supra*.

1655) *Sotum (?) suhaṁ na laṅṅhai.....*

(p. 1241)

This *gāthā* [GS (W) 911] has been cited earlier on p. 1036. Vide S. No. (1196) *supra*.

Chapter VII

Prakrit Verses In Sarasvatī-Kaṇṭhābharana¹

“Bhoja was one of the most illustrious kings of ancient and medieval India. He was justly famed as a great patron of poets and Literature, as a great builder of temples and as a literary man of no mean achievements.² His two works on poetics, “*Sarasvatī-kaṇṭhābharana*” (S K A) and *Śṛīṅāraprakāśa*, (*ŚP*) must have, been composed between 1005–1054, probably towards the close of Bhoja’s career i. e. between 1030–1050 A. D.³. “It is generally accepted that the first work of Bhoja in Alamkāra is the SKA.”⁴ It contains over 350 Prakrit verses (including illustrations in Apabhraṃśa). However, as *ŚP* is a larger work containing over 1650 Prakrit and Apabhraṃśa verses, it is given precedence in the present study.

- 1) *Samkirṇaṃ (vākyam) yathā.....* (pp. 21–22, v. 30)

काअं खाअइ खुहिओ कूरं फेलेइ/धलेइ णिभरं रुठो ।
मुणअं गेण्हइ कंठे ह्वकेअइ/ह्वकेइ अ णत्तिअं ठेरो ॥
(काकं खादति क्षुधितः कूरं (= भक्तं) क्षिपति निर्भरं रुष्टः ।
शुनकं गृह्णाति कण्ठे निषेधति (= भेषयति) नप्तारं स्थविरः ॥)

The alternative readings, which are decidedly better, we find in Hemacandra’s *Kāvyaśūśāsana* (p. 215, v. 256).

- 2) *Apadam (vākyam) yathā.....* (p. 22, v. 31)

आउज्झअ पिट्ठिअए जह कुक्कुलि णाम मज्झ भत्ताले ।
पेक्खंतह लाउलकण्णिआह हा कस्स कंदेमि ॥
(निर्भत्स्यं ताडयते यथा कुकुरी नाम मम भर्ता ।
प्रेक्षमाणानां राजकुलनियुक्तानां (= प्रेक्षमाणान् राजकुलनियुक्तान् अनादृत्य)
हा (= अहं) कस्य ऋच्छमि ॥)

1) The *Sarasvatī-Kaṇṭhābharana* by Dhāreśvara Bhojadeva with commentaries of Rāmasiṃha (I–III) and Jagaddhara (IV), Kavyamala, 94, Nirṇaya Sagar edn, Bombay, 1934.

2) The History of Sanskrit Poetics, by Mm Dr. P. V. Kane, 1951 (p. 251).

3) Ibid (p. 250).

4) V. Raghavan : Bhoja’s *Śṛīṅāra-Prakāśa* (p. 67), 1978, 3rd edn.

- 3) *Nyūnopamaṁ (vākyam) yathā.....* (p. 25, v. 36)

संहत-चक्रवाक-जुआ विअसिअ-कमला मृणालसंचछणा ।
बावी बहु व्व रोअण-विलित्त-यणआ सुहावेइ ॥
(संहत-चक्रवाक-युगा विकसित-कमला मृणाल-संचछा ।
बापी बधूरिव रोचन-विलित्त-स्तनी सुखयति ॥)

- 4) *Adhikopamaṁ (vākyam) yathā.....* (p. 26, v. 37)

अहिणव-मणहर-विरइअ-बलअ-विहूसा विहाइ णव-बहुआ ।
कुंदलअ व्व समुत्फुल्ल-गुच्छ-परिलित्त-भमर-गणा ॥
(अभिनव-मनोहर-विरचित्त-बलय-विभूषा विभाति नव-वधूः ।
कुन्दलतेव समुत्फुल्ल-गुच्छ-परिलीयमान-भ्रमर-गणा ॥)

- 5) *Aśarīraṁ (vākyam) yathā.....* (p. 27, v. 40)

सेल-सुआ-रुद्धं मृदाणाबद्ध-भुग/मुद्ध-ससिलेहं ।
सीस-परिट्टिअ-गं गं संक्षा-पणअं पमहणाहं ॥
(शैल-सुता-रुद्धार्धं मूर्धाबद्ध-भुग्न/मुग्ध-शशिलेखम् ।
शीर्षपरिष्ठित-गङ्गं सन्ध्या-प्रणतं प्रमथ-नाथम् ॥)

- 6) *Apakramam...yathā.....* (p. 39, v. 55)

काराविकुण खउरं गामउडो मज्जिओ अ जिमिओ अ ।
णव खत्तं-त्तिहिवारे जोइसिअं पुच्छिउं चलिओ ॥
(कारयित्वा क्षौरं ग्राम-प्रधानो(= मुखो) मज्जितश्च भुक्तवांश्च ।
नक्षत्र-तिथि-वारान् ज्यौतिषिकं प्रष्टुं चलितः ॥)

Hemacandra (*Kāvyānuśāsana*, p. 264, v. 382) reads मज्जिऊण जिमिऊण (मज्जित्वा जिमित्वा) in the first half and नखत्तं तिहिवारे (नक्षत्रं तिथिवारौ) in the second half.

- 7) *Khinnam...yathā.....* (p. 39, v. 56)

वेवाहिऊण बहुआ सासुरअं दोलिआएँ णिज्जंती ।
रोअइ दिअरो तं संठवेइ पासेण वच्चंतो ॥
(विवाह्य वधूः श्वाशुरकं दोलिया नीयमाना ।
रोदिति देवरस्तां संस्थापयति पाश्वेन व्रजन् ॥)

- 8) *Paruṣaṁ...yathā.....* (p. 40, v. 58)

खाहि विसं पिब सुतं णिज्जसु मारीए, पडउ दे वज्जं ।
 दंत-खंडिअ-थणआ खिविऊण सुअं सवइ माआ ॥
 (खाद विषं पिब मूत्रं नीयस्व मार्या पततु ते वज्रम् ।
 दन्त-खण्डित-स्तनी क्षिप्त्वा सुतं शपति माता ॥)

- 9) *Asadṛśopamaṁ...yathā.....* (p. 42, v. 62)

णमह हरं रोसाणल-णिहड्डु-मुद्ध-(? विअड्डु-)वम्मह-सरीरं ।
 विस्वअ-णिअंब-णिअग-गंगा-सोत्तं व हिमवतं ॥
 (नमत हरं रोसानल-निर्दग्ध-मुग्ध-(? विदग्ध-)मन्मथ-शरीरम् ।
 विस्तृत-नितम्ब-निर्गत-गङ्गा-स्रोतसमिव हिमवन्तम् ॥)

‘*Viaḍḍha*’ presents a better reading as it removes the metrical defect. It is preserved in *Śr. Pr.* IX. p. 339.

- 10) *Niralaṁkāram...yathā.....* (p. 43, v. 64)

कोला खणति मोत्थं गिद्धा खाअति मडअ-मांसाइं ।
 उलुआ हणति काए काआ उलुए वि वाअति ॥
 (कोलाः खनन्ति मुस्तं गृध्राः खादन्ति मृतक-मांसानि ।
 उलूका घ्नन्ति काकान् काका उलूकानपि वायन्ति ॥)

- 11) *Yuktiviruddham...yathā... ..* (p. 46, v. 69)

सुरहि-महु-पाण-लंपड-भमर-गणाबद्ध-मंडली-बंधं ।
 कस्स मणं पाणंदइ कुम्भी-पुट्ट-ट्टिअं कमलं ॥
 (सुरभि-मधु-पान-लम्पट-भ्रमर-गणाबद्धमण्डलीबन्धम् ।
 कस्य मनो नानन्दयति कूर्मी-पृष्ठ-स्थितं कमलम् ॥)

- 12) *Aucityaviruddham yathā.....* (p. 46, v. 70)

पट्टंसुउत्तरिज्जेण पामरो पामरीएँ परिपुसइ ।
 अइ-गरुअ-कूर-कुम्भी-भरेण सेउल्लिअं वअणं ॥
 (पट्टांशुकोत्तरीयेण पामरः पामर्याः प्रोञ्छति ।
 अति-गरुक-कूर-कुम्भी-भरेण स्वेदाद्रितं वदनम् ॥)

- *13) *Katte manama* (? *Katto nāma*)..... (p. 56)

कत्तो णाम ण इदं सच्चं कवि-सेविणु मग्गेसु ।
सीमंते उण मुक्कम्मि तम्मि सव्वं णवं चेअ ॥
(कुतो नाम न दृष्टं सत्यं कवि-सेवितेषु मार्गेषु ।
सीमन्ते पुनर्मुक्ते तस्मिन् सर्वं नवमे ॥)

—*Gaṇḍavaho*, v. 85 (p. 15)

- *14) *Panthia na ettha satthavamatthi*..... (p. 65)

पंथिअ ण एत्थ सत्थरमत्थि मणं पत्थरत्थले ग्रामे ।
उण्णअ-पओहरं पेक्खिऊण जइ वससि ता वससु ॥
(पथिक नात्र सत्तरमस्ति मनाकू प्रस्तर-स्थले ग्रामे ।
उन्नत-पयोधरं (पक्षे-पयोधरां) प्रेक्ष्य यदि वससि तद् वस ॥)

Compare with this *gāthā* *Vajjālagga*, No. 494 and the Sanskrit Commentary on it for a somewhat different *cehāyā* and interpretation.

- *15) *Uccai āgamahi* (? *Uvvaḥai daia-ggahiāharotṭha*)..... (p. 81)

उव्वहइ दइअ-गहिआहरोट्ठ-सिज्जंत-रोस-पडिराअं ॥
पाणोसरंतमइरं फलिह-चसअं व मुहं बाला ।
(उद्वहति दयित-गृहीताधरोष्ठ-क्षीयमाण-रोष-प्रतिरागम् ।
पानापसरन्मदिरं स्फटिक-चषकमिव मुखं बाला ॥)

Compare this *gāthā* with the *SK* (Ch. V. v. 189, p. 627) and v. no. 690 from *Gauḍavaho*. The fourth quarter reads :

‘चसअं व णिअं मुहं बाला’ [चषकमिव निजं मुखं बाला]; व फलिअं-चसअं इमा वअणं’
[इव स्फटिक-चषकमेषा वदनम्]

—*Gaṇḍavaho*, v. no. 690 (p. 103)

- *16) *Pallaviṃ via karapallavehiṃ*..... (p. 83)

पल्लविअं विअ कर-पल्लवेहिं पण्णुलिअं व मुद्धअच्छिहिं ।
फलिअं मिव पीण-पओहरेहिं अज्झाएँ लावणं ॥
(पल्लवितमिव कर-पल्लवैः प्रपुष्पितमिव मुग्धाक्षिभ्याम् ।
फलितमिव पीन-पयोधराभ्यां (प्रौढ-) युवत्या लावण्यम् ॥)

—*Vajjālagga* v. 313

The reading ‘*muṇḥaaccchehiṃ*’ in the Commentary renders the verse metrically defective.

Compare with this *gāthā* *Vajjālagga*, No. 313.

- *17) *Sāmanṇa-sundarīṇaṃ vibbhamam.....* (p. 87 [11 3-4])

सामण-सुंदरीणं विबभममुव्वहइ (/मावहइ) अविणओ च्चेअ ।
 घूमो च्चअ पज्जलिआणं (? पज्जलिआहि) बहुमओ सुरहि-दारुण ॥
 (सामान्य-सुन्दरीणां विभ्रममुद्वहति/मावहत्यविनय एव ।
 घूम एव प्रज्वलितानां (? प्रज्वलिताद्) बहुमतः सुरभि-दारुणाम् ॥)
 —*Gāḍavaho*, v. 959

- 18) *...Gūḍhārtham...yathā.....* (p. 93, v. 133)

अन्हारिसा वि कइणो कइणो हलिवुड्ड-सालि-पमुहा वि ।
 मंडुक्क-मक्कडा वि हु होति हरी सप्प-सिहा वि ॥
 (अस्मादृशा अपि कवयः कवयो हरिवृद्धशालि-प्रमुखा अपि ।
 मण्डूक-मर्कटा अपि खलु भवन्ति हरयः सर्प-सिहा अपि ॥)

- 19) *Moru kalaveṇa vahaī.....* p. 94, v. 134

See Appendix-II for this Apabhraṃśa verse.

- 20) *Hā to jo jjaladeu.....* p. 110 v. 159

See Appendix-II for this illustration of 'Bhāṣā-citra'.

- 21) *Na cchando-bhaṅga ityāhus.....* (p. 120 v. 166)

जह ण्हाजं ओइण्णे अब्भन्तमुल्हासिअ (? अब्भुत्तमुल्हसिअ) मंसुअद्धंतं ।
 तह अ (? ण) ण्हाआ सि (? ण्हाओ सि) तुमं सच्छे गोला-णई-तूहे ॥
 (यथा स्नातुमवतीर्णे अभिषिक्तम् (आर्द्रसत्) उत्स्त्रस्तमंशुक-पर्यन्तम् ।
 तथा च (? न) स्नाता भवसि (? स्नातो भवसि) त्वं स्वच्छे गोदानदीतीर्थे ॥)

This passage is quoted in Hemacandra's *Chando'nuśāsana* (I. 7. 5, p. 4). He reads "jaha ya ṇa ṇhāo si" in place of *taha a ṇhāo si*,— the reading found in SK.

- 22) *Dhavalāṃ galetti (?).....* (p. 121 11. 3-4)

The text of this passage is a medley of parts of lines belonging to different *gāthās* :

Some words from the two lines, presented as a verse by the editors, when properly re-arranged, make the second hemistich of a *gāthā* which we come across in *Līlāvaṇī* (*Gāthā* No. 1091) :

पञ्चस-गय-वरुम्मूलियाएँ उड्डीण-ससि-विहंगाए ।
 धवलाइँ गलति णिसा—लयाएँ नखत्त-कुसुमाइ ॥
 (प्रत्युषगजवरोन्मूलितायाः उड्डीत-शशि-विहङ्गायाः ।
 धवलानि गलन्ति निशालतायाः नखत्रकुसुमानि ॥)

In धवलाइँ गलेति, 'गलेति' is obviously a scribal error or misreading of गलति on the part of the editors. Dr. Upadhye, the editor of *Līlāvalī*, says in a foot-note to this *gāthā* : " This *gāthā* is not given by B, but is found only in PJ " (p. 164, fn. 2). In his Notes on this *gāthā* (p. 372) Dr. Upadhye observes : " This is a beautiful *gāthā* describing the morning scene and quite independent by itself ". We find that Hemacandra has quoted this to illustrate that ए (and ओ) could be short at the end of a *pada* : एदोती पदान्ते प्राकृते ह्रस्वो वा । पदान्ते वर्तमानावेकारोकारौ प्राकृतभाषायां ह्रस्वो वा भवतः । यथा —

पञ्चसगयवरुम्मूलिआए उड्डीणससिविहंगाए ।
 धवलाइँ गलति निसालयाए नखत्तकुसुमाइ ॥
 उअ ओ (= पो) मरायमरगयसंबलिआ गहयलाओ ओअरइ ।
 गहसिरिकंठम्भट्ट व्व कंठिआ कीररिछोली ॥
 ई हिँ इत्येतयोः ह्रस्वत्वं शब्दानुशासने निर्णोतमिति नेहोच्यते ।

—*Chando'nuśāsana* I. 10

The second quotation उअ etc. comes from the *GS* I. 75, but the first is not traced there. This *gāthā*, with its second line read somewhat differently, is found included in the *Surasumādicariya* III. 245, where it stands thus :

पञ्चसगयवरुम्मूलियाए उड्डीणससिविहंगाए ।
 रयणिलयाए गलति व कुसुमाइ तारयनिहेण ॥ "

Now a close look at the second *gāthā* reveals that it contains the two words " गहयलाओ ओअरइ " which correspond to " गहयलाओ ओअरइ " of the medley text of Ratneśvara's Commentary on *SK*. Still however, the two *padas* " धवलेहिँ अणंजणसामलेहिँ " from Ratneśvara's text remain untraced. But the whole riddle of this medley passage is solved when we turn to *Svayambucchandaḥ*. Its गायदिविधि reads :

हिआरो बिन्दुजुओ पआवसाणाम्मि लह । छइल्लाण जहा—
 (हिकारो बिन्दुयुतः पदावसाने लघुः । छइल्लस्य (? विदग्धस्य) यथा—)
 धवलेहिँ अणंजणसामलेहिँ पेरंततणुअतणुएहिँ ।
 णिदाएत्ति उबेदो गअणिदाएहिँ अच्छोहिँ ॥१.२॥

(धवलाभ्यामनञ्जनश्यामलाभ्यां पर्यन्ततनुकतनुकैः ।
 निद्रायते उपेन्द्रः गतनिद्राभ्यामक्षिभ्याम् ॥१.२॥)
 एआरो सुद्धो पआवसाणाम्मि लहू । वम्मउत्तस्य (—स्स) जहा—
 (एकारः शुद्धः पदावसाने लघुः । वर्मपुत्रस्य यथा—)
 पच्चूसगअवरमालिआए उड्डीणससिविहंगाए ।
धवलाइं गलन्ति णिसालआए णक्खत्तकुसुमाइं ॥१.३॥

(प्रत्यूषगजवरमृदितायाः उड्डीनशशिविहंगायाः ।
 धवलानि गलन्ति निशालतायाः नक्षत्रकुसुमानि ॥)
 ओआरो सुद्धो पआवसाणाम्मि लहू अ । पालित्तस्स जहा—
 (ओकारः शुद्धः पदावसाने लघुश्च । पादलिप्तस्य यथा—)
 उअ पोम्मराअमरगअसंवलिआ णहअलाओ ओअरइ ।
 णहसिरिकंठभट्ट व्व कंठिआ कीररिछोली ॥१.४॥

(पश्य. पद्मरागमरकतसंवलिता नभस्तलादवतरति ।
 नभःश्रीकण्ठभ्रष्टेव कण्ठिका शुकपङ्क्तिः ॥)

The context in SK and Ratneśvara's comment thereon (pp. 120-121) leave no doubt that Ratneśvara had in mind these three illustrations.

23) *Kutto lambhai* (? *katto labbhai*)..... (p. 130 v. 181)

कत्तो लम्भइ पंथिअ सत्थरअं एत्थ गामणि-घरम्मि ।
 उण्णअ-पओहरे पेक्खिऊण जइ वससि ता वससु ॥
 (कुतो लभ्यते पथिक स्वस्तरक (शस्तरत) मत्र ग्रामणीगृहे ।
 उन्नतपयोधरान् (उन्नत-पयोधरौ) प्रेक्ष्य यदि वससि तद् वस ॥)

This *gāthā* is cited by the author of *Vajjālagga* (No. 494), by Hemacandra (*Kāvyānuśāsana*, p. 67) and Weber (*G. S.* No. 879) with some variant readings.

24) ...*Prakrit-jātiḥ buddhā yathā*..... (p. 144, v. 2)

तुज्झ ण आणे हिअअं मम उण मअणो दिआ अ रत्ति च ।
 णिविक्ख तवेइ बलिअं तुइ जुत्त-मणोरहाइं अंगाइं ॥
 (तव न जाने हृदयं मम पुनर्मदनो दिवा च रात्रि च ।
 निष्कृप तापयति बलवत् त्वयि युक्तमनोरथान्यङ्गानि ॥)

—*Abhijñāna-Śākuntala* III. 17

- 25) *Māgadrikā yathā.....* (p. 144, v. 3)

शव/हृद-माणश-मंश-भालके कुंभ-शहृश वशाहि शंचिदे ।
अणिशं च पिआमि शोणिदे बलिश-शदे शमले हुवीअवि ॥
(शत-/हत-मानुष-मांस-भारकाः कुम्भसहस्रं वसाभिःसंचितम् ।
अनिशं च पिबामि शोणित्तं वर्षशतं समरो भविष्यति ॥)

—*Veṇīsaṃhāra* III.

- 26) *Paiśācī 'uddhā yathā.....* (p. 145, v. 4)

पनमथ पनय-पकुपित-गोली-चलनग-लग्न-प्रतिबिंबं ।
तसमु न ख-तप्पनेसुं एकातस-तनु-थलं लुहं ॥
(प्रणमत प्रणय-प्रकुपित-गौरी-चरणाग्र-लग्न-प्रतिबिम्बम् ।
दशसु नख-दर्पणेवेकादश-तनु-धरं रुद्रम् ॥)

—*Bṛhatkathāyām* (Guṇādhyaśya)

- 27) *Sauraseni 'uddhā yathā.....* (p. 145, v. 5)

तुं सि मए चूअंकुर दिण्णो कामस्स गहिअ-धणुहस्स ।
जुवइ-मण-मोहण-सहो पंचम्महिओ सरो होहि ॥
(त्वमसि मया चूताङ्कुर दत्तः कामस्य गृहीतधनुषः ।
युवतिमनो-मोहनसहः पञ्चाम्यधिकः शरो भव ॥)

—*Abhijñāna-Sākuntala* VI. 3

- 28) *Apabhraṃśa 'uddho yathā.....* (p. 145, v. 6)

For this Apabhraṃśa verse vide Appendix-II.

- 29) *Sanskrit-Prakṛitayoḥ sādharāṇi.....* (p. 146, v. 7)

सरले साहस-रागं परिहर रम्भोर मुञ्च संरम्भम् ।
विरसं विरहायासं सोढुं तव चित्तमसहं मे ॥

—*Mālatī-mādhava* VI. 10

- 30) *Miśrā yathā.....* (p. 147, v. 9 (b))

जयति जनताभिर्वाञ्छितफलप्रदः कल्पपादपो गिरिशः ।
जअइ अ तमल्लिअंती गिरितनया पणइ-कप्पलआ ॥
(जयति च तमालीयमाना गिरितनया प्रणयि-कल्पलता)

- 31) *Samkīrṇa yathā.....* (p. 147, v. 10)

This verse/gāthā is corrupt and therefore, obscure.

32) *Asādhārāṇi yathā.....*

(p. 148, v. 11 [b])

गोसे तिविछी (? तिगिच्छी) -रिछोली तल्लं तूहे विवलिदा (? आ) ॥
 (प्रभाते कमलरजःपङ्क्तिः अल्पसरः तीर्थे प्रसूता ॥)

33) *Apabhraṣṭā yathā.....*

(p. 148, v. 12)

For this Apabhramśa verse vide ppendix-II.

*34) *Prakṛtipariṇāmaḥ / yathā.....*

(p. 163)

धुअ-मेह-महुअराओ घण-समआअड्डिओणअ-विमुक्काओ ।
 गह-पाअव-साहाओ णिअअ-ट्ठाणं व पडिगआओ विसाओ ॥
 (धुत-मेघ-मधुकरा घन-समयाकृष्ठावनत-विमुक्ताः ।
 नभःपादप-शाखा निजक-स्थानमिव प्रतिगता दिशः ॥)

—Setu I. 19

*35) *Yathā-ca.....*

(p. 163)

सिसिर-पडिरोह- - -

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.*36) *Parapurapraveśaḥ / yathā...yathā ca.....*

(p. 163)

सविमो अणज्जुणमिमं अमहिदमवासुइं च अप्पाणं ।
 सेवजलि-वंसण-गुण-कहासु तुह जो ण पज्जत्तो ॥
 (श्यामहे अनर्जुनमिमम् अमहेन्द्रमवासुकिं चात्मानम् ।
 सेवाञ्जलिदर्शनगुणकथासु तव यो न पर्याप्तः ॥)

—Gaṇḍavaho v. no. 240

*37) *Evam...(dhyanir anusandheyah 1).....*

(p. 167)

ताला जाअंति गुणा जाला ते सहिअएहिं धेप्पंति ।
 रवि-किरणानुगाहिआइं होंति कमलाइं कमलाइं ॥
 (तदा जायन्ते गुणा यदा ते सहृदयैर्गृह्यन्ते ।
 रवि-किरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥)

—Viśamabāṇalīlā (now lost), cited earlier in Dhv.

- *38) (*Uktiprakāro bhaṇithh...*) *taṭachyate...* (p. 177)

इह ते जअंति कइणो जअमिणमो जाण सअल-परिणामं ।
वाआसु ठिअं दोसइ आमोअ-घणं व तुच्छं व ॥
(इह ते जयन्ति कवयो जगदेतद् येषां सकल-परिणामम् ।
वाचासु स्थितं दृश्यत आमोद-घनं वा तुच्छं वा ॥)

—*Gāṇḍavaho*, v. 62

- 39) *Paryāyakṛtā (racanā) yathā* (p. 182, v. 68)

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 40) *Prakīrnaghaṭanā yathā* ... (p. 185, v. 76)

एविकहि (? एक्कहि) अच्छिहि ...

Vide for this Apabhramśa verse Appendix-II.

- 41) *Abhisārikānām ca prāyeṇa tilavanābjinikhaṇḍayoreva bahumānaprasiddhiḥ* | *Yad ittham āhuḥ*..... (p. 187, v. 77)

अत्तंतह (? अत्ता तह) रमणिज्जं अमहं गामस्स मंडणीहूअं ।
लुअ-तिलवाडि-सरिच्छं सिसिरेण कअं सिसिणिसंडं ॥
(मातः (सखि) तथा रमणीयमस्माकं ग्रामस्य मण्डनीभूतम् ।
लून-तिलवाटोसदृशं शिशिरेण कृतमब्जिनीखण्डम् ॥)

—GS I. 8

- 42) *Muddhihi*..... (p. 187 [19 from below])

[तहे] मुद्धहे मुह-पंकइ आवासित सिसिर ।
[[तस्याः] मुग्धाया मुख-पङ्कजे आवासितः शिशिरः ॥]

This is, of course the fourth quarter of the verse given above (S. No. 40).

- *43) *Kamalā aṇṇasaṇiā (? Kamalā arā ṇa maliā)*..... (p. 188)

कमलाअरा ण मलिआ हंसा उडुविआ ण अ पिउच्छा ।
केण वि गामतडाए अन्नं उत्ताणअं वूढं (? छूढं) ॥
(कमलाकरा न मृदिता हंसा उडुयिता न च पितृष्वसः (सखि) ।
केनापि ग्रामतडागे ऽ भ्रमुत्तानितं क्षिप्तम् ॥)

—GS II. 10

*44) *Paḍivakkhamat nupunīje.....*

(p. 188)

पडिवक्ख-मणु-पुंजे लावण-उडे अणंग-गअ-कुंभे ।
 पुरिस-सअ-हिअ-धरिए कीस थणंती थणे वहसि ॥
 (प्रतिपक्ष-मन्यु-पुञ्जौ लावण्यघटावनङ्ग-गज-कुम्भौ ।
 पुरुषशतहृदयधृतौ किमिति स्तनन्तौ स्तनौ वहसि ॥)

—GS III. 60

*45) *Paḍikammadūpesaṇa.....*

(p. 190 [last two lines])

पडिकम्म-दूइ-पेसण-माणगहणेसु भासुर-पहुप्पंतो ।
 हेमंतिओ सुहाअइ मलिण-मिअंको वि कामिणीण पओसो ॥
 (प्रतिकर्म-दूती-प्रेषण-मान-ग्रहणेषु भासुर-प्रभवन् ।
 हैमन्तिकः सुखयति मलिन-मृगाङ्गो ऽपि कामिनीः प्रदोषः ॥)

46) *Eddahameittatthaniā.....*

(p. 193 v. 82)

एदहमेत्तत्थणिआ एदहमेत्तेहि अच्छिवत्तेहि ।
 एदहमेत्तावत्था एदहमेत्तेहि दिअहेहि ॥
 (एतावन्मात्रस्तनी एतावन्मात्राभ्यामक्षिपत्राभ्याम् ।
 एतावन्मात्रावस्था एतावन्मात्रैदिवसैः ॥)

—Cited later in KP II v 11 (p. 67), GS (W) 973

47) *Kim tādena narendasehara.....*

(p. 197, v. 90)

किं तादेण नरिंद-सेहर-सिहालीढागपादेण मे
 किं वा मे ससुरेण वासवसहासीहासणद्धासिणा ।
 ते देसा गिरिणो अ ते वणमही स ज्जेव मे वल्लहा
 कोसल्ला-तणअस्स जत्थ चलणे वंदामि णंदापि अ ॥
 (किं तातेन नरेन्द्रशेखरशिखालीढाग्रपादेन मे
 किं वा मे श्वशुरेण वासवसभासिहासनाध्यासिना ।
 ते देशा गिरयश्च ते वनमही सा चैव मे वल्लभा
 कौसल्यातनयस्य यत्र चरणौ वन्दामि नन्दामि च ॥)

48) *Apphundantena nahan.....*

(p. 239, v. 190)

अप्पुंदंतेण णहं महि च तडि-उद्धमाइअदिसेण ।
 दुंदुभि-गंभीर-रवं दुंदुहिअं अंबुवाहेण ॥
 (आक्रमता नभो महीं च तडिद्-व्याप्त-दिशा ।
 दुन्दुभि-गम्भीर-रवं दुन्दुभित-(?गजित)मम्बुवाहेन ॥)

49) *Pattā a sīharāḥha.....*

(p. 240, v. 191)

पत्ता अ सीभराहअ-धाउ-सिला-अल-णिसण-राइअ-जलअं ।
 सज्जं ओज्ज र-पहसिअ-वरि-मुह-णिम्महिअ-वउल-मइरामोअं ॥
 (प्राप्ताश्च शीकराहत-धातुशिला-तल-निषण्ण-राजित-जलदम् ।
 सह्यं निर्झर-प्रहसित-दरो-मुख-निर्गत-वकुल-मदिरामोदम् ॥)

—Setu I. 56

50) *Param jōṇhā uṇhā.....*

(p. 251, v. 223)

परं जोण्हा उण्हा गरल-सरिसो चंदण-रसो
 खद-क्खारो हारो मलअ-पवणा देह-तवणा ।
 मुणाली बाणाली जलदि अ जलद्दा तणुलदा
 वरिद्धा जं दिद्धा कमल-णअणा सा सुवअणा ॥
 (परं ज्योत्स्ना उष्णा गरल-सदृशश्चन्दनरसः
 क्षत-क्षारो हारो मलय-पवना देह-तपनाः ।
 मृणाली बाणाली ज्वलति च जलार्द्रा तनुलता
 वरिष्ठा यद् दृष्टा कमल-नयना सा सुवदना ॥)

—Karpūramañjarī II. 11

51) *Dhūmāi dhūmakaluse.....*

(p. 253, v. 227)

धूमाइ धूम-कलुसे जलइ जलंतारुहंत-जीआ-बंधे ।
 पडिरव-पडिउण्ण-दिसं रसइ रसंत-सिहरे धणुम्मि णहअलं ॥
 (धूमायते धूमकलुषे ज्वलति ज्वलदारोहज्जीवाबन्धे ।
 प्रतिरव-प्रतिपूर्ण-दिक् रसति रसच्छिखरे धनुषि तभस्तलम् ॥)

—Setu V. 19

52) *Uahissa jaseṇa jasaṇ.....*

(p. 287 v. 240)

उअहिस्स जसेण जसं धीरं धीरेण गरुअआएँ वि गरुअं ।
 रामो ठिइए वि ठिइं भणइ रवेण अ रवं समुप्फुंदंतो ॥
 (उदधैर्यशसा यशो धैर्यं धैर्येण गुरुतयापि गुरुताम् ।
 रामः स्थित्यापि स्थितिं भणति रवेण च रवं समाक्रामन् ॥)

—Setu IV. 43

53) *Cando kandappamittam... ..*

(p. 287, v. 334)

चंदो कवप्पमित्तं विहरण-सहलो हारि-तारा-पबंधो
 सच्छंदो वंदणिज्जो कुवलअ-दलणो संकरे मेलिकारी ।
 कंदोदोल्लासलासी जअइ सिव-सिहा मंडणीभूद-खंडो
 दैता (? दैतो) जोण्हा-जलोहो विहिअ-णिअ-रई विवममाणं बलेण ॥

(चन्द्रःकन्दर्प-मित्रं विहरण-सफलो हारि-तारा-प्रबन्धः
स्वच्छन्दो वन्दनीयः कुवलय-दलनः शङ्करे मेलिकारी ।
कन्दोदोत्लासलासी जयति शिव-शिखा-मण्डनीभूत-खण्डो
ददज्ज्योत्स्नाजलौघो विहितनिजरतिविभ्रमाणां वलेन ॥)

54) *Jantīmanurundhūn.....* (p. 296, v. 345)

Vide for this Apabhraṃśa verse Appendix-II.

55) *Vāṇau ujju.....* (p. 296, v. 346)

Vide for this Apabhraṃśa verse Appendix-II.

56) *Jai deareṇa bhaṇiā.....* (p. 302, v. 370)

जइ देअरेण भणिआ खगं घेतूण राउलं वच्च ।
ता किं सेवअ-वहुए हसिऊण वलोइअं सअणं ॥
(यदि देवरेण भणिता खड्गं गृहीत्वा राजकुलं व्रज ।
तत् किं सेवक-वध्वा हसित्वावलोकितं शयनम् ॥)

This *gāthā* is almost identical in sense with the following one occurring in *Vaijālagga* (S. No. 622).

जइ देवरेण भणिआ खगं घेतूण राउले वच्च ।
ता कीस मुद्धडमुही हसिऊण पलोअए सेज्जं ॥
(यदि देवरेण भणिता खड्गं गृहीत्वा राजकुले व्रज ।
तत् कस्मान्मुग्धमुखी हसित्वा प्रलोकयति शय्याम् ॥)

—*Vaijālagga*, No. 622

57) *Ko so joṇa vāo.....* (p. 303, v. 376)

को सो जोअणवाओ को दंडाणं दुवे सहस्साइं ।
का काली का मधुरा किं शुक-पृथु-कानन-च्छायम् ॥
(कःस योजन-पादः कः(स यो)दण्डानां द्वे सहस्रे ।
का काली का मधुरा किं शुक-पृथु-कानन-च्छायम् ॥)

58) *Bhaddaiṃ bhodu sarassaia.....* (p. 306, v. 385)

भट्टं भोदु सरस्सईअ कइणो णंवंतु वासाइणो
अण्णाणं पि परं पअट्टदु वरा वाणो छइल्लप्पिआ ।
वच्छोभी तह माअही फुरदु णो सा किं च पंचालिआ
रीदीओ विलिहंतु कव्व-कुसला जोण्हं चओरा विअ ॥

(भद्रं भवतु सरस्वत्याः कवयो नन्दन्तु व्यासादयः
 अन्येषामपि परं प्रवर्ततां वरा वाणी विदग्धप्रिया ।
 वैदर्भी तथा मागधी स्फुरतु नः सा किं च पाञ्चालिका
 रीतीर्विलिहन्तु काव्य-कुशला ज्योत्स्नां चकोरा इव ॥)

—*Karpūramāñjarī* I. 1

59) *Paapiḍāmahisāsura*..... (p. 307, v. 388)

For this Apabhramśa verse vide Appendix-II.

60) *Maavahanimita*..... (p. 307, v. 389)

मअ-वह-णिमित्त-णिगअ-मईद-मुण्णं गृहं णिएऊण ।
 लद्धावसरो गहिऊण मोत्तिआई गओ वाहो ॥
 (मृग-वध-निमित्त-निर्गत-मृगेन्द्र-शून्यां गुहां दृष्ट्वा ।
 लब्धावसरो गृहीत्वा मौक्तिकानि गतो व्याधः ॥)

—*Mārica-vadhe*

61) *Ucciu vāliya (?)*..... (p. 307, v. 390)

For this Apabhramśa verse vide Appendix-II.

62) *Suavahavaiara*..... (p. 308, v. 391)

For this Apabhramśa verse vide Appendix-II.

63) *Nisuniu pacchā*..... (p. 308, v. 392)

This passage is found quoted in *Svayambhūcchandaḥ*: 6.90.1. Vide for this Apabhramśa verse Appendix-II.

64) *Vihesi harimui*..... (p. 308, v. 393)

For this Apabhramśa verse vide Appendix-II.

65) *Candaṇadhūsaraaṇ*..... (p. 308, v. 394)

चंदण-धूसरअं आउलिअ-लोअणअं हासपरम्मूहअं णीसास-किलामिअं ।
 दुम्मणदुम्मणअं संकामिअमंडणअं माणिणि आणणअं किं तुज्झ कर-द्विअअं ॥
 (चन्दन-धूसरमाकुलित-लोचनं हास-पराङ्मुखं निःश्वास-क्लमितिम् ।
 दुर्मनसां दुर्मनस्कं संक्रामित-मण्डनं मानिनि, आननं किं तव करस्थितिम् ॥)

66) *Ai dummaṇā.....*

(p. 309, v. 395)

अइ[दुम्मण-]दुम्मणआ अज्ज(?अह)किणो(?किणो) पुच्छामि तुमं ।
 जेण(?ण) जिविज्जइ जेण विलासो(?जेण विणा)सो पलि(?रि)हिज्जइ कोस जणो ॥
 (अयि दुर्मनसां दुर्मनस्क अथ किं पृच्छामि त्वाम् ।
 न जीव्यते येन विना स परिह्रियते कस्माज्जनः ॥)

67) *Chanapiṭṭhadhūsarathāṇi.....*

(p. 314, v. 3)

छण-|खण-पिट्ठ-धूसर-त्थणि महु-मअ-तंबच्छि कुवलआहरणे ।
 कस्स-(?कण्ण)-कअ-चूअ-मंजरि पुत्ति तुए मंझिओ गामो ॥
 (क्षण-पिष्ट-धूसर-स्तनि मधु-मद-ताम्राक्षि कुवल्याभरणे ।
 कस्य(?कर्ण)कृत-चूत-मञ्जरि पुत्रि त्वया मण्डितो ग्रामः ॥)

Cf. GS (W) 826

The reading 'Kaṇṇa' for 'Kassa' as given further on (p. 664 v. 300) is highly superior as it eminently suits the context.

68) *Samvāllanāmauli.....*

(p. 314 [11 14-16])

It has not been possible to restore this verse.

69) *Sahiṭhi bhammamāṇā (?).....*

(p. 315, v. 5)

सहिआहि भण्णमाणा थणए लगं कुसुंभ-पुष्पं ति ।
 मुद्धवहुआ हसिज्जइ पण्फोडंती गहवआइ ॥
 (सखीभिर्भण्यमाना 'स्तनयोर्लग्नं कुसुम्भ-पुष्पम्' इति ।
 मुग्धवधूर्हस्यते प्रस्फोटयन्ती नखपदानि ॥)

—GS II. 45

70) *Namaha avaḍḍhiatūṅgaṃ*

(p. 318 1 7)

णमह अवडिढअ-तुंगं—
 (नमत अवर्धित-तुङ्गम्—)

This is the opening part of the opening verse in *Setubandha*. For the full verse see S. No. 71 *infra*.

71) *Namaha avaḍḍhia tūṅgaṃ.....*

(p. 319, v. 16)

णमह अवडिढ-तुंगं अविसारिअ-वित्थअं अणोणअ-गहिरं ।
 अप्पलहुअ-परिसण्हं अण्णाअ-परमत्थ-पाअडं महुमहणं ॥
 (नमत अवर्धित-तुङ्गम् अविसारित-विस्तृतम् अनवनत-गभीरम् ।
 अप्रलघुक-परिश्लक्ष्णम् अज्ञात-परमार्थ-प्रकटं मधुमयनम् ॥)

—Setu I. 1

- 72) *Pīṇattuna* (? *Pīṇattana*)—*duggejjam*
(?—*duggejjham*)..... (p. 334, v. 16)

पीणत्तण-दुग्गेज्झं जरस भुआअंत-णिट्ठुर-परिगह्मिअं ।
रिट्ठस्स विसम-वल्लिअं कंठं दुक्खेण जीविअं वोलीणं ॥
(पीनत्व-पुर्णा ह्यं यस्य भुजायस्त्र-निष्ठुर-परिगृहीतम् ।
अरिष्टस्य विषमवलितं कण्ठं दुःखेन जीवितं गतम् (अतिक्रान्तम्) ॥)

—*Setu* I. 3

- 73) *Vāhittā paḍivaṇṇam na dei*..... (p. 336, v. 51)

वाहिता पडिवण्णं ण देइ रुसेइ एक्कमेक्कस्मि/एक्कमेक्कस्स ।
अज्जा/असई कज्जेण विणा पडप्पमाणे णई-कच्छे ॥
(व्याहता प्रतिवचनं न ददाति रुष्यत्येकैकस्मिन्/रुष्यत्येकैकस्य ।
आर्या/असती कार्येण विना प्रदोष्यमाने नदीकच्छे ॥)

—*GS* V. 16

- 74) *Sāmāi sāmālie*..... (p. 336, v. 52)

सामाइ सामलोए/सामलिज्जइ अद्धच्छि-प्पलोअ (? पलोइरीअ) मुह-सोहा ।
जंबूदल-कअ-कण्णावअंसे भमिरे/-कण्णावअंस भमिरे हल्लिअ-पुत्ते ॥
(श्यामायाः श्यामलायते/श्यामायते श्यामलायाः अर्धाक्षि-प्रलोकनशीलाया मुखशोभा ।
जम्बूदल-कृत-कर्णावतंस-भ्रमणशीले हालिकपुत्रे ॥)

—*GS* II. 80

- 75) *Paḍhamahilāṇam jajjam* (?)..... (p. 338, v. 56)

पोढ-महिलाणं जं जं सु-सिक्खिअं तं रए सुहावेइ ।
जं जं असिक्खिअं णव-वहूणं तं तं रइं देइ ॥
(प्रौढ-महिलानां यद् यत् सुशिक्षितं तद् रते (= सुरते) मुखयति ।
यद् यद् अशिक्षितं नव-वधूनां तत् तद् रतिं ददाति ॥)

- 76) *Sā uppaḍi goṭṭhauhi*..... (p. 341, v. 62)

सा उप्पडो गोठुउहि णोक्खी कावि विसगंठि ।
भिडिय पचेल्लिउ सो मरइ जस्स ण लगइ कंठि ॥
(सा उत्पन्ना गोष्ठे नवीनैव कापि विषग्रन्थिः ।
अथि (?) प्रत्युत स म्रियते यस्य न लगति कण्ठे ॥)

Hemacandra, however, reads this verse as follows :

साव-सलोणी गोरडी नवखी कवि विस-गंठि ।
भडु पच्चलिउ सो मरइ जासु ण लगइ कंठि ॥
(सर्व-सलावण्या गौरी नवा कापि विषग्रन्थिः ।
भटः प्रत्युत स म्रियते यस्य न लगति कण्ठे ॥)

—Siddhahema VIII. 4. 420

Kalpatañviveka (p. 275), however, seems to have read 'Bhaḍi' for ' Bhaḍu ' and ' Pacceliu '.

Note : Vide for this Apabhraṃśa verse Appendix-II as well.

77) *Uddhaccho piāi jālaṃ.....* (p. 346, v. 73)

उद्धच्छो पिअइ जलं जह जह विरलंगुली चिरं पहिओ ।
पाआवलिआ (? पावालिया) वि तह तह धारं तणुअं पि तणुएइ ॥
(ऊर्ध्वक्षः पिबति जलं यथा यथा विरलाङ्गुलिश्चिरं पथिकः ।
प्रपा-पालिकापि तथा तथा धारां तनुकामपि तनूकरोति ॥)

—GS II. 61

78) *Golāvisamoḍḍa.....* (p. 347, v. 74)

गोला-विसमोआर-च्छलेण अप्पा उरम्मि से मुक्को ।
अणुअपा-णिदोसं तेण वि सा गाढमुबऊढा ॥
(गोदा-विषमावतारच्छलेन आत्मोरसि तस्य मुक्तः ।
अनुकम्पानिर्दोषं तेनापि सा गाढमुपगूढा ॥)

—GS II. 93

79) *Jo tiā'ahararāo.....* (p. 349, v. 79)

जो तीअ (= तीएँ) अहर-राओ रत्ति उव्वासिओ पिअअमेण ।
सो च्चिअ दीसइ गोसे सवत्ति-णअणेसु संकंतो ॥
(यस्तस्या अधर-रागो रात्राबुद्धासितः प्रियतमेन ।
स एव दृश्यते प्रातः सपत्नी-नयनेषु संक्रान्तः ॥)

—GS II 66

80) *Pāṇauḍi avi (?) jaliṇa (?)...* (p. 352, v. 85)

पाणउडोअ (पाणउडोएँ) वि जलिऊण हुअवहो जलइ जणवाडम्मि ।
ण हु ते परिहरिअव्वा विसमदसासंठिआ पुरिसा ॥
(पानकुटयामपि ज्वलित्वा हुतवहो ज्वलति यज्ञवाटे ।
न खलु ते परिहर्तव्या विषमदशासंस्थिताः पुरुषाः ॥)

—GS III. 27

81) *Hia tiracchīyai.....*

(p. 353, v. 86)

For this Apabhramśa verse vide Appendix-II.

82) *Na una varakoṇḍa.....*

(p. 354, v. 89)

ण उण वर-कोअंड-दंडए युत्ति (? पुत्ति) माणुसे वि एमेअ ।
 गुणवज्जिए ण जाअइ वंसुप्पण्णे वि टंकारो ॥
 (न पुनर्वरकोदण्डदण्डके पुत्रि मानुषेऽप्येवमेव ।
 गुण-वर्जिते न जायते वंशोत्पन्नेऽपि टङ्कारः ॥)

The second half of this *gāthā* is identical in sense with the second half of the following *gāthā* from *Vaijālagga* (No. 686) :

वंसुप्पण्णे वि धणू गुणरहिए नत्थि टंकारो ।

Prof. Patwardhan says in his Notes (p. 574) :

“ We must construe the words in the second half as follows :

(जइवि) धणू वंसुप्पण्णे (होइ) (तह वि) गुणरहिए तस्मि टंकारो नत्थि ।

...The correct wording should be :

वंसुप्पण्णे वि धणुस्मि निगुणे नत्थि टंकारो । ”

83) *Annonnehiṃ sucari.....*

(p. 356, v. 91)

For this Apabhramśa verse vide Appendix-II.

84) *Mohavirame sarosam.....*

(p. 363, v. 108)

मोह-विरमे सरोसं थोर-त्थण-मंडले पुर-वहूणं ।
 जेण करि कुंभसंभावणाएँ दिट्ठी परिठ्ठुविआ ॥
 (मोह-विरमे सरोषं स्थूल-स्तन-मण्डले सुर-वधूनाम् ।
 येन करि-कुम्भसंभावनया दृष्टिः परिस्थापिता ॥)

85) *Hasiaṃ sahatthatālam.....*

(p. 364, v. 109)

हसिअं सहत्थतालं सुक्खवडं उवगएहिं पहिएहिं ।
 पत्तप्फलसारिच्छे/पत्तअफलाने सरिसे उड्ढीणे पूस/सूअ-वंदम्मि ॥
 (हसितं सहस्त-तालं शुष्क-वटमुपगतैः पथिकैः ।
 पत्र-फल-सदृशे/पत्र-फलानां सदृश उड्ढीने शुकवृन्दे ॥)

86) *So muddhamio miātanhiāhim.....*

(p. 365, v. 111)

सो मुद्ध-मिओ/-मओ मिअतण्हिआहि/मायण्हिआहि तह दूमिओ हआसाहि ।
 जह सवभावमईण वि णईण वि परम्मुहो जाओ ॥
 (स मुग्ध-मृगो मृगतृष्णिकाभिस्तथा दूनो हताशाभिः ।
 यथा सद्भावमतीनामपि (०मयोष्वपि) नदीनां (नदीषु) पराङ्मुखो जातः ॥)

This *gāthā* is later on quoted in *Alaṃkāramahodadhī* (p. 249) by Narendraprabha to illustrate after Bhoja, the second variety “*tattves*” *tativarūpā*” of *Bhṛāntih*.

87) *Virahinihiākaantahi m.....*

(p. 368, v. 118)

For this Apabhraṃśa verse vide Appendix-II.

88) *Entovi na saccavio.....*

(p. 372, v. 126)

एंतो वि ण सच्चविओ गोसे पसरत्त-(?पसरंत-) पल्लवारुणच्छाओ ।
 मज्जण-तंबेसु मओ तह सअतंबेसु लोअणेसु अमरिसो ॥
 (आयन्नपि/आगच्छन्नपि न दृष्टः प्रातः प्रसरत्पल्लवारुणच्छायः ।
 मज्जन-तान्त्रयोर्मदस्तथा मदतान्त्रयोर्लोचनयोरमर्षः ॥)

The reading “*chāo*” violates the metre. The reading “*rāo*” found in Hemacandra’s *Kāvyaṇuśāsana* (p. 369, v. 576) perfectly agrees with the metre. Hemacandra’s reading “*jīse*” for “*gose*” appears to be genuine in view of the reference to ‘*majjana*’ (bathing)

89) *Piadaṃsaṇeṇa suharasa.....*

(p. 373, v. 127)

पिअदंसणेण (? पिअदंसण-) सुह-रस-मउलिआई जह से ण होंति णअणाई ।
 ता केण कणरइअं लखिज्जइ कुवलअं तिस्सा ॥
 (प्रिय-दर्शन-सुख-रस-मुकुलिते यदि तस्या न भवतो नयने ।
 तदा केन कर्ण-रचितं लक्ष्यते कुवल्यं तस्याः ॥)

—GS IV. 23

90) *Paaḍiasaṇehasaṃbhāva (? sabdhāva)*

(p. 373, v. 128)

पअडिअ-सणेह-/पाअडिअ-णेह-सवभाव-विबभमं तीअ जह तुमं दिट्ठो ।
 संवरण-वावडाए अणो वि जणो तह च्चेअ ॥
 (प्रकटित-स्नेह-सद्भाव-विभ्रमं तथा यथा त्वं दृष्टः ।
 संवरण-व्यापृतया अन्योऽपि जनस्तथैव ॥)

—GS II. 99

- 91) *Diṭṭhāe vi janna (jaṇṇa) diṭṭho.....* (p. 373, v. 129)

दिट्ठाएँ जं ण दिट्ठो आलविआए वि जं ण आलत्तो ।
उवआरो जं ण कओ तेण अ/तं चिअ कलियं छइल्लेहि ॥
(दृष्ट्या यन्न दृष्ट आलपितयापि यन्नालपितः ।
उपचारो यन्न कृतस्तेन च/तदेव कलितं छेकैः/विदग्धैः ॥)

—Cf. *Alaṃkāra-Kaustubha*

The *Vajjālaggaṃ* (v. 284, p. 76) reads this *gāthā* as follows :

सहस त्ति जं न दिट्ठो सरल-सहावेण जं न आलत्तो ।
उवयारो जं न कओ तं चिय कलियं छइल्लेहि ॥
(सहसेति यन्न दृष्टः सरल-स्वभावेन यन्नालपितः ।
उपचारो यन्न कृतस्तदेव कलितं छेकैः ॥)

Weber reads the first half as :

दिट्ठाइ जं ण दिट्ठो सरल-सहावाइ जं च णालविओ/जं न आलत्तो ।
—GS (W) 720

- 92) *Goraṅgau taruṇiṇo.....* (p. 374, v. 130)

For this Apabhramśa stanza vide Appendix-II.

- 93) *Geṇha paloeha imam.....* (p. 377, v. 138)

गेण्ह पलोएह इमं/गेण्हह पलोअह इमं विअसिअ-णअणा/पहसिअवअणा पिअस्स/
पइस्स अव्वेइ ।
धरिणी/जाआ सुअस्स (? सुअ) -पडमुग्गिण्णदंतजुअलंकिअं बोरे ॥
(गृहाण/गृहणीत प्रलोकयेमं विकसित-नयना/प्रहसितवदना प्रियस्य/पत्युरर्पयति ।
गृहिणी/जाया सुत-प्रथमोद्भिन्नदन्त्युगलाङ्कितं बदरम् ॥)

The alternative readings are found in the GS.

—GS II. 100

- 94) *Sāloe ccia sūre.....* (p. 377, v. 139)

सालोए च्चिअ सूरे धरिणी घरसामिअस्स घेतूण ।
णेच्छंतस्स वि पाए धुअइ हसंती हसंतस्स ॥
(सालोक एव सूर्ये गृहिणी गृहस्वामिनो गृहीत्वा ।
अनिच्छतोऽपि पादौ धावति (= प्रक्षालयति) हसन्ती हसतः ॥)

—GS II. 30

95) *Sāliṇagoviāe.....*

(p. 378, v. 140)

सालिवणगोविआए उड्डायंतीएँ पूस-विदाइं ।
 सव्वंगसुंदरीएँ वि पहिआ अच्छीइ पेच्छति ॥
 (शालिवनगोपिकाया उड्डाययन्त्याः शुकवृन्दानि ।
 सर्वाङ्गसुन्दर्या अपि पथिका अक्षिणी एव प्रेक्षन्ते ॥)

96) *Golāḍaṭṭhiāṇṇ pecchiṇṇa.....*

(p. 378, v. 141)

गोलाअडट्टिअं पेच्छिऊण गहवइसुअं हलिअ-सोण्हा ।
 आढत्ता उत्तरिउं दुक्खुत्ताराएँ पअवीए ॥
 (गोदा-तट-स्थितं प्रेक्ष्य गृहपतिमुतं हालिक-स्नुषा ।
 आरब्धा उत्तर्तुं दुःखोत्तरया पदव्या ॥)

—GS II. 31

97) *Hiae rosugghuṇṇam.....*

(p. 379, v. 142)

हिए रोसुघुण्णं/रोसुगिण्णं/रोसुखित्तं पाअप्पहरं सिरेण पत्थंतो ।
 णह उदओ (?) [ण हओ दइओ] माणंसिणीए थोरंसुअं रुण्णं ॥
 (हृदये रोषोद्घूर्णं/रोषोद्गोर्णं/रोषोत्क्षिप्तं पादप्रहारं शिरसा प्रार्थयमानः ।
 न हतो दयितो मनस्विन्या स्थूलाश्रुकं रुदितम् ॥)

—Cf GS (W) 916

The *Vajjālagga* (v. 616) reads 'taha u tti pio'.98) *Gājante khe mehā.....*

(p. 383, v. 153)

गज्जंते खे मेहा फुल्ला नीवा पणच्चिआ मोरा ।
 णट्ठो चंदुज्जोओ वासारत्तो हला पत्तो ॥
 (गर्जन्ति खे मेघाः फुल्ला नीवाः प्रनर्तिता मयूराः ।
 नष्टदन्द्वाद्वोतो वर्षारत्रः (= वर्षतुः) सखि प्राप्तः ॥)

99) *Ai sahi vakkullāviri.....*

(p. 384, v. 155)

अइ सहि वक्कुल्लाविरि छुहिहिसि गोत्तस्स मत्थए छारं ।
 अच्चंत-दत्त-दिट्ठेण सामिवलिण हसिएण ॥
 (अयि सखि वक्रोल्लपितः (= वक्रोल्लपनशीले) क्षेप्यसि गोत्रस्य मस्तके क्षारम्/भस्म ।
 अत्यन्त-वत्त-दृष्टेन सामि-बलितेन हसितेन ॥)

100) *Disai na cūmaulam.....*

(p. 384, v. 156)

दीसइ ण चूमउलं अत्ता ण अ वाइ मलअगंधवाहो ।
 एत्तं वसन्तमासो सहि जं (? पत्तं वसंतमासं साहइ) उक्कंठिअं चेअं ॥
 (दृश्यते न चूतमुकुलं हे सखि न च वाति मलय-गन्धवाहः ।
 प्राप्तं वसन्तमासं कथयत्युत्कण्ठितं चेतः ॥)

—GS VI. 42

101) *Muṇḍai cūṇṇakasāa ...*

(p. 387, v. 162)

मुंडइआ-चुण्ण-कसाअ-साहिअं पाण-णावण-विइण्णं ।
 तेलं पडिअत्थणीणो धि कुणइ पीणुण्णए थणए ॥
 (मुण्डितिका- (= अलम्बुसा-) चूर्ण-कषाय-साधितं पान-नावन (= नस्य-) वितीर्णम् ।
 तैलं पतितस्तनीनामपि करोति पीनोन्नतौ स्तनौ ॥)

102) *Vaivivaraṇiggadalo.....*

(p. 389, v. 166)

वइ-विवर-णिगअ-दलो एरंडो साहइ व्व तरुणाणं ।
 एत्थ घरे हलिअ-वहू एइहमेत्तत्थणी वसइ ॥
 (वृत्ति-विवर-निर्गत-दल एरण्डः कथयतीव तरुणेभ्यः ।
 अत्र गृहे हालिकवधूरेतावन्मात्रस्तनी वसति ॥)

—GS III. 57

103) *Saggam apārijāam.....*

(p. 395, v. 177)

सगं अपारिजातं कोत्थुह-लच्छी-विरहिअं महुमहणस्स उरं ।
 सुमरामि मह ण-पुरओ अमुद्ध-चंदं च हर-अडा-पग्भारं ॥
 (स्वर्गमपारिजातं कौस्तुभ-लक्ष्मी-विरहितं मधुमयनस्योरः ।
 स्मरामि मयन-पुरतो ऽ मुग्धचन्द्रं च हर-जटा-प्राग्भारम् ॥)

—Setu IV. 20

104) *Jain jassa hoi saram.....*

(p. 396, v. 180)

जं जस्स होइ सारं/जो जस्स विहव-सारो, तं सो देइ त्ति किमत्थ (? किंत्थ) अच्छेरं ।
 अणहोतं वि हु (? पि खु) दिण्णं तइ दोहणं सवत्तीणं ॥
 (यद् यस्य भवति सारं/यो यस्य विभव-सारं तं स ददातीति किमत्राश्चर्यम् ।
 अभवदपि खलु दत्तं त्वया दौर्भाग्यं सपत्नीनाम् ॥)

—GS III. 12

The printed text, as found in Weber, shows some variant readings (which are given above as alternative readings).

105) *Candasarisaṃ muhaṃ se.....*

(p. 400, v. 2)

चंदसरिसं मुहं से अमअ-सरिच्छो अ/सरिसो अमअस्स मुहरसो तिस्सा ।
 सकअगह-रहसुज्जल-चुंबणअं कस्स सरिसं से ॥
 (चन्द्र-सदृशं मुखं तस्या अमृत-सदृशश्च/तस्याः सदृशो ऽमृतस्य मुखरसस्तस्याः ।
 सकचग्रह-रससोज्ज्वल-चुम्बनकं कस्य सदृशं तस्याः ॥)

The alternative reading is presented by Weber in his edition.

—GS III. 13

106) *Kamala-karā rambhorūḥ (?).....*

(p. 401, v. 3)

कमल-करा रंभोरू कुवलअ-णअणा मिअंक-वअणा सा ।
 कहं णु णव-चंपअंगी मृणाल-बाहू पिआ तवइ/दहइ ॥
 (कमल-करा रंभोरूः कुवलय-नयना मृगाङ्ग-वदना सा ।
 कथं नु नव-चम्पकाङ्गी मृणाल-बाहुः प्रिया तपति/दहति ॥)

The alternative reading 'dahai' (Sk 'dahati') is found in the commentary on this *gāthā*.107) *Soha vva lakkhaṇamuhā.....*

(p. 410, v. 19)

सोह व्व लक्खण-मुहं वणमाल व्व विअडं हरिवइस्स उरं ।
 किन्ति व्व पवण-तणअं आण व्व बलाइं से विलगइ दिट्ठी ॥
 (शोभेव लक्ष्मण-मुखं वनमालेव विकटं हरिपतेरुरः ।
 कीर्तिरिव पवन-तनयमाज्ञेव बलान्यस्य विलगति दृष्टिः ॥)

—Setu I. 48

108) *Vavasāaraippaoso.....*

(p. 416, v. 29)

ववसाअ-रइ-प्पओसो रोस-गइद-दिढ-सिखला-पडिबंधो ।
 कह कह वि दासरहिणो जअ-केसरि-पंजरो गओ घण-समओ ॥
 (व्यवसाय-रवि-प्रदोषो रोष-गजेन्द्र-दृढ-शृङ्खला-प्रतिबन्धः ।
 कथं कथमपि दाशरथेर्जयकेसरि-पञ्जरो गतो धन-समयः ॥)

—Setu I. 14

109) *Papphuria-utṭha-dalaam*

(p. 422, v. 37)

पप्फुरिअ-उट्ठ-दलअं तक्खण-विगलिअ-रुहिर-महु-विच्छडुं ।
 उक्खडिअ-अठ-णालं पडिअं फुड-दसण-केसरं मुह-कमलं ॥
 (प्रस्फुरितोष्ठ-दलं तत्क्षण-विगलित-रुधिर-मधु-विच्छर्दम् ।
 उत्खण्डित-कण्ठनालं पतितं स्फुट-दशन-केसरं मुख-कमलम् ॥)

110) *To kumbhaannapaḍivaana.....*

(p. 422, v. 38)

तो कुंभअण-पडिअण-दंड-परिघट्टिआमरिस-घोर-विसो ।
 गलिअंसुअ-णिम्मोओ जाओ मीसणअरो दसाणण-भुअओ ॥
 (ततः कुम्भकर्ण-प्रतिवचन-दण्ड-परिघट्टितामर्ष-घोर-विषः ।
 गलितांशुक-निर्मोको जातो मीषणतरो दशानन-भुजगः ॥)

111) *Sohai visuddhakirāṇo.....*

(p. 424, v. 41)

सोहइ विसुद्ध-किरणो गअण-समुद्धम्मि रअणि-वेला-लगो ।
 तारा-मुत्ता-वअरो फुड-विहडिअ-मेह-सिप्पि-संपुड-विमुक्को ॥
 (शोभते विशुद्ध-किरणो गगन-समुद्रे रजनी-वेला-लग्नः ।
 तारा-मुक्ता-प्रकरः स्फुट-विघटित-मेघ-शुक्ति-संपुट-विमुक्तः ॥)

—Setu I. 22

112) *Vaṇarāikesahatthā.....*

(p. 425, v. 42)

वणराइ-केस-हत्था कुसुमाउह-सुरहि-संचरंत-धअवडा ।
 ससिअर-मुहुत्त-मेहा तम-पडिहत्था विणेति धूमप्पोडा ॥
 (वन-राजि-केश-हस्ता कुसुमायुध-सुरभि-संचरद्-ध्वजपटाः ।
 शशि-कर-मुहूर्त-मेघास्तमःप्रतिहस्ता विनिर्यन्ति धूमोत्पोडाः ॥)

113) *Raiarakesara-nivaham.....*

(p. 427, v. 45)

रइ-अर-केसर-निवहं सोहइ धवलभ-दल-सहस्स-परिगअं ।
 महुमहदंसणजोगं पिआमहुत्पत्ति-पंकअं व णहअलं ॥
 (रवि-कर-केसर-निवहं शोभते धवलाभ-दल-सहस्र-परिगतम् ।
 मधुमथ-दर्शन-योग्यं पितामहोत्पत्ति-पङ्कजमिव नभस्तलम् ॥)

—Setu I. 17

114) *Dīho diha-bhuanṅgo.....*

(p. 427, v. 46)

दीहो दिअह-भुअंगो रइ-बिब-फणा-मणि-प्पहं विअसंतो ।
 अवरसमुद्धमुवगओ मुंचंतो कंचुअ व धम्मअ-निवहं ॥
 (दीर्घो दिवस-भुजङ्गो रवि-बिम्ब-फणा-मणि-प्रभां विकसमानः ।
 अपर-समुद्रमुपगतो मुञ्चन् कञ्चुकमिव धर्म-निवहम् ॥)

115) *Dhua-meha-mahuarāo.....*

(p. 428, v. 47)

धुअ-मेह-महुअराओ घणसमआअडिओणअ-विमुक्काओ ।
 णह-पाअव-साहाओ णिअअ-ट्ठाणं व पडिगआओ विसाओ ॥
 (धुत-मेघ-मधुकरा घन-समयाकृष्टावनत-विमुक्ताः ।
 नभःपादप-शाखा निजक-स्थानमिव प्रतिगता दिशः ॥)

—Setu I. 19

116) *Pīna-paohara-laggam.....*

(p. 429, v. 48)

पीण-पओहर-लग्गं दिसाणं पवसंत-जलअ-समअ-विङ्गणं ।
 सोहम्-पढम-इण्हं पम्माअइ सरस-णह्वअं इंदधणुं ॥
 (पीन-पयोधर-लग्नं दिशां प्रवसज्जलइ-समय-वित्तीर्णम् ।
 सौभाग्य-प्रथम-चिह्नं प्रम्लायति सरस-नखपदमिन्द्रधनुः ॥)

—Setu I. 24

117) *Saahujjōia-vasuhe.....*

(p. 431, v. 50)

सअलुज्जोइअवसुहे समत्थ-जिअलोअ-वित्थरंत-पआवे ।
 ठाइ ण चिरं रविम्मि व विहाण-पडिअ वि मइलदा सण्पुरिसे ॥
 (सकलोद्द्योतित-वसुधे समस्त-जीव-लोक-विस्तृण्वत्-प्रतापे ।
 तिष्ठति न चिरं रवाविव विधान-पतितापि मलिनता सत्पुरुषे ॥)

—Setu III. 31, Calcutta edn III. 32

118) *Avvocchinja-pasario.....*

(p. 432, v. 52)

अव्वोच्छिण्ण-पसरिओ अहिअं उद्धाइ फुरिअ-सूर-च्छाओ ।
 उच्छाहो सुभडाणं विसम-क्खलिओ महानईण व सोत्तो ॥
 (अव्यवच्छिन्न-प्रसृतो ऽ धिक्मुद्धावति स्फुरित-शूर(शौर्य)च्छायः ।
 उत्साहः सुभटानां विषम-स्खलितो महानदीनामिव स्रोतः ॥)

—Setu III. 17, Calcutta edn III. 18

119) *Visaveo vva pasario.....*

(p. 433, v. 53)

विस-वेओ व्व पसरिओ जं जं अहिलेइ बहल-धूमण्पीडो ।
 सामलइज्जइ तं तं रहिरं व महोअहिस्स विद्धुम-वेण्टं/वेढं ॥
 (विष-वेग इव प्रसृतो यं यमभिलीयते बहल-धूमोत्पीडः ।
 श्यामलयति(श्यामलायते)तं तं(तत्तद्)रधिरमिव महोदधौविद्धुम-वेण्टम्(पीठम्) ॥)

—Setu V. 50, Calcutta edn V. 52

120) *To tana haacchāam.....*

(p. 434, v. 56)

तो ताण हअच्छाअं णिच्चल-लोअण-सिहं पउत्थ-पआवं ।
 आलेख-पईवाणं व णिअअं पअइ-चडुलत्तणं पि विअलिअं ॥
 (ततस्तेषां हत-च्छायं निश्चल-लोचन-शिखं प्रोषित-प्रतापम् ।
 आलेख्य-प्रदीपानामिव निजकं प्रकृति-चटुलत्वमपि विगलितम् ॥)

—Setu II. 45

121) *Gharīṇe mahānasakamma.....*

(p. 438, v. 61)

घरिणीएँ महानस-कम्म-लग्न-मसि-मलिइएण/मइलिएण हत्थेण ।
 छित्तं मुहं हसिज्जइ चंदावत्थं गअं पइणा ॥
 (गृहिण्या महानस-कर्म-लग्न-मषी-मलिनितेन हस्तेन ।
 स्पृष्टं मुखं हस्यते चन्द्रावस्थां गतं पत्या ॥)

—GS I. 13

122) *Rattuppaladalasoḥa.....*

(p. 438, v. 62)

रत्तुपल-दल-सोहा तीअ वि चसअम्मि सुरहि-वारुणी-भरिए ।
 मअ-तंबेहि मणहरा पडिमा-पडिएहि लोअणेहि लहुइआ ॥
 (रक्तोत्पल-दल-शोभा तस्या अपि चषके सुरभि-वारुणी-भृते ।
 मद-ताम्राभ्यां मनोहरा प्रतिमा-पतिताभ्यां लोचनाभ्यां लघ्वीकृता ॥)

123) *Ekkonṇamiabhuabhange.....*

(p. 442, v. 70)

For this Apabhraṃśa stanza vide Appendix-II.

124) *Vālī bhambhurabholi.....*

(p. 446, v. 75)

For this Apabhraṃśa stanza vide Appendix-II.

125) *Muhe maakhaliullāve.....*

(p. 448, v. 79)

For this Apabhraṃśa stanza vide Appendix-II.

126) *Gimhe davaggamasimai.....*

(p. 450, v. 80)

गिम्हे दवग्गि-मसि-मइलिआइ दीसति विज्झ (? विज्झ-)सिहराइ ।
 आससु पउत्थवइए ण होति णव-पाउसवभाइ ॥
 (ग्रीष्मे दावाग्नि-मषी-मलिनितानि दृश्यन्ते विन्ध्य-शिखराणि ।
 आश्वसिहि प्रोषितपतिके न भवन्ति नव-प्रावृडभ्याणि ॥)

—GS I. 70

127) *Urapelliavaikāri* . . .

(p. 451, v. 84)

उर-पेल्लिअ-वइ-कारिल्लआई उच्चेसि वइअ-वञ्छलिए ।
 कंटअ-विलिहिअ-पीणुणअ-त्थणि उत्तम्मसु एत्ताहे ॥
 (उरःप्रेरित-/पीडित-वृत्ति-कारवेल्ली-फलानि उच्चिन्नोषि दयित-वत्सले ।
 कण्टक-विलिखित-पीनोन्नत-स्तनि उत्ताम्येदानीम् ॥)

This *gāthā* is later cited by Narendrapabha Sūri in his *Alaṅkāramahodadhī* (p. 259). He, however, wrongly reads 'vara' for 'vai' and 'tthani hammae tae' for 'tthani uttammasu ettahe'.

128) *Kassa va ṇa hoi roso*

(p. 452, v. 85)

कस्स व ण होइ रोसो दट्ठूण पिआइ सब्बणं अहरं ।
 स-भमर-पउम-ग्घाइणि वारिअवामे सहसु एण्हि ॥
 (कस्य वा न भवति रोषो दृष्ट्वा प्रियायाः सव्रणमधरम् ।
 स-भ्रमर-पद्माध्रायिणि/-पद्माध्राणशीले वारित-वामे सहस्वेदानीम् ॥)

—Cf. *GS (W)* 886

Weber reads '—kamalagghāiri' for 'paṇṇimagghāiri'

129) *Dūra-paḍibaddha-rāe*

(p. 453, v. 86)

दूर-पडिबद्ध-राए अवऊहंतम्मि दिणअरे अवरदिसं ।
 असहंति त्व किलिम्मइ पिअअम-पच्चक्ख-दूसणं दिणलच्छी ॥
 (दूर-प्रतिबद्ध-रागे ऽ वगूहमाने दिनकरे ऽ पर-दिशम् ।
 असहमानेव क्लाम्यति प्रियतम-प्रत्यक्ष-दूषणं दिनलक्ष्मीः ॥)

130) *Vallahe lahu volantai*

(p. 453, v. 87)

For this Apabhramśa verse vide Appendix—II.

131) *Pallaviṃ via kara-pa*

(p. 456, v. 90)

पल्लविअं विअ कर-पल्लवेहिं पण्फुल्लिअं विअ (?व) णअणेहि ।
 फलिअं विअ पीण-पओहरेहिं अज्जाएँ लावणं ॥
 (पल्लवितमिव कर-पल्लवाभ्यां प्रफुल्लितमिव नयनाभ्याम् ।
 फलितमिव पीनपयोधराभ्यामार्याला लावण्यम् ॥)

The latter part of the first half of this *gāthā* contains one *mātrā* in excess. This *gāthā* is cited, in full, further on in this very work (p. 467, v. 105). The *Vajjalagga* (v. 313) however, reads this *gāthā* slightly differently :

पल्लवियं करयल-पल्लवेहि पप्फुल्लियं व नयणोहि ।
 फलियं मिव पीण-पओहरेहि अज्झाइ लावणं ॥
 (पल्लवितं कर-तल-पल्लवैः प्रपुष्पितमिव नयनाभ्याम् ।
 फलितमिव पीन-पयोधराभ्यां प्रौढयुवत्या लावण्यम् ॥)

132) *Deho vva paḍai diaho.....* (p. 456, v. 91)

देहो व्व पडइ दिअहो कंठच्छेओ व्व लोहिओ होइ रई ।
 गलइ रहिरं व संझा घोलइ केस-कसणं सिरं मिव तिमिरं ॥
 (देह इव पतति दिवसः कण्ठच्छेद इव लोहितो भवति रविः ।
 गलति रुधिरमिव सन्ध्या घूर्णते केशकृष्णं शिर इव तिमिरम् ॥)

133) *Asahantibba (? vva) kilimmai....* (p. 465, 11 12-13)

असहंति व्व किलिम्मइ पिअअम-पच्चक्ख-दूसणं दिणलच्छी ।
 (असहमानेव क्लाम्यति प्रियतम-प्रत्यक्ष-दूषणं दिन-लक्ष्मीः ।)

This line forms the second half of the verse beginning with the words '*dūrapaḍibaddharāe*' etc, cited on p. 453 (v. 86).

134) *Pallaviāṃ viva karapallavehim.....* (p. 467, v. 105)

This verse has already been given above (vide S. No. 131).

135) *Kālakkhara (? Kālakkharaḍussikkhia).....* (p. 471, v. 112)

कालक्खर-दुस्सिक्खिअ बालअ रे लग मज्झ कंठम्मि ।
 दोण्ह वि णरअ-णिवासो समअं जइ होइ ता होउ ॥
 (कालाक्षर-दुःशिक्षित बालक रे लग मम कण्ठे ।
 द्वयोरपि नरकनिवासः समकं यदि भवति तद् भवतु ॥)

—GS (W) 878

Weber reads—'*dūsikkhia dhammā re nimbakīḍaasariicca*' Sk: *Duḥśikṣita dhārmika re nimbakīṭaka-saḍkṣa* 1) in the first half of this *gāthā*. This verse is also cited in *Sṅgāraprakāśa* Vol III p. 785.

136) *Na muanti dīhasāsaṃ... ..*

(p. 473, v. 115)

ण मुअंति दीह-सासं ण रुअंति ण होति विरह-किसिआओ ।
 घण्णाओ ताओ जाणं बहु-वल्लह वल्लहो ण तुमं ॥
 (न मुञ्चन्ति दीर्घ-श्वासं न रुदन्ति न भवन्ति विरह-कुशाः ।
 घन्यास्ता यासां बहु-वल्लभ वल्लभो न त्वम् ॥)

—GS II. 47

Weber reads the latter half of the first half as follows :

ण रुअंति चिरं ण होति किसिआओ ।
 (न रुदन्ति चिरं न भवन्ति कुशाः ।)

137) *Suhaucchaṃ jaṇaṃ dullāhaṃ.....*

(p. 474, v. 116)

सुह-उच्छअं जणं दुल्लहं वि दूराहि अम्ह आणंत ।
 उअआरअ जर जीअं पि णेत ण कआवराहोसि ॥
 (सुख-पृच्छकं जन् दुर्लभमपि दूरादस्माकमानयन् ।
 उपकारक (उपकारिन्) ज्वर जीवमपि (? जीवितमपि) नयन्न कृतापराधो ऽसि ॥)

—GS I. 50

138) *Ujjaṣi piāi samaaṃ.....*

(p. 481, v. 130)

उज्झसि पिआइ समअं, तह वि हु रे भणसि कोस किसिअ त्ति ।
 उवरि-भरेण अ अण्णुअ मुअइ बइल्लो वि अंगाइ ॥
 (उज्झसे प्रियया समकं (= समं) तथापि खलु रे भणसि कस्मात् कुशेति ।
 उपरि-भरेण च [हे] अज्ज मुञ्चति बलीवर्दो ऽप्यङ्गानि ॥)

—GS III. 75

139) *Dhīreṇa samaṃ jāmā.....*

(p. 483, v. 132)

धीरेण समं जामा हिअएण समं अणिट्ठिआ उवएसा ।
 उच्छाहेण सह भुआ बाहेण समं गलंति से उल्लावा ॥
 (धैर्येण समं यामा हृदयेन सममनिष्ठिता उपदेशाः ।
 उत्साहेन सह भुजौ बाष्पेण समं गलन्ति तस्या उल्लापाः ॥)

—Setu V. 7

140) *Dhīraṃ va jala-samūhaṃ... ..*

(p. 483, v. 133)

धीरं व जल-समूहं तिमि-णिवहं विअ सपक्ख-पव्वअ-लोअं ।
 णइ-सोत्ते व्व तरंगे रअणाइ व गरुअ-गुण-सआइ वहतं ॥
 (धैर्यमिव जल-समूहं तिमि-निबहमिव सपक्ष-पर्वत-लोकम् ।
 नदी-स्रोतांसीव तरङ्गान् रत्नानीव गुरुक-गुण-शतानि वहन्तम् ॥)

—Setu II. 14

141) *Saccam guruo girino*....

(p. 495, v. 150)

सच्चं गुरओ गिरिणो को भणइ जलासआ ण गंभीरा ।
 धीरेहि उवमाजं तह वि खु मह णत्थि उच्छाहो ॥
 (सत्यं गुरवो गिरयः को भणति जलाशया न गम्भीराः ।
 धीरैरुपमातुं तथापि खलु मम नास्त्युत्साहः ॥)

142) *Kiṃ jampiṇa dahamuha*.....

(p. 496, v. 151)

किं जंपिण दहमुह जंपिअ-सरिसं अणिव्वहंतस्स भरं ।
 एत्तिअ जंपिअ-सारं णिहणं अण्णे वि वज्जधारामु गता ॥
 (किं जल्पितेन दशमुख जल्पित-सदृशमनिर्वाह्यतो भरम् ।
 एतावद् जल्पित-सारं निधनमन्ये ऽपि वज्रधारामु गताः ॥)

143) *Hantum vimaggamāṇo*.....

(p. 496, v. 152)

हंतुं विमग्गमाणो हंतुं तुरिअस्स अप्पणा दहवअणं ।
 किं इच्छसि काउं जे पवअवइ पिअं ति विप्पिअं रहुवइणो ॥
 (हंतुं विमार्गमाणो हन्तुं त्वरितस्यात्मना दश-वदनम् ।
 किमिच्छसि कर्तुं जे प्लवगपते प्रियमिति विप्रियं रघुपतेः ॥)

Note : ' Je ' is used as an expletive (' pīda-pūraṇe ').

—Setu IV. 36

144) *Paura juāṇo gāmo*.....

(p. 497, v. 154)

पउर-जुआणो गामो महमासो जोव्वणं पई ठेरो ।
 जुण-सुरा साहीणा असई मा होउ कि मरउ ॥
 (प्रचुर-युवा ग्रामो मधुमासो यौवनं पतिः स्थविरः ।
 जीर्ण-सुरा स्वाधीना असती मा भवतु किं म्रियताम् ॥)

—GS II. 97

145) *Kaha mā jhijau majjho*.....

(p. 498, v. 155)

कह मा झिज्जउ मज्झो इमाएँ कंदोट्ट-दल-सरिच्छेहि ।
 अच्छीहिँ जो ण दोसइ घण-थण-भर-रुद्ध-पसरेहि ॥
 (कथं मा क्षीयतां मध्योऽस्याः कुवलय-दल-सदृक्षाभ्याम् ।
 अक्षिभ्यां यो न दृश्यते घन-स्तन-भर-रुद्ध-प्रसराभ्याम् ॥)

146) *Gamiā kalambavāā.....*

(p. 499, v. 157)

गमिआ कलंब-वाआ दिट्ठं मेहंधारिअं गअण-अलं ।
 सहिओ गज्जिअ-सद्दो तह वि हु से णत्थि जीविए आसंगो (? आसंगो) ॥
 (गमिताः कदम्ब-वाता दृष्टं मेघान्धकारितं गगन-तलम् ।
 सोढो गर्जित-शब्दस्तथापि खल्वस्य नास्ति जीविते ऽ ध्यवसायः ॥)

—*Setu* I. 15147) *Jo jassa hia-daio.....*

(p. 502, v. 161)

जो जस्स हिअअ-दइओ दुक्खं देंतो वि सो सुहं देइ ।
 दइअ-णह-दूमिआणं वि वड्ढइ त्थणआणं (? थणाण) रोमंचो ॥
 (यो यस्य हृदय-दयितो दुःखं दददपि स सुखं ददाति ।
 दयित-नख-दूनयोरपि वर्धते स्तनयो रोमाञ्चः ॥)

Cf. *GS* I. 100

— This *gāthā* is identical in sense with the *GS* I. 100. The second half of this *gāthā* almost agrees word for word with that of *GS* I. 100 :

दुक्खं देंतो वि सुहं जणेइ जो जस्स वल्लहो होइ ।
 दइअ-णह-दूमिआणं (= दूमिआणं) वि वड्ढइ थणाणं रोमंचो ॥
 (दुःखं दददपि सुखं जनयति यो यस्य वल्लभो भवति ।
 दयित-नख-दूनयोरपि वर्धते स्तनयो रोमाञ्चः ॥)

148) *Te viralā sappurisā.....*

(p. 503, v. 162)

ते विरला सप्पुरिसा जे अभणंता घडंति कज्जालावे ।
 थोअ च्चिअ ते वि दुमा जे अमुणिअ-कुसुम-णिगमा देंति फलं ॥
 (ते विरलाः सत्पुरुषा येऽभण्यमाना घटन्ते कार्यालापम् ।
 स्तोका एव तेऽपि द्रुमा येऽज्ञात-कुसुम-निर्गमा ददति फलम् ॥)

—*Setu* III. 9149) *Viralā uvaāri ccia... ..*

(p. 503, v. 163)

विरला उवआरि च्चिअ गिरवेक्खा जलहर व्व वट्टंति ।
 झिज्जंति ताण विरहे विरल च्चिअ सरि-प्पवाह (? पवाह) व्व ॥
 (विरला उपकृत्यैव (उपकारिण एव) निरपेक्षा जलधरा इव वर्तन्ते ।
 क्षीयन्ते तेषां विरहे विरला एव सरित्प्रवाहा इव ॥)

150) *Vavasia-niveiattho ...*

(p. 508, v. 171)

ववसिअ-णिवेइअत्थो सो मारुइ-लद्ध-पच्चआगअ-हरिसं ।
 सुग्रीवेण उरत्थल-वणमाला-मलिअ-महुअरं उवऊढो ॥
 (व्यवसित-निवेदितार्थः स मारुति-लब्ध-प्रत्ययागत-हर्षम् ।
 सुग्रीवेणोरःस्थल-वनमाला-मृदित-मधुकरमुपगूढः ॥)

—Setu IV. 58

151) *Paḍiā a hattha-siḍhilia... ..*

(p. 508, v. 172)

पडिआ अ हत्थ-सिढिलिअ-णिरोह-पंडर-समूससंत-कवोला ।
 पेल्लिअ-वाम-पओहर-विसमुण्णअ-दाहिण-त्थणी जणअसुआ ॥
 (पतिता च हस्त-शिथिलित-निरोध-पाण्डुर-समुच्छ्वसत्कपोला ।
 प्रेरित (पीडित) वाम-पयोधर-विषमोन्नत-दक्षिण-स्तनी जनक सुता ॥)

—Setu XI. 54

152) *Ummūliāṇa khullā.....*

(p. 509, v. 173)

उम्मूलिआण खुलिआ (खुडिआ) उबिखप्पंताण उज्जुअं ओसरिआ ।
 णिज्जंतण णिराआ गिरीण मग्गेण पत्थिआ णइ-सोत्ता ॥
 (उन्मूलितानां खण्डितान्युत्क्षिप्यमाणानामृजुकमपसृतानि ।
 नीयमानानां निरायतानि गिरीणां मार्गेण प्रस्थितानि नदी-स्रोतांसि ॥)

—Setu VI. 81

153) *Dhīraṃ harai viṣāo.....*

(p. 509, v. 174)

धीरं हरइ विसाओ विणअं जोध्वण मओ अणंगो लज्जं ।
 एककंत-गहिअ-वक्खो किं सेसउ जं ठवेइ वअ-परिणामो ॥
 (धैर्यं हरति विषादो विनयं यौवनमदो ऽ नङ्गो लज्जाम् ।
 एकान्त-गृहीत-पक्षः किं शिष्यतां यं स्थापयति वयःपरिणामः ॥)

154) *Majjhatṭhīa-dharaṇi-haram.....*

(p. 510, v. 175)

मज्झट्ठिअ-धरणिहरं म्मिज्जइ अ समुद्-मंडलं उव्वेलं ।
 रइ-रह-वेअ-विअलिअं पडिअं विअ उक्खडक्ख-कोडि चक्कं ॥
 (मध्य-स्थित-धरणिधरं क्षीयते च समुद्र-मण्डलमुद्वेलम् ।
 रवि-रथ-वेग-विगलितं पतितमिवोत्कटाक्षकोटि चक्रम् ॥)

- 155) *Jaha jaha nisā samappai.....* (p. 516, v. 182)
 जह जह णिसा समप्पइ तह तह वेविर-तरंग-पडिमा-पडिअं ।
 कि-काअव्व-विमूढं वेवइ हिअअं व उअहिणो ससिबिबं ॥
 (यथा यथा निशा समाप्यते तथा तथा वेपमान-तरंग-प्रतिभापतितम् ।
 किंकर्तव्य-विमूढं वेपते हृदयमिवोदधेः शशिविम्बम् ॥)
 —Setu v. 10

- 156) *Kaha kaha viraei (? vi raei) puai.....* (p. 520, v. 189)
 कह कह वि रएइ पयं मगं पुलएइ छेजमाविसइ ।
 चोर व्व (? चोरो व्व) कई अत्थं लध्दुं दुखेण निव्वहइ ॥
 (कथं कथमपि रचयति पदं मार्गं प्रलोकयति छेद्यमाविशति ।
 चोर इव कविरर्थं लब्धुं दुःखेन निर्वहति ॥)

This *gāthā* is, but for slightly variant readings, identical with the following *gāthā* from the *Vajjālagga* (No. 22)

कह कह वि रएइ पयं मगं पुलएइ छेयमारुहइ ।
 चोरो व्व कई अत्थं घेतूण कह वि निव्वहइ ॥
 (कथं कथमपि रचयति पदं मार्गं प्रलोकयति, छेदमारोहति ।
 चोर इव कविरर्थं गृहीत्वा कथमपि निर्वहति ॥)

- 157) *Viade gaṇa-samudde.....* (p. 521, v. 190)
 विअडे गअण-समुदे दिअसे सूरेण मंदरेण व महिए ।
 णीइ मइर व्व संज्ञा तिस्सा मग्गेण अमअ-कलसो व्व ससो ।
 (विकटे गगन-समुद्रे दिवसे सूर्येण मन्दरेणेव मथिते ।
 निर्याति मदिरेव सन्ध्या तस्या मार्गेणामृतकलश इव शशी ॥)

- 158) *Raia-muṇālāharaṇo.....* (p. 521, v. 191)
 रइअ-मुणालाहरणो णलिण-दल-त्थइअ-पीवर-त्थण-अलसो ।
 वहइ पिअसंगमम्मि वि मअणाअप्प-प्पसाहणं जुअइ-जणो ॥
 (रचित-मृणालाभरणो नलिन-दल-स्थगित-पीवर-स्तन-कलशः ।
 वहति प्रिय-सङ्गमे ऽपि मदनाकल्प-प्रसाधनं युवति-जनः ॥)

- 159) *Nava-pallavesu lolai.....* (p. 528, v. 203)
 णव-पल्लवेसु लोलइ धोलइ विडवेसु चलइ सिंहरेसु ।
 थवइ (? ठवइ) थवएसु चलणे वसंत-लच्छो असोअस्स ॥
 (नव-पल्लवेषु लोलति घूर्णते विटपेषु चलति शिखरेषु ।
 स्थापयति स्तम्बकेषु चरणौ वसन्तलक्ष्मीरशोकस्य ॥)

This *gāthā* is again cited further on p. 707. There it reads 'a tahā' for 'calāne'. The editor translates (48) the word 'thavai' into Sanskrit as 'Sthagati', which is, on the face of it, incorrect.

- 160) *Imiṇā saraṇa sasi.....* (p. 529, v. 205)

इमिणा सरएण ससी ससिणा वि णिसा णिसाइ कुमुअ-वणं ।

कुमुअ-वणेण अ पुलिणं पुलिणेण अ सोहए हंसउलं ॥

(अनया शरदा शशी शशिनापि निशा निशया कुमुदवनम् ।

कुमुद-वनेन च पुलिनं पुलिनेन च शोभते हंसकुलम् ॥)

—*Lilāvai* v. 25

- 161) *Pāṇka paṇki vahella.....* (p. 533, v. 211)

For this Apabhramśa stanza vide Appendix-II.

- 162) *Ajjavi bālo dāmoaro.....* (p. 539, v. 219)

अज्ज वि बालो दामोअरो त्ति इअ जंपिए जसोआए ।

कणह-मुह-पेसिअच्छं णिहुअं हसिअं वअ-वहूए ॥

(अद्यापि बालो दामोदर इतीति जल्पिते यशोदया ।

कृष्ण-मुख-प्रेषिताक्षं निभृतं हसितं व्रज-वध्वा ॥)

—*GS* II, 12

The *GS* reads 'vaa-vahūhiṇ' (Sk : *vraja-vadhūbhīḥ*) instead of 'vaa-vahue' of our text.

- 163) *Taṇṇ daiāhiṇṇāṇam.....* (p. 541, v. 223)

तं दइआहिण्णाणं जम्मि वि अंगम्मि राह्वेण ण णिमिअं ।

सीआ-परिमट्ठेण व ऊढो तेण वि णिरंतरं रोमंचो ॥

(तद् दयिताभिज्ञानं यस्मिन्नप्यङ्गे राघवेण न न्यस्तम् ।

सीता-परिमृष्टेनेवोदस्तेनापि निरन्तरं रोमाञ्चः ॥)

—*Setu* I. 42

- 164) *Vimalā-rasāleṇa vi.....* (p. 542, v. 224)

विमलिअ-रसाअलेण वि विसहरवइणा अदिट्ठ-मूल-च्छेअं ।

अप्पत्त-तुंग-सिहरं तिहुअण-हरणे पवड्डिएण वि हरिणा ॥

(विमदित-रसातलेनापि विषधर-पतिनादृष्टमूलच्छेदम् ।

अप्राप्त-तुङ्ग-शिखरं त्रिभुवन-हरणे प्रवर्धितेनापि हरिणा ॥)

—*Setu* IX. 7

165) *Raṇa-dujjao dahamuho...*

(p. 543, v. 225)

रण-दुज्जओ दहम्हो सुरा अवज्झा अ(?अहो) तिहुअणस्स इमो ।
 पडइ अणत्थो ति फुडं विहीसणेण फुडिआ(?फुरिआ)हरं णीससिअं ॥
 (रण-दुर्जयो दशमुखः सुरा अवध्या अहो त्रिभुवनस्यायम् ।
 पतत्यनर्थं इति स्फुटं विभीषणेन स्फुटिता-(?स्फुरिता-)धरं निःश्वसितम् ॥)

166) *Nāvājhai duggejjhā.....*

(p. 548, v. 232)

This verse is quite corrupt, especially its third quarter. It may tentatively be restored as follows :

णावज्झइ दुग्गेज्झिआ दिट्ठिम्मि जम्मि भिउडिआ
 जत्थ ण अव्वाहारओ घिप्पइ आहासत्तए(?आहासंतए) ।
 विच्छुहइ अहिणिदए(?अह णिदाए) जत्थ ण सो वअंसिआ
 तं मे कहंतु माणअं जइ मे इच्छहि(?इच्छह)जीअअं(?जीइअं) ॥
 (नाबध्यते दुर्गाह्या दृष्टे यस्मिन् भ्रूकुटिका
 यत्र न अव्याहारो गृह्यते आभाषमाणे ।
 विक्षुभ्यति अथ निद्रायां यत्र न सो वयस्याः
 तं मे कथयन्तु(मानकं =)मानं यदि मे इच्छथ जीवितम् ॥)

167) *Dan.sañvaliṃ daḍhakam.....*

(p. 549, v. 233)

दंसण-वल्लिअं दढकं, विबंघणं दीहरं सुपरिणाहं ।
 होइ घरे साहीणं मुसलं घण्णाणं महिलाणं ॥
 (दंशन-वलितं दृढकं विबन्धनं दीर्घं सुपरिणाहम् ।
 भवति गृहे स्वाधीनं मुसलं धन्यानां महिलानाम् ॥)

Cf. *Vajjālagga* No. 538

Note : In *Vajjālagga*, the *gāthā* reads 'Camdaṇa' for 'Daṇṣaṇa',

168) *Asāiamaṇṇāeṇa.....*

(p. 549, v. 234)

आसाइअमण्णाएण जेत्तिअं तेत्तिअंच विहिणम्(?तेत्तिएण बंध) दिहि ।
 ओगमसु वसह एहिह रविखज्जइ गहवइच्छेतं/खेतं ॥
 (आरवादितमज्ञातेन यावत् तावता बध्नान धूतिम् ।
 उपरम वृषभेदानीं रक्ष्यते गृहपति-क्षेत्रम् ॥)

The reading 'tettiam cia vihiṇam' (Sk : *tāvadeva vīhiṇām*) is not preferable as it does not yield good sense when we think of the suggested meaning of 'a paramour' and his affair with the wife of the village-chief.

- 169) *Mantesi* (? *mannasi*) *mahumaha-paṇḍam*..... (p. 550, v. 235)

मंतेसि/मन्नसि महुमह-पणअं संदानेसि तिअसेस पाअव-रअणं ।
ओजसु (? ओजहसु) मुद्धसहावं संभावेसु सुरणाह जाअव-लोअं ॥
(मन्त्रयसे/मनुषे मधुमथ-प्रणयं संदानयसि त्रिदशेश पादप-रत्नम् ।
अपजहि सुग्धस्वभावं संभावय सुरनाथ पादवलोकम् ॥)

—Sarvasenasya *Harivijaye*

- 170) *Vikkiṇṇā māhamāsanāni* (p. 575, v. 11)

विकिण्णइ माह-मासम्मि पामरो पारिडि (पारिडि ? पारयं) बइल्लेण ।
विट्ठि समम्पुरे (? णिद्धममुम्पुरे) सामलीअ थणए णिअच्छंतो ॥
(विक्रीणीते माघमासे पामरः प्रावृति (? प्रावारकं) बलीवर्देन ।
दृष्टि समुर्मुरो (? निर्धूम-मुर्मुरो) श्यामलयाः स्तनौ पश्यन् ॥)

—GS III. 38

- 171) *Pāḍḍam soḥaggaṃ*..... (p. 576, v. 12)

पाअडिअं सोहगं तंवाए उअह गोट्ट-मज्झम्मि ।
दुट्ट-वसहस्स सिगे अच्छिज्जं कंडुअंतीए ॥
(प्रकटितं सौभाग्यं गवा पश्यत गोष्ठ-मध्ये ।
दुष्ट-वृषभस्य शृङ्गे ऽ क्षिपुटं कण्डूयमानया ॥)

—GS V. 60

- 172) *Pulaaṃ janenti*... (p. 576, v. 13)

पुलअं जणेंति दहकंधरस्स राहव-सरा सरीरम्मि ।
जनअसुआ-फंस-महगघविअ (? महगघ) करअलअड्डिअ-विमुक्का ॥
(पुलकं जनयन्ति दशकन्धरस्य राघवशराः शरीरे ।
जनकसुता-स्पर्श-महार्घ-करतलाकृष्ट-विमुक्ताः ॥)

This verse which mentions the names of Daśakandhara (= Rāvaṇa), Rāghava (= Rāma) and Janakasutā (= Sītā) is in the *gāthā* metre, and we therefore cannot hope to trace it to *Setubandha* which is composed in *Skandhaka* metre. The Calcutta edition of *Setubandha*, however, presents a verse in *Skandhaka* metre upon which the above *gāthā* seems to be based :

पुलअं जणेंति दसकंधरस्स राहव-सरा सरीर-अडंता ।
जनअतणआ-पओहर-फंस-महगघविअ-कर-जुअल-णिब्वूढा ॥
(पुलकं जनयन्ति दशकन्धरस्य राघवशराः शरीरपतन्तः ।
जनकतनया-पयोधर-स्पर्श-महार्घित-कर-युगल-निर्व्यूढाः ॥)

—*Setubandha* XV. 66

- 173) *Uvvahai nava-tanaṅkura.....* (p. 576, v. 14)

उव्वहइ नव-तणंकुर-रोमंच-पसाहिआइ अंगाई ।
पाउस-लच्छीअ पओहरेहि पडिबे (? पे) ल्लिओ (परिवेलिओ) विङ्गो ॥
(उव्वहति नव-तृणाङ्कुर-रोमाञ्च-प्रसाधितान्यङ्गानि ।
प्रावृङ्-लक्ष्म्याः पयोधराभ्यां प्रतिप्रेरितो विन्ध्यः ॥)

—GS VI. 77

- 174) *Taṁ tāva hau-ccāaṁ.....* (p. 580, v. 24)

This verse (*Setu* II. 45) has been already cited earlier on p. 434. Vide S. No. (118) *supra*.

- 175) *Karimari āla-gajjira.....* (p. 581, v. 25)

करिमरि अआल-गज्जिर/गज्जिअ-जलआसणि-पडण-पडिरओ एसो ।
पड्ढो धणु-रव-कंखिणि (? कखिरि) रोमंच कि मुहा वहसि ॥
(बन्दि अकाल-गर्जनशील/गर्जित-जलदाशनि-पतन-प्रतिरव एषः ।
पःयुर्धन-रदकाडिअण/काडिअणशीले/रोमाञ्चं कि मुहा वहसि ॥)

—GS I. 55

- 176) *Saḥi sāhasu teṇa samaṁ.....* (p. 582, v. 29)

सहि साहसु तेण समं अहं पि कि णिगआ पहाअम्मि ।
अण्ण च्चिअ दीसइ जेण दप्पणे कावि सा सुमुहो ॥
सखि कथय तेन सममहमपि कि निर्गता प्रभाते ।
अन्यैव दृश्यते येन दर्पणे कापि सा सुमुखो ॥)

- 177) *Cintāṇia-daia-samāgamammi.....* (p. 584, v. 35)

चिंताणिअ-दइअ-समागमम्मि कअ-मण्णुआइ भरिऊण ।
सुणं कलहाअंती सहीहिं रुणा ण ओहसिआ ॥
(चिंतानीत-दयित-समागमे कृत-मन्यून/मन्तून स्मृत्वा ।
शून्यं कलहायमाना सखीभ्यो रुदिता नोपहसिता ॥)

—GS I. 60

- 178) *Hum nillajja samosara.....* (p. 589, v. 49)

हुं णित्तलज्ज समोसर तं चिअ अणुणेसु जाइ (जीए) दे एअं ।
पाअंगुगुलत्तएण (पाअंगुलत्तअ-रसेण) तिलअं विणिम्मविअं ॥
(हुं निर्लज्ज समपसर तामेवानुनय यस्यास्त (यया ते) एत्त् ।
पादाग्राङ्गुलवतकेन (पादाङ्गुलवतक-रसेन) तिलकं विनिमितम्/
तिलको विनिमितः ॥)

—Cf. GS (W) 946

179) *Sahasā mā sāhijiau.....*

(p. 591, v. 54)

सहसा मा साहिज्जउ पिआगमो तीअ (= तीएँ) विरह-किसिआए ।
 अच्छंत-पहरिसेण वि जा अ मुआ सा मुआ च्वेअ ॥
 (सहसा मा कथ्यतां प्रियागमस्तस्यै विरह-कृशितायै ।
 अत्यन्त-प्रहर्षणापि या मृता सा मृतैव ॥)

180) *Ghariṇi-ghaṇṭṭhaṇa-pellāṇa*

(p. 593, v. 62)

घरिणि-धण-त्यण-पेल्लण-सुहेल्लि-पडिअस्स होत-पहिअस्स ।
 अवसउणंगारअ-वार-विट्ठि-विअहा सुहावेंति ॥
 (गृहिणी-धन-स्तन-प्रेरण-सुख-पतितस्य भविष्यत्पथिकस्य ।
 अपशकुनाङ्गारक-वार-विष्टि-दिवसाः सुखयन्ति ॥)

—GS III. 61

181) *Niddālasa-parighummira.....*

(p. 594, v. 63)

णिद्दालस-परिघुम्मिर-तंस-वलंतद्ध-तारआलोआ ।
 कामस्स वि दुव्विसहा विट्ठिणिवाआ ससिमुहीए ॥
 (निद्दालस-परिघूर्णनशील-तिथ्यंवलदर्थ-तारकालोकाः ।
 कामस्यापि दुर्विषहा दृष्टि-निपाताः शशिमुख्याः ॥)

—GS II. 48

182) *Osui dinnā-paḍivakkha.....*

(p. 594, v. 64)

ओसुअइ (अह सुअइ) विण्ण-पडिवक्ख-वेअणं (-वेअणा) पसिदिलेहिँ अंगेहिँ ।
 णिव्वत्तिअ-सुरअ-रसानुबन्ध-सुह-णिब्भरं सोण्हा (बहुआ) ॥
 (अवस्वपिति (असौ स्वपिति) दत्त-प्रतिपक्ष-वेदनं (-वेदना) प्रशिथिलैरङ्गैः ।
 निर्दत्तित-सुरत-रसानुबन्ध-सुख-निर्भरं स्तुषा (बधूः) ॥)

—Cf. GS (W) 717

183) *Raṇḍhaṇakamma-ṇiṇṇe.....*

(p. 602, v. 91)

रंधण-कम्म-णिउणिए मा जूरसु रत्त-पाडल-मुअंधं ।
 मुह-मारुअं पिअंतो धूमाइ सिही ण पज्जलइ ॥
 (रन्धन-कर्म-निपुणिके मा खिद्यस्व रक्त-पाटल-सुगन्धम्/सुगन्धिम् ।
 मुख-मारुतं पिबन् धूमायते शिखी न प्रज्वलति ॥)

—GS I. 14

- 184) *Dhanuovappana* (? *orampia*)-*vallari*..... (p. 607, v. 108)

धनु-ओवप्पण (-ओरंपिअ) वल्लरि-विरइअ-कण्णावअंस-दुप्पेच्छे ।
वाह-गुरुआ णिसम्मइ वाहीएअ (? वाहीए अ) बहु-मुहे दिट्ठी ॥
(धनुस्तष्टत्वक्-वल्लरी-विरचित-कर्णावतंस-दुष्प्रेक्ष्ये ।
वाष्पगुरुका निषीदति व्याधस्त्रियश्च वधु-मुखे दृष्टिः ॥)

- 185) *Pahavanti ccia purisā*..... (p. 607, v. 109)

पहवन्ति च्चिअ पुरिसा महिलाणं किं थ सुहअ विहिओ (? विलिओ) सि ।
अणुराअ-णोल्लिआए को दोसी आहिजाईए ॥
(प्रभवन्त्येव पुरुषा महिलाणां किमत्र सुभग व्रीडितोऽसि ।
अनुराग-नीदितायाः को दोष आभिजात्यायाः ॥)

- 186) *Āmbaloanāṇaṁ*..... (p. 613, v. 135)

आअंब-लोअणाणं ओल्लंसुअ-पाअडोरुजहणाणं ।
अवरण्ह-मज्जिरोणं कएण कामो धणुं वहइ/वहइ चाव ॥
(आताम्र-लोचनानामाद्राशुक-प्रकटोरु-जघनानाम् ।
अपराहण-मज्जनशीलानां कृते कामो धनुर्वहति/वहति चापम् ॥)
—GS V. 73

- 187) *Ajja mae tena vinā*..... (p. 614, v. 138)

अज्ज मए तेण विणा अणुहअ-सुहाई संभरंतीए ।
अहिणव-मेहाणं रवो णिसामिओ वज्ज-पडहो व्व ॥
(अद्य मया तेन विनानुभूत-सुखानि संस्मरन्त्या ।
अभिनव-मेघानां रवो निशामितो (रवः श्रुतो) वध्य-पटह इव ॥)
—GS I. 29

- 188) *Khana-mettam pi na phittai*..... (p. 615, v. 140)

खणमेत्तं पि ण फिट्टइ अणुदिअहं दिण्ण- (अणुदिअह-विइण्ण-) गरुअ-संतावा ।
पच्छण्ण-पावसंक व्व सामली मज्ज हिअआहि (हिअआओ) ॥
(क्षणमात्रमपि नापयाति/न भ्रश्यति अनुदिवसं दत्त- (अनुदिवस-वितीर्ण-)
गुरुक-संतापा ।
प्रच्छन्न-पापशङ्केव श्यामलाङ्गी (श्यामला) मम हृदयात् ॥)
—GS I. 83

- 189) *Emea akaauṇṇā* (p. 615, v. 141)

एमेअ अकअ-पुण्या अप्पत्त-मणोरहा विवज्जिस्सं ।
जणवाओ वि ण जाओ तेण समं हल्लिअ-पुत्तेण ॥
(एवमेवाकृतपुण्याप्राप्तमनोरथा विपत्स्ये ।
जनवादोऽपि न जातस्तेन समं हालिक-पुत्रेण ॥)

—Cf. *GS (W)* 865

- 190) *Gottakkhaṇaṇ. ṇ. sōṇa*..... (p. 615, v. 142)

गोत्त-क्खलणं सोऊण पिअअमे अऊज मामि/तीअ छण-(खण-) दिअहे ।
वज्ज-महिस्स माल व्व मंडणं से (?मे) ण/उअह पडिहाइ ॥
(गोत्र-स्खलनं श्रुत्वा प्रियतमेऽद्य सखि/तस्याः क्षणदिवसे ।
वध्य-महिषस्य मालेव मण्डनं तस्या (?मे) न/पश्यत प्रतिभाति ॥)

—*GS V. 96*

The *GS* reads 'tīa' for 'māmi', 'khaṇa' for 'chana' and 'uaha' for 'se (me ?) ṇa'.

- 191) *Canda-sarisam muhaṇ se*..... (p. 616, v. 144)

This *gāthā* (*GS I. 70*) has been already cited earlier on p. 450. Vide S. No. (124) *supra*.

- 192) *Parivattamī va ūisammai*..... (p. 616, v. 145)

परिवट्ठंते णिसिसमए मंडलिअकुसुमाउहं व अणंगं ।
विरहम्मि मण्णइ हरी णहे अणत्थ-पडिउट्ठिअं व मिअं ॥
(परिवर्धमाने निशासमये मण्डलितकुसुमायुधमिवानङ्गम् ।
विरहे मन्यते हरिर्नमसि अनर्थप्रत्युत्थितमिव मृगाङ्गम् ॥)

Note : The reference to Hari and his separation from his beloved when he invaded Heaven for securing the Pārijāta tree for Satyabhāmā leads us to infer that this verse, in *Skandhaka* metre, is cited from Sarvasena's *Harivijaya* (now lost).

- 193) *Alāo mā dijjau*..... (p. 616, v. 146)

आलाओ मा दिज्जउ लोअ-विरुद्ध ति णाम काऊण ।
समुहावडिए को वेरिए वि दिट्ठि ण पाडेइ ॥
(आलापो मा दीयतां लोक-विरुद्ध इति नाम कृत्वा ।
संमुखापतिते को वरिष्यपि दृष्टि न पातयति ॥)

- 194) *Ajja mae gantavvam.....* (p. 616, v. 147)

अज्ज मए गंतव्वं घणंघआरे वि तस्स सुहअस्स ।
अज्जा णिमोलिअच्छी पअ-परिवाडि घरे कुणइ ॥
(अद्य मया गन्तव्यं घनान्धकारेऽपि तस्य सुभगस्य ।
आर्या निमोलिताक्षी पद-परिपाटीं गृहे करोति ॥)

—GS III. 49

- 195) *Diṭṭhe jam pulaijjasi.....* (p. 617, v. 148)

दिट्ठे जं पुलइज्जसि थरहरसि पिअम्मि जं समासण्णे ।
तुह(?तं)संभासण-सेउल्लि फंसणे किं वि(? किं व)णिज्जिहिसि(?लज्जिहिसि ॥)
(दृष्टे यत् पुलकायसे थरथरायसे (= वेपसे) प्रिये यत् समासन्ने ।
तव(?तत्)संभाषण-स्वेदाद्रे स्पर्शं किमपि(किमिव)लज्जिष्यसे ॥)

- 196) *Naanabbhayaṃtara-gholaṃta.....* (p. 617, v. 149)

णअणभंतर-घोलंत-बाह-भर-मंथराइ दिट्ठीए ।
पुणहत्त-पेच्छिरीए बालअ किं जं ण भणिओ सि ॥
(नयनाभ्यन्तर-घूर्णमान-बाष्प-भर-मन्थरया दृष्ट्या ।
पुनरुक्त-प्रेक्षणशीलया बालक किं यन्त भणितोऽसि ॥)

—GS IV. 71; *Vaijñāgga*, No. 430

- 197) *Savvassammi vi daḍḍhe.....* (p. 617, v. 150)

सव्वस्सम्मि वि दड्ढे तह वि हु हिअअस्स णिव्वुदि च्चेअ ।
जं तेण ग्राम-डाडे हत्थाहत्थि कुडो गहिओ ॥
(सर्वस्वेऽपि दग्धे तथापि खलु हृदयस्य निर्वृतिरेव ।
यत्नेन ग्राम-दाहे हस्ताहस्ति हस्ताहस्तिकया ? कुटो (= घटो) गृहीतः ॥)

—GS III. 29

- 198) *Katto sampadai maha pi.....* (p. 617, v. 151)

कत्तो संपडइ महं पि पिअसहि पिअसंगमो पओसे वि ।
जं जिअइ गहिअ-कर-णिअर-खिखिरो(?-खिखिखिरो)चंद-चंडालो ॥
(कुतः संपद्यते ममापि प्रियसखि प्रियसङ्गमः प्रदोषेऽपि ।
यज्जीवति गृहीत-कर-निकर-डुम्ब-चिह्न-यष्टिश्चन्द्रचण्डालः ॥)

- 199) *Jaṁ jaṁ karesi jaṁ jaṁ.....* (p. 618, v. 152)

जं जं करेसि जं जं जंपसि जं जं णिअच्छेसि (? णिअंसेसि) ।
तं तमणुसिखिरीए दीहो दिअहो ण संपडइ ॥
(यद्यत्करोषि यद्यज्जल्पसि यद्यत् पश्यसि (? निवस्से) ।
तत्तदनुशिक्षणशीलाया दीर्घो दिवसो न संपद्यते ॥)

—GS IV. 78

- 200) *Rehaṁ pia-parirambhaṇa* (p. 620, v. 164)

रेहइ पिअ-परिरंभण-पसारिअं सुरअ-मंदिर-द्वारे ।
हेला-हलहलिअ-थोर-थण-हरं भुअ-लआ-जुअलं ॥
(राजते प्रिय-परिरंभण-प्रसारितं सुरत-मन्दिर-द्वारे ।
हेला-कम्पित-स्थूल-स्तन-भरं भुज-लता-युगलम् ॥)

The *Vajjālagga* (Additional *gāthā* 389* 4, p. 248) however reads ‘*piyapaḍirumbhaṇ*’ and ‘*hallaviya*’ instead of ‘*pia-parirambhaṇa*’ and ‘*halahalia*’ respectively as found in our text. The Sanskrit commentary on this additional *gāthā* explains :

“हे सुन्दरि तव भुज-लता-युगलं राजते । किंविशिष्टं भुजलतायुगलम् । हेलाहल्ला
वियथोरथणहरं । हेलया हल्लापितः स्पृष्टः स्थूलस्तनभरो येन । पुनः किंविशिष्टम् ।
सुरतमन्दिरद्वारे प्रिय-प्रतिहःवन-प्रसारितम् ॥”

The Sanskrit *chāyā* gives ‘*pratirodhana*’ and ‘*Cālita*’ as the equivalents of (*Paḍirumbhaṇa*’ and ‘*hallaviya*’ respectively.

In view of the fact that Bhoja cites this *gāthā* to illustrate ‘*Helā*’ (defined by him as ‘*rāgataḥ sahasā pravṛttihetuscittollāso helā*’) the reading ‘*parirambhaṇa*’ seems to be preferable.

- 201) *Jai ṇa chivasi pupphayaim.....* (p. 620, v. 166)

जइ ण छिवसि पुप्फवइ पुरओ ता कीस वारिओ ठासि ।
छित्तो सि चुलुचुलंतेहिं पहाविऊण मह (? धाविऊण मह) हत्थोहि ॥
(यदि न स्पृशसि पुष्पवतीं पुरतस्तत् कस्माद् वारितस्तिष्ठसि ।
स्पृष्टोऽसि चुलुचुलायमानैर्घावित्वास्माकं हस्ताभ्याम् ॥)

—GS V. 81

202) *Loo jūrai jūrau.....*

(p. 621, v. 167)

लोओ जूरइ जूरउ वअणिज्जं होइ होउ तं णाम ।
 एहि णिमज्जसु पासे पुप्फवइ ण एइ मे णिद्दा ॥
 (लोकः खिद्यते खिद्यतु वचनीयं भवति भवतु तन्नाम ।
 एहि निमज्ज पाश्वे पुष्पवति नेति मे निद्रा ॥)

—GS VI. 29

203) *Tāva ccia rai-samue.....*

(p. 621, v. 168)

ताव च्चिअ रइ-समए महिलाणं विव्वमा विराअंति ।
 जाव ण कुवलय-दल-सच्छहाइँ मउल्लेति णअणाइँ ॥
 (तावदेव रति-समये महिलाणां विभ्रमा विराजन्ते ।
 यावन्न कुवलय-दल-सच्छायाणि मुकुलीभवन्ति नयनानि ॥)

204) *Alia-pasutta-vinimiliaccha.....*

(p. 621, v. 169)

अलिअ-पसुत्त-विणिमीलिअच्छ दे सुहअ मज्झ ओआसं ।
 गण्ड-परिउंबणापुलइअंग ण पुणो चिराइस्सं ॥
 (अलीक-प्रसुप्त-विनिमीलिताक्ष प्रार्थये देहि सुभग समावकाशम् ।
 गण्ड-परिचुम्बना-पुलकिताङ्ग न पुनश्चिरयिष्यामि ॥)

—GS I. 20

205) *Jao so vi vilakkho.....*

(p. 621, v. 170)

जाओ सो वि विलक्खो मए वि हसिऊण गाढमुवगूढो ।
 पढमोसरिअस्स णिअंसणस्स गंठि विमग्गंतो ॥
 (जातः सोऽपि विलक्षो मयापि हसित्वा गाढमुपगूढः ।
 प्रथमापसृतस्य निवसनस्य ग्रन्थि विमार्गयमाणः ॥)

—GS IV. 51

206) *Ekkam paharuvvinnaṃ.....*

(p. 622, v. 171)

एवकं पहरुव्वायं हत्थं मुह-मारुएण वीअंतो ।
 सो वि हसंतोए मए गहिओ बीएण कंठम्मि ॥
 (एकं प्रहार-पीडितं हस्तं मुख-मारुतेन वीजयन् ।
 सोऽपि हसन्त्या मया गृहीतो द्वितीयेन कण्ठे ॥)

—GS I. 86

207) *Keli-gatta-kkhalane.....*

(p. 622, v. 172)

केली-गोत्त-क्खलणे वरस्स पप्फुल्लइं विहीं देहि (? देइ) ।
 बहु-वासअ-वासहरे बहुए वाहोल्लिआ दिट्ठी ॥
 (केली-गोत्र-स्खलने वरस्य प्रफुल्लां धृतिं दधाति (? ददाति) ।
 बहु-वासक-वासगृहे बध्वा बाष्पाव्रिता दृष्टिः ॥)

The first quarter of this *gāthā* is identical with that of the following *gāthā* from *Daṣarū-paka* (IV. 60)

केली गोत्त-क्खलणे विकुप्पए केअवं अआणंती ।
 दुट्ठ उअसु (? मुअसु) परिहासं जाआ सच्चं चिअ परुण्णा ॥
 (केलीगोत्रस्खलने विकुप्यति कैतवमजानन्ती ।
 दुष्ट पश्य (? मुञ्च) परिहासं जाया सत्यमेव प्ररदिता ॥)

—Cf. *GS (W)* 967208) *Ai diara kim ṇa pecchasi.....*

(p. 622, v. 173)

अइ दिअर किं ण पेच्छसि आअ।सं किं मुहा पलोएसि ।
 जाआइ बाहुमूलम्मि अद्ध-अंदाण परिवाडि ॥
 (अयि देवर किं न प्रेक्षसे आकाशं किं मुधा प्रलोकयसि ।
 जायाया बाहुमूलेऽर्धचन्द्राणां परिपाटीम् ॥)

—*GS VI.* 70209) *Asamatta-maṇḍaṇa cca.....*

(p. 622, v. 174)

असमत्त-मंडण च्चिअ वच्च घरं से सकोउहल्लस्स ।
 बोलाविअ-हल्लहलअस्स पुत्ति चित्ते ण लग्गिहिसि ॥
 (असमाप्त-मण्डनं वज्र गृहं तस्य सकौतुकस्य ।
 व्यतिक्रान्तीत्सुक्यस्य पुत्रि चित्ते न लगिष्यसि ॥)

—*GS I.* 21210) *Navalai pahāra-tuṭṭhāi.....*

(p. 623, v. 175)

णवलअ-पहार-तुट्ठाइ (-पहरत्तथाएँ) तं कअं हलिअ-सोण्हाए (-बहुआए) ।
 जं अज्ज वि जुअइ- (जुवइ) जणो घरे घरे सिक्खिअं भमइ (महइ) ॥
 (पतिनामप्रश्नपूर्वक-पलाशलता-प्रहार-तुष्टया तत्कृतं किमपि हालिकस्तुषया ।
 यदद्यापि युवति-जनो गृहे गृहे शिक्षितुं भ्रमति (काङ्क्षति) ॥

—Cf. *GS (W)* 862

211) *Dullaha-janānuraō.....*

(p. 624, v. 177)

दुल्लह-जणाणुराओ लज्जा गरुई परवसो अप्पा ।
 पिअसहि विसमं पेम्मं मरणं सरणं णवरि एवकं ॥
 (दुर्लभजनानुरागो लज्जा गुर्वी परवश आत्मा ।
 प्रियसखि विषमं प्रेम मरणं शरणं केवलमेकम् ॥)

—*Ratnāvalī* II. 1212) *Atthakka-rūsaṇaṁ khāṇa.....*

(p. 624, v. 178)

अत्यक्-रुसणं खण-पसिज्जणं अलिअ-वअण-णिब्वंधो ।
 उम्म च्छर-संतावो पुत्तअ पअवी सिणेहस्स ॥
 (अकस्माद् रोषणं (= रोषकरणं) क्षण-प्रसादनमलीकवचन-निर्बन्धः ।
 उन्मत्सर- (= उद्भट-) संतापः पुत्रक पदवी स्नेहस्य ॥)

—*GS* VII. 75213) *Paḍiucchiā pa jampai.....*

(p. 624, v. 179)

पडि (?परि) उच्छिआ ण जंपइ गहिआ विप्फुरइ चुंबिआ रुसइ ।
 तुण्हक्का णव-वहुआ कआवराहेण दइएण ॥
 (प्रति (?परि) पृष्टा न जल्पति गृहीता विस्फुरति चुम्बिता रुष्याति ।
 तूष्णीका नव-वधूका कृतापराधेन दयितेन ॥)

214) *Kaali-gabbha-saricche.....*

(p. 626, v. 184)

कअली-गडभ-सरिच्छे ऊरु दट्ठूण हलिअ-सोण्हाए ।
 उल्ललइ णहरंजणं चंदिलस्स सेउल्लिअ-करस्स ॥
 (क दली-गर्भ-सदृशे ऊरु दृष्ट्वा हालिक-स्नुषायाः ।
 आर्द्रीभवति नखरञ्जनं नापितस्य स्वेदाद्रितकरस्य ॥)

215) *Paḍhama-ghariniā samaaṇṇ.....*

(p. 626, v. 185)

पढम-घरिणीअ समअं उअ पिडारे दरं (दवं/कहं) कुणंतम्मि ।
 णव-वहुआइ सरोसं सध्व च्चिअ वच्छला (?वच्छआ) मुक्का ॥
 (प्रथम-गृहिण्या समकं (= समं) पश्य गोपे परिहासं/कयां कुर्वति ।
 नव-वधूकया (-वध्वा) सरोषं सर्वे एव वत्सका मुक्ताः ॥)

—*Cf. GS (W) 731*

Weber reads 'Uvahāriāi' (Sk : *Upahārikayā*) for 'paḍhamghariniā' 'Kahaṇṇ' for 'daraṇṇ' (? *davaṇṇ*) and *vacchā* for *vacchālā*.

- 216) *pāṇi-ggahare ccia pavvaia.....* (p. 627, v. 188)

पाणिगहणे च्चिअ पव्वईअ णाअं सहीहि सोहगं ।
पसुवइणा वासुइ-कंकणम्मि ओसारिए दूरं ॥
(पाणिग्रहण एव पावत्या ज्ञातं सखीभिः सौभाग्यम् ।
पशुपतिना वासुकि-कङ्कणेऽपसारिते दूरम् ॥)

—GS I. 69

- 217) *Uvvhai daia-gahiā.....* (p. 627, v. 189)

उव्वहइ दइअ-गहिआहरोट्ट-क्षिज्जंत-रोस-पडिराअं ।
पाणोसरंत-मइरं चसअं व णिअं मुहं बाला ॥
(उद्वहति दयित-गृहीताधरोष्ठ-क्षोद्यमाण-रोष-प्रतिरागम् ।
पानापसरन्मदिरं चषकमिव निजं मुखं बाला ॥)

Note : The *Gaṇḍavaho* reads—‘मइरं व फलिअ-चसअं इमा वअणं’

[—मदिरमिव स्फटिक-चषकम् इयं वदनम्]

—*Gaṇḍavaho* 690

- 218) *Maṅgala-valaam jāṇṇ.....* (p. 627, v. 190)

मंगल-वलअं जीअं व रक्खिअं जं पउत्थ-वइआइ ।
पत्त-पिअ-दंसणूससिअ-बाहुलइआइ तं भिण्णं ॥
(मङ्गल-वलयं जीवितमिव रक्षितं यत् प्रोषित-पतिकया ।
प्राप्तप्रियदर्शनोच्छ्वसित-बाहुलतिकायां तद् भिन्नम् ॥)

- 219) *Na muammi nue vi pie.....* (p. 628, v. 191)

ण मुअम्मि (?मुअम्हि)मुए वि पिए दिट्ठो उण पिअअमो जिअंतीए ।
इअ लज्जा अ पहरिसो तीए हिअए ण संमाइ ॥
(न मृतास्मि मृतेऽपि प्रिये दृष्टः पुनः प्रियतमो जीवन्त्या ।
इति लज्जा च प्रहर्षस्तस्या हृदये न संमाति ॥)

- 220) *Rai-viggahammi kunthi.....* (p. 628, v. 193)

रइ-विगगहम्मि कुंठीकआओ धाराओ पेम्म-खगस्स ।
अणमअ व्व णिसिज्जंति माण-साणीएँ मिहुणाणं ॥
(रतिविग्रहे कुंठीकृता धाराः प्रेम-खड्गस्य ।
अन्यमया इव निषिज्जंति मानशाण्यां मिथुनानाम् ॥)

Note : The second half of this *gāthā* is restored with the help of *Śṛiṅgārāprakāśa*, verse “*Raiviggahami*” etc., p. 981.

- 221) *Pecchai aladdha-lakkham*..... (p. 629, v. 200)

पेच्छइ अलद्ध-लक्खं दीहं णीससइ सुण्णअं हसइ ।
जह जंपइ अफुडत्थं तह से हिअअट्ठिअं किं पि ॥
(प्रेक्षतेऽलब्धलक्ष्यं दीर्घं निःश्वसिति शून्यं हसति ।
यथा जल्पत्यस्फुटार्थं तथा तस्या हृदयस्थितं किमपि ॥)

GS III. 96

- 222) *So tuha kaṇṇa sundari*..... (p. 630, v. 201)

सो तुह कण सुंदरि तह क्षीणो सुमहिलो हलिअउत्तो ।
जह से मच्छरिणीएँ वि दोच्चं जाअएँ पडिबण्णं ॥
(स तव कृते सुन्दरि तथा क्षीणः सुमहिलो हालिकपुत्रः ।
यथा तस्य मत्सरिण्यापि दौत्यं जायया प्रतिपन्नम् ॥)

GS I. 84

- 223) *Kaṇḍujjūā (? kaṇḍujjūā) varāī*..... (p. 630, v. 202)

कण्णुज्जुआ (कंडुज्जुआ) वराईसा अज्ज तए कआवराहेण ।
जंभाइअरुक्ख-पलोअइआइं दिअहेण सिक्खिआ (? सिक्खिआ ॥)
(कर्णर्जुका (काण्डर्जुका) वराकी साद्य त्वया कृतापराधेन ।
जम्भायित (जृम्भित) -रुक्ख-प्रलोकितानि दिवसेन शिक्षिता ॥)

Cf. GS IV. 52

The GS reads 'Kaṇḍujjūā' (Sk : kāṇḍarjukā) and 'alasāia-runṇa-viambhiāī m' (Sk : alasāyita-rudita-vijambhitāni) for the opening words of the two halves.

- 224) *Avibhāvia-raaṇi-muham*..... (p. 630, v. 203)

अविभाविअ-रअणि-मुहं तस्स अ सच्चरिअ-विमल-चंदुज्जोअं ।
जाअं पिआविरोहे बढंताणुअ (? वड्ढंताणुअ-) मूढ-लक्खं हिअअं ॥
(अविभावित-रजनो-मुखं तस्य च सच्चरित-विमल-चन्द्रोद्योतम् ।
जातं प्रिया-विरोधे वर्धमानानुशय-मूढ-लक्ष्यं हृदयम् ॥)

- 225) *Piya-sambaraṇa-palloṭṭata (? palloṭṭata)*..... (p. 630, v. 204)

पिअ-संभरण-पलोट्टत- (? पलोट्टंत) -बाह-धारा-णिआअ-भीआए ।
दिज्जइ वंक-ग्गोवाइ दीवओ पहिअ-जाआए ॥
(प्रिय-संस्मरण-प्रलुठद्-बाष्प-धारा-निपात-भीतया ।
दीयते वक्रग्रीवया दीपकः पथिक-जायया ॥)

—GS III. 22

- 226) *Majjhannā* (? *Majjhanha*)—*patthiassa vi...* (p. 631, v. 205)

मज्झण्ह-पत्थिअस्स वि गिम्हे पहिअस्स हरइ संतावं ।
हिअअ-ट्ठिअ-जाआ-मुह-मिअंक-जोण्हा-जल-प्पवहो ॥
(मध्याह्न-प्रस्थितस्यापि ग्रीष्मे पाथिकस्य हरति संतापम् ।
हृदय-स्थित-जाया-मुख-मृगाङ्कु-ज्योत्स्ना-जल-प्रवाहः ॥)

GS IV. 99

- 227) *navari a pasāriamgi.....* (p. 631, v. 206)

णवरि अ पसारिअंगी रअ-भरि-उप्पह-पइण्ण-वेणी-बन्धा ।
पडिआ उर-संदाणिअ-महिअल-चक्कलइअ-त्थणी जणअ-मुआ ॥
(अनन्तरं च प्रसारिताङ्गी रजो-भरितो (भृतो) स्पथ-प्रकीर्णवेणीबन्धा ।
पतितोरःसंदाणि त-महीतल-चक्रीकृत-स्तनी जनक-मुता ॥)

Setu XI. 67

- 228) *Aṃtohumtam* (? *Aṃtohuttaṃ*) *dajjhai.....* (p. 631, v. 207)

अंतोहुत्तं डज्झइ जाआमुण्णे घरे हलिअ-उत्तो ।
उक्खित्तिणिहाणाइँ व, रमिअट्ठाणाइँ पेच्छंतो ॥
(अन्तरिममुखं दह्यते जाया-शून्ये गृहे हालिक-पुत्रः ।
उत्क्षिप्त-निधानानीव रमित-स्थानानि पश्यन् ॥)

GS IV. 73

- 229) *Āara-paṇāmiotṭham.....* (p. 632, v. 212)

आअर-पणामिओट्ठं अघडिअ-णासं असंघडिअ- (? असंहअ-) णिलाडं ।
वण्ण-अ अ-लिप्प-मूहीअ तीअ परिउंबणं भरिमो ॥
(आदर-प्रणामितौष्ठम् अघटित-नासम् असंघटित (? असंहत-) -ललाटम् ।
वर्ण-धृत-लिप्त-मुस्यास्तस्याः परिचुम्बनं स्मरामः ॥)

—Cf. GS I. 22

Although the GS reads '*vanṇa-ghia-tuppa-muhie*', the sense is identical for '*lippa*' and '*tuppa*' both mean '*lipṭa*'.

- 230) *Tāvamavaṇei ṇa tahā.....* (p. 633, v. 213)

तावमवणेइ ण तहा चंदण-पंको वि कामि-मिहुणाणं ।
जह दूसहे वि गिम्हे अण्णोणालिगण-मुहेल्ली ॥
(तापमपनयति न तथा चन्दन-पङ्क्तोऽपि कामि-मिथुनानाम् ।
यथा दुःसहेऽपि ग्रीष्मेऽन्योन्यालिङ्गन-मुखम् ॥)

—GS III. 88

- 231) *Jaha jaha se pariumbai.....* (p. 633, v. 214)

जह जह से परिउंबइ, मण्णु-भरिआइं णिहुवणे दइओ ।
अच्छोइं उबरि उबरि तह तह भिण्णाइं विगलंति ॥
(यथा यथा तस्याः परिचुम्बति मन्यु-भूतानि निधुवने दयितः ।
अक्षीण्युपर्युपरि तथा तथा भिन्नानि विगलन्ति ॥)

- 232) *Māṇa-duma-parusa-pavanassa.....* (p. 633, v. 215)

माण-दुम-परुस-पवणस्स मामि सब्बंग-णिव्वुदि-(णिव्वुइ-) अरस्स ।
उवऊहणस्स भइं रइ-णाडअ-पुव्वरंगस्स ॥
(मान-द्रुम-परुष-पवनस्य सखि सर्वाङ्ग-निर्वृति-करस्य ।
उपगूहनस्य भद्रं रति-नाटक-पूर्वरङ्गस्य ॥)

—GS IV. 44

- 233) *Nāsaṁ va sā kavole.....* (p. 634, v. 218)

णासं व सा कवोले अज्ज वि तुह दंत-मंडलं बाला ।
उन्निमण-पुलअ-वइ-वेढ-परिगअं रक्खइ वराई ॥
(न्यासमिव सा कपोलेऽद्यापि तव दन्त-मण्डलं बाला ।
उद्भिन्न-पुलक-वृत्ति-वेष्ट-परिगतं रक्षति वराक्री ॥)

—GS I. 96

- 234) *Pavanuvvelliā-sāhuli.....* (p. 634, v. 219)

पवणुव्वेल्लिअसाहुलि ठएसु ठिअ-दंत-मंडले ऊरु ।
चडुआरअं पइं मा हु पुत्ति जणहासिअं कुणसु ॥
(पवनोद्वेल्लित-वस्त्रे स्थगय स्थित-दन्तमण्डले ऊरु ।
चटुकारकं पति मा खलु पुत्ति जन-हास्यं/हसितं कुरु ॥)

Compare this *gāthā* with “*Vāuvvelliā-sāuli*” etc, (GS VII. 5)

- 235) *Damta-kkhaam kavole.....* (p. 634, v. 220)

दंत-क्खअं कवोले कअगगहुव्वेल्लिओ अ धम्मिल्लो ।
परिघुम्मिरा अ विट्ठी पिआगमं साहइ वहुए ॥
(दन्तक्षतं कपोले कचग्रहोद्वेल्लितश्च धम्मिल्लः ।
परिघूर्णनशीला च दृष्टिः प्रियागमं कथयति बध्वाः ॥)

- 236) *Ajjāi nava-naha-kkhaa.....* (p. 634, v. 221)

अज्जाइ णव-णह-क्खअ-णिरिक्खणे गरुअ-जोव्वणुत्तुंगं ।
पडिमागअ-णिअ-णअणुप्पलच्चिअं होइ थणवट्ठं ॥
(आर्याया नव-नख-क्षत-निरीक्षणे गुरुक-यौवनोत्तुङ्गम् ।
प्रतिमागत-निज-नयनोत्पलार्चितं भवति स्तनपृष्ठम् ॥)

—GS II. 50

- 237) *Dara-veviroru-jualāsu.....* (p. 635, v. 222)

दर-वेविरोरु-जुअलासु मडलिअच्छोसु ललिअ-चिउरासु ।
पुरिसाइअसीरीसु (?पुरिसाइरीसु) कामो पिआसु सज्जाउहो वसइ ॥
(ईषद्वेपनशीलोरुयुगलासु मुकुलिताक्षीषु ललित-चिकुरासु ।
पुरुषायितशीलासु कामः प्रियासु सज्जायुधो वसति ॥)

—GS VII. 14

- 238) *Paḍha-mahilānaṃ jam suṭṭhu.....* (p. 635, v. 223)

This *gāthā* has been already cited earlier on p. 338, Vide S. No (73) *supra*.

- 239) *Hamho kaṇṇullīṇā.....* (p. 635, v. 224)

हंहो कण्णुल्लीणा भणामि रे सुहअ किं पि मा जूर (तूर) ।
णिज्जण-पारद्धीसु (?पाणद्धीसु) तुए (?तं) कहि वि (?कह वि) पुण्णेहि लद्धोसि ॥
(हंहो कर्णोल्लीना भणामि रे सुभग किमपि मा खिद्यस्व (त्वरस्व) ।
निर्जन-रथ्यासु त्वं कथमपि पुण्यैर्लब्धोऽसि ॥)

- 240) *Golā-visamoāra.....* (p. 635, v. 225)

This *gāthā* (GS II. 93) has been already cited earlier on p. 347, Vide S. No. (76) *supra*.

- 241) *Ajja vi sea-jalollam.....* (p. 636, v. 226)

अज्ज वि सेअ-जलोल्लं पव्वाइ ण तीअ हलिअ-सोण्हाए ।
फणुच्छण-चिक्खल्लं जं तइ दिण्णं थणुच्छणं ॥
(अद्यापि स्वेद-जलाद्रः म्लायति न तस्या हालिक-स्तुषायाः ।
फलगतस्रव-कर्मो यस्त्वया दत्तः स्तनोत्सङ्गः ॥)

- 242) *Tatto cca nemitic/hoṃti kahā.....* (p. 636, v. 227)

तत्तो चिअ णेति (होति) कहा विअसंति तहि (तहि) समप्यंति ।
किं मण्णे माउच्छा एक-जुआणो इमो गामो ॥
(तत एव निर्यान्ति (भवन्ति) कथा विकसन्ति तत्र तत्र समाप्यन्ते ।
किं मन्ये मातृष्वस (सखि) एक-युक्कोऽयं ग्रामः ॥)

—GS VII. 48

- 243) *Tena ira nayalañe.....* (p. 636, v. 228)

तेण इर णवलआए दिण्णो पहरो इमीअ थणवट्ठे ।
गामतरुणीहि अज्ज वि दिअहं परिवोलीआ (? परिआलिआ) भमइ ॥
(तेन किल नवलतायां पलाश-लतया दत्तः प्रहार अस्याः स्तनपृष्ठे ।
ग्राम-तरुणीभिरद्यापि दिवसं परिवृता/वेष्टिता भ्रमति ॥)

- 244) *Sā tai sahattha-diṇṇam.....* (p. 636, v. 229)

सा तइ सहत्थ-दिण्णं, फग्गुच्छण-कह्मं थणुच्छं ।
परिकुविआ इव साहइ सलाहिरी गामतरुणीणं ॥
(सा त्वया स्वहस्त-दत्तं फल्गूत्सव-कर्मं स्तनोत्सङ्गे ।
परिकुपितैव कथयति श्लाघनशीला ग्राम-तरुणीनाम् ॥)

- 245) *Jai so ṇa vallaha (?) ccia.....* (p. 637, v. 230)

जइ सो ण वल्लह (? वल्लहो) चिअ णाम (गोत्त-) ग्गहणेण तस्स सहि कीस ।
होइ मुहं ते रवि-अर-फंस-विसट्ठं व तामरसं ॥
(यदि स न वल्लभ एव नाम (-गोत्र-) ग्रहणेन तस्य सखि कस्मात् ।
भवति मुखं ते रवि-कर-स्पर्श-विकसितमिव तामरसम् ॥)

—GS IV. 43

- 246) *Seullia-sayvamiṅgi.....* (p. 637, v. 231)

सेउल्लिअ-सव्वंगी णाम- (गोत्त-) ग्गहणेण तस्स सुहअस्स ।
हूइ अप्पाहेंतो तस्सेअ घरंगणं पत्ता ॥
(रवेदादित-सर्वाङ्गी नाम- (गोत्र-) ग्रहणेन तस्य सुभगस्य ।
द्वर्ती संदिशन्ती तस्यैव गृहाङ्गणं प्राप्ता ॥)

—GS V. 40

- 247) *Kaha ṇu gaā kaha diṭṭhā.....* (p. 637, v. 232)

कह णु गआ कह दिट्ठा किं भणिआ किं च तेण पडिवण्णं ।
एअं चिअ ण समप्पइ पुणरुत्तं जंपमाणीए ॥
(कथं नु गता कथं दृष्टा किं भणित्ता किं च तेन प्रतिपन्नम् ।
एतदेव न समाप्यते पुनरुत्तं जल्पमानायाः ॥)

—Cf ŚP Vol. III, p. 647

- 248) *Vevira-sij,nakaraṅguli.....* (p. 637, v. 233)

वेविर-सिण्ण-करंगुलि-परिग्गह-क्खलिअ-लेहणी-मग्गे ।
 सोत्थि चिअ ण समप्पइ पिअसहि लेहम्मि किं लिहिमो ॥
 (वेपनशील-खिन्न-कराङ्गुलि-परिग्रह-स्खलित-लेखनी-मार्ग) ।
 स्वस्त्येव न समाप्यते प्रियसखि लेखे किं लिखामः ॥

—GS III. 44

- 249) *Lilāio niasune.....* (p. 638, v. 235)

लीलाइओ णिअसणे रक्खिउ (? रक्खउ) तं राहिआइ थणवट्ठे ।
 हरिणो पढम-समागम-सज्जस-वसरेहि (? सज्जस-वस-) वेविरो हत्थो ॥
 (लोलायितो निवसने रक्षतु त्वां राधिकायाः स्तन-पृष्ठे ।
 हरेः प्रथम-समागम-साध्वसप्रसरैः (? साध्वस-वश-) वेपनशीलो हस्तः ॥)

- 250) *Kim kim de padihāsaī.....* (p. 638, v. 236)

किं किं दे पडिहासइ सहीहिँ इअ पुच्छिआइ मुद्धाइ ।
 पढमुल्लअ-दोहलिणीअ णवरि दइअं गआ दिट्ठो ॥
 (किं किं ते प्रतिभासते सखीभिरिति पृष्ठाया मुग्धायाः ।
 प्रथम-दोहदिन्याः केवलं दयितं गता दृष्टिः ॥)

—Cf. GS I. 15

- 251) *Hum hum he/de bhaṇasu puṇo.....* (p. 638, v. 237)

हुं हुं हे/दे भणसु पुणो ण सुअं ति करेइ काल-विक्खेअं (वं) ।
 घरिणी हिअअ-सुहाइं पडणो कण्णे भणंतस्स ॥
 (हुं हुं हे/प्रार्थये भण पुनर्न स्वपन्ति (? श्रुतमिति) करोति कालविक्षेपम् ।
 गृहिणी हृदय-सुखानि पत्युः कर्णे भणतः ॥)

Note : The *chāyā* 'na svapanti' as given in the printed text makes no sense.

—Cf. *ŚP* XXII. 26

- 252) *Bharimo se saṇṇa-parammuhā.....* (p. 639, v. 238)

भरिमो से सअण-परम्मूहीअ विअलंतमाणपसराए ।
 केअव-सुत्तुवत्तण-थणहर-पेल्लण-सुहेल्लिं ॥
 (स्मरामस्तस्याः शयन-पराङ्मुल्या विगलन्मान-प्रसरायाः ।
 केतव-सुप्तोद्वर्तन-स्तन-भर-प्रेरण (-पीडन-) सुखकेलिम् = सुखम् ॥)

Note : The latter part of the second half does not have the usual number of 15 *mātra*s.

Bhoja's *ŚP* (p. 632), however, presents it correctly :

'यण-कलस-पेल्लण-सुहेल्लिं' (Sk स्तन-कलश-प्रेरण-सुखम्).

—Cf. GS IV. 68

- 253) *Bhīṣṇa puloissam*..... (p. 639, v. 239)

भिउडीअ पुलोइस्सं णिम्मच्छिस्सं परम्मुहो होस्सं ।
जं भणह तं करिस्सं सहिओ जइ तं ण पेच्छिस्सं ॥
(भृकुट्या प्रलोकयिष्ये निर्भर्त्स्ये पराङ्मुखीभविव्यामि ।
यद्भणत तत् करिष्ये सख्यो यदि तं न प्रेक्षिष्ये ॥)

—GS (W) 743

- 254) *Acchakkā (atthakkā) gaa-hiae*..... (p. 639, v. 241)

अच्छक्का(अत्थक्का) गअ-ह्मिअए (?-दिठ्ठे) वहुआ दइअम्मि गुरुपुरओ ।
जूरइ विअलंताणं हरिअ-विसट्ठाणं वलआणं ॥
(अकस्मादागतहृदये (? अकस्मादागत-दृष्टे) वधूका दयिते गुरु-पुरतः ।
खिद्यते/क्रुध्यति विगलद्भ्यो हर्ष-विकसितेभ्यो वलयेभ्यः ॥)

—Cf. GS (W) 822

- 255) *Ramīṇa paampi gao*..... (p. 640, v. 242)

रमिऊण पअं पि गओ जाहे अवऊहिउं/उवऊहिउं पडिनिवुत्तो/पडिणिउत्तो ।
अहअं पउत्थपइअ व्व तक्खणं सो पवासि व्व ॥
(रत्वा पदमपि गत्तो यदोपगूहितुं प्रतिनिवृत्तः ।
अहं प्रोषितपतिकेव तत्क्षणं स प्रवासीव ॥)

Cf. GS I. 98

- 256) *Honṇa-pahiassa jāā*..... (p. 540, v. 243)

होत-पहिअस्स जाआ आउच्छण-जीअ-धारण-रहस्सं ।
पुच्छन्ती भमइ घरंघरेण पिअ-विरह-सहिरीओ ॥
(भविष्यत्पथिकस्य जाया आप्रच्छन्-जीव-धारण-रहस्थम् ।
पृच्छन्ती भ्रमति/भ्राम्यति गृहं गृहेण प्रिय-विरह-सहनशीलाः ॥)

—GS I. 47

- 257) *Ekko vi Kālasāro* (p. 640, v. 244)

एको वि काल/कण्ह-सारो ण देइ गंतुं पआहिण वलन्तो ।
कि उण बाहाउलिअं लोअण-जुअलं मिअच्छोए/पिअअमाए ॥
(एकोऽपि कृष्णसारो न ददाति गन्तुं प्रदक्षिणं वलन् ।
कि पुनर्वाष्पाकुलितं लोचन-युगलं मृगाक्ष्याः/प्रियतमायाः ॥)

—Cf. GS I. 25

258) *Ullāai se aṅgam.....*

(p. 640, v. 245)

उल्लाअइ से अंगं ऊरु वेवंति क्वलो गलइ ।
 उच्छुच्छुलेइ (? छुल्लुच्छुलेइ) हिअं पिआअमे पुप्फवइआए ॥
 (आर्द्राभवति तस्या अङ्गमूरु वेपेते जघन-वसनं गलति ।
 उत्कम्पते हृदयं प्रियागमे पुष्पवत्याः ॥)

259) *Kim bhaṇto si ṇa bālaa.....*

(p. 641, v. 247)

किं भणिओ सि ण/किं ण भणिओ सि बालअ गामणि-धूआइ गुरु-अण-समक्खं ।
 अणिमिस-वक्क-/अणिमिसमीसिसि- वलंतअ-आणण/वलंत-वअण-णअणद्ध-दिठ्ठेहि ॥
 (किं भणितोऽसि न/किं न भणितोऽसि बालक ग्रामणी-दुहित्रा गुरु-जन-समक्षम् ।
 अनिमिष-वक्क-/अनिमिषमीषदोषद्-/वलदानन-/वलद्वदन-नयनार्धदृष्टैः ॥)

—Cf. GS IV. 70

260) *Aṇṇa nahaṃ kuviā.....*

(p. 641, v. 248)

अण्णुअ/अज्जअ णाहं कुविआ उवअहसु किं मुहा पसाएमि (? पसाएसि) ।
 तुह मण्णु-समुप्पण्णेण मज्झ माणेण वि ण कज्जं ॥
 (अन्न/आर्यक नाहं कुपिता उपगूहस्व किं मुधा प्रसादयसि ।
 तव मत्स्य-समुत्पन्नेन मम मानेनापि न कार्यम् ॥)

—Cf. GS II. 84

261) *Ehi so vi pauttho.....*

(p. 642, v. 249)

एहिइ/एहिज्ज सो वि पउत्थो अहअं/अहं अ कुप्पेज्ज सो वि अणुणेज्ज ।
 इअ कस्स वि फलइ मणोरहाणं माला पिअअमस्मि ॥
 (एष्यति/एयात् सोऽपि प्रोषितोऽहं/प्रोषितोऽहं च कुप्येयं सोऽप्यनुनयेत् ।
 इति कस्यापि फलति मनोरथानां माला प्रियतमे ॥)

—GS I. 17

262) *Sama-sokkha-dukkha-parivaddhiṃ paṇṇa.....*

(p. 642, v. 250)

सम-सोक्ख-दुक्ख-परिवड्ढिआण कालेण रुद्ध-पेम्माणं ।
 मिहुणाणं मरइ जं तं खु जिअइ इअरं मुअं होइ ॥
 (सम-सौख्य-दुःख-परिवर्धितयोः कालेन रुद्ध-प्रेम्णोः ।
 मिथुनयोर्म्रियते यत् तत् खलु जीवतीतरन्मृतं भवति ॥)

—GS II. 42

263) *Diṭṭhāi jam na diṭṭho.....*

(p. 643, v. 252)

दिट्ठाइ जं ण दिट्ठो आलविआए वि जं ण आलत्तो ।
 उवचारो जं ण कओ तं चिअ कलियं छइल्लेहि ॥
 (दृष्टया यन्न दृष्ट आलपितयापि यन्नालपितः ।
 उपचारो यन्न कृतस्तदेव कलितं विदग्धैः ॥)

Weber reads : " सरल-सहावाइ जं च णालविओ " [...सरल-स्वभावया यच्च नालापितः "]

—Cf. GS (W) 720

This *gāthā* is later cited in *Alaṃkāra-kaustubha* as an example of the figure ' *Vicitra* '. This very *gāthā*, with insignificant variants, is cited by Bhoja in this very work (p. 373, v. 129) to illustrate ' *Mīlita* ' (' *apihita* ' variety). The *Vajjālagga* reads the *gāthā* as follows :

सहस त्ति जं न दिट्ठो सरल-सहावेण जं न आलत्तो ।
 उवचारो जं न कओ तं चियं कलियं छइल्लेहि ॥
 (सहसेति यन्न दृष्टः सरल-स्वभावेन यन्नालपितः ।
 उपचारो यन्न कृतस्तदेव कलितं छेकैः ॥)

264) *Na muṃṃti dihasāse.....*

(p. 643, v. 253)

ण मुअंति दीह-सासे ण रुअंति ण होंति विरह-किसिआओ ।
 धण्णाओ ताओ जाणं बहुवल्लह वल्लहो ण तुमं ॥
 (न मुञ्चन्ति दीर्घ-श्वासान् न रुदन्ति न भवन्ति विरह-कृशाः ।
 धन्यास्ता यासां बहुवल्लभ वल्लभो न त्वम् ॥)

—Cf. GS II. 47

The GS reads ' *sāsaṃ* ' for ' *sāse* ', and ' *Ciraṃ na hoṃti kisiāo* ' for ' *na hoṃti viraha-kisiāo* '. Bhoja cites this *gāthā* in this very work (p. 473, v. 115) to illustrate ' *Kāma-bādhayā vācyā* ' variety of *Aprastuta-praśamsā*.

265) *Kaiā gao pio ajja.....*

(p. 643, v. 254)

कइआ गओ पिओ अज्ज पुत्ति अज्जेण कइ दिणा होंति ।
 एक्को एदहमेत्ते भणिए मोहं गआ कुंवरी/बाला ॥
 (कदा गतः प्रियोऽद्य पुत्रि अद्येन (= अद्य इति) कति दिनानि भवन्ति ।
 एक एतावन्मात्रे भणिते मोहं गता कुमारी/बाला ॥)

This *gāthā*, with a few variations, occurs in *Vajjālagga* (No. 379).

The *Vajjālagga* (No. 379) reads this *gāthā* as follows :

‘ कइया गओ पिओ ’ ‘ पुत्ति अज्ज ’ ‘ अज्जेव कइ विणा होंति ।
 ‘ एक्को, ’ ‘ एद्दहमेत्तो ’ भणितं मोहं गया बाला ॥
 (‘ कदा गतः प्रियः, ’ ‘ पुत्रि अद्य, ’ अद्यैव कति दिनानि भवन्ति ’ ।)

Prof. Patwardhan notes (p. 482) “ Mss G and I read अज्जेण for अज्जेव. He further says : अज्जेण=अद्येन i. e. अद्य इत्यनेन कति दिनानि भवन्ति— when you say that he departed today how many days since his departure does that signify ? The reading अज्जेण furnishes one more example of the declension of an indeclinable..... एद्दहमेत्तो is to be uttered with काकु i. e. interrogative modulation of the voice.”

266) *Avāa-bhaaram cia* (p. 644, v. 255)

आवाअ-भअअरं चिअ ण होइ दुक्खस्स दारुणं णिव्वहणं ।
 णाह जिअंतीअ मए दिट्ठं सहिअं च तुह इमं अवसाणं ॥
 (आपात-भयंकरमेव न भवति दुःखस्य दारुणं निर्वहणम् ।
 नाथ जीवन्त्या मया दृष्टं सोढं च तवेवमवसानम् ॥)

—Setu XI. 74

267) *Sā mahai tassa nhāum*..... (p. 644, v. 256)

सा महइ तस्स ण्हाउं अणुसोत्ते सो वि से समुव्वहइ ।
 थणवट्ट-भिडण-विलुलिअ-कल्लोल-महग्घिए सलिले ॥
 (सा काङ्क्षति तस्य स्नातुमनुस्रोतसि सोऽपि तस्याः समुद्रहति ।
 स्तन-पृष्ठ-मिलन-विलूलित-कल्लोल-महार्घिते सलिले ॥)

268) *Māmi hiaam va piām*..... (p. 644, v. 257)

मामि हिअअं व पीअं तेण जुआणेण मज्जमाणाए ।
 ण्हाण-हलिद्वा-कडुअं अणुसोत्तजलं पिअंतेण ॥
 (सखि हृदयमिव पीतं तेन यूना मज्जन्त्याः ।
 स्नान-हरिद्रा-कटुकमनुस्रोतोत्तजलं पिबता ॥)

—GS III. 46

269) *Saccain jānai daḍḍhum*..... (p. 645, v. 258)

सच्चं जाणइ दट्ठु सरिसम्मि जणम्मि जुज्जए राओ ।
 मरउ ण तुमं भणिस्सं मरणं पि सलाहणिज्जं से ॥
 (सत्यं जानाति द्रष्टुं सदृशे जने युज्यते रागः ।
 भ्रियतां न त्वां भणिष्यामि मरणपि श्लाघनीयं तस्याः ॥)

—GS I. 12

- 270) *Gahavai-sueṇa samaam.....* (p. 645, v. 259)

गइवइसुएण समअं सच्चं अलिअं व किं विचारेण ।
 धण्णाइ हलिअ-कुमारिआइ जणम्मि जणवाओ ॥
 (गृहपति-सुतेन समकं (= समं) सत्यमलीकं वा किं विचारेण ।
 धन्याया हालिक-कुमारिकाया जने जनवादः ॥)

- 271) *Pāa-paḍanānam muddhe.....* (p. 645, v. 260)

पाअ-पडणाणं मुद्धे रहस-बलामोडि-अच्चिअव्वाणं ।
 दंसण-मेत्त-पसिज्जिरि चुक्का बहुआण सोक्खाणं ॥
 (पाद-पतनानां मुग्धे रभस-हठाचितव्यानाम् ।
 दर्शन-मात्र-प्रसादनशीले भ्रष्टा बहूनां सौख्यानाम् ॥)

—Cf. GS V. 65

The GS reads the *gāthā* as follows :

पाअपडणाणं मुद्धे रहस-बलामोडि-चुंविअव्वाणं ।
 दंसणमेत्त-पसण्णे चुक्कासि सुहाण बहुआणं ॥
 (पादपतनानां मुग्धे रभस-बलात्कार-चुम्बितव्यानाम्/चुम्बितानाम् ।
 दर्शनमात्र-प्रसन्ने भ्रष्टासि सुखानां बहुकानाम् ॥)

- 272) *Kāraṇa-gahio vi mae.....* (p. 646, v. 261)

कारण-गहिओ वि मए माणो एमेअ जं समीसरिओ ।
 अत्थक्क-फुल्ल अंकोल्ल तुज्झ तं मत्थए पडउ ॥
 (कारण-गृहीतोऽपि मया मान एवमेव यत् समपसृतः ।
 अकस्मात्-फुल्ल (= पुष्पित) अङ्कोठ तव तन्मस्तके पततु ॥)

—Cf. GS (W) 779

- 273) *Jattha ṇa ujjāgarao.....* (p. 646, v. 262)

जत्थ ण उज्जागरओ जत्थ ण ईसा विसूरणं माणम् (?माणो) ।
 सबभाव-चाटुअं (?चाटुअं) जत्थ णत्थि णेहो तहि णत्थि ॥
 (यत्र तोज्जागरको यत्र नेष्या खेदो मानः ।
 सद्भाव-चाटुकं यत्र नास्ति स्नेहस्तत्र नास्ति ॥)

—Cf. GS (W) 829

- 274) *Kuvīā a saccahāmā.....* (p. 647, v. 263)

कुविआ अ सच्चहामा समे वि बहुआण णवर माण-वखलणे ।
पाअडिअ-हिअअ-सारो पेम्मासंघ-सरिसो पअट्टइ मण्ण ॥
(कुपिता च सत्यभामा समेऽपि वधूनां केवलं मानस्खलने ।
प्रकटित-हृदय-सारः प्रेमाशंसासदृशः प्रवर्तते मन्युः ॥)

—(Sarvasenasya) *Harivijaye*

- 275) *Sāhīne vi piaame.....* (p. 647, p. 264)

साहीणे वि पिअअमे पत्ते वि खणे ण मंडिओ अप्पा ।
दुक्खिअ-पउत्थवइअं सअज्जिअं/सअज्जिअं संठवंतीए ॥
(स्वाधीनेऽपि प्रियतमे प्राप्तेऽपि क्षणे न मण्डित आत्मा ।
दुःखित-प्रोषितपतिकां प्रतिवेशिनीं संस्थापयन्त्या ॥)

—Cf. GS I. 39

The GS reads 'duggaa' (Sk : *durgata*) for 'dukkhia', and 'saajjiam' for 'saajjiam' both mean the same thing (a *Pratīveshīni*).

- 276) *Virahāṇalo sahijjai.....* (p. 647, v. 265)

विरहाणलो सहिज्जइ आसावंधेण वल्लह-जणस्स ।
एक्कगाम-पवासो माए मरणं विसेसेइ ॥
(विरहानलः सह्यत आशाबन्धेन वल्लभ-जनस्य ।
एक-ग्राम-प्रवासो मातः (सखि) मरणं विशेषयति ॥)

—GS I. 43

- 277) *Āloaṇṭa disāo.....* (p. 648, v. 266)

आलोअंत दिसाओ ससंत जंभंत गंत रोअंत ।
मुज्झंत पडंत हसंत पहिअ किं ते पउत्थेण ॥
(आलोकयन् दिशः श्वसन् जृम्भमाण गायन् रुदन् ।
मुह्यन् पतन् हसन् पथिक किं ते प्रोषितेन/प्रवसितेन ॥)

—Cf. GS VI. 46

The GS reads 'mucchaṇṭa' (Sk : *mūrechan*) for 'mujjhaṇṭa', and 'khalamṭa' (Sk : *skhalan*) for *hasamṭa*.

- 278) *Samīvaṇṇosaḥimniva.....* (p. 648, v. 267)

सजीवणोसहिम्मिव सुअस्स खखइ अणण-वावारा ।
सासू णवडभ-दंसण-कंठागअ-जीविअं सोण्हं ॥
(सजीवनौषधिमिव सुतस्य रक्षत्यनन्यव्यापारा ।
श्वभ्रून्वाभ्र-दर्शन-कण्ठागत-जीवितां स्नुषाम् ॥)

—Cf. GS IV. 36

279) *Vialiavioa-vianaṃ*.....

(p. 648, v. 268)

विअलिअ-/विसरिअ-विओअ-विअणं-/दुखं तत्खण-पढभट्ट-राम-मरणाआसं ।
 जणअ-तणआएँ णवरं लद्धं मुच्छा-णिमीलिअच्छीएँ सुहं ॥
 (विगलित-/विस्मृत-विद्योग- वेदनं/दुःखं तत्खण-प्रभष्ट-राम-मरणायासम् ।
 जनक-तनयया केवलं लब्धं मूर्च्छानिमोलिताक्षया सुखम् ॥)

—Setu XI. 58

280) *Puhavīa hohiī paī*.....

(p. 649, v. 269)

पुहवीअ होहिइ पई बहु-पुरिस-विसेस-चंचला राअसिरी ।
 कह ता मह च्चिअ/मह च्चिअ इमं णीसामण्णं उवट्ठिअं वेहव्वं ॥
 (पृथिव्या भविष्यति पतिर्बहु-पुरुष-विशेष-चञ्चला राज्यश्रीः ।
 कथं तन्ममैवेदं निःसामान्यमुपस्थितं वैधव्यम् ॥)

—Setu XI. 78

281) *Aṇumarāṇa-patthiāe*.....

(p. 650, v. 275)

अणुमरण-पत्थिआए पच्चागअ-जीविए पिअअमम्मि ।
 वेहव्व-मंडणं कुलवहूएँ सोहगअं जाअं ॥
 (अनु-मरण-प्रस्थितायाः प्रत्यागत-जीविते प्रियतमे ।
 वैधव्य-मण्डनं कुलवध्वाः सौभाग्यकं जातम् ॥)

—GS VII. 33

282) *Aṇunīa-Khaī a-laddha-suhe*.....

(p. 651, v. 277)

अणुणिअ (= अणुणअ)-खण-लद्ध-सुहे पुणो वि संभरिअ-मण्णु-दूमिअ-विहले ।
 हिअए माणवईणं चिरेण पणअ-गरुओ पसम्मइ रोसो ॥
 (अनुनीत- (= अनुनय) क्षण-लब्ध-सुखे पुनरपि संस्मृत-मन्यु-दून (= पीडित)/-विह्वले ।
 हृदये मानवतीनां चिरेण प्रणय-गुरुकः प्रशाम्यति रोषः ॥)

—Setu X. 69

283) *Muha-peccho paī se*.....

(p. 652, v. 280)

मुह-पेच्छओ पई से सावि हु पिअरुअदंसणुम्मइआ ।
 दो वि कअत्था पुह्वि अपुरिस-महिलं ति मण्णंति ॥
 (मुख-प्रेक्षकः पतिस्तस्याः सापि खलु प्रियरूपदर्शनोन्मत्ता ।
 द्वावपि कृताथौ पृथिवीमपुरुषमहिलामिति मन्येते ॥)

—Cf GS V. 98

The GS reads 'sa-vīseṣa' (Sk : saviṣeṣa) for 'Pīa-rūa' *Puhaiṇ amahila-purisaṇ* (Sk : pṛthivīm amahila-puruṣāṇ) for *puhaviṇ apurisamahilāṇ*.

- 284) *Dūmeṃti je muhṭtaṃ (p. 655, v. 286)*

दूमेति/णूमेति जे मुहुत्तं कुविअं वास व्व जे पसाएति ।
ते च्चिअ महिलाण पिआ सेसा सामि च्चिअ वराआ ॥
(दुन्वन्ति/गोपायन्ति ये मुहूर्तं कुपितां वासा इव ये प्रसादयन्ति ।
त एव महिलानां प्रियाः शेषाः स्वामिन एव वराकाः ॥)

—GS I. 91

- 285) *Sura-Kusumehiṃ kalusaiṃ (p. 655, v. 287)*

सुर-कुसुमेहिं कलुसिअं जइ तेहिं चिअ पुणो पसाएमि तुमं ।
तो पेम्मस्स किस्सोअरि अवराहस्स अ ण मे कअं अणुळ्ळं ॥
(सुर-कुसुमैः कलुषितां यदि तेरेव पुनः प्रसादयामि त्वाम् ।
ततः प्रेम्णः कृशोदरि अपराधस्य च न मे कृतमनुरूपम् ॥)

—(Sarvasenasya) *Harivjaye*

- 286) *Sakaaggaha-tamsunṇāmiāṇaṇā :... (p. 656, v. 288)*

सकअग्गह-तंमुण्णामिआणणा पिअइ पिअअम-विइण्णं ।
थोअं थोअं रोसोसहं व माणंसिणी मइरं ॥
(स-कचग्रह-अयंसोन्नमितामना पिबति प्रियतम-वितोर्णाम् ।
स्तोकं स्तोकं रोषौघममिव मानिनी मदिराम् ॥)

—Cf GS VI. 50

The GS reads 'rahasuttānīāṇaṇā' (Sk : rabhasottānītānāṇā) and 'ua māṇiṇi' Sk : *Paśya mānini*) for 'māṇasiṇā' (? nī).

- 287) *Avvo dukkaara (p. 657, v. 291)*

अव्वो दुक्करआरअ पुणो वि तत्ति करेसि गमणस्स ।
अज्ज वि ण होति सरला वेणीअ तरंगिणी चिउरा/चिहुरा ॥
(हंहो दुष्करकारक पुनरपि चिन्तां करोषि गमनस्य ।
अद्यापि न भवन्ति सरला वेण्यास्तरङ्गिणश्चिकुराः ॥)

—GS III. 73

- 288) *Avasa-hi-ajano painā (p. 664, v. 298)*

अवस हिअ (? अवसहिओ / ओसहिअ-) जणो पइणा सलाहमाणेण एच्चिरं हसिओ ।
चंदो त्ति तुज्झ मुह-संमुह-दिण्ण-कुसुमंजलि-विलक्खो ॥
(अवश-हृत (? आवसथिको/आवसथिक-) जनः पत्या श्लाघमानेनेयच्चिरं हसितः ।
चन्द्र इति तव मुख-संमुख-दत्त-कुसुमाञ्जलि-विलक्षः ॥)

—Cf. *ŚP XXXIV* (p. 1195)

—GS 346

- 289) *Lulīā gahavaidhūā.....* (p. 664, v. 299)

लुलिआ गहवइ-धूआ दिण्णं व फलं जवेहिं सविसेसं ।
एणिह् अणिवारिअमेव गोहणं चरउ छेतम्मि ॥
(लुलिता गृहपति-दुहिता दत्तमिव फलं यवैः सविशेषम् ।
इदानीमनिवारितमेव गोधनं चरतु क्षेत्रे ॥)

—Cf. *ŚP* XXXIV. (p. 1195)

- 290) *Chāṇa-piṭṭha-dhūsara-tthaṇi.....* (p. 664, v. 300)

This *gāthā* *GS* (W) 826 has been already cited earlier on p. 314, Vide S. No. (67) *supra*.

—Cf *GS* (W) 826

- 291) *Aṇḍolaṇa-kkhaṇoṭṭhiāc.....* (p. 664, v. 301)

अंदोलण-वखणोट्टिआए/लंघिअ-तट्टिआएँ/वइ-सिहाएँ दिट्ठे तुमम्मि मुद्धाए ।
आसंधिज्जइ काउं कर-पेल्लण-णिच्चला दोला ॥
(आन्दोलन-क्षणोत्थितया लङ्घित-वृत्या/वृत्ति-शिखया दृष्टे त्वयि मुग्धया ।
आशास्यते कर्तुं कर-प्रेरण/पीडन-निश्चला दोला ॥)

—Cf. *ŚP* p. 645, p. 843, p. 1196

- 292) *Ko eso tti paloṭṭhum.....* (p. 665, v. 302)

को एसो त्ति पलोट्टुं सिबलि-बलिअं पिअं परिक्खसइ ।
हलिअ-सुअं मुद्धवह् सेअ-जलोल्लेण हत्थेण ॥
(क एष इत पर्यसितुं शाल्मलि-बलितं प्रियं परिपातयति ।
हालिक-सुतं मुग्ध-वधूः स्वेद-जलाद्र्णेण हस्तेन ॥)

—Cf. *ŚP* XXXIV (p. 1191)

- 293) *Gāma-taruṇiā hiaṇṇ.....* (p. 665, v. 303)

गाम-तरुणीओँ हिअं हरंति पोढाण थणहरिल्लीओ ।
मअणूसअम्मि (? णूसवम्मि) कोसुंअ-कंचूआहरण-मेत्ताओ ॥
(ग्राम-तरुण्यो हृदयं हरन्ति प्रौढानां स्तनभारवत्यः ।
मदनोत्सवे कौसुम-कञ्चुकाभरण-मात्राः ॥)

—Cf *GS* VI. 45

The *GS* reads 'Cheāṇaṇṇ (Sk : 'chekānām' vidagdhanām) for 'poḍhaṇa' and in the second half 'maṇe kusumbharaṇṇia-kaṇṇcuāharana-mettāo' (Sk : Madane kusumbharāga-yukta-kaṇcukābharṇa-mātrāḥ)

- 294) *Aha dhāviṇa saṁjā-maena.....* (p. 665, v. 304)

अह धाविऊण संज्ञा-मएण सव्वंगिअं पडिच्छति ।
फग्गुमहे तरुणीओ गहवइ-सुअ-हत्य-चिक्खित्तं ॥
(अथ धावित्वा सन्ध्या-मदेन सर्वाङ्गिकं प्रतीक्षन्ते (प्रतीच्छन्ति) ।
फल्गु-महे तरुण्यो गृहपति-सुत हस्त-कर्मम् ॥)

- 295) *Uttamsiṇa dohala.....* (p. 666, v. 305)

उत्तंसिऊण (अ) दोहल-विअसिआसोअमिदु-वअणाए ।
विहिणो णिप्फल-कंकल्लि-करण-सद्दो समुप्फुसिओ ॥
(उत्तंसयित्वा (च) दोहद-विकसिताशोकमिन्दु-वदनया ।
विधे निष्फलाशोक-करणशब्दः समुत्प्रोज्झितः ॥)

- 296) *Raiam pi tā ṇa sbhai.....* (p. 666, v. 306)

रइअं पि ता ण सोहइ, रइ-जोगं कामिणीण छण-णेवच्छं ।
कण्णे जा ण रइज्जइ कवोल-धोलंत-सहआरं (? कवोल-धोलंत-पल्लवं सहआरं) ॥
(रचितमपि तावन्न शोभते रतियोग्यं कामिनीनां क्षण-नेपथ्यम् ।
कर्णे यावन्न रच्यते कपोल-घूर्णमान-सहकारम् (? कपोल-घूर्णमान-पल्लवं सहकारम्) ॥

- 297) *Pīṇa-thanaesu kesara.....* (p. 666, v. 307)

पीण-थणएसु केसर दोहल-दाणुम्मुहोअ णिअडंतो ।
तुंग-सिहरग्ग-पडणस्स जं फलं तं तुए पत्तं ॥
(पीन-स्तनेषु (= स्तनयोः) केसर दोहद-दानोन्मुख्या निपतन् ।
तुङ्ग-शिखराग्र-पतनस्य यत्फलं तत् त्वया प्राप्तम् ॥)

- 298) *Navalai-pahāramamge.....* (p. 667, v. 308)

णवलइ-पहारमंगे जहिं जहिं महइ देअरो दाउं ।
रोमं च दंड-राई तहिं तहिं दीसइ वहरू ॥
(नवला-प्रहारमङ्गो यत्र यत्र वाञ्छति देवरो दानुम् ।
रोमाञ्च-दण्ड-राजिस्तत्र तत्र दृश्यते वध्वाः ॥)

Note : Hemacandra comments on 'Navalata' as follows :

यदाह— नियमविशेषश्च णवलया ज्ञेया ।
आदाय पलाश-लतां भ्राम्यति लोकोऽखिलो यस्याम् ।
पृष्टा पतिनाम स्त्री निहन्यते चाप्यकथयन्ती ॥

—*Deśināmamālā*

(or *Deśi-sabda-saṅgraha* ed by pt. Bechardas J. Doshi, IV. v. 360 p. 141

299) *Vihalai se nevaccham*.....

(p. 667, v. 309)

विहलइ से णेवच्छं पम्माअइ मंडणं गई खलइ ।
 भूअ-छण-णच्चणअस्मि सुहअ मा णं पलोएसु ॥
 (विघटते तस्या नेपथ्यं प्रम्लायते मण्डनं गतिः स्खलति ।
 भूत-क्षण-नर्तनके (= नृत्ये) सुभग मंतां प्रलोकयेः ॥)

300) *Sahiāhiṃ pia-visajja*.....

(p. 667, v. 310)

सहिआहिं पिअ-विसज्जिअ-कदंब (कलंब)-रअ-भरिअ-णिबभरुच्छ (स्त) सियो ।
 दोसइ कलंब-थवओ व्व थणहरो हलिअ-सोण्हाए ॥
 (सखीभिः प्रिय-विसजित-कदम्ब-रजोःभूत-निर्भरोच्छ्वसितः ।
 दृश्यते कदम्ब-स्तम्बक इव स्तनभरो हालिक-स्तुषायाः ॥)

—Cf. *ŚP XXXIV* (p. 1193)301) *Tā kunaha kāla-haraṇam*.....

(p. 668, v. 311)

ता कुणह काल-हरणं तुवरंतम्मि चि वरे विवाहस्स ।
 जा पंडु-णहवआइं होंति कुमारीअ अंगाइं ॥
 (तावत् कुरुत काल-हरण त्वरमाणेऽपि वरे विवाहस्य ।
 यावत् पाण्डु-नख-पदानि भवन्ति कुमार्या अङ्गानि ॥)

—Cf. *ŚP XXXIV* (p. 1193)302) *Geṇhami piaamā pia*.....

(p. 668, v. 312)

गेण्हंति पिअअमा पिअअमाण वअणाहि बिसलअद्धाई ।
 हिअआइं व कुसुमाउह-बाण-कआणेअ-रंधाई ॥
 (गूह्णन्ति प्रियतमाः प्रियतमानां वदनाद् बिसलतार्धानि ।
 हृदयानोव कुसुमायुध-बाण-कृतानेक-रंध्राणि ॥)

—Cf. *ŚP XXXIV* (p. 1193)303) *Saccam caa (? ehia) kaṭṭhamao*.....

(p. 668, v. 313)

सच्चं चिअ कट्टमओ मुर-णाहो जेण हलिअ-धूआए ।
 हत्थेहिं कमल-दल-कोमलेहिं छित्तो ण पल्लविओ ॥
 (सत्यमेव काष्ठमयः मुरनाथो येन हालिक-दुहित्रा ।
 हस्तैः (हस्ताभ्यां) कमल-दल-कोमलैः (= कोमलाभ्यां) स्पृष्टो न पल्लवितः ॥)

—Cf. *ŚP XXXIV* (1194)

304) *Aha tai sahattha-dinno.....*

(p. 668, v. 314)

अहं तद् सहस्रदिणो क्व (क्व) वि खलन्त-मत्त-जण-मज्जे ।
 तिस्सा थण्णु जाओ विलेपणं कोमुई-वासो ॥
 (अथ त्वया स्व-हस्त-दत्तः कथं कथमपि स्खलन्मत्त-जन-मध्ये ।
 तस्याः स्तनेषु (स्तनयोः) जातो विलेपनं कौमुदी-वासः ॥)

—Cf. *ŚP* XXXIV (p. 1194)305) *Anṇe vi hu hoṃti chaṇā.....*

(p. 669, v. 315)

अण्णे वि हु. होंति छणा ण उणो दीआलिआ-सरिच्छा दे ।
 जत्थ जहिच्छ/गम्मइ पिअ-वसही दीवअ-मिसेण ॥
 (अन्येऽपि खलु भवन्ति क्षणा न पुनर्दीपालिका-सदृक्षास्ते ।
 यत्र यथेच्छं गम्यते प्रियवसतिर्दीपिकामिषेण ॥)

—Cf. *ŚP* XXXIV (p. 1195)306) *Vāgginā karo me.....*

(p. 669, v. 316)

वाअगिणा करो मे दड्ढो त्ति पुणो पुणो च्चिअ कहेइ ।
 हलिअसुआ मलिअच्छुस (? भूस-) दोहली पामर-जुआणे ॥
 (वाताग्निना (निर्वाणाग्निना) करो मे दग्ध इति पुनः पुनरेव कथयति ।
 हालिक-सुता मृदिताभ्यूष-दोहदिनी पामर-यूनि (? यूने) ॥)

—Cf. *ŚP* XXXIV (p. 1194)307) *Diarassa saraa (? sarasa) mauam.....*

(p. 669, v. 317)

दिअरस्स सरअ (? सरस-) मउअं अंसुमइलेण देइ हत्थेण ।
 पढमं हिअअं बहुआ पच्छा गंडं सदंतवणं ॥
 (देवरस्य सरस-मृदुकमधुमलिनेन ददाति हस्तेन ।
 प्रथमं हृदयं बहुका पश्चादिक्षुं सदस्तवणम् ॥)

—Cf. *ŚP* XXXIV (p. 1194)308) *Pisunenti kāmīṇāṃ.....*

(p. 670, v. 318)

पिसुणेंति कामिणीं जल-लुबक-पिआवऊहण-मुहेल्लि ।
 कंडइअ-कखोलु-फुल्ल-णिच्चलच्छीइ वअणाइ ॥
 (पिशुनयन्ति कामिनीनां जल-निलीन-प्रियावगूहन-मुखम् ।
 कण्टकित-कपोलोत्फुल्ल-निश्चलाक्षीणि वदनानि ॥)

—GS VI. 58

309) *Nacchihini naḍo peccihii.....*

(p. 670, v. 319)

The verse, as printed in the text, would seem to be corrupt, and metrically defective. Tentatively the text may be corrected as follows :

णच्चिहिइ णडो पेच्छिहिइ जणवओ भोइओ विदूसिहिइ ।
जइ रंग-विहङ्गअरी गह्वइधूआ ण वच्चिहिइ ॥
(नर्तिष्यते नटः प्रेक्षिष्यते जनपदो ग्रामप्रधानो विदूषयिष्यति ।
यदि रङ्गविघटनकरो गृहपतिदुहिता न व्रजिष्यति ॥)

310) *Thoārṇḍha-mahu-maā.....*

(p. 670, v. 321)

थोआरुढ-महु-मआ खण-पम्हट्टावराह-दिण्णुल्लावा ।
हसिऊण संठविज्जइ पिएण संभरिअ-लज्जिआ कावि पिआ ॥
(स्तोकारुढ-मधु-मदा क्षण-विस्मृतापराध-वत्तोत्लापा ।
हसित्वा संस्थाप्यते प्रियेण संस्मृत-लज्जिता कापिप्रिया ॥)

311) *Diṭṭhā kuviāṇuṇā.....*

(p. 671, v. 322)

दिट्ठा कुविआणुण(?णि)आ पिआ सहस्स-जण-पेल्लणं पि विसहिअं ।
जस्स णिसण्णाइ उरे सिरीएँ पेम्मेण लहुइओ अण्णाणो ॥
(दृष्टा कुपितानुनीता प्रिया सहस्र-जन-प्रेरण(=पीडन)मपि विसोढम् ।
यस्य निषण्णयोरसि श्रिया प्रेम्णा लघूकृत आत्मा ॥)

312) *Kuviāo vi pasañṇāo.....*

(p. 671, v. 324)

कुविआओ वि पसण्णाओ ओरण्णमुहीओ वि समाणीओ ।
जह गहिआ तह हिअं, धारेंति अ णिव्व(?व्वु)इं बाला ॥
(कुपिता अपि प्रसन्ना अवरुदितमुख्योऽपि समानाः ।
यथा गृहीतास्तथा हृदयं धारयन्तीव निर्वृतिं बालाः ॥)

Note : The *gāthā* and its *echaṇyā* are reproduced here from the printed text. As it is, the text does not yield a satisfactory meaning. The *Dhvanyāloka* (p. 143) correctly presents the *gāthā* :

कुविआओ पसण्णाओ ओरण्णमुहीओ विहसमाणीओ ।
जह गहिआ तह हिअं हरन्ति उच्छण्ण-उच्छिण्ण-महिलाओ ॥
(कुपिताः प्रसन्ना अवरुदित-मुख्यो विहसनन्यः ।
यथा गृहीतास्तथा हृदयं हरन्ति उत्सन्न/उच्छिन्न(=स्वैरिष्यो)महिलाः ॥)

- 313) *Navi taha añālavainī...* ... (p. 671, v. 325)

णवि तह अणालवन्ती हिअं वूमेइ माणिणी अहिअं ।
जह दूर-विअंभिअ-गरुअ-रोस-मउमत्थ-भणिण्हि ॥
(नापि तथानालपन्ती हवयं दुनोति मानिनी अधिकम् ।
यथा दूर-विजृम्भित-गुरुक-रोष-मध्यस्थ-भणितः ॥)

—GS VI. 64

- 314) *Diahe diahe sūsai.....* (p. 672, v. 326)

दिअहे दिअहे सूसइ संकेअअ-भंग-वड्डिआसंका ।
आपंडुरोव ण (?आपंडुरोणअ)-मूही कलमेण समं कलम-गोवी ॥
(दिवसे दिवसे शुष्यति संकेतक-भङ्ग-वर्धिताशङ्का ।
आपाण्डुरावनत-मुखी कलमेन समं कलम-गोपी ॥)

—GS VII. 91

This *gāthā* is cited in *Alaṃkāra-kaustubha* (p. 330) as an example of 'Sahokti'.

- 315) *Jai hosi na tassa piā..* ... (p. 672, v. 327)

जइ होसि ण तस्स पिआ अणुदिअहं णीसहेहिं अंगेहि ।
णव-सूअ-पीअ-पेऊसमंत (?मत्त-)पाडि व्व किं सुवसि ॥
(यदि भवसि न तस्य प्रियानुदिवसं निःसहैरङ्गैः ।
नव-सूत-पीत-पीयूष-मत्त-महिषी-वत्सिकेव किं स्वपिषि ॥)

—GS I. 65

- 316) *Addamsanena puttā.....* (p. 672, v. 328)

अइंसणेण पुत्तअ सुट्ठु वि णेहानुबन्ध-गहिआइं/घडिआइं ।
हत्थउड-पाणिआइं व कालेण गलन्ति पेम्माइं ॥
(अदर्शनेन पुत्रक सुष्ठ्वपि स्नेहानुबन्ध-गृहीतानि/घटितानि ।
हस्त-पुट/-पानीयानीव कालेन गलन्ति प्रेमाणि ॥)

—GS III. 36

- 317) *Jaha jaha jarā-pariṇāo.....* (p. 673, v. 329)

जह जह जरा-परिणओ होइ पई दुग्गओ विरूओ वि ।
कुलपालिआइ/कुलवालिआणें तह तह अहिअअरं वल्लहो होइ ॥
(यथा यथा जरा-परिणतो भवति पतिर्दुग्गतो विरूपोऽपि ।
कुलपालिकायाः/कुलपालिकानां तथा तथाधिकतरं वल्लभो भवति ॥)

—GS III. 93

- 318) *Āṇa-pulaubbheo...* (p. 673, v. 330)

आणिअ-पुलउब्भेओ सवत्ति-पणअ-परिधूसरम्मि वि गरुए ।
 पिअदंसणे पवड्डइ मण्णुट्ठाणे वि रुप्पिणीअ पहरिसो ॥
 (आनीत-पुलकोद्भेदः सपत्नी-प्रणय-परिधूसरेऽपि गुरुके ।
 प्रिय-दर्शने प्रवर्धते मन्यु-स्थानेऽपि रुक्मिण्याः प्रहर्षः ॥)

—(Sarvasenasya) *Harivijaye*

- 319) *Gharīṇā akaiavvaṃ.....* (p. 673, v. 331)

घरिणीअ अकइअव्वं चटुअं (चटुआरं) पिअअमे कुणंतम्मि ।
 अकअत्थाइं पि जाआइ अंति (अति) सिढिलाइं अगाइं ॥
 (गृहिण्या अकैतवं चटुकं (?चटुकारं) प्रियतमे कुर्वाणे (सति) ।
 अकृतार्थान्यपि जातानि अटिति शिथिलान्यङ्गानि ॥)

- 320) *Tamba-muḥa-kaṇhoḥ.....* (p. 673, v. 332)

तंबमुहकआहोआ जह जह थणआ किल्लेति (?विणेंति) कुमारीणं ।
 तह तह लद्धावासो व्व वम्महो हिअअमाविसइ ॥
 (ताम्र-मुख-कृताभोगौ यथा यथा स्तनौ क्लाम्यत (?विनिरितः) -कुमारीणाम् ।
 तथा तथा लब्धावास इव मन्मथो हृदयमाविशति ॥)

—Cf. *Kalpalatā-viveka* (p. 181 23); *GS (W)* 954

- 321) *Nā vi taha chea-raṇṇiṃ.....* (p. 674, v. 333)

ण वि तह छेअ-रआइ हरति पुणरुत्त-राअ-रमिआइं ।
 जह जत्थ व तत्थ व जह, व तह व सवभाव-रमिआइं ॥
 (तापि तथा छेक-रतानि हरन्ति पुनरुत्त-राग-रमितानि ।
 यथा यत्र वा तत्र वा यथा वा तथा वा सद्भाव-रमितानि ॥)

—Cf. *GS* III. 74

- 322) *Taṃ pulaiaṃ pi pecchai.....* (p. 674, v. 336)

तं पुलइअं पि (?पुलइअम्मि) पेच्छइ तं चिअ णिज्झाइ तीअ गेण्हइ गोत्तं ।
 ठाइ अ तस्स समअणे अण्णम्मि वि चित्तिअम्मि सच्चिअ हिअए ॥
 (तां दृष्टामपि (?प्रलोकिते) प्रेक्षते तामेव निर्धायति तस्या गृह्णाति गोत्रम् ।
 तिष्ठति तस्य समदने अन्यस्मिन्नपि विचिन्तिते सैव हृदये ॥)

—*Setu* XI. 10

- 323) *Amaamaa gaṇaṣehara*..... (p. 675, v. 337)

अमअमअ गअणसेहर रअणी-मुह-तिलअ चंद दे छिवसु ।
छित्तो जेहिं पिअअमो ममं पि तेहिं चिअ करेहिं ॥
(अमृतमय गगनशेखर रजजी-मुख-तिलक चन्द्र हे/प्रार्थये स्पृश ।
स्पृष्टो यैः प्रियतमो मामपि तैरेव करेः ॥)

—GS I. 16

- 324) *Tuḥa virahujjāgarao*... (p. 675, v. 338)

तुह विरहुज्जागरओ सिचिणे वि ण देइ दंसण-सुहाइं ।
वाहेण जहा (?पहा) लोअण-विणोअणं पि से विहअं (?-विणोअणं) से हअं तं पि ॥
(तव विरहोज्जागरकः स्वप्तेऽपि न ददाति दर्शन-सुखानि ।
बाष्पेण यथा (?पथा) लोकन-विनोदन् तस्या हतं तदपि ॥)

—GS V. 87

Note : The emendation suggested above is in accordance with the GS.

- 325) *Ai-kovāṇā vi sāsū*..... (p. 675, v. 339)

अइकोवणा वि सासू रोआविआ (?रुआविआ) गअवईअ सोणहाए ।
पाअ-पडणोणआए दोसु वि गलिएसु वलएसु ॥
(अतिकोपनापि इवभू रोदिता गतपतिकया (= प्रोषितपतिकया) स्नुषया ।
पाद-पतनावनतया द्वयोरपि गलितयोर्वलर्ययोः ॥)

—GS V. 93

- 326) *Asamatto vi samappai*..... (p. 675, v. 340)

असमतो वि समप्पइ अपरिग्गहिअ-लहुओ पर-गुणालावो ।
तस्स पिआ-पडिबड्डा (?पडिबड्डा) ण समप्पइ रइसुहा समत्ता वि कहा ॥
(असमाप्तोऽपि समाप्यतेऽपरिगृहीत-लघुकः परगुणालापः ।
तस्य प्रिया-प्रतिबद्धा न समाप्यते रतिमुखा समाप्तापि कथा ॥)

- 327) *Aganā-sesa-juāṇā*..... (p. 676, v. 341)

अगणिअ-सेस-जुआणा बालअ बोलीण-लोअ-मज्जाआ ।
अह सा भमइ दिसामुह-पसारिअच्छी तुह कएण ॥
(अगणित-शेष-युवजना बालक व्यतिक्रान्त-लोक-मर्यादा ।
अथ सा भ्रमति दिशामुख-प्रसारिताक्षी तव कृते ॥)

—GS I. 57

328) *Annaha na tīrai ccia.....*

(p. 676, v. 342)

अण्णह ण तीरइ च्चिअ परिवड्ढंत-अगुरुअ-संतावं (? गुरुअं पिअअमस्स) ।
 मरण-विणोएण विणा विरमावेउं विरह-दुक्खं ॥
 (अन्यथा न शक्यत एव परिवर्धमान-गुरुक-संतापम् (गुरुकं प्रियतमस्य) ।
 मरण-विनोदेन विना विरमयितुं विरह-दुःखम् ॥)

—GS IV. 49

Note : The emendation 'garuam piaamassa' (Sk : gurukam priyatamasya) in the first half of this *gāthā* is in accordance with the GS.

329) *Avalambahā mā saṁkaha.....*

(p. 676, v. 343)

अवलंबह मा संकह ण इमा गह-लंघिआ परिभमइ ।
 अत्थवक-गज्जिउभंत-हित्थ-हिअआ पहिअ-जाआ ॥
 (अवलम्बध्वं मा शङ्कध्वं नेयं ग्रह-लंघिता परिभ्राम्यति ।
 आकस्मिक-गर्जितोद्भ्रान्त-त्रस्त-हृदया पथिक-जाया ॥)

—GS IV. 86

330) *Jam mucchiā na a suo.....*

(p. 676, v. 344)

जं मुच्छिआ ण अ सुओ कलंब-गंधेण तं गुणे पडिअं ।
 इअरह गज्जिअ-सट्ठो जीएण विणा ण वोलितो ॥
 (यस्मूच्छिता न च श्रुतः कदम्ब-गन्धेन तद् गुणे पतितम् ।
 इतरथा गर्जित-शब्दो जीवितेन विना न गच्छन् (= गमिष्यन्) ॥)

—Cf GS (W) 711

331) *Ajjavi tava ekkaṁ ma (?)*

(p. 677, v. 345)

अज्जवि (? अज्जं पि) ताव एक्कं मा मं वारेहि पिअसहि रुअंति ।
 कल्लि उण तम्मि गए जइ ण सरिस्सं ण रोइस्सं ॥
 (अद्यापि तावदेकं मा मां वारय प्रियसखि हृदयीम् ।
 कल्पे पुनस्तस्मिन् गते यदि न मरिष्यामि न रोदिष्यामि ॥)

—Cf. GS VI. 2

The GS reads in the second half 'na muā tā na rodissam' (Sk : yadi na mṛtā tadā na rodiṣyāmi)

332) *Tīe savisesa- dāniā.....*

(p. 678, v. 350)

तीए सविसेस-दूणिअ (? दूमिअ) -सवनि-हिअआइ णिवलंत-सिणेहं ।
 पिअ-गरुइआइ णिमिअं सोहम्म-गुणाण अमाभूमोअ पअं ॥
 (तया सविशेष-दूत (= पीडित-) सपत्नी-हृदयया स्पष्टीभवत्-स्नेहम् ।
 प्रिय-गुरुकृतया (= गौरवितया) न्यस्तं सौभाग्य-गुणानामप्रभूत्यां पदम् ॥)

—(Sarvasenasya) Harivijaye

- 333) *Tam tiasa-kusumakdāmaim....* (p. 678, v. 351)

तं तिअस-कुसुम-दामं हरिणा णिम्महिअ-सुरहि-गंधामोअं ।
 अप्पणइअं पि दूमिअ-पणइ णि-हिअएण रुप्पिणीअ विइण्णं ॥
 (तत् त्रिदश-कुसुम-दाम हरिणा निर्गच्छत् (-)-सुरभि-गन्धामोदम् ।
 अप्रणयितमपि पीडित-प्रणयिनी-हृदयेन रुक्मिण्यै वित्तीर्णम् ॥)
 —(Sarvasenasaya) *Harivijaye*

- 334) *Kaha mā chijjau (? jhijjau) majjho.....* (p. 679, v. 354)

This *gāthā* has been already cited earlier on p. 498. Vide S. No. (145) *supra*.

- 335) *Avaihia-puvvadise.....* (p. 679, v. 356)

अवऊहिअ-पुव्व-दिसे समअं जोण्हाएँ सेविअ-पओसमुहे ।
 माइ ण झिज्जउ रअणी वरदिसाइत (? अवरदिशहुत्त-) पच्छि (? तिथि)
 अम्मि मिअंके ॥
 (अवगूहित-पूर्व-दिशे समकं (= समं) ज्योत्स्नया सेवितप्रदोषमुखे ।
 मातः (? सखि) न क्षीयतां रजनी अपर-दिशाभिमुख-प्रस्थिते मृगाङ्के ॥)

- 336) *Oratta-parṇkaa-muhim.....* (p. 679, v. 357)

ओरत्त-पंकाअ-मुहि वम्मह-णडिअं व सलिल-णिसण्णं ।
 अल्लिअइ तीर-णलिंणि वाआइ गमेइ सहच (? अ) रि चक्काओ ॥
 (अप रक्त-पङ्कज-मुखीं मन्मथ-वन्धितामिव सलिल-शयन-निषण्णाम् ।
 आलीयते (आलिङ्गति) तीर-नलिनीं वाचा गमयति सहचरीं चक्रवाकः ॥)
 —Cf. *ŚP* (p. 1175)

- 337) *Hasiāim samamsala-komalāim.....* (p. 683, v. 374)

हसिआइं समंसल-कोमलाइं वीसंभ-कोमलं वअणं ।
 सबभाव-कोमलं पुलइअं च णमिमो सुमहिलाणं ॥
 (हसितानि समांसल-कोमलानि विश्वम्भ-कोमलं वचनम् ।
 सद्भाव-कोमलं प्रलोकितं च नमामः सुमदिलानाम् ॥)

- 338) *Niadaia-damsaṇukkhitta* (p. 683, v. 375)

णिअ-दइअ-दंसणुक्खित्त पहिअ अणेन (? अण्णेण) वच्चसु पहेण ।
 गहवइ-वहुआ/धूआ दुल्लंघिअवाउरा इहगामे (? दुल्लंघ-वाउरा इह हअगामे) ॥
 (निज-दयित-दर्शनोत्क्षिप्त पथिकान्येन व्रज पथा ।
 गृहपति-वधूका/दुहिता दुर्लङ्घ्य-वागुरेह हत-ग्रामे ॥)
 —Cf. *GS (W)* 957

- 339) *Tam kira khaṇā virajjasi.....* (p. 684, v. 376)

तं किर खणा विरज्जसि तं किर उवहससि सअल-महिलाओ ।
एहेहि वारवालिइ अंस-मइलं [मुहं] समुक्कुसिमो ॥
(त्वं किल क्षणाद् विरज्यसे त्वं किलोपहससि सकल-महिलाः ।
एहोहि वार-पालिके अश्रु मलिनं [मुखं ?] समुप्रोज्झामः ॥)

- 340) *Sahīham bhannamānā.....* (p. 684, v. 376)

सहिआहिं भण्णमाणा यणए लगं कुसुंभ-पुष्पं सि ।
मुद्ध-वहुआ हसिज्जइ पप्फोडंती णहवआई ॥
(सखीभिर्भण्यमाना स्तने लग्नं कुसुम्भ-पुष्पमिति ।
मुग्ध-वधूका हस्यते प्रस्फोटयन्ती नञ्-पदानि ॥)

—GS II. 45

- 341) *Paḍivakkha-maṇṇunṇje.....* (p. 684, v. 378)

पडिवक्ख-मण्णु-उंजे/पुंजे लावण-उडे अणंग-गअ-कुंभे ।
पुरिस-सअ-हिअअ-घरिए कीस यणंती यणे वहसि ॥
(प्रतिपक्ष-मन्यु-पुञ्जौ लावण्यकुटावतङ्ग-गज-कुम्भौ ।
पुरुष-शत-हृदय-धृतौ किमिति/कस्मात् स्तनन्तौ स्तनौ वहसि ॥)

—GS III. 60

- 342) *Khinṇassa ṭhavei ure.....* (p. 684, v. 379)

खिण्णस्स ठवेइ उरे पइणो गिम्हावरण्ह-रमिअस्स ।
ओल्लं गलंत-उप्पं ण्हाण-सुअंधं चिउर-भारं ॥
(खिन्नस्य स्थापयत्युरसि पत्युर्ग्रीष्मापराहण-रमितस्य ।
आर्द्रं गलत्पुष्पं स्नान-सुगन्धं चिकुर-भारम् ॥)

—GS III. 99

- 343) *Na vi taha aṇālavamī . . .* (p. 685, v. 380)

This *gāthā* (GS VI. 64) has been already cited on p. 671. Vide S. No. (313) *supra*.

—GS VI. 64

- 344) *Avalambī-māṇa-parāṇ.....* (p. 685, v. 381)

अवलंबिअ-माण-परम्मूहीअ एतस्स माणिणि पिअस्स ।
पुट्ठि/पुट्ठ-पुलउगमो तुह कहेइ सम्मुह-ठिअं/समुह-ठिअं हिअअं ॥
(अवलम्बित-मान-पराङ्मुख्या आयतो (= आगच्छतो) मानिनि प्रियस्य ।
पृष्ठ-पुलकोद्गमस्ते कथयति संमुख-स्थितं हृदयम् ॥)

—Cf. GS I. 87

- 345) *Gharinī mahāṇasa-kamma*..... (p. 685, v. 382)

This *gāthā* (GS I. 13) has been already cited earlier on p. 438. Vide S. No. (121) *supra*.

- 346) *Vai-vivara-niggaa-dalo*..... (p. 685, v. 383)

वइ-विवर-णिगअ-दलो एरंडो साहइ व्व तरुणाणं ।
एतथ घरे हल्लिअ-वहू एदह-मेत्त-त्थणी वसइ ॥
(वृत्ति-विवर-निर्गत-दल एरण्डः कथयतीव तरुणभ्यः ।
अत्र गृहे हालिक-वधूरेतावन्मात्र-स्तनी वसति ॥)

—GS III. 57

This *gāthā* has been already cited by Bhoja (on p. 389) Vide S. No. (102) *supra*.

- 347) *Bālattana-dullaliāe*..... (p. 686, v. 384)

बालत्तण-दुल्ललिआएँ अज्ज अणज्जं (? सुणु जं) कअं णव-वहूए ।
भाआमि घरे एआइणि त्ति णितो पई रुद्धो ॥
(बालत्व-दुर्ललितयाद्य अनार्यं (? शृणु यत्) कृतं नव-वध्वा ।
विभेमि गृहे एकाकिनीति निर्यन् पतो रुद्धः ॥)

Note : The above emendation is effected on the basis of *SP* (p. 618; p. 841).

- 348) *Kassa karo bahu-punna-phala*..... (p. 686, v. 385)

कस्स करो बहु-पुण्ण-फ (? एफ) लेक्क-तरुणो तुहं विसम्मिहिइ ।
थण-परिणाहे वम्मह-णिहाण-कलसे व्व पारोहो ॥
(कस्य करो बहु-पुण्य-फलकतरोस्तव विश्रमिष्यति ।
स्तन-परिणाहे मन्मथ-निधान-कलश इव प्ररोहः ॥)

—GS VI. 75

- 349) *Panaam padhamapiāe*..... (p. 686, v. 386)

पणअं पढम-पिआए रक्खिउकामो वि मधुर-मधुरेहि ।
छेअवरो विणडिज्जइ अहिणव-वहुआ-विलासेहि ॥
(प्रणयं प्रथम-प्रियाया रक्षितुकामोऽपि मधुर-मधुरैः ।
छेकवरो व्याकुलीक्रियते अभिनव-वधूका-विलासैः ॥)

- 350) *Uṭṭhanta-mahārambhe*..... (p. 687, v. 387)

उट्ठंत-महारंभे थणए दट्ठण मुद्ध-वहुआए ।
ओसण्ण/ओसिण्ण-कवोलाए णीससिअं पढम-घरिणीए ॥
(उत्तिष्ठन्महारम्भौ स्तनकौ (= स्तनौ) दृष्ट्वा मुग्ध-वध्वाः ।
अवसन्न/अवस्विन्न-कपोलया निःश्वसितं प्रथम-गृहिण्या ॥)

—GS IV. 82

- 351) *Anṇa-mahilā-pasaṅgaṃ*..... (p. 687, v. 388)

अण्ण-महिला-पसंगं दे(हे)देव करेसु अम्ह दइअस्स ।
 पुरिसा एक्कंत-रसा ण हु दोस-गुणे विअणंति ॥
 (अन्य-महिला-प्रसङ्गं प्रार्थये(हे)देव कुर्वन्माकं दयितस्य ।
 पुरुषा एकान्तरसा न खलु दोषगुणौ विजानन्ति ॥)

—GS I. 48

- 352) *Jānai jāṇāveum*..... (p. 687, v. 389)

जाणइ जाणावेउं अणुणअ-विहुरीअ-माण-परिसेसं ।
 रइविक्कमम्मि/पइरिवक्कम्मि वि विणआवलंबणं स च्छिअ कुणंती ॥
 (जानाति जापयितुमनुनय-विधुरित-मान-परिशेषम् ।
 रति-विक्रमे/परिरिक्ते/प्रतिरिक्ते (= एकागते)ऽपि विनयावलम्बनं सैव कुर्वती ॥)

—Cf. GS I. 88

The GS reads 'viddavia' (Sk : vidrāvita) for 'vihurīa'.

- 353) *Jaiā pio ṇa dīsaī*..... (p. 687, v. 390)

जइआ पिओ ण दोसइ भणह हला कस्स कीरए माणो ।
 अह दिट्ठम्मि वि माणो ता तस्स पिअत्तणं कत्तो ॥
 (यदा प्रियो न दृश्यते भणत हला कस्य क्रियते मानः ।
 अथ दृष्टेऽपि मानस्तत्तस्य प्रियत्वं कुतः ॥)

—GS (W) 901

- 354) *Hasiehiṃ uvālabhā*..... (p. 688, v. 391)

हसिएहिं उवालंभा अच्चवआरेहिं रुसिअव्वाइं ।
 अंसूहिं भंडणाइं एसो मग्गो सुमहिलाणं ॥
 (हसितैरुपालम्भा अत्युपचारै रूषितव्यानि ।
 अभ्रुभिः कलहा एष मार्गः सुमहिलानाम् ॥)

—GS VI. 13

- 355) *Kaḍue dhūmaṇdhāre*..... (p. 688, v. 392)

कडुए(?कह दे)धूमंधारे अब्भुत्तणमग्गिणो समप्पिहिइ ।
 मुह-कमल-चुंबण(?णा)लेहलम्मि पासट्टिए दिअरे ॥
 (कटुके(?कथं प्रार्थये)धूमन्धकारेऽभ्युत्तेजनमग्नेः समाप्स्यते ।
 मुख-कमल-चुम्बनाभिलाषिणि(चुम्बन-लम्पटे) पादवस्थिते देवरे ॥)

—Cf. GS (W) 734

- 356) *Taha sã jãnai pãvã.....* (p. 688, v. 394)

तह सा जाणइ पावा/जारा लोए पच्छणमविणअं काउं ।
जह पढमं चिअ सच्चिअ लिखइ मज्जे चरित्तवंतीण ॥
(तथा सा जानाति पापा/जारा लोके प्रच्छन्नमविनयं कर्तुम् ।
यथा प्रथममेव सैव लिख्यते/लेख्यते मध्ये चरित्रवतीनाम् ॥)

- 357) *Sacchamda-ramana-amsana.....* (p. 689, v. 395)

सच्छंद-रमण-दंसण-रस-(? सं) वड्डिअ-गरुअ-वम्मह-विलासं ।
सुविअड्ड-वेस-वणिआ(? विलआ-) रमिअं को वणिउं तरइ ॥
(स्वच्छन्द-रमण-दर्शन-रस-(? सं) वर्धित-गुरुक-मन्मथ-विलासम् ।
सुविदग्ध-वेश-वनिता-रमितं को वर्णितुं शक्नोति ॥)

—Cf. GS (W) 890

- 358) *Sãmañña-sundarĩnam.....* (p. 689, v. 397)

सामण-सुंदरीणं विवभममावहइ अविणओ च्चेअ ।
धूम(धूमो) च्चिअ पज्जलिआणं बहुमओ सुरहि-दारुण ॥
(सामान्य-सुन्दरीणां विभ्रमावहत्यविनय एव ।
धूम एव प्रज्वलितानां बहुमतः सुरभि-दारुणाम् ॥)

—Cf. *Gaũda-vaho* 959; Cf. GS (W) 891

The *Gaũdavaho* reads 'pajjaliãhi bahumao' (Sk : *Prajvalitãd bahumatah*).

- 359) *Paccũsãgaapurrattadeha.....* (p. 689, v. 398)

पच्छूसागअ-णुरत्त(? रंजिअ-) देह तइलोअ(? पिआलोअ) लोअणाणंद ।
अण्णत्थ खविअ-सव्वरिअ(?-सव्वरि) णह-भूसण दिनवइ णमो-दे ॥
(प्रत्यूषागत रंजितदेह प्रियालोक लोचनानन्द ।
अन्यत्र क्षपित-शर्वरीक नभो(नख-) भूषण दिनपते नमस्ते ॥)

—Cf. GS VII. 53

- 360) *Aha so vilakkha-hiao.....* (p. 690, v. 399)

अह सो विलक्ख-हिअओ मए अहव्वाइ अगणिअ-प्पणओ ।
पर-वज्ज-णच्चि रीहिं/णच्चरीहिं तुम्हेहिं उवेक्खिओ जंतो(णितो) ॥
(अथ स विलक्ष-हृदयो मया भव्ययागणितप्रणयः ।
पर-वाद्य-नर्तनशीलाभिर्युष्माभिरुपेक्षितो गच्छन् (निर्यन्) ॥)

—GS V. 20

The GS reads 'nerynto' (Sk : *niryan*) for 'jantto'.

- 361) *Aha sā tahiṃ tahiṃ vvia (? ccia).....* (p. 690, v. 400)

अह सा तहि तहि च्चिअ वाणीर-वणम्मि चुक्क-संकेआ ।
तुह दंसणं विमग्गइ पब्भट्ट-णिहाण-ठाणं व ॥
(अथ सा तत्र तत्रैव वानीरवने विस्मृत/भ्रष्ट-सङ्केता ।
तव दर्शनं विमार्गयति प्रभ्रष्ट-निधान-स्थानमिव ॥)

—GS IV. 18

- 362) *Ehi! pio tti ģimisaṃ.....* (p. 690, v. 401)

एहिइ पिओ त्ति णिमिसं व जग्गिअं जामिणीअ पढमद्धं ।
हेसं संताव-परव्वसाइ वरिसं व बोलीणं ॥
(एष्यति प्रिय इति निमिषमिव जागरितं यामिन्याः प्रथमार्धम् ।
शेषं सन्ताप-परवशया वर्षमिष व्यतिक्रान्तम् ॥)

—Cf. GS IV. 85

- 363) *Sāloe ccia sūre.....* (p. 690, v. 402)

सालोए च्चिअ सूरे घरिणी घर-सामिअस्स घेतूण ।
णेच्छंतस्स वि पाए धुअइ हसंतो हसंतस्स ॥
(सालोक एव सूर्ये गृहिणी गृह-स्वामिनो गृहीत्वा ।
नेच्छतोऽपि पादौ धावयति (= प्रक्षालयति) हसन्ती हसतः ॥)

—GS II. 30

- 364) *Gammihisi tassa pāsaraṃ.....* (p. 691, v. 403)

गम्मिहिसि तस्स पासं, मा जूरसु तरुणि वड्डुअ मिअंको ।
दुद्धे दुद्धं मिअ चंदिआए को पेच्छइ मुहं दे ॥
(गमिष्यसि तस्य पादवं मा खिद्यस्व तरुणि वर्धतां मृगाङ्गुः ।
दुग्धे दुग्धमिव चन्द्रिकायां कः प्रेक्षते मुखं ते ॥)

—Cf. GS VII. 7

The GS reads 'Sundari mā turaa' (Sk : Sundari mā tvaṛasva) for mā jūrasu taruṇi.

- 365) *Ġimhe davaggi-masi-maḷliāṇṇ.....* (p. 691, v. 404)

गिमहे दवग्गि-मसि-मडलिआइँ दीसंति विज्झ-सिहराई ।
आससु पउत्थ-वइए ण होंति णव-पाठसब्भाई ॥
(ग्रीष्मे दावाग्नि-मषी-मलिनितानि दृश्यन्ते विन्ध्य-शिखराणि ।
आश्वसिहि प्रोषित-पतिके न भवन्ति नवप्रावृडभ्राणि ॥)

—GS I. 70

366) *Palicca le lambadaśā-kālām*.....

(p. 692, v. 406)

The text of this speech of Sakāra, as presented here considerably differs from the one as found in the "Nirnaya-sagar edition (1910)" of the play *Mṛcchakaṭika*. For the present we content ourselves with reproducing it here :

जदिच्छशे लंबदशाविशालं पावालं शुत्तशदेहि जुत्तं ।
 मांसं च खादुं तह तुष्टि कादुं चुहं चुहं चुक्कु चुहं चुहं ति ॥
 (यदीच्छसि लम्बदशाविशालं प्रावारकं सूत्रशतैर्युक्तम् ।
 मांसं च खादितुं तथा तुष्टि कर्तुं चुहं चुहं चुक्कु चुहं चुहं इति ॥)
 —*Mṛcchakaṭika* VIII. 22

367) *Kambalivalie*.....

(p. 692, v. 407)

Vide for this Apabhraṃśa stanza Appendix-II.

368) *Dainsemi tāmpi*.....

(p. 693, v. 409)

दंसेमि तं पि ससिणं वसुहावइण्णं
 थंभेमि तस्स वि रइस्स/रविस्स रहं णहद्धे ।
 आणेमि जवख-सुर-सिद्ध-गणंगणाओ
 तं णत्थि भूमि-वल्लए महं जं ण सज्जं ॥
 (दर्शयामि तमपि शशिनं वसुधावतीर्णं स्तम्भामि
 तस्यापि खे रथं नभोऽर्धे ।
 आनयामि यक्ष-सुर-सिद्धगणाङ्गनास्तत्रास्ति
 भूमिबलये मम यज्ञ साध्यम् ॥)

—*Karpūramañjarī* I. 25369) *Phullukkaram kalama*.....

(p. 693, v. 410)

फुल्लुक्करं कलमकूरसमं वहन्ति
 जे सिद्धुवारविडवा मह वल्लहा दे ।
 जे गालिदस्स महिषी-दहिणो सरिच्छा
 रुच्चन्ति/ते किं च मुद्ध-विअइल्ल-पसूण-पुंजा ॥
 (पुष्पोत्करं कलम-भक्त-समं वहन्ति
 ये सिन्धुवार-विटपा मम वल्लभास्ते ।
 ये गालितस्य महिषीधनः सदृक्षा
 रोचन्ते/ते किञ्च मुग्ध-विचकिल-प्रसून-पुञ्जाः ॥)

—*Cf. Karpūramañjarī* I. 19

370) *Jānai siṇḍha-bhaṇiṃ.....*

(p. 695, v. 417)

जाणइ सिण्ह-भणिअं मा रअणिअरि त्ति मे जुउच्छसु वअणं ।
 उज्जाणम्मि वणम्मि अ जं सुरहिं तं लआण घेप्पइ कुसुमं ॥
 (जाणकि स्नेह-भणितं मा रजनीचरीति मे जुगुप्सस्व वचनम् ।
 उद्याने वने च यत् सुरभि तल्लतानां गृह्यते कुसुमम् ॥)

—Setu XI. 119

371) *Purisa-sarisaṇṇ tuha imāni.....*

(p. 698, v. 433)

पुरिस-सरिसं तुह इमं रवखस-सरिसं कअं णिसाअर-वइणा ।
 कह ता चित्तिज्जंतं/चित्तिअ-सुलहं महिला-सरिसं ण संपडइ मे मरणं ॥
 (पुरुष-सदृशं तवेदं राक्षस-सदृशं कृतं निशाचरपतिना ।
 कथं तावत् चिन्त्यमानं/चिन्तित-सुलभं महिला-सदृशं न संपद्यते मे मरणम् ॥)

—Setu XI. 105

372) *Cattara-ghariṇī pia-damṣaṇā.....*

(p. 699, v. 437)

चत्तर-घरिणी पिअ-दंसणा अ बाला पउत्थवइआ अ ।
 असई सअज्झिआ दुग्गआ अ ण हु खंडिअं सीलं ॥
 (चत्वर-गृहिणी प्रियदर्शना च बाला प्रोषित-पतिका च ।
 असती प्रतिवेशिनी दुर्गता च न खलु खण्डितं शीलम् ॥)

—Cf. GS I. 36

The GS reads 'taruṇī' for *bālā*; and 'Saajjhiā' for *saajjhiā*—both these are synonym ms.

373) *Jaha icchā taha ramiaṇṇ*

(p. 700, v. 443)

जह इच्छा तह रमिअं जाआ पत्ता पइं गआ धूआ ।
 घर-सामिअस्स अज्ज वि सकौउहल्लाई अच्छीई ॥
 (यथेच्छा तथा रमितं जाया प्राप्ता पति गता दुहिता ।
 गृहस्वामिनोऽद्यापि सकौतूहलान्यक्षीणि (सकौतूहलेऽक्षिणी) ॥)

374) *Bahu-vallahassa jā hoi.....*

(p. 701, v. 446)

बहु-वल्लहस्स जा होइ वल्लहा कह वि पंच दिअहाई ।
 सा किं छट्ठं मग्गइ कत्तो मिट्ठं च बहुअं च ॥
 (बहु-वल्लभस्य या भवति वल्लभा कथं कथमपि पञ्च दिवसानि ।
 सा किं षष्ठं मार्गयते कुतो मृष्टं/मिष्टं च बहुकं च ॥)

—GS I. 72

375) *Vevai jassa saviḍḍim.....*

(p. 701, v. 447)

वेवइ जस्स सविडिअं वलिउं महइ पुलआइअ-स्थण-अलसं ।
 पेम्म-सहाव-विमुहिअं वीओ-वास-गमणूसुअं वामदं ॥
 (वेपते यस्य स- व्रीडितं (= सव्रीडं) वलितुं काङ्क्षति पुलकायित (= उल्लसित-)
 स्तन-कलशम् ।
 प्रेम-स्वभाव-विमुग्धं द्वितीयावकाश-गमनोत्सुकं वामार्धम् ॥)

—Setu I. 6

376) *Ṇava-pallavesu tolai.....*

(p. 707, v. 455)

णव-पल्लवेसु लोलइ घोलइ विडवेसु वलइ/चलइ सिहरेसु ।
 थवइ (? ठवइ) थवएसु अ तथा (? चलणे) वसंत-लच्छी असोअस्स ॥
 (नव-पल्लवेषु लोलति घूर्णते विटपेषु वलते/चलति शिखरेषु ।
 स्थापयति स्तवकेषु च तथा (? चरणौ) वसन्तलक्ष्मीरशोकस्य ॥)

This is the same *gāthā*, with two minor variant readings, Vide S. No. 159, as cited (on p. 528) above. In the first half it reads 'valai' for 'calai' and in the second half, 'a tahā' for 'calāṇe'.

377) *Na hu navaram divasihā... ..*

(p. 711, v. 462)

ण हु णवरं दीव-सिहा-सारिच्छं चंपएहि पडिवणं ।
 कज्जल-कज्जं पि कअं उअरि भमंतेहिं भमरेहि ॥
 (न खलु केवलं दीप-शिखा-सादृश्यं (= सादृश्यं) चम्पकैः प्रतिपन्नम् ।
 कज्जल-कार्यमपि कृतमुपरि भमद्भिर्भ्रमरैः ॥)

378) *Tie dainsaṇa-suhae.....*

(p. 724, v. 485)

तीए दंसण-सुहए पणअ-वखलण-जणिओ मुहम्मि मणहरे ।
 रोसो वि हरइ हिअअं मअपको व्व मिअलच्छणम्मि णिसणो ॥
 (तस्या दर्शन-सुभगे प्रणय-स्खलन-जनितो मुखे मनोहरे ।
 रोषोऽपि हरति हृदयं मदपङ्क इव मृग-लाञ्छने निषण्णः ॥)

—(Sarvasenasya) *Harivijaye*379) *Kim guru-jahāṇaṁ aha thaṇa... ..*

(p. 725, v. 487)

किं गुरु जहणं अह थण-भरो ति भाअ- (? णिअ-) कर-अलग-तुलिआए ।
 विहिणो खुत्तंगुलिमग्ग-विभमं वहइ से तिबली ॥
 (किं गुरु जघनमथ स्तनभर इति भाग- (? निज-) कर-तलाग्रतुलितायाः ।
 विधेः खात (? निभगन-) अङ्गुलि-मार्ग-विभमं वहति अस्यास्त्रिवली ॥)

380) *Thoosaraṁta-rosam*.....

(p. 727, v. 491)

थोओसरंत-रोसं थोअ-स्थोअ-परिवड्डमाण- पहरिसं ।
 होइ अ दूर-पआसं (?-पसाअं) उहअ-रसाअंत- (रसाअत्त-) विवममं तीअ मुहं ॥
 (स्तोकापसरद्रोषं स्तोक-स्तोक-परिवर्धमान-प्रहर्षम् ।
 भवति च दूर-प्रकाश (?-प्रसाद) मुमय-रसायत्त-विभ्रमं तस्या मुखम् ॥)

—(Sarvasenasya) *Harivijaye*381) *Dhireṇa-mānabhaṁgo*.....

(p. 727, v. 492)

धीरेण माणभंगो माण-स्खलणेण गरुअ-धीरारंभो ।
 उल्लङ्घ तुल्लिज्जंते एकस्मि वि से धिरं ण लग्गइ ह्मिअं ॥
 (धैर्येण मानभङ्गो मान-स्खलनेन गुरुक-धैर्यारम्भः ।
 उल्ललति तोत्यमाने कस्मिन्नपि अस्याः/तस्याः स्थिरं न लगति हृदयम् ॥)

382) *Corā sabhaa-satanham*.....

(p. 728, v. 494)

चोरा सभअ-सतण्हं पुणो पुणो पेसअंति दिट्ठीओ ।
 अहि-रक्खिअ-णिहि-कलसे इव पोढ-महि्ला-थणुच्छंणे ॥
 (चोराः सभय-सतृष्णं पुनः पुनः प्रेषयन्ति दृष्टीः ।
 अभि- (?अहि-) रक्षित-निधि-कलश इव प्रौढ-महिला-स्तनोत्सङ्गे ॥

—Cf. *GS* VI. 76

The *GS* reads *Porāhavañā* (*Sk* : *prauḍhapatikā*) for *Porā-mahilā*—(in the second half of the *gāthā*).

383) *Daṭṭhoṭṭha ho asila asilaaghāo*.....

(p. 730, v. 498)

For this Apabhramśa verse vide Appendix-II.

Chapter VIII

Prakrit Verses In [Kāvya-Prakāśa

Mammata's *Kāvya-prakāśa*¹ is a standard work on Sanskrit poetics. Its date lies between 1050 and 1100 A.D. "It sums up in itself all the activities that had been going on for centuries in the field of Poetics; while it becomes itself a fountain-head from which fresh streams of doctrine issue forth." It comprises as usual three parts, the *Kārikās*, the *Vṛtti* and the examples. He cites over 600 verses to illustrate his teachings. Out of these verses about 64 verses are in Prakrit :

- 1) (*Tatra vācyasya (vyañjakatvaṃ) yathā—*) (p. 28)

माए घोवअरणं अज्ज हु णत्थि त्ति साहिअं तुमए ।
ता भण कि करणिज्जं एमेअ ण वासरो ठाइ ॥
(मातगुहोपकरणमद्य खलु नास्तीति शिष्टं त्वया ।
तद् भण किं करणीयमेवमेव न वासरस्तिष्ठति ॥)

—GS (W) 889

- 2) (*Lakṣyasya (vyañjakatvaṃ) yathā—*) (p. 29)

साहेतो सहि सुहअ खणे खणे दूमिआसि मज्झ कए ।
सवभाव-णेह-करणिज्ज-सरिसअं दाव विरइअं तुमए ॥
(शासतो (= कथयन्ती) सखि सुभग क्षणे क्षणे दूनासि मम कृते ।
सद्भाव-स्नेह-करणीय-सदृशकं तावद् विरचितं त्वया ॥)

—GS (W) 860

- 3) (*Vyaṅgyasya (vyañjakatvaṃ) yathā—*) (p. 30)

उअ णिच्चल-णिप्पंदा/णिप्पंदा भिसिणी-पत्तमि रेहइ बलाआ ।
णिम्मल-सरगअ-भाअण-परिट्ठिआ संखसुत्ति व्व ॥
(पश्य निश्चल-निष्पन्दा बिसिनी-पत्रे राजते बलाका ।
निर्मल-मरकत-भाजन-परिष्ठिता शङ्खशुक्तिरिव ॥)

—GS I. 4

1. This work has been published several times. It has so many commentaries on it. The edition here referred to is the one with the commentary *Bālābodhinī* of Vāmanācārya published by B. O. R. Institute, Pune (1950).

- 4) [*Ādi-grahanāt* (" *Kālo vyaktiḥ svarādayaḥ* " *iti mūlasthādipada-grāhyasyābhinayasya niyamakātvam udāharati* ' *Eddaha* ' *iti*] : (p. 67)

एदहमेत्त-त्यणिआ एदहमेत्तेहिं अच्छिवत्तेहिं ।
एदहमेसावत्था एदहमेत्तेहिं दिअहेहिं ॥
(एतावन्मात्रस्तनिका एतावन्मात्राभ्यामक्षिपत्राभ्याम् ।
एतावन्मात्रावस्था एतावन्मात्रैदिवसैः ॥)

—GS (W) 973

- 5) [*Kramenodāharanāni* (*Vaktṛ-vaiśiṣṭyāt vācyasya vyaṅgyaivam*] (p. 73)

अइपिहुलं जलकुम्भं घेत्तूण समागदम्हि सहि तुरिअं ।
सम-सेअ-सलिल-णीसास-णीसहा बीसमामि खणं ॥
(अतिपृथुलं जलकुम्भं गृहीत्वा समागतास्मि सखि त्वरितम् ।
श्रम-स्वेद-सलिल-निःश्वास-निःसहा विश्राम्यामि क्षणम् ॥)

—GS (W) 881

- 6) [*Boddhavya-vaiśiṣṭyāt vācyasya vyañjakatvam*—] (pp. 73–74)

ओष्णिहं/णिणिहं दोब्बल्लं चिंता अलसत्तणं सणीससिअं ।
महं मंदभाइणीए केरं/कए सहि तुहं वि/तुमं पि अहहं परिहवइ ॥
(औघ्रिद्रयं/निनिद्रयं दौर्बल्यं चिन्तालसत्वं सनिःश्वसितम् ।
मम मन्दभागिन्याः संबन्धि/कृते सखि तव/त्वामप्यहहं परिभवति ॥)

—GS (W) 956

- 7) [*Vākya-vaiśiṣṭyāt vācyasya vyañjakatvam*—] (p. 75)

तइआ महं गण्डस्थल-णिमिअं दिट्ठिं ण णेसि अणत्तो ।
एण्हं स च्चेअ अहं ते अ कपोला ण सा दिट्ठी ॥
(तदा मम गण्डस्थल-स्थापिता/न्यस्तां दृष्टिं न नयस्यन्त्यतः ।
इदानीं सैवाहं तौ च कपोलौ न सा दृष्टिः ॥)

—GS (W) 939

- 8) [*Anyā-sannidhi-vaiśiṣṭyāt vācyasya vyañjakatvam*—] (p. 77)

णोल्लेइ अणोल्लमणा अत्ता मं घर-भरम्मि सअलम्मि ।
खणमेत्तं जइ संज्ञाएँ होइ ण व होइ बीसामो ॥
(नुदत्यनाद्रमनाः श्वधूमौ गृहभरे सकले ।
क्षणमात्रं यदि सन्ध्यायां भवति न वा भवति विश्रमः ॥)

—GS (W) 875

- 9) [*Prastāva-vaiśiṣṭyāt vācyasya vyañjakatvam*] (p. 77)

सुव्वइ समागमिस्सइ तुज्झ पिओ अज्ज पहरमेत्तेण ।
 एमेअ किं ति चिट्ठसि ता सहि सज्जेसु करणिज्जं ॥
 (श्रूयते समागमिष्यति तव प्रियोऽद्य प्रहर-मात्रेण ।
 एवमेव किमिति तिष्ठसि तत् सखि सज्जय करणीयम् ॥)

—GS (W) 962

- 10) [*Kāla-vaiśiṣṭyād vācyasya vyañjakatvam—*] (p. 79)

गुरुअणपरवसं पिअ किं भणामि तुह् मंदभाइणी अहकं (? अहं) ।
 अज्ज पवासं वच्चसि वच्च सअं जेव्व सुणसि करणिज्जं ॥
 (गुरु-जन-परवश प्रिय किं भणामि तव मन्दभागिन्यहकम् ("न्यहम्")
 अद्य प्रवासं व्रजसि व्रज स्वयमेव शृणोषि करणीयम् ॥)

—GS (W) 851

- 11) [*Vastumātraṁ yathā—*] (p. 133)

पंथिअ ण एत्थ सत्थरमत्थि मणं पत्थरत्थले ग्रामे ।
 उल्लणअपओहरं पेक्खिऊण जइ वससि ता वससु ॥
 (पथिक नात्र स्वस्तरमस्ति मनाक् प्रस्तरस्थले ग्रामे ।
 उल्लत-प योधरं (पक्षे-पयोधरां) प्रेक्ष्य यदि वससि तद् वस ॥)

—GS (W) 879

Hemacandra (Kāś, p. 67) repeats this example. *Kalpalatāviveka* (p. 141) reads 'uggaa' for 'unṇaa'.

- 12) [*Dvādaśa-bhedo'rtha-śaktyudbhavo dhvaniḥ kramenodā-
 haraṇam (?—odāharaṇāni) (Svataḥ-sambhavinā vastunā
 vastuno vyaktim udāharati)]*. (p. 135)

अलससिरोमणि धुत्ताण अगिमो पुत्ति धणसमिद्धिमओ ।
 इअ भणिएण णअंगी पप्फुल्लविलोअणा जाआ ॥
 (अलसशिरोमणिर्धूतानामग्निमः पुत्रि धनसमृद्धिमयः ।
 इति भणितेन नताङ्गी प्रफुल्ल-विलोचना जाता ॥)

—GS (W) 970

- 13) [*Kavi-prauḍhokti-mātra-siddhena vastunā laṅkārasya vya-
ktim udāharati—*] (p. 140)

केसेसु बलामोडिअ तेण अ समरम्मि जअसिरी गहिआ ।
जह कंदराहि विहुरा तस्स दढं कठअम्मि संठविआ ॥
(केशेषु बलात्कारेण तेन च समरे जयश्रीर्गृहीता ।
यथा कंदराभिविधुरास्तस्य दृढं कण्ठे संस्थापिताः ॥)

—GS (W) 977

Weber reads 'तेण समरम्मि जअसिरी' (तेन समरे जयश्री).

- 14) [*Kavi-prauḍhokti-mātra-siddhenā laṅkāreṇa vastuno vya-
ktim udāharati—*] (p. 141)

गाढालिगणरहसुज्जुअम्मि दइए लहुं समोसरइ ।
माणंसिणीण माणो पीलणभीउ ध्व हिअआओ ॥
(गाढालिङ्गनरभसोद्यते दयिते लघु समपसरति ।
मनस्विनीनां मानः पीडनभीत इव हृदयात् ॥)

—GS (W) 934

Hemacandra (Kāś, p. 80) repeats this example. Weber reads the second half as follows :

माणंसिणीएँ माणो पेल्लणभीओ व्व हिअआहि ।
(मनस्विन्या मानः पीडनभीत इव हृदयात् ।)

- 15) [*Kaviprauḍhokti-mātra-siddhenā laṅkāreṇa laṅkārasya
vyaktim udāharati—*]

जा ठेरं व हसंतो कइ-वअणंबुरुह-बद्ध-विणिवेशा ।
दावेइ भुअण-मंडलमण्णं विअ जअइ सा वाणी ॥
(या स्थविरमिव हसन्तो कवि-वदनाम्बुरुह-बद्ध-विनिवेशा ।
दर्शयति भुवनमण्डलमन्यदिव जयति सा वाणी ॥)

—GS (W) 983

- 16) [*Kavi-nibaddha-vaktṛ-prauḍhokti-mātra-siddha-
vyañjakārthasya dhvaneścaturṣu bhedeṣu madhye
vastunā vastuno vyaktim udāharati—*] (p. 143)

जे लंकागिरिमेहलासु/मेहलाहि खलिआ संभोअ-खिण्णोरई-
फारुपुल्ल-फणावली-कवलणे पत्ता दरिदुत्तणं ।
ते एण्ह मलआणिला विरहिणी-णीसास-संपक्किणो
जाआ इत्ति सिसुत्तणे वि बहला तारुणपुण्णा इव/विअ ॥

—Karpūramanjari I. 20

(ये लङ्कागिरि-मेखलासु/-मेखलाभ्यः स्खलिताः संभोग-खिन्नोरगी-
स्फारोत्फुल्ल-फणावली-कवलने प्राप्ता दरिद्रत्वम् ।
त इदानीं मलयानिला विरहिणी-निःश्वास-सर्पाकणो
जाता झटिति शिशुत्वेऽपि बहलास्तारुण्यपूर्णा इव ॥)

- 17) [*Kavi-nibaddha-vaktṛ-prauḍhokti-mātra-siddhena*
vastunālaṃkārasya vyaktim udāharati—] (p. 144)

सहि विरइऊण माणस्स मज्झ धीरत्तणेण आसासं ।
पिअ-इंसण- विहलंखल-खणम्मि सहस त्ति तेण ओसरिअं ॥
(सखि विरचय्य मानस्य मम धीरत्वेनाश्वासम् ।
प्रिय-दर्शन-विशृङ्खल-क्षणे सहसेति तेनावसृतम् ॥)

—GS (W) 936

The GS (W) reads 'oāsam' for 'āsāsam', and 'piamadaṃsaṃ-vihalakkhaṇammi' in the second half. The *Bālabodhinī* refers to another reading 'vihālattana' in place of 'vihalaṅkhala'. 'Vihālattana' meaning 'vihvalattva' is equally a good reading.

The *Kalpalatāvivēka* (p. 162) repeats this example.

- 18) [*Kavi-nibaddha-vaktṛ-prauḍhokti-mātra-*
siddhenālaṃkāreṇa vastuno vyaktim udāharati—] (p. 144)

उल्लोल-करअ-रअण-क्खएहि तुह लोअणेसु मह दिण्णं ।
रत्तंसुअं पसाओ कोवेण पुणो इमे ण अक्कमिआ ॥
(आर्द्राद्रि-करज-रदन-क्षतस्तव लोचनयोर्मम दत्तम् ।
रक्तांशुकं प्रसादः कोपेन पुनरिमे नाक्रान्ते ॥)

—GS (W) 971

In place of 'ullolla' we have a variant reading 'Ollolla' but the meaning remains the same. In fact, before a conjunct a long vowel is shortened. So here there is no variant reading as such.

- 19) [*Kavi-nibaddha-vaktṛ-prauḍhokti-mātra-*
siddhenālaṃkāraṇālaṃkārasya vyaktim udāharati—] (p. 145)

महिला-सहस-भरिए तुह हिअए सुहअ सा अमाअंती ।
अणुदिणमण्णकम्मा अंगं तणुअं पि तणुएइ ॥
(महिला-सहस्र-भूते तव हृदये सुभग सा अमान्ती ।
अनुदिनमनन्यकर्मा अङ्गं तनुकमपि तनयति ॥)

—GS II. 82

- 20) [*Pada-prakāśyatve krama-prāptamatyanta-tiraskṛta-vācyam udāharati—*] (p. 151)

खल-ववहारा दीसंति दारुणा जइ वि तह वि धीराणं ।
हिअअ-वअस्स-बहुमआ ण ह ववसाआ विमुज्झंति ॥
(खल-व्यवहारा दृश्यन्ते दारुणा यद्यपि तथापि धीराणाम् ।
हृदय-वयस्य-बहुमता न खलु व्यवसाया विमुह्यन्ति ॥)

—GS (W) 978

- 21) [*Svataḥsambhavināṅkārenāṅkārasya vyaktim udāharati—*] (p. 158)

तुह वल्लहस्स गोसम्मि आसि अहरो मिलाण-कमल-दलो ।
इअ णव-वहुआ सोऊण कुणइ वअणं महीसमुहं ॥
(तव वल्लभस्य प्रभाते आसीदधरो म्लान-कमल-दलम् ।
इति नववधूः श्रुत्वा करोति वदनं महीसमुखम् ॥)

—GS (W) 990

- 22) [*Kavi-prauḍhokti-mātra-siddhena vastunī vastuno vyaktim udāharati—*] (p. 158)

राईसु चंदधवलासु ललिअमण्फालिऊण जो चावं ।
एककच्छत्तं विअ (? च्चिअ) कुणइ भुअणरज्जं विजंभंतो ॥
(रात्रीषु चन्द्रधवलासु ललितमास्फाल्य यश्चापम् ।
एकच्छत्रमिव (?-मेव) करोति भुवन-राज्यं विजृम्भमाणः ॥)

—GS (W) 992

[In the second half we get a few variant readings : 'cia' for 'via', 'viambhanto' for 'vijambhanto' The *Pradīpa* commentary reads : "Ekacchattam va kuṇai tihuaṇa-rajjam"]

- 23) [*Kavi-prauḍhokti-mātra-siddhenāṅkāreṇa vastuno vyaktim udāharati—*] (p. 160)

वारिज्जंतो वि पुणो संदाव-कअत्थिएण हिअएण ।
थणहर-वअस्सएण विसुद्ध-जाई ण चलइ से हारो ॥
(वार्यमाणोऽपि पुनः संताप-कर्दयितेन हृदयेन ।
स्तनभर-वयस्येन विशुद्धजातिर्न चलति तस्या/अस्या हारः ॥)

—GS (W) 994

- 24) [*Kavi-prauḍhokti-mātra-siddhenā laṅkāreṇa laṅkārasya vyaktim udāharati—*] (p. 161)

सो मुद्ध/मुद्ध-सामलंगो धम्मिल्लो कलिअ-ललिअ-णिअ-देहो ।
 तोए खंधाहि बलं गहिअ/लहिअ सरो सुरअ-संगरे जअइ ॥
 (स मुग्ध/शुद्ध-श्यामलाङ्गो धम्मिल्लः कलित-ललित-निज-देहः ।
 तस्याः स्कन्धाद् बलं गृहीत्वा/लब्ध्वा स्मरः सुरत-सङ्गरे जयति ॥)
 —GS (W) 998

- 25) [*Kavi-nibaddha-vakṛ-prauḍhokti-mātra-siddhena vastunā vastuno vyaktim udāharati—*] (p. 162)

णव-पुणिमा-मिअंकस्स सुहअ को तं सि भणसु मह सच्चं ।
 का सोहग-समग्गा पओस-रअणि व्व तुह अज्ज ॥
 (नव-पूर्णिमा-मृगाङ्कस्य सुभग कस्त्वमसि भण भम सत्यम् ।
 का सौभाग्यसमग्गा प्रदोष-रजनीव तवाद्य ॥)
 —GS (W) 986

- 26) [*Kavi-nibaddha-vakṛ-prauḍhokti-mātra-siddhena vastunā laṅkārasya vyaktim udāharati—*] (p. 163)

सहि णव-णिहुवण-समरम्मि अंकवाली-सहीए णिबिडाए ।
 हारो णिवारिओ च्चिअ उच्छीरंतो तदो कहं रमिअं ॥
 (सखि नव-निधुवन-समरे अङ्कपाली-सख्या निबिडया ।
 हारो निवारित एवोच्छ्रीयमाणस्ततः कथं रमितम् ॥)
 —GS (W) 996

S. P. Bhattacharya pertinently observes: "Different commentators give different *chāyā* indicative of different readings उद्घ्रियमाणः, उद्धर्तमानः, उच्चरन्, उच्चलन् in the original *gāthā* text. Rucaka's *chāyā* उच्छ्रीयमाणः is what has been adopted by Vaidyanātha." Foot-note No. 104 to Ullāsa IV of the *Kāvya-prakāśa-saṅketa*, edited by him and published in COJ, Vol. II Nos 6, and 12.

- 27) [*Kavi-nibaddha-vakṛ-prauḍhokti-mātra-siddhenā laṅkāreṇa vastuno vyaktim udāharati—*] (p. 163)

पविसंती घरदारं/घरवारं विवलिअवअणा विलोइऊण पहं ।
 खंधा/खंधे मोत्तूण/घेत्तूण घटं हा हा णट्ठो त्ति असि सहि किं ति ॥
 (प्रविशन्ती गृहद्वारं विवलित-वदना विलोक्य पन्थानम् ।
 स्कन्धात्/स्कन्धे मुक्ता/गृहीत्वा घटं हा हा नष्ट इति रोदिषि सखि किमिति ॥)
 —GS (W) 960

28) [*Yathā vā—*]

(p. 164)

विहलखलं तुमं सहि दट्ठूण कुडेण तरलतरदिट्ठं ।
 वारप्फंस-मिसेण/-णिहेण अ अष्वा गुरुओ त्ति पाडिअ विहिण्णो ॥
 (विशृङ्खलां/विह्वलाङ्गां त्वां सखि दृष्ट्वा कुटेन तरलतरदृष्टिम् ।
 द्वार-स्पर्श-मिषेण/निषेन चात्मा गुरुक इति पातयित्वा विभिन्नः ॥)
 —GS (W) 880

GS (W) reads 'vihalakkhanaṃ' in place of 'vihalaṃkhalam'.

29) [*Kavi-nibaddha-vaktṛ-praudhokti-mātra-siddhenā-
 laṃkāreṇālaṃkārasya vyaktim udāharati—*]

(p. 165)

जोण्हाएँ महु-रसेण अ विइण्ण-तारुण-ऊमुअमणा सा ।
 बुड्ढा वि णवोढ विअ परवहुआ अहह हरइ तुह हिअअं ॥
 (ज्योत्स्नया मधुरसेन च वितीर्ण-तारुण्योःसुकमनाः सा ।
 वृद्धापि नवोदेव परवधुका अहह हरति तव हृदयम् ॥)
 —GS (W) 984

Weber reads the second half as

बुड्ढा वि णवोढ व्व परवहू अह हरइ तुह हिअअं ॥
 (बृद्धापि नवोदेव परवधूरथ हरति तव हृदयम् ॥)

30) [*Padaikadeśa-racanā-varṇesvapi rasādayaḥ
 Tatra prakṛtyā yathā—*]

(p. 168)

रइ-केलि-हिअ-णिअंसण-कर-किसलअ-रुद्ध-णअण-जुअलस्स ।
 रुहस्स तइअ-णअणं पव्वइ-परिउंविअं जअइ ॥
 (रति-केलि-हृत-निवसन-कर-किसलय-रुद्ध-नयन-युगल स्य ।
 रुद्रस्य तृतीयनयनं पार्वती-परिचुम्बितं जयति ॥)
 —GS V. 55

31) [*Sainbandhasya (vyañjakatvam) yathā—*]

गामारुहं म्हि गामे वसामि णअरट्ठिइं ण आणामि ।
 णाअरिआणं पइणो हरेमि जा होमि सा होमि ॥
 (ग्रामरुहास्मि ग्रामे वसामि नगरस्थितिं न जानामि ।
 नागरिकाणां पतीन् हरामि या भवामि सा भवामि ॥)

GS (W) 705

- 32) [*Vacanasya (vyañjkatvarṇ) yathā—*] (p. 176)

ताणं गुणग्रहणाणं ताणुवकंठाणं तस्स पेम्मस्स ।
ताणं भणिआण सुंदर एरिसिअं जाअमवसानं ॥
(तेषां गुणग्रहणानां तासामुत्कृष्टानां तस्य प्रेम्णः ।
तासां भणितीनां/तेषां भणितानां सुन्दर ईदृशं जातमवसानम् ॥)

—GS (W) 940

- 33) [*Tatra dīṅgmātram udāhriyate—*] (p. 187)

खण-पाहुणिआ देअर जाआए सुहअ किं पि ते भणिआ ।
रुअइ पडोहर-वलहीघरम्मि अणुणिज्जउ वराई ॥
(क्षण-प्राधुनिका देवर जायया सुभग किमपि ते भणिता ।
रोदिति गृहपश्चाद्भाग-वलभीगृहेऽनुनीयतां वराको ॥)

—GS (W) 963

Weber reads ' *gharopamāphalini-gharammi* ' (Sk : *gr̥hopānta-phalinigr̥he*) in place of ' *paḍohara* ' etc.

- 34) [*Asundaram (madhyama-kāvyaṃ-udāharati) yathā—*] (p. 211)

वाणीरकुडंगुड्डीण-सउणि.कोलाहलं सुणंतीए ।
घर-कम्म-बावडाए बहूएँ सीअंति अंगाइं ॥
(वाणीर-कुञ्जोड्डीन-शकुनि-कोलाहलं शृण्वत्याः ।
गृहकर्मव्यापृताया वध्वाः सीदन्त्यङ्गानि ॥)

This *gāthā* is first cited in *Dhvanyāloka* (p. 282)

—GS (W) 874

- 35) [*Vācya-vyaṅgyayoḥ viśaya-bhedam āha—*] (p. 244)

कस्स व ण होइ रोसो दट्ठूण पिआए सव्वणं अहरं ।
स भमरपउ मग्घाइरि वारिअवामे सहसु एण्हि ॥
(कस्य वा न भवति रोषो दृष्ट्वा प्रियायाः सव्रणमधरम् ।
सभमरपद्माप्राणशीले वारितवामे सहस्वेदानीम् ॥)

—GS (W) 886

This *gāthā* is first cited in *Dhvanyāloka* (pp. 76-77)

In place of—' *paṇimaggāhāri* ' we have the variant—*paṇimaggāhāri* (Sk : *padmāghrā-yīri*).

36) [*Na ca* (— *mukhyārthabādhaḥ*) —]

(p. 247)

अत्ता एत्थ णुमज्जइ एत्थ अहं दिअत्तअं पलोएहि ।
 मा पहिअ रत्तिअंअ सेज्जाएँ महं णुमज्जिहिहि ॥
 (इवभूरत्र निमज्जति (= शेते) अत्राहं दिवसं प्रलोकस्व ।
 मा पथिक रात्र्यन्धक शय्यायामावयोनिमङ्क्ष्यसि ॥)

This *gāthā* is first cited in *Dhvanyāloka* (p. 71).

—GS VII. 67

The text, presented by GS, is somewhat different.

एत्थ णिमज्जइ अत्ता एत्थ अहं एत्थ परिअणो सअलो ।
 पथिअ रत्तीअंअ मा महं सअणे णिमज्जिहिहि ॥
 (अत्र निमज्जति इवभूरत्राहमत्र परिजनः सकलः ।
 पथिक रात्र्यन्धक आवयोः शयने निमङ्क्ष्यसि ॥)

The text, as presented in *Dhvanyāloka* is poetically and aesthetically superior to what we find in GS.37) [*Sambaddha-sambandho vyaṅgyo'rthah* —]

(p. 250)

विवरीअरए लच्छी बभं दट्ठण णाहिकमलत्थं ।
 हरिणो दाहिण-णअणं रसाउला ज्जित्ति ढक्केइ ॥
 (विपरीत-रते लक्ष्मीर्ब्रह्माणं दृष्ट्वा नाभिकमलस्थम् ।
 हरेर्दक्षिणतयनं रसाकुला ज्जित्ति स्थगयति ॥)

—GS (W) 816

GS reads 'Siri' (Sk : *Śrīḥ*) in place of 'lacchī'.38) [*Tathā hi* —]

(pp. 252-53)

भम धम्मिअ बोसत्थो सो सुणओ अज्ज मारिओ तेण ।
 गोलाणइकच्छकुडंगवासिणा दरिअ-सीहेण ॥
 (भम धार्मिक विश्वस्तः स शुनकोऽद्य मारितस्तेन ।
 गोदानदीकच्छकुञ्जवासिना वृत्तसिहेन ॥)

—GS II. 75

We have the variant reading 'visaddho' (Sk r *viśrabdhah*) in place of 'Visattho'.

GS reads ' *Golā-aḍa-viaḍa* ' (Sk : ' *Godātaṭavikaṭa* ') in place of ' *Golāṇaikaccha* '. This verse is for the first time cited in *Dhvanyāloka* (p. 52)

39) [*(Āśravayatvam) yathā vā—*] (p. 336)

जं परिहरिउं तीरइ भणअं पि ण सुंदरत्तण-गुणेणं ।
अहं णवरें जस्स दोसो पडिवक्खेहि पि पडिवण्णो ॥
(यं परिहर्तुं तीर्यते (= शक्यते) मनागपि न सुन्दरत्व-गुणेन ।
एष केवलं यस्य दोषः प्रतिपक्षैरपि प्रतिपन्नः ॥)

—GS (W) 979

According to Māṇikyacandra (*Saniketa*, p. 224) and Bhaṭṭa Someśvara (*Kāvyādarśa-
saniketa*, p. 136) this *gāthā* is drawn from Ānandavardhana's *Pañcabāṇalīlā* (= *Viṣama-
bāṇalīlā*). For different interpretations the reader is referred to *Bālābodhinī* (p. 336).

40) [*Adhama-prakṛtyuktiṣu grāmyo guṇaḥ | Yathā—*] (p. 425)

फुल्लुषकरं कलमकूरसमं वहति
जे सिन्धुवारविडवा मह वल्लहा ते ।
जे गालिअस्स महिसी-दहिणो सरिच्छा
ते किं च मुद्ध-विअइल्ल-पसूण-पुंजा ॥
(पुष्पोत्करं कलम-कूर-समं वहन्ति
ये सिन्धुवारविटपा मम वल्लभास्ते ।
ये गालितस्य महिषीदध्नः सदृक्षा-
स्ते किं च मुग्ध-विचकिल-प्रसून पुञ्जाः ॥)

—Karpūramāñjarī

The metre of this verse is *Vasantatilakā*.

There is a variant reading ' *niham* ' (Sk : *nibham*) in place of ' *Samam* ' but both mean ' similar ', ' like '.

41) [*Arthāntara-saṅkramita-vācye dhvanau kathitapadam
kvacid guṇaḥ—*] (pp. 429-30)

ताला जाअंति गुणा जाला दे स-हिअएहि घेपंति ।
रइ-किरणाणुगहिआइँ होति कमलाइँ कमलाइ ॥
(तदा जायन्ते गुणा यदा ते सहृदयैर्गृह्यन्ते ।
रवि-किरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥)

—Viṣamabāṇalīlā GS (W) 989

This *gāthā* is for the first time cited by Ānandavardhana in his *Dhvanyāloka* with the introductory words “Yathā ca mamaiva *Viṣamabānalilāyām* (p. 170)

- 42) [*Garbhitam tathaiva (=kvacid guṇaḥ) | Yathā—*] (p. 432)

हुम अवहतिअरेहो णिरंकुसो अह विवेअरहिओ वि ।
सिविणे वि तुमम्मि पुणो पत्तिअ भत्ति ण पम्हुसिमि ॥
(भवाम्यपहस्तितरेखो निरङ्कुसोऽथ विवेकरहितोऽपि ।
स्वप्नेऽपि त्वयि पुनः प्रतीहि भवित न विस्मरामि ॥)

—*Viṣamabānalilā*, GS (W) 999

Commenting on Ānandavardhana's, *Dhvanyāloka* “Yathā vā mamaiva kāmadevasya sahaacara-samāgame” (p. 345 l.5-p. 346 l.1), Abhinavagupta quotes for the first time this *gāthā* in his *Locana* (p. 346). We have the variant readings ‘*pattihi*’ and ‘*pasu-marāmi*’ in place of ‘*Pattia*’ and ‘*pamhusimi*’ respectively.

- 43) [*Pratikūlanubhāva-grāham udāharati—*] (p. 439)

णिहुअ-रमणम्मि लोअण-पहम्मि पडिए गुरूण मज्झम्मि ।
सअल-परिहार-हिअआ वणगमणं चेअ महइ वहु ॥
(निभूतरमणे लोचनपथे पतिते गुरूणां मध्ये ।
सकल-परिहार-हृदया वनगमनमेव काङ्क्षति वधूः ॥)

—GS (W) 987

We have the variant reading ‘*guruṇa*’ in place of ‘*gurūṇa*’.

- 44) [*Satyapi rase tadanupakāratvam |*

śabdāṅkārasyodāharati—

(pp. 467-68)

चित्ते चहुट्टदि ण खुट्टदि सा गुणेषु
सेज्जाइ¹ लोट्टदि विसट्टदि दिम्मुहेसु ।
बोलम्मि वट्टदि पवट्टदि कव्वबन्धे
झाणे ण तुट्टदि चिरं तरुणो तरुट्टी ॥
(चित्ते निखाता न तुड्यते (= क्षीयते) सा गुणेषु
शरयायां लुठति विकसति दिडमुखेषु ।
वचने वर्तते प्रवर्तते काव्यबन्धे
ध्याने न व्रुट्यति चिरं तरुणी प्रगल्भा ॥)

—*Karpūraṇṇjarī* II. 4

1. Vihattādi (Sk : vighaṭate); pahuttāi (Sk : prasphuṭati).
2. Sejjāsu (Sk : śayyāsu).

The metre of this verse is *Vasantatilakā*.

- 45) [*Sanskrit-Prakritayorbhāṣayoh śleṣam udāharati—*] (p. 513)

महदेसुरसंघम्मे तमवसमसङ्गमाहरणे ।
हरबहुसरणं तं चित्तमोहमावसरउमे सहसा ॥

(संस्कृतपक्षे,

महदे सुरसंघम् मे तम् अव समासङ्गम् आगमाहरणे ।
हर बहुसरणं तं चित्तमोहम् अवसरे उमे सहसा ॥

प्राकृतपक्षे,

मह देसु रसं घम्मे तमवसं आसं गमागमा हर णे ।
हरबहु सरणं तं चित्तमोहं अवसरउ मे सहसा ॥
(मम देहि रसं धर्मे तमोवशम् आशां गमागमात् हर नः ।
हरवधु शरणं त्वं चित्तमोहोऽपसरतु मे सहसा ॥)

—Ānandavardhana's *Devīśatākā*. 76

- 46) [*Vākyagāmupamāna-luptām udāharati—*] (p. 567)

सअल-करण-पर-वीसाम-सिरि-विअरणं ण सरस-कव्वरस ।
दीसइ अह व णिसम्मइ सरिसं अंसंसमेत्तेण ॥
(सकल-करण-पर-विश्रम-ओ-वितरणं न सरसकाव्यस्य ।
दृश्यतेऽथवा निशम्यते (= श्रूयते) सदृशमंशांशनात्रेण ॥)

—GS (W) 995

The metre of this verse is *mukhavipulā* (gāthā)

- 47) [*Dharmopamānāyorlope vṛttau vākye ca dṛśyate—*] (p. 574)

दुंदुल्लंतो मरिहिसि कंटअ-कलिआई केअइवणाइ ।
मालइ-कुसुम-सरिच्छं भमर भमंतो न पाविहिसि ॥
(भमन् (= गवेषयन्) मरिष्यसि कण्टक-कलितानि केतकीवनानि ।
मालती-कुसुम-सदृक्षं भमर भ्रमन् न प्राप्स्यसि ॥)

—GS (W) 985

This *gāthā* is for the first time cited by Abhinavagupta in his '*Locana*' commentary on *Dhvanyāloka* (p. 274) as an example of *aprastuta-praśaṁsā-dīvani*. The term '*dhun-dhullanto*' is the present participle of *dhun-dhulla*, an ādeśa for '*bhrama*' or *gaveṣa* (vide Hemacandra's *Prakrit Grammar* IV. 161; 189). *Bālabodhinī* accepts the readings *ṭuṇṭuṇṇanto* (SK ; *ṭuṇṭuṇṇāyamānaḥ*) and further observes :

‘ दृढुण्तो ’ इत्यत्र ‘ दृढंल्लतो ’ इति पाठे ‘ दृढुलायमानः ’ इति संस्कृतम् । केतकीवनानि दृढुलायमानोऽभिवेषमाण इत्यन्वयः ।

The Marathi verb ‘ *dhunḍāiane* ’ is very closely connected with this Prakrit verb.

- 48) [— *Ekadeśaviyarti (rūpakam) | Yathā—*] (p. 597)

जरस रणतेउरए करे कुणंतस्स मंडलगलअं ।
रससंमुही वि सहसा परंमुही होइ रिउसेणा ॥
(यस्य रणान्तःपुरे करे कुर्वतो मण्डलाग्रलताम् ।
रससंमुख्यपि सहसा पराडमुखी भवति रिपुसेना ॥)

—GS (W) 980

- 49) [(*Samāsokti—*) *udāharanam—*] (p. 616)

लहिऊण तुज्झ बाहुप्फंसं जीए स को वि उल्लासो ।
जअलच्छो तुह विरहे ण हुज्जला दुबला णं सा ॥
(लब्ध्वा तव बाहुस्पर्शं यस्याः स कोऽप्युल्लासः ।
जयलक्ष्मीस्तव विरहे न खलूज्ज्वला दुर्बला ननु सा ॥)

—GS (W) 993

- 50) [...*ā aparā (atiśayoktiḥ) | Yathā—*] (p. 630)

अणं लडहत्तणअं अण च्चिअ का वि वत्तणच्छाआ ।
सामा सामण-पआवइणो रेह च्चिअ ण होइ ॥
(अन्यल्लटभस्त्वम् (= सौन्दर्यम्) अन्यैव काऽपि वर्तनच्छाया ।
श्यामा सामान्य-प्रजापते रेखैव न भवति ॥)

—GS (W) 969

- 51) [...*tat...dīpakam | Yathā—*] (pp. 639-40)

किवणार्णे धणं णाआणें फणमणी केसराइं सीहानं ।
कुलपालिआणें थणआ कुत्तो छिप्पंति अमुआणं ॥
(कृपणानां धनं नागानां फणमणिः केसराः सिंहानाम् ।
कुलपालिकानां स्तनाः कुतः स्पृश्यन्तेऽमृतानाम् ॥)

—GS (W) 976

- 52) [— *Sa vakṣyamāraviṣayauktaviṣayaśceti dvidhā
ākṣepah/Kramenodāharanam—*] (pp. 654-55)

ए/अयि एहि किं पि कीए वि कए णिविकव भणामि अलमहवा ।
अविआरिअकज्जारंभआरिणी मरउ ण भणिस्सं ॥
(ए एहि किमपि कस्या अपि कृते निष्कृप भणामि-अलमथवा ।
अविचारितकार्यारम्भकारिणी न्नियतां न भणिष्यामि ॥)

The following *gāthā* which occurs in *Gāthāsaptasatī* (VII. 2) reads the first half differently but is almost identical in sense and spirit :

ता सुहअ विलंब खणं भणामि कीएँ वि कएण अलमहवा ।
अविआरिअकज्जारंभआरिणी मरउ ण भणिस्सं ॥
(तत् सुभग विलम्बस्व क्षणं भणामि कस्या अपि कृतेऽलमथवा ।
अविचारित-कार्यारम्भकारिणी न्नियतां न भणिष्यामि ॥)

- 53) [—*Sā sahoktiḥ | Yathā—*] (pp. 672-73)

सह दिअह-णिसाहिं दीहरा सासदंडा
सह मणिवलएहिं बाहधारा गलन्ति ।
तुह सुहअ विओए तीए उव्विगिरीए
सह अ तणुलआए दुब्बला जीविआसा ॥

(सह दिवसनिशाभिर्दोर्घाः श्वासदण्डाः
सह मणिवलयैर्बाष्पधारा गलन्ति ।
तव सुभग विषोगे तस्या उद्वेगिन्याः
सह च तनुलतया दुर्बला जीविताशा ॥)

—*Karpūramanjarī* II. 9

The metre of this verse is *Mālinī*.

- 54) [*Ekamanekatra kriyate sa paryāyā Udāharanam
yathā—*] (p. 693)

तं ताण सिरिसहोअरअणाहरणम्मि हिअअमेवकरसं ।
बिबाहरे पिआणं णिवेसिअं कुसुमबाणेण ॥
(तत्तेषां श्रीसहोदररत्नाहरणे/-रत्नाभरणे हृदयमेकरसम् ।
बिम्बाधरे प्रियाणां निवेशितं कुसुमबाणेन ॥)

—*Viṣṇubhāṇalīlā*; GS (W) 988

Ānandavardhana cites this *gāthā* from his own Prakrit poem called *Viṣambāṇalīlā* to illustrate *Upamādhvaniḥ* (*Dhvanyāloka*, p. 265).

- 55) [...*anyonyanāmā alaṅkāraḥ* | *Udāharanam*—] (p. 708)

हंसाण सरेहि सिरि सारिज्जइ अह सराण हंसेहि ।
अण्णोणं चिअ एए अप्पाणं णवर गरुअंति ॥
(हंसानां सरोभिः श्रीः सार्यतेऽथ सरसां हंसैः ।
अन्योन्यमेवैते आत्मानं केवलं गरयन्ति (गुरुकुर्वन्ति) ॥)

—GS (W) 953

- 56) [—*tadekain tāvat uttaram*|*Udāharanam*—] (p. 709)

वाणिअअ हत्थिदंता 'कत्तो अम्हाण ²वग्घकत्ती अ ।
³जाव लुलिआलअमुहो धरम्मि परिसक्कए 'सोण्हा ॥
(वाणिजक हस्तिदन्ताः कुतोऽस्माकं व्याघ्रकृतयश्च ।
यावत्लुलितालकमुखो गृहे परिष्वक्ते स्नुषा ॥)

—GS (W) 951

This *gāthā* is for the first time cited by Ānandavardhana in his *Dhvanyāloka* (p. 299) with the introductory words :

स्वतःसंभविशरीरार्थशक्त्युद्भवे प्रभेदे पदप्रकाशता यथा—

- 57) [...*tat aparamuttaram* | *udāharanam*—] (p. 710)

का विसमा देव/देव्व-गई कि दुलहं जं जणो गुणग्गाहो ।
कि सोक्खं सुकलत्तं कि दुक्खं जं खलो लोओ ॥
(का विषमा ? देवगतिः; कि दुर्लभम् ? यज्जनो गुणग्राही ।
कि सौख्यम् ?-सुकलत्रम् कि दुःखम् ? यत् खलो लोकः ॥)

—GS (W) 975

- 58) [—*sā —asaṅgatiḥ* | *Udāharanam*—] (pp. 714-15)

जस्सेअ वणो तस्सेअ वेअणा भणइ तं जणो अलिअं ।
दंतक्खअं कवोले वहुएँ विअणा सवत्तीणं ॥
(यस्यैव व्रणस्तस्यैव वेदना भणति तज्जनोऽलीकम् ।
दन्तक्षतं कपोले वध्वा वेदना सपत्नीनाम् ॥)

—GS (W) 981

1 कुतो(कुतः) 2 वग्घकत्तीओ(व्याघ्रकृतयः) 3 जा विलुलिआ(यावद् विलुलिता) 4 सुण्हा(स्नुषा)

- 59) [—*tad bhavet smaraṇam | Udāharaṇam—Yathā vā—*] (p. 733)

कर-जुअ-गहिअ-जसोआ-थणमुह-विणिवेशिआहरपुडस्स ।
संभरिअ-पंचजणस्स णमह कण्हस्स रोमंचं ॥
(कर-युग-गृहीत-यशोदा-स्तन-मुख-विनिवेशिताधरपुटस्य ।
संस्मृत-पाञ्चजन्यस्य नमत कृष्णस्य रोमान्वम् ॥)

—GS (W) 974

- 60) [—*Dvitiyaṃ pratīpam udāharati—*] (p. 736)

ए एहि दाव सुंदरि कण्णं दाऊण सुणसु वअणिज्जं ।
तुज्झ मुहेण कि सोअरि चंदो उवमिज्जइ जणेण ॥
(अयि एहि तावत् सुन्दरि कर्णं दत्त्वा शृणु वचनीयम् ।
तव मुखेन कुशोदरि चन्द्र उपमीयते जनेन ॥)

—GS (W) 972

- 61) [*Sa dvityiaḥ (viśeṣaḥ) | Udāharaṇam—*] (p. 742)

सा वसइ तुज्झ हिए २स च्चिअ अच्छोसु सा अ ३वअणेसु ।
अम्हारिसाण सुंदर ओआसो कत्थ पावाणं ॥
(सा वसति तव हृदये सैवाक्ष्णोः सा च वचनेषु ।
अस्मादृशीनां सुन्दर अवकाशः कुत्र पापानाम् ॥)

—GS (W) 947

- 62) [—*tadā bhavet atadguṇaḥ nāma | Uaḍharaṇam—*] (p. 747)

धवलो सि जइ वि सुंदर तह वि तुए मज्झ रंजिअं हिएअं ।
राअभरिए वि हिए सुहअ णिहित्तो ण रत्तो सि ॥
(धवलोऽसि यद्यपि सुन्दर तथापि त्वया मम रञ्जितं हृदयम् ।
रागभूतेऽपि हृदये सुभग निहितो न रक्तोऽसि ॥)

—GS VII. 65

1. उअमिज्जइ 2. सा च्चिअ 3. सिविणेसु ।

- 63) [*Śabdārthāṭmāṅkārāyostu saṁśṛṣṭiḥ—*] (p. 753)

सो णत्थि एत्थ ग्रामे जो एअं महमहंतलाअण्णं ।
तरुणाण ह्रिअअलूडि परिसव्वकंति णिवारेइ ॥
(स नास्त्यत्र ग्रामे य एतां प्रसरत्लावण्याम् ।
तरुणानां हृदयलुण्टाकीं परिष्वक्कमाणां निवारयति ॥)

—GS (W) 997

- 64) [*Sandehasaṅkaram udāharati—*] (p. 760)

जह गहिरो (? गंभीरो) जह रअण-णिअभरो जह अ णिम्मल-च्छाओ ।
तह किं विहिणा एसो सरस (? सरसअ-) वाणीओ जलणिही ण कओ ॥
(यथा गम्भीरो यथा रत्ननिर्भरा यथा च निर्मलच्छायः ।
तथा किं विधिनेष सरस-पानीयो (-वाणीको) जलनिधिर्न कृतः ॥)

—GS (W) 982

Chapter IX

Prakrit Verses In *Alaṃkārasarvasva*

(With the commentary *Vimarśinī* of Jayaratha)

Ruyyaka composed his *Alaṃkārasarvasva*¹, a standard work on figures of speech, sometime between 1135-1150 A. D. Jayaratha wrote his learned commentary *Vimarśinī* on it sometime in the first quarter of the 13th century. Ruyyaka and Jayaratha cite 16 and 40 Prakrit verses as examples respectively :

1)* *Kim bhanimo bhannai kitti (?).....*

(p. 4)

किं भणिमो भण्णइ कित्ति (? कित्तिअ) अह कि वा इमेण भणिएण ।
भणिहिसि तह वि अहवा भणामि कि वा ण भणिओ सि ॥
(किं भणामो भण्यते कियदथ किवानेन भणितेन ।
भणित्यसे तथापि अथवा भणामि कि वा न भणितोऽसि ॥)

2)* *Ihīṇaṃ (? Inhim) pahūṇo pahūṇo.....*

(p. 5)

इण्हि पहुणो पहुणो पहुत्तणं कि चिरंतण-पहुण ।
गुणदोसा दोसगुणा एहिं कआ ण हु कआ तेहि ॥
(इदानीं प्रभवः प्रभवः प्रभुत्वं किं चिरन्तन-प्रभूणाम् ।
गुणदोषा दोषगुणा एभिः कृता न खलु कृतास्तैः ॥)

Note : This *gāthā* is cited in *Gāhārayaṇakosa* (no. 141). Jayaratha's comments, however, show that there is no need to amend the text ' *ehim* ' to ' *jehim* ', as done by the editors of the *Gāhārayaṇakosa*.

3)* *Pāuabamdharaṃ paḍhiṇṇ.....*

(p. 7)

पाउअबंभं पडिउं बंधेउं तह अ कुज्ज-कुसुमाई ।
पौढमहिलं च रमिउं विरल च्चिअ के वि जाणंति ॥
(प्राकृत-बन्धं पठितुं बद्धं तथा च कुज्ज-कुसुमानि ।
प्रौढ-महिलां च रन्तुं विरला एव केऽपि जानन्ति ॥)

Gāhārayaṇakosa quotes a *gāthā* with identical meaning but with some variants. Vide v. no. 21 (under *Kāvya-praśaṇsā*).

1) The *Alaṃkārasarvasva* of Rājānaka Ruyyaka, with the commentary of Jayaratha, *Kāvya-mālā* 35. Nirṇaya Saḡar edn, Bombay 1939.

*) The verses with the asterisk mark are cited in the commentary of Jayaratha.

4)* *Mahilā-sahassa-bharie.....*

(p. 7)

महिला-सहस्र-भरिए तुह हिअए सुहअ सा अमाअंती ।
 दिअहं अणणअम्मा अंगं तणुअं वि तणुएइ ॥
 (महिला-सहस्रभूते तव हृदये सुभग सा अमान्ती ।
 दिवसमनन्यकर्मा अङ्गं तनुकमपि (= तन्वपि) तनूकरोति ॥)

—GS II. 82

5)* *Gaṇaṇi ca mattamehaṇ.....*

(p. 10)

गअणं च मत्तमेहं धारालुलिअज्जुणाइं अ वणाइं ।
 णिरहंकार-मिअंका हरंति णीलाओं अ णिसाओ ॥
 (गअणं च मत्तमेघं धारालुलितार्जुमानि च वनानि ।
 निरहङ्कार-मृगाङ्का हरन्ति नीलाश्च निशाः ॥)

—*Gaṇḍavaho* v. no. 4066) *Arasa (-alasa-) siromaṇi dhuttanaṇ.....*

(p. 18)

अरस- (अलस-) सिरोमणि धुत्ताणं अग्गिमो पुत्ति धणसमिद्धिमओ ।
 इइ भणिण्ण णअंगी पफुल्ल-विलोअणा जाआ ॥
 (अलस-शिरोमणिधूर्तानामग्निमः पुत्रि धनसमृद्धिमयः ।
 इति भणितेन नताङ्गी प्रफुल्ल-विलोचना जाता ॥)

—Cited in *KP* (p. 135); *GS (W)* 9707)* *Paṇṭhia na ettha sattha.....*

(p. 18)

पंथिअ ण एत्थ सत्थरमत्थि मणं पत्थरत्थले गामे ।
 उगअ-पओहरं (पा. भे. उण्णअ-पओहरे) पेक्खिऊण जइ वससि ता वससु ॥
 (पथिक नात्र स्रस्तरमस्ति मनाक् प्रस्तर-स्थले ग्रामे ।
 उद्गत-पयोधरं (उन्नत-पयोधरौ) प्रेक्ष्य यदि वससि तद्वस ॥)

Note : This *gāthā* is earlier cited in *KP* (p. 133)—*GS (W)* 8798)* *Taṇ tāṇa sirisahoara.....*

(p. 18)

तं ताण सिरिसहोअर-रअणाहरणम्मि हिअअमेक्करसं ।
 बिबाहरे पिआण णिवेसिअं कुसुमबाणेण ॥
 (तत्तेषां श्री-सहेदर-रत्नाहरणं]-रत्नाभरणे हृदयमेकरसम् ।
 बिम्बाधरे प्रियाणां निवेशितं कुसुम-बाणेन ॥)

—*Visamabānalilāyām*; *GS (W)* 988

Note : This *gāthā* is first cited by Ānandavardhana from his own Prakrit poem called *Viṣamabāṇalīlā* in his *Dhvanyāloka* (p. 265). Mammaṭa too cites it in his *KP* (p. 693).

9)* *Java-hia-vidāraṇae.....* (p. 18)

जण-हिअ-विदारणए धारा-सलिल-लुलिण ण रमइ तथा ।
तव दिट्ठी चिउर-भरे पिआण जह वैरि-खम्मि ॥
(जन-हृदय-विदारणके धारा-सलिल-लूलिते न रमते तथा ।
तव दृष्टिश्चिकुर-भरे प्रियाणां यथा वैरि-खड्गे ॥)

10)* *Indivarammi indammi.....* (p. 24)

इंदीवरम्मि इंदम्मि इंदआलम्मि इंदिअ-गणम्मि ।
इंदिदिरम्मि इंदम्मि जोइंदो (? जोइंदा) सरिस-संकप्पो (?-संकप्पा) ॥
(इन्दीवरे इन्द्रे इन्द्रजाले इन्द्रियगणे ।
इन्दिन्द्वरे (= भ्रमरे) इन्द्रे योगेन्द्राः सदृश-संकल्पाः ॥)

11)* *Sāhāraṁ sāhāraṁ.....* (p. 26)

साहारं साहारं साहारं मुणइ सज्ज (? ज्ज) साहारं ।
सं ताणं संताणं संताणं मोहसंताणं ॥
(साहारं संहारं सहकारं जानाति साध्वसाहरणम् (?)) ।
संत्राणं सतां (= सज्जनानां) सन्तानं मोह-सन्तानम् ॥

12) *Tālā jānnti guṇā.....* (p. 28)

ताला जाअंति गुणा जाला दे स-हिअएहिं घेप्पंति ।
रइ-किरणगुणहिआइं होति कमलाई कमलाई ॥
(तदा जायन्ते गुणा यदा ते सहृदयगृह्यन्ते ।
रवि-किरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥

—*Viṣamabāṇalīlāyām*; GS (W) 989

Note : This *gāthā* is first cited by Ānandavardhana in his *Dhvanyāloka* with the introductory remark : “*Yathā ca mamaiva Viṣamabāṇalīlāyām*” (p. 170). Following him Mammaṭa cited it in his *KP* (pp. 429-30).

13)* *Taṁ nāma nāhi-nalināṁ (?-nalinām)* (pb. 36-37)

तं नमह् णाहि-णलिणं हरिणो गअणंगणाहिरामस्स ।
छप्पअ-छप्पिअ (? छप्पिअ-) गत्तो मलो व्व चंदम्मि जत्थ विही ॥
(तं नमत नाभि-नलिनं हरेर्गगनाङ्गणाभिरामस्य ।
षट्पदाच्छादित-गात्रो मल इव चन्द्रे यत्र विधिः ॥)

- 14)* *Ittiometummi (? eddahamettammi) jae... ..* (p. 38)

एद हमेत्तग्मि जए सुंदर-महिला-सहस्स-भरिअम्मि ।
अणुहरइ णवरं तित्सा वामद्धं दाहिणद्धस्स ॥
(एतावमात्रे जगति सुन्दर-महिला-सहस्र-भूते ।
अनुहरति केवलं तस्या वामार्धं दक्षिणार्धस्य ॥)

—GS IV. 3

- 15)* *Vihadhantoṭṭha (? Vihadantoṭṭha-) dala-udai.....* (p. 48)

विहडंतोट्ट-दल-उडं (?-उड-दलं) फुरंत-वंत-कर-बहल-केसर-वअरं ।
पहरिस-चंढालोए हसितं कुमूएण सुरहिगंधुगारं ॥
(विघटमानोष्ठ-पुट-दलं स्फुरद्वन्त-कर-बहल-केसर-प्रकरम् ।
प्रहर्ष-चन्द्रालोके हसितं कुमुदेन सुरभिगन्धोद्गारम् ॥)

—Setu IV. 6

- 16)* *Mandaramehakkhohia.....* (p. 51)

मंदर-मेह-वखोहिअ-ससि-कलहंस-परिमुक्क-सलिलोच्छंगं ।
मरगअ-सेवालोवरि-णिषण्ण-तुण्हवक-मीण-चक्काअ-जुअं ॥
(मन्दर-मेघ-क्षोभित-शशि-कलहंस-परिमुक्त-सलिलोत्सङ्गम् ।
मरकत-शेवालोपरि-निषण्ण-तूष्णीक-मीन-चक्रवाक-युगम् ॥)

—Setu II. 35

- 17)* *Pusiā kaṇṇāharane.....* (p. 58)

पुसिआ कण्णा(पा. भे. कंठा)हरणंद-णील-किरणाहआ ससि-मऊहा ।
मारिणि-वअणम्मि सकज्जलंसु-संकाए दइएण ॥
(प्रोडिताः कर्णा(पा. भे. कण्ठा)भरणेन्द्रनील-किरणाहताः शशिमयूखाः ।
मानिनी-वदने सकज्जलाश्रु-शङ्कया दयितः ॥)

—GS IV. 2

- 18) *Nārāṇo tti pariṇa.....* (p. 51)

णाराअणो त्ति परिणअ-वआहिं सिरि-वल्लहो त्ति तरुणीहिं ।
बालाहिं उण कोऊहलेण एमेअ सच्चविओ ॥
(नारायण इति परिणतवयोभिः श्रीवल्लभ इति तरुणीभिः ।
बालाभिः पुनः कौतूहलेन एवमेव सत्यापितः = दृष्टः ॥)

19)* *Malaasamirasamāgama*.....

(p. 75)

मलअ-समीर-समागम-संतोष-पणच्चिराहिं सव्वत्तो ।
 वाहिप्पइ चल/णव किसलअ-कराहिं साहाहिं महलच्छो ॥
 (मलय-समीर-समागम-संतोष-प्रनर्तनशीलाभिः सर्वत्र ।
 व्याह्रियते (= आकायते) चल (-नव-) किसलय-कराभिः शाखाभिः मधुलक्ष्मीः ॥)
 —*Līlavāi*, v. no. 84

Note : Jayaratha however reads 'malaa', 'pañiccarābhi' 'vivvāhai' (a scribal error) and 'cala-kisalaa'. The reading 'cala' for 'nava' is equally good.

20) *Mahilāsahassabharie*.....

(p. 76)

Note : This *gāthā* (GS II. 82) has already been dealt with (p. 7, commentary). Vide S. No. 4 *supra*.

21) *Gijjante maṃgalagāhihi* (?-gāiāhi).....

(p. 76)

गिज्जंते मंगल-गाइआहिं वर-गोत्त-दत्त-कणाए ।
 सोउं व णिग्गओ उअह् होतबहुआइ रोमंचो ॥
 (गीयमाने मङ्गल-गायिकाभिर्वरगोत्रदत्तकर्णयाः ।
 श्रोतुमिव निर्गतः पश्यत भविष्यद्-बध्वा रोमाञ्चः ॥)
 —GS VII. 42

Note : Jayaratha reads '-gāhiāhi', which is obviously wrong, 'sottum vi-' (Sk : śrotum vi), which is 'unpoetic', and 'vahuāhi', which is patently incorrect.

22) *Navarosadalia ghananiravalamba*.....

(p. 80)

नव- (? रव-) रोस-दलिअ-घण-णिरवलंब-संघडिअ-तडि-कडप्पो व्व ।
 णरहरिणो जअइ कडार-केसरो कंधरा-बंधो ॥
 (रवरोषदलितघननिरवलम्बसंघटित-तडित्समह इव ।
 नरहरेर्जयति कडार-केसरः कन्धराबन्धः ॥)
 —*Gauḍavaho*, v. no. 12

23) *Annam laḍahattanaam*.....

(p. 85)

अण्णं लडहत्तणअं अण्णावि कावि वत्तणच्छाआ ।
 सामा सामण्ण-पआवइणो रेह् निअ ण होइ ॥
 (अन्यल्लटभक्तम् (= सौन्दर्यम्) अन्यैव कापि वर्तनच्छाया ।
 श्यामा सामान्य-प्रजापते रेखैव न भवति ॥)
 —Cited in KP (p. 630); GS (W) 969

24) *Maggialaddhammi balā.....*

(p. 85)

मग्गिअ-लद्धम्मि बलामोडिअ-चुं बिएँ अप्पणा अ उवणमिए (?अप्पेण उवणिए)।
 एकम्मि पिआहरए/पिआ-अहरे अण्णणा होंति रसभेआ ॥
 (मार्गित-लब्धे बालात्कारेण (बलादामोदय) चुम्बिते आत्मनोपनीते ।
 एकस्मिन् प्रियाधरेऽन्यान्या भवन्ति रसभेदाः ॥)

—Cf. GS (W) 827

25)* *Eattain avaattain (?).....*

(p. 87)

एअत्तं अवत्तं (? एअं तं सअवत्तं) संकोअअरं मिअंक-कंतीए ।
 गहस्सप अरइं दस्स कारणं भणइ सरस्स (?) ॥
 (एतन् तत् शतपत्रं सङ्कोचकरं मृगाङ्क-कान्तेः ।)

Note : It has not been possible to restore or reconstruct the second half of this *gāthā*.26)* *Raibhavaṇāhi pariṇaṇṇa.....*

(p. 87)

रइभवणाहि परिअणो मसणं मणिनेहला णिअंवाहि ।
 लज्जा हिअआहि समोसरंति (समअं) ससिमुहीणं ॥
 (रतिभवनात्परिजनो मसृणं मणि-मेखला नितम्बात् ।
 लज्जा हृदयात् समपसरन्ति समकं शशिमुखीनाम् ॥)

Note : The printed text shows here loss of letters by dots. The conjectural reading 'samaaṇi' (Sk : 'samakam') has been supplied by me.

27) *Rehai mihireṇa ṇaḥam.....*

(p. 92)

रेहइ मिहिरेण णहं रसेण कव्वं सरेण जोव्वणअं ।
 अमएण धुणीधवओ तुमए णरणह भुवणमिणं ॥
 (राजते मिहिरेण नभो रसेन काव्यं स्मरेण यौवनम् ।
 अमृतेन धुनीधवस्त्वया नरनाथ भुवनमिदम् ॥)

Note : This *gāthā* is first cited by Rājānaka Tilaka in his commentary called *Udbhaṭa-viveka* (p. 12).28)* *Dhammajaṇṇa kāya vi.....*

(p. 92)

धम्मज्जणेण काण वि काण वि अत्थज्जणेण बोलेइ ।
 कामज्जणेण काण वि काण वि एमेअ संसारो ॥
 (धर्मार्जनेन केषामपि केषामप्यर्थार्जनेन गच्छति ।
 कामार्जनेन केषामपि केषामप्येवमेव संसारः ॥)

Note : The root vola (in ' Volei ') is an âdeṣa for ' gama ' (Hemacandra VIII. 4.162).

29) *Kivaṇāṇa dhaṇam nāṇam.....*

(p. 93)

किवणाण धणं णाआणं फणमणी केसराइँ सीहाणं ।

कुलवालिआणंथणआ कुत्तो छिप्पन्ति अमुआणं ॥

(कृपणानां धनं नागानां फणमणयः केसराणि सिंहाणाम् ।

कुलपालिकानां स्तनाः कुतः स्पृश्यन्तेऽमृतानाम् ॥)

—First cited in *KP* (pp. 639-40); *GS (W)* 976

30)* *Phaṇaraaṇarāiṅgo.....*

(p. 94)

फण-रअण-राइअंगो भुअंगणाहो धरं समुव्वहइ ।

णह-दप्पणोवसोहिअसिहो अ तुह णाह भुअदंडो ॥

(फण-रत्न-राजिताडगो भुजङ्ग-नाथो धरां समुद्रहति ।

नखदर्पणोपशोभितशिखश्च तथ नाथ भुजदण्डः ॥)

31)* *Ange pulaam aharam.....*

(p. 98)

अंगे पुलअं अहरं सवेपिअं (? सवेविरं) जंपिअं ससिक्कारं ।

सव्वं सिसिरेण कअं जं काअव्वं पिअअमेण ॥

(अङ्गे पुलकमधरं सवेपनशीलं जल्पितं स-सीत्कारम् ।

सर्वं शिशिरेण कृतं यत् कर्तव्यं प्रियतमेन ॥)

—Cf. *Gāhārāyaṇakosa*, v. no. 677

32) *Muṇḍasire boraphalam.....*

(p. 100)

मुंडसिरे बोर-फलं बोरोवरि बोरअं थिरं धरसि ।

विग्गुच्छाअइ (? विग्गुप्पाअइ) अप्पा णालिअ छेआ छलिज्जन्ति ॥

(मुण्ड-शिरसि बदर-फलं बदरोपरि बदरं स्थिरं धारयसि ॥

विगोप्यतेऽऽत्मा मूढ छेकाश्छल्यन्ते ॥)

33)* *Uhu (? Aha) sarasa-dāntamaṇḍala.....*

(p. 101)

उह (? अह) सरस दंतमंडल-कवोल-पडिमा-गओ मअच्छीए ।

अंतोसिंदूरिअ संखवत्त-कर्णिं वहइ चंदो ॥

(पद्म (? असौ) सरसदन्तमण्डल-कपोलप्रतिमागतो मृगाक्ष्याः ।

अन्तःसिन्दूरित-शङ्खपत्रसादृश्यं वहति चन्द्रः ॥)

—*GS III*. 100

- 34)* *Malaññileṇa suha soraha,.....* (p. 105)

मलआणिलेण सह सौरह-वासिएण [मुहेण] दइआणं ।
वड्ढंति बहल-सोमाल-परिमला सास-णिउरंबा ॥
(मलयानिलेन सह सौरभ-वासितेन [मुखेन] दयितानाम् ।
वर्धन्ते बहल-मुकुमार-परिमलाः श्वास-निकुरुम्बाः ॥

- 35)* *Dīṇaaraaraṇṇurambā.....* (p. 105)

दिणअर-अर-णिउरंबा कणआअलकडअरेणुविष्फुरिआ ।
विअसति परिमलभरोब्भडेहिं कमलाकरेहिं सम ॥
(दिनकर-कर-निकुरुम्बाः कनकाचल-कटक-रेणु-विस्फुरिताः ।
विकसन्ति परिमलभरोद्भूतैः कमलाकरैः समम् ॥)

- 36)* *Haṁsāṇa sarehiṇ viṇā* (p. 107)

हंसाण सरेहिं विणा सराण सोहा विणा ण हंसेहि ।
अण्णोण्णं चिअ एए अप्पाणं णवरं गुरुअंति ॥
(हंसाणां सरोभिर्विना सरसां शोभा विना न हंसैः ।
अन्योन्यमेवैतेऽऽत्मानं केवलं गरयन्ति (= गुरुकुर्वन्ति) ॥)

—Cf. KP (p. 708) and GS (W) 953

- 37) *Laṇḍkālaṇṇa puttā.....* (p. 121)

लंकालआण पुत्तअ वसंत-मासम्मि लद्ध-पसरारणं ।
आपीअ-लोहिआणं बीहेइ जणो पलासाणं ॥
(लङ्कालयेभ्यः पुत्रक वसन्तमासे लब्ध-प्रसरेभ्यः ।
आपीत-लोहितेभ्यो बिभ्रेति जनः पलाशेभ्यः ॥)

Cf. GS IV. 11 and *Vaijñālagga* v. no. 637

- 38)* “*Panthia ṇa ittha sattharam*” *tiyādi.....* (p. 130)

This *gāthā*, in full, has already been dealt with. Vide S. No. (7) *supra*.

- 39) *Taṇṇatthi kiṇṇi pahayo (? paino).....* (p. 133)

तण्णत्थि (तं णत्थि) किं पि पइणो पकप्पिअं जं ण णिअइघरिणीए ।
अणवरअगमणसीलस्स कालपहिअस्स पाहिज्जं ॥
(तत्रास्ति किमपि पत्युः प्रकल्पितं यत्र नियति-गृहिण्या ।
अनवरतगमनशीलस्य कालपथिकस्य पाथेयम् ॥)

Note : This *gāthā* is cited for the first time in *Bhāmaha Vivarana* (T. Gnoli's edn p. 40). It is later on cited in Kuntaka's *Vakroktijīvita* (Dharwad edn, p. 184), Ruyyaka's *Alamkarasavyasva*, (Ns edn p. 133) and in Śobhākara's *Alamkāraśāstrānākara* (C. R. Devdhar's edn, Poona, 1942, p. 62).

40)* *Aha sajjanāna maggo.....*

(p. 142)

अह सज्जणाण मग्गो सुहअ तए च्चेअ णवरें णिव्वूढो ।
इण्हि अण्णं हिअए अण्णं वाआएँ लोअस्स ॥
(असौ सज्जनानां मार्गः सुभग त्वयैव केवलं निर्व्यूढः ।
इदा नीमन्यद् हृदयेऽन्यद् वाचि लोकस्य ॥)

41) *Bāla nāham dūtī.....*

(p. 147)

बालअ णाहं दूई तीए पिओ सि त्ति णम्ह वावारो ।
सा भरइ तुज्झ अअसो एअं धम्मक्खरं भणिमो ॥
(बालक नाहं दूती तस्याः प्रियोऽसीति नास्माकं व्यापारः ।
सा स्त्रियते तव अयश एतद् धर्माक्षरं भणामः ॥)

—Cf. GS II. 78, *Vajjālagga*, v. no 438, 438*3

42) *Suhā vilambasu thoam.....*

(p. 147)

सुहअ विलंबसु थोअं जाव इमं विरह-काअरं हिअअं ।
संठविऊण भणिस्सं अहवा बोलेसु किं भणिमो ॥
(सुभग विलम्बस्व स्तोकं यावदिदं विरह-कातरं हृदयम् ।
संस्थाप्य भणिष्याम्यथवापक्राम (= गच्छ) किं भणामः ॥)

This *gāthā* is first cited by Rājānaka Tilaka in his *Vivṛti* (p 23) and, after him by Ruyyaka, as an example of the figure *Ākṣepa*.

43)* *Dūrapavāse sammuhā.....*

(p. 147)

दूर-पवासे सँमुहो सि सुहअ आलिगणं खणं कुरुसु (? कुणसु) ।
अहवा अलाहि इमिणा गमणम्मि विलंबआरेण ॥
(दूरप्रवासे संमुखोऽसि सुभग आलिङ्गनं क्षणं कुरुष्व ।
अथवा अलमेतेन गमने विलम्बकारेण ॥)

- 44)* *Ña a rūvaṃ ña a riddhi.....* (p. 159)

ण अ रूवं ण अ रिद्धी णावि कुलं ण अ गुणा ण विण्णाणं ।
 एमेअ तहवि कस्स वि को वि अणो वल्लहो होइ ॥
 (न च रूपं न च ऋद्धिः नापि कुलं न च गुणा न विज्ञानम् ।
 एवमेव तथापि कस्यापि कोऽपि जनो वल्लभो भवति ॥)

- 45)* *Para-hiaṃ maggaṃti.....* (p. 166)

पर-हिअं मग्गंतीं हारिअं अत्तणो तए हिअं ।
 अब्बो लाहस्स कए मूलाओ वि छेइआ जाआ ॥
 (परहृदयं मार्गयन्त्या हारितमात्मनस्त्वया हृदयम् ।
 अहो लाभस्य कृते मूलादपि छेदिता जाता ॥)

- 46)* *Ghettuṃ muccai aharo.....* (p. 168)

घेतुं मुच्चइ अहरो अणत्तो वलइ पेक्खिउं दिट्ठी ।
 घडिउं विहडंति भुआ रआअ सुरअम्मि वीसामो ॥
 (ग्रहीतुं मुच्यतेऽधरोऽन्यतो वलते प्रेक्षितुं दृष्टिः ।
 घटितुं विघटते भुजौ रताय सुरतेषु विश्रमः ॥)

- 47)* *Ramarāgaṇia.....* (p. 170)

रणरणअ-गुणिअ-मुज्जत्तणम्मि (?तणुत्तणम्मि वि)तणुई समुद्गहिरम्मि ।
 मेरुअड-[सरिस-]वच्छसः((?वच्छस्स)तुज्ज हिअए कहँ णु ठाइ ॥
 (रणरणक-गुणित-तनुत्वेऽपि तन्वी समुद्रगभीरे ।
 मेरुतट-सदृशवक्षसस्तव हृदये कथं नु तिष्ठति ॥)

- 48)* *Coriaramaṇūlie.....* (p. 173)

चोरिअरमणाउलिए पुत्ति पिअं हरिहिसि त्ति किं चुज्जं ।
 वच्चन्तो मुह-जोण्हाभरेहिँ तिमिरं पि णणिहिसि(?णुलिहिसि) ॥
 (चौर्य-रमणा (= रता)कुलिते पुत्रि प्रियं हरिष्यसीति किमाश्चर्यम् ।
 व्रजन्ती मुख-ज्योत्स्नाभरैस्तिमिरमपि नोत्स्यसि ॥)

- 49)* *Viññāṇeṇa maa-visaṃ.....* (p. 174)

विण्णाणेण मअविसं विणिवट्टइ भिण्णकारणुप्पण्णं ।
 विण्णाण-कारणं जं तं पुण भण को णिवट्टेइ ॥
 (विज्ञानेन मद-विषं विनिवर्तते भिन्नकारणोत्पन्नम् ।
 विज्ञान-कारणं यत्तत्पुनर्भण को निवर्तयति ॥)

- 50)* *Māṇo guṇehiṃ jāai.....* (p. 177)

माणो गुणेहिं जाअइ गुणा वि जाअंते (= जाअंति) सुअण-सेवाए ।
 विमलेण सुअअ- (= सुअअ-) पसरणेण सुअण-सेवाए उट्ठाणं ॥
 (मानो गुणैर्जायते गुणा अपि जायन्ते सुजन-सेवया ।
 विमलेन सुकृत-प्रसरेण सुजन-सेवाया उत्थानम् ॥)

- 51)* *Samjīvaṇasaḥammiya... ..* (p. 183)

संजीवणोसहं मिव सुअस्स रक्खइ अण्ण-वावारा ।
 सासु णवअ-दंसण-कंठागअ-जीविअं सोण्हं ॥
 (संजीवनौषधमिव सुतस्य रक्षत्यन्यव्यापारा ।
 श्वधूर्नवाभ्रदर्शनकण्ठागतजीवितां स्नुषाम् ॥)

—GS IV. 36

- 52)* *Sovāṇaruhaṇapraissamena.....* (p. 203)

सोवाणा व (रो) हणपरिस्समेण काए वि जे विणिस्सरिआ ।
 ते च्चिअ हरि-दंसण-वइअरेण सासा ण वोच्छिण्णा ॥
 (सोपानारुहण-परिश्रमेण कस्या अपि ये विनिः सृताः ।
 त एव हरि-दर्शन-व्यतिकरेण श्वासा न व्युच्छिन्नाः (= विच्छिन्नाः) ॥

- 53) *E ehi dāva suṇidari.....* (p. 208)

ए एहि दाव सुंदरि कण्णं दाऊण सुणसु वअणिज्जं ।
 तुज्झ मुहेण किसोअरि चंदो उवमिज्जइ जणेण ॥
 (अयि एहि तावत्सुन्दरि कर्णं दत्त्वा शृणुष्व वचनीयम् ।
 तव मुखेन कृशोदरि चन्द्र उपमीयते जनेन ॥)

—First cited in KP (p 736) GS (W) 972

- 54)* *Niddaṣṭva vamaḍijja (?).....* (p. 208)

णिट् च्चिअ वदिज्जिउ (पा. भे. वंदिज्जइ) किंकीरउ (कीरइ) देवआहि अण्णाहि ।
 जीए पसाएण पिओ लब्भइ (पा. भे. दीसइ) दूरे वि णिवसंतो ॥
 (निद्रैव वन्द्यतां (वन्द्यते) किं क्रियताम् (क्रियते) देवताभिरग्याभिः ।
 यस्याः प्रसादेन प्रियो लभ्यते (दृश्यते) दूरेऽपि निवसन् ॥)

- 55) *Dhavalō si jaha (?) vi sundara.....* (p. 215)

धवलो सि जह(?)जह)वि सुंदर तह वि तुए मज्झ रंजिअं हिअअं ।
 राअ-भरिए वि हिअए सुहअ णिहित्तो ण रत्तो सि ॥
 (धवलोऽसि यद्यपि सुन्दर तथापि त्वया मम रञ्जितं हृदयम् ।
 रागभृतेऽपि हृदये सुभग निहितो न रत्तोऽसि ॥)

—GS VII. 65

- 56) *Kā visamā devagāi (?).....* (p. 217)

का विसमा?देव/देव-गई किं लद्धं(?)पा. भे. दुलहं)जं जणो गुणग्गाही ।
 किं सोखं?सुकलत्तं किं दुखं?जं खलो लोओ ॥
 (का विषमा?देवगतिः किं लब्धम्(किं दुर्लभम्)?यज्जनो गुणग्राही ।
 किं सौख्यम्?सुकलत्रम् किं दुःखम्?यत् खलो लोकः ॥)

—First cited in *KP* (p. 710) *GS (W)* 975

Chapter X

Prakrit verses in Sāhitya-Mīmāṃsā

The *Sāhitya-Mīmāṃsā* (SM) possibly of Ruyyaka, 'has been edited in the most careless manner as No. 114 of the Trivandrum Sanskrit Series' and has been published in a highly defective manner'¹. This criticism of the edition, as a whole, is no doubt, true but it is much more true of its Prakrit text. The work quotes about one hundred Prakrit verses and quite a few Prakrit passages. Most of these are, as presented in this printed edition, hopelessly unintelligible. Dr. Raghavan aptly observes : 'the work is later than Bhoja, Kuntaka and Kṣemendra'². In a footnote he adds : 'The work reproduces from all these three authors. If only this fact had been realised by the editor, the work would have been edited better'³. In my present study I have consulted Kuntaka's *Vakrokti-Jīvita* (VJ), Bhoja's *Sarasvatī-Kaṇṭhābharana* (SK) and *Śṛṅgārā-Prakāśa*⁴ (ŚP); besides the *Gāthāsaptasatī* (GS), the *Setubandha* (Setu) and well known works on Sanskrit poetics, such as the *Dhvanyāloka* (DHV), the *Locana* commentary on it, the *Kāvya-lamkāra* of Rudraṭa with Namisādhu's *Tippaṇa*, the *Kāvya-prakāśa* (KP) and the like. Keeping in view the context, in which these Prakrit verses occur and comparing parallel contexts in the various works on poetics and tracing wherever possible, their sources I have been able to restore most of them⁵.

1) *Uva niccala-nipphandā.....* (p. 5)

उअ णिचल-णिप्फंदा भिसिणीपत्तम्मि रेहइ बलाआ ।

णिम्मल-मरगअ-भाअण-परिट्ठिआ संलसुत्ति व्व ॥

(पश्य निचल-निष्पन्दा बिसिनीपत्रे राजते बलाका ।

निर्मल-मरकत-भाजन-परिस्थिता शङ्खशुक्तिरिव ॥)

—GS I. 4

In his Prakrit Grammar Hemacandra quotes this *gāthā* to illustrate his *sūtra* 'ua paśya' 8.2.211

- 1) Bhoja's *Śṛṅgārā Prakāśa* by Dr. Raghavan, Third Revised Enlarged Edition, "Punarvasu". 1, Sri Krishnapuram Street, Madras 600 014, 1978 (p. 92 and p.683).
- 2) Ibid. p. 93.
- 3) For restoring the Prakrit text the SK is highly useful and the badly printed Chapters of the ŚP are partially useful. For the present study I do not think it necessary to consult Kṣemendra's works.
- 4) By consulting the MS of the SP at the Madras MSS Library it would be possible, I believe, to restore the rest of the Prakrit verses and Prakrit passages.

- 2) *Rakkhāmi suṇaa meṇaiṃ*..... (p. 5)

This verse/gāthā is corrupt and therefore, obscure.

- 3) *Sikariamaṇiamuhave*..... (p. 5)

सिक्करिअ-मणिअ-मुहवेविआइँ धुअहत्थ-सिजिअव्वाइँ ।
सिक्खंतु वोद्रहीओ कुसुंभ तुम्ह प्पसाएण ॥
(सोत्कृत-मणित-मुखवेपितानि धुतहस्त-शिञ्जितव्यानि ।
शिक्षन्तां कुमार्यः कुसुम्भ युष्मत्प्रसादेन ॥)

Note: In his Prakrit grammar Hemacandra cites 'sikkhamtu vodrahio' in his *vyākhyāna* on *sūtra* VIII. 2.80.

—GS IV 92

- 4) *Ettha nisajjai atthā*..... (p. 5)

एत्थ णुमज्जइ अत्ता एत्थ अहं एत्थ परिअणो सअलो ।
पंथिअ राई-(पा. भे. रत्ती-)अंधअ मा मह सअणे णुमज्जिहिसि ॥
(अत्र निमज्जति श्वश्रूरत्राहमत्र परिजनः सकलः ।
पथिक रात्र्यन्धक मावयोः शयने निमज्जयसि ॥)

—GS VIII. 67

- 5) *Adiām anaena gacchasi (?)*..... (p. 5)

आसाइअमण्णाएण जेत्तिअं तेत्तिएण बंध दिहि ।
ओरमसु वसह एण्ह रक्खिज्जइ गहवइछेत्तं ॥
(आसादितमज्ञातेन यावत् तावता बन्धान धृतिम् ।
उपरम क्षुभेदानीं रक्ष्यते गृहपति-क्षेत्रम् ॥)

—Cf. SK IV. 87, v. no. 234

GS (W) 958

- 6) *De ā pahia ṇi attasu (?)*..... (p. 5)

दे आ पसिअ णिअत्तसु मुह-ससि-जोण्हा-विलुत्त-तम-णिवहे ।
अहिसारिआणं विघं करेसि अण्णारं वि हआसे ॥
(प्रार्थये तावत्प्रसीद निवर्तस्व मुखशशिज्योत्स्नाविलुप्ततमोनिवहे ।
अभिसारिकाणां विघ्नं करोष्यन्यासामपि हताशे ॥)

—Cf. DHV I. 4-5, p. 74 GS (W) 968

- 7) *Maha ehi kim va panthaa (?).....* (p. 6)

महुएहि किं व पंथिअ जइ हरसि णिअंसणं णिअंवाओ ।
साहेमि कस्स रण्णे गामो दूरे अहं एक्का ॥
(मधुकैः किं वा पान्थ यदि हरसि निवसनं नितम्बात् ।
कथयामि कस्यारण्ये ग्रामो दूरेऽहमेकाकिनी ॥)

—Cf. *SP* VII, p. 247; *GS (W)* 877

- 8) *Attā taha ramanijjahmañ (?).....* (p. 6)

अत्ता तह रमणिज्जं अहं गामस्स मंडणअभूदं/भूअं ।
लूअ-तिलवाडं-सरिच्छं सिसिरेण कअं भिसिणि-संडं ॥
(पितृष्वसस्तथा रमणीयमस्माकं ग्रामस्य मण्डनभूतम् ।
लूनतिलवाटसदृशं शिशिरेण कृतं विसिनीषण्डम् ॥)

—*GS* I. 8

- 9) *Piadaṃsaṇasuharasa.....* (p. 6)

पिअदंसणसुहरसमउलिआइं जइ से ण होति णअणाइं ।
ता केण कण-लइअं (-रइअं) लविखज्जइ कुवलअं तिस्सा ॥
(प्रिय दर्शनसुखरसमुकुलिते यदि तस्या न भवतो नयने ।
तदा केन कर्ण-लगितं (-रचितं) लभ्यते कुवलयं तस्याः ॥)

—*GS* IV. 23

- 10) *Ni adai daṃsaṇakkhitta (?).....* (p. 6)

णिअदइअदंसणुविखत्त पहिअ अण्णेण वच्चसु पहेण ।
गहवइधूआ दुल्लंघ-वाउरा इह हअग्गामे ॥
(निज-दयितदर्शनोत्क्षिप्त पथिकान्येन व्रज पथा ।
गृहपतिदुहिता दुर्लङ्घ्यवागुरेह हतग्रामे ॥)

—Cf. *KAS* I. 19 v. no. 12, p. 55
and *GS (W)* 959

- 11) *Uccina supaḍḍa kusumañ (?).....* (p. 6)

उच्चिणसु पडिअकुसुमं मा धुण सेहालिअं हलिअ-सुण्हे ।
अह वे विसम-विरावो ससुरेण सुओ वलअसदो ॥
(उच्चितु पतित-कुसुमं मा धुनीहि शेफालिकां हालिक-स्तुषे ।
एष ते विषम-विरावः इवशूरेण श्रुतो वलयशदः ॥)

—Cf. *DHV* II. 31-32 p. 283; *GS (W)* 959

12) *Sajjam vacca kisoari.....*

(p. 6)

सणिअं वच्च किसोअरि' पए पअत्तेण ठवसु महिवट्ठे ।
 भज्जिहिंसि वित्थअत्थणि विहिणा दुक्खेण णिम्मविआ ॥
 (शनैः व्रज कृशोदरि पदे प्रयत्नेन स्थापय महीपृष्ठे ।
 भङ्क्ष्यसि विस्तृतस्तनि विधिना दुःखेन निर्मापिता (= निर्मिता ॥)

—Cf. *ŚP* VII, p. 248; *KAS* I. 19, v. no. 2113) *Līlāe kuvalaam ku.....*

(p. 13)

लीलाएँ कुवलअं कुवलअं व सीसे समुव्वंहेतेण ।
 सेसेण सेस-पुरिसाण पुरिसआरो समुप्फुसिओ ॥
 (लीलया कुवलयं कुवलयमिव शीर्षे समुद्रहता ।
 शेषेण शेषपुरुषाणां पुरुषकारः समुन्मृष्टः/संप्रोञ्छितः ॥)

—Cf. *VJ* I. 7, v. 20, p. 10; *Gāhārāyaṇakosa* v.no. 78614) *Kassa va na hoi roso.....*

(p. 51)

कस्स व ण होइ रोसो दट्ठूण पिआएँ सव्वणं अहरं ।
 (कस्य वा न भवति रोषो दृष्ट्वा प्रियायाः सव्रणमधरम् ।)

—Cf. *DHV* I. 4-5, pp. 76-77; *GS* (W) 88615) *Pāḍiānehasabbhā*

(p. 51)

पाअडिअ-णेह-सब्भाव-विभमं (पा. भे. णिभरं) तीएँ जह तुमं दिट्ठो ।
 संवरण-वावडाए अण्णो वि जणो तह च्चेअ ॥
 (प्रकटित-स्नेह-सद्भाव-विभ्रमं (पा. भे. निर्भरं) तथा यथा त्वं दृष्टः ।
 संवरण-व्यापृतयान्योऽपि जनस्तथैव ॥)

—*GS* II. 9916) *Pāḍiāvi jalithaṇa (?).....*

(p. 52)

पाणउडीअ वि जलिकुण हुअवहो जलइ जण्णवाडम्मि ।
 ण हु ते परिहरिअवा विसमदसासंठिआ पुरिसा ॥
 (चाण्डाल-कुट्यामपि ज्वलित्वा हुतवहो ज्वलति यज्ञवाटे ।
 न खलु ते परिहर्तव्या विषमदशासंस्थिताः पुरुषाः ॥)

—*GS* III. 271. मा मा वेण वासुमईपट्ठे—*SM*

- 17) *Malinavasanānakaave*..... (p. 52)

मलिणवसणाण कअवेणिआण आपंडुगंडपालीण ।
पुण्णवइआण कामो अंगेसु कआउहो वसइ ॥
(मलिणवसनाणां कृत-वेणिकानामापाण्डुगण्डपालीनाम् ।
पुष्पवतीनां कामोऽङ्गेषु कृतायुधो वसति ॥)

—Cf. *ŚP* p. 489; *GS* (W) 949

- 18) *Na kao bāhavamakkho (?)*..... (p. 56)

ण कओ बाह-विमोक्खो णिव्वण्णेउं पि ण चइअं रामसिरं ।
णवर पडिवण्णमोहा गअजीविअणीसहा महिम्मि णिसण्णा ॥
(न कृतो बाष्प-विमोक्षो निर्वर्णयितुमपि न शक्तं राम-शिरः ।
केवलं प्रतिपन्नमोहा गत-जीवित-निःसहा मह्यां निषण्णा ॥)

—*Setu* XI. 55 (Calcutta edn)
XI. 56 (N. S. edn)

- 19) *Taha nimia ecia diṭṭhī*..... (p. 56)

तह णिमिअ च्चिअ दिट्ठी मुक्क-कपोल-विहुरो उर च्चिअ हत्थो ।
गअजीविअणिच्चेट्ठा णवरं सा महिअलं थणभरेण गआ ॥
(तथा न्यस्तैव (नियोजितैव) दृष्टिर्मुक्तकपोलविधुर उरस्येव हस्तः ।
गतजीवितनिश्चेष्टा केवलं सा महोत्तलं स्तनभरेण गता ॥)

—*Setu* XI 65 (N. S. edn);
XI. 64 (Calcutta edn)

- 20) *Gharinighanattathanapellāṇā*..... (p. 57)

घरिणि-घण-त्थण-पेल्लण-मुहेल्लि-पडिअस्स होंतपहिअस्स ।
अवसउणंगारअवारविट्ठि-दिअहा सुहार्वेति ॥
(गृहिणीघनस्तनपीडनसुखपतितस्य भविष्यत्पथिकस्य ।
अपशकुनाङ्गारकवारविष्टिदिवसाः सुखयन्ति ॥)

—*GS* III. 61

- 21) *Aviaṇṇapeccanijjena (?)*..... (p. 61)

अविअण्ह-पेच्छणिज्जेण तक्खणं मामि तेण दिट्ठेण ।
सिबिणअ-पीएण व पाणिएण तण्ह च्चिअ ण फिट्ठा ॥
(अवितृष्णप्रेक्षणीयेन तत्क्षणं सखि तेन दृष्टेन ।
स्वप्नपीतेनेव पानीयेन तृष्णं न भ्रष्टा (नष्टा = व्यपगता) ॥)

—*GS* I. 93

- 22) *Addhakkharūsanaṅkhaṇa* (?) (p. 61)

अत्यक्क-रुसणं खण-पसिज्जणं अलिअ-वअण-णिब्वंधो ।
उम्मच्छर-संतावो पुत्तअ पअवो सिणेहस्स ॥
(अकाण्ड-रोषणं (= रोषकरणं) क्षण-प्रसादनमलोकवचननिब्वन्धः ।
उद्भूट-संतापः पुत्रक पदवी स्नेहस्य ॥)

—GS VII. 75; SK V. v. no. 178, p. 624

- 23) *Paripuccā ṇa jappai* (?) (p. 61)

परिपुच्छिआ ण जंपइ गहिआ विष्फुरइ चुंबिआ रुअइ ।
तुण्हिक्का णववहुआ कआवराहेण णाहेण/दइएण ॥
(परिपृष्टा न जल्पति गृहीता विस्फुरति चुम्बिता रोदिति ।
तूष्णीका नववधूका (= नववधूः) कृतापराधेन नाथेन/दयितेन ॥)

—GS VII. 47; SK V. v. no. 179, p. 624

- 24) *Gihmadavaggiṃsā* (p. 62)

गिम्हे दवगिणमसिमइलिआइ दीसंति विज्ज-सिहराइ ।
आससु पउत्थवइए ण होंति णवपाउसवभाइ ॥
(ग्रीष्मे दवाग्निमषीमलिनितानि दृश्यन्ते विन्ध्यशिखराणि ।
आश्वसिहि प्रोषितपतिके न भवन्ति नवप्रावृडभाणि ॥)

—GS I. 70

- 25) *Accā saṇo makiru...* (?) (p. 64)

This verse / *gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 26) *Ñibhuam khuaṇ sasiṇai* (?) (p. 68)

णिहुअं खु णीससिज्जइ रुव्वइ राईसु तं पि णीसइ ।
पइम्मि कआवराहे हिअइच्छिआणि णुविज्जंति ॥
(निभृतं खलु निःश्वस्यते रुद्यते रात्रिषु तदपि निःशब्दम् ।
पत्यौ कृतापराधे हृदयेप्सितानि हनूयन्ते ॥)

—Cf. SP XV. p. 619

- 27) *Paṇamā ṇaṇamāṇassa* (?)... ... (p. 69)

पणमह माणस्स हला चलणे किं देवएहि अण्णेहि ।
जस्स पसाएण पिओ लोलइ पाअंत-पासेसु ॥
(प्रणमत मानस्य सख्यश्चरणौ किं दैवतैरन्यैः/देवताभिरन्याभिः ।
यस्य प्रसादेन प्रियो लुठति पादान्त-पाद्वर्धयोः ॥)

—Cf. SP XXX, p. 1045; GS (W) 893

- 28) *Cintā (ma ?) iadaiasamaamammi (?) ...* (p. 78)

चिन्ताणिअदइअसमागमम्मि कअमण्णुआई भरिऊण ।
 सुण्णं कलहांअंती सहीहिं रुणा ण ओहसिआ ॥
 (चिन्तानीतदयितसभागमे कृतमन्युकानि (= कृतापराधान्) स्मृत्वा ।
 शून्यं कलहायन्ती सखी भी रुदिता (शोचिता) नोपहसिता ॥)

—GS I. 60; SK V, v. no. 35

- 29) *Bibāharitararaṇa (?).....* (p. 92)

i) बिबाहरि तणु रदण-वणु किह ठिउ सिरि-आणंइ ।
 निरुवम-रसु पिएं पिअवि जणु सेसहो दिण्णी मुद्दो ॥
 (बिम्बाधरे तन्व्या रदन-व्रणः कथं स्थितः श्री-आनन्द ।
 निरुपमरसं प्रियेण पीत्वेव शेषस्य दत्ता मुद्रा ॥)

Siddha-hema VIII. 4-401

- ii) *Lakerāvaṇagerakhetādi (?).....* (p. 92)

This verse/gāthā is corrupt and therefore, obscure.

- 30) *Tujjha na āṇe hīzam.....* (p. 92)

तुज्झ ण आणे हिअअं (मम उण मअणो दिआ अ रत्ति च ।
 णिक्किव तवेइ बलिअं तुइ जुत्त-मणो-रहाइ अंगाइ) ॥
 (तव न जाने हृदयं (मम पुनर्भदतो दिवा च रात्रि च ।
 निष्कृप तापयति बलवत् त्वयि युक्तमनोरथान्यङ्गानि) ॥)

—*Śākuntalam* III. 15

- 31) *Tuṃsi mae cūṅkura.....* (p. 92)

तुं सि मए चूअंकुर (दिण्णो कामस्स गहिअ-धणुअस्स ।
 जुवइ-मण-मोहण-सहो पंचभहिओ सरो होहि) ॥
 (त्वमसि मया चूताङ्कुर (दत्तः कामस्य गृहीतधनुषः ।
 युवति-मनो-मोहन-सहः पञ्चाभ्यक्षिकः शरो भव) ॥)

—*Śākuntalam* VI. 3

- 32) *Paṇamatha paṇaapakupita.....* (p. 92)

पनमथ पनअ-पकुप्पित - - -
 (प्रणमत प्रणय-प्रकुपित - - -

—*Bṛhatkathā*, Maṅgala-stanza

The whole verse is quoted in *SK* (II. 17-18, v. no. 4, p. 145) and in *Siddha-hema* (VIII. 4 326).

- 33) *Ṣadamāṃśamaṃśabaāṇe* (?)... (p. 92)

शद-माणश-मंश-भोअणे — — —

(शत-मानुष-मांस-भोजने — — —)

—*Venī*, III. 1

This passage is cited in *SK* II. 17-18, v. 3, p. 144

- 34) *Sarale sāhasa-rāgaṃ*..... (p. 93)

सरले साहस-रागं परिहर रम्भोरु मञ्च संरम्भम् ।

विरसं विरहायासं सोढुं तव चित्तमसहं मे ॥

(The Sanskrit *chāyā* is identical.)

—*Mālatīmādhava*, VI. 10

- 35) *Jaai a tamallāntī*..... (p. 93)

जअइ अ तमल्लिअंती गिरितणआ पणइ-कप्पलआ ॥

(जयति च तम् आलीयमाना गिरितनया प्रणयि-कल्पलता ॥)

Also cited in *SK* (II. 17-18, v. 9, p. 147)

- 36) *Akaṭamakuṭicandrajyotsnā*..... (p. 93)

For this stanza and commentary on it vide *SK* II. 17-18, pp 147-148.

- 37) *Ahamaruhukūḍe* (?)..... (p. 93)

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

- 38) *Gose tīvīñchiricchoḷī*... .. (p. 93)

For this second half of the verse vide “*Bhīṣmaproktāni*”, etc., *SK* II. 17-18, p. 148.

- 39) *Ekkatto ruai piā*..... (p. 96)

एकतो रुअइ पिआ अण्णत्तो समर-तूर-णिग्घोसो ।

णेहेण रणरसेण अ भटस्स दोलाइअं हिअअं ॥

(एकतो रोदिति प्रिया अन्यत्र समर-तूर्य-निर्घोषः ।

स्नेहेन रण-रसेन च भटस्य दोलायितं हृदयम् ॥)

First cited in *DHV* III. 24-25, p. 383

40) *Alaam janānti dakaha (?).....*

(p. 96)

Note : The text of this verse is highly corrupt. It is, however, cited in Bhoja's *Sarasvatīkaṇṭhābharaṇa* V. v. no. 13, p. 576 and Narendraprabha's *Alaṅkāramahodadhī* as an example of *rasābhāsa*. Metrically, however, these two quotations are imperfect. There the text makes clear mention of 'Daśakandhara', 'Rāghava' and 'Janakasutā' and these names lead us to trace the verse to *Setubandha*. Although its *Nirnayasagar* edition does not include it, the Calcutta edition (*Rāvaṇavahamahākāvyaṃ* presents it at XV. 66. K. K. Handiqui (Introduction p. 113, *Pravaras.na'se Setubandha*, Translation, Prakrit Text Series, Ahmedabad-9, 1976) rightly observes : " But not a few commentators from different parts of India seem to have rejected it because of the unpleasant idea involving Sītā in the description. "

पुलअं जणेंति दसकंधरस्स राहव-सरा सरीर-अडंता ।
जणअ-तणआ-पओहर-प्फंस-महघविअ-कर-जुअल-णिव्वूढा ॥
(पुलकं जनयन्ति दशकन्धरस्य राघव-शराः शरीर-पतन्तः ।
जनक-तनया-पयोधर-स्पर्श-महाघित-कर-युगल-निर्व्यूढाः ॥)

—*Setu*(=*Rāvaṇavaha* XV. 66)41) *Pāṇasamo tti bhaṇamti.....*

(p. 96)

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

42) *Nīae vi kuggaamne.....(?)*

(p. 96)

This verse/*gāthā* is corrupt and therefore, obscure.

43) *Gharanīe mahāṇasakamma.....*

(p. 96)

घरिणीएँ महाणस-कम्म-लग-मसि-मइलिएण हत्थेण ।
छित्तं मुहं हसिज्जइ चंदावत्थं गअं पइणा ॥
(गृहिण्या महानस-कर्म-लग्न-मणी-मलिनितेन हस्तेन ।
स्पृष्टं मुखं हस्यते चन्द्रावस्थां गतं पत्या ॥)

—*GS* I. 1344) *Vimalia-rasāaleṇa vi...*

(p. 100)

विमलिअ-रसाअलेण वि विसहरवइणा अदिट्ठमूलच्छेअं ।
अप्पत्तंतुंगसिहरं तिहुअण-हरण-परिवड्ढिएण वि हरिणा ॥
(विमलित-रसातलेनापि विषधरपतिनादृष्टमूलच्छेदम् ।
अप्राप्त-तुङ्ग-शिखरं त्रिभुवन-भरण-परिवर्धितेनापि हरिणा ॥)

—*Setu* IX. 7

- 45) *Etto vi na saccavio (?).....* (p. 101)

एतो वि ण सच्चविओ गोसे पसरंत-पल्लवारुण-च्छाओ ।
मज्जन-तंबेसु मओ तह मअ-तंबेसु लोअणेसु अमरिसो ॥
(आगच्छन्नपि न दृष्टः प्रातः प्रसरत्-पल्लवारुण-च्छायः ।
मज्जन-ताम्रयोर्मदस्तथा मद-ताम्रयोर्लोचनयोरमर्षः ॥)

First cited in SK III 41-42, v. 126, p. 372

- 46) *Piadamasaṇasuharasa.....* (p. 101)

This *gāthā* (GS IV. 23) is already cited earlier on p. 6. Vide S. No. (6) *supra*.

- 47) *Haṭṭhi puhaiṇa hi suddham (?).....* (p. 101)

Note: This verse is obscure, no doubt. But the significant expression ‘*suapaḍa-muggināditta*’ provided the cue. The expression is a corrupt form of ‘*sua-paḍhamubbhi-ṇṇamta*’ which in a flash led me to identify the verse with *Gāthāsaptasatī* II. 200 :

हंदि पलोएहि(पलोएसु)इमं विअसिअ-वअआ पइस्स अप्पेइ ।
घरिणी सुअ-पढमुब्भिण्णदंतजुअलंकिअं दोरं ॥
(गृहाण प्रलोकयस्वेदं विकसित-वदना पत्युरप्यति ।
गृहिणी सुत-प्रथमोद्भिन्न-दन्त-युगलाङ्कितं वदरम् ॥)

—Cf. GS II. 200

Hemacandra's gloss on his *sūtra* (Prakrit Grammar, VIII 2.81) “हंदि पलोएसु इमं । हंदि । गृहाणेत्यर्थः” Probably he draws the example from the *gāthā* under discussion and that Hemacandra's text of the *Gāthāsaptasatī* had the reading ‘*Haṇḍa paloesu imam.*’

- 48) *Sāloa cca sūre.....* (p. 101)

सालोए च्चिअ सूरें घरिणी घरसामिअस्स घेतूण ।
णेच्छंतस्स वि पाए धुअइ हसंतो हसंतस्स ॥
(सालोक एव सूर्ये गृहिणी गृहस्वामिनो गृहीत्वा ।
अनिच्छतोऽपि पादौ धावति(धावयति)हसन्त्री हसतः ॥)

—GS II. 30

- 49) *Āma bahalā vanālī.....* (p. 102)

आमं बहला वणाली मुहला जलरंकुणो जलं सिसिरं ।
अण्णणईणें वि रेवाएँ तह बि अण्णे गुणा के बि ॥
(सत्यं बहला वनाली मुखरा जल-रङ्गुवो जलं शिशिरम् ।
अग्न्यनदीनामपि रेवायास्तथाप्यन्ये गुणाः केऽपि ॥)

—GS VI. 78

50) *Dhīreṇa samam jāma*.....

(p. 103)

धीरेण समं जामा (पा. भे. निशा-आमा) हिअएण समं अणिट्ठिआउवएसा ।
 उच्छाहेण सह भुआ बाहेण समं गलंति से उल्लावा ॥
 (धैर्येण समं यामा (पा. भे. निशा-यामा) हृदयेन सममनिष्ठिता उपदेशाः ।
 उत्साहेन सह भुजौ बाष्पेण समं तस्योल्लापाः ॥)

—*Setu V. 7*51) *Jo jassa hīaa-daio*.....

(p. 104)

जो जस्स हिअअ-दइओ दुक्खं देतो वि सो सुहं देइं ।
 दइअ-णह-दूणिआणं- (दूमिआणं) वि वड्डइ थणाणं रोमंचो ॥
 (यो यस्य हृदयदयितो दुःखं दददपि स सुखं ददाति ।
 दयितनखदूमयोरपि वर्धते स्तनयो रोमाञ्चः ॥)

First cited in *SK IV. 68*, v. no. 161, p. 502; Cf. *GS I. 100*52) *Te viralā sappurusā*.....

(p. 104)

ते विरला सप्पुरिसा (जे अभणंता घडेंति कज्जालावे ।
 थोअ च्चिअ ते वि दुमा जे अमुणिअ-कुसुम-णिगमा देति फलं) ॥
 (ते विरलाः सत्पुरुषा (ये अभणन्तः घटयन्ति कार्यालापान् ।
 स्तोका एव तेऽपि दुमा येऽज्ञातकुसुमनिर्गमा ददति फलम्) ॥)

—*Setu III. 9; 10* (Calcutta edn)53) *Jijīpuuemiḍisa (?)*....

(p. 104)

जं जं पुलएमि दिसं पुरओ लिहिअ व्व दीससे तत्तो ।
 तुह पडिमा-परिवाडि वहुइ व्व सअलं दिसाअक्कं ॥
 (यां यां प्रलोकयामि दिशं पुरतो लिखित इव दृश्यसे ततः ।
 तव प्रतिमा-परिपाटीमिव वहति सकलं दिशा-चक्रम् ॥)

—*GS VI. 30*54) *Saccam bolatti jāṇā (?)*.....

(p. 104)

The second half of this verse is obscure. Tentatively, the verse may be reconstructed as follows :

सच्चं बोलंति जणा मोणं सव्वत्थसाहणं ति ।
 कल्लं मोणेण हिआ अज्ज देवत्तणं पत्ता ॥
 (सत्यं कथयन्ति जना मौनं सर्वार्थसाधनमिति ।
 कल्य मौनेन हुता अद्य देवत्वं प्राप्ता ॥)

55) *Eka sāvana aṇṇahi.....*

(p. 105)

With the help of corresponding passages in SK II. 55 v. no. 76, p. 185 and Prakrit-Vyaakarana of Hemacandra (VIII. 4.357) we may restore this passage as follows :

एवकहि अक्खहि सावणु अण्णहि भद्दवउ
माहउ महिअल-सत्थरि गंडत्थले सरउ ।
अंगहि गिम्ह सुहच्छी तिलवणि मग्गसिह
तहे मुद्धहे सुह-पंकइ आवासिउ सिसिरु ॥
(एकस्मिन्नक्षिण श्रावणोऽन्यस्मिन् भाद्रपदः
माघवः (अथवा माघः) महीतल-स्वस्तरे गण्डस्थले शरत् ।
अङ्गेषु ग्रीष्मः सुखासिकातिलवने मार्गशीर्षः
तस्या मुग्धाया मुख-पङ्कजे आवासितः शिशिरः ॥)

56) *Imiṇā saraṇa sasi.....*

(p. 105)

इमिणा सरएण ससी ससिगा वि णिसा णिसाइ कुमुअवणं ।
कुमुअवणेण अ(पा. भे. वि)पुलिणं पुलिणेण अ(पा. भे. वि)सहइ हंस-उलं ॥
(अनया शरदा शशी शशिनापि निशा निशया कुमुदवनेन ।
कुमुदवनेन च(पा. भे. अपि)पुलिनं पुलिनेन च(पा. भे. अपि)शोभते हंसकुलम् ॥)

—*Līlavāi*, v. no. 2557) *Dūrapaḍibaddharāe.....*

(p. 109)

दूरपडिबद्धराए अवअहंतम्मि दिणअरे अवर-दिसं ।
असहंति व्व किलिम्मइ पिअअम-पच्चक्ख-दूसणं दिणलच्छी ॥
(दूर-प्रतिबद्ध-रागेऽवगूहमाने दिनकरेऽपरदिशम् ।
असहमानेव बलाम्यति प्रियतम-प्रत्यक्ष-दूषणं दिनलक्ष्मीः ॥)

—Cited in SK IV. 44 v. no. 86, p. 453

58) *Vevasi aṇimisaṇaano (?).....*

(p. 111)

पेच्छसि अणिमिस-अण्णो जंपसि विणअं ण जंपसे(पा. भे.-दंससे)पट्ठि ।
को सुअह तुज्झ दोसो हअ-हिअअं णिट्ठुरं मज्झ ॥
(प्रेक्षसेऽनिमिषनयनो जल्पसि विनयं न जल्पसि(पा. भे. दर्शयसि)पृष्ठम् ।
कः सुभग तव दोषो हत-हृदयं तिष्ठुरं मम ॥)

—Cf. *SP* Vol IV, p. 983

Note : The two halves of this *gāthā*, when interchanged, agree with *GS (W)* 943.

59) *Pa . . . sāga ana vasattarā (?) . . .*

(p. 115)

This *gāthā* is extremely corrupt but the significant expression ‘*naha-bhūsaṇa*’ (addressed by the *Khaṇḍitā nāyikā* with a double meaning- one applicable to *āditya*, the sun, and the other to her faithless husband who bears the nail-marks on his body) leads us to identify the present *gāthā* with the following one from *Gāthāsaptasatī* :

पञ्चसागअ रंजिअदेह पिआलोअ लोअणाणंद ।
अण्णत्थ खविअसव्वरि णहभूसण दिणवइ णमो दे ॥
(प्रत्यूषागत रक्त-देह प्रियालोक लोचनानन्द ।
अन्यत्र क्षपित-शर्वरीक नभोभूषण दिनपते नमस्ते ॥)

—GS VII. 53

60) *Tuha karakamalam kamalanā.....*

(p. 115)

Note : This *gāthā* is first cited in *SP* (Vol. I, p. 227) but there the first quarter is very corrupt and consequently obscure. The *Sāhitya mīmāṃsā* preserves the genuine reading.

तुह कर-कमलं कमलं चंदो चंदमुहि तुज्ज मुहचंदो ।
कमलं उण कमलं चिअ चंदो चंदो चिअ वराओ ॥
(तव करकमलं चन्द्रश्चन्द्रमुखि तव मुखचन्द्रः ।
कमलं पुनः कमलमेव चन्द्रश्चन्द्र एव वराकः ॥)

61) *Eddahamettattaniā...*

(p. 116)

एदहमेत्तत्थणिआ एदहमेत्तेहि अच्छिवत्तेहि ।
एदहमेत्तावत्था (पा. भे. एतावत्थं पत्ता) एदहमेत्तेहि दिअहेहि ॥
(एतावन्मात्रस्तनिका एतावन्मात्राभ्याम् अक्षिपत्राभ्याम् ।
एतावन्मात्रावस्था (पा. भे. एतावदवस्था) एतावन्मात्रैदिवसैः ॥)

—First cited in *SP* Vol. I, p. 24562) *Vai vivaraṇiggadalo.....*

(p. 117)

वइविवर-णिग्गअ-दलो एरंडो साहइ व्व तरुणाण ।
एत्थ घरे हलिअ-वहू एदहमेत्तत्थणी वसइ ॥
(वृत्ति-विवर-निर्गत-दल एरण्डः कथयतीव तरुणभ्यः ।
अत्र गृहे हलिकवधूरेतावन्मात्रस्तनी वसति ॥)

—GS III. 57

63) *Jam vahajavīraaḍḍam*

(p. 117)

This *gāthā* is corrupt. It could be restored however with the help of two other equally corrupt versions found in *SP* :

i) *Campahai biakanṭham (?)*... (p. 818)

ii) *Jam vahai pīakhaṇḍam*..... (p. 1173)

जं वहइ बीअकण्डं मज्झ सुओ एवक-पहर-विणिवाई ।
तं कुलदूसणि सोण्हे थणाण तुह मत्थए पडउ ॥
(यद् वहति द्वितीयकाण्डं मम सुत एक-प्रहार-विनिपाती ।
तत् कुलदूषणे स्नुषे स्तनयोस्तव मस्तके पतनु ॥)

64) *Palamavāṇia ahna tā (?)*..... (p. 117)

Note : The opening 'Palama' seems to be a corruption of 'paḍau' which forms the concluding word of the *gāthā* which just precedes (No. 63, *supra*).

वाणिअअ हत्थिदंता कत्तो अम्हाण वग्घ-कत्तीओ (पा. भे. वग्घकित्ती अ) ।
जाव लुलिआलअमुहो धरम्मि परिसक्कए सुण्हा ॥
(वाणिजक हस्तिदन्ताः कुतोऽस्माकं व्याघ्रकृतयः (पा. भे. व्याघ्रकृतयश्च) ।
यावत्लुलितालकमुखी गृहे परिष्वङ्कते स्नुषा ॥)

—First cited in *DHV* (p. 299, p. 529)

65) *Sevanti tīravāḍḍham*..... (p. 121)

सेवन्ति तीर-वड्डिअ-णिअअ-भरोवत्त-चंदणलआलिद्धे ।
रम्मत्तण-दिप्प-वहे वण-गअ-दाण-कडुए गिरि-णइ-प्पवहे ॥
(सेवन्ते तीर-वर्धित-निजकभरापवृत्त-चन्दनलतालीढान् ।
रम्यत्व-दीप्र-पथान् वन-गज-दान-रुटुकान् गिरि-नदी-प्रवाहान् ॥)

—*Setu* I. 61

66) *Sanṅkhakulami tti sa (?)*..... (p. 121)

Only the *pratīka* 'sanṅkhakula' is given here. On its basis and taking into consideration the context of 'samudre paṇḍakajam, varṇyam'—although lotuses do not exist in an ocean they should be so described—we identify the intended full verse to be :

संखउल-धवल-कमले फुड-मरगअ-हरिअ-पत्त-भंग-णिहाए ।
विद्धुम-मिलिअ-किसलए उहअ-तडाबद्ध-संकमम्मि णलवहे ॥
(शङ्खकुलधवलकमले स्फुटमरुतहरितपत्रभङ्गनिघाते ।
विद्धुम-मिलित-किसलये उभयतटाबद्ध-संक्रमे नलपथे ॥)

—*Setu* VIII. 100

- 67) *Jassavilakkagam tinaham (?).....* (p. 122)

जस्स विलगंति णहं फुड-पडिसद्दा दिसा-अड-पडिक्खलिआ ।
जोण्हा-कल्लोला विअ ससि-धवलासु रअणीसु हसिअ-च्छेआ ॥
(यस्य विलगन्ति नभः स्फुटप्रतिशब्दा दिवतट-प्रतिस्खलिताः ।
ज्योत्स्ना-कल्लोला इव शशिधवलासु रजनीषु हसितच्छेदाः ॥)

—Setu I. 7

- 68) *Aniadanue una pie (?).....* (p. 126)

अणिअदनुए उण पिए मुद्धा खु सि जेण दाणिए मेहे ।
सिविणअदंसणदो तस्स कदे सोअं समुव्वहसि ॥
(स्वप्नदर्शनतस्तस्य कृते शोकं समुद्रहसि ॥)

—Hastimalla-prabandhe

Note : The first half of this verse is obscure.

- 69) *Ham takkho rāaham (?)* (p. 126)

हं तक्खो राआहं तव्वो राणअ (?हंतव्वो राआ हंतव्वो राअ)सि जंपेइ (जंपइ) ।
(हन्तव्यो राजा हन्तव्यो राजेति जल्पति ।)

- 70) *Ā am bale anāṇa (?).....* (p. 144)

आअंबलोअणाणं ओल्लमुअपाअडोरुजहणाणं ।
अवरण्हमज्जिरीणं कएण कामो धणुं वहइ (पा. भे. वहइ-चावं) ॥
(आताम्रलोचनानामाद्राशुकप्रकटोरुजघनानाम् ॥
अपराह्णमज्जनशीलानां कृते कामो धनुर्वहति (पा. भे. वहति चापम्) ॥)

—GS V. 73; Cf. SK V. v. no. 135, p. 613

- 71) *Andolanalaṅghiavva.....* (p. 147)

अंदोलण-लंघिअ-वइ-सिहाए विट्ठे तुमम्मि मुद्धाए ।
आसंघिज्जइ काउं कर-पेल्लण-णिच्चला दोला ॥
(आंदोलन-लङ्घित-वृत्ति-शिखया दृष्टे त्वयि मुग्धया ।
आशास्यते कर्तुं कर-प्रेरण-निश्चला दोला ॥)

—First cited in *SP* Vol. I. p. p. 843, Vol. IV p. 1196

Also Cf. *SP* Vol. I. p. 645 and *SK* V. v. no. 301, p. 664

- 72) *Aha toi mahatthadinnu (?).....* (p. 147)

अह तइ सहत्थदिण्णो कह कह वि खलंतमत्तजणमज्जे ।
तिण्णाअणेसु (?तिस्सा थणेसु) जाओ विलेवणं कोमुइवासो ॥
(अथ (?एष) त्वया स्वहस्तदत्तः कथंकथमपि स्खलन्मत्तजनमध्ये ।
तस्याः स्तनेषु (?स्तनयोः) जातो विलेपनं कौमुदीवासः ॥)

—First cited in *SK* V. v. no. 314, p. 668

- 73) *Ghetṭiṇa cunnamuṭṭhi* (?) ... (p. 147)

घेतूण चूणमुण्डि हरिसूससिआए वेवमाणाए ।
भिसिणेमि त्ति पिअअमं हत्थे गंधोदअं जाअं ॥
(गृहीत्वा चूर्णमुण्डि हर्षोच्छ्वसिताया वेपमानायाः ।
अवकिरामीति प्रियतमं हस्ते गन्धोदकं जातम् ॥)

—GS IV. 12

- 74) *Anēṇa piātthanae* (?)..... (p. 147)

दिअरेण पिआथणए कोमुइ-वासेण कइमिज्जंते ।
हसइ परिओस-मुण्ण उव्वत्त-मुहं हलिअ-उत्तो ॥
(देवरेण प्रियास्तने कौमुदीवासेन कर्दमीकृते (= कर्दमयुक्ते क्रियमाणे) ।
हसति परितोषशून्यम् उद्वृत्त/अपवृत्त/-मुखं हालिकपुत्रः ॥)

—First cited in *SP* IV, p. 1194

- 75) *Annevihi honti caṇaṇaṇa* (?)..... (p. 147)

अणो वि हु/हि होंति छणा ण उणो दीआलिआ-सरिच्छा दे ।
जत्थ जहिच्छं गम्मइ पिअ-वसदी (?-वसही) दीवअमिसेण ॥
(अग्रेऽपि खलु भवन्ति क्षणा न पुनर्दीपालिकासदृक्षास्ते ।
यत्र यथेच्छं गम्यते प्रियवसतिर्दीपकमिषेण ॥)

—First cited in *SK* V. v. no. 315, p. 669

- 76) *Sahiaagunīam haranti* (?)..... (p. 147)

Yakṣarātri (the *Dīpālī* or *Dīpāvalī* festival) is illustrated with the two *gāthās* ‘*annevihi honti*’ etc. and ‘*pahiaagunīam*’ etc. The first verse is the same as *SK* V. v. 315, (p. 669). The second verse is really puzzling. The full verse as printed in *SM* is reproduced below for careful scrutiny :

पहिअगुणिअं हरंति वेडालत्थणभरं लीओ ।
सअआसवं मि कोमुम्भकचूआमभरणमेत्तओ ॥

That this Prakrit passage is a hotchpotch/medley of two independent *gāthās* would be seen by a close look at the following *gāthās* :

- i) सुण्हाए (? सुण्हा अ) हिअअ-गुणिअं दासइ (? दंसइ) दिअरस्स छणपईवेण ।
सज्जस-पअपिअ-त्थण-णीसासं-दोलिअ-सिहेण ॥
(स्नुषा च हृदय-गुणितं दर्शयति देवरस्य क्षण-प्रदीपेन ।
साध्वस-प्रकम्पित-स्तन-निःश्वासान्दोलित-शिखेन ॥)

गामतरुणीओ ह्रिअं हरन्ति पोढाण थणहरिल्लीओ ।

मअणुसवम्म कोसुंभ-कंचुआहरणमेत्ताओ ॥

(गामतरुण्यो हृदयं हरन्ति प्रौढानां स्तनमारवत्यः ।

मदनोत्सवे कौसुम्भ-कञ्चुकाभरणमात्राः ॥)

‘पह्निअग्णिअं’ of *SM* is a corruption of ‘सुण्हा अ ह्रिअ-ग्णिअं’ occurring in the first *gāthā* and rest of the passage is a corruption of the underlined portion in the second *gāthā*.

Now, how this medley could have occurred ? It is very probable that the author of *SM* had adopted the very illustrations ‘*amēvi hu honti*’ etc. and ‘*sunhāe* (?) *sunhā a*’ *hīa-guṇīam*’ etc. from *ŚP* (p. 1195) to illustrate *Yakṣa-rātri*. He also adopted the very Sanskrit illustrations from *ŚP* to illustrate the next festival *Kāmadēvapūjā-mahotsava* and added one more Prakrit example directly from *GS* (VI, 45) or from *SK* (p. 665) where it occurs in identical context. Through scribal error the earlier Prakrit verse illustrating ‘*yakṣarātri*’ and this newly added Prakrit verse might have got mixed up.

77) *Pagguppacchana:umdo* (?).....

(p. 148)

फग्गुच्छणणिट्ठोसं केण वि कट्ठम-पसाहणं दिण्णं ।

थण-कलस-मुह-पलोद्वृत-सेअ-धोअं किणो धुअसि ॥

[फल्गु-क्षण-निर्दोषं केनापि कर्दम-प्रसाधनं दत्तम् ।

स्तन-कलश-मुख-प्रवर्तमान-स्वेद-धौतं किन्तु (= किमिति) थावयसि (= प्रक्षालयसि) ॥]

—*GS* IV, 69,

Cf. *ŚP* Vol IV, p. 1195

78) *Chānapiṭṭhadhūsarattṭhaṇi*.....

(p. 148)

छणपिट्ठधूसरत्थणि महुमअतंवच्छि कुवलआभरणे ।

कणकअचूअमंजरि पुत्ति तुए मंडिओ गामो ॥

(क्षण-पिष्ट-धूसर-स्तनि मधु-मद-ताम्राक्षि कुवलयाभरणे ।

कर्णकृतचूतमञ्जरि पुत्ति त्वया मण्डितो ग्रामः ॥)

—First cited by Bhoja in *SK* V. v. no. 300, p. 664

GS (IV) 826

79) *Tuṃsi mae cūdamkwa*.....

(p. 148)

The earlier, part of the first half of this *gāthā* (*Śākuntala* VI, 3) is cited earlier on p. 92. Vide S. No. (29) *supra* for the full text of the *gāthā* and its Sanskrit *ecchāyā*.

- 80) *Rūpāppitāṇṇa sohai ?* (p. 148)

रइअं पि ता ण सोहइ रइजोगं कामिणीण छण-णेवच्छं ।
 कण्णे जा ण रइज्जइ कबोलघोलंतसहआरं (? कबोल-घोलंत-पल्लवं सहआरं) ॥
 (रचितमपि तावन्न शोभते रतियोग्यं कामिनीनां क्षण-नेपथ्यम् ।
 कर्णे यावन्न रच्यते कपोल-घूर्णमान-पल्लवं सहकारम् ॥)

—First cited in SK V. v. no. 306, p. 666

- 81) *Vāṇagginā karo me.....* (p. 148)

वाअग्गिणा करो मे वड्ढो त्ति पुणो पुणो च्चिअ कहेइ ।
 हलिअ-मुआ मलिअभूसदोहलो पामरजुआणे ॥
 (निर्वाणाग्निना करो मे दग्ध इति पुनःपुनरेव कथयति ।
 हालिकसुता मृदिताभ्यूषदोहदिनी पामर-यूने ॥)

—First cited in SK V. v. no. 316, p. 669

- 82) *Dīrassa saraa-mahuraṇṇ.....* (p. 148)

दिअरस्स सरअ- (? सरस) महरुं अंसू-मइलेण देइ हत्थेण ।
 पढमं हिअअं बहुआ पच्छा गंडं सदंतवणं ॥
 (देवरस्य सरस-मधुरमश्रुमलिनेन ददाति हस्तेन ।
 प्रथमं हृदयं बधूका पश्चादिक्षुं सदन्तव्रणम् ॥)

—First cited in SK V. v. no. 317, p. 669

- 83) *Haddhe himaṇṇ sandhamiṇṇa (?).....* (p. 149)

हत्थे महामंसबलीधराओहुंकारफेक्काररवा रउद्दा ।
 णिसाअरीणं पडिसीसएहि अण्णा मसाणाहिणअं कुणंति ॥
 (हस्ते महामांसबलिधारिण्यो हुंकार-फेक्काररवा रौद्राः ।
 निशाचरोणां प्रतिशीर्षकैरन्याः स्मशानाभिनयं कुर्वन्ति ॥)

—Karpūramañjarī IV. 15

- 84) *Imā masikajjala.....* (p. 149)

इमा मसीकज्जलकालकाआ तिकंड-चावाउ विलासिणीओ ।
 पुलिंदेरूवेण जणस्स हासं समोरपिच्छाहरणा कुणंति ॥
 (इमा मषीकज्जलकायास्त्रिकाण्डचापा विलासिन्यः ।
 पुलिन्देरूपेण जनस्य हासं समग्रपिच्छाभरणाः कुर्वन्ति ॥)

—Karpūramañjarī IV. 14

- 85) *Kodukka ajaṇaggamavesā (?).....* (p. 149)

कोउहल्ल-वस-जंगम-वेसा वेणु-वाअण-परा अवराओ ।
काल-वस-वेस-हासिअ-लोआ ओसरंति पणमंति हसंति ॥
(कौतूहल-वश-जङ्गम-वेषा वेणुवादनपरा अपराः ।
कालवेषवशहासितलोका अपसरन्ति प्रणमन्ति हसन्ति ॥)

—*Karpūramañjarī* IV. 18

- 86) *Kāpidhāriṭakarāḷaḍukka (?).....* (p. 149)

कावि धारिअ (? वाइअ) कराल-हुडुक्का रम्म-महल-रवेण मअच्छो ।
दोल्लअहि परिवाडि-चलाहि चलि-कम्म-करणम्मि पअट्ठा ॥
(कासि धारित (वादित) -कराल-हुडुक्का रम्यमदलखेण मृगाक्षी ।
दोर्लताभ्यां परिपाटी-चलाभ्यां चलिकर्मकरणे प्रवृत्ता ॥)

—*Karpūramañjarī* IV. 16

- 87) *Vihalai se ñevaccham.....* (p. 149)

विहलइ से णेवच्छं पम्माअइ मंडणं गई खलइ ।
भूअ-छण-णच्चणम्मि सुहअ मा णं पलोएसु ॥
(विहलवलयति (? विघटयति) अस्या नेपथ्यं प्रम्लायते मण्डनं गतिः स्वलयति ।
भूत-क्षण-नृत्ये सुभग भैनां प्रलोकये ॥)

First cited in *SK* V. v. no. 309, p. 667

- 88) *Ko eso tti pautai sāmāḷim (?).....* (p. 149)

को एसो ति पलोट्टुं सामलि (पा. भे. सिबलि-) वलिअं पिअं परिक्खसइ ।
हलिअ-मुअं मुद्धवहू सेअजल्लेण हत्थेण ॥
(क एष इति प्रत्यावर्तितुं (प्रत्यागन्तुं) शास्तलिवलितं प्रियं परिपातयति ॥
हालिकसुतं मुग्धवधूः स्वेदजलाद्र्णेण हस्तेन ।)

—First cited in *SK* V. v. no. 302, p. 665,
ŚP Vol. IV. p. 1191

- 89) *Puccharatassavikahera (?).....* (p. 150)

Note : This *gāthā*, as printed, is corrupt almost beyond recognition. It is restored with the help of *GS* V. 38 and *ŚP* Vol. IV (p. 1191)

जो वि ण पुच्छइ तस्स वि कहेइ भग्गाइ तेण बलआइ ।
अइउज्जुआ हआसा अहव पिओ से वराईए ॥
(योऽपि न पृच्छति तस्यापि कथयति भग्नानि तेन बलयानि ।
अतिऋजुका हताशा अथवा प्रियस्तस्या वरावयाः ॥)

—Cf. *GS* V. 38, *ŚP* Vol. IV. p. 1191

- 90) *Bahivṛṇhasavisajjā (?).....* (p. 150)

सहिआहिं पिअविसज्जिअ-कदंब-रअ-भरिअ-णिबभरुच्छसिओ ।
 दोसइ कलंब-थवओ इव थणहरो हलिअ-सोण्हाए ॥
 (सखीभिः प्रिय-विसजित-कदम्ब-रजो-भूत-निर्भरोच्छ्वसितः ।
 दृश्यते कदम्ब-स्तबक इव स्तनभरो हालिक-स्नुषायाः ॥)

—First cited in *SK* V. v. no. 310, p. 667,
 and *ŚP* Vol. IV. p. 1193

- 91) *Chammai piāe daio (?).....* (p. 150)

हम्मइ पिआए दइओ कलंब-गुच्छेण मुच्छइ दिअरो ।
 हम्मइ दइएण पिआ षोडा उण से सबत्तीणं ॥
 (हन्यते प्रियया दयितः कदम्ब-गुच्छेन मूच्छति देवरः ।
 हन्यते दयितेन प्रिया षोडा पुनस्तस्याः सपत्नीनाम् ॥)

—First cited in *ŚP* Vol. IV p. 1193

- 92) *Dhannosi re haliddaha (?).....* (p. 150)

धण्णो सि रे हलिद्धअ हलिअ-मुआ-पीण-थणहरुच्छंगे ।
 पेच्छंतस्स वि पइणो जं तुह कुसुमाइ णिवडंति ॥
 (धन्योऽसि हे हरिद्रक हालिक-मुता-पीन-स्तनभरोत्सङ्गे ।
 प्रेक्षमाणस्यापि पत्युर्यत्तव कुसुमानि निपतन्ति ॥)

—First cited in *ŚP* Vol. IV (p. 1193),
 Cf. *GS (W)* 863

- 93-96) *Āsannakuḍugga janṇadedule (?).....* (p. 150)

The passage, although printed as prose, is really not in prose. Through scribal error four independent *gāthās* illustrating the festival of *nava-patrikā* are presented as prose. The whole passage is adopted by the author of *Sāhityamīmāṃsā* from *Śṛṅgāraprakāśa* (Ch XXXIV, pp. 1192-93 of the Mysore edition) :

- 93) आसण्ण-कुडुंगे जुण्णदेउले बहु-जुआण-सकिण्णे ।
 थेरो पइ त्ति मा रुअसु पुत्ति दिण्णासि सुगामे ॥
 (आसन्न-लता-गृहे जीर्ण-देवकुले बहु-युव-संकीर्णे ।
 स्थविरः पतिरिति मा रुदिह पुत्ति दत्तासि सुगामे ॥)

—Cf. *ŚP* Vol. IV p. 1192

- 94) ता कुणह कालहरणं तुवरंतम्मि वि वरे विवाहस्स । (p. 150)

जा पंडुणहवआइं होंति कुमारीएँ अंगाई ॥
(ता वत् कुरुत कालहरणं त्वरमाणेऽपि वरे विवाहस्य ।
यावत्पाण्डुनखपदानि भवन्ति कुमार्या अङ्गानि ॥)

—Cf. *ŚP* Vol. IV p. 1193; and *SK* V. v. no. 311, p. 668

- 95) कइआ जाआ कइआ णु सिबिखआ माइआ हअकुमारी । (p. 150)

तं तं जाणइ सव्वं जं जं महिलाओं जाणंति ॥
(कदा जाता कदा नु शिक्षिता मातः हत-कुमारी ।
तत् तज्जानाति सर्वं यद् यद् महिला जानन्ति ॥)

—*ŚP* Vol. IV p. 1193, *GS (W)* 825

- 96) तत्थ वि होंति सहीओ पुत्तलि मा खसु जत्थ दिण्णा सि ।

तत्थ वि णिउंजलीला तत्थ वि गिरिवाहिणी गोला ॥
(तत्रापि भवन्ति सख्यः पुत्रिके मा रुदिहि यत्र दत्ताऽसि ।
तत्रापि निकुञ्ज-लीला तत्रापि गिरिवाहिनी गोदा ॥)

—*ŚP* Vol. IV p. 1193, *GS (W)* 885

- 97) *Gahṇānti pīamāpi a (?).....* (p. 151)

गेह्णंति पिअमा पिअमाण वअणाहि बिसलअद्धाई ।
हि अआई वि(?)व)कुसुमाउहबाणकआणेअरंघाई ॥
(गृह्णन्ति प्रियतमाः प्रियतमानां वदनाद्विसलतार्थानि ।
हृदयानीव कुसुमायुधबाणकृतानेकरन्ध्राणि ॥)

—First cited in *SK* V. v. no. 312, p. 668

- 98-99) *Jahi tumam sacca viā (?) ...* (p. 151)

This passage, although printed as prose, is really not in prose. It is made up of two separate *gāthās* :

- 98) जहिं तुमं सच्चविआ विणिअंसण-लोलिलरी जुआणेहिं ।

ते तत्थ चिचअ छेत्ते मअउल-उब्भेसआ जाआ ॥
(यत्र त्वं दृष्ट्वा विनिवसन-लोलनशीला युवभिः ।
ते तत्रैव क्षेत्रे मृगकुलोद्भेषका जाताः ॥)

—First cited in *ŚP* Vol. IV p. 1195

- 99) लुलिआ गृह्वइधूआ दिण्णं व फलं जवेहिं सविसेसं ।
 एण्हि अणिवारिअमेव गोहणं चरउ छेत्तम्मि ॥
 (लुलिता गृह्वपतिसुता दत्तमिव फलं यवंः सविशेषम् ।
 इदानीमनिवारितमेव गोधनं चरतु क्षेत्रे ॥)

—First cited in *ŚP* V. v. no. 299 p. 664, and
ŚP Vol. IV p. 1195

- 100-101) *Cinattahanāesuke sadannaṃ (?).....* (p. 152)

This passage is extremely corrupt. Although printed as 'prose, it is really not in prose. It consists of two separate *gāthās* :

- 100) पीणथणएसु केसर दोहलवाणुम्महीएँ णिवडंतो ।
 तुंग-सिहरगपडणस्स जं फलं तं तुए पत्तं ॥
 (पीनस्तनयोः केसर दोहददानोन्मुख्या निपतन् ।
 तुङ्गशिखराग्रपतनस्य यत्फलं तत्त्वया प्राप्तम् ॥)

—First cited in *SK* V. v. no. 307, p. 666

- 101) उत्तंसिउण दोहल-विअसिआसोअमिदुवअणाए ।
 विहिणो णिफल-कंकल्लि-करण-सदो समुप्पुसिओ ॥
 (उत्तंसयित्वा दोहद-विकसिताशोकमिन्दुवदनया ।
 विधेनिष्फलाशोककरणशब्दः समुत्प्रोञ्छितः ॥)

—First cited in *SK* V. v. no. 305, p. 666

- 102) *Dohalaamappaṇo kiṇṇa maggasaṃ (?).....* (p. 152)

This much portion of the Prakrit verse is cited :

दोहदअमप्पणो किं ण मग्गसे — — —
 (दोहदकमात्मनः किं न मार्गयसि — — —।)

- 103) *Navalaapaaram aṅge (?).....* (p. 152)

णवलअपहरं अंगे जहिं जहिं महइ देवरो दाउं ।
 रोमंचदंडराई तहिं तहिं वीसइ वहूए ॥
 (नवरुताप्रहारमङ्गो यत्र यत्रेच्छति देवरो दातुं ।
 रोमाञ्चदण्डराजस्तत्र तत्र दृश्यते बध्वाः ॥)

—*GS* I. 28; Cf. *SK* V. v. no. 308, p. 667,
 and *ŚP* Vol. IV. p. 1192

104) *Bhaṇateḥairanavattu (?)*.....

(p. 152)

The opening letters “*bhaṇa*” seem to have made their appearance here through scribal error for the rest of the verse nearly agrees with *SK V. v. no. 228*, p. 636 :

तेण इर णवलआए दिण्णो पहरो इमोएँ थणवट्ठे ।
 ग्रामतरुणीहिं अज्ज वि दिअहं परिवालिआ भमइ ॥
 (तेन किल नवलतया दत्तः प्रहार एतस्याः स्तनपृष्ठे ।
 ग्रामतरुणीभिरद्यापि दिवसं वेष्टिता भ्रमति ॥)

—First cited in *SK V. v. no. 228*, p. 636

The *SK* reads ‘*parivāliā*’ in place of ‘*bahumāyā*’ of our present text.

105) *Ivaṇadalaapahajaddha (?)*.....

(p. 152)

This *gāthā* is to be identified with *GS (W) No. 862*

णवलअपहरुत्तथाएँ तं कअं किं पि हलिअवहुआए ।
 जं अज्ज वि जुवइ-जणो घरे घरे सिक्खिउं महइ ॥
 (नवलताप्रहारोत्त्रस्तया तत्कृतं किमपि हालिक-स्तुषया ।
 यदद्यापि युवतिजनो गृहे गृहे शिक्षितुमिच्छति ॥)

—First cited in *SK V. v. no. 175* p. 623, and
ŚP Vol. IV p. 1192, Cf. *GS (W) No. 862*

106) *Saccaṃ cia kaṭṭhamao*.....

(p. 152)

सच्चं चिअ कट्ठमओ सुरणाहो जेण हलिअधूआए ।
 हत्थेहिं कमलदलकोमलेहिं छित्तो ण पल्लविओ ॥
 (सत्यमेव काष्ठमयः सुरनाथो येन हालिक-दुहित्रा ।
 हस्ताभ्यां कमलदलकोमलाभ्यां स्पृष्टो न पल्लवितः ॥)

—First cited in *SK V. v. no. 313* p. 668,
ŚP Vol. I. p. 229, p. 1192, Cf. *GS (W) No. 864*

107) *Pisuṇatti kāmīṇaṇaṃ*.....

(p. 152)

पिसुणेंति कामिणीणं जललुक्क-पिआवऊहण-मुहेल्लि ।
 कंडइअ-कवोलुप्फुल्लणिच्चलच्छीइं वअणाइं ॥
 (पिशुनयन्ति कामिनीनां जल-निलीन-प्रियावगूहनमुखम् ।
 कण्टकित-कपोलोत्फुल्लनिश्चलाक्षीणि वदनानि ॥)

—*GS VI. 58*

—First cited in *SK V. v. no. 318* p. 670

- 108) *Naccihii naḍo peccihii (?).....* (p. 152)

णच्चिहिइ णडो पेच्छिहिइ जणवओ भोइओ विदूसिहिइ ।
जइ रंगविहडणअरी गहवइधूआ ण वच्चिहिइ ॥
(नतिष्यते नटः प्रेक्षिष्यते जनपदो नायको विदूषयिष्यति ।
यदि रङ्ग-विघटनकरी गृहपति-दुहिता न व्रजिष्यति ॥)

—First cited in SK V. v. no. 319 p. 670

- 109) *Thoāriḍhamahumaṭṭ.....* (p. 153)

थोआरुढमहुमआ खणपम्हट्टावराहदिणुल्लावा ।
हसिऊण संठविज्जइ पिएण संभरिअ-लज्जिआ कावि पिआ ॥
(स्तोकारुढमधुमदा क्षणविस्मृतापराधदत्तोल्लावा ।
हसित्वा संस्थाप्यते प्रियेण संस्मृत-लज्जिता कावि प्रिया ॥)

—First cited in SK V. v. no. 321 p. 670,
ŚP Vol. IV p. 1215

- 110) *Āvanai pariattita (?)* (p. 154)

This passage, which is wrongly printed as prose, is, in fact, a medley of four *gāthās* as could be seen from their restoration, although partial, by Dr. H.C. Bhayani :

परिअत्तिअ-वेएणं दर-ताडिअ-पओहरंबुरुहं ।
असमजस-चलिउड्डण-वलणक्कणववहावलअं (?) ॥ १ ॥
रमणिज्ज-रणत्कारं सुचारु-संचार-रहस-रमणिज्जं ।
रइ-कलहे व्व सउच्छल-सिचअं दर-विवड-उरु-जुअलं ॥ २ ॥
खण-गहिअ-जहणंसुअ-पल्लव-परिमट्ट-सिज्जिर-णिडालं ।
— — — क-कणअ-ताडं-काटि (?) परिहट्टिअ-कवोलं ॥ ३ ॥
इअ सुंदरीण सोहइ कंदुअ-कीला सो (?) — — — ।
... .. ॥ ४ ॥

(परिवर्तित-वेगेन ईषत्ताडित-पयोधराम्बुरुहम् ।
असमजस-चलितोत्तरीय-वलन — — —
रमणीय-रणत्कारं सुचारु-संचार-रहस-रमणीयम् ।
रतिकलह इव सोच्छलसिचयम् ईषद्विवृतोरुपुगलम् ॥ २ ॥
क्षणगृहीत-जघनांशुक-पल्लव-परिमृष्ट-स्विद्यल्ललाटम् ।
... .. कनकताटड्डु × × परिघटित-कपोलम् ॥
... ..
इति सुन्दरीणां शोभते कन्दुकक्रीडा × × × ।)

Note : Either the first or the second line is missing in the fourth *gāthā*.

111) *Saggam apārījāam.....*

(p. 155)

Note : The whole verse is first cited in SK (III. v. no. 177, p. 395) in similar context :

सगं अपारिजातं (कोत्थुह-लच्छी-विरहितं महामहस्त उरं ।
सुमरामि महणपुरतो अमुद्ध-अदं च हर-जडा-पद्भारं) ॥
(स्वर्गमपारिजातं (कोत्थुभ-लक्ष्मी-विरहितं मधुमथनास्योरः ।
स्मरामि मथनपुरतोऽसुग्धचन्द्रं च हरजटाप्राग्भारम् ॥)

—Setu IV. 20

112) *Saṃdikṣīrāṇaṇe.....*

(p. 155)

Note : This *gāthā* is corrupt almost beyond recognition. Fortunately, *Śṛṅgāraprakāśa* comes to our help in restoring it; the author of the present work adopts the whole passage dealing with the six *pramāṇas*, *śabdāntara* and others, from *Śṛṅgāraprakāśa* :

वदं कीराण णहे पहिआण पहे मआण छेत्तम्मि ।
तुह कलम-गोवि थोआरवसिअं ण चलइ पअं पि ॥
(वृन्दं कीराणां नभसि पथिकानां पथि मृगाणां क्षेत्रे ।
तव कलम-गोपि स्तोकारव-रसितं न चलति पदमपि ॥)

—First cited in SP (Vol. IV, p. 886)

113) *Addamsaṇṇa pemman ave.....*

(p. 155)

Note : As stated above this example too is adopted from *Śṛṅgāraprakāśa*, where the whole *gāthā* is cited :

अदंसणेण पेम्मं अवेइ अदंसणेण वि अवेइ ।
पिसुण-जण-जंपिण वि अवेइ एमेअ वि अवेइ ॥
(अदशानेन प्रेमापेति अतिदर्शनेनाप्यपैति ।
पिशुन-जन-जल्पितेनाप्यपैति तीए एवमेवाप्यपैति ॥)

—GS I. 81; first cited in
SP Vol. IV, p. 886

114) *Sahadadhannano jatai (?)... ..*

(p. 157)

Note : The author adopts the whole passage, dealing with the six *pramāṇas*, *śruti* and others, from *Śṛṅgāraprakāśa*. The *gāthā* which is corrupt at both the places may be restored as follows :

सच्छं सण्णा धण्णा जा तद्वा केसवेण गिरि-धरणे ।
 गुरुभारवावडेण वि तंस-वलिअच्छं चिरं दिट्ठा ॥
 (सत्यं संज्ञा धन्या या तदा केसवेण गिरि-धरणे ।
 गुरुभार-व्यापृतेनापि तिर्यग्बलिताक्षं चिरं दृष्टा ॥)

—First cited in *ŚP* Vol. IV. p. 888

115) *Rasaṁ janṇamittiṁpandaṁ (?).....* (p. 157)

Note : The author adopts the whole passage dealing with the six *pramāṇas*, śruti and others, relating to 'yogavidhyapekṣitakrama' from *Śrīngāraprakāśa*. The present corrupt *gāthā* is restored with the help of that text :

ईसं जणेति वड्ढेति वम्महं विप्पिअं सहावेति ।
 विरहे ण देति मरिडं अहो गुणा तस्स बहुमग्गा ॥
 (ईष्ण्या जनयन्ति वर्धयन्ति मम्मथं विप्रिय साहयन्ति ।
 विरहे न ददति मर्तुमहो गुणास्तस्य बहुमार्गाः ॥)

—*GS* IV. 27, first cited in

—*ŚP* Vol. IV. p. 889

116) *Sā tugghajjhanabāraa (?).....* (p. 157)

सा तुज्झ कए (तुह कएण) बालअ णिच्चं (अणिसं) घरदारतोरणसण्णा ।
 ओसुसइ वंदनमालिअव्व दिअहं च्चिअ वराई ॥
 (सा तव कृते बालक नित्यं गृह-द्वार-तोरण-निषण्णा ।
 अवशुष्यति वन्दनमालिकेव दिवसमेव वराकी ॥)

GS III. 62, first cited in *ŚP* Vol. IV. p. 889

117) *Vevirasīnakaramguli.....* (p. 157)

वेविर-सिण्ण-करंगुलि-परिग्रह-वखलिअ-लेहणी-मग्गे ।
 सोत्थि च्चिअ ण समप्पइ पिअसहि लेहम्मि किं लिहिमो ॥
 (वेपथुशील-खिन्न-करांगुलि-परिग्रह-स्खलित-लेखनी-मार्गे ।
 स्वस्त्येव न समाप्यते प्रियसखि लेखे किं लिखामः ॥)

—*GS* III. 44, first cited in *ŚP* Vol. IV. p. 889

118) *Puḍhamāṁ yāmanavihīnā.....* (p. 158)

पुढमं (पढमं) वामणविहिणा पच्छा हु कओ विअंभमाणेण ।
 थणजुअलेण इमोए महुमहणेण व्व वलिबंघो ॥
 (प्रथमं वामन-विधिना पश्चात् खलु कृतो विजृम्भमाणेन ।
 स्तनयुगलेनैतस्या मधुमथनेनेव वलिबन्धः ॥)

—*GS* V. 25; first cited in *ŚP* Vol. IV. p. 889

119) *Lacchīe kuvalāadulu (?)... ..*

(p. 158)

लच्छीऐं मुद्ध-कुवलअ-दलुज्जला जलहि-महण-विरमम्म ।
 दिट्ठी जअइ सअंवरमाल व्व हरिम्मि णिवडंती ॥
 (लक्ष्म्या मुग्ध-कुवलय-दलोज्ज्वला जलधि-मथन-विरमे ।
 दृष्टिर्जयति स्वयंवरमालेव हरौ निपतन्ती ॥)

—First cited in *ŚP* Vol. IV, p. 890

Note : Possibly the verse is drawn from Vākpati's composition called *Mahumaha-viag* (Sk : *Madhumatha-Vijaya*), now lost.

120) *Kalahoujjalgau (?)... ..*

(p. 158)

कलहोउज्जल-गोरं कलहोअ-सिआसु सरअ-राईसु ।
 चुवंति अणिमिसच्छं विअट्ट (अथवा विअद्ध) -जुअई-मुहं धण्णा ॥
 (कलधौतोज्ज्वल-गौरं कलधौत-सितासु शरद्रात्रिषु ।
 चुम्बन्त्यअनिमिषाक्षं विवृत्त- (अथवा विदग्ध-) युवती-मुखं धन्याः ॥)

—First cited in *ŚP* Vol. III, p. 830); and Vol. IV, p. 890.

Note : *ŚP*, p. 890, reads 'agghauccham' for 'animisaccham'. That reading appears to be corrupt.

121) *Atīte vārṇasīyam dāśarathamahārājā.....*

(p. 161)

अतीते वाराणसियं दसरथमहाराजा नाम अगतिगमनं पहाय धम्मेन रज्जं कारेसि ।
 तस्स सोलसत्रं इत्थिसहस्सानं जेट्टिका अगमहेसि द्व पुत्ते एकञ्च धीतरं विजायि ।
 जेट्ठपुत्तो राम पण्डितो नाम अहोसि । दुतियो लक्खण-कुमारो नाम धीता सीता देवो
 नाम । अपरभागे अगमहेसी कालमकासि ।
 (अतीते वाराणस्यां दशरथमहाराजा नाम दुर्गतगमनं त्यक्त्वा धर्मेण रोज्यमकरोत् ।
 तस्य षोडशस्त्रीसहस्रेषु ज्येष्ठा अग्रमहिषी द्वे पुत्रे एका दुहितरं व्यजनयत् । ज्येष्ठपुत्रो
 रामपण्डितो नाम आसीत् । द्वितीयो लक्ष्मणकुमारो नाम । दुहिता सीतादेवी नाम ।
 अपरकाले अग्रमहिषी कालमकरोत् ॥)

—*Daśarathajātake*

Note : The original is published in Roman character. The above passage is adopted from the text as transliterated by prof. R. G. Bhandarkar in his *Jātakapupphamālā*, part I, p. 118. This passage, quoted from the *Daśaratha-Jātaka*, deserves special notice as it forms a unique instance of a pāli quotation in a Sanskrit work on poetics as already observed by H. C. Bhayani in foot-note no. 6 to his article "The Language of Candā's *Prthvī-rāja-Rāsau-Lāṭiya Apabhraṃśa*" in *Sambodhi* Vol. 7, Nos. 1-4, April 1978 January 1979.

Chapter XI

Prakrit Verses in Vāgbhaṭālaṃkāra

(With the Commentary of Siṃhadevagani)

There are two Vāgbhaṭas in *alaṃkāra-sāstra* one, the author of the present *Vāgbhaṭālaṃkāra*¹ and the other, the author of *Kāvyaṃśāsana*. Vāgbhaṭa (his name occurs as Bāhada² in Prakrit) was a Jain. He flourished in the first half of the 12th century A. D. and wrote his work on *alaṃkāra* between 1125-1143 A. D. It is a small work containing 260 *Kārikās*. The examples appear to be the author's own. A few of them are in Prakrit. Siṃhadevagani quotes five Prakrit (including Apabhraṃśa) verses in the course of his commentary. They are indicated by an *asterisk*.

1)* *Sirisiddharā*.....

(p. 15)

सिरिसिद्धराअ सच्चं साहस-रसिक(?रसिअ)ति कित्तणं तुज्झ ।
कहमण्णहा मणं मह पडंतमअणत्थमक्कमसि ॥
((हे) श्रीसिद्धराज सत्यं साहस-रसिक इति कीर्तनं तव ।
कथमन्यथा मनो मम पतन्मदनास्त्रमाक्रमसि ॥)

2)* *Sattāvisāṇjoana*.....

(p. 15)

सत्तावीसंजोअण-कर-प्रसरो जाव अज्ज वि न होइ ।
पडिहत्थविबगहवइवअणे ता वज्ज उज्जाणं ॥
(चन्द्र-कर-प्रसरो यावदद्यापि न भवति ।
संपूर्णो बिम्ब- (= मण्डल-) चन्द्रवदने तावद् व्रजोद्यानम् ॥)

1) The Vāgbhaṭālaṃkāra of Vāgbhaṭa (with the commentary of Siṃhadevagani), "Nir-naya-Sagar" press, Bombay, 1916 (Kāvyamālā-48).

2) Read in this connection the following :

इदानीं ग्रन्थकार इदमलंकारकर्तृत्वरव्यापनाय वाग्भटाभिधस्य महाकवेर्महामात्यस्य
तन्नाम गायक्या निदर्शयति—
बभ्रुमुत्तिसंपुडमुत्तिअमणिणो पहासमूह व्व ।
सिरिवाहड त्ति तणओ आसि ब्रह्मो तस्स सोमस्स ॥
(ब्रह्माण्डशक्तिसंपुटमौक्तिकमणेः प्रभासमूह इव ।
श्रीवाहड इति तनय आसीद्बुधस्तस्य सोमस्य ॥)

3)* *Cāruda tuhu.....*

(p. 15)

चात्रग तुहं अइपंडिअउ धीसहि सव्व पढंतु ।
 कहि मइं कइअउं आविसइ अम्हं केरउ कंतु ॥
 (चातक त्वमतिपण्डितः दृश्यसे सर्वं पठन् ।
 कथय मां कदागमिष्यत्यस्माकम्/अस्मदीयः कान्तः ॥)

4)* *Sajhāyajhāna.....*

(p. 17)

सज्झाय-ज्ञाण-तव-ओसहेसु उवएस-थुइ-पयाणेषु ।
 संत-गुणकित्तणेषु अ न हुंति पुणरुत्तदोसा उ ॥
 (स्वाध्याय-ध्यान-तप-ओषधेषु उपदेश-स्तुति-प्रदानेषु ।
 सद्गुणकीर्तनेषु च न भवन्ति पुनरुत्त-दोषास्तु ॥)

—*Āvaśyaka-Niryukti, Kāyotsarga
 adhyayana, gāthā no. 1518*

5)* *Avalōṭṭha sāmālavāṇam.....*

(p. 20)

अवलौङ्गण सामल-वअणं (वअणा) रइ-धाम-दारओ (दारअं जाओ (जाआ) ।
 'रवि-तणय' मंडलीकय-इत्थि (?) प्रसूणं कुरंगच्छी ॥
 (अवलोक्य इयामलवदना रति-धाम-दारकं जाता ।
 रवितनय (= कर्ण-) मण्डलीकृत-स्त्री (?) प्रसूनं कुरङ्गाक्षी ॥)

6) *Āratṭaṇṭṭadhorani.....*

(p. 40)

आरत्त-णत्त-धोरणि-भीसण-वअणुक्करो कुरंगच्छि ।
 उल्लसित-वीस-भुअ-वण-विणिवेसो दसमुहो एसो ॥
 (आरवत्त-नेत्र-धोरणि- (श्रेणि-) भीषण-वदनोत्करः कुरङ्गाक्षी ।
 उल्लसित-विशंति-भुज-वन-विनिवेशो दशमुख एषः ॥)

—*Vāgbhaṭa IV. 49*

7) *Maabhariamāṇasassa vi.....*

(p. 41)

मअ-भरिअ-माणसस्स वि णिच्चं दोसाअरस्स ससिण व्व ।
 तुह विरहे तीएँ मुहं संकुइअं मुहअ कुमुअं च (?) व्व ॥
 (मद- (पक्षे मृग-) भूत-मानसस्या (पक्षे मध्यस्या) वि नित्यं दोषाकरस्य शशिन इव ।
 तव विरहे तस्या मुखं संकुचितं सुभग कुमुदं च (?) कुमुदमिव ॥)

—*Vāgbhaṭa IV. 53*

8) *Tam namaha viarāam.....*

(p. 42)

तं नमह वीअराअं जिणिदंमुद्दलिअ-दिदअर-कसाअं ।
 जस्स मणं व सरीरं मणं सरीरं व सुपसन्तं ॥
 (तं नमत वीतरागं जिनेन्द्रमुद्दलितदृढतरकषायम् ।
 यस्य मन इव शरीरं मनः शरीरमिव सुप्रसन्नम् ॥)

—*Vāgbhaṭa* IV. 549) *Hemakamalaṁ ti vaṇe.....*

(p. 45)

हेमकमलं ति वअणे णअणे णीलुप्पलं ति पसयच्छि ।
 कुसुमं ति तुज्झ हसिए णिवडइ भमराणं रिछोली ॥
 (हेमकमलमिति वदने नयने नीलोत्पलमिति बालमृगाक्षि (अथवा प्रसृताक्षि) ।
 कुसुममिति तव हसिते निपतति भमराणां पडिक्कतः ॥)

—*Vāgbhaṭa* IV. 7410) *Icechanti je ṇa kittiṁ.....*

(p. 46)

इच्छंति जे ण किंति कुणंति करुणं खणं पि जे णेव्व ।
 ते धणजवख व्व णरा दिति धणं मरणसमए वि ॥
 (इच्छन्ति ये न कीर्ति कुर्वन्ति करुणां क्षणमपि ये नैव ।
 ते धनयक्षा इव नरा ददति धनं मरणसमयेऽपि ॥)

—*Vāgbhaṭa* IV. 7811) *Juvvaṇasamcummatto.....*

(p. 52)

जुव्वणसमउम्मत्तो तत्ता विरहेण कुणइ णाहस्स ।
 कंठंभन्तर-घोलिअ-महुर-सरं बालिआ गीअं ॥
 (यौवनसमयोन्मत्ता तप्ता विरहेण करोति नाथस्य ।
 कण्ठाभ्यन्तर-धूर्णनशील-मधुर-स्वरं बालिका गीतम् ॥)

—*Vāgbhaṭa* IV. 10612) *Visasoaro mianko.....*

(p. 52)

विस-सोअरो मिअंको कअंत-आसाएँ आगओ पवणो ।
 जाइपलासो सिहरो पहिए मारंति ते दाणिं ॥
 (विष-सोदरो मृगाङ्कुः कृतान्ताशया (= कृतान्तदिश) आगतः पवनः ।
 जातिपलाशः शिखरी पथिकान्मारयन्ति त इदानीम् ॥)

—*Vāgbhaṭa* IV. 107

Chapter XII

Prakrit Verses In Hemacandra's Kāvyaṇuśāsana

Ācārya Hemacandra (1089–1173 A D) wrote his *Kāvyaṇuśāsana*,¹ a work on poetics and dramatics not “for Jains” only, his own sect, but “for people in general.” It consists of the *Sūtras*, a *svopajña vṛtti* called *Alaṅkāra-Cūḍāmaṇi*, and an additional *svopajña vṛtti* called *Viveka* (which is “intended for advanced students who wanted to be masters of the subject”). Hemacandra cites about 1364 quotations to make the points of poetics quite clear. Of these, about 100 passages are cited from Prakrit works. About 79 of these passages are in verse. In the present study we confine ourselves to these Prakrit verses only—leaving out illustrations of *Śleṣa* based on *bhāṣā* :

1) *Bhama dhammīa*².....

(p. 47, v. 13)

भम धम्मिय बीसत्थो सो सुणओ अज्ज मारिओ तेण ।

गोलाणइकच्छकुडंगवासिणा दरिय-सीहेण ॥

(भम धार्मिक विश्वस्तः स श्रुतकोऽद्य मारितस्तेन ।

गोदानदीकच्छतिकुञ्जवासिना दृप्तसिहेन ॥)

—GS II. 75 (first cited in *DHV*)

2) *Vivariyarae*.....

(p. 52 [Viveka] v. 138)

विवरीयरए लच्छी बंभं दट्ठूण णाहिकमलत्थं ।

हरिणो दाहिण-णयणं रसाउलो झत्ति ढक्केइ ॥

(विपरीतरते लक्ष्मीर्वह्माणं दृष्ट्वा नाभिकमलस्थम् ।

हरेर्दक्षिणनयनं रसाकुला झटिति स्थगयति ॥)

—First cited in *KP* V. v. 137,

p. 250, *GS* (W) 815

1) *Kāvyaṇuśāsana* of Ācārya Hemacandra, ed. by Prof. Rasiklal C. Pārikh and V.M. Kulkarni, pub. by Śrī Mahāvira Jaina Vidyālaya, Bombay, 1964. This edition of *Kāvyaṇuśāsana* and that of *Alaṅkāramahodadhī* of Narendraprabha Sūri, by L. B. Gandhi (pub. by Oriental Institute, Baroda, 1942) present the Prakrit text as far as humanly possible, very carefully and correctly in contradistinction to the various editions of the work on *Alaṅkāra-Śāstra*.

2) Although the words in Māhārāṣṭrī language do not undergo ‘*ya-śruti*’, Hemacandra seems to have scrupulously followed this practice of ‘*ya-śruti*’ whenever citing passages or verses from Māhārāṣṭrī works. At least the MSS read *yaśruti*. We therefore present Hemacandra’s quotations with *ya-śruti*.

3) *Attā ettha nu majjai...*

(p. 53, v. 14)

अत्ता एत्थ णुमज्जइ एत्थ अहं दियसयं पुलोएसु ।

मा पहिय रत्तिअंधय सेज्जाए मह णुमज्जिहिसि ॥

(अत्ता (= इवभूः अत्र निषोदति/निमज्जति/शेते अत्राहं दिवसकं (= दिवसं) प्रलोकस्व ।

मा पथिक रात्र्यन्धक शय्यायामावयोः निषत्स्यसि/निमङ्क्ष्यसि/शयिष्ठाः ॥)

—GS VII. 67 (First cited in *DHV*)4) *Ba halatamā hayarāi...*

(p. 53, v. 15)

बहलतमा ह्यरार्ई अज्ज पउत्थो पई घरं सुत्तं ।

तह जग्गिज्ज सयज्जय न जहा अम्हे मुसिज्जामो ॥

(बहलतमा हतरात्रिरद्य प्रोषितः पतिगृहं शून्यम् ।

तथा जागृहि प्रतिवेशिन् न यथा वयं मुष्यामहे ॥)

—GS IV. 35

5) *Āsāiyam anāena.....*

(p. 54, v. 16)

आसाइयं अणाएण जेतियं तेत्तिएण बंध दिहि ।

ओरममु वसह इणिह रक्खिज्जइ गहवईच्छित्तं ॥

(आसादितमज्ञातेन यावत् तावता बधान धृतिम् ।

उपरम वृषभेदानीं रक्ष्यते गृहपतिक्षेत्रम् ॥)

—First cited in *SK*, *GS (W)* 9586) *Mahuehiṃ kin va...*

(p. 54, v. 17)

महुएहिं किं व पंथिय जइ हरसि नियंसणं नियंवाओ ।

साहेमि कस्स रक्षे गामो दूरे अहं एवका ॥

(मधुकैः किंवा पान्थ/पथिक यदि हरसि निवसनं नितम्बात् ।

शास्मि/कथयामि कस्यारण्ये ग्रामो दूरेऽहमेकाकिनी ॥)

—*Vajjalagga* 491. First cited in *DHV*;*GS (W)* 8777) *Niyadaiya.....*

(p. 55, v. 19)

नियदइयदंसणुक्खित्त पहिय अन्नेण वच्चसु पहेण ।

गहवइधूया दुल्लंघवाउरा इह हयगामे ॥

(निज-दयिता-दर्शनोत्क्षिप्त पथिकान्येन व्रज यथा ।

गृहपति-दुहिता दुर्लङ्घ्यवागुरेह हतग्रामे ॥)

—First cited in *DHV*; *GS (W)* 957

- 8) *Uccinasu padiyakusuman.....* (p. 55, v. 20)

उच्चिणसु पडियकुसुमं मा धुण सेहालियं हलियसुण्हे ।
 एस अबसाणविरसो ससुरेण सुओ वलयसहो ॥
 (उच्चिचनुध्व पतित-कुसुमं मा धुनीहि शेफालिकां हालिक-सुण्हे ।
 एषोऽवसानविरसः श्वशुरेण श्रुतो वलय-शब्दः ॥)

—First cited in *DHV*; *GS (W)* 959

- 9) *Sanjam vacca kisoyari.....* (p. 55, v. 21)

सणियं वच्च किसोयारि पए पयत्तेण ठवसु महिवट्ठे ।
 भज्जिहिसि वित्थय-त्थणि विहिणा दुक्खेण निम्मविया ॥
 (शनैः व्रज कृशोदरि! पदे प्रयत्नेन स्थापय मही-पृष्ठे ।
 भङ्गक्षयसि विस्तृतस्तनि! विधिना दुःखेन निर्मिता ॥)

—First cited in *DHV* and *SP* VII. p. 248

- 10) *De ā pasia.....* [(p. 55, v. 22)]

दे आ एसिय नियत्तसु मुहससिजोण्हाविलुत्ततमोनिवहे ।
 अहिसारियाण विग्घं करेसि अण्णाण वि हयासे ॥
 (प्रार्थये तावत् प्रसीद निवर्तस्व मुख-शशि-ज्योत्स्ना-विलुप्त-तमोनिवहे ।
 अभिसारिकाणां विघ्नं करोष्यन्यासामपि हताशे ॥)

—First cited in *DHV* and *SP* VII. p. 248
GS (W) 968

- 11) *Vacca maham cia.....* (p. 56, v. 23)

वच्च महं चिअ (?महच्चिअ) एक्काए होतु नीसास-रोइअव्वाइं ।
 मा तुज्झ वि तीएँ विणा दक्खिण्हयस्स जायंतु ॥
 (व्रज ममैवैकस्या भवन्तु निःश्वास-रोदितव्यानि ।
 मा तवापि तथा विना दाक्षिण्यहृतस्य जायन्ताम् ॥)

—*GS (W)* 944

- 12) *Nahamuha.....* (p. 56, 24)

णहमुहपसाहिअंगो निद्राघुम्मंतलोअणो न तथा ।
 जह निव्वणाहरो सामलंग दूमेसि मह हिअयं ॥
 (नखमुखप्रसाधिताङ्गो निद्राघूर्णल्लोचनो न तथा ।
 यथा निर्व्रणाधरः श्यामलाङ्ग दुनोषि मम हृदयम् ॥)

—*GS (W)* 937

- 13) *Kassa va na hoi roso.....* (p. 57, v. 25)

कस्स व न होइ रोसो दट्ठूण पिआइ सव्वणं अहरं ।
सभमरपउमग्घाइरि वारिअवामे सहसु इण्हि ॥
(कस्य वा न भवति रोषो दृष्ट्वा प्रियायाः सङ्गमश्च रम् ।
सभ्रमरपद्माघ्राणशीले वारितवामे सहस्वेदानीम् ॥)

—First cited in *DHV*. I, *GS (W)* 886

- 14) *Nollei anollamanā.....* (p. 60, v. 31)

णोल्लेइ अणोल्लमणा अत्ता मं धरभरम्मि सवलम्मि ।
खणमेत्तं जइ संशाएँ होइ न व होइ बीसामो ॥
(नृदयनार्द्रमना अत्ता (= इवभूः) मां गृहभारे (? भरे) सकले ।
क्षणमात्रं यदि सन्ध्यायां भवति न वा भवति विश्रामः (? विश्रमः) ॥)

—Cited in *KP* III. v. 18; *GS (W)* 875

- 15) *Suvvai samāgamissai.....* (p. 61, v. 34)

सुव्वइ समागमिस्सइ तुज्ज पिओ अज्ज पहरमित्तेण ।
एमेय किं ति चिट्ठसि ता सहि सज्जेसु करणिज्जं ॥
(श्रूयते समागमिष्यति तव प्रियोऽद्य प्रहरमात्रेण ।
एवमेव किमिति तिष्ठसि तत् सखि सज्जय करणीयम् ॥)

—Cited in *KP* III. v. 19; *GS (W)* 962

- 16) *Guruyaṇaparavasa.....* (p. 61, v. 34)

गुरुयणपरवस पिय किं भणामि तुह मंदभाइणी अहयं ।
अज्ज पवासं वच्चसि वच्च सयं चेव सुणसि/भुणसि करणिज्जं ॥
(गुरुजनपरवश प्रिय किं भणामि त्वां मन्दभागिन्यहम् ।
अद्य प्रवासं व्रजसि व्रज स्वयमेव श्रोष्यसि/जानासि करणीयम् ॥)

—Cited in *KP* III. v. 21; *GS (W)* 851

- 17) *Sāham (hem) tī sahi.....* (p. 62, v. 36)

साहं (? हे) ती सहि सुहयं खणे खणे दूमिया सि मज्ज कए ।
सबभाव-नेह-करणिज्ज-सरिसयं दाव विरइयं तुमए ॥
(साधयन्ती (? कथयन्ती) सखि सुमगं क्षणे क्षणे दूनासि मत्कृते/मम कृते ।
सद्भाव-स्नेह-करणीय-सदृशं तावद् विरचितं त्वया ॥)

—*GS (W)* 860

- 18) *Vāṇiyaya hatthidantā.....* (p. 63, v. 37)

वाणिजय हत्थिदन्ता कुत्तो अग्हाण वग्घक्कित्तीओ/वग्घक्कत्ती य ।
जा विलुलियालयमुहो घरम्मि परिसक्कए सुण्हा ॥
(वाणिजक (= वणिक्) हस्तिवन्ताः कुतोऽस्माकं व्याघ्रकृत्यश्च ।
यावद् विलुलितालकमुखी गृहे परिष्वङ्कते स्तुषा ॥)

—Cited in *DHV* (p. 299); *GS (W)* 951

- 19) *Eddahamittatthaniyā.....* (p. 65, v. 52)

एद्दहमित्तत्थणिया एद्दहमित्तेहिँ अच्छिवत्तेहिँ ।
एयावत्थ पत्ता एत्तियमित्तेहिँ दियहेहिँ ॥
(एतावन्मात्रस्तनिका एतावन्मात्राभ्यामक्षिपत्राभ्याम् ।
एतदवस्थां प्राप्ता एतावन्मात्रं दिवसैः ॥)

—Cited in *SP* VII. p. 245; Cf. *KP* IIv. 11 (p. 67)

- 20) *Paiṇṭhia na ettha.....* (p. 67, v. 59)

पंथिय न एत्थ सत्थरमत्थि मणं पत्थरत्थले ग्रामे ।
उन्नयपओहरं पेविखऊण जइ वससि ता वससु ॥
(पथिक! नात्र स्वस्तरमस्ति मनाक् प्रस्तरस्थले ग्रामे ।
उन्नत-पयोधरं (पक्षे पयोधरां) प्रेक्ष्य यदि वससि तद् वस ॥)

—Cited in *KP* IV. v. 58; *GS (W)* 879

- 21) *Sarasam mauasahāvaṇṇ.....* (p. 69 [Viveka] v. 139)

सरसं मउअ-स ह वं (वमलगुणं मित्तसंगमोल्लसितं ।
कमलं णट्टच्छायं कुणंत दोसायर नमो दे ॥
(सरसं मृदुक- (= मृदु-) स्वभावं विमलगुणं मित्र-सङ्गमोल्लसितम् ।
कमलं नष्टच्छायं कुर्वन् दोषाकर! नमस्ते ॥)

- 22) *Sihi-piccha-kannaurā.....* (p. 72 [Viveka] v. 140)

सिहि-पिच्छ-कर्णऊरा जाया वाहस्स गव्विरी भमइ ।
मुत्ताहलरइअपसाहणाण मइक्षे सबत्तीणं ॥
(शिखिपिच्छ-कर्णपूरा जाया व्याधस्य गर्विणी भ्रमति ।
मुक्ताफलरचितप्रसाधनानां मध्ये सपत्नीनाम् ॥)

—*GS* II. 73; (first cited in *DHV*)

- 23) *Sajjei surahi-māso* ... (p. 72 [Viveka] v. 141)

सज्जेइ सुरहि-मासो न ता पणामेइ जुअइ-जण-लक्ख-सहे ।
अहिणव-सहयार-मुहे णव-पल्लव-पत्तले अणंगस्स सरे ॥
(सज्जयति सुरभि-मासो न तावदर्पयति युवति-जन-लक्ष्य-सहान् ।
अभिनव-सहकारमुखान् नव-पल्लव-पत्रलाननङ्गस्य शरान् ॥)

—(Sarvasena's) *Harivijaye*; cited in *DHV* II. (p. 255)

- 24) *Taṃ tāṃ sirisahoara*..... (p. 74, v. 70)

तं ताण सिरि-सहोअर-रयणाहरणम्मि हिअप्रमिक्करसं ।
बिबाहरे पिआणं निवेसियं कुसुमबाणेण ॥
(तत्तेषां श्रीसहोद/-रत्नाभरणे/रत्नाहरणे हृदयमेकरसम् ।
बिम्बाधरे प्रियाणां निवेशितं कुसुमबाणेन् ॥)

—*Viṣamabāṇalīlā*; cited in *DHV* II. (p. 265)

- 25) *Dhīrāṇa ramai*..... (p. 75, v. 72)

धीराण रमइ घुसिणारुणम्मि न तथा पिथायणुच्छंगे ।
दिट्ठी रिउगयकुंभत्थलम्मि जह बहल-सिन्दूरे ॥
(धीराणां रमते घुसुणारुणे न तथा प्रियास्तनोत्सङ्गे ।
दृष्टी रिपुगजकुम्भस्थले यथा बहल-सिन्दूरे ॥)

—Cited in *DHV* II. (p. 262)

- 26) *Hiyaṃṭhiyamannuṃ*..... (p. 75 [Viveka] v. 143)

हिअयट्ठियमन्नुं लु अ अणरुट्ठमुहं पि सं पसायंत ।
अवरद्धस्स वि ण हु दे बहुजाणय रुसिउं सक्कं ॥
(हृदय-स्थित-मन्युं खलु च, अरुष्टमुखीमपि मां प्रसादयन् ।
अपराद्धस्यापि न खलु ते बहुज रोषितुं शक्यम् ॥)

—First cited in *DHV* II. (p. 267)

- 27) *Īsākalusassa*..... (p. 76 [Viveka] v. 145)

ईसाकलुसस्स वि तुह मुहस्स नणु एस पुण्णिमायंदो ।
अज्ज सरिसत्तणं पाविऊण अंगे च्चिअ न माइ ॥
(ईर्ष्याकलुषस्यापि तव मुखस्य नन्वेष्ट पूर्णिमाचन्द्रः ।
अद्य सदृशत्वं प्राप्य अङ्ग एव न माति ॥)

—First cited in *DHV* II. (p. 271)

28) *Jāeja vanuddese.....*

(p. 78 [Viveka] v. 149)

जाएज्ज वणुद्देसे खुज्जो च्जिअ पायवी सडिअ (? झडिअ-)पत्तो ।
 मा मानुसम्मि लोए चाएवकरसो दरिद्दो अ ॥
 (जायेय वनोद्देशे कुञ्ज एव पादपः शटित-(? शन्न-)पत्रः ।
 मा मानुषे लोके त्यागैकरसो दरिद्रश्च ॥)

—GS III.. 30; first cited in *DHV* II. (p. 269)29) *Cūamkarāvayaṃsaṃ... ..*

(p. 79, v. 74)

चूयंकुरावयंसं छण-पसर-महग्घ-मणहरसुरामोअं ।
 अपणामियं पि गहियं कुसुमसरेण मधुमास-लच्छीएँ मुहं ॥
 (चूताङ्कुरावतंसं क्षणप्रसरमहार्घमनोहरसुरामोदम् ।
 असमर्पितमपि गृहीतं कुसुमशरेण मधुमासलक्ष्म्या मुखम् ॥)

—*Harivijaye*; first cited in *DHV* II. (p. 238)30) *Camadhīyamāṇasa.....*

(p. 79 [Viveka] v. 150)

चमद्धियमा णसकंचणपंकयनिम्महियपरिमला जस्स ।
 अवखुडियदाणपसरो बाहुफलिह च्चिय गइंदा ॥
 (मदित-मान स-काञ्चन-पङ्कज-निर्मथित (? निर्गत)-परिमलौ यस्य ।
 अखण्डित-दान-प्रसरो बाहु-परिघौ एव गजेन्द्राः ॥)

—Cited earlier in *DHV* II. (p. 238)31) *Gāḍhālīṅgaṇa.....*

(p. 80, v. 75)

गाढालिङ्गणरहसुज्जयम्मि दइए लहुं समोसरइ ।
 माणंसिणीण माणो पीलण-भीउच्च हियआओ ॥
 (गाढालिङ्गणरभसोद्यते दयिते लघु समपसरति ।
 मनस्विनीनां मानः पीडनभीत इव हृदयात् ॥)

—Cited earlier in *KP* IV. v. 66 (p. 141)32) *Tuḥa vailahassa.....*

(p. 80, v. 76)

तुह वल्लहस्स गोसम्मि आसि अहरो मिलाण-कमल-दलं ।
 इय नववहुया सोऊण कुणइ वयणं महीस/संमुहं ॥
 (तव वल्लभस्य प्रातरासीदधरो म्लान-कमल-दलम् ।
 इति नव-वधूः श्रुत्वा करोति वदनं मही-संमुखम् ॥)

—Cited earlier in *KP* IV v. 83 (p. 158)

33) *Līlāḍāḍha*.....

(p. 81 [Viveka] v. 151)

लीलादादग्बुद्धसयल-महिमंडलस्स च्चिअ अज्ज ।
 कीस मृणालाहरणं पि तुज्झ गरुआइ अंगम्मि ॥
 (लीला-दंष्ट्राग्रोद्बुद्ध-सकल-मही-मण्डलस्यैवाद्य ।
 कस्मात् मृणालाभरणमपि तव गुरूयतेऽङ्गे ॥)

—*Madhumathana-vijaye*; cited earlier in *DHV-Locana* p. 34634) *Humi avahatthiareho*

(p. 82 [Viveka] v. 152)

हुमि अवहत्थिअरेहो णिरंकुसो अह विवेअरहिओ वि ।
 सिविणे वि तुज्झ समए (? तुमम्मि पुणो) पत्तिअ भत्ति न पम्हुसिम्पि ॥
 (भवाम्पपहस्तित-रेखो निरङ्कुशोऽथ विवेकरहितोऽपि ।
 स्वप्नेऽपि तव समकं (= समं) (? त्वयि पुनः) प्रतीहि भक्ति न विस्मरामि ॥)

—*Viṣamabāṇalīlā*, cited earlier in
Locana (p. 346)35) *Mā paṁṭhaṁ ruṁdha*...

(p. 84, v. 82)

मा पंथं रुंध महं अवेहि बालय अहो सि अहिरीओ ।
 अम्हे अणिरिक्काओ सुण्णहरं रक्खियव्वं णो ॥
 (मा पन्थानं रुधः रुन्धि मम अपेहि बालक (= अप्रीड) अहोऽसि अह्रीकः ।
 वयं परतन्त्राः शून्यगृहं रक्षितव्यमस्माकम् ॥)

—*GS (W)* 96136) *Annattha vacca bālaya*.....

(p. 85, v. 85)

अन्नत्थ वच्च बालय ण्हार्यंति कीस मं पुलोएसि ।
 एयं भो जायाभीरूयाण तूहं चिय न होइ ॥
 (अन्यत्र व्रज बालक स्नान्तीं कस्माद् मां प्रलोकसे ।
 एतद् भो जायाभीरुकाणां तीर्थ (= स्नानस्थान) मेव न भवति ॥)

—Cited earlier in *DHV* III. (p. 352)37) *Raikeli-hiya* . . .

(p. 87, v. 92)

रइ-केलि-हिय-नियंसण-कर-किसलय-रुद्ध-नयण-जुयलस्स ।
 रुद्धस्स तइयनयणं पव्वइ-परिचुंबियं जयइ ॥
 (रति-केलि-हृत-निवसन-कर-किसलय-रुद्ध-नयनयुगलस्य ।
 रुद्धस्य तृतीय-नयनं पार्वती-परिचुम्बितं जयति ॥)

—*GS* V. 55; cited earlier in *KP*. IV. (p. 168)

- 38) *Ajja vi harī camakkai.....* (p. 99 [Viveka] v. 159)

अज्ज वि हरी चमक्कइ कहक्कह्वि न मंदरेण दलिआइं ।
चंदकलाकंदलसच्छहाइं लच्छोएँ अंगाइं ॥
(अद्यापि हरिश्चमत्कृतो भवति कथंकथमपि न मन्दरेण दलितानि ।
चन्द्रकला-कन्दलसच्छायानि (= सदृशानि) लक्ष्म्या अङ्गानि ॥)

—Cited earlier in *Abhinavabhāratī* (on Ch. VI p. 279)

- 39) *Paṇṇayakuvīṇa.....* (p. 112, v. 105)

पणयकुवियाण दुण्ह वि अलियपसुत्ताण माणइत्ताण ।
निच्चल-निरुद्ध-णोसास-दिण्ण-कर्णायण को मल्लो ॥
(प्रणय-कुपितयोर्द्वयोरप्यलोकप्रसुप्तयोर्मानवतोः ।
निश्चल-निरुद्ध-निःश्वास-दत्त-कर्णयोः को मल्लः ॥)

—GS I. 27

- 40) *Pīamahasasāṅka.....* (p. 144 [Viveka] v. 170)

पिअ-मुह-ससंक-दंसण-चलिअं रइ-साअरं पिआ-हिअअं ।
गुरुसंकम-रंभिय-सेअ-पमुह-पसरं पि हु ण ठाइ ॥
(प्रिय-मुख-शशाङ्क-दर्शन-चलितं रति-सागरं प्रियाहृदयम् ।
गुरु-सङ्क्रम-रुद्ध-स्वेद-प्रमुख-प्रसरमपि खलु न तिष्ठति ॥)

- 41) *Tāṁ tāṇa haṇṇacchāyāṁ.....* (p. 145 [Viveka] v. 171)

तं ताण हयच्छायं णिच्चल-लोअण-सिहं पउत्थ-पयावं ।
आलिख-पईवाण व णिययं पयइ-चडुलत्तणं पि विअलिअं ॥
(तत् तेषां हतच्छायं निश्चल-लोचन-शिखं प्रोषित-प्रतापम् ।
आलेख्य-प्रदीपानामिव निजकं प्रकृतिचटुलत्वमपि विगलितम् ॥)

—*Setubandha* II. 45

- 42) *Ahayaṁ ujjuarīā.....* (p. 155, v. 176)

अहयं उज्जुअरूया तस्स वि उम्मंथराइं पिम्माइं ।
सहिआ-अणो अ निउणो अलाहि किं पायराएण ॥
(अहकं (= अहं) ऋजुकरूपा तस्यापि उन्मथराणि (= निरर्गलानि) प्रेमाणि ।
सखिका- (= सखी-) जनश्च निपुणः अलं किं पादरागेण ॥)

—GS II. 27

- 43) *Mahilā-sahassa-bharie*..... (p. 155, v. 178)

महिला-सहस्र-भरिए तुह हिअए सुहय सा अमायंती ।
अणुदिणमणणकम्मा अंगं तणुयं पि तणुएइ ॥
(महिला-सहस्र-भूते तव हृदये सुभग! सा अमान्ती ।
अनुदिनमनन्यकर्मा अङ्गं तनुकमपि तनयति ॥)

—GS II. 82, Cited earlier in KP IV. (p. 145)

- 44) *Nihuaramananmi* ... (p. 161, v. 188)

निहुय-रमणम्मि लोयण-वहम्मि/पहम्मि पडिए गुरुण मज्झम्मि ।
सयल-परिहार-हियया वणगमणं चेव/चेअ महइ वहू ॥
(निभूते-रमणे लोचनपथे पतिते गुरुणां मध्ये ।
सकलपरिहारहृदया वनगमनमेव काङ्क्षति वधूः ॥)

—Cited earlier in KP VII. v. 328 (p. 439);
GS (W) 987

- 45) *Ekatto ruai piā*..... (p. 168 [Viveka] v. 187)

एकतो रुअइ पिआ अणत्तो समर-तूर-निग्घोसो ।
नेहेण रणरसेण य भडस्स दोलाइयं हिअअं ॥
(एकतो रोदिति प्रिया अन्यतः समर-तूर्य-निर्घोषः ।
स्नेहेन रणरसेन च भटस्य दोलायितं हृदयम् ॥)

—Cited earlier in DHV III. (p. 383)

- 46) *Samhaya-cakkāyajuā*... (p. 205, v. 215)

संहय-चक्कायजुया विद्यसिअकमला मुणाल-संछण्णा ।
वावी वहु व्व रोयण-विलित्त-थणया सुहावेइ ॥
(संहत-चक्रवाक-युगा विकसित-कमला मृणालसंछन्ना ।
वापी वधूरिव रोचन-विलिप्त-स्तनी सुखयति ॥)

—Cited earlier in SK I. v. 36

- 47) *Ahiṇava-mañhara*..... (p. 207, v. 227)

अहिणव-मणहर-विरइय-वलय-विहूसा विहाइ नव-वहुया ।
कुंदलय व्व समुत्कुल्ल-गुच्छ-परिलित्त-भमर-गणा ॥
(अभिनव-मनोहर-विरचित-वलय-विभूषा विभाति नववधूका (= नववधूः) ।
कुन्दलतेव समुत्कुल्ल-गुच्छ-परिलीयमान-भमर-गणा ॥)

—Cited earlier in SK I. v. 37

48) *Tālā jāyanti guṇā.....*

(p. 209, v. 237)

ताला जायति गुणा जाला ते स-हिअएहि घिप्पंति ।

रवि-किरणानुगहियाइं हुंति कमलाइं कमलाइं ॥

(तदा जायन्ते गुणा यदा ते सहृदयैर्गृह्यन्ते ।

रवि-किरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥)

—*Viṣamabāṇalīlā*, (Cited earlier in *DHV* II. p. 170)49) *Pattaniambapphaṃsā.....*

(p. 212, v. 245)

पत्तनिअंबफ्फंसा ण्हाणुत्तिणाएँ सामलंगीए ।

विहुरा रुयति जलबिदुएहिं बंधस्स व भएण ॥

(प्राप्त-नितम्ब-स्पर्शाः स्नानोत्तीर्णायाः श्यामलाङ्ग्याः ।

चिकुरा रुदन्ति जलबिन्दुभिर्बन्धस्येव भयेन ॥)

—*GS* VI. 5550) *Kāyaṃ khāyati.....*

(p. 215, v. 256)

कायं खायइ छुहिओ कूरं घल्लेइ निभरं रुठो ।

मुणयं गेण्हइ कंठे हवकेइ अ नत्तिअं थेरो ॥

(काकं खादति क्षुधितः कूरं क्षिपति निर्भरं रुष्टः ।

शूनकं गृह्णाति कण्ठे निषेधति (= भेषयति) च मृत्तारं स्थविरः ॥)

—Cited earlier in *SK* I. v. 3051) *Emeja jano tissa.....*

(p. 216 [Viveka] v. 342)

एमेअ जणो तिस्सा देइ कबोलोवमाइ ससिबिबं ।

परमत्थ-विचारे उण चंदी चंदो न्चिअ वराओ ॥

(एवमेव जनस्तस्या ददाति कपोलोपमायां शशिविम्बम् ।

परमार्थ-विचारे पुनश्चन्द्र इचन्द्र एव वराकः ॥)

—Cited earlier in *DHV* III. (p. 293)52) *Phullukkaraṃ kalama.....*

(p. 227, v. 290)

फुल्लुक्करं कमलकूरसमं वहंति

जे सिद्धुवारविडवा मह वल्लहा ते ।

जे गालिदस्स महिसीवहिणो तरिच्छा

ते किपि मुद्ध-वियइल्ल-पसूण-पुंजा ॥

(पुष्पोत्करं कलमीदनसमं वहन्ति ये सिन्धुवारविटपा मम वल्लभास्ते ।

ये गालितस्य महिषीदध्नः सदृशास्ते किमपि मुग्धविचकिलप्रसूनपुञ्जाः ॥)

—*Karpuramanjarī* I. 19

- 53) *Kārāviṇa khauram*..... (p. 264, v. 382)

काराविक्रण खउरं गामउडो मज्जिऊण जिमिऊण ।
नक्खत्तं तिहिबारे जोइसिअं पुच्छिउं चलिओ ॥
(कारयित्वा क्षौरं ग्राममुख्ये मज्जित्वा जिमित्वा ।
नक्षत्रं तिथिवारौ ज्यौतिषिकं प्रष्टुं चलितः ॥)

—Cited earlier in *SK* (I. v. 55)

- 54) *Dhumdhullimtu marihasi*..... (p. 343, v. 509)

दुंदुल्लितु मरीहिसि कंटयकलिआइं केअइवणाइं ।
मालइ-कुसुमेण समं भमर भमंतो न पाविहिसि ॥
(गवेषयन् मरिष्यसि कण्टक-कालितानि केतकीवनानि ।
मालती-कुसुमेन समं भमर! भमन्/भ्राम्यन् न प्राप्स्यसि ॥)

—Cited earlier in *KP X* v. 407 (pp. 574-75)

- 55) *Dhumdhullimtu marihasi*..... (p. 344, v. 517)

(दुंदुल्लितु मरीहिसि कंटककलिआइं केअइवणाइं) ।
मालइकुसुमसरिच्छं ॥
(गवेषयन् मरिष्यसि... .. ॥
मालतीकुसुमसदृशं ॥)

—Cited earlier in *KP X* v. 407 (p. 574)

- 56) *Soha vva lakkhaṇamuham*..... (p. 346, v. 521)

सोह व्व लक्खणमुहं वणमाल व्व विअडं हरिवइस्स उरं ।
कित्ति व्व पवणतणयं आण व्व बलाइं से बलगए दिट्ठी ॥
(शोभेव लक्ष्मणमुखं वनमालेव विकटं हरिपतेहरः ।
कीर्तिरिव पवनतनयमाज्ञेव बलान्यस्य अवलगति वृष्टिः ॥)

—*Setubandha* I. 48; Cited earlier in *ŚP* (p. 412)

- 57) *Jassa ranaṁteurae*..... (p. 352, v. 542)

जस्स रणतेउरए करे कुणंतस्स मंडलगलयं ।
रससम्मुहो वि सहसा परम्मुहो होइ रिउसेणा ॥
(यस्य रणान्तःपुरे करे कुर्वतो मण्डलाग्रलताम् ।
रससंमुख्यपि सहसा पराङ्मुखो भवति रिपुसेना ॥)

—Cited earlier in *KP X*. 422 (p. 597)

58) *Hoi na guṇānuraṅga.....*

(p. 353, v. 548)

होइ न गुणानुरागो जडाण णवरं पसिद्धिसरणाण ।
 किर पणहुवइ ससिमणी चंदे ण पियामुहे दिट्ठे ॥
 (भवति न गुणानुरागो जडानां केवलं प्रसिद्धिशरणानाम् ।
 किल प्रप्नोति शशिमणिश्चन्द्रे न प्रियामुखे दृष्टे ॥)

—Cited earlier in *Locana* on *DHV* I. (p. 123)59) *Candamañhehiṃ nisa.....*

(p. 355, v. 555)

चंदमऊहेहिं निसा णलिणी कमलेहिं कुसुमगुच्छेहिं लया ।
 हंसेहिं सरयसोहा कव्वकहा सज्जणेहिं कोरइ गरुई ॥
 (चन्द्रमयूखैर्निशा नलिनी कमलैः कुसुमगुच्छैर्लता ।
 हंसैः शरच्छोभा काव्यकथा सज्जनैः क्रियते गुरुकी ॥)

:—Cited earlier in *DHV* (p. 259)60) *Haṃsāṇa sarehiṃ.....*

(p. 357, v. 558)

हंसाण सरोहिं सिरो सारिज्जइ अह सराण हंसेहिं ।
 अण्णोणं चिअ एए अप्पाणं नवर गरुअंति ॥
 (हंसानां सरोभिः श्रीः सार्यतेऽथ सरसां हंसैः ।
 अन्योन्यमेवैते आत्मानं केवलं गुरुकयन्ति (= गुरुकुर्वन्ति) ॥

—Cited earlier in *KP* X. 527 (p. 708);
GS (W) 95361) *Uppahajāyāe.....*

(p. 360 [Viveka] v. 547)

उप्पहजायाएँ असोहिरीएँ फलकुसुमपत्तरहिआए ।
 बोरीएँ वइं देंतो पामर हो हो हसिज्जिहसि ॥
 (उत्पथजाताया अशोभिष्याः (अशोभनशीलायाः) फलकुसुमपत्ररहितायाः ।
 बद्ध्या वृत्ति ददत् पामर भो भो हसिष्यसे ॥)

—Cited earlier in *DHV* III. (p. 493)62) *Viasantaraa.....*

(p. 361 [Viveka] v. 550)

विअसंतरअक्खउरं मअरंदरसुधुमायमुह्लमहुअरं ।
 उउणा दुमाण दिज्जइ होरइ न उणाइ (? उणो अ) अप्पण च्चिअ कुसुमं ॥
 (विकसद्रजःकर्बुरं मकरन्दरसाध्मातमुखरमधुकरम् ।
 ऋतुना द्रुमाणां दीयते हियते न पुनरात्मनैव कुसुमम् ॥)

—*Setubandha* VI. 11

63) *Saggam apāriāyaṁ.....*

(p. 365, v. 564)

सगं अपारिआयं कुत्थुह-लच्छि-विरहियं महुमहस्स उरं ।
 सुमरामि महणपुरओ अमुद्धयं च हरजडापभारं ॥
 (स्वर्गमपारिजातं कौस्तुभलक्ष्मीविरहितं मधुमयस्योरः ।
 स्मरामि मथनपुरतोऽमुग्धचन्द्रं हरजटाप्राभारम् ॥)

—*Setubandha* IV. 20 (Cited earlier in *SP* p. 408)64) *Ai diara kinna pecchasi.....*

(p. 368, v. 572)

अइ दियर किं न पेच्छसि आयासं किं मुहा पुलोएसि ।
 जायाएँ बाहुमूलम्मि अद्धयंदाण परिवाडि ॥
 (अयि देवर! किं न प्रेक्षसे आकाशं किं मुधा प्रलोकसे ।
 जायाया बाहुमूले अर्धचन्द्राणां परिपाटीम् [पङ्क्तिम्] ॥)

—*GS* VI. 7065) *Emto vi na succavio.....*

(p. 369, v. 576)

एंतो वि ण सच्चविओ जीसे पसरंतपल्लवारुणराओ ।
 मज्जनंतंवेसु मओ तह मयतंवेसु लोपणेसु अमरिसो ॥
 (आयन्नपि न सत्यापितो (= दृष्टो) यस्याः प्रसरत्पल्लवारुणरागः ।
 मज्जन-ताम्रयोर्मंदस्तथा मदताम्रयोर्लोचनयोरमर्षः ॥)

—Cited earlier in *SK* III. (p. 372)66) *Dhavalō si jui vi suṇḍara.....*

(p. 377, v. 610)

धवलो सि जइ वि सुंदर तहवि तए मज्झ रंजिअं हिअयं ।
 रायभरिए वि हिअए सुहय निहितो न रत्तो सि ॥
 (धवलोऽसि यद्यपि सुन्दर तथापि त्वया मम रञ्जितं हृदयम् ।
 रागभृतेऽपि हृदये सुभग निहितो न रक्तोऽसि ॥)

—*GS* VII. 65 (Cited earlier in *KP* X. v. 564' p. 747)67) *Saha diahanisāhim.....*

(p. 378 [Viveka] v. 548)

सह दिअसनिसाहि दोहरा सासदंडा सह मणिवलएहि बाहधारा गलति ।
 तुह सुहय विओए तीए उव्वेविरीए सह य तणुलदाए दुब्बला जीविदासा ॥
 (सह दिवस-निशाभिर्दोर्घाः श्वासदण्डाः सह मणिवलयैर्बाष्पधारा गलन्ति ।
 तव सुभग वियोगे तस्या उद्वेगशीलायाः सह च तनुलतया दुर्बला जीविताशा ॥)

—*Karpūramañjarī* II. 9 (Cited earlier in *KP* X. v. 495)

68) *Jo tie ahararāo.....*

(p. 389, v. 635)

जो तीए अहरराओ रति उव्वासिओ पियमेण (? पियमेण) ।
 सो चिचअ दीसइ गोसे सवत्तिनयणेसु संकतो ॥
 (यस्तस्या अधररागो रात्राबुद्धासितः प्रियतमेन ।
 स एव दृश्यते प्रभाते सपत्नीनयनेषु सङ्क्रान्तः ॥)

—GS II. 6

69) *Vaṇṇavasā vva acchasi.....*

(p. 390 [Viveka] v. 562)

वण्णवसिअ व्व अच्छसि/वण्णवसिए विअच्छसि सच्चं चिअ सो तए ण सच्चविओ ।
 ण हु होति तस्मि दिट्ठे सत्थावत्थाइं अंगाईं ॥
 (वन्धोषितेव आस्से/स्वदेशवासिनि विकत्यसे सत्यमेव स त्वया न सत्यापितः
 (= दृष्टः) ।
 न खलु भवन्ति तस्मिन् दृष्टे स्वस्थावस्थान्यङ्गानि ॥)

—GS V. 78

70) *Poḍhamahilāṇa... ..*

(pp. 395-96)

पोढमहिलाण जं सुट्ठु सिक्खिअं तं रए सुहावेइ ।
 जं जं असिक्खियं नववहूण तं तं दिहिं देइ ॥
 (पोढमहिलानां यत् सुष्ठु शिक्षितं तद् रते सुखयति ।
 यद् यदशिक्षितं नववधूनां तत्तद् धृतिं ददाति ॥)

—Cited earlier in SK III. p. 338, v. 56

71) *Vāṇiaya hatthidaṇṭā.....*

(p. 396, v. 660)

For this *gāthā* vide S. No. (18) *supra*.72) *Jam bhaṇaha.....*

(p. 396, v. 661)

जं भणह तं सहोओ आम करेहामि तं तहा सव्वं ।
 जइ तरह हंभिउं मे धीरं समुहागए तस्मि ॥
 (यद् भणथ तत् सख्य आम करिष्यामि तत् तथा सर्वम् ।
 यदि त्वरध्वं (? शक्नुथ) शोधुं मे धैर्यं संमुखागते तस्मिन् ॥)

—GS (W) 897

73) *So natthi ettha gāme.....*

(p. 398, v. 665)

सो नत्थि एत्थ गामे जो एअं महमहंत-लायणं ।
 तरुणाण हियल्लुडिं परिसक्कांति निवारेइ ॥
 (सो नास्त्यत्र ग्रामे य एतां स्फुरल्लावण्याम् ।
 तरुणानां हृदयलुण्टाकीं परिष्वङ्कमानां निवारयति ॥)

—Cited earlier in KP X. 569, p. 753

74) *Niggaṇḍadurārohaṁ*.....

(p. 400, v. 670)

निगण्डदुरारोहं मा पुत्तय पाडलं समारुहसु ।
 आरूढनिवडिया के इमीए न कया इह गामे ॥
 (निगण्डदुरारोहं मा पुत्रक पाटलां समारोह ।
 आरूढ-निपतिता केऽनयान कृता इह ग्रामे ॥)

GS V. 68

75) *Kulabhāliāe peccaha*.....

(p. 413, v. 696)

कुलबालियाए पेच्छह जोव्वण-लायण-विभ्रम-विलासा ।
 पवसंति व्व पवसिए एंति व्व पिए घरं एंते ॥
 (कुलबालिकायाः प्रेक्षध्वं दौवन-लावण्य-विभ्रम-विलासाः ।
 प्रवसन्तीव प्रोषिते आयन्तीव गृहमायति ॥)

—Cited earlier in DR II. 15-16, GS (W) 871

76) *Sāloe ccia sūre*.....

(p. 418, v. 715)

सालोए च्चिअ सूरे घरिणी घरसामियस्स घेतूण ।
 नेच्छंतस्स य चलणे धुयइ हुंती हसंतस्स ॥
 (सालोके एव सूर्ये गृहिणी गृहस्वामिकस्य/स्वामिनो गृहीत्वा ।
 अनिच्छतश्च चरणौ धावति हसन्तो हसतः ॥)

GS II. 30

77) *Jam jam karesi*.....

(p. 425, v. 727)

जं जं करेसि जं जं च जंपसे जह तुमं नियसेसि ।
 तं तमणुसिक्खिरीए दियहो दियहो न संपडइ/संवडइ ॥
 (यद् यद् करोषि यद् यच्च जल्पसि यथा त्वं निवस्ते (= परिधासि) ।
 तत्तदनुशिक्षणशीलाया दिवसो दिवसो न संपद्यते/संपतति ॥)

—GS IV. 78

78) *Tam tiasabandimokkham*.....

(p. 456, (Viveka) v. 612)

तं तिससंबदिमोक्खं समत्त-लोअस्स हिअअसल्लुद्धरणं ।
 सुणह अणुरायइधं सीयादुक्खक्खयं दसमुहस्स वहं ॥
 (तं त्रिदशबन्दिमोक्षं समस्तलोकस्य हृदयशल्योद्धरणम् ।
 शृणुतानुरागचिह्नं सीतादुःखक्षयं दशमुखस्य वधम् ॥)

—Setubandha I. 12

79) *Parivāḍhai vinnāṇam*.....(p. 456, (*Viveka*) v. 613)

परिवड्डइ विन्नाणं संभाविज्जइ जसो विढप्पंति गुणा ।
 सुव्वइ सुपुरिसच्चरिअं किं तं जेण न हरंति कहालावा (? कव्वालावा) ॥
 (परिवर्धते विज्ञानं संभाव्यते यशो अर्ज्यन्ते गुणाः ।
 श्रूयते सुपुरुषचरितं किं तद् येन न हरन्ति कथालापाः (काव्यालापाः) ॥)
 —*Setubandha* I. 10

80) *Sayalam ceva nibandham*.....(p. 456, (*Viveka*) v. 614)

सयलं चेव निबन्धं दोहि पएहि कलुसं पसणं च ठिअं ।
 जाणंति कईण कई सुद्धसहावेहि लोअणेहि च (? व) हिअअं ॥
 (सकलमेव निबन्धं द्वाभ्यां पदाभ्यां कलुषं प्रसन्नं च स्थितम् ।
 जानन्ति कवीनां कवयः शुद्धस्वभावाभ्यां लोचनाभ्यामिव हृदयम् ॥)
 —*Rāvaṇavijaye* (first cited in *SP* p. 473)

Chapter XIII

Prakrit verses in Kalpalatāviveka¹

The *Kalpalatāviveka* (*KLV*) is a valuable work on Sanskrit Poetics, although it is of the nature of super-commentary-an Addendum to the *Pallava* commentary on the *Kalpalatā*. Unfortunately, these two works still remain to be discovered—probably they are irretrievably lost. The importance of *KLV* lies in various directions. Here we are, however, concerned with its wealth of Prakrit citations and its invaluable help in correcting a few highly corrupt Prakrit passages in earlier works on *Alaṅkāra* like *Dhvanī-loka-Loṇa*, *Abhinavabhāratī* on *Nāṭyaśāstra*, *Vakroktijīvitā* (*VJ*), *Sarasvatīkaṇṭhābharaṇa* (*SK*) and *Śṛṅgāraprakāśa*.

The *KLV* cites about 45 Prakrit verses in full and contains *pratīkas* of round about 70 Prakrit verses. With a view to saving space the attention of readers is drawn to the sources from where the *KLV* has adopted these Prakrit verses (at second hand). Only such verses as have not been cited in earlier works on poetics are given in full in the present study :

1) *Jinadhammo mokkaphalo.....*

(p. 1)

जिनधम्मो मोक्खफलो सासय-सोक्खो जिण्हि पन्नत्तो ।

नर-सुर-सुहाइ अणुसंगियाइ इह किसि-पलालं व ॥

(जिनधर्मी मोक्षफलः शाश्वत-सौख्ये जिनैः प्रज्ञप्तः ।

नर-सुर-सुखानि आनुषङ्गिकानि इह कृषि-पलालमिव ॥)

Note : This *gāthā* is found cited by Nandīlīya. Vide Appendix I to *Kavidarpaṇa*, Rajasthan Oriental Research Institute, Jodhpur 1962.

2) *Iya navara (?Aha navara/navaram).....*

(p. 16)

“*Aha navara*”, (*SK eṣa kevalam*), form the opening words of the second half of the *gāthā* : “*Jam pari-harim tīrai*”, which is first cited in *Kāvya-prakāśa* (VII v. 216, p. 336) and which is, according to Māṇikyacandra's *Saṅketa* commentary on *Kāvya-prakāśa*, drawn from Ānandavardhana's *Pañcabāṇa* (= *Viśamabāṇa*)-*līlā*. Weber includes it in his edition (S. No. 979).

1) *Kalpalatāviveka* by An Anonymous Author, ed. by M. L. Nagar and Harishakar Shastry, with an English Introduction by Prof. P. R. Vora, L. D. Series No. 17, L. D. Institute of Indology, Ahmedabad- 380 009, 1968.

3) *Selasuyāruddha*.....

(p. 17)

सेलसुआरुद्धं मुद्धाणावद्ध-मुद्ध-ससिलेहं ।
 सीस-परिट्टिअ-गंगं संज्ञा-पणअं पमहणाहं ॥
 (शैलसुता-रुद्धार्धं मूर्धावद्ध-शशिलेखम् ।
 शीर्ष-परिष्ठित-गङ्गां सन्ध्या-प्रणतं प्रमथनाथम् ॥)

Note : This verse is first cited in SK p. 27.

4) *Tava tava tava.tti paḍiyam*.....

(p. 18)

टव टव टव त्ति पडियं वासं सोऊण तुंवि-वत्तेसु ।
 रुणं पडुत्त-रणरणय-णिम्मरं पहिय-जायाए ॥
 (' टप टप ' इति पतितं वर्षं श्रुत्वा तुम्बीपत्रेषु ।
 रुदितं प्राप्त (? प्रभूत) -रणरणक-निम्मरं पथिक-जायया ॥)

5) *Tā kiṃpi kiṃ pi tā kaha*.....

(p. 18)

ता कि पि कि पि ता कह वि कह वि अब्बो निमीलियच्छीहि ।
 कडुओसहं व पिज्जइ अहरो थेरस्स तरुणीहि ॥
 (तावत् किमपि किमपि तावत् कथमपि कथमप्यहो निमीलिताक्षिभिः ।
 कटु औषधमिव पीयतेऽधरो स्थविरस्य तरुणीभिः ॥)

Note : This *gāthā* is first cited by Namisādhu on Rudraṭa VI-33.

6) *Aṇudiyasasayābhoyā*.....

(p. 18)

अणुदियस-सया (? कया) -भोआ जह जह थण्या विणेंति बालाण ।
 तह तह लद्धावासो व्व वम्महो हिययमाविसइ ॥
 (अनुदिवसकृताभोगौ यथा यथा स्तनौ विनिरयतः (= विनिर्गच्छतः) बालानाम् ।
 तथा तथा लब्धावास/लब्धावकाश इव मन्मथो हृदयमाविशति ॥)

—Cf. GS (W) 954

7) *Tālā.. jālā*.....

(p. 19)

Note : This *gāthā* belongs to *Viṣamabāṇalīlā*. It is first cited by Ānandavardhana (who himself is the author of this Prakrit poem) in his *Dhvanyāloka* (p. 170) and after him by Mammaṭa, Hemacandra and other *ālaṃkārikas*.

8) *Tālā jāyamti guṇā*.....

(p. 21)

For the text of this *gāthā*, which belongs to *Viṣamabāṇalīlā*, vide S. No. (7) *supra*.

- 9) *Emeya jaṇo tissā.....* (p. 21)

Note : This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 293).

- 10) *Āujjhiya* (p. 23)

This verse is first cited in *SK* (I. v. 31 p. 22).

- 11) *Hā to...jojjaladeo.....esim...vullu.....* (p. 23)

This verse is first cited in *SK* (I. v. 159 p. 110)

- 12) *Gāmaḍo.....* (p. 27)

This word occurs in the *gāthā* : “ *Kārāveṇa khauram*, etc., first cited in *SK* (I. v. 55, p. 39).

- 13) *Seulliyam....* (p. 31)

This word occurs in the *gāthā* “ *Paṭṭamsuuttarijjeṇa* ”, etc., first cited in *SK* (I. v. 70, p. 46).

- 14) *Ghettuāṇa calavijju.....* (p. 75)

घेत्तुआण चलविज्जुचडुलियं
राइआसु पुलयन्ति मेहया ।
सोउआण ओरल्लिसदयं
महिलियाण का जियइ विरहए ॥
(गृहीत्वा चलद्विद्युत्प्रदीपं
रात्रिषु प्रलोकयन्ति मेघाः ।
श्रुत्वा मेघशब्दं महिलानां का जीवति विरहे ॥)

Cf. *Vakroktijivita* III. v. 168 (p. 213, Dharwad edition)

Note : Hemacandra, however, explains the *deśi* word ‘*orallī*’ as follows : ‘ दीहरमहुर-
झुणीए ओरल्ली ’ (ओरल्ली दीर्घमधुरध्वनिः ।)

—*Desisaddasaddsaṃgahe* p. 60

- 15) *Samṭhavei.....* (p. 78)

The comment that follows leads us to identify the *gāthā* containing this word (*saṃṭhavei*) as the following one cited by Bhoja in his *SK* (I. v. 56, p. 39) :

वेवाहिकण बहुआ सामुरअं दोलिआएँ णिज्जन्ती ।
रोअइ दिअरो तं संठवेइ पासेण वचन्तो/वअणम्मि चुंभन्तो ॥
(विवाह्य वधूः श्वाशुरकं दोलिकया नीयमाना ।
रोवति देवरस्तां संस्थापयति पाद्वेन व्रजन्/वदने (अथवा वदनमपि) चुम्बन् ॥)

16) *Citte ca huṭṭadi (?).....*

(p. 97)

This verse (*Karpūramañjarī* II. 4) is first cited in *Kāvyaṭṭakāśa* (VIII. v. 343, pp. 467-68) in identical context.

17) *Bhama dhammiya.....*

(p. 107)

This *gāthā* (*GS* II. 75) is first cited in *DHV* (I. p. 52)

18) *Attā ettha ṇumajjai.....*

(p. 107)

This *gāthā* (*GS* VII. 67) is first cited in *DHV* (I. p. 71).

19) *Vacca maha cciya ekkāe.....*

(p. 107)

This *gāthā* [*GS* (W). 944] is first cited in *DHV* (I. p. 73).

20) *De ā pasiya niyattasu.....*

(p. 108)

This *gāthā* [*GS* (W) 968] is first cited in *DHV* (I. p. 74).

Note : The word ' *Haāse* ' (p. 109 1.2) occurs at the end of this *gāthā*.

21) *Ṇahamuhapasāhiamgo.....*

(p. 109)

This *gāthā* [*GS*(W)937] is first cited in Hemacandra's *Kāvyañusāsana* (I, p. 56) in identical context.

22) *Kassa va na hoi roso.....*

(p. 110)

This *gāthā* [*GS* (W) 886] is first cited in *DHV* (I. p. 76) in identical context.

23) *Bālaya nāhaṁ dūi.....*

(p. 115)

This *gāthā* (Cf. *GS* II. 78) is first cited in *Alaṅkārasarvasva* (p. 147) as an example of ' *Uktaviśaya⁹ākṣepaḥ* '.

24) *Suhaa vilambasu thoam.....*

(p. 115)

This *gāthā* is first cited in *Alaṅkārasarvasva* (p. 147) as an example of ' *vakṣyamāna-viśaya ākṣepaḥ* '.

- 25) *Bhama dhammiya*..... (p. 116)

These form the opening words of the *gāthā* (GS II. 75) first cited in *Dhvanyāloka* (p.52). The *gāthā* is referred to in *Dhvanyāloka-Locana* (vide pp. 118-119) in identical context, and earlier in *KLV* itself vide S. No. (17) *supra*.

- 26) *Saggaṃ apāriyāyaṃ*..... (p. 116)

This verse from *Setubandha* (IV. 20) is first cited in *Locana* (p. 126) in identical context.

- 27) *Hoi ṇa guṇānurāo*..... (p. 119)

This *gāthā* is first cited in *Locana* (p. 123) in identical context.

- 28) *Kamalāyarā ṇa maliyā* ... (p. 119)

This *gāthā* (GS II. 10) is first cited in *DHV* (II. pp. 281-282) in identical context.

- 29) *Ahaṃ ujjuarūa*..... (p. 119)

This *gāthā* (GS II. 27) is first cited by Hemacandra in his *Kāvyaṇuśāsana* (p. 155) in identical context.

- 30) *Vaṇṇirakudaṇḍaḍḍiṇa*..... (p. 120)

This *gāthā* [GS (W) 874] is first cited in *DHV* (p. 282) in identical context.

- 31) *Mahilā-sahassa-bharie*.. ... (p. 120)

This *gāthā* (GS II. 82) is first cited by Hemacandra in his *Kāvyaṇuśāsana* (p. 155) in identical context.

- 32) *Cumbijjai sayahuttam*..... (p. 122)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 143) in identical context.

- 33) *Kuviyāo pasannaṇāo*..... (p. 122)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 143) in identical context.

- 34) *Ajjhāi pahāro ṇava*..... (p. 123)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 144) in identical context.

- 35) *Dīvaḍi tellu nāhi.....* (p. 123)

This *Apabhraṃśa* verse is first cited in *Locana* (p. 147) in identical context.

- 36) *Tālā jāyanti guṇā.....* (p. 125)

This *gāthā* has already been dealt with. Vide S. No. (7) *supra*.

- 37) *Gayanaṃ ca mattamehaṃ.....* (p. 126)

This *gāthā* (*Gaṇḍavaho* 406) is first cited in *DHV* (p. 173) in identical context.

- 38) *Usurusumbhiyāe.....* (p. 127)

This *Apabhraṃśa* verse is first cited in *Locana* (p. 176) in identical context.

- 39) *Camadhīyamāṇasakamcaṇa.....* (p. 138)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 238) in identical context.

Note : The word 'camadhīya' (p. 138 l.19) obviously has reference to the opening word of this very *gāthā*.

- 40) *Sarasaṃ mauyasahāvaṃ.....* (p. 140)

This *gāthā* is first cited by Hemacandra in his *Kāvyānuśāsana* (p. 69).

- 41) *Devvāattammi phale.....* (p. 140)

This *gāthā* (Cf. *GS* III. 79) is first cited in *DHV* (p. 266).

- 42) *Paṃthiya na ettha satthara.....* p. 141)

This *gāthā* [*GS* (W) 879] is first cited by Hemacandra in his *Kāvyānuśāsana* (p. 67).

- 43) *Sajjei surahi-māso* (p. 144)

This verse in *Skandhaka* metre (which is most probably drawn from Sarvasena's *Hari-vijaya*) is first cited in *DHV* (p. 255).

- 44) *Sāyaviṇṇajuvvaṇa.....* (p. 145)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 256).

- 45) *Sihipiṃchakannāurā*..... (p. 145)

This *gāthā* (Cf. *GS* II. 73) is first cited in *DHV* (p. 256).

- 46) *Caṃdamayu (ṛ maū) hehīm nisā*..... (p. 146)

This verse in *Skandhaka* metre (which is most probably drawn from Sarvasena's *Hari-vijaya*) is first cited in *DHV* (p. 259)

- 47) *Virāṇa* (v. l. *Dhīrāṇa*) *ramai ghusiṇā*..... (p. 147)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 262) in identical context.

- 48) *Tam tṛṇa śiri-sahoyara*..... (p. 147)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 265).

- 49) *Hiyayaṭṭhiamannum khu*..... (p. 148)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 267).

- 50) *Jāejja vaṇuddese*..... (p. 148)

This *gāthā* (*GS* III. 30) is first cited in *DHV* (p. 269).

- 51) *Isākalusassa vi tuha*..... (p. 149)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 271).

- 52) *Dhamḍhullintu marihasi*..... (p. 150)

This *gāthā* [Cf. *GS* (W) 985] is first cited in *DHV* (p. 274).

- 53) *Dhīrāṇa ramai*..... (p. 152)

This *gāthā* (with the variant *virāṇa* for *dhīrāṇa*) is first cited in *DHV* (p. 262).

- 54) *Tam tāṇa*..... (p. 152)

For this *gāthā* vide S. No. (48) *supra*.

- 55) *Hiayaṭṭhia*..... (p. 152)

For this *gāthā* vide S. No. (49) *supra*.

56) *Jāejja*..... (p. 152)

This *pratīka* indicates the *gāthā* (GS III. 30) dealt with above under S. No. (50).

57) *Īsākalusassa*..... (p. 152)

For this *gāthā* vide S. No. (51) *supra*.

58) *Camaḍhiyamāṇasa*..... (p. 153)

For this *gāthā* vide S. No. (37) *supra*.

59) *Caṇḍamaūhehi*..... (p. 153)

For this verse in *Skandhaka* metre vide S. No. (44) *supra*.

60) *Kamalāyārā ṇa maliyā*..... (p. 154)

For this *gāthā* (GS II. 10) vide S. No. (28) *supra*.

61) *Vāṇīrakuḍaṃguḍḍiṇa*..... (p. 154)

For this *gāthā* vide S. No. (30) *supra*.

62) *Uccīṇasu paḍiyakusumaṃ*..... (p. 154)

This *gāthā* [GS (W) 959] is first cited in *DHV* (p. 283).

63) *Emeya jaṇo tissā*..... (p. 157)

For this *gāthā* vide S. No. (9) *supra*.

64) *Visamaio cciya kāṇa vi*..... (p. 158)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 294).

65) *Bimbāhare piyaṇaṃ nivesiyaṃ kusumabāṇeṇa*..... (p. 160)

This line forms the second half of the *gāthā* opening with “*Taṃ tāṇa sirisaḥaṇa*”, etc., first cited in *DHV* (p. 265).

- 66) *Cūṃkurāvayaṃsam*..... (p. 160)

This verse (which is in *Skandhaka* metre, and is drawn from *Harivijaya*) is first cited in *DHV* (p. 298).

- 67) *Saḥi ṇavanihuvāṇasamarammi*..... (p. 161)

This verse (in *mukhavipulā* metre) is first cited in *Kāvyaprakāśa* (IV. v. 89, p. 163) in identical context.

- 68) *Īsākalusassa*..... (p. 162)

For this *gāthā* vide S. No. (51) *supra*.

- 69) *Saḥi viraiūṇa māṇassa*..... (p. 162)

This verse in *Gīti* metre is first cited in *Kāvyaprakāśa* (IV. v. 69, p. 144).

- 70) *Humi avahatthiyareho* (p. 164)

This *gāthā*, in full, is first cited in *Dhanyāloka-Locana*, (p. 346) The text presented in *Locana* is quite corrupt. Afterwards it is cited by Mammata (*Kāvyaprakāśa* VII v. 320, p. 432), Hemacandra (*Kāvyānuśāsana, Viveka*, v. 152, p. 82), etc. The *gāthā* is adopted from Ānandavardhana's *Viśamabāṇalīlā*.

- 71) *Caṃḍamaṇiḥeḥi*..... (p. 164)

For this verse in *Skandhaka* metre vide S. No. (46) *supra*.

- 72) *Līlādāghagguvūḍha*..... (p. 173)

This *gāthā* from *Madhumathanavijaya* of Vākpatirāja is first cited in *Locana* (p. 346) in identical context.

- 73) *Humi avahatthiareho*..... (p. 174)

This *gāthā* from *Viśamabāṇalīlā* of Ānandavardhana is first cited in *Locana* in identical context. Vide also S. No. (70) *supra*.

- 74) *Avayasa rottuṃ ciya ṇimmiyāṇi*..... (p. 176)

This *gāthā* [GS (W) 706], with the variant 'avasara' or 'osara' is first cited in *DHV* (p. 351)

- 75) *Mā paṁṭha* (? *paṁṭham*) *ruṁdha maham*..... (p. 176)

This *gāthā* [GS (W) 961] is first cited in *DHV* (p. 352) in identical context.

- 76) *Annattha vacca bālaya*..... (p. 176)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (p. 352) in identical context.

- 77) *Samavisamanivviseṣā*..... (p. 178)

This *gāthā* (GS VII. 73) is first cited in *DHV* (p. 356) in identical context.

- 78) *Lacchī dhūā*..... (p. 181)

This *gāthā* is first cited in *DHV* (pp. 463-464) in identical context.

- 79) *Bhama dhammā*..... (p. 183)

For this *gāthā* (GS II. 75) vide S. No. (17) *supra*.

- 80) *Āma asai mha orama*..... (p. 183)

This *gāthā* (GS V. 17) is first cited in *DHV* (p. 479) in identical context.

- 81) *Pattā a*..... (p. 187)

This verse (*Setu* I. 56) is first cited in *SK* (II. v. 191, p. 240).

- 87) *Dhumāe*..... (p. 187)

This verse (*Setu* V. 19) is first cited in *SK* (II. v. 227, p. 253).

- 83) *Samapphamdaṁto*..... (p. 187)

This word comes at the end of the verse “*Uahissa jaseṇa jasm*”, etc., (*Setu* IV. 43) which is first cited in *SK* (II. v. 240 p. 259).

- 84) *Saala*..... (p. 240)

The *gāthā*, opening with this word, is first cited in *Kāvyaprakāśa* (X. v. 400, p. 567). This identification is, beyond any shadow of doubt or dispute, supported by the gloss that follows the *pratīka* : *Iyam vākye, pāṭhaviśeṣe tu samāse ca draṣṭavyā*. I Read *Kāvyaprakāśa* (X. v. 400 pp. 566-568).

85) *Dara raiya (?).....*

(p. 243)

The verse indicated by this *pratīka* is to be identified with *Vakroctijīvita* (III. v. 141, p. 203, Dharwad edn). The Prakrit verse as presented in the text is very corrupt and therefore obscure. But the gloss which follows the *pratīka* in *Kalpalatāviveka* supports this identification.

86) *Sive (? vi) ne vi.....*

(p. 244, 16)

The verse indicated by this *Pratīka* is undoubtedly to be identified with *VJ* (III. v. 165, p. 212, Dharwad edn.) But there too the verse is shown to be lost except the opening words “*Sivīnavikkhena (?)*”

87) *Puluanti.....*

(p. 244, l.16)

This word forms a part of the Prakrit verse, “*Ghetuāṇa cala-vijju-caḍuliyam*”, etc., cited earlier on p. 75. Vide S. No. (14) *supra*. It is presented in its corrupt form “*pa-vāṇa cala vijju caduliam*”, etc; in *VJ* (III. v. 168, p. 213 Dharwad edn.) ‘*Puluanti*’ is rendered as ‘*wilokayanti*’ by Kuntaka in his gloss on the Prakrit verse.

88) *Tikkhārunam.....*

(p. 252)

This Prakrit verse is presented in its corrupt form in *VJ* (III. v. 110, p. 189, Dharwad edn). It is reconstructed by Dr. H. C. Bhayani. For the text reconstructed by him vide S. No. (16) under *Prakrit Verses In Vakroctijīvita supra*.

89) *Nīsāsā.....*

(p. 252)

The verse, indicated by this *pratīka* must be the following one :

णीसासा खण-विरहे फुरन्ति रमणीण सुरहिणो तस्स ।
कड्डिय-हियय-ट्टिय-कुसुमबाण-मकरन्दलेश व्व ॥
(निश्वासाः क्षणविरहे स्फुरन्ति रमणीनां सुरभयः तस्य ।
आकृष्ट-हृदय-स्थित-कुसुमबाणमकरन्दलेशा इव ॥)

—*Gauḍavaho v. 748*

Note : This identification is strongly supported by the explanation that follows this *pratīka* in the *Kalpalatāviveka*.

90) *Sohai visuadha.....*

(p. 255)

This verse (*Setu* I. 22) is first cited in *SK* (IV. v. 41, p. 424).

- 91) *Vaṇarāṇi kesahatīhā.....* (p. 255)

This verse, in *Skandhaka* metre, is first cited in *SK* (IV. v. 42, p. 425).

- 92) *Mahamahadamsaṇayo (? jo) ggam.....* (p. 256)

This expression forms a part of the second half of the verse “*Raiarakesaranivaham*”, etc., (*Setu* I. 17) first cited in *SK* (IV. v. 45, p. 427).

- 93) *Ghaṇasamaya.....* (p. 256)

This expression forms part of the verse “*Dhuamehamahuarāo*” etc., (*Setu* I. 19) first cited in *SK* (IV. v. 47, p. 428).

- 94) *Pāṇaudīe.....* (p. 263)

This is the opening word of *GS* (III. 27) first cited in *SK* (III. v. 85, p. 352).

- 95) *Hiyai tiracchī...gahiya...pahi (?).....* (p. 263)

These *pratīkas* form part of the Apabhraṃśa verse [first cited in *SK* (III. v. 86, p. 353).

- 96) *Tam daiyā.....* (p. 265)

This verse (*Setu* I. 42) is first cited in *SK* (IV. 541. v. 223).²

- 97) *Caṃkamamānti.....* (p. 266)

This *gāthā* is first cited in *VJ* (III. v. 79, p. 171, Dharwad edn).

- 98) *Kaikesarī.....* (p. 266)

This *gāthā* is first cited in *VJ* (III. v. 82, p. 173, Dharwad edn).

2) It may be noted that the next *pratīka* “*Māhātmya iti*,” has reference to Bhoja’s *Vṛtti* on the Prakrit verse adopted by the author of *Kālpalaṭā* (*Pallava*). The concerned Prakrit verse is :

“*Vimaliarasāaleṇa vi visaharavatīṇā*” (*Setu* IX. 7) first cited by Bhoja in his *SK* (IV. v. 224, p. 542).

99) *Rehai*.....

(p. 266)

This *pratīka* “*rehai*” indicates the following verse :

रेहइ मिहिरेण णहं रसेण कव्वं सरेण जोव्वणअं ।
अमएण धुणीधवओ तुमए णरणाह भुवणमिणं ॥
(राजते मिहिरेण नभो रसेन काव्यं स्मरेण यौवनकम् ।
अमृतेन धुनीधवकः त्वया नरनाथ भुवनमिदम् ॥)

This verse is first cited by Tilaka in his *Vivṛti* (p. 12) and by Ruṣyaka in his *Alaṃkara-sarvasva* (p. 92) to illustrate the figure *Dīpaka*. This identification is supported by the fact that the *Kalpalatāvivēka* mentions it as an example of the figure *Dīpaka* and by the significant gloss that follows this *pratīka* :

अत्र त्वया भुवनमिदम् इति प्राकरणिकम् ।

100) *Aviyāriya...na bhaṇissam*.....

(p. 269)

These words form part of the second half of the *gāthā* “*e ehi kiṃpi*”, first cited in *Kāvya-prakāśa* (X. v. 471, p. 655). This *gāthā* agrees in its spirit and content with *GS* (VII. 2).

101) *Volesu*.....

(p. 270)

This word occurs in the second half of the *gāthā* opening with “*Suhā vilambasu thoam*”, etc., cited earlier (on p. 115) in the context of *ākṣepa alaṃkāra*.

102) *Bālaya nāham*.....

(p. 270)

This *gāthā* is cited earlier (on p. 115) in the context of *ākṣepa alaṃkāra*.

103) *Pattiya*.....

(p. 270)

This word most probably represents a variant reading for ‘*ettia*’, which occurs in the second half of the verse “*Kiṃ jaṃpieṇa dahamuha*”, etc., is first cited in *SK* (IV. v. 151, p. 496).

104) *Hantum*.....

(p. 270)

This verse (*Setu* IV. 36) is first cited in *SK* (IV. v. 152, p. 496). It is to be noted that the gloss ‘*Je iti pādapūraṇe nipātaḥ*’ has reference to ‘*je*’ occurring in the second half of this verse.

105) *Namaha*.....

(p. 271)

This verse (*Setu* I. 1) is first cited in *SK* (III. v. 16, p. 319).

106) *Pinattana*.....

(p. 272)

This verse (*Setu* I. 3) is first cited in *SK* (III. v. 48, p. 334)

107) *Teaheti*.....

(p. 274)

As the *pratika* stands, it will have to be understood “*Taha/tahā*” (–iti). Possibly it is a scribal error for “*Taeti*” (*tae-iti*), and refers to the word ‘*tae*’ occurring in the *gāthā* “*Dhavalō si jai vi*”, etc., which has been cited by Mammaṭa, in his *Kāvya-prakāśa* (X v. 564, p. 564, p. 747) and Hemacandra in his *Kāvyaṇuśāsana* as an example of *atadguṇa* and *virodha* respectively.

108) *Annomam*.....

(p. 275)

Note : It has not been possible to trace the Prakrit verse which contains this word, *annomam*.

109) *Kavi...paceliu...bhaḍi*.....

(p. 275)

These *pratikas* occur in the Apabhraṃśa stanza “*sā uppāḍi goṭṭhaḥi*”, etc., first cited in *SK* (III. v. 62, p. 341).

110) *So roseṇa*.....

(p. 276)

सो रोसेण रहेण व उच्छाहेण व णिसाअर-बलेण सम ।

णीइ भुअं व पहरिसं वहमानो विक्रमं व बेराबधं ॥

(स रोषेण रथेनेवोत्साहेनेव निशाचर-बलेन समम् ।

निरैति (= निर्गच्छति) भुजमिव प्रहर्षं वहमानो विक्रममिव बेराबन्धम् ॥)

—*Setu* XIV. 63/Calcutta edn 61

111) *So cciya*.....

(p. 278)

These words open the second half of the *gāthā* “*Jo tīa ahararāo*”, etc., first cited in *SK* (III v. 79, p. 349).

112) *Mārivadī*.....

(p. 282)

It has not been possible so far to trace the Prakrit verse which contains this *pratika*.

113) *Sa (?) mārui.....*

(p. 283)

These words form part of the verse “*Vavasāṇiveṭṭiṭho*”, etc., (*Setu* IV. 58), first cited in *SK* (IV v. 171, p. 508).

114) *Unmū (?) mmū) liyāṇa.....*

(p. 283)

This *pratīka* indicates the verse “*Ummāliṇā khudā*”, etc., (*Setu* VI. 81), first cited in *SK* (IV v. 173, p. 509).

115) *Divasaṁ.....*

(p. 284)

This word occurs in the Prakrit verse “*Viḍḍe gaṇa-samudde*”, etc., first cited in *SK* (IV v. 190, p. 521).

116) *Piyasaṅgamammi vi.....*

(p. 284)

These words form part of the second half of the Prakrit verse in *Skandhaka* metre, possibly drawn from Sarvasena's *Harivijaya* (a Prakrit epic, now lost), which opens with “*Raia-muṇḍālāharaṇo*”, etc., and is first cited in *SK* (IV v. 191, p. 521).

117) *Sāmāim (?) Sāmāi).....*

(p. 285)

This *Pratīka* “*Sāmāi*” indicates the *gīthā* “*Sā nāi sāmāli*”, etc., (*GS* II. 80), first cited in *SK* (III v. 52, p. 336).

118) *Dayantīna (?).....*

(p. 286)

This word occurs in the first quarter of the Apabhraṃśa verse which opens with “*Virahīṇiḥaakaantahim (?) Virahīṇijapaṇa-daanteṇa (= dayantīna)*”, etc., and is first cited in *SK* (III v. 118 p. 368). The reading in the text agrees with the one adopted by the commentator of *SK*.

119) *Malinayā (?) mailā).....*

(p. 318)

This word occurs in the Prakrit verse (in *Skandhaka* metre) which opens with “*Saalu-jjoiavasuhe*”, etc., (*Setu* III. 31) and is first cited in *SK* (IV. v. 50, p. 431).

120) *Visama.....*

(p. 318)

This word occurs in the Prakrit verse (in *Skandhaka* metre) which opens with “*Avvo-cchinṇa-pasario*”, etc., (*Setu* III. 17) and is first cited in *SK* (IV. v. 52, p. 432).

121) *Jam jam...viddumavedham.....*

(p. 318)

These words occur in the Prakrit verse (in *Skandhaka* metre) which opens with “*Visa-
veo vva pasario*”, etc., (*Setu* V. 50) and is first cited in *SK* (IV. v. 53, p. 433).

122) *Tāna.....*

(p. 318)

This word forms part of the Prakrit verse (in *Skandhaka* metre) which opens with “*To
(? tam) tāna haacchām*”, etc., (*Setu* II. 45) and is first cited in *SK* (IV. v. 56, p. 434).

Chapter XIV

Prakrit Verses In Alankāramahodadhi

Narendraprabha Sūri composed his *Alankāramahodadhi*,¹ a work on Sanskrit poetics in the first half of the thirteenth century A. D.. This work quotes over 75 Prakrit verses to illustrate the various points of poetics. As the work is of the nature of a compilation, the various illustrations are as a rule, drawn from the earlier works on poetics *Dhvanyāloka*, *Sarasvatīkaṇṭhābharaṇa*, *Kāvyaaprakāśa* *Kāvyaṇu-śāsana* (of Ācārya Hemacandra) and the like, and not necessarily directly from the original sources. The learned editor has, generally speaking, very carefully presented the text of these (Prakrit) verses and indicated in an appendix their primary or secondary sources, wherever possible.

- 1) *Vāṇīra-kuṇḍaṅgoḍḍīna*.....

(p. 12, V. 6)

वाणीरकुण्डङ्गोड्डीणसउणकोलाहलं सुणंतीए ।
घरकम्मवावडाए वहुए सीअंति/सीयंति अंगाइ ॥
(वान्नीरकुण्डङ्गो-(-निकुञ्जो-)ड्डीन-शकुन-कोलाहलं शृण्वत्याः ।
गृहकर्म-व्यापृताया बध्वाः सोदन्त्यङ्गानि ॥)

—GS (W), 874; [Cited earlier in DHV II.]

- 2) *Raikelihīyāniyamsa*.....

(p. 17, v. 10)

रइ-केलि-हिय-नियंसण-कर-किसलय-रुद्ध-नयण-जुअ (य) लस्स ।
रुद्धस्स तइअनयणं पव्वइपरिचुंबिअं (यं) जयइ ॥
(रति-केलि-हृत-निवसन-कर-किसलय-रुद्ध-नयन-युगलस्य ।
रुद्रस्य तृतीय-नयनं पार्वती-परिचुम्बितं जयति ॥)

—GS V. 55 [Cited earlier in DHV, KP, and KĀS]

- 3) *Tālā Jāyanti guṇā*... ..

(p. 36, v. 67, p. 170)

ताला जायति गुणा जाला ते स-हिअएहिं घिप्पंति ।
रविकिरणाणुगहिआइं हुंति कमलाइं कमलाइं ॥
(तदा जायन्ते गुणा यदा ते स-हृदयेर्गृह्यन्ते ।
रवि-किरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥)

—(Ānandavardhana's) *Viśamabāṇalīlā* (Cited earlier in DHV I.); GS (W) 989

1) *Alankāramahodadhi* of Narendraprabha Sūri ed. by L. B. Gandhi and pub. by Oriental Institute, Baroda, 1942.

4) *Iddahamittatthaniya.....*

(p. 44, v. 78)

इद्दह-मित्त-त्थणियां इद्दह-मित्तेहि अच्छिवत्तेहि ।
 इद्दह-मित्तावत्था इद्दहमित्तेहि दियहेहि ॥
 (एतावन्मात्रस्तनिका एतावन्मात्राभ्यामक्षिपत्राभ्याम् ।
 एतावन्मात्रावस्था एतावन्मात्रैदिवसैः ॥)

—Cited earlier in *SP VII*. (p. 245); *GS (W)* 9675) *Māe gharovayaraṇam.....*

(p. 49, v. 85)

माए घोरोवयरणं अज्ज हु नत्थि त्ति साहियं तुमए ।
 ता भण कि करणिज्जं एमेव न वासरो ठाइ ॥
 (मातगृहोपकरणमद्य खलु नास्तीति कथितं त्वया ।
 तद्भण कि-करणीयमेवमेव न वासरस्तिष्ठति ॥)

—Cited earlier in *KP II*. v. 6 (p. 28); *GS (W)* 8896) *Unniddam... ..*

(p. 49, v. 86)

उन्निदं दोब्बल्लं चिंता अलसत्तणं सनीससिअं ।
 मह मंदभाइणीए केरं सहि तुह बि अहह परिहवइ ॥
 (ओन्निद्रयं दोर्बल्यं चिन्तालसत्वं सतिःश्वसितम् ।
 मम मन्दभागिन्याः सखि त्वामप्यहह परिभवति ॥)

—Cited earlier in *KP III*. v. 14 (pp. 73–74); *GS (W)* 9507) *Nullei aṇullamaṇṇa.....*

(p. 50, v. 90)

णुल्लेइ अणुल्लमणा अत्ता मं घरभरम्मि सयलम्मि ।
 खणमित्तं जइ संझाइ होइ न व होइ बीसामो ॥
 (नुदत्यनर्द्रमनाः श्वभ्रूमां गृहभरे सकले ।
 क्षणमात्रं यदि सन्ध्यायां भवति न वा भवति विश्रामः (?विश्रमः) ॥)

—Cited earlier in *KP III*. v. 18 (p. 77); *GS (W)* 8758) *Suvvai samāgamissai.....*

(p. 51, v. 91)

सुव्वइ समागमिस्सइ तुज्झ पिओ अज्ज पहरमित्तेण ।
 एमेव किं ति चिट्ठसि ता सहि सज्जेसु करणिज्जं ॥
 (श्रूयते समागमिष्यति तव प्रियोऽद्य प्रहरमात्रेण ।
 एवमेव किमिति तिष्ठसि तत् सखि सज्जय करणीयम् ॥)

—Cited earlier in *KP III*. v. 19 (p. 77) *GS (W)*; 962

9) *Guruaṇaparavasa.....*

(p. 51, v. 93)

गुरुअणपरवस पिय किं भणामि तुह मंदभाइणी अहयं ।
 अज्ज पवासं वच्चसि वच्च सयं चेव मुणसि करणिज्जं ॥
 (गुरुजनपरवस प्रिय किं भणामि त्वां मन्दभागिनी अहम् ।
 अद्य प्रवासं व्रजसि व्रज स्वयमेव जानासि करणीयम् ॥)

—Cited earlier in *KP* III v. 21 (p. 79) *GS (W)*. 85110) *Attā ittha ṇumajjai.....*

(p. 52, v. 95, (p. 116, p. 120)

अत्ता इत्थ णुमज्जइ इत्थ अहं पिय सयं (? दिवसयं) पुलोऽसु ।
 मा पहिअ रत्तिअंधय सिज्जाइ महं णुमज्जिहसि ॥
 (श्वभूरत्र निमज्जत्यत्राहं प्रिय स्वयं (दिवसकं) प्रलोक्य ।
 मा पथिकं रात्र्यन्धक शय्यायामावयोनिमङ्क्षसि ॥)

—*GS* VII. 67, Cited earlier in *DHV* I (p. 71)11) *Sāhamāti sahi.....*

(p. 53, v. 97)

साहंती/साहंती सहि सुहयं खणे खणे दूमिआसि मज्ज कए ।
 सवभाव-नेह-करणिज्ज-सरिसयं दाव विरइयं तुमए ॥
 (कथयन्ती सखि सुभगं क्षणे क्षणे दूनासि मम कृते ।
 सद्भाव-स्नेह-करणीयसदृशं तावद् विरचितं त्वया ॥)

—Cited earlier in *KP* II v. 7 (p. 29), *GS (W)* 86012) *Bhama dhammā vi'sattho.....*

(p. 53, v. 98)

भम धम्मिअ वीसत्थो सो सुणओ अज्ज मारिओ तेण ।
 गोलाणइकच्छकुडंगवासिणा दरिअसीहेण ॥
 (भ्रम धार्मिक विश्वस्तः स इवाऽद्य मारितस्तेन ।
 गोदानदीकच्छकुडङ्ग (= निकुञ्ज)वासिना दूषितसिहेन ॥)

—*GS* II. 75, Cited earlier in *DHV* I (p. 52)13) *Līlāi tulia-selo.....*

(p. 62, v. 113)

लीलाइ तुलिअ-सेलो रक्खउ वो राहियाइ थणवट्ठे ।
 हरिणो पढम-समागम-सज्जस-वस-वेविरो हत्थो ॥
 (लीलया तुलितशैलो रक्षतु वो राधिकायाः स्तनपृष्ठे ।
 हरेः प्रथम-समागम-साध्वस-वश-वेपमानो हस्तः ॥)

14) *Ramiṇa payāṁ pi gao.....*

(p. 63, v. 115)

रमिऊण पयं पि गओ जाहे अवगूहए पडिनियत्तो ।
 अहयं पउत्थवइअ व्व तक्खणं सो पवासि व्व ॥
 (रत्वा पदमपि गतो यदाऽवगूहते प्रतिनिवृत्तः ।
 अहकं (= अहं) प्रोषितपतिकेव तत्क्षणं स प्रवासीव ॥)

—GS I. 98

15) *Randhanakammasu.....*

(p. 70, v. 142)

रंधणकम्मसु निउणे मा जूरसु रत्त-पाडल-सुयंधं ।
 मुह-मारुअं पिअंतो धमाइ सिही न पज्जलइ ॥
 (रन्धन-कर्मसु निपुणे मा खिद्यस्व रत्त-पाटल-सुगन्धम् ।
 मुख-मारुतं पिवन् धूमायते सिखी न प्रज्वलति ॥)

—GS I. 14

16) *Taṁ tāṇa haya cchāyaṁ . . .*

(p. 72, v. 143)

तं ताण हयच्छायं निच्चल-लोअण-सिहं पउत्थ-पयावं ।
 आलिक्ख-पईवाण व निययं पयइ-चडुलत्तणं पि विअलिअं ॥
 (तत् तेषां हतच्छायं निश्चल-लोचन-शिखं प्रोषित-प्रतापम् ।
 आलेख्य-प्रदीपानामिव निजकं प्रकृतिचटुलत्वमपि विगलितम् ॥)

—Setubandha II. 45

Note : The Editor's suggestion, made in the Index to verses (p 337), that it might have been from *Viṣamabāṇalīlā* is misdirected for the verse is in *Skandhaka* metre whereas the *Viṣamabāṇalīlā* is in the *Gāthā* metre.

17) *Karimari.....*

(p. 72, v. 145)

करमरि अयाल-गज्जिअ-जलयासणि-पडण-पडिरवो एसो ।
 पइणो धणु--रव-कखिरि किं रोमञ्चं मुहा वहसि ॥
 (बन्दि अकाल-गजित-जलदाशनि-पतन-प्रतिरव एषः ।
 पत्युर्धनू-रव-काङ्क्षिणि किं रोमाञ्चं मुधा वहसि ॥)

—GS I. 55

18) *Saḥi sāhasu teṇa samāṁ.....*

(p. 75, v. 148)

सहि साहसु तेण समं अहं पि किं निगया पहायम्मि ।
 अन्न च्चिय दीसइ जेण दप्पणे का वि सा सुमुखी ॥
 (सखि कथय तेन सममहमपि किं निर्गता प्रभाते ।
 अन्यैव दृश्यते येन दर्पणे काऽपि सा सुमुखी ॥)

—Cited earlier in SK V. v 29

19) *Jim Jam Karesi.....*

(p. 75, v. 154)

जं जं करेसि जं जं च जंपसे जह तुमं नियंसेसि ।
 तं तमणुसिखरीए दियहो दियहो न संबडइ ॥
 (यद् यत् करोषि यद् यच्च जल्पसि यथा त्वं निवस्से ।
 तत् तदनुशिक्षणशीलाया दिवसो दिवसो न संपतति/संपद्यते ॥)

—GS IV, 78

20) *Sahasā mā sāhijjau.....*

(p. 81, v. 174)

सहसा मा साहिज्जउ पिआगमो तोइ विरहकिसियाए ।
 अच्चंत-पहरिसेणावि जा मया सा मय च्चेव ॥
 (सहसा मा कथ्यतां प्रियागमस्तस्यै विरहकृशितायै ।
 अत्यन्त-प्रहर्षेणापि या मृता सा मृतैव ॥)

—Cited earlier in SK V, v 54

21) *Gharinighanattana... ..*

(p. 82, v. 179)

घरिणि-घण-त्थणपेल्लण-मुहिल्लि-पडिअस्स होंतपहियस्स ।
 अवसउणंगारय-वार-विट्ठि-दिअहा सुहायंति ॥
 (गृहिणी-घन-स्तन-प्रेरण-सुख-पतितस्य भवस्थिकस्य ।
 अपशकुनाङ्गारक-वार-विष्टि-दिवसाः सुखायन्ते/सुखयन्ति ॥)

—GS III, 61

22) *Cintāṇiyadaiya.....*

(p. 87, v. 191)

चिंताणियदइयसमागमम्मि कयमन्नुआइं भरिऊण ।
 सुन्नं कलहायंती सहीहिं रुन्ना न उण हसिआ ॥
 (चिन्तानीत-दयित-समागमे कृत-मन्तृन् स्मृत्वा ।
 शून्यं कलहायन्ती सखीभी रुदिता(शोचिता)न पुनर्हसिता ॥)

Note : The editor's reading "Cintā ṇiya daiya" and its Sanskrit rendering "Cintā nija-dayita" (and the Sanskrit rendering "bhṛtvā" of "bhariṇa") do not yield any satisfactory meaning.

23) *Niddālasaparighummiraṇṭa.....*

(p. 88, v. 194)

निदालसपरिघुम्मिरतंस-वलंतद्धतारयालोया ।
 कामस्स वि दुव्विसहा दिट्ठिनिवाया ससिमुहीए ॥
 (निदालस-परिघूर्णमान/परिघूर्णनशील-व्यस्र-वलदर्थ-तारकालोकाः ।
 कामस्यापि दुर्विषहा दृष्टि-निपाताः शशिमुख्याः ॥)

—GS II, 48

- 24) *Osuyai dinnapaḍivakkhaveyaṇam*..... (p. 88, v. 195)

ओसुयइ/अह, सुयइ दिन्न-पडिवक्खवेयणं पसिद्धिलेहि अणेहि ।
निव्वत्तिय-सुरयरसाणुबंध-सुह-निव्वभरं सुण्हा ॥
(अवस्वपिति/असौ स्वपिति दत्तप्रतिपक्षवेदनं प्रशिथिलैरङ्गैः ।
निर्व्वर्तित-सुरत-रसानुबन्ध-सुख-निर्भरं स्तुषा ॥)

—Cited earlier in SK V. v. 64

- 25) *Pulayam jananti*..... (p. 97, v. 219)

पुलअं जणेंति दहकंधरस्स राहवसरा सरीरम्मि ।
जणअ-सुआ-फंस-महग्घविअ-करअलाड्डिअ-विमुक्का ॥
(पुलकं जनयन्ति दशकन्धरस्य राघवशराः शरीरे ।
जनकसुता-स्पर्श-महाघित-करतलाकुष्ट-विमुक्ताः ॥)

This verse which mentions the names of Daśakandhara (=Rāvaṇa), Rāghava (=Rāma) Janakasutā (=Sītā) is in the *gāthā* metre, and we therefore cannot hope to trace it to *Setubandha* which is composed in *Skandhaka* metre. The Calcutta edition of *Setubandha*, however, presents a verse in *Skandhaka* metre upon which the above *gāthā* seems to be based :

पुलअं जणेंति दसकंधरस्स राहवसरा सरीर-अडंता ।
जणअतणआ-पओहर-फंस-महग्घविअ-कर-जुअल-णिव्वूढा ॥
(पुलकं जनयन्ति दशकन्धरस्य राघवशराः शरीरपतन्तः ।
जनकतनया-पयोधर-स्पर्श-महाघित-कर-युगल-निर्व्वूढाः ॥)

—*Setubandha* XV. 66

- 26) *Vikkiṇai māhamāsammī* (p. 98, v. 226)

विविक्कणइ माहमासम्मि पामरो बोयं (? पारयं) बइल्लेण ।
निध्दूममुम्मरे सामलीएँ थणए निअच्छंतो ॥
(विस्त्रीणाति माघमासे पामरो बदरं (? प्रावारकं) बलीवर्देन ।
निर्धूममुर्मु रौ श्यामायाः/श्यामलायाः स्तनौ पश्यन् ॥)

—GS III. 38

- 27) *Gayāṇai ca mattameham*..... (p. 104, v. 240)

गयणं च मत्तमेहं धारालुलिअंजणाइं (? अज्जुणाइं) अ वणाइं ।
निरहंकारमिअंका हरंति नीलाओ अ निसाओ ॥
(गगनं च मत्तमेघं धारालुलिताञ्जनानि (? लुलितार्जनानि) च वनानि ।
निरहङ्कार-मृगाङ्का हरन्ति नीलाश्च निशाः ॥)

Gauḍavaho (Cited earlier in DHV II, p. 173)

- 28) *Devvāyattammi phale.....* (p. 105, v. 242)

देव्वायत्तमि फले किं कीरउ इत्तिअं पुण भणामि ।
 किंकिल्लि-पल्लवा पल्लवाण अन्नाण ण सरिच्छा ॥
 (देव्वायत्ते फले किं क्रियताम् एतावत् पुनर्भणामि ।
 किङ्किल्ली- (= अशोक-) पल्लवाः पल्लवानामन्येषां न सदृक्षाः ॥)
 —GS III. 79, Cited first in *DHV* II, p. 266

- 29) *Taṃ tāṇa sirisahoara.....* (p. 106, v. 244)

तं ताण सिरि-सहोअर-रयणाहरणम्मि हिययमेक्करसं ।
 बिम्बाहरे पिआणं निवेसिअं कुसुमबाणेण ॥
 (तत् तेषां श्रीसहोदररत्नाभरणे/रत्नाहरणे हृदयमेकरसम् ।
 बिम्बाधरे प्रियाणां निवेशितं कुसुमबाणेन ॥)
 —*Viṣamabānalīlā*, (Cited earlier in *DHV*, p. 265)

- 30) *Dhī (Vī) rāṇaṃ ramai.....* (p. 106, v. 245)

धी(वी)राणं रमइ घुसिणारुणम्मि न तहा पिआथणुच्छंणे ।
 दिट्ठी रिउ-गय-कुंभस्थलम्मि जह बहलसिंदूरे ॥
 (धी(वी)राणां रमते घुसृणारुणे न तथा प्रियास्तनोत्सङ्गे ।
 दृष्टी रिपुगज-कुम्भस्थले यथा बहल-सिन्दूरे ॥)
 —Cited earlier in *DHV* (p. 262)

- 31) *Cūṇṇakurāvayaṃsam.....* (p. 106, v. 246)

चूअंकुरावयंसं छणपसर-महग्घ-मणहर-सुरामोअं ।
 अपणामिअं पि गहिअं कुसुमसरेण महुमासलच्छीएँ मुहं ॥
 (चूताङ्कुरावतंसं क्षणप्रसरमहाघमनोहरसुरामोदम् ।
 अनपितमपि गृहीतं कुसुमशरेण मधुमासलक्ष्म्या मुखम् ॥)
 —*Harivijaye*; Cited earlier in *DHV* (p. 298)

- 32) *Tuḥa vallahassa.....* (p. 106, v. 247)

तुह बल्लहस्स गोसम्मि आसि अहरो मिलाण-कमल-दलो ।
 इय नववहुआ सोऊण कुणइ वयणं महीसमुहं ॥
 (तव बल्लभस्य प्रातरासीदधरो म्लान-कमल-दलः ।
 इति नव-वधूः श्रुत्वा करोति वदनं महीसम्मुखम् ॥)
 —Cited earlier in *KP* IV. v. 83; *GS* (W) 990

- 33) *Rāṣu caṁdadhavalāsu.....* (p. 107, v. 248)

राईसु चंदधवलासु ललिअमण्फालिऊण जो चावं ।
एक्कच्छत्तं चिअ कुणइ भुवणरज्जं विअंभंतो ॥
(रात्रिषु चन्द्र-धवलासु ललितमास्फाल्य यदचापम् ।
एकच्छत्रमेव करोति भुवनराज्यं विजृम्भमाणः ॥)

—Cited earlier in *KP* IV. v. 84 (p. 158)

- 34) *Saḥi navanihuana.....* (p. 107, v. 249)

सहि नवनिहुअणसमरम्मि अंकपालीसहीएँ निविडाए ।
हारो निवारिउ च्चिअ उव्वरयंतो तदो कहं रमिअं ॥
(सखि नव-निधुवन-समरेऽङ्कपालीसख्या निविडया ।
हारो निवारित एव उद्वृण्वानः (= अधिकीभवन्) ततः कथं रमितम् ॥)

—Cited earlier in *KP* IV. v. 89 (p. 163)

- 35) *Vihalaṁ khalāṁ tuvaṁ ?).....* (p. 107, v. 250)

विहलंखलं तुमं सहि दट्ठूण कुडेण तरलतर दिट्ठि ।
वारप्फंसमिसेणं अप्पा गरुओ त्ति पाडिअ विभिन्नो ॥
(विहवलाङ्गां त्वां सखि दृष्ट्वा कुटेन तरलतरदृष्टिम् ।
द्वार-स्पर्शमिषेणात्मा गुरुक इति पातयित्वा विभिन्नः ॥)

—Cited earlier in *KP* IV. v. 91 (p. 164)

- 36) *So su (nu) ddhasāmalanigo.....* (p. 108, v. 251)

सो सु(मु)द्ध-सामलंगो धम्मिल्लो कलिअ-ललिअ-निअ-देहो ।
तोए खंधाउ बलं लहिअ सरो सुरय-संगरे जयइ ॥
(स शुद्ध(मुग्ध)श्यामलाङ्गो धम्मिल्लः कलित-ललित-निज-देहः ।
तस्याः स्काधाद् बलं लब्ध्वा स्मरः सुरत-सङ्गरे जयति ॥)

—Cited earlier in *KP* IV. v. 87 (p. 161)

- 37) *Arasasiramani.....* (p. 108, v. 252)

अरस/अलस-सिरमणी धुत्ताण अगिमो पुत्ति धणसमिद्धिमओ ।
इय भणिए तणुअंगी पण्फुल्ल-विलोअणा जाया ॥
(अरस/अलस-शिरोमणिर्धूर्तानामग्रिमः पुत्रि धन-समृद्धिमयः ।
इति भणिते तन्वङ्गी प्रफुल्लविलोचना जाता ॥)

—Cited earlier in *KP* IV. v. 60 (p. 135)

38) *Sihipicchakaṇṇāurā.....*

(p. 108, v. 253)

सिहि-पिच्छ-कण्णऊरा जाया वाहस्स गव्विरी भमइ ।
 मुत्ताहल-रइय-यसाहणाण मज्जे सबत्तीण ॥
 (शिखिपिच्छ-कर्णपूरा जाया व्याधस्य गर्विणी/गर्ववती भ्रमति ।
 मुक्ताफलरचित-प्रसाधनानां मध्ये सपत्नीनाम् ॥)

—GS II. 73; cited earlier in *DHV* II. v.339) *Gāghālīṅga.....*

(p. 109, v. 258)

गाढालिङ्गणरहसुज्जयम्मि दइए लहुं समोसरइ ।
 माणंसिणीण माणो पीलणभीउ व्व हिययाहि ॥
 (गाढालिङ्गणरहसोद्यते दयिते लघु समपसरति ।
 मनस्विनीनां मानः पीडनभीत इव हृदयात् ॥)

—Cited earlier in *KP* IV. v. 66 (p. 141) *GS* (*W*) 93440) *Caṇḍamāhehiṃ nisa.....*

(p. 110 v. 260)

चंदमऊहेहिं निसा नलिणी कमलेहिं कुसुमगुच्छेहिं लया ।
 हंसेहिं सरयसोहा कव्वकहा सज्जणेहिं कीरइ गुरुई ॥
 (चन्द्र-मयूखैर्निशा नलिनी कमलैः कुसुमगुच्छैर्लता ।
 हंसैः शरच्छोभा काव्यकथा सज्जनैः क्रियते गुर्वी ॥)

—Cited earlier in *DHV* II (p. 259)41) *Tāna guṇaggahaṇāṇam.....*

(p. 112 v. 272)

ताण गुणग्रहणाणं ताणुवकंठाण तस्स पेम्मस्स ।
 ताण भणियाण सुंदर एरिसयं जायमवसाणं ॥
 (तेषां गुणग्रहणानां तासामुत्कण्ठानां तस्य प्रेम्णः ।
 तेषां भणितानां सुन्दर ईदृशं जातभवसानम् ॥)

—Cited earlier in *KP* IV. v. 102 (p. 176)42) *Chaṇapāhunyaṃ deyara.....*

(p. 115 v. 272)

छण-पाहुणिया देयर जायाए सुहय किं पि दे भणिआ ।
 रुयइ पडोहरवलहीहरम्मि अणुणिज्जउ वराई ॥
 (क्षण-प्राघूर्णिका देवर जायया सुभग किमपि ते भणिता ।
 रोदिति गृहपश्चाद्भागवलभीगृहेऽनुनीयतां वराकी ॥)

—Cited earlier in *DHV* III and *KP* IV v. 111 (p. 187)

- 43) *Kyacid vidhau vidhyantara-rūpam yathā-
Bahalatamā haya-rāi.....*

(p. 117, v. 274)

बहलतमा हय-(हय-)-राई अज्ज पडत्यो पई घरं सुण्णं ।
तह जग्गिज्ज सयज्ज य न (?तह जग्गेसु सअज्जिअ/सयज्जिअ ण)
जहा अग्हे मुसिज्जामो ॥
(बहलतमा हतरात्रिरद्य प्रोषितः पतिर्गृहं शून्यम् ।
तथा जगृहि प्रतिवेशिन्न यथा वयं मुष्यामहे ॥)
—GS IV. 35

- 44) *Āsāiam aṭṭeṇa.....*

(p. 117, v. 275)

आसाइयं अणाएण जित्तिअं तित्तिएण बंध दिहिं ।
ओरमसु बसह इण्हि रक्खिज्जइ गहवई-छित्तं ॥
(आस्वादितमज्ञातेन यावत् तावता बधान धृतिम् ।
उपरम वृषभ इदानीं रक्ष्यते गृहपति-क्षेत्रम् ॥)
—Cited earlier in SK IV. (p. 549); GS (W) 958

- 45) *Sanīam vacca kisoari.....*

(p. 117, v. 276)

सणिअं वच्च किसोअरि पए पयत्तेण ठवसु महिवट्ठे ।
अज्जिहिसि वित्थयत्थणि विहिणा दुक्खेण निम्मविआ ॥
(शनेः व्रज कुशोदरि पदे प्रयत्नेन स्थापय महीपृष्ठे ।
अङ्क्षयसि विस्तृतस्तनि विधिना दुःखेन निर्मापिता (= निर्मिता) ॥)
—Cited earlier in SP VII (p. 248)

- 46) *De ā pasia*

(p. 118, v. 277)

दे आ पसिअ नियत्तसु मुहससिज्जुहाविलुत्ततमनिवहे ।
अहिसारियाण विघ्नं करेसि अन्नाण वि हयासे ॥
(प्रार्थये तावत् प्रसीद निवर्तस्व मुखशशिज्योत्स्ना-विलुप्त-तमोनिवहे ।
अभिसारिकाणां विघ्नं करोष्यन्यासामपि हताशे ॥)
—Cited earlier in DHV; SP VII (p. 248); GS (W) 968

- 47) *Kassa va na hoi roso.....*

[p. 118, v. 280; (p. 120)]

कस्स व न होइ रोसो दट्ठूण पियाइ सव्वणं अहरं ।
सभमरपउमग्घाइरि वारिअवामे सहसु इण्हि ॥
(कस्य वा न भवति रोषो दृष्ट्वा प्रियायाः सन्नममधरम् ।
सभमरपश्चाद्वाणशीले वारितवामे सहस्वेदानीम् ॥)
—Cited earlier in DHV I. GS (W) 886

48) *Vivariyarae lacchi.....*

(p. p. 121, v. 282)

बिबरीयरए लच्छी बंभं दट्ठूण नाहिकमलत्थं ।
हरिणो दाहिणनयणं रसाउला झत्ति ढक्केइ ॥
(विपरीतरते लक्ष्मीर्ब्रह्माणं दृष्ट्वा नाभिकमलस्थम् ।
हरेर्दक्षिणनयनं रसाकुला झटिति स्थगयति ॥)

—Cited earlier in *KP* v. 137 (p. 250)
GS (W) 816

49) *Ahayam ujjuarū.....*

(p. 124, v. 286)

अहयं उज्जुअरूआ तस्स वि उम्मंथराइ (? उम्मच्छराइ) पिम्माइं ।
सहिआअणो अ निउणो अलाहि किं पायराएण ॥
(अहकं (= अहं) ऋजुकरूपा तस्याप्युन्मथराणि (? ध्युद्भूतानि) प्रेमाणि ।
सखिका (= सखी) -जनश्च निपुणोऽलं (= आस्तां) किं पादरागेण ॥)

—*GS* II. 2750) *Mahilā-sāhassabharie.....*

(p. 125, v. 290)

महिलासहस्रभरिए तुह हियए सुहय सा अमायंती ।
अणुदिणमणञ्जकम्मा अंगं तणुअं पि तणुएइ ॥
(महिलासहस्रभूते तव हृदये सुभग सा अमान्ती ।
अनुदिनमनन्यकर्मसङ्गं तनुकमपि तनयति (= तनूकरोति) ॥)

—*GS* II. 8251) *Kāraṭṭūṇa khauram.....*

(p. 156, v. 397)

काराविऊण खउरं गामउडो मज्जिओ अ जिमिओ अ ।
नक्खत्तं तिहि-वारे जोइसिअं पुच्छिउं चलिओ ॥
(कारयित्वा क्षौरं ग्रामप्रधानः स्नातश्च जमितश्च (= भुक्तवांश्च) ।
नक्षत्रं तिमिवारौ ज्योतिषिकं प्रष्टुं चलितः ॥)

—Cited earlier in *SK* I. v. 5552) *Tālā jāyanti guṇā.....*

(p. 170, v. 445)

ताला जायंति गुणा जाला ते स-हियएहिं घिप्पंति ।
रविकिरणानुगहियाइं हुंति कमलाईं कमलाईं ॥
(तदा जायन्ते गुणा यदा ते स-हृदयैर्गृह्यन्ते ।
रविकिरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥)

—*Viṣamabāṇalīlā*, cited earlier in *DHV* (p. 170)

- 53) *Phullukkaraṁ kalamakūra--samaṁ.....* (p. 170, v. 449)

फुल्लुक्करं कलम-कूर-समं वहति जे सिन्दुवारविडवा मम वल्लहा ते ।
जे गालिदस्स महिसीदहिणो सरिच्छा ते किं च/रुच्चंति मुद्ध-वियइल्ल-पसूण-पुंजा ॥
(पुष्पोत्करं कलम-भवत-समं वहन्ति ये सिन्दुवार-विटपा मम वल्लभास्ते ।
ये गालितस्य महिषीदध्नः सदृक्षास्ते किं च/रोचन्ते मुग्ध-विचकिल-
प्रसूनपुञ्जाः ॥)

—*Karpūramāñjarī* I. 19; cited earlier in *SK* V. v. 410

- 54) *Citte cahuṭṭadi.....* (p. 188, v. 498)

चित्ते चहुट्टदि/पहुट्टइ ण खुट्टदि/खुट्टइ सा गुणेषुं सेज्जाए लुट्टदि/लोट्टइ
विसट्टदि/विसट्टइ विम्महेसु ।
बोलम्मि वट्टदि/वट्टइ पयट्टदि/पअट्टइ कच्चबन्धे ज्ञाणे ण तुट्टदि/तुट्टइ
तरुणी तरट्ठी ॥
(चित्ते श्लिष्यति/प्रस्फुटति न क्षीणाति/क्षीयते सा गुणेषु शय्यायां लुठति
विकसति दिङ्मुखेषु ।
वचने वर्तते प्रवर्तते काव्यबन्धे ध्याने न त्रुटयति चिरं तरुणी प्रगल्भा ॥)

—*Karpūramāñjarī* II. 4; cited earlier in *KP* VIII. v. 343
(pp. 467–68)

- 55) *Annaṁ laḍaḥattanyaṁ.....* (p. 229, v. 616)

अन्न/अणं लडहत्तणयं अन्न/अणं च्चिय कावि वत्तणच्छाया ।
सामा सामणपयावइस्स रेह च्चिय न होइ ॥
(अन्यल्लटभत्त्वम् (= सौन्दर्यम्) अन्यैव काऽपि वर्तनच्छाया ।
श्यामा सामान्यप्रजापते रेखैव न भवति ॥)

—Cited earlier in *Vakroktijīvitā* (I. v. 66)
and in *KP* X. v. 450 (p. 630)

- 56) *Nārāyaṇo tti.....* [p. 229, v. 617; (p. 250)]

नारायणो त्ति परिणयवयाहि सिरिवल्लहो त्ति तरुणीहि ।
बालाहि पुण कोऊहलेण एमेव सच्चविओ ॥
(नारायण इति परिणत-वयस्काभिः श्री-वल्लभ इति तरुणीभिः ।
बालाभिः पुनः कुतूहलेनैवमेव दृष्टः ॥)

—Cited earlier in *Alanikārasarvasva* (p. 61)

- 57) *Ujjhasi piyāi samayam.....* (p. 232, v. 630)

उज्जसि पियाइ समयं तह वि अरे भणसि कीस किसिय त्ति ।
 उअरिभरेण अयाणुअ मुयइ बइल्लो वि अंगाई ॥
 (उज्जसे प्रियया समयं (= समं) तथापि अरे भणसि कस्मात् कृशितेति ।
 उपरिभरेणाज्ज मुञ्चति बलीवर्दोऽप्यङ्गानि ॥)

—GS III. 75; Cited earlier in SK IV. v. 130, (p. 481)

- 58) *Dhīreṇa samam jāma.....* (p. 232, v. 631)

धोरेण समं जामा हिअएण समं अणिट्ठिआ उवएसा ।
 उच्छाहेण सह भुआ वाहेण समं गलंति से उल्लावा ॥
 (धैर्येण समं यामा हृदयेन सममनिष्ठिता उपदेशाः ।
 उत्साहेन समं भुजौ बाष्पेण समं गलन्ति तस्योल्लापाः ॥)

—Setubandha V. 7; Cited earlier in SK IV. v. 132 (p. 483)

- 59) *Dhumdhullāntu maḍihisi.....* (p. 237, v. 644)

ढुंढुल्लंतु मरीहिसि कंटयकलिआइं केअइवणाइं ।
 मालइ-कुसुमेण समं भमर भमंतो न पाविहिसि ॥
 (गवेषयन् मरिष्यसि कण्टककलितानि केतकीवनानि ।
 मालतीकुसुमेन समं भमर भमन् न प्राप्स्यसि ॥)

—Cited earlier in KP X. v. 407, (p. 574)

- 60) *Dhumdhullāntu marīhisi.....* (p. 237) [1 7, from below]

ढुंढुल्लंतु मरीहिसि... ..
 मालइकुसुमसरिच्छं... ..
 (गवेषयन् मरिष्यसि... ..
 मालतीकुसुमसदृशं... ..)

- 61) *Hasiyāṃ sahatthayālam.....* (p. 248, v. 688)

हसियं सहत्थयालं सुक्कवडं आगएहिं पहिएहिं ।
 पत्त-प्फल-सारिच्छे उड्ढोणे पूसवंदम्मि ॥
 (हसितं सहस्ततालं शुक्कवटमागतं पथिकं ।
 पत्रफलसदृशे उड्ढोने शुकवन्दे ॥)

—GS III. 63

62) *So muddhamao.....*

(p. 249, v. 690)

सो मुद्धमओ मायण्हिआहिं तह दुमिओ हयासाहि ।
 जह सवभावमईण वि नईण वि परम्महो जाओ ॥
 (स मृगधमृगो मृगतृष्णिकाभिस्तथा दूनो हताशामिः ।
 यथा सद्भाववतीभ्योऽपि नदीभ्योऽपि पराङ्मुखो जातः ॥)

—Cited earlier in SK III. v. 112

63) *Urapelliya.....*

(p. 259, v. 723)

उरपेल्लियवर (? वड़) कारेल्लयाइं उच्चेसि दइयवच्छलिए ।
 कंटय-विलिहिअ-पीणुणयत्थणी (त्थणि) हम्मए ताहे (? उत्तम्मसु एत्ताहे) ॥
 (उरःपीडितवर (? वृत्ति) कारेल्लकानि (= कारवेल्लोफलानि) उच्चिनोषि
 दयितवरसलिके (= वत्सले) ।
 कण्टकविलिखितपीनोन्नतस्तनी (? स्तनि) उत्ताम्पेदानीम् ॥)

—Cited earlier in SK IV. v. 84

64) *Rehai mihareṇa (? mihireṇa).....*

(p. 270, v. 756)

रेहइ मिहिरेण नहं रसेण कव्वं सरेण जुव्वणयं ।
 अमएण धरणी (? णि) -धवल्लो/धुणीधवओ तुमए नरनाह भुअणमिणं ॥
 (राजते मिहिरेण नभो रसेन काव्यं स्मरेण यौवनकम् (= यौवनम्) ।
 अमृतेन धरणि-धवल्लः (? धुनीधवः) त्वया नरनाथ भुवनमिदम् ॥)

—Cited earlier in *Alaṅkārasarvasva* (p. 92)65) *Kai-kesari payāṇam.....*

(p. 270, v. 757)

कइ-केसरी पयाणं मुत्तिअ/मोत्तिअ-रयणाण आइ-वेअडिओ ।
 बाणट्ठाणं (? ठाणाठाणं) जाणइ कुसुमाण य जुण-मालारो ॥
 (कवि-केसरी पदानां मौक्तिक-रत्नानामादिवैकटिकः ।
 बाणस्थानं (? स्थानास्थानं) जानाति कुसुमानां जीर्ण-मालाकारः ॥)

—Cited earlier in *VJ*, III. v. 82, p. 17366) *Kivaṇṇa dhanaṇṇam*

(p. 270, v. 758)

किवणाण धणं नागाण फणमणी केसराइं सीहाणं ।
 कुलबालियाण य थणा कत्तो छिप्पति अमुआणं ॥
 (कृपणानां धनं नागानां फणामणिः केसराः सिंहाणाम् ।
 कुलबालिकानां च स्तनाः कुतः स्पृश्यन्तेऽमृतानाम् ॥)

—Cited earlier in *KP* X. v. 457 (p. 640)

67) *Te viralā sappurisā.....*

(p. 274, v. 772)

ते विरला सप्पुरिसा जे अभणंता घडेंति कज्ज-समूहे/कज्जालावे ।
 थेव/थोअ च्चिअ ते रुव्खा/ते वि दुमा जे अमुणिअ-कुसुम-णिग्गमा देंति फलं ॥
 (ते विरलाः सत्पुरुषा येऽभणन्तो घटयन्ति कार्य-समूहान्/कार्यालापान्।
 स्तोका एव ते वृक्षा येऽज्ञात-कुसुम-निर्गमा ददति फलम् ॥)

—*Setubandha* III. 9/10 (Calcutta edn)68) *Bālaya nāhaṃ dūi.....*

(p. 288, v. 826)

बालय नाहं दूई तीऐं पिओ सि त्ति नम्ह वावारो ।
 सा मरइ तुज्झ अयसो एअं धम्मवत्खरं भणिमो ॥
 (बालक नाहं दूती तस्याः प्रियोऽसि इति नास्माकं व्यावारः ।
 सा म्रियते तवायश एतद् धर्माक्षरं भणामः ॥)

—Cf. *GS* II. 78 [Cited earlier in *Alaṃkārasarvasva* (p. 147)]69) *E ehi kim pi.....*

(p. 289, v. 828)

ए एहि किं पि कीए वि कएण निक्किव भणामि अलमह्वा ।
 अविथारिय-कज्जारंभयारिणी मरउ न भणिस्सं ॥
 (ए/अये एहि किमपि कस्या/अपि कृते निष्कृप भणाम्यलमथवा ।
 अविचारितकार्यारम्भकारिणी म्रियतां न भणिष्यामि ॥)

—Cited earlier in *KP* X. v. 471, (p. 655)70) *Ghittum/Ghettum muccai aharo*

(p. 301, v. 865)

घित्तुं/घेनुं मुच्चइ अहरो अन्नत्तो पिक्खिउं/पेक्खिउं व(च) लइ दिट्ठी ।
 घडिउं विहडंति भुआ रयाअ सुरयम्मि वीसामो ॥
 (ग्रहोतुं मुच्यतेऽधरोऽन्वतो बलते/अन्यतश्चलति दृष्टिः ।
 घटितुं विघटन्ते भुजौ रताय मुरते विश्रामः ॥)

—Cf. *ŚP* III. p. 829; *Alaṃkārasarvasva*, p. 16871) *Uddhaccho piat jalai.....*

(p. 304, v. 875)

उद्धच्छो पिअइ जलं जह जह विरलंगुली चिरं पहिओ ।
 पावालिआ वि तह तह धारं तणुअं पि तणुएइ ॥
 (ऊर्ध्वक्षिः पिबति जलं यथा यथा विरलाङ्गुलिश्चिरं पथिकः ।
 प्रपापालिकाऽपि तथा तथा धारां तनुकामपि तनयति (= तनूकरोति) ॥)

—*GS* II. 61

72) *E ehi dāva sundari.....*

(p. 320, v. 924)

ए एहि दाव सुंदरि कन्नं दाऊण सुणसु वयणिज्जं ।
 तुज्झ मुहेण किसोयरि चंदो उवमिज्जइ जणेण ॥
 (अयि एहि तावत् सुन्दरि कर्णं दत्त्वा शृणु वचनीयम् ।
 तव मुखेन कृशोदरि चन्द्र उपमीयते जनेन ॥)

—Cited earlier in KP X. v. 554 (p. 726)

73) *Dhavalō si jai vi sundara.....*

(p. 322, v. 932)

धवलो सि जइ वि सुंदर तह वि तए मज्झ रंजिअं हियं ।
 रायभरिए वि हियए सुहय निहितो न रत्तो सि ॥
 (धवलोऽसि यद्यपि सुन्दर तथापि त्वया मम रञ्जितं हृदयम् ।
 रागभूतेऽपि हृदये सुभग निहितो न रक्तोऽसि ॥)

—GS VIII. 65; Cited earlier in KP X. v. 564 (p. 747)

74) *Vāṇiaya hatthidantā.....*

(p. 323, v. 933)

वाणिअय हत्थिदन्ता कत्तो अम्हाण वग्घकत्ती अ ।
 जा विलुलिआलयमुहो घरम्मि परिसक्कए सुण्हा ॥
 (वाणिजक(= वणिक्) हस्तिदन्ताः कुतोऽस्माकं व्याघ्रकृतपश्य ।
 यावद् विलुलितालकमुखी गृहे परिष्वङ्कते स्नुषा ॥)

—GS (W) 951 Cited earlier in DHV III. (p. 299).

75) *Kā visamā divvagāi.....*

(p. 323, v. 934)

का विसमा दिव्व-देव्व-मई कि लट्ठं जं जणो गुणगाही ।
 किं सोक्खं सुकलत्तं किं दुग्गिज्झं खलो लोओ/किं दुक्खं जं खलो लोओ ॥
 (का विषमा दैवगतिः किं लट्ठं (= सुन्दरं) यज्जनो गुणग्राही ।
 किं सौख्यं सुकलत्रं किं दुर्गाह्यं खलो लोकः/किं दुःखं यत् खलो लोकः ॥)

—Cited earlier in KP X. v. 529 (p. 710)

76) *Saḥiāhiṇ bhannamāṇi.....*

(p. 325, v. 939)

सहिआहिं भन्नमाणी थणए लग्गं कुसुंभपुष्पं ति ।
 मुद्ध-वहुआ हसिज्जइ पप्फोडंती नहवयाई ॥
 (सखीभिर्भण्यमाना स्तनके(= स्तने) लग्नं कुसुम्भपुष्पमिति ।
 मुग्ध-वधुका(= वधू) हंस्यते प्रस्फोटयन्ती नखपदानि ॥)

—GS II. 45

77) *Jaha gaṁbhīro.....*

(p. 331, v. 959)

जह गंभीरो जह रयणनिम्भरो जह य निम्मलच्छाओ ।
 ता किं विहिणा सो सरसवाणिओ जलनिहो न कओ ॥
 (यथा गम्भीरो यथा रत्ननिर्भरो यथा च निर्मलच्छायः ।
 तत् किं विधिना स सरस-पानीयो (वाणीको) जलनिधितं कृतः ॥)

—Cited earlier in *KP* X. v. 573 (p. 760)

The reading 'gahiro', found in *KP*, renders the first part of the first half of this *gāthā* metrically defective.

78) *Ahinavamaṇahara.....*

(p. 335, v. 970)

अहिणव-मणहर-चिरइय-वलय-विहूसा विहाइ नववहुआ ।
 कुंदलय व्व समुफुल्लगुच्छ-परिलीण-भमर-गणा ॥
 (अभिनव-मनोहर-चिरचित-वलय-विमूषा विभाति नव-वधुका (= वधूः) ।
 कुन्दलतेव समुत्फुल्ल-गुच्छ-परिलीन-भ्रमर-गणाः ॥)

—Cited earlier in *SK* I. v. 3779) *Samhayacakkāyajuā.....*

(p. 335, v. 971)

संहयचक्कायजुआ विअसिअ-कमला मुणालसंछन्ना ।
 वावी वहु व्व रोयणविलित्तथण्या मुहावेइ ॥
 (संहत-चक्रवाक-युगा विकसित-कमला मृणाल-संछन्ना ।
 वापी वधूरिव रोचन-विलिप्त-स्तना सुखयति ॥)

—Cited earlier in *SK* I. v. 36

Chapter XV

Prakrit verses in Vāgbhata's Kāvyaṇusāsana

Vāgbhata II, who probably flourished in the 14th century A. D., wrote his *Kāvyaṇusāsana*¹ with a *svopajña* commentary called *Alan-kāratilaka*. "There is no originality in the work. He largely borrows from the *Kāvyamīmāṃsā* of Rājaśekhara, the *Kāvyaṇprakāśa* and other works and quotes examples contained in other works..."². It contains over a score of Prakrit examples :

1) *Māṇam muṇicadha*.....

(p. 10)

माणं मुंचध(ह) देह वल्लह-जणे दिट्ठि तरंगुत्तरं
तारुणं दिअहाणि(दिअहाइ)पंच दह वा पीणत्थणत्थंभणं(पीणत्थणुत्तंभणं)।
इत्थं कोइल-मंजु-सिजण(सिजिअ)मिसा देवस्स पंचेसुणो
दिण्णा चेत्त-महसवेण सहसा आण व्व सर्वकसा ॥
(मानं मुञ्चत ददत वल्लभ-जने दृष्टि तरङ्गोत्तरां
तारुण्यं दिवसानि पञ्च दश वा पीनस्तनोस्तम्भनम् ।
इत्थं कोकिलमञ्जुशिञ्जितमिषाद्देवस्य पञ्चेषो
दत्ता चैत्रमहोत्सवेन सहसा आनेव सर्वकषा ॥)

—*Karpūramañjarī* I. 18

2) *Jaṁ muktivā (?) savaṇantareya*.....

(p. 12)

जं मुक्का सवणंतरेण तरला/सहसा तिवळा कडवळच्छडा
भिगाअड्डिअकेअअग्गिमदलहोणीसरिच्छच्छवी ।
तं कप्पूर-रसेण णं धवल्लिदो(धवल्लिओ)जोण्हाअ णं ण्हाविदो(ण्हाविओ)
मुत्ताणं धनरेणुण व्व छुरिदो(छुरिओ)जादो(जाओ)म्ह एत्थंतरे ॥
(यन्मुक्ता श्रवणान्तरेण तरला/सहसा तीक्ष्णा कटाक्ष-च्छटा
भृङ्गाकृष्टकेतकाग्रिमदलद्-द्रोणी-सदृक्ष-च्छविः ।
तत्कर्पूररसेन ननु धवल्लितो ज्योत्स्नया ननु स्तपितो
मुक्तानां धनरेणुनेव क्षुरितो जातोऽस्म्यत्रान्तरे ॥)

—*Karpūramañjarī* I. 29

1) Published in the Kāvyaṇmālā Series, No. 43, second edition, Nirṇaya Sagar Press, 1915.

2) P. V. Kane : *History of Sanskrit Poetics*, p. 284, 1951 edition.

3) *Jumhā ūriyako sakanīti (?).....*

(p. 21)

जुम्हाऊरियकोसकंतिधवले सव्वंगगंधुवरुडे
 णिव्विग्घं घर-दीहिआसु सरसं बेंबंतओ मासलं ।
 आसाएइ सुमंजुगुजियरवो तिगिच्छिपाणासवं
 उम्मिललंत-दलावली-परिगओ चंदुज्जए छप्पओ ॥
 (ज्योत्स्नापूरितकोशकान्तिधवले सर्वाङ्गान्धोत्कटे
 निर्विघ्नं गृहदीघिकासु सरसं बुवन्मांसलम् ।
 आस्वादयति सुमञ्जु-गुञ्जित-रवो मकरन्दपानासवं
 उन्मीलद्दलावली-परिगतश्चन्द्रोद्यते षट्पदः ॥)

4) *Sā jayai kūḍāvaraḍo (?)... ..*

(p. 21)

सो जयइ कूडवरंडो सिद्ध-नरिंदो धराइ सयलाइ ।
 छित्तूण रायवंसे एकच्छत्तं कयं जेण ॥
 (स जयति कूट-वरटः सिद्धनरेन्द्रः धरायां सकलायाम् ।
 छित्त्वा राजवंशान् एकछत्रं कृतं येन ॥)

Prabandha-cintāmaṇi Singhi Series No. 1, 1933, p. 75 (v. no. 171) however reads :

सो जयउ कूडवरंडो तिहुयण-मज्झम्मि जेतलनरिंदो ।
 छित्तूण रायवंसे इक्कं छत्तं कयं जेण ॥
 (स जयतु कूट-वरटः त्रिभुवन-मध्ये जयसिंह-नरेन्द्रः ।
 छित्त्वा राजवंशान् एकं छत्रं कृतं येन ॥)

5) *Phullukkaraṇi kalamakūrasamaṇi.....*

(p. 23)

फुल्लुक्करं कमलकूरसमं वहंति
 जे सिद्धवारविडवा मह वल्लहा ते ।
 जे गालिअस्स महिसी-दहिणो सरिच्छा
 ते किं च मुद्ध-विअइल्ल-पसूण-पुंजा ॥
 (पुष्पोत्करं कलम-कूर-समं वहन्ति
 ये सिद्धवार-विटपा मम वल्लभास्ते ।
 ये गालितस्य महिषीदध्नः सदृक्षा-
 स्ते किं च श्रुध-विचकिल-प्रसून-पुञ्जाः ॥)

—*Karpūramañjarī* I. 19

6) *Gāhāna rasā.....*

(p. 26)

गाहाण रसा महिलाण विभ्रमा कइवराण वयणाइं ।
 कस्स न हरति हिअं बालाण य मम्मणुल्लावा ॥
 (गाथाणां रसा महिलाणां विभ्रमाः कविवराणां वचनानि ।
 कस्य न हरन्ति हृदयं बालानां च मन्मनोल्लापाः ॥)

—Cf. *Vajjālagga*, G. No. 137) *Kāyaṃ khāyai.....*

(p. 26)

कायं खायइ छुहिओ/छुहिओ कूरं फेलेइ णिट्ठुरं/णिभ्रमं रुठो ।
 सुणअं गेहइ कंठे हक्केइ अ णत्तिअं थेरो/ठेरो ॥
 (काकं खादति क्षुधितः कूरं फेलति (= क्षिपति) निष्ठुरं/निर्ममं रुष्टः ।
 श्वानं गृह्णाति कण्ठे निषेधति (= निवारयति) च नन्तारं स्थविरः ॥)

—Cf. *SK* I. v. no. 30, p. 228) *Bhama dhammā vīsattho.....*

(p. 36)

भम धर्म्मअ वीसत्थो वीसत्थो सो सुणओ अज्ज मारिओ तेण ।
 गोलाणइकच्छ कुडंग-वासिणा दरिअ-सीहेण ॥
 (भ्रम धार्मिक विद्वस्त/विलम्बः स शूनकोऽद्य मारितस्तेन ।
 गोदानदीकच्छलतामण्डपवासिना दृप्त-सिंहेन ॥)

—*GS* II. 759) *Vaṅkabhaṇiyāim.....*

(p. 37)

वंकभणिआइं कत्तो कत्तो अद्धच्छिपेच्छिअच्चाइं ।
 ऊससिउं पि मुणिज्जइ/ण तोरण छइलपुरे (? बहुले) हअगामे ॥
 (वक्रमणितानि कुतः कुतोऽर्धाक्षिप्रेतव्यानि ।
 उच्छ्वसितमपि ज्ञायते छेक (= विदग्ध) बहुले हतग्रामे ॥)

—*GS (W)* 884; and *Vajjālagga* 284 *310) *Asaṇṇakuḍaṅge.....*

(p. 37)

आसण्ण-कुडंगे जुण्ण-देउले बहु-जुआण संकिण्णे ।
 थेरो त्ति पई/थेरो पइ त्ति मा रुअसु पुत्ति दिण्णासि सुगामे ॥
 (आसन्न-लतामण्डपे (= कुडजे) जीर्ण-देवकुले बहु-युवक-संकीर्णे ।
 स्थविर इति पतिः/स्थविरः पतिरिति मा रोदीः दत्तासि सुग्रामे ॥)

—Cf. *SP* p. 629, p. 1192

- 11)
- Uccinasu paḍia-kusumam.....*

(p. 37)

उच्चिणसु पडिअ-कुसुमं मा धुण सेहालिअं हलिअ-सुण्हे ।
 एस अवसान-विरसो ससुरेण सुओ वलअ-सट्ठो ॥
 (उच्चिणसु पतित-कुसुमं (कुसुमानि) मा धुनोहि शेफालिकां हालिक-सुण्णे ।
 एषोऽवसान-विरसः श्वशुरेण श्रुतो वलयशब्दः ॥)

—GS (W) 959

- 12)
- Caṇḍa tumāṇa ṇa gaṇijjasi.....*

(p. 37)

चंद तुमं ण गणिज्जसि जाव इमो बहल-पत्तल-च्छाओ ।
 गामस्स तिलअभूओ सहइ वडो कण्ह-पक्ख (पक्खो) व्व ॥
 (चन्द्र त्वं न गण्यसे यावदयं बहलपत्रल-च्छायः ।
 ग्रामस्य तिलकभूतो राजते वटः कृष्णपक्ष इव ॥)

—Cf. ŚP p. 903

- 13)
- Saha diasa-nisāṇi (?).....*

(p. 38)

सह दिअह-णिसाहि दीहरा सासंदडा
 सह मणिवलएहि बाहुधारा गलन्ति ।
 तुह सुहअ विओए तीअ उव्विगिरीए
 सह अ तणुलआए दुब्बला जीविआसा ॥
 (सह दिवस-निशामिर्दोषाः श्वासदण्डाः
 सह मणिवलयैर्बाष्पधारा गलन्ति ।
 तव सुभग वियोगे तस्या उद्विगनायाः
 सह च तनुलतया दुर्बला जीविताशा ॥)

—Karpūramañjarī II. 9

- 14)
- E ehi kiṃ pi.....*

(p. 38)

ए एहि किं पि कोए वि कए णिविकव भणामि अलमहवा ।
 अविआरिअकज्जारंभआरिणी मरउ ण भणिस्सं ॥
 (ए एहि किमपि कस्या अपि कृते निष्कृप भणामि अलमथवा ।
 अविचारितकार्यारम्भकारिणी म्रियतां न भणिष्यामि ॥)

—Cf. KP X v. no. 471 (p. 655)

- 15)
- Paurajuvāṇo gāmo.....*

(p. 41)

पउर-जुवाणो गामो महुमासो जोव्वणं पई ठेरो ।
 साहीणा जुण्णसुरा (जुण्णसुरा साहीणा) असई मा होउ किं मरउ ॥
 (प्रचुर-युवा ग्रामो मधुमासो यौवनं पतिः स्थविरः ।
 स्वाधीना जीर्णसुरा (जीर्णसुरा स्वाधीना) असती मा भवतु किं म्रियताम् ॥)

—GS II. 97

16) *Sajjana-samgeṇa*.....

(p. 45)

सज्जण-संगेण वि दुज्जणस्स कलुसिमा ण ओसरइं (? ण हु कलुसिमा समोसरइ) ।
 ससिमंडल-मज्झ-परिह्जहि (? परिट्ठिओ वि) कसिणु च्चिअ कुरंगो ॥
 (सज्ज न-सज्जेनापि दुर्जनस्य न खलु कालुष्यं समपसरति ।
 शशिमण्डलमध्यपरिस्थितोऽपि कृष्ण एव कुरङ्गः ॥)

—Cf *Gāhārāyaṇakoso*, v. no. 10417) *Sarale Sāhasarāgam*.....

(p. 51)

सरले साहस-रागं परिहर रम्भोह मुञ्च संरम्भम् ।
 विरहं (? विरसं) विरहायासं सोढुं तव चित्तमसहं मे ॥
 —*Mālātī-mādhava* VI. 10

Note : This example is cited to illustrate :

संस्कृत-प्राकृतयोर्भाषाश्लेषः ।

18) *Śūlaṁ śalantu*.....

(p. 51)

शूलं शलन्तु शं वा विशन्तु शबला वशं विशङ्का वा ।
 अशमदशं दुःशीला दिशन्ति काले खला अशिवम् ॥
 —*Rudraṭa* IV. 18

Note : This example is cited to illustrate :

संस्कृत-मागधयो (मागधो) भाषाश्लेषः ।

19) *Campakakalikā*.....

(p. 51)

चम्पककलिकाकोमलकान्तिकपोलाय दीपिकानङ्गी ।
 इच्छति गजपतिगमना चपलायतलोचना लपितुम् ॥
 —*Rudraṭa* IV. 19

Note : This example is cited to illustrate :

संस्कृतपंशाचिकयोर्भाषाश्लेषः ।

20) *Adharadalaṁ te taruṇā*.....

(p. 51)

अधरदलं ते तरुणा मदिरामदमधुरवाणि सामोदम् ।
 साधु पिवन्तु सुपीवरपरिणाहिपयोधरारम्भे ॥
 —*Rudraṭa* IV. 20

Note : This example is cited to illustrate :

संस्कृतसु (शू) रसेन्यो (= सौ (शौ) रसेन्यो) भाषाश्लेषः ।

21) *Krīḍanti prasaranti.....* (p. 51)

क्रीडन्ति प्रसरन्ति मधु कमलप्रणयि लिहन्ति ।
भ्रमरा मित्र सुविभ्रमा मत्ता भूरि रसन्ति ॥

—Rudraṭa IV. 21

Note : This example is cited to illustrate :

संस्कृतापभ्रंशयोभाषाश्लेषः ।

22) *Alolakamale.....* (p. 51)

आलोलकमले चित्ते ललाम कमलालये ।
पाहि चण्डि महामोहमङ्गभीमबलामले ॥

Note : This example is cited to illustrate :

षण्णामपि भाषाणां योगः ।

23) *Bimbutṭhe mayāṇaṁ na dimti.....* (p. 67)

बिंबोट्टे बहलं ण देति मअणं णो गंधतेल्लाविला
वेणीओ विरअंति लेति ण तहा अंगम्मि कुप्पासअं ।
जं बाला मुहकुं कुमम्मि वि घणे वट्टंति दित्ताअरा
तं मण्णे सिसिरं विणिज्जिअ बला पत्तो वसंतूसवो ॥
(बिंबोट्टे बहलं न ददति मदनं नो गन्धतैलाविला
वेणीविरचयन्त्याददति न तथाऽङ्गे कूर्पासकम् ।
यद्बाला मुख-कुङ्कुमेऽपि घने वर्तन्ते शिथिलादरा-
स्तन्मध्ये शिशिरं विनिर्जित्य बलात् प्राप्तो वसन्तोत्सवः ॥)

—Karpūramañjarī I. 13

Chapter XVI

Prakrit Verses In Viśvanātha's Sāhitya-Darpana¹

“ In the galaxy of Sanskrit rhetoricians Viśvanātha is a star of the second magnitude only. Beside the brilliance of Ānandavardhana, Mammata and Jagannātha his light appears dim..... He is, however more or less a compiler and not an original writer.”²

“ The Sāhityadarpaṇa was composed at some time between 1300 A. D. and 1384 A. D. ”³

Viśvanātha cites twenty-seven Prakrit verses in his *Sāhityadarpaṇa*, some of them are his own and some he borrows from his predecessors.

1) *Attā ettha ṇimajjai*

(p. 4)

अत्ता एत्थ णुमज्जइ एत्थ अहं दिअसअं पुलोएसु/पलोएहि ।

मा पहिअ रत्ति-अंधअ सेज्जाए मह णुमज्जिहिहि ॥

(इवभूरत्र निषीदति अत्राहं दिवसकं प्रलोकस्व ।

मा पथिक रात्र्यन्धक शय्यायामावयोनिषत्स्थसि ॥)

—GS VII. 67

2) *Ua nicchalanippamā... ..*

(p. 15)

उअ निच्चल-णिप्पंदा/णिप्फंदा भिसिणी-पत्तम्मि रेहइ बलाआ ।

णिम्मल-मरगअ-भाअण-परिट्ठिआ संखमुत्ति व्व ॥

(पश्य निश्चल-निष्पन्दा बिसिनी-पत्रे राजते बलाका ।

निर्मल-मरकत-भाजन-परिस्थिता शङ्खशुक्तिरिव ॥)

—GS I. 4

1) The Sāhityadarpaṇa of Viśvanātha (Pariechedas I-X) And, History of Alankāra Literature by P. V, Kane, Second edition, 1923, Bombay.

2) The Sāhityadarpaṇa of Viśvanātha, with...The History of Sanskrit Poetics by P.V. Kane, Bombay, third edn. 1951 (pp 291-292).

3) Ibid, p. 287.

3) *Lajjāpajjattapasa*.....

Appendix E (p. 11)

लज्जा-पज्जत्त-पसाहणाई पर-भत्ति/तत्ति-णिप्पिवासाई ।
 अविणअ-दुम्मेहाई धण्णाण घरे कलत्ताई ॥
 (लज्जा-पर्याप्त-प्रसाधनानि पर-भर्तुं/तृप्ति-निष्पिपासानि ।
 अविनय-दुर्मोक्षांसि धन्यानां गृहे कलत्राणि ॥)

4) *Taha se jhatti pautā*.....

Appendix E (p. 18)

तह से झत्ति पउत्ता बहुए सव्वंग-विभमा सअला ।
 संसइअ-मुद्ध-भावा होइ चिरं जह सहीणं पि ॥
 (तथा तरया झटिति प्रवृत्ता बध्वाः सर्वाङ्ग-विभमाः सकलाः ।
 संशयितमुग्धभावा भवति चिरं यथा सखीनामपि ॥)
 —(Dhanikasya) *Daśarūpakāvaloke* (234)

5) *Panthia piāsio via*.....

Appendix E (p. 23)

पंथिअ पिआसिओ विअ लवखीअसि जासि ता किमण्णतो ।
 ण रुणं पि वारओ इह अत्थि घरे घणरसं पिअंताणं ॥
 (पथिक पिपासित इव लक्ष्यसे यासि तत् किमन्यतः ।
 न मनागपि वारक इहास्ति गृहे घनरसं पिबताम् ॥)
 —Viśvanāthasya

6) *Navaria tam jua-jualam*.....

Appendix E (p. 26)

णवरिअ तं जुअ-जुअलं अण्णोणं णिहिद-सजल-मन्थर-दिट्ठि ।
 आलेवखओप्पिअं विअ खणमेत्तं तत्थ संठिअं मुअसण्णं ॥
 (केवलं तद् युष-युगलम् अन्योन्यं निहित-सजल-मन्थर-दृष्टिम् ।
 आलेख्यापितमिव क्षणमात्रं तत्र संस्थितं मुक्त-संज्ञम् ॥)
 —*Kuvalayāśvacarite* (Viśvanāthasya)

7) *Esā kuḍila-ghanena (?)*.....

Appendix E (p. 30)

एसा कुडिलघणेणं चिउर-कडप्पेण 'तुह णिवद्धा वेणी ।
 मह सहि 'दारइ दंसइ आअसजट्ठि व्व कालउरइ व्व हिअअं ॥
 (एषा कुटिलघनेन चिकुरपाशेन तव निबद्धा वेणी ।
 मम सखि दारयति दशति आयस-यष्टिरिव कालोरगोव हृदयम् ॥)

१) पा. भे. गंठिआ वेणी

२) पा. भे. हिअअं दंसइ आअसजट्ठि व्व कालउरइ व्व.

8) *Kamalēṇa.....*

Appendix E (p. 31)

कमलेण ¹विअसिएण संजोएंती विरोहिणं ²ससिबिबं)।
 करअल-पल्लव-मुही किं चितसि सुमुहि अंतराहिअ-³दइआ ॥
 (कमलेन विकसितेन संयोजयन्ती विरोधिनं शशिबिम्बम् ।
 करतल-पर्यस्त-मुखी किं चित्तयसि सुमुखि अन्तराहितदयिता ॥)
 —Viśvanāthasya

9) *Bhisinīalasaṇṇie.....*

Appendix E (p. 34)

भिसिणी-अल-सअणीए णिहिअं सव्वं पि णिच्चलं अंगं ।
 दोहो णीसास-हरो एसो साहेइ जीअइ त्ति परं ॥
 (बिसिनी-दल-शयनीये निहितं सर्वमपि निश्चलमङ्गम् ।
 दीर्घो निःश्वास-भर एष कथयति जीवतीति परम् ॥)
 —Viśvanāthasya

10) *Aliapasuttaa nimiliaccha.....*

Appendix E (p. 35)

अलिअ-पमुत्तअ णिमिलिअच्छ देसु सुहअ मज्झ ओआसं ।
 गण्ड-परिउंबणा-पुलइअंग ण उणो चिराइस्सं ॥
 (अलीक-प्रमुत्तक निमीलिताक्ष देहि सुभग ममावकाशम् ।
 गण्ड-परिचुम्बना-पुलकिताङ्ग न पुनश्चरयिष्यामि ॥)
 —GS I. 20

11) *Paṇaakuvīṇaṇṇi doṇṇaṇṇi.....*

Appendix E (p. 35)

पणअकुविआणं दोण्ह वि अलिअपमुत्ताणं माणइंताणं/माणइत्ताणं ।
 णिच्चल-णिरुद्ध-णीसास-दिण्ण-अण्णाणं को मल्लो ॥
 (प्रणयकुपितयोर्द्वयोरपि अलीक-मुत्तयोर्मनिवतोः ।
 निश्चल-निरुद्ध-निःश्वास-दत्त-कर्णयोः को मल्लः ॥)
 —GS I. 27

12) *Bhama dhammā viṣattho.....*

Appendix E (p. 47)

भम धम्मिअ वोसत्थो सो मुणओ अज्ज मारिओ तेण ।
 गोला-णइ-कच्छ-कुडंगवासिणा दरिअ-सीहेण ॥
 (भम धार्मिक विश्वस्तः सः श्वाद्य भारितस्तेन ।
 गोदानदीकच्छकुञ्जवासिना दृप्तसिहेन ॥)
 —GS II. 75

13) *Panthia na ettha satthara.....*

Appendix E (p. 48)

पंथिअ ण एत्थ सत्थरमत्थि मणं पत्थरत्थले ग्रामे ।
 उण्णअ-पओहरं पेक्खिअण जइ वससि ता वससु ॥
 पथिक नात्र सत्तरमस्ति मनाक् प्रस्तर-स्थले ग्रामे ।
 उन्नत-पयोधरं (पक्षे-पयोधरां) प्रेक्ष्य यदि वससि तद् वस ॥)

14) *Sajjei surahimāso.....*

Appendix E (p. 49)

सज्जेइ सुरहि-मासो ण दाव अप्पेइ/ण ता पणामेइ जुअइ-जग-लल्ल-सहे ।
 अहिणव-सहआर-मुहे णव-पल्लव-पत्तले अणंगस्स सरे ॥
 (सज्जयति सुरभि-मासो न तावदर्पयति युवति-जन-लक्ष्य-सहान् ।
 अभिनव-सहकार-मुखान् नव-पल्लव-पत्रलान् झगरान् ॥)

—(Sarvasenasya) *Harivijaye*15) *Mahilāsahassabharie.....*

Appendix E (p. 50)

महिला-सहस्र-भरिए तुह हिअए सुहअ सा अमाअंती ।
 अणुदिणमण्णकम्मा अंगं तणुअं पि तणुएइ ॥
 (महिला-सहस्र-भूते तव हृदये सुभग सा अमान्ती ।
 अनुदिनमनन्यकर्मा अङ्गं तन्वपि तनयति ॥)

—GS II. 82

16) “ *Ua piṇṇala—* ” *ityādi.....*

Appendix E (p. 53)

For this *gāthā* vide S. No. (2) *supra*.17) *Vāṇirakuḍamguḍḍina.....*

Appendix E (p. 55)

वाणीर-कुडंगुड्डीण-सउणि-कोलाहलं सुणंतीए ।
 घर-कम्म-वावडाए बहुए सीअंति अंमाइं ॥
 (वाणीरकुञ्जोड्डीनशकुनिकोलाहलं शृण्वन्त्याः ।
 गृहकर्मव्यापृताया बध्वाः सीदन्त्यङ्गानि ॥)

—First cited in *Dhvanyāloka* II.18) *Kassā va na hoi roso.....*

Appendix E (p. 58)

कस्स व ण होइ रोसो दट्ठूण पिआएँ सव्वणं अहरं ।
 सभमरपउमग्घाइरि वारिअवामे सहसु एण्हि ॥
 (कस्य वा न भवति रोषो दृष्ट्वा प्रियायाः सव्रणमधरम् ।
 सभमरपद्माघ्राणशीले वारितवामे सहस्वेदानीम् ॥)

—First cited in *Dhvanyāloka* I.

19) *Dullahajanānūrāo.....*

Appendix E (p. 74)

दुल्लह-जणाणुराओ लज्जा गरुई परव्वसो अप्पा ।
 पिअसहि विसमं पेम्मं मरणं सरणं णवरि एक्कं ॥
 (दुर्लभजनानुरागो लज्जा गुर्वो परवश आत्मा ।
 प्रियसखि विषमं प्रेम मरणं शरणं केवलमेकम् ॥)

—*Ratdāvali* II. 120) *Jai saṃharijjai tamo.....*

Appendix E (p. 90)

जइ संहरिज्जइ तमो घेप्पइ सअलेहि ते पाओ ।
 वससि सिरे पमुवइणो तह वि हु इत्थीअ जीअणें हरसि ॥
 (यदि संह्रियते तमो गृह्यते सकलैस्ते पादः ।
 वससि शिरसि पशुपतेस्तथापि खलु स्त्रिया जीवनं हरसि ॥)

—(Viśvanāthasya) *Candrakalāyām*21) *Ovaṭṭai ullaṭṭai.....*

Appendix E (p. 114)

ओवट्टइ उल्लट्टइ सअणे कहिं पि मोट्टाअइ णो परिहट्टइ ।
 हिअएण फिट्टइ लज्जाएँ खुट्टइ दिहीए सा ॥
 (उद्धर्तयति उल्लोटयति शयने कुत्रापि मोट्टयति नो परिघट्टयति ।
 हृदयेन स्फोटयति लज्जया न्रुट्टयति धृतेः सा ॥)

—Viśvanāthasya

22) *Eso sasaharabimbo.....*

Appendix E (p. 125)

एसो ससहरबिंबो दीसइ हेअंगवीणपिंडो व्व ।
 एदे अस्सस मेहा (? एए अंसु-समूहा) पडंति आसासु दुद्धधार व्व ॥
 (एष शशधरबिंबो दृश्यते हैयङ्गवीणपिण्ड इव ।
 एते अंशु-समूहाः पतन्ति आशासु दुग्ध-धारा इव ॥)

—Viśvanāthasya

23) *Mahade surasaṃdhām.....*

Appendix E (p. 139)

मह दे सुरसंधं मे तमव समासंगमागमाहरणे ।
 हर बहु सरणं तं चित्तमोहमवसर उमे सहसा ॥
 (संस्कृते-महदे (उत्सवदे) उमे (गौरि) आगमाहरणे (विद्याग्रहणे) मे (मम)
 तं सुरसंधं समासङ्गम् अव (रक्ष) अवसरे तं बहुसरणं
 (इतश्चेतश्च प्रसरन्तं) चित्तमोहं सहसा हर (दूरीकुरु) ।

महाराष्ट्र्याम्-मह देसु रसं धम्मे तमवसं आसं गमागमा हरणे ।
हरवहु सरणं तं चित्तमोहं अवसरउ मे सहसा ॥
(मम देहि रसं धर्मे तमोवशामाशां गमागमात् हर नः ।
हरवधु शरणं त्वं चित्तमोहोऽपसरतु मे सहसा ॥)

—Devāsataku 76

24) *Jassa rananteuræ.....*

(p. 41)

जस्स रणंतेउरए करे कुणंतस्स मंडलगलअं ।
रससंमुही वि सहसा परंमुही होइ रिउसेणा ॥
(यस्य रणान्तःपुरे करे कुर्वतो मण्डलाग्रलताम् ।
रससंमुख्यपि सहसा पराङ्मुखी भवति रिपुसेना ॥)

25) *Bālaṃ nāham dūtī.....*

(p. 48)

बालअ णाहं दूई तीअ पिओ सि ति ण मह बावारो ।
सा मरइ तुज्ज अअसो एअं धम्मक्खरं भणिमो ॥
(बालक नाहं दूती तस्याः प्रियोऽसीति न मम व्यापारः ।
सा म्रियते तवायश एतं धर्माक्षरं भणामः ॥)

—First cited in *Alaṃkārasarvasva*26) *Kā visamā devvagai.....*

(p. 55)

का विसमा देवगई किं लद्धव्वं जणो गुणग्राही ।
किं सोक्खं सुकलत्तं किं दुग्गेज्जं खलो लोओ ॥
(का विषमा देवगतिः किं लब्धव्यं जनो गुणग्राही ।
किं सौख्यं सुकलत्रं किं दुर्ग्राह्यं खलो लोकः ॥)

27) *Ahinaapaoarasiesu.....*

(p. 64)

अहिणअ-पओअ-रसिएसु पहिअ-सामाइएसु दिअहेसु ।
सोहइ पसरिअ-गीआण णच्चिअं मोर-बुंदाणं ॥
(अभिनव-पद्योद-रसितेषु पथिक-श्यामायितेषु दिवसेषु ।
शोभते प्रसारित-ग्रीवाणां नृत्तं मयूर-वृन्दानाम् ॥)
पक्षान्तरे (अभिनव/अभिनव-प्रयोग-रसिकेषु पथिक-सामाजिकेषु दिवसेषु ।
शोभते प्रसारित-गीतानां/ (ग्रीवारेचकाय) प्रसारित-ग्रीवाणां नृत्तं मयूर-
वृन्दानाम् ॥)

—Cf. *GS* VI. 59; *DHV* (p. 515)

Chapter XVII

Prakrit Verses in *Rasārṇavasudhākara*¹

Rasārṇavasudhākara of Siṅga/Siṅga-Siṃha-bhūpāla (the latter part of the 14th Century A. D.) "is an excellent treatise on Sanskrit dramaturgy. It has lucid discussions couched in simple, beautiful and unambiguous language.— Siṃhabhūpāla follows the *Bharatanāṭyaśāstra*, mostly the *Daśarūpaka*, and sometimes the works of Bhoja, Śaradātanaya, and others."² It cites twenty-five (25) Prakrit verses as examples :

1) *Majjhanne janasuṇne.....*

(p. 36)

मज्झण्णे/मज्झण्हे जणसुण्णे हरिणीए भविखदे(ए)सु कलमेसु ।
अविसेसण्ण क्हं विअ गदो(गओ)सि वणवाडिअं दट्ठुं ॥
(मध्याह्ने जनशून्ये हरिण्या भक्षितेषु कलमेषु ।
अविशेषज कथमिव गतोऽसि वनवाटिकां द्रष्टुम् ॥)

2) *Kim tadeṇa parida.....*

(p. 40)

किं तादेण णरिदसेहरसिहालीढग्गपादे(ए)ण मे
किं वा मे ससुरेण वासवमहासिहासणद्धासिणा ।
ते देसा गिरिणो अ दे वणमही सा चेअ मे वल्लहा
कोसल्लातणअस्स जत्थ चलणे वंदामि णंदामि अ ॥
(किं तातेन नरेन्द्रशेखरशिखालीढाग्रपादेन मे
किं वा मे श्वशुरेण वासवमहासिहासनाध्यासिना ।
ते देशा गिरयश्च ते वनमही सा चैव मे वल्लभा
कौसल्यातनयस्य यत्र चरणौ वन्दे च नन्दामि च ॥)

—*Bālarāmāyaṇa* VI. 19

3) *Ahiṇṇavamahuloluvo .*

(p. 101)

अहिणव-महु-लोलुवो तुमं तह परिचुंविअ चूअमंजरि ।
कमलवसइमेत्तणिव्वुओ महुअर विम्हरिओ सि णं क्हं ॥
(अभिनवमधुलोलुपस्त्वं तथा परिचुम्ब्य चूतमञ्जरीम् ।
कमलवसतिमात्रनिर्वृतो मधुकर विस्मृतोऽस्येनां कथम् ॥)

—*Abhiññānaśākuntala* V. 1

-
- 1) The *Rasārṇavasudhākara* of Siṃhabhūpāla, The Adyar Library and Research Centre, Adyar, Madras- 600 020, 1979, ed by Professor T. Venkatacharya.
2) Ibid Introduction, p. liii.

4) *Sāloem (?) cia sūre.....*

(p. 117)

सालोएँ च्चिअ सूरै घरिणी घरसामिअस्स घेतूण ।
 जेच्छंतस्स वि पाए धुवइ हसंती हसंतस्स ॥
 सालोक एव सूर्ये गृहिणी गृहस्वामिनो गृहीत्वा ।
 नेच्छतो (? अनिच्छतो) ऽपि पादौ धावति (धावयति) हसन्ती हसतः ॥

—GS II. 30

5) *Taha taha gāminagharinī.....*

(p. 158)

तह तह गामीणघरिणी (? घरिणि? बहू) मदबिबसा किपि किपि वाहरइ ।
 जह जह कुलबहुआओ सोऊण सरंति पिहिअ-कण्णाओ ॥
 (तथा तथा ग्रामीणगृहिणी/वधूः मदबिबसा किमपि किमपि व्याहरति ।
 यथा यथा कुलबध्वः श्रुत्वा सरन्ति पिहित-कर्णाः ॥)

6) *Ehai so vi pauttho.....*

(p. 179)

एहइ (एहिइ) सो वि पउत्थो अहंअ (? अहंअ) कुप्पेज्ज सो वि अणुणेज्ज ।
 इअ चित्तेती बहुआ दट्ठूण पिअं ण किपि सम्मरइ (? संभरइ) ॥
 (एष्यति सो ऽपि प्रोषितोऽहं च (? अहं) कुप्येयं सोऽप्यनुनयेत् ।
 इति चिन्तयन्ती वधूदृष्ट्वा प्रियं न किमपि संस्मरति ॥)

Cf. GS I. 17

Note : Only the first half of this *gāthā* agrees with GS I. 17.7) *Āpucchantassa bahū.....*

(p. 180)

आपुच्छंतस्स बहू गमिदुं (? गंतुं) दइअस्स सुणिअ अद्धोत्ति ।
 अणुमण्णिउं ण जाणइ ण निवारेउं परव्वसा उवह ॥
 (आपृच्छमानस्य वधूर्गन्तुं दयितस्य श्रुत्वा अर्धोक्तिम् ।
 अनुमंतुं न जानाति न निवारयितुं परवशा पश्यत ॥)

8) *Sasureṇa dhajjamāne.....*

(p. 180)

ससुरेण ढज्ज (डज्ज/ढज्ज) माणे घर-णिअड-भवे णिउंज-पुंजम्मि ।
 ण सुणइ सुणह। सुण्णा बहुसो कहिदं (कहिअं) पि ससुराए (? सासाए) ॥
 (श्वशुरेण दह्यमाने गृह-निकट-भवे निकुञ्जपुञ्जे ।
 न शृणोति स्नुषा शून्या बहुशः कथितमपि श्वश्र्वा ॥)

—Simhabhūpālasya

9) *Isivaliāvaṇṇā (?).....*

(p. 188)

ईसिवलिआवणआ (? ईसिवलिओणआ) से कूणिअपक्खंततारअ त्थिमिआ ।
 दिट्ठी कबोलपाली णिहिआ करपल्लवे मणो सुण्णं ॥
 (ईषद्वलितावनतास्याः कूणितपक्ष्मास्तारका स्तिमिता ।
 दृष्टिः कपोलपाली निहिता करपल्लवे मनः शून्यम् ॥)

10) *Aarapasāriottṭhan.....*

(p. 216)

आअर-पसारिओट्ठं अघडिअ-णासं अचुंबिअ-णिडालं ।
 वण्णघिअलिप्पमुहिए तीए परिचुंबणं भरिमो ॥
 (आअर-प्रसारितोष्ठमघटितनासमचुम्बितललाटम् ।
 वर्णघृतलिप्तमुख्यास्तस्याः परिचुम्बनं स्मरामः ॥)

—Cf. GS I. 22

11) *Bahuvallahassa jā hoi.....*

(p. 223)

बहुवल्लहस्स जा होइ बल्लहा कहवि पंच-दिअहाइं ।
 सा किं छट्ठं मगाइ कत्तो मिट्ठं च बहुअं च ॥
 (बहुवल्लभस्य या भवति बल्लभा कथमपि पञ्च-दिवसानि ।
 सा किं षष्ठं मृगयते कुतो मिष्टं च बहुकं च ॥)

—GS I, 72

12) *Dullaho pio me.....*

(p. 256)

दुल्लहो पियो मे तस्सि भव हिअअ णिरासं
 अम्मो अपंगो मे परिस्फुरइ किं पि वामो ।
 एसो सो चिरदिट्ठो कहं उण दक्खिदव्वो
 णाह मं पराहोणं तुइ परिगणअ सतण्हं ॥
 (दुर्लभः प्रियो मे तस्मिन् भव हृदय निराशं
 आश्चर्यमपाङ्गो मे परिस्फुरति किमपि वामः ।
 एष स चिरदृष्टः कथं पुनर्दृष्टव्यः
 नाथ मां पराधीनां त्वयि परिगणय सतृष्णाम् ॥)

—*Mālavikāgnimitra* II. 413) *Paccakkhamaiṇṭukāra.....*

(p. 264)

पच्चक्ख-मंतु-कारअ जइ चुंबसि मह इमे हअकवोले ।
 ता मज्झ पिअसहीए विसेसओ कीस तण्णाओ ॥
 (प्रत्यक्ष-मन्तु-कारक यदि चुम्बसि ममेमी हतकपोली ।
 ततो मम प्रियसख्या विशेषकः कस्मादाद्रं ॥)

—GS (W) I. 938

- 14) *Aliapasutta-vinimi.....* (p. 267)

अलिअ-पसुत्तअ विणिमीलिअच्छ दे सुहअ मज्झ ओआसं ।
गण्ड-परिचुंबणा-पुलइअंग ण पुणो चिराइस्सं ॥
(अलीक-प्रसुप्त विनिमीलिताक्ष प्रार्थये देहि सुभग ममावकाशम् ।
गण्ड-परिचुम्बना-पुलकिताङ्ग न पुनश्चिरयिष्यामि ॥)

—GS I. 20

- 15) *Caranoāsanaṣaṇṇassa.....* (p. 270)

चरणोआसणिषण्णस्स तस्स भरिमो अणालवंतस्स ।
पाअंगुठावेडिअ-केसविद्धाअङ्गुण-सुहं (? सुहेल्लि) ॥
(चरणावकाशनिषण्णस्य तस्य स्मरामोऽनालपतः ।
पादाङ्गुठावेष्टित-केश-दृढाकर्षणसुखम् ॥)

—GS II. 8

- 16) *Lilāe tuliaselo.....* (p. 278)

लीलाए तुलिअसेलो रक्खदु (? रक्खउ) वो राहिआइ थणवट्ठे ।
हरिणो पढम-समागम-सज्जस-वस-वेविलो (? वेविरो) हत्थो ॥
(लीलाया तुलितशैलो रक्षतु वो राधिकायाः स्तनपृष्ठे ।
हरेः प्रथम-समागम-साध्वस-वश-वेपथशीलो हस्तः ॥)

—Cited earlier in *Sarasvatī* V. v. no. 235

- 17) *Damtakkhaam kavole.....* (p. 279)

दंतक्खअं कवोले कअगहुवेल्लिओ अ धम्मिल्लो ।
परिधुम्मिरा अ दिट्ठी पिआगमं साहइ बहूए ॥
(दन्त-क्षतं कपोले कचग्रहोद्वेल्लितश्च धम्मिल्लः ।
परिघूर्णनशीला च दृष्टिः प्रियागमं कथयति बध्वाः ॥)

—Cited earlier in *Sarasvatī* V. v. no. 220

- 18) *Akaliaparirambha.....* (p. 280)

अकलिअ-परिरंभ-विभ्रमाइ
अजणिअ-चुंबण-डंबराइ दूरं ।
अघडिअ-घण-ताडणाइ णिच्चं
णमह अणंग-रहीण (? रईण) मोहणाइं ॥
(अकलित-परिरम्भ-विभ्रमाणि
अजनितचुम्बनडम्बराणि दूरम् ।
अघटित-घन-ताडनानि नित्यं
नमतानङ्गरत्योर्मोहनानि ॥)

19) *Dullahajāṇāpurāo.....*

(p. 294)

दुल्लहजणाणुराओ लज्जा गरुई परव्वसो अप्पा ।
 पिअसहि विसमं पेम्मं मरणं सरणं नु वरमेवकं (? णवरमेवकं) ॥
 (दुर्लभजनाननुरागो लज्जा गुर्वी परवश आत्मा ।
 प्रियसखि विषमं प्रेम मरणं शरणं केवलमेकम् ॥)

—*Ratnāvalī* II. 120) *Ajjam mohanāsuhiām*

(p. 297)

अज्जं मोहण-सुहिअं मुअ त्ति मोत्तू (? सोत्तुं) पलाइए हल्लिए ।
 दर-फुडिअ-वेट-भारोणआइ हसिअं व फलहीए ॥
 (आर्या मोहन-सुहितां (अथवा सुखितां) मृतेति मुक्त्वा पलायिते हालिके ।
 दर (= ईषत्-) स्फुटितवृन्तभारावनतया हसितमिव कार्पस्या ॥)

—*GS* IV. 6021) *Ajjam mohanāsuhiā..... m*

(p. 299)

Note : This *gāthā* is the same as dealt with above, under S. No. 20.22) *Saha divasaṇisāhin.....*

(p. 376)

सह दिवस-णिसाहि दीहरा सासदंडा
 सह मणिवलएहि बाहधारा गलन्ति ।
 तुह सुहअ विओए तीअ उव्वेअणीए (? उव्विबिरीए ? उव्वेविरीए)
 सह अ तणुलआए दुब्बला जीविदासा ॥
 (सह दिवस-निशाभ्यां दीर्घाः श्वासदण्डाः
 सह मणिवलयैर्बाष्पधारा गलन्ति ।
 तव सुभग वियोगे तस्या उद्वेगिन्याः/उद्वेगशीलायाः
 सह च तनुलतया बाष्पधारा गलन्ति ॥)

—*Karpūramāñjarī* II. 923) *Kamavāḍḍhantavilāsaṁ.....*

(p. 409)

कम-वड्डंत-विलासं रसाअले कं करेइ कंदप्पो ।
 (कमवर्धमानविलासं रसातले कं करोति कन्दर्पः ।)

24) *Kandappuddāmadappa*.....

(p. 415)

कंदप्पुद्दाम-दप्प-प्पसमण-गुरुणो बम्हणो कालदंडे
 पाणि देतस्स गंगा-तरलिद-ससिणो पव्वईवल्लहस्स ।
 चावं चंडाहिसिजा-रव-हरिद(अ)-णहं कर्षणा(?) कड्डुणालद्ध-मज्झं
 जं भगं तस्स सद्दो णिसुणिति(? णिसुणेहि)हु(? भु) अणे विस्तरंतो ण भाइ ॥
 (कन्दर्पोद्दामदर्पप्रशमनगुरोर्ब्रह्मणः कालदण्डे
 पाणि दातुर्गङ्गातरलितशशिनः पार्वतीवल्लभस्य ।
 चापं चण्डाभिशिञ्जारवभरितनभः कर्षणालद्धमध्यं
 यद् भग्नं तस्य शब्दो निःशृणु भुवने विस्तरन् न माति ॥)

—*Bālarāmāyana* VII. 425) *Ayi pinaghaṇatthana*.....

(p. 430)

अइ पीण-घणत्थणसोहणि पलितत्थ-कुलंग-विलोअणि ।
 जइ लमसि कावालिणीभावेहि सावका किं कलिस्संदि ॥
 (अयि पीनघनस्तनशोभने परित्रस्तकुरङ्ग-विलोचने ।
 यदि रमसे कापालिनीभावैः श्रावकाः किं करिष्यन्ति ॥)

—*Prabodhacandrodaya* III. 1926) *Raṇḍa caṇḍa*.....

(p. 438)

रंडा चंडा दिक्खिदा धम्मदारा
 मज्जं मंसं पिज्जए खज्जए अ ।
 भिक्खा भोज्जं चम्मखंडं च सेज्जा
 कोलो धम्मो कस्स णो भादि रम्मो ॥
 (रण्डा चण्डा दीक्षिता धर्मदारा
 मद्यं मांसं पीयते खाद्यते च ।
 भिक्षा भोज्यं चर्मखण्डं च शय्या
 कौलो धर्मः कस्य नो भाति रम्यः ॥)

—*Karpūramañjarī* I. 23

Chapter XVIII

Prakrit Verses In Alamkāra-Ratnākara

Sobhākaramitra's *Alamkāraratnākara*¹ (latter part of the 12th century or the early part of the 13th) contains not less than 167 Prakrit verses cited as illustrations of various figures of speech. The editor (Prof. Devadhar) gratefully acknowledges the debt that he owes to his friends, Prof. K. V. Abhyankar and Prof. R.D. Wadekar who helped him in reconstructing the text of the Prakrit verses. In spite of the best efforts of the editor and his friends, the text of the Prakrit verses, as presented in the printed text, is at many places defective. In this paper an attempt is made to present the Prakrit text in its correct form by referring to their original or secondary sources, wherever, possible :

- 1)*Lāṭānuprāsaḥ* / *Udāharanam*..... (p. 4, v. 8)

एमेअ जणो तिस्सा देइ कबोलोवमाइ ससिबिबं ।
परमत्थविआरे उण चंदो चंदो चिअ वराओ ॥
(एवमेव जनस्तस्या ददाति कपोलोपमायां शशिविम्बम् ।
परमार्थविचारे पुनश्चन्द्र इन्द्र एव वराकः ॥)

—First cited in *DHV* III. (p. 293)

- 2)*Upamā*..... (p. 7 v. 17)

रबिखज्जइ सासकं पअडिज्जइ णेअ णिद्धलोअम्मि ।
परिवड्ढिअं वि तावेइ जारगबभ व्व किवण-धणं ॥
(रक्ष्यते साशङ्कं प्रकटीक्रियते/प्रकट्यते नैव स्निग्धलोके ।
परिवर्धितमपि तापयति जार-गर्भं इव कृपणधनम् ॥)

- 3)*Upamā*..... (p. 8, v. 22)

कीरंती चिअ णासइ उअए रेह व्व खलअणे मेत्ती ।
सा उण सुअणम्मि कआ अणहा पाहाणरेह व्व ॥
(क्रियमाणैव नश्यत्युदके रेखेव रवलजने मैत्री ।
सा पुनः सुजने कृता अनघा पाषाणरेखेव ॥)

—*GS* III. 72

1) *Alamkāraratnākara* of Sobhākaramitra ed by Prof. C. R. Devadhar, pub. by Orienta Book Agency, Poona, 1942.

4) Upamā.....

(p. 8, v. 24)

अदंसणं विअ सुअणस्स दंसणं दुज्जणस्स दूसेइ ।
 तं चिअ संपइ सुलहं अहो कलिआलमाहप्पं ॥
 (अदर्शनमिव सुजनस्य दर्शनं दुर्जनस्य दूषयति ।
 तदेव संप्रति सुलभमहो कलि-काल-माहात्म्यम् ॥)

5) Ananvayaḥ.....

(p. 10 v. 28)

एदहमेत्ते भुवणे सुंदर-महिला-सहस्स-संकिण्णे ।
 अणुहरइ णवर तिस्सा वामद्धं दाहिणद्धस्स ॥
 (एतावन्मात्रे भुवने सुन्दर-महिला-सहस्र-संकीर्णे ।
 अनुहरति केवलं तस्या वामार्धं दक्षिणार्धस्य ॥)

—Cf. GS IV. 3

6) Asamaḥ.....

(p. 11, v. 30)

ढुंढुल्लंतु/ढुंढुल्लितु मरीहिसि/मरीहसि कंटअ-कलिआइ केअइ-वणाइं ।
 मालइकुसुमसरिच्छं अमर अमंतो ण पाविहिसि ॥
 (आम्यन् (? गवेषयन्) मरिष्यसि कण्टक-कलितानि केतकीवनानि ।
 मालती-कुसुमसदृशं अमर अमन्/आम्यन् न प्राप्स्यसि ॥)

—DHV Locna, p. 274

7) Pratima.....

(p. 14, v. 41)

अगे पुलअं अहरं स-वेविअं जंपिअं स-सिक्कारं ।
 सव्वं सिसिरेण कअं जं काअव्वं पिअअमेण ॥
 (अङ्गे पुलकमधरं स-वेपितं जल्पितं स-सीत्कारम् ।
 सर्वं शिशिरेण कृतं यत् कर्तव्यं प्रियतमेन ॥)

Cited, later by Jayaratha in his *Vimarśini*, p. 98

8) Taraḷāviehi daravīa.....

(p. 15)

तरलाविएहि दर-विअसिएहि तरुणीण णअण-कमलेहि ।
 अच्चिज्जसि अणुदिअहं जुआण को होसि मअणस्स ॥
 (तरलितैर्दर (दर = ईषद्-) विकसितैः तरुणीनां नयनकमलैः ।
 अर्च्यसे अनुदिवसं युवन् को भवसि मदनस्य ॥)

9) Pratimā.....

(p. 15, v. 45)

णव-पुण्णिमा-मिअंकस्स सुहअ कोत्तोसि(? को तं ति)भणसु मम सच्चं ।
 का सोहग्ग-समग्गा पओस-रअणि व्व तुह अज्ज ॥
 (नव-पूर्णिमा-मृगाङ्कस्य सुभग कस्त्वमसि भण मम सत्यम् ।
 का सौभाग्य-समग्रा प्रदोष-रजनीव तवाद्य ॥)

—first cited in KP IV. 898

10) Apahnuti.....

(p. 15, v. 46)

जो सरहस-पिअ-परिरंभ-पसरिआणंद-परिमलो हिएए ।
 सो क्खिअ मुत्ताहारो सीअल-सरसो ससिमुहीणं ॥
 (यः सरभस-प्रिय-परिरम्भ-प्रसारिता(? प्रसृतो)नन्द-परिमलो हृदये ।
 स एव मुक्ताहारः शीतल-सरसः शशिमुखीनाम् ॥)

11) Dr̥ṣṭāntaḥ.....

(p. 19, v. 62)

दढ-रोस-कलुसिअस्स वि सुअणस्स मुहाहि विप्पिअं कत्तो ।
 राहु-मुहम्मि वि ससिणो किरणा अमअं च्चिअ मुअंति ॥
 (दृढ-रोष-कलुषितस्यापि मुजनस्य मुखाद् विप्रियं कुतः ।
 राहु-मुखेऽपि शशिनः किरणा अमृतमेव मुञ्चन्ति ॥)

—GS IV. 19

12) Vaidharmyena (dr̥ṣṭāntaḥ) yathā.....

(p. 20, v. 64)

विसमम्मि वि अविस्णो धारअइ धुरं धुरंधरो जेव्व ।
 ण हु दिणअरोवराए दिणस्स होइ अवलंबणं(? बलंबणं)ससिबिबं ॥
 (विषमेऽप्यविषणो धारयति धुरं धुरन्धर एव ।
 न खलु दिनकरोपरागे दिनस्य भवत्यवलम्बनं शशिविम्बम् ॥)

13) Nidars'anā

(p. 21, v. 69)

तुह चंडि गंडवाली पटुप्पमाणेण अरुणभावेण ।
 बालातवाहएसु हिडिज्जइ कमल-किसलएसु ॥
 (तव चण्डि गण्डपाली प्रभवतारुणभावेन ।
 बालातपाहतेषु हिण्डते(= अटति, विचरति)कमल-किसलयेषु ॥)

14) Vinodāḥ.....

(p. 24, v. 78)

तक्खण-विहल-परम्महु-गोरि-कओल-तलम्मि संभरिए ।
 ओयारिऊण बहुसो दीसइ मउड-ससि-खंडो ॥
 (तत्क्षण-विह्वल-पराङ्मुख-गौरी-कपोल-तले संस्मृते ।
 अवतार्य बहुशो दृश्यते मुकुट-शशि-खण्डः ॥)

15)*Vinodah*.....

(p. 24, v. 80)

परणाह तुज्ज कित्तिप्पवाहमवलोइऊण दीहअरं ।
 अम्हेहि अज्ज गमिआ छोरो (खीरो) अहि-वंसणोक्कंठा ॥
 (नरनाथ तव कीर्तिप्रवाहमवलोक्य दीर्घतरम् ।
 अस्माभिरद्य गमिता क्षीरोदधिदर्शनोत्कण्ठा ॥)

16)*Vinodah*.....

(p. 24, v. 81)

बहुसो वि कहिज्जंतं तुह वअणं मज्ज हत्थ-संदिट्ठं ।
 न सुअं ति जंपमाणा पुणरुत्त-सुअं/सअं/कुणइ अज्ज/अज्जा 'अज्जा ॥
 (बहुशोऽपि कथ्यमानं तव वचनं मम हस्त-संदिष्टम् ।
 न श्रुतमिति जल्पन्ती पुनरुक्त-श्रुतं/करोत्यद्य/करोत्यार्या ॥)

—GS II. 98

17)*Pratipam*.....

(p. 29 v. 95)

मुद्धे किं विअ कीरइ कुवलय-कर्णोलिआएँ एआए ।
 ईसिं पटुत्तमेके कडवखए पप्फुरंतम्मि ॥
 (मुग्धे किमिव क्रियते कुवलय-कर्णोलिकया एतया (कुवलयावतंसेन एतेन) ।
 ईषत् प्रभुत्वमेकस्मिन् कटाक्षके (= कटाक्षे) प्रस्फुरति ॥)

18)*Pratipam*.....

(p. 29 v. 96)

तुह मुह-सारिच्छं ण लहइ त्ति संपुण्ण-मंडलो विहिणा ।
 अण्णमअं व्व घडइउं पुणो वि खंडिज्जइ मिअंको ॥
 (तव मुख-सादृश्यं न लभत इति संपूर्णमण्डलो विधिना ।
 अन्यमयमिव घटयितुं पुनरपि खण्डयते मृगाङ्कः ॥)

—GS III. 7

19)*Pratipam*.....

(p. 30 v. 101)

णिइ चिअ वदिज्जउ किं कीरइ देवआहि अण्णाहि ।
 जिइ प्पसाएण पिओ लभइ दूरे वि णिवसंतो ॥
 (निद्रैव बन्धताम् किं क्रियते देवताभिरन्याभिः ।
 यस्याः प्रसादेन प्रियो लभ्यते दूरेऽपि निवसन् ॥)

—Cited later by Jayaratha in *Vimarśinī*, p. 208

20) Pratipam.....

(p. 31 v. 103)

थणभुअमूलणिअंबे पिआएँ जुण्णंबराइ पेक्खंतो ।
 मुसलम्मि धावताइ (? वावडाए) बहुमण्णाइ पामसो रोरं ॥
 (स्तन-भुजमूल-नितम्बान् प्रियाया जीर्णाम्बरायाः प्रेक्षमाणः ।
 मुसले ध्यापृताया बहु मन्यते पामरो रोरम् (= दारिद्र्यम् ॥)

21) Vaidharmyam.....

(p. 31 v. 106)

जाहे च्चिअ तुह चाओ ओसरिओ (? जीसरिओ) णिअ-णिओल-गढभाहि ।
 ताहे च्चिअ रिउलोओ पइट्ठओ गिरि-गुहा-गढम् ॥
 (यदैव तव चापो निःसृतो निजनिचोल-गर्भात् ।
 तदैव रिपुलोकः प्रविष्टः गिरि-गुहा-गर्भम् ॥)

22) Rūpakam.....

(p. 33 v. 108)

सो णत्थि एत्थ ग्रामे जो एअं महमहंत-लाअण्णं ।
 तरुणाणं हिअअल्लूडिं परिसक्कंति णिवारेइ ॥
 (स नास्ति अत्र ग्रामे य एतां प्रसरल्लावण्याम् ।
 तरुणानां हृदय-लुण्ठाकौ परिष्वक्तौ निवारयति ॥)

—Cited earlier in KP X. v. 570; GS (W) 997

23) Rūpakam.....

(p. 35 v. 119)

ववसाअ-रइ-पओसो रोस-गइंद-दिढ-सिखला-पडिबंधो ।
 कह् कह् वि दासरहिणो जअ-केसरि-पंजरो गओ घण-समओ ॥
 (व्यवसाय-रवि-प्रदोषो रोष-नजेन्द्र-दृढ-शृङ्खला-प्रतिबन्धः ।
 कथं कथमपि दाशरथेज्यकेसरि पञ्जरो गतोघन-समयः ॥)

—Setubandha I. 14, cited earlier in SK IV v. 29 (p. 416)

24) Rūpakam... ..

(p. 36 v. 120)

माण-दुम-परुस-पवणस्स मामि सव्वंग-णिव्वुइ-अरस्स ।
 अवगूहणस्स भद्दं रअ-नाडअ-पुव्वरंगस्स ॥
 (मान-दुम-परुष-पवनस्य सखि सर्वाङ्गनिर्वृतिकरस्य ।
 अवगूहनस्य भद्रं रति-नाटक-पूर्वरङ्गस्य ॥)

—GS IV. 44

Hemacandra lays down the rule : मामि हला हले सख्या वा ।--Siddhahema VIII. ii. 195
 There is a variant reading 'सामि' (स्वामिन्).

25) Apahnutiḥ.....

(p. 41 v. 134)

सोहइ चल-मउलि-कुसुमो(? सुमो) भमंत-भसल-च्छलेण अप्पाणं ।
 महमहण-दंसण-विलीयमाण-दुरितं पआसंतो ॥
 (शोभते चल-मौलि-कुसुमो(? सुमो) भ्रमन्भ्रमर-च्छलेनात्मानम् ।
 मधु-मथन-दर्शन-विलीयमान-दुरितं प्रकाशयन् ॥)

26) Apahnutiḥ.....

(p. 41 v. 135)

उल्लोल-करअ- रअण-क्खएहि तुह लोअणेषु मह दिण्णं ।
 रत्तंसुअ- प्पसाअं कोवेण पुणो इमे ण अक्कमिआ ॥
 (आर्द्राद्रि-करज-रदन-क्षतैस्तव लोचनयो मम दत्तः ।
 रक्तांशुक-प्रसादः कोपेन पुनरिमे नाक्रान्ते ॥)

—First cited in KP IV 70 (p. 144). Cf GS (W) 971.

27) Apahnutiḥ.....

(p. 42 v. 136)

विहल्लंखलं तुमं सहि दट्ठूण कुडेण तरलतर-दिट्ठि ।
 वारप्पंसमिसेण अ अप्पा गरुओ त्ति पाडिअ विभिण्णो ॥
 (विह्वलाङ्गां/विशृङ्खलां त्वां सखि दृष्ट्वा कुटेन तरलतरदृष्टिम् ।
 द्वार-स्पर्श-मिषेण चात्मा गुरुक इति पातयित्वा विभिन्नः ॥)

—First cited in KP IV. 91 GS (W) 880

28) Apahnutiḥ.....

(p. 43 v. 140)

जोव्वणवुड्ढो कमला लडहज्जण(विअड्ड-जण)परिअओ पिआ रत्ता ।
 णव-महु-समओ एसो सग्गो अक्खाणिआ अण्णा ॥
 (यौवन-वृद्धिः कमला मनोहरजन-(? विदग्ध-जन-)परिचयः प्रिया रक्ता ।
 नव-मधु-समय एष स्वर्गं आख्यायिका अन्या ॥)

29) Utprekṣā.....

(p. 48 v. 153)

परिरंभ-विसारि-त्थणआ भण(? मण = मणे) कामेसुण्डणसंकाए ।
 रइ-कलहे जा पुरओ धरेत्ति(? धरेइ)फर-फलअजुअलं व ॥
 (परिरंभ-विसारि-स्तनका(= स्तनी)कामेषु-पतन-शङ्कया ।
 रति-कलहे या पुरतो धरति फर-फलक-युगलमिव ॥)

30) Utprekṣā.....

(p. 50 v. 157)

बलाआ(? बलआ)-मेहनिहेणं नहम्मि निव्वाणमहिलसिआ ।
 मुत्ता-कलाव-कंथा गिम्हम्मि कालवीरेण ॥
 (बलाहक-मेघ-निभेन नभसि निर्वाणमभिलषिता ।
 मुक्ता-कलाप-कन्था ग्रीष्मे काल-वीरेण ॥)

31) Utprekṣā.....

(p. 50 v. 158)

महिला-सहस्रभरिए तुह हिअए सुहअ सा अमाअंती ।
 अणुदिणमणणकम्मा अंगं तणुअं पि तणुएइ ॥
 (महिला-सहस्र-भूते तव हृदये सुभग सा अमान्ती ।
 अनुदिवसमनन्यकर्मा अङ्गं तनुकमपि तनूकरोति ॥)

—GS II. 82

32) Bhrāntimān.....

(p. 52 v. 164)

पुसिआ कण्णाहरणेंदणीलकिरणाहआ ससिमऊहा ।
 माणिणि-वअणम्मि सकज्जलंसु-संकाएँ दइएण ॥
 (प्रोज्झिताः/मृष्टाः कर्णाभरणेन्द्रनीलकिरणाहताः शशि-मयूखाः ।
 मानिनीवदने सकज्जलाश्रुशङ्कया दयितेन ॥)

—GS IV. 2

33) Ullekhaḥ.....

(p. 54 v. 168)

णाराअणो त्ति परिणअ-वआहिँ सिरि-वल्लहो त्ति तरुणीहिँ ।
 बालाहि उण(उणो)कोऊहलेण एमेअ सच्चविओ ॥
 (नारायण इति परिणत-वधोभिः श्री-वल्लभ इति तरुणीभिः ।
 बालाभिः पुनः कुतूहलेन एवमेव दृष्टः ॥)

—First cited in *Alaṃkārasarvasva*, p. 61

34) Aprastuta-praśamsā.....

(p. 62 v. 189)

तं णत्थि किं पि पइणो पकप्पिअं जं ण णिअइघरिणीए ।
 अणवरअ-गमणशीलस्स काल-पहिअस्स पाहिज्जं ॥
 (तत्रास्ति किमपि पत्युः प्रकल्पितं यन्न नियति-गृहिण्या ।
 अनवरत-गमनशीलस्य काल-पथिकस्य पाथेयम् ॥)

—First cited in *Alaṃkārasarvasva*, p. 133

35) Vyājastutiḥ.....

(p. 64 v. 198)

परिणाम-मधुर-फलभारेहिँ यहिआण वारिअ-खुहेण ।
 एएण खइर-रुक्खेण भूसिआ जेउ मरुभूमि ॥
 (परिणाम-मधुर-फलभारैः पथिकानां वारित-क्षुधेन ।
 एतेन खदिर-वृक्षेण भूषिता जयतु मरु-भूमिः ॥)

36) Pratyāṅikam.....

(p. 68 v. 205)

मम वल्लहेण राया णूणं जसेहिं खलीकओ दाणिं ।
 जोण्हा-णिह-दावगि-भरेहिं पतावेइ मं जेण ॥
 (मम वल्लभेन राजा (= चन्द्रः) नूनं यशोभिः खलीकृत इदानीम् ।
 ज्योत्स्ना-निभ-दावाग्नि-भरैः प्रतापयति मां येन ॥)

37) Vinoktiḥ.....

(p. 69 v. 210)

सामी पिसुण-विमुत्तो/विमुक्को मच्छर-रहिओ कवी तथा लोए ।
 विसहर-सुण्णो वि णिहो पाविज्जइ पुण्ण- (? पुव्व-) पुण्णेहिं ॥
 (स्वामी पिशुन-विमुक्तः मत्सर-रहितः कविस्तथा लोके ।
 विषधर-शून्योऽपि निधिः प्राप्यते पूर्ण- (? पूर्व-) पुण्यैः ॥)

38) Sahoktiḥ.....

(p. 70 v. 213)

णवरं चलिए चंदम्मि णहपहे मसण-किरण-कंतिल्ले ।
 कमल-वणाइ णिमीलन्ति सह रहंगाण सोवखेहि ॥
 (नवरं (= केवलं) चलिते चन्द्रे नभःपथे मसृण-किरण-कान्तिमति ।
 कमल-वनानि निमीलन्ति सह रथाङ्गानां सौख्यैः ॥)

39) Sahoktiḥ.....

(p. 71 v. 215)

सह दिअह-णिसाहिं दोहरा सासवंडा
 सह मणिवलएहिं बाह-धारा गलति ।
 तुह सुहअ विओए तीअ उव्विगिरीए
 सह अ तणुलदाए दुब्बला जोविदासा ॥
 (सह दिवस-निशाभिर्दोर्घाः श्वासदण्डाः
 सह मणिवलयैर्वाष्पधारा गलन्ति ।
 तव सुभग वियोगे तस्या उद्विगनायाः
 सह च तनुलतया दुर्बला जीविताशा ॥)

—Karpūramāñjarī II. 1

40) Sleṣaḥ.....

(p. 77 v. 233)

सअ- (? सर) सोअरो वि ण समो विमलस्स मुहस्स फुडसुहासो वि ।
 मम वल्लहाएँ तीए कमलं तह पुण्ण-रअणिअरो वि ॥
 (सरसोदरोऽपि न समो विमलस्य मुखस्य स्फुट-सुहासोऽपि ।
 मम वल्लभायास्तस्याः कमलं तथा पूर्ण-रजनिकरोऽपि ॥)

41) Śleṣaḥ.....

(p. 78 v. 234)

विअड-पअ-बंध-बंधव-सिरिणा तुह मित्त-चित्त-विहवस्स ।
 रण्णो वि गइ गुरुइ (? गरई गरई) (?गुरुणो)सरिसी रअणाअरेण इमा ॥
 (विकट-पट-बन्ध-बान्धवश्रिया (विकटपयोबन्धबान्धवश्रिया वा) तव
 मित्रचित्तविभवस्य ।
 राज्ञोऽपि गतिगुर्वी (?गुरोः) सदृशो रत्नाकरेण (रत-नागरेण वा) एषा ॥

42) Śleṣaḥ.....

(p. 79 v. 240)

लंकालआणं पुत्तअ वसंत-मासेक्क-लद्ध-पसराणं ।
 आपीअ-लोहिआणं बीहेइ जणो पलासानं ॥
 (लङ्कालयानां पुत्रक वसन्तमासैक-लब्ध-प्रसरणाम् ।
 आपीत-लोहितानां बिभेति जनः पलाशानाम् ॥)

—GS.IV. 11

43) Ākṣepaḥ.....

(p. 84 v. 254)

दूर-पवासे सँमुहो सि सुहअ आलिगणं खणं कुरुसु ।
 अहवा अलाहि इमिणा गमणम्मि विलंबआरेण ॥
 (दूर-प्रवासे सम्मुखोऽसि सुभग आलिङ्गनं क्षणं कुरुष्व ।
 अथवालमेतेन गमन-विलम्बकारेण ॥)

—Later cited in *Vimarśinī*, p. 147

44) Ākṣepaḥ.....

(p. 86 v. 257)

किं भणिमो भण्णइ कित्ति (? कित्तिय) अह किवा इमेण भणिएण ।
 भणिण्हिसि तह वि अहवा भणामि किवा ण भणिओ सि ॥
 (किं भणाम भण्यते कियदथ किंवैतेन भणितेन ।
 भणिष्यसे तथाप्यथवा भणामि किवा न भणितोऽसि ॥)

—Later cited in *Vimarśinī*, pp. 4-5

45) Vidhyādhāsaḥ.....

(p. 87 v. 259)

वच्च मह च्चिअ एक्काए होतु णीसास-रोइअव्वाइं ।
 मा तुज्झ वि तीएँ विणा दक्खिण्ण-हअस्स जाअंतु ॥
 (व्रज ममैवंकस्या भवन्तु निःश्वास-रोदितव्यानि ।
 मा तवपि तथा विना दाक्षिण्यहृतस्य जायन्ताम् ॥)

—First cited in *DHV* (p. 73) .

46) Vidhyābhāṣaḥ..... (p. 87 v. 260)

जइ वच्चसि वच्च तुमं को वा वारेइ तुज्झ गमणस्स ।
तुह गमणं मह मरणं लिहिअ-पसत्तं कअतेण ॥
(यदि व्रजसि व्रज त्वं को वा वारयति तव गमनस्य ।
तव गमनं मम मरणं लिखित-प्रसक्तं कृतान्तेन ॥)

47) Vidhyābhāṣaḥ..... (p. 87 v. 262)

जाएज्ज वणदेसे खुज्जो वि हु णीसहो/खुज्जो च्चिअ पाअवो झडिअ-पत्तो ।
मा माणुसम्मि लोए ताई (?चाई) रसिओ/चाएक्करसो दरिहो अ ॥
(जायेय वनोद्देशे कुब्जोऽपि खलु निः सह/कुब्ज एव पादपो गलित-पत्रः ।
मा मानुषे लोके त्यागी रसिको/त्यागैकरसो दरिद्रश्च ॥)

—GS III. 30

48) Vidhyābhāṣaḥ..... (p. 88 v. 265)

सुहअ विलंबसु थोअं जाव इमं विरह-काअरं हिअअं ।
संठविऊण भणिस्सं अहवा बोलेसु किं भणिमो ॥
(सुभग विलम्बस्व स्तोकं यावदिदं विरह-कातरं हृदयम् ।
संस्थाप्य भणिष्याम्यथवा गच्छ किं भणामः ॥)

—Alaṃkārasarvasva p. 147

49) Sandehābhāṣaḥ..... (p. 89, v. 267)

बल्लहदढोवगूहण-सुहारसो-किं व माण-विस-जाला ।
कर-अल-धरिअ-कबोले भण सुंदरि किं प्पिअं तुज्झ ॥
(बल्लभ-दृढोपगूहण-सुधारसः किं वा मान-विषज्जाला ।
करतलघृतकपोले भण सुन्दरि किं प्रियं तव ॥)

50) Vikalpābhāṣaḥ..... (p. 90, v. 269)

एसो वसंत-मासो अह वरई-सोअ-सल्ल-सव्वस्सं ।
हंहो जुवाण तं धणरसिल्ल वा वच्च इह व (?वा वच्च वा) चिट्ठ ॥
(एषो वसन्तमासोऽथ वराको-शोक-शल्य-सर्वस्वम् ।
हंहो (= हे) युवन् त्वं धनरसिक वा व्रज वा तिष्ठ ॥)

51) Vibhāvanā..... (p. 94, v. 281)

ण अ रूवं ण अ रिद्धी णावि कुलं ण अ गुणा ण विण्णाणं ।
एमेव तह वि कस्स वि को वि अणो बल्लहो होइ ॥
(न च रूपं न च ऋद्धिः नापि कुलं न च गुणा न विज्ञानम् ।
एवमेव तथापि कस्यापि कोऽपि जनो बल्लभो भवति ॥)

—Later cited in *Vimarśinī*, p. 159

52) Viṣeṣoktiḥ.....

(p. 96, v. 287)

जो जस्स विह्वसरो सो तं वेइ त्ति किं थ अच्छेरं ।
 अणहोतं पि खु दिण्णं दोहणं तइ सवत्तीणं ॥
 (यो यस्य विभवसारः स तं ददातीति किमत्राश्चर्यम् ।
 अभवदपि र वलु दत्तं दौर्भाग्यं त्वया सपत्नीनाम् (= सपत्नीभ्यः) ॥)
 —GS III. 12

53) Asaṁgatiḥ.....

(p. 96, v. 289)

उअ जलहर-मालाए जत्थ च्चिअ गज्जिउग्गमो जाओ ।
 तत्थ च्चिअ उल्लसिअं विज्जुम्मणिआ-सलाआहि ॥
 (पश्य जलधरमालाया यत्रैव गजितोद्गमो जातः ।
 तत्रैव उल्लसितं विद्युन्मणिशलाकाभिः ॥)

54) Asaṁgatiḥ.....

(p. 97, v. 291)

दलिआरि-वसा-सोणिअ-पिच्छिल-धारा-पहम्मि तुह खग्गे ।
 अच्छरिअं समसमओ गमागमो कित्ति-लच्छीए ॥
 (दलितारि-वसा-शोणित-पिच्छिल-धारापथे तव खड्गे ।
 आश्चर्यं समसमयो गमागमः कीर्तिलक्ष्म्याः ॥)

55) Anyonyam.....

(p. 98, v. 297)

पुढुमित्तं कार णं अधर/अहर-खण्डणेणोल्लसंति सिक्कारा ।
 सिक्कारेहि अह अधर/अहर-खण्डणं सामलंगीणं ॥
 (प्राथमिकं/प्रथमं कारणम् अधर-खण्डनेनोत्प्लसन्ति सीत्काराः ।
 सीत्कारेभ्यः (? सीत्कारैः) अथाधर-खण्डनं श्यामलाङ्गीनाम् ॥)

56) Anyonyam.....

(p. 99, v. 299)

मअ-वस-मन्थर-भमरेहि को विणा करिवरेहि विज्जगिरी ।
 विज्जेण विणा करिणो पाविज्जंति हु परीहव-सआणि ॥
 (मद-वश-मन्थर-भ्रमरैः को विना करिवरैः विन्ध्यगिरीः ।
 विन्ध्येन विना करिणः प्राप्नुवन्ति रवलु परिभव-शतानि ॥)

57) Anyonyam.....

(p. 99, v. 302)

सेवअ-जणस्स किं सामिणा स-माणुण्णइं हरआ ।
 सामिणो वि विसोढ-माणभंग-लहुएण किं तेण ॥
 (सेवक-जनस्य किं स्वामिना स्व-मानोन्नतिं हरता ।
 स्वामिनोऽपि विसोढ-मानभङ्ग-लघुकेन किं तेन ॥)

58) Viparyayah.....

(p. 101, v. 310)

अंगाइ पतणुआइं किमवि किमवि गरइ (? अंगाई पअणुआइं वि किपि गरएइ)
महु-मअ-विलासो ।
हिआआइं लहुइं करेइ (? हिअआईं पुणो लहुएइ) माण-गरआणि (गरआईं)
वि पिआणं ॥

(अङ्गानि प्रतनुकान्यपि किमपि गुरुकरोति मधु-मद-विलासः ।
हृदयानि पुनर्लघयति मानगुरुष्वपि प्रियाणाम् ॥)

—Gauḍavaho. 1148

59) Acintyam.....

(p. 103, v. 315)

चिर-संठिओ वि विगलइ माणो चिर-विगलिओ वि संघडइ ।
विवरीअ-रसं ख करेइ महुमओ कामिणिजणम्मि ॥
(चिर-संस्थितोऽपि विगलति मानश्चिरविगलितोऽपि सङ्घटते ।
विपरीत-रसं करोति मधुमदः कामिनी-जने ॥)

60) Acintyam.....

(p. 103, v. 317)

अच्चासण्णो ओही कीरउ मह मंडणं पअत्तेण ।
अज्ज समप्पइ विरहो एंते वि पिए ण एंते वि ॥
(अत्यासन्नोऽवधिः क्रियतां मम मण्डनं प्रयत्नेन ।
अद्य समाप्यते विरह आयत्यपि प्रिये नायति अपि ॥)

61) Acintyam.....

(p. 104, v. 319)

जो रणमुहम्मि रण्णा निज्जिअ मुत्तो/मुक्को हओ अ रिउवगो ।
धम्मो पुव्वेण कओ अण्णेणसो जसो विमलो ॥
(यो रणमुखे राज्ञा निजित्य मुक्तो हतश्च रिपुवर्गः ।
धर्मः पूर्वेण कृतोऽभ्येनेतद् यशो विमलम् ॥)

62) Viṣṇam.....

(p. 105, v. 323)

उन्नामैति दइच्चा जह जह दण्णुदुरं मुहं एए ।
तह तह मउज्ज वि लज्जाइ होइ दूराणअं वअणं ॥
(उन्नमयन्ति दैत्या यथा यथा दर्पाधुरं मुखमेते ।
तथा तथा समापि लज्जया भवति दूरानतं वदनम् ॥)

63) Viṣamam.....

(p. 106, v. 324)

रवि-मंडलम्मि पाआल-पंक-लेसेहि लंछणासंगो ।
जेहि कओ ताण णमो आइ-वराहस्स सासाणं ॥
(रवि-मण्डले पाताल-पङ्कलेशैर्लङ्घनासङ्गः ।
यैः कृतस्तेभ्यो नम आदि-वराहस्य श्वासेभ्यः ॥)

64)*Viṣamam*.....

(p. 107, v. 329)

जह गहिरो (? गंभीरो) जह रअण-णिबभरो जह अ णिम्मल-च्छाओ ।
 तत् (? तथा) किं विधिनेष सरस-पानीयो (वाणीको) जलनिधिर्न कृतः ॥
 (यथा गंभीरो यथा रत्ननिर्भरो यथा च निर्मलच्छायः ।
 तत् (? तथा) किं विधिनेष सरस-पानीयो (वाणीको) जलनिधिर्न कृतः ॥)

—First cited in *KP* X. 573 (p. 760)65)*Samam*....

(p. 108, v. 332)

मुहपेच्छआण मुहपेच्छओ सि सिहिलाण सिहिल-सम्भावो ।
 थणआअत्तं पेम्म सुहअ ता कस्स कुप्पामो ॥
 (मुख-प्रेक्षकाणां मुख-प्रेक्षकोऽसि शिथिलानां शिथिल-सद्भावः ।
 स्तनायत्तं प्रेम सुभग तत् कस्मै कुप्यामः ॥)

66)*Samam*.....

(p. 108, p. 333)

लच्छी दुहिआ जामाउओ हरी तह घरिल्लिआ गंगा ।
 अमअ-मअंका अ सुआ अहो कुडुबं महोदहिणो ॥
 (लक्ष्मीर्दुहिता जामातृको हरिस्तथा गृहिणो गङ्गा ।
 अमृत-मृगाङ्गौ च सुतौ अहो कुटुम्बं महोदधेः ॥)

—First cited in *DHV* III. pp. 463-46467)*Samam*.....

(p. 108, v. 334)

उप्पाइअ-दध्वाणं वि खलाणं को भाअणं खलो च्चेअ ।
 पक्काइं वि णिबफलाई णवरं काएहिं खज्जंति ॥
 (उत्पादित-द्रव्याणामपि खलानां को भाजनं खल एव ।
 पक्वान्यपि निम्बफलानि केवलं कार्कः खाद्यन्ते ॥)

—*GS* III. 4868)*Vicitram*....

(p. 110, v. 339)

पिअं पडि बलइ मणो ओसरइ विगलई लज्जा ।
 परिमलमेत्तेण च्चिअ मइराए एत्थ किं भणिमो ॥
 (प्रियं प्रति बलति मनो भानोऽपसरति विगलति लज्जा ।
 परिमलमात्रेणैव मदिराया इह किं भणामः ॥)

69)*Vicitram*.....

(p. 110, v. 341)

रिउणो संपत्तिमसुएहि बीरेहि आकमिज्जंतु ।
 अवकमिअ जलहरं पुण सोह तुमं किमिव पाविहिसि ॥
 (रिपवः संपत्ति-समूहसुकैः बीरैराक्रम्यन्ताम् ।
 आक्रम्य जलधरं पुनः सिंह त्वं किमिव प्राप्स्यसि ॥)

70)*Vicitram*.....

(p. 111, v. 342)

फग्गुच्छव/फग्गुच्छण-णिट्ठोसं केणवि कट्ठम-पसाहणं दिण्णं ।
 थण-कलस-मुह-पलोद्वंत-सेअ-धोअं किणो धुअसि ॥
 (फाल्गुनोत्सव-निर्दोषं केनापि कर्दमप्रसाधनं दत्तम् ।
 रतन-कलश-मुखप्रलुठस्वेद-धौतं किमिति धावयसि ॥)

—GS IV. 69

The GS reaps 'फग्गुच्छण'.

71)*Viṣeṣaḥ*.....

(p. 112, v. 347)

चोरिअ-रमणाउलिए पुत्ति पिअं हरिहिसि त्ति किं चुज्जं ।
 वच्चंती मुह-जोण्हा-भरेहि तिमिरं पि णुल्लिहिसि ॥
 (चौर्यरमणा (= रता)कुलिते पुत्रि प्रियं हरिष्यसीति किमाश्चर्यम् ।
 व्रजन्ती मुख-ज्योत्स्नाभरैस्तिमिरमपि नोत्स्यसि ॥)

—Later cited in *Vimarśinī* p. 17372)*Viṣeṣaḥ*.....

(p. 112, v. 348)

आलिहमाणीओ वि चित्तवत्तिआ किं पि किं पि तद्दिअहं ।
 ण ह्ठ णवरं तणुआयंति ताउ वड्ढंति लोअस्स ॥
 (आलिख्यमाना अपि चित्रवतिकाः (चित्तवृत्तयः) किमपि किमपि तद्विवसम् ।
 न खलु केवलं तनुकायन्ते ता वर्धन्ते लोकस्य ॥)

73)*Vyāghātaḥ*.....

(p. 113, v. 351)

विण्णाणेण मअ-विसं विणिवट्टइ भिण्ण-कारणुप्पण्णं ।
 विण्णाणकारणं जं तं पुण भण को णिवट्टेइ ॥
 (विज्ञानेन मदविषं विनिवर्तते भिन्नकारणोत्पन्नम् ।
 विज्ञान-कारणं यत्तत्पुनर्भणं को निवर्तयति ॥)

—Later cited in *Vimarśinī* 174

74)*Asakyam*.....

(p. 115, v. 355)

This *gāthā* is the same as given above under S. No. 72.75)*Asakyam*.....

(p. 115, v. 357)

उज्जुअ-रए ण तूसइ वक्कम्मि वि आअमं विकप्पेइ ।
 एत्थ अहव्वाएँ मए पिए पिअं कहँ णु काअन्नं ॥
 (ऋजुक-रते न तुष्यति वक्त्रेऽप्यागमं विकल्पयति ।
 इहाभक्ष्यया मया प्रिये प्रियं कथं नु कर्तव्यम् ॥)

—GS V. 76

76)*Vyatyāsaḥ*.....

(p. 116, v. 358)

सच्चिअ/सच्चं जाणइ दट्ठुं सरिसम्मि जणम्मि जुज्जए राओ ।
 मरउ ण तुमं भणिस्सं मरणं पि सलाहणिज्जं से ॥
 (सैव/सत्यं जानाति द्रष्टुं सदृशे जने युज्यते रागः ।
 म्रियतां न त्वां भणिष्यामि मरणमपि श्लाघनीयं तस्याः ॥)

—GS I. 12

77)*Vyatyāsaḥ*.....

(p. 117, v. 362)

सुकअं चिअ परिभोगाण कारणं सुहअ ते वि मोहस्स ।
 मोहो पावाण परंपराएँ सुअअं चिअ विरुद्धं ॥
 (सुकृतमेव परिभोगानां कारणं सुभग तेऽपि मोहस्य ।
 मोहः पापानां परम्परया सुकृतमेव विरुद्धम् ॥)

78)*Samatā*.....

(p. 118, v. 366)

कुविआएँ पाअ-पडणेण जो पसाओज्जिओ (?पसाओ अज्जिअओ) तुमए ।
 रे मूढ सअं चिअ सो हारिअओ गोत्त-खलणेण ॥
 (कुपितायाः पादपतनेन यः प्रसादोऽर्जितस्त्वया ।
 रे मूढ स्वयमेव स हारितो गोत्र-खलनेन ॥)

79)*Udrekaḥ*.....

(p. 120, v. 372)

उग्गच्छउ दिण्णाहोऽत्थमेउ ससि किं अम्ह (? म्ह) छिण्णमेएण ।
 एअं पुण मह दुक्खं जं पत्ता पंकजेहिँ सिरि ॥
 (उद्गच्छतु दिननाथोऽस्तमेतु शशी किमस्माकं छिन्नमेतेन ।
 एतत्पुनर्मम दुःखं यत् प्राप्ता पङ्कजैः श्रीः ॥)

80) Tulyam.....

(p. 120, v. 374)

अर्घन्तु सिसिर-समए कामीण घणावरुण-महल्ली (? सुहेल्ली) ।
 जलकेली पुण पअड-स्थण-जहणो सो गओ च्चेव ॥
 (अर्घन्तु (? राजन्तु) शिशिर-समये कामिनां घनालिङ्गन-मुख केलयः ।
 जलकेलिः पुनः प्रकट-स्तन-जघनः स गत एव ॥)

81) Anūdarah.....

(p. 122, v. 377)

मअणाहिसामलेण इअ गणिअ (? गणिए/गणिअं) कि मुहं णलाडेण ।
 इच्छामि इमं तिणअण-प्पणाम-किण-कालअं वोढुं ॥
 (मृगनाभिभ्यामलेनेति गणिते/गणितं (= विचारिते/विचारितं) कि मुखं ललाटेन ।
 इच्छामीदं त्रिनयन-प्रणाम-किण-कलुषितं वोढुम् ॥)

82) Ādarah.....

(p. 122, v. 378)

संपत्तिआ वि खज्जइ पण्णच्छेएसु पुत्ति को दीसो ।
 णिअ-पइणा वि रमिज्जइ पर-पुरिस-विबज्जिए ग्रामे ॥
 (संपत्तिकापि खाद्यते पर्णच्छेदेषु पुत्रि को दोषः ।
 तिज-पतिनापि रम्यते पर-पुरुष-विबर्जिते ग्रामे ॥)

83) Anukṛtiḥ.....

(p. 124, v. 386)

जं चेअ मउलणं लोअणाण रइ-रस-वसेण णिम्माअं ।
 अणुबद्धं तं चिअ कामिणीण णिद्दाणुबन्धेण ॥
 (यदेव मुकुलनं लोचनानां रति-रस-वशेन निर्मितम् ।
 अनुबद्धं तदेव कामिनीनां निद्रानुबन्धेन ॥)

The first and the third quarters are quoted by Hemacandra in his Prakrit Grammar (under sūtra 8.2.184).

84) Pratyūhaḥ.....

(p. 125, v. 388)

दाहपसंगो अलिआणलेण पत्तो हरस्स ससिणो जो ।
 सुरसरिसलिलभरेण सोमिअ सो विहडिओ झत्ति ॥
 (दाहप्रसङ्गोऽलिकानलेन प्राप्तो हरस्य शशिनो यः ।
 सुर-सरित्सलिलभरेण सौम्य स विघटितो झटिति ॥)

85) Pratyādeśaḥ.....

(p. 127, v. 392)

अंगाइ पतणुआइ (? अंगाई पअणुआई) (Sk : अङ्गानि प्रतनुकानि) etc.

This gāthā is identical with the gāthā given above under S. No. 58.

86) Pratyādeśaḥ.....

(p. 127, v. 393)

उच्चतरं दोलन्तीं तुज्ज मण्णे णहप्पहा-दुमिओ ।
अइरेण सुअणु होहिइ पच्छाइअलंछणो चंदो ॥
(उच्चतरं दोलन्त्यास्तव मन्ये नखप्रभा-धवलितः ।
अचिरेण सुतनु भविष्यति प्रच्छादित-लाञ्छनश्चन्द्रः ॥)

87) Pratyādeśaḥ.....

(p. 127, v. 394)

एगे कुणंति छिद्दं पअइ-विमुद्धे वि निम्मले रअणे ।
अण्णे महानुहावा गुणेहिं तं चेअ पूरेंति ॥
(एके कुर्वन्ति छिद्रं प्रकृति-विशुद्धेऽपि निम्मले रत्ने ।
अन्ये महानुभावा गुणैस्तदेव पूरयन्ति ॥)

88) Pratyādeśaḥ.....

(p. 127, v. 395)

कुविअ वि(?कुविआण)परम्महाणं थोवं पसिआण(?थोवंतरिआण)-
मेगसअणम्मि ।
पूरिज्जइ रोमंचोगमेण दोण्हि पि ओआसो ॥
(कुपितयोः पराङ्मुखयोः स्तोकमन्तरितयोरेकक्षयने ।
पूर्यन्ते रोमाञ्चोद्गमेन द्वयोरप्यवकाशः ॥)

89) Samādhīḥ.....

(p. 128, v. 398)

सोवाणारोहण-परिसमेण काए वि जे विणिस्सरिआ ।
ते च्चिअ हरिदंसणवइअरेण सासा ण विच्छिण्णा ॥
(सोपानारोहण-परिश्रमेण कस्या अपि ये विनिःसृताः ।
त एव हरि-वर्जन-व्यतिकरेण श्वासा न विच्छिन्नाः ॥)

—Later cited in *Vimarsinī*, p. 203

90) Samādhīḥ.....

(p. 129, v. 399)

हिंदोलणोच्छवे सुंबरीण जे सेअ-बिदुणो पडिआ ।
वेग-तुडिण हारेण ताण माहप्पमुच्छलिअं ॥
(हिन्दोलनोत्सवे सुन्दरीणां ये स्वेदबिन्दवः पतिताः ।
वेगत्रुटितेन हारेण तेषां माहात्म्यमुच्छलितम् ॥)

- 91)*Arthāntaranyāsaḥ*..... (p. 130, v. 403)

सरलाण पअह-कठिणा मज्झं लद्धूण किं ण कुणंति ।
जं यणएहि भुआणं अण्णोण्ण-विलोअणं पिहिअं ॥
(सरलानां प्रकृति-कठिना मध्यं लब्ध्वा किमिव न कुर्वन्ति ।
यत् स्तनाभ्यां भुजानामन्योन्यविलोकनं पिहितम् ॥)

- 92)*Arthāntaranyāsaḥ*..... (p. 131, v. 405)

जेण परक्कमणिहिणा अक्कमिओ सत्त-साअरुहेसो ।
ण हु काअराण दुक्कइ ओआसो णिअ(अ)घरेसु वि ॥
(येन पराक्रमनिधिना आक्रान्तः सप्त-सागरोद्देशः ।
न खलु कातराणां दौकतेऽवकाशो निज(क)गृहेष्वपि ॥)

- 93)*Arthāntaranyāsaḥ*..... (p. 131, v. 408)

णिहोसो ण हु कोइ वि ण हु कोइ वि सब्बहा गुणविमुक्को ।
खीरसमुद्दे वि विसं रअणाणि वि विसहर-सिरेसु ॥
(निर्दोषो न खलु कोऽपि न खलु कोऽपि सर्वथा गुणविमुक्तः ।
क्षीर-समुद्देशेपि विषं रत्नान्यपि विषधरशिरःसु ॥)

- 94)*Vyāptih*..... (p. 133, v. 413)

ठाऊण जइ णिरिक्खइ ता से पुरओ णरिदओ चलिओ ।
जइ धावइ ता वरई थण-जहण-कअत्थिआ खलइ ॥
(स्थित्वा यदि निरीक्षते तदस्याः पुरतो नरेन्द्रचलितः ।
यदि धावति तद्वराकी स्तन-जघन-कर्धयिता स्खलति ॥)

- 95)*Anumānam*... (p. 134, v. 418)

वण्णवसिए विअत्थसि सच्चं चिअ सो तुए ण संभविओ(?सच्चविओ ।
ण हु होंति तम्मि विट्ठे सुत्था/सत्थावत्थाई अंगाई ॥
(वर्णवशिते विकत्थसे सत्यमेव स त्वया न संभावितः(?दृष्टः) ।
न खलु भवन्ति तस्मिन्दृष्टे सुत्था/स्वस्थावस्थान्यङ्गानि ॥)

—GS V. 78

Bhuvanapāla renders the term ' *Vaṇṇa-vasie* ' into Sanskrit as ' *Svadeśa-vāṣinī* ' and adds at the end of his comments " *Vaṇṇavasiyā svadeśavāṣinī* ".

96)*Hetuḥ*.....

(p. 136, v. 424)

संजीवणोसहिं पिव सुअस्स रक्खइ अण्ण-वावारा ।
 सासू णवढभ-वंसण-कंठागअ-जीविअं सुण्हं ॥
 (सञ्जीवनीषधिमिव सुतस्य रक्षत्यनन्यव्यापारा ।
 श्वभ्रूर्नवाभ्रदर्शन-कण्ठागत-जीवितां स्तुषाम् ॥)

—GS IV. 36

Bhuvanapāla reads ' nosaham ' (Sk : ' nauśadham '.)

97)*Hetuḥ*.....

(p. 137, v. 428)

हरिहिइ पिअस्स णव-चूअ-पल्लवो पढम-मंजरि-सणाहो ।
 मा खसु पुत्ति पत्थाण-कलस-मुह-संठिओ गमणं ॥
 (हरिष्यति प्रियस्य नवचूत-पल्लवः प्रथम-मञ्जरी-सनाथः ।
 मा रोदोः पुत्रि प्रस्थान-कलश-मुख-संस्थितो गमनम् ॥)

—GS II. 43

98)*Apattiḥ*

(p. 138, v. 430)

मा होहि तरुणि वइए चिरेण आओ त्ति माणमंथरिआ ।
 अण्णह सो विरहग्गिम्मि गओ वि तहा गओ चेव ॥
 (मा भव तरुणि दयिते चिरेणागत इति मान-मन्थरिता ।
 अन्यथा स विरहाग्नौ गतोऽपि तथा गत एव ॥)

99)*Arthāpattiḥ*.....

(p. 140, v. 433)

संणिहिअ-भुजंगाओ वि चंदण-लहआओ जो थरथरेइ ।
 कह सो विओइणीणं कुणइ ण मलयाणिलो कंयं ॥
 (संनिहितभुजङ्गा अपि चन्दन-लतिका यः कम्पयति ।
 कथं स विद्योगिनीनां करोति न मलयानिलः कम्पम् ॥)

100)*Arthāpattiḥ*.....

(p. 140, v. 435)

दक्खिण्णेण वि एंतो सुहअ सुहावेसि अम्ह हिअआइं ।
 णिवकइअवाणुरत्तो सि जाण का णिव्वदी ताणं ॥
 (दाक्षिण्येनाप्यायन् सुभग सुख्यस्यस्माकं हृदयानि ।
 निष्कैतवानुरक्तोऽसि यासां का निर्वृतिस्तासाम् ॥)

—GS I. 85

- 101)*Arthāpattiḥ*..... (p. 141, v. 437)

एवको वि काल/कण्ह-सारो ण देइ गंतुं पआहिण-वलंतो/चलंतो ।
 कि उण बाहाउलिअं लोअण-जुअलं पिअअमाए ॥
 (एकोऽपि काल/कृष्ण-सारो न ददाति गन्तुं प्रदक्षिणं चलन्/चलन् ।
 कि पुनर्बाष्पाकुलितं लोचन-युगलं प्रियतमायाः ॥)

—GS I. 25

- 102)*Arthāpattiḥ*..... (p. 141, v. 438)

लुंबोओ अंगण-माह्वीणं दारगलाउ जाआउ ।
 आसासो पंथ-पलोअणे वि नट्ठो गअवईणं ॥
 (स्तबका(लता)अङ्गण-माधवीनां द्वारार्गला जाताः ।
 आशवासो पान्थ-प्रलोकने(मार्गान्वेषणे)ऽपि नष्टो गतपतिकानाम् ॥)

—GS IV. 22

- 103)*Vidhiḥ*..... (p. 143, v. 441)

गज्ज महं चिअ (?महन्चिअ) उव्वरिं सव्वत्थामेण लोहहिअअस्स ।
 जलहर लंबालइअं मा रे मारेहिसि वराइं ॥
 (गर्ज ममैवोपरि सर्वस्थाम्ना लोह-हृदयस्य ।
 जलधर लम्बालकिकां (= लम्बालकां) मा रे मारयिष्यसि वराकीम् ॥)

—GS VI. 66

- 104)(*Vidhyābhāsa-Sankīrṇa*)*Vidhiḥ*..... (p. 143, v. 442)

गज्जसु जलअ जहिच्छं तुमपि विप्फुरसु विज्जुले अहिअं ।
 ण हु फुडइ वज्ज-घडिअं कडिणं अम्हाण हअ-हिअअं ॥
 (गर्ज जलव यथेच्छं त्वमपि विस्फुर विद्युदधिकम् ।
 न खलु स्फुटति वज्र-घटितं कठिनमस्माकं हत-हृदयम् ॥)

- 105)*Niyamaḥ*..... (p. 144, v. 446)

का विसमा देव्वगई कि दुलहं जं जणो गुणगगही ।
 कि सोवखं सुकलत्तं कि दुवखं जं खलो लोओ ॥
 (का विधमा? देवगतिः कि दुर्लभम्? यज्जनो गुणग्राही ।
 कि सौख्यं? सुकलत्रम् कि दुःखम्? यत् खलो लोकः ॥)

—First cited in KP X. v. 529 (p. 710)

- 106)*Niyamaḥ* (?)..... (p. 144, v. 447)

वाणिअअ हत्थिदंता कुत्तो अम्हाण वग्घकित्तो अ ।
जाव लुलिआलअ-मुहो घरम्मि परिसक्कए सोण्हा ॥
(वाणिजक (= वणिक्) हस्तिदन्ताः कुतोऽस्माकं व्याघ्रकृत्यश्च ।
यावल्लुलितालकमुखो गृहे परिष्वङ्कते स्नुषा ॥)

—First cited in *DHV* III. p. 299

- 107)*Niyamaḥ* (?)..... (p. 145, v. 448)

पसिअ पिए का कुविआ? सुअणु तुमं परअणम्मि को कोवो? ।
को हु परो? णाह तुमं कीस? अपुण्णण मे सत्ती ॥
(प्रसीद प्रिये का कुपिता? सुतनु त्वम् परजने कः कोपः ।
कः खलु परो? नाथ त्वम् कस्मात् (किमिति)? अपुण्यानां मे शक्तिः ॥)

—*GS* IV. 84

- 108)*Niyamaḥ*..... (p. 145, v. 449)

अत्ता एत्थ णुमज्जइ एत्थ अहं दिअसअं पलोएहि ।
मा पहिअ रत्तिअंधअ सेज्जाए महं णुमज्जिहिसि ॥
(श्वभूरत्र निमज्जति (= शेते) अत्राहं दिवसकं प्रलोकस्व ।
मा पथिक रात्र्यन्धक शय्यायामावयोनिमद्भक्ष्यसि ॥)

—*Cf. GS* VIII. 67

- 109)*Parisaṃkhyā*..... (p. 146, v. 451)

विसमासु समरसीमासु जेण चाइक्करसिअ-हिअएण ।
हत्थो पसारिओ णं णवरं करवाल-ग्रहणम्मि ॥
(विषमासु समरसीमासु येन त्यागैकरसिक-हृदयेन ।
हस्तः प्रसारितो नूनं केवलं करवाल-ग्रहणे ॥)

- 110)*Parisaṃkhyā*..... (p. 146, v. 453)

अण्णत्थ कुणसु जोण्हं मा चंद समुद्द-वरिसओ होहि ।
उज्जोइअं घरं णो दइआ-मुह-चंद-कंतीए ॥
(अन्यत्र कुरुष्व ज्जोत्तनां मा चन्द्र समुद्र-वर्षको भव ।
उद्योतितं गृहमस्माकं दयिता-मुख-चन्द्र-कान्त्या ॥)

111) Pratiprasavaḥ.....

(p. 148, v. 458)

जणणीएँ दुद्ध-धवल चंदण-धवल पुणो वि तरुणीणं ।
 चित्तैताण (? चित्तैतस्स) समप्पइ कालो थणए जेव्व (? चित्तअ) जणस्स ॥
 (जनन्या दुग्ध-धवलौ चन्दन-धवलौ पुनरपि तरुणीनाम् ।
 चिन्तयत समाप्यते कालः स्तनादेव जनस्य ॥)

112) Tantram.....

(p. 149, v. 461)

तुह सेण-भिण-पाआर-भरिअ-परिहा-समीकए भमइ ।
 तदसैव-णअरि-भाए अपरिक्खलिआ सुहं किन्ती ॥
 (तच्च सैन्य-भिन्न-प्राकार-भरित-परिखा-समीकृते भ्रमति ।
 त्रिदशेन्द्र-नगरी-भागे अपरिक्खलिता सुखं कीर्तिः ॥)

113) Tantram.....

(p. 149, v. 462)

आणंदणं सह लोअणाणं सुह-निव्वुई वि हिअअस्स ।
 अंगाण अमअ-वरिसो होहिइ सह बल्लहे दिट्ठे ॥
 (आनन्दनं मम लोचनयोः सुखनिर्वृतिरपि हृदयस्य ।
 अङ्गानाममृतवर्षो भविष्यति मम बल्लभे दृष्टे ॥)

114) Tantram.....

(p. 149, v. 463)

अद्धच्छि-पेच्छिअं मा करेहि साहाबिअं पलोएहि ।
 सो वि सुविट्ठो होहिइ तुमं पि मुद्धा कलिज्जिहिसि ॥
 (अर्धाक्षि-प्रेक्षितं मा कुरु/कार्षीः स्वाभाविकं प्रलोकय ।
 सोऽपि सुदृष्टो भविष्यति त्वमपि मुग्धा कलिष्यसे (= ज्ञास्यसे) ॥)

—GS III. 25

115) Tantram.....

(p. 149, v. 464)

णह-माण (? वल्लभ) -कअग्गह-ताडणेहि अहरावपीडणेण अ ।
 रोसो रअं च रइअं समं-पि (? ति) संकेज्ज कुविआए ॥
 (नख-मान (? क्षत) -कचग्रह-ताडनैरधरावपीडनेन च ।
 रोषो रतं च रचितं सममपि (? सममिति) शङ्केत कुपितया ॥)

116) Vikalpaḥ.....

(p. 152, v. 470)

पिअसहि दोवि उवाआ मअणाणल-ताविअस्स हिअअस्स ।
 दइअंगसंगमो वा मच्चू वा कंलिआसण्णो ॥
 (प्रियमखि द्वावुपायौ मदनानलतापितस्य हृदयस्य ।
 दयिताङ्ग-सङ्गमो वा मृत्युर्वा काङ्क्षितासन्नः ॥)

117) Vikalpah.....

(p. 153, v. 473)

विष्फुरिअ-वअण (? रअण-) -सोहं विलास-पीअंवरं सवणमालं ।
 पणमहं महुमहणं वा अहरं वा कुवलअच्छीणं ॥
 (विस्फुरित-वदन- (? रत्न-/रदन-) शोभं विलास-पीताम्बरं (विलासपीतं वरं वा)
 स-वनमालम् (सवणमालं वा) ।
 प्रणमत मधु-मथनं वाऽधरं वा कुवलयक्षीणाम् ॥)

118) Samuccayah.....

(p. 153, v. 475)

दइअम्मि दिट्ठ-मेत्ते विमलं रत्तं च माणसं होइ ।
 पाअपडिअ वि तस्सि अच्छरिअं वज्ज-कठिणा सि ॥
 (दयिते दृष्टमात्रे विमलं रत्तं च मानसं भवति ।
 पाद-पतितेऽपि तस्मिन्नादचर्यं वज्र-कठिनासि ॥)

119) Samuccayah.....

(p. 154, v. 480)

बहु-वल्लहस्स जा होइ वल्लहा कह वि पंच दिअहाइं ।
 सा किं छट्ठं मगइ कत्तो मिट्ठं च बहुअं च ॥
 (बहु-वल्लभस्य या भवति वल्लभा कथमपि पञ्च दिवसान् ।
 सा किं षष्ठं मृगयते/मार्गयते कुतो मिष्टं च बहुकं (= बहु) च ॥)
 —GS I. 72

120) Parivattih.....

(p. 156, v. 483)

बहु-विविह-कणअ-रअण-प्पहाण-दानेहिं तुज्ज सव्वेहि ।
 चज्जा (? तुच्छा) अहिलस्सइ णरवरेहि पडुचलण-धूली सा ॥
 (बहु-विविध-कनक-रत्न-प्रधान-दानैस्तव सर्वैः ।
 त्याज्या (? तुच्छा) अभिलष्यते नरवरः प्रभो चरणधूलिः सा ॥)

121) Parivattih.....

(p. 156, v. 485)

जह जह मअस्स हरणं कुणइ अली मामि वारणेदस्स ।
 एअस्स सो वि तह तह कण्णाघाअं समप्पेइ ॥
 (यथा यथा मदस्य हरणं करोत्यलिः सखे/मातः वारणेन्द्रस्य ।
 एतस्य सोऽपि तथा तथा कर्णाघातं समर्पयति ॥)

122) Paryāyah.....

(p. 157, v. 488)

तोअ मुहाहिं तुह मुहं तुज्ज मुहाओ अ मज्ज चलणम्मि ।
 हत्थाहत्थीअ गओ अइदुक्करआरओ तिलओ ॥
 (तस्या मुखात्तव मुखं तव मुखाच्च मम चरणे ।
 हस्ताहस्तिकया गतोऽतिदुष्करकारकस्तिलकः ॥)

—GS II. 79

123) Paryāyah.....

(p. 158, v. 489)

दीवाओ अरुणं सिअं सररुहं चंदाओ नीलोत्पलं
अच्छीमु तरुणीण पंकअवणं नवलत्तलक्खादिवि ।
सामाए दिअहं चकोरविसराच्चक्काणि चक्काणअं
लच्छी पेच्छमु णाह जाइ पढमं पत्ते पभाए इओ ॥

123 a) सोत्तूण तस्स रअणाअरस्स उत्संगमहह हरिणंक ।

सुण्णम्मि गअणमामे जीरसि णवरं परिभमंतो ॥

(दीपावरुणं सितं सरोरुहं चन्द्रात्रीलोत्पलां

अक्षिषु तरुणीनां पङ्कजवनं नक्षत्रलक्षादपि ।

श्यामाया दिवसं चकोरविसराच्चक्काणि चक्राणाम्

लक्ष्मीः प्रेक्षस्व नाथ याति प्रथमं प्राप्ते प्रभाते इतः ॥)

(मुक्त्वा तस्य रत्नाकरस्थोत्सङ्गमहह हरिणाङ्कः ।

शून्ये गगनमार्गे जीर्यसि नवरं/केवलं परिभ्रमन् ॥)

124) Avarohah.....

(p. 164, 510)

तवणाहि ससी ससिणो जलणो जलणाहि दीवओ लहुओ ।

तत्तो वि तुमं खज्जोअ तह वि रे हंत विप्फुरसि ॥

(तपनाच्छशी शशिनो ज्वलनो ज्वलनाद्दीपो लघुकः ।

ततोऽपि त्वं खद्योत तथापि रे हन्त विस्फुरसि ॥)

125) Atiśayah.....

(p. 164, v. 513)

जइ देवअं पसण्णं (?देव तं पसण्णो) मा मह कारेहि माणुसे जम्मं ।

अह जम्मं मा पेम्मं अह पेम्मं मा जणे दुलहे ॥

(यदि देव त्वं प्रसन्नो मा मम कार्षीर्मानुषे जन्म ।

अथ जन्म मा प्रेमाथ प्रेम मा जने दुर्लभे ॥)

—Cf. GS (W) 844

126) Atiśayah.....

(p. 165, v. 514)

सुअणो ण कुप्पइ च्चिअ अह कुप्पइ विप्पिअं ण चित्तेइ ।

अह चित्तेइ ण जंपइ अह जंपइ लज्जिओ होइ ॥

(सुजनो न कुप्यत्येव अथ कुप्यति विप्रियं न चिन्तयति।

अथ चिन्तयति न जल्पति अथ जल्पति लज्जितो भवति ॥)

—GS III. 50

127)*Atisayaḥ*.....

(p. 165, v. 516)

दुःखेहिं लंभइ पिओ लढो दुःखेहिं होइ साहीणो ।
 लढो वि अलढो चिअ जइ जह हिअअं तह ण होइ ॥
 (दुःखैलंभ्यते प्रियो लब्धो दुःखैर्भवति स्वाधीनः ।
 लब्धोऽप्यलब्ध एव यदि यथा हृदयं तथा न भवति ॥)

—GS IV. 5

128)*Śṛṅghalā*.....

(p. 166, v. 517)

सेले (? सेल) द्य जलहराणं सेलाणं व जलणिही पुढविणाह ।
 जलहीणं विअ पाआलं सप्पुरिसाणं तुमं णिलओ ॥
 (शैल इव जलधराणां शैलानामिव जलनिधिः पृथिवीनाथ ।
 जलघीनामिव पातालं सत्पुरुषाणां त्वं निलयः ॥)

129)*Śṛṅghalā*.....

(p. 166, v. 519)

इमिणा सरएण ससो ससिणा वि णिसा णिसाइ कुमुअवणं ।
 कुमुअ-वणेण वि पुलिणं पुलिणेण वि महइ (? सहइ) हंसउलं ॥
 (अनया शरदा शशी शशिनापि निशा निशया कुमुद-वनम् ।
 कुमुदवनेनापि पुलिनं पुलिनेनापि शोभते हंसकुलम् ॥)

—Cf. *Līlāvāṭī* 25130)*Śṛṅghalā*.....

(p. 167, v. 521)

कुलिसो तालेइ धराधरं (? धरे धरा) महि कुलिस-खंडिअ-पतंतो (? पडंता) ।
 णिवडंत-सेल-पहआ मही वि सेसअ-फणा (? सेस-फणा)-वलअं ॥
 (कुलिशस्ताड्यति धराधरं महीं कुलिश-खण्डित-पतन्तः ।
 निपतच्छैलप्रहता महीपि शेषफणावलयम् ॥)

—*Gauḍavaho*. 12931) 1.....*Śṛṅghalā*.....

(p. 167, v. 524)

जह बालत्तण-लीला जोव्वणसमए जणाण हासैति ।
 तारुण्यविलसिआइँ वि वअपरिणामे तह च्चेअ ॥
 (यथा बालत्व-लीला यौवन-समये जनान् हासयन्ति ।
 तारुण्य-विलसितान्यपि वयःपरिणामे तथैव ॥)

132)*Śṛṅghalā*.....

(p. 168, v. 526)

माणो गुणेहिं जाअइ गुणा वि जाअंति सुअण-सेवाए ।
 विमलेण सुकअ-पसरेण सुअण-सेवाएँ उट्ठाणं ॥
 (मानो गुणैर्जायते गुणा अपि जायन्ते सुजन-सेवया ।
 विमलेन मुकृत-प्रसरेण सुजनसेवाया उत्थानम् ॥)

—Later cited in *Vimarśinī*, p. 177

133)*Tadgunah*.....

(p. 169, v. 530)

तं तुज्झ णूण दिण्णं हिमअर वडवग्नि-कालकूडेहिं ।
 दूणोसि भाणिणिं जह पहिअ-वहुं जह अ मारेसि ॥
 (तत् तव नूनं वत्तं हिमकर वडवाग्नि-कालकूटाभ्याम् ।
 दुनोषि भाणिनीं यथा पथिकवधूं यथा च मारयसि ॥)

134)*Tadgunah*.....

(p. 169, v. 531)

धवलो सि जइ वि सुंदर तह वि तुए मज्झ रंजिअं हिअअं ।
 राअ-भरिए वि हिअए सुहअ णिहित्तो ण रत्तो सि ॥
 (धवलोऽसि यद्यपि सुन्दर तथापि त्वया मम रञ्जितं हृदयम् ।
 राग-भूतेऽपि हृदये सुमग निहितो न रक्तोऽसि ॥)

—GS VII. 65

135)*Vivekah*.....

(p. 172, v. 539)

पिअ-दंसण-सुह-रस-मउलिआइ जइ से ण होंति णअणाइं ।
 ता केण कण्ण-रइअं लक्खिज्जइ कुवलअं तिस्सा ॥
 (प्रिय-वर्शन-सुख-रस-मुकुलिते यदि तस्या न भवतो नयने ।
 तत्केन कर्णलग्नं लक्ष्यते कुवल्यं तस्याः ॥)

—Cited earlier in SK III. v. 127

136)*Parabhāgaḥ*.....

(p. 172, v. 542)

अण्ण-महिला-पसंगं दे देव करेसु अम्ह/मज्झ वइअस्स ।
 पुरिसा एकन्तरसा ण हु दोसगुणे विआणंति ॥
 (अन्य-महिला-प्रसङ्गं प्रार्थये देव कुर्वस्माकं/मम दयितस्य ।
 पुरुषा एकान्तरसा न खलु दोषगुणान् विजानन्ति ॥)

—GS I. 48

137)*Parabhāgaḥ*.....

(p. 173, v. 543)

णूणं दाव सचीए/सईए बहुमण्णसि 'सुंदरो तुमं' सक्क ।
 तेलोक्क-सुंदरो सा जाव ण णअणेसु संघडइ ॥
 (नूनं तावत् शक्या बहुमन्यसे 'सुन्दरस्त्वम्' शक्र ।
 त्रैलोक्य-सुन्दरो सा यावन्न नयनेषु संघटते ॥)

138) Parabhāgaḥ.....

(p. 173, v. 545)

सो च्चेअ सुणइ सच्चं वअणं पिसुणाण अहिअकडुअं ति ।
 जेण सहि कालकडो भविअज्जइ देहि-जीअ-हरो ॥
 (स एव शृणोति सत्यं वचनं पिशुनाना मधिककटुकमिति ।
 येन सखि कालकूटो भक्ष्यते देहिजीवहरः ॥)

139) Udbhedaḥ.....

(p. 174, v. 547)

सूर-च्छलेण पुत्तय (? पुत्तिय) कस्स तुमं अंजलिं पणामेसि ।
 हास-क डवखुमीसा ण होति/हुंति देवाण जोक्कारा ॥
 (सूर्यच्छलेन पुत्रक (? पुत्रिके) कस्य त्वमञ्जलिं समर्पयसि ।
 हास-कटाक्षोन्मिथा न भवन्ति देवानां जयकाराः/नमस्काराः ॥)

—GS IV. 32

140) Udbhedaḥ.....

(p. 174, v. 548)

गहरइसु ओच्चिएसु (? गहवइसुओच्चिएसु) वि फलहीणेसु (? फलही-बोडेसु)
 उअह बहुआए ।
 मोहं भमइ पुलइओ सेअगलंतंगुली/विलगसेअंगुली हत्थो ॥
 (गृहपतिसुतोच्चितेष्वपि/-मुतावचितेष्वपि कर्पासफलेषु पश्यत बध्वाः ।
 मोघं भ्राम्यति पुलकितो गलत्स्वेदाङ्गुलिर्हस्तः/विलग्नस्वेदाङ्गुलिर्हस्तः ॥)

—GS IV. 59

The Prakrit text as printed, in the poona edition, along with its Sanskrit rendering, hardly makes any sense.

141) Udbhedaḥ.....

(p. 174, v. 549)

परिओस-विअसिएहि भणिअं अच्छीहिं तेण जणमज्जे ।
 पडिअणं तीअ वि उअमंत-सेएहिं अंगेहि ॥
 (परितोष-विकसिताभ्यां भणितमक्षिभ्यां तेन जनमध्ये ।
 प्रतिपन्नं तयाप्युद्धमस्त्वेदैरङ्गैः ॥)

—GS IV. 41

142) Udbhedaḥ.....

(p. 174, v. 550)

अलिअ-पसु तअ-विणिमीलिअच्छ दे सुहअ मज्ज ओआसं ।
 गंड-परिअंबणा-पुलइअंग ण पुणो चिराइस्सं ॥
 (अ लीक-प्रसूत-विनिमीलिताक्ष प्रार्थये/वेहि सुभग ममावकाशम् ।
 गण्ड-परिचुम्बना-पुलकिताङ्ग न पुनश्चिरायिष्यामि ॥)

—GS I. 20

143) Udbhedah.....

(p. 175, v. 555)

This *gāthā* “*Vihalaṅkhalan*,” etc., is identical with the one recorded under S. No. (26) *supra*.

144) Gūḍham.....

(p. 176, v. 556)

सामाइ सामलिज्जइ अद्धच्छिपलोइरीअ मुह-सोहा ।
जंबू-वल-कअ-कण्णावअंस-भरिए/-भसिरे हलिअ-पुत्ते ॥
(इयामायाः इयामलायते अर्धाक्षिप्रलोकनशीलाया मुखशोभा ।
जम्बू-वल-कृत-कर्णवितंस-भूते/भ्रमणशीले हालिक-पुत्रे ॥)

—GS II. 80

145) Gūḍham.....

(p. 176, v. 559)

जइ देवरेण भणिआ खगं घेतूण वच्च राउलं ।
ता कीस मुद्ध-मुहिआ सअणम्मि णिवेसअइ विट्ठ ॥
(यदि देवरेण भणिता खड्गं गृहीत्वा व्रज राजकुलम् ।
तत् कस्मान्मुग्ध-मुखी शयने निवेशयति वृष्टिम् ॥)

—Cited earlier in SK II. v. 370

The *Vajjālagga* (S. No. 622, p. 170) reads this *gāthā* as follows :

जइ देवरेण भणिया खगं घेतूण राउले वच्च ।
ता कीस मुद्धइमुही हसिऊण पलोअए सेज्जं ॥
(यदि देवरेण भणिता खड्गं गृहीत्वा राजकुले व्रज ।
तत् कस्मान्मुग्धमुखी हसित्वा प्रलोकयति शय्याम् ॥)

The *Sarasvatīkaṇṭhābharana* reads :

जइ देवरेण भणिआ खगं घेतूण राउलं वच्च ।
ता किं सेवअ-वहुए हसिऊण वलोइअं सअणं ॥
(यदि देवरेण भणिता खड्गं गृहीत्वा राजकुलं व्रज ।
तत् किं सेवक-वध्वा हसित्वावलोकितं शयनम् ॥)

—SK II. v. 370

The import of the *gāthā* [‘*hiyāli*’ (Sk : ‘*Hṛdayavati*’) a riddle *gāthā*, a *gāthā* with a subtle, hidden, overt meaning] in all the three texts however remains unchanged.

146) ...Gūḍham.....

(p. 176, v. 560)

दट्ठूण पुण्णचंदं पोसिअ-पइआइ कीस पम्मुत्ता ।
चित्त-लिहिअस्स हरिणो चक्के रोसारुणा दिट्ठी ॥
(दृष्ट्वा पूर्णचन्द्रं प्रोषित-पतिकया कस्मात् प्रमुक्ता ।
चित्र-लिखितस्य हरेश्चक्रे रोसारुणा दृष्टिः ॥)

147) Sūkṣman

(p. 177, v. 561)

रच्छा-भरिमं (? भमिरं) जारं तरुणी दट्ठूण संकहेइ सहिं ।
एण्ह चर क्खु सूरु (? चरई सूरु) सरिअं संझाइ तह यामो (? तज्जामो) ॥
(रथ्या-भ्रमणशीलं जारं तरुणी दृष्ट्वा संकथयति सखीम् ।
इदानीं चरति सूर्यः सरितं सन्ध्यायां तद् यामः ॥)

148) Sūkṣman.....

(p. 177, v. 562)

णोल्लेइ अणहु/अणोल्लमणा अत्ता मं घर-भरम्मि सअलम्मि ।
खणमेत्तं जइ संझाइ होइ ण व होइ वीसामो ॥
(मुदत्यनार्द्रमनाः श्वश्रूमां गृहभरे सकले ।
क्षणमात्रं यदि सन्ध्यायां भवति न वा भवति विश्रमः ॥)

—Cited earlier in KP III. 18 (p. 77)

149) Sūkṣman.....

(p. 178, v. 565)

णिअ-कंठ-संठिओ किर विवरीअरओसुआएँ तरुणीए ।
' रेहइ तुज्ज ' त्ति कओ हारो दइअस्स कंठम्मि ॥
(निज-कण्ठ-संस्थितः किल विपरीतरतोत्सुकया तरुण्या ।
' राजते तव ' इति कृतो हारो दयितस्य कण्ठे ॥)

150) Sūkṣma-(ālaṃkāra-dhvanīh).....

(p. 178, v. 566)

पाहुणिए तम्मगणे णेव तुएँ जवजवेण गंतव्वं ।
मा तत्थ तुज्ज अंगाणि कंठएँहि खविज्जंति ॥
(प्रापूर्णके तन्मार्गेण नैव त्वयातिवेगेन गन्तव्यम् ।
मा तत्र तवाङ्गानि कण्ठकैः क्षुभ्यन्ताम् ॥)

151) Sūkṣma-(Ālaṃkāra-dhvanīh).....

(p. 179, v. 567)

परुस-वणे इह माए मिलाअ-/मिलाण-वअणं व तुमएँ गंतव्वं ।
मा तुह वि हारइज्जउ तअरिलआए वअण-सोहा ॥
(परुष-वने इह सखे म्लानवदनमिव त्वया गन्तव्यम् ।
मा तवापि ह्लियतां तगरि-लतया वदन-शोभा ॥)

152) Vyākṛtiḥ.....

(p. 179, v. 568)

गह्वइ गओःह सरणं रक्खसु एअं त्ति अडअणा भणिरी ।
 सहसागअस्स तुरिअं पइणो च्चिअ जारमप्पेइ ॥
 (गृहपते गतोऽस्माकं शरणं रक्षेनमित्यसती भणनशीला ।
 सहसागतस्य त्वरितं पत्युरेव जारमर्पयति ॥)

—GS III. 97

153) Vyākṛtiḥ.....

(p. 180, v. 570)

पथखालणकवड्डेणं जारदंसणे च्चइअ-पुड्व-परिहाणा ।
 कइमिअमहिलसई छिण्णाली पाउसासारे ॥
 (प्रक्षालनकपटेन (-व्याजेन) जारदर्शने त्यक्त-पूर्व-परिधाना ।
 कर्दमित (वस्त्रम्-) अभिलषति पुंश्चली (= असती कुलटा) प्रावृडासारे ॥)

154) Vyākṛtiḥ.....

(p. 180, v. 571)

अहअं लज्जालुइणी तस्स अ उम्मच्छराइ पेम्माइ ।
 सहिआ-अणो वि णिउणो अलाहि किं पाअराएण ॥
 (अहं लज्जालुः (लज्जावती) तस्य चोद्भूतानि (= च निरर्गलानि) प्रेमाणि ।
 सखीजनोऽपि निपुणः, आस्तां किं पादरागेण ॥)

—GS II. 27

155) Vyākṛtiḥ.....

(p. 181, 574)

कस्स व ण होइ रोसो दट्ठूण पिआएँ सव्वणं अहरं ।
 सभमर-पउमग्घाइणि (-ग्घाइरि) वारिअ-वामे सहसु एणिह ॥
 (कस्य वा न भवति रोषो दृष्ट्वा प्रियायाः सन्नमधरम् ।
 सन्नमर-पद्माघ्रायिणि/पद्माघ्राणशीले वारितवामे सहस्वेदानीम् ॥)

—Cited earlier in DHV (pp. 76-77)

156) Vyākṛtiḥ.....

(p. 183, v. 583)

सलअ-पवण-प्पहाविए माए मा णिवस हम्मिओआसे ।
 पिअ-परिमल-लोहिअआ (?-हिअहिअआ) मुद्धे तेणेव्व णिवसामि ॥
 (सलय-पवन-प्रभाविते सखि मा निवस हर्म्यविकाशे ।
 प्रिय-परिमल-लोभिता (हृत-हृदया) मृग्धे तेनैव निवसामि ॥)

157)*Svabhāvoktiḥ*.....

(p. 185, v. 592)

धावइ विअलिअ-धम्मिल्ल-सिचअ-संजमण-वावड-करग्गा ।
 चंदिल-भअ-विवलाअंत-डिअ-परिमग्गिणी धरिणी/जणणी ॥
 (धावति विगलित-धम्मिल (= केशपाश-) -सिचय-संयमन-ध्यापूत-कराग्रा ।
 चंदिल- (= नापित-) भय-विपलायमान-डिअ-परिमार्गिणी (= अन्वेषणशीला)
 गृहिणी/जमनी ॥)

—GS III. 91

158)*Bhāvikam*.....

(p. 186, v. 594)

विसइ पडिप्पह-पत्थिअ-जण-विसर-णिमिज्जमाण-विच्छेअं ।
 णवडंतरोम्महं (?) कहं वि (?) णिरंतर-उम्महं कहं) वि गोहणं गामरच्छासु ॥
 (विशति प्रतिपथ-प्रस्थित-जन-विसर-निर्मायमाण-विच्छेदम् ।
 निरन्तरोन्मुखं कथमपि गोधनं ग्राम-रथ्यासु ॥)

159)*Bhāvikam*.....

(p. 187, v. 596)

एति गअण-पेरंतसु/गअणोसरंतसु कहं वि उम्मह-समीर-हीरंत ।
 थोओप्पाअ/थोओप्पइअ-णिविट्ठा सेलेसु विहंग-संघाआ ॥
 (आयन्ति (आगच्छन्ति) गगन-पर्यन्तेषु कथमप्युन्मुख-समीर-ह्रियमाणाः ।
 स्तोकोत्पात/स्तोकोत्पतित-निविट्ठाः शैलेषु विहङ्ग-सङ्घाताः ॥)

—*Gaudavaho* 233160)*Rasavat*.....

(p. 190, v. 602)

संकेओसुअमणओ गहवइ-धूआ-कडवख-सच्चविओ ।
 ता.....ण चेअइ (?) तंबं गअं ण वेअइ) गोडर (?) गोवालो) अंबरं धीइ ॥
 (सङ्केतोत्सुकमना गृहपति-दुहितृ-कटाक्षावलोकितः ।
 गां गतां न वेत्ति गोपालोऽम्बरं दोग्धि ॥)

161)*Rasavat*.....

(p. 191, v. 603)

This *gāthā* as is presented in the printed text is quite corrupt. It is found in its correct form in the *Gāthāsaptasatī* :

ता रुणं जा रुवइ ता छीणं/क्खीणं जाव खिज्जइ अंगं ।
 ता णीससिअं वरइएँ जाव अ सासा पहुप्पंति ॥
 (तावद् रुदित् यावद् रुद्यते तावत् क्षीणं यावत् क्षीयतेऽङ्गम् ।
 तावन्निःश्वासितं वराक्या यावत् श्वासाः प्रभवन्ति ॥)

—GS II. 41

- 162)*Alaṅkāra-cchāyā-saṅkaraḥ*..... (p. 192, v. 609)

काऊण हिरण्यक्खं पढमं जम-वैसण-गोअरं जेण ।
 णोआ णिअ-वैसण-पहं वसुहा तं सूअरं णमह ॥
 (कृत्वा हिरण्याक्षं प्रथम-यम-दर्शन-गोचरं येन ।
 नीता निज-दर्शन-पथं वसुधा तं सूकरं नमत ॥)

- 163)*Samkaraḥ*..... (p. 203, v. 627)

This *gāthā* “ *Aṇṇattha kuṇasu* ” etc., is the same as verse no. 453 (p. 146) of the text (Vide S. No. 109) *supra*.

- 164)*Samkaraḥ*..... (p. 203, v. 628)

तावमवणेइ ण तहा चंदणपंको वि कामि-मिहुणाणं ।
 जह दुस्सहे वि गिम्हे अण्णोण्णालिगण-महल्ली (? सुहेल्ली) ॥
 (तापमपनयति न तथा चन्दनपङ्ककोऽपि कामि-मिथुनानाम् ।
 यथा दुःसहेऽपि ग्रीष्मेऽन्योन्यालिङ्गनसुखम् ॥)

Note : Hemacandra records in his *Deśi-sadda saṅgaha* (Pt. Bechardās's edition, p. 280) :
 ‘ *Suhe suhellī a* !/ He further adds : “ *suhallī* ” *iti anye* !/

- 165)*Samkaraḥ*..... (p. 204, v. 630)

चंदसरिसं मुहं से सरिसो अमएण/अमअस्स मुहरसो तिस्सा ।
 सकअग्गह-णभासु (? रहसु) ज्जल-चुंबणं कस्स सरिसं से ॥
 (चन्द्र-सदृशं मुखं तस्याः सदृशोऽमृतेन/अमृतस्य मुखरसस्तस्याः ।
 सकचग्रह-रभसोज्ज्वल-चुम्बनं कस्य सदृशं तस्याः ॥)

—GS III. 13

- 166)*Samkaraḥ*..... (p. 204, v. 631)

मरणाहितो अहिअं ण दुक्करं अत्थि जीवलोअम्मि ।
 उप्पज्जइ तद्वुक्खं (? तं बुक्खं) मरणं जस्सोसहं होइ ॥
 (मरणादधिकं न दुष्करमस्ति जीवलोके ।
 उत्पद्यते तद्वुक्खं मरणं यस्योषधं भवति ॥)

167)*Saṅkaraḥ*.....

(p. 204, v. 632)

रक्खज वो वर-पीअ-त्थणस्स बोअं थणं पि मग्गंतो ।
 हत्थो हर-हरिअ-उरद्ध-भाग-भमिरो कुमारस्स ॥
 (रक्षतु वो वर-पीत-स्तनस्य द्वितीयं स्तनमपि मार्गयन् ।
 हस्तो हर-हृत्तोरोऽर्धभाग-भ्रमणशीलः कुमारस्य ॥)

168)*Saṅkaraḥ*.....

(p. 205, v. 634)

एक्केण कवड-वलि-बन्धणेण भुवणे ण माइ गोविंदो ।
 अच्छरिअं भमइ पिआ ओणमिअ-मुही (? ओणअ-मुहि) ति वलि-बन्धेवि ॥
 (एकेन कपट-वलि-बन्धनेन भुवने न माति गोविन्दः/गोपेन्द्रः ।
 आश्चर्यं भ्रमति प्रियावनतमुखी त्रिवलि-बन्धेऽपि ॥)

Chapter XIX

Prakrit Verses In Rasagaṅgādhara*

In one of his introductory verses to the *Rasagaṅgādhara* Jagannātha Paṇḍita, the last great writer on Sanskrit Poetics (C. 1620-1665), proudly declares that all the examples cited in this work on poetics are his own and he has not borrowed from other poet's works.¹ All these examples are in *Sanskrit*. We come across hardly half a dozen verses in *Prakrit* which he quotes from Mammata's *Kāvya prakāśa* in the course of his theoretical discussions :

- 1) *Bhama dhammia vīsattho*..... (p. 15)

भम धम्मिअ वीसत्थो/वीसद्धो सो सुणओ अज्ज मारिओ तेण ।
गोला-णइ-कच्छ-कुडंग-वासिणा दरिअ-सीहेण ॥
(भम धार्मिक विश्वस्तः/विस्वस्थः स शुनकोऽद्य मारितस्तेन ।
गोदा-नदी-कच्छ-कुञ्ज (= लतागहन-)वासिना दूत-सिंहेन ॥)

This *gāthā* (GS II. 75) is cited in *Kāvya prakāśa* (p. 253).

- 2) *Aunniddam dobbalam*..... (p. 16)

ओण्हिदं दोब्बलं चिंता अलसत्तणं सणीससिअं ।
मह मंदभाइणीए केरं सहि तुह वि अहह परिहवइ ॥
(ओन्निर्द्रयं दोर्बल्यं चिन्तालसत्वं सनिःश्वसितम् ।
मम मन्दभागिन्याः संबन्धि सखि तवप्यहह परिभवति ॥)

This *gāthā* is cited in *Kāvya prakāśa* (p. 73).

* The *Rasagaṅgādhara* by Jagannātha Paṇḍita, with the commentary of Nageśa Bhaṭṭa, *Kāvyamālā* 12, 5th edition, "Nirṇaya-Sāgar." Press, Bombay, 1939.

- 1) निर्माय नूतनमुदाहरणानुरूपं
काव्यं मयात्र निहितं न परस्य किञ्चित् ।
किं सेव्यते सुमनसां मनसापि गन्धः
कस्तूरिकाजननशक्तिभूता मृगेण ॥

3) *Ale le saddah (?) samuppāḍia.....*

(p. 65)

This speech of *Vidūṣaka* is in prose :

‘अले ले सज्जो समुप्पाडिअ-हरिय-कुसगंथिमयाच्छमाला-पइवित्ति (?-परिवित्ति)-
विस्संभिअ बालविह्वंदःकअणा (? बालविह्वंदककरणा) वम्हणा...
(‘ अरे रे सद्यः समुत्पाटित-हरित-कुश-ग्रन्थिमयाक्षमाला-परिवृत्ति विस्त्रम्भित-बाल-
विधवान्तःकरणा ब्राह्मणाः ’)

4) *Eddahahamettiaṭṭhāṇiā.....*

(p. 155)

एदहमेत्तत्थणिआ एदहमेत्तेहि अच्छिवत्तेहि ।
एदहमेत्तावत्था एदहमेत्तेहि दिअहेहि ॥
(एतावन्मात्रस्तनिका एतावन्मात्राभ्यामक्षिपत्राभ्याम् ।
एतावन्मात्रावस्था एतावन्मात्रेदिवसेः ॥)

This *gāthā* [GS (W) 973] is cited in *Kāvyaprakāśa* (p. 67).

5) *Dhumḍhumṇanto hi marīhisi.....*

(p. 215)

And,

6) *Dhunḍhulanto narihasi.....*

(p. 278)

These two verses are not independent *gāthās* but they are identical with slight difference in the opening words :

हुंहुल्लन्तु मरीहिसि/मरीहसि कंटअकलिआइं केअइवणाइं ।
मालइ-कुसुमेण समं भमर भमंतो न पाविहिसि ॥
(गवेषयन् मरिष्यसि कण्टक-कलितानि केतकीवनानि ।
मालती-कुसुमेन समं भ्रमर भ्रमन् न प्राप्स्यसि ॥)

This *gāthā* [GS (W) 985] is cited in *Kāvyaprakāśa*, (p. 574), with a few variants.

Note : Hemacandra states in his Prakrit Grammar that ‘*dhunḍhulla*’ may be used for $\sqrt{\text{gaveṣ}}$ (VIII. 4.189) or for $\sqrt{\text{bhram}}$ (VIII. 4.161).

Chapter XX

Viśveśvara's *Alaṅkāra-Kaustubha** : Prakrit Text Restored

In his "Index of authors and works on Sanskrit Poetics" P. V. Kane records five works by different authors bearing the name *Alaṅkāra-kaustubha*. Here we are concerned with the *Alaṅkāra-kaustubha* of Viśveśvara Paṇḍit who flourished in the 'First half of the 18th century.' In this work there are over one hundred Prakrit verses quoted by Viśveśvara to illustrate various figures of speech. With one or two exceptions these verses are easily traceable to their sources :

- 1) *Ukkhaadumaraṇ va selaṇ* (p. 28)

उक्खअ-दुमं व सेलं हिम-हअ-कमलाअरं व लच्छि-विमुक्कं ।

पीअ-मइरं व चसअं बहुल-पओसं व मुद्धअंदविरहिअं ॥

(उत्खातद्रुममिव शैलं हिमहतकमलाकरमिव लक्ष्मी-विमुक्तम् ।

पीतमदिरमिव चषकं बहुल-प्रदोषमिव मुग्धचन्द्रविरहितम् ॥)

—*Setu* II. 5 (Calcutta edn)

— „ II. 11 (NS edn)

- 2) *Ua niccalanippandā.....* (p. 35)

उअ णिच्चल-णिप्पंदा भिसिणी-पत्तम्मि रेहइ बलाआ ।

णिम्मल-मरगअ-भाअण-परिट्ठिआ संख-सुत्ति व्व ॥

(पद्म निश्चल-निष्पन्दा बिसिनी-पत्रे राजते बलाका ।

निर्मल-मरकत-भाजन-परिस्थिता शङ्खशुक्तिरिव ॥)

—*GS* I. 4

- 3) *Samihārautthaio.....* (p. 36)

संभाराउत्थइओ दीसइ गअणम्मि पडिवाअ-अंदो ।

रत्त-दुऊलंतरिओ व्व णह-णिहाओ णव-वहूए ॥

(सन्ध्या-राग-स्थगितो दृश्यते गगने प्रतिपदा-चन्द्रः ।

रक्त-दुकूलान्तरित इव नखनिघातो नव-वध्वाः ॥)

—*Cf. GS* VI. 69

* The *Alaṅkāra-Kaustubha* of Viśveśvara Paṇḍit with his own gloss, ed by M. M. Paṇḍit Śivadatta and K. P. Parab, *Kāvya-mālā*. 66, "Nirnaya-Sagara" Press, Bombay, 1898.

4) *Ajjāi nīlakañcua.....*

(p. 36)

अज्जाइ णील-कंचुअ-भरिदुच्चरिअं (-भरिउव्वरिअं) विहाइ थणवट्टं ।
 जल-भरिअ-जलहरंतर-दरुगगअं चंदबिबं व ॥
 (आर्याया नीलकञ्चुक-भरितोच्चारितं (-भृतोर्वरितं) विभाति स्तनपृष्ठम् ।
 जल-भृत-जलघरान्तरदरोदगतं चन्द्रबिम्बमिव ॥)

—GS IV. 95

5) *Acchīi tā thaissam.....*

(p. 38)

अच्छोई ता थइस्सं दोहिं वि हत्थेहिं तम्मि दिट्ठम्मि ।
 अंगं कलंब-कुसुमं व मउलिअं (? पा. भे. पुलइअं) कहं णु ढक्किस्सं ॥
 (अक्षिणी तावत् स्थगयिष्यामि द्वाभ्यामपि हस्ताभ्यां तस्मिन्दृष्टे ।
 अङ्गं कदम्ब-कुसुममिव मुकुलितं (पा. भे. पुलकितं) कथं नु छादयिष्यामि ॥)

—GS IV. 14

6) *Viasiatamaññilam.....*

(p. 38)

विअसिअ-तमाल-णीलं पुणो पुणो चल-तरंग-कर-परिमट्ठं ।
 फुल्लेला-वण-सुरहिं उअहि-गइदस्स दाणलेहं व ठिअं ॥
 (विकसित-तमाल-नीलां पुनः पुनश्चल-तरङ्ग-कर-परिमृष्टाम् ।
 फुल्लैलावनसुरभिमुदधिगजेन्द्रस्य दानलेखामिव स्थिताम् ॥)

—Setu I. 63

7) *Aha gamīa nisasamaam.....*

(p. 39)

अह गमिअ णिसा-समअं गंभीरत्तण-दढ-द्विअम्मि समुदे ।
 रोसो राहव-वअणं उप्पाओ चंदमंडलं व विलगो ॥
 (अथ गमित-तिशा-समयं गम्भीरत्व-दृढ-स्थिते समुद्रे ।
 रोषो राघव-वदनमुत्पातश्चन्द्रमण्डलमिव विलग्नः ॥)

—Setu V. 13

8) *Saṃkhotīakamala saro.....*

(p. 39)

संखोहिअ-कमल-सरो संज्ञाअव-अंब-धाउ-कदमिअ-मुहो ।
 ठाण-प्फिडिओ व्व गओ रत्ति भमिऊण पडिणिउत्तो दिअहो ॥
 (संक्षोभित-कमल-सराः सन्ध्यातप-ताम्र-धातु-कर्दमित-मुखः ।
 स्थान-भ्रष्ट इव गजो रात्रि भ्रमित्वा प्रतिनिवृत्तो दिवसः ॥)

—Setu XII. 17

9) *Ia nīamiasuggīvo.....*

(p. 40)

इअ णिअमिअ-सुग्गीवो रामंतेण वलिओ पिआमह-तणओ ।
 परिमट्ठ-मेरु-सिहरो सूरहिमुहो व्व पलअधूमूप्पीडो ॥
 (इति नियमित-सुग्गीवो रामान्तेन वलितः पितामह-तनयः ।
 परिमृष्ट-मेरु-शिखरः सूर्याभिमुख इव प्रलयधूमोत्पीडः ॥)

—Setu IV. 37

10) *Khuḍiuppaḍiamunālam.....*

(p. 40)

खुडिउप्पइअ-मुणालं दट्ठूण पिअं व सिद्धिलिअ- (? सिद्धिल-)वलअं णलिंणि ।
 महुअरि-महुक्खलावं महुमअ-अवं मुहं व घेप्पइ कमलं ॥
 (खण्डितोत्पतित-मृणालां दृष्ट्वा प्रियामिव शिथिल-बलयां नलिनीम् ।
 मधुकरी-मधुरोत्पलपं मधु-मद-ताम्रं मुखमिव गृह्यते कमलम् ॥)

—Setu I. 30

11) *Vanadavamasimailaggo.....*

(p. 41)

वणदव-मसि-मइलंगो रेहइ विअो घणेहिं धवलेहि ।
 खीरोअ-मंथणुच्छलिअ-दुद्ध-सित्तो व्व महु-महणो ॥
 (वनदव-मषी-मलिनाङ्गो राजते विन्ध्यो घनैर्धवलैः ।
 क्षीरोदमन्थनोच्छलित-दुग्ध-सिक्त इव मधुमयनः ॥)

—GS II. 17

12) *Muhalaghaṇavippaiṇṇam.....*

(p. 42)

मुहल-घण-विप्पइण्णं जल-णिवहं भरिअ(सअल)-णह-महि-विवरं ।
 णइ-मुह-पल्लत्थंतं अप्पाण विणिग्गअं जसं व पिअंतं ॥
 (मुखर-घन-विप्रकीर्णं जलनिवहं भृत-सकल-नभो-मही-विवरम् ।
 नदीमुखपर्यस्थस्तमात्मनो विनिर्गतं यश इव पिबन्तम् ॥)

—Setu II. 9 (Calcutta edn);

,, II. 5 (NS edn)

13) *Sarae sarammi pahā.....*

(p. 43)

सरए सरम्मि पहिआ जलाइं कंदोट्ट-सुरहि-गांघाइ ।
 धवलच्छाइ सअण्हा पिअंति दइआणं व मुहाइं ॥
 (शरदि सरसि पथिका जलानि नीलोत्पलसुरभिगन्धानि ।
 धवलाक्षानि(धवलाक्षाणि)सतृष्णाः पिबन्ति दयितानामिव मुखानि ॥)

—GS VII. 22

14) *Laddhāsāṇa ciraṁ.....*

(p. 108)

लद्धासाएण चिरं सुर-बन्दि-परिगहे णिसाअरवइणा ।
 सीआ रक्खस-वसइं (पा. भे. वसहिं) विट्ठिविसहरं विसोसहिं व्व उवणीआ ॥
 (लब्धास्वादेन चिरं सुर-बन्दी-परिग्रहे निशाचर-पतिना ।
 सीता राक्षस-वसतिं दृष्टिविषगृहं विषौषधिरिषोपनीता ॥)

—Setu IV. 64 (Calcutta edn)

,, IV. 63 (NS edn)

15) *Agghāi chivai cumbai.....*

(p. 108)

अग्घाइ छिवइ चुंबइ ठवेइ हिअअम्मि जणिअ-रोसंचो ।
 जाआ-कवोल-सरिसं पेच्छह पहिओ महुअ-पुष्पं ॥
 (आजिघ्रति स्पृशति चुम्बति स्थापयति हृदये जनित-रोमाञ्चः ।
 जाया-कपोल-सदृशं पश्यत पथिको मधूक-पुष्पम् ॥)

—GS VII. 39

Note : The second half of this *gāthā* as printed in the text of *Alaṅkāra-Kaustubha* is metrically defective.

16) *Saṭakaraṇaparaviṣā.....*

(p. 110)

सकल-करण-पर-बीसाम-सिरि-विरअणं (? विअरणं) ण सरस-कव्वस ।
 दीसइ अहव णिसम्मइ सरिसं अंसंसेत्तेण ॥
 (सकल-करण-पर-विश्राम-श्रीविरचनं (? वितरणं) न सरस-काव्यस्य ।
 दृश्यतेऽथवा निशम्यते सदृशमंशांशमात्रेण ॥)

—First cited in *KP* (X v. 400, p. 567); *GS* (W) 99517) *Candasariṣaṁ muhaṁ se.....*

(p. 115)

चंदसरिसं मुहं से सरिसो अमअस्स मुहरसो तिससा ।
 स-कअग्गह-रहसुज्जल-चुंबणअं कस्स सरिसं से ॥
 (चन्द्रसदृशं मुखं तस्याः सदृशोऽमृतस्य मुखरसस्तस्याः ।
 सकचग्रह-रश्मसोज्ज्वलचुम्बनकं कस्य सदृशं तस्याः ॥)

—GS III. 13

18) *Disai viddumaṇi baṇi.....*

(p. 117)

दीसइ विदुम-अंबं सिद्वाराण (पा. भे. राहअ) गइंदकुंभ-च्छाअं ।
 मंदर-धाउ-कलंकिअ वासुइ-मंडल-णिअवकलं रवि-बिबं ॥
 (दृश्यते विद्रुम-ताम्रं सिन्द्वाराण (पा. भे. राहत) -गजेन्द्र-कुम्भ-च्छायम् ।
 मन्दर-धातु-कलङ्कित-वासुकि-मण्डल-वर्तुलं रवि-बिम्बम् ॥)

—Setu X. 8

- 19) *Dhūṇḍholanto marihisi.....* (p. 134)

दुंदुलंतो मरिहिसि कंटअ-कलिआइ केअइवणाइ ।
मालइ-कुसुमसरिच्छं भमर भमंतो ण पाविहिसि ॥
(गवेषयन्मरिष्यसि कण्ठक-कलितानि केतकी-वनानि ।
मालती-कुसुम-सदृशं भ्रमर भ्रमन्नपि न प्राप्स्यसि ॥)

—First cited in *KP* (X v. 407, p. 574); *GS (W)* 985

- 20) *Jam tujjha saī jāā.....* (p. 135)

जं तुज्झ सई जाआ असईओ जं च सुहअ अम्हे वि ।
ता किं फुट्टउ बीअं तुज्झ समानो जुआ णत्थि ॥
(यत्तव सती जाया असत्यः सुभग यद् वयम् ।
तत् किं स्फुटतु बीजं तव समानो युवा नास्ति ॥)

—*GS* III. 28

- 21) *Aha sarasadantamaṇḍala.....* (p. 139)

अह सरस-दंत-मंडल-कवोल-पडिमा-गओ मअच्छीए ।
अंतो सिद्धरिअ-संखवत्त-करणि वहइ चंदो ॥
(असौ सरसदन्तमण्डलकपोलप्रतिमगतो मृगाक्ष्याः ।
अन्तः सिद्धरित-शङ्खपात्र-सादृश्यं वहति चन्द्रः ॥)

—*GS* III. 100

- 22) *Geham va vittarahiam.....* (p. 141)

गेहं व वित्तरहिअं उज्जर-कुहरं व सलिल-सुण्णकिअं (पा.भे. सुण्णविअं) ।
गोहण-रहिअं गोठं व तोएँ वअणं तुह विओए ॥
(गेहमिव वित्तरहितं निक्षर-कुहरमिव सलिल-शून्यीकृतम् (शून्यितम्) ।
गोधन-रहितं गोष्ठमिव तस्या वदनं तव वियोगे ॥)

—*GS* VII. 9

- 23) *Vāhi vva vejjarahio.....* (p. 142)

वाहि व्व वेज्ज-रहिओ धणरहिओ सुअणगेहवासो व्व ।
रिउ-रिद्धि-दंसणं विअ दूसहणिज्जो तुह विओओ ॥
(व्याधिरिव वैद्यरहितो धनरहितः सुजनगेहवास इव ।
रिपु-ऋद्धि-दर्शनमिव दुःसहनीयस्तव वियोगः ॥)

—*GS* IV. 63

24) *Jalai vaḍavāṇalo via.....*

(p. 142)

जलइ बलवाणलो विअ फुट्टइ सेलो व्व रामबाणाहिहओ ।
 रसइ जलओ व्व उअही खुहिओ लंघेइ मारुओ व्व णहअलं ॥
 (ज्वलति वडवानल इव स्फुटति शैल इव रामबाणाभिहतः ।
 रसति जलद इवोदधिः क्षुभितो लङ्घयति मारुत इव नभस्तलम् ॥)
 —Setu V. 80 (Calcutta edn)
 „ V. 77 (NS edn)

25) *Vahai va mahialabhario.....*

(p. 182)

वहइ व महिअलभरिओ णोल्लेइ व पच्छओ धरेइ व पुरओ ।
 पेल्लेइ व पासगओ गरुआइ व उवरिसंठिओ तम-णिवहो ॥
 (वहतीव महीतलभृतो नोदयतीव पश्चाद्धारयतीव पुरतः ।
 प्रेरयतीव (? पीडयतीव) पाद्वंगतो गुरुकायत इवोपरिसंस्थितस्तमोनिवहः ॥)
 —Setu X. 30

26) *Sohai visuddhakiraṇo.....*

(p. 214)

सोहइ विसुद्ध-किरणो गअण-समुद्धम्मि रअणि-वेला-लग्गो ।
 तारा-मोत्ता-वअरो फुड-विहडिअ-मेह-सिप्पि-संपुड-मुक्को ॥
 (शोभते विशुद्ध-किरणो गगन-समुद्रे रजनि-वेला-लग्नः ।
 तारा-मुक्ता-प्रकरः स्फुट-विघटित-मेघ-शक्ति-संपुट-मुक्तः ॥)
 —Setu I. 22

27) *Pīṇapaoharalaggam.....*

(p. 215)

पीण-पओहर-लग्गं दिसाणं पवसंत-जलअ-समअ-विइण्णं ।
 सोहग्ग-पढम-इण्हं पम्माअइ सरस-णहवअं इंवहण्णं ॥
 (पीन-पयोधर-लग्नं दिशां प्रवसज्जलद-समय-वितीर्णम् ।
 सोभाग्य-प्रथम-चिह्नं प्रभ्लासति सरस-नखपदमिन्द्रधनुः ॥)
 —Setu I. 24

28) *Mammahadhaṇuṇigghoso.....*

(p. 216)

मम्मह-(पा. भे. वम्मह)-धणु-णिग्घोसो कमल-वण-वखलिअ-लच्छि-णेउर-सहो ।
 सुव्वइ कलहंस-रवो महुअर-(पा. भे. महुअरि-)वाहित्त-णलिणि-पडिसंलावो ॥
 (मम्मथ-धनुर्निर्घोषः कमल-वन-स्खलित-लक्ष्मी-नूपुर-शब्दः ।
 श्रूयते कलहंसरवो मधुकर(पा. भे. मधुकरी-)व्याहृत-नलिनी-प्रतिसंलापः ॥)
 —Setu I. 29

29) *Pāusalacchīpaoharehi.....*

(p. 218)

Note : The two halves of the GS VI. 77 have been wrongly transposed :

उव्वहइ णव-तिणंकुर-रोमंच-पसाहिआहँ अंगाइ ।
 पाउस-लच्छीअ पओहरेहँ पडिपेल्लिओ विमो ॥
 (उव्वहति नवतृणांकुररोमाञ्च-प्रसाधितान्यङ्गानि ।
 प्रावृड्-लक्ष्म्याः पयोधरैः/पयोधराभ्यां प्रतिप्रेरितो (? पीडितो) विन्ध्यः ॥)
 —GS VI. 77

30) *Vavasāraipaosa.....*

(p. 221)

ववसाअ-रइ-पओसो रोस-गइवस्स (पा. भे. गइव-दिठ-) सिखला-पडिबंघो ।
 कह कह वि दासरहिणो जअ-केसरि-पंजरो गओ घण-समओ ॥
 (व्यवसाय-रवि-प्रदोषो रोषगजेन्द्रस्य (पा. भे. गजेन्द्र-दृढ-) शृङ्खला-प्रतिबन्धः ।
 कथं कथमपि दाशरथेर्जयकेसरिपञ्जरो गतो घन-समयः ॥)
 —Setu I. 14

31) *Mānadumaparusapavana.....*

(p. 221)

माणुमपरुसपवणस्स मामि सव्वंग-णिव्वुइअरस्स ।
 अवऊहणस्स भइं रइ-णाडअ-पुव्वरंगस्स ॥
 (मान-द्रुम-परुष-पवनस्य मातुलानि (? सखि) सर्वाङ्गनिर्वृत्तिकरस्य ।
 अवगूहनस्य भद्रं रति-नाटक-पूर्वरङ्गस्य ॥)
 —GS IV. 44

32) *Kesesu balāmodia.....*

(p. 236)

केसेसु बलामोडिअ तेण समरम्मि जअस्सिरी गहिआ ।
 जह कंदराहिं विहुरा तस्स दढं कंठअम्मि संठविआ ॥
 (केशेषु बलावामोदय (= बलात्कारेण) तेन समरे जयश्रीर्गृहीता ।
 यथा कन्दराभिर्बिधुरास्तस्य दृढं कण्ठे संस्थापिताः ॥)
 —First cited in KP (IV v. 65, p. 140); GS (W) 977

33) *Ambāharā vidure.....*

(p. 243)

अंबाहरा विदूरे कामं मे सुरहि तारेइ ।
 सरसा वि दुरेहाली करणेसुवि दुद्धरा सहसा ॥
 (ताम्राधरा विदूरे (ऽपिदूरे) कामं मे सुरभिस्तारयति ।
 सरसापि द्विरेफाली करणेऽपि दुर्धरा सहसा ॥)
 —Viśveśvara Paṇḍitasya

For the 'Sanskrit Construction' read the *vr̥tti* on it (p. 243).

- 34) *Alasasiramaṇi dhuttā.....* (p. 259)

अलस-सिरोमणि धुत्तार्णे अगिमो पुत्ति धन-समिद्धिमओ ।

इअ भणिएण णअंगो पफुल्ल-विलोअणा जाआ ॥

(अलस-शिरोमणिर्धूतानामग्रिमः पुत्रि धन-समृद्धिमयः ।

इति भणितेन नताङ्गी प्रफुल्ल-विलोचना जाता ॥)

—First cited in *KP* (IV. v. 60, p. 135); *GS (W)* 970

- 35) *Gharinā mahāṇasakamma.....* (p. 263)

घरिणीअ महानस-कम्म-लग्न-मसि-मइलिण हत्थेण ।

छित्तं मुहं हसिज्जइ चंदावत्थं गअं पइणा ॥

(गृहिण्या महानस-कर्म-लग्न-मखी-मलिनितेन हस्तेन ।

स्पृष्टं मुखं हस्यते चन्द्रावस्थां गतं पत्या ॥)

—*GS I. 13*

- 36) *Taṁ se guṇammi jāam.....* (p. 269)

तं से गुणम्मि जाअं कलंब-गंधेण जं गआ मोहं ।

इहरा गज्जिअ-सट्ठो जीएण बिणा ण बोलंतो ॥

(तत्तस्या गुणे जातं कदम्ब-गन्धेन यद्गता मोहम् ।

इतरथा गजित-शब्दो जीवेन बिना नागमिष्यत् ॥)

—*Gāhākosa* 498; Cf. *SK V. v. 344*, p. 676; *GS (W)* 711

- 37) *Raṇṇau taṇaṁ raṇṇau.....* (p. 269)

रण्णाउ तणं रण्णाउ पाणिअं सव्वअं सअंगाहं ।

तह वि मआणं मईणं अ आमरणंताइ पेम्माइं ॥

(अरण्या तृणमरण्यात्पानीयं सर्वकं स्वयंग्राह्यम् ।

तथापि मृगाणां मृगीणां च आमरणान्तानि प्रेमाणि ॥)

—*GS III. 87*

- 38) *Ñiddaṁ lahaṇṭi kaḥiṇṇ.....* (p. 269)

णिदं लहंति कहिअं सुणंति खलिअवखरं ण जंपति ।

जाहिं ण दिट्ठो सि तुमं ताओ च्चिअ सुहअ सुहिआओ ॥

(निद्रां लभन्ते कथितं शृण्वन्ति स्खलिताक्षरं न जल्पन्ति ।

यार्भिर्न दृष्टोऽसि त्वं ता एव सुभग सुखिताः ॥)

—*GS V. 18*

- 39) *Rasia viattha vilāsia.....* (p. 270)

रसिअ विअट्ठु (? विअट्ठु) विलासिअ समअण्णअ सचचअ असोओ सि ।
वर-जुअइ-चलण-कमलाहओ वि जं विअससि सतण्हं ॥
(रसिक विदग्ध विलासिन्समयज्ञ सत्यमशोकोऽसि ।
वर-युवति-चरण-कमलाहतोऽपि यद्विकससि सतृष्णम् ॥)

—GS V. 5

- 40) *Dhūlimailo vi paññakankio vi.....* (p. 272)

धूलि-मइलो वि पंक्किओ वि तणरइअ-देह-भरणो वि ।
तह वि गओ च्चिअ (पा. भे. गइंदो) गरुअत्तणेण ढक्कं समुव्वहइ ॥
(धूलि-मलिनोऽपि पङ्कगङ्कितोऽपि तृण-रक्षित-देह-भरणोऽपि ।
तथापि गज एव (पा. भे. गजेन्द्रो) गुरुकत्वेन ढक्कां समुद्रहति ॥)

—GS VI. 26

- 41) *Aṇṇam laḍahattanaam.....* (p. 278)

अण्णं लडहत्तणअं अण्ण च्चिअ कावि वत्तणच्छाआ ।
सामा सामण्ण-पआवइणो रेह च्चिअ ण होइ ॥
(अन्यल्लटभत्वम् (= सौकुमार्यम्, सौन्दर्यम्) अन्यैव काऽपि वर्तनच्छाया ।
श्यामा सामान्यप्रजापते रेखैव न भवति ॥)

—First cited in KP (X. v. 450, p. 630); GS (W) 969

- 42) *To ciravioatanuo.....* (p. 278)

तो चिर-विओअ-तणुओ सइ वाहोमट्ठ-मउअ-जोआ-घाओ ।
जाओ अण्णो च्चिअ से विलइअधणुमेत्तवावडो वामभुओ ॥
(ततश्चिरवियोगतनुकः सदा बाष्पावमृष्टसूदुकजीवाघातः ।
जातोऽन्य एवास्य विगलित (? विलगित) धनुमन्निव्याप्तो वामभुजः ॥)

—Setu V. 21

- 43) *To harivaijasapantho.....* (p. 280)

तो हरिवइजसपंथो राहव-जोअस्स पढमहत्थालंबो ।
सीआ-बाह-विहाओ (-पा. भे. विमोक्खो-) वहमुह-वज्ज-दिअहो उवागओ सरओ ॥
(ततो हरिपतियशःपथो राघवजीवस्य प्रथमहृत्तालम्बः ।
सीताबाष्पविघातो (पा. भे. विमोक्षो) दशमुख-बध्य-दिवस उपगता शरत् ॥)

—Setu I. 16

Note : On p. 283 L 14 the printed text reads :

“ सा मासामण्णे ” इत्यादाविव

The Prakrit text, intended here, is :

सामा सामण्ण (पआवइणो रेह च्चिअ ण होइ ॥)

This is the second half of the *gāthā* ‘*Annāṃ laḍaḥattanaam*,’ etc., cited on p. 278 *supra*.

44) *Phalasampattiā samoṇāim*..... (p. 291)

फलसंपत्तीअ समोणआइं तुंगाइ फल-विपत्तीए ।
हिअआइ सुपुरिसाणं महातरुणं व सिहराई ॥
(फलसंपत्त्या समवनतानि तुङ्गानि फलविपत्त्या ।
हृदयानि सुपुरुषाणां महारुणामिव शिखराणि ॥)

—GS III. 82

45) *Mukkasalilā jalaharā*..... (p. 291)

मुक्कसलिला जलहरा अहिणव-दिण्ण-फला अ पाअव-णिवहा ।
लहुआ वि होति गरुआ समरमुहोहरिअमंडलगा अ भुआ ॥
(मुक्त-सलिला जलधरा अभिनवदत्तफलश्च पादप-निवहाः ।
लघवोऽपि भवन्ति गुरवः समरमुखावहतमण्डलाग्राश्च भुजाः ॥)

—Setu III. 37/38 (Calcutta edn)

46) *Chajjai pahussa laliām*..... (p. 291)

छज्जइ पहुस्स ललिअं पिआइ माणो खमा समत्थस्स ।
जाणंतस्स अ भणिअं मोणं अ अआणमाणस्स ॥
(शोभते प्रभोललितं प्रियाया मानः क्षमा समर्थस्य ।
जानतश्च भणितं मौनं चाजानतः ॥)

—GS III. 43

47) *Nindai miankakirane*..... (p. 291)

णिंदइ मिअंककिरणे खिज्जइ कुसुमाउहे जुउच्छइ रअणि ।
क्षीणो वि णवरि खिज्जइ जीवेज्ज पिए ति मारुइं पुच्छंतो ॥
(निन्दति मृगाङ्क-किरणान् खिद्यते कुसुमायुधे जुगुप्सते रजनीम् ।
क्षीणोऽपि केवलं क्षीयते जीवेत् प्रियेति मारुति पृच्छन् ॥)

—Setu V. 5

48) *Agghāi chivai cumbai*..... (p. 292)

This *gāthā* (GS VII. 39) is already cited earlier on p. 108. Vide S. No. (15) *supra*.

- 49) *Jalaṇaṇivahammi salilam.....* (p. 294)

जलणनिवहम्मि सलिलं साणलणिवहुच्छलंतसलिलम्मि ग्हं ।
सलिलणिवहोत्थअम्मि अ अत्थाअइ ग्हअले दसदिसाअवक्कं ॥
(ज्वलन-निवहे सलिलं साणल-निवहोच्छलत्-सलिले नभः ।
सलिल-निवहावस्तुते चास्तायते नभस्तले दशदिवचक्रम् ॥)

—*Setu* V. 74

- 50) *Paurajuāṇo gāmo.....* (p. 295)

पडर-जुआणो गामो महमातो जोध्वणं पई ठेरो ।
 जुणसुरा सहोणा असई मा होउ कि मरउ ॥
 (प्रचुरयुवा ग्रामो मधुमासो यौवनं पतिः स्थविरः ।
 जीर्णसुरा स्वाधीना असती मा भवतु कि म्रियताम् ॥)

—GS II. 97

- 51) *Rūam aochisu thiam.....* (p. 295)

रुअं अच्छीसु ठिअं फरिसो अंगेसु जंपिअं कण्णे ।
 हिअअं हिअए णिहिअं विओइअं किं तथ देव्वेण ॥
 (रूपमक्षणेः स्थितं स्पर्शाङ्गेषु जल्पितं कर्णं ।
 हृदयं हृदये निहितं वियोजितं किमत्रदेवेन ॥)

—GS II. 32

- 52) *Anrāṇam vi honti muhe.....* (p. 298)

अण्णाणं वि होंति मुहे पम्हल-धवलाइं दीहकसणाइं ।
 णअणाइं सुंदरीणं तह वि हु बट्ठुं ण आणंति ॥
 (अन्यासामपि भवन्ति मुखे पश्मल-धवलानि दीर्घ-कृष्णानि ।
 नयनानि सुन्दरीणां तथापि खलु द्रष्टुं न जानन्ति ॥)

—GS V. 70

- 53) *Saccam jānai datthum . . .* (p. 308)

सच्चं जाणइ बट्ठं सरिसम्मि जणम्मि जुज्जए राओ ।
मरउ ण तुमं णणित्थं मरणं पि सल्लाहणिज्जं से ॥
(सत्यं जानाति ब्रह्मं सदृशे जने युज्यते रागः ।
अप्यतां न त्वां णणिष्यामि मरणमपि श्लाघनीयं तस्याः ॥)

—GS I. 12

54) *Akuṅkumamacandanam.....*

(p. 313)

अकुंकुममचंदणं दस-दिसा-वहू-मंडणं
 असेहर (पा. भे. अकंकण) मकुंडलं भुवणमंडलीभूषणं ।
 असोसणममोहणं मअरलंछणस्ताउहं
 मिअंककिरणावली णहअलम्मि पुंजिज्जइ ॥
 (अकुडकुममचन्दनं दशदिशा- वधू-मण्डन-
 मशेखर (मकड्कुण) मकुण्डलं भुवनमण्डलीभूषणम् ।
 अशोषणममोहनं मकरलाञ्छनस्यायुधं
 मृगाङ्गकिरणावली नभस्तले पुञ्जोक्थियते ॥)

—*Karpūramañjarī* III. 2655) *Gamiā kaḍambavā.....*

(p. 316)

गमिआ कलंबवाआ विट्ठं मेहंघआरिअं गअणअलं ।
 सहिओ गज्जिअ-सट्ठो तह वि हु से णत्थि जीविए आसंघो ॥
 (गमिताः कदम्बवाता दृष्टं मेघान्धकारितं गगनतलम् ।
 सोढो गजितशब्दस्तथापि खल्वस्या नास्ति जीवितेऽध्यवसायः ॥)

—*Setu* I. 1556) *So ko vi guṇāisao.....*

(p. 316)

सो को वि गुणाइसओ ण आणिमो मामि कुंदकलिआए ।
 अच्छीहिं च्चिअ पाउं अहिलस्सइ जेण भसलेण ॥
 (स कोऽपि गुणातिशयो न जानीमो मातुलानि (सखि) कुन्दकलिकायाः ।
 अक्षिभ्यामेव पातुमभिलष्यते येन भ्रमरेण ॥)

—*Cf. GS* VI. 9157) *Param jonhā unhā.....*

(p. 322)

परं जोण्हा उण्हा गरल-सरिसो चंदणरसो
 खअ-खारो हारो रअणि-पवणा देहतवणा ।
 मुणाली बाणाली जलइ अ जलद्दा तणुलआ
 वरिट्ठा जं विट्ठा कमलवअणा दीहणअणा (? सा मुणअणा ॥)
 (परं ज्योत्स्नोष्णा गरलसदृशश्चन्दनरसः
 क्षतक्षारो हारो रजनि-पवना देहतपनाः ।
 मृणाली बाणालिर्ज्वलति च जलाद्रा तनुलता
 वरिष्ठा यद् दृष्टा कमलवदना सा सुनयना ॥)

—*Karpūramañjarī* II. 11

58) *Kisalaakaracaranā.....*

(p. 322)

किसलअ-कर-चरणा वि हु कुवलअ-णअणा मिअंकवअणा वि ।
 अहह णवचंपअंगी तह वि (हु) तावेइ अच्छरिअं ॥
 (किसलय-कर-चरणाऽपि खलु कुवलय-नयना मृगाङ्गवदनाऽपि ।
 अहह नव-चम्पकाङ्गी तथापि खलु तापयत्याश्चर्यम् ॥)

—*Karpūramañjarī* II. 4259) *Sarasā vi sūsaī ccia.....*

(p. 323)

सरसा वि सूसइ च्चिअ जाणइ दुक्खाई मुद्ध-हिअआ वि ।
 रत्ता वि पंडुर च्चिअ जाआ वरई तुह विओए ॥
 (सरसापि शुष्यत्येव जानाति दुःखानि मुग्धहृदयापि ।
 रक्तापि पाण्डुरैव जाता वराकी तव वियोगे ॥)

—*GS* VI. 3360) *Kaṃpai mahindaselo....*

(p. 324)

कंपइ महिदसेलो हरिसंखोहेण दलइ मेइणि-वेढं ।
 सइ दुइणि-तण्णाओ णवर ण उद्धाइ मलअ-वण-कुसुम-रओ ॥
 (कम्पते महेन्द्रशैले हरिसंक्षोभेण दलति मेदिनी-वेष्टम् (पीठम्) ।
 सदा दुर्दिनार्द्रं केवलं नोद्धावति मलय-वन-कुसुम-रजः ॥)

—*Setu* VI. 2261) *Diahe diahe sūsaī.....*

(p. 330)

दिअहे दिअहे सूसइ संकेअअ-भंग-वड्डिआसंका ।
 आवंडुरोणअमुही कलमेण समं कलमगोवी ॥
 (दिवसे दिवसे शुष्यति संकेतक-भङ्ग-वर्धिताशङ्का ।
 आपाण्डुरावनतमुखी कलमेन समं कलम-गोपी ॥)

—*GS* VII. 9162) *Dhīreṇa ṇisaāmā.....*

(p. 330)

धीरेण णिसाआमा हिअएण समं अणिट्ठिआ उवएसा ।
 उच्छाहेण सह भुआ बाहेण समं गलंति से उल्लावा ॥
 (धैर्येण निशायासा हृदयेन सममनिष्ठिता उपदेशाः ।
 उत्साहेन सह भुजौ बाष्पेण समं गलन्ति तस्योल्लापाः ॥)

—*Setu* V. 7

63) *Suhaucchaam janāṃ dullaham.....*

(p. 334)

सुहृच्छ्रमं जणं दुल्लहं पि दूराहि अम्ह आणेत ।
 उअआरअ जर जीअं पि णेत ण कआवराहो सि ॥
 (सुखपृच्छकं जनं दुर्लभमपि दूरादस्माकमानयन् ।
 उपकारक ज्वर जीव (जीवित)मपि नयन्न कृतापराधोऽसि ॥)

—GS I. 50

64) *Vārieriṇa bhariṇam.....*

(p. 334)

वाएरिण भरिअं अच्छि कण्णऊर-उप्पल-रण ।
 फुक्कंतो अविड्ढं चुंबंतो को सि देवाणं ॥
 (वातेरितेन भृतमक्षि कर्णपूरोत्पलरजसा ।
 फूटकुर्वन्नवितृष्णं चुम्बन् कोऽसि देवानाम् ॥)

—Cf. GS II. 76

65) *Jammantare vi calaṇam.....*

(p. 334)

जम्मंतरे वि चलणं (? चलणे) जीएण खु मअण तुज्झ अच्चिस्सं ।
 जइ तं पि तेण बाणेण विज्झसे जेण हं विज्झा ॥
 (जन्मान्तरेऽपि चरणौ जीवेन (जीवितेन) खलु मदन तवार्चयिष्यामि ।
 यदि तमपि तेन बाणेन विध्यसि येनाहं विद्धा ॥)

—GS V. 41

66) *Vikkiṇai māhamāsammī.....*

(p. 334)

विक्किणइ माहमासम्मि पामरो पार्वलिं (? पारिडिं) बइल्लेण ।
 णिद्धूम-मुम्मुरे विअ सामलीअ थणए पडिच्छंतो (? णिअच्छंतो) ॥
 (विक्रीणीते माघमासे पामरः प्रावरणं बलीवर्देन ।
 निर्धूम-मुर्मुरे इव श्यामल्याः स्तनौ पश्यन् ॥)

—GS III. 38

67) *Khuhiajalasi t̥thasāro.....*

(p. 335)

रवुहिअ-जल-सिट्ठ-सारो मुह-णिद्धाविअ-पसारिउक्का-णिवहो ।
 आअड्डिजंतो च्चिअ णज्जइ पडिओ ति साअरे रामसरो ॥
 (क्षुभित-जल-शिष्ट-सारो मुख-निर्घावित-प्रसारितोल्का-निवहः ।
 आकृष्यमाण एव ज्ञायते पतित इति सागरे रामशरः ॥)

—Setu V. 28/29 (Calcutta edn)

68) *Valamānammi.....*

(p. 346)

वलमानमि महमहे जत्थ अ पाउच्छलंतरअणुज्जोअं ।
विअडं फण-पडभारं गाढभरुत्ताणिअं णिमेइ अणंतो ॥
(वलमाने मधुमथने यत्र च पावोच्छलद्रत्नोद्योतम् ।
विकटं फण-प्राग्भारं गाढभरोत्तानितं नियोजयत्यनन्तः ॥)

—*Setu IX. 89/88 (Calcutta edn)*

69) *Muddhattanam.....*

(p. 347)

मुद्धत्तणं पढमसाहसउज्जमोज्ज—
दुक्खं विओअ-जणिदं परमं तदा अ ।
रत्ति ण णज्जइ घरं(?)तिमिरं अरंधं
ठाविज्जइ सहि कहं णु पअं धराए ॥
(मुग्धत्वं प्रथम-साहसोद्यमोद्य—
दुःखं वियोग-जनितं परमं तदा च ।
रात्रौ न ज्ञायते गृहं(?) तिमिरमरन्ध्रं
स्थाप्यते सखि कथं नु पदं धरायाम् ॥)

—(Viśveśvara Paṇḍita's *Śṛṅgāramañjarī-nāṭake*)

70) *Cattaragharinī piadamśanā a.....*

(p. 348)

चत्तर-घरिणी पिअ-दंसणा अ तरुणी पउत्थपइआ अ ।
असई सअज्जिआ अ ण हु खंडिअं सोलं ॥
(चत्वर-गृहिणी प्रियदर्शना च तरुणी प्रोषितपतिका च ।
असती प्रतिवेशिनी दुर्गता च न खलु खण्डितं शीलम् ॥)

—*GS I. 36*

71) *Ajja vvea (?) pauttho.....*

(p. 349)

अज्ज ज्जेअ पउत्थो अज्ज च्चिअ सुण्णाआइं जाआइं ।
रत्थामुह-वेउल-चत्तराईं अम्हं च हिअआइं ॥
(अद्वैत प्रोषितोऽद्यैव शून्यकानि जातानि ।
रथ्यामुखदेवकुलचत्वरारण्यस्माकं च हृदयानि ॥)

—*GS II. 90*

72) *Tīa muhāhiñ tua muam (?).....*

(p. 349)

तीअ मुहाहि तुह मुहं तुज्ज मुहाओ अ मज्ज चलणम्मि ।
 हत्थाहत्थीअ गओ अइदुक्करआरओ तिलओ ॥
 (तस्या मुखात्तव मुखं तव मुखाच्च मम चरणे ।
 हस्ताहस्तिकया गतोऽतिदुष्करकारकस्तिलकः ॥)

—GS II. 79

73) *Jo tīe ahararāo.....*

(p. 349)

जो तीएँ अहर-राओ रत्ति उब्वासिओ पिअअमेण ।
 मो च्चिअ दीसइ गोसे सवत्ति-णअणेसु संकंतो ॥
 (यस्तस्या अधर-रागो रात्राबुद्वासितः प्रियतमेन ।
 म एव दृश्यते प्रभाते सपत्नी-नयनेषु संक्रान्तः ॥)

—GS II. 6

74) *Kaham sã sohaggagunam.....*

(p. 350)

कहँ सा सोहग्गगुणं मए समं वहइ णिग्घण तुमम्मि ।
 जीअ हरिज्जइ गोत्तं हरिऊण अ दिज्जए मज्ज ॥
 (कथं सा सौभाग्यगुणं मया समं वहति निर्धृण त्वयि ।
 यस्या ह्रियते गोत्रं हत्वा च दीयते मह्यम् ॥)

—GS V. 52

75) *Avahatthiūṇa sahi-jan-piām.....*

(p. 351)

अवहत्थिऊण सहि-जंपिआइ जाणं कएण रमिओ सि ।
 एआइ ताइ सोक्खाइ संसओ जेहिं जीअरस ॥
 (अपहस्तयित्वा/अपहस्त्य सखी-जल्पितानि येषां कृते रमितोऽसि ।
 एतानि तानि सौख्यानि संशयो यैर्जोवितस्य (? यैर्जोवितस्य) ॥)

—GS II. 58

76) *Virahe visam va visamā.....*

(p. 351)

विरहे विसं व विसमा अमअमआ होइ संगमे अहिअं ।
 किं विहिणा समअं चिअ दोहिं वि पिआ विणिम्मिअआ (? विणिम्मविआ) ॥
 (विरहे विषमिव विषमा अमृतमया भवति सङ्गमे ऽधिकम् ।
 किं विधिना सममेव द्वाभ्यामपि प्रिया विनिर्मिता ॥)

—GS III. 35

77) *Vaḍajakkho jo maha sīsaammi.....*

(p. 351)

वडजक्खो जो मह सीसअम्मि (जो ऊसीसअम्मि) दिण्णो सहि (महं) जुआणोहि ।
 तं चिअ एण्हि पणमामि हअजरे होहि संतुट्ठा ॥
 (वटयक्षो यो मम शीर्षे (यो उच्छीर्षके) दत्तः सखि (मम) युवभिः ।
 तमेवेवान्नीं प्रणमामि हतजरे भव संतुष्टा ॥)

Note : the text of *Alaṅkāraustubha* violates metre.

—Cf. GS IV. 72

78) *Paḍhamāniāhi suiraṃ.....*

(p. 351)

पढमाणिआहि सुइरं जे जीविअ-संसअम्मि वि परिच्छूढा ।
 ते च्चिअ अहिमुह-णिहआ सुरबंदोहि अहिसारिआ रअणिअरा ॥
 (प्रथमान्नीताभिः सुचिरं ये जीवित-संशये ऽपि परिक्षिप्ताः ।
 त एव अभिमुख-निहताः सुरबन्दीभिरभिसारिता रजनीचराः ॥)

—*Setu* XIII. 1779) *Jaṃ dhonjanasaloṇa juam.....*

(p. 352)

जं धोअंजणसोणलोअणजुअं लग्गालअगं मुहं
 हत्थालब्बिअ-केस-पल्लव-चए दोल्लंति जं बिंदुणो ।
 जं एवकं सिअअंचलं णिवसिअं तं ण्हाण-केलि-ट्ठिआ
 आणीआ इअमग्गएवकजणणी जोईसरेणामुणा ॥
 (यद् धौताञ्जन-शोण-लोचन-युगं लग्नालकाशं मुखं
 हस्तालम्बितकेशपल्लवचये दोलायन्ते यद् बिन्दवः ।
 यदेकं सिचयाञ्चलं निवसितं तत् स्नानकेलिस्थिता
 आनीतेयमद्भुतकजननी योगीश्वरेणामुना ॥)

—*Karpūramañjarī* I. 2680) *Amaamaa gaṇasehara.....*

(p. 354)

अमअमअ गअणसेहर रअणीमुहतिलअ चंद दे छिवसु ।
 छित्तो जेहि पिअअमो ममं पि तेहि चिअ करेहि ॥
 (अमृतमय गगनशेखर रजनीमुखतिलक चन्द्र प्रार्थये स्पृश ।
 स्पृष्टो यैः प्रियतमो मामपि तैरेव करेः ॥)

—GS I. 16

81) *So attho jo hatthe.....*

(p. 359)

सो अस्थो जो हत्थे तं मित्तं जं णिरन्तरं वसणे ।
 तं रूअं जत्थ गुणा तं विण्णाणं जहिं धम्मो ॥
 (सो ऽ र्थो यो हस्ते तन्मित्रं यस्मिन्तरं व्यसने ।
 तद्रूपं यत्र गुणाः, तद्विज्ञानं यस्मिन् धर्मः ॥)

—GS III. 51

82) *Candujjāe na mae (?).....*

(p. 361)

चंदुज्जोएण मओ मएण चंदाअवो णु वड्ढिअ-पसरो ।
 दोहिं वि तेहिं णु मअणो मअणेण णु दो वि ते णिआ अइभूमि ॥
 (चन्द्रोद्योतेन मदो मदेन चन्द्रातपो नु वर्धित-प्रसरः ।
 द्वाभ्यामपि ताभ्यां नु मदनो मदनेन नु द्वावपि तौ नीतावतिभूमिम् ॥)

—Setu X. 81

83) *Uddhaccho piai jalam.....*

(p. 361)

उद्धच्छो पिअइ जलं जह जह विरलंगुलो चिरं पहिओ ।
 पावालिआ वि तह तह धारं तणुअं पि तणुएइ ॥
 (ऊर्ध्वाक्षः पिबति जलं यथा यथा विरलाङ्गुलिदिवरं पथिकः ।
 प्रपापालिका ऽ पि तथा तथा धारां तन्वीमपि तनयति ॥)

—GS II. 61

84) *Annesu pahia pucchasu.....*

(p. 362)

अण्णेषु पहिअ पुच्छसु वाहकुडुंबेषु पुसिअ-चम्माइ ।
 अम्हं वाह-जुवाणो हरिणेषु धणुं ण णामेइ ॥
 (अग्रेषु पथिक पृच्छ व्याध-कुटुम्बेषु पृषत-चर्माणि ।
 अस्माकं व्याध-युवा हरिणेषु धनुर्न नामयति ॥)

Cf. GS VII. 29

85) *Samvāhanasuharsatosiṇa.....*

(p. 364)

संवाहण-सुह-रस-तोसिएण देतेण तुह करे लक्खं ।
 चलणेण विक्कमाइत्तचरिअं अणुसिक्खिअं तिस्सा ॥
 (संवाहन-सुख-रस-तोषितेन ददता तव करे लाक्षाम् (लक्षम्) ।
 चरणेन विक्कमानित्यचरितमनुशिक्षितं तस्याः ॥)

—Cf. GS V. 64

86) *Pāpaḍiassa paino....*

(p. 369)

पाअ-पडिअस्स पइणो पुंठि पुत्ते समारुहंतम्मि ।
 दढ-मण्णु-दुण्णिआएँ वि हासो धरिणीएँ णिवकंतो ॥
 (पाद-पतितस्य पत्युः पृष्ठं पुत्रे समारोहति ।
 दृढ-मन्यु-दूनाया अपि हासो गृहिण्या निष्क्रान्तः ॥)

—GS I. 11

87) *Diṭṭhā jaṇṇa na diṭṭho...*

(p. 377)

दिट्ठीअ (? विट्ठाइ) जं ण दिट्ठो सरल-सहावाइ जं च णालविओ ।
 उवआरो जं ण कओ तं चिअ कलिअं छइल्लेहि ॥
 (दृष्टया यन्न दृष्टः सरलस्वभावया यच्च नालपितः ।
 उपचारो यन्न कृतस्तदेव कलितं (= जातं) छेकैः (= विदग्धैः) ॥)

—First cited in SK III v. 129, V. v. 252,
 Cf. GS (W) 720 and V. J. N. 284

88) *Amaamaaṃ via (?) hiaaṃ....*

(p. 379)

अमअ (अमिअ-) मअं विअ (चिअ) हिअअं हत्या तण्हाहरा सअण्हाणं ।
 चंदमुह कत्य णिवसइ अमित्तदहणो तुह पआवो ॥
 (अमृतमयमिव (मेव) हृदयं हस्तौ तृष्णाहरो सतृष्णानाम् ।
 चन्द्रमुख कुत्र निवसति अमित्रदहनस्तव प्रतापः ॥)

—Cf. *Gāhākosa*, R. 607 (p. 294), GS(W) 72689) *Bhinnaghaḍantavatto.....*

(p. 384)

भिण्णघडंतावत्तो आवत्तंतर-भमंत-भिण्ण-महिहरो ।
 महिहर-संभम-विहुओ विहुअ-णिअत्त-सलिलो णिअत्तइ उअही ॥
 (भिन्नघटमानावर्त आवर्तान्तर-भ्रमद्भिन्न-महीधरः ।
 महीधर-संभ्रम-विधुतो विधुत-निवृत्त-सलिलो निवर्तत उदधिः ॥)

—Setu VIII. 4

90) *Vajjabhaaṃ dharaṇiharā.....*

(p. 387)

वज्जभअं धरणिहरा आइ-वराह-भुअ (? खुर-) पेल्लणाई वसुमई ।
 समअं चिअ पम्हट्ठं संभरिओ महण-संभमं च समुद्धो ॥
 (वज्रभयं धरणिधरा आदि-वराह-खुर-पीडनानि वसुमती ।
 समकमेव प्रस्मृतं संस्मृतवान्मथन-संभ्रमं च समुद्रः ॥)

—Setu VII. 40

91) *Osahiajaṇo paṇṇā.....*

(p. 387)

ओसहिअ-जणो पइणा सलाहमाणेण अइ-चिरं हसिओ ।
 चंदो त्ति तुज्ज वअणे विइण्ण-कुसुमंजलि-विलक्खो ॥
 (आवसथिक-जनः पत्या श्लाघमानेनातिचिरं हसितः ।
 चन्द्रइति तव वदने वितोर्ण- (विकीर्ण-) कुसुमांजलि-विलक्षः ॥)

—GS IV. 46

92) *Pusaṇa kaṇṇāharaṇenda.....*

(p. 388)

पुसिआ कण्णाहरणेदणीलकिरणाहआ ससिमऊहा ।
 माणिणि-वअणस्मि सकज्जलंसुसंकाइ दइएण ॥
 (प्रोज्झिताः कर्णाभरणेन्द्रनीलकिरणाहताः शशि-मयूखाः ।
 मानिनी-वदने सकज्जलाभ्रशङ्कया दयितेन ॥)

—GS IV. 2

93) *Naisāu (?) tti bhujaṅgam.....*

(p. 388)

णइसोउ त्ति भुजंगं महिसो जीहाइ लिहइ संततो ।
 महिसस्स कसण-पत्थर-सरो त्ति सप्पो पिअइ लालं ॥
 (नदीस्रोत इति भुजङ्गं महिषो जिह्वया लेढि संतप्तः ।
 महिषस्य कृष्णप्रस्तरसर इति सर्पः पिबति लालाम् ॥)

94) *Dūre kijaḍuampaassa kaliā.....*

(p. 391)

दूरे किज्जउ चंपअस्स कलिआ कज्जं हलिदाअ (हलिदीअ) कि
 संतत्तेण (ओल्लोल्लाइ) वि कंचणेण गणणा का णाम जच्चेण वि ।
 लावण्यस्स णवुग्गदेडु (गण्डु) -महुरच्छाअस्स तिस्सा पुरो
 पच्चग्गेहि वि केसरस्स कुसुमुक्केरेहि कि कारणं ॥
 (दूरे क्रियतां चम्पकस्य कलिका कार्य हरिद्रायाः (हरिद्रया) कि
 सतप्तेन (आर्द्राद्रिया) ऽपि काञ्चनेन गणना का नाम जात्येनापि ।
 लावण्यस्य नवोद्गतेन्दुमधुरच्छायस्य तस्याः पुरः
 प्रत्यग्रैरपि केसरस्य कुसुमोत्करैः कि कारणम् ॥)

—Karpūramāñjarī III. 1

95) *Tujjha muhasāriccham.....*

(p. 391)

तुज्ज (? तुह) मुह-सारिच्छं ण लहइ त्ति संपुण्णमंडलो विहिणा ।
 अण्णवमज्जं (अण्णमअं) व घडेउं पुणो वि खंडिज्जइ मिअंको ॥
 (तव मुखसादृश्यं न लभत इति संपूर्ण-मंडलो विधिना ।
 अन्यमयमिव घटयितुं पुनरपि खण्डयते मृगाङ्कः ॥)

—GS III.7

96) *Gammihisi tassa pāsāṃ.....*

(p. 397)

गन्मिहिसि तस्स पासं सुंदरि मा तुरअ वड्डुअ मिअंको ।
 दुद्धे दुद्धं मिअ चंदिआइ की पेच्छइ मुहं दे ॥
 (गमिष्यसि तस्य पार्श्वं सुन्दरि मा त्वरस्व वर्धतां मृगाङ्कः ।
 दुग्धे दुग्धमिव चन्द्रिकायां कः प्रेक्षते मुखं ते ॥)

—GS VII. 7

97) *Rūaṃ acchīsu thiaṃ.....*

(p. 399)

This *gāthā* (GS II. 32) has been already cited earlier on p. 295, Vide S. No.(51) *supra*.

98) *Citte vihuṭṭadi na khuṭṭadi.....*

(p. 400)

चित्ते विहुट्टदि (पहुट्टइ) ण खुट्टइ सा गुणेसुं
 सेज्जासु (सेज्जाए) लोट्टइ विसप्पइ (विसट्टइ) विम्मूहेसुं ।
 बोलम्मि वट्टइ पअट्टइ कव्वबन्धे
 स्नाणे ण तुट्टइ चिरं तरुणी तरुणी ॥
 चित्ते विघटते (प्रस्फुटति) न क्षीयते सा गुणेषु
 शय्यासु (शय्यायां) लुठति विसर्पति (विकसति) दिङ्मुखेषु ।
 वचने वर्तते प्रवर्तते काव्यबन्धे
 ध्याने न नृट्यति चिरं तरुणी प्रगल्भा ॥

—Karpūramañjarī II. 4

99) *Māṇamsiṇia painā.....*

(p. 403)

माणंसिणीअ पइणा (णअण) कबोलाहरप्पहाभिण्णा ।
 उज्जुअ-सुरचावणिहा वाहो वाहाच्चिरं (? वाहोआरा चिरं) दिट्ठा ॥
 (मनस्विन्याः पत्या (नयन-) कपोलाघर-प्रभा-भिन्नाः ।
 ऋजूक-सुरचापनिभा बाष्पावताराश्चिरं दृष्टाः ॥)

—Gāhākosa No. 700, GS(W) 808

100) *Māmi hiaṃ va piām.....*

(p. 403)

मामि हिअं व पीअं तेण जुआणेण मज्जमाणाए ।
 ण्हाण-हलिद्दा-कडुअं अणुसोत्तजलं पिअंतेण ॥
 (मातुलानि (? सखि) हृदयमिव पीतं तेन यूना मज्जन्त्याः ।
 स्नान-हरिद्रा-कटुकमनुलोतो जलं पिबता ॥)

—GS III. 46

101) *Suhapucchiāi halio.....*

(p. 403)

सुह-पुच्छिआइ हलिओ मुह-पंकअ-सुरहि-पवण-णिब्बविअं ।
 तह पिअइ पअइ-कडुअं पि ओसठं(ओसहं)जह ण णिट्ठाइ ॥
 (सुखपृच्छिकाया हालिको मुख-पङ्कज-सुरभि-पवन-निर्वापितम् ।
 तथा पिबति प्रकृति-कटुकमप्यौषधं यथा न नितिष्ठति (= न नितरां तिष्ठति ॥)

—GS IV. 17

102) *Najjai vihiṣaṇa tuham.....*

(p. 405)

णज्जइ विहीसण तुहं सोम्म-सहाव-परिवट्ठिअं विण्णाणं ।
 विट्ठिविसेहि व अमअं उअहिस्स णिसाअरेहि वि अविट्ठविअं ॥
 (जायते विभीषण तव सौम्य-स्वभाव-परिवर्धितं विज्ञानम् ।
 दृष्टिविषैरिवामृतमुदधेर्निशाचरैरप्यविद्रावितम् ॥)

—Setu IV. 60/61 (Calcutta edn)

103) *Devvāattammi phale.....*

(p. 411)

देव्वाअत्तम्मि फले किं कीरउ एत्तिअं पुण भणामो ।
 कंकल्लिपल्लवाणं ण पल्लवा होंति सारिच्छा ॥
 (देवायत्ते फले किं क्रियतामियत्पुनर्भणामः ।
 कङ्कल्लि- (= अशोक-) पल्लवानां न पल्लवा भवन्ति सदृशाः ॥)

—GS III.79

Appendix - I

THE APABHRAṂSA PASSAGES FROM BHOJA'S ŚRĠGĀRAPRAKĀŚA,

By

H. C. BHAYANI, Ahmedabad

The Apabhraṁśa passages cited in Bhoja's *Śrġgāraprakāśa*¹ (=ŚP.) are found in a very corrupt form in the available Manuscripts of that work. Unlike many of the Prakrit Passages² of the ŚP., most of them equally corrupt, the original sources of the Apabhraṁśa passages are unknown and a majority of the passages we come to know here for the first time. Hence in their case we are totally deprived of any external aid towards restoring the text or making out the sense. Any effort in that direction is therefore bound to be basically conjectural. Depending upon the amount of corruption and luck in making the right hit, the results can vary from just making out the metre to restoring the text in bits and part and making sense of the passage. The present effort is confined to the first eight chapters of the ŚP. In that portion there are twenty-two Apabhraṁśa citations, each made up of a single verse. They are to be found in ŚP page 102 (one), 103 (five), 121 (three), 228 (one) 238 (one), 269 (seven), 273 (two) and 280 (two). Two of the citations occur twice in the ŚP. and hence in all there are twenty different passages. Five of these passages occur also in Bhoja's *Sarasvatīkaṇṭhābharana*³ (=SK.) and four also in Hemacandra's *Siddhahema*⁴ (=SH). In what follows, first I give the context of the passage and the text of the passage as printed in the Mysore edition. Thereafter is given the text as it is found elsewhere, if the case is so. This is followed by the suggested reconstruction of the passage and Sanskrit *Chāyā*.

The metre of all the passages except no. 1, 2, 5, 6, 7, 9 and 11 can be identified as *Dohā*. It is an *Āntarasamā Catuṣpadī*, with 13 (i. e. 6+4+ √ √ √) and 11 (i. e. 6+4+ √) *Mātrās* in its odd and even *Pādas* respectively.⁵ The metres of the rest are indicated individually in the treatment below.

1. *Śrīngāraprakāśa*, edited by G. R. Josyer, First eight chapters, Mysore,, 1955.
2. For the restoration of the Prakrit passages of the ŚP. See Kulkarni, V. M. : 'The Śrġgāraprakāśa : Prakrit text restored', *Journal of Shivaji University*, Kolhapur, Vol. I, 1968 'Bhoja's Śrġgāraprakāśa (Chapters XV-XXIV) Prakrit text restored', *Journal of the University of Bombay*, Arts No. Vol. 39, no. 75, 1970; *Sambodhi*, Vol. 4, 1975-76.
3. *Kāvyamālā* Series No. 94, 1934.
4. *Prakrit Grammar of Hemacandra*, edited by P. L. Vaidya, 1958. I have slightly revised the text of the Apabhraṁśa Citations in a few places.
5. See Jinavijaya Muni and Bhayani, H. C. : *Samdeśarāśaka*, Introduction, pp. 62-64 and the references given there.

1. The illustration of Āvantiya Apabhraṃśa (ŚP. p. 102). The text as given in the ŚP. :

एकदू असळोणी अळ आहरणमुसंठवी अळिळ उपलंपटं बीवउकहिम्मळं
मट्टएवटपि अमइए ।
उणजाणिउं विरहातुरणुजूरि अएमज्ज हरोदावणुदिणुवहिणे द्विणूरि अ ए ॥

Neither any clear word- and line-division, nor any sense can be made out of this jumble. It is tentatively suggested that the first line ends with^o *Susamphayā*, the second line begins with *chiupalaṃpa* etc. and ends with^o *evaṭapia*. The third line seems to be

मइ एउ न जाणिउं विरहातावण-जूरिअए
(i. e. मया एतद् न ज्ञातं विरहातापन-खिन्नया)

The fourth line begins with *majjhaha*^o etc. and ends with^o *vinṇāriā*. Such a rearrangement gives us rhymes *a / b, c / d*. Such an arrangement suggests that the metre is possibly a *Sama-catuṣpadī* type of *Mātrā* metre called *Rāsaka* or *Rāsāvalaya*. See under no. 2 below.

2. The illustration of lāṭīya Apabhraṃśa (ŚP. p. 103) The text as given in the ŚP. :

हिरउ हरन्त हो चोरहोए भुजिदन्दुहले जप्पिउपणव्व सच्छिले विलोइ अउगणे
एहुपुणपिण गणत्थणि संघहउक्कपणु जव्वन्दाणभेदिज्जइ अहरहोदन्तपणा ॥

The suggested reconstruction :

हिअउ हरन्तहो चोरहो एहु जि दंडु हले
जं पिउ एण-वसच्छि लेवि लाइअउ गले ।
एहु पुणु पीण-घणत्थणि संघट्टउ कवणु (?)
जं चंदाणणे दिज्जइ अहरहो दन्त-वण ॥

The Sanskrit *Chāyā* :

हृदयं हरतः चौरस्य एषः एव दण्डः हले
यद् प्रियः एण-वशाक्षि गृहीत्वा लागितः गले ।
एषः पुनः पीन-घन-स्तने संघट्टः कः (?)
यद् चन्द्रानने दीयते अधराय दन्त-वणः ॥

6. See *Saṃdeśarāsaka*, Introduction, p. 53-56, and the references given there.

The metre can be identified as *Rāsāvalaya*, a *Sama-catūṣpadī* with twenty-one *Mātrās* per line ⁶ (i. e. 6+4+6+5, last three *Mātrās* having the form ~ ~ ~).

3. The illustration of *Ābhira* Apabhraṃśa (*ŚP.* p. 103). The text as given in the *ŚP.* :

लबियप्फउ वीउदुद्धडाकउ हहाण एच्छसि पुत्तहोमत्थजिमु ।
जलदहिडां उजं मे पि जवि आआसि ॥

The same passage is cited as an illustration of one variety of *Asambhavanaīṣedhiki Vyapekṣā* at *ŚP.* p. 273. The text given there is as follows :

लइवप्पडवि उदुदुत्थडाकउ अह्माणइएसि पुत्तमह ।
च्छ.....जलदहि उजंमे विजिम आआसि ॥

Again this very passage is cited in the *SK.* at p. 145 as an illustration of Apabhraṃśa; The text given there is as follows :

लइ वप्पुल पिअ दुद्ध कत्तो अम्हाणहुं छसि ।
पुत्तहुमत्थे हत्थो जइ दहि जम्मेवि जअ आसि ॥

The suggested reconstruction :

लइ वप्पुड पिउ दुद्धडा कउ अम्हाणए छसि ।
पुत्ताहो मत्थइ हत्थु जइ दहि जम्मेवि जिमिआ सि (?) ॥

The Sanskrit *Chāyā* :

गृहाण पितर (= वत्स) पिब दुग्धकं कुतः अस्मदीये तनम् ।
पुत्रस्य मस्तके हस्तो यदि दधि जन्मन्ति अपि..... ॥

4. The illustration of *Gaurjara* Apabhraṃśa (*ŚP.* 103). The text as given there :

अव अल्लो ज्जी समुद्रुतरि सिलदुहि गरुकाणि ।
मन्दो हि ए पिलहि अउउजंपरुचइते व अणि ॥

The same passage is cited at *ŚP.* p. 269 as an illustration of *Vikalpābhidhāmkī Vyapekṣā*. The text given there is as follows :

अंबुरुल्लोचिअसमुद्रुतरेसिलदुहिडोगरुकाणि ।
तहिमोहिपतयोओकलहिओजेवरुच इते वअणि ॥

The suggested reconstruction :

अंबर अंचि समुद्र तरि भमडहि (?) डोंगरआणि ।
सहि महु पिउ गउ कलहियउ जेव रुचइ तेव आणि ॥

The Sanskrit *Chāyā* :

अम्बरं गच्छ समुद्रं तर, भ्रम गिरीन् ।
सखि मम प्रियः गतः कलहायितः यथा रोचते तथा आनय ॥

5. The illustration of *Kāśmīra* Apabhraṃśa (SP. p. 103). The text as given there :

कंवळि आळ एकं ते कुदुच्छलदन्तहि विठि सुद्धि एमं इवि आलसीलंति ।
सव अंगापिदुसरासहि खवाचि दुं फलिनन्तेकी आआसण अईदसि ॥

The same passage is cited at SK. p. 692 as an illustration of the speech of a *lālaka* (i. e. a lisper, lolling his tongue and perhaps using numerous *lakāras*), a type of low character in the drama. The text given there is reproduced below along with a few important variants.

कंवलिवालिऐ कंति कुडम्मल-
दन्ति धिद्धिलुद्धिऐ मइवेआलसि ।
लतिसोवरि जगिरि तुमं
सहि खराविदुपोफलि ण लेकीसि ण आगसि ॥

Variants :

कंवलिवाणिऐ, कंवलवाणिऐ, कंवलवालिऐ;
कुट्टमल; जगिरिक्क; पुफलि; लोकी.

The suggested partial reconstruction :

कंवलिवालिऐ कंते कुड्मल-दंते धिद्धि लुद्धिऐ मइ वेआलसि ।
लसि सोवरि जगिरि तुमं सहिखराविदु (?)
पुफलिणलेकीसिणआगसि (?) ॥

The Sanskrit *Chāyā* :

कम्बलवतिके कान्ते कुड्मल-दन्ते धिक् धिक् लुब्धिके मां प्रतारयसि ।
रात्रौ स्वपन्ती जाग्रती ॥

The metre is possibly to be identified as one of the *Ṣaṭpadi* type⁷. Even half has 12 ÷ 8 + 16 *Mātrās*, with the rhyme scheme a/b, d/e, c/f.

7. See Hemacandra's *Chandonuśāsana*, edited by H. D. Velankar, 1961, VI, 14 Commentary.

- The text given there :**

Saptaśataka, 6, 42.

दिणहदिवळहो इति स उप्पिज्जइउ सुरेविओ ।
अवरणेह मिहइ घरमादालव्व हि दूरे ॥

The first line seems to be something like.

दिणह दिवळइउ होइ तिस उप्पिज्जइ ऊसूरे ।

Then the second line can be constituted as :

विओअवरणेहमिहइ घर मा ता वच्चहि दूरे ॥

No definite connected meaning can be made out. The metre seems to be *Dohā*.

9. The illustration of *Viṣama Mātracchandas* (ŚP. p. 121). The text as given in the ŚP.

जइविळ्ळडहीजइ विवळ्ळुरव्ह पढ्ढुळामुतर अरहीजइ विगहणेसूर ।
विणवीसइ इतो इसु पुरिसु वसदि जहीते धुवळहरहव अळदि ॥

The suggested reconstruction :

जइ वि गडुहि जइ वि बळ्ळुरहि
पढ्ढु दुग्गमु तरुअरहि जइ वि गहणे सूर वि ण दीसदि ।
तो इ सुपुरिसु वसदि जहि तेत्थु पढ्ढुहरह (?) पअट्टदि ।

In the fifth line the middle portion seems to be defective.

The Sanskrit *châyā* :

यदि अपि गतैः यदि अपि बर्बुरैः
पन्था दुर्गमः तरुवरैः यदि अपि गहने सूर्यः अपि न दृश्यते ।
तथा अपि सुपुरुषः वसति यत्र तत्र प्रवर्तते ॥

The metre is to be identified as *Mātrā* with its fourth line the *Matlabālikā* type. It is a five-lined metre with 15, 11, 15, 12, 15 *Mātrās* respectively for its consecutive lines, of which the third line rhymes with the fifth⁹.

10. The illustration of one variety of *Viṣeṣaṇa-viṣaya-guṇa nimittā Gaunivṛtti* (ŚP p.228). The text as given in the ŚP. :

छदा..... वळअ दीहिअहिमंघल्लहिनि अवेह ।
अन्नजीविहर-लोअणहोतहोमुहअंदहोरेव ॥

9 See *Saṁdeśarāsaka*, Introduction, pp. 66-67 and the references given there.

The suggested reconstruction :

चंदा कुवलअ-दीहिअहि मं घल्लहि निअ-देह ।
अन्न जि दीहर-लोअणहे तहे मुहअंदहो रेह ॥

The Sanskrit *chāyā* :

चन्द्र कुवलय-दीर्घिकायां मां क्षिप निज-देहम् ।
अन्या एव दीर्घ-लोचनायाः तस्याः मुखचन्द्रस्य शोभा ॥

11. The illustration of *Lakṣita-lakṣaṇā* (*SP* p. 238). The text as given in the *SP* :

एकाहिअद्धिहि सावणुअ नहि भद्दवओ ।
माहवुमहिअलपत्थ .. उत्थवेसरओ ॥
अंगहिगिहमुगच्छडितिलवणेमगगुमुद्धहे ।
मुमुहपंकअसरे आवासिओसिसिह ॥

The same passage is cited as an illustration of *Prakīrṇa-ghaṭaṇā Sayyā* at *SK*. p. 185. The text as given there :

एकहिं अच्छिहि सावणु अण्णहि भद्दवउ ।
माहउ महिअलसत्थरी गंडत्थल सरउ ॥
अंगिहि गिम्ह सुहच्छिइ तिलवण मग्गसिह ।
मुद्धिहि मुहपंकअसरि आवासिउ सिसिह ॥

This very passage occurs with minor variations under *SH*, 8.4.357. The text as given there :

एकहिं अक्खिहि सावणु अन्नहि भद्दवउ ।
माहउ महिअल-सत्थरि गंडत्थले सरउ ॥
अंगिहि गिम्ह सुहच्छी-तिलवणि मग्गसिह ।
तहे मुद्धहे मुह-पंकइ आवासिउ सिसिह ॥

The *SP*. passage seems to have the variant *suhacchāḍi* for *suhacchii* (*SK*.) or *suhacchī* (*SH*).

The Sanskrit *chāyā* :

एकस्मिन् अक्षिण श्रावणः अन्यस्मिन् भाद्रपदः ।
 माघः महीतल-स्रस्तरे गण्डस्थले शरत् ॥
 अङ्गे ग्रीष्मः सुखासिका तिलवने मार्गशिराः ।
 तस्याः मुग्धायाः मुखपङ्कजे आवासितः शिशिरः ॥

The metre is *Rāsaka* or *Rāsāvalaya*, for which see under no. 1 above.

12. The illustration of the first variety of *Vākyaḥbhidhānikī Vyapekṣā* (*SP*. p. 269). The text as given in the *SP*. :

साउप्पघ्नीगोटी उइनवस्विकवि..... ति ।
 भडुपच्चलि इसोमरहजामुननलशइकंठि ॥

The same passage is cited as an illustration of *Asaṅgati*, a variety of *Virodhāṅkāra* at *SK.*, p. 341. The text as given there :

सा उप्पडी गोटुडहि ॥ णोक्खी कावि विसगंठि ।
 भिडिय पचेल्लिउ सो मरइ ॥ जजस्स ण लगइ लंठि ।

This very passage with minor differences is cited under *SH*. 8, 4. 420 as an illustration of the substitution of *pacalliu* in Apabhram̃ṣa. for *Sk. pratyuta*. The text there is correctly preserved. It is as under :

साव-सलोणी गोरडी नवखी क वि विस-गंठि ।
 भडु पच्चल्लिउ सो मरइ जामु न लगइ कंठि ॥

Here the first two or three words are different from the text found in the *SP*. or *SK*.
 The suggested reconstruction :

सा उप्पघ्नी गोटुडइ नवखी (v. l. नोक्खी) क वि विस-गंठि ।
 भडु पच्चेल्लिउ सो मरइ जामु न लगइ कंठि ॥

The Sanskrit *chāyā* :

सा उत्पन्ना गोष्ठके अभिनवा^० का अपि विष-ग्रन्थिः ।
 भटः प्रत्युत सः म्रियते यस्य न लगति कण्ठे ॥

13. The illustration of the second type of *Vākyaḥbhidhānikī Vyapekṣā* (*SP*. p. 269). The text as given in the *SP*. :

10. Ap. *gaṁṭhi* (<Sk. *granthi*- m.) is feminine.

वाणिघमोडिअच्चरणखओ दारेएं तु न बिठु ।
माएणजहुके मलडोल्लाहिअ इबइहु ॥

The suggested reconstruction :

वाडि न मोडिअ सरु न सुउ (?) दारे एंतु न दिट्ठु ।
माए न जाणउं केम लहु डोल्ला हिअइ पइट्ठु ॥

The Sanskrit *chāyā* :

वृत्तिः न भग्ना स्वरः न श्रुतः (?) द्वारि आयान् न दृष्टः ।
मातरं न जानामि कथम् लघु प्रियः हृदये प्रविष्टः ॥

14. The illustration of *Vikalpābhidhānikī Vyapekṣā* (ŚP. p. 269) This has been treated under no. 4 above.

15. The illustration of *Samuccayābhidhānikī Vyapekṣā*. (ŚP. p. 269). The text as given in the ŚP :

हिअ इखुक्कइगोडरी गअणे हुडुक्क इमोहु ।
वासारत्तपवास अछं हसमासं कडुएहु ॥

The same passage is cited under SH 8.4.395. The text there is correctly preserved. It is as under:

हिअइ खुडुक्कइ गोरडी गअणि घुडुक्कइ मेहु ।
वासारत्ति पवासुअहं विसमा संकडु एहु ॥

The Sanskrit *chāyā* :

हृदये श्लयायते गीरी गगने गर्जति मेघः ।
वर्षायाम् प्रवासिनाम् विषमम् सङ्कटम् एतद् ॥

16. The illustration of the first variety of *Sāṭidesābhidhānikī Vyapekṣā* (ŚP. p. 269). The text as given in the ŚP :

हिअ इति रिच्छिवहि समुहलच्छइगहिअकडवच्छ ।
पहिअहएकजिशोरडोनं चउमट्टअरच्छ ॥

The same passage is cited at SK. p. 353 as an illustration of a variety of *Nidarśanālān-kāra*. The text as given there :

हिअ तिरच्छोयइ समुहपच्छा गहिअकडक्खात्स ।
पहिअ एक्केज्जे गोरडी णं चउहट्ट उवच्छ ॥

The suggested reconstruction :

हिअइ तिरच्छो पहि समुह पच्छइ गहिअ-कडच्छ ।
पहिअह एक्क जि गोरडी णं चउहट्टअ रच्छ (?) ॥

The Sanskrit *Chāyā* :

हृदये तिरश्चीना पथि सम्मुखा पश्चात् गृहीत-कटाक्षा ।
पथिकस्य एका एव गौरी ननु चतुर्हट्टका रथ्या (?) ॥

17. The illustration of another variety of *Sāṭideśābhīdhānikī Vyapekṣā* (ŚP. p. 269).
The text as given in the ŚP. :

महिलत्ताणनिग्वाहि उअएकलविज्जप्पिआइ ।
णेहक्क उअिविर हुनम्मे विवट्टणजाइ ॥

The suggested reconstruction :

महिलत्तणु निग्वाहिअउ एक्कइ विज्जु-पियाइ ।
महे... कउ वि ण विरहु न ... ण जाइ ॥

The Sanskrit *Chāyā* :

महिलात्वं निर्वाहितम् एकया विद्युत्प्रियया ।
.....कदा न अपि न विरहः..... न याति ॥

18. The illustration of the first variety of *Prasaṅgābhīdhānikī Vyapekṣā* (ŚP. p. 269)
The text as given in the ŚP. :

सावसलोणीगोरडी.....अहोमडुरइ साओ ।
तिक्खअप्पपलोवणएविरडुजिकडि अकसाओ ॥

The suggested reconstruction :

साव-सलोणी गोरडी अहरहो मडुरउ साउ ।
तिक्ख० अंब पलोवणए विरहु जि कडुउ कसाउ ॥

The Sanskrit *chāyā* :

सर्व-सलवणा गौरी अधरस्य मधुरः स्वादः ।
तिक्ता अम्ला प्रलोकने विरहः एव कटुकः कषायः ॥

The observations on the illustration in the *ŚP.* are somewhat helpful for reconstructing the passage.

19. The illustration of a variety of *Asambhavanaśedhikī Vyapekṣā* (*ŚP.* p. 273).

This has been treated under no. 3 above.

20. The illustration of the first variety of *Virodhanaiśedhikī Vyapekṣā* (*ŚP.* p. 273). The text as given in the *ŚP.* :

ते पुच्छिज्जहिपत्तडि जेतहि दिसिहि न एति ।
जेहीसदिट्ठिगोरडीतेदुक्करुजीअति ॥

The suggested reconstruction :

ते पुच्छिज्जहि वत्तडी जे तहि दिसहि न एति ।
जेहि स दिट्ठि गोरडी ते दुक्करु जीअति ॥

The Sanskrit *Chāyā* :

ते पृच्छयेयुः वार्ता ये तस्याः दिशः न आयान्ति ।
यैः सा दृष्टा गौरी ते दुष्करं जीवन्ति ॥

21. The illustration of second variety of *Virodhanaiśedhikī Vyapekṣā* (*ŚP.* p. 280). The text as given in the *ŚP.* :

पिअसंगम किं बहि द्ढिपि अहोपरोक्खहोक्केव ।
मइवेन्निविस्ससि आणिहणएव न तेव ॥

The same passage is cited under *SH.* 8. 4. 418. The text there is correctly preserved. It is as under :

पिअ-संगमे कउ निद्दडी पिअहो परोक्खहो केम्ब ।
मइं बिन्नि वि विस्ससिआ निद्द न एम्ब न तेम्ब ॥

The Sanskrit *chāyā* :

प्रिय-संगमे कुतः (कथम्) निद्रा प्रियस्य परोक्षस्य कथम् ।
मया द्वे अपि विनाशिते निद्रा न एवं न तथा ॥

22. The illustration of *Parisaṃkhyānāṣedhikī Vyapekṣā* (ŚP. p. 280). The text as given in the ŚP. :

वेवावल्लचि उदेद्धमुहे सज्जिअतिलइतकंड ।
कअकण्णाप्पलिपचसरतहकामहो कोअंड ॥

The suggested reconstruction :

वे वावल्ल विउद्ध-मुहे सज्जिअ-तिलइ ति कंड
कअ-कण्णुप्पलि पंच सर तहो कामहो कोदंड ॥

The Sanskrit *Chāya* :

द्वौ बाणौ विबुद्ध-मुखे सज्जित-तिलके त्रयः काण्डाः ।
कृत-कर्णोत्पले पञ्च शराः तस्य कामस्य कोदण्डे ॥

The observations on the passage in the ŚP. are helpful for reconstructing the passage.

It will be conceded that with some persistent struggle, it may be more or less possible to recover from such chaotic jumbles of letters, the original material form, verbal structure or with rare luck, even the complete meaningful connected text, although quite obviously the results attained would have varying degree of plausibility.

23. The illustration of *Aprayojakatva* (ŚP. p. 308).

The printed text in SP. is as follows -

णोक्खी भल्लीसवग्गहेण णिम्मअतइ लोके ।
विजेहिं विमुक्की ते विमुअ...जहणळगगीतेवि ॥

This may be restored as follows :

णोक्खी भल्ली स वग्गहेण णिम्मअ तइलोकके वि ।
जेहिं विमुक्की ते वि मुअ जाहं ण लगगी ते वि ॥

The Sanskrit *chāyā* :

अभिनवा (or अनन्या) भल्ली सा मन्मथेन निर्मिता त्रिलोक्ये अपि ।
येषु विमुक्ता ते अपि मृताः येषाम् न लग्ना ते अपि ॥

The metre is to be identified as Dohā. Compare a similar Dohā discussed under No. 12.

24. The illustration of Kāraka-viṣaya Vyāpakatva (ŚP. p. 309).

The printed text is as follows :

सीसे हरुणखणपिणिम्म पिदुखणु कंठे पालंबुकिदुरइ ।
एरइंदुखणुमंडमालिअजंपणएण तं णमह कुसुमदामको अंडुकामहो ॥

The same passage occurs also under *Siddhahema*, 8-4-446.

The text correctly preserved there is as follows :

सीसि सेहरु खणु विणिम्मविदु
खणु कंठि पालंबु किदु रदिए विहिदु खणु मुंडमालिए ।
जं पणएण तं णमह कुसुम-दाम-कोदंडु कामइो ॥

The ŚP. passage seems to have सीसे, कंठे, रइदु (for विहिदु), मुंडमालिअ and कोअंडु as variants, which are superior.

The Sanskrit *chāyā* accordingly is as follows :

शीर्षे शेखरः क्षणम् विनिर्मितम्
क्षणम् कण्ठे प्रालम्बः कृतम् रथा रचितम् क्षणम् मुण्डमालिका ।
यत् प्रणयेन तत् नमत कुसुमदामकोदण्डम् कामस्य ॥

The metre is to be identified as Mātrā of the Mattabālīka variety with 15, 12, 15, 12, 15 Mātrās for the five successive Pādas (see *Svayambhūcchandās*, 4.9 and 9(3), *Chandonu-śāsana*, 5.18 and 18(3); *Samdeśarāsaka*, Introduction, p. 66-68).

25. The illustration of Tadbhāvāpatti (ŚP. p. 312).

The printed text is as follows :

चंद्रहवपि वावाहिकूपि सरिपल्लति तल्लितलाइ ।
चवहकंचकोडिआकेण हुआ सेमाइ ॥

This may be restored as follows :

जं(?) द्रहि वाविहि कूबि सरि पल्ललि तल्लि तलाइ ।
चंदह कय चक्कोडिआ केण हुआसे माइ ॥

The Sanskrit *chāyā* :

यत्(?) हृदे वाप्याम् कूपे सरसि पल्लले तटाकिकायाम् तटाके ।
चन्द्रस्य कृताः करीषाग्नयः केन हताशेन मातर ॥

For चवकोडिया compare चवकोडा अग्निभेदः (*Deśināmamālā*, III 2)

The metre is to be identified as Dohā.

26. The illustration of Neyārtha becoming Guṇa in Prabelikā (ŚP. p. 348).

The printed text is as follows :

मोरु कलावेजंपहइतहणामहसरिणाउ ।
ऊसीसापाअंति कूअणुणत्तिहिमणिणाउ ॥

The same verse occurs in the same context in the SK. (P.94).

The text given there is as under :

मोरु कलावेण वहइ तह णामह सरिणाउ ।
उस्सीसा पाअन्तिगओ अणुणत्तिहि जणु णाउ ॥

Ratneśvara gives in his commentary on this verse अणुणत्तिअ for अणुणत्तिहि and जिअणाउ and जिणणाउ for जणु णाउ as variant readings.

The verse may be restored as follows :

मोरु कलावे जं वहइ तह णामह सरि-णाउ ।
ऊसीसा पाअंति गउ अणुणत्तिहि जि ण णाउ ॥

The Sanskrit *chāyā* :

मयूरः कलापे यद् वहति तस्य नाम्नः सदृश-नामा ।
उच्छीषति पादान्ते (= पादान्तम्) गतः अनुनयन्या एव न ज्ञातम् ॥

The metre is to be identified as Dohā.

27. The illustration of Bhāṣācitrā (ŚP. p. 352).

The first part in each of the four lines of the verse is in 'vulgar' tongue. It contains dialect words mixed with Apabhraṃśa. The same illustration occurs in the SK (p. 110). Ratneśvara has explained the verse in detail and he has also given some variant readings. The correct text of the Bhāṣā portions seems to be as follows :

हा तो जोज्जलदेउ... (= एषः सः जोज्जलदेवः)
ता कि दीसइ सच्चिमा... (तावत् कि दृश्यते सत्यः)
पच्छा ऐ किअलेउ (पश्चात् एष कृत... (?))
ऐसे सच्च जि बोल्हु (एवम् सत्यम् एव ब्रूहि)

28. The illustration of the Apabhraṣṭā variety of Jāti (ŚP. p. 372).

The printed text is as follows :

मुद्धे गहणअं गेण्हउ तं धरिमुद्धं णिए हत्थे ।
णिच्चउ सुन्दरि तुहउवरि सुरअप्पहा अत्थि ॥

The same verse occurs in the SK. (p. 148).

The text given there is as under.

मुद्धे गहणअं गेण्हउ तं धरि मुद्धं णिए हत्थे ।
णिच्छउ सुन्दरि तुह उवरि मम सुरअप्पहा अत्थि ॥

The verse may be restored as follows :

मुद्धे गहणउं गेण्ह तुहुं धरि मुद्धं णिअ-हत्थि ।
णिच्छउ सुन्दरि तुह उवरि महु सुरअ-प्पिह अत्थि ॥

The Sanskrit *chāyā* :

मुग्धे ग्रहणकं गृहाण त्वम् धारय मुद्रां निज-हस्ते ।
निश्चितम् सुन्दरि तव उपरि मम सुरत-स्पृहा अस्ति ॥

The Metre is to be identified as Dohā.*

29. The illustration of the Ākṣiptikā variety of Śravya (p. 381).

The printed text is as follows :

पअपीडिअमहिंसासुरदेहेहिं भुअणमअलुआवअसिलेहिं ।
सुरसुहदेत्तवलिअधवलच्छिहिं जअइ सहासं वअणुमहलच्छिहिं ॥

The same verse occurs in the SK. (p. 307), where we find ° ससिलेहिं ° for ° असिलेहिं ° at the end of the first line.

The text may be restored as follows :

पअ-पीडिअ-महिंसासुरदेहेहिं भुअण-मअलुआव (?) -ससिलेहिं ।
सुर-सुह-देत्त-वल्लिअ-धवलच्छिहिं जअइ सहासु वअणु महलच्छिहिं ॥

*The illustration of the Sādhāraṇī variety of Jāti (ŚP. p. 372) (क्रीडन्ति प्रसरन्ति मधु etc.) and that of Bhāṣāśleṣa (ŚP. p. 388) (धीरागच्छदु etc.) are taken from Rudraṭa's *Kāvyaśaṅkārā* (4, 21 and 4, 15) and their correct text and explanation are given by Namisādhū.

The Sanskrit *chāyā* :

पद-पीडित-महिषासुरदेहायाः भुवन.....शशिलेखायाः ।
सुर-सुख-ददत्-चलित-धवलक्षयाः जयति मुहासम् वदनम् महालक्ष्म्याः ॥

The metre is to be identified as Vadanaka with 16 (i.e. 6 + 4 + 4 + 2) Mātrās in each of its four Pādas.

30. The illustration of the Lāśya variety of Prekṣya. (ŚP. p. 382).

The printed text is as follows :

उच्चिउ वालीयिअ पन्थहि जन्तउ ।
पेक्खमि हत्थं होइ जइ लोअणवंतउ ॥

The same verse occurs in the SK. (p. 307).

The text may be restored as follows :

उच्चिअ पालि पिउ पन्थहि जंतउ ।
पेक्खमि हत्थु होइ जइ लोअणवंतउ ॥

The Sanskrit *chāyā* :

उच्चा पालिः प्रियम् पथि यान्तम् ।
प्रेक्षे हस्तः भवति यदि लोचनवान् ॥

The metre is of the Antarasamā Catuspadī type with 7, 13, 7, 13 Mātrās in the successive Pādas. A word of three Mātrās appears to be missing in the second Pāda.

31. The illustration of the Tāṇḍava variety of Prekṣya (ŚP. p. 382).

The printed text is as follows :

सुअवहइअरणिमुणिअ दारुणुरोसविसट्टपहाररुहिरारुणु ।
जलिउ जाणइ णरु रिउसन्तावणु अणलसरिच्छ जइ होइ महारणु ॥

The same verse occurs in the SK. (p. 308).

The text may be restored as under :

सुअ-वह-वइअरु णिमुणिउ दारुणु
रोस- विसट्ट-प(अ?) हर-रुहिरारुणु ।
जलिउ णाइ णरु रिउ-सन्तावणु
अणल-सरिच्छु जि होइ महारणु ॥

The Sanskrit *chāyā* :

सुत-वध-व्यतिकरं निशम्य वारुणम्
 रोष-विकसित-अघर(?) -रघिरारुणः ।
 ज्वलितः इव नरः रिपु-संतापनः
 अनल-सदृक्षः एव भवति (= भविष्यति) महारुणः ॥

The context requires something like नञ्ण (SK. नयन) in place of पहर in the second line.

The metre is Vadanaka (See under no. 29).

32. The illustration of the Chalika variety of Prekṣya (ŚP. p. 382).

The printed text is as follows :

णिसुणुण्ड पच्छा तुरअरउ भुण्डि हिंसि हसन्ति ।
 णिअकन्तं डाढाजुअलेहि पुणु पुणु णअण बलन्ति ॥

The same verse occurs in the SK. (p. 308). There we have ण अ for णअण of our text.

The text is to be restored as follows :

णिसुणुण्ड पच्छा तुरअ-रउ भुण्डिणिअहि सहसन्ति ।
 णिअ-कन्तह दाढ-जुअलि पुणु पुणु णअण बलन्ति ॥

The Sanskrit *chāyā* :

निशम्य पश्चात् तुरग-रवं शूक्याः सहसा इति ।
 निज-कान्तस्य दंष्ट्रा-युगले पुनः पुनः नयने बलतः ॥

The metre is to be identified as Dohā.

33. The illustration of the Śamyā variety of Prekṣya (ŚP. p. 382).

The printed text is as follows :

बीहेसि हरिमुहि अवि होहि मं गले लेहि सइ ।
 कन्दइ रिठामुरमारिउ कण्ठवल्लिउ ण पइ ॥

The same verse occurs in the SK. (p. 308).

The text may be restored as follows :

बीहेसि हरिमुहि अवि होहि(?) मं गले लेहि सइं ।
कंवइ रिठ्ठासुर मारिउ कंठ वलिउ ण पइं ॥

The Sanskrit *chāyā* :

बिभेषि हरिमुखि अवि.....मं गले गूहाण स्वयम् ।
कन्दति अरिष्टासुरः मारित कण्ठः वलितः न त्वया ॥

The metre is of the Antarasamā Catuspadī type with 14,9, 14,9 Mātrās in the successive Pādas.

34. The illustration of Asaṅgati (ŚP. p. 398).

The cited passage is the same as treated under No. 12.

35. The illustration of Uttara-Diṣṭānta (ŚP. p. 378).

The same verse occurs in the SK. (p. 353) and is treated under No. 16.

36. The illustration of Svavyakti-Vyatireka (ŚP. p. 399).

The printed text is as follows :

अण्णोण्णोहि सुचरिअ सअहि अणुदिण वड्ढिअ माणु ।
अप्पणवि णहु महुपि अह अप्पाणेण समाणु ॥

The same verse occurs in the SK. (p. 356).

The text there reads अण्णोण्णोहि सुचरिअसअहि and महुवि in place of the corresponding portions of the ŚP. passage.

The text may be restored as under.

अण्णण्णहि सुचरित-सअहि अणुदिणु वड्ढित-माणु ।
अप्पाणु वि णहु महु पिअह अप्पाणेण समाणु ॥

The Sanskrit *chāyā* :

अग्याग्यैः सुचरित-शतैः अनुदिनम् वर्धित-मानः ।
आत्मा अपि न खलु मम प्रियस्य आत्मना समानः ॥

The metre is to be identified as Dohā.

36. (a) The illustration of Tadguṇa (*ŚP.* p. 402).

The same passage is given at *ŚP.* p. 488 (as an illustration of Abhigama; one of the Hetus of Pravṛtti) and at *SK.* p. 374.

The printed text in the *SP.* is as follows :

गोरङ्गः तरुणीअणो जोहूणाइं अहिसरइ ।
सिअणवच्छ पडिच्छेओ बल्लहबद्धरइ ।
तच्छाअहिं पुण चलिअउ
सामलगसो तह मअणु मन्तिअहिम् ॥

The *SK.* reads पडिच्छेओ for पडिच्छेओ.

The text may be restored as follows :

गोरङ्गः तरुणीअणु जोहूइ अहिसरइ
सिअ-णवच्छ-पडिच्छिउ बल्लह-बद्ध-रइ ।
तच्छाअहिं पुणु चलिअउ सामल-गत्तु तहि
.....मअणु मन्तिअहिं (?) ॥

The Sanskrit *chāyā* :

गौरङ्गः तरुणीजनः ज्योत्स्नायाम् अभिसरति
गूहीत-सित-नेपथ्यः बल्लभ-बद्ध-रतिः ।
तच्छायायाम् पुनः चलितः श्यामल-गात्रः तत्र
... .. ॥

The fourth Pāda has some portion missing.

The metre is to be identified as Rāsāvalaya or Rāsaka (See under no. 2).

37. The second illustration of the Anadhyavasāya type of Bhrānti (*ŚP.* p. 405).

विरहिणिहिमअकअन्तहिं निण्णाअइ तवस्सणि
छाइज्जइ अलिणिवहेहिं चैत्तेण चूअवणी ।
अह तासुवि मअरन्देहिं संदाणिअइ
जह ण कलम्ब ण अम्ब ण जम्बू जाणिअइ ॥

The same verse occurs in the SK. (p. 368).

The Ratnadarpaṇa commentary reads विरहिणीजणनदयंतेणभावइ तक्खणि for the first line above.

The text may be restored as follows :

विरहिणि-जणह दअंतेण भावइ तक्खणि
छाइज्जइ अलि-णिवहेहि चेत्तेण चूअवणि ।
अह तासु वि मअरंदहि (तह) संदाणिअइ
जह ण कलंबु ण अंबु ण जंबू जाणिअइ ॥

The Sanskrit *chāyā* :-

विरहिणी-जनस्य दयमानेन ननु तत्क्षणम्
छाद्यते अलि-निवहैः चैत्रेण चूतवनी ।
अथ तासु अपि मकरन्दैः तथा संदान्यते
यथा न कदम्बः न आम्रः न जम्बू जायते ॥

The alternative reading would give विरहिणीहृदय-कृतान्तैः for the initial portion of the first line.

In the restored text the metrical structure is violated in the end portion of the first line. तासु in the third line also presents difficulties, taken either as feminine *plural* or as, after Ratneśvara, feminine singular (in which case it should be ताहे or तहे).

The metre is to be identified as Rāsāvalaya (also called Rāsaka).

38. The first illustration of Saṃśaya (SP. p. 417),

The printed text is as follows :

वाली भंभुरभोली उल्लसिअणिअंसिणी
गहणं सुणिअ विनिक्कता णिद्दाए भेम्भली ।
राहुवि तीअ मुहु जोहई पुणु जोहई गअणु
भुल्ललेओ ण हु आणई दोण्हवि चन्दुकं वणु ॥

The same verse occurs in the SK. (p. 446)

The text may be restored as follows :

वाली भंभुरभोली ल्हसिअ-णिअंसणिअ
गहणु सुणिअ विणिकंता णिद्दाए भिम्भलिअ ।
राहु वि तिए मुह जोअइ गअणु
भुल्लेल्लउ णहु जाणइ दोण्ह चंदु कवणु ॥

The Sanskrit *chāyā* :

बाला अतीव मुग्धा स्खलित-निवसना
ग्रहणं श्रुत्वा विनिष्क्रान्ता निद्रया विह्वला ।
राहुः अपि तस्याः मुखम् पश्यति पुनः पश्यति गगनम्
भ्रान्तः न खलु जानाति द्वयोः चन्द्रः कः ॥

The normal metrical structure requiring three light syllables at the end of each line is preserved if we have णिअंसणिअ for णिअंसणी and भिमलिअ for भिमली, the latter forms are also relatively later. Ratneśvara's paraphrase clearly indicates ल्हसिअ for उल्लसिअ and दोण्ह for दोण्ह वि; the latter readings are metrically unsupported. For अंगुरभोली see my note in 'Aparhṛmśa and Old Gñjarati Studies II, Bharatiya Vidyā, 18, 3-4, 1958, p. 69-72.

The metre is to be identified as Rāsaka or Rāsāvalaya.

39. The second illustration of Samśaya (ŚP. p. 417).

The printed text is as follows :

मुहे मअखलिउल्लावे ण्हाणोल्लए चिउरे
वेणीअंसणसारे समोत्तिअहारे उरे ।
कालान्तरे तरलान्छिहुमअणु समुल्लसइ
माहदु पुणुत्थणगुडरे ण मुणइ कहि वसइ ॥

The same verse occurs in SK. (p. 448).

The text is to be restored as follows :

मुहे मअ-खलिउल्लावे ण्हाणोल्लए चिहुरे
वेणि-णिअंसण-सारे स-मोत्तिअ-हारे उरे ।
कालान्तरे तरलच्छिहि मअणु समुल्लसइ
माहए पुणु थण गूडरे ण मुणइ कहि वसइ ॥

The Sanskrit *chāyā* :

मुखे मद-स्खलितोल्लापे स्नानार्त्रे चिकुरे
वेणी-निवसन-सारे स-मौक्तिक-हारे उरसि ।
कालान्तरे तरलाक्ष्णीः मदनः सञ्जुलसति
माघे पुनः स्तन-पटकुट्ट्याम् न ज्ञायते कुत्र वसति ॥

The metre is to be identified as Rāsaka.

40. The second illustration of Samādhi (ŚP. p. 417)

The printed text is as follows :

बल्लहे लहु बोलंतइ एतइ पुणु बहु बलि
किज्जमि तामरसिणि तुज्ज रोसहु थिरहु ।
जेण णिरगलु जम्पइ किम्पिण जाव जणु
ताव हिमेण विसिन्ति सत्थि पुलुठुतनु ॥

The same verse occurs in the SK. (p. 453).

The text is to be restored as follows :

बल्लहे लहु बोलंतइ एतइ पुणु चिरहु
बलिकिज्जमि तामरसिणि तुह रोसहु थिरहु ।
जेण णिरगलु जंपइ किंपि ण जाव जणु
ताव हिमेण विसिन्ति सत्ति पुलुठु-तनु ॥

The Sanskrit *châyā* :

बल्लभे लघु व्यपक्रामति पुनः आगच्छति चिरेण
बलिः क्रिये तामरसिनि तव रोषस्य स्थिरस्य ।
येन निरगलः जल्पति किमपि न यावत् जनः
तावत् हिमेन विशीर्णा झटिति प्लुष्ट-तनुः ॥

चिरेण for बहु in the first line is suggested by Ratneśvara's paraphrase, and it is also supported by the metre's rhyming and context.

The metre is to be identified as Rāsaka.

41. The illustration of Ubhaya-paripāṭi variety of Ekāvalī (ŚP, p. 424)

The printed text is as follows :

पङ्कअ पङ्क वहेलिअ कुवलअ खित्तउ दहहि
वाल्लिहि बिम्ब विविल्लिओ घत्तिओ चन्दु णहहि ।
करणअणाहरवअणहि तहि लीलावइहि
णिअसिट्ठि वि उच्चिठ्ठीणा इं पआवइहि ॥

The same verse occurs in the (SK.p. 533)

The text is to be restored as follows :

पंकअ पंकि वहेडिअ कुवलअ क्षित्त दहि
वाडिहि बिब विरिल्लिअ घतिउ चंदु णहि ।
कर-णअणाहर-वअर्णाहि तहि लीलावइहि
णिअ सिट्ठि वि उव्विट्ठीं णाइं पआवइहि ॥

The Sanskrit *Chāyā* :

पङ्कजानि पङ्के न्यस्तानि कुवलयानि क्षिप्तानि हृदे
वृत्तौ बिम्बानि विप्रकीर्णानि क्षिप्तः चन्द्रः नभसि ।
कर-नयनाघर-वदनैः तस्याः लीलावत्याः
निजा सृष्टिः अपि अरुचिता भूता ननु प्रजाभूपतेः ॥

The interpretation of the later part given here differs in several points from that offered by Ratneśvara. For वहेडिअ see अवहेडिअ (*Pāiasaddamahanna vo*). For उव्विट्ठी see the discussion of the verse in my paper "Apabhramśa *uvviṭṭha*— 'lost taste', 'became insipid'," *Journal of the Oriental Institute*, Baroda, 13, 1, 1963, pp. 17-20 [= my *Anuṣṭilano* (in Gujarati), 1965 pp. 101-106; 1976, y. 75-78]; also Alsdorf, *Apabhramśa Studien*, 1937 (pp. 38 ff), where Pischel's interpretation of the verse in his *Materialien* is also examined.

The metre is to be identified as Rāsaka.

42. The illustration of Abhigama, one of the Hetus of Pravṛtti (*ŚP.* p. 488)

This is the same as No. 36.

43. The illustration of Rakṣāvidhāna (*ŚP.* p. 672).

The second part of the illustration is in Apabhramśa. No connected line or phrase can be made out from the garbled text.

44. The illustration of the Ubhayakṛta Variety of Kṛtrima Anurāga (*ŚP.* p. 825).

The printed text is as follows :

धिगडि थावइ संमुही धोगुवसारइ धाहवकुट्टणं ।
रोवइ अस्सुअहिं धुत्त धुमेळइ दाह ॥

The text may be restored as follows :

धिगडि थावइ सम्मुही धिगु पसारइ वाह ।
कुट्टिणी रोवइ अंसुअहिं धुत्त पमेळइ धाह ॥

The Sanskrit *chāṭā* :

धृष्टा तरुणी धावति सम्मुखा धृष्टः तरुण प्रसारयति बाहू ।
कुट्टिनी रोवति अश्रुभिः धूर्ता प्रमुञ्चति आर्तनादम् ॥

With ध्रिग—, ध्रिगङ्—, ‘lusty or burly (young boy or girl)’ compare Hindi धींग, धीगा, धीगडा, Gujarati धीगो, Griya धांगटा ‘unmarried youth’, धांगडी ‘unmarried girl’, Marathi धीगड, धांगड ‘rude, loutish’, धांगडी ‘hoyden’ etc. For बाहू see H. C. Bhayani, *Paumacariu*. Index; R. Shriyan, *Deśya Words from the Mahāpurāṇa of Puṣpadanta*, item no. 128. The situation to which the verse relates seems to be one in which a lusty prostitute rushes to meet a young but penniless hero disregarding the forbidding of the bawd, and consequently the latter cries helplessly and clamours for help.

45. The illustration of a parrot functioning as a lover’s messenger (ŚP. p. 998).

The printed text is as follows :

जंवदणखइविणओपआसइतेद वदकीरुणितारिभासइ.....हारि ।
लक्खजणजुत्तहोदिज्जउसं.....अत वणिउत्तहो ॥

The text as given at *Bhoja’s Śṛṅgāraprakāśa* (V. Raghavan, 1963, pp. 479–480) slightly varies from the above. The text may be restored as follows :

जांवहि णरवइ विणउ पआसइ तांवहि कीरु निरारिउ भासइ ।
हारि लक्ख-जण-जुत्तहो दिज्जउ संखअत्त-वणिउत्तहो ॥

The Sanskrit *chāyā* :

यावत् नरपतिः विनयम् प्रकाशयति तावत् कीरः निश्चितम् भाषते ।
..... लक्ष-जन-युवताय दीयताम् शङ्खदत्त-वणिक्पुत्राय ॥

For a discussion of the verse see, H. C. Bhayani, ‘About the language of the *Sūdrakāthā*,’ *Journal of the Oriental Institute, Baroda*, 18, 4, 1969, pp. 315–317. The metre is to be identified as Vadanaka, a Sarvasamā Catuṣpadī with 16 (= 6 + 4 + 4 + 2) Mātrās per line.

46. The illustration of Vartamānā Pravāsaśānkā (ŚP. p. 1059).

The printed text is as follows :

कल्लाणिज्जइसत्वाकिरजाइ सईडोल्लुज्जइ ।
अंतहोहिअआ सहहिलोच आद्धणलोमोल्लु ॥

Only some portion of the verse can be made out. It may be read as follows :

कलाणिज्जइसत्वा (?) किर जाएसइ ढोल्लु ।
जइअंतिहो (?) हिअआ सहहि लोचआइणलो (?) मोल्लु ॥

The Sanskrit *chāyā* :

..... किल यास्यति प्रियः ।
..... हृदय सहस्व.....मूल्यं ॥

The metre is possibly Dohā.

47. The illustration of Upavanāt Pratinivṛtīḥ (*SP*, p, 1064).

The printed text is as follows :

अम्मणुअंचेविजा हिह्वा हेन्ठिबईट्टविरहे ।
पुच्छइ जाहिर्हि बहुअहं कालहंविट्ट...॥

This may be partially restored as follows :

अम्मणुअंचेवि जाहि (?) ह्वा (?) हेन्ठि बइट्ट ।
विरहे पुच्छइ जाहि कर्हि (?) बहुअर्हि कालहं विट्ट ॥

The Sanskrit *chāyā* :

अनगम्य..... अधस्तात् उपविष्टा ।
विरहे पृच्छति.....बहोः कालात् दृष्टा ॥

The metre is possibly Dohā.

48. The illustration of Prakrānta-kāla in Pravāsa-Vṛttānta (*SP*, p, 1069)

The printed text is as follows.

हिअइ खुडकइगोडीगअणे डुडुक्कइमेह ।
आसारं तववास अहंबिसमा सक्कडु अइहु ॥

The same verse also occurs at *Siddhahema* 8. 4. 395 (4). The text given there is correctly preserved and in its light the verse is to be restored as follows :

हिअइ खुडक्कइ गोरडी गअणे घुडुक्कइ मेहु ।
वासारत्ति पवासुअहं बिसमा संक्कडु एहु ॥

* This verse is the same as treated under S. No. 15 *supra* : Editor

The Sanskrit *chāyā* :

हृदये शल्यायते गौरी गगने गर्जति मेघः ।
वर्षारात्रे प्रवासिनां विषमं संकटम् एतत् ॥

The metre is to be identified as Dohā.

49. The illustration of Buddhi-viparyaya (ŚP. p. 1071).

The printed text is as follows :

मत्पुंभामि पदं जाणिता मेहविरहं जोमरिइंतसुखसलिकेह ॥

This may be partially restored as follows :

हउं पुच्छामि पदं जाणिता (?) मेहु ।
विरहं जो मरइ तसु खसलि (?) केहु ॥

The Sanskrit *chāyā* :

अहं पुच्छामि त्वाम् ।
विरहेण यः म्रियते तस्य कीदृशम् ॥

The metre seems to be of the Antarasamā Catuspadī type, with 9, 8, 9; 8. Mātrās in the successive Pādas.

50. The illustration of Svadeśe Nāyikāstha-Viyukta-Svarūpam (ŚP. p. 1073) and that of Kāle Sādharaṇe Dṛṣṭaviparītam (ŚP. p. 1073) seem to be in Apabhramśa.

The former begins with उंचउरते and the latter with वा जहिवतितो. Only a few words of the former illustration are preserved; the rest is missing. No connected text can be made out of these verses.

51. The second illustration of Dṛṣi-prajāgara (ŚP. p. 1075).

The printed text is as follows :

निदणिकसुएइ पधणिसि चितंतहजाइ ।
दइ आमुह पडिबिबे बिजउचि पिजइताइ ॥

This may be partially restored as follows :

निद ण एक्कसि (?) एइ पध (?) णिसि चितंतह जाइ ।
दइआ-मुह-पडिबिबेवि (?) जउ विप्पिज्जइ (?) ताइ ॥

The Sanskrit *chāyā* :

निद्रा न एकत्र ऐति..... निशा चिन्तयन्त्याः याति ।
दयिता-मुख-प्रतिबिम्बे.....॥

The metre is possibly Dohā :

52. The second illustration of Kāla-cihna- a kind of Virahoddipana (*Sp.* p. 1080).

The printed text is as follows :

माणइंदहोअं कुसुमहुसिहहोणहकुमाहवसि रईकेलि सुअवअणा ।
सवक्तखबद्धइ विरहिणी जीवइ किंवाइ कुडडलोहि अलि अत्तउम अणहोणं हदकुडड ॥

The text may be restored as follows :

माण-गइंदहो अंकुसु महु-सोहहो णहरु माहव-सिरइ (?) केलि-सुअ-वअणासवक्तख (?) ।
बद्धइ .विरहिणी जीवइ किं वा वंकुडड लोहि (?) अणिउत्तउ णं मअणहो अंकुडड ।

The Sanskrit *chāyā* :

मान-गजेन्द्रस्य अङ्कुशः मधु-सिंहस्य नखरः ।
माधव.....
बद्धः विरहिणी-जीवे किं वा वक्रः ।
...अतिमुक्तकः ननु मदनस्य अङ्कुरः ॥

The metre is to be identified as Rāsaka.

53. The illustration of Sahāyāśvāṣana at the time of Viyogavedanāvega-pravartana. (*Sp.* p. 1092).

Only a small portion of the text is preserved; the rest is missing.

The verse begins with एतद्दि etc.

The last two words of the verse are probably समीरणु वारइ (*Sk.* समीरणः वारयति).

54. The third illustration on page 1093.

The printed text is as follows :

अच्चलेणु घणुओ सहुणगणअमुअषणगिअमग्गे ।
तुहअप्पणदुण्णअकिरेविएवहिज्जुरिमअग्गे ॥

The text may be partially restored as follows :

..... सहं न गत.....अभागे ।
तुहं अप्पणु दुण्णउ करेदि एवहि जूरि म अगे ॥

The Sanskrit *chāyā* :

.....सह न गता.....अभागे ।
त्वम् स्वयं दुर्नयं कृत्वा इदानीम् खिद्यस्व मा अगे ।

The metre is to be identified as Dohā.

55. The third illustration on page 1094 of ŚP.

The printed text is as follows :

तेपुच्चिज्ज हिवत्तउंजे तहिदिसिहिणएति ।
जेहिसदिट्ठारागोरडीते दुक्करुजोअति ॥

The same verse occurs on ŚP. p. 273 as the illustration of the first variety of Virodhanaśedhikī Vyapekṣā. For the restored text see under no. 20.

56. The illustration of Mārgavṛkṣato Mārgodīkṣaṇam (ŚP. p. 1101).

The printed text is as follows :

पिअवं धुणि अंणतिहिगोरि अहे दिट्ठिपिहुल्ल धाइ ।
तणुगिरिणइसोत्ति चउ पुउइमिणकुडुंइणावइ ॥
तरुसाहो ओदुवति अहेवग्गाहोति धणुल्ला ।
तणुअपि आसहंपत्थु अहंपहेण ॥

The illustration seems to be made up of two stanzas. The final portion of the fourth line of the second stanza seems to be missing. The text may be partly restored as follows :

(पिअ-) पंथु णिअंतिहि गोरिअहे ॥ दिट्ठि पहिल्ली धाइ ।
तणु-गिरिणइ-सोत्ति.....पुउइणि.....णाइ ॥
तरु-साहउ धुव्वंतिअहे ॥ वग्गा (?) होति धणुल्ला ।
तणुअ-पिआसहे पत्थुअहे (?) पहेण.....॥

The Sanskrit *chāyā* :

(प्रिय—) पन्थानम् पश्यन्त्याः गौर्याः दृष्टिः प्रथमा धावति ।
तनु-गिरिनदी-स्त्रोतसि..... पुटकिनी.....यथा ॥
तरु-शाखाः ध्रुवन्त्याः.....भवतः स्तनौ ।
तनुक-प्रियाशायाः (?) ॥

The metre of both the stanzas is to be identified as Dohā.

57. The illustration of the Uttamā-nimitta variety of Priya-pratyāgama (*Ś.P.* p. 1105).

The printed text is as follows :

पुलउब्बेउपसाहइ दरकुमाणघणपहरिसबाहुविहसइ णिवकज्जलणअणअस्सुजबोहविरो ।
हइ खामकगलेमुहेमुदहेकाइण मंडण दइआगमणसुहे ॥

The same verse occurs as the second illustration of Prasādhana-grahaṇa under Pravās-ānātra Sambhoga (*Ś.P.* p. 1223),

The text given there is as follows :

पुलउब्बेउवसाहइदरकुम्माणघणपहरिसबाहुविहसउणवकजणअण ।
अंसुजलगविसोहलवखामकवोलमुहेमुदुहिकालणमंडण दइआगमणसुहे ॥

The verse may be restored as follows :

पुलउब्बेउ पसाहइ दरकुम्माण यण
पहरिसु बाहु विहसइ णिवकज्जल णयण ।
अंसुजलोहु वि सोहइ खाम-कवोल-मुहे
मुदुहे काइ ण मंडण दइआगमण-सुहे ॥

The Sanskrit *chāyā* :

पुलकोद्भेदः प्रसाधयति ईषत्स्लानी स्तनी
प्रहर्षः बाहू विभूषयति निष्कज्जले नयने ।
अश्रुजलौघः अपि शोभते क्षाम-रूपोल-मूले
मुग्धायाः किं न मण्डनं दयितागमन-मुखे ॥

The metre is to be identified as Rāsaka.

58) The illustration of the Madhyamā-nimita variety of Priya-pratyāgama (ŚP. p. 1105))

The printed text is as follows :

पिएसहसत्तिपहत्तितहेविह्विअवळअ पुलउत्तंभिअगतहेसोहहिमहिहिगअ ।
तक्खणमुक्कहोसोअहोणंबंधणकउअणाइपणट्टहोविरहहोतरळतुरंगअ ॥

The same verse occurs as the second illustration of Praharśopacaya under Pravāsānatara-sambhoga (ŚP. p. 1222). The text given there is printed with a portion of the first line as the last part of the verse that immediately precedes it.

It is as follows :

—एसहसत्ति पहुत्तएविह्विअतहवळअपुलउत्तंभिअणत्तेहोहहि ।
महिहिगअंतक्खणमुक्कहोसोअहोतबंधणकउअणाइपणट्टहोविरहहोतरलतरंगवअ ॥

The text may be restored as follows :

पिए सहसत्ति पहुत्तए विह्विअ तहे वलय
पुलउत्तंभिअ-गतहे-सोहहि महिहि गय ।
तक्खण-मुक्कहो सोअहो णं बंधण-कउअ ॥
णाइ पणट्टहो विरहहो तरल-तुरंग-पअ ॥

The Sanskrit *chāyā* :

प्रिये सहसा प्राप्ते विघटितानि तस्याः वलयानि
पुलकोत्तंभित-गात्र्याः शोभन्ते मह्यां गतानि ।
तत्क्षण-मुक्तस्य शोकस्य नतु बन्धन-कटकानि
ननु प्रणष्टस्य विरहस्य तरल-तुरङ्ग-पदानि ॥

The metre is to be identified as Rāsaka.

59. The illustration of the Kaniṣṭhā-nimitta variety of Priya-pratyāgama (ŚP. p. 1106).

The printed text is as follows :

बाहजलोत्तिलअलोअणपणइण उधुसिअणविदहिअवक्खओ ।
लइणंबंदणमाणकिअहरिसारंभ विअंहिअपुलइक्कंपहरा ॥
पेक्खेवि किंतुपहत्तउलंगेकठेपर ॥

The same verse occurs as the second illustration of Abhyutthāna under Pravāsānantara Sambhoga (ŚP. p. 1220).

The text given there is as follows ;

बाहजलोल्लिखलोअणवणउप्पुसिअणविदहिअअं ।
उक्कंभभरपेक्खविकण्णुपहुत्तउल्लिगिअकंठेपर ॥

Evidently here a portion of the text is missing between the two lines.

The text may be restored as follows :

बाह-जलोल्लिख-लोअण थणय ण उप्पुसिअ
णवि दहि-अक्खअ लइअ ण वंदणमाल किअ ।
हरिसारंभ-विअंमिअ-पुलउक्कंभ-भर
पेक्खेवि कंतु पहुत्तउ लगी कंठे पर ।

The Sanskrit *chāyā* :

बाष्प-जलाद्वित-लोचने स्तनौ न परिमार्जितौ
नापि दधि-अक्षताः गृहीताः न वन्दनमाला कृता ।
हर्षारम्भ-विजृम्भित-पुलकोत्कम्प-भरा
प्रेक्ष्य कान्तम् प्राप्तम् लग्ना कण्ठे पुनः ॥

The metre is to be identified as Rāsaka.

60. The fourth illustration of Tamas under Prathamānurāgnantara. (ŚP. p. 1185).

The printed text is as follows :

कुवळअदळउत्तंसिहिणीसहिंसअंसणिहिम्मरगअगज्जा ।
कंतिएळसिदसअणीतिमिरुगमभरेमि गमअमंडण ॥
धारिअहिप्पगणेतावगआगमकिअअभिसारिआहि ॥

The text may be restored as follows :

कुवळअ-दळ-उत्तंसिहि णीसहिंसअंसणिहि (?) (असिअ-णिअंसणिहि)
मरगअ-गेज्जा-कंतिहि पलसिदअअणी (?) ।
तिमिरुगम-भरे मिगमअ-मंडण-धारिअहि
पंगणे ताव गआगअ किअ अभिसारिआहि ॥

The Sanskrit *chāyā* :

कुवलय-दल-अवतंसाभिः असित-निवसनाभिः (?)
 मरकत-प्रवेयक-कान्तिभिः..... (?) ।
 तिमिरोद्गम-भरे मृगमद-मण्डन-धारीभिः
 प्राङ्गणे तावत् गतागतानि कृतानि अभिसारिकाभिः ॥

The metre is to be identified as Rāsaka.

61) The illustration of Jyotsnā under Visrambhādayaḥ. (p. 1186).

The printed text is as follows :

गारंगउतरुणोअणोजोह्लाहिअहिसरइ सिअणेवच्छपडिच्छे ।
 ओविवळळहृधरइ तच्छाआहिपुणवणिउ ॥
 सामलगत्तोमाइगंतिअहिंतीलउवेसुवहंतहगअणुमंतिअहि ॥

The same illustration occurs twice elsewhere in the ŚP. viz, on pp. 402 and 488. The text as given at the latter two places is identical with that given at SK. p. 374, but considerably differs from that given here. Possibly the text actually found in the ŚP. MSS in the earlier occurrences is recast by the editor of the ŚP. after the SK. text. The text as found in the KS. and correspondingly at ŚP. pp. 402 and 488 has a lacuna in the fourth line, while here that line is fully preserved.

The text is to be restored as follows :

गौरंगउ तरुणोअणु जोह्लाहि अहिसरइ
 सिअ-णेवच्छ-परिच्छउ वल्लह-बद्ध-रइ ।
 तच्छाअहि पुणु चल्लिउ सामल-गत्तिअहि
 णोउ वेसु वहंतिहि मअणुम्मत्तिअहि ॥

The Sanskrit *chāyā* :

गौराङ्गः तरुणीजनः ज्योत्स्नायाम् अभिसरति
 सित-नेपथ्य-परिच्छदः वल्लभ-बद्ध-रतिः ।
 तच्छायासु पुनः चलितम् श्यामलगात्राभिः ।
 नीलं वेशं वहंतीभिः मदनोन्मत्ताभिः ॥

The metre is to be identified as Rāsaka.

62. The third illustration of Prādoṣika under Visrambhādayaḥ (ŚP. p. 1187).

The printed text is as follows :

एत्तहि उत्तहेजंतहितोरणवतिअहिदूइ
तणुवेसंतिहि पयुणिअंतिहिअत्तिहि ।
वेसविसेसुमुअंतीहिवाळिअहि
परिअणुकिउविहउपडंमुत्तालिअहि ॥

This may be restored as follows :

एत्तहे उत्तहे जंतिहि तोरणवतिअहि
दूइत्तणु (?) पेसंतिहि पंयु णिअंतिअहि ।
वेस-विसेसु (लयंत-) मुअंतिहि बालिअहि
परिजणु किउ विहउप्फडु.....मु (?) त्तालिअहि ॥

The Sanskrit *chāyā* :

अत्र तत्र यान्तीभिः तोरणवतीभिः
दौत्यम् (?) प्रेषयन्तीभिः पन्थानम् ईक्षमाणाभिः ।
वेष-विशेषम् गृहणन्मुञ्चन्तीभिः बालाभिः
परिजनः कृतः व्याकुलः.....उत्तालाभिः ॥

The metre is to be identified as Rāsaka,

63. The second illustration of Mānāpunarbhāva (ŚP. p. 1217).

The printed text has a lacuna. The text is as follows :

चूएचडेविणुक्कोळइइएउंविउग्गुट्टु.....
.....रुतरुणीअणे जंजमेविपम्मत्ता ॥

This may be partially restored as follows :

चूए चडेविणु कोइलइं एउं वि उग्गुट्टु.....।
.....रु तरुणिअणे जं जम्मे वि पमुत्तु ॥

The Sanskrit *chāyā* :

चूते आरुह्य कोकिलया एवम् अपि उद्घुष्टम्...।
.....तरुणीजने यद् जन्मनि अपि प्रमुक्तः ॥

The metre seems to be Dohā.

64. The second illustration of Abhyutthāna under Pravāsanantara Sambhoga (ŚP. p. 1220).

See under no. 59.

65. The second illustration of Priyābhyupatti. (ŚP. p. 1221).

The printed text is as follows :

तहसोह इदीआगमपुलउव्वेलिअउसिअवलओ भुमहीअलेदलिअविरल्लिअ-
ओउणमुहंदे दोहहेहएणसमप्पिअउच्चदुजिरहिणिवैरिउकलकलकं विअउ ।

Only the line divisions and some of the phrases and words can be distinguished. Accordingly the text may be rearranged as follows :

तह सोहइ पिअ-आगमे पुलउव्वेलिअउ
सिअ-वलअउ जु महीअले दलिअ-विरल्लिअउ ।
उणमुहंदेदोहहेहएण (?) समप्पिअउ
च्चदु (?) जि विरहिणी-वइरिउ कलकलकंठिअउ ॥

The Sanskrit *Chāyā* of the first two lines :

तथा शोभते प्रिय-आगमे पुलकोत्सारितः
सित-वलयः यः महीतले दलित-विप्रकीर्णः ।

The metre is to be identified as Rāsaka.

66. The illustration of Maṅgala Saṁvidhāna (ŚP. p. 1221).

The printed text is as follows :

पुलइसिद्धथउहासुगमदहिउभूलअदुव्वाकंदलुआ ।
...सहिउवासेणिसेविअरो अणुतक्खणेणलकिउवअणुजिमंगलभाअणपेक्खेविएंनुपि-
ह्यउळोणच्छळेणभमाढेविग्गलिउरणणउ पुलुज्जणमिसिणवअंसिहिवाहुक्करुघणउविर-
हाणलुणिइढाविउअरत्तिअणिहीणमुद्धाहेतनुणुपडिअडिअदव्वागमसुहेण ॥

This text is made up of two stanzas. It may be restored as under :

...वलउ...सिद्धत्थउ हासुगम्मु दहिउ
पुलअउ दुव्वा-कंदलु आ...सहिउ ।
पासेउ णिसेविअ (?) रोअणु तक्खणेण कलिउ (?)
वअणु जि मंगल-भाअणु पेक्खेवि एंतु पिउ ॥

लोण-छलेण भमाडिवि घल्लिउ रणरणउ
 पुणु जल-मिसिण वअंसिहि बाहुक्करु घणउ ।
 विरहाणलु णिट्ठाविउ आरत्तिअ-णिहेण
 मुद्धए मंगलु (?) पअडिउ दइआगम-सुहेण ॥

The Sanskrit *chāyā* :

[त्रुटितम्] वलयम् सिद्धार्थः हासोद्गमः दधि
 पुलकः दूर्वा-कन्दलः... .. ।
 प्रस्वेदः (?)... रोचनम् तत्क्षणेन कलितम् (?)
 वदनम् एव मङ्गल-भाजनम् प्रेक्ष्य आयान्तम् प्रियम् ॥
 लवणच्छलेन आसयित्वा क्षिप्ता विरहोत्कण्ठा
 पुनः जल-मिश्रेण वयस्यानाम् बाष्पोत्करः प्रभूतः ।
 विरहानलः निष्ठापितः आरात्रिक-छलेन
 मुग्धया मङ्गलम् (?) प्रकटितम् दयितागम-सुखेन ॥

The metre of both the stanzas is to be identified as Rāsaka.

67. The first illustration of Praharṣopacaya (ŚP. p. 1222).

The printed text is as follows :

वाअसउद्वावंहंति हएपिअपत्तएसहसत्ति ।
 अद्धाउद्धाबइअगअद्धापुत्तेडंति...एसहसत्ति ॥

The portion after उडंति in the second line is erroneously lumped together with this verse. It is in fact the beginning of the next verse as observed under no. 57 above.

The present verse also occurs under *Siddhahema* 8-4-352. With the help of the correctly preserved text there, the text here may be restored as follows :

वाअसु उड्ढावंतिअए पिउ पत्तउ सहसत्ति ।
 अद्धा उद्धा वलअ गअ अद्धा फुट्टु तडत्ति ॥

Instead of पिउ पत्तउ it can also be पिए पत्तए । Hemacandra has दिठ्ठउ for पत्तउ and अद्धा वलया महिहि गय for the third Pāda.

The Sanskrit *châyā* :

वायसम् उड्डापयन्त्याः प्रियः प्राप्तः सहस्रेति ।
अर्धाः ऊर्ध्वाः वलयाः गताः अर्धाः स्फुदिताः त्रय इति ॥

The metre is Dohā.

68. The second illustration of Praharṣopacaya (ŚP, p. 1222.)

The printed text begins with पहुँस्तए etc. But as observed above the portion एसहसति given as the end portion of the preceding verse actually forms a part of the fourth line of the present verse. For the restoration of the text see under No. 58 above.

69. The second illustration of Prasāadhanagrahaṇa (ŚP. p. 1223).

For the restoration of the text see under no. 57 above.

Appendix-II

Restoration of the Text of the Apabhramśa Passages in Bhoja's Sarasvatīkanthābharana

by

H. C. Bhayani, Ahmedabad

Of the twentytwo Apabhramśa citations occurring in the *Sarasvatīkanthābharana* (SK), twenty occur also in the *Śṛṅgāraprakāśa* : only two are peculiar to SK. The text of the commonly occurring citations I have tried to restore in my paper 'The Apabhramśa passages from Bhoja's *Śṛṅgāraprakāśa* (APS).'

I give below the list of these common citations with reference to them in the above-mentioned paper,

	SK	APS
1. अण्णोण्णेहि	p. 356	no. 36 (a)
2. उच्चिउ बालीयिअ	" 307	" 30
3. एक्किहि अच्छिहि	" 185	" 11
4. कंबलिवालिऐ	" 692	" 5
5. गोरङ्गउ तरुणिअणो	" 374	" 36, 61
6. णिसुणिउ पच्छा	" 308	" 32
7. पअपीडिअ	" 307	" 29
8. पङ्कुअ पङ्कु	" 533	" 41
9. मुढे गहणअं	" 148	" 28
10. मुहे मअखलिउल्लावे	" 448	" 39
11. मोह कलावे	" 94	" 26

* Abbreviations ; APS (I) : 'The Apabhramśa passages from Bhoja's *Śṛṅgāraprakāśa*, I-VIII, JOIB, 25, 3-4, 1976, 354-363; APS (II) ; *ibid*, Vidya (Lang.), 18, 1, 1976, 1-12; APS (III); *ibid*, Bulletin of Chunilal Gandhi Vidyabhavan, 20, 1976, 1-13, SK, *Sarasvatīkanthābharana*; SP, *Śṛṅgāraprakāśa*. The page numbers are those of the second edition, Nirnaya Sagar Press Bombay, 1934.

	SK	APS
12. लइ वप्पुल	p. 145	no. 3
13. बल्लहे लहु बोलन्तइ	, 453	, 40
14. वाली भंभुरभोली	, 446	, 38
15. विरहिणिहिअअ	, 368	, 37
16. बीहेसि हरिमुहि	, 308	, 33
17. सा उप्पडी	, 341	, 12
18. सुअवहवइअर	, 308	, 31
19. हा तो जोञ्जलदेउ	, 110	, 27
20. हिअअ तिरच्छीयइ	, 353	, 16

The Grāmyā variety of *Rjuktih* (*Vākovākya*) is illustrated with the two verses (i) 'Jantimaṇurundhum' and (ii) 'Vāṇau ujju', etc. at II. 132, v. 345 and 346 (p. 296). These two verses defy restoration. After a hard struggle I could make out only some part of it. As an illustration of *Vākovākya*, it contains a dialogue between two parties—here, possibly, the young girl and her friend. Even assuming this, I could not make out which statements are to be assigned to each of them. Secondly, I am considerably uncertain about the metre, especially in the case of earlier lines, and hence the line division, rhymes remain quite obscure. The following partial restoration is quite doubtful and tentative :

जंतो मण रंधहु (?) चुक्कहु (?) तुंडउ को वि हसणु होहि ।
न होहि भारचलु (?)

सखी — 'मेल्लसि तो वि किणहु वाणुंजुइ अक्खु' 'कहेमि
नायिका — वाणुंजुउ माइ गहिल्लउ अण्णु वि को (?) मल्हणउ ।
वारिज्जंतु न ठाई करइ बलिबंडउ वक्कर' ।
सखी (?) — 'मंछुइ अहिमुहेहि तरुणेहि अच्छेवउ दुक्कर' ॥

Sanskrit *chāyā* :

यान्तीं मा रुणद्धि कोऽपि उपहसकः भविष्यति

... ..

मुञ्चसि ततः अपि किं न खलु वाणिजकं कथय 'कथयामि ।
वाणिजकः सखि ग्रहिलः अन्यच्च लीलाविलासप्रियः ।
वार्यमाणः न तिष्ठति करोति बलात् परिहासम्' ।
'शङ्के अभिमुखैः तरुणैः स्थातव्यं दुष्करम्' ।

वाणुजुअ=वाणिजक noted in *Deśināmamālā* and PSM मल्हणउ=लीलायमान playful & merry-making वलिबडउ is quite common in *Apabhraṃśa*-meaning बलात्. वक्कर - *Deśināmamālā*, 6,89 वक्कर = परिहास. मंछुहु is common in *Apabhraṃśa* and is used to introduce an unpleasant possibility.

With all this, the interrelationship of the statements and consequently the purport remains unclear.

The *Apabhraṃśa* verse cited on p. 442 as an illustration of a type of the *Prativastūkti* variety of *Sāmya* is as follows :

एककोणमिअभुअभङ्गे विमलकपोले
वअणम्मि तुइ मिअच्छि तिरिच्छ गअणे ।
एहु ससिबिम्बउ कलङ्गगारउ पण्डरउ खित्तउ
उप्परेण भमाइअ णिमच्छण-खप्परउ ॥

Tentatively this may be restored as under :

एककुणमिअ-भुभङ्गे विमल-कपोले वअणे
तुह मअच्छि..... तिरिच्छ-गअणे ।
एहु ससिबिम्बउ कलङ्क-गारउ पण्डरउ
खित्तउ उप्परे भमइ णिमच्छण-खप्परउ ॥

Sanskrit *chāyā* :

एकोन्नमित-भूभङ्गे विमल-कपोले वदने
तव मृगाक्षि.....तिर्यग्नयने ।
एतच्छशिबिम्बं कलङ्कागारं पाण्डुरं
क्षिप्तमुपरि अमति नि--ण-कर्परम् ॥

The metre seems to be *Rāsāvalaya* (21 Mātrās per line with the last five Mātrās having the - VVV). But the first line violates the characteristic rhythm of the *Rāsāvalaya*. The second line seems to be defective. The idea is that as compared to the beautiful face of the girl, the moon is just like a black potsherd thrown in the air after the evil warding-off rite.

The *Apabhraṃśa* citation on p. 730 given as an illustration of *Arthāntaranyāsa* mixed with *Śleṣa* is as follows :

दट्ठोठु हो असिलअघाओ देवि मउलावइ लोअणमउहो वे ।
सुपओहर कुवलअपत्तलच्छि कह मोह ण जणइ ण लगवच्छि ॥

This may be restored as follows :

बट्ठोदुत्तं असिलय-चाउ लेखि
 मज्झिमाइ लोअण भजह वे-वि ।
 सु-पओहर कुवलय-पत्तलच्छि
 कहु मोहं ण जणइ ण लग्ग वल्लि ॥

Sanskrit *chāyā* :

दण्ढीष्ठम् असिलतां चापं गृहीत्वा
 मुकुलयति लोचने भ्रुवौ द्वेऽपि ।
 सु-पयोधरा कुवलय-पत्राक्षी
 कस्य मोहं न जनयति न लग्ना वक्षसि ॥

Corrections and Additions

(Corrections)

Page	S. No.	Line	Read
1	1	7 (from below)	सेलसुआ
7	7	2	कोत्थुह
36	6	5	एष ते
43	3	5	गृहपति
47	24	6	(V. v. 378)
50	19	2	द्वे
54	58	3	कमल / पञ्चम
55	68	3	वासारत्तद्धरत्तो
89	223	5	अप्रणयितमपि
93	242	3	पंतीए (? पंतीहि)
97	261	5	शिक्षिता
104	297	2	सुह
120	374	1	चंक्कम्मिउं सलीलं
121	382	3	वसिओ
123	400	2	कवाडअ / कवालअ-पिणद्ध
128	414	4	जीवत्या
131	428	2	मणोरहुब्बरिअं
		4	मनोरयातिक्रान्तम्
133	439	3	भमिरे
138	463	3	लआ ण
141	480	3	काऊण अ उप्पिडिअं
		5	कृत्वा च उत्पिटिकां (?)
149	529	3	पल्लव

152	544	3	तहि पि
154	558	2	सद्धा
158	577	6	v. no. 1258
161	600	2	केली
172	660	2	विद्वसिहिइ
		4	भोगिको विद्वषयिष्यति
176	686	3	विणडिज्जइ
178	700	2	उग्गाहिएक्क
191	772	3	(? अतित्त)
		5	(? अतृप्त)
194	792	4	ताम्य
194	793	2	(? उअहुज्जंति)
		4	(? उपमुज्जन्ते)
202	847	3	णईण वि परम्मूहो
205	864	4	—स्वभावायाइच्च
210	888	5	—यण्टिः चन्द्रचाण्डालः
225	978	5	निशायन्ते
228	994	2	करंतस्स
228	996	4	प्रतीहि न प्रतीयां
237	1048	4	वेदनातुरा अपि
238	1054	6	GS IV. 85
241	1072	5	समाप्ताऽपि
243	1089	5	दीर्घापाङ्ग
258	1175	3	णिम्ममेण
267	1227	4	तुङ्गः
274	1258	4	रुद्ध्यां मयि
276	1275	2	दइअ तुह पवासेण
277	1277	2	रुआवेइ
282	1303	3	मलल्लिअं (? मल-लित्त)
		3	जाव (हि)
		5	यावद् (हि)
285	1322	3	विट्ठे सरिसम्मि
287	1333	5	कथ्यन्ते
290	1358	3	जामाउए

292	1366	2	बटूण
298	1397	4	न ददात्यङ्गो
302	1417	3	णिद्धम
318	1523	3	छेत्ते
320	1235	1	1535)
329	1596	3	अपसाहिअं
330	1598	4	प्रियस्य
356	84	3	परिट्ठविआ
365	131	5	पीन...मार्याया
373	167	2	वढ-कंचि-बंधणं
		4	वृढ-काञ्ची-बन्धनं
375	174	2	p. 364...(120)
377	188	6	—GS II. 83
379	197	3	—डाहे
380	200	9	- हल्ला-
385	223	2	बराई सा
387	234	3	पुत्ति
388	242	5	एक-युवको
399	291	4	वृत्ति
406	323	4	रजनी
406	324	4	स्वप्नेऽपि
407	330	5	नागमिष्यत्
408	337	5	सुमहिलानां
410	350	2	बटूण
439	17*	4	किरणाहताः
		5	दयितेन
440	22	4	तडित्-समूह
441	25*	4	एतत्
446	52*	4	विनिसृताः
446	53	4	श्रृणुष्व
450	11	5	बलय-शब्दः
452	20	4	गृहिणी
453	26	4	निःशब्दम्
454	28	5	सखीभी

465	81	5	युने
467	93	3	युवक
472	113	7	—प्यपैति एव
474	120	5	चुम्बन्त्यनिमिषाक्षं
477	8	2	जिणिद
477	11	2	—उम्मत्ता
482	21	2	सहावं
483	24	4	श्रीसहोदर
488	52	2	कलम—कूर
489	53	3	ग्राम—मुख्यो
492	72	5	रोद्धुं मे
514	15	5	शिखी
521	51	5	तिथिवारी
523	58	2	धीरेण
525	67	5	वृक्षा । तेऽपि द्रुमा
526	69	3	अवियारिय
529	3	5	चंदुज्जए (?-चंदुज्जए)
		9	इचन्द्रोद्यते (? इचन्द्रोद्योते)
533	22	2	अलोलकमले
535	f. n. 2		आअसजट्टि व्व
543	14	4	परिचुम्बना
543	15	3	—विढाअड्ढण—सुहेल्लि
547	6	6	— <i>DHV</i> - <i>Locana</i>
548	9	6	<i>KP</i> IV. 88
548	10	10	प्रसृता
550	20	3	पामरो
550	24	4	—निर्वृति-
556	52	5	खलु
557	59	5	-रसं खलु करोति
558	68	2	मणो माणो
560	74	2	74
570	130	4	ताडयति
572	140	8	Poona edition
576	161	2	as presented
		6	रुदितं...क्षीयते
		7	इवसितं
581		2	Prakrit Verses In Viśveśvara's Alamkāra-Kaustubha

(Additions)

- 119.65 अइ दुम्मण-दुम्मणआ अह किं णो पुच्छामि तुमं ।
 ण जिविज्जइ जेण विणा सो परिहिज्जइ कीस जणो ॥
 (अयि दुर्मनसां दुर्मनस्क अय किं नु पृच्छामि त्वाम् ।
 न जीव्यते येन विना स परिह्रियते कस्माज्जनः ॥)
- 651.171 तह उज्जुअं वि रसिअं चटुपरिहीणं वि दिण्ण-सवभावं ।
 वीसंभे वि [सलज्जं] [को] घरणि-रअं ण संतरइ (? संभरइ) ॥
 (तथा ऋजुकमपि रसितं चाटुपरिहीनमपि वत्त-सद्भावम् ।
 विधम्भेऽपि सलज्जं को गृहिणी-रतं न संस्मरति ॥)
- 810.196 गामं पलास-सेसं सुमरण-सेसा कुडुंग-परिवाडि ।
 अम्हे वि जीअसेसा पेम्मस्स ण अत्थि सेसं पि ॥
 (ग्रामः पलाशशेषः स्मरण-शेषा निकुञ्ज-श्रेणी ।
 वयमपि जीवितशेषाः प्रेम्णः नास्ति शेषमपि ॥)
- 829.199 उच्चेसि जा कुसुंभं ताव च्चिअ पुत्ति फुल्लिया पूआ ।
 मग्गेण महुअपती कल्लाण-परंपरा तुज्ज ॥
 (उच्चिनोषि यावत्कुसुमं तावदेव पुत्रि पुष्पिताः पूगाः ।
 मार्गे मधूक-पङ्क्तिः कल्याण-परम्परा तव ॥)
- 830.199 सिबलि-मुडिए गामे वोद्वह-पउरम्मि पुत्ति दिण्णा सि ।
 रज्जिअ सुहसेत्थ चिट्ठिहिसि ॥
 शाल्मलि-परिवृते ग्रामे युवप्रचुरे पुत्रि दत्ता असि ।
 रज्जित सुखमग्र स्थास्यसि ॥)
- 841.201 चित्तेहि अंगसंगं वअस्स अण्णेण णं उवाएणं ।
 सा उण पलही पावेण तेण दड्ढा तुसारेण ॥
 (चिन्तय अङ्ग-सङ्गं वयस्य अग्रेण ननु उपायेन ।
 सा पुनः कार्पासी पापेन तेन दग्धा तुषारेण ॥)

- 932.216 ससिमुहि मुहस लच्छी घणसालिणजणवणाय मणुकरइ ।
 तणुओअरि तणुआअइ हलिअसुओ कुणसु जं जुत्तं ॥
 (शशिमुखी-मुखस्य लक्ष्मीः घनशालिधानावर्णमनुकरोति ।
 तनुकोदरी तनुकायते हालिकसुत कुरु यद् युक्तम् ॥)
- 960.222 एंतो विवलाअंत.....ए विअलंत-केसहस्थाए ।
 विहलंधल-चलणाए कहं पि सन्भाविओ दइओ ॥
 (आयन् पलायमान.....या विगलत्केसहस्तया ।
 विह्वल-चरणया कथमपि सद्भावितः (? संभावितः) दयितः ॥)
- 962.2 सज्जस-वस-वेविर-कोमलोह-पडिसिद्ध-समुह-संचारा ।
 केण वि दिण्णा ताव अ पिएण परिरंभिआ रमणी ॥
 (साध्वस-वश-वेपमान-कोमलोह-प्रतिषिद्ध-संमुख-संचारा ।
 केनापि दत्ता तावत् च प्रियेण परिरम्भिता रमणी ॥)
- 1014.231 तो णिअ-पेम्म-पडिपसाअ)? पडिपसाअं) दुम्मणिअमसहंति चलिआ जा ।
 पइणो चलंत-णेउर-पलाव-आकडिअं हिअअं ॥
 (ततः निजप्रेम-प्रतिप्रसादम् (?) दौर्मनस्यम् असहमाना चलिता यावत् ।
 पत्युः चरण-नूपुर-प्रलाप-आकृष्टं हृदयम् ॥)
- *35.347 सिसिर-पडिरोह-मुक्कं अवराहुत्तं विअअ (?) चलिअक्कं ।
 इह रइअ-रआवल्लिअं (?) वित्थरदि दिसाहि कडिअं व गहअलं ॥
 (शिशिर-प्रतिरोध-मुक्तम् अपराभिमुखं ×××चलितार्कम् ।
 इह रचित-रज-आवलिकं विस्तरति दिशामु नभस्तलम् ॥)
- 39.348 कणइल्लि च्चिअ जाणइ कुंत-पलस्साइ (?) कीर-संलवई (?) ।
 पूसअ-भासं मुंचसु ण हु रे हं धव्व (?) धिट्ठ वाआडी ॥
 (शुकी एव जानाति शुक-प्रलपितानि (?) कीर-संलापिनी (?) ।
 शुक-भाषां मुञ्च न खलु रे ऽहं धृष्टशुकी ॥)
- 81.356 हिअइ तिरच्छी पहि समुह पच्छा गहिअ-कडिच्छि ।
 पहिअ एक्कज्जि गोरडी णं चउहट्टह वच्चि ॥
 (हृदये तिरश्चीना पथि संमुखा पश्चाद् गृहीत-कटाक्षा ।
 पथिक एका एव गौरी ननु चतुर्हस्तस्य मध्ये ॥)

41. a. 486 *Vāṇīrakuḍamguḍḍina*..... (p. 152 v. 172)
 वाणीरकुंडगुडुणसउणिकोलाहलं सुणंतीए ।
 घरकम्मवावडाए वहुए सीयंति अंगाई ॥
 (वानोरकुञ्जोडुोनशकुनिकोलाहलं शृण्वत्याः ।
 गृहकर्मव्यापृताया वध्वाः सीदन्त्यङ्गानि ॥)
64. a. 491 *Annam Laḍahattanaṇṇam*..... (p. 368 v. 573)
 अन्नं लडहत्तणयं अण्ण च्चिय कावि वत्तणच्छाया ।
 सामा सामण्णपयावइस्स रेह च्चिय न होइ ॥
 (अन्यद् लटभत्वं (सीकुमार्य/सौन्दर्यम् अन्यैव कापि वर्तनच्छाया ।
 श्यामा सामान्यप्रजापतेः रेखैव न भवति ॥)
69. a. 492 *Kā visamā divvagāi*..... (p. 395 v. 654)
 का विसमा दिव्वगई किं लट्ठं जं जणो गुणगाही ।
 किं सुक्खं सुकलत्तं किं दुग्गेज्झं खलो लोओ ॥
 (का विषमा दैवगतिः किं लष्टं (=सुन्दरं) यद्जनो गुणप्राही ।
 किं सौख्यं सुकलत्रं किं दुर्गाह्यं खलो लोकः ॥)
77. a. 493 *Pāḷaale Sesāhīni*..... (p. 447 v. 584)
 पाआलअले सेसाहिणि हु जय (?) जय लच्छिवच्छत्थलमलिआ ॥
 पातालतले शेषाहिनिभृतक (?) जय लक्ष्मीवक्षःस्थलमर्दक ।
123. b. 569 *Pāse purao peranta*..... (p. 160 v. 497)
 पासे पुरओ पेरेतअम्मि दारग्गए पर्ईहारे ।
 कमसो गमिअं सेवअमुवेक्खई हंत खलसामी ॥
 (पाश्वे पुरतः पर्यन्ते द्वाराग्रे प्रतीहारे ।
 क्रमशो गमितं सेवकमुपेक्षते हन्त खलस्वामी ॥)
69. 595 *Muddhattaṇṇam* (p. 347)
 मुद्धत्तणं पढम-साहस-उज्जमो अ
 दुक्खं विओअ-जणिदं परत्तंदा अ ।
 रत्तो वणं अइधणं तिमिरं अरंघं
 ठाविज्जए सहि कहं णु पअं धराए ॥
 (मुग्धत्वं प्रथम-साहसोद्यमः च
 दुःखं वियोगजनितं परतन्त्रता च ।
 रात्रिः वनम् अतिघनं तिमिरम् अरन्ध्रं
 स्थाप्यते सखि कथं नु पदं धरायाम् ॥)

Indexes

To

**Prakrit Verses In Sanskrit Works
on Poetics**

Index

To

Prakrit Verses In Rudrata's Kāvya-lamkāra

(Chapter I : pp 1-5)

Note : The figures in the second column giving references indicate the serial number and the page number respectively. For instance the figures 11.4 against the opening line or quarter "अघरदलं..." in column I indicate that the stanza stands at S. No. 11 on page number 4.)

Opening quarter / words	Reference	Source
अघरदलं ते तरुणा-	11.4	
अहिणवकमलदलारुणि	13.4	
उद्यन्दिबसकरोऽसौ	13.4	
कमनेकतमादानं	5.2	
कुलला लिलाव लो ले	4.4	
कीडन्ति प्रसरन्ति	12.4	
चम्पककलिकाकोमल	10.3	
ण अ ताण घडइ ओही	15.5	
ता कि पि कि पि ता कह वि	14.4	
तोदी सदिगगणमदो	6.3	
घोरा गच्छदुमे	7.3	
महुरं परुसं कोमल	2.2	
शूलं शलन्तु शं वा	9.3	
समरे भीमारंभं	8.3	
सरसबलं स हि सूरौ	3.3	
सीसपडिच्छियगंगं	1.1	

Prakrit Verses In Dhvanyāloka With Locana.

(Chapter II : pp. 6-18)

<i>Opening quarter / words</i>	<i>Reference</i>	<i>Source</i>
अज्जाए पहारो णव	12.8	
अणुदिअहकआभोओ	59.18	
अण्णत्थ वच्च बालअ	42.14	
अतहट्ठिए वि तहसंठिए	52.16	(Mahumaha-?)
अत्ता एत्थ णुमज्जइ	2.6	GS VII. 67
	*8.7	
अवसर / ओसर / अवअस	40.14	GS (W) 706
अहिणअ पओअररिएसु	51.16	
आम असइओ ओरम	46.15	Cf. GS V. 17
ईसाकलुसस्स वि तुह	27.11	
उच्चिणसु पडिअकुसुमं	31.12	GS (W) 959
उप्पहजाआएँ असोहणीएँ	47.15	
उसुरुसुंभिआए	16.9	
एकत्तो रुअइ पिआ	44.14	GS (W) 966
एमेअ जणो तिस्सा	33.12	
कमलाअरा ण मलिआ	12.29	GS II. 10
करिणीवेह्वअरो	53.17	GS VII. 30
कस्स व ण होइ रोसो	5.7	
	*32.12	GS (W) 886
	*9.7	
कुविआओँ एसणाओ	11.8	
खणपाहुणिआ देअर	50.10	
गअणं च मत्तमेहं	15.9	GV. 406
गोलाकच्छकुडंगे	*49.16	
चमडिअमाणसकंचण	17.9	
चंदमऊहेहिं णिसा	21.10	(HV ?)
चाइअणकरपरंपर	56.17	
चुंविज्जइ सअहुत्तं	10.7	

नूअंकरावअंसं	35.13	(HV ?)
जाएज्ज वणुहेसे	26.11	GS III. 30
दुंदुल्लंतो मरिहिसि	28.11	
ण अ ताण घडइ ओही	57.18	(Viṣama-)
तं ताण सिरिसहोअर	23.10	(Viṣama-)
ताला जाअंति गुणा	14.8	(Viṣama-)
दीवडि तेल्लु णहि	13.8	
दे आ पसिअ णिअत्तमु	4.7	GS (W). 968
देव्वाअत्तम्मि फले	24.10	
भअविहलरक्खणेक्कमल्ल	55.17	(Abhinavaguptasya)
भम घम्मिअ वीसत्थो	1.6	GS II. 75
महु महु इत्ति भणंतहो	58.18	
मा पयं रुंध महं	41.14	GS (W) 961
लच्छी दुहिदा जामाउओ	45.15	
लीलादाढगुव्वूढ	*38.13	
लंघिअगअणा कलही	*48.15	
वच्च महच्चिअ एक्काए	3.6	
वाणिअ हत्थिदंता	36.13	GS (W) 951
वाणीरकुडंगुड्डोण	30.12	GS (W) 874
विसमइओ च्चिअ काण वि	34.12	
वीराण रमइ घुसिणा	22.10	
समां अपारिजाअं	*7.7	Setu IV. 20
सज्जेइ सुरहिमासो	18.9	(HV)
समविसमणिव्विसेसा	43.14	GS VII. 73
साअरविइण्णजोव्वण	19.9	
सिज्जइ रोमंचिज्जइ	54.17	
सिहिपिच्छकण्णऊरा	20.9	
सिहिपिच्छकण्णऊरा	37.13	
हिअअट्ठाविअमण्णुं	25.11	
हुमि अबहत्थिअ-रेहो	*39.13	
होइ ण गुणाणुराओ	6.7	

Prakrit Verses In Vakroktijīvitā

(Chapter III : pp. 19-25)

अण्णं लडहत्तणअं	1.19	GS (W) 969
आसंसारं कइ-पुंगवेहिं	2.19	GV. 87
एमेअ जणो तिस्सा	3.20	
कइ-केसरी बअणाण	4.20	
कण्णुप्पलदलमिलिअलोअणहिं	5.20	
गअणं च मत्तमेहं	6.21	
चंक्कम्मंति करिदा	7.21	
चंदमऊहेहिं णिसा	8.21	
छग्गुणसंजोअदिढा	9.21	Mudrā VI. 4
णमह दसाणण-सरहस	10.21	
णीसासा खणविरहे	11.22	
तं णत्थि किं पि पइणो	12.22	
तदोपणिकमन्ते	13.22	
तह रुण्णं कण्ह विसा	14.22	
ताला जाअंति गुणा	15.22	
तिक्खारुणं तमारं	16.23	
पररइमत्तअ अमहे	17.23	
पवाण चल विज्जु चडुलिधं	18.23	
मउलावतान्तमते	19.23	
रइकेलिहिअणिअंसण	20.23	
रइस्स तइअ-णअणं	21.24	
लीलाए कुवलअं कुवलअं	22.24	
वावी (?तावी)-तडे कुडुंगा	23.24	
सज्जेइ सुरहिमासो	24.24	
समविसमणिव्विसेसा	25.25	
सिडिलिअचाउ जअइ मअरद्धउ	26.25	
सिद्धिअ-खण-मुत्तुट्ठिआए	27.25	
सिद्धिअलद्ध-पिअअम	27.25	
सुहअ विलंबसु थोअं	28.25	

Prakrit Verses In Daśarūpaka With Avaloka
(Chapter IV : pp. 26-34)

अण्णहु णाहु महेलिअहु	19.32	
एक्कत्तो रुअइ पिआ	20.32	
किं धरणीएँ मिअंको	2.26	<i>Ratnā</i> IV. 8
कुलवालिआएँ पेच्छह	4.26	<i>GS (W)</i> 871
केलीगोत्तवखलणे	23.33	<i>GS (W)</i> 967
जं किं पि पेच्छमाणं	11.29	<i>Dhanikasya</i>
णेउरकोडिविलगं	24.33	<i>GS</i> II. 88
तह इत्ति से पअत्ता	12.29	<i>Dhanikasya</i>
तह दिट्ठं तह भणिअं	15.31	<i>Dhanikasya</i>
ताव च्चिअ रइसमए	7.27	<i>GS</i> I. 5
तं च्चिअ वअणं ते च्चिअ	10.29	<i>Dhanikasya</i>
दिअहं थुडुंकिआए	14.30	<i>GS</i> III. 26
दुल्लहजणाणुराओ	1.26	<i>Ratnā</i> II. 1
दे आ पसिअ णिअत्तसु	13.30	<i>GS (W)</i> 968
पणअकुविआण दोण्ह वि	22.33	<i>GS</i> I. 27
सम धम्मिअ वोसद्धो	21.33	<i>GS</i> II. 75
सज्ज पइण्णा एसा	3.26	<i>Ratnā</i> IV. 9
महुएहि किं णिवालअ (?)	9.28	<i>GS (W)</i> 877; <i>Vajjā</i> . 491
रंडा चंडा दिविखिआ धम्मदारा	17.31	<i>KM</i> I. 23
लज्जापज्जत्तपसाहणाइ	6.27	<i>GS (W)</i> 866
वेवइ सेअदवद्धिअ रोमंछिअगत्ति	18.32	
सच्चं जाणइ दट्ठं	8.28	<i>GS</i> I. 12
सालोए च्चिअ सुरे	16.31	<i>GS</i> II. 30
हसिअमविआरमुद्धं	5.27	
होतपहिअस्स जाआ	25.34	<i>GS</i> I. 47

Prakrit Verses In Vyaktiviveka

(Chapter V : pp. 35-42)

अज्ज वि अभिण्णमुद्दो	1.35	GV. 87 (2 nd half)
अत्ता एत्थ णुमज्जइ	2.35	GS VII. 67
असमप्पिअं पि गहिअं	3.35	(HV)
ईसा-कलुसस्स वि तुह	4.36	
उक्खअ-दुमं व सेलं	5.36	Setu II. 5
उच्चिणसु पडिअ-कुसुमं	6.36	
एमेअ जणो तिस्सा	7.36	
कस्स व ण होइ रोसो	8.36	
कह णाम ण होसि तुमं	9.37	
गअणं च मत्तमेहं	10.37	GV. 406
चंदमऊहेहिं णिसा	11.37	
जाएज्ज वणुद्देसे	12.37	GS III. 30
तं ताण सिरि सहोअर	13.37	Viṣama
ताला जाअंति गुणा	14.38	Viṣama
दे आ पसिअ णिअत्तसु	15.38	GS (W). 968
देव्वा अत्तम्मिफले	16.38	Cf. GS III. 79
पत्ता णिअंबफंसं / पत्तणिअंबफंसा	17.39	GS VI. 55
भम धम्मिअ वीसद्धो / वीसत्थो	18.39	GS II. 75
रइकिरणणुग्गहिआइ	19.39	Viṣama
लच्छो दुहिआ जामाउओ	20.39	
वच्च मह च्चिअ एक्काए	21.39	GS (W). 944
वाणिअअ हत्थिदंता	22.40	GS (W) 951
विचरीअ-सुरअ-समए	23.40	GS (W) 816
विसमइओ च्चिअ काण वि	24.40	
वीराण रमइ घुसिणा	25.40	GS (W) 957
सज्जेइ सुरहि-मासो	26.41	(HV)
सिहि-पिछ-कण्णऊरा	27.41	GS II. 73
हिअअ-ट्ठाविअ-मण्णुं	28.41	
होइ ण गुणाणुराओ	29.42	

Prakrit Verses In Śṛṅgaraprakāśa

(Chapter VI : pp. 43-338)

(Vol. I : pp. 43-56)

अइ दिअर किं ण पेच्छसि	22.46	GS VI. 70
अगणिअ नआणाआसा (?)	42.51	
अण्णत्त (?) त्थ वच्च बालअ	57.54	DHV III. (p. 352)
अण्णं लडहत्तणअं	41.50	VJ I (v. 96)
अत्तहट्ठिए वि तह संठिए	19.46	DHV IV (p. 527)
अत्ता एत्त (?) त्थ णिमज्जइ	47.51	DHV I (p. 71)
अत्थविसेसा ण हि तह	1.43	
अव अल्लो ञ्ची समुद्रुतरि (?)	10.44	Vide Appendix - I
अवऊहिअपुप्पदिसेमअं (?)	33.49	Cf. SK p. 679
अहपे... (?) अह पेच्छंति पवंगा)	13.45	Setu IX. 1
अण्णुल्लोच्चअसमुद्दु (?)	63.54	Vide Appendix I.
आसाइअं अणाएण	49.52	
उच्छि (?) च्चि) णसु पडिअकुसुमं	52.53	
	31.48	Vide DHV p. 283
एकद्व असळोणी अळ आहरणमुसंठवी (?)	8.44	Vide Appendix-I
एकाहि अद्धिहि सावणु अ नहि महवओ	44.51	Cf. Hemacandra's Prakrit Grammar, p. 602
(? एक्काहि अक्खिहि सावणु अन्नहि महवउ)		
एस अवसाणविरसो	31.48	DHV, p. 283
एसो खु वज्जनिग्घाद	18.45	Mālatī III. 15-16
क... ए धूमंधारे [? कडुए धूमंधारे]	2.43	Cf. SK. p. 688, GS (W) 734
कसो संवडइ महं	23.47	Cf. SK. 617
कत्त व ण होइ रोसो	58.54	DHV pp. 76-77
कंठळि आळ एकं ते कुदुच्छलदन्तहि	11.45	Vide Appendix I
किं तत्स पारएणं	74.56	GS (W) 772
कुविआओ पसण्णाओ	21.46	
	36.49	DHV pp. 143-44
कथणं च मत्तमेहं	40.50	GV. 406

गोलाणईए तूहे	56.53	GS II. 71
चंदणिहिएकचलणा	68.55	
चुबिज्जइ सअहुत्तं	38.50	DHV, p. 143
छदा...वलअ दीहिअ (?)	28.48	Vide Appendix - I
छित्तो चलणेण हला	29.48	
जइ वि	17.45	Vide Appendix - I
ठिअमट्ठिअं व दीसइ	45.51	GV. 66
णमह अवट्ठिअतुंगं	5.44	Setu I. 1
	59.54	
णिअदइअदंसणगुण (?) दंसणुक्खित्तं	51.52	GS (W) 957
तहकमळवकमळचंदो (?) तुह करकमलं कमलं)	26.47	Cf. SM
ताला जाअंति गुणा	27.47	DHV, p. 170
तुज्झ अढोव्जरमुहळे (?) तुंग-अढोव्जर-मुहळे)	14.45	Setu IX. 96
तुह असमं सोहगं	69.55	Cf GS III. 31
ते पुच्छिज्जहि पत्तडि	72.55	Vide Appendix - I
ते च्चिअ जीआ ते च्चेज	76.56	
थोरत्थणील बहुणो (?) थोरत्थणीए बहुणो)	20.46	
दिणह्मदि	16.45	Vide Appendix I
दूइ तुमं च्चिअ णिउणा	39.50	GS II. 81
दे आ पसिअ णिवत्तसु	54.53	DHV, p. 74
पडिवक्ख मंतुपुंजे	24.47	GS III. 60
पपसाअरूपसोधपासमओ (?) ववसाअरइ-पओसो)	34.49	Setu I. 14
पल्लविअं पिव कपरल्लवेहि	32.48	Cf. SK. p. 466
पिअसंगम कि	73.56	Vide Appendix - I
फनमथ चन अप्पकुवि (?) पनमतपन-अपकुप्पित)	6.44	Bṛhatkāthayām
बहलतमा हअराई	48.52	GS IV. 35
भम धम्मिअ वोसद्धो	46.51	GS II 75
महणाहि अ कुटुंबि	12.45	Vide Appendix - I
महिलत्तणणिग्वाहि	66.55	Vide Appendix - I
महुएहि कि वि पत्थिअ (?) पंथिअ)	50.52	Vajjā. 491

रइकिरणाणुग्गहिआइं	35.49	<i>DHV</i> , p. 170
लइ वप्पडवि उट्टु (? लइ वप्पुल पिअ)	71.55	Cf. <i>SK</i> p. 145
लवियप्फउ बीउ (? लइ वप्पुलं पिअ)	9.1.44	Vide Appendix – I
वअस्स तुमं पि थेवचंदणरसेण	43.51	
ववसाअअरइ (? ववसाअ-रइ-पओसो)	25.47	<i>Setu</i> I. 14
वच्च महं च्चिअ एक्काए	55.53	<i>GS</i> V. 78
वाओ न वु	15.45	Vide Appendix I
वाणिघ मोडिअ	62.54	Vide Appendix I
विप्प अपि	1.4.44	
वेवावल्ल	75.56	Vide Appendix – I
वेविरसिण्णकरंगुलि	70.55	<i>GS</i> III. 44
सच्चं चिअ कठ (? कट्टु) मओ	30.48	Cf. <i>SK</i> , p. 668
सच्चं धन्ना धन्ना	60.54	
सा उप्पनी गोटी (? सा उप्पडी गोट्टुअहि)	61.54	Vide Appendix I
सणिअं वच्च किसोअरि	53.53	Cf. Hemacandra <i>KĀŚ</i> , p. 55
सरले साहसराणं	3.1.44	<i>Mālatī</i> VI. 10
सावसलोणी गोरडी	67.55	Hemacandra <i>Prakrit Grammar</i> p. 621
सुण्णम्मि गिरिगामे (? गिरिगामे)	3.43	
सुईवेहे मुसलं	37.49	<i>GS</i> VI. 1
हवमाणुअमंशभोयणं (? भोअणे)	7.44	<i>Veṇī</i> III. 1
हारो यणाण सवणाण	77.56	
हिअइ खुक्कइ गोडरो (हिअइ खुडुक्कइ गोरडी)	64.55	Hemacandra <i>Prakrit Grammar</i> , p. 612
हिअ इति रिच्छिवहि (? हिअइ तिरच्छी- यइ)	65.55	Vide Appendix – I
हिरउ हरन्त हो चोरहोए (? हिरउ हरंत हो चोर हो)	9.44	Vide Appendix – I
...अ हणी हला (?)	29.48	

Prakit Verses In Śrngaraprakāśā (Contd)
(Vol. II : pp. 57-88)

अइ दुम्मण दुम्मणआ	119.65	Cf. SK p. 309
अइ सहि वकु (?वकु) लाविरि	153.73	Cf. SK p. 384
अकटगुमटी चन्द्रज्योत्स्ना	106.62	Cf. SK p. 147
अज्ज वि हरिइ (?हरी) चमक्कइ	212.86	A. Bh. I. p. 279
अण्णोण्णोहि सुचरिअ	138.69	Vide Appendix - I
अद्वच्छिपेच्छिअं	79.57	GS III. 25
अम्हारिसा वि कइणो	100.61	Cf. SK p. 93
अवऊहिअपुव्वदित्ते	169.76	Cf. SK p. 679
असेसइल्हादं सदर्समिइ [?]	211.86	
अहिणवमणहा (?हर) विरइअ	91.59	Cf. SK p. 26
आउज्झिअ चास्सियअए (?) पिट्ठिअए	88.58	Cf. SK p. 22
आसाइणमणाएण	188.80	Cf. SK p. 549
इमिणा सरएण ससो	180.78	Lilāvai v. 25
उच्चिउ वालीमिअ पंथहि जंतउ	114.64	Vide Appendix - I
उद्धच्छो पिअइ जलं	139.69	GS II. 61
उमाह उवणे उवो [? उमा हि उवणेउ वो]	105.62	
एंतो वि ण सच्चविओ	142.70	Cf. SK p. 372
एद्दहमेत्तत्थणिआ	110.63	Cf. SK p. 193
ओमुच (?अ) इ दिण्णपडिक्ख	218.87	Cf. SK p. 580
कणइल्लि च्चिअ जाणई (?इ)	109.63	Cf. SK p. 182
कत्तो लब्भइ पंथिअ	104.62	Vajjā. v. 494
(कह लब्भइ सत्थरयं)		
(पंथिअ न एत्थ सत्थर)		
कमल-करा रंभोरु कुवलअ-णअणा	156.73	Cf. SK p. 401
कस्स भरिसि त्ति भणिए	191.81	GS IV. 89
कह मा छिज्जउ मज्झो	197.83	Cf. SK p. 619
काअं का (?खा) अइ चुहि ओकरं (?छुहिओ कूरं)	87.58	Cf. SK p. 22
काराविऊण खउरु (?खउरं)	92.59	Cf. SK p. 39

किं गुरुजह्णं अहं थण	195.82	Cf. SK p. 725
किं जंपिएण दहमुह	185.79	Cf. SK p. 490
किं जप्पिदेण बहुणा	210.85	Ratnā IV. 9
किं घरणिणं मिअंको	208.85	Ratnā IV. 8
कुविआ अ सच्चहामा	220.87	HV; Cf. SK, p. 647
कोला घणंति मोत्था (? कोला खणंति मोत्थं)	96.60	SK p. 43

को सो जोअणवाओ	120.65	Cf. SK p. 303
खाहि विसं मुत्तं पिव	94.60	Cf. SK p. 40
गज्जंते खे मेहा	134.69	Cf. SK p. 383
गल्लौ लावण्यतल्लौ	86.58	Cf. SK p. 13
गिम्हे दवगिमसिमइ	175.77	GS I. 70
गेण्हह पलोएह इमं	129.67	GS II. 100
गोरंगउ तरुणोअणो	146.71	Vide Appendix – I
गोलाअडडिअं पे	130.68	GS II. 8
गोलाविसमोआर	140.70	GS II. 93
गोसे तिबिछिरिच्छोली (? रिछोली)	107.63	Cf. SK p. 148

(Note : This is the second half of the verse beginning with

भीष्मप्रोक्तानि वाक्यानि)

घरिणीए (? घरिणि) घणत्यणपेल्लण	217.87	GS III. 61
घरिणीए महाणसकम्म	166.76	GS I. 13
चंदणघूसरअं आहु (? उ) लिअलोअणअं	118.65	Cf. SK, p. 308
चंदसरिसं मुहं से	155.73	GS III. 13
चंद्रहिवापिवाविहिकूपि (?)	83.58	Vide Appendix – I
चिताणिअदइअसमा	190.81	GS I. 60
छणविट्ठुसूरत्यणि	113.66	
	202.84	Cf. SK p. 314, p. 664
जइ देवरेण भणिआ	121.65	Cf. SK p. 302
(ता कोस मुद्धउमुही)		
जहउय्यो इण्णे (? ण्हाउ ओइण्णे)	102.61	Cf. SK p. 120
जं जं पुलोएमदिसं (पुलएमि दिसं)	81.57	GS VI. 30
जं तुज्झ सई जाआ	84.58	GS III. 28

जो जस्स हिअअदइओ	177.78	Cf. SK p. 502
[Note : Compare this with the गाथा दुक्खं देतो वि सुहं . etc. (GS I. 100)]		
जोण्हाए व्व मिअकं	85.58	Setu II. 6
जो तोअ अहरराउ (?ओ)	141.70	GS II. 6
ण उण वरकोअंडदंडए	136.69	Cf. SK, p. 354
ण कुणंतो ँछिअमाणं (?च्चिअ माणं)	219.87	GS I. 26
णमह अवट्ठि (?ट्ठि) अतुंगं	133.68	Setu I. 1
णमह हरं रो साणल	95.60	Cf. SK p. 42
णवपल्लवेसु लोलइ	192.81	Cf. SK p. 528, p. 707
ण हु णवरं दीवसिहा	193.81	Cf. SK p. 791
ना (?णा) बज्जइ दुग्गेज्जिआ	187.80	Cf. SK p. 548
णिट्ठालस परिघुम्मिर	216.86	GS II. 48
णिसुणिउ पच्छा तुरअरउ	116.64	Vide Appendix – I
ओक्खी भल्लीसवन्नहेण (SP p. 308)		Vide Appendix – I
तत्तिअसमबन्दिमोक्खं (?तं तिअसबंदि- मोक्खं)	199.83	Setu I. 12
तं दइआहिण्णाणं	82.57	Setu I. 42
तीए दंसणसुहए	196.82	Cf. SK p. 724
ते विरला सप्पुरिसा	178.78	Setu III, 9
तो कुंभअण्णपडिवअण	159.74	Cf. SK p. 422
दंसणवल्लिअं ददकं	189.80	Cf. SK p. 549
दिट्ठाइ जण्ण (?जं ण) दिट्ठो	145.71	Cf. SK p. 373
दीसइ ण चूअमउल	152.72	GS VI. 42
दीहो दिअहभुअंगो	163.75	Cf. SK p. 427
हुल्लहजणाणुराओ	207.85	Ratnā II. 1
देहो व्व पडइ दिअहो	171.76	Cf. SK p. 456
धीरा गच्छदुमेहनदु	112.66	Rudrā IV. 15
धीरेण समं जाभा	174.77	Setu V. 7
धीरं व जलसमूहं	173.77	Setu II. 14
धुअमेहमहुअराओ	164.75	Setu I. 19
पअडिअसणेहसंभाव (?संभाव)	144.71	GS II. 99
पअपोडिअमहिसासुर	113.64	Vide Appendix – I

पउरजुआणो गामो	186.80	GS II. 97
पट्टंसुउत्तरिज्जे	98.61	Cf. SK p. 46
पडिआ अ हत्थसिद्धिलिअ	182.79	Setu XI. 54
पप्फुरिअउट्टदलअं	158.74	Cf. SK p. 422
पप्फुरिको ० ठइं (? पप्फुरिअउट्टदलअं)	214.86	
परिवड्डइ विण्णाणं	200.83	Setu I. 10
पल्लविअं विअ करपल्लअवेहि	172.77	Cf. SK p. 456, p. 467
	176.78	
पंकअ पंकि वहेलिअ	183.79	Vide Appendix - I
पअडिअणेहसग्गमाव	144.71	GS II. 99
(पाअडिअ-णेह-सग्गमाव)		
पिअदंसणेण सुहरस	143.70	GS IV. 23
पीणपओहरलग्गं	165.75	Setu I. 24
पुलअं जणैति दहकंधरस्स	194.82	Setu XV. 66
पोढमहिलाण (? णं) जज्जं (? जं जं)	127.67	Cf. SK p. 338, p. 635
महं भोडु सरस्सईअ	111.63	KM I. 1
मअवहणिमित्तणिग्गअ	112.64	Mārīca-vadhe
	198.83	Cf. SK p. 387
मलिणवसणाण कअवे	206.84	
मुद्धे गहणअ (? अं) गेण्हउ	108.63	Vide Appendix - I
मुहे मअखलिउल्लावे	168.76	Vide Appendix - I
मोरुकलावेजंपहइ (? मोरु कलावेण वहइ)	101.61	Vide Appendix - I
मोहविरमे सरोसं	147.71	
रइअरकेसरणिवहं	162.75	Setu I. 17
वइविवरणिग्गअदलो	151.72	GS III. 57
वणराइकेसहत्था	161.75	Cf. SK p. 425
वल्लहे लहु वोलंतइ एत्तइ	170.76	Vide Appendix - I
ववसिअणिवेइअत्थो	181.79	Setu IV. 58
वालो भंभुरभोली	167.76	Vide Appendix - I
वाहिता पडिवअणं	125.66	GS V. 16
विरला उवआरि च्चिअ	179.78	Cf. SK p. 503
विरहिणिहिअअकअंतहि	150.72	Vide Appendix - I

बोहेसि हरिमुहि अवि होहि	117.64	Vide Appendix - I
बेवहिऊण बहुआ	93.60	Cf. SK p. 39
शिरसि जंडीलो अडीगणि (? सिरि जर- खंडी लोअडी)	205.84	Hemacandra Prakrit Grammar 8.4.423
सअलं चेअ णिबंघं	201.83	<i>Rāvaṇa-vijaye</i>
सगं अपारिजाअं	154.73	<i>Setu</i> IV. 20
सच्चं गुरुओ गिरिणो	184.79	Cf. SK p. 495
सच्चं भणामि बालअ	78.57	
सहिआहि भम्म (? ण्ण) माणा	124.66	GS II. 45
सहि साह सुतेण समं (? साहसु तेण समं)	221.88	Cf. SK p. 582
संगअ (V. L. संहअ) चक्काअजुअ	90.59	Cf. SK p. 25
साअरदंसण एत्था (? साअरदंसणहित्था)	213.86	<i>Setu</i> II. 42
सा उप्पडी गोठुअहि	135.69	Hemacandra 8.4.420
सामणसुंदरीणं	99.61	GV 959
सामाइ सामलीए	126.67	GS II. 80
सालिवणगोविआए	131.68	Cf. SK p. 378
सालोए च्चिअ सूरे	118.67	GS II. 30
सिहिपिंछकण्णऊरा	203.84	GS II. 73
सीसे हरुणखण (?)	80.57	Vide Appendix-I
सुअवहवइअरणिमुणिअ	115.64	Vide Appendix-I
सुरहिमहुपाणलंपड	97.60	Cf. SK p. 46
सेलअसुआरुद्धं	89.59	Cf. SK p. 27
सो मुद्धमओ सअतण्हिआहि	149.72	Cf. SK p. 365
सोहइ विमुद्धकिरणो	160.74	<i>Setu</i> I. 22
सोह न्व लक्खणमुहं	157.74	<i>Setu</i> I. 48
हरि-हर-बम्ह-प्पमुहे	209.85	
हसिअं सहत्थतालं	148.72	GS III. 63
हा तो जोज्जलदेउ	103.61	Vide Appendix - I
हिअअ तिरच्छोयइ	137.69	Appendix-I
हिअए रोसुग्गिण्णं (? रोसुग्गिण्णं)	132.68	<i>Vajjā</i> . 616
(हियए रोसुग्गिण्णं)		Cf. SK p. 379

Prakrit Verses In Śrīngāraprakāśa (Contd)
(Vol. III : pp. 89-194)

अंगाइ किलामिज्जंति	756.188	
अंगाणं तणुआरअ	444.134	GS IV. 48
अंछीइ (? अंछीइ) ता यइस्सं	292.103	GS IV. 14
	779.192	"
अंजविकलज० (? अज्ज वि हरी चमक्कइ)	523.148	
	534.150	
अंझाए (? अज्जाए) णवणहक्खुअ	263.98	GS II. 50
अंतरअंति समुणअ	240.93	
अंतोकढंतमअणगि	341.113	Vajjā 318* 3
अंदो [ल] आइ भोइअवूआ	365.118	
अंदोलणलंघिअतट्ठिआए ?	459.137	
अंदोलणलंघिअवइ ?	790.193	
अंघअरबोरपत्तं	279.101	GS III. 40
अंबो (? अम्बो) अणुअसुहकं	297.104	GS IV. 6
अंबो (? अम्बो) दुक्करआरअ	310.107	GS III. 73
अइ उज्जए ण ज (? ल) उज्जसि	665.173	GS VII. 77
अइ-कोप (? व) णा वि सासु	326.110	GS V. 93
अइरा आणेमि तुह० [? तुज्ज]	529.149	
अइ सहि कूलाविहंछ (? वक्कुलाविरि)	448.134	Cf. SK p. 384
अकअणुअ तुज्ज कए	452.135	GS V. 45
अक्खइ पिआ हिअए	673.174	GS I. 44
अगणिअसेसजुआणा	417.128	GS I. 57
अच्च (? च्छ) उ ताव मणहरं	598.161	GS II. 68
अज्छीहीं चिअ सा तेण	577.158	Lilāvaī 1258
अज्छेरं व णिहिं चिअ	582.159	GS II. 25
अज्छोडिअवत्थद्धंत	268.99	GS II. 60
अज्जअ णाहं कुविआ	303.105	GS II. 84
अज्ज (? अज्ज) कइमो हु दिअहो	227.90	GS II. 19
	718.182	"
अज्ज मए उच्छासो ?	688.177	

अज्ज मए गंतव्वं	388.122	GS III. 49
	565.156	"
अज्ज मए तेण विणा	692.177	GS I. 29
	679.175	"
अज्ज मए माउच्छा ?	428.131	
अज्ज विहरिइ (? वि हरी) चमक्कइ	523.148	Cf. A. Bh. I. 6. p. 279
अज्ज सुरअम्मि पिअसहि	721.182	
अज्जं पि ताव एक्कं	270.99	GS VI. 2
अज्जाए / अज्जाए णोलकंचुअ	468.139	GS IV. 95
अणवट्टिएण विसमेण	672.174	
अणवरअकेलिपसरंत	769.191	
अणुणअसुहं ण पत्तं	622.166	
अणुदिअहकआहोआ	710.180	Cf. DHV, NS ed. p. 237, and KLV. p. 18
अणुवत्तंतो अम्हारिसं जणं	275.100	Cf. GS (W) 945
अणु...साल (? अणुसोअइ) हलिअवहू	418.128	Cf. GS (W) 769
अण्ण (? अण्ण) महिआ (? ला) पसंगं	244.94	Cf. GS I. 48
	537.151	"
अण्णं लडळ (? लड) हत्तणअं	670.174	Cf. KP X. p. 630
अण्णाण वि अत्थि (? होंति) मुहे	334.112	GS V. 70
अण्णाण वि अद्धि (? होंति) मुहे	663.173	"
अण्हाइ (? उण्हाइ) णीससंतो	280.101	GS I. 33
अत्ता वुड्ढुकुमारी	298.104	
अत्थुत्थण (अब्भत्थणं) ण गेण्हइ	519.148	Setu XI. 27
अप्पत्तदंसउत्तंमरीए ?	750.187	
अफडेण (? कवडेण) उपकंपितेण (?)	730.184	
	3.130	
अब्भत्थणं ण गेण्हइ	608.163	Setu XI. 27
अवरण्हाअअजामा	623.166	GS VII. 83
अवसर रोटुं चिअ	308.106	DHV, p. 351
अविअण्ण (? ण्ह) पेच्छणिज्जे	413.127	GS I. 93
	553.154	"
	763.190	"

अविहाविअवसरवआ	319.109	
	583.159	
अव्वी (?व्वो) मारिज्जामो	447.134	
असईण णमो ताणं	709.180	
(असतीण नमो ताणं...)		
असमत्तचित्तल (?)	594.160	
असमत्तमंडणं चिअ (? ण चिअ)	573.157	GS I. 21
असमत्तमंडणा विआ (?असमत्तमंडण चिअ)	467.138	"
अहव गुण. चि अळहुआ (? अहव गुण चिअ लहुआ)	539.151	GS III. 3
अह सा तहिं तहिं चिअ	484.142	GS IV. 18
	691.177	"
आअरपणमिओट्ठं	501.144	GS I. 22
	703.179	"
आअंबच्छिविविअलं (? आअंबच्छं विवलंत)	402.125	Cf. GS (W) 735
आअंबंतकओलं	295.104	GS II. 92
आअंबलोअणाणं	638.169	GS V 73
आअस्स कि णु कामं (?का हं)	390.123	GS II. 97
आअस्स कि णु काहं	690.177	"
आउच्छणोवऊहण	301.105	Cf. GS (W) 786
आउच्छिआसि कोमुइ	376.120	
आणासआइ बेंती	735.185	GS I. 23
आणासआइ दंती (? बेंती)	246.94	"
आणिअपुळउब्बेओ (?आणिअपुलउब्बेओ)	541.151	Cf. SK p, 673
	578.158	"
आपुच्छणेवसरिओ (? अव्वोच्छिण- पसरिओ)	511.146	Setu III. 18
आरेसमुहं भरिओ	429.131	
आसणकुडुंगे जुण	311.107	
(नियडकुडुंगं पच्छन्नदेउलं)		
आसाइअं अणाएण	496.144	Cf. SK p. 681
इअरो जणो आणइ	611.163	

ईसज्जणंति दापिति (ईसं जणेंति दावेंति)	264.98	GS IV. 27
उअ माहमासगोसगमज्जिरी	403.126	
उअ संभमविकित्तं	440.133	GS V. 61
उअ हुज्जंति (? उअहुज्जंति) पिउच्छा	793.194	
उरवे (? पे) लिलअवइ-कारि	734.185	Cf. SK p. 451
उ'वखप्पइ मारुअमंडळे(ले)ण	683.176	GS II. 20
उग्गाहिएवकहुमअं	700.178	
उज्जागरअ कसाइअ	464.138	GS V. 82
उज्जसि पिआएँ समअं	304.105	GS III. 75
उण्हाइँ णीसमं (? सं) तो	280.101	GS I. 33
	729.184	"
उप्पु (? प्फु) हिलआइ खेल्लउ	283.101	GS II. 96
उमिअळं घणिजंदं (? उअहि अलंघणिज्जं)	513.146	Setu II. 44
उम्मूलं (? लें) ति व हिअअं	281.101	GS II. 46
उध्वहइ दइअगहिआ	265.98	GV 690
	538.151	"
उव्वासिअं खु गामं	291.103	
ऊहसि (? उज्जसि) पिआएँ समअं	752.188	GS III. 75
एएणं चेअ गुणेण	727.184	
एएण च्चिअ पिअसहि	371.119	
	593.160	
ए(व?) वकंगणदुळहे	694.177	
एवकं पहरुद्विण्णं	591.160	GS I. 86
एक०कम (? एक्केक्कम) वइवेढआ	404.126	GS III. 20
(? वेढण)		
एक्कक्कमसदेसा	549.153	GS IV. 42
एक्कं च्चिअ रूअगुणं	346.114	GS VI. 92
एण्हं (? एण्हि) वारेइ जणो	456.136	GS VI. 96
एत्ताहे चि (? च्चि)अ मोहं जणेइ	356.116	GS V. 10
एद्हमेत्तम्मि जए	667.174	GS IV. 3
एमेअ अकअपुण्णा	685.176	Cf. SK p. 615
एमेअ मंदपुण्णा	415.128	Cf. SK p. 615
एहिइ पिओ त्ति णिमिसं	680.175	GS IV. 84, Cf. SK p. 690

ओदुद्धगंधमुहिए	392.123	
ओळोतअंमि तुळि (?ओलोअणम्मि तुलिअं)	628.167	
कइआ गओ पिओ अज्ज (?ज्ज)	233.92	Cf. SK p. 643
	753.188	"
	786.193	"
कइआ जाआ कइआ	410.127	Cf. GS (W) 825
कनि गामे गहवइणंदण	424.130	
करसेअकद्धमाअ	449.135	
करिकलभकुंभसणिह	633.168	
कलहोओज्जलगोरें	746.187	
कळळं (-ल्लं) किर खरहिअओ	615.164	GS I. 46
	766.190	"
कस्स करो बहुपुण्ण	249.95	GS VI. 75
	555.154	"
कस्स ण सद्धा गरुअ	612.164	Cf. GS (W) 745
कस्स भरिसि त्ति भणिए	324.110	GS IV. 89
कहए (? कडुए) धूमंधारे	411.127	Cf. GS (W) 734
कहें णु गओ (? गआ) कह दिठा (?दिठा)	477.140	Cf. SK p. 637
कहतुएणणाअं (?कहें त पि तुएँ ण णाअं)	480.141	GS VII. 97
कह मा धिज्जड (? छि ? सिज्जउ) म ओओ (?मज्जो)	241.93	Cf. SK. 498, p. 679
कंडुजु (?ज्जु) आ वराइ (?ई)	261.97	GS IV. 52
कं तुगयणुक्खित्तेण (?कं तुंगयणुक्खित्तेण)	362.117	GS III. 56
कंतो (?कत्तो) मज्झ समासण्ण	351.115	
कं सुअणु सूरणमण	409.127	GS IV. 32
काऊण धीरजहणं	731.184	
काण अ रुणा जुअरो (?)	668.174	
कारणगहिअ पि इमा	625.166	Cf. GS (W) 783
कारिममाणंदवटं (?डं)	457.136	GS V. 57
का(ल)क्खरद्वसिक्खिअ	570.156	Cf. GS (W) 878, and SK p. 471

किअरहसद्दो बोसरि	641.169	
कि गिदे (?कि दे) पडिहासइ	234.92	GS I. 15
कि कि दे पडिहासइ	560.155	"
	785.193	"
कि ण भणिओ सि बालअ	398.125	GS IV. 70
	705.179	"
कि णीलकंठ गच्छसि	723.183	
कि तस्स पावरेणं	748.187	
कि दाव कआ अहवा	299.104	GS I.90
कि भणह मं सहीओ	414.128	GS VII. 17
कुविआ अ सच्चमाभा	542.152	HV
	682.176	"
	799.194	"
कुविआओ पसण्णाओ	644.170	DHV. p. 143
केणा चि (?वि) अज्ज गोसे	631.168	
केलिपसरो विअंभइ	300.105	
केलीअ वि रूसेउं	277.100	GS II. 95
केली (ली)-गव्वससरिच्छे	600.161	
केलीगोत्तखल्ल (?खल्ल) लिए	256.96	Cf. SK p. 622
केलीगोत्त-खल्लणे	588.159	"
	782.193	"
केत्तिअ (?केत्तिअ) मेत्त व्व धरा	516.147	
को विसमो संसारे	498.144	
खणमेत्तं पि ण पि (?फि) दृइ	530.150	GS II. 83
	661.173	"
खिण्णस्सोरइपउ (?खिण्णस्स उरे पइणो)	342.114	GS III. 99
	585.159	"
खेमं कंतो (?कत्तो) खेमं	757.189	GS V. 99
गज्ज मह च्छिअ उअरि	587.159	GS VI. 66
गज्जंताइ (?गिज्जंताइ) सुणंतो	383.121	
गण्हइ कंठम्मि बला	564.155	
गण्हतीए णवलअं	391.123	
गम्मिहिइ तस्स पासं	363.118	GS VII. 7
गम्मिहिसि तस्स पासं	483.142	

गामकुमरी वि हिअं	437.132	Cf. GS VI. 45
गामतरुणीओ हिअं	645.170	GS VI. 45
गिज्जंते मंगलगाइआए (?गाइआहि)	293.103	GS VII. 42
गिम्हं गमेइ कहकह	486.142	
	758.189	
गेण्हह पलोअह इमं	550.153	GS II. 100
गोलाअउ (?उ) द्विअं पे	445.134	GS II. 7
गोळा (ला) णई ण तूहे(?)	601.162	
गोलाविसमोआरच्छलेण	482.142	GS II. 93
घडिऊरुसंपुडं णघ	554.154	
घरमंधणवण्णअइ	290.103	
घरसामिअस्स राअं	724.183	
घरिणिघणत्थणवे (?वे) ल्लण	487.142	GS III. 61
	526.149	"
	533.150	"
	574.157	"
घरिणीए अकअळं (? अकइअब्बं)	713.181	Cf. SK P. 673
घरिणीए महाणसकम्म	248.95	GS I. 13
घेतुं मुंचइ (?मुचइ) अहरो	743.186	
घेच्छलअणो विसूरह	385.122	
घेतूण (?घेतूण) चुण्णमुट्ठि	315.108	GS IV. 12
चक्कम्मिउं ससलीलं (? चक्कम्मिउं सलीलं)	374.120	
चच्चरघरिणी पिअदंसणा	546.152	GS I. 36
चिरजीवित्तणकिंखिरि	792.194	Cf. GS (W) 854
चुंबइ वासिण्णमुही	708.180	
(गामवडस्स पिउच्छा...)		
चुंबणविलिहणमित्ते	259.97	
चूड (?वोड) सुणओ विपण्णो	696.178	GS VI. 49
चोरिअरअसत्था (?द्धा) लुणि	344.114	GS V. 15
चोरिअरअसद्धालुइ	620.165	"
चं छं खाहिपरोक्ख (?पच्चक्खाहि परोक्खं)	514.147	Setu IV. 27
चंदसरिसं मुहं से	669.174	GS III. 13

चंदुज्जोएण मओ	621.165	Setu X. 81
चंदो वि राइमाहिडिउणं	222.89	
चंपहइ बीअकठं मज्झ (? जं वहइ बीअकठं)	711.181	
छणपिट्ठमूसरस्थणि	401.125	Cf. SK p. 314. p. 664
	659.172	
छेअवरो णं आणइ	309.106	
छेआइमुद्धविअरस्स	370.119	
जइ जूरइ जूरऊ णाम	476.140	GS VII. 8
जणणी असंकमाणी	421.129	
जद्ध (? त्य) ण उज्जगिरओ	768.190	Cf. SK p. 646
	798.194	"
जमं (? म्मं) तरे वि चलणे	405.126	GS V. 41
जस्स जंहि चिअ पड (? ढ) मं	676.175	GS III. 34
जस्स वळ (ल) गंति णहि (? हं)	504.144	Setu I. 7
जह खेल्लसि पप्फुल्ला	458.136	
जह जह जरा-परिणओ	716.182	GS III. 93
जह जह वि कामिणीणं	654.171	
जह णअणा सविआरा	465.138	
जह सविलासं हासं	419.141	
जह से पहरंतपळ (?) वा (एंतो वि ण सच्चविओ)	509.145	Cf. SK III. v. no. 126, p. 372
जं अणुणअं कुमारीण	329.111	
जं असरणं पउट्ठो	433.132	Cf. GS (W) 709
जं च अलिओवआरं	224.89	
जं चिअ वि पिआणणा (? वं चिअपिआणणा)	556.154	
जं जं करेसि जं जं	466.138	GS IV. 78
	499.144	"
जं जं पिभुलं (? पिहुलं) अंगं	325.110	GS IV. 9
जं जं सो णिज्झाअइ	380.121	
	551.153	GS I. 73
जं तं रुवं णं (? जं) तं	636.169	
जं मुच्छिआए ण सुओ	614.164	Cf. SK p. 676
जाइ वअणाइ अम्हे	662.173	GS VII. 49

जाइ वि (?जइ वि) खु विल्लिदिलिआ	430.131	Cf. GS (W) 741
जाओ सो वि विलखो (?खो)	470.139	GS IV. 51
	531.150	"
जाण असमे (हिं) वि विहिआ	535.151	GV. 173
जाणइ जाणावेउं	230.91	GS I. 88
	536.151	"
	658.172	"
	784.193	"
जाणामि ०चिअ (?चिअ) पिअसहि	337.112	
जाणामि जणो णिउणो	575.157; 704.179	
जाव अ ण देइ ओहिं	775.192	
जाव ण उ०ठंति (उट्ठंति) वाचि ?	235.92	
जिअहतिपअसाणाह ?	274.100	
जुज्जइ सव्वं सिरिपुत्तिसेण	532.150	
जे स (?सँ) पुहागअ-बोलंत	406.126	GS III. 10
जोवणपुच्छइतस्सवि (?जो वि ण पुच्छइ तस्स वि)	426.130	GS V. 38
जो सुअइ दिण्णपडिक्ख	317.108	
जत्ति समुट्ठिअमणहरि	586.159	
झंझावाओत्तिणिअ	255.96	GS II. 70
झिज्जं तिस्रं तेहिं (?झिज्जंति/खुज्जंति झडतेहिं)	629.167	
झि०ज्जंति (?झिज्जंति) वलंति समू० (Cf. कंपंति वलंति समूससंति...)	228.90	
णअणाण इरणो मं	712.181	
णअणाण किर दयणा (?णअणाणं इस्	495.143	
णअण्ण (?ण) वमंतरघो(लं)त	368.119	GS IV. 71
ण कओ वि राअमोक्खो	772.191	
ण कुणंतो चिअ (?चिअ) माणं	296.104	GS I. 26
णचिचिहिइ णडा पेच्छिहिइ	660.172	Cf. SK p. 670
ण मुअंति दीअ (?दीह) सासं	245.94	GS II. 47
णवरो (?णवरं) वरो वि पलिभाइ	441.133	
णवलअपहरं अंगे	471.139	GS I. 28
णवलअहत्योग मिणी (?हत्ये सामणि)	450.135	

णववर-उरा(तूरा)अण्ण	302.105	
णववरकरगाहिअकराए	350.115	
णववहुपे०म (? पेम्म) तणुइओ	226.90	GS II. 22
णववहुपेम्मतणुइओ	584.159	GS II. 22
णवि तह अणालचंती	332.111	GS VI. 64
णवि तह छेअरआई वि	635.168	GS III. 74
णस्सहइ (? ण सहइ) कालक्खेवं	278.100	Lilāvaī. 567
णंछिअणाएळनं (?)	490.143	
णंदंतु सुरअसरभस	656.172	GS II. 56
	725.183	"
णाअरिआपेम्म वि अण्णो (?)	717.182	
णाराअणो त्ति परिणअ	684.176	Cf. Ruyyaka p. 61
णासं व सा कओले	359.117	GS I. 96
	502.144	"
णिआइ (? णीआइ) अज्ज णिक्किव	561.155	GS IV. 28
णिजपिखअंठसमुद्ध (? णिज्जंति	510.146	Setu III. 25
चिरपअत्ता)		
णिद्दालसपरिघुम्मिर	216.86	
	266.98	GS II. 48
	506.145	
णिद्दालसमअणुम्मिल	357.116	
णिद्दविराममोण व्व (?)	646.170	
णिम्मरिअसंधिअं मा (?) णिम्मविअ-	627.167	
संधिअम्मा)		
णिव्वुत्तु (? त्त)-रआ वि व्ह	286.102	GS II. 55
णिसुणेहइ अहोमुहत्तं (?)	239.93	
णिहुअं खु णीससि०ज(? ज्ज)इ	243.94	
णीआइ अज्ज णिक्किव	419.129	GS IV. 28
	563.155	
णीसामुक्कंपपुळो (= लो) इएहिं	305.106	GS. IV. 61
	571.157	"
	780.192	"
णीसेसपमुत्तजणम्मि	378.120	
णूमेति जे पहुत्तं	765.190	GS. I. 91

तणुआइआ वराई	754.188	Cf. <i>GS (W)</i> 919
तत्तो च्चिअ होंति कहा	453.135	<i>GS VII.</i> 48
तरलच्छि चंदवअणे	762.189	Cf. <i>GS (W)</i> 925
तरुणेहि कअंतो सं (? कओ तोसो)	473.140	
तस्स अ सोहग्गुणं	576.157	<i>GS III.</i> 31
तस्स मआलिच्छणस्स (? तस्स मअलच्छणस्स)	540.151	<i>Līlavai.</i> 423
तस्स मअलच्छणस्स	253.96	"
तह उज्जुअं वि रसिअं	651.171	
तह तीए सुहरसो	581.158	
(तह) पूरिअमोड्ढणअं	285.102	
तह माणो माणघणाए	312.107	<i>GS II.</i> 29
तह मुग्धा (? द्वा) ए पुलोइओ	237.93	
तह वलिअं णअणजुअं	657.172	
तह सा जाणइ जाआ	687.177	Cf. <i>SK p.</i> 688
तह सुण्हाए पुलोइओ	382.121	<i>GS III.</i> 54
	719.182	"
तह सोण्हाए पुलइओ	491.143	"
तं कं पि कअं उग्गिण्ण (?)	463.138	
तं तिअसकुसुमदामं	223.89	<i>HV</i>
	528.149	"
	681.176	"
तं तं धिअसहिअणोभणं (? तं णत्थि जं सहिअणो)	518.147	
तं सिद्धकुमारं वे (? पे) च्छिऊण	267.98	
ता किं करेउ जइ तं	481.141	<i>GS III.</i> 21
ता किं बहुएहि वि चित्तिएहि	269.99	
ता कुणह कालहरणं	474.140	Cf. <i>SK p.</i> 668
ता छिवइ ता णिअच्छइ	572.157	
तावअरंखसणाहो (? ताव अ रक्खसणाहो)	521.148	<i>Setu XII.</i> 40
ताव गुणिउं उ मरिउं (?)	640.169	
ताव च्चिअ रइसमए	493.143	<i>GS I.</i> 5
तावमवणेइ ण तहा	634.168	<i>GS III.</i> 88
ता से चिरमत्थ (? उम्मीलंती चिअ से)	508.145	<i>Setu XII.</i> 23/24

तिहलअपहकुप्पिग्गाए (?णवलअपहरुप्पि- त्थाए)	360.117	
तो (?तं) तिअसकुसुमदामं	223.89	Cf. SK (p. 678)
तुइ वोलंते बालह (?अ)	455.136	GS III. 23
तुज्झ ण (?अ) सोहग्गुणं	416.128	GS III. 31
तुह णवलअपहरपडि (?)	396.124	
तुह दंसणसंजणिओ	348.115	GS VII. 10
	610.163	"
तुंझग्ग (?तुज्झंग) राअसेसेण	461.137	GS II. 89
तेण इर णवलआए	394.123	Cf. SK (P. 636)
तेण ण मरामि मंणूहि (?मण्णूहि)	284.102	GS IV. 75
तो से रुद्धं तं च्चिअ	774.192	
थणखरणजोव्वणम्हणा (?)	434.132	
दइअकअग्गहलुलिओ	282.101	GS VI. 44
	744.186	"
दइअस्स गिम्हवम्मह	745.186	
दक्खिण्णेण वि एंतो	599.161	GS I. 85
दट्ठं चिरं ण लद्धो	707.179	
दढमूढ (दढमूल?) दद्धगंठि	569.156	GS III. 76
दरवेविरोरुज्जुअळा (ला) सु	650.171	GS VII. 14
दरसुंदरमहरुळळा (ल्ला) विरीए	664.173	
दंतक्खअं कओले	229.91	SK p. 614
दिअरस्स असुत्थ (?द्ध) मणस्स	375.120	GS I. 35
दिअरो पणिहिइ फुट्टं (?दिअरो परिणिहिइ फुडं)	431.131	
दिअरो परिणिहिइ पुडं (? फुडं)	678.175	
दिअहमथदरं बिआए (= दिअहं थुडुकिआए)	547.153	GS III. 26
विट्ठा कुइआणुणआ	608.163	Cf. SK p. 671
दिट्ठीए जण्ण (?जं ण) दिट्ठो	384.121	Cf. SK P. 373
दिट्ठेअं (?दिट्ठे जं) पुलइज्जसि	314.108	Cf. SK p. 671
	580.158	"
	776.192	"
दिढमण्णुद्धमिआए	252.95	GS I. 74

दिणतणुअंजणाइं	647.170	
दोसइ ण चूअमुउळं (? मउळं)	613.164	GS VI. 42
दुख्खं (क्खं) देतो वि सुहं	294.103	GS I. 100
दुख्खे (क्खे) हि लडमइ पिओ	307.106	GS IV. 5
दुल्लहजणाणुराओ	251.95	Ratnā II. 1
	543.152	"
दुलिहइअसोयं धरेइ	355.116	
दोअंगुलअकवाडअ	400.125	GS VII. 20
ध (? थ) रहरइ ऊरुजुअळं (लं)	617.165	
धरिउं कह णतीकइ (? कहं णु तीरइ)	557.154	
धरिओ धरिओ विअलइ	472.139	GS II. 1
धावइ पुरओ पासेसु	423.130	GS. V. 56
धिगडी थावइ संमुही (?)	723.185	Vide Appendix-I
धीराण (? धीरेण) माण-भंगे (? भंगो)	773.191	Cf. SK p. 727
धीरावलबिरीए वि	313.107	GS. IV. 67
पइपुरओ विअ (? च्चिअ) णिउजइ	478.141	GS. III. 37
	699.178	"
पइमाहप्पणिसण्णा	520.148	Setu XI. 28
पउरजुआणो गामो	791.193	GS II. 97
पच्चूसागअरंजितवेह	485.142	GS VII. 53
पच्छाअंतस्स वि से	524.149	Setu XI. 9
पज्जत्तम्मि वि सुरए	729.186	
पडिक्खलमंतु (मण्णु) पुंजे	364.118	GS III. 60
पणअकुविआण दोण्ण (? दोण्ह) वि	494.143	GS. I. 27.
पणअं पड (? ढ) मपिआए	686.176	Cf. SK p. 686
पणअक्खलणासंका	701.178	
पत्तपओसो पडिक्खण	618.165	
परिओसअह्मि (? म्हि) सहित्तंहि (?)	741.186	
सहि तम्मि)		
परिमळि (लि) असुंदराइं	642.170	
पल्लविअं पिथ करपल्लवेहिं	671.174	Cf. SK p. 456, 467
पसिअ पिए का कुविआ	250.95	
पह्वंति च्चि...सुरिसा (? पह्वंति च्चिअ	273.100	Cf. SK p. 607
पुरिसा)		

पाअडिअणेहसग्भाव	408.127	GS II. 99
	689.177	"
पाअडिअं सोहगं	505.145	GS V. 60
पाअपडणाण मुद्धे	321.109	GS V. 65
	778.192	"
	797.194	"
पाअपडिअं अहव्वे	720.182	GS IV. 90
पाठे (? ढे) इ देवरो कुलं	377.120	
पाणि णा (? ग) हणे चिअ	545.152	GS I. 69
पिअदंसणरहसुक्खित्त	347.115	Cf. Hemacandra p. 55
पिअदंसणसुहरसमुउ	231.91	GS IV. 23
पिअळंबजसाहुळिपाण्डराए (?)	626.167	
पिअलंभेण पओसो	619.165	Setu XII. 12.
पिअविरहो अप्पिअदंसणं	271.99	GS I. 24
पिअसम्हरण (?) संभरण)	247.95	GS III. 22
पिआ आडंबं (?) अहाअं) देइ	749.187	
पीळेइ पळं तुं नुं ह (?)	674.174	
पुच्छिज्जंती ण भणइ	236.92	GS VI. 47
पुट्टं तेण वि हिएण (?) फुट्टंतेण वि हिअएण)	373.119	GS III. 4
पुट्ठिं पुससु किसोअदि (?) रि)	425.130	GS VI. 13
	460.137	"
पुत्तगिग (?) पुण्णगि) वाउलमाणो (?)	367.118	
पुत्ति भुवंगिव्व विमुक्क	393.123	
पुरिअं वामच्चि तुए (?) फुरिए वामच्चि तुए)	320.109	GS II. 37
पुळणजण्ण० तिदहक्कधरं (?) पुलअं जणेंति दहक्कधरस्स)	522.148	Setu XV. 66 (Calcutta edition)
पुळळंतनिरंतरतरुण (फुळलंत-णिरंतर- तरुण)	630.167	
पुसइ खणं घुअइ खणं	288.102	GS V. 33
पेक्खसि अणिसणअणो	333.111	
पेच्छंता (ण) समुद्धं चडुळो (लो) वि	512.146	Setu II. 43
पेच्छह हला अबोच्चं (?)	726.183	

पोढमहिलाणं जं जं	740.186	Cf. SK p. 338, p. 635
पोढमहिळा(ला)ण जं सुद्धु	643.170	"
पोढ (? वोड) सुणओ विअण्णो	438.133	GS VI. 49
फलहीवाउ (? ड) अपुण्णाह	386.122	GS II. 65
फंगु (फग्गु) च्छण-णिद्दासं (? णिद्दोसं)	399.125	GS IV. 69
फंगु (? फग्गु) च्छणदोहलिणा (? आ)	469.139	
फे (? पे) च्छइ अलद्धलक्खं	327.110	GS III. 96
बहलतमा हअराई	442.133	GS IV. 35
	695.177	"
बहुमणंसि (? बहुमण्णसि) हरिपणअं	515.147	(HV)
बहुवत्तहवद्धंती (?)	358.117	
बहुसो वि कहिज्जंतं	407.126	GS II. 98
बालअ रे वंचिज्जसि	566.156	
बालत्त (? त्त) ण दुल्ल (? ल्ल) लिआए	238.93	Cf. SK p. 636
	781.193	"
बालाओं गोंति (?) कोऊह्लेण	559.155	
बाहोत्तविअळिभाणं (? विअलिएणं)	675.175	
बोहे (अइ) पासुत्तं	624.166	
भज्जंति जाइमउहा	432.131	
भरिमो से सअणपरम्मूहीए	336.112	GS IV. 68
	579.158	"
भिउडोए पुलोइस्सं	328.110	Cf. GS (W) 743; Cf. SK
	777.192	(p. 639)
मअणणिणो व्व धूमं	352.116	GS VI. 72
मण्णुडभरिआ ण रुअइ	751.187	
मण्णे आअण्णंता	412.127	GS VII. 43
मत्थिमरेभागगाढ (?)	500.144	
मम्मसुअकल्लिआजहण	446.134	
मसि (? लि) णवसणाण कअवेणिआण	653.171	Cf. GS (W) 949
महुएहि किं व बालअ	443.134	Vajjā. 491
	497.144	"
माअंगी होज्ज वणे	722.183	
मा अंद... ल श्वाअ० डि (?)	503.144	
माए कज्जाकंचो (? कज्जारंभा)	597.161	

माणं पुच्छ(?च्छ)ह दिण्णा जस्स तुमं	258.97	
मामि सरिसक्खराणां	492.143	GS V. 50
मामि हिअअं व पिअं (?पीअं)	381.121	GS III. 46
	548.153	"
	714.181	"
	794.194	"
मा मुअरिपरिहास (?)	395.181	
मारेसि कण्ण (? कं ण) मुद्धे	389.122	GS VI. 4
मा वच्च पुण्फलाविर	770.191	GS. IV 55
मुद्धत्तणेण बहुआ	340.113	
	787.193	
मु. धे अपत्तिअ० ती (= मुद्धे अपत्तिअंती)	232.91	GS VII. 78
मुह्विज्झविअपईवं	736.185	GS IV, 33
मोहेइ बीअंभणमिअ	649.170	
म्हरिमो (= भरिमो) से सअणपरं	579.158	GS IV. 68
रइविरमलज्जिआए (?ओ)	330.111	GS V. 59
रच्छापइण (? पइण्ण) णअणुप्पला	361.117	GS II. 40
रत्तिं णिहअरमिओ	697.178	
रमिऊण पअं वि (?पि) गओ	603.162	GS I. 98
रुद्धंतीए (? भंडंतीए) तणाइ सोउं (?)	435.132	GS IV. 79
रुअं सिट्ठं चिअ से	318.108	GS VI. 73
रे हू गुडिअडविअंभण (?)	666.173	
लज्जा छ (?च) ता सीलं	715.181	GS VI. 24
लज्जाविसंठुलाए	354.116	
लीळावेळक्खविळास	639.169	
लोओ जूरइ जूरउ	525.149	GS VI. 29
	563.155	"
वइविवरणिग्गअदलो	436.132	GS III. 57
वउणेउपलंतसीस (? वअणे (वअणे) अ चलंत)	349.115	
वनसिअ (? पसिअ)पिए का कुविआ	250.95	GS IV. 84
वरकित्तणवलिअपरमुही	331.111	
वरगोत्तुभीआअण्णणेण (?)	316.108	

वरफंसमजलिअच्छी	262.97	
वाञ्छा धौलि करेउ (?)	552.154	
वाहरउ म बसहीओ	554.152	GS II. 31
वाहिता पडिवअणं	257.96	
विरहाणलो सहिज्जइ	272.99	I. 42
वीसंभवडिठअरसं	567.156	Setu XII. 13
वेवाहजणवहुआस (? वेवाहिऊण बहुआ)	427.130	Cf. SK p. 39
वेविरसिण्णकरंगुलि	335.112	GS III. 44
वोढपरेण (? पोढवरेण) वि तहकेण (? तेण)	728.184	
सअणे चितामइअं काऊण	755.188	GS II. 33
सच्चं जाणइ दट्ठं	372.119	GS I. 12
	795.194	"
सद्धा मे तुज्ज पिअ	558.154	Cf. GS (W) 750
सढभावगढिभणं पाअडं	655.171	
	742.186	
समअणणअणालोअण	589.160	
समदुक्खसोक्खपरिवडिठआ	767.190	GS II. 42
समपेम्मरसं समरूव	607.163	
समुहपसारिअवाहे	369.119	
सळिळोळळ (? सलिलोल्ल) दाहआळं (? लं)	702.179 702.179	
सव्वस्समि वि भ (? द) ड्ढे	420.129	GS III. 29
संवसमि वि दंढे (? सव्वस्समि वि दड्ढे)	527.149	"
सव्वस्समि वि दड्ढे	595.160	"
सव्वाआरभणहरं	771.191	
सहसा मा साहिप्पइ (? साहिज्जउ)	616.165	Cf. SK. 591
सहला मा सहिप्पम (? साहिज्जउ)	764.190	"
सहिआहि भणमाणा	789.193	GS II. 45
सहिणो चुहाइहपरिपोडिआ (?)	488.143	
सहि लुक्कविअसरीरं	397.124	
सहि साहसु तेण समं	353.116	Cf. SK p. 582
सहि साहसु संभा (? सव्भा) वेण	788.193	GS V. 53
सहि (? सहि) साहसु संभा (? सव्भा)- वेण	323.109	"

संकेअऊसुअमणो	602.162	
”	693.177	
संबट्टाहरजुअलं	366.118	
संभावं (? सग्भावं) पुछं (? च्छं) ती	475.140	GS IV. 57
सा अण्णवरविवाहे	383.122	
(सा तुह विरहे णिविकव)		
सा अ-दंसणहाद्धा (? साअरदंसणहित्था)	507.145	Setu II. 42
सा तुइ सहत्थदिणं (? ण्णं)	289.103	GS II. 94
	604.162	
सामण्णसुंदरीणं	648.170	” GV. 959
	677.175	”
सामाइ सामलेए	439.133	GS. II. 80
सालोए विव (? च्चि) अ सूरे	306.106	GS II. 30
	590.160	”
साहीणे वि पिअअमे	632.168	GS I. 39
सिअण्णचंपणे दिणेकहं (?)	489.143	Vide Appendix -I
सिर (? सुर) कुसुमेहि कलुसिअं	225.90	(HV)
सुण्हाए (सुण्हा अ) हिअअगुणिअं	462.137	
सुप्पउ तइओ पि (? वि) गओ	760.189	GS V. 12
सुप्पं दड्ढं चणआ	698.178	GS VI. 57
सुरआवसाणविळि (= लि) ओ	738.185	
	783.193	
सुहअ तुह विरहहुअवह	345.114	
सुहउच्छिआइ सुहओ	343.114	GS IV. 17
सेअच्छलेण पेच्छह	242.93	GS III. 78
सेउल्लिअसव्वंगी	454.136	GS V. 40
सो तुह कएण सुंदरि	451.135	GS I. 84
	796.194	”
हत्थफसेण जरगई	606.163	GS V. 62
हत्थेसु अ पाएसु अ	254.96	GS IV. 7
हद्धुं छंउगाळहिअ (?)	517.147	
हरिसुल्लावा कुलपा (? बा) लिआण	737.185	
हसिएहि उवाळं (= लं) भा	652.171	GS VI. 13
हसिआइ समाळसकोमळाइ (? हसिआइ	637.169	Cf. SK, p. 683
समंसलकोमलाइ)		

हिअवइअम्मि वि	260.97	
हिअइच्छिअवरहरेसुअम्हि	322.109	
हिअइच्छिअस्स विज्जउ	339.113	
हं हो कण्णुल्लोणा	592.160	Cf. SK p. 635
हिअअमंतरपसरंत	596.161	
हुं हुं दे ञ्णसु पुणो	568.156	Cf. SK p. 638
हुं हुं दे हणसु पुणो	338.113	"
हेमंते वद्-वीळण (? पीलण)	747.187	
हेमंते हिमरअधूसरस्स	761.189	
होज्जवणे सो दिअरहा (? दिअहो)	562.155	
होतपहिअस्स जाआ	287.102	GS I. 47
होतवरो तह (तह)? हे हिणीए (?)	732.184	
हणा (? णहा) णहलिदीभरिअंतराइ	379.120	GS I. 80
...सिएण्णि तुमंति घूमेइ (?)	276.100	
...पूरिअमोढणअं (?)	285.102	
...गिळुक्कविआसई (?)	706.179	
...इसुओ न्चिए (?)	422.129	GS IV. 59
Cf गहवइसुओच्चिएसु ... (गाथा ४.५९)		

Prakrit Verses In Śṛṅgāraprakāśa (Contd)
(Vol. IV : pp. 195-338)

अंगाण तणुआरअ	871.206	GS IV. 48
अंधार चिवइ चुएइ (?अग्घाइ छिवइ चुवइ)	1307.283	GS VII. 39
अंतोहुत्तु (०हुत्तं) घज्जइ (?डज्जइ)	826.199	
अंतो हुत्तं डज्जइ जाआ	1365.291	GS IV. 73
	1365	Cf. SK p. 631
अंदोलणलंघिअवइसिहाए	1529.319	Cf. SK p. 664
अंवो (अव्वो) दुक्करआरअ	1254.273	GS III. 73
अइओ०चिए०व ?	1156.255	
अइकोवणा वि सासू	1278.277	GS V. 93
अइ चंडि कि ण पेच्छसि	1129.250	Cf. GS (W) 908
अइपोणघणुत्थंमिअ ?	1040.235	Cf. GS (W) 924
अहराए (अ) रहुतणओ	1402.299	Setu XI. 124
अइरा वंसिहिसु (?सि) तुमं	1401.298	Setu XI. 92
अकअण्णुअ तुज्ज कए	1140.252	GS V. 45
अखंडिए वि पणए ?	1093.244	
अखंडिए वि अणए ?	1576.327	
अगहिअदइआणुणओ ?	1237.270	
अगहिअदइआणुणओ ?	1612.332	
अग्घइ गोत्तवखलणे ?	1141.252	
अग्घइ वलंत (गलंत) धोरं ?	1604.331	
अ० चंताअण्णजणोहि (?अच्छउ ता अण्णजणो)	1233.269	
अ० चीइ (?अच्छीइ) ता ठक्किस्सं	1205.263	
अ० चोडिअ व० त्यद्धं (?अच्छोडिअ- वत्यद्धंत)	1036.235	GS II. 60
अच्चक्ख (अत्थक्क) रूसणं	1608.332	GS VII. 75
अच्चलेणु धणुओ सहू (अपभ्रंश भाषायाम्)	1340.288	Vide Appendix-I

अच्चासमुद्धोसिअदइआ० (?अत्ता (हि)	1621.333	
समुग्धोसिअ)		
अच्छीइं ता थइस्सं	1611.332	GS IV. 14
अज्जं गओत्ति अज्जं	1280.277	GS III. 8
अ०जं (?अज्जं) वहेण कहआह ?	1240.270	
अ०जं (?अज्जं) सहि राइसेसे ?	1215.265	GS IV. 14
अज्ज मए गंतव्वं	879.209	GS III. 49
अज्ज मए गंतव्वं	1441.305	"
अज्ज मए गंतव्वं	969.224	"
अज्ज मए गंतव्वं	974.225	"
अज्ज मए तेण विणा	1327.286	GS I. 29
अज्ज मह इमं ?	1356.290	
अज्ज म्हउमं ?	1624.334	
अज्जे उल्लोअणाइं (?अंजेइ लोअणाइं)	1488.312	
अज्जाए णवेणख० ख अ (?अज्जाए	898.212	GS II. 50
णवणहक्खअ)		
अ०ण० तिहि तुह...?	1106.246	
अ०ण०पेसिए णेहे...?	1199.262	
अ० णासंकाए तमंधआर	840.201	
अणुणअव (?प) सरं पाअपडणूसवं	1119.248	Cf. GS (W) 894
अणुणअपसाइआए	1125.249	GS III. 77
अणुणअसुहं ण पत्तं ?	1217.265	
अणुणमणिरासगरुअं ?	1099.245	
अणुदिअहं वड्हंते ?	1368.292	
अणुवत्तणं किलंतो (?कुणंतो)	1172.257	GS III. 65
अणुवत्तणं कुणंतो	1171.257	"
अणुवत्तंतो अम्हारिस ?	1165.256	Cf. GS (W) 945
अणुसोलउण्णइ (?= अणुसोइउं) न	1397.298	Setu XI. 115
इच्छइ		
अण्णं जंबूमिज्जइ (?तं णूमिज्जइ)	874.208	Lilāvaī. 499
अण्णदइआपसंगं	1652.338	GS I. 48
अण्णपहिअम्मि एते (?एते)	1351.289	
अण्णमणाह० कुविआ (?= अण्णुअ णाहं	1161.256	GS II. 84
कुविआ)		Cf. SK p. 641

अण्णे वि ढु होंति छणा	1519.318	Cf. SK p. 669
अण्णोण्णच्छलपेसिअ ? (= अण्णोण्ण- कडक्खन्तरपेसिअ)	1617.333	GS VII. 99
अ०त०स (?अ०त०स) पडि	904.213	
अत्ता तह रमणिज्जं	842.201	GS I. 8
अत्ता धर णेवच्छं	903.212	
अत्थक्कागअदिट्ठे	1359.291	Cf. GS (W) 822
अदिहाविजंतोच्चिअ (?अविहाविजंतो च्चिअ)	885.210	
अहंसणेण पेम्मं अवेइ	812.196	GS I. 81
अ०ध०ख० (?अत्थक्क) रुसणं खण	1185.260	GS VII. 75
अ०ध०स (?अत्थक्क) रुसणं खण	980.255	"
अ० पप०च० दपहावि... (? अप्पच्छंद- पहाविर)	1191.251	GS III. 2
अपर०असु (?अवरज्जसु) एत्ताहे	1032.234	
अप (?व) रज्जसु एत्ताहे	1195.261	
अपराहसहसाइं (?अवराह-सहसाइं)	1200.262	Cf. GS (W) 903
अपरिबिखअदोसगुणं	1094.244	
	1248.271	
अप्पाइ (?हि) आइ तुह देण	955.221	Cf. GS (W) 859
अप्पाहिआइ तुह तेण	1538.321	
अप्पेइ अ जूवइजणो	1548.322	
अ. बुंचण पुव्वं वण...?	848.202	
अंबो (अव्वो) दुक्करआरअ	1254.273	GS III. 73
अमिसारणं ण गेण्हइ	943.219	Setu X. 65
अमिलिअसाअरसलिला	1410.300	Setu XI. 89
अमुणि०खळ०धसुहे (?अणुणअ-खण-लद्ध- सुहे)	1027.233	Setu X. 69
अम्मरसूणाइ णिरंजणाई	1276.277	Cf. GS (W) 870
अम्मणुअं चे वि जाहि ?	1272.276	Vide Appendix - I
अ० ला अणुअणीओ (?)	1104.245	
अलिअकुणअ०पि (?अलिअकुविअं पि)	1039.235	Cf. GS (W) 935
अलिअपसुत्तअ विणिमीलिअ	1423.303	GS I. 20
अल्लिअइ दिट्ठिणिअच्छिओ	989.227	Cf. GS (W) 899

अल्लिअइ विट्ठिणिअच्छिओ	1236.270	
अवऊहिअ पुव्वविसे	1450.307	Cf. SK p. 679
अवर... ?	1155.255	Cf. GS IV. 53
अवरज्जसु खीसद्धो (? बीसद्धं)	1178.258	GS IV. 76
अवरण्हागअजामाउअस्स	1360.291	GS VII. 83
अवराहेण ऊण चिरं (अवहारेऊण चिरं)	1098.244	
भणसु ?		
अव (? प) रिप्फुडणीसासा	1379.294	Setu XI. 59
अवलंबिअमाणपरं	1114.247	GS I. 87
अवलंबिअमाणपरम्महोए ?	1598.330	,
अवलंबिओवआरं ?	1219.266	
अवळं विंजउ (? अवलंबिज्जउ) धीरं	951.221	Setu X. 79
अवसर रीत्तुं चिअ णिम्मिआ	1162.256	DHV, p. 351
अवसर सरीत्तुं (? रीत्तुं) चिअ	1581.327	DHV p. 351
अवसहअजणो	1522.318	Cf. SK p. 664
अवसह-पव्वअचरणेण ?	1521.318	
अवहंधि (? त्यि) ऊण सहिजंपिआइ	1107.246	GS II. 58
अवहारेउ ण चिरं ?	1574.326	
अविअण्णपेच्छणिज्जे	800.195	GS I. 93
अव्वहाल (? उव्वहइ) दइअगइ (? हि)-	1570.326	GV 690
आहरो		
अव्वो कज्जेण विणा	1063.239	
अ (? आ) सण्णकुडुंगे जुण्ण	832.200	Cf. Vajjā. 472
असतीइ बंधवघणविअइ ?	868.206	
असमत्तमंडण च्चिअ	1551.323	GS I. 21
असमत्तो वि समप्पइ	1072.241	Cf. SK pp. 675-76
अससि ऊससंतेहि (?)	860.204	
अस्सिअसोहाइसओ ?	1631.335	
अस्खु (? क्खु) डइ पिआ हिअए	1322.285	GS I. 44
अहअं विओअतणुई	928.217	GS V. 86
अह आगओ त्ति... ?	1619.333	(HV)
अह आगणो (? ओ) ंति (? त्ति)	1225.267	,
अह जललिटिम्मि (? णिहिम्मि) अहिअं	1299.281	Setu V. 1
अह णवर तत्थ दोसो	1213.265	Līlavai. 62

अह तुइ सहत्थदिण्णो	1516.317	Cf. <i>SK</i> p. 668
अह दिट्ठविक्कमम्मि	1261.274	(<i>HV</i>)
अह भणइ अअलसामी ?	907.213	
अहयाहि समअं उपपोढ ?	986.226	Cf. <i>GS (W)</i> 731
(= उवहारिआइ समअं)		
अह स० भा विम० गो (? संभाविअ- मग्गो)	1182.259	<i>GS</i> I. 32
अह सा तहि कहि चिअ (? तहि तहि चिअ)	806.195	<i>GS</i> IV. 18
अह सा तहि तहि विअ (? चिअ)	896.211	<i>GS</i> IV. 18
अह साहिअणेण ?	802.195	
अह सो विलवखहिअओ	1052.238	<i>GS</i> V. 20
अहिअं समागमहि वि	1556.324	
अहिससरणं ण गेण्हइ	1549.323	<i>Setu</i> X. 65
अहिसारणट्ठपत्थे ?	1550.323	
अळअंधधारिअमुही	1375.293	<i>Setu</i> XI. 105
अ०ळाअणुअणीओ ?	1104.245	
अ०ळिअइ दि० ठिणिअ० चिओ ?	989.227	Cf. <i>GS (W)</i> 899
(= अल्लिअइ दिट्ठिणिअ० चिओ)		
आअण्णेइ अडअणा	839.201	<i>GS</i> IV. 65
आअंबंतकओलं	1045.236	<i>GS</i> II. 92
आअंबंतकओलं	1591.329	<i>GS</i> II. 92
आअंबलोअणाणं	1470.310	<i>GS</i> V. 73
आअ०सति०णुकाहं ? (आअस्स कि णु काहं)	939.218	<i>GS</i> II. 87
आअस्स कि णु काहं	892.211	<i>GS</i> II. 87
आ०ज (? अज्ज) सहि सो जुआणो	875.208	
आणिअवल (? पुल) उअमेओ	1630.335	(<i>HV?</i>)
आपुच्छणोवऊहणकंठ ?	1270.276	Cf. <i>GS (W)</i> 786
आपू (? उ) च्छंतम्मि पिए ?	1269.275	
आम ण तुहावराहो	1160.255	<i>GS (W)</i> 942
आम जरो मे मंदो	1164.256	<i>GS</i> I. 51
आम पिअ... ऋतुह (? सा आम सुहअ गुणरूअसोहिरी)	1018.232	<i>GS</i> VI. 11

आरक्खंती आहिआ ?	1176.258	
आलिह्वि पिअमा ?	1547.322	
आलोइअ च्चिअ पिए	1592.329	
आलोइए विसण्णा	1364.291	<i>Setu XI. 53</i>
आलोए च्चिअ पिए ठविओ ?	1232.269	
आवाअभअअरं चिअ	1392.297	<i>Setu XI. 74</i>
आवेअसमुक्खित्तं	1383.295	<i>Setu XI. 71</i>
आसण्णकुडुगे जुण्णदेउले	832.200	
आसण्णकुडुगे (?कुडुगे) जुण्णदेउले	1502.315	
आसण्णम्मि पविरळं	1475.310	<i>Setu X. 26</i>
आसाइअं अणाए (?अणाएण)	910.213	<i>Cf. GS (W) 958</i> <i>Cf. SK, p. 49, p. 234</i>
आसासेइ परिअणं	1287.279	<i>Cf. GS III. 83</i>
इअ जा मणम्मि ऊसा ?	972.224	<i>'Usāniruddha'—Kāvyē ?</i>
इअ रामपेम्मकित्तण	1380.294	<i>Setu XI. 131</i>
इअरो जणो ण पावइ	1453.307	<i>GS III. 11</i>
इअ सावराह्विअअम ?	1034.234	
इ (?इं) दमहं दट्ठमणो ?	1515.317	
इमा मसोकज्जल-काल	1499.314	<i>KM IV. 14</i>
ईसं जणंति वड्ढंति	814.197	<i>GS IV. 27</i>
ईसामच्छरगुरुए	987.226	<i>Setu XI. 16</i>
ईसामच्छररहिएहि	1135.251	<i>GS VI. 6</i>
उंचउरते उदुंगुववसं (?)	1316.284	
उअ जा व सा किलम्मइ	1629.334	
उअ णिअ-पाअव-रअणे	1645.337	<i>(HV?)</i>
उकइअव (? कइअव) रहिअं पेम्मं	1253.273	<i>Cf. GS II. 24</i>
उक्कंठाणिच्छाआ ?	1277.277	<i>Cf. GS (IV) 838</i>
उग्गामिहिअअ (?उग्गाहिअ) पम्मट्ठं	1584.328	
उग्गाहिअं ण मणिअं ?	1601.330	
उग्गाहिअ पंहुंठा ?	1071.240	
उच्चपसहित्तणं ते ?	1530.319	
उज्जागरअ कसाइअ	911.213	<i>GS V. 82</i>
उट्ठेसुअंसु (?मुअसु) सोअं	1411.311	<i>Setu XI, 122</i>
उण्णमसु सुहअ एअकह (? एअं कहेउ)	1175.258	

उण्हं जउणाए जलं ?	1260.274	
उत्तारिअ-णेउर-हार ?	1567.325	
उ०प०ळ ळोवणेण (?उण्फुल्ल-लोअणेण)	944.219	Cf. <i>GS (W)</i> 828
उप्पेक्खागअदइअं ?	1295.280	Cf. <i>GS (W)</i> 834
उ० मालुंति (?उम्मूलंति) व हिअअं	1031.234	Cf. <i>GS (W)</i> 914
		<i>GS</i> II. 46 (1st quarter only)
उम्मूलंति जह तीर ?	862.204	
उम्मूलअंति (?उम्मूलेंति व हिअअं)	1139.252	<i>GS</i> II. 46
उरपेल्लिअवह (?वइ)कारेल्लि	900.212	Cf. <i>SK</i> p. 451
उच्चहइ दइअगहिआहरो ?	1223.267	Cf. <i>GS (W)</i> 933
		<i>GV</i> . 690
उह (उअ) संममविविखत्तं	894.211	<i>GS</i> V. 61
एअ न्चिअ पुत्ति पिअं ?	1335.287	
एअं चिअ मह णामं ?	1179.259	Cf. <i>GS (W)</i> 905
एअं पिअ पेसज्जउ	1345.288	
एक्कं पहरुन्विणं	1081.242	
एक्कपहरुक्खाअं हत्थं ?	1606.331	<i>GS</i> I. 86
एत्तहि उत्तहे जंतहि ?	1489.312	Vide Appendix – I
(अपभ्रंश-भाषायाम्)		
एत्तहि पुक्किअ... समीरण वारइ	1336.287	Vide Appendix – I
(अपभ्रंश-भाषायाम्)		
ए० तो (?एंतो) वि पलाअंतो	960.222	
एदहमेत्ते गामे	857.204	<i>GS</i> VI. 53
ए० घ (एत्थ) अहं चेअ पिआ ण	1183.259	
ए० घ चिअ (?एत्थच्चिअ) वससि	1174.258	
तुमं ?		
एमेअ अकअपुण्णा	970.224	Cf. <i>SK</i> p. 615
एविअलंतवीरं ?	1599.330	
एसाए (?) मज्जाआमुद्ध	864.205	
एहिइ पिओ त्ति णिमिसं	1054.238	Cf. <i>GS</i> IV. 85; <i>SK</i> p. 690
एहिइ सो वि पउ० तो (पउत्थो)	1059.239	<i>GS</i> I. 17
एहि गमागमखेओ ?	946.220	
एहेहि (? ए एहि) किंपि तिस्सा	1535.320	Cf. <i>KP</i> X, under <i>Ākṣepa</i>
एंतो वि ण सच्चविओ	1041.236	Cf. <i>SK</i> p. 372

ओ० चिणसु (= उच्चिणसु) पडिअ-	902.212	Cf. <i>GS (W)</i> 959
कुसुमं		
ओ च्चेइ जा कुसुमं	829.199	
ओरत्तपंरुअ (? पंकअ) मुहि ?	1452.307	
ओबिज्जउ छणदिअहे (अप्पिज्जउ)	289.279	
ओसए वसंतकासअ ?	844.201	
ओसरइ धुणइ साहं	834.200	<i>GS</i> VI. 31
ओसिअइण्ण (? ओ/अह सुअइ दिण्ण०)	1464.309	Cf. <i>SK</i> p. 594
ओहिचदेण विहुरा ?	1319.284	
कअविच्छेओ सहि भंगि	1157.255	Cf. <i>GS (W)</i> 913
कअविप्पिओ ण मार्णिणि	1092.243	
कइअवपरंमुहाण	1087.243	
कइआ जाआ कइआ णु	1504.315	
कइआ तम्मिअइ (?)	1625.334	
कज्जलमललिल अंगंठि	1303.282	
कज्जं विणा वि कअमाणडंबरा	1124.249	<i>GS (W)</i> 929
	1246.271	"
कंठगहणे ण सअं	1051.237	Cf. <i>GS (W)</i> 849
कंठावलंबिअपिओ	1531.320	
कंडुज्जुआ वराई	1137.251	<i>GS</i> IV. 52
कंडु०जाआ (? कंडुज्जुआ) वराई	1126.249	<i>GS</i> IV. 52
कण्णे पडिअं हिअए ?	1268.275	Cf. <i>GS (W)</i> 831
कंतुगधणु०खि०तेण ?	937.218	<i>GS</i> III. 56
कत्तो संदेससुहं ?	965.223	
कलकंठो कलरओ ?	1214.265	
कलहोळु (? कलहोउ) ज्जलगोरं ?	819.197	
कल्लं किर खरहिअओ	1264.275	<i>GS</i> I. 46
कल्लाणिज्जइ... ? (अपभ्रंशभाषायाम्)	1262.274	Vide Appendix – I
कस्स ण सद्धा गरुअत्तणम्मि ?	1207.264	Cf. <i>GS (W)</i> 745
कस्स वि ण होइ रोसो	901.212	Cf. <i>GS (W)</i> 886;
		<i>DHV.</i> p. 76
कह णु गआ कह दिट्ठा ?	948.220	Cf. <i>SK</i> , p. 637;
		<i>GS (W)</i> 857
कह मा झिज्जउ मज्झो	1455.307	Cf. <i>SK</i> p. 498

कह विरहपडिक्कुलाओ ?	1447.306	<i>Setu</i> XI. 26
कहवि लगा लोअण ?	964.223	
काचि तह पढम समाअम ?	899.212	<i>GS</i> III. 9
कामिणीजणस्स सहसा ?	1562.324	
कारणगहिओ वि मए	1190.260	<i>Cf. GS (W)</i> 779
	1212.265	"
कालअति सुओखहे (? उवरि दर-दिट्ठ)	821.198	<i>Cf. GS</i> I. 64
कावि वारिदकरालहुडुक्का	1501.314	<i>KM</i> IV. 16
कि एवि महरसं ?	953.221	
कि तस्स पावरेणं	1435.304	<i>Cf. GS (W)</i> 772
कि भणह मं सहीओ ?	1234.269	<i>GS</i> VII. 17 (1st quarter only).
कि भणह सहिओ (? सहीओ) मा मर	935.218	<i>GS</i> VII. 17
कि रजिअंती सा (? = कि व जीअंतीअ तए)	1415.301	<i>Setu</i> XI. 117/120 (Bombay edn)
कि रुअसि ओणह (?अ)-मुही	831.200	<i>GS</i> I. 9
कि रुवसि कि विव सोअसि	1113.247	<i>GS</i> VI. 16
कि वग्नमाससिए (? = कि ति समास-सिअव्वे)	1405.299	<i>Setu</i> XI. 94
कीरइ गुणो वि दोसो ?	1008.230	
	1111.247	
कीस अइ मे सुबहुसो ?	1573.326	
कीस इमेसु बहुसो ?	1089.243	
कीस मलिआवअंसं ?	1090.243	
कीस मलिआवइस्सं ?	1572.326	
कीस मिलिआपअंसंवअ ?	1150.254	
कुड्डम्मि ओहिवासररेहा ?	1620.333	
कुलबालिआए पेच्छह	1259.274	<i>Cf. GS (W)</i> 871 ;
	1285.278	<i>Cf. Vajjā.</i> 467
कुवलअदलउत्तंसिहि ?	1477.311	<i>Vide Appendix - I</i>
कुविआ अ सच्चभामा	1013.231	(<i>HV</i>). <i>Cf. SK</i> p. 647
कूरस्स कारणट्ठे ?	922.216	
केण मणे भग्गमणोरहेण	1263.275	<i>GS</i> II. 11
केत्तिअमैत्त होईइ ?	887.210	<i>Cf. GS</i> V. 91
केलीएविरउसे ?	1610.332	

केलीगोतकखलण	1038.235	Cf. DR IV. 60-61, p. 234
	1130.250	SK p. 622, GS (W) 967
को एसो त्ति पलत्तं (? पलोट्टुं)	1492.313	Cf. SK p. 665
कोडि परिठविआणण ?	1305.282	(Setubandhe ?)
को मं वद्धावेहइ ?	1626.334	
को मुहल्लअजणं गमवेसा (? कोउहल्ल- वस-जगम-वेसा)	1500.314	KM. IV. 18
खणणिच्चलणीसास	1376.293	Setu XI. 56
खिण्णस्स उरे पइणो	1429.304	GS III. 99
खिण्णस्स उवेइ (? ठवेइ) उरे	1472.310	Cf. GS III. 99
खिप्पइ हारीघ (? य) णमंडलाओ	1565.325	GS V. 29
खुज्जंति जडंतेहि	861.204	
खुज्जंवएण कहआहत्था (?)	1469.310	
गअणं च मत्तमेहं	882.209	GV 406
गण्हाइ मणो हलिअंसि	836.200	
गमिआ कलंबवाआ	4.1298	Setu I. 15
गम्मिहिसि तस्स पासं	884.209	GS VII. 7
गहकल्लो इंति तुमं ?	891.211	
गहणंघपणंमि गरूअ	1068.240	
गाज (? गज्ज) महं चिअ उवरि	1308.283	GS VI. 66
गामवडस्स पिउच्छा	866.205	GS III. 95
गामं शुणणिअलिअकंण	851.203	Cf. GS VI. 56
गामाप...ससेसानु ?	810.196	
गिम्हं गमेइ कहकहवि	1293.280	
गिम्हे दवगिमसिमइलिआई	1337.287	GS I. 70; Cf. SK p. 450
गेण्हंति पिअअमा पिअ	1510.316	Cf. SK p. 668
गोत्तकखलणविलक्खो	1000.229	
गोत्तकखलिअम्मि पिए	1152.254	
गोरंगउ तरुणीअणो	1485.312	Cf. SK p. 374
गोलणईए तूहे चक्खंतो	833.200	GS II. 71
घरकज्जेण वि जो चल्वइ (? चल्लइ)	1348.289	
घरकज्जेण वि जो चलइ	1623.334	Cf. SP p. 1099, p. 1219
घरणीघणत्थणपेल्लण	1267.275	GS III. 61
घरसामिअस्स वच्चिअ (?)	1419.302	

घरिणोए महानसकम्म	1443.305	GS I. 13
घेतूण पुप्फमुट्ठि	1517.317	Cf. GS IV. 12
घोलइ तहि तहि चिअ	1568.325	
चंदणवलिअं दड्ढकच्चि	1544.322	Cf. Vajjā 538
चंद तुमं ण गणिज्जसि	890.210	Cf. Vāgbhaṭa KAS p. 37
चंदमुहि चंदधवला	957.222	GS III. 52
चदाअवम्मि जाअइ	1482.311	
चवामअपडिजीविअ	1211.264	
चंदो वि चंदवअणे	956.221-222	Cf. GS (W) 850
चंदो वि स सअसहोअर	1326.285	
चलणाहअस्स पइणो	1607.331	
चलणोवा (?आ) सणिसणस्स	1615.332	GS II. 8
चित्तेहि अंगसंगो	841.201	
चिरजीवत्तण (?चिरजीवत्तण)	1315.284	Cf. GS (W) 847
चिरपवसिअदइअकआ	1333.287	Cf. GS (W) 840
चुए चडेविणु	1618.333	
चुंबइ वास०णि मुहो	850.202	Cf. SK p. 233
चुवण (चंदण) वलिअं (?) दिढकंची	913.214	Cf. Vajjā 538
चुंबसु सह०तउत्तं (?सहस्सहुत्तं)	1189.260	
चोरिअरअसद्धालुअइ	823.198	GS V. 15
छणपडिअए पइ दे	1279.277	
छणपिट्ठरघू (स) रत्थणि	1526.319	GS (W) 826
		Cf. SK p. 664
जइआ इरि ०त्तवेस	950.220	
जइअ पिओ न दीसइ	1206.263	GS (W) 901
		Cf. SK p. 687
जणाइ (?जइ) ण च्छिअसि पुप्फवइ	1461.308	Cf. SK p. 620
जइ देव तुमं पसण्णो	1198.262	GS (W) 844
जइ पुत्तअ बहुएहि	1118.248	GS (W) 895
जइ मग्गिअ ०ण सरिअं (?)	855.203	
जं जं तणगअं पि (?)	852.203	
जं जं०ध अ ०धिसारं	809.196	
जं जं पिउ(हु)लं अंगं	1121.248	GS IV. 9

जं जं पुलएमि दिसं	803.195	GS VI. 30
जंझा (? झंझा) वाओत्तिणिण	1294.280	GS II. 70 (1st quarter only)
जंतअ मे०तं ताइ णिब्बोदु	1001.229	GS I. 71
(? जेत्तिअमेत्तं तीरइ णिब्बोदु)		GS (W) 711
जं तुह कज्जं तं चेअ	947.220	GS (W) 861
जं पउद्ध (त्य) पइआ	1347.289	GS (W) 841
जं पि अलिओपआरं	1575.327	Cf. <i>SP</i> p. 603 p. 610
जं पोअं मंगलवासणाए	1284.278	GS (W) 837
जं मुच्छिआए ण सुओ	1290.279	Cf. <i>SK</i> p. 676
जं वदणरवइ विणओ (अपभ्रंशभाषायाम्)	906.213	Vide Appendix - I
जं वहइ पीअ (?) खंडं	1439.305	
जं वि अलिओवआरं	1086.243	Cf. <i>SP</i> p. 603, p. 1208
जणिअहरिसाण तक्ख ()	1561.324	
ज०ध ण उज्जगिरओ	981.226	GS (W) 829
जलविणअबीजसि कामं (?)	1149.254	
जह इच्छा तह रमिअं	869.206	Cf. <i>SK</i> p. 700 (1st quarter only)
जह जह अत्थमइ रवि	1216.265	
जह जह तीए भवणं	1076.241	
जह जह वड्ढंति थणा	1440.305	GS III. 92
जह जह वाएइ पिओ	1133.251	GS IV. 4
जह जह से परिउच्चइ (? परिउंवइ)	1582.328	Cf. <i>SK</i> p. 633
जह दिअहविरामो णव	1274.276	GS (W) 839
जा अणुणअं ण गेहइ	1218.266	<i>Harivijaye</i>
जाअ सहत्थवक्किवा (?)	1302.281	
जाए परलोअणए	1372.293	<i>Setu</i> XI. 80
जाणइ जाणावेउं	1079.242	GS I. 88
जाणइ सेह (? सिणेह) भणिअं	1414.301	<i>Setu</i> XI. 119
जाणिमि कआवराहं	915.224	GS (W) 902
	1201.262	
जामि अहिअअवहरिसा	1158.255	
जाव अ ण देहि ओहि	1271.276	GS (W) 786
जाव ण उंटंमनिघणअ	808.196	
जाव ण लक्खेइ परो	1097.244	

जाहिं तुमं सच्चविआ	1523.318	
जेण ठिअविअलिअववलयअ (?)	1355.290	
जेहिं चिअ जीविज्जइ	917.215	
जो कह वि मह सहीहि	1454.307	GS II. 44
जो कह वि सहीहि मुहं	1229.268	"
जोण्हासरसचुणइअं	1480.311	
जो तीए अहरराओ	1012.231	GS II. 6
जो वि ण पुच्छइ तरस वि	1493.313	GS V. 38
ठाणे ठाणे वलिआ	846.202	GS (W) 876
	1442.305	"
ढक्कंती अहरं आआरेण (?)	905.213	
ढक्केसि चलिअचलण ह०घे (?)	1115.247	GS (W) 928
णअणणअभणिअं ण देसि (?)	1095.244	
णइपूरसच्चहे	1123.249	GS I. 45
	1614.332	"
ण कहो (?) कओ) वाहविमोक्खो	1373.293	Setu XI. 55
णच्चणसलाहणणिहे	801.195	GS II. 14
ण च्छिवसि पुप्फवट्ठं (=जइ ण च्छिवसि)	1461.308	GS V. 81
ण पि अइह०अपइ (?)	1025.233	
णयणपहेलिबाह (?)	1010.231	
णवरमएण अ ... (?)	1463.309	
णवरिअ करावलंबण	1589.329	(HV ?)
णवरिअ पसारिअंगी	1370.292	Setu XI. 67
णवलअपहरं अंगे	1495.313	GS I. 28;
णवलअपहरुत्तट्ठाए	1497.314	GS(W) 862; SK. p. 623
ण वि तह अणालवंती	991.227	GS VI. 64
	1078.241	"
ण वि तह धरम्मि दद्धे (?)	1286.278	
ण बि तह तवखणसुअमण्णु	1048.237	GS (W) 915
ण वि तेण तहा तविआ	1235.269	
ण सहइ कालक्खेवं	1075.241	
ण सहि अणुणअभणिअं	1021.233	

णहपअपसाहिअंगो	999.229	Hem <i>KĀŚ</i> p. 56: <i>GS</i> (W) 937
	1053.238	"
णाआओ ंति पे०खेम (?)	945.220	
णा कुणंति (? ण कुणंतो) चिअ माणं	998.229	<i>GS</i> I. 26
णावेक्खिओ गुरुअणो	920.215	<i>Śākuntala</i> V. 16
णिअदइअदंसणुक्खित्त	1445.306	Cf. <i>SK</i> p. 683 <i>GS</i> (W) 957
णिकिक्व जाआभीरुअ	924.216	<i>GS</i> I. 30
णिदणिक सुएइ (अपअंशभाषायाम्)	1320.285	Appendix – I
णिद्वाभंगो आ ंडुरत्तणं	1105.246	<i>GS</i> IV. 74
णिप्पच्छिमाइ असई	838.201	<i>GS</i> II. 4
णिम्मरिअ संधिअम्मां	1597.330	(<i>HV</i> ?)
णिम्मविअमंडणाणवि	1057.238	(<i>HV</i> ?)
	1542.321	"
णिवससि दुक्कसहाआ (?)	554.323	
णीअइअ०ज णि०लिपि (?) णीआई अज्ज	977.225	<i>GS</i> IV. 28
णिकिक्व)		
णीसासागमधूसरो (?)	1015.231	
णीसेसपमुत्तजणम्मि	1466.309	
णीहसवेविरसिहं (?)	1292.280	
णूमति जे पहुत्तं	979.225	<i>GS</i> I. 91
णेरकोडि-वल्लगं चिहुरं	1571.326	<i>GS</i> II. 88
णेवच्छदिण्णहिअओ	1546.322	(<i>HV</i> ?)
तं अवलवसु (? अवलंबसु) धीरं	1408.300	<i>Setu</i> XI. 129
तं कथ गअं तुह तरुण	865.205	
तं किर खणा विरज्जसि	1420.302	
तं चिअ असोहअमाणो	1028.234	
तं तिअसकुसुमदाणि (? दाम)	1132.250	Cf. <i>SK</i> p. 678; (<i>HV</i>)
तं दइआहिण्णाणं	1325.285	<i>Setu</i> I. 42
तक्खणजणिअपरिपसभ	1026.233	(<i>HV</i> ?)
तक्खणजणिअपहरिसं	1583.328	"
त०ण०स जंसहिअणो (?)	1047.237	
तणुअं पि अणिव्वडअं	1091.243	
तणुआइआ वराई	983.226	<i>GS</i> (W) 919

तत्थ वि होति सहीओ	1505.315	GS (W) 885
तरलच्छि चंदवअणे	1080.242	GS (W) 925
तह अडअणाए रुणं	1369.292	GS (W) 873
तह कह बिडुसुसुरअसहं	895.211	
तह णिमिअ च्चिअ दिट्ठी	1374.293	Setu XI. 64
तह तंसि गआ मोहं	1407.300	Setu XI. 96
तह बंधणअणुराए	1009.231	
तह माणो माणहणाएँ	1022.233	GS II. 29
तह माणो माणतोए (?माणहणाए)	1187.260	"
तह सा जाणइ जायलोए	1432.304	Cf. SK p. 688
तह सोहइ दीआगम (अपभ्रंशभाषायाम्)	1632.335	Vide Appendix - I
तार्किकरेदुड जइ	1537.321	GS III. 21
ता कुणह कालहरणं	1503.315	Cf. SK p. 668
तामरसकोमलाओ	1563.325	(HV?)
तालूरभमाउलखंडिअ	854.203	GS I. 37
ताव अ तमालकसण	1474.310	Setu X. 25
ताव आ (?अ) रअणिवहूए	1490.312	(HV?)
ताव सुलेअअ (सुवेल) घराहर	1478.311	(HV?)
ता सोवखं ताव रई	1197.262	GS (W) 931
तिहुअणमूलाहारं	1409.300	Setu XI. 88
तोए अणुराअपसरिअ	1580.327	(HV?)
तोए ण [व] पल्लवेण	1384.295	Setu XI. 107
तोए वंसणवणअं (सुहए)	1077.241	Cf. SK (p. 724) (HV?)
तोए विअलंतधीरं	1587.328	(HV?)
तोए सविसेसद्वमिअ	1646.337	Cf. SK (p. 678); (HV?)
तोए हिअआणुचित्तिअ	1578.327	(HV)
तुं धिरो विसालो (?तुंगो थिरो विसालो)	1227.267	Vajjā. 361; GS (W) 935
तुं सि मए चुअंकर दिण्णो (?)	1527.319	Śākuntala VI. 2
तुज्झ पिअणाउरण झिअइ (?)	1180.259	
तुरिअपहाइअदिट्ठिमि (?)	961.222	
तुह च्छामो अरिद्वमिअ (?)	1639.336	
तुह ण आणे हिअअं	967.224	Śākuntala III. 15
तुहताहएरिसं (? = सहिआ रक्खसवसही)	1393.297	Setu XI. 102

तुह विरहुज्जुगिरओ	918.215	GS V. 87
तुह सुंदरि धरकुडु	1638.336	
ते अ गलि (?हि) ओवएसा	1385.295	Setu XI. 98
तेण इह (?इर) णवलआए	1496.313	GS I. 28; Cf. SK (p. 636)
तेण ण मरामि मण्णूहि	1033.234	GS IV. 75
ते पुच्छि (?च्छि)ज्ज हिवत्तउ	1344.288	Vide Appendix - I
तो अडिअपेळ = तो फुडिअवेणीबंधण	1388.296	Setu XI. 106
तो इअ पिआणुवत्तण (?)	1082.242	(HV)
तो इअ मुरअरुकारण (?)	1577.327	"
तो जण्णिउं (?जंप्पिउं) पउत्ता	1382.295	Setu XI. 100
तो णि णिअपेम्मपडिपसाअ (?)	1014.231	
तो ती (तं?) वट्ठूण पुणो	1395.297	Setu XI. 111
तो धालज्जापणआ.मणइ (?)	1030.234	
तो मुच्छिउट्ठिआए	1389.296	Setu XI. 65
तो लअमाणरहेहिणि (?)	1220.266	
तो विलविअ णिच्छामं (?णिट्ठ्यामं)	1399.298	Setu XI. 86
तो से कुम्भंतच्छि अहिअ (?)	1230.268	(HV)
तो से रुम्भंतच्छिअ (?)	1579.327	"
तो से विअम्मि रसिआ (?)	1643.336	(HV)
थणवट्ठु च्चिअ कलंबरेणु	1507.315	
थण-परिणाहे त्यइए (?)	1378.294	Setu XI. 58
थोअं पि ण णीसरइ	1468.309	GS I. 49
थोआरुह-महुमआ	1609.332	SK p. 67
थोरि (रं?) सुएहि रुण्णं	1154.254	GS VI. 28
थोवोसरंतरोसं	1593.329	(HV)
दइअ गमिअ ० वणवादि ?	1035.235	
दइअस्स गिम्म (गिम्ह) वम्मह	1467.309	
दइआलोअपअत्ता	1231.268	
दट्ठुं चिरं ण लद्धो	876.208	
दट्ठूण उण्णमंते मेहे	1324.285	GS VI. 38
दट्ठूण चिरं रीत्तुं णिब्भरं	1366.292	
दट्ठूण त० लवाणं (?तंजुवाणं)	804.195	Vajjā. 617

दरत्तमपत्तलेहो	1541.321	
दारद्विअसुरदुमं	1251.272	(HV)
दारद्विअ...	1633.35	"
दावंतेण तुह मुहं	1142.252	GS (W) 920
दिअरस्स सरसमउर	1513.317	Cf. SK p. 669
दिअरेण पिआथणए	1518.317	
दिअरो वहुत्तिआए	1511.316	
दिट्ठम्मि घरपरोहड	845.202	
दिट्ठमण्णुम्मिआए	1224.267	GS I. 74
	1569.326	"
दिण्णतण्णं जणाइं (?)	1539.321	
दीपाअवपिजिरिआ	1484.312	
दीससि पिआइ जंपसि	1177.258	GS V. 89
दीहुण्णा णीसासा	1314.284	GS (W) 843
दुक्खंतारिअमणसुहं	1043.236	
दुहंसएण ईसालुएण	921.215	
दुल्लहजणाणुराओ	958.222	Ratnā II. 1
द्वइ ण एइ चंदो पि	941.219	GS (W) 854
द्वइ तुमं विअ (? चिअ) णिउणा	1553.323	GS II. 81
द्वई गआ चिराअइ	940.219	GS (W) 855
द्वई मुहअंदपुलोइरिए	952.221	GS (W) 858
द्वमेइ अ मे हिअं	1003.230	
द्वरगअ ० पि णिअण्णं ?	1100.245	
द्वरगअम्मिणिअत्तलद्वर ?	1586.328	
द्वरपडिबद्धराए	1451.307	Cf. SK P 453
द्वरविअंभिअपसरो	1636.335	
द्वसहकआवराहं	1134.251	
	1585.328	
द्वसहमंतुपअंतो (? पअत्तो)	1145.253	
देइ पुलोइअ परिअणमोही	1349.289	
देसविसमणामित्त	1459.308	
दोअद्धो अपसरिओ	1221.266	
दोहं चिअ हिअअरंविआ ?	1083.242	

धण्णो सिरेहविदुअं ?	1509.316	GS (W) 863
धम्मिअ भम वोसत्थो	859.204	GS II. 75
(= भम धम्मिअ वोसत्थो)		
धरिओ अमरिसपसरो	993.228	(HV ?)
घारेहत्थकखत्ताइ (?)	1350.289	
धीरंधरिअपि गइ	1029.234	
धीरं खलिअ णिअंता (?)	1146.253	(HV ?)
धीरेण माणमंणे (?)	1042.236	
धीरेण समं चामा (?) जामा)	1312.283	Setu V. 7
धूइ (?) दूइ) तुभं चिअ णिउण	929.217	GS II. 81
(? णिउणा)		
घोआ (?) थोआ) रुढमहुआ (?) महुमआ)	1002.229	Cf. SK p. 670
	1239.270	
घोओ (थोवो) सरंतरोसं	1593.329	(HV); Cf. SK p. 727
निदणिकसुएइ ? (अपभ्रंशभाषायाम्)	1320.285	Vide Appendix I
निम्महिअकुसुमपरिमल	1642.336	(HV)
पअच्छामिओ पत्थानिज	926.217	(Bṛhatkathāyām Kalinga-senāmbhe)
पइणा वणिज्जंते	997.228	GS (W). 868
पइपु (र) ओ च्चिअ रहसेण	1427.303	GS (W). 872
पइमाहप्पलि (?) णि) सण्णा	975.225	Setu XI. 28
पइ (?) वइ) चिवरणिग्गअदलो	805.195	GS III. 57
पउम० पह० दिअकं	820.198	
पंगु (?) फग्गु) छणणिदोसं	1525.319	
पच्चक्खमंतुआरअ	995.228	GS (W). 938
पच्चूसागअरंजितदेह	1055.238	GS VII. 53
	1428.303	"
पच्चूसागअणवराअर० त	1138.251	
पज्जंतयि आमुवेल्ल	1298.281	Līlāvāt. 80
(? पज्जतवियामुवेल)		
प० ठंतिअअणपसरप्पसाअ	1003.230	(HV ?)
पडमु० लिअवासोहो (?)	870.206	
पडिआअहइ सिडिलिअ	1371.292	Setu XI. 54

पडिभिदह होंतवरं	1136.251	
पडिवक्खस्स वि पुरओ	1249.271	GS (W) 927
पडिवक्खे दूमिज्जइ	1101.245	(HV?)
पढमपहा... पुहिज्जओ ?	1558.324	
पढमं वामणविहिणा	817.197	GS V. 25
पढमं विदुमअंपी	1481.311	(HV?)
पणअं पड (ढ) मपिआए	1436.304	Cf. SK p 686
पणअ-कुइआण दोण्ह वि	984.226	GS I. 27
पणअ०खलणविलक्खं	1065.239	
पणअपरिपूरणेण	1252.272	(HV?)
पणमह माणस्स हला	1245.271	GS (W) 893
पत्तिअ जह उप्पणा	1109.246	
पत्तिअ ण पत्तिअंती	996.228	GS III. 16
पत्तिअ ण मेहचंदं	1338.287	
पभव० ति० चिअए	1163.256	Cf. SK p. 607
पम्मट्टपाणिपाए	1291.279	
परिअट्ठंतीव णिसं	1067.240	Cf. SK p. 616
परिअट्ठिआइ दोणिण वि	1283.278	
परिउंबणेण अहरो	1540.321	
परिउ०चिआ (उच्छिआ) ण कंपसि ?	1060.239	Cf. SK p. 624; GS (W). 923
परिउणचि (च्छि) आ ण जंपह	982.226	"
परिदेविउं पउत्तणिअअ	1381.294	Setu XI. 73
पलधणुर पवआण (? = माआमोहम्मि गए)	1647.337	Setu XI. 135
पलिअंति पहिअ तुह भव(?)	1346.288	
पलिहो पाडअपुण्णा ?	968.224	
पसिअसअणवक्कवासे (?)	1462.309	
पहि उल्लूरणसंका	858.204	GS II. 66
पहुत्तए विहडिअ सह वलअ	1641.336	Appendix-I
(अपन्नंशभाषायाम्)		
पाअपडणाण मुद्धे	1116.247	GS V. 65
	1247.271	"
पाअपडिओ ण गणिओ	1117.248	GS V. 32

पाअपडिअं अम्वे	1168.257	GS IV. 90
पातहा (?) सही ण दूई ? (ण तहा सही ण दूई)	883.299	
पालेइ अ०छमल्लं (= फालेइ अच्छमल्लं)	822.198	GS II. 9
पिअममवि०ण (?) विहण्णं चसअं	1148.253	GS (W) 917
पिअपासाहि णिअ०तो (?) णिअत्तो)	949.220	Setu X. 67
पिअवं धुणि अणतिहिगोरि (अपभ्रंशभाषायाम्)	1352.289	Vide Appendix-I
पिअविरहो अपिअदंसणं	988.227	GS I. 24
	1170.257	"
पिअसम्हरणपलोदृतं	1297.280	GS III. 22
पिअसंगमो अहव्वाए	888.210	
पिए सहसत्ति पहरितहे (?) (अपभ्रंशभाषायाम्)	1362.291	Vide Appendix-I
पिज्जइ पिअं पि मुहं ?	1487.312	(HV ?)
पुणो वि पणअभंगो	963.223	Mālati pp 91-92
पुप्फवइ अंमि (= पुप्फवइअ म्हि) बालअ	1418.302	GS (W). 950
पुरओ चित्तअवलआ ?	1069.240	
पुलइ सिद्धत्यउहासुग्गम (अपभ्रंशभाषायाम्)	1635.335	Vide Appendix-I
पुलउम्भेउपसाहइ (अपभ्रंशभाषायाम्)	1361.291	Vide Appendix-I
पुलउम्भेउवसाह (अपभ्रंशभाषायाम्)	1644.337	Vide Appendix-I
पुलिइअमणुज्जुअच्छं	1358.290	
पुल्लंत (?) फुल्लंत) निरंतर तरु	878.209	
पुहवीएँ होहिइ पई	1391.296	Setu XI. 77
पूरतु पणअभंगे गआ ?	1256.273	
पेच्छइ अ सो पिअअं मुहि ?	1103.245	
पेच्छ मा पासि भिवह ?	1166.256	
पेच्छसि अणिसिणअणो	985.226	Cf SP p.632

पे० पुण्डेसेसु परोहडे ?	881.209	
पेम्मस्स विरोहिअसंदिद्धिअ ?	1023.233	
पोढमहिका (ला) ण जं सुट्ठु	1543.321	Cf. SK p. 338, p. 635
फलहीवाहणपुण्णा	825.199	GS II. 65
फुरिअं (? फुरिए) वामच्छि तुए	1354.290	GS II. 37
बंधुरिअ बुद्धविहअंद (?)	1457.308	
ब० धावि० छइ पंसुलि (?)	853.203	
बहलम्मि वि तम-णिवहे	1448.306	
बहिणिग्गअ महिपअणेण (?)	954.221	
बहुअंकलंक हरिअं	886.210	
बहुपुप्फभरोणामिअ	849.202	GS II. 3
बालअ दूरे गामो	1533.320	
बाहजललोल्लिअ	1363.291	Vide Appendix-I
(अपभ्रशभाषायाम्)		
बाहो०लपुरि (?)	1147.253	GS VI. 18
बाहौहपुरिअंगडा (?)	1590.329	
भ०जंत० स वि तुह स०ग(? = भजंतस्स वि तुह सग्ग)	856.203	GS II. 67
भण भण जं०पडिभाअइ (? जं जं पडिहाइ)	1193.261	GS (W). 904
भण सहिओ तम्मि ?	1202.263	
भम्मइ (हम्मइ) पिआए दइओ	1508.315	
भरिमो से सअणवरम्मूहीए	1244.271	GS IV. 68
भिउडीए पुलोइस्सं	1208.264	GS (W) 743
भिउडी ण कआ कडुअं	1046.237	GS (W) 921
भिउडीए वाहारो	1203.263	
भिण्णतमट्ठिणाइं	1483.311	Setu X. 44
भूमिणिमिअ (?ए)क्कचलणं	1491.313	
भो गंगारोलपअच्छसु	925.216	Bṛhatkathāyām (Kalinga-senā- lambhe)
मअणग्गिणा करो मे	1512.316	Cf SK p. 669 (" Vāagginā karo me " etc.)
मअरद्धअ सामणुमणहि	1343.288	
मंगलवलअं जीअं व	1357.290	SK p. 627
मंतूण वि हरविजिअं ?	1005.230	

मगाअपलद्धवलअं (?)	1332.286	
मज्झ चिचअ वअणिज्जं	1006.230	
मज्झणपत्थिअस्सवि	1306.282	GS IV. 99
मज्झिमरेहागअ	1458.308	
मटपुंभामि पइं जाणिता	1311.283	Vide Appendix-I
(अपघ्नंशभाषायाम्)		
मण्णे दड्ढं दड्ढं	1275.276	
म्हरिमो (भरिमो) से	1616.333	GS. IV. 68
मा गणइंदहोअं	1321.285	Vide Appendix-I
(अपघ्नंशभाषायाम्)		
माणंसिणीए अहिणव	1588.328	
माणुम्मत्ताए मए	1120.248	GS VI. 22
माणोआमाणो० च (?)	1238.270	
माणो माए दोए	1209.264	
मा मुद्ध पोढ छोबह	807.196	
मारुअमोडिअविडव	1403.299	Setu XI. 90
मा रुअसु पुससु बाहं	1400.298	Setu XI. 91
मा वच्च पकिफलाविर (?) पुफलाविर)	877.208	GS IV. 55
मा वेलवेसु बहुअं	1131.250	GS (W) 907
मिलिअणिसाअरपुरओ	1412.301	Setu XI. 97
मुधेव (?) मुहेव) वेविरंगुली	1605.331	
मुहमेत्तेण वराओ	889.210	
मुहविज्जविअपडव (पईव)	1422.303	GS IV. 33
मोत्तूण अ रहुणाहं	1413.301	Setu XI. 123
रअणाअरस्स साहेमि	863.205	GS (W).760
रइअं पि तण्ण (?) ता ण)	1528.319	Cf. SK p. 666
रइविग्गहम्मि कुंठो	978.225	Cf. SK p. 628
रणरणअ रज्जदोव्वल (?)	1288.279	Cf. GRK. S. No. 383
रणम्मि तणं रणम्मि पाणिअं	1650.338	GS III. 87
रसअज्झअकअधिकार (?)	1064.239	
राईण भणइ लोओ	1318.284	GS (W). 845
रायविरुद्धं व कहं	1304.282	GS IV. 96
रुअइ रुअंतीए	1258.274	GS (W) 848

रुससि रु० ठिअ (?)	1088.243	
रे अविअद्ध रविअडं (?)	1066.240	
रेहक (?) इ पिअपडिरंभण (?)	1460.308	Cf. SK p. 620
रोअवणवलअर ०गं ?	1386.295	Setu XI. 99
= लोअणवइअर लगं		
लंभपुसिआधराभो (?)	1603.330	(HV ?)
ल्लं (लुं) वीओ अंगणमाह्वीण	1341.288	GS IV. 22
लक्खिज्जंत-विसाआ	1398.298	Setu. XI. 110
लच्छीए मुद्धकुवलअ	818.197	
लुलिया गहवइधूआ	1524.319	Cf. SK p. 664
लोलअ (?) मुरअरुकारण	1228.268	(HV)
वअणेअपलंअंत (?) वअणे वअणम्मि चलंत)	873.207	GS IV. 56
बंदं (वंदं) कीराण नहे	811.196	
वच्चिहिइ सो घरं से	938.218	GS (W). 918
व/ब० छइ णइते० छ ?	843.201	
व० लिवल्लअंग (?) वल्ली वलेइ अंगं)	1416.301	GS IV. 4 (pecond half)
वसट्ठिअम्मि सोहा ?	1634.335	(HV ?)
वहुआए (बहुआए) णइणिउंजे	893.211	
वाअसउद्दावंहंति	1640.336	Vide Appendix-I
(अपमंशभाषायाम्)		
वा अहिबतितो	1317.284	"
(अपमंशभाषायाम्)		
वाओर० दपणव० इ (?)	1011.231	
वाडेइविदिअं गम्मिज्जं (?)	1494.313	
वालिवहदिट्ठसारं	1406.299	Setu XI. 126
वा/वाहजलोल्लिअलोअण	1363.291	Vide Appendix-I
(अपमंशभाषायाम्)		
वाहरउ मं सहोओ	1167.257	GS II. 31
वाहिता पडिवअणं ण देइ	837.200	GS V. 16
वाहिप्पंती वहुअं	1143.252	
विअलिअविओअविअणं	1377.294	Setu XI. 57
विअसत्तेण मुणिज्जइ	1449.306	
विक्किणइ माहमासम्मि	1417.302	GS III. 38

विच्छिडिज्जइ धीरं	1557.324	
विज्जावेइ पईवं	1281.277	GS (W). 836
विहमवलअद्धणिहार (?)	1479.311	
विरहम्मि तुज्ज धरिअं	1390.296	Setu XI. 76
वोसंतस्स विलासिणि हिअअं	1566.325	
वोसंभणि० विसंके (?)	1096.244	
वेआरिज्जसि मुद्धे	1128.250	GS (W) 909
वेदणिस्सातं किसलं (?)	897.212	
वे धा० लणि० अ० पु० च (?)	959.222	
वेविरसि० णकरंगुलि	816.197	GS III. 44
वेस इ (?) वेवइ) ससिइ किल (?) लि) म्मइ	1545.322	Setu X. 59
वेसेण ण ० धि दु० ख	1016.231	
वेसोसि जीअपंसुलअ	1019.232	GS VI. 10
वेरिज्जंतो पुवंकएहि (?) वेरिज्जंतो	872.206	Lilāvaṇī. 569
पुव्वकएहि)		
सअणे चिंतामइअं	916.214	GS II. 33
सअयणे चिंतामिलिअं (?) = सअणे	1296.280	
चिंतामइअं)		
सअला णिसाअर उरि (?) री)	1404.299	Setu XI. 120
सकेअउसुअमणो	827.199	
संकेअकुडुंगुडुणी	828.199	Vajjā No 496*5
संगमसुहासम० महिअ	966.223	
संजीवणोसहिं विअ	1323.285	GS IV. 36
संभरिअं पि ण गण्हइ	1648.337	
संवडिअसंतोसे	1074.241	
सकअगहवलउत्ता (?)	1602.330	GS VI. 50
सकट्ट० गहरहसु० तं (?)	1085.242	"
(= सकअगहरहसुत्ता)		
सच्चं चिअ कट्टमओ	1514.317	Cf. SK p. 668
सच्चं जाणइ दट्ठुं	909.213	GS I. 12, SK p. 646
	1536.320	"
स० चं स० णा ध० णा (सच्चं सण्णा धण्णा)	813.197	
स च्चिअ रामेइ तुम०	1020.232	GS (W). 759
स० चंद (?) सच्छंद) रमणदंसण	1433.304	GS (W). 8.90

स०शउअ हअमाणो	1102.245	
सज्जसवेसवे वि (?)	962.223	
...सदूमिअसवत्ति	1250.272	Cf. SK p. 678
सद्धा मे तुज्झ पिअत्तणस्स	1173.258	GS (W). 750
स०भावसिणेहवेविते (?)	1127.249	
समपथपत्थिअस्स वि	1310.283	GS (W). 832
समसोवत्तदुक्खसंबड्ढियाण	1367.292	GS II. 42
सरिसपडिक्खपुरओ	1151.254	
स०वंग (सव्वंग) णिसण्णाए	1387.296	Setu XI. 69/68 (Calcutta edn.)
सव्वंगत्ता कंचुअम्मि	1564.325	
ससिदि०णवस०ध०खो	1070.240	(HV ?)
ससिमुहि मुहस्स लच्छी	923.216	
सहसा पत्तम्मि पिए	1627.334	
सहसा मा साहिप्पउ	1330.286	Cf. SK p. 591
सहिअण ह०धाहिमुहं	942.219	Setu X. 74.
सहिआहि पिअविसज्जिअ	1506.315	Cf. SK p. 667
सहिआहि भणमाणा	1465.309	GS II. 45
सहि एरिस च्चिअ गई	1112.247	GS I. 10
सहिओ तुज्झ विओओ	1394.297	Setu XI. 79
सहिअं गोत्तक्खलणं	1192.261	
सहिअं माणक्खलणं	1108.246; 1153.254	
सहिअम्मि रामविरहे	1396.297	Setu XI. 112
सहिता अ०च उ०त्ति	1050.237	
सहि ताव अच्चउ च्चिअ	1058.239	
सहि दूमैति कलंबाइ	1339.288	GS II. 77
सहि पाएसु च्चिवति (?)	1243.271	
सहि साहसु स०भावेण	1255.273	GS V. 53
सा कुसुमेहि गुरुइआ	1007.230	(HV)
ता कुसुमेहि गुरु ...	1594.329	..
सा तुइ सहत्थदिणं	1534.320	GS II. 94 (1st quarter only)
		Cf. SK p. 636
सा तुह कएण बालअ	815.197	GS III. 61
सामण्ण सुंदरीणं	1426.303	GV. 959

सामाह सामलीए	835.200	GS II. 80
सामाहमासगोस (?)	976.225	
सालोए निचअ सूरै	1437.304	GS II. 30
साहसु विलासिअणिज्जे	1017.232	
साहसु विलासिअणिअणं	1110.246	
साहि० प० ति सवि रीतूण (?)	1044.236	GS (W) 869
साहीणे वि पिअअमे	1331.286	GS I. 39, SK p. 647
सिज्जज्जइ उवआरो	1486.312	
सि०लिरिगुलिमे गामे	830.199	
सिविअखणसुत्तुट्ठिआए	1353.290	GS (W) 835, A. Bh. Vol. I p. 307
सिहिवेहुणातअंसा	1444.306	GS II. 73
सीआविओअदुक्खं	1257.273	Setu XII. 22
मुण्हाए हिअअगुणिअं	1520.318	
मुप्पउ तइओ वि गओ	934.218	GS V. 12
मुमउ० चिअं जणं (?)	1169.257	GS I. 50
सुरअमुहलालसाहि (?)	1555.323	
सुहअ मुहुत्तं सुवउ (?)	1184.259	GS (W) 906
सुहआ वि सुंदरी वि हु	1122.249	GS (W) 926
सुहउज्जअं जणं (?)	1560.324	GS I. 50, SK p. 474
सुहलालसाहि अबअअ (?)	936.218	Cf. SP p. 1200, "Suraa-suha"
सेओल्लस०वंगी	1559.324	GS V. 40
सेवाणक्कमण ...	1649.337	
सो उट्ठेसो वहिणा ण निम्मिओ ?	1313.284	
सो० तु सुहं णल०भइ	1196.262	GS (W) 910
	1655.338	"
सो मुद्धमओ मअतणिहआहि	847.202	Cf. SK p. 365
सोहइ विसद्धसिद्धत्थ (?)	1456.308	
हंहो कण्णुल्लीणा	1532.320	Cf. SK p. 635
हत्थे महामंसवलीधराओ	1498.314	Karpūra IV. 14
ह० धसलिलाहआए	1056.238	
हद्धेण ओहगरिअं	1273.276	Setu XI. 48
हरिस-विअसंत-वअणं	1596.329	

हरिहिइ पिअस्स णवचूअपल्लवो	1334.287	GS II. 43
ह० लपल०ण पसाहिराणं ?	1425.303	GS I. 79
हला चंडि... गमिस्सदि	927.217	Śākuntala (Act. I)
हलिअमुआ (? सुआ) मुहससिकंति	824.198	
हसिआइ समालस (?) कोमलाइ	1434.304	Cf. SK p. 683
हसिएहि उवाल०भा (उवालंभा)	990.227	GS VI. 13
हारिहाउसहावहुल ?	880.209	
हिअइ खुडंकइ गोड्डी (?)	1300.281	Cf. Hem Prakrit Grammar (IV. 395)
हिअएहि किपितस्य (?) (= ए एहि किपि कीए वि)	908.213	GS VII. 2
हिमचुण्णजोअत्थाओ	1241.270	GS (W) 899
हु० णि० ल० समोसर = हुं णिल्लज्ज	992.227	GS (W) 946; SK p. 589
समोसर (?)	1037.235	"
	1144.252	"
हुं हु दे भणसु पुणो	1424.303	SK p. 638
होउ ण सुअं चिअ मअणेअ ?	1181.259	
होतपहिअस्स जाआ	1266.275	GS I. 47
होतपिअबिरहुदसह	1265.275	
होज्जजवणे ? सो दिअहो	1061.239	
नट्टाद्याक्षराणि प्राकृतपद्यानि		
...इओ च्चेउं	912.214	GS II 59
(= ईसालुओ पई से)		
...कइर घणवावण ?	867.205	
...खिडिओ वाहारो ?	1204.263	
...गहिस्से वअण० ?	1194.261	
...पहाइअ ओसकाल ?	971.224	
	1558.324	
...पुच्छंती मह चिअस्स	914.214	GS VII. 77
...वअणिपि०जइ हालाहलं ?	1062.239	
...वाअचित्तिअं विसंवइओ ?	1073.241	
...सवूमिअमवत्ति?	1250.272	SK p. 678
= तोए मविसेसवूमिअ	1646.337	

...संवाहंति जंणिआजंजं (?)	973.224	
...सेसज्जआणो (?)	919.215	GS I. 57
= अगणिअसेसज्जआणा		
...ला मए जोविदं धरंदीए ?	1024.233	GS (W).930
= हं हो कि व ण दिट्ठं		
...इउग्गः णिभरोहिभंगेहि ?	1329.286	GS (W). 835
= सिविणअलद्धपिअअम		
...चति अप्पणच्चिअ ?	1600.330	Cf. SP p. 1038
= खे० प०तिअ०पणे०चिअ	1210.264	
(? घेप्पंति अप्पण च्चिअ)		
...जा... तं (?)	1282.278	
...णंति तिधिअं (?)	1342.288	

Prakrit Verses In Sarasvati-Kanthabharana
(Chapter VII : pp. 339-417)

अंतोहुंतं डज्झइ	228.386	GS IV. 73
अंदोलणक्खणोद्विआए	291.399	
अइकोवणा वि सासू	325.406	GS V. 93
अइ दिअर कि ण पेच्छसि	208.382	GS VI. 70
अइ दुम्मणआ अज्ज	66.353	
अइ सहि वंकुल्लाविरि	99.359	
अकटगुमटी चन्द्रज्योत्स्ना	31.346	
अगणिअसेसजुआणा	327.406	GS I. 57
अच्छक्का (पा. भे. अत्थक्का)	254.391	Cf. GS (W). 822
गअहिअए (?)		
अज्ज मए गंतव्वं	194.379	GS III. 49
अज्ज मए तेण विणा	187.377	GS I. 29
अज्ज वि ताव एक्कं	331.407	Cf. GS VI. 2
अज्जवि बालो दामोअरो	162.372	GS II. 12
अज्ज वि सेअजलोल्लं	241.388	
अज्जाइ णवणहक्खअ	236.388	GS II. 50
अणुणिअ- (?अणुणअ-) खण-लद्ध-सुहे	282.397	Setu X. 69
अणुमरणपत्थिआए	281.397	GS VII. 33
अणमहिलापसंगं	351.411	GS I. 48
अण्ह ण तीरइ च्चिअ	328.407	GS IV. 49
अणुअ णाहं कुविआ	260.392	Cf. GS II. 84
अण्णे वि हु होंति छणा	305.402	
अण्णोण्णोहि सुचरिअ	83.356	Vide Appendix-II
अत्तंतह (?अत्ता तह) रमणिज्जं	41.348	GS I. 8
अत्थक्करुसणं खण	212.383	GS VII. 75
अप्पंसणेण पुत्तअ	316.404	GS III. 36
अप्पुंदंतेण णहं	48.349	
अमअमअ गअणसेहर	323.406	GS I. 16
अम्हारिसा वि कइणो	18.343	
अलिअपसुत्त (अ) विणिमीलिअच्छ	204.381	GS I. 20

अवऊहिअपुव्वदिसे	335.408	
अवलंबह मा संकह	329.407	GS IV. 86
अवलंबिअमाणपरंमुही	344.409	GS I. 87
अवसहिअजणो पइणा	288.398	
अविभाविअ-रअणि-मुहं	224.385	
अव्वोच्छिण्ण-पसरिओ	118.363	Setu III. 17
अव्वो दुवकरआरअ	287.398	GS III. 73
अ-समत्त-मंडण चिअ	209.382	GS I. 21
असमत्तो वि समप्पइ	326.406	
अह तइ सहत्थदिण्णो	304.402	
अह धाविऊण संज्ञामएण (?)	294.400	
अह सा तहिं तहिं विअ (?) चिअ)	361.413	GS IV. 18
अह सो विलक्खहिअओ	360.412	GS V. 20
अहिणव-मणहर-विरइअ	4.340	
आअंब-लोअणाणं	186.377	GS V. 73
आअर-पणामिओदुं	229.386	GS I. 22
आउज्झिअ पिट्ठिआए	2.339	
आणिअपुलउब्भेओ	318.405	(HV)
आलाओ मा दिज्जउ	193.378	Cf. GS VI. 14
आलोअंत दिसाओ	277.396	
आवाअ-भअअरं चिअ	266.394	Setu XI. 74
आसाइअमण्णाएण	168.373	Cf. GS (W) 958
इमिणा सरएण सती	160.372	Lilāvañ. 25
इह ते जअंति कइणो	38.348	GV. 62
उअ पोम्मराअमरगअ	22.345	GS I. 75
उअहिस्स जसेण जसं	52.350	Setu IV. 43
उच्चिउ वालोयिअ पन्थ	61.352	Appendix-II
उज्झसि पिआइ समअं	138.367	GS III. 75
उट्ठंत महारंभे (थणए)	350.410	GS IV. 82
उत्तंसिऊण दोहल	295.400	
उद्धच्छो पिअइ जलं	77.355	GS II. 61
लम्मूलिआण खुलिआ (?) खुडिआ)	152.370	Setu VI. 81
उरपेलिअवइ कारिल्लआइं	127.365	

उल्लाअइ से अंगं	258.392	
उव्वहइ णवतणंकुर	173.375	GS VI. 77
उव्वहइ दइअगहिआ	15.342	Cf. GV. 690
*उव्वहइ दइअगहिआ	217.384	GV. 690
एक्कं पहरुव्वाअं	206.381	GS I. 86
एक्किहिं अच्छिहिं सावण	40.348	Appendix-II
एक्कोणमिअभुअमंगे	123.364	Appendix-II
एक्को वि कालसारो	257.391	GS I. 25
एंतो वि ण सच्चविओ	88.357	
एदुहमेत्तत्थणिआ	46.349	
एमेअ अकअउण्णा	189.378	Cf. GS (W). 865
एहिइ पिओ त्ति णिमिसं	362.413	Cf. GS IV. 85
एहिइ सो वि पउत्थो	261.392	GS I. 17
ओरत्त-पंकअ-मुहिं	336.408	
ओ सुअइ दिण्णपडिवक्ख	182.376	Cf. GS (W) 717
कअलोगब्भसरिच्छे	214.383	
कइआ गओ पिओ अज्ज	265.393	Cf. Vajjā. 379
कडुए धूमंधारे	355.411	Cf. GS (W). 734
कणइल्लि च्चिअ जाणइ	39.348	
कण्णु (? कंडु) ज्जुआ वराई	223.385	GS IV. 52
*कत्तो णाम ण इट्ठं	13.342	GV. 85
कत्तो संपडइ महपि	198.379	
*कमलाअरा ण मलिआ	43.348	GS II. 10
कंवल्लिवालिए कंत्ति	367.414	Appendix-II
करिमरि अआलगज्जिर	175.375	GS I. 55
कस्स करो बहुपुण्णफले	348.410	GS VI. 75
कस्स व ण होइ रोसो	128.365	DHV: GS (W). 886
कह कह वि रएइ पअं	156.371	Vajjā 22
कह णु गआ कह विट्ठा	247.389	
कह मा झिज्जउ मज्झो	145.368; 334.408	Tārāyaṇa, v. 131
काअं खाअइ खुहिओ	1.309	
कारणगहिओ वि मए	272.395	GS (W) 779
काराविऊण खउरं	6.340	

कालाक्खर (? कालक्खर) दुस्सिक्खिअ	135.360	Cf. <i>GS (W)</i> 878
किं किं दे पडिहासइ	250.390	<i>GS I.</i> 15
किं गुरु जहणं अहं थण	379.416	
किं जप्पिणं बहुमुहं	142.368	
किं तादेण नरदसेहरसिहा	47.349	<i>Bāla-R VI</i> p. 156
किं भणिओसि ण बालअ	259.392	<i>GS IV.</i> 70
कुत्तो लंभइ षंथिअ	23.345	Cf. <i>Vajjā.</i> 494
कुरु लालसभूले हे	p.226 (<i>SK</i>)	
कुविआ अ सच्चहामा	274.356	(<i>HV</i>)
कुविआओ वि पसणाओ	312.403	Cf. <i>DHV I.</i> p. 143
केलीगोत्तक्खलणे	207.382	Cf. <i>DR</i> (1 st quarter only)
को एसो त्ति पलोदुं	292.399	
कोला खणंति मोत्थं	10.341	
को सो जोअणवाओ	57.351	
खणमेत्तं पि ण फिट्ठइ	188.377	Cf. <i>GS II.</i> 83
खाहि विसं पिबं मुत्तं	8.341	
खिण्णस्स ठवेइ उरे	342.409	Cf. <i>GS III.</i> 99
गज्जंते खे मेहा	98.359	(<i>Pādalīpta sureh</i>)
गमिआ कलंबवाआ	146.369	<i>Setu I.</i> 15
गम्मिहिसि तस्स पासं	364.413	<i>GS VII.</i> 7
गहवइसुएण समअं	270.395	
गामतरुणीओं हिअअं	293.399	<i>GS VI.</i> 45
गिम्हे दवग्गिमसिमलिइआइ	126.364	<i>GS I.</i> 70
	365.413	"
गेण्हंति पिअअमा पिअ	302.401	
गेण्हं पलोएहं इमं	93.358	<i>GS II.</i> 100
गोत्तक्खलणं सोऊण	190.378	<i>GS V.</i> 96
गोरंगउ तरुणिअणो	92.358	Appendix-II
गोलाअडिट्ठिअं पेच्छऊण	96.359	<i>GS II.</i> 8
गोलाविसमोआरच्छलेण	78.355	<i>GS II.</i> 93
	240.388	"
गोसे तिर्विच्छिरिछोली	32.347	
घरणीअ अकइअण्वं	319.405	

घरिणिघणत्थणपेल्लण	180.376	GS III. 61
घरिणीए महाणसकम्म	121.364	GS I. 13
	345.410	"
चत्तरधरिणी पिअदंसणा	372.415	GS I. 36
चंदणघूसरअं आहुलिअ	65.352	
चंदसरिसं मुहं से	105.361	GS III. 13
	191.378	"
चंदो कंदप्पमित्तं	53.350	
चित्ताणिअदइअसमागमम्मि	177.375	GS I. 60
चोरा समअसतप्पं	382.417	GS VI. 76
छणपिट्ठूसरत्थणि	67.353	Cf. GS (W). 826
	290.399	"
जअइ अ तमल्लिअंती	30.346	
जइआ पिओ ण दीसइ	353.411	Cf. GS (W). 901
जइ ण छिवसि पुप्फुवइं	201.380	GS V. 81
जइ देअरेण भणिआ	56.351	Cf. Vajjā. 622
जइ सो ण वल्लह (? वल्लहो) च्चिअ	245.389	GS IV. 43
जइ होसि ण तस्स पिआ	315.404	GS I. 65
जं जं करेसि जं जं	199.380	GS IV. 78
जं जस्स होइ सारं	104.360	GS III. 12
जत्थ ण उज्जागरओ	273.395	GS (W) 829
जंतीमणुरंधुं रुच्चु	54.351	Appendix-II
जं मुच्छिआ ण अ सुओ	330.407	GS (W) 711
जह इच्छा तह रमिअं	373.415	
जह जह जरा-परिणओ	317.404	GS III. 93
जह जह णिसा समप्पइ	155.371	Setu V. 10
जह जह से परिउंबइ	231.387	
जह ण्हाउं ओइण्णे	21.343	Hem, Chando. p. 4.
जाओ सो वि विलक्खो	205.381	GS IV. 51
जाणइ जाणावेउं	352.411	GS I. 88
जाणइ तिणेह-मणिअं	370.415	Setu XI. 119
जो जस्स हिअअदइओ	147.369	Cf. GS I. 100
जो तीअ अहरराउ	79.355	GS II. 6

णअणभंभंतरघोलंत	196.379	GS IV. 71
ण उअ वरकोअंड-दंडए	82.356	
णच्चिहिइ णडो पेच्छहिइ	309.403	
णमह अवडिइअतुंगं	70.353	Setu I. 1
णमह अवडिइअ-तुंगं	71.353	"
णमह हरं रोसाणल	9.341	
ण मुअंति दीह-सासे	136.367	GS II. 47
	264.393	"
ण मुअम्मि (? मुअ म्हि) मुए वि पिए	219.384	
णवपल्लवेसु लोलइ	159.371	
	376.416	
णवरिअ पसारिअंगी	227.386	Setu XI. 67
णवलअ पहार-तुट्टाइ	210.382	Cf. GS (W) 862
णवलइ पहारमंगे	298.400	GS I. 28
ण वि तह च्छेअरआइ	321.405	GS III. 74
ण वि तह अणालवंती	313.404	GS VI. 64
	343.409	"
ण हु णवरं दीवसिहा	377.416	
णाबज्जइ दुग्गेज्जिआ	166.373	
णासं व सा कवोले	233.387	GS I. 96
णिअदइअदंसणुक्खित्त	338.408	Cf. GS (W) 957
णिट्ठालसपरिघुम्मिर	181.376	GS II. 48
णिसुणिउ पच्छा त्तरअ	63.352	Appendix-II
तं किर खणा विरज्जसि	339.409	
तं ताण हअच्छाअं	174.375	Setu II. 45
तं तिअसकुसुमदामं	333.408	(HV)
तं दइआहिण्णाणं	163.372	Setu I. 42
तं पुलइअं व पेच्छइ	322.405	Setu XI. 10
तंअमुहकआहोआ	320.405	Cf. GS (W) 954
तत्तो च्चिअ णेति कहा	242.388	GS VII. 48
तरला कलिला गातुं	p. 278(SK)	
तह सा जाणइ पावा	356.412	
ता कुणह कालहरणं	301.401	
*ताला जाअंति गुणा	37.347	Viṣama

ताव च्चिअ रइसमए	203.381	GS I. 5
तावमवणइ ण तहा	230.386	GS III. 88
तीए दंसणसुहए	378.416	(HV)
तीए सविसेसदूमिअ	332.407	(HV)
तुं सि मए चूअंकुर	27.346	Śākuntala VI. 3
तुज्झ ण आणे हिअअं	24.345	Śākuntala III. 17
तुह विरहुज्जागरओ	324.406	GS V. 87
तेण इर णवलआए	243.389	
ते विरला सप्पुरिसा	148.369	Setu III. 9
तो कुंभअण्णपडिवअण	110.362	
तो (? तं) ताण हअच्छाअं	120.364	Setu II. 45
थोआरुद्ध महुमआ	310.403	
थोओसरंत-रोसं	380.417	(HV)
दंसणवल्लिअं दढकं	167.373	
दंसेमि तं पि ससिणं	368.414	KM I. 25
दट्ठोदु हो असिलअघाओ	383.417	Appendix-II
दंतकखअं कयोले	235.387	
दरवेविरोरुजुअलासु	237.388	GS VII. 14
दिअरस्स सरअ (? सरस) मउअं (? महुरं)	307.402	
दिअहे दिअहे सुसइ	314.404	GS VII. 91
दिट्ठाइ वि जं ण दिट्ठो	91.358	Cf GS (W) 720
	263.393	"
दिट्ठा कुविआणुणआ	311.403	
दिट्ठे जं पुलइज्जसि	195.379	
दीसइ ण चूअमउलं	100.360	GS VI. 42
दीहो दिअह-मुअंगो	114.362	
दुल्लहजणाणुराओ	211.383	Ratnā II. 1
दूमैति जे मुहुत्तं	284.398	
दूरपडिबद्धराए	129.365	
देहो व्व पडइ दिअहो	132.366	
घणुओ वप्पणवल्लरि	184.377	
*धवलेहि अणंजण सामलेहि	22.343	

घोरं व जलसमहं	140.367	<i>Setu</i> II. 14
घोरं हरइ विसाओ	153.370	
घोरेण माणभंगो	381.417	
घोरेण समं जामा	139.367	<i>Cf Setu</i> V. 7
*घुअमेहमहुअराओ	34.347	<i>Setu</i> I. 19
	115.363	"
धूमाइ धूमकलुसे	51.350	<i>Setu</i> V. 19-20
पअडिअ-सणेह संभाव (? सम्भाव)	90.357	<i>GS</i> II. 99
पअपीडिअमहिंसासुर	59.352	Appendix-II
पउरजुआणो गामो	144.368	<i>GS</i> II. 97
पंकअ पंकिवहेल्लिअ	161.372	Appendix-II
पच्चूस-गय-वरुम्मूलियाएँ	22.343	<i>Lilāvai.</i> 1091
पच्चूसागअ-णुरत्त	359.412	<i>GS</i> VII. 53
पट्टं सुउत्तरिज्जेण	12.341	
पडिआ अ हत्थसिद्धिलिअ	151.370	<i>Setu</i> XI. 54
पडिउत्थिआ ण जंपइ	213.383	<i>Cf. GS</i> VII. 47
*पडिकम्मदूइपेसण	45.349	
*पडिवक्ख-मण्णु-उंजे	44.349	<i>GS</i> III. 60
	341.409	"
पवमघरिणीअ समअं	215.383	<i>GS (W)</i> 731
पणअं पढमपिआए	349.410	
पत्ता अ सोभराहअ	49.350	<i>Setu</i> I. 56
पनमत पनअपकुप्पित	26.346	(<i>Bṛhat-Kathāyām</i>)
*पंथिअ ण एत्थ सत्थरमत्थि	14.342	<i>GS (W)</i> 879
पण्फुरिअ-उट्ठदलअं	109.361	
परं जोण्हा उण्हा	50.350	<i>KM</i> II. 11
परिअट्ठंति व णिसंसमइ (? परिवड्ढंते णिसासमए)	192.378	(<i>HV</i>)
*पल्लविअं विअ करपल्लवेहिं	16.342	<i>Cf Vajjā.</i> 313
	131.365	"
	134.366	"
पलिच्च ले लंबवशाकपालं	366.414	<i>MK</i> VIII. 21
पवणुब्बेल्लिअसाहुलि	234.387	<i>Cf. GS</i> VII. 5

पहवन्ति च्चिअ पुरिसा	185.377	
पाअडिअं सोहगं	171.374	GS V. 60
पाअपडणाण जुद्धे	271.395	GS V. 65
पाणउडी अ वि जलिऊण	80.355	GS III. 27
पाणिगहणे च्चिअ	216.384	GS I. 69
पिअदंसणेण सुहरस	89.357	Cf. GS IV. 23
पिअसंभरणपलोदृत	225.385	GS III. 22
पिसुणेंति कामिणीणं	308.402	GS. VI. 58
पीणत्तण-दुग्गेज्झं	72.354	Setu I. 3/4
पीणथणएसु केसर	297.400	
पीणपओहरलगं	116.363	Setu I. 24
पुरिससरिसं तुह इमं	371.415	Setu XI. 105
पुलअं जणेंति वहकंधरस्स	172.374	Setu XV. 66 (Calcutta edn)
पुहवोअ होहिइ पई	280.397	Setu XI. 78
पेच्छइ अलद्धलक्खं	221.385	GS III. 96
पोढमहिलाणं जं सुट्ठु	75.354	
	238.388	
फुल्लुक्करं कलमकूरसमं	369.414	KM I. 19
बहुवत्तहस्स जा होइ	374.415	GS I. 72
बाणउ उज्जु माइगहित्त	55.351	Appendix-II
बालत्तण-दुल्ललिआएँ	347.410	
भद् भोदु सरस्सईअ	58.351	KM I. 1
भरिमो से सअणपरम्मुहीअ	252.390	GS IV. 68
भिउडीहिं पुलोइस्सं	253.391	
मअवहणिमित्तणिग्गअ	60.352	Mārica vadhe)
मंगलवलअं जीअं व	218.384	
मज्झट्ठिअधरणिहरं	154.370	
मज्झण्ह-पत्थिअस्स वि	226.386	GS IV. 99
मत्तेसि (? मन्नसि) महुमहपणअं	169.374	(HV)
माणदुम-परुस-पवणस्स	232.387	GS IV. 44
मामि हिअअं व पीअं	268.394	GS III. 46
मुंडइआच्छणकसाअ	101.360	
मुद्धिहिं मुहपकअसरि	42.348	Appendix-II

मुद्धे गहणअं गेण्हउ (अपभ्रंशभाषायाम्)	33.347	Vide Appendix-II
मुह्पेच्छओ पई से	283.397	Cf. GS V. 89
मुहे मअखलि उल्लावे (अपभ्रंशभाषायाम्)	125.364	Vide Appendix-II
मोरू कलावेण बहइ (")	19.343	Vide Appendix-II
मोह्विरमे सरोसं	84.356	
रइअं पि ता ण सोहइ	296.400	
रइअमुणालाहरणो	158.371	
रइअरकेसरणिवहं	113.362	Setu I. 17
रइविग्गहम्मि कुंठीकआओ	220.384	
रणदुज्जओ बहमुहो	165.373	
रत्तुप्पलदलसोहा	122.364	
रंधणकम्मणिउणिए	183.376	GS I. 14
रमिऊण पअम्मि गए (पअं पि गओ)	255.391	GS I. 98
रेहइ पिअपरिरंभण	200.380	Cf. Vajjā 389*.4
लइ वप्पुल पिअं दुद्धं (अपभ्रंशभाषायाम्)	28.346	Vide Appendix-II
लोलाइओ णिअसणे	249.390	
लुलिआ गहवइधूआ	289.399	
लोओ जूरइ जूरउ	202.381	GS VI. 29
वइ-पिवर-णिग्गअ-दलो	102.360	GS III. 57
	346.410	"
वणराइकेसहत्था	112.362	
वल्लहे लहु वोलंतइ (अपभ्रंशभाषायाम्)	130.365	Vide Appendix-II
ववसाअरइप्पओसो	108.361	Setu I. 14
ववसिअणिवेइअत्थो	150.370	Setu IV. 58
वाअग्गिणा करो मे	306.402	
वाणउ उज्जु माइग (अपभ्रंशभाषायाम्)	55.351	Vide Appendix-II
वाली भंभुरभोलो (")	124.364	Vide Appendix-II
वाहिता पडिवअणं	73.354	GS V. 16
विअडे गअण-समुद्दे	157.371	
विअलिअ-विओअ-वअणं	279.397	Cf. Setu XI. 58
विविकणइ माह-भासम्मि	170.374	GS III. 38
विमलिअ-रसाअलेण वि	164.372	Setu IX. 7
विरला उवआरि च्चिअ	149.369	

विरहाणलो सहिज्जइ	276.396	GS I. 43
विरहिणि-हिअअ-कअंतहि	87.357	Vide Appendix-II
विसवेओ व्व पसरिओ	119.363	Setu V. 50
विहलइ से णेक्कं	299.401	
वीहेसि हरिमुंहि अवि (अपभ्रंशभाषायाम्)	64.352	Vide Appendix-II
वेवइ जस्स सविडिअं	375.416	Setu I. 6
वेवाहिकुण बहुआ	7.340	
वेविरसिण्णकरंगुलि	248.390	GS III. 44
शद/हदमाणुशभंशभालके	25.346	Venī III
संहअच्चकवाअजुआ	3.340	
सअलुज्जोइअवसुहे	117.363	Setu III. 31
सकअग्गहतंसुण्णा	286.398	GS VI. 50
सग्गं अपारिजाअं	103.360	Setu IV. 20
सच्चं गुरुओ गिरिणो	141.368	
सच्चं चिअ कट्टमओ	303.401	
सच्चं जाणइ दट्ठं	269.394	GS I. 12
सच्छन्द-रमण-दंसण	357.412	Cf. GS (W) 890
संजीवणोसहि मिव	278.396	GS IV. 36
समसोक्खदुक्खसमवडिआण	262.392	GS II. 42
सरले साहसरागं परिहर	29.346	Mālatī VI. 10
*सविमो अणज्जुणमिमं	36.347	GV. 240
*संवाल्लणभउलिअविवर	68.353	
सव्वस्सम्मि वि दड्ढे	197.379	GS III. 29
सहसा मा साहिज्जउ	169.376	
सहिआहिं पिअविसज्जिअ	300.401	
सहिआहिं भण्णमाणा	69.393; 340.409	GS II. 45
सहि साहसु तेण समं	176.375	
सा उप्पडी गोट्टुअहि	76.354	Vide Appendix-II
सा तइ सहत्थ-दिण्णं	244.389	
*सामण्णसुंदरीणं	17.343	GV 959
	358.412	„
सा महइ तस्स ण्हाउं	267.394	
सामाइ सामलीए	74.354	GS II. 80

सालिबणगोविआए	95.359	
सालोए च्विअ सूरै	94.358	GS II. 30
	363.413	"
साहीणे वि पिअअसे	275.396	GS I. 39
मुअवहवइअर (अपभ्रंशभाषायाम्)	62.352	Vide Appendix-II
*सिसिर-पडिरोहमुबकपरि	35.347	
सुरकुसुमेहि कलुसिअं	285.398	(HV)
सुरहि-महु-पाण-लंपड	11.341	
सुहउच्छअं जणं दुत्लहं	137.367	GS I. 50
सेउल्लिअ-सव्वंगी	246.389	GS V. 40
सेलमुआरुद्धं	5.340	
सो तुह कएण सुंदरि	222.385	GS I. 84
सो मुद्धमओ मअतण्हआ	86.357	
सोहइ विसुद्ध-किरणो	111.362	Setu I. 22
सोह व्व लक्खणमुहं	107.361	Setu I. 48
हंहो कण्णुल्लीणा	239.388	
हंतु विमग्गमाणो	143.368	Setu IV. 36
हसिअं सहत्थतालं	85.356	GS III. 63
हसिआइं समंसल-कोमलाइं	337.408	
हसिएहि उवालंभा	354.411	GS VI. 13
हा तो जोज्जल देउ (अपभ्रंशभाषायाम्)	20.343	Vide Appendix - II
हिअअ तिरच्छोयइ (")	81.356	Vide Appendix - II
हिअए रोसुघुण्णं	97.359	Cf. GS (W) 916
हुं णिल्लज्ज समोसर	178.375	Cf. GS (W) 946
हं हं हेदि भणसु पुणो	251.390	
होतपहिअस्स जाआ	256.391	GS I. 47

Prakrit Verses In Kāvya-prakāśa
(Chapter VIII : pp. 418-435)

अइ पिहुलं जलकुंभं	5.419	Cf. <i>GS (W)</i> 881
अण्णं लडहत्तणअं	50.431	„ 969
अत्ता एत्थ णुमज्जइ	36.247	<i>GS VII.</i> 67
अलससिरोमणि धुत्ताण	12.420	<i>GS (W)</i> 970
उअ णिच्चल-णिप्फंदा	3.418	<i>GS I.</i> 4
ए एहि किं पि कीए वि	52.432	
ए एहि दाव सुंदरि	60.434	Cf. <i>GS (W)</i> 972
एदमेत्त-त्थणिआ	4.419	„ 973
ओण्णिदं दोब्बल्लं	6.419	„ 956
उल्लोउल्लकरअरअण	18.422	„ 971
करजुअगहिअजसोआ	59.434	„ 974
कस्स व ण होइ रोसो	35.426	„ 886
का विसमा देव्वगई	57.433	„ 975
किवणारुं षणं णाआणं	51.431	„ 976
केसेसु बलामोडिअ	13.421	„ 977
खणपाहुणिआ देअर	33.426	„ 963
खलववहारा दीसंति	20.423	„ 978
गाढालिंगणरहसुज्जुअम्मि	14.421	„ 934
गामारुहं म्हि गामे	31.425	„ 705
गुरुअणपरवस पिअ किं	10.420	„ 851
चित्ते चहुट्टदि ण खुट्टदि सा गुणेसु	44.429	<i>KM II.</i> 4
जस्स रणंतेउरए	48.431	Cf. <i>GS (W)</i> 980
जस्सेअ वणो तस्सेअ वेअणा	58.433	„ 981
जह गहिरो (? गंभीरो) जह रअण	64.435	
जं परिहरिउं तीरइ	39.428	„ 979
जा ठेरं व हसंती	15.421	„ 983
जे लंकागिरिमेहलामु	16.421	<i>KM I.</i> 20
जोण्हाएँ महु-रसेण अ	29.425	Cf. <i>GS (W)</i> 984
हुंहुल्लंतो मरिहिसि	47.430	„ 985
णवपुण्णिमामिअंकस्स	25.424	„ 986

णिहुअरमणम्मि लोअण	43.429	Cf. GS (W) 987
णोत्तेइ अणोल्लमणा	8.419	„ 875
तइआ मह गंडत्थल	7.419	„ 939
तं ताण सिरिसहोअर	54.432	„ 988
ताणं गुणग्गहणाणं	32.426	„ 940
ताला जाअंति गुणा	41.428	<i>Viṣama</i> – [GS (W) 989]
तुह वल्लहस्स गोसम्मि	21.423	Cf. GS (W) 990
धवलो सि जइ वि सुंदर	62.434	GS VII. 65
पंथिअ ण एत्थ सत्थरमत्थि	11.420	GS (W) 879
पविसती घरदारं	27.424	„ 960
फुल्लुक्करं कलमक्करसमं वहंति	40.428	KM I.19
मम धम्मिअ बीसत्थो	38.427	GS II. 75
मह दे मुरसंधम्मे	45.430	<i>Devī</i> . 76
महिलासहस्समरिए	19.422	GS II. 82
माए घोवअरणं	1.418	GS (W) 889
रइकेलिहिअणिअंसण	30.425	GS V. 55
राईसु चंदधवलासु	22.423	Cf. GS (W) 992
लहिऊण तुज्झ बाहुप्फंसं	49.431	„ 993
वाणिअअ हत्थिवंता	56.433	„ 951
वाणीरकुडंगुड्डीण	34.426	First cited in <i>DHV</i> , p. 282
वारिज्जंतो वि पुणो	23.423	Cf. GS (W) 994
विवरीअरए लच्छो	37.427	„ 816
विहलंखलं तुमं सहि	28.425	„ 880
सअलकरणपरवीसाम	46.430	„ 995
सह दिअह-णिस्ताहि वीहरा सासदंडा	53.432	KM II. 9
सहि णव-णिहुवण-समरम्मि	26.424	Cf. GS (W) 996
सहि विरइऊण माणस्स	17.422	„ 936
सा वसइ तुज्झ हिअए	61.434	„ 947
साहेंती सहि सुहअं	2.418	„ 860
सुब्बइ समागमिस्सइ	9.420	„ 962
सो णत्थि एत्थ गाभे	63.435	„ 997
सो सुद्ध/सुद्ध-सामलंगो	24.424	„ 998
हंसाण सरेहि सिरो	55.433	„ 953
हुमि अबहत्थिअरेहो	42.429	<i>Viṣama</i> , GS (W) 999

Prakrit Verses In Alamkārasarvasva

(With the Commentary *Vimarśinī* of Jayaratha)

(Chapter IX : pp. 436-447)

अण्णं लड्हत्तणअं	23.440	Cited in <i>KP</i> (p. 630); cf. <i>GS (W)</i> 969
अरस (अलस)-सिरोमणि धुत्ताणं	6.437	Cited in <i>KP</i> (p. 135); <i>GS (W)</i> 970
*अह सज्जणाण मग्गो	40.444	
*अंगे पुलअं अहरं	31.442	Cf. <i>GRK</i> 677
इण्हि पट्टणो पट्टणो	2.436	
*इंदीवरम्मि इंदम्मि	10.438	
*उह (?अह) सरसदंतमंडल	33.442	<i>GS</i> III. 100
*एअत्तं अवअत्तं (?)	25.441	
ए एहि दाव सुंदरि	53.446	Cited in <i>KP</i> (p. 736); <i>GS (W)</i> . 972
एक्कत्तो रुअइ पिआ	20.32	
एदुहमेत्तम्मि जए	14.439	<i>GS</i> IV. 3
का विसमा देव/देव्व-गई	56.447	
क्किवणाणं धणं पाआणं	29.442	Cited in <i>KP</i> (pp. 639-40) [<i>GS (W)</i> 976]
*किं भणिमो भण्णइ कित्तिअ	1.436	
*गअणं च मत्तमेहं	5.437	<i>GV</i> 406
गिज्जंते मंगलगाइआहिं	21.440	
त्रेत्तुं मुच्चइ अहरो	46.445	
*चोरिअरमणाउलिए	48.445	
*जणहिअअविदारणए	9.438	
*ण अ रुवं ण अ रिद्धी	44.445	
णव (? र व) रोसदलिअ	22.440	<i>GV</i> . 12
णाराअणो त्ति परिणअ	18.439	
*णिदु क्किअ वंदिज्जड	54.446	
तं णत्थि कि पि पइणो	39.443	
*तं णमह णाहिणलिणं	13.438	
*तं ताण सिरि-सहोअर	8.437	<i>Viṣama</i> , <i>GS (W)</i> 988

ताला जाअंति गुणा	12.438	<i>Viśama; GS (W): 989</i>
*दिणअर-अर-णिउरंवा	35.443	
*दूरपवासे संमुहो	43.444	
*धम्मज्जणेण काण वि	28.441	
घवलो सि जह (? जइ) वि सुंदर	55.447	<i>GS VII. 65</i>
परहिअअं मग्गंतीए	45.445	
*पंथिअ ण इत्थ सत्थरअं	38.443	
*पंथिअ ण एत्थ सत्थरमत्थि	7.437	
*पाउअबंधं पढिउं	3.436	<i>Cf. GRK 21</i>
*पुसिआ कण्णाहरणेंद	17.439	<i>GS IV. 2</i>
*फणरइअराइअंगो	30.442	
बालअ णाहं वूई	41.444	<i>Cf. GS II. 78; Vajjā. 438, 438*3</i>
मग्गिअ लद्धम्मि बला	24.441	<i>Cf. GS (W) 827</i>
*मलअणिलेण सह सोरह	34.443	
*मलअसमीरसमागम	19.440	<i>Līlāvai. 84</i>
*महिलासहस्समरिए	4.437	<i>GS II. 82</i>
	20.440	"
*मंदरमेहक्खोहिअ	15.439	<i>Setu II. 35</i>
*माणो गुणेहि जाअइ	50.446	
मुंडसिरे बोरफलं	32.442	
*रइभवणाहि परिअणो	26.441	
*रणरणअगुणिअमुजत्तणम्मि	47.445	
रेहइ मिहिरेण णहं	21.441	<i>Cited in Udbhaṭa-Vivṛti</i> <i>(p. 12)</i>
लंकालआण पुत्तअ	37.443	<i>GS IV. 11, Vajjā. 637</i>
*विण्णाणेण मअविसं	49.445	
*विहडंतोदुदलउडं	15.439	<i>Setu IV. 6</i>
*संजीवणोसहं मिव	51.446	
*साहारं साहारं	11.438	
मुहअ विलंबसु थोअं	42.444	<i>Cited in Udbhaṭa Vivṛti</i>
*सोवाणारोहणपरिस्समेण	52.446	
*हंसाण सरेहिं विणा	36.443	<i>Cited in KP (p. 708)</i>

Prakrit Verses In Sāhitya-Mīmāṃsā
(Chapter X : pp. 448-474)

अंदोलण-लंघिअ-वइसिहाए	71.462	Cf. SK V. 301, p. 664
अकटमकुटीचन्द्रज्योत्स्ना	36.455	Cf. SK II. 10 p. 147
अच्चा सणो भकिर	25.453	
अणिअदनुए उण पिए	68.462	(Hastimalla-prabandhe)
अणेण पिआत्थणए	74.461	Cf. ŚP 'Diareṇa piāthāṇae' (p. 1194)
अण्णेविहि होन्तिचणणाण	75.463	Cf. ŚP p. 1195; SK p. 669
अत्ता तह रमणिज्जंहां	8.450	Cf. GS I. 8
अहंसणेण पेम्मं अवेइ	113.472	GS I. 81
अद्धवखरूसणवखण	22.453	Cf. GS VII. 75
अलअंजणंति दकहक	40.456	Setu XV. 66
अविअण्णपेच्चणिज्जेण	21.452	Cf. GS I. 93
अहमरुहुकुडे	37.455	
अह तइ महत्थदिण्णो	72.462	Cf. SK p. 668, 'Aha tai'...
आ अं बले अणाण	70.462	Cf. GS V. 73
आदिअं अणएण गच्छसि	5.449	Cf. SK p. 549, Hem p. 54 'Āsāiam aṇāṇa'
आम बहुळा बनाळो	49.457	Cf. GS VI. 78
आवणईपरिणत्तिव	110.471	
रमणि रणवकारं	"	
आसण्णकुडुवाजण	93-96. 467-468	
आसण्णकुडुंगे जुणदेउले	93.467	Cf. SP p. 1192
ता कुणह कालहरणं	94.468	,, p. 1193
कइआ जाआ कइआ	95.468	,, "
तत्थवि होति सहीओ	96.468	,, "
इमा मसीकज्जलकालकाआ	84.473	KM IV. 13
इमिणा सरएण ससो	56.459	Lilāvaṇi. 25
इवणदळअपहज	105.470	Cf. ŚP p. 1192, Nāyala...

उच्चिण सुपडिअकुसुमं ?	11.450	Cf. <i>DHV</i> p. 283
(= उच्चिणसु पडिअकुसुमं)		
उव णिच्चळणिण्णंदा	1.448	Cf. <i>GS</i> I. 4
एक सावण अण्णहि	55.459	Cf. <i>SK</i> p. 185; <i>Siddhahema</i> (on 8.4.357)
एकत्तो रुअइ पिआ	39.455	<i>DHV</i> , p. 383
एत्तो (?) वि ण सच्चविओ	45.457	Cf. <i>SK</i> p. 372
एत्थ णिसज्जइ अत्था	4.449	Cf. <i>GS</i> VII. 67
एइहमेत्तत्थणिआ	61.460	Cf. <i>SP</i> p. 245, <i>GS</i> (W). 973
एलालबंगलवलो (?)		
एसो एसो...हुट्टसव्दूळो . करेदि ।		Cf. <i>Mālatī</i> III.15-16
कलहोउज्जललो	120.474	Cf. <i>SP</i> p. 830, p. 890
कस्स व ण होइ रोसो	14.451	<i>DHV</i> pp. 76-77, <i>GS</i> (W). 886
कापिथारिटकरालडुक्के (? =)	86.466	<i>KM</i> . IV. 16
कावि वाइअ-कराल-हुडुक्का		
(कि च ?) बहु अल्लरीमेरी		
को एसो ति पउते	88.466	Cf. <i>SK</i> , p. 665: "Ko eso tti..."
कोदुक्कअजणभगमबेसा	85.466	Cf. <i>KM</i> IV. 18 "Kouhalla"
मण्हति पिअअमा पिअ-	97.468	Cf. <i>SK</i> p. 668
गिम्हदवगिमसोमइ-	24.453	Cf. <i>GS</i> I. 70
घरणिए महाणसकम्म	43.456	Cf. <i>GS</i> I. 13
घरणिघणत्थण-पेल्लण	20.452	Cf. <i>GS</i> III. 61
घेत्तूण चुण्णमुट्ठी	73.463	Cf. <i>GS</i> IV. 12
चिणत्थणएसुके सबण्णं (?) :-		
अ) चिणत्थणएसु केसर	100.469	Cf. <i>SK</i> p. 666
आ) उत्तंसिऊण दोहल	101.469	Cf. <i>SK</i> p. 666
चिन्ता (? म) णिअवइमसमा	28.454	<i>GS</i> I. 60; <i>SK</i> p. 584
छणपिट्ठूसरत्थणि	78.464	Cf. <i>SK</i> p. 664; <i>GS</i> (W) 826
छम्मइ पिआए दइओ	91.467	Cf. <i>SP</i> p. 1193 "Hammāi piāe"
जअइ अ तमल्लंती	35.455	Cf. <i>SK</i> p. 147
जस्स विलक्कणं तिण्हं (?)	67.462	Cf. <i>Setu</i> I. 7

जहितुमं सच्च विआ (?)	98-99	
अ) जहि तुमं सच्चविआ	98.468	Cf. <i>SP</i> , p. 1195
आ) लुलिआ गह्वइषूआ	99.469	Cf. <i>SP</i> p. 1195
		Cf. <i>SK</i> p. 664
जिजीपुउएमिदिसपुरळलि (?)	53.458	Cf. <i>GS</i> VI. 30
= जं जं पुलएमि दिसं		
जो जस्स हिअअदइओ	51.458	Cf. <i>SP</i> p. 422, <i>SK</i> p. 502, <i>GS</i> I. 100
ण कओ वाहविमोवलो	18.452	<i>Setu</i> XI. 56/55 (Calcutta edn)
णच्चिहिइ णडो पेच्चि (?) छिइ	108.471	Cf. <i>SK</i> p. 670, <i>SP</i> p. 805
णवळअ पअरं अंगे (?)	103.469	Cf. <i>GS</i> I. 28, <i>SP</i> p. 646, p. 1192, <i>SK</i> p. 667
णि अबइ दंसणक्खित्त (?)	10.450	Hem. p. 65, <i>GS</i> (W) 959
(= णिअदइ (अ) दंसणक्खित्त)		
णिअए वि कुमअंगे (?)	42.456	
णिभुअं खुणं ससिजइरुवइ ?	26.453	Cf. <i>SP</i> p. 619
तव णिमिअ चिअ बिट्ठी	19.452	<i>Setu</i> XI. 64
तुज्ज ण आणे हिअअं	30.454	<i>Śākuntala</i> III. 15
तुं सि मए च्चअंकुर	31.454	<i>Śākuntala</i> VI. 3
तुं सि मए च्चदंकुर	79.464	"
तुह करकमलं कमलं	60.460	Cf. <i>SP</i> p. 227
ते विरला सप्पुरुसा	52.458	Cf. <i>Setu</i> III. 9, <i>SP</i> p. 422 Cf. <i>SK</i> p. 503
थोआरुठमहुमआ	109.471	Cf. <i>SK</i> p. 670
दिअरस्स सरअ (?) महुरं	82.465	Cf. <i>SK</i> p. 669
वूरपडिबद्धराए	57.459	Cf. <i>SK</i> p. 453
दे आ पहिअणि अत्तसु (?)	10.480	<i>DHV</i> p. 74
दोहलअमप्पणो किण्ण (?)	102.469	
धण्णो सि रे लिह्हह्हलि (?)	92.467	Cf. <i>SP</i> p. 1193
= धण्णो सि रे हलिह्हअ		
धीरेण समं जामा	50.458	<i>Setu</i> V. 7
पग्गुप्पच्छणंदो (?)	77.464	Cf. <i>SP</i> p. 639, p. 1195, <i>GS</i> IV. 69
= फग्गुच्छणणिहोसं		

पणमथ पणअपकुपिते	32.454	Cf. <i>Siddha-Hema</i> , p. 594 (<i>Brhatkathāyām</i>)
पणमाणहमाणस्स हला ? (= पणमह माणस्स हला)	27.453	Cf. <i>ŚP</i> 1045; <i>GS (W)</i> 893
परिपुच्चआ ण जप्पइ (= पडिउच्छिआ ण जंपइ)	23.453	Cf. <i>SK</i> p. 624, <i>GS</i> VII. 47
पलमवाणिअ अल्ल ता कत्तो (= वाणिअअ हत्थिदंता कत्तो)	64.461	<i>DHV</i> p. 299, p. 529
प...साग अण वसत्तरा (?) (= पञ्चसागअ. रंजिअवेह)	59.460	Cf. <i>SK</i> p. 689; <i>GS</i> VII. 53
पाअडिअ-णेह-सब्भाव	15.451	<i>GS</i> II. 99
पाणउडीअविजळियण (?) (= पाणउडीअ वि जळिऊण)	16.451	Cf. <i>SK</i> p. 352 <i>GS</i> III. 27
पाणसमो त्ति भर्णत्तो (?)	41.456	
पिअदंसण सुहरस (= पिअदंसणेण सुहरस)	9.450 46.457	Cf. <i>SK</i> p. 373; <i>GS</i> IV. 23 ..
पिसुणत्ति (?) पिसुणंति) कामिणीणं	107.470	Cf. <i>SK</i> p. 670; <i>GS</i> VI. 58
पुच्छरतस्सविकहेर ? (= जो वि ण पुच्छइ तस्स वि कहेइ)	89.466	Cf. <i>ŚP</i> p. 1191; <i>GS</i> . V. 38
पुढमं वामणविहिणा	118.473	<i>GS</i> V. 25
बंहिआविहिअसविज्जिअ ? (= सहिआहि पिअविसज्जिअ)	90.467	Cf. <i>SK</i> p. 667, <i>ŚP</i> p. 1193
बीबाहरितणरअण (?) (= बिबाहरि-तणु-रअण)	29.454	Cf. <i>Siddhahema</i> VIII. iv. 401
भण तेण इरणवत्तु ? (= तेण इर णवलआए)	104.470	Cf. <i>SK</i> , p. 636 Cf. <i>ŚP</i> , p. 1192
भीष्मप्रोक्तानि...	38.455	Cf. <i>SK</i> p. 148
गोसे तिबिछि-रिछोली...		
मलिणवसणाण कअवे...	17.452	Cf. <i>ŚP</i> p. 439; <i>GS (W)</i> 949
मह एहि किं व पंथअ ? (= महएहि किं व पंथिअ)	7.450	Cf. <i>ŚP</i> p. 247 <i>GS (W)</i> . 877

रक्खामि सुणअमेणं (?)	2.449	
रसं जणंतिस्पर्णंति ?	115.473	Cf. <i>GS (W)</i> IV. 27; <i>SP</i> p. 889
(= ईसं जणंति दावेंति वम्महं)		
रूपाप्पिताण्ण सोहइ ?	80.465	Cf. <i>SK</i> p. 666; <i>SP</i> p. 1196
(= रइअं पि सा ण सोहइ)		
लच्छीए कुवळअदुक् ?	119.474	Cf. <i>SP</i> p. 890 (<i>Madhumatha</i> ?)
लीलाए कुवलअं कुवलअं	13.451	Cf. <i>VJ</i> p. 10; <i>Gāhārayana</i> 786
वइविवरणिगअदळो (लो)	62.460	<i>GS</i> III. 57
वाअणगि (?) करो मे	81.465	Cf. <i>SK</i> p. 669
विमलिअरसालेण	44.456	<i>Setu</i> IX. 7
विहलइ से णेवच्छन्त (?) णेवच्छं	87.466	Cf. <i>SK</i> p. 667
वेवसि अणिमिसणजणो (?)	58.459	Cf. <i>GS (W)</i> 943
वेधिर-सिण्णकरंगुळि (लि)	117.473	<i>GS</i> III. 44
शदमाणुशमंशभाअणे (?) भोंअणे	33.455	<i>Venī</i> III. 1: <i>SK</i> p. 144
...पहिअअगुणिअं हरति	76.463	Cf. <i>SK</i> p. 669 (for No 1) and <i>GS</i> VI. 45 (for No 2)
= (१) सुण्हाए हिअअगुणिअं		
(२) गामतरुणीओ हिअअं हरति		
संखकुळम्मि ?	66.461	<i>Setu</i> VIII. 100
(= संखउल-धवल-कमले)		
सग्गं अपारिजाअं	111.472	<i>Setu</i> IV. 20
सच्चं चिअ कट्टमओ	106.470	Cf. <i>SK</i> p. 668; <i>SP</i> p. 229 and <i>Cf. GS (W)</i> 864
सब्बं बोलत्ति (?) बोल्लंति) जणा	54.458	
सणिअं वच्च किंओअरि	12.451	Cf. <i>SP</i> p. 248
सदीक्षीरणणेहे ?	112.472	Cf. <i>SP</i> p. 886
(= वंदं कीराण णहे)		
सदसवखफणकनक ?		
सरळे (ले) साहसरागं परिहर	34.455	<i>Mālatī</i> VI. 10
सहदधण्णणो जतइ	114.472	Cf. <i>SP</i> p. 888
(= सच्चं सण्णा धण्णा जा तइआ)		
सा तुग्घज्जबालअ ?	116.473	<i>GS</i> III. 62
= सा तुह कएण बालअ		
सालोअ (सालोए) च्चिअ सूरे	48.457	<i>GS</i> II. 30

सीकरिअमणिअमुहवेविआइ	3.449	GS IV. 92
सेवति तीरवड्डं अकुसुमभरो ?	63.461	Setu I. 61
(= सेवति तीरवड्डिअ-णिअअ-भरो)		
हंतव्वो (? व्वो) राआहं तव्वो (? राआ हंतव्वो)	69.462	
हत्थिपुहेण हि शूढं ?	47.457	GS II. 200
(= हंवि पलोएहि (पलोएसु) इमं)		
हढे हिमं संघमिऊण ?	83.465	KM IV. 15
(= हत्थे महामंसवलीघराओ)		

Prakrit Verses In Vāgbhaṭālamkāra

(With the Commentary of Simhadevagani)

(Chapter XI : pp. 475-477)

*अबलोइऊण सामल-वअणं	5.476	
आरत्त-णेत-घोरणि	6.476	Vāg. IV. 49
इच्छंति जे ण किंति	10.477	Vāg. IV. 78
*चात्रग तुहं अइपंडिअउ	3.476	
जुव्वणसमउम्मत्तो	11.477	Vāg. IV. 106
तं णमह वीअराअं	8.477	Vāg. IV. 54
मअभरिअमाणसस्स वि	7.476	Vāg. IV. 53
विससोअरो मिअंको	12.477	Vāg. IV. 107
*सज्झाय-साण-तव-ओ	4.476	Āvaśyaka-Niryukti, G. No. 1518
*सत्तावीससंजोअण	2.475	
*तिरिसिद्धराअ सच्चं	1.475	
*हेम-कमलं ति वअणे	9.477	

Prakrit Verses In Hemacandra's Kāvyaṇuśāsana
(Chapter XII : pp. 478-494)

अइ दियर कि न पेच्छसि	64.491	GS VI. 70
अज्ज वि हरी चमक्कइ	38.486	Cited in A. Bh. (Vol I. p. 279)
अत्ता एत्थ गुमज्जइ	3.479	GS VII.67; Cited in DHV, p.71
अन्नत्थ वच्च बालय	36.485	Cited in DHV III. (p. 352)
अस्सं लडहत्तणयं (Additions)	64.a.491	Cited in KP X. 450
अहयं उज्जुअरूया	42.486	GS II. 27
अहिणव-मणहर-विरइय	47.487	Cited in SK I. v. no. 37
आसाइयं अणाएण	5.479	Cited in SK IV. (p. 549)
ईसाकलुसस्स वि तुह	27.483	Cited in DHV II (p. 271)
उच्चिणसु पडियकुसुमं	8.480	Cited in DHV p. 283; GS (W) 959
उप्पहजायाएँ असीहिरीएँ	61.490	Cited in DHV III. (p. 493)
एकत्तो रुअइ पिआ	45.487	Cited in DHV III (p. 383)
एतो वि ण सच्चविओ	65.491	Cited in SK III (p. 372)
एइहमित्त-त्थणिया	19.482	Cited in ŚP (p. 245) KP II. v. no. 11
एमेअ जणो तिस्सा	51.488	Cited in DHV III (p. 293)
कस्स व न होइ रोसो	13.481	Cited in DHV p.76; GS (W) 886
कायं खायइ छुहिओ	50.488	Cited in SK I v. no. 30
काराविऊण खउरं	53.489	Cited in SK I v. no. 55
का विसमा ? दिव्वगई ((Additions)	69.a.492	Cf. KP X. 529; GS W. 975
कुलबालियाएँ पेच्छह	75.493	Cited in DR II. 15-16; GS (W) 871
गाढालिगणरहसु	31.484	Cited in KP IV. v. 66
गुरुयणपरवस पिय किं	16.481	Cited in KP III v. 21; GS(W) 851
चंदमअहेहि निसा	59.490	Cited in DHV II. (p. 259)
चमडियमाणसकंचण	30.484	Cited in DHV II. (p. 238)
चूयंकुरावयंसं	29.484	(HV), Cited in DHV II(p. 238)
जं जं करेसि जं जं	77.493	GS IV. 78
जं भणह तं सहीओ	72.492	Cf. GS(W). 897
जस्स रणंतेउरए	57.489	Cited in KP X. p. 597

जाएज्ज वणुदेसे	28.484	GS III. 30, Cited in <i>DHV</i> (p. 269)
जो तीएँ अहरराओ	68.492	GS II. 6
ढुंढुल्लितु मरीहसि	54.489	Cited in <i>DHV Locana</i> (p. 274) and <i>KP X. v. 407</i>
”	55.489	”
णहमुहपसाहिअंगो	12.480	<i>GS(W)</i> 937
णोल्लेइ अणोल्लमणा	14.481	Cited in <i>KP III v. 18</i> , <i>GS(W)</i> 875
तं ताण सिरिसहोअर	24.483	<i>Viṣama</i> ; cited in <i>DHV</i> (p. 265)
तं ताण ह्यच्छायं	41.486	<i>Setu</i> II. 45
सं तिअसवदिमोवखं	78.493	<i>Setu</i> I. 12
ताला जायंति गुणा	48.488	<i>Viṣama</i> ; cited in <i>DHV</i> (p. 170)
तुह वल्लहस्स गोसम्मि	32.484	Cited in <i>KP IV v. 83</i>
वे आ पसिय नियत्तसु	10.480	Cited in <i>DHV I</i> , (p. 74) and <i>ŚP VII. p. 248</i>
धवल्लो सि जइ वि सुंदर	66.491	<i>GS VII. 65</i> , cited in <i>KP</i> (p. 747)
धीराण रमइ घुसिणा	25.483	Cited in <i>DHV II</i> (p. 262)
निगंड-दुरारोहं	74.493	<i>GS V. 68</i>
नियदइयदंसणुक्खित्त	7.479	Cf. <i>GS(W)</i> 957
निहुयरमणम्मि लोयण	44.487	Cited in <i>KP VII v. 328</i> , Cf. <i>GS(W)</i> 987
पणयकुवियाण दुण्ह वि	39.486	<i>GS I. 27</i> , cited in <i>DR Ava.</i>
पत्तणिअंबप्फंसा	49.488	<i>GS VI. 55</i>
पंथिय न एत्थ सत्थरमत्थि	20.482	Cited in <i>KP IV, v. 58</i>
परिवड्डइ विज्ञाणं	79.494	<i>Setu</i> I. 10
पाआलअले सेसाहिणि	77.a.493	
पिअमुहससंकदंसण	40.486	
पोढमहिलाण जं सुट्ठु	70.492	Cited in <i>SK III p. 338</i>
फुल्लुवकरं कलमकूरसमं वहंति	52.488	<i>KM I. 19</i>
बहलतमा ह्यराई	4.479	<i>GS IV. 35</i>

भभ धम्मिय वीसत्थो	1.478	GS II. 75, cited in <i>DHV</i> p. 52
महिलासहस्रभरिए	43.487	GS II. 82, cited in <i>KP</i> IV. (p. 145)
महुएहि किं व पंथिय	6.479	<i>Vajjā</i> 491; <i>GS (W)</i> 877
मा पंथ रंघ महं	35.485	<i>GS (W)</i> 961
रइकेलिहियनियं सण	37.485	<i>GS</i> V. 55
लीलादाढगुन्वूढ	33.485	(<i>Mahumaha</i>); cited in <i>Locana</i> (p. 346)
वच्च महं च्चिअ एक्काए	11.480	<i>GS (W)</i> 944
वण्णवसिअ ठव अच्छसि	69.492	<i>GS</i> V. 78
वाणियय हत्थिदंता	18.482	Cited in <i>DHV</i> (p. 299); <i>GS (W)</i> 951
	71.492	„
वाणीरकुडगुडुणि	41.1-486	<i>GS (W)</i> 874; cited in <i>DHV</i> p. 82
विअसंतरअक्खउरं	62.490	<i>Setu</i> VI. 11
विवरीयरए लच्छी	2.478	Cited in <i>KP</i> p. 250; <i>GS (W)</i> 815
सगं अपारिआयं	63.491	<i>Setu</i> IV. 20; Cited in <i>Locana</i> 126
सज्जेइ सुरहिमासो	23.483	(<i>HV</i>); cited in <i>DHV</i> p. 255
सणियं वच्च किं सोयरि	9.480	Cited in <i>ŚP</i> VII (p. 248)
सयलं चेव निबंघं	80.494	(<i>Rāvaṇa-Vijaye</i>), cited in <i>ŚP</i> XI. (p. 473)
सरसं मउअ-सहावं	21.482	
सहयच्चक्कायजुआ	46.487	Cited in <i>SK</i> I. v. 36
सह विअसनिसाहि	67.378	<i>KM</i> II. 9; cited in <i>KP</i> p. 673
सालोए च्चिअ सूरे	76.493	<i>GS</i> II. 30
साहं/साहेतो सहि सुहयं	17.481	<i>GS(W)</i> . 860
सिहिपिच्छकण्णऊरा	22.482	<i>GS</i> II. 73; cited in <i>DHV</i> p. 256

सुखद समागमिस्सइ	15.481	Cited in <i>KP</i> III p. 77 <i>GS (W)</i> 962
सो नत्थि एत्थ गामे	73.492	Cited in <i>KP</i> X p. 753
सोह व्व लक्खणमुहं	56.489	<i>Setu</i> I. 48, cited in <i>SP</i> p. 412
हंसाण सरेहिं सिरी	60.490	Cited in <i>KP</i> X (p. 708): <i>GS(W)</i> 953
हिययद्वियमसुं खु अ	26.483	Cited in <i>DHV</i> p. 267
दुमि अबहत्थिअरेहो	34.485	<i>Viṣama</i> , cited in <i>Locana</i> (p. 346)
होइ न गुणाणुराओ	58.490	Cited in <i>Locana</i> (p.123)

Prakrit Verses In Kalpalataviveka
(Chapter XIII : pp. 495-510)

अज्झाइ पहारो णव-	34.499	Cited in <i>DHV</i> (p. 144)
अणुदियसकयाभोआ	6.496	Cited in <i>DHV</i> (N. S. edn.)
अण्णोण्णं (?)	108.508	
अत्ता एत्थ णुमज्जइ	18.498	<i>GS</i> VII. 67; Cited in <i>DHV</i> I. (p. 71)
अन्नत्थ वच्च बालय	76.504	<i>DHV</i> (p. 352)
अवयस रोत्तुं चिअ णिम्मियाइं	74.503	<i>DHV</i> III (p. 351)
अवियारिय... न भणिस्सं (Part of ए एहि किं पि कीए वि)	100.507	<i>KP</i> X (p. 655): Cf. <i>GS</i> VII. 2
अहयं उज्जुअरूआ	29.499	<i>GS</i> II. 27, <i>Hem. KAS</i> (p. 155)
आउज्जिअय	10.497	Cited in <i>SK</i> I (p. 22)
आम असइ ऱ्ह ओरम	80.504	<i>GS</i> V. 17; <i>DHV</i> III (p. 479)
इय नवर (?अह णवर)	2.495	
ईसाकलुसस्स वि तुह	51.501	Cited in <i>DHV</i> II. (p. 271)
	57.502	"
	68.503	"
उच्चिणसु पडियकुसुमं	62.502	Cited in <i>DHV</i> II (p. 283), Cf. <i>GS</i> (W) 959
उम्मूलियाण	114.509	<i>Setu</i> VI. 81, cited in <i>SK</i> (p. 521)
उसुरुसुंभियाए	38.500	Cited in (<i>DHV</i>) <i>Locana</i> (p176)
एमेय जणो तिस्सा	9.497	Cited in <i>DHV</i> III (p. 293)
	63.502	"
कइ.केसरी	98.506	<i>VJ</i> III (p. 173)
कमलायरा ण मलिया	28.499	<i>GS</i> II 10; cited in 60.502 <i>DHV</i> p. 281
कवि पच्चेलिल भडि (part of सा उप्पडी ...)	109.508	Cited in <i>SK</i> III (p. 341)
कस्स व न होइ रोसो	22.598	Cited in <i>DHV</i> I p. 76 <i>GS</i> (W) 886

कुवियाओ ^० पसणाओ	33.499	Cited in <i>DHV</i> (p. 143)
गयणं च मत्तमेहं	37.500	<i>GV</i> 406; cited in <i>DHV</i> (p. 173)
गामउडो (part of काराविऊण खउरं...)	12.497	Cited in <i>SK</i> I (p.39)
घणसमय (part of धुयमेय ...)	93.506	<i>Setu</i> I. 19; cited in <i>SK</i> (p. 428)
धेत्तुआण चलविज्जुचडुलियं	14.497	Cf. <i>VJ</i> III (p. 213)
चंकम्मंति	97.506	Cf. <i>VJ</i> III (p. 171)
चंदमऊहेहि	46.501	Cited in <i>DHV</i> (p. 259)
	59.502	"
	71.503	"
चमदिय-माणस-कंचण	39.500; 58.502	Cited in <i>DHV</i> (p. 238)
चित्ते चहुट्टवि	16.498	<i>KM</i> II. 4, cited in <i>KP</i> (p. 467-68)
चुंबिज्जइ सयहुत्तं	32.499	Cited in <i>DHV</i> (p. 143)
चूअंकुरावयंसं	62.503	(<i>HV</i> ?); cited in <i>DHV</i> p. 298
जं जं (part of विसवेओ.. (Setu V.50)	121.510	cited in <i>SK</i> p 343
जाएज्ज वणुहेसे	50.501	<i>GS</i> III. 30; Cited in <i>DHV</i>
	56.502	(p. 269)
जिणधम्मो मोक्खफलो	1.495	Cited by Nanditaḍḍhya
टव टव टव त्ति पडियं	4.496	
ढंढल्लितु मरीहसि	52.501	<i>GS (W)</i> 985, cited in <i>DHV</i> p. 274
णमह	105.108	<i>Setu</i> I.1, cited in <i>SK</i> (p.319)
णहमुह-पसाहिअंगो	21.498	Cited by Hem. in his <i>KAS</i> (p. 56), <i>GS (W)</i> 937
णेसासा	89.505	<i>GV</i> . 748
तहेति ((Probably part of धवलो सि जइ वि सुंदर <i>GS</i> VII. 65)	107.508	Cited in <i>KP</i> (p. 747)
तं ताण सिरिसहोयरतं ताण ...	48.501; 54.501	Cited in <i>DHV</i> II (p. 265)
तं बइया	96.506	<i>Setu</i> I. 42, Cited in <i>SK</i> p. 541

ता किं पि किं पि ता कह	5.496	Cited by Namisādhū on Rudraṭa VI. 33
ताण (part of तं ताण हअच्छाअं)	122.510	Setu II. 45, cited in SK p.434
ताला ... जाला	7.496	Viṣama cited in DHV p. 170
	8.496	"
	36.500	"
तिक्खारुणं	88.505	Cited in VJ (p. 189)
दयत्तिण (? दअत्तेण) – part of विरहिणिहिअ etc)	118.509	Cited in SK (p. 368)
वर रइय (?)	85.505	Cf. VJ III (v. 141, p. 203)
दिबस (part of विअडे गअण ...)	115.509	Cited in SK (p. 521)
दीवडि तेल्लु णाहि	35.500	Cited in Locana (p. 147)
दे आ पसिय निर्यत्तसु	20.498	Cited in DHV I. (p. 74), GS(W). 968
देव्वाअत्तम्मि फले	41.500	GS III. 79, cited in DHV p. 266
घोराण (बीराण) रमइ घुसिणा	53.501	Cited in DHV (p. 262)
घूमाए	82.504	Setu V. 19, cited in SK p. 253
पत्ता अ	81.504	Setu I. 56, cited in SK p. 240
पत्तिय (part of कि जंपिएण बहमुह)	103.507	Cited in SK (p. 496)
पंथिय न एत्थ सत्थर	42.500	Hem, KĀS I (p. 67), GS(W) 879
पाणउडोएँ	94.506	GS III.27; cited in SK (p. 352)
पियसंगमम्मि वि (part of रइयमुणाला- हरणाओ ...)	116.509	Cited in SK IV. (p. 521)
पीणत्तण	106.508	Setu I-3; cited in SK p. 334
पुल्लुअंति (part of धेतुआण चलविज्जु- चडुलियं)	87.505	Cited in VJ. (p. 213)

बालय णाहं दूई	23.498;102.507	Cf. <i>GS</i> II. 78; cited in <i>A'sarvasva</i> (p. 147)
बिबाहरे पियाणं . (the second half of the <i>gāthā</i> तं ताण सिरिसहोयर ...)	65.502	Cited in <i>DHV</i> (p. 265)
भम धम्मिय	17.498	<i>GS</i> II. 75; cited in <i>DHV</i> p. 52
" "	25.499	"
" "	79.504	"
मलिण्या (part of सअलु ज्जोइअवसुहै ...)	119.509	<i>Setu</i> III. 31; cited in <i>SK</i> IV. (p. 431)
महिला सहस्सभरिए	31.499	<i>GS</i> II. 82; Hem. <i>KAS</i> (p. 155)
महुमहदंसणजोगं (part of रइअरकेसर ...)	92.506	<i>Setu</i> I. 17; cited in <i>SK</i> p. 427
मा पंथं रुध महं	75.504	Cited in <i>DHV</i> (p. 352); <i>GS</i> (W) 961
मारिवडिए (?)	11.508	
रेहइ	99.507	Cited in <i>Tilaka's Vivṛti</i> (p. 12) and in <i>A'sarvasva</i> (p. 92)
लच्छी धूआ	78.504	Cited in <i>DHV</i> (pp.463-64)
लीलादाढगुव्वद	72.503	— <i>Mahumaha</i> ; cited in <i>Locana</i> p. 346
वच्च महच्चिय एक्काए	19.498	Cited in <i>DHV</i> I. (p. 73); <i>GS</i> (W) 944
वणराइकेसहत्था	91.506	Cited in <i>SK</i> (p. 425)
वाणीरकुडंगुडुणि	30.499	Cited in <i>DHV</i> (p. 282),
	61.502	<i>GS</i> (W) 874
बिसम (part of अब्बोच्छिणपसरिओ)	120.509	<i>Setu</i> III 17, cited in <i>SK</i> (p. 432)
बिसमइओ च्चिअ काण वि	64.502	Cited in <i>DHV</i> (p. 294)
वीराण (धीराण) रमइ घुसिणा	47.501	Cited in <i>DHV</i> p. 262)
बोलेसु (part of सुहअ बिलंबसु थोअं)	101.507	Cited in <i>A'sarvasva</i> (p. 147)
सअल (part of सअलकरणपरवीसाम...)	84.501	Cited in <i>KP</i> (p. 567)
सगं अपारियायं	26.499	<i>Setu</i> IV. 20, cited in <i>Liocana</i> (p. 126)
सज्जेइ सुरहिमासो	43.500	(HV), cited in <i>DHV</i> (p.255)

समण्डंतो (part of उअहिस्त जसेण)	83.504	<i>Setu</i> IV. 43, cited in <i>SK</i> II p. 259
समविसमणिद्विसेसा	77.504	<i>GS</i> VII. 73, cited in <i>DHV</i> (p. 356)
समारुइ- (part of ववसिअणिवेइअस्थो)	113.509	<i>Setu</i> IV. 58, cited in <i>SK</i> (p. 508)
सरसं मउयसहावं	40.500	Cited in Hem. <i>KAS</i> (p. 69)
संठवेइ (part of वेवाहिऊण बहुआ...)	15.497	Cited in <i>SK</i> (p. 39)
सहि णवणिहुवण समरम्मि	67.503	Cited in <i>KP</i> (p. 163)
सहि विरइऊण माणस्स	69.503	Cited in <i>KP</i> (p. 144)
सामाइ (सामलाएँ ...)	117.509	<i>GS</i> II. 80, cited in <i>SK</i> p. 336
सायरविइणजुव्वण	44.500	Cited in <i>DHV</i> (p. 256)
सिवे (? वि) णे वि (?)	86.505	Cf. <i>VJ</i> III (p. 212) v. 165
सिहिपिच्छकणऊरा	45.501	<i>GS</i> II. 73, Cited in <i>DHV</i> p. 256
सुहअ विलंबसु थोअं	24.498	Cited in <i>A'sarvasya</i> (p. 147)
सेउल्लियं (part of पट्टंसुत्तरिज्जेण ...)	13.497	Cited in <i>SK</i> (p. 46)
सेलअसुआरुद्धं	3.496	Cited in <i>SK</i> (p. 27)
सो च्चिय (part of जो तीअ अहरराओ)	111.508	<i>GS</i> II. 6, Cited in <i>SK</i> (p. 349)
सो रसेण	110.508	<i>Setu</i> XIV. 63/61
सोहइ बिसुद्ध-किरणो	90.505	<i>Setu</i> I. 22, cited in <i>SK</i> p. 424
हंतु (विमगमाणो)	104.507	<i>Setu</i> IV. 36, cited in <i>SK</i> p. 496
हा तो जोज्जलदेओ	11.497	Cited in <i>SK</i> (p. 110)
हिअयट्ठिय मन्नु	49.501	Cited in <i>DHV</i> (p. 267)
	55.501	"
हियइ तिरच्छी	95.506	Cited in <i>SK</i> (p. 353)
हुमि अवहत्थिअरेहो	70.503	<i>Viṣama</i> , cited in <i>Locana</i>
"	73.503	(p. 346) "
होइ न गुणाणुराओ	27.499	Cited in <i>Locana</i> (p. 123)

Prakrit Verses in Alamkaramahodadhi
(Chapter XIV : 511-527)

अत्ता इत्य णुभज्जइ	10.513	GS VII. 67; cited in <i>DHV</i> (p. 71)
अन्नं (णं) लडहत्तणयं	55.522	Cited in <i>VJ</i> I.v. 66 and <i>KP</i> X v. 450 p. 630
अर (ल) स-सिरमणी धुत्ताण	37.518	<i>KP</i> IV. v. 60 (p. 135)
अहयं उज्जुअरुआ	49.521	GS II. 27
अहिणव-मणहर-विरइय	78.527	Cited in <i>SK</i> I. (p. 26)
आसाइयं अणाएण	44.520	Cited in <i>SK</i> IV. (p. 549); GS (W) 958
इ (ए) इहमित्त-स्थणिया	4.512	Cited in <i>SP</i> VII. (p. 245); GS (W) 967
उज्जसि पियाइ समयं	57.523	GS III. 75 cited in <i>SK</i> p 481
उद्धच्छो पिअइ जलं	71.525	GS II. 61
उन्निहं (ओणिहं) दोबल्लं	6.512	Cited in <i>KP</i> III. v. 14 (pp. 73-74); GS (W) 950
उरपेल्लियवर (? वइ) कारेल्लयाइ	63.524	Cited in <i>SK</i> IV. (p. 451)
ए एहि किं पि कीए	69.525	„ <i>KP</i> X. (p. 655)
ए एहि दाव सुंदरि	72.526	„ <i>KP</i> X. (p. 736)
ओसुयइ दिस्सपडिक्ख-	24.516	„ <i>SK</i> V. (p. 594)
कइकेसरी पथाणं	65.524	„ <i>VJ</i> III. (p. 173)
करमरि अयालगज्जिय	17.514	GS I. 55
कस्स व न होइ रोसो	47.520	Cited in <i>DHV</i> I (p. 76) GS (W) 886
काराविऊण खउरं	51.521	Cited in <i>SK</i> I. (p. 39)
का विसमा दिव्वगई	75.526	„ <i>KP</i> X, (p. 710)
किवणाण धणं नागाण	66.524	„ <i>Kp</i> X (p. 640)
गयणं च मत्तमेहं	27.516	<i>GV</i> 406, cited in <i>DHV</i> p. 173
गाढालिगण रहसु-	39.519	Cited in <i>KP</i> IV (p. 141); GS(W) 934

गुरुअणपरवस पिय कि	9.513	Cited in <i>KP</i> III (p. 79), <i>GS(W)</i> 851
घरिणिघणत्थणपेल्लण-	21.515	<i>GS</i> III. 61
धित्तुं मुच्चइ अहरो	70.525	Cf. <i>ŚP</i> vol III p. 829, <i>Ā'sarvasva</i> p. 168
चंदमऊहेहिं निसा	40.519	Cited in <i>DHV</i> II (p. 259)
चित्ते चहुट्टवि न खुट्टवि	54.522	<i>KM</i> II. 4, cited in <i>KP</i> pp 467-68
चित्ताणियदइयसमागमम्मि	22.515	<i>GS</i> I, 60, cited in <i>SK</i> V(p.584)
चूअंकरावयंसं	31.517	(<i>HV</i>), cited in <i>DHV</i> III (p.298)
छणपाहुणिया देयर	42.519	Cited in <i>DHV</i> III (p.502) and <i>KP</i> IV (p. 187)
जं जं करेसि जं जं	19.515	<i>GS</i> IV. 78
जह गंभीरो जह रयण-	77.527	Cited in <i>KP</i> X (p. 760)
हुंहुल्लंतु मरीहिसि	59.523	" <i>KP</i> X (p. 574)
	60.523	"
णुल्लेइ अणुल्लमणा	7.512	" <i>KP</i> III (p. 77), <i>GS(W)</i> 875
तं ताण सिरि-सहोअर	29.517	<i>Viṣama</i> , cited in <i>DHV</i> p. 265
तं ताण हयच्छायं	16.514	<i>Setu</i> II. 45, cited in <i>SK</i> p. 580
साण गुणमहणाणं	41.519	Cited in <i>KP</i> IV (p. 176)
ताला जायंति गुणा	3.511	<i>Viṣama</i> , cited in <i>DHV</i> (p. 170) <i>GS (W)</i> 989
तुह बल्लहस्स गोसम्मि	32.517	Cited in <i>KP</i> IV (p. 158) <i>GS(W)</i> . 990
ते विरला सप्पुरिसा	67.525	<i>Setu</i> III. 9/10 (Calcutta edn)
दे आ पसिअ निअत्तसु	46.520	Cited in <i>DHV</i> I. (p. 74); <i>GS (W)</i> 968.
देव्वायत्तम्मि फले किं कीरउ	28.517	<i>GS</i> III. 79; cited in <i>DHV</i> p. 266
धवलो सि जइ वि सुंदर	73.526	<i>GS</i> VII. 65 cited in <i>KP</i> p. 747

धी (बी) राणें रमइ घुसिणा-	30.517	Cited in <i>DHV</i> (p. 262)
धीरेण समं जामा	58.523	<i>Setu</i> V. 7 cited in <i>SK</i> p. 483
नारायणु (णो) त्ति परिणय-	56.522	Cited in <i>A'sarvasa</i> , (p 61)
निहालसपरिधुम्मिर	23.515	<i>GS</i> II. 48
पुलयं जणंति दहकंधरस्स	25.516	<i>Cf. Setu</i> XV. 66 (Calcutta edn)
फुल्लुक्करं कलमकूरसमं वहंति	53.522	<i>KM</i> I. 19; cited in <i>SK</i> p. 693
बहलतमा हयराई	43.520	<i>GS</i> IV. 35
बालय नाहं दूई	68.525	<i>GS</i> II. 78, cited in <i>A'sarvasa</i> (p. 147)
भम धम्मिअ बीसत्थो	12.513	<i>GS</i> II. 75 cited in <i>DHV</i> (p. 52)
महिलासहस्सभरिए	50.521	<i>GS</i> II. 82
माए धरोवयरणं	5.512	Cited in <i>KP</i> (p. 28); <i>GS</i> (<i>W</i>) 889
रइकेलिहियनियंसण	2.511	<i>GS</i> V. 55; cited in <i>KP</i> p. 168
रंधणकम्मसु निउणे	15.514	<i>GS</i> I. 14
रमिऊण पयंपि गओ	14.514	<i>GS</i> I. 98
राईसु चंदधवलासु	33.518	Cited in <i>KP</i> (p. 158)
रेहइ मिहरेण नहं	64.524	„ <i>A'sarvasa</i> (p. 92)
लोलाइ तुलिअसेलो	13.513	
धाणिअय हत्थिदंता	74.556	„ <i>DHV</i> (p. 299)
वाणीरकुडंगोडुीण	1.511	<i>GS</i> (<i>W</i>) 951
विक्किणइ माहपासम्मि	26.516	Cited in <i>DHV</i> (282); <i>GS</i> (<i>W</i>) 874
विबरीयरए लच्छी	48.521	<i>GS</i> III. 38; cited in <i>SK</i> p. 575
विहलंखलं तुमं सहि	35.518	Cited in <i>KP</i> (p. 250), <i>GS</i> (<i>W</i>). 816
सणिअं वच्च कित्तोअरि	45.520	Cited in <i>KP</i> IV (p. 164)
संहयचक्काय जुआ	79.527	„ <i>SP</i> VII. (p.248) „ <i>SK</i> (p. 25)

सहसा मा साहिज्जउ	20.515	Cited in <i>SK</i> (p. 591)
सहिआहि भभ्रमाणी	76.526	<i>GS</i> II. 45
सहि नवनिहुअणसमरम्मि	34.518	„ <i>KP</i> (p. 163)
सहि साहसु तेण समं	18.514	„ <i>SK</i> (p. 582)
साहंती सहि सुहयं	11.513	„ <i>KP</i> (p. 29), <i>GS(W)</i> 860
सिहिपिच्छकण्णऊरा	38.519	<i>GS</i> II. 73, cited in <i>DHV</i> p. 256
सुव्वइ समागमिस्सइ	8.512	„ <i>KP</i> (p. 77). <i>GS(W)</i> . 962
सो मुद्धमओ मायण्हिआहि	62.524	„ <i>SK</i> (p. 365)
सो मुद्धसामलंगो	36.518	„ <i>KP</i> (p. 161)
हसियं सहत्थयालं	61.523	<i>GS</i> III. 63

Prakrit Verses In Vāgbhata's Kāvyaṇusāsana

(With his *Svopajñā* Commentary *Alaṅkāratilaka*)

(Chapter XV : pp. 528-533)

अधरदलं ते तरुणा	20.532	Rudraṭa IV. 20
अलोल-कमले चित्ते	22.533	<i>Devīśatakā</i> 74
आसण्णकुडंगे जुण्ण	10.530	<i>ŚP</i> p. 629, p. 1192, <i>GS(W)</i> .959
उच्चिणसु पडिअ-कुसुमं	11.531	Cited in <i>DHV</i> (p. 283), <i>GS(W)</i> 959
ए एहि किं पि कीए	14.531	Cf. <i>KP</i> X. v. 471 (p. 655)
कायं खायइ छुहिओ/खुहिओ	7.530	Cf. <i>SK</i> (p. 22)
क्रीडन्ति प्रसरन्ति मधु	21.533	Rudraṭa IV. 21
गाहाण रसा महिलाण	6.530	<i>Vajjā</i> 13
चंक (? वंक) भणियाइ कत्तो	9.530	<i>Vajjā</i> , 284*3, <i>GS(W)</i> 884
चंद तुमं न गणिज्जसि	12.531	Cf. <i>SP</i> (p. 903)
चम्पककलिकाकोमल	19.532	Rudraṭa IV. 19
जं मुक्का सवणंतरेण	2.528	<i>KM</i> I. 29
जुण्हाऊरिय कोसकंतिघवले	3.529	
पउरजुवाणो गामो	15.531	<i>GS</i> II. 97
फुल्लुक्करं कलमकूरसमं	5.529	<i>KM</i> I. 19
बिबुट्ठे (बिबोट्ठे) मयणं न दिति	23.533	<i>KM</i> I. 13
भम धम्मिअ बीसत्थो	8.530	<i>GS</i> II 75, Cited in <i>DHV</i> p. 52
माणं मुंचध (ह) देह वल्लहजणे	11.528	<i>KM</i> I. 18
शूलं शलन्तु शं वा विशन्तु	18.532	Rudraṭa IV, 18
सल्लजणसंगेण वि वुज्जणस्स	16.532	<i>GRK</i> v. 104
सरले साहसरागं	17.532	<i>Mālatī</i> VI. 10
सह विअस (ह) णिसाहि	13.531	<i>KM</i> II. 9
सा (? सो) जयइ कूडबरडो	4.529	Cf. <i>Prabandha</i> v. 171 (p. 75)

Prakrit Verses In Viśvanātha's Sāhityadarpaṇa

Chapter XVI pp. 534-539

भत्ता एत्थ णुमज्जइ	1.534	GS VII. 67; cited in <i>DHV</i> (p. 71)
अलिअपसुत्तअ णिमीलिअच्छ	10.536	GS I. 20
अहिणअपओअरसिएसु	27.539	Cited in <i>DHV</i> (p.515)
उअ णिच्चल-णिप्पदा	2.534;16.537	GS I. 4; cited in <i>KP</i> p. 30
एसा कुडिलघणेणं	7.535	“
एसो ससहरबिबो	22.538	Viśvanāthasya
ओवट्टइ उल्लट्टइ	21.538	Viśvanāthasya
कस्स व ण होइ रोसो	18.537	cited in <i>DHV</i> (p. 76), <i>GS (W)</i> 886
कमलेण विअसिएणं	8.536	Viśvanāthasya
का विसमा देव्वगई	26.539	Cf. <i>KP</i> (p. 710)
जइ संहरिज्जइ तमो	20.538	Viśvanāthasya (<i>Candrakālā-</i> <i>yām</i>)
जस्स रणंतेउरए	24.539	Cf. <i>KP</i> (p. 597)
णवरिअ तं जुअ-जुअलं	6.535	
तह से झत्ति पउत्ता	4.535	(<i>Dhanikasya</i>) <i>Avaloke</i>
दुल्लहजणाणुराओ	19.538	<i>Ratnā</i> II. 1
पणअकुविआणं दोण्ह वि	11.536	GS I. 27
पंथिअ ण एत्थ सत्थरमत्थि	13.537	Cited in <i>KP</i> p.133
पंथिअ पिआसिओ विअ	5.535	Viśvanāthasya
बालअ णाहं दूई	25.539	Cited in <i>Alaṃkārasarvasva</i>
भम धम्मिअ वीसत्थो	12.536	GS II. 75, cited in <i>DHV</i> p. 52
भिसिणी-अल-सअणीए	9.536	Viśvanāthasya
महिलासहस्सभरिए	15.537	GS II. 82, cited in <i>KP</i> p. 145
मह दे सुरसंघं मे	23.538	<i>Devīśataka</i> 76, cited in <i>KP</i> IX. v. no 37 (p. 513)
लज्जापज्जत्तपसाहणाइ	3.535	
वाणीरकुडंगुडुणी	17.537	Cited in <i>DHV</i> (p. 282)
सज्जेइ मुरहिमासो	14.537	Sarvasenasya (<i>HV</i>), cited in <i>DHV</i> p. 255, p. 528

Prakrit Verses In Rasārnavasudhākā ra
Chapter XVII : pp 540-545

अइपीणघणत्थणसोह्णि	26.545	<i>Prabodha</i> III. 19
अकलिअपरिरंभ विग्गमाइ	18.543	
अज्जं मोहण-सुहिअं	20.544;21.544	<i>GS</i> IV. 60
अलिअपसुत्तअ विणिमीलिअच्छ	14.543	<i>GS</i> I. 20
अहिणवमहुलोल्लोखो तुमं	3.540	<i>Śakuntala</i> V. 1
आअरपसारिओद्धं	10.542	<i>Cf. GS</i> I. 22
आपुच्छंतस्स वहु	7.541	
ईसिवलिआवणआ (?)	9.542	
एहइ (एहिइ) सो वि पउत्थो	6.541	<i>Cf. GS</i> I. 17
कमवड्ढंत-विलासं	23.544	
कंदप्पुद्दामदप्पप्पसमणगुरुणो	24.545	<i>Bāla-Rām</i> VII. 4
किं तादेण णरिदसेहरसिहा	2.540	<i>Bāla-Rām</i> VI. 19
चरणोआसणिसणस्स	15.543	<i>GS</i> II. 8
तह तह गामीण-घरिणी (?घरिणि)	5.541	
दंतक्खअं कवोले	17.543	
दुल्लहजणाणुराओ	19.544	<i>Ratnā</i> II. 1
दुल्लहो पिओ मे तस्सि भव हिअअ णिरासं	12.542	<i>Mālavikā</i> II. 4
पच्चक्खमंतुकारअ	13.542	
बहुवल्लहरस जा होइ	11.542	<i>GS</i> I. 72
मज्झण्णे/मज्झण्हे जणसुण्णे	1.540	
रंडा चंडा दिक्खिदा धम्मदारा	26.545	<i>KM</i> I. 23
लीलाएँ तुलिअसेलो	16.543	<i>Cf. SKV</i> v no. 235
ससुरेण ढज्जमाणे (?डज्ज/ढज्ज. माणे)	8.541	(<i>Simhabhūpālasya</i>)
सह दिवस-णिसाहि दीहरा सासदंडा	22.544	<i>KM</i> II. 9
सालोए च्चिअ सूरै	4.541	<i>GS</i> II. 30

Prakrit verses In Alamkāra-Ratnākara
(Chapter XVIII : pp 56-578)

अग्धंतु सिसिरसमए कामीण	80.561	
अंगाइ पतणुआइ	58.557	GV 1148
" "	88.561	"
अंगे पुलअं अहरं	7.547	Cf. <i>Vimarśinī</i> p. 98, GRK .677
अच्चासण्णो ओही	60.557	
अणत्थ कुणसु जोण्हं	110.566	
" " "	163.577	
अणमहिंलापसंगं	136.571	GS I. 48
अदंसणं व सुअणस्स	4.547	
अद्धच्छिपेच्छिअं मा करेहि	114.567	GS III. 25
अलिअपसुत्तअ विणिमोलि	142.572	GS I. 20
अहअं लज्जालुइणी	154.575	GS II. 27
आणंदणं मह लोअणाणं	113.567	
आलिहमाणीओ वि चित्त	72.559	
इमिणा सरएण ससी	129.570	Cf. <i>Lilāvai</i> 25
उअ जलहरमालाए	53.556	
उगच्छउ दिणणाहो	79.560	
उच्चअरं दोलंतीएँ	86.562	
उज्जुअरए ण तूसइ	75.560	GS V. 76
उसामेति दूइच्चा	62.557	
उप्पाइअदग्घाणं वि	67.558	GS III. 48
उल्लोल्लकरअरअण	26.551	Cited in <i>KP</i> (p. 144)
उव खणविहल ?		
तवखणविहल परम्मुह (See 14.548 below)		
एक्केण कवडबलिबंधणेण	168.578	
एक्को हि कालसारो	101.565	GS I. 25
एगे कुणंति छिद्दं	87.562	
एदहमेत्ते भुवणे	5.547	Cf. GS IV. 3
एंति गअणपेरंतसु	159.576	GV. 233
एमेअ जणो तिस्सा	1.546	Cited in <i>DHV</i> (p. 293)
एसो वसंतमासो	50.555	

कस्स व ण होइ रोसो	155.575	Cited in <i>DHV</i> I. (pp 76-77)
काऊण हिरण्णक्खं	162.577	
किं भणिमो भण्णइ कित्ति (? कित्तिय)	44.554	Cf. <i>Vimarṣiṇi</i> ?, pp.4-5
कुलिसो तालेइ धरा	130.570	<i>GV</i> 129
कुर्विअ वि (? कुविआण) परम्मुहाणं	88.562	
कुविआएँ पाअपडणेण	78.560	
गज्ज [सु] जलअ जहिच्छं	104.565	
गज्ज महं चिअ उर्वारि	103.565	<i>GS</i> VI. 66
गहरइसु (? गहवइसु)	140.572	<i>GS</i> IV. 59
ओच्चिएसु		
गहवइ गओ म्ह सरणं	152.575	<i>GS</i> III. 97
चंदसरिसं मुहं से	165.577	<i>GS</i> III. 13
चिरसंठिओ वि विगलइ	59.557	
चोरिअरमणाउलिए	71.559	Cf. <i>Vimarṣiṇi</i> p. 173
जइ देवअं पसण्णं	125.569	Cf. <i>GS</i> (W) 844
जइ देवरेण भणिआ	145.573	Cf. <i>SK</i> II. v. 370
जइ वच्चसि वच्च तुमं	46.555	Cf. <i>Vajjā</i> 366
जं चेव मुउलणं (? मउलणं) लोअणाण	83.561	
जणणीएँ बुद्धघवला	111.567	
जह गहिरो (? गंभीरो) जह रअण	64.558	Cf. <i>KP</i> (p. 760)
जह जह मअस्स हरणं	121.568	
जह बालसणलीला	131.570	
जाएज्ज वणुद्देसे	47.555	<i>GS</i> III. 30
जाहे च्चिअ तुह चाओ	21.550	
जेण परक्कमणिहिणा	92.563	
जो जस्स विहवसारो	52.556	<i>GS</i> III. 12
जो रणमुहम्मि रण्णा	61.557	
जोव्वणबुद्धी कमला	28.551	
जो सरहसपिअपरिरंभ	10.548	
ठाऊण जइ णिरिक्खइ	94.563	
ढुंढुत्तलंतु/ढुंढुत्तिल्लु	6.547	Cited in <i>Locana</i> (p. 274)
ण अ रुक्खं ण अ रिद्धी	51.555	Cited in <i>Vimarṣiṇi</i> p. 159
णरणाह तुज्झ कित्ति	15.549	

णवपुणिमामिअंकरस्स	9.548	Cited in <i>KP</i> IV. 88 (p. 162)
णवरं चलिए चंदम्मि	38.553	
णह-माण (? कखअ) - कअग्गह-ताडणेहि	115.567	
णाराअणो त्ति परिणअ-	33.552	First Cited in <i>A'sarvasva</i> (p.61)
णिअकंठसंठिओ किर-	149.574	
णिद्द च्चिअ वंदिज्जिउ (? वंदिज्जउ)	19.549	
णिद्दोसो ण हु कोइ वि	93.563	
णूणं दाव सच्चोए	137.571	
णोल्लेइ अणहम्मणा	148.574	
तक्खणविहलपरम्महु	14.548	
तण्णात्थि(तं णत्थि) किं पि पइणो	34.552	First cited in <i>A'sarvasva</i> (p. 133)
तं तुज्झ णूण दिण्णं	133.571	
तरलाविएहि दर-विअसिएहि	8.547	
तवणाहि ससो ससिणो	124.569	
तावमवणेइ ण तहा	164.577	<i>GS</i> III. 88
तीअ मुहाहि तुह मुहं	122.568	<i>GS</i> II, 79
तुह चंडि गंडवालो	13.548	
तुह मुहसारिच्छं ण लहइ	18.549	<i>GS</i> III. 7
तुह सेण्णभिण्णपाआर	112.567	
थणभुअमूलणिअंबे	20.550	
वइअम्मि विट्ठमेत्ते	118.568	
वमिखण्णेण वि एंतो सुहअ	100.564	
वट्ठूण पुण्णचंदं	146.574	
वढ-रोस-कलुसिअस्स वि	11.548	<i>GS</i> IV. 19
वल्लिआरि-वसा-सोणिअ	54.556	
दाव रुदिअं (? ता रुण्णं) जा रुब्बइ	161.576	<i>GS</i> II. 41
दाहपसंगो अलिअणलेण	84.561	
दीवाओ अरुणं सिअं	123.569	
दुक्खेहिं लंभइ पिओ	127.570	<i>GS</i> IV. 5
दूरपवासे सँमुहो	43.554	Cited in <i>Vimarśinī</i> , (p.147)
धवलो सि जइ वि सुंदर	134.571	<i>GS</i> VII. 65

घावइ विअलिअग्रम्मिल्ला	157.576	GS III. 91
पक्खालणकवड्डेणं	153.575	
परिणाम-महुर-फलभारेहिं	35.552	
परिरंभ-विसारि-स्थणआ	29.551	
पसिअ पिए का कुबिआ	107.566	GS IV. 84
पासे पुरओ पेरंतअम्मि	123b).569	
पाहुणिए तम्मग्गेवे तुए	150.574	
पिअअं पडि वलइ मणो	68.558	
पिअदंसण-सुहरसमउलिआइ	135.571	
पिअसहिं दोवि उवाआ	116.567	
पुहुमिल्लं कारणं अधर (अहर ?)	55.556	
पुसिआ कण्णाहरणेंव	32.552	GS IV. 2
फग्गुच्छवणिद्दोसं	70.559	GS IV. 69
फहस अणे इह माए	151.574	
बलाआ (? बलआ) मेहनिहेणं	30.551	
बहु-वल्लहस्स जा होइ	119.568	GS I. 72
बहु-विविह-कणअ-रअण	120.568	
बहुसो वि कहिज्जंतं	16.549	GS II. 98
मअणाहिसामलेणं इअ	81.561	
मअवसमंथरभमरेहिं	56.556	
मम वल्लहेण राया	36.553	
मरणाहिंतो अहिअं ण	166.577	
मलअपवणप्पहाविए	156.575	
महिलासहस्सभरिए	31.552	GS II. 98
माणुमपरुसपवणस्स	24.550	GS IV. 44
माणो गुणेहिं जाअइ	132.570	Cited in <i>Vimar'sinī</i> , p. 177
मा होहिं तरुणि दइए	98.564	
मुद्धे किं विअ कीरइ	17.549	
मुहपेच्छअण मुहपेच्छओ	65.558	
मोत्तूण तस्स रअणा	123.a).569	
रक्खउ वो दरपीअत्थणस्स	167.578	
रक्खिज्जइ सासंक्कं	2.546	
रच्छाअरिमं (? भविरं) जारं	147.574	
रविमंडलम्मि पाआल	63.557	

रिउणो संपत्तिसमूहसुएहि	69.559	
लंकालआण पुत्तअ वसंत	42.554	GS IV. 11
लच्छी दुहिआ जामाउआ	66.558	Cited in <i>DHV</i> III, (pp. 463-464)
लुंबीओ अंगणमाहवीणं	102.565	GS IV. 22
वच्च मह न्चिअ एक्काए	45.554	Cited in <i>DHV</i> I, (p. 73)
वणवसिए विअत्थसि	95.563	GS V. 78
वल्लहदढोवगूहण	49.555	
ववसाअ-रइ-पओसो	23.350	<i>Setu</i> I. 14; cited in <i>SK</i> IV. v. 29, (p. 416)
वाणिअअ हत्थिदंता	106.566	Cited in <i>DHV</i> III, p. 299
विअउपअबंधबंधव	41.554	
विण्णाणेण मअविसं	73.559	Cited in <i>Vimarśinī</i> (p. 174)
	74.560	"
विष्फुरिअवअण (? रअण) सोहं	117.568	
विसइ पडिपथ (? पडिप्पह) पत्थिअ	158.576	
विसमम्मि (वि) अविसण्णो	12.548	
विसमासु समरसीमासु	109.566	
सअसोअरो (? सरसोअरो) वि ण समो	40.553	
संकेओमुअमणओ	160.576	
स न्चिअ सच्चं जाणइ बट्ठुं	76.560	GS I. 12
संजीवणोसहि विअ	96.564	GS IV. 36
संणिहिअ-भुजंगाओ वि	99.564	
संपत्तिआ वि खज्जइ	82.561	
सरलाण पअइ-कटिणा	91.563	
सह दिअह-णिसाहि	39.553	KM II. 1
सामाइ सामलिज्जइ	144.573	GS II. 80
सामी पिसुणविमुत्तो/विमुक्को	37.553	
मुअणो ण कुप्पइ न्चिअ	126.569	GS III. 50
सुकअं च परिभोगाण	77.560	
सुहअ विलंबसु थोअं	48.555	Cited in <i>A'sarvasva</i> , p. 147
सूरच्छलेण पुत्तय (? पुत्तिय)	139.572	GS IV. 32

सेले (?सेल) व्व जलहराणं	128.570
सेवअ-जणस्स कि सामिणा	57.556
सो च्चेअ सुणइ सच्चं	138.572
सो णत्थि एत्थ गामे	22.550
सोवाणारोहण-परि	89.562
सोहइ चल-मउलि-कुसुमो (?सुमो)	25.551
हरिहिइ पिअस्स णव-चूअ-	97.564
हिंदोलणोच्छवे सुंवरीण	90.562

Cited in *KP X* v. 569, p. 753

GS (IV) 997

Cited in *Vimarsini* p. 203

GS II. 43

Prakrit Verses In Rasagāṅadhara
(Chapter XIX : pp. 579-580

अले ले सज्जो समुष्पाडिअ-	3.580	
एहमेत्तथणिआ	4.580	Cited in <i>KP</i> II. (p. 67) <i>GS (W)</i> 973
ओण्णिहं दोब्बलं	2.579	Cited in <i>KP</i> III. (p. 73); <i>GS (W)</i> 956
हुँहुँणतो हि मरीहिसि	5.580	Cited in <i>KP</i> X. (p. 574);
हुण्डुलन्तो मरीहिसि	6.580	<i>GS (W)</i> 985
= हुँहुल्लंतु मरीहिसि/मरीहिसि		
सम धम्मिअ वीसत्थो	1.579	<i>GS</i> II. 75; cited in <i>KP</i> V. (p. 253)

Prakrit Verses In Alamkārakaustubha
(Chapter XX : pp 581-602)

अकुंकुमचंदणं	54.592	KM III. 26
अगघाइ छिवइ चुंबइ	15.584.;48.590	GS VII. 39
अच्छोई ता थइस्सं	5.582	GS IV. 14
अज्ज च्चेअ पउत्थो	71.595	GS II. 90
अज्जाइ णीलकंचुअ	4.582	GS IV. 95
अण्णं लडहत्तणअं	41.589	Cf. KP X. v. 450; GS (W) 969
अण्णानं वि होंति मुहे	52.591	GS V. 70
अण्णेसु पहिअ पुच्छसु	84.598	Cf. GS VII. 29
अमअमअ गअणसेहर	80.597	GS I. 16
अमअ (अमिअ) मअं विअ (चिअ) ह्रिअअं	88.599	Gāhākosa R. 607; GS (W) 726
अंबाहरा वि दूरे	33.587	Viśveṣvara Paṇḍitasya
अलससिरोमणि वृत्ताणं	34.588	Cf. KP IV v. 60; GS (W) 970
अवहत्थिऊण सहि-जंपिआइ	75.596	GS II. 58
अह गमिअ-णिसा-समअं	7.582	Setu V. 13
अह सरस-दंत-मंडल	21.585	GS III. 100
इअ णिअमिअ-सुग्गीवो	9.583	Setu IV. 37
उअ णिचचल-णिप्पंदा	2.581	GS I. 4
उक्खअ-दुमं व सेलं	1.581	Setu II. 11 (N. S. edn.) II. 5 (Calcutta edn.)
उद्धच्छो पिअइ जलं	83.598	GS II. 61
ओसहिअ-जणो पइणा	91.600	GS IV. 46
कंपइ महिदसेलो	60.593	Setu VI. 22
कहं सा सोहग्गुणं	74.596	GS V. 52
किसलअ-कर-चरणा वि हु	58.593	KM II. 42
केसेमु वलामोडिअ	32.587	Cf. KP IV. v. 65; GS (W) 977
खुडिउप्पइअ-मुनालं	10.583	Setu I. 30
खुहिअ-जल-सिद्ध-सारो	67.594	Setu V. 28/29 (Calcutta edn.)
गमिआ कलंब-वाआ	55.592	Setu I. 15

गम्मिहिसि तस्स पासं	96.601	GS VII. 7
गेहं व वित्तरहिअं	22.585	GS VII. 9
घरिणीअ महाणसकम्म	35.588	GS I. 13
चत्तरघरिणी पिअदंसणा	70.595	GS I. 36
चंदसरिसं मुहं से	17.584	GS III. 13
चंदुज्जीएण मओ	82.598	Setu X. 81
चित्ते विहुट्टवि (पहुट्टइ)	98.601	KM II. 4
छज्जइ पहुस्स ललिअं	46.590	GS III. 43
जं तुज्झ सई जाआ	20.585	GS III. 28
जं धोअंजणसोणलोअण	79.597	KM I. 26
जम्मंतरे वि चलणं (? चलणे)	65.594	GS V. 41
जलइ बलवाणलो विअ	24.586	Setu V. 77/80 (Calcutta edn.)
जलणणिवहम्मि सलिलं	49.591	Setu V. 74
जो तीएँ अहर-राओ	73.596	GS II. 6
हुंहुल्लंतो मरिहिसि	19.585	Cf. KP X. v. 407: GS (W) 985
णइसोउ त्ति भुजंयं	93.600	
णज्जइ विहीसण तुहं	102.602	Setu IV. 60/61 (Calcutta edn.)
णिहं लहंति कहिअं	38.588	GS V. 18
णिवइ मिअंककिरणे	47.590	Setu V. 5
तं से गुणम्मि जाअं	36.588	Gāhākosa 498; GS (W) 711
तीअ मुहाहि तुह मुहं	72.596	GS II. 79
तुज्झ (?ह) मुहसारिच्छं	95.600	GS III. 7
तो चिर-विओअ-तणुओ	42.589	Setu V. 21
तो हरिवइजसपंथो	43.589	Setu I. 16
दिअहे दिअहे सुसइ	61.593	GS VII. 91
दिट्ठीअ (?दिट्ठाइ) जं ण दिट्ठो	87.599	VJ. v. 284, Cf. GS (W) 720
दीसइ विद्धुम-अंबं	18.584	Setu X. 8
दूरे किज्जउ चंपअस्स	94.600	KM III. 1
वेत्थाअत्तम्मि फले	103.602	GS III. 79
घीरेण णिसाआमा	62.593	Setu V. 7
धूलिमइलो वि पंककिओ	40.589	GS VI. 26
पउरजुआणो गामो	50.591	GS II. 97
पढमाणिआहि सुइरं	78.597	Setu XIII. 17

परं जोण्हा उण्हा	57.592	KM II. 11
पाअपडिअस्स पइणो	86.599	GS I. 11
पाउसलच्छीअ पओ- (अथवा, उव्वहइ णवतिणंकुर)	29.587	Cf. GS VI. 77
पीणपओहरलगं	27.586	Setu I. 24
पुसिआ कण्णाहरणेंद-	92.600	GS IV. 2
फलसंपत्तीअ समोणआई	44.590	GS III. 82
भिण्णघडंतावत्तो	89.599	Setu VIII. 4
मम्मह (?) वम्मह- धणु-णिग्घोसो	28.586	GS IV. 44
माणदुसपरुसपवणस्स	31.587	GS IV. 44
माणंसिणीअ पइणा	99.601	Gāhākosa No. 700: GS(W)808
मामि हिअअं व पीअं	100.601	GS III. 46
मुक्क-सलिला अलहरा	45.590	Setu III. 37,38 (Calcutta edn)
मुद्धत्तणं पढमसाहस-	69.595	Viśveśvara Paṇḍita's Śṛṅgāra- mañjarī Nāṭake
मुहल-धण-विप्पइण्णं	12.583	Setu II. 5/9 (Calcutta edn.)
रण्णाउ तणं रण्णाउ	37.588	GS III. 87
रसिअं (विअट्ट ? विअडु) विलासिअ	39.589	GS V. 5
रुअं अच्छीसु ठिअं	51.591;97.601	GS II. 32
लद्धासाएणं चिरं	14.584	Setu IV. 63/64 (Calcutta edn.)
वज्जभअं धरणिहरा	90.599	Setu VII. 40
वडजक्खो जो महसोसअम्मि	77.597	GS IV. 72
वणदव-मसि-मडलंगो	11.583	GS II. 17
वलमाणम्मि महमहे	68.595	Setu IX. 89/88 (Calcutta edn)
ववसाअ-रइ-पओसो	30.587	Setu I. 14
वहइ व महिअलभरिओ	25.586	Setu X 30
वाएरिएण भरिअं	64.594	GS II. 76
वाहि व्व वेज्ज-रहिओ	23.585	GS IV. 63
विअसिअ-तमाल-णीलं	6.582	Setu I. 63
विक्किणइ माहमासम्मि	66.594	GS III. 35
विरहे विसं व विसमा	76.596	GS III. 35
सकल-करण-पर-वीसमा-	16.584	Cf. KP X v. 400: GS(W) 995

संखोहिअ-कमल-सरो	8.582	<i>Setu</i> XII. 17
संभाराउत्थइओ	3.581	Cf. <i>GS</i> VI. 69
संवाहण सुहरसतोसिएण	85.598	Cf. <i>GS</i> V. 64
सच्चं जाणइ दट्ठं	53.591	<i>GS</i> I. 12
सरए सरम्मि पहिआ	13.583	<i>GS</i> VII. 22
सरसा वि सूसइ चिअ	59.593	<i>GS</i> VI. 33
सुहउच्छअं जणं दुल्लहं	63.594	<i>GS</i> I. 50
सुहपुच्छिआइ हलिओ	101.602	<i>GS</i> IV. 17
सो अत्थो जो हत्थे	81.598	<i>GS</i> III. 51
सो को वि गुणाइसओ	56.592	Cf. <i>GS</i> VI. 91
सोहइ विसुद्धकिरणो	26.586	<i>Setu</i> I. 22

Supplement to Corrections and Additions
(Corrections)

<i>Page</i>	<i>S. No.</i>	<i>Line</i>	<i>Read</i>
4	13	7	(VI 31-32)
22	15	7	Preliminary
25	27	6/8	खण्ड । क्षणार्धं
33	23	8	मृषा
37	9	5	नित्यमेव
47	24	6	(V. v. 378)
50	40	4	मत्तमेघं
52	49	3	छित्तं
	51	5	दुर्लङ्घ्य
53	56	3	उप्पडइ
55	68	3/5	(सरअ-) सिर्रो/शरच्छीः
60	95	6	violates
70	143	2	मुउलिअ (?मउलिऐँ) जइ (अथवा, 'पिअदंसण-मुहरस-मउलिआइँ)
		4	(अथवा, प्रियदर्शन-सुखरस-मुकुलिते)
79	185	5	इयत्/एतावत् (?प्रतीहि)
80	189	2/4	दढकच्चिबधणं/दढकाञ्चीबन्धनम्
92	234	3	दोहणीए णवरं (?दोहंलिणीएँ णवर)
97	260	3/5	अहर-ठिओ वि होइ/...भवति
	262	2/4	सिण्णूसलिआहि/स्विन्न...
99	271	2/4	०दंसणं च/०दर्शनं च
100	277	2	तीरए
102	286	5	किमप्यस्तीति
103	291	2	रबु
		4	०दुहित्रा कस्य
104	295	5	समपसरन्ती
104	297	2/4	०सुह०अकअं कअं/०याकृतं कृतं
	299	3	अवराहाणं (?अवराहाण)
105	303	3/5	०समुप्पाअएण (? ०समुप्पण्णेण)

109	323	3	कर-ठिआ
114	342	5	सुगन्धं
116	352	5	सुगन्धं
	355	2/4	वणिजं (पुष्पं) दिअरो/...पुष्पं...
	357	3	तुहं
117	360	5	गृहे गृहे शिक्षितुं काङ्क्षति
119	373	4	सखि
121	382	3	वसिओ
	384	4	०लपितः
122	386	5	०गमिताया हस्तौ कम्पेते
	387	3/5	सउणिअ वव/शकुनिकेव
	387	8	सउणिअ वव/
125	400	2/4	-कवाडअ/कपाटक
128	414	4	जीवन्त्या
And Corrections p. 1			
132	433	4	बहु-युवकोऽपि
		5	विसंछुल०
	435	4	मर्त्यमानया (= कलहायमानया)
	437	2	कुमरी
136	456	2/4	मूअल्लिओ/मूकः
139	471	5	०स्तत्र तत्र
142	484	2	वणम्मि
143	495	2	णअणाणं
144	504	2	जस्स वलमंति
145	505	2	तंवाए
	508	3	identify
149	528	5	आत्मीयमपि (?अप्रणयितमपि = अप्राथितमपि)
150	532	2	मणिअं (?भाणिअं)
155	559	2	बालाओ
		3	दर-लसिअ-यणीमु पुणो णिवसइ मअरद्धअ- रहस्सं
158	579	3	०प्पेल्लण०

160	592	4	कर्णालीना
161	600	3	उल्लसइ (? उल्ललइ) णहरणं चंदिलस्स
		5	उल्लसति (? उल्ललति) नख-निकुन्तनं नापितस्य
163	609	2/4	(? कुइआणुणिआ)/कुपितानुनीता
164	613	4	०गन्धवहः
167	626	3	(? छिक्को/छित्तो)
168	631	2	This gāthā, when corrected, agrees with GS IV, 81
		3/5	कप्पिवणे (? कं पि मणे)/ कामपि मन्ये
		4/6	अंह (? अम्हं/दूसह)/अस्माकं/दुःसह
169	639	5	०विवरणे (? विखंसने)
185	737	5	एव स्फुरस्फुरायन्ते
192	775	3/5	मरणे ण पुण्णअं मह/मरणे न पुण्यं मम
	779	4	स्थगयिष्यामि
199	825	5	हस्ती कम्पेते
202	847	3/5	०मईणं, वि णईण परंमुहो/०मयीनामपि नदीनां पराडमुखो
208	876	10	सच्चविओ
209	881	3/5	(? साहसु) तं केण मुसिओ सि/कथय त्वं केन मुषितोऽसि
214	915	4	जानामि
215	918	3/5	पहालोअण०/पथालोकन०
216	925-926	9	पमाताअं...इहेव्व अव०
225	980	5	उद्भट-संतापः
226	983	5	०पओसेण (व) तुएँ/०प्रदोषेणैव त्वया
230	1004	2	०विलासिणि०
231	1009	3	ते च्चिअ
	1010	3	घर-गआए
236	1044	6	Cf. GS (W) 869
	1045	5	सरोषं समपसरन्ती
241	1076	3	(? दारुणम्मि)
244	1094	3	रुसिउं

247	1112	4	मा रोदीस्त्रयस्त्र०
258	1175	4	उन्नम सुभग
270	1237	3/5	वि कइअव (? गिक्कइअव)/निष्कैतव
277	1279	3	दोब्बल्ल
	1280	2	गणिरीए
	1281	6	प्रियतम
279	1288	2	दोब्बल्लएहि
280	1292	2/4	(प) वेविर सिंह (अं)/प्रवेपनशोलशिल्लकं (= शिल्लम्)
		3/5	भामं भामं छण-पईवं/ भामं भामञ्च क्षणप्रदीपम्
282	1305	4	कोटि-प्रतिष्ठापितानन०
283	1312	6	Setu V. 7
284	1312 (Note :)	2	Poetical
288	1339	5	नूनमेषु
	1346	3/5	कुंद०/कुन्द०
289	1348	3	घरणीएँ/घरिणीएँ
289	1351	2	गववलाओ
290	1353	2/4	०खण (द्ध)-/क्षणार्ध-
	1357	4	वलयं
291	1364	2	वेविउं
292	1366	3	बंधइ
293	1372	3	अहिहु-
296	1391	5	मन्ये
298	1399	5	मुखी
301	1412	2	सुवेल
302	1418	2/4	पुष्पवइअ म्हि/पुष्पवती काऽस्मि
		4	अदीर्घायुष्को
303	1423	4	प्रार्थये/देहि
	1427	3	हाआ (? भाआ)
304	1433	5	रमितं (? रत्तं)
312	1484	4	०हसित०
	1486	4	रचितमपि
313	1491	3	(? पेच्छिअं) जुअईणं

	1493	5	अथवा (? असौ वा)
315	1505	2	रुअ (व) सु
	1506	6	p. 667
318	1520	4	स्तुषा च
325	1564	4	(सर्वाङ्गाद्) हृत
329	1589	3	च्चेअ
330	1598	4	प्रियस्य
334	1629	6	-(HV?)
335	1631	5	०विसंठुल०
		6	-(HV)
336	1639	5	कुड्य०
	1643	3	०रसुध्वेल्लाणुराअ
337	1645	2	०रअणे (? रअणं)/रत्ने (? रत्नम्)
338	1653	8	व्यलीकस्य
340	7	4	बोलिकया
341	8	3	०खंडिअ०
342	*16	2	पण्फुल्लिअं व मुणहअच्छीहि (? अच्छीहि)
		4	प्रपुष्पित (प्रफुल्लित) मिवाक्षिभ्याम्
343	*17	5	दारुणाम्
344	22 (continued)	11 (from below)	०गयवरुम्मलियाए
349	47	5	णंदामि अ
		10	-Bāla-R. VI, p. 156
353	71	2	अवडिहअ०
		3	अणाअ०
355	78	4	आत्मा उरसि
	79	6	GS II. 6
359	96	5	उत्तरोतुं
360	100	2/4	गंधवहो/गन्धवहः
	103	2/4	लच्छि-रहिअं/लक्ष्मी- रहितं
	104	2	(? किं थ)
361	108	2	०रइ- पओसो
365	127	3/5	थणि उत्तमसु/०स्तनि उत्तम्य०
367	140	4	समूहं
371	155	6	Setu V. 10

372	160	3	सोहए (? सहइ)
374	169	2/4	मन्नसि महमह-पणअं/मनुषे
		3/5	ओँ जहसु/अपजहिहि
	171	4	गोष्ठ-मध्ये
	172	3/5	०महगघविअ-कर०/संमानित-कर०
		11	०फंसमहगघविअ करअल०
		13	०स्पर्श-संमानित-करतल०
	178	5	(पावाङ्गुष्ठालवतक०)
380	200	3	हलहलिअ (? हललाविअ)
380	201	5	चुलचुलायमानाभ्यां धावित्वा०
381	204	2	पसुत्त(अ)
383	213	4	रुष्यति
	214	3/5	णहरंजणं (? णहरणं)/ नख-निकृन्तनं
385	222	3	जाआएँ
	223	3	पलोअइआइँ (? पलोइआइँ)
386	226	4	पथिकस्य
387	231	2	मण्णु-अभरिआइँ
388	239	3	तुए (? तुवँ)
389	243	3	परिबालिआ
391	255	2	पडिणिउत्तो
		4	गतो
392	259	3	अणिमिसमीसीसि
395	272	3	०फुल्ल०
398	284	2	दूमैति (णूमैति) जे मुहुत्तं (? पहुत्तं)
		4	दुग्धन्ति (? गोपायन्ति) ये मुहूर्तं
			(? प्रभुत्वं)
400	295	214	विआसिअ/विकासित
403	310	5	कापि प्रिया
412	356	3	चिअ लिखइ मज्जे चारित्तवंतीण
		5	०मेव लिख्यते मध्ये चारित्रवतीनाम्
	360	3	०णच्चिरोहि तुम्हेहिँ
421	14	4	अव
	15	3	हसंती

425	29	10	परदधूरसो
427	36	12	रात्र्यन्धक मा
437	*8	3	पिआणं
440	23	2	अण्णावि अकावि (?अण्ण च्चिअ कावि)
441	24	2	मग्गिअ-लद्धे बलमोडि-चुब्बिए अण्णणेण उवणीए।
		4	मागित-लद्धे बलात्कारेण चुम्बिते आत्मनोपनीते।
		5	एकस्मिन् प्रियाघरेऽन्येऽन्ये भवन्ति रसभेदाः।
442	29	3	छिप्पन्ति
	*33	5	शङ्खपात्र
445	*48	3	(? णुण्हिसि)
446	*52	2/4	सोवाणारुहण/सोपानारोहण
	*54	2	वंदिज्जउ... किं कीरउ
449	5	3	०च्छेत्तं
450	10	4	निज्ज-वयिता
		7	GS (W) 957
456	40	13	पओहर-फंस
458	53	3/5	वहइ व/ वहतीव
462	72	3	कोमुईवासो
466	85	3	काल-वेस-वस
	87	3	णच्चणअम्मि
	88	4	शाल्मलि०
467	91	2	मुच्छई
468	96	1	(p. 150)
469	101	1	०विआसिआसोअ०
	103	4	नवलता
473	115	5	जणेंति
476	6	4	कुरङ्गाक्षि
478	2	3	रसाउला
479	6	6	First cited in <i>SP</i> (Vol I. p 247)
	7	6	First cited in <i>SP</i> (Vol. I. p. 247)
480	8	6	First cited in <i>DHV</i> (p. 283);

480	9	6	First cited in <i>SP</i> (Vol 1, p. 248)
	10	6	First cited in <i>DHV</i> p. 74
	11	6	First cited in <i>DHV</i> (p. 73;)
	12	6	First cited in <i>SP</i> (Vol IV, p. 988)
484	28	2	चिचअ पायवो
	29	6	(p. 298)
488	49	3	चिहुरा
489	54	4	कलितानि
493	74	5	केऽनया न कृता
	77	3	दियहो दियहो
495	1	4	०सौख्यो
496	3	4	०बद्ध-सुग्ध-०
497	14	12	<i>Desisadda-samgahe</i>
502	59	2	(46)
504	83	3	p. 287
506	९6	2	(IV. p. 541)
511	2	6	Cited earlier in <i>KP</i> p. 168, and KAS p. 87
514	15	4	०पाटल०
518	34	5	एव उद्बर्तमानः
524	63	3	(थणि)... (? उत्तमसु
		6	(स्तनि)... (उत्तम्य)
525	70	4	अन्यतः प्रेक्षितुं वलते
526	73	6	<i>GS</i> VII. 65
529	5	2	कलम०
530	6	3	हरंति
		4	गाथानां
536	10	2	...सुहअ (? विनिमोलिअच्छ दे सुहअ)
		4	...सुभग (? विनिमोलिताक्ष देहि सुभग)
537	14	5	पत्रलानतङ्गशरान्
543	15	3	०अड्डण-सुहेल्लि
547	8	1	(p. 15 v. 44)
548	9	6	<i>KP</i> IV. v. 88, p 162
549	16	3	अज्ज (? अज्जा/ अज्जा)
550	20	3	बहुमण्णइ

550	24	4	निर्वृति
553	39	10	II. 9
554	42	4	वसन्तमासैक० (वसान्त्रमासैक)०
	44	4	भणामो
560	74	2	S. No. 73
561	81	2	०सामलेण
		3	०पणाम०
566	110	4	ज्योत्स्ना
567	115	2	०पीडणेणं
	116	4	प्रियसखि
568	121	4	सखि
569	125	4	प्रसन्नं
570	130	4	०ताडयति घराधरं (?घरान् घरा)
577	163	3	S. No. 110
	164	6	GS III. 88
582	8	4	सरः
584	16	2	सअल-करण०
585	19	6	First cited in <i>Locana</i> p. 274
590	44	4	फल-संपत्त्या
	45	2/4	०दिण्ण-फला/ ०दत्तफला०
591	51	4	जलिपत्तं
592	55	5	खलु तस्य
594	64	2	कण्णउर
595	70	3	सअज्जिआ दुग्गआ
	71	2	अज्जं...अज्जं
598	85	3	विक्कमाइच्च
599	87	7	and <i>Vaijā</i> 284
Appendix - I. p. 1. ll 9-10		:	sense of the passage. In the first eight chapters of the <i>SP</i> there are twenty-two.

(Additions)

Bhoja : Śṛṅgāraprakāśa

45. a) *Eddahamettatnaniā.....* (Vol. I. p. 245)

एदहमेत्तत्थणिआ एदहमेत्तेहि अच्छिवत्तेहि ।
 एदहमेत्तावत्था एदहमेत्तेहि दिअहेहि ॥
 (एतावन्मात्रस्तनिका एतावन्मात्राभ्याम् अक्षिपत्राभ्याम् ।
 एतावन्मात्रावत्था एतावन्मात्रैदिवसः ॥)

- 807) *Māmuddhapoḍhachobaa.....* (p. 878)

मा मुद्ध षोड्ड (?) छावअ बालाए इसि-हरिस-धुए वरिल्ले ।
 विणिअंसण-इंसण-कोउहल्ल-गहिओ गहिल्लहोसि ॥
 (मा मुग्ध मूर्ख (?) बालक बालायाः ईषद्-हर्ष-धूते उत्तरीये ।
 विवसन-दर्शन-कुतूहल-गृहीतः ग्रहिलीभवसि ॥)

- 976) *Sāmāhamāgosaggamajjiri.....* (p. 975)

सा माह-मास-गोसग्ग-मज्जिरी तं पि दिअ-पुण्णगी ।
 मिलिआ गोला-तूहे दुवे वि तुम्हे खु धम्मिद्धा ॥
 (सा माघ-मास-प्रातर्मज्जनशीला त्वमपि दत्त-पुण्याग्निः ।
 मिलितौ गोदा-तटे द्वावपि युवां खलु धर्मिष्ठौ ॥)

Hemacandra : Kāvyaṇuśāsana

77. a. 493 (Additions p. 7) : (p. 447 v. 584)

पाआलअले सेसहि, णिहु जअ जअलच्छिवच्छथलमलिआ ।

His works include :

Studies In Sanskrit Śāhitya - Śāstra :

A collection of selected papers relating to Sanskrit Poetics and Aesthetics, published by the B. L. Institute of Indology, Patan, (North Gujarat), 1983.

Prakrit Verses In Sanskrit Works on Poetics :

Volume I (dealing with over 3000 Prakrit and Apabhraṃśa passages and their Sanskrit *Cchāyā* and Alphabetical Indexes), published by the B.L. Institute of Indology, Delhi (Extension Centre, Patan, N. Gujarat) 1988.

Śṛṅgārārnava-candrikā of Vijayavarṇi: A work dealing with Sanskrit Poetics critically edited on the basis of a very rare manuscript, published by Bhāratiya Jñānapīṭha, Delhi, 1969.

Jayadeva's *Gītagovinda* with a hitherto unpublished commentary of King Mānānka published by L. D. Institute of Indology, Ahmedabad, 1965.

An Anthology of Jain Texts (Śāhitya-Ratna-Kośe Jain Saṅgrahah) published by Sahitya Akademi, New Delhi, 1978.

Ācārya Hemacandra's *Kāvyaṇuśāsana* (with *Alaṃkāracūdamani* and *Viveka*) second revised edition (in collaboration with Prof. R. C. Parikh), Bombay, 1964.

Some Aspects of the Rasa Theory: A Collection of Research Papers, read at the Rasa Seminar, organised by the B. L. Institute of Indology, Patan (North Gujarat), published by the B.L. Institute of Indology, Delhi, 1986.

He has also contributed :

A Critical Introduction (dealing with the Origin and Development of the Story of Rāma in Jain Literature in Sanskrit, Prakrit and Apabhraṃśa languages) to *Paūma-cariya* of Vimala Sūri, published by Prakrit Text Society, Varanasi, 1962.

A Critical Introduction, Critical Notes and several useful Appendices to *Mallikā-Makaranda*, a brilliant Prakaraṇa form of play by Rāmacandra a renowned disciple of Ācārya Hemacandra, and published by the L. D. Institute of Indology, Ahmedabad-380 009, 1983.

A Critical Introduction to *Pañcasūtraka* of Cirantanācārya, Critically edited by Muniśrī Jambu Vijayaji and published by the L. B. Institute of Indology, Delhi, 1986.

